Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

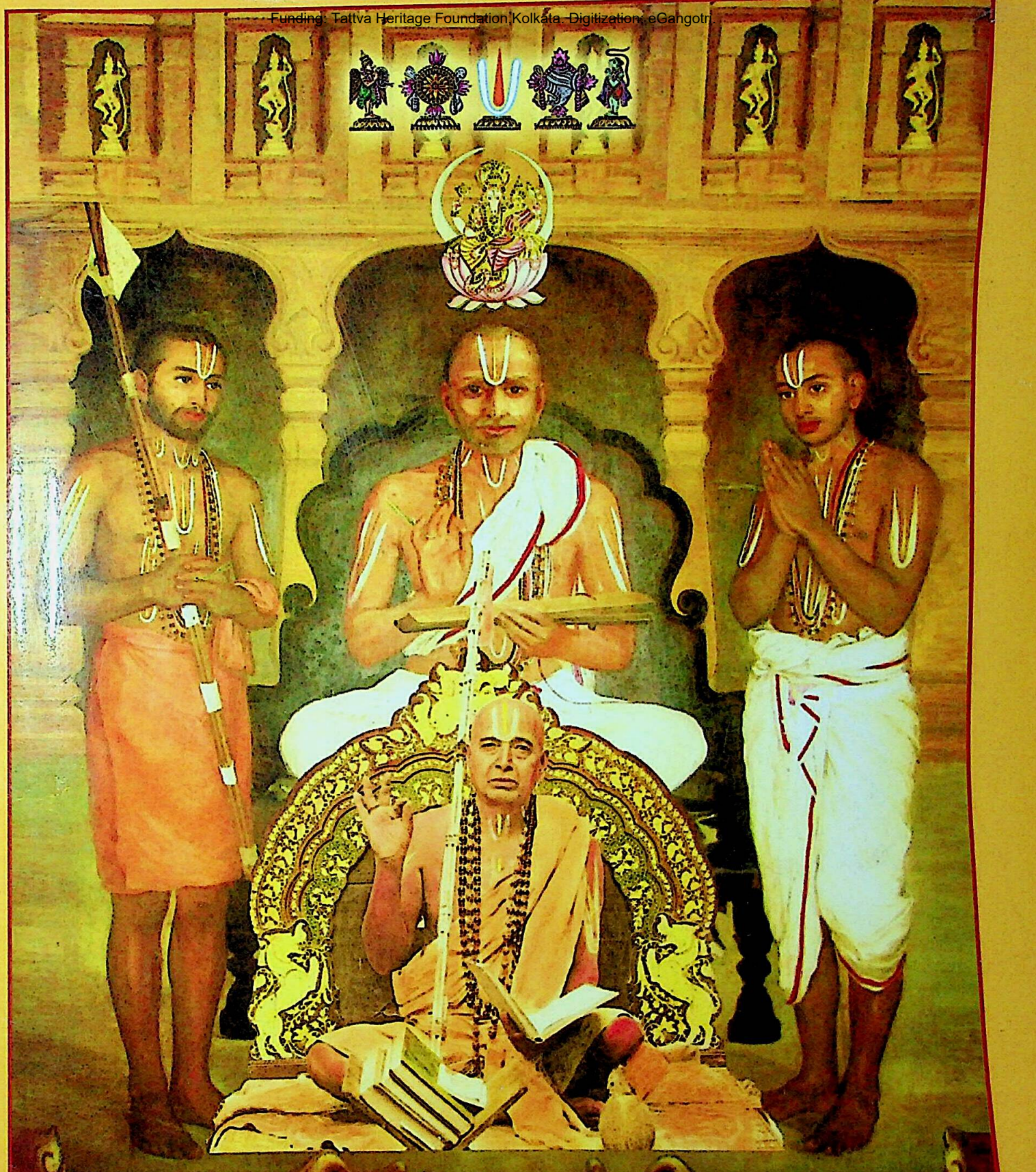

आचार्य संभावना

ಆಚಾರ್ಯ ಸಂಭಾವನಾ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ

Centenary Celebrations of Srimadabhinava Ramanuja Parakala Swamy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

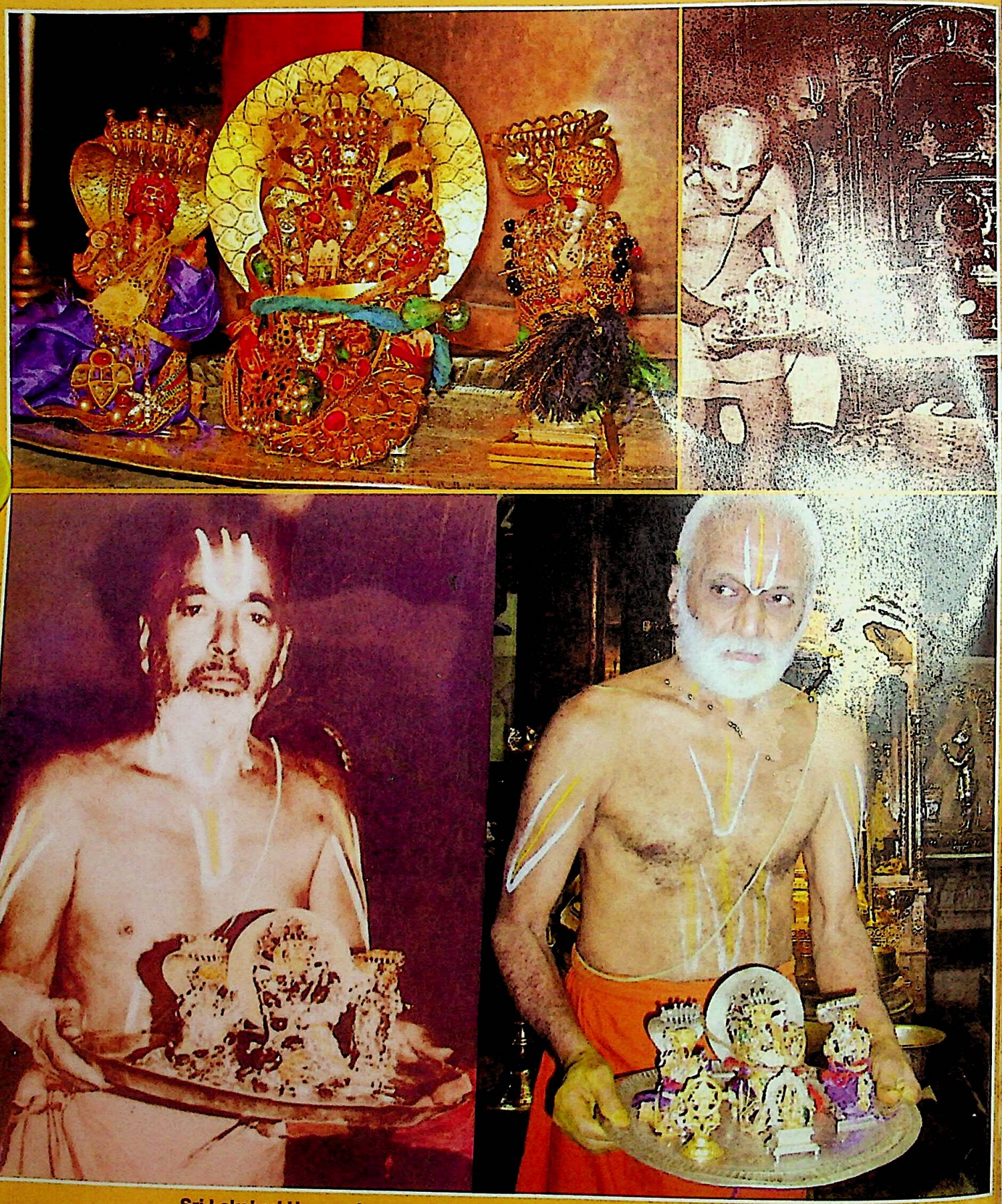

Sri Lakshmi Hayavadana and Parakala Matham Acharyas down the ages

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

B-17

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

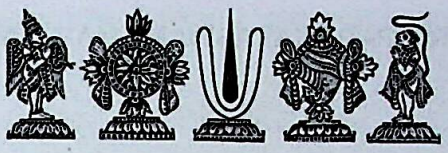

आचार्य संभावना

श्रीमदभिनव रामानुज ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकालस्वामिनां जन्मशताब्द्युत्सवः

ಆಚಾರ್ಯ ಸಂಭಾವನಾ

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದಿ ಮಹೋತ್ಸವ

ACHARYA SAMBHAVANA

100th Thirunakshatram Celebrations of

Abhinava Ramanuja Parakalaswamy

Bhadrapada Shravana
09-09-2011

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

A BRAHMATANTRA SWATANTRA PARAKALASWAMY MATHAM PUBLICATIONS
Krishnavilasa Road, Mysore

©: Sri Brahmatantra Swatantra Parakalaswamy Matham

ISBN No. : 81-89650-18-1

Price : ₹ 300/-

Printed at :
Navbharath Press, "Vishnu Chittam", Seshadripuram, Bangalore - 560 020
Ph: 080-2356 1142, 2346 4682, E-mail : navbarat@gmail.com

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Krishnavilasa Road, (Near Jaganmohan Palace), Devaraja Mohalla, Mysore – 570 024.

Sree Lakshmi Hayavadana Lakshmi Narayana Venugopala parabrahmane Namaha
Srimathey Vakulabhusana Mahadesikaya Namaha | Sreemathe Ramanujaya Namaha
Srimathe Nigamantha Maha Desikaya Namaha
Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Guruparamparayai Namaha

Srimadabhinava Ramanuja Brahmatantraswatantra Parakalaswamy Shathamanotsava celebrations committee

1	**Paramahamsetyadi Srimadabhinava Vageesha Brahmatantraswatantra Parakala Mahadeshikan Paramahamsetyadi Srimath Rangapriya Mahadeshikan**	**Paramadhyaksha : (President)**
2	Sriman U. Ve Mahamahopadhyaya Vagdevi Varaputraha Dr. A.S. Venkatanathacharya, Srikaryam, Sri Parakaswamy mutt, Mysore.	Chairman and Chief Editor - Publications
3	Sriman U. Ve Chaturveda shathakratu, Dr. N.S. Ramanuja thathacharya,	Vidwat Sadas - Adhyaksha:
4	Sriman R.A. Srinivasan	Reception - President
5	Sriman R.A. Bhashyam	Reception - President
6	Sriman Parthasarathy, Manager, Parakaswamy mutt, Mysore	Program Manager, Mysore
7	Sriman K.N. Srinivasachar, Secretary, Parakalaswamy mutt, Mysore	Program Secretary, Mysore
8	Sriman H.R. Krishnaprasad, Bangalore	Program Head - Bangalore
9	Sriman Dr. S.V. Ramanujam, Mylapore, Chennai	Program Head - Chennai
10	Sriman T.C. Soundararajan, Kanchipuram	Program Head - Kanchipuram
11	Sriman D. Ramaseshan	Program Head - Hyderabad
12	Sriman Sridharacharya	Program Head - Thirumala
13	Sriman H.R. Rajagopalan, Sriman R. Vasuki, Bangalore	Finance / Marketing

Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matham thanks all of its shishyas, kainkaryaparas, abhimanis and well-wishers who served with utmost devotion to make this Centenary Mahotsavam a Grand success.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Parakala Matham Branches

Mysore - Head office
A S Venkatanathan - Srikaryam
R Srinivasan, Advocate
Parthsarthy
H N Varadharajan
Dr S Sundarajn
Srinivasa Raghavan - 9448011535
Krishna Prasad - 9448505441

Chennai
Dr S V Ramunjam - 9884289444
T N C Varadhan - 24336467
DR C N Sudarshan - 9840701066
K A Parthasarthy - 9444019467
K V Vardharajan - 9003160962
T N C Veeraghavan - 9283242300
T N C Venkateshan - 9884064245
Kannan Parthasarthy - 9500045211
R Devanathan - 24956770
M T Sridharan - 9962242500
Narsmiha Bhattar - 9443444778

Kanchipuram - Thuppul
T C Sunderajan (advocate) - 9443118580

Dharmavaram
Krishna Murthi - 8559220052

Ananthapur
VijayaKumar - 9849163914
J Krishnamachar - 93933138845

USA
B R Ramaprian - 8065723663

Mumbai
Santhan Vadhayar - 9820443147
M T Veerraghavan - 9969000408
V Sridhar - 9833127568
N Vasudevan - 9820090137
K Narayanan - 9967805158
A Ranganathan - 9768232439
S Sridhar - 9869250260

Bangalore
H KrishnaMurthy - 9844224464
G N K Rangachar - 9900904431
RamaLatha
Kasturirangachar K - 9538396737
Sridhar

Srirangapattana (Koppal)

Krishnapuram

Ramapuram

Govindarajapattanam (Tirupathi)

Hyderabad
Dr Sampath - 9885008310
Ramnivas Pandit - 9849236613
R Narayan - 9490433306
K Srinivasa - 9392937744
D Narsimhasharma - 9440466775
B Venkatanathan - 9573260014
D Ramaseshan - 9849808797
K Rajagopalchari - 9849436927
Smt P Usharajeevan - 9908229887
Sriram - 9949476759
prakash Rao - 7702188741
R BalaKrishna - 9849269950

Srirangam

Thiruvahindrapuram
Achuthan
BhakthiSaran
P Babu - 04142 287171

Thirumala
Sridharachar - 9849617808
Gopal Deshikan - 88772277283
Raman - 9440397377
K S Srinivasan - 9849617808
Padmanabhan

Mehboob Nagar
B Venugopalachari - 9440072607
Vasanth Kumar - 9985018618

Kalhalli - bhuvarahara
Srinivasa Raghavan - 9448011535
Ramdas B S - 9845039938

Anjangiri near khillaghanpur
K Rangachari - 9533388812
M Seshachari - 9440601788

Allahabad
Gopala Desikan - 0532-2506268

Melkote (Thirunarayanapuram)
Ananthacharya - 9980009324

Satyakalam
B.S. Selvanarayanan - 9880417514
K.R. Krishnaswamy - 9740067078
K. Madhava Bhattar - 9972120469

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Table of Contents

Topics/Author	Page No.
महाकवेः कालिदासस्य दर्शनम् वेदान्त विद्वान् महामहोपाध्यायः देशिकदर्शन चूडामणिश्रीमान् उ । वे । डा एन् एस् अनन्तरङ्गाचार्यः	S-1
तर्कस्वरूपनिरुपणम् श्रीमान् उ । वे । डा नावल्पाक्कम् शठकोप रामानुजताताचार्यः	S-6
देशिकानां कविताकौशलम् वेदभूमाप्रतिष्ठितः महामहोपाध्यायः, वाग्देवीवरपुत्रः, उ । वे । डा.ए.एस. वेङ्कटनाथन्, श्रीकार्यकर्ता, परकालमठास्थानम्	S-8
विधिविचारः श्रोत्रियम् पैयम्वाडि उ । वे । वा .श्रीवत्साङ्काचार्यः	S-18
श्री.श्री.श्री.श्रीमदभिनव रामानुज ब्रह्मतन्त्रपरकालमहादेशिकाः श्रोत्रियम् पैयम्वाडि उ । वे । वा .श्रीवत्साङ्काचार्यः	S-21
आर्ष वेदाध्ययन तत्त्वम् वेदभूमाप्रतिष्ठितः महामहोपाध्यायः, वाग्देवीवरपुत्रः, उ । वे । डा.ए.एस. वेङ्कटनाथन्, श्रीकार्यकर्ता, परकालमठास्थानम्	S-23
श्रीभाष्यश्रीसूक्तिषु परस्परं विरोधशङ्कानिरासः श्री उ। वे। काणियम्पाक्कं इलैयवल्ली देवनाथाचार्यः	S-25
विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोगस्य प्राचीनत्वं तथा समीचीनत्वं च श्रीमान् उ । वे । नावल्पाक्कं शित्तियार्य रामानुज तातदेशिकः	S-28
जयादि तत्त्व विमर्शः वेदभूमाप्रतिष्ठितः महामहोपाध्यायः, वाग्देवीवरपुत्रः, उ । वे । डा.ए.एस. वेङ्कटनाथन्, श्रीकार्यकर्ता, परकालमठास्थानम्	S-30
आचार्य शिष्यलक्षणम् श्रीमान् उ । वे । विद्वान् ई। वि। वीरराघवदासः	S-32
श्रीवेदान्तदेशिकसिद्धान्ते चरमश्लोकव्याख्यानम् श्रीमान् उ ।वे । तिरुनारायणः	S-33
भगवान् वेदः उ ।वे । डा.ना.रा. सौम्यनारायणः	S-36
श्रीलक्ष्मीहयग्रीव-दिव्य-पादुकासेवक-श्रीमदभिनव रङ्गनाथ-ब्रह्मतन्त्र-स्वतन्त्र-परकालमहादेशिकाष्टोत्तरशतम् वेदभूमाप्रतिष्ठितः- महामहोपाध्यायः, वाग्देवीवरपुत्रः, उ ।वे । डा.ए.एस. वेङ्कटनाथन्, श्रीकार्यकर्ता, परकालमठास्थानम्	S-42
ನವ್ಯ ರಾಮಾನುಜ ಸ್ತುತಿಃ ಶ್ರೀ ಉ.ವೇ. ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೇಣುಗೋಪಾಲ್	S-43
आस्थान पूर्वाचार्यस्तोत्राणि अनुवादकः र तिरुनारायणः	S-44

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Topics/Author	Page No.
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು 1971 ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ॥ ವೇ॥ ಡಿ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್	K-1
ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವಾನ್, ದೇಶಿಕದರ್ಶನ ಚೂಡಾಮಣಿ, ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಸ್ವಚ್ಛಂದಂ ಡಾ॥ ಎನ್. ಎಸ್ ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ಯ	K-28
ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ-ಜೀವನ ಡಾ॥ ಎ.ಎಸ್. ವೇಂಕಟನಾಥಾಚಾರ್ಯಃ	K-34
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಣುಕು ನೋಟ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಆರ್. ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್	K-38
ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಆರ್. ಎ. ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಂ	K-40
ಶ್ರೀ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿದ್ವಾ ಪಂಡಿತರಾಜ ಎ. ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್	K-43
ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಭೇದವಾದಿಯೇ ವಿದ್ವಾ ಕೊತ್ತಮಂಗಲಂ ವರದಾಚಾರ್	K-53
ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮ ಕೋಟಿ ಕನ್ಯಾದಾನಂ॥ ಶ್ರೀ॥ ವಾಸುದೇವ ತಾತಾಚಾರ್ಯ	K-55
ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವಿದ್ವಾ ಅನಂತನರಸಿಂಹಾಚಾರ್	K-65
ಉದಕಶಾಂತಿಕರ್ಮಮೀಮಾಂಸಾ ಡಾ॥ ಎ. ಅನಂತ ನರಸಿಂಹಚಾರ್	K-70
ಶರಣಾಗತಿ ವೈಭವಂ ವಿದ್ವಾನ್ ಇ. ವಿ ವೀರರಾಘವನ್	K-76
ಮಹಾ ವಂಶಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಕಂದಾಡೈ ತೋಳಪ್ಪರ್ ವೆಂಬಾರ್ ಚಿಟ್ಟಂಪಲ್ಲಿ ಪ್ರೋ. ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ	K-78
ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಿಚಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಸ್ವಚ್ಛಂದಂ ಏ. ನರಸಿಂಪನ್	K-90
ದೇವರು ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಹೊಸಮನೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೊಪಾಲ	K-100
ವೇದಾಂತವೂ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಶ್ರೀಮತೀ ಎ. ಗೀತಾರಾಘವನ್	K-103
ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಕಡಬ ಶ್ರೀಧರ್	K-105
मामुपेत्य तु कौन्तेय पुनर्जन्म न विद्यते। ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ॥ವೇ॥ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಂಗನ್	K-113
ಸದಾಚಾರ್ಯ ಮಹಿಮಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ॥ವೇ॥ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಶ್ರೀಧರಾಚಾರ್ಯ	K-118
ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ವಿಜಯ ಚಂಪು ಶ್ರೀಮತೀ ಎ. ಕಮಲಾ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ	K-124
ನಮನ ಶ್ರೀಮತೀ ಎ. ಗೀತಾರಾಘವನ್	K-130

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Topics/Author	Page No.
ಅರ್ಥ ಪಂಚಕಗಳು ಶ್ರೀಮತೀ ಪದ್ಮಾವತೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಂಗನ್	K-131
ಆದಿತ್ಯ ಹೃದಯ ಸ್ತೋತ್ರ ಶ್ರೀಮತೀ ವನಮಾಲಾ. ಎ	K-135
ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾತನವರ ಪಾತ್ರ ಶ್ರೀಮತೀ ವಸುಧಾ ಅ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	K-138
ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಡಾ ॥ ನೀಲತ್ತಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ರಾಮಶೇಷ	K-140
ದೇಶಿಕ ಲಾಲಿ	K-146
ದೇಶಿಕ ನಮನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜೀವ ಲೋಚನ ರಾಮಾನುಜದಾಸ	K-148
ನಾ ಕಂಡ ಯತಿಯಾತ್ರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಕಂದಾಡೈ ತೋಳಪ್ಪರ್ ವೆಂಬಾರ್ ಚಿಟ್ಟಂಪಲ್ಲಿ ಪ್ರೋ. ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ	K-151
ಶ್ರೀವರದನಾಥ ವೈಭವಂ	K-160
ಅವ್ಯಾಜ ಪ್ರೀತಿಯ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ॥ ವೇ॥ ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್	K-161
ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾರು? ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ. ಸಿ. ಜಿ. ಸಂಪತ್‌ಕುಮಾರ್	K-164
ದಿವ್ಯದೇಶ ರಸಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಪ್ರೋ. ಸಿ. ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್	K-174
ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತ ನಾಮಾವಳೀ	K-175
ಶ್ರೀಮದಭಿನವವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳೀ	K-176
ஶ்ரீமத் பகவத்கீதா அவதாரவைபவம் ஶ்ரீ உ.வே. வித்வான் திருக்கண்ணமங்கை ஶ்ரீநிவாசராகவாச்சார்யார்	T-1
மோக்ஷோபாயம் ஶ்ரீ உ.வே. நாவல்பாக்கம் சித்தியார்ய ராமாநுஜ தாததேசிகன் ஸ்வாமி	T-4
கூடார்த்த ஸங்க்ரஹத்தில் சில துளிகள் ஶ்ரீமதுபயவே. வித்வான் வில்லூர் நடாதூர் V.S. கருணாகராசார்யஸ்வாமி	T-11
எழுத்துகளை விட எண்ணிக்கையில் எக்கிய நீதிகள் ஶ்ரீ உ.வே. நாவல்பாக்கம் (யக்ஞம்) கண்ணன் ஸ்வாமி	T-18
வேதாந்தாசார்யன் ஶ்ரீ உ.வே. வித்வான் நாவல்பாக்கம் V. வாசுதேவாச்சார்யார் ஸ்வாமி	T-35
தர்மபூதஜ்ஞானம் ஶ்ரீ உ.வே. கோமாண்டூர் இளையவில்லி மதுஸூதனாச்சார்ய ஸ்வாமி	T-40
ஶ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரஸூசீ ஶ்ரீ உ.வே. நாவல்பாக்கம் R. ஶ்ரீதராச்சாரியார் ஸ்வாமி	T-46
பிராட்டி ப்ரவாவம் பையம்பாடி சேட்டலூர் ஶ்ரீ உ.வே. ராகவாச்சாரியார்	T-49

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Topics/Author	Page No.
நித்ய விபூதி ஸ்ரீ உ.வே. உஷ:பாக்கம் விஜயராகவாச்சாரியார் ஸ்வாமி	T-52
வேதமும் வேதாந்ததேசிகனும் ஸ்ரீ உ.வே. சடகோப தாதாத்சார்ய ஸ்வாமி	T-56
ஆழ்வார்கள் மங்களாஸாஸனம் – உபய வேதாந்த ஸாரம் ஸ்ரீமான் ஒப்பிலியப்பன்கோயில் வரதாச்சாரி சடகோபன் ஸ்வாமி	T-64
ஸ்ரீயாதவாப்யுதயத்தில் ப்ரதானப்ரதிதந்த்ரம் ஸ்ரீ உ.வே. உஷ:பாக்கம் R. தேவநாதாசார்ய ஸ்வாமி	T-70
சந்தமிகு தமிழ்மறையோன் ஸ்ரீமான் R. கண்ணன் ஸ்வாமி	T-74
கோதானம் அல்லது சேசான்தம் ஸ்ரீ உ.வே. வித்வான் வெங்கடாசார்ய ஸ்வாமி	T-78
மெய்ம்மைப் பெருவார்த்தை ஸ்ரீ உ.வே. S. லெக்ஷ்மீகுமார தாத்தாச்சார்ய ஸ்வாமி	T-81
ஸ்ரீபகவத் த்யாநஸோபாநமும் – அமலனாதிபிரானும் Dr. ஸ்ரீ உ.வே. V. ராமன் ஸ்வாமி	T-93
ஸ்ரீபாததீர்த்தம் ஸ்ரீ மாகரல் கடாம்பு அச்சுதராம தாஸன்	T-97
వైఖ పంచమహా యజ్ఞములు Sriman U. Ve. Narasimha Sharma (Advocate)	T-99
Meditation or Upasana Dr. U. Ve. Sriman N. S Anantarangacharya	E-1
Antiquity of Vedas And Vedic Sacrifice Sri. U.Ve. Navalpakkam Chittiyarya Ramanuja Thathadeshika Swamy	E-10
The Glorious Parakala Matha Guru Parampara U. Ve. Sriman Anbil Ramaswamy	E-12
Lessons and Morals from the Vairagya Panchaka U. Ve. Sriman M. K Srinivasan, Chennai	E-18
A Tribute - U. Ve. Sriman Madhavakannan	E-22
A True Humanist - U. Ve. Sriman TC Soundararajan	E-26
The Magnificent Mace U. Ve Sriman Sadagopan Iyengar	E-27
On Faith, Belief and Knowledge U. Ve. Sriman Nedunthern S. Kannan	E-34
A Synopsis of Srimad-rahasya-traya-saram of Swamy Deshikan U. Ve Sriman Oppiliappan Koil Varadachari Sadagopan, USA	E-43
Acharya Bhakti of Madhurakavi Azhwar as Expressed in Kanninunsiruthambu Smt . Usha Narasimhan	E-60
God and Acharya U. Ve. Sriman Hosamane Srinivasa Gopala	E-65
Did Shatadushani have a hundred refutations in all?	E-67

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

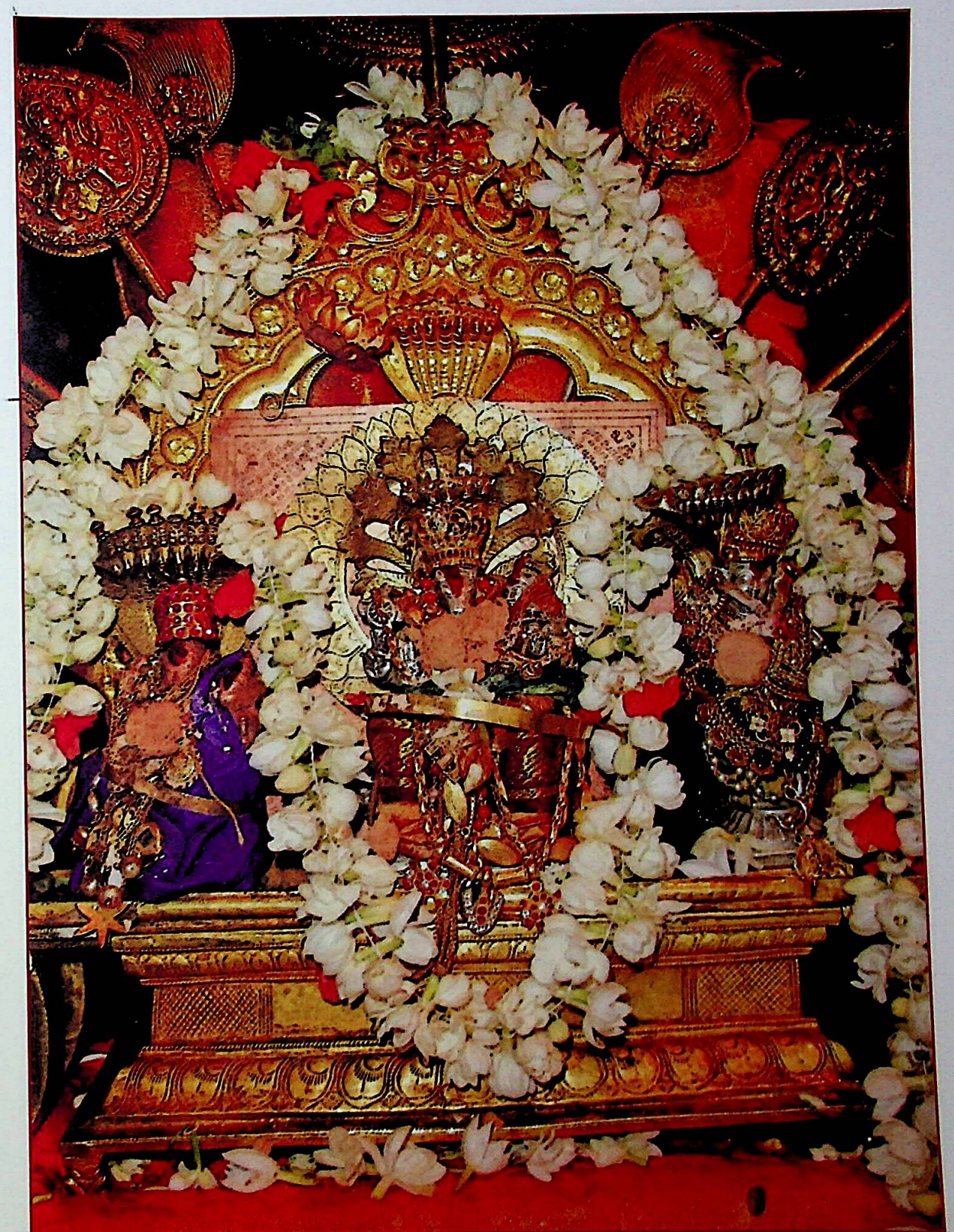

Sri Lakshmi Narayana Sri Lakshmi Hayavadana Sri Venugopala
(Worshipped by Bhagavad Ramanuja and Swamy Vedanta Deshika)

C-1

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

Sri Ranganayika sametha Sri Ranganatha (Srirangam)

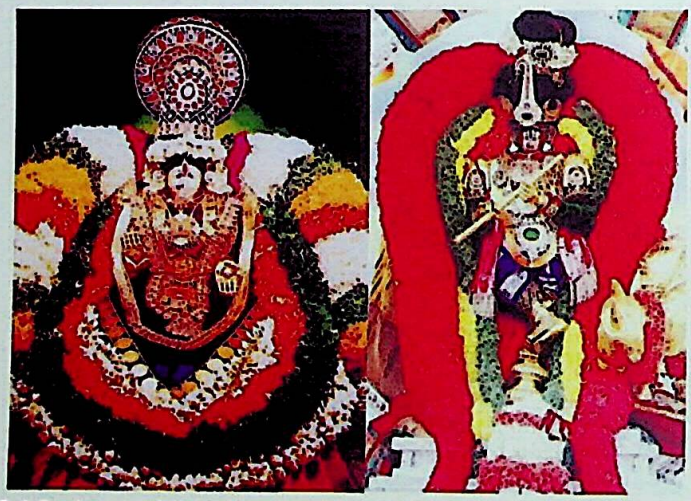

Sri Padmavathinayika sametha Sri Srinivasa (Thirumalai)

Sri Perundevinayika sametha Sri Varadaraja (Kanchipuram)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

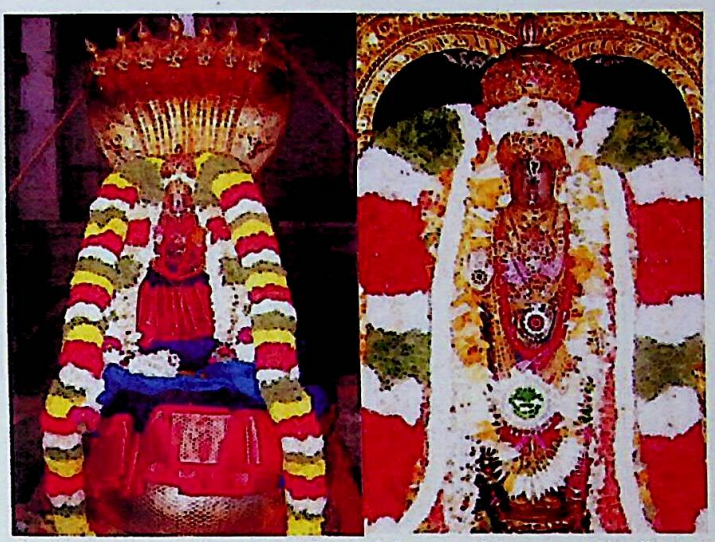

Sri Yadugirinayika sametha Sri Sampathkumara (Melkote)

Sri Hemabjavallinayika sametha Sri Devanayaka (Thiruvahindrapuram)

Sri Marakathavallinayika sametha Sri Deepaprakasha (Thuppul Kanchipuram)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swami Nammalvar - Swami Ramanuja Swami Thirukkurugai Piran Pillan

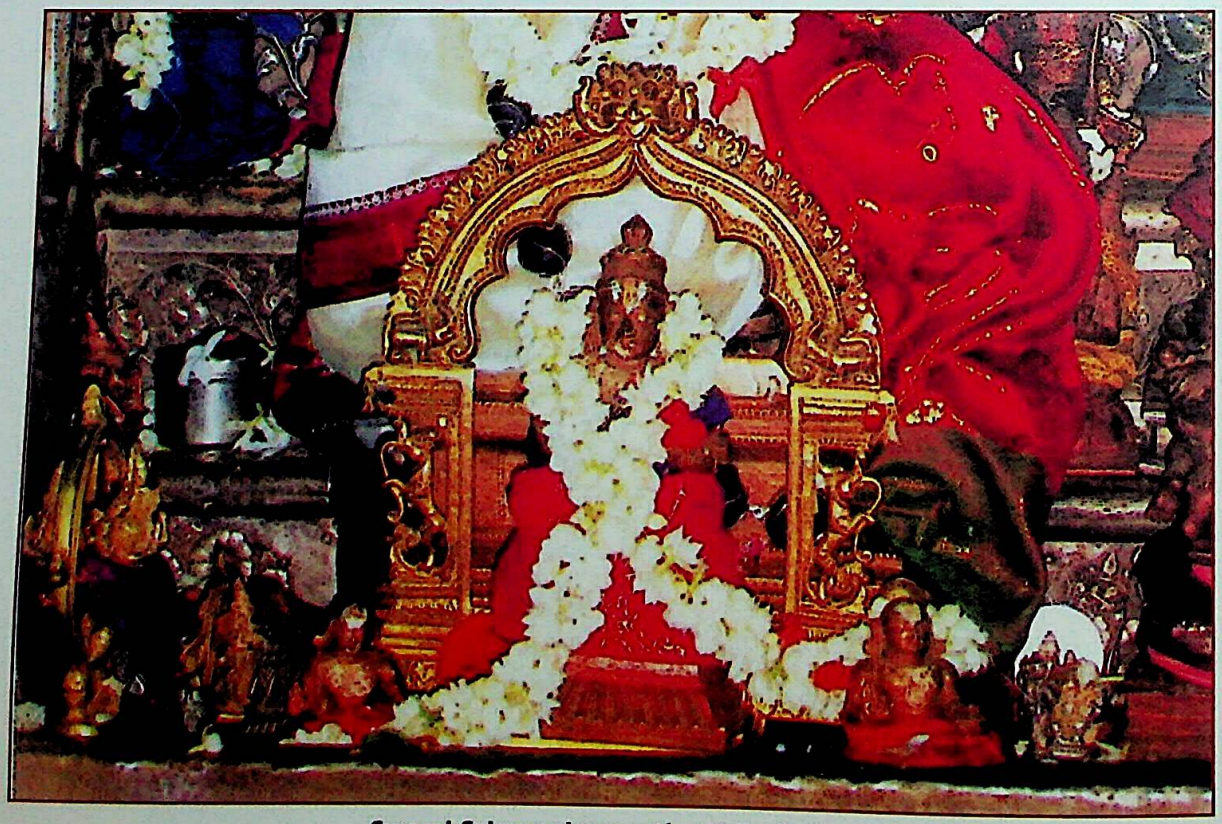

Swami Srimannigamantha Mahadesika
(Worshipped by Swami Kumara Varadanatha Nayanaracharya)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

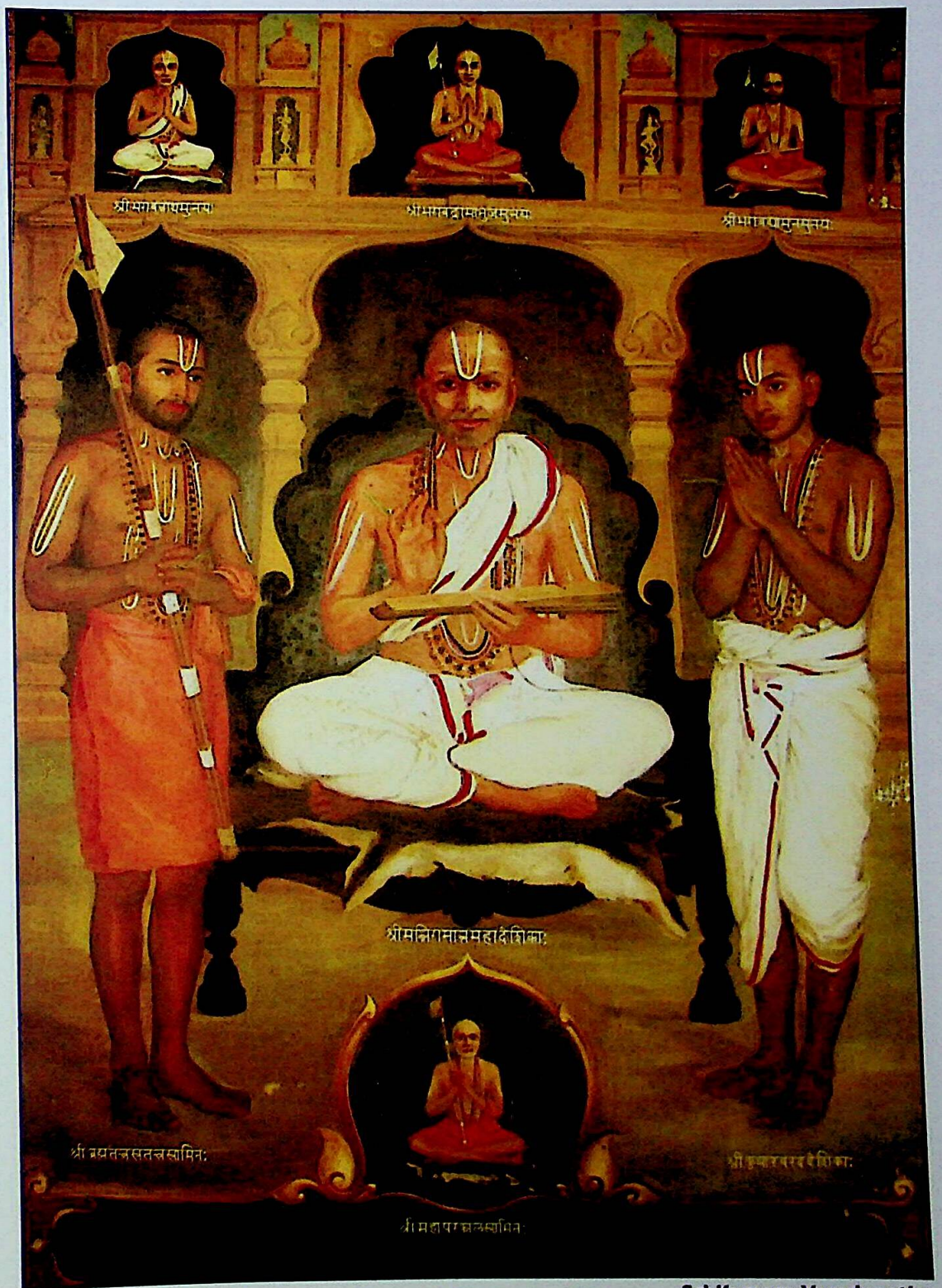

Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy | Swamy Vedanta Deshika | Sri Kumara Varadanatha Nayanaracharya

Sri Brahmatantra Swatantra Parakalaswamy Matha Asthana Guru Parampara

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Srimath Abhinava Srinivasa Brahmatantra
Swatantra Parakala Swamy

Srimath Abhinava Ranganatha Brahmatantra
Swatantra Parakala Swamy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीमत्कविकथककण्ठीरवचरणनलिनयुगलविन्यस्तसमस्तात्मभराः श्रीमद्वेदमार्गप्रतिष्ठापनाचार्याः परमहंसपरिव्राजकाचार्याः
सर्वतन्त्रस्वतन्त्रोभयवेदान्ताचार्याः श्रीमद्ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालसंयमीन्द्रमहास्थाने पञ्चत्रिंशत्तमे पीठे मूर्धाभिषिक्ताः
श्री श्रीमदभिनव रामानुज ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकाल संयमि सार्वभौमाः

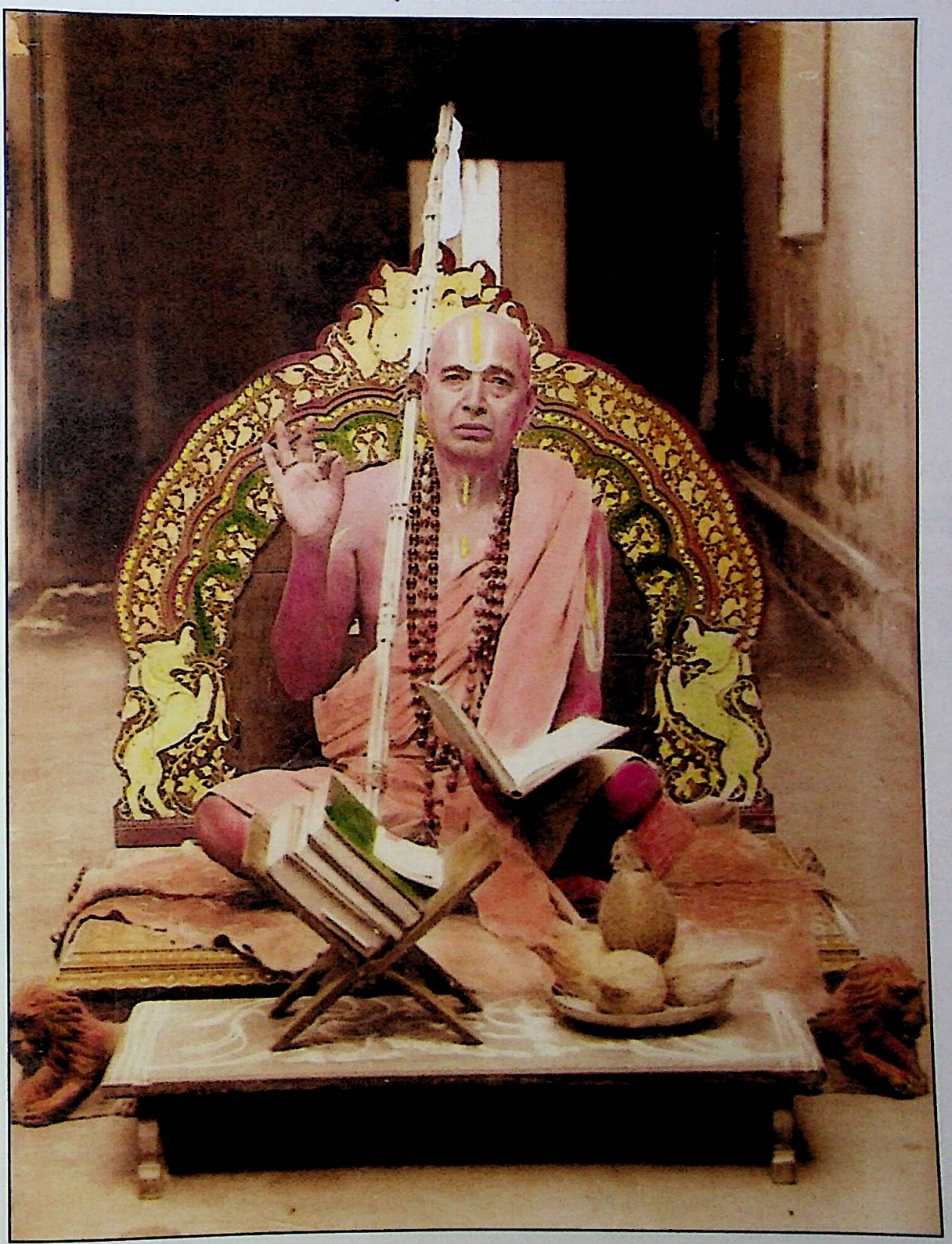

Srimath Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Srimath Abhinava Yatindra Mahadeshika

Srimath Abhinava Vaageesha Brahmatantra
Swatantra Parakala Swamy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

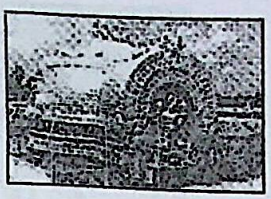

श्रीः
श्रियै नमः श्रीरङ्गनाथपरब्रह्मणे नमः

श्रीरङ्गं श्रीमदाण्डवन् (वलुतूट्) वेदान्तलक्ष्मणमुनेः
अविच्छिन्न सन्यस्त गुरुपरम्परा समागतः

श्रीमत्पौण्डरीकपुरं श्रीमदाण्डवन् आश्रमः

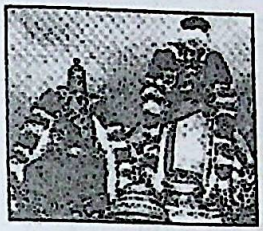

श्रीमते गोपालदेशिकमहादेशिकाय नमः श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः
श्रीमते रङ्गनाथमहादेशिकाय नमः श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः
श्रीमते नारायणमहादेशिकाय नमः श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः
श्रीमते गोपालार्यमहादेशिकाय नमः श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमते भगवते भाष्यकाराय महादेशिकाय नमः
श्रीमद्भ्यः यामुन नाथ शठकोपमहादेशिकेभ्यो नमः

श्रीः

श्रीरङ्गम्
दिनम् .....

भगवद्वन्दनं स्वाद्यं गुरुवन्दन पूर्वकम् ।

प्रतिदिनं अस्माभिः प्रातः भगद्वन्दनं अवश्यकर्तव्यमिति आण्डाल् निगमयति "पार्कटलुल् पैय तुयिन्द्र परमन् अडिपाडि" इति । परन्तु महतां आशयः भगवद्वन्दनात् पूर्वं आचार्य वन्दनमेव उचितम् यतः आचार्य एव भगवत्स्वरूपं उपदिशति दर्शयति च । अतएवोच्यते भगवद्वन्दनं स्वाद्यं गुरुवन्दनपूर्वकम् इति । स्वामिदेशिकाः अपि "आचार्यादिहदेवतां समधिकां अन्यां न मन्यामहे" इत्यवोचन् ।

श्रीवैणव सम्प्रदाये एतादृशाः आचार्याः वहवः, आचार्यपरम्पराः अपि वह्वयः । एतासुपरम्परासु अन्य तमा श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल स्वामि परम्परा । अस्या मूलभूताः आचार्याः स्वमि वेदान्तदेशिक शिष्येष्वन्यतमाः श्री ब्रह्मतन्त्र सवतन्त्र स्वामिनः एते कविकथक कण्ठीरवस्य चरण नलिनयुगल विन्यस्त समस्त आत्मभराः । एतदेव अत्युत्तमं श्रैष्ठयं अस्याः परम्परायाः । एतादृश्यां परम्परायां आचार्याः षट्त्रिंशत् । तत्र पंचत्रिंशत्तमे पीठे मूर्धाभिषिक्ताः आचार्याः श्रीलक्ष्मीहयग्रीव दिव्य पादुका सेवक श्री अभिनव रामानुज ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल महादेशिकाः ।

एते आत्मगुणसंपन्नाः शान्तमृदु स्वभावाः । आगमे शास्त्रान्तरे च प्राप्तपरिचयाः त्रयस्त्रिंशत् तमे पट्टे विराजमानेभ्यः गूढार्थसंग्राहादि ग्रन्थनिर्मातृभ्यः वौध्दसांख्यादि पूर्वपक्षदर्शनेष्वपि परिनिष्टित ज्ञानेभ्यः श्रीमद्वेदमार्गेत्यादि अन्वर्थ विरुदावलि भूषितेभ्यः अस्मद्गुरुवर्येभ्यः

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

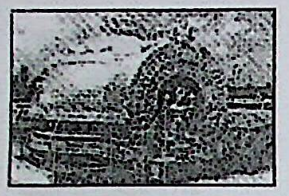

श्रीः
श्रियै नमः श्रीरङ्गनाथपरब्रह्मणे नमः

श्रीरङ्गं श्रीमदाण्डवन् (वल्लुत्तूर्) वेदान्तलक्ष्मणमुनेः
अविच्छिन्न सन्यस्त गुरुपरम्परा समागतः

श्रीमत्पौण्डरीकपुरं श्रीमदाण्डवन् आश्रमः

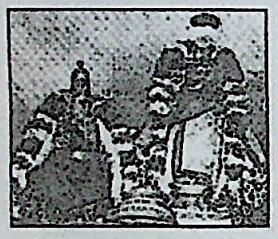

श्रीमते गोपालदेशिकमहादेशिकाय नमः श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः
श्रीमते रङ्गनाथमहादेशिकाय नमः श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः
श्रीमते नारायणमहादेशिकाय नमः श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः
श्रीमते गोपालार्यमहादेशिकाय नमः श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमते भगवते भाष्यकारायमहादेशिकाय नमः
श्रीमद्भ्यः यामुन नाथ शठकोपमहादेशिकेभ्यो नमः

श्रीरङ्गम्
दिनम् .....

कोट्याधिकसहस्रनामार्चित लक्ष्मीहयवदन पादुकेभ्यः, श्रीमदभिनवरङ्गनाथ ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल स्वाभिम्यः प्राप्तवेदान्त युग्माः । पूर्वोत्तर आश्रमयोः स्वाचार्यानुग्राहलब्ध श्रीलक्ष्मीहयवदन चरणसरोज आराधन कैंकर्य सन्तुष्टान्तरङ्ग .।

एतादृशानां आचार्यतल्लजानां ऐषमः भाद्रपदश्रवणनक्षत्र भूषिते शुभे भृगुवासरे शतमानमहामहोत्सवः महीशूरपुरी श्रीमत्परकाल माठीये श्रीहयग्रीव महामण्डपे प्रकृतं श्रीमदित्यदि नाना विरुद भूषितानां पामहंस परिव्रजकाचार्य श्रीअभिनव वागीश ब्रह्मन्त्र स्वतन्त्र परकाल स्वामिनां दिव्याध्यक्ष्ये प्रचलतीत्यमुं विषयं श्रुत्वा असकृत्स्मारंस्मारं अमन्दमानन्दं अनुभवामः । देवदेवोत्तमस्य श्रीलक्ष्मीहयग्रीवस्य परमानुग्राहेण महोत्सवोऽयम् सर्वेषां परमानन्दावहो भूयादिति आशास्महे ।

इत्थम्

श्रीमभिनव रंगनाथ ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल चरण सरोज परागाः
श्रीगोपालदेशिकमहादेशिक यतयः

SRIMAD ANDAVAN
Poundarikapuram Swamy Ashramam
43-A/13 ASRAMAM ROAD
SRIRANGAM - 620 006.
Ph 436100

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

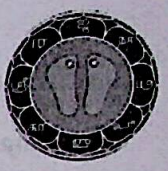

Srimathe Ranga Ramanuja Mahadeshikaya Namaha
Srimathe Srinivasa Ramanuja Mahadeshikaya Namaha
Srimathe Vedanta Ramanuja Mahadeshikaya Namaha

SRIRANGAM SRIMADANDAVAN ASHRAMAM, SRIRANGAM

ஶ்ரீ

ஶ்ரீமதே ஶ்ரீரங்கராமநுஜமஹாதேசிகாயநம:

நம்முடைய வேதம் அனாதியானது. இதை நம்முன்னோர்கள் அபௌருஷேயம் என போற்றினர். அதாவது மனிதனால் இயற்றப்பட்டதல்ல. அதாவது ஜகத் ஸ்ருஷ்டி சமயத்தில் பகவானின் மூச்சுக் காற்றாகவே இருந்தது என்றார்கள். यस्य निश्वसितम् वेदाः என்பது பெரியோர்களின் வாக்கு.

உலகில் பல மதங்கள் அவ்வப்பொழுது தோன்றுகின்றன, ப்ராசிக்கின்றன, மறைகின்றன. ஆனால் அந்தந்த மத ப்ரவர்த்தகர்கள் தங்களின் மத நூல்களுக்கு வேதம் என்கிற சப்தத்தை உபயோகிக்கின்றனர். ஆனால் அவரவர்களின் வேதங்களோ அந்தந்த மதகுருமார்களால் இயற்றப்பட்டவை – பௌருஷேயம், ஆனால் நம் வேதமோ அபௌருஷேயம்.

அவ்வேதம் கர்மகாண்டம், ப்ரஹ்மகாண்டம் என இருவகைப்படுகின்றன. ப்ரஹ்மகாண்டத்திற்கு உபநிஷத் என்ற மற்ற ஒரு பெயரும் உண்டு. உபநிஷத்துகளில் நம் சரணாகதி தத்துவத்திற்கு உபகாரமாக तस्मान्यासमेषां तपसां अतिरिक्तमाहुः इत्यादि வாக்யங்கள் நம் ஸம்ப்ரதாயத்திற்கு மிகவும் முக்யமானதாகும்.

இப்படியாக பல விஷயங்களை தன்னுள்ளடக்கி நமக்கும உணர்த்தும் வேதம் அவச்யம் அத்யயனம் செய்யத்தகுந்தது என்பதை ஸ்வாத்யாய ப்ராஹ்மணம் விளக்குகிறது – स्वाध्यायाध्येतव्य. இதை நிரூபிக்கும் வகையில் ஒரு கதையும் சொல்கிறது. ஒரு கல்பத்தில் அக்னிபகவான் பிறக்கும் பொழுது அவரை பாபம் (पाप) சூழ்ந்துகொண்டதாம். அவ்வமயம் தேவர்கள் ஆஹுதிகளைக்கொண்டு அக்னியின் பாபத்தைப் போக்கினார்கள். அந்த பாபங்கள் ஆஹுதிகளைப் பிடித்துக்கொண்டது. ஆஹுதிகளின் பாபத்தை யஜ்ஞத்தைக்கொண்டும் यज्ञத்தின் பாபத்தை याग दक्षिणा கொண்டும் யாகதக்ஷிணைகளின் பாபத்தை ப்ராஹ்மணர்களைக் கொண்டும், ப்ராஹ்மணர்களின் பாபத்தை காயத்ரீ முதலிய சந்தஸ்ஸுகளை கொண்டும், சந்தஸ்ஸுகளின் பாபத்தை வேதத்தினாலும் போக்கினார்கள். அப்படியாகில் வேதத்தின் பாபத்தை எதைக்கொண்டு போக்கினார்கள்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

என்கிற கேள்விக்கு இடமில்லாமல் अपहतपाप्मा स्वाध्यायः என்கிறபடி தோஷமற்ற வேதமாகையால் உபநிஷத்பாகத்திலும் अपहतपाप्मा विजरो विमृत्युः என்றுள்ள அரத்தம் த்வனிக்கும்படி கர்மகாண்டத்திலும் ப்ரஹ்மகாண்ட விஷயத்தை நிரூபணம் செய்கிறது. மேலும் அதே ப்ரகரணத்தில் ஒரு விஷயம் – எல்லோராலும் யாகாதிகளை அநுஷ்டிப்பது அஸாத்யமானது, ஆனால் அந்த யாக பலனை அடைய வேண்டும் என்கிற பரமக்ருபையுடன் यं क्रतुमधीते तेनन्तेनास्येष्टं भवति – எந்தந்த ப்ரகரணத்தை (பாகத்தை) ப்ரஹ்மயஜ்ஞா காலத்தில் சொல்கிறானோ அந்த யாகத்தாலே அவன் அநுஷ்டிக்கிறவனாகிறான் என உரக்கக் கூறுகிறது. இத்தகைய பலன் வேதாத்யயனத்தில்தான் நமக்குக் கிடைக்கிறது.

நம் ஸ்ரீமதபினவராமாநுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகாலஸ்வாமியின் சதமான உத்ஸவ சமயத்தில் இவ்விதமாக ஒருமுறை இந்த விஷயங்களை ஸ்மரித்து பவித்ரமாகிறோம். இப்பேர்பட்ட மஹான்களின் காலத்தில் நாமும் வாழ்கிறோம் என்பதே பாக்யமாகும். அந்த நாளில் பரிகைஷிக்காக மடத்திற்கு வந்து சேவித்த காலங்கள் நினைவிற்கு வருகிறது. அநேக வித்வான்களும் எழுந்தருளுவார்கள். இந்த ஸ்வாமியின் பரமாநுக்ரஹத்தை பெற்றதாக ஸ்மரிக்கும் பொழுது நம் ஞாபகத்திற்கு வருவதெல்லாம்

போற்றியுகப்பதும் புந்தியுள் கொள்வதும்
பொங்கி புகழ் சாற்றி வளர்ப்பதும்
சற்றல்லவோ முள்ளம் பெற்றதர்க்கே.

தாஸன்
வடுவூர் வீரவல்லி V. தேசிகாச்சார்யன்,
ஸ்ரீகார்யம், ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீமதாண்டவன் ஆச்ரமம்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಶ್ರೀಮತೇಹಯಗ್ರೀವಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾನ್ತದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಙ್ಗನಾಥಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

SRI RANGAPRIYASWAMY ASHRAMAM

Ashtanga Yoga Vijnana Mandiram, 625, 4th Cross, Hanumantha Nagar
Bangalore - 560 019, Karnataka State, Phone : 26603656

ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮತನ್ತ್ರಸ್ವತನ್ತ್ರಪರಕಾಲಗುರುಪರಂಪರಾಯೈ ನಮಃ
ಶ್ರೀಅಭಿನವರಾಮಾನುಜಬ್ರಹ್ಮತನ್ತ್ರಸ್ವತನ್ತ್ರಪರಕಾಲಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತ್ಪರನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶೀ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯಪಾದುಕಾ ಸೇವಕ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತನ್ತ್ರಸ್ವತನ್ತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ತಿರು ನಕ್ಷತ್ರವು ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶ್ರೀಪಿಂಗಲನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಏಕಾದಶೀ ವಿಷ್ಣು ನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಮಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಬೆಳಗಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಿಂದಲೂ ಸಜ್ಜನಶಿರೋಮಣಿಗಳು, ಉತ್ತಮರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ವೈದಿಕ ಷಟ್ಕರ್ಮ ನಿರತರಾಗಿ, ಸದಾಚಾರ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ಸಾಧುಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದವರು. ಆನಂತರ ಮೈಸೂರು ನಗರಿಯ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಮಠದ ಮೂವತ್ತೈದನೆಯ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮತ್ ಆಂಗೀರಸವತ್ಸರದ ಆಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ನವಮೀ, ಗುರುವಾಸರದಂದು ತಾವು ಪರಮಪದವನ್ನು ಹೊಂದುವವರೆಗೂ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಬೆಳಗಿದವರು. ತ್ರಿಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ, ತ್ರಿಕರಣಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ, ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದವರು. ಕಾಲಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಲೆಗಳನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾ ಉತ್ತಮರಾದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತನ್ತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ ಮಹಾತ್ಮರು. ಆರ್ಥಿಕ ಆನುಕೂಲ್ಯವಿಲ್ಲದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭೋಜನಾದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪನ್ನಗೊಳಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ದೇವತಾಸ್ತೋತ್ರಪಾಠದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿದರು. ಕಾಲಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾಠಪ್ರವಚನ, ಗ್ರಂಥಲೇಖನಾದಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳು ವಿರಚಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ವೇದಾನ್ತದ ಪರಮೋನ್ನತ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ತತ್ತ್ವಮುಕ್ತಾಕಲಾಪ'ದ ಸಾನುವಾದ ಸದ್ಗ್ರಂಥ, ಶ್ರೀವೇದಾನ್ತ ದೇಶಿಕರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಿರಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಿರ್ವ್ಯಾಜ ನಿರತಿಶಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದು ಯತ್ಯಾಶ್ರಮದೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ ಪೂಜನೀಯರು ಇವರು.

ಇಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಪರ್ವವು, ಅವರು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಪದವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ವೈಭವದಿಂದ ಸಂಪನ್ನವಾಗಲಿ– ಎಂದು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಣತಿಪೂರ್ವಕ ನಾರಾಯಣ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಖರ ನಾಮಸಂವತ್ಸರದ
ವೃಷಭ ವೈಶಾಖ ಕೃಷ್ಣ
ಸಪ್ತಮೀ, ಮಂಗಳವಾರ
ದಿನಾಂಕ : 24-05-2011

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯ ಸ್ಮರಣೆಗಳು
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಙ್ಗಪ್ರಿಯ ಶ್ರೀಃ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

१

॥ श्रीः ॥

SRI KARYAM
SRI AHOBILA MATH
ஸ்ரீ அஹோபில மடம்

Camp SRI AHOBILA MATH
TIRUPULLANI - 623 532.
RAMANATHAPURAM DIST.

Sri _____

Date 25-08-2011

क्षेमः।

तिरुप्पुल्लाणि क्षेत्रम्।

अनन्ताः प्रणामाः।

॥श्रीमद्वाचार्यमहिमा॥

श्री उभ.वे. श्रीमद्भिः श्रीपरकालमठास्थानश्रीकार्यकर्तृभिः प्रेषिता श्रीलक्ष्मीहयग्रीवदिव्यपादुकासेवकश्रीमदभिनवरामानुजब्रह्म-तन्त्रस्वतन्त्रपरकालमहादेशिकानां ज्ञातमानमहोत्सवपत्रिका सम्प्राप्ता संदृष्टाच.

अत्र श्रीमदप्पकियशिंगर्कलं क्षेत्राधीशौ जगन्नाथं दर्शयन्तौ दाशरथिं च सेवां कुर्वन्तः सन्तुष्टस्वान्ताः विराजन्ते। महोत्सवपात्र-भूताः श्रीमद्वेदमार्गेत्यादि श्रीमदभिनवरामानुजब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र-परकालब्रह्मदेशिकाः स्वजैत्रयात्रायां मुम्बापुर्यां चेम्बूर श्रीअहोबिल-मठे मासमेकं निवसन्ति स्म। तदात्वे प्रतिदिनं यथाक्रमं श्रीहयग्रीव-आराधनादि सर्वं परिसमाप्य सायं श्रीचरणानां उपन्यासः प्रचचाक्। स्वामिनो वाङ्मुखं श्रुत्वा समागताः सर्वे आस्तिकाः दत्तकर्णाः सन्तुष्ट-स्वान्ताः अभवन्। उपन्यासविषयश्लोकस्तु

सर्वे सन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः।
सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित् दुःखभाग्भवेत्॥ इति।

एते महान्तः लौकिककलाशालायां संस्कृताध्यापने नियुक्ताः प्रवचनशीलाः। संस्कृतभाषाभिवृद्धये कृतभूरिपरिश्रमाः, दासस्य ममापि उपन्यासाय अवकाशं ददति स्म। श्रीमद्वेदमार्गेत्यादि निरुपावली-विभूषितश्रीमदभिनवरङ्गनाथपरकालयतीन्द्रमहादेशिकानां सन्निधौ संप्राप्ताध्यात्मशास्त्राः संन्यस्तभराः नित्यकर्मनिष्ठानं परिसमाप्य सति अवकाशे श्रीहयग्रीवादिमन्त्रजपतत्पराः स्वाचार्ये अचञ्चला सुदृढा च भक्तियुक्ताः मितभाषिणः ब्रह्मतेजसिनश्चासन्।

तेषां अनुग्रहेण सर्वे वयं सुखिनः स्याम।

इदं
पी.सी. शालकोपाचार्यः
SRI KARYAM
(Principal Secretary To H.H. the Jeer)
SRI AHOBILA MUTT

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Phone : 0821-2422536

ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿ ಮಠ
ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆ (ಜಗನ್ಮೋಹನ ಅರಮನೆ ಸಮೀಪ),ದೇವರಾಜ ಮೊಹಲ್ಲಾ,
ಮೈಸೂರು - 570 024.

SRI BRAHMATANTRA SWATANTRA PARAKALA SWAMY MUTT
Krishnavilasa Road (Near J. M .Palace), Devaraja Mohalla, Mysore - 570 024. Karnataka State, INDIA

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯವದನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ	Sree Lakshmi Hayavadana Lakshmi Narayanabhyam Namaha
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ	Sreemathe Ramanujaya Namaha
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ	Srimathe Nigamantha Maha Desikaya Namaha
ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಗುರು ಪರಂಪರಾಯೈ ನಮಃ	Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Guruparamparayai Namaha

Ref. Date :.....

ॐ

श्रीलक्ष्मीहयग्रीव दिव्यपादुकासेवक श्रीमद्भिनव
वागीश ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्रपरकाल
महादेशिकानां
स्वा-कार्य रत्नमालेत्यस्य सान्वर्थिकः संदेशः -

इयायं ध्यायं हयग्रीवं वेद-योग-स्वरूपकम्।
संदेशं परया भक्त्या स्वा-कार्याणां वितन्महे॥ १॥
अ-कार्याः स्वरता हेया: नव्यरामानुजास्सदा।
परकालमठस्थानि ०ग्राह्तेन्द्रियलक्षणाः॥ २॥
नव्यरङ्गे न्यकलिंजिल्लुणासारा विचारदाः।
विंशतिक्रयवर्षाणि हयास्यं सेविरे मुदा॥ ३॥
उपदेशामृताः दिव्याः विशेष्यनिगमप्रहरकाः।
सदा सेवेदमुस्सा रामाः भाष्यमाणाः स्थिरा: ध्रुवाः॥ ४॥
भ्रामं भ्रामं सदा-चारा: भारते दिव्यलक्षणाः।
कर्णाटान्ध्रतमिलवृत्ताः तत्र वैशिष्ट्यमादधुः॥ ५॥
मत्कृपारक्त संचित्तः अस्थाने मां न्यवेजयन्।
महतां दीर्घदृष्टिस्स्यात् आस्थानव्याजवृद्धिगा॥ ६॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

सर्वदा हर्षनिःक्षोभः हृष्यस्वं स्वयमेवेयन् सुदा।
वाग्या तु कठिना दुरया: हृदा सारतन्यदृष्टिदा:॥७॥
आस्थाने वर्धयन्मासुः तपः पाण्डित्यलक्षणाः।
अन्यवस्थाव्यवस्थाढ्या: दर्शिनो ज्ञानसागराः॥८॥
स्वाचार्यपरमनिष्ठाः स्वाचार्यैर्नयपारगाः।
सुप्रभाताः सदाभासाः स्वप्रभाता मनोरमाः॥९॥
वेदप्रयोगदक्षार्याः शिष्यानध्यापयन् बुधाः।
धर्मकारप्रमारक्ताः अरक्ता अप्रसाधने॥२०॥
गुणधाम्नं सतां दिव्यं सीमातीतं भवेद्ध्रुवम्।
पूर्णपरस्वरस्तारं तरन्ति कथमध्वगाः॥२२॥
तस्मादुपाधियोगेन क्षमास्तर्तुं भवन्त्यहो।
शातमानोत्सवोपाधिः अस्माध्यं साधयत्यरम्॥२२॥
नौकया शातमानस्य दुस्तरं खन्नरन्ति च।
अस्माध्यं साधयमाहुर्नं महतां मह उत्तमम्॥२३॥
ईदृशस्समया-चारः अविच्छिन्नः प्रकाशते।
समया-चारबन्धोऽसौ स्वाबद्धो भवि सैंतवम्॥२४॥
महोत्सवमयं बन्धः स्वात्मबन्धप्रकाशकः।
ज्ञानविज्ञानसन्तानः अग्नेर्नैव वितन्यते॥२५॥
महतामुद्भवो दिव्यः आत्मलाभधनप्रदः।
जीवाक्षरागसम्बद्धे, शिष्याः लक्ष्यच्च प्रमालक्ष्याः॥२६॥
अयं षोडशमाकाढ्यः कलां हृद्यं स्वषोडशीम्।
अज्ञानध्वान्तया भव्यः दध्ने साम्यं समुन्नतः॥२७॥

इति नारायणस्मृतयः

इत्थमाचार्यदेवावशंवदः

महामहोपाध्यायः
कण्डेवीवरपुत्रः
डा० ए०एस० वेङ्कटनाथन्
श्रीकार्यकर्ता,
श्रीपरकालमंडपस्थानम्:
महीसारपुरी.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

SAMARPANAM

With the mind contemplating on the infinite glories of Sri Lakshmi Hayavadana, Sri Lakshmi Narayana and Sri Venugopala, a supplication is made unto the blemish less lotus feet of our Paramacharya, Swamy Deshika to bless this divine journey celebrating the glories of purvacharyas. May this sojourn, be filled with divine and ecstatic bliss. May this offering of words be free of blemishes and may it be worthy of bhaagavatha mukhollasam.

With the divine blessings and the niyamanam of our prakrutam acharya-sarvabhouma, Sri Lakshmi Hayagriva divya Paduka sevaka, Srimadabhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika, the centenary souvenir commemorating the thirunakshatram of **Srimadabhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (35th pattam)** is hereby offered at the lotus feet of Sri Lakshmi Hayavadana. The aim of this literary kainkaryam is to enjoy and celebrate the glories of our Acharya on this occasion through the words and adulations of many eminent writers of the sampradayam. The work enshrines several moments captured during the lifetime of our Acharya in the form of photographs, anugraha srimukhams of sampradAya acharyas, essays on sampradayic subjects in multiple languages, a few selected rare works of Sri Parakala Matham purvacharyas along with a simple gloss. This work also provides a brief summary of the vaibhavams of the purvacharya paramparai of Sri Parakala Matham that is the oldest monastic instituition of Sri Ramanuja sampradayam. It enshrines along with it, some detailed accounts of the origin of the samsthanam that traces back to the times of Swamy Deshika including the original inscription details extracted from the temple of Kanchipuram that would be of much interest to the readers. Other notable highlights include the acharya parampara through which the murthy of Sri Lakshmi Hayagriva has come to the present asthanam and also the 'chitrapatams' (pictures) of the entire acharya parampara of Parakala matham. Though the work is a brief exposition only, yet the vaibhavams of Sri Brahmatantra Swatantra Swamy and Sri Kumara Varadacharya Swamy are detailed to a good extent. A paucity of information was always felt amongst the readers regarding the biographies of these mahan acharyas. These are authentic accounts taken from the 3000 padi Guruparampara prabhavam. However no words would be sufficient to delineate the greatness of these acharyas who had the fortune of being the disciples of none, but Swamy Deshika himself. The sources for the information in this publication come from the works 12000 padi and 3000 padi Guruparampara prabhavam, Parakala asthana Guruparampara records, works of Parakala purvacharyas like Parakala Vaibhavaprakashika, Parakala Vijayachampu, Official chronology of Parakala matham, Epigraphica Indica and Epigraphica Karnatica. The photographs have been collected from various sources and from various geographies. The same have been digitized for the benefit of re-construction.

By the anugrahams of Sri Lakshmi Hayavadana and our prakrutam acharya, Srimadabhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy, several works of purvacharyas, including a detailed Guruparampara vaibhavam of asthana acharyas are planned to be republished. The anugrahams of our acharyas and noble bhagavathas are sought earnestly to make these kainkaryams a grand success.

The divine blessings of Sri Lakshmi Hayavadana are besought to make this samarpanam achieve bhagavath-bhaagavatha-acharya mukhollasam for a long time to come. Praying with folded hands and with utter humility, this work is placed in the lotus hands of Swamy Deshika from whose lotus feet, the parampara of Parakala matha acharyas begins and at whose lotus feet, these acharyas have been credited to have performed their samastaatmabhara-samarpanam.

॥ श्रीमत् श्री कविकथककण्ठीरव चरणनळिनयुगळ विन्यस्त समस्तात्मभराः ॥

May all glories be to the acharyas of this illustrious parampara who have remained as "Deshikapaada-smrutyopajeevis" – "Those whose sole mode of sustenance is the eternal contemplation of the glories of the twin lotus feet of their paramacharya, Thuppul Swamy Deshika..

भगवानेव स्वनियाम्यस्वरूपस्थितिप्रवृत्ति स्वशेषतैकरसेन अनेनात्मना कर्त्रा स्वकीयैश्च उपकरणैः स्वकीयैश्च देहेन्द्रियान्तःकरणैः

स्वाराधनैकप्रयोजनाय सर्वेश्वरः स्वशेषभूतमिदं कर्म स्वस्मै स्वप्रीतये स्वयमेव कारयति ।

॥ श्री ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकाल गुरुपरंपरायै नमः ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

PURVACHARYA PARAMPARAA VANDANAM

अस्मद्गुरुसमारंभां यतिशेखरमध्यमां । लक्ष्मीवल्लभ पर्यन्तां वन्दे गुरुपरम्परां ॥

Our parama-vaidika Srivaishnava Srisampradayam is rich with a divine heritage of preceptors that traces its roots all the way to Sriman Narayana Himself. He is our prathama Acharya. All forms and sources of knowledge that we have amidst us today have come from Sriman Narayana and Mahalakshmi. After the great deluge (maha-pralayam), He created all the worlds and entities (tatvams). He also created the four-faced Brahma from His lotus womb and ordained him to give us the physical body along with its characteristic attributes. Brahma, who was imprudent, was then initiated into the four Vedas by the Lord Himself. When Madhu and Kaitabha plundered with the four Vedas, the Lord having killed them restored the Vedas back to their pristine glory. He enlightened everyone by incarnating Himself as Sri Hayagriva (The Lord of all knowledge and learning). By the grace of Mahalakshmi, he then propagated this knowledge to Vishvaksena. Through him this knowledge has flown down further through Shathakopa, Nathamuni, Pundarikaksha, Manakkalnambi, Yamunacharya, Ramanujacharya and Swamy Deshika uninterruptedly by means of upadesha parampara or initiation lineage.

It is our foremost duty therefore to first offer our humble obeisance to this illustrious hierarchy of sadacharyas. Let us perform mangalacharanam and pray unto the lotus feet of these sadacharyas to bless this samarpanam to have no hindrances and to make this offering a worthy recipient of bhagavath-bhaagavatha mukhollasam.

कमप्याद्यं गुरुं वन्दे कमलागृहमेधिनम्। प्रवक्ता छन्दसां वक्ता पंचरात्रस्य यः स्वयम् ॥१ ॥
सहधर्मचरीं शौरेः संमन्त्रितजगद्धिताम्। अनुग्रहमयीं वन्दे नित्यमज्ञातनिग्रहाम् ॥२ ॥
वन्दे वैकुण्ठसेनान्यं देवं सूत्रवतीसखम्। यद्वेत्रशिखरस्पन्दे विश्वमेतद्व्यवस्थितम् ॥३ ॥
यस्य सारस्वतं स्रोतो वकुलामोदवासितम्। श्रुतीनां विश्रमायालं शठारिं तमुपास्महे ॥४ ॥
नाथेन मुनिना तेन भवेयं नाथवानहम्। यस्य नैगमिकं तत्त्वं हस्तामलकतां गतम् ॥५ ॥
नमस्याम्यरविन्दाक्षं नाथभावे व्यवस्थितम्। शुद्धसत्त्वमयं शौरेरवतारमिवापरम् ॥६ ॥
अनुज्झितक्षमायोगमपुण्यजनबाधकम्। अस्पृष्टमदरागं तं रामं तुर्यमुपास्महे ॥७ ॥
विगाहे यामुनं तीर्थं साधुबृन्दावने स्थितम्। निरस्तजिह्मगस्पर्शं यत्र कृष्णः कृतादरः ॥८ ॥
दयानिघ्नं यतीन्द्रस्य देशिकं पूर्णमाश्रये। येन विश्वसृजो विष्णोरपूर्यत मनोरथः ॥९ ॥
प्रणामं लक्ष्मणमुनिः प्रतिगृह्णातु मामकम्। प्रसाधयति यत्सूक्तिः स्वाधीनपतिकां श्रुतिम् ॥१० ॥
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी । वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥
कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने । श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥
रामानुज दयापात्रम् ज्ञानवैराग्य भूषणम्। श्रीमद्वेङ्कटनाथार्यं वन्दे वेदान्तदेशिकम् ॥
श्रीमल्लक्ष्मणयोगीन्द्र सिद्धान्तविजयध्वजं। विश्वामित्रकुलोद्भूतं वरदार्यमहं भजे ॥

पर्याय भाष्यकाराय प्रणतार्तिं विधून्वते। ब्रह्मतंत्रस्वतंत्राय द्वितीय ब्रह्मणे नमः ॥१ ॥
ब्रह्मतंत्रकृपावाप्त ज्ञानयाथात्म्यसंपदम्। नमामि वात्स्यवेदान्तरामानुजमुनीश्वरम् ॥२ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रयामोवात्स्यवेदान्तरामानुजकृपास्पदम्। ब्रह्मतंत्रस्वतंत्रश्री श्रीनिवासगुरूत्तमम् ॥३॥
ब्रह्मतंत्ररमावास गुरुवीक्षितमुत्तमम्। परकालगुरुं वन्दे चिरकालं दयानिधिम् ॥४॥
श्रयामहे श्रीपरकालमौनिपदाश्रयं तत्कृपायात्ततुर्यम्। वेदान्तविद्यानिलयं महान्तं वेदान्तरामानुजसंयमीन्द्रम् ॥५॥
वेदान्तलक्ष्मणमुनीश्वरपादपद्मयुग्माश्रयं सकलसद्गुणवारिराशिम्।
तत्प्राप्ततुर्यमनघं कमलानिवास श्रीब्रह्मतंत्रगुरुवर्यमहं प्रपद्ये ॥६॥
श्रीनिवासब्रह्मतंत्रकृपासारपरिप्लुतम्। श्रीनारायणयोगीन्द्रं ब्रह्मतंत्रगुरुं भजे ॥७॥
नारायणाख्य मुनिवर्य कृपाकटाक्ष वीक्षावशात्तचरमाश्रमतत्वसारम्।
तद्दिव्यपाद सरसीरुह दत्तभारं श्रीरङ्गराजयतिराजमुपासिषीय ॥८॥
रङ्गराजयतिवर्य वीक्षितं तत्कृपात्त निगमांचलद्वयम्। तत्पदार्पितभरं दयानिधिं ब्रह्मतंत्रयतिवर्यमाश्रये ॥९
श्रीब्रह्मतंत्रपादाब्ज संश्रयावाप्तसंपदम्। यतिराजं भजाम श्रीयतिराजाह्वयंगुरुम् ॥१०॥
यतिराजयतीन्द्रांघ्रि समाश्रय समेधितम्। वरदब्रह्मतंत्रार्यं वरदं संश्रयामहे ॥११॥
भजामहे वरदयतीन्द्र सत्कृपा समेधितं सकलमहागुणांबुधिम्। वदावदद्विरदचमूपराङ्कुशं पराङ्कुशं यतितिलकं निरङ्कुशम् ॥१२॥
पराङ्कुशयतीशांघ्रि कृपात्तचरमाश्रमे। कवितार्किकसिंहेऽस्तु यतीन्द्रे मे नमश्शतम् ॥१३॥
कवितार्किकसिंहाख्य यतिवर्यकृपावशात्। विवृद्धसंपदं वन्दे वेदान्तयतिशेखरम् ॥१४॥
वेदान्तयतिवर्याप्त वेदान्तयुगळाशयं। ज्ञानाब्धिब्रह्मतंत्र श्रीपरकालगुरुं भजे ॥१५॥
ज्ञानाम्बुधिब्रह्मतंत्र परकालमहागुरोः। अवाप्ततुर्यं वन्देऽहं वीरराघवयोगिनम् ॥१६॥
वीरराघवयोगीन्द्र विशेषकरुणेक्षितम्। नमामिमूर्ध्ना वरदवेदान्तमुनिपुङ्गवम् ॥१७॥
श्रीमद्वरदवेदान्त संयमीन्द्र पदाश्रयम्। श्रीवराहब्रह्मतंत्रस्वतंत्र गुरुमाश्रये ॥१८॥
वराहब्रह्मतंत्रश्रीकृपास्पदमुपास्महे। वेदान्तलक्ष्मणाभिख्य ब्रह्मतंत्रमहागुरुम् ॥१९॥
श्रीमद्वराहमुनिवीक्षित लब्धबोधं श्रीतातयार्यकरुणापरिणाहपात्रम्।
वेदान्तलक्ष्मणमुनीन्द्रपदाब्जभृंगं वन्दे सदा वरदवेदशिरोयतीन्द्रम् ॥
वेदान्तदेशिकश्रेष्ठसिद्धान्तोद्धारधूर्वहम्। वेदान्तसंयमीशानं श्रयेमकरुणानिधिम् ॥२०॥
विन्यस्तात्मभरं वरप्रदगुरौ तद्देशिकैर्वीक्षितं श्रीवेदान्तयतीन्द्रभूरिकृपया संप्राप्तमोक्षाश्रमम्।
सारार्थामृतलाभवन्तमनघाच्छ्री श्रीनिवासाद्गुरोः वन्दे श्रीपरकालयोगिनमहं वेदान्तविद्यागुरुम् ॥२१॥
श्रीमच्छ्रीपरकालसंयमिवरादात्तापवर्गाश्रम श्रुत्यन्तद्वयसारसारथिवचो भाष्यार्थसम्यग्धियम्।
श्रीमत्तातगुरौ समर्पितभरं तत्पादपद्माश्रयं श्रीवासं परकालयोगितिलकं दान्तं श्रयामोन्वहम् ॥
ज्ञानाम्बुराशिपरकालगुरोरवाप्त वेदान्तयुग्मचरमाश्रमसंप्रदायम्।
श्रीतातदेशिकपदार्पितनैजभारं श्री श्रीनिवासपरकालगुरुं श्रयामः ॥२२॥
पद्मावासकलिद्विषन्मुनिवर श्रीपादसेवार्जित श्रुत्यन्तद्वय सारसारथिवचस्तात्पर्यतुर्याश्रमम्।
श्रीमद्वेदवतंसयुग्मविशदीकारैकबद्धस्पृहं श्रीवेदान्तकलिद्विषं मुनिवरं सेवे शमांभोनिधिम् ॥२३॥
पद्मानिवासपरकालयतीन्द्रलब्ध सारार्थवेदशिखरादिमसंप्रदायम्।
तत्पाददत्तभरमुत्तमचित्तवृत्तिं श्रीश्रीनिवासपरकालगुरुं श्रयामः ॥२४॥
वन्देय श्रीनिलयपरकालात्तवेदान्तयुग्मं तत्पादाब्जे विनिहितभरं ब्रह्मतन्त्रात्ततुर्यम्।
श्रीकृष्णार्यादधिगतरथांगाब्जमब्जाक्षहृत्कं श्रीमद्रामावरजपरकालाभिधं देशिकेन्द्रम् ॥२५॥
रामानुजादिपरकालयतीन्द्रलब्ध वेदान्तयुग्मचरमाश्रमसंप्रदायम्। ञ
श्रीशिङ्गरार्यगुरुवीक्षितमात्मवन्तं घंटावतारपरकालगुरुं श्रयामः ॥
वेदान्तदेशिकेन्द्रस्य सिद्धान्तस्थापनोत्सुकः। जयतु श्रीशघंटांश परकालगुरूत्तमः ॥२६॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीमद्रामानुजाद्यैः कलिरिपुगुरुभिर्वीक्षितं ब्रह्मतन्त्र श्रीमद्वंटावतारोत्तमकलिमथनांघ्रयञ्च विन्यस्तभारम्।
तद्वीक्षालब्धवेदाञ्चलयुगळतुरीयाश्रमं शान्तिभूमिं वेदान्तब्रह्मतन्त्राभिधकलिमथनाचार्यवर्यं प्रपद्ये ॥२७॥
श्रीमद्वंटावतारोत्तमकलिमथनावाप्तसत्संप्रदाय श्रीभाष्यश्रीरहस्यत्रयसृतिमदसीयांघ्रि विन्यस्तभारम्।
वेदान्तब्रह्मतन्त्राभिधकलिमथनाल्लब्धतुर्याश्रमं श्री श्रीवासब्रह्मतन्त्रादिमपदपरकालाख्यमाचार्यमीडे ॥२८॥
श्रीमद्वंटावतारोत्तमकलिमथनाल्लब्ध चक्राङ्कभाष्यम् वेदान्तब्रह्मतन्त्रोत्तमकलिमथनश्रीपदन्यस्तभारम्।
श्रीवासब्रह्मतन्त्रोत्तमकलिमथनोपात्ततत्त्वार्थतुर्यं वन्दे श्रीब्रह्मतन्त्रं कलिमथन रमावास सद्देशिकेन्द्रम् ॥२९॥
श्रीघंटांशात्तचक्राङ्कनमुदितहृदं प्राप्तवेदान्तयुग्मम् वेदान्ताचार्यादधीताहितनिगमभरं श्रीनिवासांघ्रियुग्मात्।
श्रीमच्छ्रीवाससद्देशिकवरपुरुहूतात्ततुर्याश्रमं तम् वन्दे श्रीरङ्गनाथं कलिमथनगुरुं ब्रह्मतन्त्राद्यशब्दम् ॥
श्रीरामानुजसिद्धान्तस्थापको जयतादयम्। रङ्गनाथब्रह्मतन्त्र परकालयतीश्वरः ॥३०॥
श्रीवासब्रह्मतन्त्राभिधकलिमथनावाप्तचक्राङ्कभाष्यम् श्रीवासे देशिकेन्द्रे कलिमथनगुरावर्पितात्मीयभारम्।
रङ्गेन्द्रब्रह्मतन्त्रादिमपदकलिजिद्देशिकेन्द्रात्ततुर्यम् श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्राग्रिमपदपरकालार्यवर्यं श्रयामः ॥३१॥
शुभगुणनिधिं श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रकलिद्विषद्गुरुवरकृपादीव्यच्चक्राङ्कभाष्यभरार्पणम्।
तदनघकृपाराजन्मोक्षाश्रमं कलयामहे वशिनमनघं वागीशब्रह्मतन्त्रकलिद्विषम् ॥३२॥
श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रोत्तमगुरुकरुणावाप्तचक्राङ्कभाष्यम् वैराग्याचारवार्धौ वरदपदमुखे लक्ष्मणे न्यस्तभारम्।
श्रीवागीशात्ततुर्यं शठरिपुयतिराड्वेदचूडार्यमूर्तिं नूत्नं श्रीरङ्गनाथं कलिरिपुमनघं ब्रह्मतन्त्रं श्रयामः ॥
श्री तुरगवदनपादू सन्ततपरिचरणमात्रपरमार्थः। जयतु श्रीमानभिनवरङ्गेन्द्रब्रह्मतन्त्रपरकालः ॥३३॥
श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्राभिदकलिमथनाल्लब्ध चक्राङ्कभाष्यम् नव्य श्रीरङ्गनाथे कलिमथनगुरावर्पितात्मीयभारम्।
तद्वीक्षालब्धतुर्यं हयवदनपदत्राणसेवाधुरीणम् ध्यायेयं ब्रह्मतन्त्रं कलिमथनगुरुं श्रीनिवासं नवीनम् ॥
श्रीमल्लक्ष्मी हयग्रीव पादुका सेवकोवशी। जीयान्नव्य श्रीनिवास परकाल गुरूत्तमः ॥३४॥
नूत्नश्रीरङ्गनाथाङ्घ्रिपदकलिजिल्लब्ध चक्राङ्कनश्रीः त्रय्यन्त द्वन्द्वतत्त्वं तदनघचरणं न्यस्तभारं यतीन्द्रात्।
प्रत्यग्र श्रीनिवासात् समधिगत तुरीयाश्रमं संश्रयामः नव्यं रामानुजाख्यं कलिमथनगुरुं ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रम्।
श्रीलक्ष्मीहयास्यपादूवरिवस्यैकान्तमानसस्सततम्। जयतु श्रीमदभिनवरामानुजसंयमीन्द्रपरकालः ॥३५॥
श्रीमन्नूतन रङ्गनाथयतिराडाप्तात्मविद्यालयम् श्रीमन्नूतन लक्ष्मणार्य यतिराट् संप्राप्त मोक्षाश्रमम्।
श्रीवासेन्द्र कटाक्ष सन्ततसुधा लक्ष्यात्म योगाञ्चितम् श्रीमन्नूतनवागधीशयमिनं भक्त्याश्रयामो गुरुम् ॥
नव्यवागीशयोगीन्द्रं हयास्यपदसेविनम्। ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रार्यम् भजाम स्वात्मसंपदम् ॥३६॥

अस्मद्देशिकमस्मदीयपरमाचार्यानशेषान्गुरून् श्रीमल्लक्ष्मणयोगिपुङ्गवमहापूर्णौ मुनिं यामुनम्।
रामं पद्मविलोचनं मुनिवरं नाथं शठद्वेषिणं सेनेशं श्रियमिन्दिरासहचरं नारायणं संश्रये ॥
लक्ष्मीनाथारंभां यतिपतिनिगमांचलार्यकृतगुंभाम्। अस्मद्गुरुपर्यन्तां सेवेऽहं गुरुपरम्परां शान्ताम् ॥
वागीशाख्या श्रुतिस्मृत्युदितशुभतनोर्वासुदेवस्य मूर्तिः ज्ञाता यद्वागुपज्ञं भुवि मनुजवरैः वाजिवक्त्रप्रसादात्।
प्रख्याताश्चर्यशक्तिः कविकथकहरिः सर्वतन्त्रस्वतन्त्रः त्रय्यन्ताचार्यनामा मम हृदि सततं देशिकेन्द्रस्य इन्धाम् ॥
श्रीमल्लक्ष्मणयोगीन्द्र सिद्धान्त विजयध्वजम्। विश्वामित्रकुलोद्भूतं वरदार्यं अहं भजे ॥
पर्याय भाष्यकाराय प्रणतार्तिं विधून्वते। ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्राय द्वितीय ब्रह्मणे नमः ॥
॥ श्री ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकाल गुरुपरंपरायै नमः ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

SRI LAKSHMI HAYAVADANA AVATARAM

It is well known that the Supreme Lord has incarnated Himself on several occasions for the cause of righteousness and Dharma. The most popular of these are the Dashavatarams. Besides these, there have been several more as well. One such is the avataram of Sri Hayagriva, the presiding deity of knowledge. All forms of learning and knowledge have their origin in Him and emanate from Him. The avataram of Sri Hayagriva is the foremost of all the other avatarams of Lord Sriman Narayana. It is an avataram with great significance. Brahma, Rudra, Devas, Rishis and the like have meditated upon this Lord for gaining knowledge. Bhagavan Vyasa has extolled Him as "vidya-sahaayavaan" (one who guides all forms of study). Lord Sriman Narayana after having woken up from his yoga nidra created Chaturmukha Brahma, the representation of satva gunam and ordained him with the duties of creation after having initiated him into the Vedas. Two demons Madhu, the representation of tamoguna and Kaitabha, the representation of rajoguna saw Chaturmukha Brahma singing the four vedas in a nectarous tune with his four faces. With evil designs, they plundered with the four vedas and went into the dark depths of patala lokam. A helpless Brahma having lost the splendor of his knowledge, prayed to Lord Sriman Narayana with all devotion. Pleased with his devotion, the Lord with the power of His Yoga, incarnated with a wonderful horse face. This was not a 'man-horse' incarnation, but instead, the manifestation of the Supreme form of vyuha Aniruddha into that of Sri Hayavadana. The Hayashiropakhyana of Mahabharata attests to this fact by saying – "अनिरुद्धतनौस्थितम!". It is declared in the Vedas that in order to subdue the despicable rajoguna and tamoguna, the best form of build is that of Hayashira or Hayagriva. The Lord incarnated in a resplendent spotless white form of Hayagriva with four hands (chaturbhujam). His horse head depicted the dwelling of the four Vedas showing the forms of the stellar world, His mane shone like the rays of Sun, His two ears beamed like Akasha and Patala and His forehead like the Earth, His eyebrows were vibrant like the rivers Ganga and Sarasvathi, His two eyes looked like the Sun and the Moon with oceans inside, His nose looked like dusk (sandhya) and His utterance or neigh was the supreme *pranava* (udgita), His tongue looked like a lightening streak, His lips looked like bhulokam and pitrulokam and His neck looked like the deep dark night. The Lord after having attained this divine and magnificent form that was the substructure for all other forms of His went after the two demons into the Patala lokam. Having terminated the demons effortlessly and redeemed the Vedas back to their pristine glory, He then taught the same to Chaturmukha-Brahma, along with the Pancharatra and other shastras. It is for this reason that Lord Hayagriva is considered the first acharya in the lineage of preceptors and also the treasure house of the Vedas and the essence of all knowledge and vidya. This avataram is full of finest truths and realizations of Vedanta. Sri Hayavadana is also celebrated as Madhusudana and Kaitabhari. From a philosophical point of view, the story of Hayagriva avataram is actually a representation of the victory of satvaguna over rajas and tamas due to the infinite mercy of Sri Lakshmi Hayavadana. The pramanam for this come from Vedavyasa who says – सत्त्वामसोमधुर्जातः तदा नारायणाज्ञया ।

कठिनस्त्वपरोविन्दुः कैटभोराजसः स्मृतः ॥

The Lord in Ramavataram preached the truths of Sharanagati and Varnashramadharma. In Krishnavataram, He preached the Bhagavath Geetha, along with vishwaroopa darshana and the destruction of the evil. In all the other avatarams of the Lord it can be seen that the Lord preaches some important truth, but it is only in Hayagriva avataram that one can have a complete realization of all the truths of Vedanta. It is said that the avatara of Hayavadana is from the krutayuga. Down the ages, many sages have meditated upon this form of the Lord to attain knowledge and spiritual perfection. Sage Vedavyasa was also a great Hayagriva upasaka. He has described the greatness of this avataram in Mahabharata shantiparva moksha dharma narayaniyam, 375

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

sargam, which is popularly known as Hayashiropakhyana. Shiva in the form of Dakshinamurthy and Devi Sarasvathi are also said to have adored and worshipped this Hayagriva form of Sriman Narayana. We also learn from the purvacharya parampara that Bhagavad Ramanuja made the samarpanam of his Sribhashya to Sri Lakshmi Hayagriva that was being worshipped at Sarasvathi peetam in Kashmir. Swamy Vedanta Deshika was also a great Hayagriva upasaka who received initiation into the Hayagriva mantram from none other than Garudazhwar himself. The Azhwars are also not far behind. The divyaprabandhams carry ample accounts where Sri Lakshmi Hayagriva has been celebrated and glorified by all the Azhwars. Sri Hayagriva is considered as the principal deity of all knowledge and enlightenment. One becomes wise and erudite, worshipping and contemplating on Sri Lakshmi Hayagriva. He is the "Yajnapurusha" who bestows moksha. Swamy Deshika says – नमस्त्रेधाविभक्तानां आत्मनां अन्तरात्मने। ब्रह्मणे हयवक्त्राय वन्धमोक्षैकहेतवे ॥ We pray unto the twin lotus feet of this Lakshmi Hayagriva to grant mankind, the bliss of spiritual knowledge and all-round auspiciousness.

य एको दुर्लंघ्यत्रिगुणनिजमायानिगलितैर्विचित्रैः क्षेत्रज्ञैः विहरति सरोजासहचरः।

जगत्सर्गक्षेमक्षपणपरिकर्मीणमहिमा दयालुर्देवोऽसौ तुरगवदनस्तारयतु नः ॥

अनन्यानां पुंसां अनवधिकभक्तिस्थितिजुषां अविद्याध्वंसो यच्चरण वरिवस्यापरिणतेः।

तदेकं सत्संवित् सुखमवधि दूरीकृतगुणं हताशेषावद्यं हयवदनमीडीमहि महः ॥

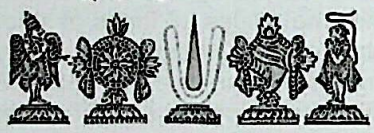

Aradhana Paramparai of the presiding deities of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matam

Sri Lakshmi Narayana	Sri Lakshmi Hayavadana	Sri Venugopala	Sri Vedanta Deshika
Through vamsha paramparai of 20th pattam Parakala Swamy. From purvashramam of Sri Varadavedanta Yogindra Parakala Swamy (20th pattam)	Sri Chaturmukha Brahma	Through vamsha paramparai of 1st pattam Parakala Swamy. From purvashramam of Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar (1st pattam)	Swamy Thuppul Varadantha Nayanaracharya
	Sri Sarasvati Devi	Down the lineage of Parakala Matam Acharyas till date.	Sri Emperumanarappan
Sri Maha Parakala Swamy (21st pattam)	Sri Bhagavad Bhashyakara		Sri Tritiya Brahmatantra Swatantra Swamy (3rd pattam)
Down the lineage of Parakala Matam Acharyas till date.	Sri Thirukkurugaippiran Pillan		Down the lineage of Parakala Matam Acharyas till date.
	Sri Pundarikaksha Deshika		
	Sri Shathakopa Deshika		
	Sri Pundarikaksha Deshika - II		
	Swamy Deshika		
	Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar (1st pattam)		
	Down the lineage of Parakala Matam Acharyas till date.		

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

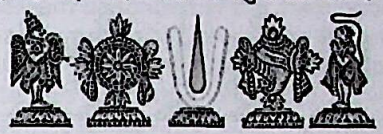

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

Sri Lakshmi Hayavadana Murthy at Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matham

Swamy Bhagavad Ramanuja as per the divine order of his pracharya Srimath Yamunacharya authored a divine commentary to the Brahma sutras of Vyasa, in accordance with the teachings of the masters of yore like Bodhayana and others. He submitted this work to the assembly at the Sarasvati peetam in Kashmir. The work was received by none other than Sarasvatidevi, who named it as Sribhashya and Ramanuja as Sribhashyakara. In recognition to this, she even presented the murthy of Sri Lakshmi Hayagriva that was being worshipped by her. From that day, the murthy came to be in the thiruvaradhanam of Sribhashyakara.

Sribhashyakara worshipped this murthy during his lifetime and subsequently handed it over along with the spiritual succession to his jnana-putra Thirukkurugaipiraan Pillan. From Pillan it flowed down through his successive familial generations to Sri Pundarikaksha Deshika and then to Sri Shatakopa Deshika and then to his progeny also called Sri Pundarikaksha Deshika, who was the rajaguru of the Vijayanagara rulers and also the son-in-law of Sri Atreya Ramanuja Appullar, the preceptor of Swamy Deshika.

At the instance of Sri Appullar, Sri Pundarikaksha Deshika, with all attendant imperial paraphernalia, bequeathed the murthy of Sri Lakshmi Hayagriva to Swamy Deshika who had already obtained the sakshatkaram of Sri Lakshmi Hayagriva at Thiruvahindrapuram. Swamy received this with extraordinary delight and enshrined it as part of his thiruvaradhanam. Swamy Deshika worshipped this murthy all his lifetime and in due course, in the year 1360 ACE, bequeathed this murthy to Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar, who installed it as the Asthana-perumal (presiding deity) of the institution established by him at Kanchipuram under the direct guidance of Swamy that came to be known as Sri Brahmatantra Swatantra Swamy Matham.

हयमुखमुखैः तत्तद्रूपैः अकर्मविनिर्मितैः उपदिशति यस्तथ्यं पथ्यं सतामवसीदताम् ।

जननपदवीयातायाता श्रमापहरां धियं जनयतु स मे देवः श्रीमान् धनंजयसारथिः ॥

Since that day onwards, the murthy has been worshipped incessantly by the avichchinna (uninterrupted) yatishvara acharya parampara of this matham that owes its direct allegiance to the lotus feet of Thuppul Kulamani Swamy Sriman Nigamantha Maha Deshika. This murthy of Sri Lakshmi Hayavadana has been the object of immense adoration and the central theme of several charming works composed by the sadacharyas of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala matham, right from the grand ages of Swamy Vedanta Maha Deshika.

In addition to these murthys, there is also a murthy of Swamy Deshika that was once upon a time in the thiruvaradhanam of Swamy Varadanatha Nayanaracharya himself. At the end of his time, Swamy Varadanatha bequeathed this murthy and also the murthy of Sri Devadhiraja that was their family treasure to Sri Emperumanarappan, his prime disciple. The murthy of Sri Vedanta Deshika was bequeathed by Emperumanarappan to Sri Truteeya Brahmatantra Swatantra Sri Srinivasa Parakala Swamy as a reward for his monumental prose work – *The Muvayirappadi Guruparampara Prabhavam*. Since that day onwards, the murthy of Swamy Vedanta Deshika also continues to be receiving nitya-thiruvaradhanam from the Acharyas of this matham.

There are several other Thiruvaradhana murthys that have come from everyone of the Acharyas in the divine paramparai of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matam.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

History of establishment of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matham

It is a well known fact that Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matham is one of the foremost institutions of Srisampradayam, the origin of which enjoys its time podium with that of the vibhavam of our paramacharya Swamy Deshika himself. With the niyamanam and anugrahams of Swamy Deshika, this samsthanam was established at Kanchipuram in the year 1338 ACE, by Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar, who was one of the foremost disciples of Swamy Deshika. It may also be noted that the establishment of the matham at Kanchipuram also coincided with the sanyasa sweekaram of Sri Brahmatantra Swatantra Swamy.

This is an established fact and is in full force as per the parama-vaidika Srivaishnava Srisampradayam of Swamy Bhagavad Ramanuja. All the acharyas of this samsthanam right from the very first jeeyar have unequivocally attested to this fact in their works invariably. The details of these vaibhavams are also enshrined in the ancient and avichchinna Guruparampara records dated as old as 13th century ACE.

Several of these facts are also immortalized in many stone and copper inscriptions that are found in the temples of Varadaraja and elsewhere. The most important of these inscriptions are the ones that are found on the northern wall of the second prakara of Sri Varadarajaswamy temple in Kanchipuram. These inscriptions delineated in traditional Tamil script mixed with Sanskrit are very important in the history of Srivaishnavism, as it stands a witness to the Srivaishnava history of those days.

The inscription does not appear to refer to the reign of any king, but purports to have been issued directly by the deity Himself. The inscription begins with a mangalacharanam and continues to state that on the representation made by *Perumaltatan*, who supervises the sacred business of the temple and the koil *bhattacharyas*, the Lord, while seated in an imperial bearing along with his divine consorts in the *abhisheka mantapa* of the temple under the canopy of *Ariyenavallan-pandal*, enjoying the divine chanting of the songs of *Shathakopa*, was pleased to confer a holy dispensation (*padi*) on a *Vaishnavadasa* by name *Sri Brahmatantra-Swatantra-Jiyan,* who had received this sobriquet from the Lord earlier, and to put him in charge of the matha established there and its properties, to enable him to conduct the worship of the deity unhindered, to maintain the library of works that he had collected and to enable him to propagate the tenets of *Ramanuja-darshanam* to the *Vaishnava* populace. It was ordained that the Jeeyar was to be accepted and supported in this initiative by the followers of *Ramanuja* till date and by the disciple-fold that was to come in future. The holy dispensation to be bestowed upon the Jeeyar as per the divine order was three-fold. It included the flowers worn by the Lord, the clothes adorned by Him and the sandal paste and unguents offered to Him. A phrase at the end concludes that this divine order of Devadhiraja was engraved on stone by the temple-accountant and the year of inscribing was sakabdam 1282, vikaari samvatsaram and mesha maasam shuddha prathama tithi in the constellation of Ashvati, which would correspond to 1359 ACE, Friday March 29th.

Elsewhere in another inscription in Kanchipuram Varadarajaswamy temple, it is stated that by the divine order of the deity Varadarajapperumal, many villages were gifted as '*sarvamanya madappuram*' to Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar. The gift was made along with income from taxes – tiruppudiyadu, eduttalavu and viruttupadi. Tiruppudiyadu means the first fruits paid as homage to the temple, eduttalavu is tax paid on articles measured by weight and viruttupadi means nominal tax.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Other inscriptions that support these and provide further information can be found in the temples of Southern Arcot, Thirunelveli district during the 14th and 15th centuries.

It has been established well that this matham described in the inscription is indeed the Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matham whose first yatishvara acharya was Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar, the donee of the divine dispensation in the inscription. The Ramanuja darshana pravartanam done by Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar has also been immortalized in another inscription as –

हस्तीशं लोकविख्यातं कौण्डिन्यं विदुषां वरम्। रामानुजार्यसिद्धान्तस्थापनाचार्यमाश्रये॥

The religious line of Vedanta Deshika through Sri Brahmatantra Swatantra Swamy has continued uninterruptedly in this Matham for close to 700 years now. The holy seat has so far been adorned by thirty-six pontiffs, each of whom have been highly erudite and venerated scholars of their time and who have ushered themselves under the shadow of the lotus feet of our paramacharya Swamy Sriman Nigamantha Maha Deshika.

Epigraphica Indica (Orignal version)

Following is the extract of the stone inscription as published by the Epigraphica Indica. This inscription clearly delineates the origin of Sri Brahmatantra Swatantra Matham and its original allegiance to Kanchipuram divya kshetram as already discussed above. The granthaksharams are changed to devanagari here for the benefit of readers.

The details provided here are as per "Epigraphica Indica", Vol. XXIV, part vii, July 1940, pp, 318-326 No. 34

Thirumugappadi

|* svastiSrI*||

Etat surAsurAdhISa mouLiratnaprabhAruNaM |* SrImat hastigirISasya dEvadEvasya SAsanam ||*

vikAri samvatsarattu mESha nAyiRRU pUrva pakShattu prathamaiyum veLLikkiLamaiyyum peRRa Asvati nAL abhishEka maNtapattu vIravallALan simhAsanattu AriyenavallAn pandalkIzh nAmum nam pendugaLudan SaThakOpan pAttukkELaniRka nam vIDu karumam kEtkum perumAL tAtanum nam bhattarkaLum collakkEttu brahmatantraswatantra jIyan enRu nAm pEr kuDutta vaiShNava dAsanukku nAm kuDuttapaDi [|*]

ivanukku uNDAna maThamum maThattai nOkki varum kShEtramum samArAdhanamum adukku vENDum muttukkaLum ivan tEDina postakangaLum vENDum upakaraNangaLum nam rAmAnujan darSanam naDakkaikkAga ivanukku pinbum ivan niyamitta ivanudaiya SiShyargaL paramparaiyAga ivaiyiRRaikkaikoNDu naDattippOdakkaDavargaL Agavum [|*]

ivanai nam rAmAnujam uDaiyArum nam samayattil uLLArum kai

kkoNDu naDattippOdachchonnOm [|*]

ichcheydiyaikkallilum Sempilum vettikkoLLumpaDi ivanukku nAm muDittapaDiyum uDuttapaDiyum pUSinapaDiyum kuDuttOm

ippaDikku ttiruvAymalarndaruLinapaDikku

kOyilkkaNakku pEraruLALapriyan ezhuttu ittirumugam ezudina SakAbdam Ayirattu iru nURRu enbattiraNdAvadu.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತಿರುಮುಗಪ್ಪಡಿ

।*ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ*॥

ಏತತ್ ಸುರಾಸುರಾಧೀಶ ಮೌಳಿರತ್ನಪ್ರಭಾರುಣಮ್ ।* ಶ್ರೀಮತ್ ಹಸ್ತಿಗಿರೀಶಸ್ಯ ದೇವದೇವಸ್ಯ ಶಾಸನಂ ॥*

ವಿಕಾರಿ ಸಂವತ್ಸರತ್ತು ಮೇಷ ನ್ಯಾಯಿಟ್ರು ಪೂರ್ವ ಪಕ್ಷತ್ತು ಪ್ರತಿಪ್ಪೈಯುಂ ವೆಳ್ಳಿಕ್ಕಿಳವ್ಯೈಯ್ಯುಂ ಪೆಟ್ರ ಆಸ್ವತಿ ನಾಳ್ ಅಭಿಶೇಕ ಮಂಟಪತ್ತು ವೀರವೆಲ್ಲಾಳನ್ ಸಿಂಹಾಸನತ್ತು ಆರಿಯೆನವೆಲ್ಲಾನ್ ಪಂದಲ್ ಕೀಳ್ ನಾಮುಂ ನಂ ಪೆಂಡುಗಳೊಡನ್ ಶಠಕೋಪನ್ ಪಾಟ್ಟುಕ್ಕೇಳೆನಿರ್ಕ ನಂ ವೀಡು ಕರುಮಂ ಕೇಟ್ಟುಂ ಪೆರುಮಾಳ್ ತಾತನುಂ ನಂ ಭಟ್ಟರ್ಕಳುಂ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕೇಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀಯನ್ ಎನ್ರು ನಾಂ ಪೇರ್ ಕುಡುತ್ತ ವೈಷ್ಣವ ದಾಸನುಕ್ಕು ನಾಂ ಕುಡುತ್ತಪಡಿ [।*]

ಇವನುಕ್ಕು ಉಂಡಾನ ಮಠಮುಂ ಮಠತ್ತೈ ನೋಕ್ಕಿ ವರುಂ ಕ್ಷೇತ್ರಮುಂ ಸಮಾರಾಧನಮುಂ ಅದುಕ್ಕು ವೇಣ್ಡುಂ ಮುತ್ತುಕ್ಕಳುಂ ಇವನ್ ತೇಡಿನ ಪೊಸ್ತಕಂಗಳುಂ ವೇಣ್ಡುಂ ಉಪಕರಣಂಗಳುಂ ನಂ ರಾಮಾನುಜನ್ ದರ್ಶನಂ ನಡಕ್ಕೈಕ್ಕಾಗ ಇವನುಕ್ಕು ಪಿನ್ಬುಂ ಇವನ್ ನಿಯಮಿತ್ತ ಇವನುಡೈಯ ಶಿಷ್ಯರ್ಗಳ್ ಪರಂಪರೈಯಾಗ ಇವ್ವೈಯಿಟ್ರೈಕ್ಕೈಕೊಂಡು ನಡತ್ತಿಪ್ಪೋಡಕ್ಕಡವರ್ಗಳ್ ಆಗವುಂ [।*]

ಇವನ್ಯೈ ನಂ ರಾಮಾನುಜಂ ಉಡೈಯಾರುಂ ನಂ ಸಮಯತ್ತಿಲ್ ಉಳ್ಳಾರುಂ ಕೈಕ್ಕೊಂಡು ನಡತ್ತಿಪ್ಪೋಡಚ್ಚೊನ್ನೋಂ [।*]

ಇಚ್ಚೈಯ್ದಿಯ್ಕೈಕ್ಕಲ್ಲಿಲುಂ ಶೆಂಪಿಲುಂ ವೆಟ್ಟಿಕ್ಕೊಳ್ಳುಂಪಡಿ ಇವನುಕ್ಕು ನಾಂ ಮುಡಿತ್ತಪಡಿಯುಂ ಉಡುತ್ತಪಡಿಯುಂ ಪೂಶನಪಡಿಯುಂ ಕುಡುತ್ತೋಂ

ಇಪ್ಪಡಿಕ್ಕು ತಿರುವಾಯ್ ಮಲರ್ನ್ದರುಳಿನಪಡಿಕ್ಕು

ಕೋಯಿಲ್ ಕಣಕ್ಕು ಪೇರರುಳಾಳಪ್ಪಿಯನ್ ಎಳುತ್ತು ಇತ್ತಿರುಮುಗಂ ಎಳುದಿನ ಶಕಾಬ್ದಂ ಆಯಿರತ್ತು ಇರು ನೂಟ್ರು ಎನ್ಬತ್ತಿರಂಡಾವದು.

|* स्वस्तिश्री *||

एतत् सुरासुराधीश मौलिरत्नप्रभारुणं |* श्रीमत् हस्तिगिरीशस्य देवदेवस्य शासनम् *||

விகாரி ஸம்வத்ஸரத்து மேஷ மாதத்து பூர்வபக்ஷத்துப் ப்ரதமையும் வெள்ளிக்கிழமையும் பெற்ற ஆஸ்வதி நாள் அபிஷேக மண்டபத்து வீரவல்லாளன் ஸிம்மாஸனத்து அரியனவல்லான் பந்தல்கீழ் நாமும் நம் பெண்ணுகளுடன் ஶடகோபன் பாட்டுக்கேளா நிற்க, நம் வீடு கருமம் கேட்கும் பெருமாள்தாதனும், நம் பட்டர்களும் சொல்லக்கேட்டு – *ப்ரம்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர ஜீயன்* – என்று நாம் பேர் கொடுத்த வைஷ்ணவ தாஸனுக்கு நாம் கொடுத்தபடி.

இவனுக்கு உண்டான மடமும், மடத்தை நோக்கி வரும் க்ஷேத்ரமும், சமாராதனமும், அதுக்கு வேண்டும் முத்துக்களும், இவன் தேடின புத்தகங்களும், இதற்கு வேண்டும் உபகரணங்களும் நம் ராமாநுஜ தர்சனம் நடக்கைக்காக, இவனுக்குப் பின்பும் இவன் நியமித்த இவனுடைய சிஷ்யர்கள் பரம்பரையாக இவற்றைக் கைக்கொண்டு நடத்திப் போடக்கடவர்கள் ஆகவும்.

இவனை நம் ராமாநுஜம் உடையாரும், நம் சமயத்தில் உள்ளாரும் கைக்கொண்டு நடத்திப்போடச் சொன்னோம்.

இச்செய்தியைக் கல்லிலும் செம்பிலும் வெட்டிக் கொள்ளும்படி இவனுக்கு நாம் முடித்தபடியும், உடுத்தபடியும், பூசினபடியும் கொடுத்தோம். இப்படிக்குத் திருவாய் மலர்ந்தருளினபடிக்கு கோயில்கணக்கு பேரருளாளப்பியன் எழுத்து. இத்திருமுகம் எழுதின சகாப்தம் ஆயிரத்து இருநூற்று எண்பத்து இரண்டாவது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

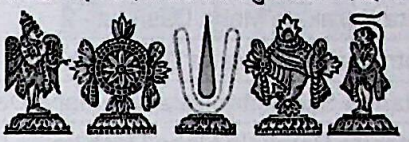

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

Asthana Guruparampara of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matham

PARAMAACHARYA

Kavitarkikasimha, Sarvatantra Swatantra, Swamy Sriman Nigamantha Maha Deshika [1268-1369] ACE

YATISHRESHTA ACHARYA PARAMPARA

ACHARYA NAAMAM	ASTHANAM [ACE]
Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika – 1	1286 - 1386
Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika – 2	1386 - 1394
Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika – 3	1394 - 1406
Sri Parakala Brahmatantra Swatantra Maha Deshika	1406 - 1424
Sri Vedanta Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1424 - 1440
Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika – 1	1440 - 1460
Sri Narayana Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1460 - 1482
Sri Rangaraja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1482 - 1498
Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 4	1498 - 1517
Sri Yathiraja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1517 - 1535
Sri Varada Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1535 - 1552
Sri Parankusha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1552 - 1567
Sri Kavitarkikasimha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1567 - 1583
Sri Vedanta Yathishekara Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1583 - 1607
Sri Jnanabdhi Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1607 - 1618
Sri Veeraraghava Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1618 - 1640
Sri Varada Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 1	1640 - 1652
Sri Varaha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1652 - 1663
Sri Vedanta Lakshmana Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1663 - 1673
Sri Varada Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 2	1673 - 1676
Sri Maha Parakala Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1676 - 1737
Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 2	1737 - 1750
Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 1	1750 - 1770
Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 3	1770 - 1771

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1771 - 1810
Sri Ghantavathara Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1810 - 1836
Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 2	1828 - 1835
Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 4	1835 - 1860
Sri Srinivasa Deshikendra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1860 - 1873
Sri Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1873 - 1885
Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1885 - 1915
Sri Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1915 - 1925
Sri Abhinava Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1925 - 1966
Sri Abhinava Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1966 - 1971
Sri Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	1971 - 1992
Sri Lakshmi Hayagriva Divya Paduka Sevaka Srimath Abhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika	Prakrutam Asthanam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

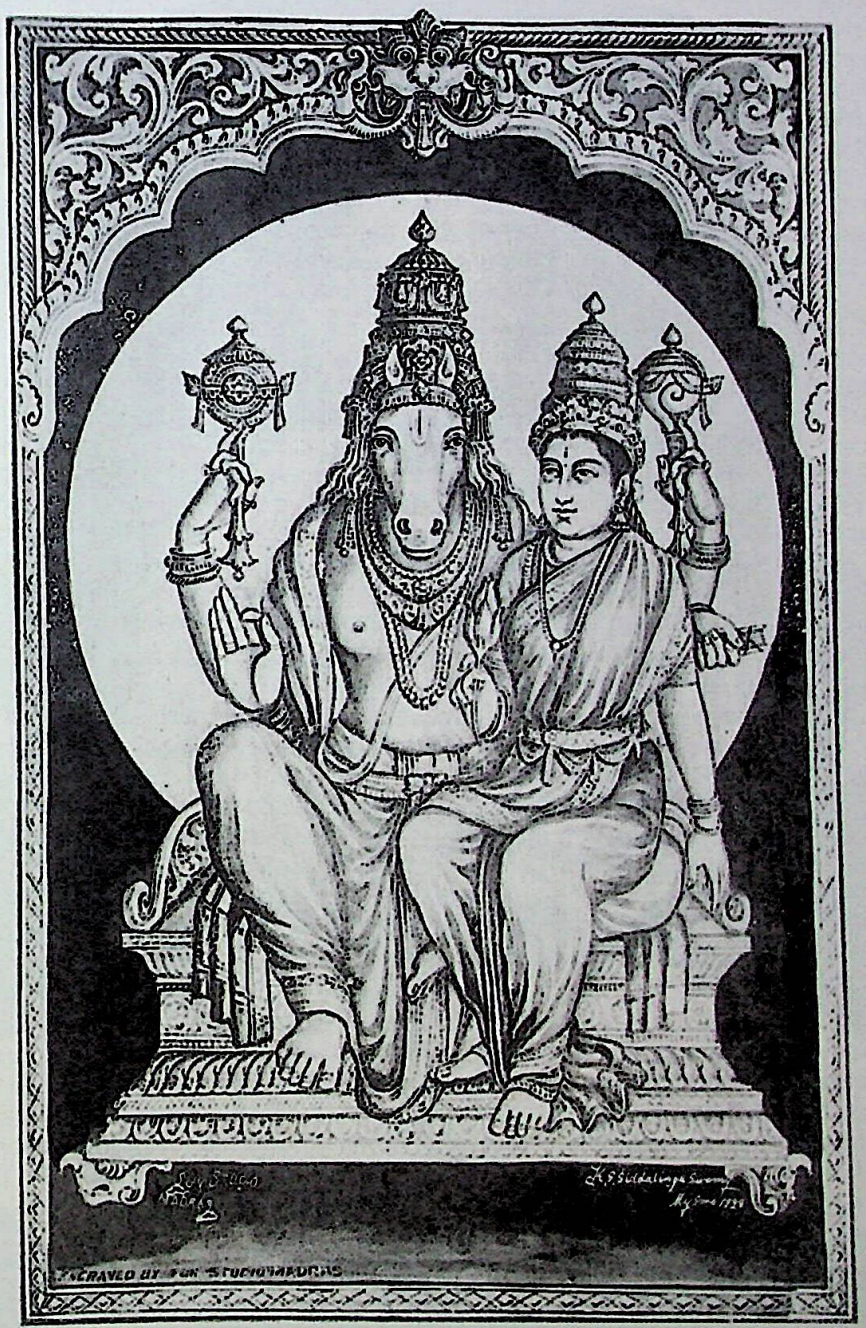

या वाण्या यतिराजराजवशगा चक्रेऽर्चिता या चिरात् प्राचार्यैर्निगमान्तदेशिकमणिश्रीब्रह्मतन्त्रादिभैः ।
याध्यास्ते परकालसंयमिवरास्थानीमिदानीमपि श्रेयः संविदधातु सैन्धवमुखी सैषा परा देवता ॥

विशुद्धविज्ञानघनस्वरूपं विज्ञानविश्राणनबद्धदीक्षम् । दयानिधिं देहभृतां शरण्यं देवं हयग्रीवमहं प्रपद्ये ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swamy Sriman Nigamantha Maha Deshika
(Paramaacharya)

Vibhavam
1268 – 1368

G-14

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swamy Sriman Nigamanta Maha Deshika
(Prathama Acharya)

स्मृति-सन्देह-भ्रान्तिमदसंगति-विकल्प-मीलनोल्लासी । वेदान्तदेशिकमणिर्मोदान्विदधातु जगदलङ्कारः ॥

Swamy Vedanta Deshika, also known as Sri Venkatanatha, the very incarnation of Thiruvenkatamudaiyaan, is celebrated as the third kootasthar of parama vaidika Srivaishnava srisampradaayam after Nammazhwar and Bhagavad Ramanuja. He is also regarded as one of the greatest acharyas and greatest intellects that mankind has ever seen.

He was born in Thuppul to Anantasuri and Totaramba, in the year 1268 ACE, in the month of bhadrapada and the asterism of shravana nakshatra, as the divine amsham of the bell of the Lord of seven hills. A born intellect that he was, hailing from the lineage of simhasanadhipati-s, he received the benevolent grace of Sri Nadadur Ammal at a tender age of five. Upon the niyamanam of Ammal, Atreya Ramanuja, his maternal uncle took him unto his tutelage and taught him all the attendant shastras in a traditional way. He grew to become a remarkable genius matched only by his immense humility and great devotion. He obtained Hayagriva sakshatkaram at Thiruvahindrapuram and by the blessings of his acharya Appullar, he also received the vigraham of Sri Lakshmi Hayagriva that was bestowed upon Bhagavad Ramanuja at Kashmir when the latter submitted his brahmasutra-bhashyam at the Sarasvati peetam. He entered gruhastashramam and received the hand in marriage of Thirumangai Kanakavalli, who was equal to him in all inherent virtues. He spent a large part of his life at Kanchipuram, Thiruvahindrapuram, Srirangam, Satyakalam, Thirunarayanapuram and Tirumala. He toured most of the divya deshams performing mangalashasanam to the divinities at those places.

Known for his jnana, vairagya and anushtanam, he lived his life on uncha vrutti or begging for alms. He preserved "Shrutaprakashika", the great work of Sri Sudarshana Bhattar, which is the most authentic commentary on the Sri Bhashya of Sri Ramanuja as delivered by Ammal. He authored over 130 works that include stotrams, kavyams, natakams, philosophical treatises, rahasya granthams, commentaries, original works, general treatises and others. He trounced the adverse systems of philosphies thoroughly through philosophical debates, works of rejoinder and the like and established the siddhantam of Ramanuja thoroughly and irrefutably. Swamy Deshika is regarded as a divinely commissioned personality not only by his senior and junior contemporaries, but also by all the successive generations belonging to Srivaishnava Srisampradaayam till today. During his days of stay in vibhavam, he received exemplary words of praise even from philosophers of other faiths and poets alike. The submissions of greats like Dindima, Krishnamishra, Vidyaranya et al are towering examples that reflect his scholarship and humility. His disciples went no further, but held him as their guru, daivam, prapyam, prapakam and kuladhanam.

He firmly established prapatti as a sure means of salvation as per the teachings of Bhagavad Ramanuja. Each and every ones of his works are complete with divine bhakti and the fervour of surrender unto the Lord's lotus feet. It may be said that Swamy is the architect who has constructed a ladder - "prapadana sopanam" for all baddha-jeevatmans to climb up to the bliss of beatitude. He composed his magnum opus "Srimadrahasyatrayasara", which stands evidence to his ripe knowledge. He earned many titles like "Sarvatantra Swatantra", "Kavitarkika Simha", "Vedantacharya", "Samasya-sahasri" and "Bhagavad Ramanuja Siddhanta Nirdharana Sarvabhouma". With his vast scholarship and extraordinary intellect he has contributed a great deal for the promotion and propagation of Sri Ramanuja sampradaayam. He had distinguished disciples, which included his illustrous son Kumara Varadacharya, Brahmatantra Swatantra Jeeyar, Prabhakara Jeeyar, Vennaikkuththa Jeeyar, Komandur Achchan, Teertha Pillai, Tirumalai Srinivasacharya, Kunjambur Ramanujacharya, Kandadai Embar, Tirumalai Nallan, Kidambi Pillai, Thuppul Appai and many others. There were also a host of monarchs and chieftains who were also fortunate to receive imparts and directives from him.

Swamy Deshika attained his acharya thiruvadi in the year 1369 ACE at the grand age of a hundred. The murthy of Sri Lakshmi Hayagriva worshipped by him was bequeathed upon Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar and the murthy of Devadhiraja that came to him from his forefathers was presented to Sri Kumara Varadacharya. Swamy was a great poet and philosopher and became a great institution in his lifetime and also founded a religious institution in 1360 ACE with its headquarters at Kanchipuram through his foremost disciple Sri Brahmatantra Swatantrar, as its head and as the first yatishvara acharya. This is the Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matham.

His taniyans were composed by his illustrious son Kumara Varadacharya and Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar. These are -

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी । वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥
कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने । श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥
रामानुज दयापात्रम् ज्ञानवैराग्य भूषणम् । श्रीमद्वेङ्कटनाथार्यं वन्दे वेदान्तदेशिकम् ॥

अखिलभुवन-रक्षा-साधनायावतीर्णे कुमति-कलिविलासध्वान्त-तिग्मांशुजाले ।
निरवधिकरुणाब्धौ वेदचूडागुरौ मे भवतु परमभक्तिः श्रीनिधौ वेङ्कटेशे ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swamy Sri Kumara Varadanatha Nayanaracharya Maha Deshika
(Bhagavadvishaya Kalakshepa Acharya)

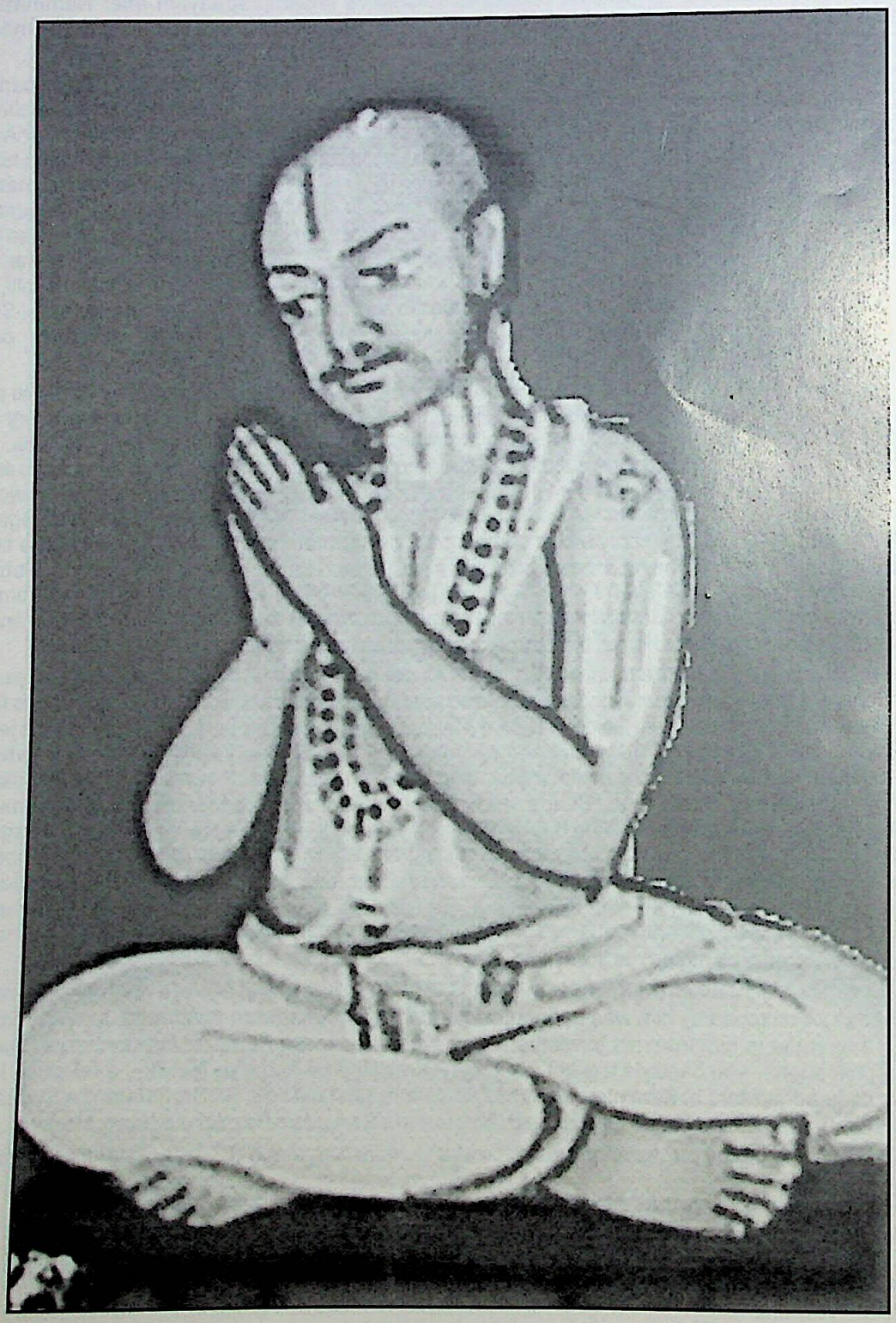

Vibhavam
1315 – 1413

G-16

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swamy Sri Kumara Varadanatha Nayanaracharya Maha Deshika (Bhagavadvishaya Kalakshepa Acharya)

श्रावणे मासि रोहिण्यां जातं वेङ्कटदेशिकात्। विश्वामित्रान्वयाब्धीन्दुं वरदार्यमहं भजे॥

"Bow we to the great Varadanatha, who was like the the full moon decorating the ocean of Vishvamitra's lineage and who was born to the illustrious Vedanta Deshika in the month of shravana and in the asterism of rohini"

Swamy Deshika once had a beautiful dream in which appeared Lord Varada telling him that a son will be born to him with His amsam and that he should be named as Varada. As per the divine grace of Lord Varada, a son was born to Swamy and his consort, Thirumathi Kanakavalli Nachchiyaar in the year Kali 4418, month of Avani, Nalavarsham in the asterism of Rohini. Swamy Deshika, after having named the child as Varadanatha, performed the jatakarma, aksharabhyasam and other rituals. He later taught to the child, veda vedangam, thirumanthrartham and all other shastras himself. Being the divine amsham of Perarulalan, Varadanatha was very grasping, brilliant and wise.

In the year 4430 vibhava varsham, month of chitrai, in the asterism of punarvasu, Varadanatha began his Sribhashya kalakshepam at the feet of Swamy Deshika. Earlier Sri Perarulalaiyya Brahmatantra Swatantra Jeeyar (I Parakala matam Jeeyar) had submitted a taniyan on Swamy Deshika to be sung during kalakshepam of Sribhashyam. This taniyan was -

नमः पदमिदं भूयात्तस्मै वेङ्कटसूरये यद्वागमृतसेकेन सञ्जीवितमिदं जगत्।

भगवन्तमिवानन्तकल्याणगुणसागरं वेदान्तदेशिकं नौमि वेङ्कटेशगुरूत्तमम्॥

Sri Varadanatha Nayanaracharya recited another taniyan –

श्रीमन् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी। वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदाहृदि॥

along with the taniyan that was submitted by Sri Parakala Jeeyar earlier.

Sri Sudarshana Bhattar (Shrutaprakashikacharya) proposed that this taniyan be sung from now on before beginning Sribhashya kalakshepam. Swamy Deshika treated this as Perarulalan's anugraha vishesham and agreed to it and obeyed the order of Sri Sudarshana Bhattar.

The disciples of Swamy Deshika had great love and devotion towards Swamy Nayanaracharya similar to the bhakti that Ramanuja's disciples had towards Pillan. A few years later, during the muslim onslaught episode, Swamy Deshika left Srirangam and came to Satyakalam along with his family. He stayed here on the banks of Kaveri close to the temple of Varada teaching Sribhashyam and other works to his disciples. Swamy Nayanaracharya learnt most of the shastras from Swamy Deshika during this period. They later proceeded to Thirunarayanapuram. It was here that Sri Bhashyakara in a spiritual epiphany through the Archaka proclaimed Varadacharya to be the next sampradaya pravartaka after Swamy Deshika. It was at this place, Varadacharya studied Thiruvaimozhi with Aarayirappadi and Swamy Deshika's vyakhyanam to it titled Nigama Parimalam (now extinct). When Swamy Deshika enquired his other prime disciple Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar as to why he did not chose to study this along with Varadanatha, Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar replied that since Varadacharya had the special grace of Ramanuja, he has chosen not to have sateerthyatva buddhi (colleague/peer relationship) with Varadacharya anymore, but instead wishes to accept him as his acharya. Saying so he requested Swamy Deshika to allow him to study bhagavad vishayam under Swamy Varadanatha.

In the Kali year 4440, Bahudhanya avani shukla dviteeyai, asterism of hasta, Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar submitted a taniyan on Varadacharya and started Bhagavad Vishaya kalakshepam under him. This taniyan is none other than –

श्रीमल्लक्ष्मणयोगीन्द्र सिद्धान्तविजयध्वजं। विश्वामित्रकुलोद्भूतं वरदार्यमहं भजे॥

During the last days of Swamy Deshika, it was again affirmed by Yatiraja at Srirangam that Sri Nayanaracharya shall be the next sampradaya pravartaka after Swamy Deshika. Sri Nayanaracharya received a pair of shankham and chakram used during samashrayanam and also the murthy of Sri Varadaraja from Swamy Deshika. He later sung the last taniyan on his acharya and father, Swamy Deshika, glorifying him as -

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने। श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

After Swamy Deshika attained the lotus feet of his acharya, Swamy Varadacharya along with the other prime disciples of Swamy Deshika continued to stay at Thiruvarangam for almost a year, rendering kalakshepams and propagating the siddhantham of Ramanuja. Swamy Varadacharya later set out on a digvijaya yatra and reached Thirupper. Here he won over many opponents of anya mathams and was even honoured by the king Sarvajna Shingappa Nayaka. Swamy continued his digvijayam and reached the royal court of Gangaikonda Chozhapuram and won over the anyamatha vadins there. From this place he proceeded towards Thanjaimaamani koil. He won over the mayavadins in that place and was honoured by the royal family there. Swamy spent some

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

time in this place, writing commentaries and propagating the siddhantham of Ramanuja. Similar to how Kanninun siruththaambu was added at the end of Mudalaayiram and Ramanuja Nutranthaadi was added at the end of Iyalpaavaayiram, the prabandham Pillai Anthaadi of Swamy Varadacharya was added at the end of Deshika prabandham for anusandhanam. The same was recited by Swamy Varadacharya and Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar at the sannidhi of Neelamegha Perumal followed by the consecration of archa murthys for Azwars, Emperumaanaar and Swamy Deshika at this place.

Later Swamy continued his yatra covering Thirukkottiyur and Thirumalirunjolai and came to Sri Madurai where the "paratattvanirnaya utsavam" was being opposed by a few anya matha vadins. Our Swamy defeated all these opponents and made arrangements for this utsavam to be conducted without impediments. He later consecrated the archai of Swamy Deshika at this place and also at Srivilliputtur and Azhwar Thirunagari. Continuing from there Swamy went to Kerala Divyadeshams. Here a few Kshudra mayavins were troubling the kainkarya parals in the madappalli. Swamy with the power of yoga siddhi broke their magical spells. The mayavins later sought forgiveness from our Swamy.

Our Swamy continuing his journey, reached Thirunarayanapuram, the place where he had received munificent katakshams of Yatiraja. Swamy later arranged for the consecration of Swamy Deshika's archai in this place. He stayed in this divya desham for some time rendering kalakshepams.

On one Panguni uttiram day at Thirunarayanapuram, during the sherthi of Thirunaaranan and Yadugiri Nachchiyar, Swamy sung the pasuram "ennaduyaan cheyginren ..." while Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar sung the pasuram "ninnarulaam kadiyanrimarronrillen ...". Perumal through the archaka then proclaimed - "You have pleased us having sung the pasurams that reflect the purports conveyed by Yatiraja in his Gadyatrayam on this auspicious Panguni Uttiram day. Seek [illegible] and it shall be yours". To this Swamy replied "On this day we would wish to recite in your presence the entire Deshika [illegible]dham that houses these gems of pasurams. We pray your audience for the same". This was gladly accepted by the Divy[illegible] and the arayar thus began singing Deshika prabandham starting with "tambaramenrirangi ..." and continued [illegible] weeks. Divyadampatis through the archaka then proclaimed that "Those who recite these prabandhams that are [illegible]ence of Thirumanthram which is the essence of all veda and vedantha would be recipients of our munificent grace and kata[illegible]am". At the same time an Ashu kavi composed a shatakam (100 verses) on Swamy Deshika and submitted it.

After sometime Varadacharya returned to Thiruvarangam. Here during one Purattaasi Thiruvonam, Varadacharya sung the thirunal-paattu for Swamy Deshika. From here Swamy continued his yatra and moved to Vada desham. He continued his sojourn winning over all anyamatha vaadins everywhere and then came back to Thiruvahindrapuram. He consecrated the archai of Swamy Deshika on top of the hill Aushadachala, wherein Swamy Deshika had earlier received the grace of Ga[illegible] Bhagavan and Sri Lakshmi Hayagriva and also inside the temple of Devanayakan. He then proceeded towards Thirukkoilur and Madhuranthakam and finally reached Perumal Koil Kanchipuram. At Perumal Koil, Varadaraja exclaimed "The dream I showed Deshika has been fruitful!". Varadacharya later retired to his maligai in Thiruththanka. He later built the temple of Swamy Deshika next to Deepaprakasha Sannidhi and consecrated the archai of Swamy Deshika there and performed aradhanam to it everyday.

It was during this time a few kumatigal opposed the reciting of prabandham on the thiruveedhi of Pe[illegible]mal Koil during Vaishakotsavam. Swamy trounced all of them through shaastra vadams and nyaya vadams and arranged for the praban[illegible] to be sung on Kachchi thiruveedhi. Pleased by his nirvaaham, the Lord on the Garudavahanam ordered through his arch[illegible] at our Thuppul Nayanar be honoured with Sri Shatari and maryaadai. But to this Varadacharya said "My doings a[illegible]e in front of the glories of my acharya Swamy Deshika". The greatly pleased Lord ordered that the maryadai and the pa[illegible]algalbe bestowed on Swamy Deshika who is presiding in his archa svaroopam. (This is followed even to this day.)

Varadacharya later performed the consecration of Deshika's archa murthy inside Perumal Koil. He later proceeded towards Sriperumbudur and performed the pratishtai of Swamy Deshika's archai there. From there Swamy proceeded towards Thirumalai.

On a Purattasi day he performed mangalashasanam to Alarmelmangai sametha Srinivasan and moved to Ahobilam. Here Swamy was honoured by the king Sarvajna Shingappa Nayaka. At this place there was a magician by name Shakalyamalla who had a brahmarakshasa in his control. This brahmarakshasa had cast a spell by which the thiruppallakku on which Swamy was travelling could not be moved at all. Our Swamy with his manthra siddhi broke the spell and instead made the brahmarakshasa carry the pallakku. This broke the garvam of Shakalyamalla who later apologised.

On the banks of Godavari, Swamy met a Brahmana by name Daasharaja. Swamy converted this Brahmana into a Srivaishnava and named him as Dasharathiraja and presented him with a vigraham of Swamy Deshika and asked him to perform Thiruvaradhanam to it everyday. At his request Swamy wrote a few works like Saararthasangraham and others and taught it to his disciples. After completing his Vada Desha yatrai, Swamy returned to Perumal Koil Kanchipuram.

After his return to Kanchipuram Swamy performed an Agnishtoma Yagam. It may of interest to note here that Swamy comes in a lineage of acharyas who have been performers of sacred Yajnas. Mention need to be made of Anantha Somayaji and Pundarikaksha Yajva who were very famous for the Yajnas they performed.

This was the time Varadacharya Swamy authored works like Adhikarana Chintamani. Having been wrongly provoked by Shakalya malla, a maayi sanyasi approached Swamy and said "You first win over me and then continue your siddhantha pravachanam". Swamy decided to break the garvam of this sanyaasi by the anugraham of Perumal and Swamy Deshika. Swamy was greatly pleased with the kainkaryams of one his disciples by name Annan. Swamy consecrated some water with the sacred Hayagrivamanthram and gave this to Annan and sent him to win over this sanyasi. Annan won over the sanyasi in a battle of Vedantha. The sanyasi sumitted himself at the feet of Annan and later at the feet of Swamy Varadacharya. An extremely pleased Swamy exclaimed "Prativaadi bhayankaram annane vaarum..." Prativaadi Bhayankaram Annan later composed the most beautiful "Saptati ratna maalika" on Swamy Deshika. As per the wish of Swamy, Annan went to Thiruvarangam and continued siddhantha pravachanam.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

On one day when Swamy was having the darshanam of Perarulalan, he entered into a spiritual epiphany wherein the Lord said "You shall soon attain my holy abode in Paramapadam". As per the Lord's command, Swamy gave his last upadeshams to all his disciples and took Swamy Deshika Sripadateertham and blessed his disciples with his own Sripadateertham. He presented the vigraham of Varadaraja that was presented to him by Swamy Deshika to his disciple Sri Emperumaanaarappan. Amidst the ghosham of Thiruvaimozhi and Upanishads, Swamy Varadanatha Maha Deshika attained the lotus feet of Swamy Deshika on a Panguni Krishna Saptami day of Jayavarsham. Upon the instructions of Thirumalaiappar who was the Srikaryakartha of Perumal Koil and also the son of Thirumalai Srinivasacharya, Emperumaanaarappan who was Swamy's disciple performed all the charama kainkaryams of Swamy Varadacharya.

Swamy Varadanatha Nayanaracharya's works include -

Deshika Mangalashasanam, Deshika Prarthanashtakam, Deshika Prapatti, Deshika Dinacharya, Deshika Vigrahadhyanam, Pillai Anthaadi - All these on Swamy Deshika.

Other works on sampradayam include -

Saaraartha sangraham, Abhayapradaana saaram, Virodhi bhanjani, Prabandha saaram, Tattva traya chulakam, Rahasya traya chulakam, Ahaara niyamam (Sanskrit), Nyasa tilaka vyakhyanam, Saguna brahma samarthanam, Shankakathakam, Abheda khandanam, Avidya khandanam, Tyaga shabdartha nirnayam, Tattva mukta kalapa shanti, Adhikarana chintamani, Mimamsa paduka paritranam, Harina sandesham, Kokila sandesham.

He had disciples ranging from monarchs to ascetics similar to Swamy Deshika. His prime disciples included - Prativadi Bhayankaram Annan, Kandaadai Annan, Komandur Achchan, Polipakkam nayinar, Thirumalai appar, Kidambi appar, Nadadur Azhwan, Ananthappan, Kandadai appan, Emperumanarappan. Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar was also his disciple as he studied bhagavath vishayam under him.

Srimath Triteeya Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy has sung a vazhi thirunamam on Swamy Kumara Varadacharya –

iruvahaiyanika mAnthariyar tanayan vAzhiye
yatipatisiddhAnta jayavilangavanthOn vAzhiye
aruL varadar thirunAmamaNinduyarnthOn vAzhiye
AvaNiyurOhiNiyilavatarittAn vAzhiye
arumathi kANiyar chintAmaNiyaLittAn vAzhiye
avviyalA nUl palavumavaiththa nambi vAzhiye
oruthani ittarisha shattaiyuyarttepirAn vAzhiye
oNthUppul kulanayinAriNaiyaDihaL vAzhiye

Though Swamy Deshikan sung and extolled Emperumaans at many divya deshams, he still held Varada as his favourite. Not surprisingly, a son (Varadacharya) was born to him as the divine amsham of Lord Varadan Himself. Swamy Deshika held Varada very close to his heart. He wrote many works eulogising the grace of Varada. It is perhaps for this reason that Devarajaperumal considered Deshika as his son. But perhaps the Lord wanted to have the rare privilege of studying under Swamy Deshika and so, He incarnated Swamy Varadacharya with His amsham.

They in fact complimented each other through their works. Swamy Deshika wrote some of his finest works dedicating it to Lord Varada including Nyasa Dashakam, wherein Swamy performs prapatti at the feet of Devadhirajan. Out of the many works of Nayanaracharya, a majority are written only eulogising the greatness of Swamy Deshika.

Swamy Deshikan sung Nyasa dashakam in favour of Varada. But Nayanaracharya didn't have to go that far. He sung ten verses on his acharya Swamy Deshikan known as "Deshika prapatti" which is in purport, equivalent to any authentic work on Nyasam. Swamy Nayanaracharya's acharya bhakti knew no bounds. He held Swamy Deshikan, his father. as his acharya and God. He knew no world or God other than his acharya Swamy Deshikan. It is evident from Varadacharya's works that he held Swamy Deshika as the crown embellishment of vidwans. He is extolled as the boatsman who has the capacity to ferry nomads across the ocean of samsara. Varadacharya celebrates Deshika as his guru, matha, pitha, daivam, praapya and praapakam.

Today, if one is able to perform Thiruvaradhanam to the archai of Swamy Deshika at various divya deshams then it is only due to the untiring efforts of Swamy Nayanaracharya, who was monumental in consecrating sannidhis for Swamy Deshika in almost all of the divyadeshams.

The acharya bhakti of Nayanaracharya is one of his most outstanding qualities. Nayanaracharya lived for close to a 100 years in vibhavam and wrote many works mostly euologising Swamy Deshikan and providing rare and insightful commentaries to Swamy Deshika's works. Swamy Nayanaracharya along with Sri Brahmatantra Swatantrar and the other direct disciples of Swamy Deshika, rendered monumental service in preserving and propagating the works of Swamy Deshika. He is rightfully glorified by his disciples as the victory flag of Ramanuja darshanam and the beautiful full moon embellishing the ocean of the lineage of Vishvamitra.

There is a sannidhi for Nayanaracharya in Thuppul. His archai also adornes the asthanam of Parakala matham.

Sri Vedantha Deshika samyami saarvabhouma divya paripurna krupa kataaksha labdha sarvajna, Bhagavath Ramanuja siddhanta nirdhaarana sarvabhouma, Srimath Sri kavikathaka kanteerava charana nalina yugala vinyasta samastaatma bhara, Vedantacharyanandana, Sri Kumara Varadanaatha Nayanaraacharya Maha Deshikaya namaha !!!

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika
(Prathama Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika)

1. Sri Brahmatantra Swatantra Perarulala Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1286 – 1386

G-20

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika
(Prathama Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika)

Sri Brahmatantra Swatantra jeer in his poorvashramam was known as Veeravalli Perarulalaiyyan or Hasteeshar. He was born in 1286 ACE and hailed from Kaundinya gothram. He was born at Kanchipuram in the month of Purattasi and Shravana nakshatram just like Swamy.

He had a very high intellectual capacity right from childhood. At a very young age, he undertook tutelage at the lotus feet of the greatest acharya of those times – Swamy Deshika. He studied several works of purvacharyas at kanchipuram from Swamy. It was during these times that Sri Perarulalaiyyan, before beginning Sri Bhashya kalakshepam, composed the first taniyan verse on Swamy Deshika that runs as –

नमः पदमिदं भूयात्तस्मै वेङ्कटसूरये यद्वागमृतसेकेन संजीवितमिदं जगत्॥

भगवन्तमिवानन्तकल्याणगुणसागरं वेदान्तदेशिकं नौमि वेङ्कटेशगुरूत्तमम्॥

"I bow to the divine feet of that Vedanta Deshika by whose divine words of wisdom, this dead world came back to life. I bow to the great Vedanta Deshika who is rich with all auspicious divine attributes like Paramatma Sriman Narayana".

During his times at Kanchipuram, there was a scholar who had come from Kashmir who invited Sri Perararulalayyan for a debate on Vedanta. The debate started with Sri Thirumalai Srinivasacharya as the judge. After many days of debate, Sri Perararulalayyan finally won. Seeing his adept and unique nyaya-sancharams, Srinivasacharya acclaimed them to be **"aparabrahma-srushti"**. His profound knowledge in Shariraka shastram was so astonishing that Swamy Deshika hailed him as **"Paryaaya Bhashyakaara"** (Bhashyakaara reincarnated again) after this episode.

A few years later, Perarulalayyan sought the blessings of Swamy to get initiated into the holy fourth order of ascetism. Swamy approved of this with great delight and initiated his disciple into sanyasam, who came to be popularly known as Sri Perarulala jeeyar. There were two more disciples of Swamy who also got initiated at the same time. They came to be known as Sri Prabhakara jeeyar and Sri Vennaikuththa jeeyar. It is said that when one has to take to the ascetic order, he has to get initiated into that order by another sanyaasin, or get initiated from perumal directly or get initiated at the brindavanam of an acharya who also should be an ascetic. But this initiation has many parts to it and initiation into certain portions of it could be obtained from a grihasta also, while the rest of it should be obtained from a sanyasi only. It is in this way that Sri Brahmatantra Swatantrar obtained initiation into some portions of the mantras from Swamy Deshika. He later performed sancharam along with his acharya, Swamy Deshika.

During the muslim devastation at Srirangam in 1327 ACE, Sri Brahmatantra Swatantrar moved to Satyagalam along with Swamy Deshika. After many years at Satyakalam, he moved along with Swamy Deshika to Thirunarayanapuram. During these times, Sri Brahmatantra Swatantrar along with Sri Kumara Varadacharya performed shastra kalakshepam along with their attendant rahasyarthams at the feet of Swamy Deshika, several times and for several years. At Thirunarayanapuram, Swamy conducted kalakshepams on Araayirappadi along with his commentary to it titled Nigama Parimalam. But, Perarulala jeeyar chose not to study Araayirappadi from Swamy Deshika. When Swamy Deshika enquired as to why chose not to study this along with Kumara Varadanatha, Sri Perarulalayya Jeeyar replied that since Varadacharya had received the special grace of Ramanuja, he has chosen not to have sateerthyatva buddhi (colleague/peer relationship) with Kumara Varadacharya anymore but wishes to accept him as his acharya. Saying so he requested Swamy Deshika to allow him to study bhagavad vishayam under Kumara Varadacharya. It was during this time in the kali year 4440, bahudhanya avani shukla dviteeya, asterism of hasta, corresponding to 18th Aug 1338 ACE, Sri Perarulala jeeyar submitted a taniyan on Swamy Deshika, that runs as –

रामानुज दयापात्रम् ज्ञानवैराग्य भूषणम्। श्रीमद्वेङ्कटनाथार्यं वन्दे वेदान्त देशिकम्॥

Swamy accepted the taniyan to be sung at the start of Divyaprabandhams and other Srisooktis in Tamil. On the same day, before beginning the Bhagavadvishaya kalakshepam under Kumara varadacharya, Sri Perarulala jeeyar composed the famous taniyan on Kumara Varadacharya that runs as –

श्रीमल्लक्ष्मणयोगीन्द्र सिद्धान्तविजयध्वजम्। विश्वामित्रकुलोद्भूतम् वरदार्यमहंभजे॥

Swamy Deshikan studied all the shastras from his maternal uncle Sri Athreya Ramanuja. Swamy Deshika was also the direct recipient of the choicest anugrahams of Ramanuja at Thirunarayanapuram. Incidentally both Athreya Ramanuja and Bhagavad Ramanuja share the same thirunakshatram, that being Chittirai ThiruvAdirai. May be these are some of the insights that prompted Perarulala jeeyar to use the most wonderful sobriquet "ramanuja dayaapatram ..." when singing the glories of Swamy Deshika. Poorvacharyas have elaborately commented on these taniyans that are rich with esoterical meanings. Having studied entirely at the feet of Swamy Deshika, Sri Perarulala jeeyar had attained immense scholarship. His polemic style was so wonderful that Swamy Deshika gave him the title **"Parakala"** –"Destroyer of all other faiths and philosophies", when he won over advaitins at a nearby agraharam in Melkote in the year 1338 ACE, in a powerful debate lasting many days. Sri Perarulala jeeyar would never speak a word unless and until his acharyas Swamy Deshika and Kumara Varadacharya had finished. But on that day he had to take the initiative as both of his achaaryas were unable to be present. He recalls this title in his work on Swamy Deshika titled "Acharya-avataara-ghattarthah" wherein the first shlokam runs as –

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ब्रह्मतंत्रस्वतंत्रेण परकालयतीन्दुना। आर्यावतारघट्टार्थः संग्रहेण प्रकाश्यते॥

Once some scholars had come from Kashi to Srirangam to have disputation debates on Vedanta. Sri Pererarulala jeeyar upon the direction of Swamy Deshika, participated in the debate and overthrew all his opponents' arguments into thin air with his powerful intellect and the divine anugraham of Swamy. Swamy greeted his pet disciple who returned victorious after many days of debate and hailed him as **"Brahmatantra Adhyaapaka"**. He also conferred upon him the title **"Brahmatantra Swatantra"** as a prasadam from Devadhiraja for siddhanta sthapanam. It means one who is a master or an authority on Vedanta. The same was presented the Jeeyar as an arulappaadu at Sri Varada's sannidhi that day with complete attendant temple honors.

Upon the instance of Swamy Deshika, Sri Brahmatantra Swatantrar was appointed as the Srikaryam of Sri Varadarajaswamy temple at Kanchipuram. Here Sri Brahmatantra Swatantra upon the niyamanam of Swamy, established a matham with the main intenstions of furthering the teachings of purvacharyas and the siddhantam established by Swamy Ramanuja. This is the Brahmatantra Swatantra (Parakala) matham. The stone inscriptions on the walls of the second prakaaram at Sri Varadaraja temple in the holy city of Kanchipuram are very important and bear testimony to this effect. They clearly state that the matham was established in kanchipuram by Sri Brahmatantra Swatantra, the foremost disciple of Swamy Deshika around 1359 ACE, who was also appointed as the Srikaryadurandhara of the temple. The inscriptions and their contents are discussed in detail in earlier chapters that discuss the origin of Sri Brahmatantra Swatantra Parakalaswamy Matham.

After the muslim invaders were driven away, Swamy Deshika returned to Srirangam along with his disciples. A grand samprokshanam was performed for Sriranganatha. But, there was a new problem as people belonging to other philosophies protested against the conduction of Adhyayanotsavam during margazhi and demanded that the divinity of Azhwars be established before doing so. Swamy Deshika, through a series of philosophical debates, works like Dravidopanishat tatparyaratnavali, Dravidopanishat saram etc successfully established the divinity of Azhwars and made arrangements for the re-establishment of Azhwars inside Periya koil and also conducted the Thiruadhyayanotsavam in great grandeur. It was during this time that Sri Brahmatantra Swatantrar proclaimed the following –

पूर्वं तत्परकालनाथ यतिराडाचार्य सिद्धान्तितम् श्रीरङ्गेध्ययनोत्सवं प्रतिहतं भूयः प्रतिष्ठापयन्।

वेदान्तद्वय भाष्यमप्यकलुषंभार्य सद्विग्रहां – श्चाकल्पं निगमान्तदेशिकमणिर्जीय्यादजय्यात्मधीः॥

"Victory to the great Nigamanta Deshika who successfully re-established the adhyayanotsavam of Sriranganatha, which was established by Parakala guru (Thirumangai Azhwar), and renewed by Yatiraja, and which had stopped in between. Victory unto him who, successfully re-established the authority and authenticity of ubhaya vedantam and of the great Azhwars, with his unmatched intellect!".

Swamy Deshika then composed his magnum opus Srimad Rahasyatrayasaram, and taught the same to his disciples with Sri Brahmatantra Swatantrar being in the forefront. The great polemic work "Shatadushani" of Swamy was also a recording on palm leaves made by Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar instantaneously during the debates. After having studied this great work at the feet of Swamy Deshika, Sri Brahmatantra Swatantrar shone resplendent with divine knowledge as a paramacharya of Ramanuja Sampradayam. Swamy Deshika appointed Sri Brahmatantra Swatantrar along with Sri Kumara Varadacharya as his successors and ordained them with the duties of propagating Sri Ramanuja sampradayam. Swamy Deshika also gifted the vigraham of Sri Lakshimi Hayagrivar that he was worshipping to Sri Brahmatantra Swatantrar who made it the presiding deity of the Sri Matham. Swamy Deshika also gave Sri Brahmatantra Swatantrar a pair of Shankham and Chakram to be used during pancha-samskaram. Swamy Deshika in the year 1369, while placing his placed his feet on Sri Brahmatantra Swatantrar and his head on Nayanacharya's lap and attained his acharya's thiruvadi. After Swamy Deshika attained paramapadam, the head quarters of the mutt remained at Kanchipuram for some time. Sri Brahmatantra Swatantra Swamy has also sung another psalm in praise of his acharya Swamy Deshika, when the aadaikaai sambhavana was offered to him and to all the Azhwars as per the ordainment of Bhashyakara. This is the famous pasuram that runs as –

Sri Brahmatantra Swatantrar was blessed to have Swamy Deshika as his Samashrayana, Bharasamarpana, Kaalakshepa and Sanyasa sveekara acharya and shone similar to Swamy Deshika as an acharya present in all the different paramparas -

Mantrartha parampara - Bhagavan Ramanuja, Kidambi Achchaan, Kidambi Ramanujapillan, Kidambi Rangarajar, Kidambi Appullar, Swamy Deshika, Sri Brahmatantra Swatantrar and continues ...

Sribhashya parampara - Bhagavan Ramanuja, Thirukkurugaippiraan Pillan, Engalaazhwan, Nadadoor Ammal, Kidambi Appullar, Swamy Deshika, Sri Brahmatantra Swatantrar and continues ...

Bhagavadvishaya parampara - Bhagavan Ramanja, Thirukkurukaippiraan Pillan, Engalaazhwan, Nadadoor Ammal, Kidambi Appullar, Swamy Deshika, Kumara Varadacharya, Sri Brahmatantra Swatantrar and continues ...

Sri Ghatikaashatam Ammal, grandson of Sri Nadadur Ammal, studied Vedanta at the feet of Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar and composed his taniyan starting with the same words "Paryaaya Bhashyakaara", "Brahmatantra Swatantra" used by Swamy Deshika and "Apara-brahma" used by Srinivasacharya in praise of Sri Brahmatantra Swatantra. It runs as –

पर्याय भाष्यकाराय प्रणतार्तिं विधून्वते। ब्रह्मतंत्रस्वतंत्राय द्वितीय ब्रह्मणे नमः॥

He had many disciples the important ones being – Kidaambi Nayanaar, Ghatikaashatam Ammal, Komandur Achchaan, Pillai Appai, Perarulaalayyar Appai, Kandhaadai Andaan and Veeravalli Pillai.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Brahmatanra Swatantra Swamy along with Kumara Varadacharya safeguarded and propagated the divine works of Swamy Deshika. At Vennaatrankarai (Thanjavur) they arranged for the recitation of taniyans of Naalaayira (4000) Divya Prabandhams, Deshika's taniyan and Deshika prabandham during times of anadhyayanam. Sri Brahmatantra Swatantrar also arranged for Kumara Varadacharya's Pillai Anthaadi and Vaazhi Thirunaamam to be recited along with these. These can be seen followed till to this day. They toured extensively spreading the tenets of ramanuja sampradayam. On one such occasion, the entourage of Kumara Varadacharya and Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar reached Thirumalai. During this time the Jeeyar of Thirumalai had attained paramapadam. Lord Thiruvenkatamudaiyan appointed Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar to take up the mantle of Srikaryadurandhara of Thirumalai shrine. Sri Brahmatantra Swatantra Swamy came and submitted this information to his acharya Swamy Varadacharya. An extremely pleased Varadacharya said "This is indeed an apurva anugraha vishesham that you are bestowed with the wealth of kainkarya nirvaaham along with siddhantha pravachanam." From that day onwards Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy took over the mantle of Srikaryadurandhara of Thirumalai shrine.

Sri Brahmatantra Swatantrar then built a new building for the Sri Matham at Tirumala and shifted the math headquarters to Tirumala in 1379 ACE. Sri Lakshmi Hayagrivan presented by Swamy Deshika was then installed at the Sri Matham as the presiding deity. It soon became a chief propagating center of Ramanuja Sampradayam. A temple to Swamy Deshika was also built at Govindarajapattanam and at Thirumala. Here at Thirupati, he made the mutt a rallying center of all classes of people eager to adopt the means of prapatti. The Sri Matham remained here for a long time. Sri Yaduraaya, who was appointed the dandanayaka, on his way back to Mysore went to Tirupati on a pilgrimage and acquired the blessings of Sri Brahmatantra Swatantrar. He performed samaashrayanam and prapatti at his feet and requested his acharya to be their Rajaguru. After seeing the king's dedication to Sri Sampradayam, Sri Brahmatantra Swatantrar accepted his request. Yaduraya, after coming back to Mysore, subsequently became the ruler of Mysore in 1399 ACE and dedicated himself to the task of furthering the practice of Sri Vaishnavism, as he had already become one of the disciples of Sri Brahmatantra Swatantra Swamy. This connection established between Yaduraaya and Sri Brahmatantra Swatantrar as the head of the Tirupati shrine is still perpetuated eternally. The great lamp adorned by the rulers of Mysore, is kept burning inside the sanctum sanctorum of the shrine at Thirumalai all through these centuries.

As per the inscriptions at Kanchipuram, Sarvajna Singappa Bhupala was an Andhra king who ruled over Rajamundhry, honored Kumara Varadacharya and Sri Brahmatantra Swatantrar and provided them all the support they needed. At the invitation of Kumara kampanna, Sri Brahmatantra Swatantrar even toured Karnataka desham and propagated Ramanuja sampradaayam. At Thirunarayanapuram, which was now a great center of SriVaishnavam faith on par with Thiruvarangam and Kanchipuram, he built a huge gateway or Rajagopuram (unfinished).

Earlier, many decades ago, Sri Brahmatantra Swatantrar was challenged by a great Advaitin, by name Perarulaalayyar Appai. He had many disciples and once came with them to Kanchipuram for a Vedantic debate with Sri Brahmatantra Swatantrar. Sri Brahmatantra Swatantrar won over his opponent and converted him to a Srivaishnava and made him follow Sri Vishishtadvaitha siddhaanta. He in the due course instructed Appai on grantha chatushtayams and had commanded him to continue Srisampradaya siddhanta pracharam. At the ripe old age, Sri Brahmatantra Swatantrar was looking for a capable successor who could take the mantle of sampradaya samrakshanam and pracharam as per the divine niyamanam of his acharya Swamy Deshika. As per the Lord's sankalpam, on one auspicious margazhi day, Sri Perarulalar Appai approached his Acharya, Sri Brahmatantra Swatantra and prayed to be initiated into the fourth order of ascetism. A greatly delighted Brahmatantra Swatantrar, expressed gratitude to the anugraham of Swamy Deshika and willingly initiated Appai into the fourth order crowning him as his successor with the name Dviteeya Brahmatantra Swatantra Maha Deshika (II Jeeyar of Brahmatantra Swatantra Swamy Matham). On one auspicious day, Brahmatantra Swatantra Jeeyar, sanctifying himself with the Sripadateertham of Swamy Deshika and contemplating on his lotus feet, attained paramapadam in the year 1386 ACE, at the age of 100. Upon the instructions from Kumara Varadacharya, Veeravalli pillai, performed all the charama kainkaryams of the Jeeyar. Sri Dviteeya Brahmatantra Swatantra Swamy took over as the Srikaryam of Thiruvenkatamudaiyaan's shrine and the asthanam of Sri Brahmatantra Swatantra Matham. Sri Brahmatantra Swatantrar wrote several works. Important ones include Acharya avataara ghattarthah, Acharya mangalam, Vijayendra parajaya, Divyasuri stuti and others. His ananya bhakti unto the lotus feet of Swamy Deshika fetched him the unique sobriquet –

॥ श्रीमत् श्री कविकथककण्ठीरव चरणनळिनयुगळ विन्यस्त समस्तात्मभर ॥

The Brahmatantra Swatantra (Parakala) matham established by him resplendently shines even today with an uninterrupted lineage of sadacharyas. He is also the preceptor for many Srisampradayam institutions like Sri Ahobila matham and others. The founders of these mathams come in the prashishya paramparai of Sri Brahmatantra Swatantra Swamy.

His Acharya bhakti was most exemplary and has been adulated and celebrated heaps and bounds in the records of the Guruparampara. It is said that on occasions when he would visit Thuppul and when Swamy Deshika was not there, he would still perform pradakshinai of his Thirumaligai. Forever he preferred to be identified as the one with the thiruvadi sambandham of Swamy Deshika and never strived to have an individual identity of his own. The order of ascetism is definitely superior to that of a grihastha as per scriptures. But this dictum is overridden automatically if the association involves that of a preceptor and disciple. This is exemplified in Ramanuja darshanam through several examples of Manakkal nambi – Yamunacharya, Periya nambi – Ramanuja, Swamy Deshika – Sri Brahmatantra Swatantra jeeyar, Swamy Varadacharya – Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar etc.

There is a sannidhi for Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar in Thuppul. His archai also adornes the asthanam of Parakala matham.

Sri Vedantha Deshika samyami saarvabhouma divya paripurna krupa kataaksha labdha sarvajna, Bhagavath Ramanuja siddhanta nirdhaarana sarvabhouma, Srimath Sri kavikathaka kanteerava charana nalina yugala vinyasta samastaatma bhara, Sri Brahmatantra Swatantra Maha Deshikaya namaha !!!

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Vatsya Vedanta Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika
(Dviteeya Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika)

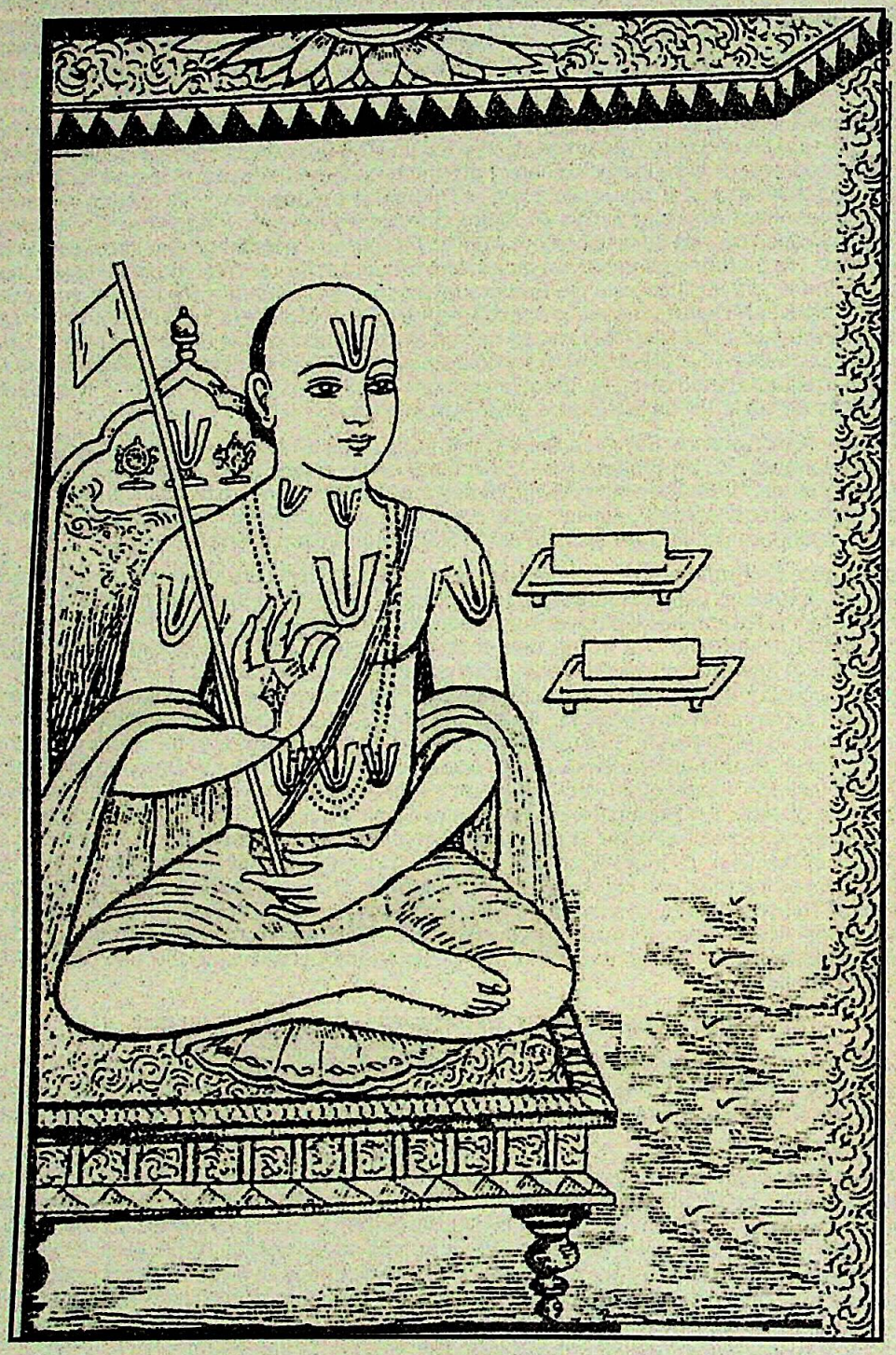

2. Sri Dviteeya Brahmatantra Swatantra Vatsya Vedanta Ramanuja Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1386 – 1394

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Vatsya Vedanta Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika (Dviteeya Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika)

This Swamy, in his poorvaashramam, was a great advaitin. During his vijaya yatra, he once came to Kanchipuram along with a hundred of his disciples in order to participate in a philosophical debate and disputations against Sri Brahmatantra Swatantra Maha Deshika. The debates were very terse and went on for almost a week. By the end of the week, he was almost certain of the worth of Sri Vishishtadvaita siddhantam. On the night before the final day, he had a beautiful dream in which he saw Lord Srinivasa preach him the greatness of the philosophy of Vishishtaadvaitha. At daybreak, after finishing his ordained duties, he started looking into certain works of old masters that he had in his possession. He understood that whatever the Lord had told him in his dream and whatever he had realised as a result of the debates were all totally true and found it to be completely conformant to Vedic teachings. He decided to abandon his old faith and to adopt the philosophy of Ramanuja that was seconded by the Lord Himself. He came to Sri Brahmatantra Swatantra Maha Deshika, prostrated at his feet in submission and requested to be initiated into Srivaishnava diksha of Sri Ramanuja sampradaya.

He studied grantha chatushtayams at the feet of Sri Brahmatantra Swatantra Swamy and supported him in his efforts of propagating siddhantam. A few years later, he requested Sri Brahmatantra Swatantra Jeer to initiate him to the holy fourth order or sanyaasaashramam, who was already very old, was looking for a befitting successor. Upon hearing this Sri Brahmatantra Swatantra Jeeyar was elated beyond limits. He understood that it was none other than Lord Thiruvenkatamudaiyaan Himself who has heard his prayers and sent him an eligible candidate who could continue to be the torchbearer of Sri Ramanuja sampradayam.

Sri Brahmatantra Swatantra Swamy initiated him into the holy fourth order and crowned his successor in the year 1386 ACE who came to be known as Sri Dvitiya Brahmatantra Swatantra Sri Vatsya Vedanta Ramanuja Maha Deshika.

Sri Dvitiya Brahmatantra Swatantra Swamy was very profound in philosophical issues. He continued in the lines of his acharya Sri Brahmatantra Swatantra and won over several disciples of great merit and fame. He also preached everyone to adopt the mode of prapatti as the sure means of salvation. He initiated all his former disciples into Ramanuja matham and expanded the Sri Matham library with his vast collection of rare authentic works of the masters of yore.

Sri Dvitiya Brahmatantra Swamy was following panchakaala patha wherein he performed pancha samskaaram to his shishyas and initiated them into Ramanuja's faith. He conducted kaalakshepams on Sri Bhashya, Gita bhashya, Srimath Rahasyatrayasara, Bhagavad vishaya, Upanishats and others. He wrote many works on Siddhantam and conveyed many esoteric principles among the deserving. He arranged for philosophic disputations and vedantic debates. He performed Sharanagati to seekers of salvation and visited many holy places and performed mangalashasanam at those places and propagated Ramanuja sampradayam. He was assisted in his religious endeavors by many kings, commander-in-chiefs, especially of the Vijayanagara empire.

Sri Vatsya Vedanta Ramanuja Swamy wrote many scholarly works. Important amongst these are his vyakhyanam (commentary) 12000 padi on Nalayira (4000) Divya Prabandhams and 12000 padi Guru Parampara Prabhavam. The 12000 padi guruparampara prabhavam did not sustain the onslaughts of time. Only a few verses are now available as referred in the work of his disciple and third pattam Swamy of Parakala Matham.

Sri Dvitiya Brahmatantra Swatantra Swamy adorned the peetam till 1394 ACE for a period of 8 years. His taniyan runs as follows –

ब्रह्मतंत्रकृपावाप्त ज्ञानयाथात्म्यसंपदम्।

नमामि वात्स्यवेदान्तरामानुजमुनीश्वरम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika
(Tritiya Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika)

3. Sri Truteeya Brahmatantra Swatantra Srinivasa Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1394 – 1406

Sri Parakala Maha Deshika

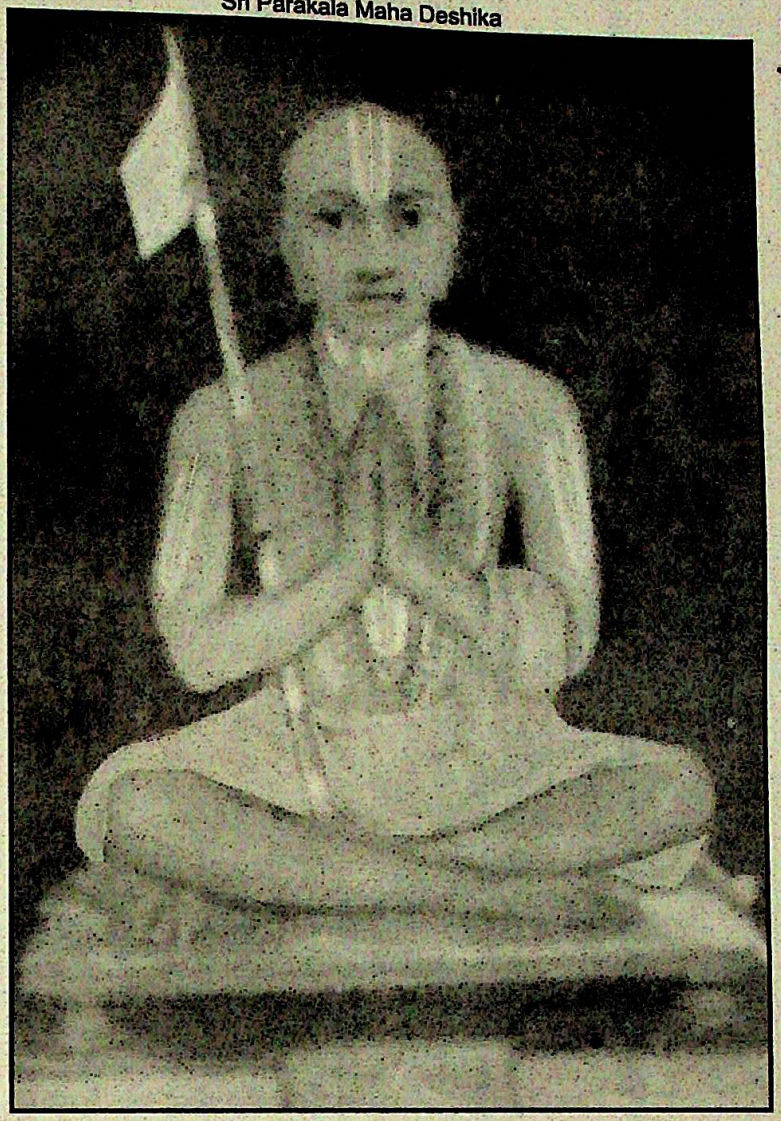

4. Sri Parakala Brahmatantra Swatantra Swamy

Asthana nirvaham
1406 – 1424

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika
(Tritiya Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika)

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Swamy succeeded Sri Vatsya Vedanta Ramanuja Swamy. He came to be known as Tritiya Brahmatantra Swatantra Maha Deshika. He was a scholar of great merit and authored many scholarly works including muvaayirappadi guruparampara prabhaavam, purvacharya vazhithirunamams and divya-prabandha anusandhana deepika. He was a junior contemporary of Swamy Deshika and has also composed a suprabhatam on the latter.

He was a staunch follower of panchakaala patha and was known for his jnana, vairagya and anushtanam. He undertook turiyaashramam in the year 1380 ACE and remained the head of the institution till 1405 ACE for a period of 25 years.

His work titled "muvaayirappadi guruparamparaa prabhaavam" is held as one of the most authentic works delineating the glories of purvacharya parampara.

Sri Emperumanarappan, who was a direct disciple of Swamy Varadacharya, bestowed upon Sri Tritiya Brahmatantra Swamy, a murthy of Swamy Desika, which was worshipped by Sri Varadacharya swamy himself. This murthy was inducted into the sannidhanam of Sri Lakshmi Hayagriva at Sri Parakala matam for nityaradhanams by this Swamy.

His taniyan runs as follows –

श्रयामोवात्स्यवेदान्तरामानुजकृपास्पदम्।

ब्रह्मतंत्रस्वतंत्रश्री श्रीनिवासगुरूत्तमम्॥

Sri Parakala Maha Deshika

Sri Parakala Brahmatantra Swatantra Swamy succeeded Sri Tritiya Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1406 ACE. He was one of the greatest and most respected scholars of his times who had mastery over twelve languages. He won over many adversaries in the northern parts of the Bharata varsha during his vijaya yatra even from the times before he took over the fourth order of ascetism.

He administered the sacraments of Srivaishnava diksha to innumerable subjects including many royalties. He was known for his motherly compassion that attracted so many to him. A strict follower of panchakala-patha, an ardent devotee of Sriranganatha and a gem of an Acharya that he was, he came to be adored and respected far and wide.

He graced the acharya peetam till 1424 ACE for a period of 18 years, dedicating his service to the lotus feet of Alarmelmanga sametha Thiruvenkatamudaiyaan.

His taniyan runs as follows –

ब्रह्मतंत्ररमावास गुरुवीक्षितमुत्तमम्।

परकालगुरुं वन्दे चिरकालं दयानिधिम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Vedanta Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

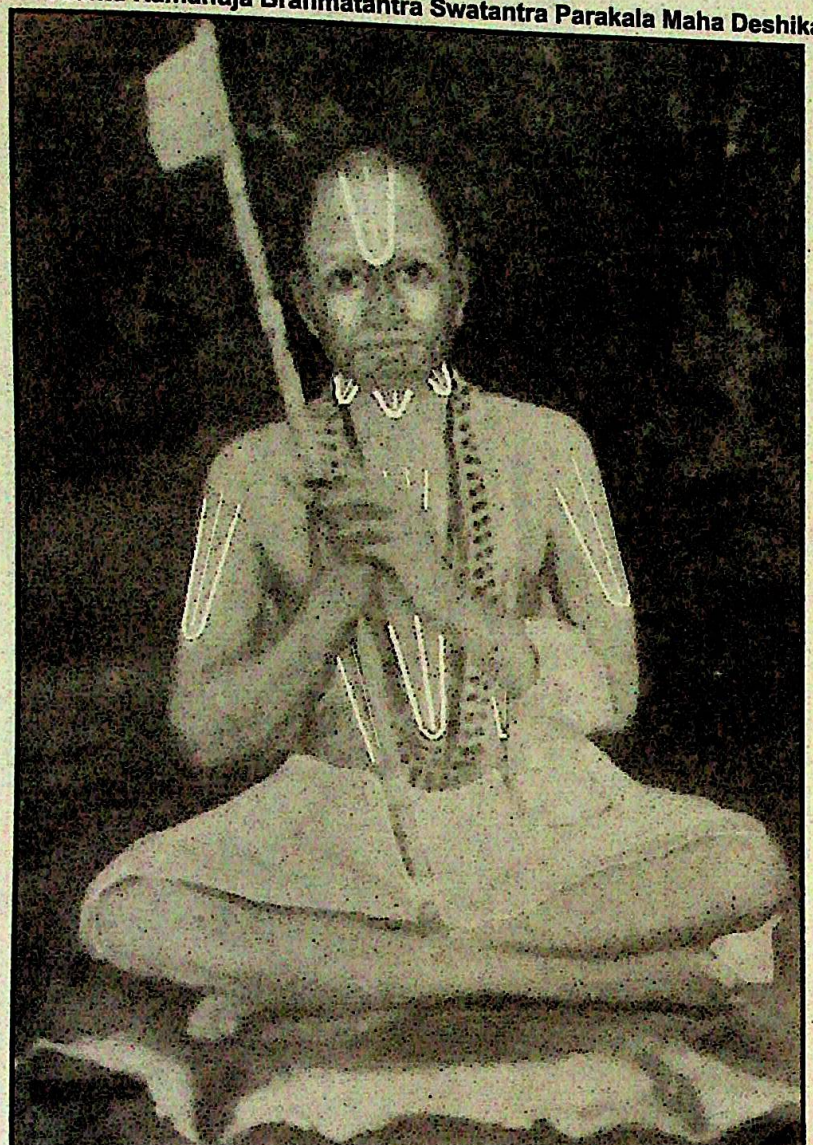

5. Sri Vedanta Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1424 – 1440

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - I

6. Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy - I

Asthana nirvaham
1440 – 1460

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Vedanta Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Vedanta Ramanuja Swamy succeeded Sri Parakala Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1424 ACE. Following the path of his predecessors, he continued to influence the Sri Vaishnava community with his profound scholarship and teachings. Many thronged to become his disciples. He followed panchakala patha and performed mangalashasanams at many divya deshams.

Similar to his purvacharyas, he remained at Thirumala as the Srikaryadurandhara of the shrine. He was very strict in the observance of anushtanams and preached the same by means of his scholarly works. He enhanced the Srikosha bhandaram of the matham and took good care of preserving the extensive collection of purvacharya works.

He graced the acharya peetam till the year 1440 ACE for a period of 16 years.
His taniyan runs as follows –

श्रयामहे श्रीपरकालमौनिपदाश्रयं तत्कृपायात्ततुर्यम् ।

वेदान्तविद्यानिलयं महान्तं वेदान्तरामानुजसंयमीन्द्रम् ॥

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - I

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Swamy – 1 succeeded Sri Vedanta Ramanuja Swamy, in the year 1440 ACE. He was a powerful scholar and a great genius. His mastery over grantha chatushtayam was known far and wide. He authored many works strengthening the works of his purvacharyas.

He performed renovation of many temples sung by Azhwars. He was a celebrated granthakarta and known for his inherent virtuousness. He bestowed Srivaishnava diksha upon innumerable subjects.

He remained on the acharya peetam for a period of about 20 years till 1460 ACE.
His taniyan runs as follows –

वेदान्तलक्ष्मणमुनीश्वरपादपद्मयुग्माश्रयं सकलसद्गुणवारिराशिम् ।

तत्प्राप्ततुर्यमनघं कमलानिवास श्रीब्रह्मतंत्रगुरुवर्यमहं प्रपद्ये ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Narayana Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

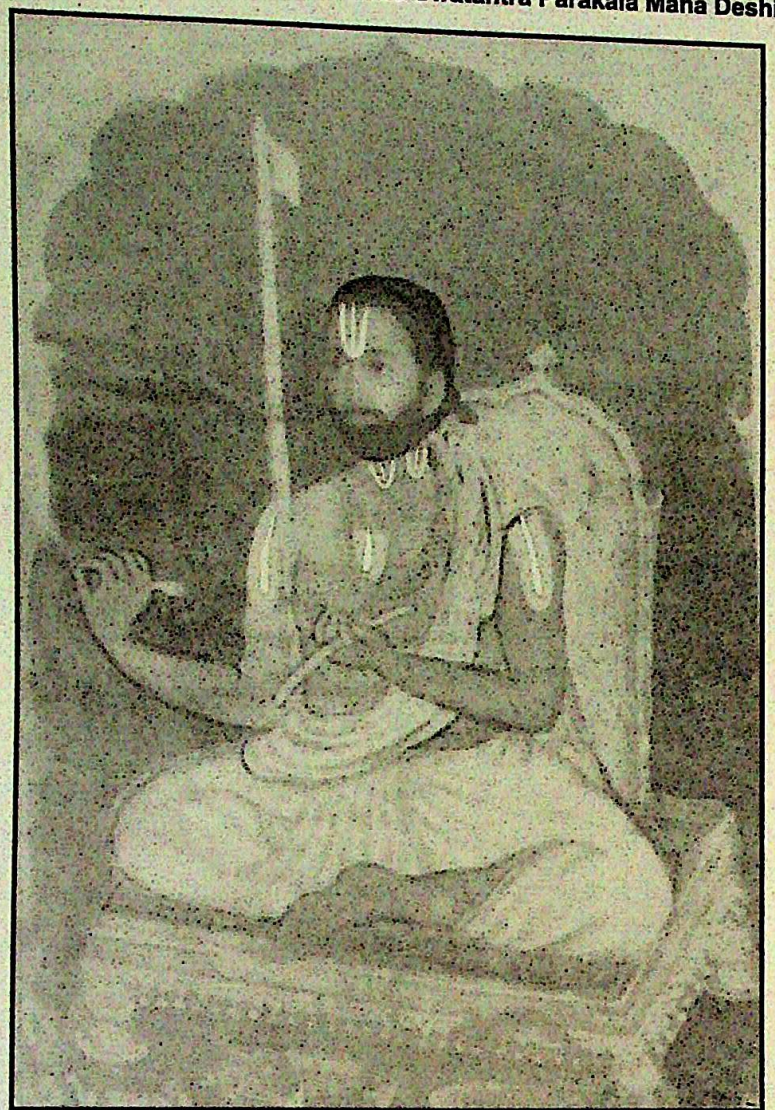

7. Sri Narayana Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1460 - 1482

Sri Rangaraja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

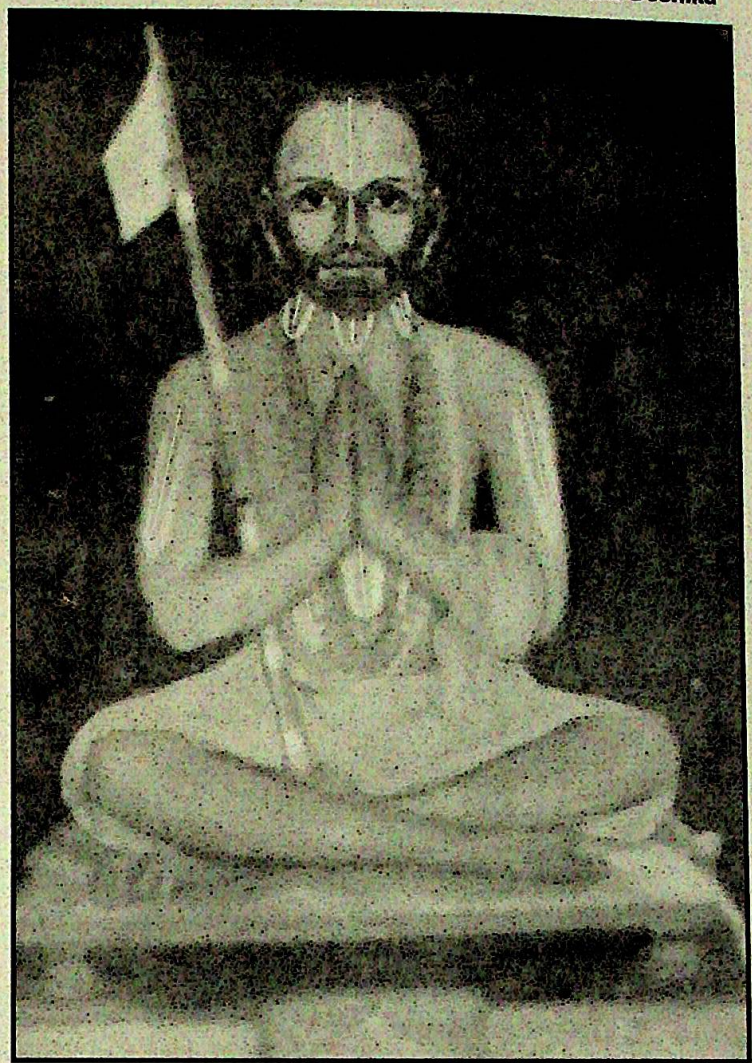

8. Sri Rangaraja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1482 – 1498

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Acharya Sambhavana
Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Narayana Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Swamy – 1 was succeeded by Sri Narayana Yogindra Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1460 ACE. He was a great Nrsimha upaasakar in his purvashramam. He had immense yoga siddhi and would go on meditating for days together.

He was a prolific writer and was known for his jnana, vairagya and anushtanams. He authored many works and preached it to the well deserving.

He graced the acharya peetam till the year 1482 ACE for a period of 22 years.

His taniyan runs as follows –

श्रीनिवासब्रह्मतंत्रकृपासारपरिप्लुतम्।

श्रीनारायणयोगीन्द्रं ब्रह्मतंत्रगुरुं भजे ॥

Sri Rangaraja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Rangaraja Swamy succeeded Sri Narayana Yogindra Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1482 ACE. His knowledge in grantha chatushtayams was very profound. He has authored several works refuting the adverse systems and thereby establishing the superiority of Sri Ramanuja darshanam in an all-encompassing way. His strict adherence to panchakala patha was known far and beyond.

He rendered monumental service at Thirumala and was also responsible for several temple renovations. He had a huge sea of followers and was also highly respected by his contemporaries. He also won several disciples by means of philosophical debates and bestowed Srivaishnava diksha upon them.

He graced the acharya peetam till the year 1498 ACE for a period of 16 years.

His taniyan runs as follows –

नारायणाख्य मुनिवर्य कृपाकटाक्ष वीक्षावशात्तचरमाश्रमतत्वसारम्।

तद्दिव्यपाद सरसीरुह दत्तभारं श्रीरङ्गराजयतिराजमुपासिषीय ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Taitva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 4

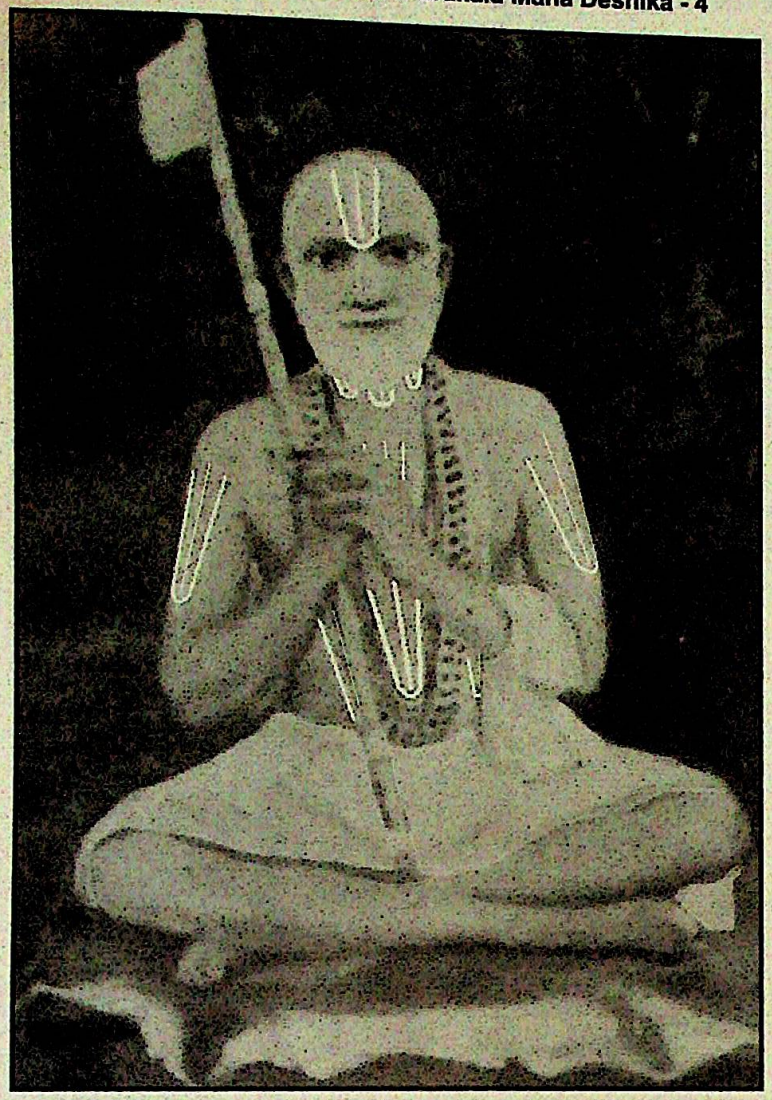

9. Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy - 4

Asthana nirvaham
1498 - 1517

Sri Brahmatantra Swatantra Yatiraja Parakala Maha Deshika

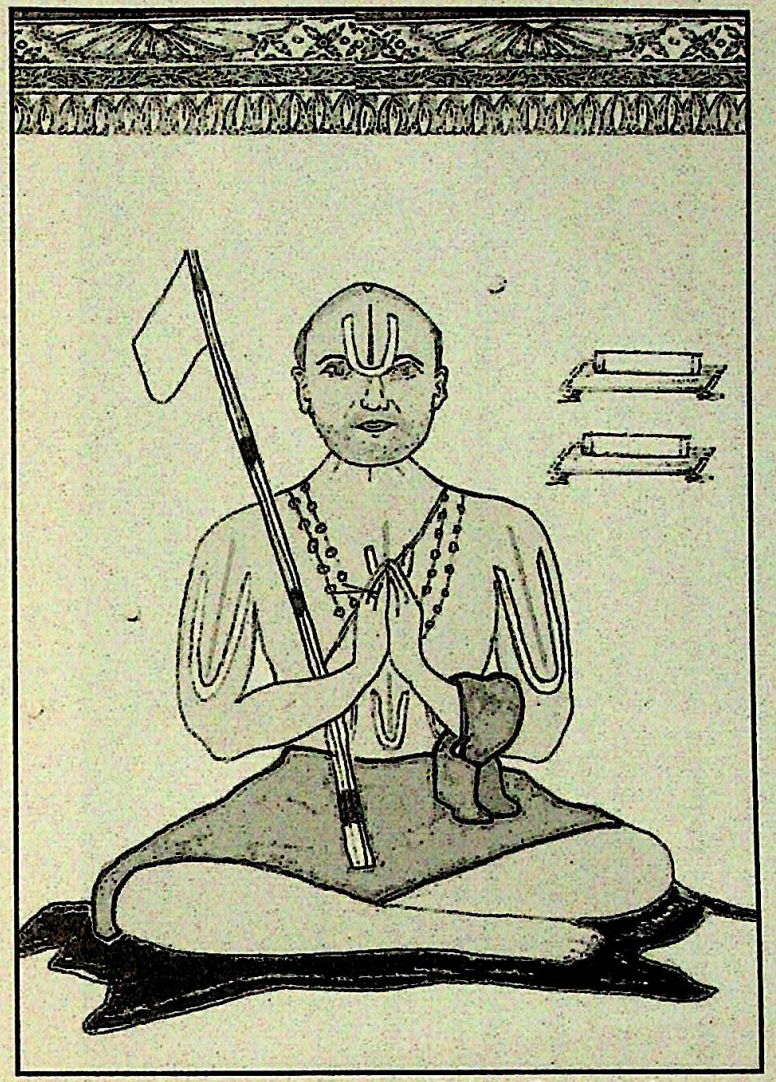

10. Sri Brahmatantra Swatantra Yatiraja Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1517 – 1535

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 4

Sri Brahmatantra Swatantra Swamy - 4 succeeded Sri Rangaraja Swamy in the year 1498 ACE. He has composed several works on Lakshmyupayatvam. There exist a few indirect references that quote his authorship of a metrical treatise on Siddhitrayam.

He undertook a vijaya yatra to Badarikashramam and Naimisharanyam and performed mangalashasanam.

He graced the acharya peetam till the year 1517 ACE for a period of 19 years.

His taniyan runs as follows –

रङ्गराजयतिवर्य वीक्षितं तत्कृपात्त निगमांचलद्वयम्।
तत्पदार्पितभरं दयानिधिं ब्रह्मतंत्रयतिवर्यमाश्रये ॥

Sri Brahmatantra Swatantra Yatiraja Parakala Maha Deshika

Sri Brahmatantra Swatantra Swamy – 4 was succeeded by Sri Brahmatantra Yatiraaja Swamy in the year 1517 ACE. Many held him as an aparavatara of Bhashyakara himself. He taught the grantha-chatushtayams several times to worthy disciples and was very fervent towards the propagation of Sri Ramanuja siddhantam true to the terms

रामानुजार्य दिव्याज्ञा वर्धतां अभिवर्धतां। रामानुजार्य दिव्याज्ञा प्रतिवासनमुज्वलाम्॥

He graced the acharya peetam till the year 1535 ACE for a period of 18 years.

His taniyan runs as follows –

श्रीब्रह्मतंत्रपादाब्ज संश्रयावाप्तसंपदम्।
यतिराजं भजाम श्रीयतिराजाह्वयंगुरुम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Varada Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

11. Sri Varada Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1535 – 1552

Sri Brahmatantra Swatantra Parankusha Parakala Maha Deshika

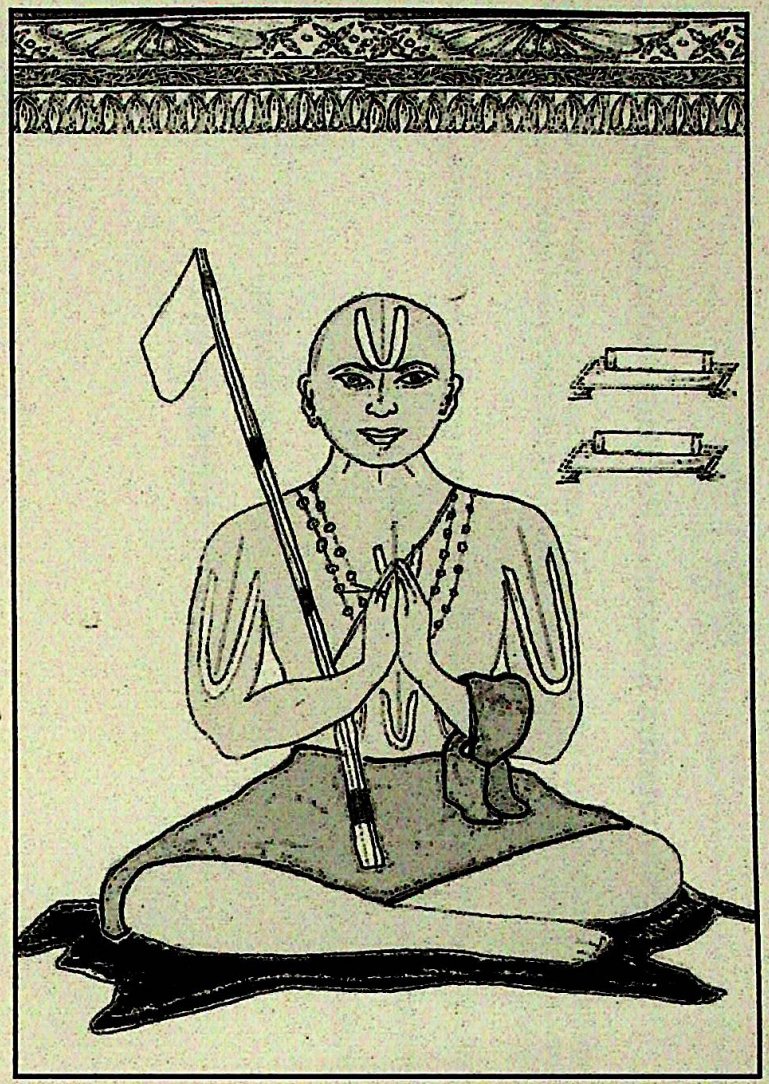

12. Sri Brahmatantra Swatantra Parankusha Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1552 - 1567

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Varada Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Varada Brahmatantra Swatantra Swamy succeeded Sri Brahmatantra Yatiraaja Swamy in the year 1535 ACE.

He was famous as '*Shathagranthakarta*'. He hailed from the illustrous lineage of Pillan. He was great poet of the Ashu-kavi calibre.

He graced the acharya peetam till the year 1552 ACE for a period of 17 years.

His taniyan runs as follows –

यतिराजयतीन्द्रांघ्रि समाश्रय समेधितम् ।
वरदब्रह्मतंत्रार्यं वरदं संश्रयामहे ॥

Sri Brahmatantra Swatantra Parankusha Parakala Maha Deshika

Sri Varada Brahmatantra Swatantra Swamy was succeeded by Sri Brahmatantra Paraankusha Swamy in the year 1552 ACE.

He is known to have vanquished adversaries in many philosophical debates. He was a scholar of immense merit and has authored several works with illuminating gleams into the supremacy of the divya-prabandhams.

He graced the acharya peetam till the year 1567 ACE for a period of 15 years.

His taniyan runs as follows –

भजामहे वरदयतीन्द्र सत्कृपा समेधितं सकलमहागुणांबुधिम् ।
वदावदद्विरदचमूपराङ्कुशं पराङ्कुशं यतितिलकं निरङ्कुशम् ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Kavitarkikasimha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

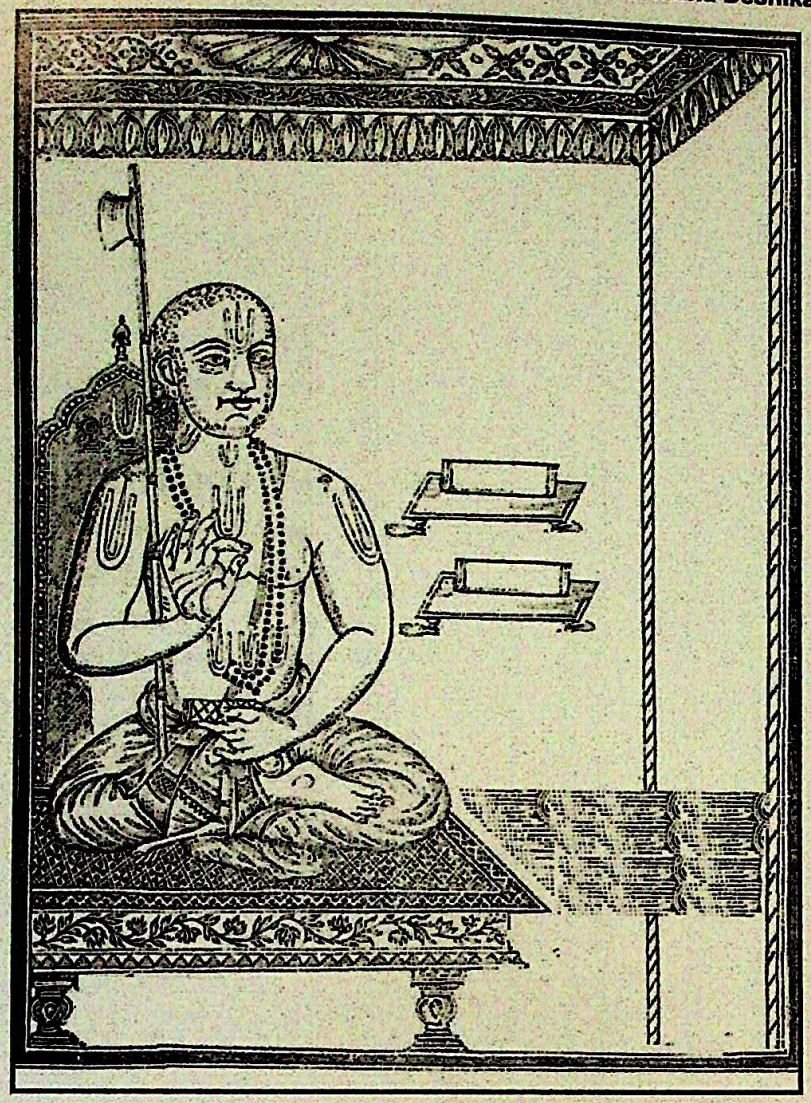

13. Sri Kavitarkikasimha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1567 - 1583

Sri Vedanta Yatishekhara Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

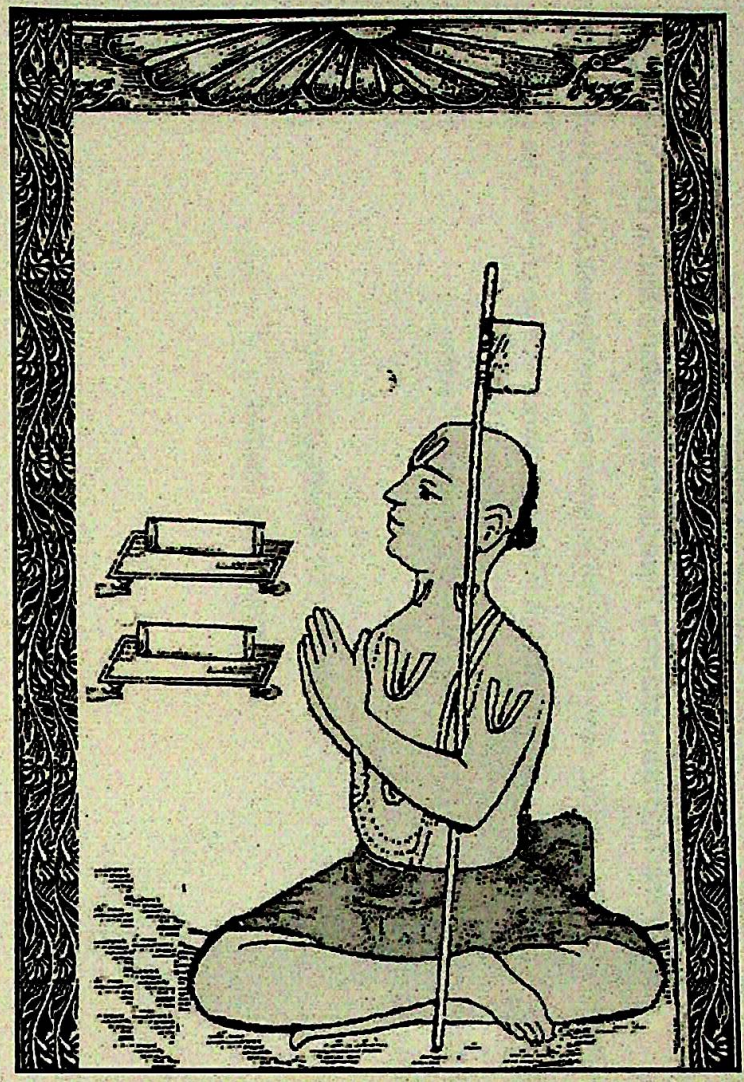

14. Sri Vedanta Yatishekhara Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1583 – 1607

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Acharya Sambhavana

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Kavitarkikasimha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Kavitaarkikasimha Swamy succeeded Sri Brahmatantra Paraankusha Swamy in the year 1567 ACE.

This Swamy was a poet of superlative order, a great scholar and conversant in five languages. A prolific writer and is celebrated to have written several works in multiple languages. Inscriptions state him to have composed a mahaa-kavyam on the glories of Swamy Deshika titled '*Venkatanaatheeyam*'. Unfortunately this work has not stood the onslaughts of time.

He also authored a commentary to Srimadrahasyatrayasaram using the Srisuktis of Swamy Deshika itself as the final pramanam. Unfortunately, this work also has not stood the test of time.

He rendered uninterrupted service at the shrine of Thiruvenkatamudaiyaan throughout his asthana aadhipatyam. This Swamy had several disciples including monarchs.

He graced the acharya peetam till the year 1583 ACE for a period of 16 years.

His taniyan runs as follows –

पराङ्कुशयतीशांघ्रि कृपात्तचरमाश्रमे ।
कवितार्किकसिंहेऽस्तु यतीन्द्रे मे नमश्शतम् ॥

Sri Vedanta Yatishekhara Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Vedanta Yatishekhara Swamy succeeded Sri Kavitaarkikasimha Swamy in the year 1583 ACE.

This Swamy hailed from the lineage of Kandadai Annan. He was known for his immense scholarship and Acharya bhakti. He spent all his life blissfully in servitude to Sri Kavitarkikasimha Swamy and then took the initiation into the fourth order from the latter.

He has several commentaries to his credit including a champu eulogizing the glories of his Acharya.

He graced the acharya peetam till the year 1607 ACE for a period of 24 years.

His taniyan runs as follows –

कवितार्किकसिंहाख्य यतिवर्यकृपावशात् ।
विवृद्धसंपदं वन्दे वेदान्तयतिशेखरम् ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Jnaanaabdhi Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

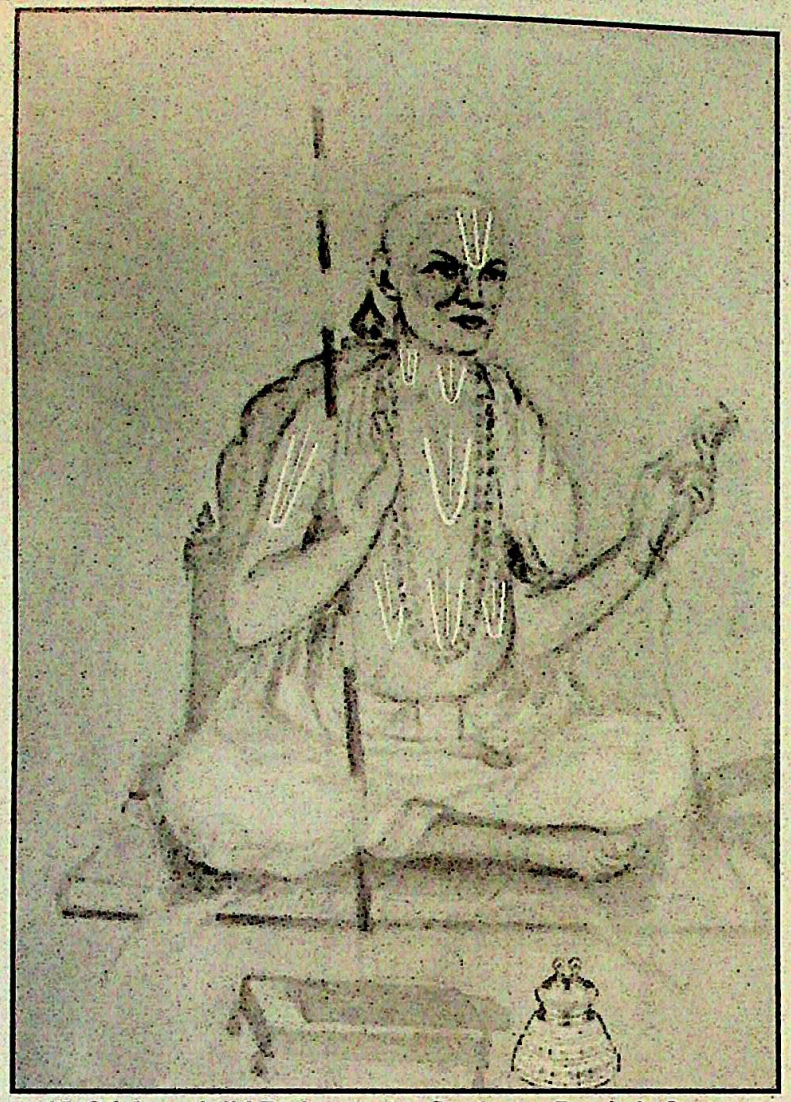

15. Sri Jnanabdhi Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1607 – 1618

Sri Veeraraghava Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

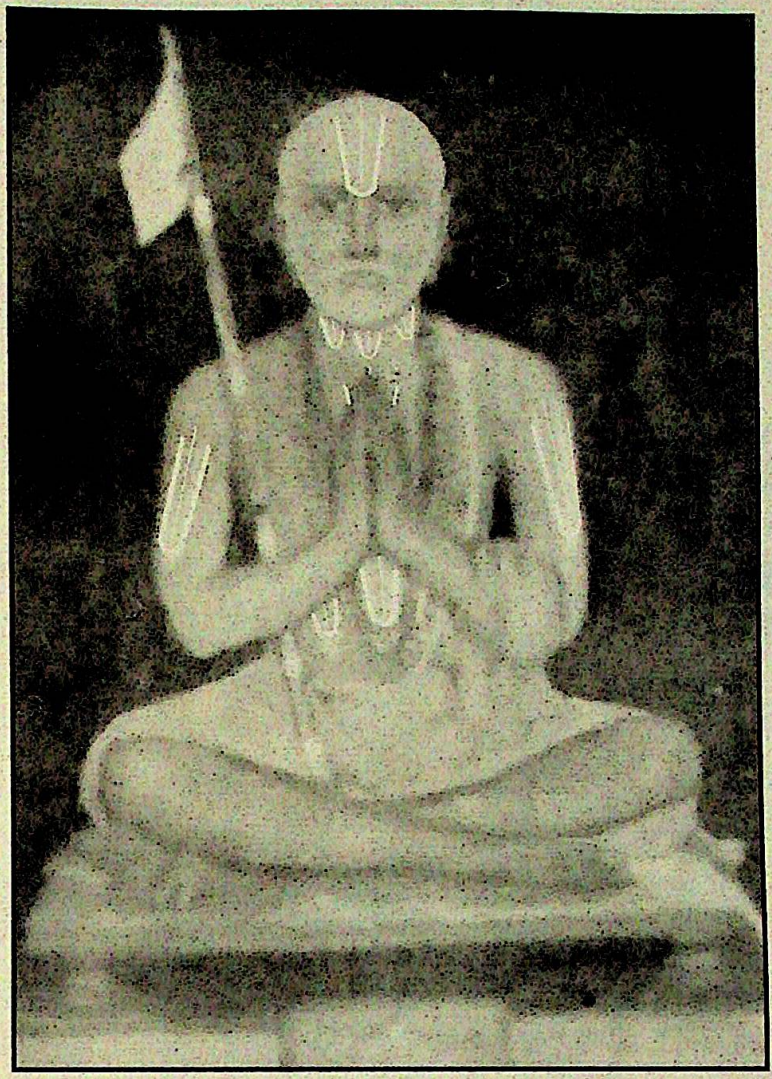

16. Sri Veeraraghava Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1619 – 1640

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Jnaanaabdhi Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Jnaanaabdhi Brahmatantra Swamy succeeded Sri Vedanta Yativarya Swamy in the year 1607 ACE. During his regime lots of sampradaaic works were authored that added more luster to the Srivaishnava philosophical literature.

The then Mysore ruler Sri Raja Wodeyar got the sacraments of pancha samskaaram and sharanagati administered on him by Sri Jnaanaabdhi Brahmatantra Swamy and obtained his anugrahams.

At his instance, his disciple Sri Rangaramanuja Swamy authored great sampradaaic works like Mulabhavaprakasha, Shrutaprakashika Bhavaprakasha, Dashopanishad Bhashya, Vishayavaakyadeepika and Ramanuja Siddhanta Saara Sangraha. Another great disciple of this acharya was Sri Vatsya Ahobilacharya, a grihastha who authored a detailed commentary on the Nalayira (4000) Divya Prabandhams.

This acharya graced the peetam till 1618 for a period of 11 years.

His taniyan reads as follows –

वेदान्तयतिवर्याप्त वेदान्तयुगळाशयं ।

ज्ञानाब्धिब्रह्मतंत्र श्रीपरकालगुरुं भजे ॥

Sri Veeraraghava Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Veeraraghava Yogindra Swamy succeeded Sri Jnaanaabdhi Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1619 ACE.

This Swamy expounded on the works of Yamunacharya and Sudarshana bhattar. It is said that he rendered kalakshepams of all his purvacharya srisuktis. He was a great yogi with immense mantra-siddhi.

He performed great kainkaryams to Srinivasa and enhanced the status of Thirumala as a great centre of Vishishtadvaita learning.

He graced the acharya peetam till the year 1640 ACE for a period of 21 years.

His taniyan runs as follows –

ज्ञानाम्बुधिब्रह्मतंत्र परकालमहागुरोः ।

अवाप्ततुर्यं वन्देऽहं वीरराघवयोगिनम् ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Varada Vedanta Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - I

17. Sri Varada Vedanta Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1640 – 1652.

Sri Varaha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

18. Sri Varaha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1652 – 1663

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

Sri Varada Vedanta Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - I

Sri Varada Vedanta Swamy – I, succeeded Sri Viraraghava Yogindra Swamy in the year 1640 ACE. Continuing on the path of his predecessors, this Acharya made many contributions to Sri Vishishtadvaitha sampradayam in terms of enriching its blemishless literature.

The twelfth king, Sri Ranadhira Kanteerava Narasimharaja Wodeyar (1639 – 1660) ACE, received the sacraments of Srivaishnava diksha from this Swamy. The king having given lots of contributions to the Sri Matham, passed a resolution (*Ref - epigraph of Mysore 1938*) that at Thirunarayanapuram during the prabandha parayana goshti, the verse "ramanuja dayapaatram ..." composed in 1338 ACE by Sri Brahmatantra Swatantra Swamy, the direct disciple of Swamy Deshika, shall be recited just like the way it has been done since the early times of Raja Wodeyar. The recitation of this psalm was approved by Swamy Deshika and endorsed by the Lord of Thiruvarangam Himself.

This acharya graced the acharya peetam till 1652 ACE for a period of 12 years.

His taniyan runs as follows –

वीरराघवयोगीन्द्र विशेषकरुणेक्षितम् ।
नमामिमूर्ध्ना वरदवेदान्तमुनिपुङ्गवम् ॥

Sri Varaha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Varada Vedanta Brahmatantra Swatantra Swamy – I was succeeded by Sri Varaha Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1652 ACE.

This Swamy hailed from the lineage of Thirumalai Srinivasacharya. He was born on the day of Varaha jayanti in the asterism of Revathi. He was a born scholar and acieved great merits even at a tender age of sixteen.

During his asthana aadhipatyam, a predominant community of the royal Yadu clan received Srivaishnava diksha from him. He is said to have performed mangalashasanam at Salagrama kshetram. He also performed renovation of several divyadeshams.

He graced the acharya peetam till the year 1663 ACE for a period of 11 years.

His taniyan runs as follows –

श्रीमद्वरदवेदान्त संयमीन्द्र पदाश्रयम् ।
श्रीवराहब्रह्मतंत्रस्वतंत्र गुरुमाश्रये ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Vedanta Lakshmana Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

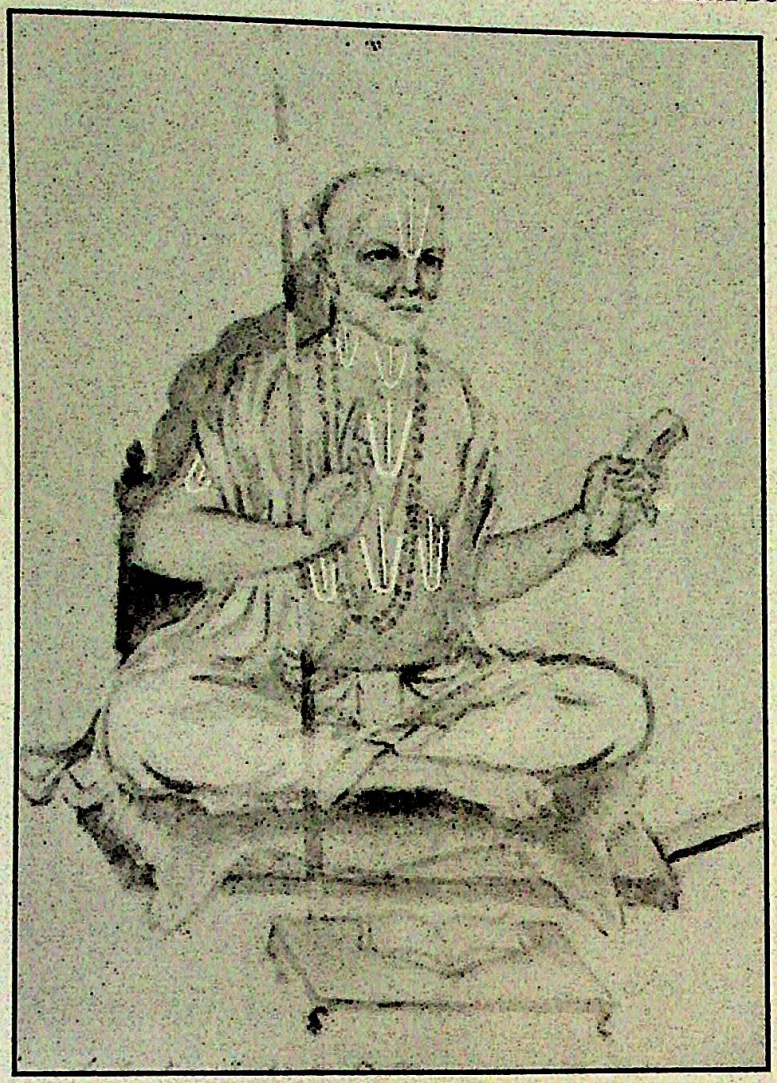

19. Sri Vedanta Lakshmana Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1663-1673

Sri Varada Vedanta Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - II

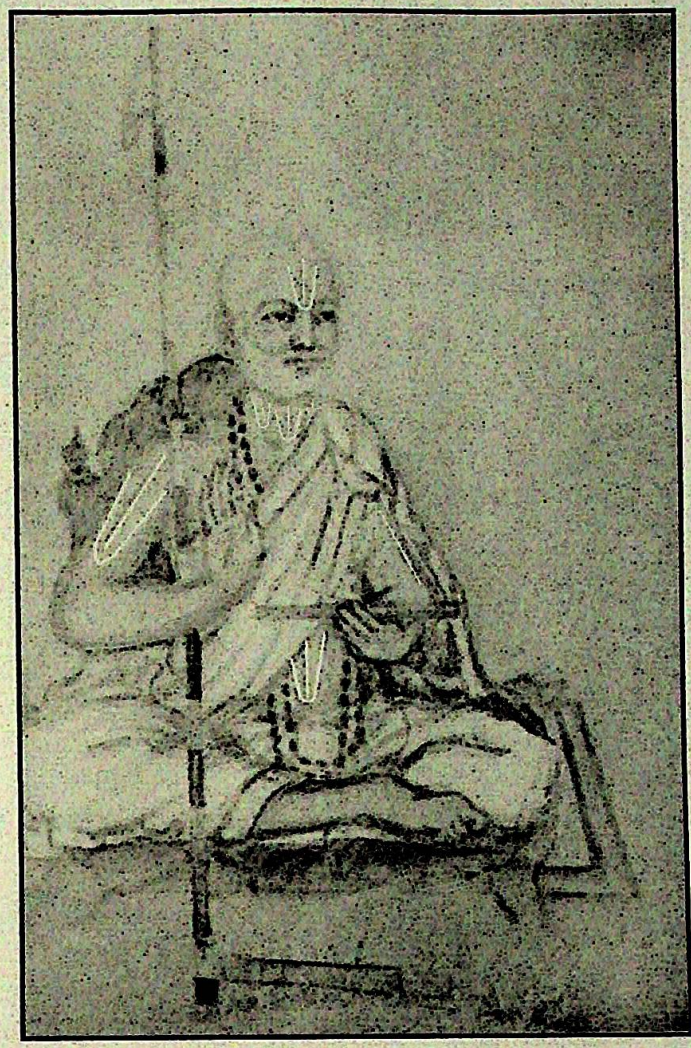

20. Sri Varada Vedanta Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy - 2

Asthana nirvaham
1673 – 1676

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva-Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Vedanta Lakshmana Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Vedanta Lakshmana Brahmatantra Swatantra Swamy succeeded Sri Varaha Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1663 ACE.

He was a scholar of great repute and had won many adversaries in philosophical debates even in his purvashramam. He was one of the choicest disciples of Sri Varaha Brahmatantra Swamy. The other being Srinivasa Deshika, who succeeded as the next Acharya on the peetam. He remained in service to Thiruvenkatamudaiyan throughout his asthana aadhipatyam.

He graced the acharya peetam till the year 1673 ACE for a period of 10 years.

His taniyan runs as follows –

वराहब्रह्मतंत्रश्रीकृपास्पदमुपास्महे ।

वेदान्तलक्ष्मणाभिख्य ब्रह्मतंत्रमहागुरुम् ॥

Sri Varada Vedanta Yogindra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - II

Sri Varada Vedanta Yogindra Swamy – II, succeeded Sri Vedanta Lakshmana Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1673 ACE.

In his purvashramam, he was known as Srinivasa Deshika. He hailed from the illustrous lineage of Appalacharya, the author of the famous '*Saraprakashika*'. He was a great genius and enriched Srisampradayam through his profound teachings and writings. Sri Chikka-devaraja Wodeyar, studied all the shastras from this Swamy and received pancha-samskaram from him. This king is stated to have commanded the entire Ursu royal community to receive Srivaishnava diksha from this Swamy. At the behest of this Swamy, Kempegowda II constructed a navaranga to Magadi Sriranganatha.

Sri Varada Vedanta Yogindra Swamy graced the acharya peetam till the year 1676 ACE for a period of 3 years.

His taniyan runs as follows –

श्रीमद्वराहमुनिवीक्षित लब्धबोधं श्रीतातयार्यकरुणापरिणाहपात्रम् ।

वेदान्तलक्ष्मणमुनीन्द्रपदाब्जभृंगं वन्दे सदा वरदवेदशिरोयतीन्द्रम् ॥

वेदान्तदेशिकश्रेष्ठसिद्धान्तोद्धारधूर्वहम् । वेदान्तसंयमीशानं श्रयेमकरुणानिधिम् ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Maha Parakala Brahmatantra Swatantra Maha Deshika
(Sri Periya Parakala Swamy)

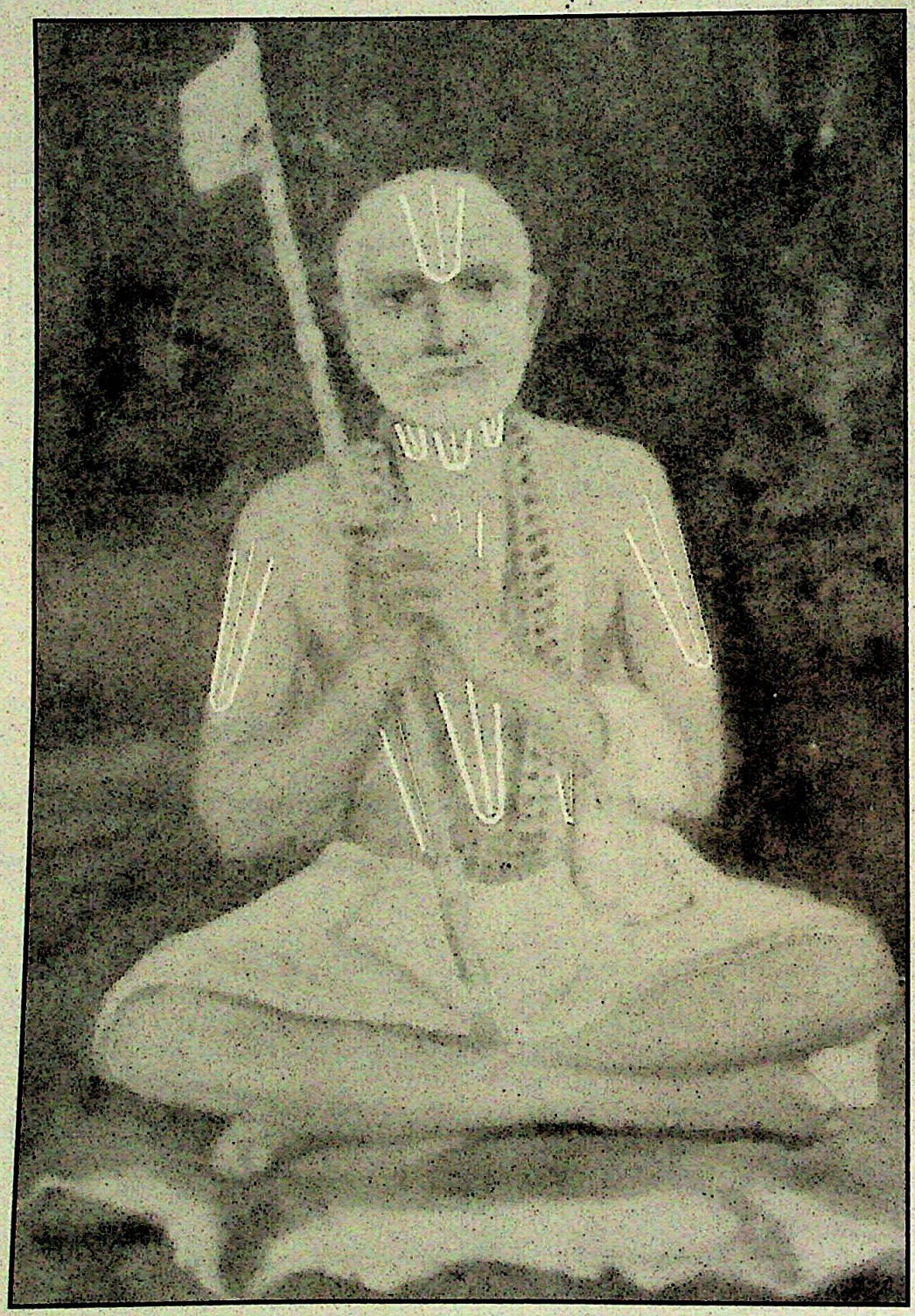

21. Sri Maha Parakala Brahmatantra Swatantra Swamy - I

Asthana nirvaham
1676 - 1737

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Maha Parakala Brahmatantra Swatantra Maha Deshika (Sri Periya Parakala Swamy)

Sri Varada Vedanta Yogindra Swamy – II, was succeeded by Sri Maha Parakala Swamy in the year 1676 ACE. Born in the year 1655 ACE, he was known in purvashramam as Sri Thiruvenkatacharya He was the purvashrama son of the twentieth pattam Brahmatantra Swatantra Swamy (Srinivasa Deshika). He was also the kulaguru of Kempegowda III of Magadi.

He ascended the acharya peetam at the age of 22 and received initiation into the fourth order from his father, the then Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (20th pattam). Upon his ascension to the throne, he brought to the Mutt the image of Sri Lakshmi Narayanam his family God, with him, to be worshipped along with that of Sri Lakshmi Hayagriva.

It is no exaggeration to say that Sri Periya Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy occupies as important a place in Srivaishnava hierarchy as that held by Sri Ramanuja in his time and also by Sri Vedanta Deshika by the voluminous works that he wrote, by his wide travels over South India, expounding the shastras and restoring the temples and temple worship wherever decay had set in and owing to the innumerable consecrations of the archa vigraham of Vedanta Deshika at many divya desams and the subsequent arrangement for nitya-aradhanam to be performed there.

He came to be known as **'chatussahasra-vyakhyata'** as he commented upon the entire collect of Nalayira divyaprabandhams. Of all the Azhwars, Thirumangai Azhwar also known as Parakala gets a special mention and is the author of a great number of praandhams out of the sacred collect of 4000. Thirumangai Azhwar appeared in the dreams of Swamy and ordained him to have his name as Parakala, which is why he came to be popularly known as Maha Parakala Brahmatantra Swatantra Maha Deshika. Swamy authored 58 works in all. Among the works authored by him, the most important are - Commentaries on the Nalayira Divya Prabandham and Sri Deshika Prabandham, Yatiprativandana Khandanam, Acharyaavataara Ghattam, Parakaalaasthaana Paddhati, Mita Prakaashika, Saara sangraha, Lakshmi vibhutva-upayatva and many more.

With the advent, to the headship of the Mutt, of Sri Periya Parakala Swamy, an important change came over. Sri Dodda Krishnaraja Wodeyar of Mysore was successful in securing the removal of head quarters of the mutt to Srirangapattanam from Tirupati, the reason being the perfect security that prevailed in the Mysore country. It might be that the unsettled conditions due to the Moghul-Maratha conflicts in the Deccan prompted Sri Dodda Krishnaraja Wodeyar to persuade the Swamy to remove definitely to Mysore once for all from Tirumala. Swamy finally came to Srirangapattanam and stayed at the (Koppal) matam on the banks of Kaveri.

Sri Periya Parakala Swamy is said to have been met by emperor Aurangzeb, who not only revered him for the pre-eminent position he had attained by his scholarship and rank of Royal Guru of Mysore, but also bestowed some special honours upon the Swamy, such as those which were the exclusive privilege of the Moghal Sovereigns. It is said that Swamy had asked the emperor to support him in having the archa vigraham of his paramacgharyan Vedanta Deshika to be installed at many places in South India and to perform nitya-aradhanam at those places, which, the emperor obliged.

He performed the holy vaishnavite rites of chakrankana, bhranyasam to many of the royal folk including the king Sri Dodda Krishnaraja Wodeyar and his queen Chaluvaajammanni.

He upheld Srimath Rahasyatrayasaram to be the greatest work to have ever been written and Swamy Deshika as the greatest acharya to have ever incarnated.

Sri Maha Parakala Swamy, consecrated 59 sannidhis to Swamy Deshika at various divya-deshams and other kshetrams. He even built a sannidhi of Swamy Deshika on the banks of Yamuna. He has proclaimed through his works – "The Lord with a horse face is none other than Swamy Deshika. The twin lotus feet of Swamy Deshika represent the instituitional head of Sri Brahmatantraswatantra Parakala Swamy matam and the Acharyas of the peetam are its loyal attendants".

He had innumerable disciples, who have adored and celebrated him in their works. This Swamy remained on the acharya peetam for a period of 61 years till 1737 ACE and attained attained paramapadam on the uththanam day of his 61st chaturmasya sankalpam on the banks of Kaveri, corresponding to Bhadrapada bahula prathama day of Kaalayukti samvatsara.

His taniyan reads as follows –

विन्यस्तात्मभरं वरप्रदगुरौ तद्देशिकैर्वीक्षितं
श्रीवेदान्तयतीन्द्रभूरिकृपया संप्राप्तमोक्षाश्रमम्।
सारार्थामृतलाभवन्तमनघाच्छ्री श्रीनिवासाद्गुरोः
वन्दे श्रीपरकालयोगिनमहं वेदान्तविद्यागुरुम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

22. Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy - 2

Asthana nirvaham
1737 – 1750

Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

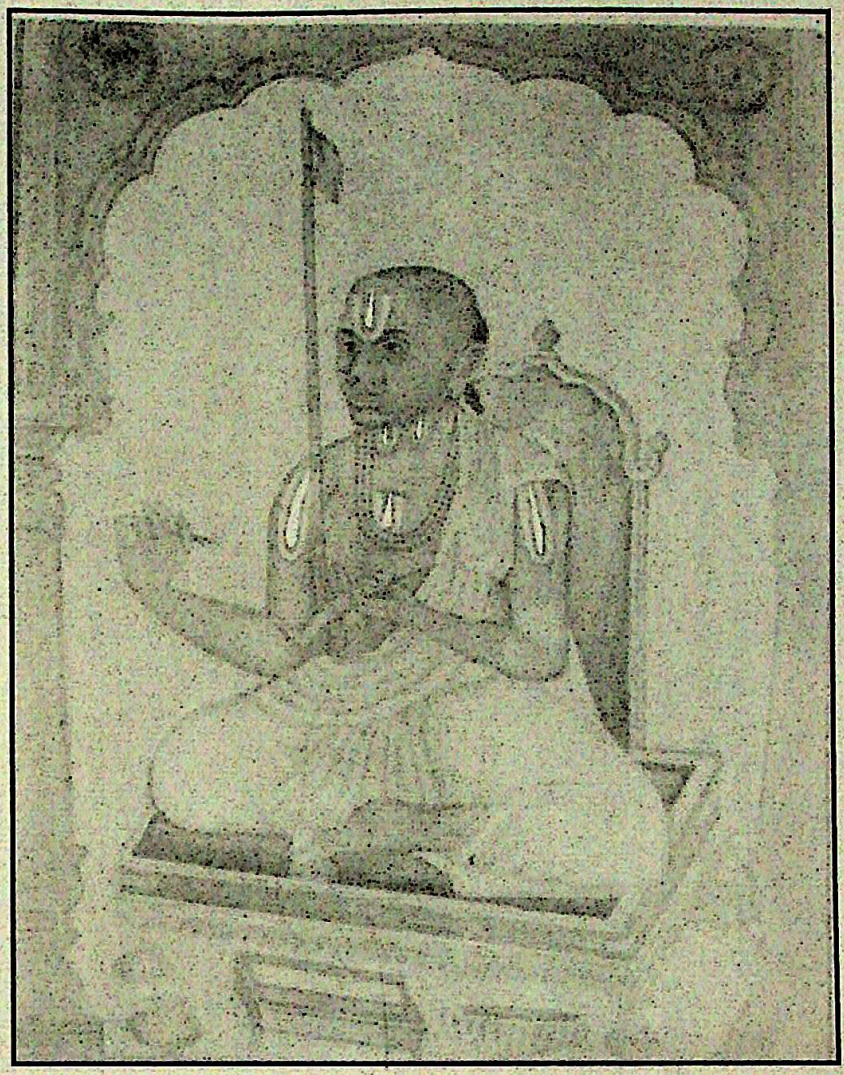

23. Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy - I

Asthana nirvaham
1750 – 1770

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Maha Parakala Swamy was succeeded by Sri Srinivasa Swamy in the year 1737 ACE. Born in Shalivahana year 1609 ACE, prabhava samvatsara pushyamasa krittika nakshatra in Pavugada village in the lineage of Thirumalai, this Swamy was known as Sri Venkatacharya in his purvashramam.

He took to sanyasam in kalayukti samvatsaram, bhadrapada bahulapratipatti day. He performed bhagavad-bhaagavatha kainkaryam, grantha rachana and kalakshepams in grand style.

He authored around 32 works that included – Lakshmyupaayatvadeevi, Nyasaprakashika, Nyasaprakashika-vivritti, Parakala mangalam and Parakala vaibhavaprakashika.

He remained on the acharya peetam till 1751 ACE for a period of 13 years and attained his acharya's lotus feet in prajotpatti samvatsara on a bahula-shashti.

His taniyan is as follows –

श्रीमच्छ्रीपरकालसंयमिवरादात्तापवर्गाश्रम
श्रुत्यन्तद्वयसारसारथिवचो भाष्यार्थसम्यग्धियम्।
श्रीमत्तातगुरौ समर्पितभरं तत्पादपद्माश्रयं
श्रीवासं परकालयोगितिलकं दान्तं श्रयामोन्वहम्॥
ज्ञानाम्बुराशिपरकालगुरोरवाप्त वेदान्तयुग्मचरमाश्रमसंप्रदायम्।
श्रीतातदेशिकपदार्पितनैजभारं श्री श्रीनिवासपरकालगुरुं श्रयामः॥

Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Srinivasa Swamy was succeeded by Sri Vedanta Swamy in the year 1750 ACE. This Swamy was born in the Shalivahana year 1634 that is 1712 ACE Nandana samvatsaram, in the village of Holavanahalli on the banks of the river Jayamangala.

During the Bhadrapada month of Prajotpatti samvatsara, this Swamy received initiation into the holy order of ascetism from Srinivasa Brahmatantra Swatantra Swamy – II.

A great scholar that he was, he had mastered the tenets of Sri sampradayam and was replete with immense devotion, dedication, erudition, piety, vairagya and anushtana. His personality had the power to attract innumerable disciples to the small hamlet where he lived, to acquire further knowledge. There were several endowments from Krishnraja Wodeyar II to this Swamy for conducting daily kainkaryams uninterruptedly.

He adorned the peetam with distinction for a period of 20 years till 1770 ACE.

His taniyan reads as follows –

पद्मावासकलिद्विषन्मुनिवर श्रीपादसेवार्जित
श्रुत्यन्तद्वय सारसारथिवचस्तात्पर्यतुर्याश्रमम्।
श्रीमद्वेदवतंसयुग्मविशदीकारैकबद्धस्पृहं
श्रीवेदान्तकलिद्विषं मुनिवरं सेवे शमांभोनिधिम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika – 3
(Sri Abhinava Srinivasa Parakala Swamy)

24. Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy - 3

Asthana nirvaham
1770 – 1771

Sri Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

25. Sri Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1771 – 1810

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 3
(Sri Abhinava Srinivasa Parakala Swamy)

Sri Vedanta Swamy was succeeded by Sri Srinivasa Swamy in the year 1770 ACE.

This Swamy was born in the year 1705 ACE at Thirunarayanapuram. He studied at the lotus feet of the 22nd pattam acharya, Sri Srinivasa Parakala Swamy.

He remained a grhastha for a long period engaged in service to the sampradayam and to Sri Vedanta Brahmatantra Parakala Swamy. At a ripe old age, he undertook initiation into ascetic order from Sri Vedanta Brahmatantra Swamy and continued his service to Srisampradayam.

As his end was approaching, he sent for Sri Ramanuja Parakala Swamy and appointed him as his successor to the peetam.

He adorned the peetam for a period of one year till 1771 ACE.

His taniyan reads as follows –

पद्मानिवासपरकालयतीन्द्रलब्ध सारार्थवेदशिखरादिमसंप्रदायम्।

तत्पाददत्तभरमुत्तमचित्तवृत्तिं श्रीश्रीनिवासपरकालगुरुं श्रयामः॥

Sri Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Srinivasa Swamy was succeeded by Sri Ramanuja Swamy in the year 1771 ACE. He was born in the year 1709 ACE in Bagepalli in Virodhi samvatsara, mesha rohini, as the son of Koundinya Thirumalacharya, a close relative of Sri Periya Parakala Swamy.

He moved to Kumbhakonam and received panchasamskaram from Thirumalai Krishnamacharya, a direct disciple of Periya Parakala Swamy. As a brahmachari, he studied the holy collects, performed bhara samarpanam and received initiation into fourth order from Srinivasa Brahmatantra Swamy at Tirumala.

He continued as a virakta sanyasin performing sampradaya kainkaryam and grantha rachana. He was called upon by Srinivasa Parakala Swamy to ascend the acharya peetam. During the politically troubled times, he removed himself back to Tirumala. At a later point he moved the asthanam to Krishnapura on the banks of Kaveri. He attained his acharya's lotus feet in pramoduta samvatsara, meena shashti day, at a ripe age of 102. He was a great reformist with divine vision and foresight.

He adorned the peetam for a period of 57 years till 1810 ACE.

His taniyan reads as follows –

वन्देय श्रीनिलयपरकालात्तवेदान्तयुग्मं तत्पादाब्जे विनिहितभरं ब्रह्मतन्त्रात्ततुर्यम्।

श्रीकृष्णार्यादधिगतरथांगाब्जमब्जाक्षहृत्कं श्रीमद्रामावरजपरकालाभिधं देशिकेन्द्रम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Ghantavatara Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

26. Sri Ghantavatara Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1810 - 1837

Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

27. Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1828 – 1835

Acharya Sambhavana
Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Ghantavatara Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Ghantavatara Parakala Swamy succeeded Sri Ramanuja Swamy in the year 1810 ACE. Born in Nallur, on the banks of Pinakini in shalivahana 1678, dhatu samvatsara, pushya masa and asterism of dhanishta, he hailed from Srivatsa gotra and was known as Sri Krishnamacharya.

He studied the holy collects at the feet of Sri Ramanuja Parakala Swamy. He was Swamy Deshika reincarnate in terms of his scholarship and virtues. He has composed 20 works that include several grand commentaries. He extensively toured many holy places and performed mangalashasanams and renovations with several offerings. He reorganized the worship at Thirunarayanapuram and reinstalled the kotharotsavam festivities. He was greatly instrumental in securing monetary self-sufficiency for the nitya-aradhanam at Parakala matham. In 1829 ACE, he called upon Vedanta Swamy to ascend to the peetam and retired to virakta sanyasam.

He adorned the peetam for a period of 27 years till 1837 ACE.

His taniyan reads as follows –

रामानुजादिपरकालयतीन्द्रलब्ध वेदान्तयुग्मचरमाश्रमसंप्रदायम् ।
श्रीशिङ्गरार्यगुरुवीक्षितमात्मवन्तं घंटावतारपरकालगुरुं श्रयामः ॥
वेदान्तदेशिकेन्द्रस्य सिद्धान्तस्थापनोत्सुकः । जयतु श्रीशघंटांश परकालगुरूत्तमः ॥

Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Ghantavatara Swamy bestowed sanyasashramam to Sri Vedanta Swamy in the year 1828 ACE. This Swamy was born in Nallur on the banks of the river Pinakini in virodhikrt shravanamasa uttaraphalguni nakshatra in the year 1791 ACE, in the lineage of Pillan as Sri Raghavacharya.

As a disciple of Sri Ramanuja Parakala Swamy, he had acquired the highest degree of proficiency in Vedanta and shastras. He performed his bharasamarpanam at the feet of Sri Ghantavatara Swamy, who requested for his help in expounding the shastras. Owing to old age and weakness, Sri Ghantavatara Swamy crowned Sri Raghavacharya on the acharya peetam in 1828 ACE, who spent much time at Thirunarayanapuram. His profound scholarship had the power to attract innumerable disciples who thronged to his sannidhanam. With Sri Ghantavatara Swamy still surviving, Sri Vedanta Parakala Swamy attained paramapadam in 1836 ACE.

He adorned the peetam for a period of 7 years till 1835 ACE.

His taniyan reads as follows –

श्रीमद्रामानुजाद्यैः कलिरिपुगुरुभिर्वीक्षितं ब्रह्मतन्त्र
श्रीमद्घंटावतारोत्तमकलिमथनांघ्रयब्ज विन्यस्तभारम् ।
तद्वीक्षालब्धवेदाञ्चलयुगळतुरीयाश्रमं शान्तिभूमिं
वेदान्तब्रह्मतन्त्राभिधकलिमथनाचार्यवर्यं प्रपद्ये ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 4

28. Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy - 4

Asthana nirvaham
1835 - 1860

Sri Srinivasa Deshikendra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

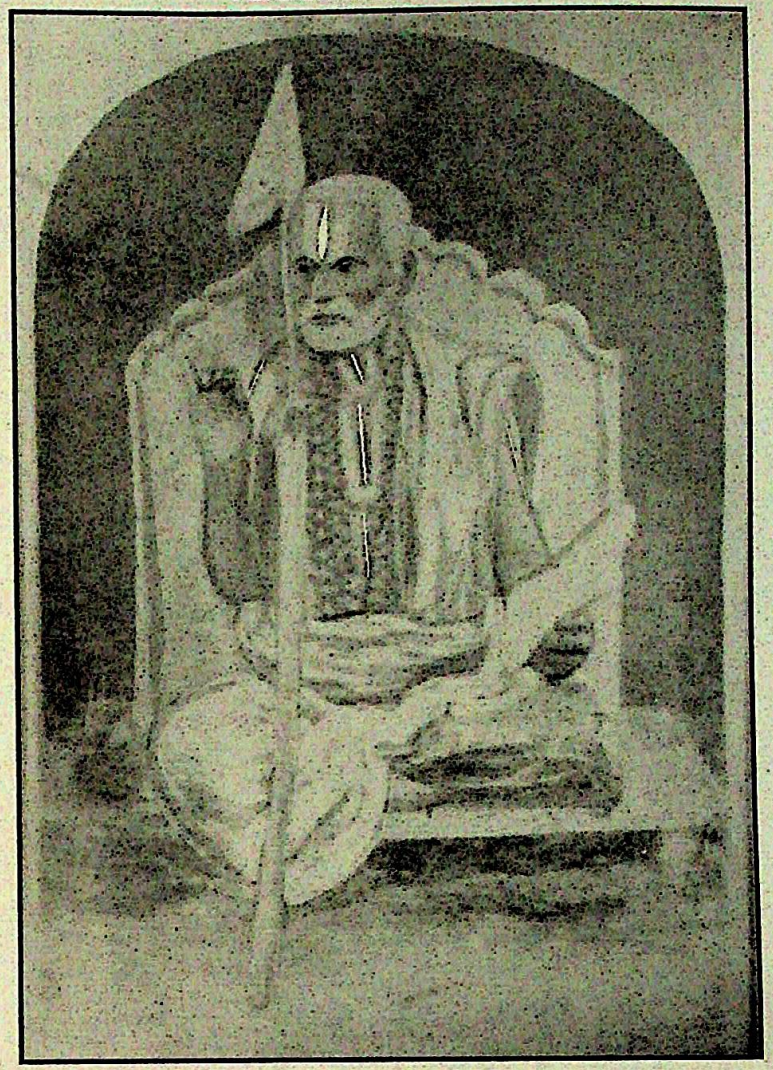

29. Sri Srinivasa Deshikendra Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1860 – 1873

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Acharya Sambhavana
Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika - 4

Sri Ghantavatara Swamy was succeeded by Sri Srinivasa Swamy in the year 1835 ACE. This Swamy was born in Tadamari on the banks of Pinakini, in 1712 ACE (shalivahana) ashadha shuddha purnima, in the asterism of Purvashadha, to Tatacharya who hailed from the lineage of Pillan, He was named as Krishnamacharya.

From early days, this Swamy mastered the scriptures and attained exemplary scholarship. He performed Vedanta kalakshepam at the lotus feet of Sri Ghantavatara Swamy and upon his command received the sacred robes and initiation into the fourth order from Sri Vedanta Brahmatantra Parakala Swamy. He was extraordinarily patronized by one of his exemplary disciples, Sri Mummudi Krishnaraja Wodeyar.

He performed dharma-digvijayam for several years starting from 1846 ACE, propagating the darshanam of Udayavar and establishing Srimathams and temples at several places. He authored five works with main emphasis on Geethabhashyam.

He adorned the peetam for a period of 25 years till 1860 ACE.

His taniyan reads as follows –

श्रीमद्घंटावतारोत्तमकलिमथनावाप्तसत्संप्रदाय

श्रीभाष्यश्रीरहस्यत्रयसृतिमदसीयांघ्रि विन्यस्तभारम्।

वेदान्तब्रह्मतन्त्राभिधकलिमथनाल्लब्धतुर्याश्रमं श्री

श्रीवासब्रह्मतन्त्रादिमपदपरकालाख्यमाचार्यमीडे ॥

Sri Srinivasa Deshikendra Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Srinivasa Deshikendra Swamy succeeded Sri Srinivasa Swamy in the year 1860 ACE. He was born in the village of Palya on the banks of Pinakini, in shalivahana 1724, month of margashirsha, in the asterism of Ashvini to Sri Atreya Narasimhacharya.

He studied initially from his father and later sought refuge at the lotus feet of Sri Ghantavatara Swamy for obtaining panchasamskaram and grantha kalakshepam. He beamed with exemplary illumination and was extremely adept at bhagavad-vishayam. He received the fourth order of ascetism from Srinivasa Parakala Swamy and came to be hailed as Pillan re-incarnate.

He went on pilgrimage to several divyadeshams like thirumalai, kanchi, srirangam performing siddhanta pravartanam. He composed several works like dhatusangraha, alankarasangraha, sudhi-vilochana sangraha, purvaprayoga sangraha and many more.

He adorned the peetam for a period of 13 years till 1873 ACE.

His taniyan reads as follows –

श्रीमद्घंटावतारोत्तमकलिमथनाल्लब्ध चक्राङ्कभाष्यम्

वेदान्तब्रह्मतन्त्रोत्तमकलिमथनश्रीपदन्यस्तभारम्।

श्रीवासब्रह्मतन्त्रोत्तमकलिमथनोपात्ततत्त्वार्थतुर्यं

वन्दे श्रीब्रह्मतन्त्रं कलिमथन रमावास सद्देशिकेन्द्रम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

30. Sri Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1873 – 1885

Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

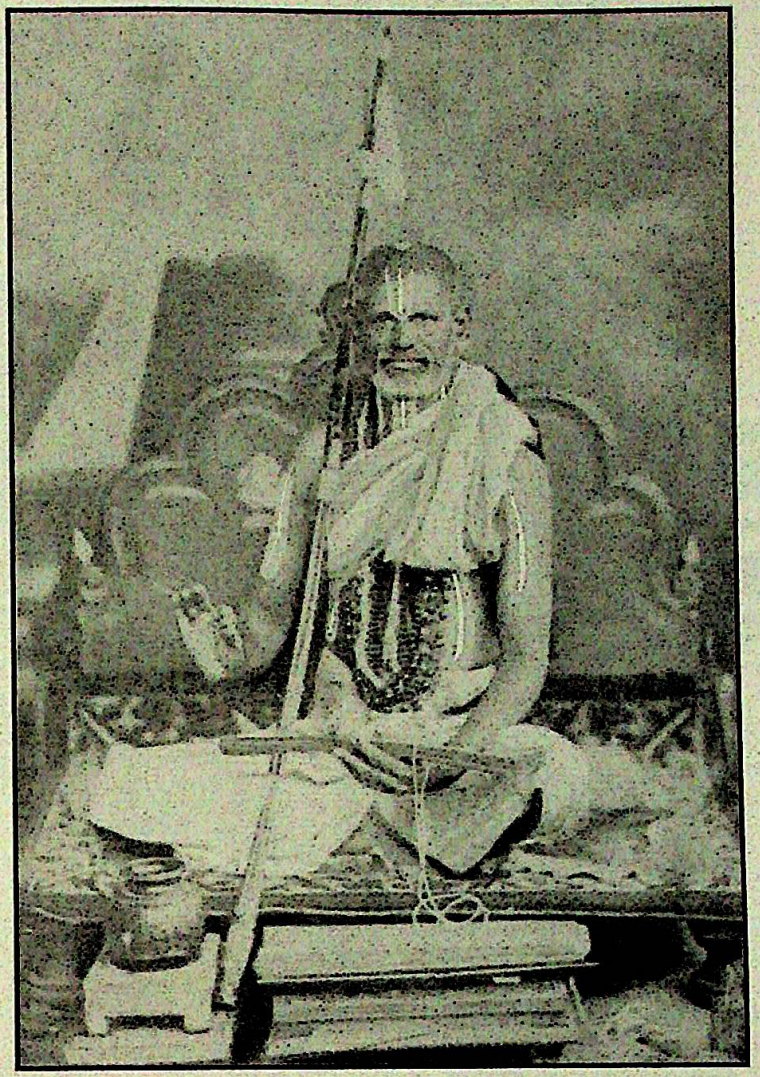

31. Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1885 – 1915

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Srinivasa Deshikendra Swamy was succeeded by Sri Ranganatha Swamy in the year 1873 ACE. He was born in Rayulapadu near Kadapa on the banks of Bahuda, in shalivahana 1734, month of Vaishakha and asterism of Vishakha, to Vadhula Narasimhacharya and was named as Srirangacharya. Right from early years, he was known for his illuminating prowess.

He toured the northern states extensively, winning over adversaries everywhere and propagating Ramanuja darshanam. He was also the preceptor for the royal family of Reva. He has authored several works, including Rahasyatrayasarasangraha, Sudarshanavada and Purushasuktabhashya. The great vidwan panditaratnam Kasturi Rangacharya was a disciple of this Swamy and he studied the entire scriptural collect from him.

This Swamy adorned the peetam for a period of 12 years till 1885 ACE.
His taniyan reads as follows –

श्रीघंटांशात्तचक्राङ्कनमुदितहृदं प्राप्तवेदान्तयुग्मम् वेदान्ताचार्यादधीताहितनिगमभरं श्रीनिवासांघ्रियुग्मात्।
श्रीमच्छ्रीवाससद्देशिकवरपुरुहूतात्ततुर्याश्रमं तम् वन्दे श्रीरङ्गनाथं कलिमथनगुरुं ब्रह्मतन्त्राद्यशब्दम्॥
श्रीरामानुजसिद्धान्तस्थापको जयतादयम्। रङ्गनाथब्रह्मतन्त्र परकालयतीश्वरः॥

Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Ranganatha Parakala Swamy was succeeded by Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1885 ACE. This Swamy was born in the village of Aamidela, on the banks of Pinakini, as the second son of Sri Thathacharya, a great vidwan and the scion of Appalacharya, the author of Saraprakashika in shalivahana 1761, vikaari samvatsaram and month of jyestha, in the asterism of shravana. He was named after Sri Srinivasa Brahmatantra Parakala, as Krishna, whose name it was as a gruhasta and who had foretold of his birth as he once blessed the Swamy's father.

After receiving panchasamskaram from Sri Srinivasa Brahmatantra, he was blessed with the gift of Hayagriva mantram from the great Acharya on the banks of river Kapila. Even at that young age, he had acquired such proficiency in vyakarana, sahitya, alankara and allied shastras, that he was able to produce the "Parakalaguruvijaya" that won him the title of Kavisarvabhouma. He studied grantha chatushtayams from Sri Srinivasa Brahmatantra Parakala Swamy and was enjoined to assume the gruhasthashrama and proceed to the samsthanam of Anegundi, at the invitation of the ruler Sri Thirumalarya. It is here that Swamy composed Srirangaraja vilasam. From here Swamy proceeded to Gadwal on the invitation of Sriramabhupala. Here Swamy composed works like Karthikotsava deepika. Further, the king of Atmakur, Mukkara Sri Seetharamabhupala invited Swamy. Here Swamy composed Sri Srinivasa vilasam. This was followed by King Sri Rameshwara Rao of Vanaparthi inviting him, where Swamy composed Chapetahatistuti, Uttara Rangamahatmyam, and Sri Rameshwara vijayam. Swamy continued his journey to Kolhapur, where, at the request of King Venkatanatha Rao, Swamy composed Nrsimha vilasam and Madanagopala mahatmyam. Swamy settled down in Vanaparthi for sometime and was engaged in rich scholarly expositions and teachings of Darshanas to innumerable scholars who had resorted to him. Visiting Srirangapattana once, Sri Krishnamacharya performed Bharanyasam at the feet of Sri Srinivasa Deshikendra Parakala Swamy. During this time, Swamy composed Acharya Vedapadastava and Uttara Parakala Digvijayam, a champu work extolling the history of Sri Deshikendra's dharma digvijayam in the south at Thirupati, Srikanchi, Thiruvallur, Srirangam and other sacred places. Deshikendra Swamy was greatly pleased to foretell that Sri Krishnamacharya would on one day be blessed to grace the holy peetham of Sri Parakala Matham. Returning to Vanaparthi, Swamy expounded on the puranams to deserving disciples. He got published a rare work called "Munibhavaprakashika" that was a vyakhyanam to Srimad bhagavatham composed by Sri Veeraraghavacharya. Several years down, Sri Ranganatha Parakala Swamy was feeling very old and set for Sri Krishnamacharya, who offered homage to the former along with the works that he had composed. After an illuminating exchange of deep philosophical knowledge, Sri Ranganatha Parakala Swamy invested the necessary mantrams and upadeshams on Swamy and prepared him for the high seat. Accordingly Sri Krishnamacharya ascended the peetham as Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy, in 1886 ACE after the paramapadam of Sri Ranganatha Parakala Swamy. Within a very short period, he was able to put the matham on a firm financial footing. It was during the times of Swamy that the first Vajra-dolotsava to Sri Lakshmi Hayavadana was performed. Several royal scions got pancha samskaram and bharasamarpanam performed at the lotus feet of Swamy. At the behest of Swamy, the royal scions got the old matham in the capital rebuilt. Swamy spent several years on dharma digvijayam, divya-desha mangalashasanam and ashrita samrakshanam. Among the seventy or more works written by Swamy, they are of several varieties like champu, nataka, stotra, kavya, dharma shastra, vedanta, vyakhyana, alankara, sangeetha, ahnika, nirasana and many more. With a strange foresight, characteristic of him, he chose not only his immediate successor, but also the one who were to succeed his successor on the Acharya peetham. He adorned the peetam for a glorious period of 30 years till 1915 ACE and proved to be a second Swamy Vedantha Deshika appearing on the Earth.

His taniyan reads as follows –

श्रीवासब्रह्मतन्त्राभिधकलिमथनावाप्तचक्राङ्कभाष्यम् श्रीवासे देशिकेन्द्रे कलिमथनगुरावर्पितात्मीयभारम्।
रङ्गेन्द्रब्रह्मतन्त्रादिमपदकलिजिद्देशिकेन्द्रात्ततुर्यम् श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्राग्रिमपदपरकालार्यवर्यं श्रयामः॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

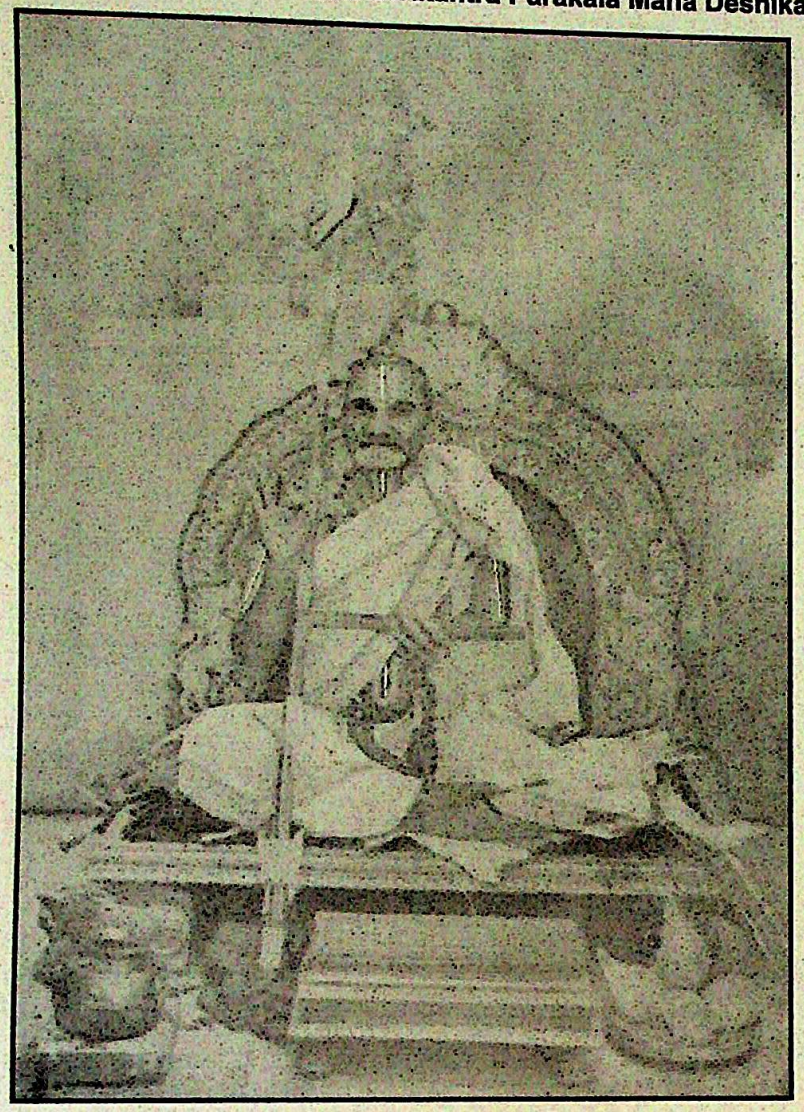

32. Sri Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1915 – 1925

Sri Abhinava Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

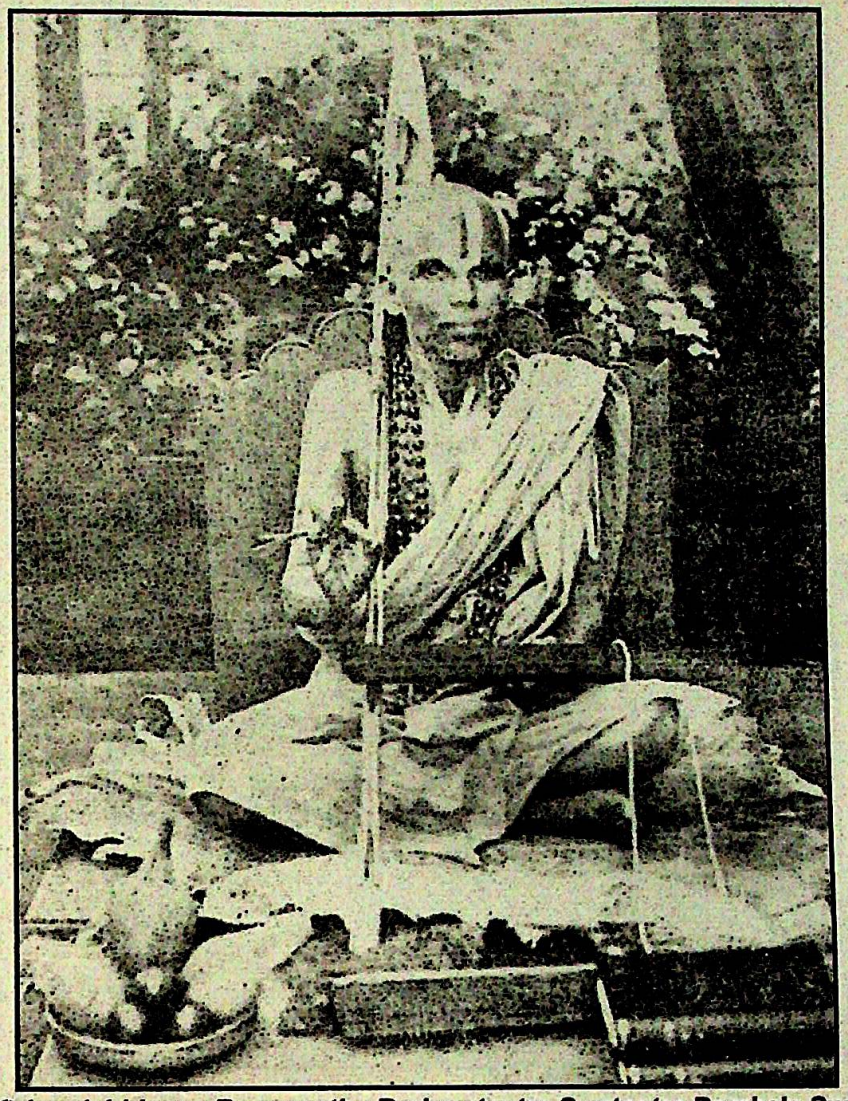

33. Srimadabhinava Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1925 – 1967

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Vageesha Swamy succeeded Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1915 ACE. A descendent of a renowned family of holy pandits, he was the head of the vidwat sabha of Gadwal samsthanam.

He had an unmatched proficiency in vyakarana, which had earned for him fame as a second Panini. He was equally well-versed in all the darshanas and by his versatility and varied talents was able to exercise a decisive voice in the concourse of Pandits everywhere. He possessed superlative yogic powers that were known only to a few like Sri Krishna Brahmatantra Swatantra swamy. He performed dharma digvijayam at several places.

This Swamy has authored 7 works on vyakaranam and dharma shastram. He has also authored a brief gloss on the efficacy of vedic recitations. Several royal scions from Gadwal, Mysore, Vanaparthi samsthanams were blessed with Srimadrahasyatrayasara kalakshepam and bharasamarpanam at the lotus feet of this Swamy.

He adorned the peetam for a period of 10 years till 1925 ACE.

His taniyan reads as follows –

शुभगुणनिधिं श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रकलिद्विषद्गुरुवरकृपादीव्यच्चकाङ्कभाष्यभरार्पणम्।

तदनघकृपाराजन्मोक्षाश्रमं कलयामहे वशिनमनघं वागीशब्रह्मतन्त्रकलिद्विषम्॥

Sri Abhinava Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Vageesha Swamy was succeeded by Sri Abhinava Ranganatha Swamy in the year 1925 ACE. He was born in 1884 ACE, in tharana samvatsara, month of ashadha, asterism of punarvasu to Asuri Raghavacharya who hailed from Harita kulam. An intelligent child that we was, he could easily grasp the early lessons taught him by his maternal grandfather Raghavacharya.

He received pancha-samskaram and initiation into the Sri Bhashya through Sri Krishna Brahmatantra and was consigned by the latter to the care of Sri Kasturi Rangacharya. He very soon excelled in all shastras and also on the front of daily observances as an "Ahitagni" that marked him out for an exalted position. He received his Bharanyasam from Sri Varadaramanuja muni and beamed as "Vairagya-Acharya varidhi". Swamy's depth in terms of Vedanta was immense. He was adored by one and all for his erudition and vairaagyam. His strength of detachment was phenomenal. He was responsible for the all-round development of many institutions and establishments of Sri Brahmatantra-Swatantra Parakaala Matham. He performed several renovation works at places associated with Swamy Deshika. He carried forward the tasks of propagating the siddhantam at various places like Tirupati, Reva, Allahabad, Kanchi, Satyakalam, Alwar Thirunagari, Thiruvahindrapuram, Magadi, Ramanathapura, Darbhashayana, Thirukkurungudi, Pushkara, Badarinatha and Prayaaga.

He established a Vedapathashala and started an annual vidwat sabha called "Vedanta Deshika vihara sabha" on the model of modern universities and ancient sadas. He undertook several publication works bringing to light some of the rarest works of the sampradayam. He has authored some astounding works – Hayashiropakhyanam, Tattvamuktakalapa vyakhyanam in three volumes, Gudhartha sangraham – his magnum opus on Sribhashyam, Vedarthasanjeevanam, Trayyantasaramrutam, Ratnamalastotram, Aupanishadamanihara, Ramanuja mathadarsha, Padukastuti and 12 more.

Swamy adorned the peetam for many decades and was one of the greatest acharyas of Ramanuja sampradayam. He had innumerable disciples who studied at his feet. They include the 34th, 35th and the present 36th pattam acharyas of Parakala Matam. It also includes Srimath Paravakkottai Poundarikapuram Srimath Andavan Srimath Gopala Deshika Maha Deshikan, the present acharya of Srimath Poundarikapuram Andavan Ashramam. He was absolutely uncompromising when it came to anushtaanam and observances as per shastram.

Sriman Kotikannikadanam Krishna Thathacharya has composed a wonderful work on this great acharya titled "Navyarangastuti".

He adorned the peetam for a period of 41 years till 1966 ACE.

His taniyan reads as follows –

श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रोत्तमगुरुकरुणावाप्तचक्राङ्कभाष्यम् वैराग्याचारवार्धौ वरदपदमुखे लक्ष्मणे न्यस्तभारम्।
श्रीवागीशात्ततुर्यं शठरिपुयतिराड्वेदचूडार्यमूर्तिं नूनं श्रीरङ्गनाथं कलिरिपुमनघं ब्रह्मतन्त्रं श्रयामः॥
श्री तुरगवदनपादू सन्ततपरिचरणमात्रपरमार्थः। जयतु श्रीमानभिनवरङ्गेन्द्रब्रह्मतन्त्रपरकालः॥३३॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Abhinava Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

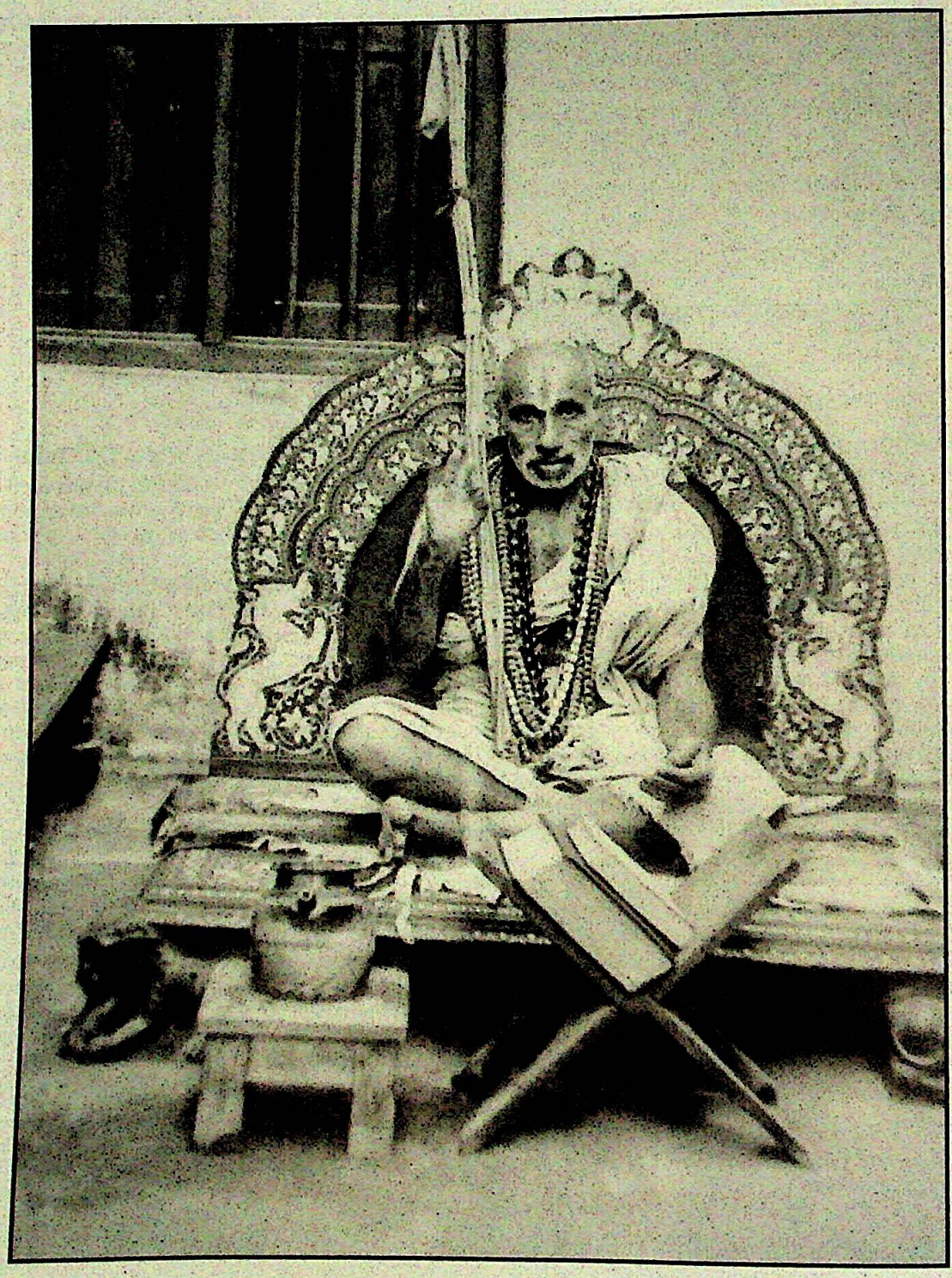

34. Srimadabhinava Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1967 – 1972

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Abhinava Srinivasa Swamy succeeded Sri Abhinava Ranganatha Parakala Swamy in the year 1967 ACE. Known as Kasturi Srinivasarangacharya, he was born in Mysore in Jaya samvatsara, month of karthika and asterism of bharani, as the eldest son of mahavidwan, tarkateertham panditaratnam Sriman Kasturi Rangacharya.

Graduating from samskruta patashala on samanya shastras, tarka and vedanta, he studied Aagama under Lakshmipuram Srinivasacharya, who was a disciple of his father. Being a scholar par excellence, he served as the Srikaryakartha of the Parakala samsthanam and was instrumental in educating and arranging for temple worship at several places according to Pancharatra and also in successfully arranging for the digvijaya yatra of his Acharya. He performed mangalashasanam at several divya-deshams in Andhra and Karnataka.

He adorned the peetam for a period of 5 years till 1972 ACE.

His taniyan reads as follows –

श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्राभिदकलिमथनाल्लब्ध चक्राङ्कभाष्यम् नव्य श्रीरङ्गनाथे कलिमथनगुरावर्पितात्मीयभारम्।
तद्दीक्षालब्धतुर्यं हयवदनपदत्राणसेवाधुरीणम् ध्यायेयं ब्रह्मतन्त्रं कलिमथनगुरुं श्रीनिवासं नवीनम्॥
श्रीमल्लक्ष्मी हयग्रीव पादुका सेवकोवशी। जीयान्नव्य श्रीनिवास परकाल गुरूत्तमः॥ ३४ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

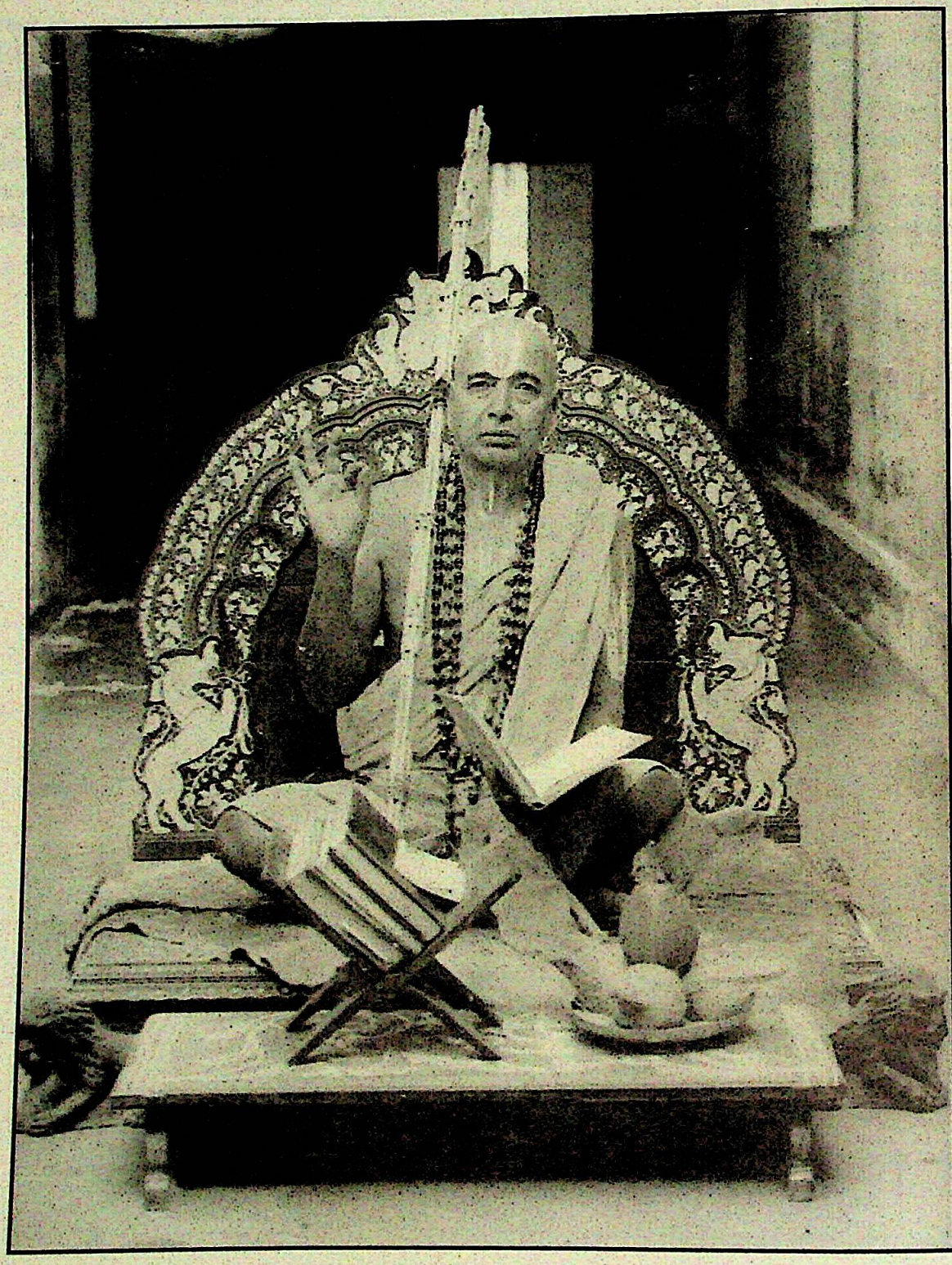

35. Srimadabhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Asthana nirvaham
1971 – 1992

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Sri Abhinava Ramanuja Swamy succeeded Sri Abhinava Srinivasa Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1971 ACE.

This Swamy, in poorvashramam, was known as Anantacharya. He was born in Chikkaballapur, in the year of Paingala, month of Bhadrapada in the constellation of Shravana on an Ekadashi that would be Thursday, and 14-9-1917, as the third illustrious son to Sri Thirumalai Rangacharya and Thirumati Sinamma, daughter of Nallan Chakravarthi Sri Ananthacharya. Theirs was an illustrious family of scholars dedicated to Sri Sampradayam.

He started his education at an early age after the religious sacraments of chowla and upanayana, under the able guidance of Sri Thirumalai Krishnamacharya, who taught him Sanskrit and Vedas along with sampradayic lessons. After passing his matriculation, he moved to Mysore and got the sacraments of panchasamskaram performed at the feet of Srimad Abhinava Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika, the then acharya of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala samsthanam.

He then continued his higher studies in Sanskrit and Vedanta shastra and passed the vidwat examinations in both these subjects. Due to the anugraham of his acharya and Sri Lakshmi Hayagriva, he became a great master of Ramanuja sampradayam. He entered into the fold of gruhastashramam and continued performing kainkaryam at the matham. In a traditional way, he performed Grantha chatushtaya kalakshepam at the feet of Sri Abhinava Ranganatha Parakala Swamy, who provided him with the bhagyam of performing aradhanam to Lakshmi Hayagriva, after seeing his anushtanam and vairagyam. He then served at the Chintamani, Hasana and Vijayapura pathashala as Sanskrit Pandit. He excelled in Sanskrit, Tamil, Kannada, Telugu and English languages.

In the year 1971 ACE, during the times of Srimad Abhinava Srinivasa Brahmatantra Swatantra Maha Deshika, Sriman Anantacharya got an invitation to ascend to the acharya peetam at Mysore. He gave his ascent and in the year Virodhikruth, month of Jyeshta 3-6-1971 ACE, Sriman Ananthacharya ascended the acharya peetam of Sri Brahmatantra Swatantra samsthanam with the title "Srimad Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Yatindra Maha Deshika".

He continued on the panchakala patha with great anushtana, devotion and vairagya like his purvacharyas. The Sri Matham environment was not new to him and very soon he gathered a huge number of shishyas who got received the sacraments of panchasamskaram and performed upayaanushtanam at his lotus feet. He spent most of his time in Vedanta kalakshepam and writings. His bhakti and love for Sri Lakshmi Hayagriva was immense and would always address Him as **"en appan"**. Many great students performed Vedanta kalakshepam at his feet and became eminent vidwans. His contemporary sampradaya acharyas and scholars admired and respected his scholarship and humility very much.

He undertook sancharam to many places, many divya deshams propagating Swamy Ramanuja sampradayam and also built many new buildings for Sri Matham installing the archa vigraham of Sri Lakshmi Hayagriva and Swamy Deshika at those places. He also got several old temples and institutions renovated. He has published many poorvacharya works and has also authored many of his own.

He presented the golden palanquin of Parakala matam to Thuppul Swamy Deshika to be used during the Thirunakshatra celebrations of Swamy Deshika. He has also presented a "ther" [Car] to Thuppul Swamy Deshika. Sri Rangapriya Mahadeshika was initiated into the fourth order of sanyasam by this Swamy.

He adorned the peetam for a period of 21 years till 1992 ACE.
His taniyan reads as follows –

नूत्नश्रीरङ्गनाथाङ्घ्रिपद्मकलिजिल्लब्ध चक्राङ्कनश्रीः
त्रय्यन्त द्वन्द्वतत्त्वं तदनघचरणं न्यस्तभारं यतीन्द्रात्।
प्रत्यग्र श्रीनिवासात् समधिगत तुरीयाश्रमं संश्रयामः
नव्यं रामानुजाख्यं कलिमथनगुरुं ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रम्।
श्रीलक्ष्मीहयास्यपादूवरिवस्यैकान्तमानसस्सततम्।
जयतु श्रीमदभिनवरामानुजसंयमीन्द्रपरकालः॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Abhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

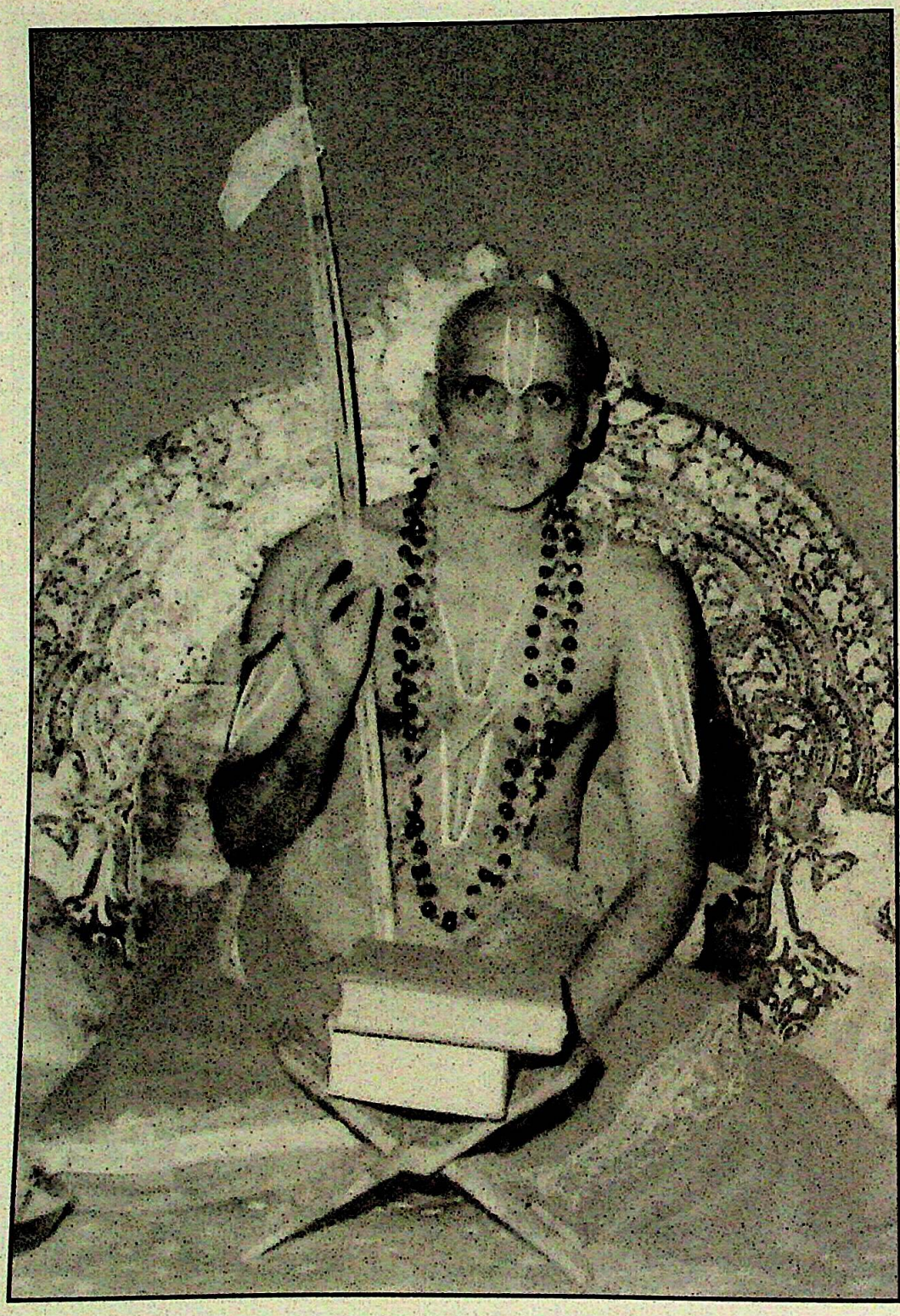

36. Srimadabhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

Prakrtam Asthanam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Abhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika

Srimath Abhinava Vageesha Swamy succeeded Sri Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Swamy in the year 1992 ACE.

Swamy's purvashrama name is Sri Srinivasacharya and hails from the scholarly lineage of Swachchandam family. He was born on the day of Varaha jayanti in the asterism of Revathi. He was a born tapasvi and achieved great merits even at a tender age with regards to mantra-siddhi. Right from his early days he was a popular personality always present in the sannidhi of Srimadabhinava Ranganatha Parakala Swamy. He has performed several years of kalakshepam under him and later under Srimadabhinava Ramanuja Parakala Swamy. Over the years, Swamy has successfully imbibed the rich and scholarly heritage of matham along with its anushtana kramams supporting the Acharyas at every level of day-to-day execution and spiritual pursuits. He has achieved exemplary mantra-siddhi and yogic perfection, which is a rare achievement.

Owing to the frail health of Srimadabhinava ramanuja Swamy, Sri Srinivasacharya was invited to ascend to the high seat seconded by the royal house. The pattabhishekam was celebrated as per the established protocol on March 3rd, 1992 ACE, in the august presence of Srimadabhinava Ramanuja Parakala Swamy, Sri Rangapriya Swamy and HH Wodeyar of Mysore.

Since that day, Swamy has tirelessly dedicated himself to the service of Sri Lakshmi Hayavadana and Purvacharyas. The annual functions and observances of Sri Matham have been conducted to perfection with no dilution in laid-down protocols. Thousands of devotees have received the Srivaishnava deeksha from him and performed upayanushtanam at his lotus feet. Innumerable disciples have benefitted from his kalakshepams and imparts pertaining to the pancha-kala anushtanams. Over a hundred publications have come out owing to his guidance and perseverance in preserving the rare works of purvacharyas.

Swamy has been instrumental in fulfilling and realising the many kainkaryams that were in the vision of Srimadabhinava Ramanuja Parakala Swamy. These include free annadanam schemes, educational instituitions, vidwat sabhas and renovations of Sri Matam buildings all over and construction of new branches of Sri Parakala matam at Mumbai, Hyderabad, Chennai, Tirumalai, Samudaya bhavanam at Mysore etc. Swamy has also been instrumental in renovating the temple of Satyakalam and consecrating a new temple to Sri Lakshmi Hayagriva in Tirumalai.

It is our fervent prayer that similar to Bhagavad Ramanuja, our Swamy should continue his vibhava-avataram for a hundred and twenty years and must continue to bless us all with his upadeshams and anugrahams for a long time to come.

His taniyan reads as follows –

श्रीमन्नूतन रङ्गनाथयतिराडाप्तात्मविद्यालयम् श्रीमन्नूतन लक्ष्मणार्ययतिराट् संप्राप्त मोक्षाश्रमम्।
श्रीवासेन्द्र कटाक्ष सन्ततसुधा लक्ष्यात्म योगाञ्चितम् श्रीमन्नूतनवागधीशयमिनं भक्त्याश्रयामो गुरुम्॥
नव्यवागीशयोगीन्द्रं हयास्यपदसेविनम्। ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रार्यम् भजाम स्वात्मसंपदम्॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

MANGALAM

हताशेषक्लेशा निरवधिमहानन्दघनिनो वयं भूयास्मेति स्थिरमनघ वर्त्मनि अधिकृताः।

अनाघ्रातद्वन्द्वा हयमुखपदद्वन्द्वरुचयः स्वदन्तां मे संतः श्रुतिजलधिमुष्टिंधयधियः॥

May we become free of all virtues despicable, may we be affluent with infinite bliss and may we become the virtuous on the steadfast path. May those noble souls, who have imbibed the scriptural ocean by placing it in their fist, who have distanced themselves from the deplorable duals and who have a penchant for the dual lotus feet of Sri Lakshmi Hayagriva alone, be dear to me.

The samarpanam of this work commemorating the centenary of our Acharya sarvabhouma, Srimadabhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy, has been possible only due to the divine grace of Purvacharyas and our Acharya, Srimadabhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy. It is owing to his complete guidance that this samarpanam has attained its purnatvam. This work is placed at the lotus feet of our Sri Lakshmi Hayavadana, Sri Lakshmi Narayana and Sri Venugopala, who beam resplendently owing to the brilliance of the anupama-anavarata-ananya-anitarasadharana bhakti of the Acharya paramparai that has been adulating and worshipping Him for so many centuries now.

The purpose of this samarpanam will be served even if one infinitesimal amount of our Acharya Sarvabhouma's glories has been celebrated. We, his shishyas can with great pride say that it is indeed our greatest fortune that we all have been blessed to take birth on this earth during the time of this great shathamanotsava celebration of our Achaarya sarvabhouma Srimadabhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy. To be recipients of his kataaksham and anugraham and to have the darshana bhagyam of this great Achaarya saarvabhouma is indeed the fruit of all our penances. As Swamy Deshikan says in his Subhashita Nivi, "An artist can paint the picture of the Sun, but can he give it the same radiance?" Similarly our Swamy has infinite auspicious attributes like Paraman himself. It would be impossible for any work on this earth to fully exemplify his kalyaana gunams. Let us plead at the feet of divya-dampathis for the glories of our Acharya parampara to reach everlastingness.

जय जय नित्यसूक्तिललनामणिमौलिमणे जय जय भक्तसंहतिभवाब्धिमहातरणे।

जय जय वेदमौलिगुरुभाग्यदयाजलधे जय जय वाजिवक्त्रपरकालयतीन्द्रनिधे॥

Let us sing his glories and sanctify our lives. His taniyan is as follows –

नूत्नश्रीरङ्गनाथाङ्घ्रिपदकलिजिल्लब्ध चक्राङ्कनश्रीः त्रय्यन्त द्वन्द्वतत्त्वं तदनघचरणं न्यस्तभारं यतीन्द्रात्।

प्रत्यग्र श्रीनिवासात् समधिगत तुरीयाश्रमं संश्रयामः नव्यं रामानुजाख्यं कलिमथनगुरुं ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रम्।

श्रीलक्ष्मीहयास्य पादूवरिवस्यै कान्तमानस्सततम्। जयतु श्रीमदभिनवरामानुज संयमीन्द्र परकालः॥

We seek refuge at the sacred feet of our revered Acharyan, Srimadabhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Maha Deshika, who received the sacred rites of chakrankanam, performed bharasamarpanam and imbibed the wealth of ubhayavedantam at the lotus feet of Srimath Abhinava Ranganatha Brahmatantra-Swatantra Parakaala Yatindra Maha Deshikan, and received initiation into the holy fourth order of ascetism from Srimath Abhinava Srinivasa Brahmatantra-Swatantra Parakaala Yatindra Maha Deshikan. Glory to the great preceptor Srimath Abhinava Ramanuja, whose mind remains in incessant contemplation on the twin lotus feet of Lord Sri Lakshmi Hayavadana!

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Mangalam to Swamy the sadaachaarya!
Mangalam to Swamy adored by the virtuous!
Mangalam to Swamy the glorious Achaarya of Ramanuja darshanam!
Mangalam to Swamy the manifestation of Gitaacharya!
Mangalam to Swamy the incarnation of Yatiraja!
Mangalam to Swamy who is bhushanam to Jnana, Anushtana and Vairagyam!
Mangalam to Swamy who dispels nescience from the minds of the Lord's subjects!
Mangalam to Swamy the beacon light on the path to deliverance!
Mangalam to Swamy the unconquerable!

May our minds as a garland of flowers enchant our Acharya!
May his vigraham adore the temple of our minds!
May his lotus feet adorn the waters of our hearts!
May his thoughts begin our day!
May his grace ennoble our deeds!
May his words keep us on the right path!
May his wisdom make us knowers of Brahman!
May his footsteps be our guiding lamps!
May his glories enlighten this world!

Let us beseech the holy feet of our paramount saviour Swamy Deshika with a sincere prayer that our Acharya, Srimadabhinava Vageesha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy lives to a vedic span of one hundred years with good health and may his benign anugrahams be the cool waters to yearning seekers of salvation on the sands of time. It is our heartfelt prayer that he continues to bless us worldly souls with his benevolent grace for many years to come. We submit ourselves at his feet to resign and transcend from this world and to attain the divine bliss and communion with the Lord. We prostrate at his thiruvadi that are so sanctified and pray to him to grant the dust from his holy feet as our lasting refuge.

श्रीमन्नूतन रङ्गनाथयतिराडाप्तात्मविद्यालयम् श्रीमन्नूतन लक्ष्मणार्ययतिराट् संप्राप्त मोक्षाश्रमम् ।

श्रीवासेन्द्र कटाक्ष सन्ततसुधा लक्ष्यात्म योगाञ्चितम् श्रीमन्नूतनवागधीशयमिनं भक्त्याश्रयामो गुरुम् ॥

नव्यवागीशयोगीन्द्रं हयास्यपदसेविनम् । ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रार्यम् भजाम स्वात्मसंपदम् ॥

भगवानेव स्वनियाम्यस्वरूपस्थितिप्रवृत्ति स्वशेषतैकरसेन अनेनात्मना कर्त्रा स्वकीयैश्च उपकरणैः स्वकीयैश्च देहेन्द्रियान्तःकरणैः स्वाराधनैकप्रयोजनाय सर्वेश्वरः स्वशेषभूतमिदं कर्म स्वस्मै स्वप्रीतये स्वयमेव कारितवान् । अनेन कर्मणा भगवान् प्रियतां वासुदेवः । सर्वं श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने । श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥ ॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

॥ श्रीनिवासपरकालमहादेशिक कृतं परकाल महादेशिक मङ्गलम् ॥

(From the palm leaf manuscripts of Bruhadgranthabhandaram of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy matam)

शमदमगुणशीलं शाश्वतानन्दलीलं विजितकुमतिजालं वीतरागादिमूलम्।
नतजनपरिपालं नाथपादाब्जलोलं गुरुमिह परकालं नौमिभक्त्यानुवेलम्॥ १ ॥
श्रीमते भक्तिवैराग्य धीमते विदितात्मने। चिरकालं यतीन्द्राय परकालाय मङ्गलम्॥ २ ॥
माधवेमासिचार्द्रायां मादृशानभिरक्षितुम्। मन्मथाब्देवतीर्णाय मन्नाथायास्तु मङ्गलम्॥ ३ ॥
सरोजबीजतुलसी सरालंकृत वक्षसे। करां चित त्रिदण्डाय परकालाय मङ्गलम्॥ ४ ॥
कुटिलान्यमतोन्मूल चटुलायोपवीतिने। निटिलाद्युल्लसत्पुण्ड्र पटलायास्तु मङ्गलम्॥ ५ ॥
द्रमिडोपनिषत्तत्त्वं समुद्धर्तुं स्वदर्शितम्। भूमौभूयोवतीर्णाय परकालाय मङ्गलम्॥ ६ ॥
श्रीनिवासार्य संलब्ध श्रीभाष्यार्थादि सम्पदे। श्रीनिवासमुनिप्राप्त श्रीगीतार्थाय मङ्गलम्॥ ७ ॥
वरदाम्नायांतमौनि वरदानात्त सम्पदे। वरदार्यार्चितस्वाय वरदायास्तु मङ्गलम्॥ ८ ॥
सुतर्कवाददंष्ट्राग्रैर्जितदुर्वादिदन्तिने। प्रतिष्ठितागमान्ताय यतिसिंहाय मङ्गलम्॥ ९ ॥
पराङ्कुशो यामुनो वा परकालोथवा भवेत्। सारांशोवाथवा तेषामित्यूह्यायास्तु मङ्गलम्॥ १० ॥
पावितक्षितये चित्तभावितार्थाष्टार्ण सम्पदे। सेवितायबुधैरस्मद्दैवतायास्तु मङ्गलम्॥ ११ ॥
वेदान्तार्यपदध्यान मोदान्तर्बाष्पचक्षुषे। वादान्तस्थापितात्मेश भेदान्तायास्तु मङ्गलम्॥ १२ ॥
परितापहरापाङ्ग भरितादिकृपापदे। दुरिताम्बुदवातूल चरितायास्तु मङ्गलम्॥ १३ ॥
आम्नायकैरवसुधाधाम्ने सद्गुण सम्पदाम्। सीम्ने प्रपत्ति संत्राण स्थेम्ने भवतु मङ्गलम्॥ १४ ॥
व्यापकोपायनेतृत्व स्थापकायागमश्रियः। व्यापकायपरब्रह्म ज्ञापकायास्तु मङ्गलम्॥ १५ ॥
आर्द्रायामवतीर्णत्वाद्गुरुपञ्चक संश्रयात्। यतीन्द्रत्वाद्भाष्यकार इतिख्याताय मङ्गलम्॥ १६ ॥
मङ्गलम् परकालाय मङ्गलम् दीनबन्धवे। मङ्गलम् यतिराजाय मङ्गलम् मङ्गलात्मने॥ १७ ॥
परकालयतीन्द्रस्य पदाम्भोजयुगेर्पितम्। मङ्गलम् पठतां नित्यं मङ्गलाय भवेदिदम्॥ १८ ॥
शरणं भवाब्धितरणोडुपं भवच्चरणं ममेति करणत्रयात्मनि।
चिरकालमत्र परकालसद्गुरोकरुणांनिधेहि करुणानिधेमयि॥ १९ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥ ॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

॥ श्रीमद्वेदान्तपरकालमहादेशिक कृतं श्रीनिवासपरकालमहादेशिक मङ्गलम् ॥

(From the palm leaf manuscripts of Bruhadgranthabhandaram of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy matam)

द्वात्रिंशतियतीन्द्राप्त परकाल विहारिणे। मूर्तये गुरवे श्रीश्रीनिवासाय मङ्गलम् ॥ १ ॥
तातदेशिकपादाब्जन्यस्तस्वात्मभराय नः। स्वामिने श्रीश्रीनिवास तुरीयायास्तु मङ्गलम् ॥ २ ॥
परकालयतीशानप्राप्ततुर्याश्रमाय नः। नाथाय श्रीश्रीनिवासाय परार्थायास्तु मङ्गलम् ॥ ३ ॥
शिखोर्ध्वपुण्ड्रकाषायत्रिदण्डालंकृतात्मने। ज्ञानाब्धये श्रीनिवासहयास्याय स्व मङ्गलम् ॥ ४ ॥
पराङ्कुशो यतीशानो वेदान्तगुरुरेव वा। इत्यूह्याय श्रीनिवास स्वामृतत्वाय मङ्गलम् ॥ ५ ॥
भगवद्भक्तिवैराग्यनिधये गुणसिन्धवे। शान्ताय श्रीश्रीनिवासाय परमाराय मङ्गलम् ॥ ६ ॥
तन्त्रेषु सम्यङ्निष्णातवादिगर्वापहारिणे। दान्ताय श्रीश्रीनिवास योगिने दिव्य मङ्गलम् ॥ ७ ॥
त्रय्यन्तगुरुसिद्धान्तस्थापनैकोत्सुकाय नः। निधये श्रीश्रीनिवासाय परकालाय मङ्गलम् ॥ ८ ॥
ज्ञानभक्तिवचःसंपत् परमैकान्तसत्रिणे। हयास्यमूर्तिश्रीवास परतत्त्वाय मङ्गलम् ॥ ९ ॥
सार्वज्ञ्यसत्यसंकल्पवात्सल्यादिगुणाब्धये। नित्यलीलाप्रकाशाय श्रीनिवासाय मङ्गलम् ॥ १० ॥
यत्पादपङ्कजं प्राप्य निर्भरो निर्भयोऽस्म्यहम्। स्वाचार्यपादविन्यस्त सर्वस्वत्वाय मङ्गलम् ॥ ११ ॥
अनाथो नाथवानास्मि यत्कारुण्योत्यशालिने। यतीन्द्रायात्मयोगाय श्रीनिवासाय मङ्गलम् ॥ १२ ॥
मङ्गलाशासनम् श्रीमत्परकालगुरोः पदे। समर्पितम् पठेद्यस्तु स भवेन्मङ्गलाश्रयः ॥ १३ ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥ ॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

॥ श्री द्वितीय वेदान्त परकालमहादेशिक कृतं श्रीमद्घंटावतार परकालमहादेशिक मङ्गलम् ॥

(From the palm leaf manuscripts of Bruhadgranthabhandaram of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy matam)

विशिष्टाद्वैतसिद्धान्त प्रतिष्ठापनदक्षिणम्। श्रीब्रह्मतन्त्र घंटांश परकालगुरुं भजे ॥ १ ॥
अनन्तकल्याणगुणान् ध्यायंध्यायं रमेशितुः। आनन्दार्णवमग्नाय घंटांशार्याय मङ्गलम् ॥ २ ॥
धातुवर्षे धनिष्ठायां तैषमासे सितच्छदे। अवतीर्णायघंटांश परकालायमङ्गलम् ॥ ३ ॥
या श्रोणायामुद्बेद्घंटा वेदान्ताचार्यरूपिणी। धनिष्ठायां पुनरुदैत्सेति तर्क्याय मङ्गलम् ॥ ४ ॥
पवित्रतमचर्याय पर्यायशठवैरिणे। भूलोकाद्भुतसूर्याय घंटांशार्याय मङ्गलम् ॥ ५ ॥
आराधित हयग्रीव लक्ष्मीनारायणायनः। दैवतायास्तु घंटांश परकालाय मङ्गलम् ॥ ६ ॥
सनातन ब्रह्मतन्त्र परकालमठ द्वये। आधिपत्यं प्रपन्नाय घंटांशार्याय मङ्गलम् ॥ ७ ॥
भक्तिप्रपत्त्युपन्नाय ज्ञानवैराग्यभूमये। श्रीब्रह्मतन्त्र घंटांश परकालाय मङ्गलम् ॥ ८ ॥
भास्करारण्यदावाय यादवाहिगरुत्मते। शङ्कराचलशंबाय श्लाघ्यचर्याय मङ्गलम् ॥ ९ ॥
शाक्योलूक्याक्षपादादि क्षपणे निपुणात्मने। क्षुण्णक्षपणकायास्तु क्षितिक्षेमाय मङ्गलम् ॥ १० ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ताथागतपदध्वंस साधकायसुमेधसे। अबाधितार्थबोधार्थ स्वावताराय मङ्गलम्॥ ११॥
अध्यात्मविद्यानिक्षेपविद्यासंरक्षकात्मने। साक्षात्कृतहयग्रीव दाक्षिण्यायास्तु मङ्गलम्॥ १२॥
निगमान्तयुगीगूढ निधिस्थार्थग्रहायनः। सुगं शास्त्रार्थमखिलमातन्वानाय मङ्गलम्॥ १३॥
श्रीमच्छ्रीनिगमान्तदेशिकमणि श्रीब्रह्मतन्त्रादिम प्राचार्यक्रमभाविताद्भुत हयग्रीवाय दिव्यौजसे।
भूमीकल्पमहीरुहायितदया दाक्षिण्यरत्नाकर श्रीकृष्णक्षितिपालपूजित पदाम्भोजाय सन्मङ्गलम्॥ १४॥
यात्रायां वृषशैलकांचिनगरश्रीरङ्गसेत्वादिषुस्थास्नून् भागवतान् प्रतोष्यकनकैर्मृष्टान्नरत्नाम्बरैः।
तत्तद्वाह्यकुदृष्टिवादिविजयं चाधाय वाचाम्बरैः प्राप्तश्रीयदुभूधरायजगदाचार्याय सन्मङ्गलम्॥ १५॥
श्रीमद्रामावरजपरकालार्यसद्देशिकात्त श्रीमद्भाष्यप्रपदनरहस्यार्थतुर्याश्रमाय।
श्रीमद्घंटावतरपरकालार्य पर्याय यावच्चन्द्रादित्यं प्रभवतु महन्मङ्गलमङ्गलाय॥ १६॥
मच्चित्ते सन्निधत्तां शमदमवसतिस्सर्वतन्त्रस्वतन्त्रः काषायीसत्रिदण्डः करधृतकरकोहृद्यपद्माक्षमालः।
दीव्यद्दिव्योर्ध्वपुण्ड्रोदिनकरसमभास्सच्छिखस्सोपवीतोदोरंचच्छंखचक्रः कलिमथनगुरुश्श्रीशघंटावतारः॥ १७॥
घंटावतारपरकालगुरोः पादाब्जे सन्मङ्गलं विनिहितं पठतां जनानाम्।
तेजोऽद्वितीयमनपायरमासहायमोजायतां हृदयसीम्नि निरन्तरायम्॥ १८॥

॥ श्रीः॥

॥ श्रीलक्ष्मीहयवदन लक्ष्मीनारायण वेणुगोपाल परब्रह्मणे नमः॥

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः॥ ॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः॥

॥ अवतार नक्षत्राणि ॥

(From the palm leaf manuscripts of Bruhadgranthabhandaram of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy matam)

श्रीमहापरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
मन्मथाख्याब्दवैशाख मासार्द्रातारकोद्भवम्। महान्तं परकालाख्य यतिराजमहं भजे॥

श्रीरामानुजब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
विरोधिमेषरोहिण्यामवतीर्णं श्रयामहे। श्रीमद्रामानुजाभिख्य परकालगुरूत्तमम्॥

श्रीघंटावतारब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
धातुवर्षे धनिष्ठायां तैषमासे सितच्छदे। अवतीर्णाय घंटांश कलिजिद्गुरुवे नमः॥

श्रीवेदान्तब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
श्रीमद्विरोधिकृद्वर्षनभोमासोत्तरोद्भवम्। श्रीवेदान्तब्रह्मतन्त्र परकालगुरुं भजे॥

श्रीनिवासब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
साधारणसमाषाढपूर्वाषाढा समुद्भवम्। श्रीनिवास ब्रह्मतन्त्र परकालगुरुं भजे॥

श्रीनिवासदेशिकेन्द्रब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
श्रीदुन्दुभिशरन्मार्गदस्तर्क्ष कलितोदयम्। श्रीवासदेशिकेन्द्र श्रीब्रह्मतन्त्रगुरुं भजे॥

श्रीरङ्गनाथब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
आङ्गीरसाब्दवैशाख विशाखातारकोदितम्। रङ्गनाथब्रह्मतन्त्र परकालगुरुं भजे॥

श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामि अवतार नक्षत्रम्
विकारिवत्सरज्येष्ठश्रवणर्क्षकृतोदयम्। श्री श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्र परकालगुरुं श्रये॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

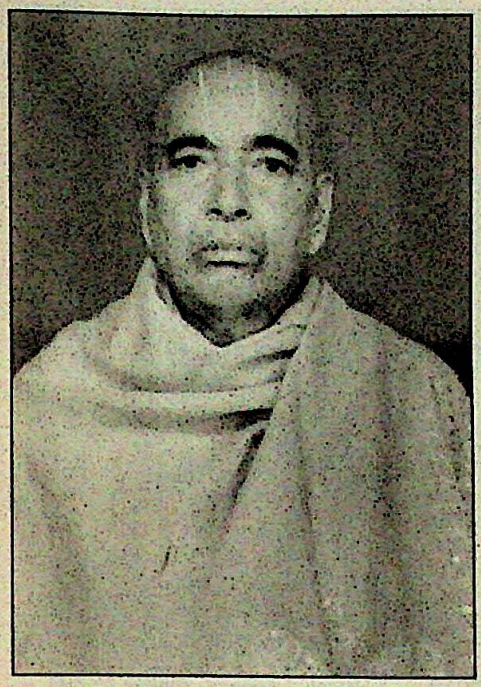

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
(ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ)
Sriman Anantacharya (Purvashramam)

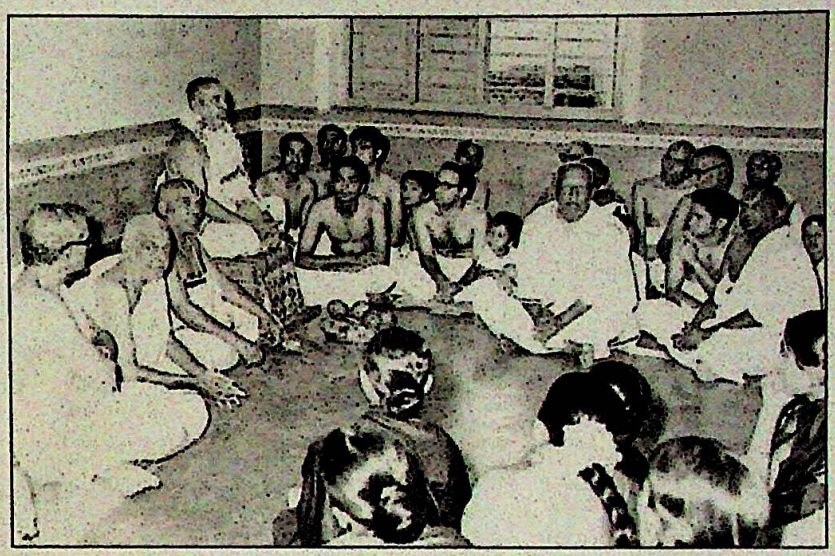

ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮುಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ
ರಾಮಾಯಣ ಉಪನ್ಯಾಸ
Srimadramayana upanyasam at Bangalore

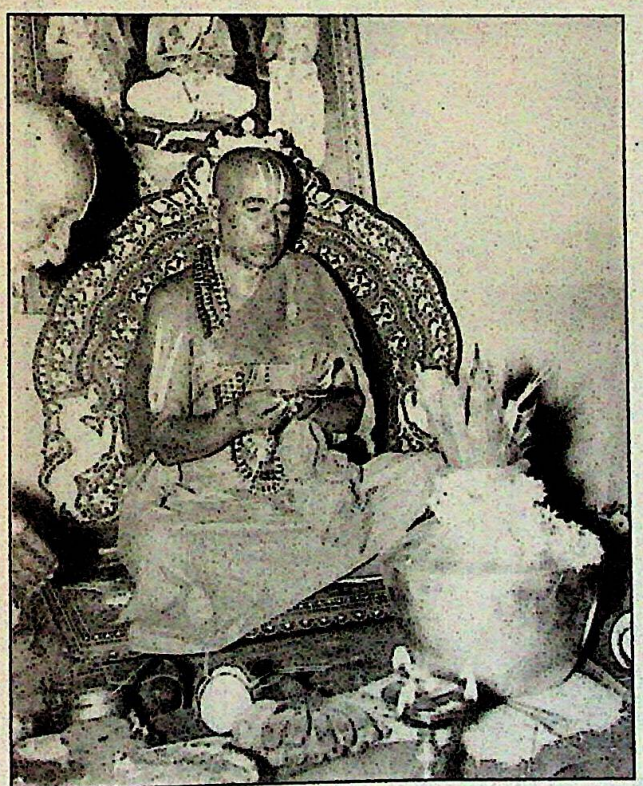

ತುರೀಯಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕುಂಭ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು
ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ
A scene from Ashrama sweekaram

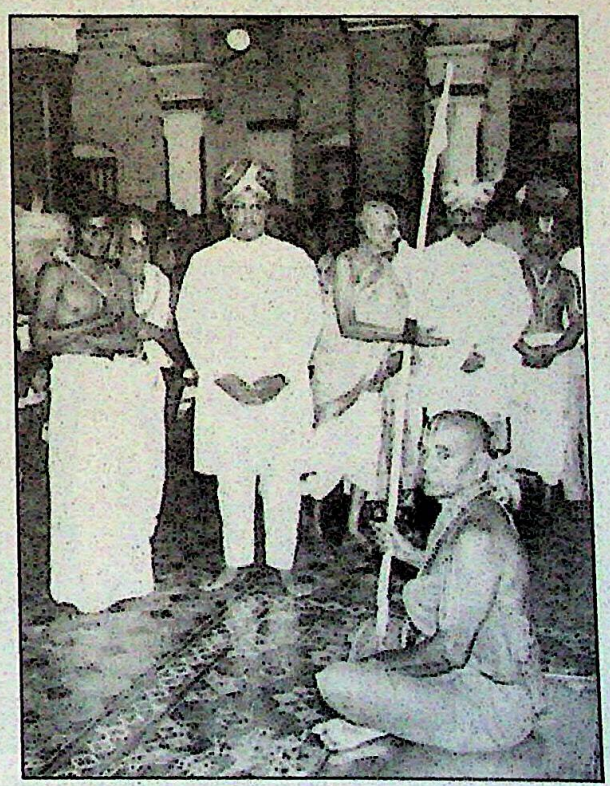

ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರದ ನಂತರ ಆಚಾರ್ಯರ
ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಜ್ಜಾಗಿರುವ
ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು
A scene from Ashrama sweekaram

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರದ ನಂತರ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ
ಸಹಸ್ರಧಾರಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು
ಆಮೋದಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Srimadabhinava Srinivasa Parakala Swamy ordaining for the Sahasradhara-abhishekam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

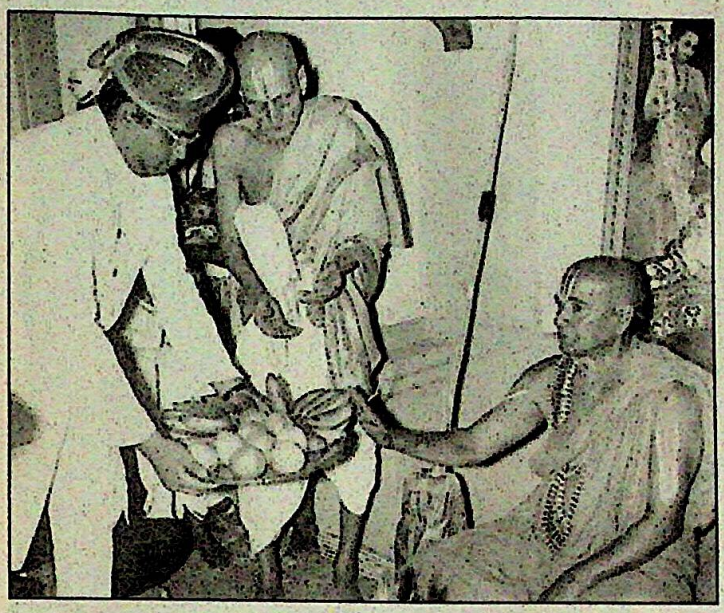

ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರದ ನಂತರ ಅರಮನೆಯ ಖಿಲ್ಲತ್ತನ್ನು
ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ
Swamy receiving royal honors after Ashrama sweekaram

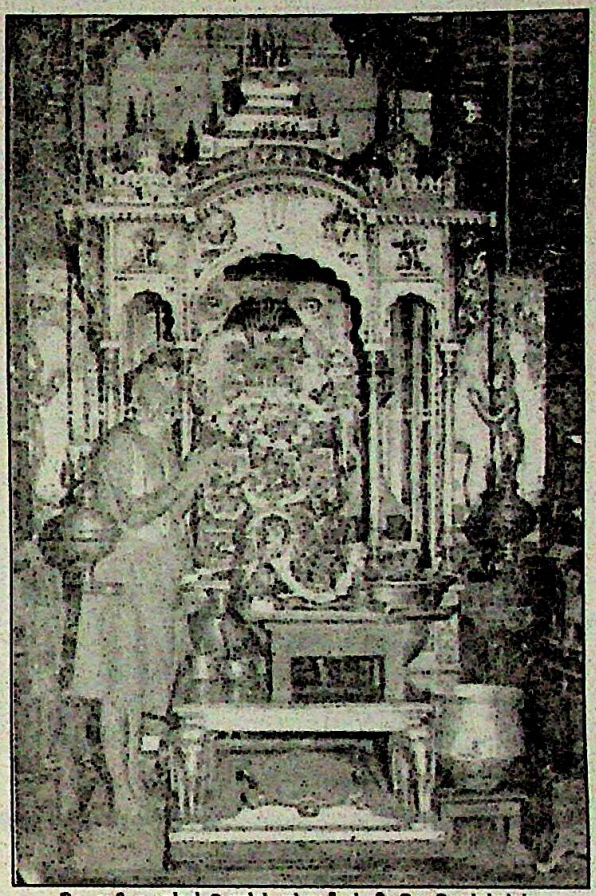

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು
Swamy during thiruvaradhanam

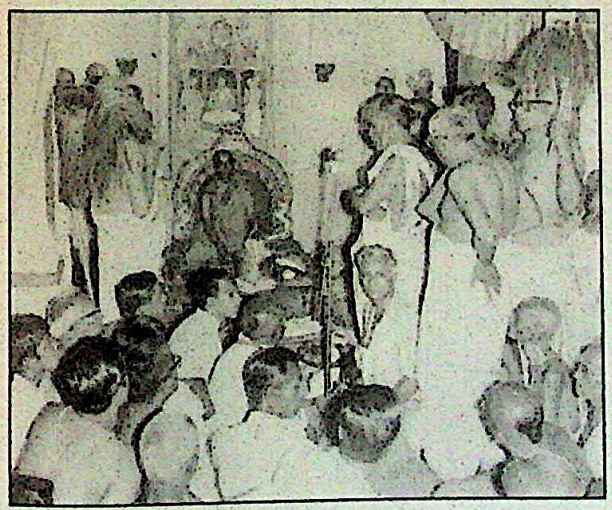

ಆಚಾರ್ಯರ ಆಶ್ರಮಸ್ವೀಕಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಯನ್ ಸಮರ್ಪಣೆ
Taniyan samarpanam scene from Ashrama sweekaram

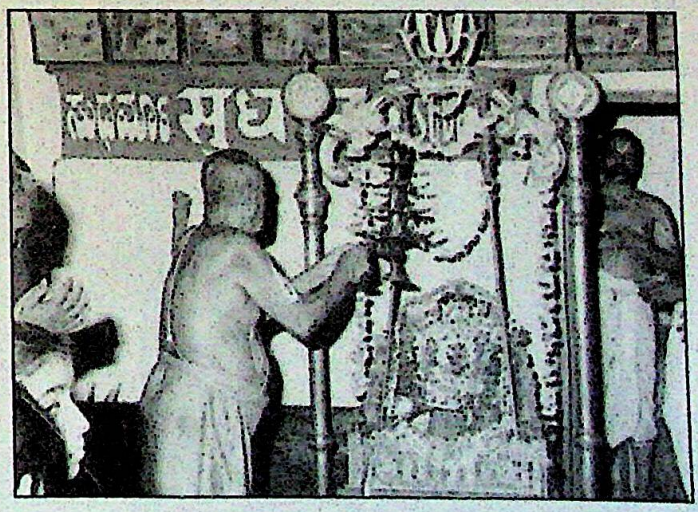

ವಜ್ರಪಡಿಲೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ರಥ ಆರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು
Swamy presenting ratha-arati to the Lord on Vajrapadi dolai

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿ
A scene from Bhagavad vishaya kalakshepam

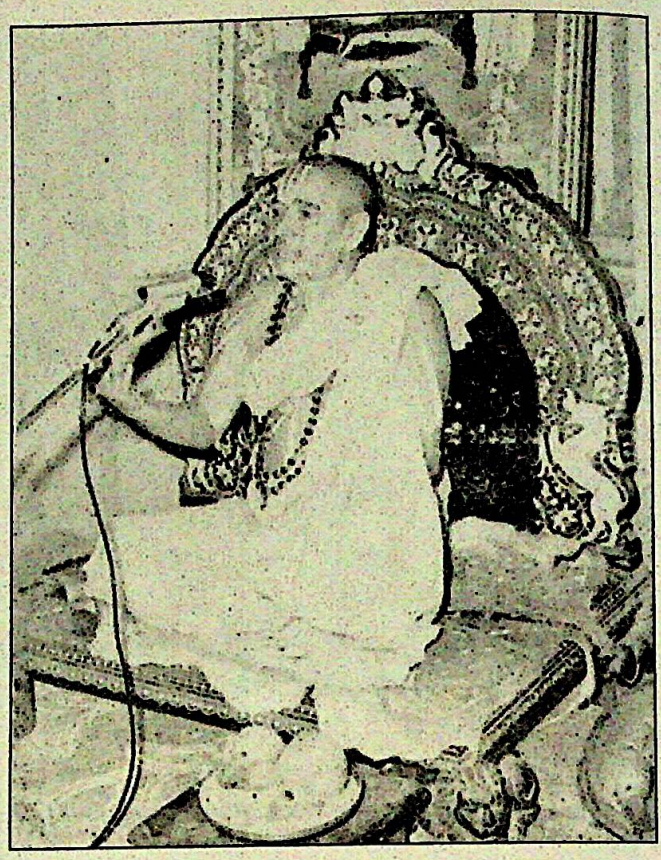

ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರ ನಿರತರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು
Swamy addressing the goshti at Srirangam

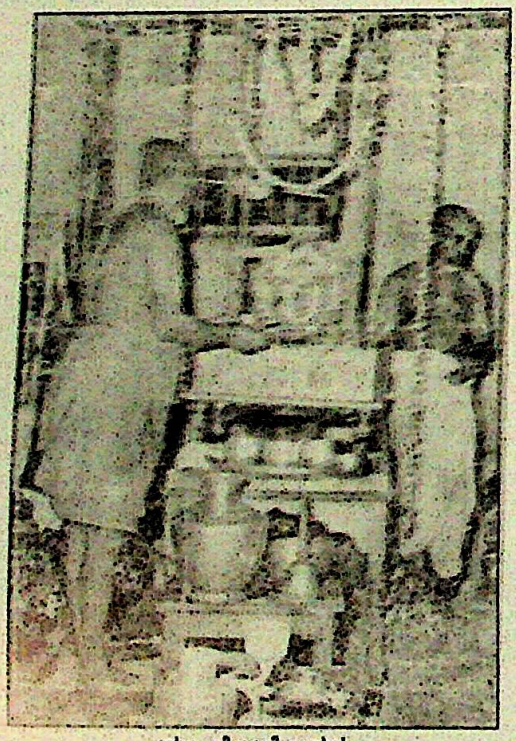

ವಜ್ರ ಡೋಲೋತ್ಸವ
A scene from Vajrapadi dolai at Srirangam

ಸೇತುಸ್ನಾನದ ನಂತರ ಆದಿ ಜಗನ್ನಾಥನ ಮಂಗಳಾಶಾಸನಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಿರುವುದು
Swamy after sethu snanam proceeding for mangalashasanam of Aadi Jagannatha

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

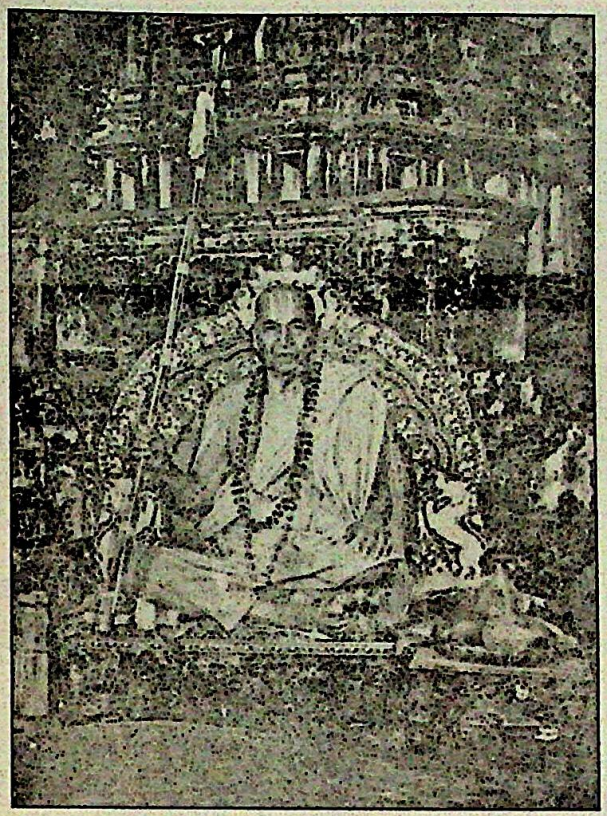

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

A scene from Srimadrahasyatrayasara kalakshepa goshti

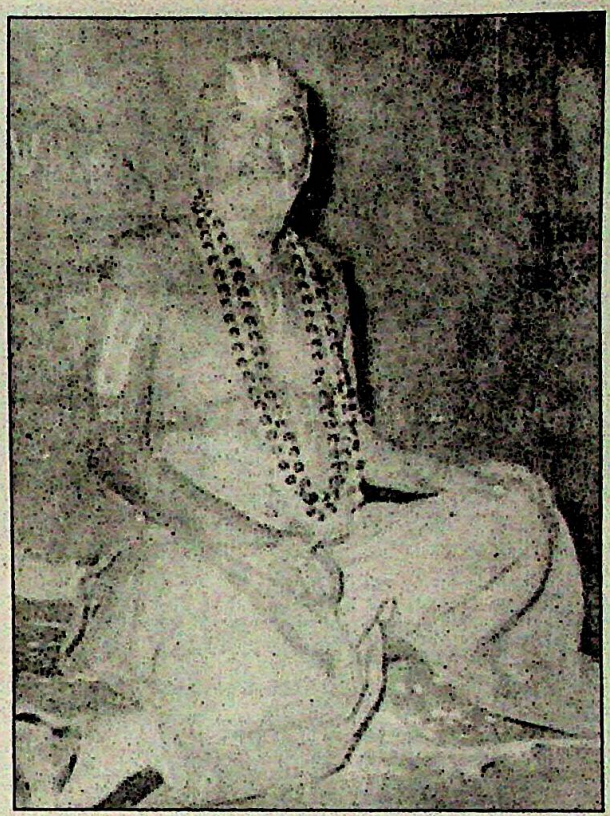

ಧರ್ಮದ ಜಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು

A scene from Geethabhashya kalakshepa goshti

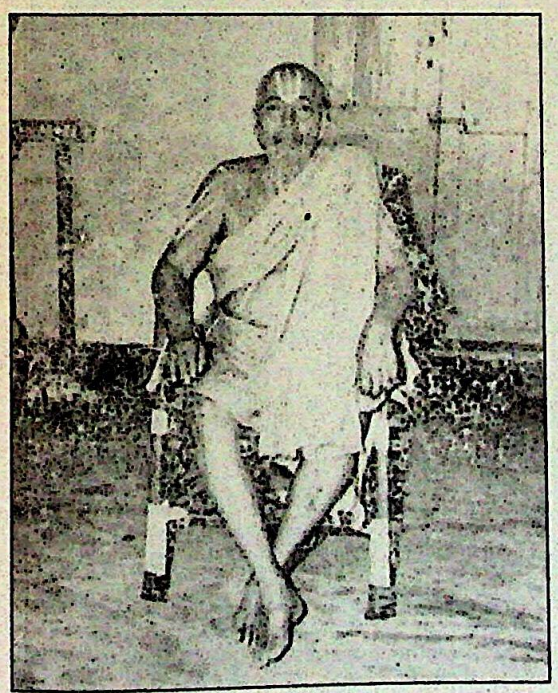

ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು

Swamy in ekantham

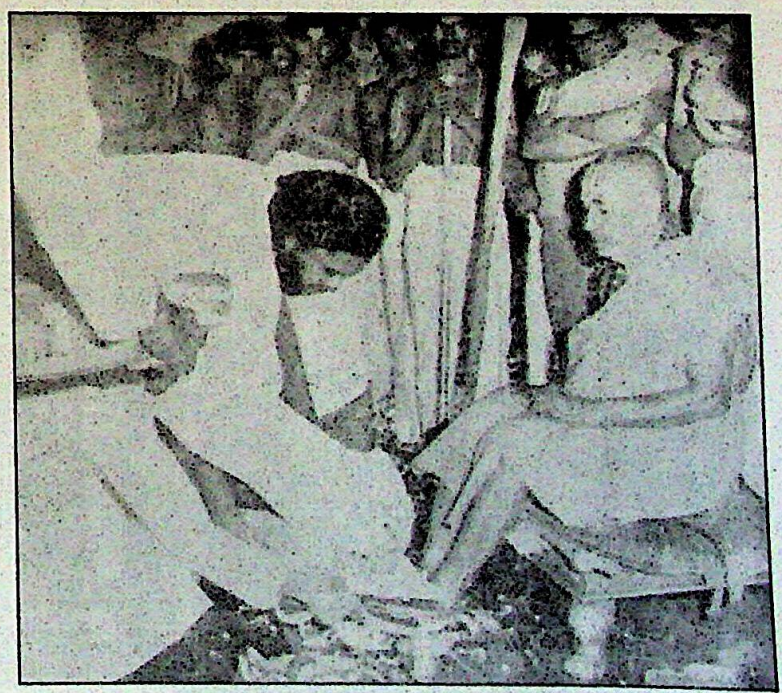

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠದತ್ತ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರು ಪಾದಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು

HH Maharaja of Mysore performing padapooja

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

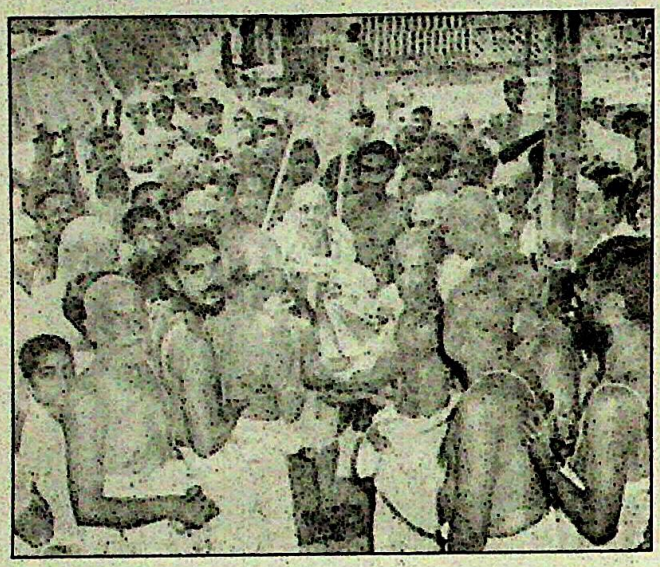

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು
Swamy at Thirumalai

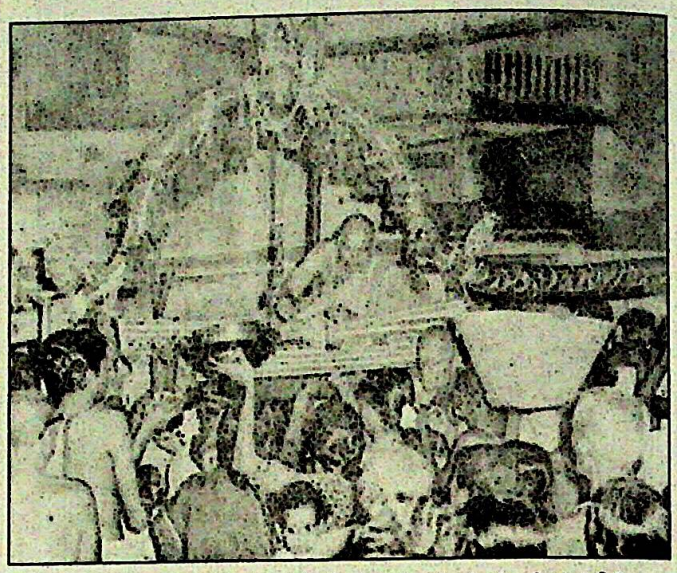

ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ವೈಭವಯುತ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮೆರವಣಿಗೆ, ಫಲಪುಷ್ಪ ಸಮರ್ಪಣೆ
Swamy at Thirumalai

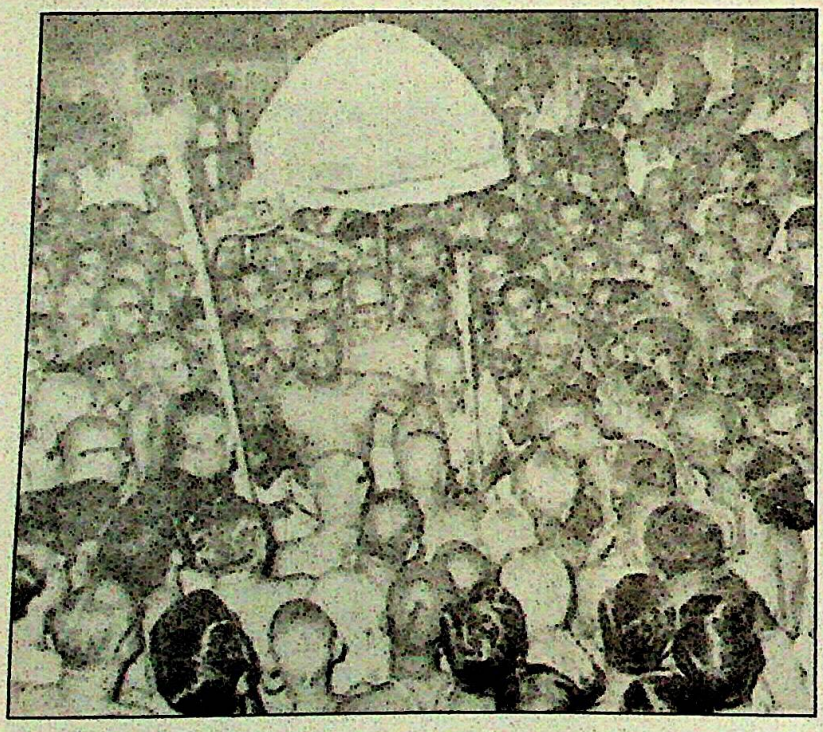

ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ (ಮದರಾಸು) ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು
Swamy at Chennai Andavan Ashramam

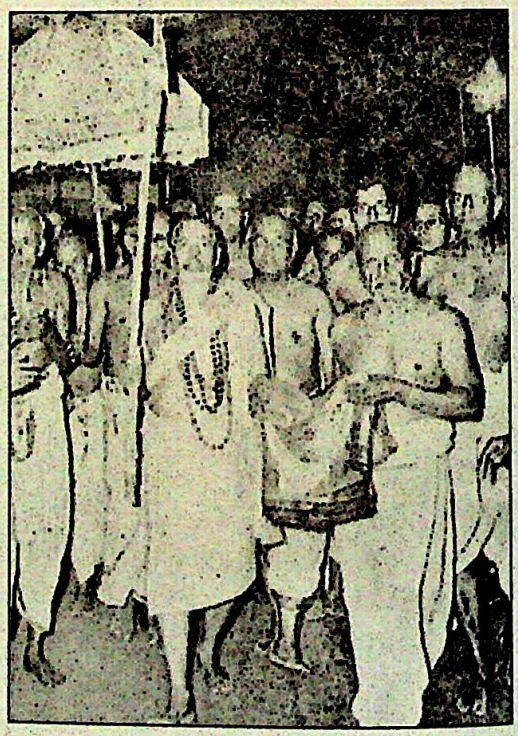

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತ
Swamy at Chennai Andavan Ashramam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

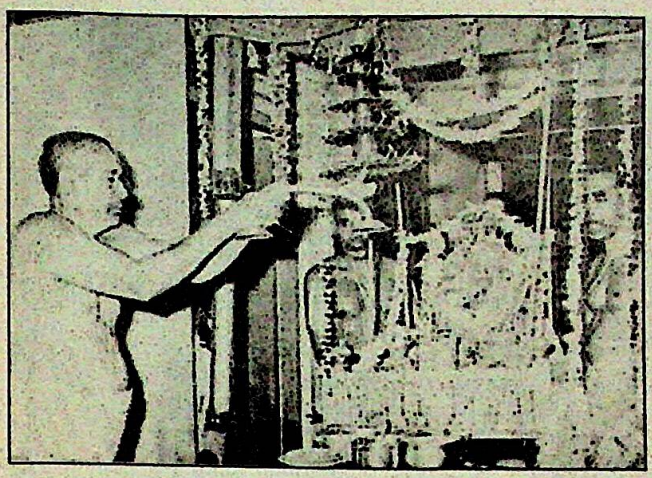

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಆರತಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಹೂವಿನ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ. ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮ

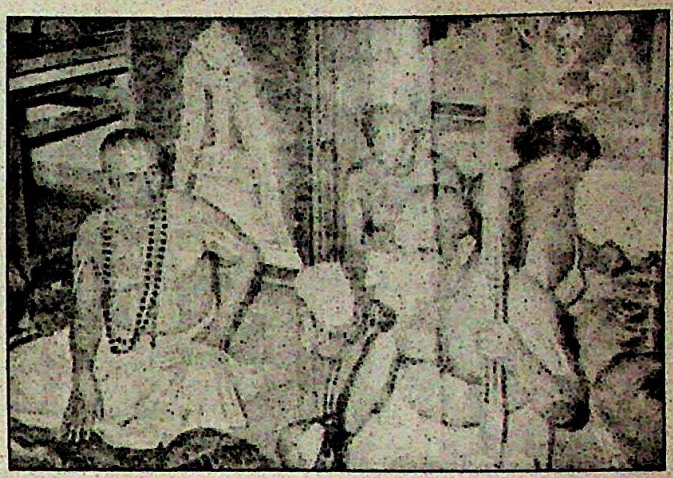

ದೇಶಿಕಭವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ

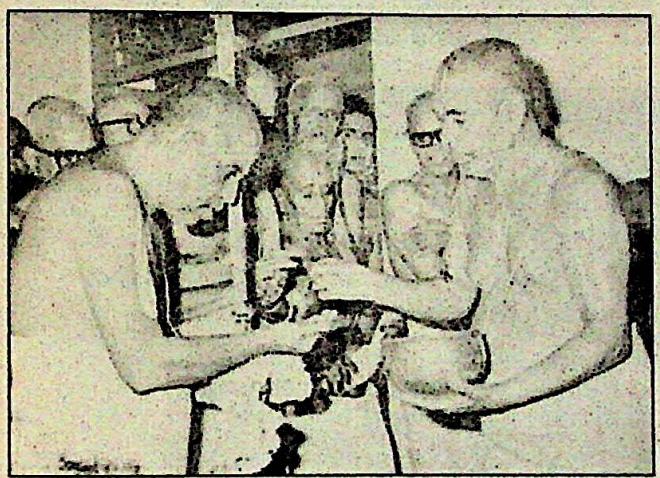

ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ದೇವರ ತೀರ್ಥ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಆಳ್ವಾರ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ ಸಮ್ಮೇಳನ. ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ

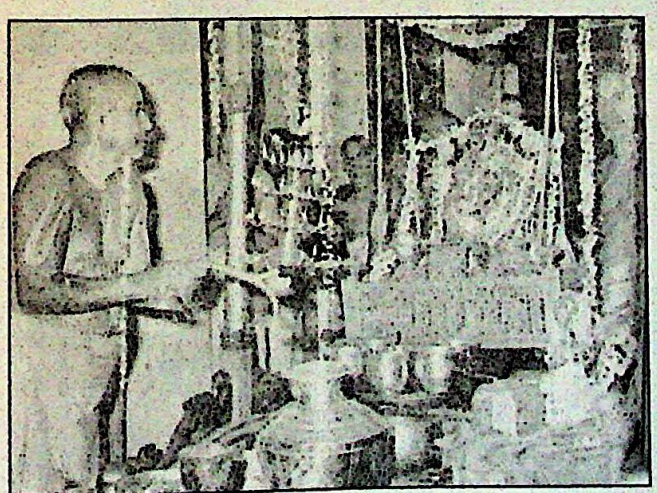

ವಜ್ರ ಡೋಲೋತ್ಸವ

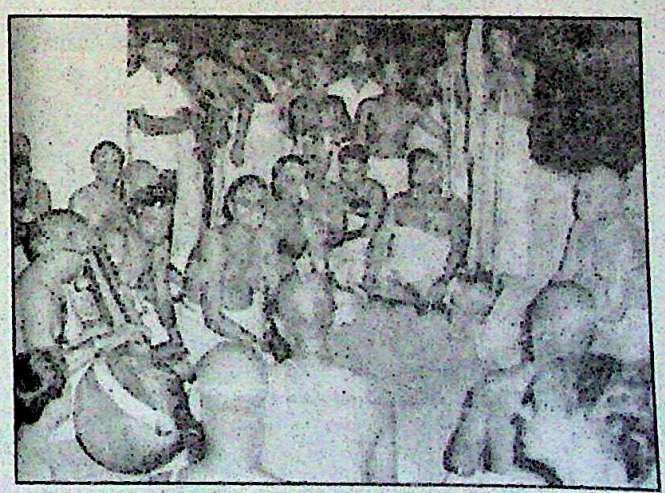

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು

Swamy at Chennai

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

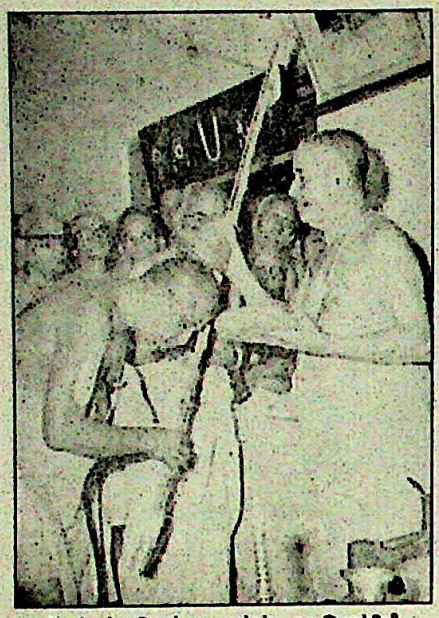

ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಶಠಗೋಪ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು

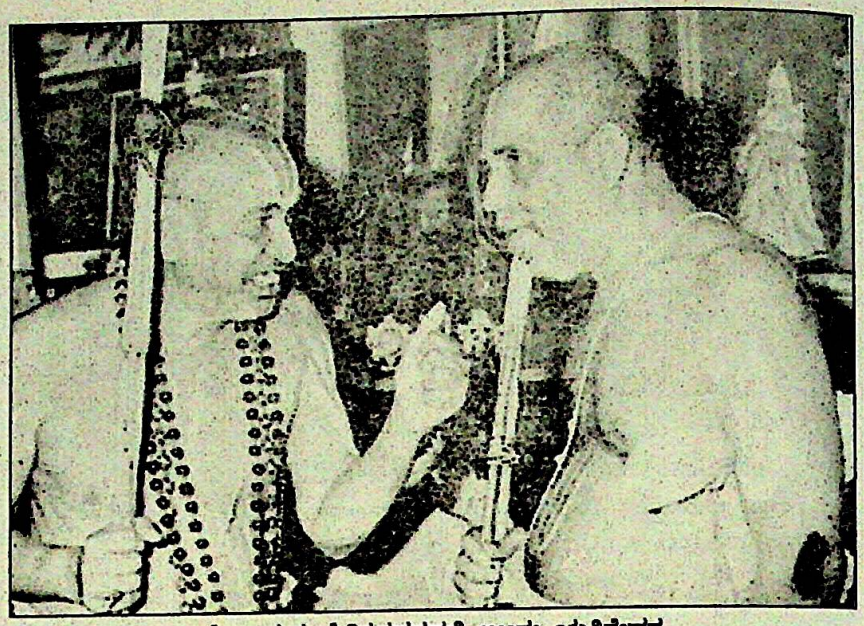

ಮೈಲಾಪುರ ದೇಶಿಕಭವನದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರ
ಆಕರ್ಷಕಯುತ ಸಂಭಾಷಣೆ

ಶ್ರೀಕಾಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಅರಮನೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ

ಸತ್ಯಾಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿದೇಶಿಕರ ಅವಭೃತ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ
Swamy at Satyakalam for avabhruta snanam of Swamy Deshika

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

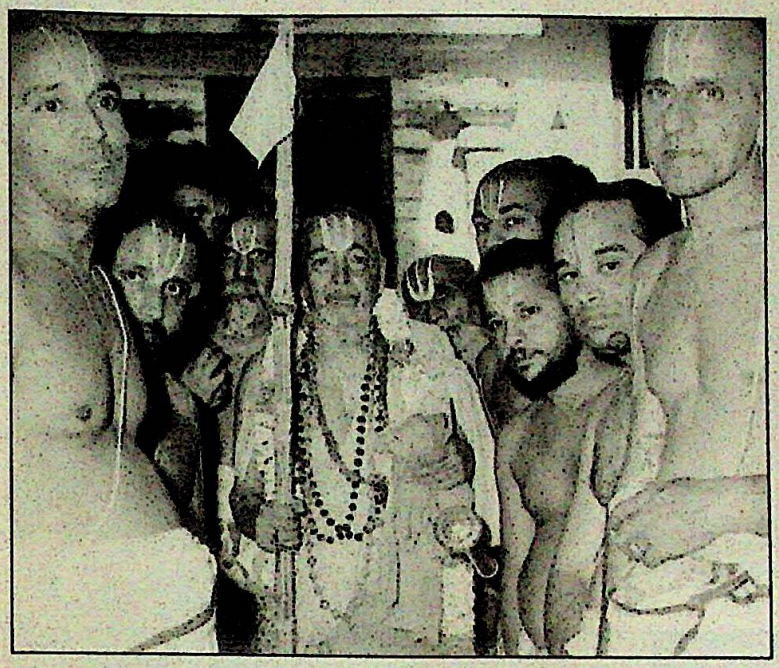

ಪರಮಾಚಾರ್ಯರಾದ ತೂಪ್ಪುಲ್ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ

Swamy performing mangalashasanam of Thuppul Deshika

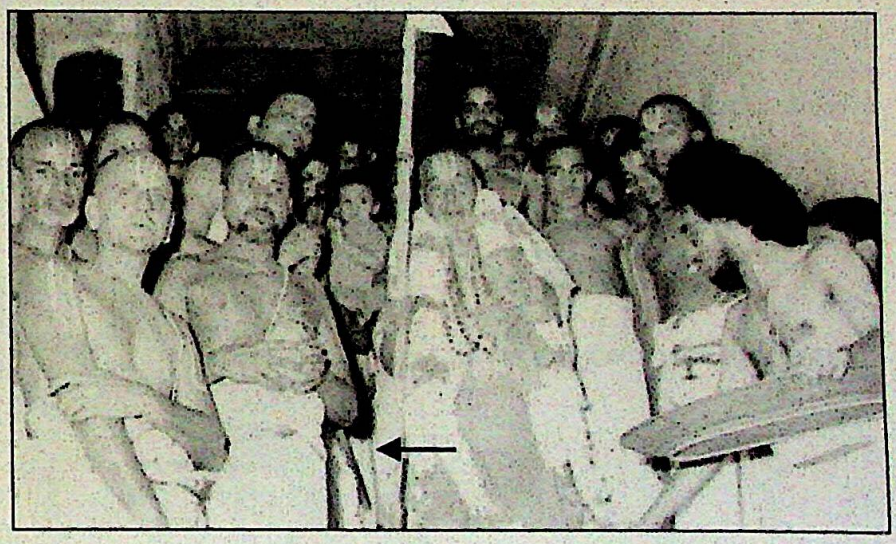

ಕಾಂಚೀಪುರದ ಪೆರುಂದೇವಿತ್ತಾಯಾರ್ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ

Swamy performing mangalashasanam of Perundevi Thayar

ಕಾಂಚೀಪುರದ ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಂದಾರ್ ತಿರುಚ್ಚುಟ್ರಂ ಮಂಗಳಾಶಾಸನದ ನಂತರ ಹಸ್ತಿಗಿರಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಿರುವುದು

Swamy proceeding to Hastigiri after Mangalashasanam of Alavandar Thiruchutram

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

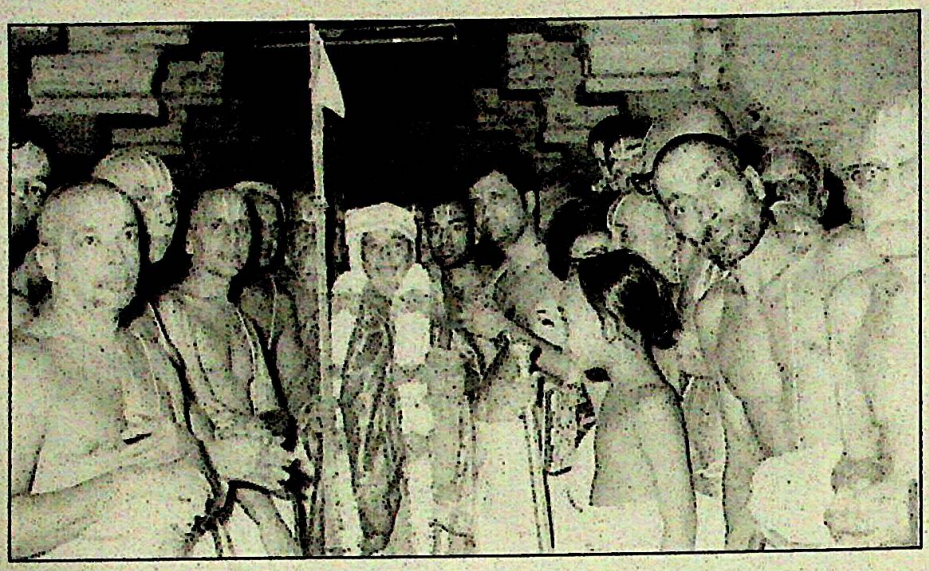

ಕಾಂಚೀಪುರದ ನಡಾದೂರ್ ಅಮ್ಮಾಳ್
ಕಾಲಕ್ಷೇಪ
ಮಂಟಪದ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ.
(ಕಚ್ಚಿವಾಯ್ತಾನ್ ಮಂಟಪ)

Swamy performing mangalashasanam at Nadadur Ammal's kalkshepa mantapam

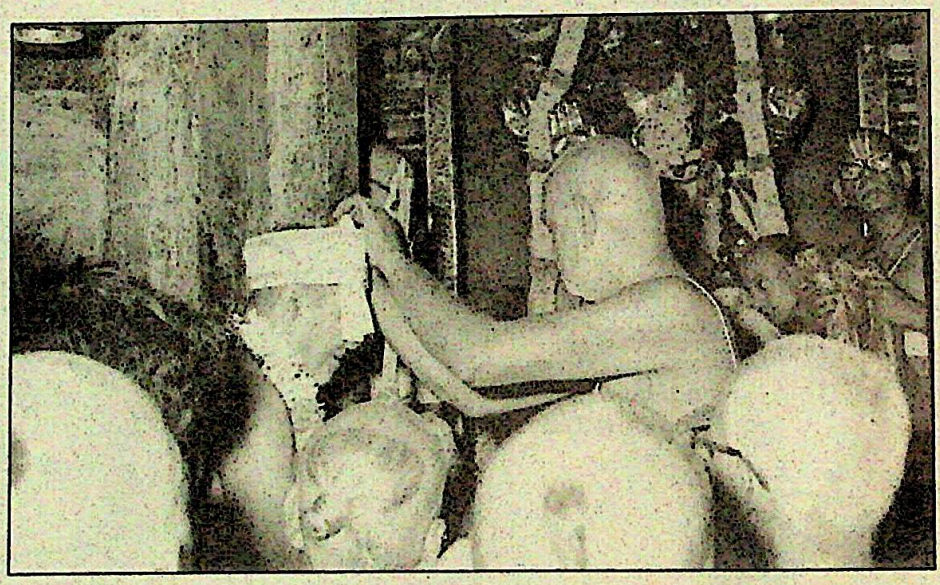

ಕಾಂಚೀಪುರದ ವರದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯ
ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಪರಿವಟ್ಟ ಸಮರ್ಪಣೆ

Swamy performing mangalashasanam of Devadhiraja Swamy

ಕಾಂಚೀಪುರದ ಉಳ್‌ದೇಶಿಕನ್
ಹಾಗು ತಾತದೇಶಿಕನ್
ಮಂಗಳಾಶಾಸನ

Swamy performing mangalashasanam of Swamy Deshika and Thathadeshika

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

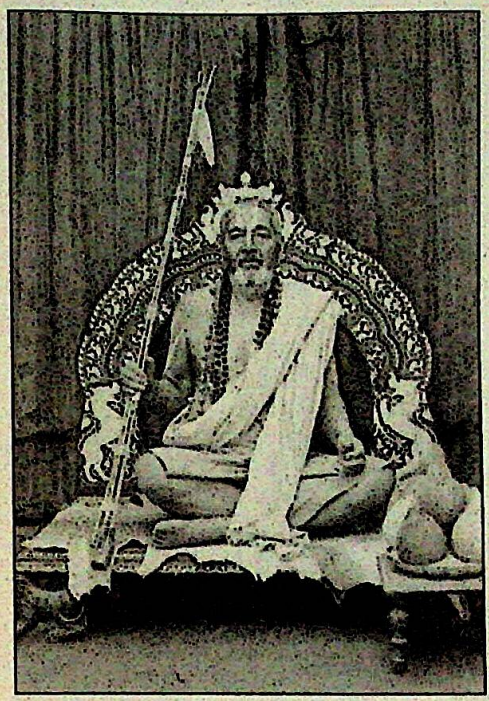

ಕಾಂಚೀಪುರದ ವಿದ್ವದ್ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು
Swamy at Kanchipuram goshti

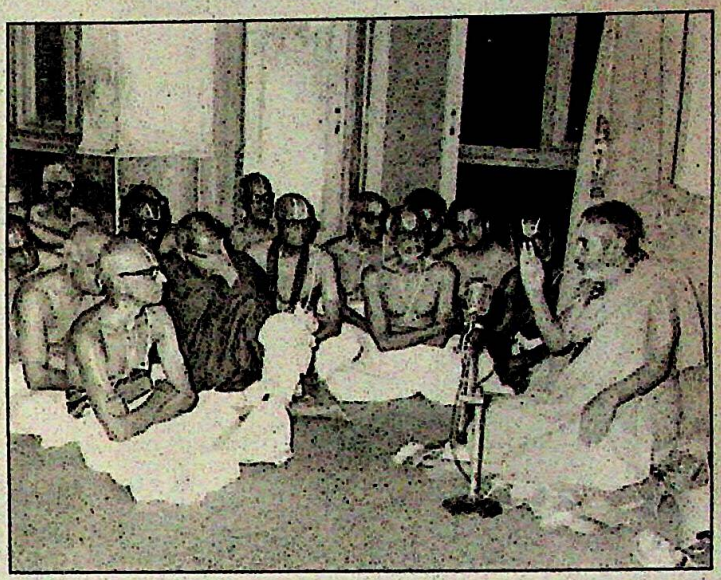

ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Swamy at Hyderabad

ಮೆಹಬೂಬ್ ನಗರದ ಮಠದ
ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯ ದೃಶ್ಯ
Swamy at Mehboobnagar

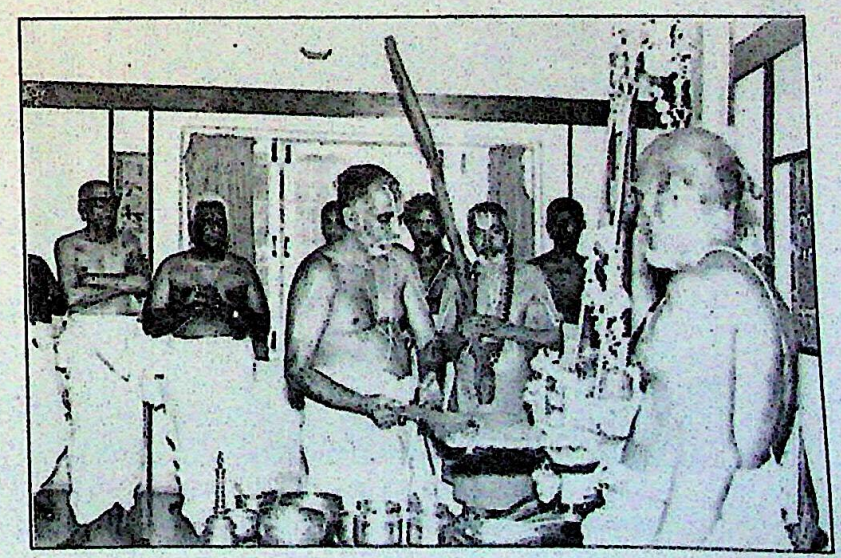

ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Swamy at Ahmedabad

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

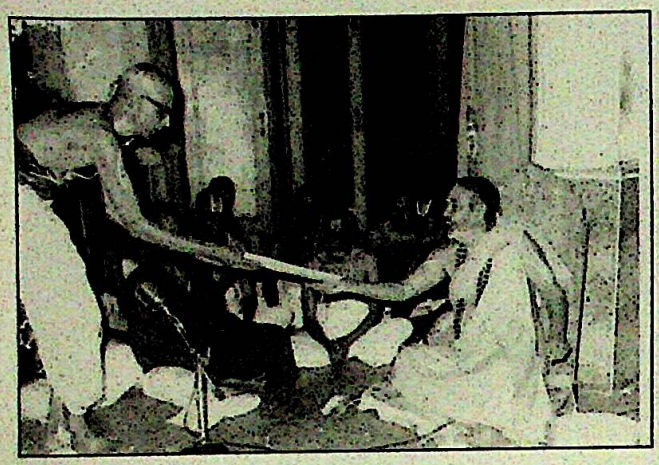

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಷಯಕವಾದ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ
ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ
Sthotra Samarpanam on Swamy at Chennai

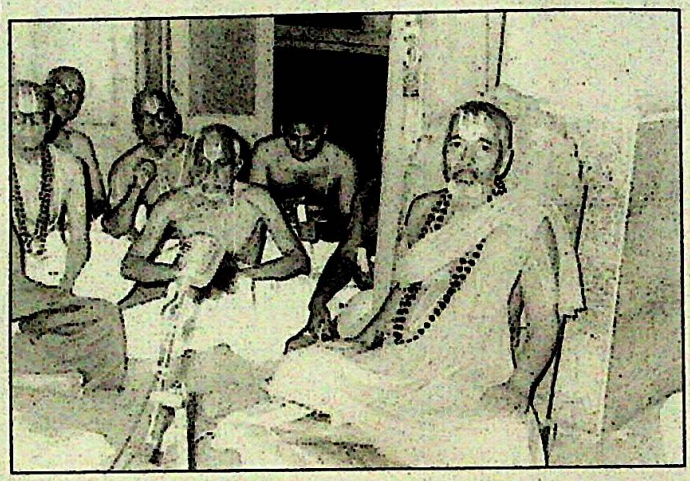

ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Swamy at Chennai

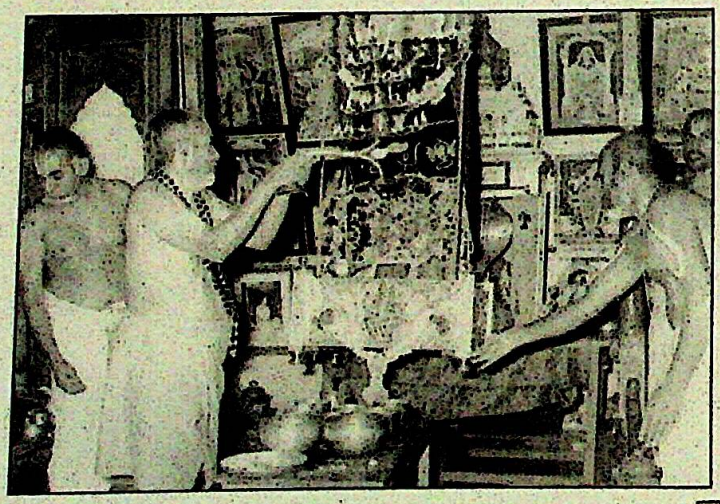

ಗೋವಿಂದರಾಜಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Swamy at Govindarajapattana

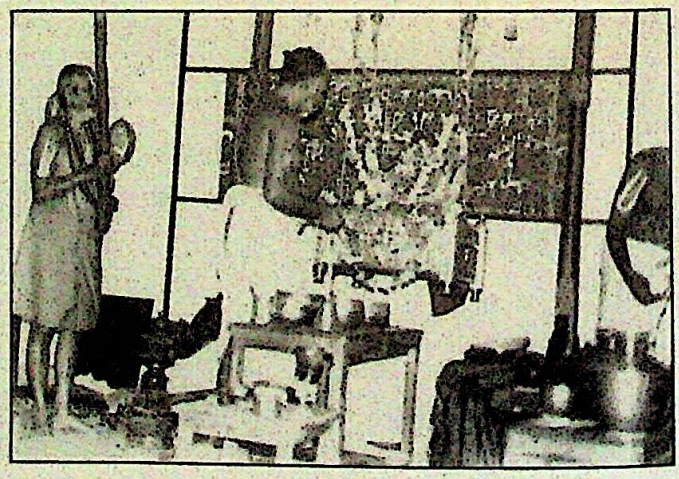

ತಿರುವನಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Swamy at Thiruvananthapura

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆಳ್ವಾರ್ ತಿರುನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರು
Swamy at Alwar Thirunagari

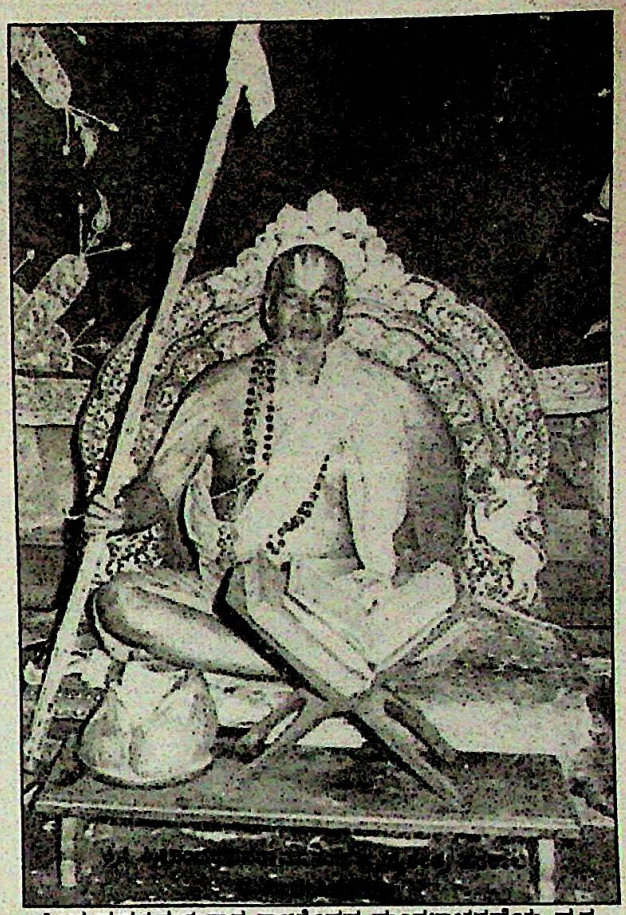

ಶ್ರೀಮದ್ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರ ಕಾಲಕ್ಷೇಪದ ಮಂಗಳಾಚರಣೆಯ ದೃಶ್ಯ
Swamy during Shrimadrahasyatrayasara Kalakshepa

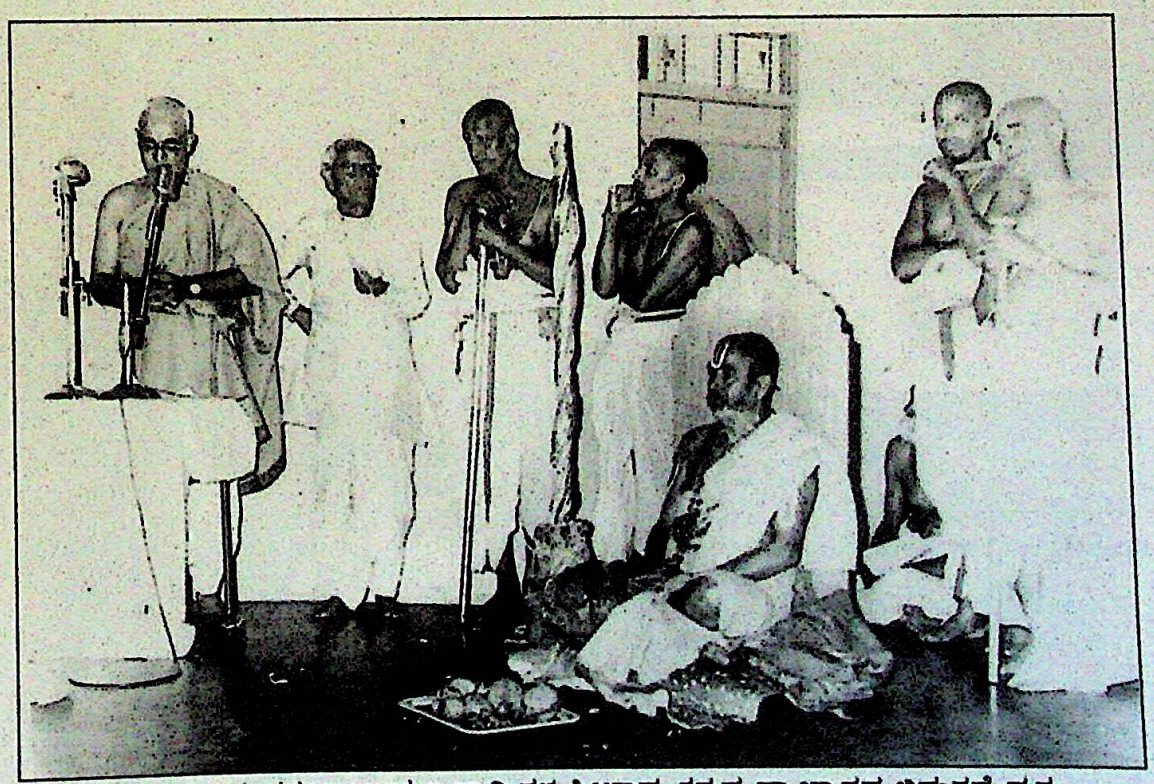

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಬಿಡುಗಡೆ ದೃಶ್ಯ
Swamy releasing Sribhashyam Commentary of Dr. N.S. Anantharangacharya

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

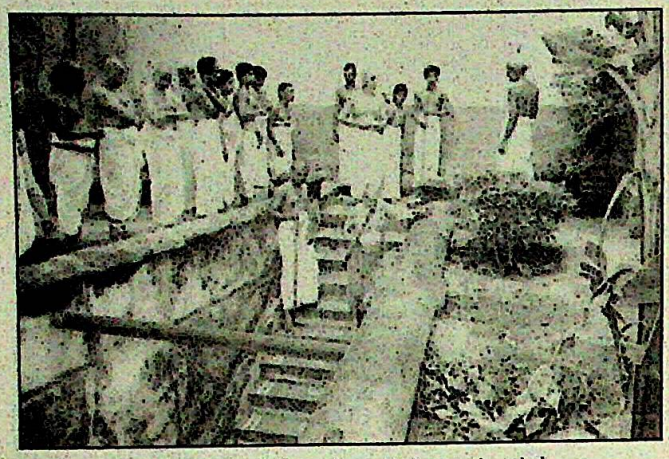

ಹಂಸತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ
A Scene from Anushtanam

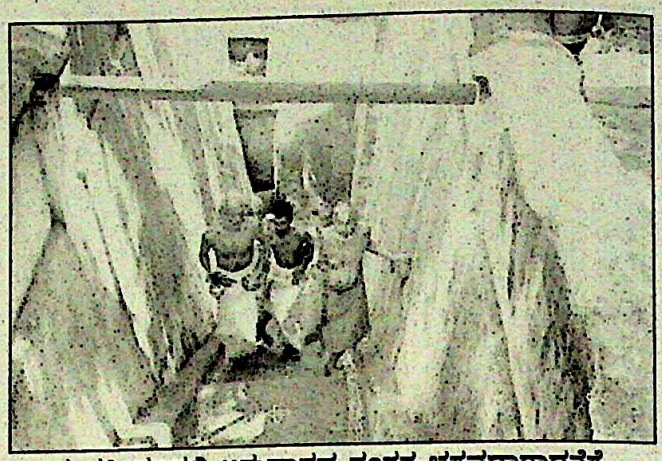

ಹಂಸತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ ಭಗವದಾರಾಧನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಿರುವುದು
Swamy proceeding towards sannidhi after anushtanam

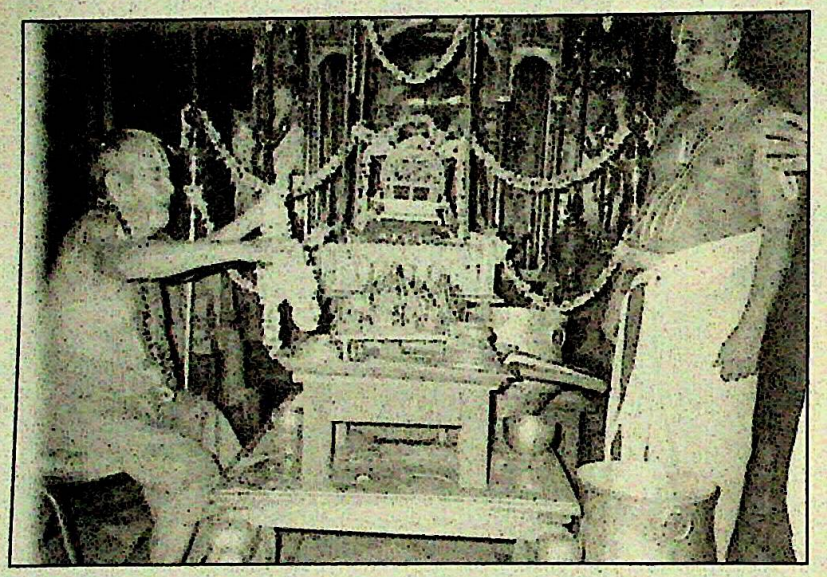

ತಿರುವಾರಾಧನದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ
A scene from Thiruvaradhanam

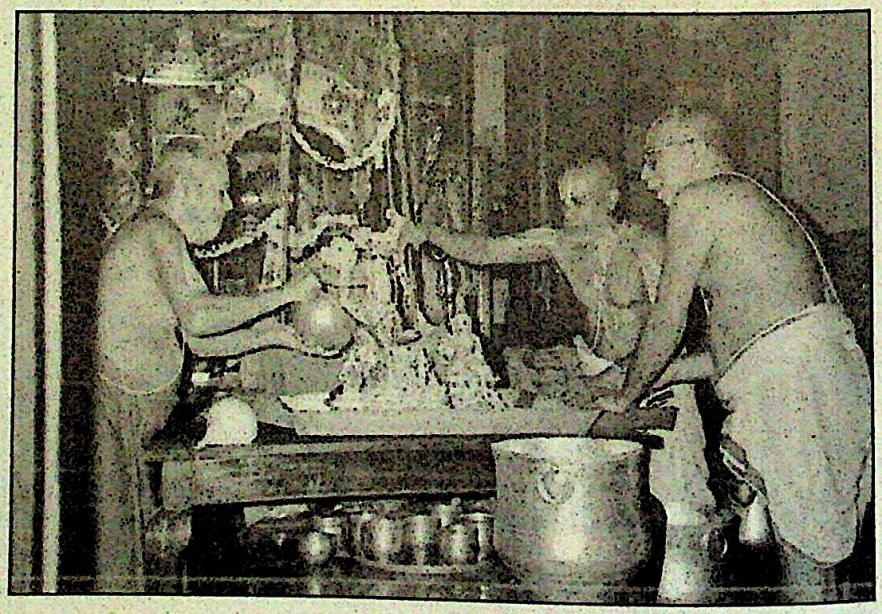

ತಿರುವಾರಾಧನದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕದ ದೃಶ್ಯ
A scene from Thiruvaradhanam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

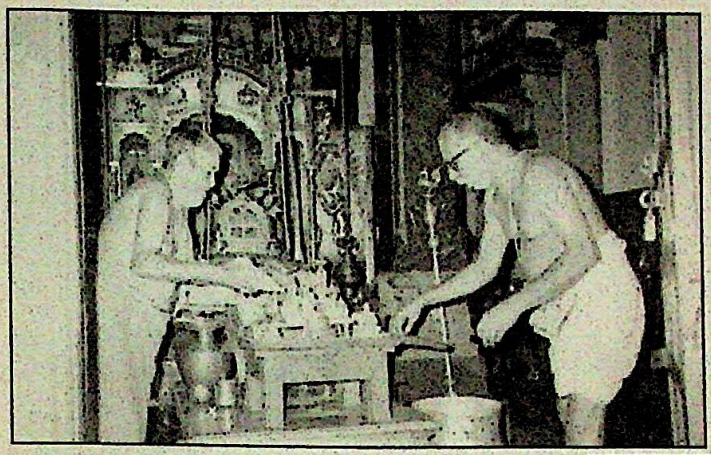

ತಿರುವಾರಾಧನದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕದ ದೃಶ್ಯ

ತಿರುವಾರಾಧನದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

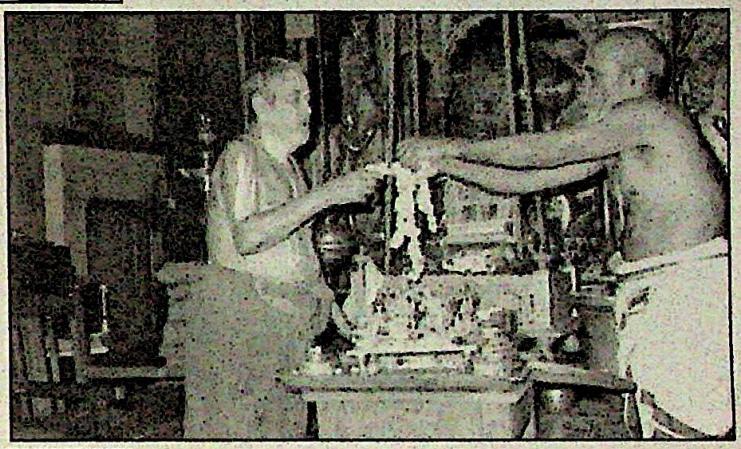

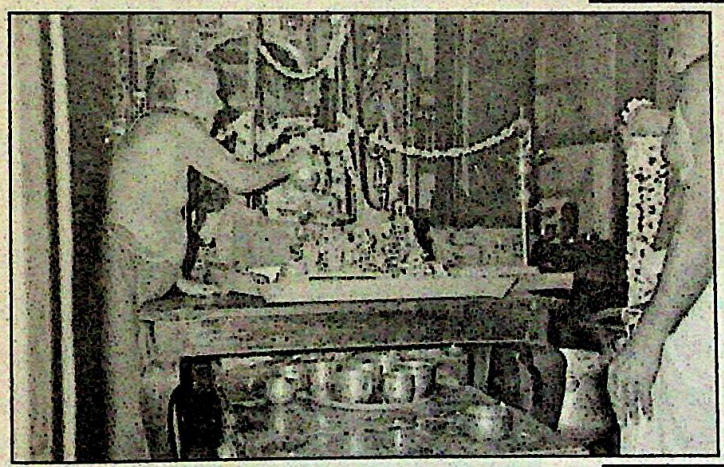

ತಿರುವಾರಾಧನದಲ್ಲಿ ಮಂಜಲ್‌ಕಾಪ್ಪು ದೃಶ್ಯ

ತಿರುವಾರಾಧನದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಾಸನ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

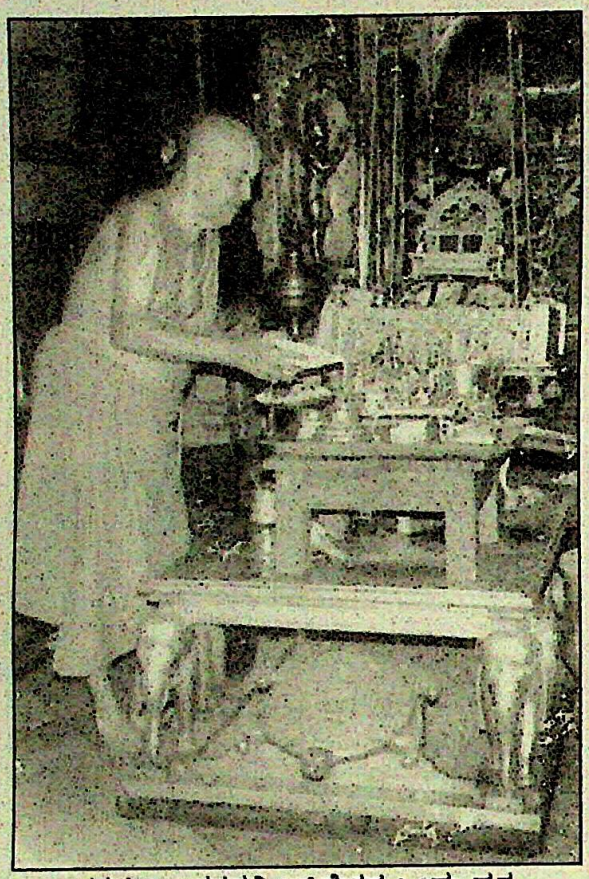

ಭಗವದಾರಾಧನದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

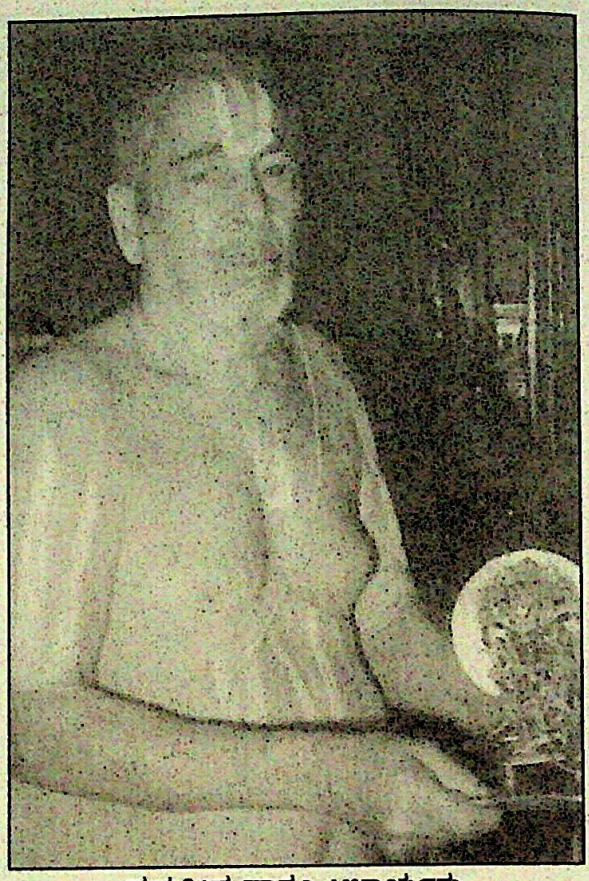

ಹಯಗ್ರೀವ ಹಾಗೂ ಆಚಾರ್ಯರು

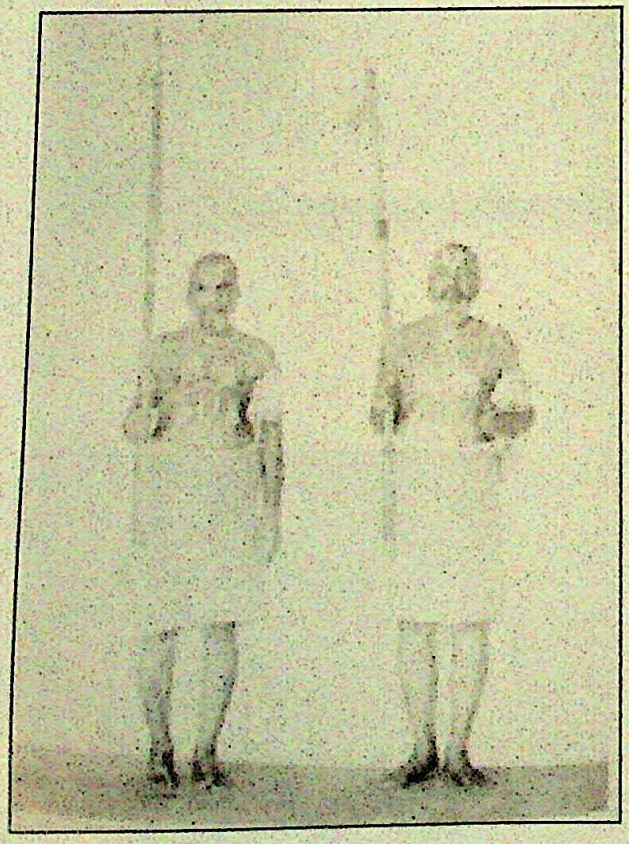

ಶ್ರೀ ತಿರುಕ್ಕುಡಂದೈ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು
Swamy with Sri Thirukkudanthai Andavan

ವಿದ್ವತ್‌ಸದಸ್ಸಿನ ಉಪೋದ್ಘಾತದಲ್ಲಿ
Swamy at the commencement of Vidwatsadas

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

महाकवेः कालिदासस्य दर्शनम्

वेदान्त विद्वान् महामहोपाध्यायः देशिकदर्शन चूडामणि
श्रीमान् उ । वे । डा एन् एस् अनन्तरङ्गाचार्यः
बेंगळूरु

उपदिशति भगवती ऋक्संहिता पुरुषार्थस्वरूपमेवं –

"परिचिन्मर्तो द्रविणं ममन्या दृतेन पथा नमसा विवासेत्।
उत स्वेन क्रतुना संवदेत श्रेयांसं दक्षं मनसा जगृभ्यात्॥" इति

अत्र हि साधितः समन्वयः ऐहिकपारलौकिकयोरपूर्वया विधया। आत्मसाक्षात्कारायैव ख़लु लब्धमिदं शरीरं भगवतः कृपया। देहयात्रा तु भवेदात्मयात्राधीना। उभयोरनयोः परिहृते विरोधे, तदानीमेव समेति समन्वयः लौकिकपारलौकिकयोः। परमात्मसाक्षात्कार एव साध्यतया समुदलसिष्यत् देहयात्रा तदनुकूलसाधनमभविष्यत्। पूर्वेऽस्माकमृषयः सर्वेऽप्युपदिदिशुरुभयमप्यविरोधेन भाव्यमिति।

"इन्द्र श्रेष्ठानि द्रविणानि धेहि चित्तिं दक्षस्य सुभगत्वमस्मे।
अरिष्टं तनूनां पोषं रयीणां स्वाध्यानं वाचः सुदिनत्वमह्नाम्॥"

इति श्रुतावप्ययमेवोभयसमन्वयः संसाधितः।

तत्त्वज्ञानमिदं सकलस्यापि जीवलोकस्य भवकान्तारमोमुह्यमानस्य परममेकमेव साधनं आत्यन्तिकदुःखनिवृत्तये, परमपुरुषार्थावाप्तये च। इदमेव तात्पर्यं श्रुतिस्मृतिपुराणेतिहास-कविकर्मप्रभृतीनामपि। चतुर्दशानामपि विद्यास्थानानामत्रैव साक्षात्परम्परया वा पर्यवसितिरिति न कापि संशीतिः।

न चोपदेशमन्तरा तत्त्वज्ञानमुपजायते। त्रिविधः खलुपदेशस्य पन्थाः, प्रभुमित्रकान्तासम्मितभेदात्। "पातुं तिक्तमिवौषधं मधुयुतं हृद्यं यथा स्यात्" इत्युक्तरीत्या सरसहावभावविलासैरुपदिश्य हितं, कान्ता यथा विनीतमातनोति, तथा सरसललितमधुरभणितिभिः कविः सुकुमारमतीनपि विबोधयतीति तत्कर्मभूतं सकलं काव्यजातं कान्तासंमितमिति जेगीयते। त्रिष्वपि सम्मितेषु विषयः समान एव वरीवर्ति। यः श्रुतिप्रतिपादयिषितो विषयः यश्च मित्रसम्मिततात्पर्यविषयः, स एव कविभिः काव्येषूपवर्ण्यते हृदयङ्गमतयेति सहृदया एव प्रमाणम्।

तत्रापि कविकुललालामः कालिदासो विलासयति रसिकजनचित्तम्। समुल्लासयति सहृदयहृदयम्। आपादमस्तकमाप्लावयति स्रोतसा रसस्य। मधुरमभिव्यञ्जयति तत्त्वं श्रुतिस्मृतिसारभूतम्। निमज्जयति नितरामनितरसुलभसाध्ये श्रुत्यन्तविचारपूरे। किं बहुना ? परमोपादेयमात्मतत्वं सरसमुपदिशन् न केवलं महाकविपदं महर्षिपदञ्च समलङ्करोति।

महाकविरयं क्वचित् स्वमुखादेव स्वाशयमाविष्करोति। यथा रघूणामन्वयविषये। कदाचित् स्वकल्पितपात्रमुखात् -- यथा वसिष्ठमुखादजस्योपदेशः। ऐहिकजीवनविचारे नास्त्येवानादरोऽस्य कवेः "शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधन"मिति हि तस्योक्तिः। अयमपूर्वावकाशः कृपया दत्तो भगवता कठिनकलेवरयोगः आत्मसाक्षात्कारसाधनभूतः। अतोऽत्रानादरोनैव कार्यः। उक्तञ्च –

"महता पुण्यपण्येन कृतेयं कायनौस्त्वया।
गन्तुं दुःखोदधेः पारं त्वर यावन्न भिद्यते॥" इति।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रूयते श्रुत्यन्तेऽपि -- "इह चेदवेदीदथ सत्यमस्ति नचेदिहावेदीन् महती विनष्टिः" इति। अयंकठिनकलेवरयोगो न शाश्वतः किन्तु क्षणभंगुरः। अत एव "अप्रमत्तेन वेद्धव्यं शरवत्तन्मयो भवेत्"। शरीरयोगोऽयमौपाधिकः। यदि चिरन्तनः स्यात् बन्धोऽपि चिरन्तन एव भवेत्। अत एवापेक्षितं देहस्य पतनं चेतनस्य। अजमुपदिदेश वसिष्ठः "मरणं प्रकृतिः शरीरिणाम्" इति। कुतस्तर्हि मृत्युभीता जनाः? अत्रोपदिशन्ति महात्मानः "प्रायेणाकृतकृत्यत्वात् मृत्योरुद्विजते जनः। कृतकृत्याः प्रतीक्षन्ते मृत्युं प्रियमिवातिथिम्" इति। कृतकृत्यता नामात्मसाक्षात्कारसाधनसम्पादनम्। कथमस्माभिरस्मिन् लोके वर्तितव्यम् ? यथा प्रथितयशसो रघुवंशललामाः सार्वभौमाः। उक्तं हि महाकविना –

"शैशवेऽभ्यस्तविद्यानां यौवने विषयैषिणां। वार्धके मुनिवृत्तीनां योगेनान्ते तनुत्यजाम्॥
त्यागाय सम्भृतार्थानां सत्याय मितभाषिणाम्। यशसे विजिगीषूणां प्रजायै गृहमेधिनाम्॥" इति --

दिलीपमुपवर्णयन् महाकविरयमाह -- "असक्तः सुखमन्वभूत्" इति। "अप्यर्थकामौ तस्यास्तां धर्म एव मनीषिणः" इत्यपि। आत्मसाधननिर्वर्तनोपकरणस्य शरीरस्य रक्षणं साधनावसानपर्यन्तमावश्यकमेव। तदर्थं शास्त्रसम्मत एव भोगः धर्माविरुद्धानामर्थानां कामानाञ्च। यः कश्चिदैहिकजीवनमेव परमं साध्यमिति कदापि मन्येत तदासौ नष्टसारः सुतरां भवेत्। जीवनसरणिरियमाध्यात्मिकसाधनस्याङ्गभूतैव। श्रूयते हि त्रयीततिः - "कश्चिद्धीरः प्रत्यगात्मानमैक्षत्।" "नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय।" "ब्रह्मविदाप्नोति परम्।" "तमेवंविद्वानमृत इह भवति। तमेवं विदित्वातिमृत्युमेति।" इत्यादिः।

ऐहिकजीवने तावत् महाकविरयं "ब्राह्मणाविविदिषन्ति यज्ञेन दानेन तपसानाशकेन" इति श्रुतिमनुसरन् यज्ञदानतपांसि प्रशंसति। स्पष्टा तस्य यज्ञप्रशंसा "दुदोह गां स यज्ञाय सस्याय मघवा दिवम्" इति सुप्रसिद्धमिदं दानं रघोः। स भगवान् परमेश्वरोऽपि "आत्मानमात्मन्यवलोकयन्" तपस्तपति। उग्रमुमापि तपस्तप्त्वा लेभे तादृशं प्रेम, तथाविधं पतिञ्च। अन्यादृशमस्य तपोवनवर्णनं ललितेषु स्वकाव्येषु।

न केवलमयं कविरैहिकजीवनविधानमेवोपदिशति काव्यमर्यादया परन्तु परतत्त्वस्वरूपं मोक्षोपायं पुरुषार्थञ्च सुस्पष्टमभिवर्णयति।

भगवतस्तत्त्वमेकमेवाद्वितीयम्। परमात्मा जगतः पिता धाता नियन्तानुमन्ता प्राप्यः प्रापकश्च। सर्वमिदं तस्य संकल्पेनैव धृतम्। वाङ्मनसयोरभूमिः स वाङ्मनसैकभूमिः। अनन्तकल्याणगुणगणसागरः परस्तात्परः तथापि भक्तानुग्राहकः परमसुलभः परमसुहृच्च। अवाङ्मनसगोचरतां स्तुतिविषयताञ्च भगवतः स्तौति महाकविः --

"प्रणिपत्य सुरास्तस्मै शमयित्रे सुरद्विषाम्। अथैनं तुष्टुवुस्स्तुत्यं अवाङ्मनसगोचरम्॥" इति

विशेषणद्वयमिदमापाततो विरुद्धमिव भाति। "यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह", "यद्वाचानभ्युदितं येन वागभ्युद्यते", इत्युपवर्णयन्त्यः श्रुतयोऽपि "तद्विजिज्ञासस्व" "वचसां वाच्यमुत्तमम्", "ब्रह्मविदाप्नोति परम्" इति प्रतिपादयन्ति। निरवधिः खलु महिमा भगवतः, साकल्येनावगन्तुमशक्य एव। अमुमेवाशयमुपपादयति सरसमत्र महाकविः। क्रममुमनुसृत्य तदुत्तरकालिकाः दार्शनिका अप्युपदिदिशुः -- "वाक्तित्तागोचरत्वश्रुतिरपि हि परिच्छित्यभाव प्रयुक्ता"॥ इति। कविरयमपि शशंस "न सन्ति याथार्थ्यविदः पिनाकिनः" इति। गुणानन्त्यमेवावेदनस्य निदानम्। तदभ्यधायि महाकविना --

"उदधेरिव रत्नानि तेजांसीव विवस्वतः। स्तुतिभ्यो व्यतिरिच्यन्ते दूराणि चरितानि ते।
महिमानं यदुत्कीर्त्य तव संह्रियते वचः। श्रमेण तदशक्त्या वा न गुणानामियत्तया॥" इति।

भगवान् यामुनः स्तोत्ररत्ने सरणिमिमामेव सम्पश्यन् स्तौति -- "यद्वा श्रमावधि यथामति चाप्यशक्तः" । इति।

"प्रत्यक्षेऽप्यपरिच्छेद्यः महाद्यिर्महिमा तव। आप्तवागनुमानाभ्यां साध्यं त्वां प्रति का कथा॥"

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

इत्यादिना भगवस्तत्त्वस्य निगमदूरतां निरूपयन्नयं प्रकटयति भगवतः स्वरूपस्यापारतामपरिच्छिन्नताञ्च।

"अशब्दमस्पर्शमरूपमव्ययं तथा रसं नित्यमगन्धवच्च यत्।
अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं निचाय्य तं मृत्युमुखात्प्रमुच्यते॥"

"न तत्र चक्षुर्गच्छति नो मनो न विद्मो न विजानीमः।"
"नैनमूर्ध्वं न तिर्यञ्चं न मध्ये परिजग्रभत्। न तस्येशे कश्चन तस्य नाम महद्यशः।"

"न संदृशे तिष्ठति रूपमस्य न चक्षुषा पश्यति कश्चनैनम्।
हृदा मनीषा मनसाभिक्लृप्तो य एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति॥"

इत्युपनिषज्जातं भगवन्तमुपवर्णयन्ति। कविकुललालामोऽपि श्रुतिस्मृतिप्रतिपादितां सर्वस्मात्परतां भगवतो निरूपयति --

"अमेयो मितलोकस्त्वमनर्थी प्रार्थनावहः। अजितो जिष्णुरत्यन्तमव्यक्तोव्यक्तकारणम्॥
सर्वज्ञो सर्वविज्ञाता सर्वयोनिस्त्वमात्मभूः। सर्वप्रभुरनीशस्त्वमेकस्त्वं सर्वरूपभाक्॥
जगद्योनिरयोनिस्त्वं जगदन्तो निरन्तकः। जगदादिरनादिस्त्वं जगदीशो निरीश्वरः॥
त्वं पितॄणामपि पिता देवानामपि दैवतम्। परतोऽपि परश्चासि विधाता वेधसामपि"॥ इति।

स सर्वेश्वरेश्वरः सर्वान्तर्यामीति श्रुतिमस्तकेष्वनेकशो जोघुष्यते -- "य आत्मनि तिष्ठन् य आत्मनोऽन्तरो यमात्मानवेद यस्यात्मा शरीरं स त आत्मान्तर्याम्यमृतः" इत्यादिना। एतमेवांशमयं कालिदासोऽपि प्राचीकटत् --

"प्रत्येकं विनियुक्तात्मा कथं न ज्ञास्यसि प्रभो।
या नः प्रीतिर्विरूपाक्ष त्वदनुध्यानसम्भवा।
सा किमावेद्यते तुभ्यमन्तरात्मासि देहिनाम्॥
देशे देशे गुणेष्वेवमवस्थास्त्वमविक्रियः।
हृदयस्थमनासन्नमकामं त्वां तपस्विनम्"॥ इति।

सकलेषु चेतनाचेतनपदार्थेष्वन्तरात्मतया स्थितः परमात्मेति शास्त्रतात्पर्यम्। तथावस्थितोऽपि दोषासंस्पृष्टो विकाररहितः। न हि संस्पृशेयुरात्मानं देहगता दोषाः। एवं परमात्मनः सर्वव्यापकताञ्च -- "अथ विश्वस्य धातारं ते सर्वे सर्वतोमुख" मित्यादिना स्फुटयति।

कवेरस्य नास्ति विश्वासः सांख्यसिद्धान्ते। प्रकृतिरेव बद्ध्यते मुच्यते च पुष्करपलाशवन्निर्लिप्तः पुरुषः उदासीनः इति हि सांख्याः वदन्ति। कालिदासस्य मते परं भगवानेव प्रकृतिः पुरुषश्च। आह स एव --

"त्वामामनन्ति प्रकृतिं पुरुषार्थप्रवर्तिनीम्। तद्दर्शिनमुदासीनं त्वामेव पुरुषं विदुः"॥ इति --

भगवद्गीतारीतिमेवाश्रित्यानेन कविनोपावर्णि विभूति योगो भगवतः।

"द्रवः सङ्घातकठिनः स्थूलः सूक्ष्मो लघुर्गुरुः। व्यक्तो व्यक्तेतरश्चासि प्राकाम्यं ते विभूतिषु"॥
"त्वमेव हव्यं होता च भोज्यं भोक्ता च शाश्वतः। वेद्यञ्च वेदिता चासि ध्याता ध्येयञ्च यत्परम्"॥ इति

एवं "आत्मानमात्मना वेत्सि सृजस्यात्मानमात्मना।
आत्मना कृतिना च त्वमात्मन्येव प्रलीयसे"॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

इत्यादिना विश्वस्यास्य निखिलस्य भगवानेवाभिन्ननिमित्तोपादानकारणमिति श्रुत्यर्थं स्फुटयता महाकविना सत्कार्यवाद एव समाद्रियते। भूतमिथुनदैनन्दिनसृष्टिं प्रलयञ्चायं प्रदर्शयति --

"यदमोघमपामन्तः उप्तं बीजमज त्वया। अतश्चराचरं विश्वं प्रभवस्तस्य गीयसे"॥ इति भूतसृष्टिः
"स्त्री पुंसावात्मभागौ ते भिन्नमूर्तेः सिसृक्षया। प्रसूतिभाजः सर्वस्य तावेव पितरौ स्मृतौ"॥ इति मिथुनसृष्टिः,
"स्वकालपरिमाणेन व्यस्त रात्रिन्दिवस्य ते। यौ नु स्वप्नावबोधौ तौ भूतानां प्रलयोदयौ"॥ इति

दैनन्दिनसृष्टिप्रलयौ च सुस्पष्टमभ्यधायिषाताम्। एवमवताररहस्यञ्च भगवद्गीतामनुसृत्यैव महाकविः प्रकाशयति --

"अवतारस्य सत्यत्वमज यत्स्वस्वभावता।
शुद्धसत्वमयत्वञ्च स्वेच्छामात्रनिदानता॥

धर्मग्लानौ समुदयः साधुसंरक्षणार्थता"॥ इतिमे विषयाः --
"अजस्य गृह्णतो जन्म निरीहस्य हतद्विषः।

स्वपतो जागरूकस्य याथार्थ्यं वेद कस्तव॥
अनवाप्तमवाप्तव्यं न ते किञ्चन विद्यते।

लोकानुग्रह एवैकः हेतुस्ते जन्मकर्मणोः"॥ इत्यादिना विशदीकृताः।

महाकविरयं त्रिमूर्त्यैक्यवादी हरिहरयोस्तथा विधिहरयोश्चाभेदमामनुते। "नमस्त्रिमूर्तये तुभ्यं प्राक् सृष्टेः केवलात्मने" इत्यादिना स्फुटयति। "एकैवमूर्तिर्बिभिदे त्रिधासौ" इत्युदाहरन्तो वेदान्तदेशिका अपि कालिदासस्यैव त्रिमूर्त्यैक्यवादमभिमन्यन्ते। एवमपि कवेरस्य परमेश्वर एवेष्टदेवता। तत्रैव विपुला भक्तिर्दरीदृश्यते विशेषतः स्तुतेः। तत्वस्वरूपवदुपायस्वरूपञ्चोपदिशति -- "योगेनान्ते तनुत्यजाम्", "अन्तर्यश्च मुमुक्षुभिर्नियमितप्राणादिभिर्मृग्यते" इत्यादिकं वदतः कवेरस्य दृश्यते योगे समादरः। परन्तु न केवलमयं योग एवात्मसाक्षात्कारसाधनं, किन्तु अष्टाङ्गयोगसहकृतो भक्तियोग एव साधीयान् मार्ग इति तस्याशयः। अत एवोक्तं "स्थिर भक्तियोग सुलभः" इति। एवं

"अभ्यासनिगृहीतेन मनसा हृदयाश्रयम्। ज्योतिर्मयं विचिन्वन्ति योगिनस्त्वां विमुक्तये"॥

इत्यत्र युष्मदर्थः परमात्मैव न तु प्रत्यगात्मेति संसूच्यते भक्तियोग एव सुस्पष्टम्।

"हरिर्हरति पापानि दुष्टचित्तैरपि स्मृतः। अनिच्छयापि संस्पृष्टः दहत्येव हि पावकः"॥

इत्यभियुक्तोक्तं स्मरणस्य माहात्म्यञ्च प्रकटीकरोति --

"केवलं स्मरणेनैव पुनासि पुरुषं यतः। अनेन व्यक्तयः शेषाः निवेदितफलास्त्वयि"॥
"त्वय्यावेशितचित्तानां त्वत्समर्पितकर्मणाम्। गतिस्त्वं वीतरागाणामभूयः सन्निवृत्तये"॥

इति कथयन् कालिदासोऽपि गीताप्रतिपादितं भगवत्यात्मीयसमर्पणमेव मोक्षोपायमुररीकरोति।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

यद्यप्यस्य महाकवेरुल्लसति श्रद्धा दृढतराश्रुत्यन्तेषु तथापि नास्तीतरेषु मोक्षोपायेष्वास्तिकनास्तिकदर्शनेष्ववज्ञा, परन्तु चकास्त्यादरः। उक्तं हि तेनैव --

"बहुधाप्यागमैर्भिन्नाः पन्थानः सिद्धिहेतवः। त्वय्येव निपतन्त्योघा जाह्नवीया इवार्णवे"॥ इति

सतीत्थमधुना कतिचनवचनेन सूचयामोदर्शनसारं महाकवेः कालिदासस्य --

(१) द्वैताद्वैतादिदर्शनस्थापकाचार्याणां श्रीशंकररामानुजमध्वाचार्याणामाविर्भावात्प्रागेव विलसन् कालिदासः श्रुतिस्मृतिपुराणेतिहाससारं संगृह्यस्वकाव्येषूपदिदेश ललितया विधया तत्त्वं हितपुरुषार्थस्वरूपम्।

(२) ईश्वरवादी कालिदासः। ईश्वरोपासनेनैव मुक्तिरिति तस्य सिद्धान्तः।

(३) श्रुतिशिखरेष्विव कवेरस्यापि कृतिषु तत्रतत्रोपलभ्यन्ते वचनान्यद्वैतप्रतिपादकानि -- "आत्मानमात्मना वेत्सि", "प्राक् सृष्टेः केवलात्मने", "त्वमेव हव्यं होता च", इत्यादीनि। न च तावतैव वक्तुं पार्यते, यत् श्रीशंकरभगवत्पादैः प्रतिपादितमात्मस्वरूपं शुद्धबुद्धमुक्तस्वरूपं चैतन्यमेवेति, तदेवाभिप्रेतमस्यापि महाकवेः कालिदासस्येति।

(४) कवेरस्य भक्तिमार्गे परमादरः।

(५) ऐहिकामुष्मिकसमन्वयः सम्पादितः कविनानेन समुल्लसति।

एवं सर्वोपकारकं दर्शनं कालिदासस्यविभिन्नमतभूयिष्ठेऽस्मिन् संसारे, मतिमोहसंमुग्धे मार्गदर्शको ज्ञानमयः प्रदीपो विभाति निगमसौधदीपश्रिया चिरमिति शम्।

விசிஷ்டாத்வைத ஸித்தாந்தமாகிய ஸ்ரீவைஷ்ணவ ஸம்ப்ரதாயத்தில் அவிச்சிந்நபரம்பரையாய் மூன்று மடங்கள் பிரசித்திபெற்று விளங்குகின்றன. அவற்றில் ஸ்ரீப்ருஹ்மதந்த்ர பரகாலமடம் மைஸூரை ப்ரதான ஸ்தானமாகக் கொண்டது. அந்தமடத்தில் ஸாதாரணமாய் லக்ஷ்மீஹயக்ரீவன் ஆராதிக்கப்பட்டுவருகிறார். ஸரஸ்வதியால் ஸ்ரீபாஷ்யகாரருக்குக் கொடுக்கப்பட்டு ஸ்ரீபாஷ்யகாரர் ஆராதித்துத் தம் அந்திமதசையில் ஜ்ஞானபுத்ரரான திருக்குருகைப்பிரான் பிள்ளானுக்குப் பிரசாதிக்க அவர் முதல் அந்த திருவம்சத்தில் நாலுதலைமுறை ஆராதனத்தில் எழுந்தருளியிருந்து நாலாவதான ஸ்ரீபுண்டரீகாக்ஷ தேசிகரால் ஸ்வப்ந நியமனப்படி ஸ்ரீதேசிகனுக்கு எழுந்தருளப்பண்ணிக் கொடுக்கப்பட்டார். ஸ்ரீதேசிகன் ஆராதித்து தம் சரம ஸமயத்தில் தம்திருவடிகளான ப்ருஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ரஸ்வாமிக்கு ப்ராஸாதிக்க அதுமுதல் அந்த மடபரம்பரையில் ஆராதனத்தில் எழுந்தருளியிருக்கிறார்.

ஸ்ரீஅஹோபிலமடத்தின் ஸ்தாபகரான ஸ்ரீமத் ஆதிவண்சடகோப யதீந்த்ர மஹாதேசிகன் இந்த ப்ருஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ரஸ்வாமியின் திருவடிகளான கடிகாசதகம் அம்மாள் ஸன்னிதியில் ஸம்ப்ரதாயார்த்தோபதேசம் பெற்றவர்.

ஸ்ரீப்ருஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ரஸ்வாமி பரம்பரையில் நாலாவது பட்டம் ஸ்வாமி ஸ்ரீபரகாலஸ்வாமி என்று திருநாமம் பெற்றவர். காலக்கிரமத்தில் ப்ருஹ்மதந்த்ர பரகாலஸ்வாமி என்கிற பட்டப்பெயரால் அந்தமடத்து ஸ்வாமிகள் வ்யவஹரிக்கப்படலானார்கள்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

तर्कस्वरूपनिरुपणम्

श्रीमान् उ । वे । डा नावल्पाक्कम् शठकोप रामानुजताताचार्यः

मानाधीना मेयसिद्धिः इति शास्त्रेषु व्यवहरन्ति। किंचिद्वस्तुविषयकनिश्चयः प्रत्यक्षादिप्रमाणाधीनः इति तदर्थः। क्वचित् विषये तर्कसहकारेणैव प्रमाणान्यर्थं निर्णेतुं प्रभवन्तीति सर्वे शास्त्रकारा अभ्युपगच्छन्ति। तत्र को नाम तर्क इति तर्कस्व रूपविषयेऽपि मतभेदः आपाततः दृश्यते। ऊहस्तर्कः, अनुमानं तर्कः, युक्तायुक्तविचारः तर्कः, आरोपात्सकः तर्क इति तत्र तत्र ग्रन्थेषु दृश्यते। तत्स्वरूपनिर्णयाय अयं लेखः प्रस्तूयते।

गौतमप्रणीते न्यायदर्शने --

"अविज्ञाततत्त्वेऽर्थे कारणोपपत्तितस्तत्त्वज्ञानार्थमूहस्तर्कः" इति सूत्रम्। तत्र वात्स्यायनभाष्यम् - अविज्ञायमानतत्त्वेऽर्थे जिज्ञासा तावत् जायते इममर्थं जानीय इति। अथ जिज्ञासितस्य वस्तुनः व्याहतौ धर्मौ विभागेन विमृशति किं स्विदित्थम् ऊहोस्विदित्थम् इति। विमृश्यमानयोः धर्मयोः कारणोपपत्त्या एकम् अनुजानाति संभवत्यस्मिन् कारणं प्रमाणं हेतुरिति। कारणोपपत्त्या स्यादेतदेवं नेतरत् इति। योऽयं ज्ञाता ज्ञातव्यमर्थं जानीते तं च भोः जानीयेति जिज्ञासा भवति। ततः स किमुत्पत्तिधर्मकः उतानुत्पत्तिधर्मकः इति विमर्शः। विमृश्यमाने अविज्ञायमानतत्त्वे अर्थे यस्य धर्मस्य अभ्यनुज्ञाकारणमुपपद्यते तमनुजानाति, यत्र कारणमनुपपद्यमानं पश्यति तत् नानुजानाति। सोऽयम् एवं लक्षण ऊहस्तर्कः इत्युच्यते - इति।

अनेन भाष्येण एकतरपक्षाभ्युपगमलक्षणः ऊहस्तर्क इति ज्ञायते। सा चाभ्यनुज्ञा एकतरकोरिसंभावनारूपेति वदन्ति।

न्यायदर्शनप्रथमसूत्रे भाष्यकार आह - तर्को न प्रमाणसंगृहीतो न प्रमाणान्तरम् प्रमाणानामनुग्राहकः तत्त्वज्ञानाय कल्पते इति।

तत्र वार्तिककार आह - तर्को न प्रमाणं। अपरिच्छेदकत्वात्। प्रमाणविषयविभागान्तु प्रमाणानामनुग्राहकः। यः प्रमाणानां विषयः तं विभजते। कः पुनः विभागः। युक्तायुक्तविचारः। यत्तत्र युक्तं भवति तत् अनुजानाति न तु अवधारयति। अनवधारणात् प्रमाणान्तरं न भवति - इति।

तत्र तात्पर्यटीकाकारो वाचस्पतिमिश्रः - एतदुक्तं भवति - प्रमाणं तत्त्वावधारणाय प्रयुक्तं प्रभाकरणत्वात् इति कर्तव्यतामपेक्षते। तर्कश्च प्रमाणविषयविषयक युक्तायुक्तविचारात्मा प्रमाणं युक्ते तत्त्वे प्रवर्तमानम् अनुजानन् प्रमाणमनुगृह्णाति। तदनुगृहीतं प्रमाणं तत्त्वनिर्णयाय पर्याप्तम्। न च प्रमाणविषये चेत् तर्कः प्रवर्तते कृतमस्य प्रमाणानुज्ञया। नन्वयमेव निश्चायकः कस्मान्न संभवतीति सांप्रतम्। तस्य एवं चेदेवं स्यादिति प्रसङ्गरूपतया पारतन्त्र्येण स्वयम् असाधकत्वात् - इति प्राह।

श्रीभाष्यकाराः नविलक्षणत्वाधिकरणे एवं प्राहुः – "अवश्यं च शास्त्रस्य अनन्यापेक्षस्यातीन्द्रियार्थगोचरत्वेऽपि तर्कोऽनुसरणीयः यतः सर्वेषां प्रमाणानां क्वचित् क्वचिद्विषये तर्कानुगृहीतानामेवार्थनिश्चायकत्वम्। तर्को हि नाम अर्थस्वभावविषयेण वा सामग्री विषयेण वा निरूपणेन अर्थविशेषे प्रमाणं व्यवस्थापयत् तदितिकर्तव्यतारूपमूहापरपर्यायं ज्ञानम्। तदपेक्षा च सर्वेषां प्रमाणानां समाना" इति।

अनेनापि ऊहस्तर्कः इति भाष्यकाराशयः ज्ञायते।

नव्यतार्किकास्तु - तर्कः अनुमानप्रमाणानुग्राहकः आरोपात्मकः। पर्वतो वह्निमान् धूमात् इत्यनुमानप्रयोगे धूमोऽस्तु वह्निर्मास्तु इति व्यभिचारशङ्कायाम् धूमो वह्नेरप्रयोजक इति वा शङ्कायां तन्निवर्तकः यदि वह्निर्नस्यात् तर्हि धूमोऽपि न स्यात् इत्याकारकः व्याप्यारोपेण व्यापकारोपात्मकः तर्कः। अत्र आरोपो नाम बाधकालीनेच्छाजन्यः भ्रमात्मकः ज्ञानविशेषः इत्याहुः।

अत्र विषये सर्वतन्त्रस्वतन्त्राणां श्रीमद्वेदान्तदेशिकानां आशयं पश्यामः। श्रीमन्न्यायपरिशुद्धिग्रन्थे प्रत्यक्षाध्याये संशयनिरूपणावसरे - ऊहस्तु प्रायः पुरुषेणानेन भवितव्यम् इत्यादिरूपः एककोटिसहचरिनभूयोधर्मदर्शनात् अनुत्कटान्यकोटिकः संशय एव। प्रायः पुरुषेण भवितव्यमिति पुरुष एवेत्यभिप्रायश्चेत् यथोचितं प्रत्यक्षानुमानादिष्वनुप्रवेशः। तर्करूपम् ऊहं तु अनुमाने वक्ष्यामः - इति प्रतिपादितम्। एवं चेत् एवं स्यात् इत्याकारकः ऊहः तर्क इति तेषाम् आशयः।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

अनुमानाध्याये -

न तर्कोऽनुमानम् नापि न्यायोऽनुमानम्। न्याप्यानङ्गीकारेण व्यापकानिष्टप्रसञ्जनं हि तर्कः। यथा यदि वह्निर्नयात् तर्हि धूमोऽपि न स्यात् इति। व्याप्यात् व्यापकप्रतीतिः अनुमानम् - यथा पर्वतो वह्निमान् धूमात् इति। यद्यपि जन्माद्यधिकरणे भाष्ये - "तर्कश्च साध्यधर्मान्यभिचरितसाधनधर्मान्वितविषयकत्वात् न निर्विशेषवस्तुनि प्रमाणम्" इति अनुमानेऽपि तर्कशब्दः प्रयुक्तः। तथापि न विलक्षणत्वात् इत्यधिकरणे – "यतः सर्वेषां प्रमाणानां क्वचिद्विषये तर्कानुगृहीतानामेवार्थनिश्चयहेतुत्वम्" इति,

"आर्षं धर्मोपदेशं च वेदशास्त्राविरोधिना। यस्तर्केणानुसन्धत्ते स धर्मं वेद नेतरः॥"

इति च। गीताभाष्ये च – "मत्तः स्मृतिज्ञानिमपोहनं च" ऊहनमूहः - ऊहो नाम प्रमाणानुग्राहकम् इदं प्रमाणम् इत्थं भवितुमर्हतीति प्रमाणप्रवृत्त्यर्हताविषयकं सामग्र्यादि निरूपणजन्यं ज्ञानम् इत्युक्तम्।

किं च "तर्काप्रतिष्ठानात्" इति सूत्रं "तर्कोऽप्रतिष्ठः" इति स्मृतिश्च तर्कस्य अनुमानादन्यत्वं सूच्यतः।

न हि प्रमाणभूतमनुमानमप्रतिष्ठितं स्यात्।

किं च एवंत्वात् एवम् धूमवत्त्वात् वह्निमान् इत्यादि अनुमानाकारः। एवं चेत् एवं स्यात् निर्वह्निश्चेत् निर्धूमः स्यात् इति तर्कस्याकारः। तथा च आकारभेदात् कथं तर्कानुमानयोः ऐक्यम्।

अपि च आरोपितविषयकस्तर्कः। अनारोपितविषयकमनुमानमिति तयोर्भेदः। न हि सधूमे पर्वते निर्धूमत्वप्रसङ्ग इति धीः अनारोपितविषया अनुमितिः भवेत्।

अपि च तर्कः विपर्यये पर्यवस्यति। यदि पर्वतो वह्न्यभाववान् स्यात् तर्हि धूमाभाववान् स्यात् इति तर्को हि धूमवत्त्वात् वह्निमान् पर्वत इति विपर्यये धूमाभावविपर्यये धूमे वह्न्यभावविपर्यये वह्नौ च पर्यवस्यति। नैवमनुमानं विपर्यये पर्यवसायि। अपि तु स्ववेद्ये एव पर्यवस्यति। तर्कस्तु स्ववेद्यविपर्यये पर्यवस्यतीति महान् तर्कानुमानयोः भेदः।

सिद्धान्तः - यत्तु भाष्ये सर्वेषां प्रमाणानां तर्कानुग्रहापेक्षा इत्युक्तम्। तदपि तर्कस्य प्रमाणत्वाभावं न स्थापयति। प्रमाणस्यैव सतः प्रमाणानुग्राहकत्वसंभवात्। कथमनुमानत्वं तर्कस्येति चेत् - व्याप्तिमुपजीव्य प्रवर्तमानत्वात्। साध्याभावस्य हेत्वभावव्याप्यत्वमुपजीव्य हि तर्कः प्रवर्तते।

अपि च अप्रमाणस्य तर्कस्य प्रमाणानुग्राहकत्वं कथमिति प्रश्ने किमुत्तरम्। विपक्षजिज्ञासाविच्छेदद्वारेति चेत् - तुल्यमिदं प्रमाणत्वपक्षेऽपि। पक्षे साध्यं मास्तु इति जिज्ञासा विपक्षेच्छा। तन्निवृत्तिः तर्केण अनुमानप्रमाणरूपेण सतापि निवर्तयितुं शक्यत एव।

यत्तु - तर्काप्रतिष्ठानात् तर्कोऽप्रतिष्ठः इति सूत्रस्मृतिभ्यां तर्कस्याप्रतिष्ठितत्व कथनेन तस्यानुमानान्यत्वं सिद्ध्यतीति। तदपि न तर्कस्यानुमानत्वेऽपि अप्रतिष्ठितत्वसंभवात्। प्रत्यक्षश्रुतिभ्यां विरुद्धस्यानुमानस्यापि अप्रतिष्ठितत्वाङ्गीकारात्।

अत एव भाष्ये - अतोऽतीन्द्रियार्थे शास्त्रमेव प्रमाणम्। तदुपबृंहणायैव तर्क उपादेयः - इत्युक्तम्।

अत एव मनुनापि -

आर्षं धर्मोपदेशं च वेदशास्त्राविरोधिना। यस्तर्केणानुसन्धत्ते स धर्मं वेद नेतरः॥

इत्युक्तम्। तस्मात् तर्कोऽनुमानरूप इति न्यायपरिशुद्धौ देशिकचरणैः निरूपितमत्र संगृहीतम्। आरोपरूपमनुमानम् आरोपानात्मकानुमानस्यानुग्राहकं प्रमाणान्तरस्य चानुग्राहकमिति तत्त्वम्।

ஶ்ரீமத்வேதமார்கப்ரதிஷ்டாபனாசார்யேத்யாதி – அபிநவ ராமாநுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகால ஸ்வாமிகள் 25 வருஷங்களுக்கு முன்பு ஶ்ரீ உ.வே. ஜயா தேவநாதாசார்ய ஸ்வாமி எழுந்தருளியிருந்த ஸமயம் ஶ்ரீலக்ஷ்மிஹயக்ரீவனை எழுந்தருளப்பண்ணிக்கொண்டு நாவல்பாக்கம் அக்ரகாரத்துக்கு எழுந்தருளி அங்கு வாஹனமண்டபத்தில் லக்ஷ்மிஹயக்ரீவனை எழுந்தருளப்பண்ணி திருவாராதனம் பண்ணினார். ஶ்ரீ உ.வே. மஹாவித்வான் கொத்திமங்கலம் K.S. வரதாச்சார்யஸ்வாமியும் எழுந்தருளினார். அன்று ஊரில் வித்வத்ஸபையும் நடைபெற்றது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीहयग्रीवाय नमः ॥

॥ श्रीसद्गुरवे नमः ॥

"देशिकानां कविताकौशलम्"

सारंसारं परं ज्योतिः देशिकानां समासतः ।
कविताकौशलं नाथो विविनक्ति यथामति ॥ १ ॥

इह हि अनादि महामोहनिशास्वप्नविपर्ययपरम्पराविरचिते जन्मजरामरणहर्षामर्षशोकाद्यनर्थ सङ्कटसहस्रारिषड्वर्ग-सङ्कुले ग्रहोपग्रहेतिबाधव्याघ्रभीकरे तापत्रयदावानलज्वालासमाकुले षड्भिर्मिबध्यमानप्राणिनिकाये संसारमहारण्ये मोमुह्यमानानां बम्भ्रम्यमाणानां समुद्विधीर्षया

"ममैवांशो जीवलोके जीवभूतस्सनातनः" (भगवद्गीता, अ० २५, श्लो० ७)

"यथाग्नेर्विष्फुलिङ्गा निस्सरन्ति" (बृहदारण्यकोपनिषत्)

—इत्यादि वचन निर्वृत्तार्थस्वकला जीवकोट्यज्ञानान्धकारनिराकरणचण ज्ञानाञ्जनशलाकारूप शास्त्र—कलादिजालं निसर्गनियमनरूपं परमकारुणिको भगवान् प्रकटीचकार। तेषां सर्वेषामपि शास्त्रादीनां विभिन्न पथगामित्वेऽपि लक्ष्यैक्यमविप्रतिपन्नं शोभतेतराम्। तच्च शम एव। अभिहितं च—

"शमे सर्वं प्रतिष्ठितम्" (तै० उ०)

शमार्थं सर्वशास्त्राणि विहितानि मनीषिभिः। स एव सर्वशास्त्रज्ञः यस्य शान्तं मनस्सदा ॥ (महाभारतम्)

अत्र शमो नामेन्द्रियनिग्रहः। ग्रहधातोः ज्ञानमर्थः। निरित्युपसर्गः। ततश्च—

"उपसर्गेण धात्वर्थो बलादन्यत्र नीयते।" (सिद्धान्तकौमुदी)

"निर्निश्चयनिषेधयोः" (अमरकोशः)

—इति न्यायकोशयोर्मानबलेन तत्तदिन्द्रियाणां भोग्यवस्तुतया विषयतया च प्रातिस्विकार्थनिकरासाङ्कर्यानुभूतिरेवेन्द्रिय-निग्रहपदवाच्योऽर्थः इत्यत्र श्रुतिस्मृत्यादय एव परमं प्रमाणम्। इयञ्चानुभूतिः तत्तदिन्द्रियाधीशपर्यवसायिनी भवेत्। एवञ्चैवमर्थभोगमजानन्तः सर्वेऽपि चेतनाः हयात्मकस्वेन्द्रियादीनि निरभीशुमनोराज्यसमुज्जृम्भितानि यथा यथा नयन्ति तथैवानुयान्तः—

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"विपर्ययो मिथ्याज्ञानमतद्रूपप्रतिष्ठम्" (योगसूत्रम्, १–८)—इत्युक्तदिशा अनात्मन्यात्मत्वबुद्ध्या, अनित्ये नित्यत्वबुद्ध्या सुखे असुखत्वबुद्ध्या, असुखे सुखत्वबुद्ध्या, दुःखे अदुःखत्वबुद्ध्या, अदुःखे दुःखत्वबुद्ध्या, अहेये हेयत्वबुद्ध्या, हेयेऽहेयत्वबुद्ध्या महामोहान्धकारावृते महत्यवटे पातं पातं तत उपरिष्टात् अजङ्गालत्वात् आरोढुमशक्ताः, जङ्गालत्वेऽपि विवेकाभावात् तत्रैव विष्वक् कर्दमगतकीटा इव आटाय्यमानाः, स्वजनुषोऽन्वर्थतां मन्यन्त इत्येतन्महद्दुःखावहं ननु। एवमज्ञानागाधपारावारपारीणांस्तान्पारं परं प्रापयितुं—

"यामृषयो मन्त्रकृतो मनीषिणः। अन्वैच्छन्देवास्तपसाश्रमेण। तां देवीं वाचं" (तै. ब्रा. अष्ट. २, अनु. ८)

इत्येवंप्रकारेण तपोमात्रसमार्जितस्वमेधया आसाद्य सर्वशास्त्र-कला-विद्याः असकृदास्वाद्य सारमात्रमृषयस्तेभ्यः प्रादुः। तच्च सारं धर्मार्थकाममोक्षात्मकपुरुषार्थरूपं चकास्तितराम्। ते खलु सनातनार्य भारतमहर्षयः स्वसमयं समग्रमपि—

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः। भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्ंसस्तनूभिः। व्यशेम देवहितं यदायुः॥ (तै. आ. १.१.)

—इत्येवं प्रकारेण समत्यवाहयन्नित्यत्र तत्तदनुभूतिस्वरूपपरिचायक श्रुतिस्मृतय एव प्रमाणमित्यत्र न कापि भारतीयानां विप्रतिपत्तिः। अत–एव प्राणिजीवनात् नानारूपात् : ानवीयं जीवनमेव सर्वथाऽतिरिच्यत इत्याचन्द्रार्कमस्माकं डिण्डिमः। अत्र धर्म एवोभयजीवनभेदक इति सुभाषितम्।

स च धर्मः तत्तद्वस्तुस्वरूपस्थितिसंरक्षक एव। स च शरीरेन्द्रियदेहप्रकृतिमनोबुद्धिकालदेशात्मादिभेदेन नाना। तत्त्वं च तस्य गुहायां निहितं मनीषिमात्रगोचरम्। मनीषी च स्वरूपतो मानव एव। यतस्तदीयं जन्म नैकसत्संस्कारसंस्कृतम्। स एव संस्कारः तस्याऽजन्माधारविशालशिलारूपेणावतिष्ठते। सा च दिव्यं धाम। इत्थं खलु श्रुतिरत्र जागर्ति—

शृण्वन्ति विश्वे अमृतस्य पुत्राः। आ ये धामानि दिव्यानि तस्थुः॥ (तै. सं. कां. ४; प्र. १)

भगवती गीता—

अव्यक्तादीनि भूतानि व्यक्तमध्यानि भारत। अव्यक्तनिधनान्येव॥ (अध्या. २, श्लो. २८)

कविकुलकलहंसः कालिदासोऽपि—

मरणं प्रकृतिः शरीरिणां विकृतिर्जीवनमुच्यते बुधैः। (रघुवंशे अ. स. श्लो. ८७)—इति।

बुधैः = सृष्ट्यादितत्त्ववेत्तृभिरित्यर्थः॥ एवञ्च स्वधामप्राप्त्यर्थं मानवः अहर्निशं सत्संस्कारसंस्कृतः साक्षाद्वा परम्परया वा भवतीति तत्त्वविदां निष्ठा। एवमवस्थितः पुमान् यद्यत्करोति तत्सर्वं दैवीमय्या भावनयाऽनन्यसाधारण्या प्रचोदितस्सन्नेवेत्यत्र न द्वापरः। अत एव सर्वं संस्कृतं पश्यति। मनुष्यः, मानवः इति पदमेव स्वपदमर्थतो बोधयति स्मारयति च। "मन ज्ञाने" इति धात्वर्थात्। इत्थञ्च सत्संस्कारस्तस्य वेद-दर्शनशास्त्र-विद्या-कलाद्यध्ययनात्

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

जायते। एतदध्ययनं तत्त्वविदः साक्षात्कृतपरमपुरुषस्वरूपात् गुरोरेवानुष्ठीयमानं अर्थवत् भवति। तत्त्वविदेवोपदेष्टा, नान्यः—

तद्विद्धि प्रणिपातेन परिप्रश्नेन सेवया। उपदेक्ष्यन्ति ते ज्ञानं ज्ञानिनस्तत्त्वदर्शिनः॥ (भगवद्गीता, ४, ३४)

इति। ज्ञानात्परं न किञ्चित्। तच्चात्मन्येव योगसंसिद्धे कालेन जन्यते पच्यते च। तच्चाध्यात्मरूपमेवेति भगवती गीता गायति—

न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते। तत्स्वयं योगसंसिद्धः कालेनात्मनि विन्दति। (४, ३८)

अध्यात्मज्ञाननित्यत्वं तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम्। एतज्ज्ञानमिति प्रोक्तम्॥ इति। (१३, ११)

इत्थञ्च तत्त्वदर्शी तादृशगुरुरेवाचार्यः देशिक इति वाव्यते। आचिनोति हि शास्त्रार्थं स्वयमाचरते च धर्मांश्चेत्याचार्यः। देवानुग्रहकारकः शिष्यानुग्रहजनकः करुणामूर्तिरेव देशिक इत्युद्यते विपश्चिदपश्चिमैः। श्रुणुत देशिकमुखादेव तत्पदार्थस्वरूपम्—

सिद्धं सत्सम्प्रदाये स्थिरधियमनघं श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठं सत्वस्थं सत्यवाचं समयनियतया साधुवृत्त्या समेतम्।
डम्भासूयादिमुक्तं जितविषयगणं दीर्घबन्धुं दयालुं स्वालित्ये शासितारं स्वपरहितपरं देशिकं भूष्णुरीप्सेत्॥
(न्यासविंशतिः, श्लो. १)

अज्ञानध्वान्तरोधादघपरिहरणादात्मसाम्यावहत्वात् जन्मप्रध्वंसिजन्मप्रदगरिमतया दिव्यदृष्टिप्रभावात्।
निष्प्रत्यूहानृशंस्यात् नियतरसतया नित्यशेषित्वयोगात् आचार्यः सद्भिरप्रत्युपकरणधिया देववत्स्यादुपास्यः॥

अयमभिप्रायः— सद्वस्त्वभिव्यञ्जकः शिष्योपाध्याययोरविच्छेदेन शास्त्रसम्बन्धरूपः सम्प्रदायो यो वर्तते तत्र परिनिष्ठितं, व्यवसायात्मकबुद्धिमन्तं, क्षेत्रत्रितयेऽपि सर्वविधदोषविनिर्मुक्तं, अन्तर्वाणिं, आत्मारामं, ब्रह्मणि स्थितिशीलं, अभ्यासवैराग्यपुट पाकप्रबन्धविधूतरजस्तमोमलत्वेन सत्वमात्रवर्तिनं, सत्यस्वरूपपरब्रह्मस्फोरकवाग्व्यवहारिणं, वेदाध्ययनसम्पन्नं, समयस्वरूपनियमानुरोधेन व्यवहारचणं सद्वृत्तमयजीवनाविनाभाविनं, गुणिषु दोषारोपणादिक्रियारहितं,

इन्द्रियाणाम्हि चरतां यन्मनोऽनुविधीयते। तदस्य हरति प्रज्ञां वायुर्नावमिवाम्भसि॥ तस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता" (भग. गी. २—५८॥)

"आत्मनः विषयानुभवद्वाराणि इन्द्रियाणि" (सोमदेवनीतिसूत्रम्, आन्वीक्षिकीसमुद्देशः, ६)

—इत्युक्तदिशा तत्तदिन्द्रियप्रतिनियतविषयजुषं, बन्धोर्भौतिकाभौतिकभेदेन द्वैविध्यात् इन्द्रियात्मोभयैषणापूर्वकोभयकल्याणजनकं, निर्वाहकं, लोकत्रयसुहृदं, परदुःखप्रहाणेच्छात्मकदयावन्तं परहितप्रवणतारूपदयाशालिनं वा जीवनमहाध्येयात् स्खलते पुनः तत्स्थितिसम्पादकं, स्व-स्वान्यात्मकल्याणाशंसिनं, स्वजीवनामूलाग्रवृत्तिभूमिकानवरतभावि जन्मी स्वसौन्दर्यस्वरूपप्रतिष्ठित्यै कामयेतैव।

स्वसमवेताज्ञानतमोनिस्तारकं, दुष्कृतनिवारकं, आत्मसादृश्यनिरूपकं, विद्याजन्मदायित्वात् महतो महीयांसं—
"दिव्यं ददामि ते चक्षुः" (भगवद्गीता, ११—८)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

इतिवत् अन्तर्ज्योतिर्दर्शनसमर्थदृष्टिविस्तारकं, अप्रतिघकारुण्यवन्त, नियतपरमपदसवद्रसपायिनं, नित्यभूतशेषिभावव्यतिकराश्रयं, आचार्य परब्रह्मसत्ताविषयकज्ञानाश्रयाः साक्षात्कृतपरमपुरुषस्वरूपाश्च—

ब्रह्मविद्याप्रदानस्य देवैरपि न शक्यते। प्रतिप्रदानमथवा दद्याच्छक्तित आदरात्॥ (न्यासविंशतिव्याख्याश्लोकः)

—इत्युक्तदिशा सर्वथा प्रत्युपकरणसामर्थ्यराहित्येनाप्रत्युपकरणधीमन्तः नित्यं परब्रह्मसखत्वेनोपासीरन्।

एतादृशाः खलु देशिकाः सुरलोकनिकषायमाणमहीमण्डलमध्यविद्योतमान भारतदेशे तुण्डीरमण्डलक्षेत्रं

यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत। अभ्युत्थानमधर्मस्य तदाऽऽत्मानं सृजाम्यहम्॥

(भगवद्गीता, ४—७)

—इत्युक्तरीत्या वेदान्तार्थमूलप्रणवनादनानारूपाभिव्यक्त्याश्रयघण्टावतारत्वेननररूपेणात्मानं निजपितृभ्यां भगवत्स्वरूपभिन्नं प्रकटय्याधिष्ठाय च निजसन्देशेन स्वभावं पूरयन्तः, उपनिषदां तत्त्वमुपदिशन्तः, गुहायामुपगूढं तत्त्वं गाढमुपढौकमानाः, भगवद्भागवतेषु स्वाभाविकं विनयमुपनयन्तः, दुष्टान् शिक्षमाणाः, शिष्टान् संरक्षन्तः, अगाधभवारण्यानीदवदहनदन्दह्यमान चेतनोद्दिधीर्षवः सत्संस्कारं तदीयधर्माँश्च परिपोषयन्तः, अनुभूतविषयासम्प्रमोषलक्षणां स्मृतिं चाविसारयन्तः अद्यत्वेऽपि यशोधाम्नि परमे व्योम्नि राराजन्त इत्यहो भागधेयस्यासमाकं परा काष्ठा।

श्रीमन्तः तत्रभवन्तः क्वचिच्च—

"यः ख्यातिलाभपूजासु विमुखो वैष्णवे जने" (वेदान्तदेशिकमङ्गळानुशासनम्)—इत्येवंदिशा विमुखा अपि स्वख्यातिलाभपूजास्वभिमुखाः, क्वचिच्च दुर्गमदर्शनविन्ध्याटवीमध्यनिर्भीकविहरणपञ्चास्याः, क्वचिच्च कमनीयकविताकामिनीमृदुजलभुजलतावलयिताः, क्वचिच्च विगताडम्बरा अपि विगतवागाडम्बराः विस्तृतवागाडम्बराः दिगन्तविश्रान्तकीर्तयश्च क्वचिच्च परावलम्बिवृत्तिवियुक्ता अपि अनुयुक्ताः, अत एवाद्वितीया अपि सद्वितीयाः, क्वचिच्च शास्त्राभिनिवेशविरता अपि अनुरताः, क्वचिच्च विगत विविधविमतभाषिणोऽप्यनुगतविविधविमतभाषिणः, क्वचिच्च परविषयकुण्ठितबुद्धयोऽप्यकुण्ठितबुद्धयः, क्वचिच्च विदारितविमतिमतयोऽपि विस्तारितानुमतिमतयः, क्वचिच्च स्वप्रत्ययनेयबुद्धयोऽपि परप्रत्ययनेयबुद्धयः, क्वचिच्च परविषयजिज्ञासा रहिता अपि परविषयजिज्ञासासहिताः, क्वचिच्च शास्त्रयोन्यप्रमत्ता अपि शास्त्रयेतिप्रमत्ताः—

"त्वद्भृत्यभृत्य परिचारक भृत्य भृत्यस्य भृत्य इति मां स्मर लोकनाथ" (मुकुन्दमाला)

कर्मावलम्बकाः केचित् केचित् ज्ञानावलम्बकाः। वयं तु हरिदासानां पादरक्षावलम्बकाः॥

(वेदान्तदेशिकोक्तिः)

—इत्येवं स्वजीवनं परमैकान्तिमयं सुन्दरं निर्वहन्ति स्म।

स्वयं देशिका असाकमुपदेशकाः, सत्संस्काराधित्सवः, सनातनार्यभारतमहर्षिकल्पाः, स्वमानसीं बौद्धीं हार्दीं च दैवीं भावनां सर्वत्र नानारूपेण प्राचीकशन्। सा च दर्शन-काव्यरूपेण वैखर्या वाचा परार्थ्यवसायिन्या स्वसत्तामाविरकरोत्। ततः प्रभृति इमे परमदार्शनिकाः कवयश्च इति धरायामप्रथन्त। स्वयमेव मुक्तकण्ठं क्वचित् वादसन्दर्भे इत्थं वाचमवोचन्—

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

काव्येषु कोमलधियो वयमेव नान्ये तर्केषु कर्कशधियो वयमेव नान्ये ।
तन्त्रेषु निश्चितधियो वयमेव नान्ये कृष्णे निवेशितधियो वयमेव नान्ये ॥ इति ॥

इह खलु जगतीतले सर्वोऽयं व्यवहारः आत्ममूल एवेति

" आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत् "

—इत्यनया श्रुत्या प्रतीयते । एवञ्चेदृशव्यवहारः क्वचित् वाङ्मूलः, क्वचिच्च क्रियामूलः, क्वचिच्च मौनः इति नाना बोभूयते । वाग्व्यवहारः खलु—

आत्मा बुद्ध्या समेत्यार्थान् मनो युङ्क्ते विवक्षया । मनः कायाग्निमाहन्ति स प्रेरयति मारुतम् ॥
मारुतस्तूरसि चरन् मन्द्रं जनयति स्वरम् ॥ (पाणिनीयशिक्षा, ६-७)

—इत्येवंदिशा स्वस्वरूप प्रकटितवैखरीनिबन्धन एव । इत्थञ्च वाक् सर्वापि अन्ततः सद्रूपे प्रतितिष्ठतीति तद्वृत्तसंस्कारसंस्कृतान्तः करणानां व्यक्तमेव । इयमेव परब्रह्म-नादब्रह्म-शब्दब्रह्मात्मनाऽऽत्मानं प्रकटयन्ती ततः परब्रह्ममात्रावधिका चकासं चकासं संस्कारिणां चेतांसि मोदयते चेतयते च ।

किञ्च निरुक्तरीत्या भवन् व्यवहारः सुप्रयोजनवानेव । तच्च भिद्यत एव यथाप्रकरणम् । यथा— यः कश्चन यंकञ्चनाह्वयति हस्तमुद्यम्य चालयति प्रकृत कार्यानुकूलकृत्याश्रयतया स एव वातचेष्टाविष्टश्चेत् तथैवोद्यमननिपतनव्यापाराश्रयो भवति । प्रयोजनं तूभयत्र भिन्नमेव । प्रथमे चालनं आह्वान प्रयोजनमात्रोन्मुखं वर्तते । द्वितीये चेष्टायाः वातसम्बन्धित्वात् तत्स्वभावानुगुणत्वेन वृत्त्या चालनान्यप्रयोजनं न विद्यत एव । इत्थञ्चैवं स्थूलः लौकिकव्यवहारः ईदृशः तर्हि वाग्व्यवहारस्सर्वथा तथाभूत इत्यत्र न किञ्चिदधिकसंवेद्यम् ।

वाक्च सर्वदा प्रकटिताप्रकटितार्थस्वरूपवती चकास्ति । अत एव

वागर्थाविव सम्पृक्तौ (रघुवंशम्, १, १)

—इति जगन्मातापितृ पार्वतीपरमेश्वरावस्था प्रकटनायोपमारूपेण तयोर्नित्यसम्बन्धं सूचयतो महाकवेः कालिदासस्योपादानं सङ्गच्छते । एवमर्थप्रकाशनं न सार्वकालिकम् । अपि तु क्वचिदेव प्रकरणानुरोधेन । एवं प्रकरणस्वरूपविषयकज्ञानं सचेतसामेव धर्मबीजाविष्कृतवृक्षस्वरूप परिचयानुभववतामेव च, नान्येषाम् । तादृशस्थित्यवस्थितिरपि विशेष संदर्भेष्वेव । स च सन्दर्भः निसर्गसहजोऽपि नित्यसिद्धोऽपि कविहृदयान्तरङ्गानुरञ्जित एव समेधते ।

साम्प्रतं कविशब्दार्थ निरूपयामः । "कवृ=वर्णे" इति धातुतः एष शब्दः निष्पन्नः । वर्णशब्दो हि विस्तारार्थकः । "वर्ण=विस्तारे" इति धात्वर्थात् । स खलु निसर्गसिद्धान् विषयान् यथास्वरूपं यथाकालं प्रकटयति । तस्य क्षेत्रं आध्यात्मिकाधिदैविकाधिभौतिकभेदेन त्रिधा वरीवर्ति । इत्थञ्चैवमर्थतत्त्वं स विस्तारयति । तस्य चेदं निसर्गसिद्धं फलम्—

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

शैशवेऽभ्यस्तविद्यानां यौवने विषयैषिणाम् । वार्धके मुनिवृत्तीनां योगेनान्ते तनुत्यजाम् ॥

(रघुवंशम् १–८)

—इति ।

एवं अर्थतः विभक्तं कविकर्म काव्यमित्याख्यायते । एतदुक्तं भवति—विगलितवेद्यान्तरतया साक्षात्कृत-ज्योतीरूपपरतत्त्वः, सृष्टि-स्थिति-लय-विज्ञः, परब्रह्ममनोधर्मवान्, परब्रह्मसखश्च कविरिति परिगण्यते, तस्य कर्म च काव्यमिति । अतएव क्रान्तदर्शित्वं तस्य निश्चितं भवति । अत एव हि—

"नानृषिः कुरुते काव्यं ऋषिश्च किल दर्शनात्"

—इत्युक्तिरप्यन्वर्था भवतीति ॥

अत्र देशिकानां भाषामेव विमृशन्तुतरां विमर्शकाः—

स कविः कथ्यते स्रष्टा रमते यत्र भारती । रसभावगुणीभूतैरलङ्कारैः गुणोदयैः ॥

(यादवाभ्युदये प्रथमस. १–५)

अपङ्किलधियः शुद्धाः साधुमानसवृत्तयः । वमन्ति श्रुति जीवातुं ध्वनिं नवरसास्पदम् ॥

विशुद्धवर्णललिता गृणालङ्कारशालिनी । सरसा भारती यस्य स सत्येकः प्रतिष्ठितः ॥

पूर्वकल्पप्रकारेण पुरुषार्थप्रवृत्तया । विचित्रसृष्ट्या विहरन् व्यासः कश्चिन्महाकविः ॥

(सुभाषितनीवी, सुकविपद्धतिः)

देशिकानां काव्यग्रन्थेषु प्राचुर्येण द्राक्षापाकः बहिरन्तस्स्फुरद्रसात्मकः परिदृश्यते । कचिच्च शास्त्रार्थनिरूपण-वेलायां नारिकेलपाकोऽपि । अत्र वैदर्भीगौडीया–पाञ्चालीरीतयः समुल्लसन्ति । इत्थञ्चैवमवस्थितकविसमवेता-साधारणधर्मः शक्तिरूपः कवंतेति कथ्यते । अस्याः कौशलं=नैपुण्यं सर्वतो दिक्कम् । कविवाचां सर्वतो-देक्कत्वात् । उक्तञ्च—

प्रसरति किमपि कथञ्चन नाभ्यस्ते गोचरे वचः कस्य । इदमेव तत्कवित्वं यद्वाचः सर्वतोदिक्काः ॥ इतिः ॥

(राजशेखरकाव्यमीमांसा)

अस्याः कुशलतायाः परा काष्ठा इयमेव—

धर्मार्थकाममोक्षेषु वैचक्षण्यं कलासु च । करोति कीर्तिं प्रीतिं च साधुकाव्यनिबन्धनम् ॥१-२॥ इति ॥

(भामहः परि. २ ; श्लो. २)

"इह हि वाङ्मयमुभयथा शास्त्रं काव्यञ्च । शास्त्रपूर्वकत्वात् काव्यानां, पूर्वं शास्त्रेष्वभिनिविशेत । प्रवर्तितप्रदीपाः तमसि तत्त्वार्थसार्थमध्यक्षयन्ति" ॥

(राजशेखरकाव्यमीमांसा)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

एवञ्चायं कविरपि स्वमनोधर्म–रचना–विस्तरद्वारा शास्त्र-काव्य-उभयकविश्चेति त्रिधा विभक्तः–

"स त्रिधा शास्त्रकविः, काव्यकविः, उभयकविश्चेति ।। इति ।। (राजशेखरकाव्यमीमांसा

देशिकानां कविताकामिनी निसर्गसुन्दरं परमपुरुषं वेदान्त-व्याकरणमीमांसा-साङ्ख्य-योग-न्याय-ज्योतिष भगवन्नीति-वास्तु-गजशास्त्र-शरणागत्यादि शास्त्रादिसुन्दरविचारालङ्कारसंस्कृतं चकमे, अथ चोपयेमे । अत एवान नैकानुत्तमानर्घरत्नानामुपलब्ध्या रत्नाकर इति सार्थकनामधेयान्वितः काव्यार्णवः आसीदित्येतदद्वापरम् । अत एव चेंग शास्त्रार्थकवय इति मह्यां महीयन्ते । अहो! अमीषा कविताकौशलं निसर्गसुभगं, मन्दमतीनामपि सहज संस्कारस्फोरकं, उत्तमगति प्रबोधकं, जीवननिसर्गरसाभिवर्धकं, सकललोकानन्दसन्दोहोद्वाहकं च वरीवर्तते । यत अमी महानुभावाः देशिकाः स्वजीवनं भावमयं रसमयं च कुर्वन्तः, निसर्ग सहजनियमं समन्वयन्तः कविताकामिनीमिव निजकान्तां प्रौढां प्रसन्नभावगम्भीरां मृद्वीं मधुरां च धारयन्तः अचलायामिह बोभूयन्ते । किञ्च अमी सर्वदा परब्रह्मसब्रह्मचारिणः अनिभृतावस्थां स्वीययोगमुद्रया स्थगयन्तः भोगमयं योगमयं च जीवनं विस्तारयन्तः दरीदृश्यन्तः इत्यत्र न संशयगन्धः ।

अथ पश्यत भावुकाः कवितास्वरूपमदसीयम्—

मनुव्यासप्राचेतसपरिषदर्हा क्वचिदियं सुधासिक्ता सूक्तिः स्वयमुदयमन्विच्छति जने ।
निरुन्ध्युः के विन्ध्याचलनिकटसन्ध्यानटजटापरिभ्रान्ता पङ्गोरुपरि यदि गङ्गा निपतति ।।

(सङ्कल्पसूर्योदयम्, १–१७)

एवञ्च देशिकानां कविता ज्ञानगङ्गानिष्यन्दिनी सर्वमिमं चिदचिद्वस्तुविशिष्टं लोकमाप्लावयतीत्यत्र न कश्चन संशयलेशः । अपि च—

गम्भीरभीषणगतिः गिरिखण्डनादौ चूडापदं पशुपतेरपि घूर्णयन्ती ।
स्वादु प्रसन्नसुभगानि वसुन्धरायां स्रोतांसि दर्शयति किं न सुरस्रवन्ती ।। (सङ्कल्पसूर्योदयम्, १–१७

—इत्येवंविधा सकललोककल्याणविधात्री सहृदयहृदयहारिणी अनुसन्धातृणां गिरीशताप्रापिका सहजसौन्दर्यहार्दा पूता च सा चकास्तितराम्—

एकयापि कलया विशुद्धया योऽपि कोऽपि भजते गिरीशताम् ।। (सङ्कल्पसूर्योदयम्, १-२६)

—इति ।।

अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः ।। (तैत्तिरीयोपनिषत्)

—इतिवत् लोकमङ्गल-कल्याणसम्पादनार्थं देशिकानां कविताभारती उत्तरदक्षिणध्रुववत् आन्तरबाह्यभेदेन द्वे स्थिती आसाद्य शोभते । तत्राद्या गुणिनिष्ठगुणाभिधानात्मकस्तोत्ररूपा मानवहृदयान्तरङ्गान्तरा राराजते—

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

अन्तर्ज्योतिः किमपि यमिनां अञ्जनं योगदृष्टेः चिन्तारत्नं सुलभमिह नः सिद्धिमोक्षानुरूपम् ।
दीनानाथव्यसनशमनं दैवतं दैवतानां दिव्यं चक्षुः श्रुतिपरिषदां दृश्यते रङ्गमध्ये ॥
—भगवद्ध्यानसोपानम्, १ ॥

एवं द्वितीयाऽपि श्रव्यदृश्यादिभेदेन द्विविधाऽप्याद्याङ्गतयैव बोभूयत इत्यध्येतॄणां नाव्यक्तम्—

वन्दे बृन्दावनचरं वल्लवीजनवल्लभम् । जयन्तीसम्भवं धाम वैजयन्तीविभूषणम् ॥
—यादवाभ्युदयम्, १-१ ॥

यद्भक्तिप्रचयात्मके दिनमुखे दृष्टिक्षमः क्षेत्रिणः क्षिप्रं संसृतिशर्वरीं क्षिपति यत्सङ्कल्पसूर्योदयः ।
तत्त्वैरत्नविभूषणैरधिगतस्वाधीननित्योन्नतिः श्रीमानस्तु स मे समस्तविपदुत्तीराय नारायणः ॥
—सङ्कल्पसूर्योदयम्—१-१ ॥

—इति ॥

एवमाचार्याणां कवितानिर्झरः शास्त्रार्थसङ्ग्रहेऽपि सहृदयानां चेतांसि रसभरितानि विदधातीत्यत्र अधिकरण-सारावलीतत्त्वमुक्ताकलापाद्यध्येतार एव परमं प्रमाणम् ।

एवं श्रुति–स्मृति–इतिहासाद्यर्थप्रत्यभिज्ञापकाः, कालिदासस्य कविताच्छाया–प्रभाव–संस्कारनिरूपकाश्च कविताभागाः आचार्याणां तत्त-तत्त भावुकानां सहृदयानां च गोचरा एवेत्यत्र नाधिकं वक्तव्यम् ।

एवञ्च देशिकानां कविताक्षेत्रं सर्वदा तापत्रयविभञ्जकत्वेन शान्तरसस्वरूपाभिन्नपरमात्म प्रतिष्ठाव्यापि शोभनमास्ते ।

यस्मिन् खलु विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवति

—इति श्रुत्यनुरोधेन परमात्मविषयकज्ञाने जाते तत्संस्कारसंस्कृता वाक् एकधर्मात्मिका एकरूपमेवाशयमभिव्यनक्ति समस्थाननिनादित वीणातन्त्री ध्वनिप्रवाहस्य तद्धर्मानुगुणवीणातन्त्रिषु व्यापनवत् । एवंनिरूपणं न साधारण कविसाध्यम् । अत एव देशिकाः असाधारणमतयः अनुत्तमकवयश्चेति सिद्धम् ।

एवं मेघसन्देशहंससन्देशयोः प्रबोधचन्द्रोदयसङ्कल्पसूर्योदययोः मौलिकानुमौलिकभावौ वा बिम्बप्रतिबिम्बभावौ वा प्रतिपत्तव्यौ । न हि पुनः सुतरां कोटिप्रतिकोटिभावौ ।

एवमेव देशिकानां काव्यग्रन्थेषु अलङ्कारयोजना सर्वत्र निसर्गसिद्धा विद्यत इत्यत्रापि सहृदया एव प्रमाणम् ।

इदमत्र प्रतिपत्तव्यम्—कविहृदये गुप्तरूपेणावस्थिता एव भावनाः यथायथं यथासमयं च बाह्यान्तरोद्बोधक सामग्रीः आकालिकाः समाश्रित्य स्वात्मानं यथावद्विकासयन्ति बीजमिव वृक्षम् । तदात्वे प्रतिपदं समेधमानाः ताः

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

स्वीयं रूपं प्राकृतिकेन=सहजेन शोभाविशेषेणान्वितमवभासयन्ति भावुकानामित्यत्र चेतांस्येव प्रमाणम्। एवं भवन एव तत्तत्सहजसौन्दर्यं पर्याप्तं सत् अर्थात् तत्तत्कालिकतत्तत्पदार्थवृत्त्यन्यूनानतिरिक्तावयवसौन्दर्याविष्कारकं सत् समाह्लादयन्ति मानसानि जन्यानाम्। लोके वा काव्ये वा एतादृशस्थितिरेव वरीवर्तमाना शरीरस्येवाऽत्मा जीवातुतयाऽलङ्कारपदव्यवहार्या अलङ्कारपदवाच्या च भवति। ततश्च नाम्ना प्रथन्ते बीजस्येवार्धवृगलं कविहार्दमौलिकभावविशेषा एव शब्दार्थसाधनप्रकटिता शाब्दा आर्था अलङ्कारा इति। वृक्षीयशाखोपशाखाकाण्डपुष्पफलादय इव भावतदाभास-रसतदाभास- व्यङ्ग्यार्थादयः स्वात्मानं चिख्यापयन्ति। इत्थञ्च कवीयनैजभावनाविशेषा एवेत्थं परिणमन्त इति सर्वमनवद्यमिति।

इत्थञ्च देशिकानां कविता सकल शास्त्राद्यर्थप्रकाशिका मानवानां श्रेयःप्रेयसी दाशंदाशं तज्जीवनं समीकुर्वन्ती, तानन्ततः—

तदा द्रष्टुः स्वरूपेऽवस्थानम्॥ (योगसूत्रम्, १--३)

—इति स्वस्वरूपे प्रतिष्ठापयति।

किञ्चेमां कवितामहर्निशं अनुसन्दधतां सत्संस्कारो जागर्तीति निश्चप्रचम्। देशिकानां सत्कवीनां फणितिः—

निर्धूताखिलदोषा निरवधिपुरुषार्थलम्भनप्रवणा। सत्कविफणितिरिव त्वं सगुणालङ्कारभावरसजुष्टा॥

(सङ्कल्पसूर्योदयम्, १–६४)

—इति सर्वदा प्रकाशते।

एवं कवितास्रोतांसि प्रवाहयतामाचार्याणां दिव्यमङ्गळविग्रहानुसन्धानं कस्य वा सचेतसः श्रेयसे न स्यात्—

सुजातचरणाम्बुजं सुदृढगुल्फजानूरुकं सितान्तरकटीतटं सुभगनाभिवक्षोगलम्।
सुदीर्घयुगबाहुकं शुभकपोलनासाक्षिकं मनोरुचिरमालिकं कलय वेङ्कटेशं गुरुम्॥
रथाङ्गजलजाङ्कितः सुललितोर्ध्वपुण्ड्रोज्ज्वलः सरोजतुलसीमणिग्रथितमालिकाभूषणः :
सितांशुकयुगाञ्चितः स्मितमुखः दयाशीतलः चकास्तु हृदि मे सदा स गुरुवेङ्कटाधीश्वरः॥

देशिकविग्रहध्यानम्-

इत्थञ्चाचार्याणां कविता—

चत्वारि वाक्परिमितापदानि, तानि विदुः ब्राह्मणा ये मनीषिणः
गुहा त्रीणि निहिता नेङ्गयन्ति, तुरीयं वाचो मनुष्या वदन्ति॥ तै. ब्रा. अ. २, अनु. ८॥

—इति दिशा तुरीयां वैखरीं दशामवलम्ब्य मध्यमा, पश्यन्ती, परापर्यन्तं व्यतिकरमन्योन्यं स्थापयन्ती, जीवनाविनाभाविनीः जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तितुरियावस्थाः चतस्रस्समाकलय्य, नादब्रह्म–शब्दब्रह्मणोः परस्परं सत्तां व्यवस्थापयन्ती, ज्ञानानन्दमयं पुरुषस्वरूपमवबोधयन्ती परां प्रतिष्ठां विन्दतीति विवेकिनां विवेकः।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

एवञ्चात्र प्रबन्धे देशिकानां कविताकौशलं समासतः समुपदर्शितम्। अनयैव रीत्या सर्वत्र कविताक्षेत्रे दृष्टिः प्रसारणीया। सूक्ष्ममनोधर्मः कवितास्वरूपपरिचायकः सम्पादनीयोऽवश्यम्। तादृशं तु मनोधर्मं—

कञ्चिदनुभवति स्फटिकतलनिहितमिव देशिकदत्तेन चक्षुषा जन्तुः ॥ (रहस्यत्रयसारः)

न तु सर्वेऽपि इति आचार्योक्तिरेवात्र प्रमाणम्। तादृशश्च चेतनः देशिकानां कविताया: अशेषमर्थजातं परिकलयतीति नात्राधिकं वक्तव्यम्। नूनमेव इमे देशिकाः संस्कृत-द्रामिड-प्राकृतादिभाषासु परश्शतप्रबन्धप्रबन्धारः निस्समास्सन्तः अपारे काव्यसंसारे प्रजापतयो बोभूयित्वा चिरं काव्यरसामृतपायिनां चेतस्सु प्रतितिष्ठन्तीत्यत्र न विशयलेशः।

इत्थञ्चेदं कविताकौशलप्रबन्धहविः—

यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते। येन जातानि जीवन्ति, यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति ॥ तै. उप. ॥

सर्वं कर्माखिलं पार्थ ज्ञाने परिसमाप्यते ॥ भग. गी. ४—३३ ॥

ब्रह्मार्पणं ब्रह्महविः ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा हुतम्। ब्रह्मैव तेन गन्तव्यं ब्रह्मकर्मसमाधिना ॥ भग. गी. ४-२४ ॥

यत्करोषि यदश्नासि यज्जुहोषि ददासि यत्। यत्तपस्यसि कौन्तेय तत्कुरुष्व मदर्पणम् ॥ भग. गी. ९—२७॥

—इति श्रुति-स्मृतिप्रतिपाद्ये शास्त्रयोनौ परमपुरुषे समर्प्य व्यापारादस्माद्विरमामः ॥

प्रज्ञाविरक्तिसद्भक्तिभूषणस्य कलिद्विषः। परकालमठास्थानीमलङ्कृतवतः कवेः ॥ १ ॥

त्रय्यन्तसूरिश्रीसूक्तिसत्तात्पर्यविपश्चितः। श्रीमन्ननतनरङ्गेन्द्रकौस्तुभस्यात्मजात्मजः ॥ २ ॥

इत्थं वेङ्कटनाथोऽसौ कविताकौशलं मुदा। तत्कृपावाप्तचैतन्यः देशिकानां न्यरूपयत् ॥ ३ ॥

जोषंजोषं परं स्वादु मन्थंमन्थं कृतीस्सदा। कृतिनः प्राप्नुयुः शर्म देशिकानां कृपावशात् ॥ ४ ॥

श्रीमन्मुकुन्द चरितसुधारसभुजोऽखिलाः। वेदान्तदेशिककथासुधारसभुजो वयम् ॥ ५ ॥

—ए. एस्. वेङ्कटनाथन्

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"Mahaamahopaadhyaaya" "Abhinava Naagesa"
Recipient of President's Award –
Prof. V. Srivatsankacharya
Retired Principal,
Madras Sanskrit College, Mylapore, Chennai - 600004
And, Ex-Acharya in Sastravaridhi Scheme, Centre of Excellence
Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati – 517 507

विधिविचारः

श्रोत्रियम् पैयम्वाडि उ । वे । वा .श्रीवत्साङ्काचार्यः , नङ्गैनल्लूर् ,चेन्नै-६१

विधानं विधिः। "विधिः = प्रेरणम्" इति "विधिनिमन्त्रणामन्त्रण" - इति सूत्रव्याख्यानावसरे काशिकाकारादयो वैयाकरणा अभ्यधुः। अस्मत्कूटस्थैः श्रीभाष्यकारैरपि अयमेवार्थो वेदार्थसंग्रहे स्वीकृतः – "स्वशासनानुवर्तिनो ज्ञात्वा कारुण्यात् स्वभावाच्च स भगवान् वर्धयेत् विद्वान् कर्मदक्षः" इति द्रमिडभाष्यवाक्यमत्र प्रमाणत्वेन प्रदर्श्य, तदनु – "अयमेवार्थो भगवद्गीतायामपि दर्शितः – 'ये मे मतमिदं नित्यम् अनुतिष्ठन्ति मानवाः। श्रद्धावन्तोऽनसूयन्तः मुच्यन्ते तेऽपि कर्मभिः॥ ये त्वेतदभ्यसूयन्तः नानुतिष्ठन्ति मे मतम्। सर्वज्ञानविमूढांस्तान् विद्धि नष्टान् अचेतसः" इति" इति। एवं – "तानहं द्विषतः क्रूरान् .....यान्त्यधमां गतिम्" इति। "ईदृश एव विधिशब्दार्थो वेदान्तिभिः स्वीकृतः" इति। अतः कर्तृव्यापारसाध्यत्वं वा, निर्विषयप्रेरणासम्भवात् प्रेषणमेव वा लिङाद्यसाधारणार्थः इति सर्वैरङ्गीकरणीयम्। जैमिनिनाऽपि विधिवाक्यानाम् ईश्वरशासनात्मकत्वं सूचितम्। "चोदनालक्षणोऽर्थो धर्मः" – चोदनाशब्दो हि चोदकं कञ्चित् पुरुषं सूचयति" इति। अत्र "अहृदयादपि शाबरोदाहरणात् इदं व्यज्यते – "आचार्यचोदितः करोमि" इति हि दृश्यते" इति न्यायपरिशुद्धौ श्रीमन्निगमान्तगुरवः विवेचयन्ति। एवम् – "औत्पत्तिकस्तु शब्दस्यार्थेन सम्बन्धः, तस्य ज्ञानम् उपदेशः, तत् प्रमाणं बादरायणस्य" इति सूत्रे उपदेशशब्देन उपदेष्टा आक्षिप्यते। एवम् - अर्थवादाधिकरणेऽपि – "विधिना तु एकवाक्यत्वात् स्तुत्यर्थेन विधीनां स्युः" इति प्रेरणरूपविधिप्रतिपादकलिङाद्यवयवद्वारा समुदायभूतं विध्युद्देशवाक्यं लक्षितम्। तदेकवाक्यत्वम् अर्थवादानां वदन् जैमिनिः - कृत्स्नस्य वेदस्य ईश्वराज्ञारूपविधिप्रतिपादकत्वं तद्वाक्यकण्ठोक्तं असूचयत। इदमपि न्यायपरिशुद्धौ स्पष्टम्।

एवं स्थिते – "शब्दभावनैव लिङाद्यर्थः" इति कौमारिलानां पक्षः न प्रामाणिकः। अनुभवविरुद्धश्च। अचेतनस्य अक्षरसमुदायात्मकस्य विधित्वेन परिगृहीतस्य वर्णसंघातस्य-चेतनवत् प्रेरणं कथं भवेत्? अज्ञातार्थज्ञापनं परं विधिवाक्येन श्रोतुः क्रियेत।

अभिधादयोऽपि न स्वव्यापारमधिदधति। विस्तरोऽस्य सर्वार्थसिद्धौ। इष्टसाधनत्वमात्रं न लिङर्थः। "तवेष्टसाधनमिदम्, अतः कुरु" इति इष्टसाधनशब्देन सह 'कुरु' इति विधानात्।

"आप्तस्य वक्तुरिच्छामात्रं लिङाद्यर्थः" इति केचित्। तदपि न। "आप्तस्य इष्टमिदम्, अतो मयेदं कार्यम्" इति प्रवर्तमानपुरुषाभिलाषस्यापि दर्शनात्।

"वक्त्रभिप्रायमात्रं विधिः" इत्यपि न समीचीनम् ; सम्भावनादिनाऽपि वक्त्रभिप्रायपरिज्ञानोपपत्तेः।

विधिना कर्तव्यता बोध्यते - इति पक्षोऽपि न संगतः ; 'न कर्तव्यः' इत्यत्र नञुपश्लिष्टत्वेऽपि विध्यर्थत्वानपगमात्।

श्रीगीताभाष्ये – "तस्माद् युध्यस्व भारत" इत्यत्र – "युध्यस्व = युद्धाख्यं कर्म आरभस्व" इति व्याख्यातम्। तेन वेदान्तदीपे कर्त्रधिकरणे श्रीभाष्यकारैः प्रदर्शितया रीत्या कर्तरिलकारः कर्तारमेव बोधयति - इत्यङ्गीकरणं न्याय्यम्।

एवमपि – किं भावयेत्? केन भावयेत्? कथं भावयेत्? इति भावनायामंशत्रयं यथा मीमांसकैः अभ्युपगतम् - एवम् - अर्थस्वभावात् अपेक्षितत्वात् शास्त्रज्ञैर्महर्षिभिः सूचितत्वादपि "किमर्थं भावयेत्?" इति चतुर्थोऽपि प्रश्न आवश्यकः।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

१. किं भावयेत ? - देवतां प्रीणयेत्। द्रव्यदेवतासम्बन्धो हि यागः। अतः अस्य प्रामुख्यम्।

२. केन भावयेत ?- ज्योतिष्टोमेन यागेन भावयेत्। अत्र यागेऽपेक्षितं द्रव्यं प्रकरणात् ज्ञातव्यम्।

३. कथं भावयेत ? - सहकारिणां ऋत्विजाम् नान्तरीयकायाः पत्न्याः, प्रयाजादीनाम् अङ्गानां, शास्त्रचोदितकालादीनां च अत्र अन्वयः।

एतत् त्रितयं मीमांसकानाम् अस्माकं च तुल्यम्। अधिकतया तु –

४. किमर्थम् भावयेत ? इति प्रश्नः। द्रव्य-देवतासम्बन्धेन विधिना अनुष्ठितस्य फलमेतत्। यथावत् अनुष्ठाने फलम् , अयथावदनुष्ठाने भगवदप्रीतिश्च भवतीति सारः।

"स्वशासनावबोधि शास्त्रं च प्रदिश्य" इति श्रीभाष्यमनुसृत्य नीतिमालाकारैः नारायणार्यैः–

"आप्तस्य हितकामस्य नियोगं केचिद् ऊचिरे।
भाष्यकारोऽपि भगवान् एतदेवाभ्यमन्यत॥" इत्यभिहितम्।

श्रीभाष्यकारैः – "श्रुतिः स्मृतिर्ममैवाज्ञा यस्ताम् उल्लङ्घ्य वर्तते। आज्ञाच्छेदी मम द्रोही मद्भक्तोऽपि न वैष्णवः" इति भगवद्वचनमनुसृत्य विधित्वेन भगवदाज्ञायाः प्रकाशनं कृतम्। 'विधिः = प्रेरणम्' इत्यत्र प्रेरणं च शासनमेव हि।

अयमत्र सार आचार्यैः दर्शितः -

"अप्राप्तस्य विधौ प्राप्तिः, नियमे प्राप्तपूरणम्।
बाधस्तु परिसंख्यायां प्राप्तस्यैवैकदेशतः॥" इति।

एतत् सर्वं मनसि निधाय श्रीभट्टपराशरपादाः श्रीरङ्गराजस्तवे – (२-२०)

"क्रिया, तच्छक्तिर्वा, किमपि तद्, अपूर्वं, पितृ-सुर-
प्रसादो वा कर्तुः फलद इति रङ्गेश! कुदृशः।
त्वदर्चेष्टापूर्ते, फलमपि भवत्प्रीतिजम् इति
त्रयीवृद्धाः, तत्तद्विधिरपि भवत्प्रेरणम् इति।।" इत्यभ्यधुः।

१. क्रिया = यज्ञादिक्रिया वैदिकानां फलानाम्, कृष्यादिक्रिया लौकिकानाम् फलदा - इति मीमांसकाः।

२. तच्छक्तिः वा = क्रियायाः आशुतरविनाशित्वात् ,लोकान्तरे जन्मान्तरे कालान्तरे च अनुभविष्यमाणस्य स्वर्गस्य कथमियं साधिका स्यात् ? इत्याक्षेपे - मीमांसकैकदेशिनः सुदूरं विचार्य-क्रियाजन्या शक्तिः यावत्फलोदयं क्रियाकर्तृजीवनिष्ठा फलसाधनी इति निरणैषुः। [अत्र श्लोके - पूर्वपूर्वपक्षेषु अस्वारस्यं मनसि निधाय उत्तरोत्तरपक्षाणां प्रवृत्तिः इत्यवधेयम्।]

३ किमपि तत् = कालान्तरभाविस्वर्गस्य साधिका या यागक्रिया, सा नष्टा। याऽपि क्रियाजन्या शक्तिरित्युच्यते - साऽपि न साक्षात्कर्तुं शक्यते – "अनेन ब्राह्मणेन स्वर्गार्थो यागोऽनुष्ठितः" इति। अतः द्रष्टुम् अशक्यत्वात् अस्माभिर्द्रष्टुमशक्यं किमपि तत् इति नैयायिका ऊचुः। पुण्य-पापरूपयोः कर्मणोः नैयायिकानां मते "अदृष्टम्" इति व्यवहारः। तदत्र विवक्षितम्।

४ अपूर्वम् - नैयायिकसमर्थितस्य अदृष्टस्यैव मीमांसकैः अपूर्वम् इति व्यवहारः। पूर्वं = यागादिधर्मानुष्ठानात् पूर्वं, ईदृशस्य यागकर्तृजीवाश्रितस्य पुण्यरूपस्य धर्मस्य अभावात् अपूर्वम् इति तस्य व्यवहारः। भावार्थाधिकरणोपोद्घातरूपेण प्रवृत्ते अपूर्वाधिकरणे तन्त्रवार्त्तिके विशिष्यास्य स्वरूपादिकं द्रष्टव्यम्। प्रयाजाद्यङ्गानुष्ठानेन पण्डापूर्वाणि, प्रधानयागेन फलापूर्वं च अनुष्ठातरि समवैतीति

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

तेषाम् आशयः। प्राभाकरग्रन्थेषु विशेषोऽवगन्तव्यः। एतल्लक्षणपरिष्करणादिविषयेषु महान्तः अभिप्रायभेदाः भाट्ट-प्राभाकरग्रन्थेषु, विशिष्य शालिकनाथग्रन्थेषु, न्यायवार्त्तिकतात्पर्ये च द्रष्टव्याः।

५ पितृ-सुर-प्रसादः = श्राद्धादिपैतृककर्मणा आराधिताः पितर एव कर्तुः फलदाः इति पौराणिकाः। कव्यम् = पैतृकं कर्म। एवं हव्यभोक्तारः सुराः देवान् उद्दिश्य कृतैः कर्मभिराराधिताः फलं दास्यन्तीति च पौराणिकाः। हव्यम् = दैविकं कर्म। इत्याद्याः पक्षाः न समीचीनाः इत्याह - कुदृशः इति। "या वेदबाह्याः स्मृतयः, याश्च काश्च कुदृष्टयः।सर्वास्ताः निष्फलाः, प्रेत्य तमोनिष्ठा हि ताः स्मृताः" इति मनुवाक्यमनुसृत्य- कुदृशः इत्यभिहितम्। तर्हि को वा भवदभिमतः पक्षः? इत्यत्र, त्वदर्चा इष्टापूर्ते इत्याह। अग्निहोत्र-दर्शपूर्णमास-मासिश्राद्धादिकम्-इष्टम् ।कर्मयोगप्रभेदाः- आलयनिर्माण - तटाकशोधन - ग्रामादिशालाप्रवर्तन - अन्नसत्रादिव्यवस्थाद्याः पूर्तानि। "इष्टापूर्तं बहुधा जातं जायमानं विश्वं बिभर्ति भुवनस्य नाभिः" इत्युक्तरीत्या, केवलं भगवदाराधनान्येतानि इति बुद्ध्या नान्तरीयकप्रयोजनानभिसंहितया बुद्ध्या एतेषामनुष्ठानं न्याय्यम्। तदुच्यते त्वदर्चेति। एतादृशैः लोकोपकारिभिः कर्मभिः किं प्रयोजनम्? इत्यत्रोच्यते - भवत्प्रीतिजं फलम् इति। "प्रियाय मम विष्णोश्च देवदेवस्य शार्ङ्गिणः। मनीषी वैदिकाचारं मनसाऽपि न लङ्घयेत्" इति लक्ष्मीतन्त्रवाक्यम्, "निजकर्मादि भक्त्यन्तं कुर्यात् प्रीत्यैव कारितः" इति श्रीयामुनार्यसूक्तिश्च। एतान्यनुसृत्यैव श्रीमन्निगमान्तगुरुभिः – "प्रीत्यै विष्णोः तव च कृतिनः प्रीतिमन्तो भजन्ते" इत्यभिहितम्। एतदेव शिष्टानां ज्ञानिनां मतमित्याह – त्रयीवृद्धा इति। अतश्च विधिर्नाम - भवत्प्रेरणम् = भगवता विहितेषु शास्त्रीयेषु कर्मसु - अन्तः प्रविश्य तेनैव प्रेरणमेव - इति सिद्धान्तितम्।

अयमेव विषय आचार्यैः अच्युतशतके (श्लो.१८) प्रकारान्तरेण दर्शितः -

"आराध्यत्रिदशविलयेऽच्युत नित्यं न तिष्ठसि यदि नाम त्वम्।
कर्मणां कल्पितानां करिष्यति कल्पान्तरेषु को निर्वेशम्?॥" इति।

तर्हि मध्ये अग्नीन्द्रादिशब्दघटितानां मन्त्राणां तात्पर्यं किम्? इत्यत्रापि -

"नियमविधीनां प्रवृत्तिः सर्वेषामपि दाससत्य! उद्दिश्य त्वाम्।
श्राद्धनिमन्त्रितब्राह्मणसमाधिसिद्धां लभन्ते त्रिदशा भुक्तिम्॥" (श्लो.१७) इत्युक्तम्।

श्राद्धम् प्राधान्येन भगवन्तमुद्दिश्य विहितमाराधनम्। पिता माता वा देवता मध्ये उद्दिष्टा , तान् अधिकृत्य श्राद्धस्य धर्मशास्त्रकारैर्विधानात्। वस्तुतः श्राद्धे भोक्तारः केऽपि ब्रह्मणा एव। "पितरः तृप्ताः स्थ" इति ब्राह्मणान् उद्दिश्य प्रश्नं, तैश्च "तृप्ताःस्मः" इति प्रत्युत्तरं च पश्यामः।

सात्त्विकत्यागवेलायां "अनेन पितुः श्राद्धाराधनाख्येन कर्मणा सर्वाकारो भगवान् श्रीजनार्दनः प्रीयताम्" इति प्रार्थ्यते। मध्ये ब्राह्मणभोजनवत् तेषां तृप्तिवच्च देवतान्तराणां तृप्तिः। "क्षणविलयिनां शास्त्रार्थानां फलाय निवेशिते पितृ-सुरगणे निर्वेशात् प्रागपि प्रलयं गते" (श्लो.७८) इति दयाशतकश्लोकव्याख्यायामस्मदीयायां अन्यत् स्पष्टम्॥

"श्रीवत्साङ्कसुधीरेवं श्रीभाष्यादिस्थितां ऋजुम्।
विधिशब्दार्थबोधाय पूर्वाचार्यगिरां गतिम्।
विविच्य व्यासरूपेण व्यलिखत् विदुषां मुदे।
ब्रह्मतन्त्रस्वामिवर्य-शतमानोत्सवेऽधुना॥"

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीमन्तः परमहंसपरिव्राजकाचार्याः श्रीमत्परकालमठीय दिव्यास्थानीनिर्वहणधुरन्धराः

श्री.श्री.श्री.श्रीमदभिनव रामानुज ब्रह्मतन्त्रपरकालमहादेशिकाः ॥

श्रोत्रियम् पैयम्बाडि उ । वे । वा .श्रीवत्साङ्काचार्यः , नङ्गैनल्लूर् ,चेन्नै-६१

श्रीमन्निगमान्तमहादेशिकानां साक्षात् शिष्यैः **श्रीब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र स्वामिभिः** उपक्रान्तोऽयं मठः श्रीतूप्पुल्- अग्रहारे काञ्च्याम् । तदनु तिरुमलै-चन्द्रगिरि-प्रभृतिषु क्षेत्रेषु बहुभिः विद्वद्वरैः कुलीनैः परमैकान्ति- सार्वभौमैः एतन्मठीयास्थाननिर्वाहकस्वामिनः आचार्यत्वेन वृताः। तैरभिवर्धितः, कालक्रमेण महीशूरनगराधिपेन कर्णाटकराज्यनिर्वाहकेण राजवंश्येन उत्तरोत्तरं प्रचयं गतः मठोऽयं मैसूरु-नगरेऽतीव प्रसिद्धः। श्रीवैष्णवमठेषु अतिप्राचीनः। अत्र ये पीठाधिपतय आसन् ते सर्वेऽपि सर्वतन्त्रस्वतन्त्राः श्रीमन्निगमान्तगुरौ अतीव भक्ताश्च। श्रीमद्विशिष्टाद्वैतसिद्धान्तपोषणाय एतन्मठीयैः विद्वद्भिः बहवो ग्रन्था निरमायिषत। अतीते गणरात्रे विराजमानाः ये विद्वांसः ते सर्वेऽपि केनापि प्रकारेण एतन्मठीयविदुषां कीर्त्तिशेषाणां श्रीमतां कस्तूरि-रङ्गाचार्याणां शिष्य-प्रशिष्यपरम्परानिविष्टा एव। एतादृशस्य मठस्य पञ्चत्रिंशत्तमे पट्टे (३५ आस्थान्याम्)अतीव विख्याताः श्रीमत्परमहंसेत्यादि विरुदावलीभूषिताः पण्डितप्रकाण्डम् **श्रीमन्तः अभिनव रामानुज ब्रह्मतन्त्रपरकाल स्वामिनः।**

एते महानुभावाः कर्णाटकदेशे चिक्कबल्लापुर ग्रामे कलियुगादि-पिङ्गलवर्षे श्रावणमासे श्रोणानक्षत्रयुक्तायाम् एकादश्याम् १४-९-१९१७ अवातरन्। श्रीमन्निगमान्तमहादेशिकस्य अवतारदिनमेतत् ।एतेषां पितरः - **तिरुमलै रङ्गाचार्याः**।माता साध्वी- चिन्नम्माल्। एतत्मातुः पूर्वे अत्रैव श्रीपरकालास्थान्यां २६तमे पट्टे विराजितानां श्री.श्री. श्री. ब्रह्मतन्त्र घण्टावतार स्वामिवर्याणां साक्षाद्वंश्याः।

श्री तिरुमलै कृष्णमाचार्याणां सविधे वेदाध्ययनम् ,संस्कृतभाषापरिचयः सम्प्रदायपरिज्ञानम् इत्यादिकम् एभिरधिगतम्।

श्रीपरकालदिव्यास्थानीभूषणानाम् श्रीमत्परमहंसेत्यादि-श्रीमत्-अभिनव रङ्गनाथ ब्रह्मतन्त्र परकाल- स्वामिवर्याणां सकाशे एतेषां पञ्चसंस्कारः। महीशूर (मैसूरु) पुर्यां राजकीय परीक्षासु वेदविद्वान् , शास्त्रविद्वान् इति परीक्षासु विशिष्य उत्तीर्णा एते।

अधस्तात् दर्शितया रीत्या बाल्ये एव विवाहः संवृत्तः। एवं श्रीमदभिनवरङ्गनाथब्रह्मतन्त्रपरकाल-स्वामिनां सविधे एव-श्रीभाष्यादिग्रन्थचतुष्टयकालक्षेपः अधिगत एभिः। एतेषां सतीर्था एव- अद्य श्रीरङ्गदिव्यक्षेत्रे विराजमानाः परवाकोट्टै श्री. श्री. **गोपाल देशिक यतीन्द्र महादेशिक** प्रभृतयः। एवम् ,श्री.उ.वे. वल्लीपुरं. माधवाचार्याः, श्री उ.वे.कोत्तिमङ्गलम् . वरदाचार्याः इत्याद्याः बहवोऽपि एतत्सतीर्थ्या एव।

द्वादश वर्षाणि सनियमं एभिः श्रीमद्-परकालमठे श्रीहयग्रीवाराधनं निरूढम्। प्रतिदिनं सहस्रनामभिः तुलस्यर्चना। महानुभावैरेभिः चिन्तामणिः, हासन् ,विजयनगरम् इत्यादिषु विद्यमानासु कलाशालासु संस्कृताध्यापकपदवी निरूढा। द्रामिड-त्रिलिङ्ग-कर्णाटक-आङ्गली-प्रभृतिषु भाषासु अस्मत्सम्प्रदायग्रन्थाः बहव एभिः परिवर्त्य प्रकाशिताः।

विरोधिकृद्वत्सरे (३-६-१९७१) एभ्यः ३५ तमा श्रीब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकाल दिव्यास्थानी श्रीमद्भिः श्री.श्री.श्री. ब्रह्मतन्त्र **श्रीमदभिनव श्रीनिवास परकाल स्वामिभिः** अनुगृहीता।

एतेषां तुरीयाश्रमदिव्यनाम – **"श्रीमदभिनव रामानुज ब्रह्मतन्त्र परकाल स्वामिनः"** इति।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

संस्कृत भाषायां बहवो ग्रन्था एभिः स्वातन्त्र्येण विरचिताः। १.ब्रह्मसूत्रभाष्य विवरणम्, २. गूढार्थ-संग्रहटिप्पणम्, ३. द्राविड-चतुस्सहस्त्रीग्रन्थानां आन्ध्रभाषायां विवरणानि , ४.तद्वत् द्रामिड-भाषायामपि केषाञ्चिद् विवरणानि। इत्याद्याः।

दिशि दिशि क्षेत्र -तीर्थयात्रां कृत्वा द्रामिडदेशे , कर्णाटके, आन्ध्रदेशे, महाराष्ट्रेऽपि, तत्र तत्र श्रीहयग्रीवप्रतिष्ठादिकम्, नूतन मठनिर्माणम् ,पुरातनपरकालमठस्य जीर्णोद्धारः इत्यादीनि कैङ्कर्याणि अनुष्ठितानि।

तूप्पुल्-दिव्यदेशे विराजमानस्य श्रीमन्निगमान्त महादेशिकाचार्यार्चाविग्रहस्य स्वर्णकवचादिकम्, स्वर्णान्दोलिका ,रथः इत्याद्याः एतैर्महनीयैः सभक्तिश्रद्धं समर्पिताः।

एवं २१ वर्ष पर्यन्तं (एकविंशतिसंवत्सराः) एते परकालमठस्य आस्थानीमलंचक्रुः। अधुनातन श्रीपरकालस्वामिनां श्री.श्री.श्री. अभिनव वागीशब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकाल स्वामिनाम् एवं श्री.श्री.श्री.रङ्गप्रियमहादेशिकानां च एते एव संन्यासगुरवः।

महनीयामेतेषां तनियन्-पद्यम्-

"नूत्न श्री रङ्गनाथाग्रिम पद कलिजिल्लब्ध चक्राङ्कन श्री-

त्रय्यन्तद्वन्द्वतत्त्वं तदनघचरण न्यस्तभारं यतीन्द्रात्।

प्रत्यग्र श्रीनिवासात् समधिगततुरीयाश्रमं संश्रयामो

नव्यं रामानुजाख्यं कलिरिपुम् अनघं ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रम्॥" -इति।

इत्थं महताममीषां संक्षिप्तं चरितं गैर्वाण्या विलिख्य दातव्यम् -इति श्रीमद्भिः बेङ्गलूरू-नगर वास्तव्यैः समितिसभ्यैः महाशयैः अस्मत्सत्काशे अभ्यर्थितम्। तदनुसारेण दासेन यथाज्ञानम् लिखितम्। इतोऽप्यधिकाः विशेषाः एतेषां जीवितकाले संवृत्ताः स्युः। सर्वेषां विलेखने विस्तरः स्यात्-इति संक्षिप्तं, क्षन्तव्योऽयं जनः।

इत्थम्-

विदुषामनुचरः श्रोत्रियम्, पैयम्बाडि, चेट्टलूर्

वासुदेव-श्रीवत्साङ्काचार्यः नङ्गैनल्लूर्, चेन्नै-६१

मून्றாவது ப்ரஹ்மதந்த்ரஸ்வதந்த்ர ஜீயர் அருளிச்செய்த
நம்மாழ்வார் வாழிதிருநாமம்

திருக்குருகூர்த்திருப்புளியில் வளர்ந்தபிரான்வாழியே
சேமங்கொள்தென்மறைகள் வெளியிட்டான்வாழியே
பெருக்கமுற்றவடிநிலையாய் வந்துதித்தான்வாழியே
பெருநிலைகள்மதுரகவிக் கருள்புரிந்தோன்வாழியே
கருத்துடைநாதமுனிக்குங் கருணைசெய்தான்வாழியே
கருணைமிகுசேனையர்கோ னடிபணிந்தான்வாழியே
குருக்களுக்குத்திலகமெனக் கூறநின்றுன்நாழியே
குருகூரன்சடகோபன் குலத்தாள்கள்வாழியே.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

आर्षं वेदाध्ययन-तत्त्वम्

प्रणिपत्य सदा धीरः वाचस्पति मुदारधीः।
कविर्वेङ्कटनाथोऽसौ आर्षाधीतिं विवक्षति॥ १॥

वेदस्याध्ययनं नित्यं सुषुम्नाकेन्द्रशासकम्।
वेदाधीती सदा धीरं सहस्रारं समृच्छति॥ २॥

तथाच - वेदाध्ययनाध्यापनपारायण स्वस्ति सोपानानि स्वर संविधानानुपूर्वीव्यङ्ग्यानुभूत्या सुषुम्ना-(ब्रह्मनाडी) गतिद्वारप्रतिबन्धकानां संश्लिष्टनाडी गतीनां मिथः समष्टिरूपाणां व्यस्ततया-विश्लिष्टतया तद्गति द्वारोद्घाटकतया प्रवृत्त्यनुभूति प्रणवभूमिका-प्रकाशनमिति समस्तमेतत्तन्वत इति महर्षि-ब्रह्मर्षि महायोगि ज्ञानि हृदयम्।

एवञ्च - तदध्ययनादिकं सुषुम्ना-गति-वृत्त-प्रकाशकतया चेतनमुन्नमयति कुण्डलिनीं च समुद्बोधयति इति तत्तत्वानुभूतिविदः।

इत्थञ्च-

वेद-पीठम्-सहस्रारः सुषुम्ना-अत्र कुण्डलिनी समुद्बुद्धा भवति।

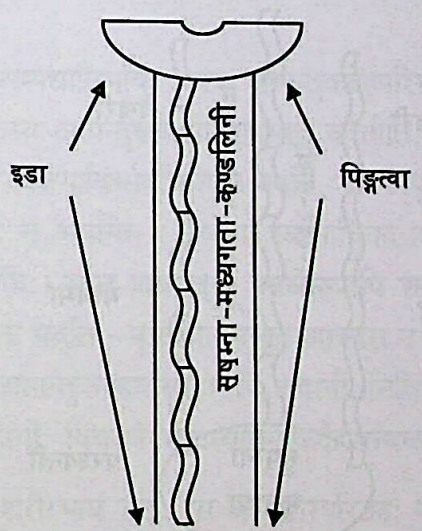

तथाच - वेदाध्ययनं-प्रणवविकासः

तदुत्सर्जनं प्रणवप्रतिष्ठा।

तत्रश्च - विकास-प्रतिष्ठाभ्यां सद्वृत्तानुभूतिरिति।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ततश्च -

सप्तचक्रपरिक्रान्ता वेदाधीतिर्विशिष्यते। वेदाध्ययनकेन्द्रं स्यात् परावागनुशासकम्॥ ३॥

वेदाधीति प्रमाबोधः चेतनं नयति ध्रुवम्। वेदपीठप्रतिष्टानं प्रणवस्वं प्रकाशयेत्॥ ४॥

प्रणवस्यविकासात्मा वेदधीतिः परास्मृता। प्रणवस्वप्रतिष्ठानं वेदाधिति-समाश्रिता। ५॥

प्रतिष्ठानप्रमाधृत्या तद्विकासः प्रकाशते। तदधीतिरुपाकर्म प्रतिष्ठोत्सर्जनं स्मृतम्। ६॥

वेदाधीति सदायज्ञं तनुते मन्त्रलक्षणम्। वेदाध्ययन-केन्द्र-स्वं प्रणवं नाऽधिगच्छति॥ ७॥

आद्यन्तप्रणवस्व स्वे वेदराज्य प्रमा गतिः। वृत्तमुन्नमयन्ती स्वां सद्वृत्तमधितिष्ठति॥ ८॥

आमूलाग्रप्रमाबन्धमुद्वृत्तमुन्नयेत्सदा। वेदाध्ययनसत्केन्द्रं सौधज्योतिः प्रकाशयेत्॥ ९॥

तथाच -

वेदवृत्तस्वविज्ञानं चेतनं तारमुन्नयेत्–

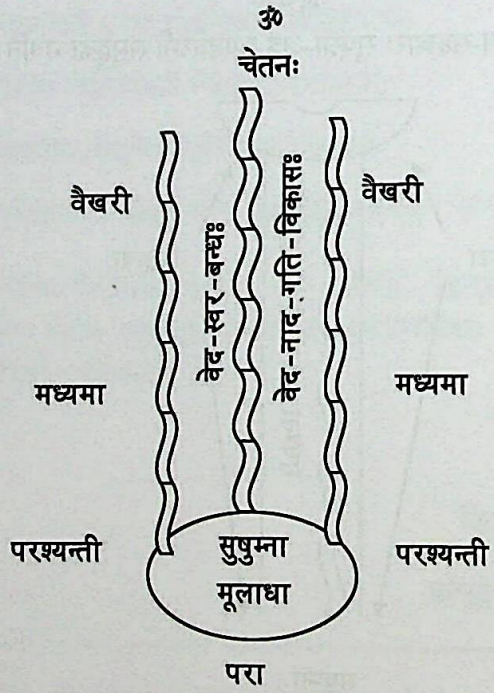

एवञ्च-

आर्षं सम्पुरमुद्वृत्तं वेदाध्ययनसंस्कृतम्। सारमुद्धियतां तेन ब्राह्मं चैतन्यमुद्धरेत्॥ १०॥

इति वेदभूमाप्रतिष्ठितः-

महामहोपाध्यायः, वाग्देवीवरपुत्रः, उ। वे । डा.ए.एस्. वेङ्कटनाथन्,

श्रीकार्यकर्ता, परकालमठास्थानम्, महीशूरपुरी

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीभाष्यश्रीसूक्तिषु परस्परं विरोधशङ्कानिरासः

श्री उ.वे काणियम्पाक्कं इलैयवल्लि देवनाथाचार्यः

श्रीभाष्यसूक्तिषु परस्परं विरोध इति केचिदाशशङ्किरे । काष्टात् विरोधशङ्का अत्र निरूप्य परिहियन्ते।

पूर्वपक्षः :-

श्रीभाष्ये जीवस्य मुक्तिदशायामागन्तुकदेहपरिग्रहो नास्ति इति **सम्पद्याविर्भावः स्वेन शब्दात्** इति सूत्रविवरणे कथितम् । **अयं प्रत्यगात्मा अर्चिरादिना परंज्योति-रुपसम्पद्य यादृशं विशेषमापद्यते, स स्वस्वरूपाविर्भावः, नापूर्वाकारोत्पत्तिरूपः। कुतः स्वेन शब्दात् । स्वेन रूपेण इति विशेषणोपादानादित्यर्थः। आगन्तुकदेहपरिग्रहे हि स्वेनरूपेण इति विशेषणमनर्थकं स्यात् ।**[1] इति । एवम् **आगन्तुकं देहपरिग्रहं मुक्तस्य निषिध्य अभावं बादरि राह ह्येवम्**[2] इति सूत्रविवरणे मुक्तस्य देहेन्द्रियाणां सत्त्वं सन्दिह्य **भावं जैमिनिर्विकल्पामननात्** इत्यत्र जैमिनिमते देहसद्भावं कथयित्वा **द्वादशाहवत् उभयविधं बादरायणोऽतः**[3] इत्यनन्तरसूत्रविवरणे मुक्तस्य **सङ्कल्पवशात् शरीरस्य भावोऽभावष्टा भवेताम्**[4] इति निगमितम् । एवं च मुक्तस्य आगन्तुकदेहपरिग्रहो नास्तीति एकत्र कथयित्वा अपरत्र तत्सत्त्वकथनात् श्रीभाष्यसूक्तीनां परस्परं विरोधः ।

समाधानम् :-

नास्ति पूर्वापरविरोधः । यदुक्तम् - सम्पद्याविर्भाव इत्यत्र आगन्तुकदेहपरिग्रहे हि स्वेन रूपेण इति विशेषणमनर्थकं स्यादिति भाषमाणः श्रीभाष्यकारः मुक्तस्य आगन्तुकदेहपरिग्रहाभावं वदतीति, तत्र - **आगन्तुकविशेषपरिग्रहे हि** इत्येव पाठात् । मुक्तः परं ज्योतिरुपसन्नः किं स्वरूपाविर्भावविशिष्टो भवति, उत अपूर्वेण साध्येनाकारेण सम्बद्धो भवति ? इति संशये तस्य आगन्तुकाकाराः तदानीं न भवन्ति । स्वस्य स्वाभाविका ये आकारा अपहतपाप्मात्वादयः तद्विशिष्टं जीवस्वरूपमेव आविर्भवति इति समाधिः। **स्वेन शब्दात् - साध्यस्यापि रूपस्य स्वासाधारणत्वेन स्वेनेति विशेषणं ह्यनर्थकम् इति वेदान्तदीपः**[5] । एतदुक्तं भवति - मुक्तस्यागन्तुका आकारा न भवन्ति मुक्तिदशायाम् इति **सम्पद्याविर्भावः** इत्यत्र प्रतिपादितम् । तत्र यद्यपि आगन्तुकदेहपरिग्रहोऽपि तदानीं निषिद्ध एव, तथापि उत्तरत्र **भावं जैमिनिः, द्वादशाहव-दुभयविधम्** इत्यनयोः सूत्रयोः विवरणे मुक्तस्यागन्तुकदेहसत्त्वकथनं न विरुद्ध्यते।

तत्र हि स्वसंकल्पेन जीवस्य मुक्तस्य शरीरभाव उक्तः, स च शरीरपरिग्रहः न कर्मायत्तः, नापि भोगार्थमावश्यकः । न हि मुक्तस्य स्वसंकल्प निर्मितशरीराभावे मुक्तिरूपो भोगो नास्तीति । अतः ये आगन्तुकधर्माः आगन्तुकवस्तूनि वा जीवस्य अपहतपाप्मत्व-सत्यसंकल्पत्वादिस्वाभाविकगुणाविर्भावेण भवन्ति, तेषां निषेधो न क्रियते, तेषां हि निषेधे श्रुत्यक्तस्य सत्यसंकल्पत्वादेरेव निषेधापत्तेः । अतः मुक्तस्य सत्यसंकल्पत्वप्रयुक्तं शरीरमागन्तुकमपि स्वीक्रियते । अतः क्व विरोधः?

पूर्वपक्षः :-

बृहदारण्यके **कामः संकल्पः विचिकित्सा ... सर्वं मन एव**[6] इति कामादीनां मनोवृत्तित्वमुक्तम् । मनोवृत्तित्वं च मनः परिणामत्वम् । उक्तं च श्रीभाष्ये यथा कामादिवृत्तिभेदे तत्कार्यभेदेऽपि न कामादिकं मनसः तत्त्वान्तरम् **कामः संकल्पः**

1. श्रीभाष्यम् पृ. सं. ४६८
2. ब्र.सू. ४.४.१०
3. ब्र.सू. ४.४.१२
4. श्रीभा. पृ.सं. ४८०
5. वेदान्तदीपः ४७१
6. बृ.३-५-३

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

विचिकित्सा श्रद्धाऽश्रद्धा धृतिरधृतिः ह्रीः धीः भीः इत्येतत् सर्वं मन एव[7], इति वचनात्[8] । एवं मनो वृत्तित्वमुक्त्वा श्रीभाष्य एव मनस इन्द्रियत्वं तस्याहङ्कारित्वं चोक्तम् । एवं च धर्मभूतज्ञानस्य अवस्थाविशेषविशिष्टस्य इच्छाद्यपरपर्यायस्य मनोवृत्तित्वे आहङ्कारिकत्वं स्यात् । धर्मभूतज्ञानस्य तद्वत् जडत्वं वा स्यात् ।

समाधानम् :-

श्रीभाष्ये **पञ्चवृत्तिर्मनोवद्व्यपदिश्यते** इति सूत्रव्याख्याने कामादीनां (इच्छादीनां) **न मनसः तत्त्वान्तरम्** इति ग्रन्थेन यद्यपि मनः परिणामत्वापरपर्यायं मनोवृत्तित्वं मतान्तरं इवोक्तमिति आभाति, तथापि कामादयः न मनः परिणामाः । किन्तु धर्मभूतस्य ज्ञानस्य अवस्थाविशेषाः । **न मनसः तत्त्वान्तरम्** इति ग्रन्थः मनोऽधीना अवस्थाविशेषा एव नान्ये इत्येवार्थः । अतः श्रीभाष्यकारोक्तौ न कोऽपि संशयः । अत्र विषये वक्तव्यं विस्पष्टं विवृतं बुद्धिपरिच्छेदे न्यायसिद्धाञ्जने । तत्र हि **सूत्रभाष्ययोष्टायं भावः तत्तदवस्थज्ञानजनकत्वावस्थाभेदभिन्नं मनः, तैस्तैः व्यपदिश्यते[9]** इति ।

पूर्वपक्षः :-

तदनन्यत्वमारम्भणशब्दादिभ्यः इति सूत्रे जगतो ब्रह्मानन्यत्वं श्रीभाष्ये प्रतिपादितम्। **प्रकृतैतावत्त्वं हि प्रतिषेधति ततो ब्रवीति च भूयः** इत्यत्र **द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे मूर्तं चैवामूर्तं च[10]** इति श्रुत्या ब्रह्मणे जगत् विशेषणमिति सिद्ध्यतीति भाषितम् । **सर्वं तद्विशेषणत्वेन उपदिश्य[11]** इति हि तत्र भाष्यम् । विशेषणत्वं भेदव्याप्तम् । एवं च पूर्वापरविरोधः श्रीभाष्ये । एकत्र जगत् ब्रह्माभिन्नम् इत्युक्त्वा ततः **तद्भिन्नम्** इति कथने हि विरोधः किल ?

सिद्धान्तः :-

आरम्भणाधिकरणे सूक्ष्मचेतनाचेतनविशिष्टस्य कारणावस्थस्य ब्रह्मणः स्थूलचेतनाचेतनविशिष्टब्रह्मणष्टा कार्यावस्थस्य ऐक्यमुक्तम् । **सच्छब्दवाच्यस्य परस्य ब्रह्मणः सर्वज्ञस्य सत्यसङ्कल्पस्य निरवद्यस्यैव सदेवेदम् इति निर्देशार्हजगत्त्वम्[12]** इति हि तत्र भाष्यम् । **प्रकृतैतावत्त्वं हि** इति सूत्रे मूर्तामूर्तप्रपञ्चस्य भगवद्विशेषणत्वं यदुक्तं तत् तस्य वस्तुनः विशिष्टवस्त्वेकदेशत्वं रूपं विशेषणत्वम् । तत्प्रयुक्तः भगवत्स्वरूपनिष्ठो भेदः इष्ट एव । चेतनाचेतनानां परस्परं, भगवता च न स्वरूपैक्यं भवति । **पृथगात्मानं प्रेरितारं, भोक्ता भोग्यं प्रेरितारम्** इत्यादिबहुश्रुतिविरोधात् । अतः न विरोधगन्धोऽपि श्रीभाष्यश्रीसूक्तिषु। ये तु तदनन्यत्वशब्दार्थं तदधीनसत्ताकत्वरूपं वदन्ति, तत्पक्षे जगत्पदस्य चेतनाचेतनप्रपञ्चोऽर्थः । तत्र ब्रह्मभेदः स्पष्टः । पारिभाषिक-मनन्यत्वं च भवतीति सुतरां न विरोधः । परन्तु तत्पक्षे श्रीभाष्यसूक्तिस्वारस्यं न दृश्यत इत्यन्यदेतत् ।

पूर्वपक्षः :-

निखिललोकविदितशब्दार्थसम्बन्धावधारणप्रकारमपनुद्य सर्वशब्दानाम्-लौकिकार्थवबोधत्वावधारणं प्रामाणिका न बहुमन्वते[13] इति कार्यान्विते शक्तिं वदन्तः प्राभाकाराः खण्डिताः श्रीभाष्ये । तत्र **शब्दानामलौकिकार्थावबोधित्वं** नास्तीति कथितम् । परन्तु श्रीभाष्ये एव **चराचरव्यपाश्रयस्तु स्यात्तद्व्यपदेशोऽभाक्तः तद्भावभावित्वात्[14]** इत्यत्र **चराचरवाचिशब्दः ब्रह्मणि अभाक्तः मुख्य एव[15]** इति सर्वेषां शब्दानाम् अलौकिके ब्रह्मणि मुख्या वृत्तिरिति कथितम् । तथा च परस्परविरोधः।

7. बृ. ३.५.३
8. श्रीभा. पृ.सं. १७८
9. न्या.सि.पृ.सं. २७४
10. बृ. ४.३.१
11. श्रीभा. पृ.सं. २३६
12. श्रीभा. पृ.सं. ४१
13. श्रीभा. जिज्ञासाधिकरणम्
14. ब्र.सू. २.३.१७
15. श्रीभा. पृ.सं. १३२

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

समाधानम् :-

प्राभाकरमतनिराकरणप्रसङ्गे कार्यान्वितस्वार्थे पदानां व्युत्पत्तिः खण्डिता । तत्र वेदे कार्यत्वेन रूपेण अपूर्वं लिङर्थः । तदन्वितस्वार्थप्रतिपादकत्वम् इतरेषां पदानाम् इति ते वदन्ति । लौकिकलिङः कार्यत्वे लक्षणैव । कार्यत्वेन रूपेण अपूर्वमर्थ इति पक्षे अलौकिकार्थावबोधित्वं पदानां भवतीति तत्पक्षे दोष उद्भाव्यते भाष्यकारैः । कथमपूर्वस्यापूर्वत्वमिति चेत्, प्रकृतवाक्यार्थबोधात् पूर्वमज्ञायमानत्वम् इति । अपूर्वे व्युत्पत्तिप्रकारः न्यायरत्नमालायां, प्रकरणपञ्चिकायां तत्त्वचिन्तामणौ च द्रष्टव्यः । युक्तिमात्रेणापूर्वे व्युत्पत्तिप्रतिपादनं खण्ड़ितम् श्रीभाष्ये, तासां युक्तीनामस्थास्नुत्वप्रतिपादनेन।

वेदान्तिनां मते सर्वे शब्दाः भगवद्वाचका इति तर्कानुगृहीतश्रुतिबलात् सिद्धम् । सर्वेषां शब्दानां घटपटादिषु व्युत्पत्तिः लोकानुसारेणैव वेदान्तिभिः स्वीक्रियते । अत्र आकृत्यधिकरणानुसारोऽपि स्पष्टः आनन्दमयाधिकरणश्रुतप्रकाशिकायाम्। भगवत्पर्यन्तं व्युत्पत्तिः लोके नास्ति चेत्, मास्तु तेन का हानिः । वेदान्ततत्त्वविदां हि तावत्पर्यन्तं व्युत्पत्तिः । अन्येषां व्युत्पत्तिः लोकसिद्धपदार्थेष्वेव । भाषितं च वेदार्थसङ्ग्रहे वेदान्तश्रवणेन हि व्युत्पत्तिः पूर्यते । स्वयं च सूत्रकारः सर्वेषां शब्दानां ब्रह्मपर्यन्तव्युत्पत्तौ युक्तिमाह - **तद्भावभावित्वादिति** । **अनेन जीवेनात्मनानुप्रविश्य नामरूपे व्याकरवाणि** इति श्रुत्या ब्रह्मणोऽनुप्रवेशेन नामरूपभाक्त्वं सर्वेषां वस्तूनामवगम्यते ।

अत्र च दीपग्रन्थः **तेजः प्रभृतिषु आत्मतया ब्रह्मभावभावित्वेन सर्वस्य वस्तुनः तच्छरीरतया तत्प्रकारत्वात्। तत्तद्वाचिनां शब्दानां तत्रैव पर्यवसानात् । प्रकारवाचिनां शब्दानां प्रकारिपर्यवसायित्वेनाभाक्त्वं गवादिशब्देषु सिद्धम्**[16] इति । **लौकिकास्त्वेवमजानन्तः वाच्यैकदेशे प्रयुञ्जते**[17] इति सारग्रन्थः । अतः सर्वे शब्दाः भगवद्वाचका इत्यत्र नानुपपत्तिः ।

पूर्वपक्षः :-

वैधर्म्याच्च न स्वप्नादिवत् इति सूत्रे स्वाप्नपदार्थानामसत्यत्वमुक्तम् । सन्ध्याधिकरणे तु स्वप्नपदार्थानां सत्यत्वमुक्तम् । अतः पूर्वापरविरोधः श्रीभाष्ये ।

समाधानम् :-

श्रीभाष्ये जिज्ञासाधिकरणे, सन्ध्याधिकरणे च स्वाप्नपदार्थानां भगवत्सृष्टत्वं तत्सत्यत्वं च विस्तरेण प्रतिपादितम् । योगाचारमतखण्डनावसरे परमतेऽवलम्बितं स्वाप्नपदार्थासत्यत्वमाश्रित्य स्वप्नज्ञानस्यार्थशून्यत्वं जागरितज्ञानस्य व्यतिरेकदृष्टान्तीकृतम्। अतः श्रीभाष्ये पूर्वापरविरोधो नास्ति ।

एवं श्रीभाष्यसूक्तिषु परस्परं विरोधशङ्काः सुसमाधाना इति ।

परामृष्टाः ग्रन्थाः

१. **श्रीभाष्यम्** - दीपसारसहितम् Vol. II आनन्दमुद्रणालयः, मद्रास् - १९४०

२. **न्यायसिद्धाञ्जनम्** - वि.सि. प्रचारिणीसभा, मद्रास् - १९३४

३. **ब्रह्मसूत्राणि** ४. **उपनिषदः**

16. श्रीभा. पृ.सं. १३४

17. श्रीभा. पृ.सं. १३४

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोगस्य प्राचीनत्वं तथा समीचीनत्वं च

श्रीमान् उ । वे । नावल्पाक्कं शित्तियार्य रामानुज तातदेशिकः

विशिष्टद्वैतशब्दस्य प्राचीनत्वं यथा तथा

समीचीनत्वमप्युक्तं सुसुंमोदावहं सताम् ।

विशिष्टशालिना शित्तियार्यलक्ष्मणसूरिणा

सुतातान्वयसंभूतजम्बूपुरनिवासिना॥

अभेदश्रुतीर्निर्गुणश्रुतीश्च मुख्याः परिगृह्णन्तः, भेदश्रुतीनां सगुणश्रुतीनां च व्यावहारिक सत्यकल्पनया स्वबुद्धिशक्त्यनुसारेण अभिप्रदर्शयामासुः शङ्कराचार्याः। तैः अद्वैतशब्दार्थः निर्विशेषवस्त्वैक्य पर एवेति निर्णीतम। रामांनुजाचार्यास्तु घटकश्रुतिबलेन सर्वश्रुतिसमर्थनपराः समस्तकल्याणगुणाकरत्व बोधनेन सगुणश्रुतयः, हेयगुणराहित्योपपादनेन निर्गुण श्रुतयः, विशिष्टैक्यविनिवेदनेन अभेदश्रुतयः, स्वरूपतत्वेषु भेदवादनेन भक्तिसंवर्धकपरभेद श्रुतयश्च स्वरसतः समुपपद्यन्त इति सर्वश्रुतिसामरस्यं समासाधितवन्तः।

अपि च एतदर्थं क्राडीकृत्य स्वकीय वेदार्थसंग्रहनामकग्रन्थे "एवं च सत्यभेदोवा भेदो वा द्वात्मकता वा वेदान्तवेद्यः। कोत्यमर्थः समर्थितोभवति?। सर्वस्य वेदवेद्यत्वात् सर्वं समर्थितम्। सर्वशरीरकतया सर्वप्रकारं ब्रह्मैवावस्थितमित्यभेदस्समर्थितः। एकमेव ब्रह्म नानाभूतचिदचित्वस्तुपकारं नानात्वेनावस्थितमिति भेदाऽभेदौ। अचिद्वस्तुनश्चिद्वस्तुनश्चेश्वरस्य च भेदः समर्थितः।" इत्युक्तवचानाभ्यपि अत्रानुसन्धेयानि।

एतेन विशिष्टद्रव्यैक्यमेव अद्वैतशब्दार्थ इति निर्णीतम्। अत्राद्वैतशब्दो ऐक्यशब्देनोक्तम्। निर्विशेषवस्त्वैक्यपरार्थ कल्पनादोषभूयिष्ठाद्वैतशब्दप्रयोगनभ्युपगम्यमानत्वात्।

अत्र केचित् "विशिष्टाद्वैतशब्दस्य अर्थः प्राचीनः। शब्दस्तु नवीनः। अर्वाचीन श्रीनिवासाचार्येणैव स्वकीय "यतीन्द्रमतदीपिका" ग्रन्थे एव अन्ते "इति विशिष्टाद्वैतवादिनां सिद्धांतः" इत्युक्तत्वात्" इति। तदसत्। श्रीभाष्यकारकृपैकपात्रभूत श्रीपराशरभट्टार्येणैव स्वकीय सहस्रनामभाष्ये "सः" इति श्रीभगवन्नामव्याख्यानावसरे "सिद्धान्तिते विशिष्टद्वैते विभूतिभूतेष्वेषु आकुमारमखिलप्रसिद्धया स्वविषयज्ञानं स्यति अन्तयति निश्चयीकरोति" इत्युक्तत्वात् ।

अपि च श्रीभाष्यव्याख्यातृभिः श्रीसुदर्शनसूरिभिः स्वकीय व्याख्यानग्रन्थेषु विशिष्टाद्वैतशब्द -वहुल्यं प्रपञ्चितत्वाच्च विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोगस्य प्राचीनत्वं प्रकटीकृतमित्यवगन्तव्यम्। यथा –

१. "एवं सति विशिष्टाद्वैतपरत्वे स्पष्टमुपक्रमोपसंहारादि लिङ्गषड्कम्" (श्रुतप्रदीपिका)

२. षड्विधतात्पर्यलिङ्गमद्वैतविषयमित्यभ्युपेतम्। तत् न निर्विशेषाद्वैत विषयम्। अपि तु विशिष्टाद्वैतविषयम्। (तात्पर्यदीपिका)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

३. उपक्रमे सदेवादिवाक्यं च निमित्तत्व तदुपयोगि सार्वज्ञ्य सर्वशक्तित्वादि परत्वात् सविशेषविषयम्। उपसंहारगतं तत्वमसीति सामानाधिकरण्यं प्रकृतिभेदेनैकार्थविषयत्वात् विशिष्टाद्वैतविषयम्। (तात्पर्यदीपिका)

४. मृत्कार्य दृष्टान्तोपन्यासादुपपत्तिश्चास्तीति षड्विधतात्पर्यलिङ्ग विशिष्टाद्वैतविषयमित्याशयः। (तात्पर्य दीपिका)

अपि च श्रीमन्निगमान्तमहदेशिकैः स्वकीय "श्रीपाञ्चरात्ररक्षा" ग्रन्थे योगप्रकरणे "अवस्थितेरिति काशकृत्स्नः इति सूत्रितस्य पूर्वापरसंहितान्तरानुगुणस्य विशिष्टाद्वैतस्य विवक्षितत्वात् इति विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोगस्य प्रदर्शितत्वात् तत्प्राचीनत्वे न कोऽपि सन्देहः।

<u>विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोगस्य समीचीनत्वम्</u>

अत्र केचित् "अद्वैतशब्दस्य निर्विशेषार्थारोपित शांकरमतस्य प्रतिभटार्थकल्पनया" सविशेषाद्वैतमिति "व्यवहार एव समीचीनः न तु विशिष्टाद्वैतमिति" इति। तदसत्। अद्वैतिभिः व्यावहारिकदशायां सविशेषार्थत्वाभ्युपगमात्। भक्तिविविशेषपरिपोषणार्थं द्वैतिभिः भेदवादिभिः सविशेषार्थत्वाभ्युपेतत्वाश्च। अतिव्याप्तिप्रसङ्गस्म अवर्जनीयत्वात्।

रामानुजार्यास्तु भगवति भक्तिमुद्भावयितुं भेदं, पारमार्थिकाभेदं च विशिष्टवेषेणैव उपपादयामासुः। दशा हि नाम व्यावहारिकी वा पारमार्थिका वा भवतु। सगुणोपासना भगवति भक्तिश्च त्रयाणामपि भाष्यकृतां सम्मतैव पुमर्थसमर्थकतया। एतेन शांकरमतनिर्विशेषाद्वैत कल्पनस्य सविशेषाद्वैतशब्देन प्रतिकोटिकल्पनं व्यर्थं स्यात्।

निर्विशेषाद्वैतस्य प्रतिभटार्थ विषयास्तु ब्रह्मणः अभिन्ननिमित्तोपादानत्वं, चेतनाचेतनयोः नित्यत्वं, सत्यत्वं, प्रकारत्वं, शरीरत्वं, अंशत्वं तथा अपृथक्सिद्धविशेषत्वादिकं च। एतद्विषयद्योतकपरो विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोग एव निर्विशेषाद्वैतशद्वार्थ प्रतिभटार्थविषयकप्रदर्शनपरोभवितुं शक्यम्। सुदर्शनसूरिभिरपि "तत् न निर्विशेषाद्वैतपरं, अपि तु विशिष्टाद्वैतपरं" इत्युक्तत्वात् तैः "सविशेषद्वैपरं" इति पदप्रयोगःनाङ्गीकृत इत्यवधेयम्।

परं च श्रीमद्रामानुजाचार्यविरचित श्रीभाष्यव्यपदेशविख्यातं श्रीब्रह्मसूत्रभाष्यं विशिष्टाद्वैत सिद्धान्तानुसारेण तत्तदर्थप्रतिपादकं प्रभलाभिरुक्तिभिरप्रतिहतैश्च प्रमाणैः परमतनिराकरणचणगुणगणमखिलसूत्राक्षरात्यन्तानुगुणमपरैरप्यभिनन्दनीयसुमधुर वचोगुंभं विलसति विश्वतोप्युदञ्चितभगवद्गुणानुसन्धान सरसरमणीयम्" तथा "वेदार्थसङ्ग्रहनामकमेतद्विरचितं प्रबन्धरत्नं तु विशिष्टाद्वैतमतानुसारेण व्याख्येयानामुपनिषदां व्याक्रिया प्रक्रियादिशाप्रदर्शनपरम्" इत्याद्यभियुक्तोक्तिरासिकयात् विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोगस्य समीचीनत्वं करतलामलकीकृतम्।

किञ्च विशिष्टाद्वैत-सविशेषाद्वैतशब्दयोः समानार्थकत्वकल्पनेपि प्राचीन विशिष्टाद्वैतशब्दप्रयोगस्य सत्वे नव्यसविशेषाद्वैतकल्पनस्व आवश्यकता न स्यात् सोमयस्य सत्वे पूतीकवत् इति शम्।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

जयादि तत्त्व विमर्शः

जयादिपुरुषं वैदं वेदशासनशासकम् । प्रणम्य तत्स्वरूपार्थं विविनक्ति यथामति॥ १॥
तनोति वेङ्कटोनाथः तत्कार्यपरिणामकम्। ज्ञान विज्ञानगं रूपं यथाविधि विकल्पते॥ २॥
सद्यक्तामर्त्य चैतन्यं जयातानभृतस्थितम् । ब्रह्मपिण्डाण्ड सद्याप्तं आत्मभूत्यनुभावुकम् ॥ १॥
बीजव्याहृति वृत्तस्वाःजया ऋद्धिं वितन्वते । वसुबीज प्रमाराज्याः आताना अनुभावुकाः ॥ २॥
द्वाविंशति समाहाराः भृतोऽन्वद्विभ्रति स्वकम् । क्षेत्र त्रयान्वितं वृत्तं स्वात्मशासनशासकम् ॥ ३॥
जयन्तीति जयादिव्याः स्वातानाकार लक्षणान् । आतन्यन्तेऽभितो नित्याः उत्कर्षन्ति स्ववृत्तकम् ॥ ४॥
आत्मज्योतिः प्रमाकार्यं राष्ट्रं बिभ्रति तत्त्वतः । जयेनोत्कर्षणेनैव तनोति त्रितयं ध्रुवम् ॥ ५॥
तथाचात्मजयो नित्यः तदातानोऽपि वस्तुतः । जयातानक्रियालक्ष्यं राजत्येव बिभर्ति च ॥ ६॥
इत्थंञ्च जीवने सृष्टौ स्वोत्कर्षौ वितनोति च । स्वाराज्य दीप्तिमत्वं यत् बिभर्त्येव सनातनम् ॥ ७॥
स्वोत्कर्षात्स्वस्य विस्तारः दीप्त्याभरणलक्षणः । तथाच कर्म वृत्तस्य ज्ञानविस्तारलक्ष्मणः ॥ ८॥
एवं तत्कार्यकारित्वमात्म शक्ति प्रकाशकम् । तेन सर्वत्र कार्यत्वं आत्मलाभानुशासकम् ॥ ९॥
जयकार्यातान दीप्त्यर्थ भरणार्थानुशासकम् । इत्याह वेदराज्यस्य शासकस्स्वानुशासकः ॥ १०॥
जयादिकार्यकर्मर्द्धिर्ज्ञानवृत्तं प्रचक्षते । ज्ञानविज्ञानसम्पन्ना ऋषयो दीर्घदर्शनाः ॥ ११॥
ऋद्धेर्विस्तारकातानाः आमूलग्रस्वशासकाः । तद्बुद्धया स्वार्धिमन्तस्स्युश्चैतन्याम्रुतणायिनः ॥ १२॥
तद्विभ्रति सदा सर्वे दीप्तिमन्तश्शुभावहाः । ततो राष्ट्रभृतो भान्ति प्राचीनाः प्राङ्विवेचकाः ॥ १३॥
ऋतु द्वन्द्व समाहारः ऋद्धो भाति प्रजापतिः । मानदण्डर्धि सङ्गत्या दैवासुरविवेचकः ॥ १४॥
जयत्येव सदविश्वे जीवने पृतनां स्वयम् । तदा विवेक सम्पत्या चेतनो नापचीयते ॥ १५॥
चित्तचित्योरभेदेन स्पर्धमानश्शुभंकरः । ततस्स्वत्वप्रकाशेन भासते तदहंग्रहः ॥ १६॥
स्वाहंग्रहेन विश्वस्मिन् दीप्त्याभरनवर्तनम् । राष्ट्र भृत्व प्रमावृत्तिः चैतन्यमनुभूयते ॥ १७॥
लयस्थित्यन्नितो नूनं नुन्नं सर्वं तनोति च । ब्रह्मक्षत्रप्रकाशेन योगभोगप्रमावहः ॥ १८॥
ज्ञानकार्यप्रवृत्तिर्या ज्ञानवृत्तेन भासते । इदं जयादिवृत्तं स्यात् ऋषिशिस्टं सनातनम् ॥ १९॥
वैज्ञानिकी प्रवृत्तिर्या स्वाभ्यातानप्रकशिता । इदं विज्ञानवृत्तं स्यात् ऋष्याहृतमितीरितम् ॥ २०॥
ज्ञानविज्ञानवृत्ति र्या समन्यवयनिरूपिका । दिव्या राष्ट्रभृतो नित्यं अन्नितास्संचकासति ॥ २१॥
स्वानुभूतिप्रकाशार्थः क्रमस्सांहितलक्षणः । भ्रातृव्याहारवृत्तार्थः व्युत्क्रमस्सांहितस्स्थितः ॥ २२॥
त्रिकोणवृत्तलक्ष्यार्थः जयातानभृति स्वतः । ऊर्ध्वे जयाश्चस्वातानाः वामे तदितरे भृतः ॥ २३॥
त्रिवेणीसङ्गमस्नानं सर्ववैषम्यहारकम् । ज्ञानं, विज्ञानं, अन्वित्य (अन्वीय) त्रितयं पूर्णवृत्तगम् ॥ २४॥
त्र्यक्षवृत्तं महाराज्यं धर्मशासनशासकम् । ब्रह्मक्षत्रसमाहारात् स्वयं पूर्णत्वमश्नुते ॥ २५॥
इदं जयादिवृत्तं यत् सृष्टिगर्भं प्रकाशितम् । स्वस्थं स्वरूप संस्थानं सनातनविवक्षितम् ॥ २६॥
अन्तर्वाह्य प्रमवृत्तमाहुतीनां व्यवस्थितम् । अन्तरङ्गस्य वाह्ये हि प्रकाशो नित्यलक्षणः ॥ २७॥
समावेतात्मनि स्वत्वा वाह्ये वेदिः प्रकाशते । आमोलाग्रं स्वलक्षयत्वं वाह्याभ्यन्तरदीपितम् ॥ २८॥
तदर्थमुभयत्रैव दाढर्यं स्वमनुभुयते । फलेग्रहि तदा सत्त्वं समत्वेनानुभूयते ॥ २९॥
लयस्थितिसमाहारात्फलवृत्तं प्रकाशते । तदोत्कृष्टगतिर्व्यक्ता बीज-विस्तारलक्षणा ॥ ३०॥
तदैवासुरसम्पत्तिर्दैव्या निर्मूलिताभवेत् । तदास्वहंग्रहो दिव्यः स्वाद्वितीय प्रपञ्च्यते ॥ ३१॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

इत्थमेकान्तसंस्थानं स्वास्थ्येन व्यज्यतेऽन्वहम् । ध्रुववृत्तं सदालक्ष्यं स्वोर्ध्वभूत्या प्रकाशते ॥३२॥
जयसिद्धस्तदादिव्यः चेतनस्त्रिक्रमस्स्वतः । वर्धतेऽनुपदं स्वत्वात् आमूलारानुभावुकः॥३३॥
तत्र विज्ञान वृत्तस्थं स्वाभ्यातानं प्रमालयम् । पित्र्वग्निसमयासक्तं ज्ञानविज्ञान सङ्गतम् ॥३४॥
ज्ञानग्निर्ज्ञानवृत्ते हि द्विमुखं लयमश्नुते । विज्ञानशक्तिसाम्राज्यं व्यक्तादव्यक्तवृत्तगम् ॥३५॥
प्रकाशस्वस्थवृत्तार्थः रुद्रवृत्तेन भासते । तदास्वालयवृत्तार्थः ज्ञानविज्ञान शासकः ॥३६॥
अष्टादशप्रमावृत्ताः अभ्यातानाः स्वविस्तृताः । ज्ञानाग्निवृत्तविस्तारः लयवृत्तास्सनातनाः॥३७॥
तन्मध्याङ्ग प्रमाशक्तीः वैषम्यं घ्नन्ति तत्वतः । आदिमध्यान्तसूत्रस्वाः प्रकशन्ते सदातनाः॥३८॥
आत्मवृत्तास्सदाताना अभ्यातानास्समत्वगाः । ऋतसत्यानृताश्शान्ताः आत्मारामाः स्वरूपगाः॥३९॥
त्रयोदश जया दिव्या अभ्यातानास्तदन्विताः । त्रयोऽष्टादशस्वान्ताः जयविस्तारलक्षणाः॥४०॥
अभ्याताना जयालक्ष्या अनुलोमविलोमगाः । समत्वविषमत्वाढयाः चेतनस्वत्वशासकाः॥४१॥
जयातान-प्रतिष्ठैव चेतनं वर्धयत्यरम् । स्वविकासविभूत्यर्थः दीपयन्त्येव सत्वरम्॥४२॥
रञ्जनाद्दीप्तिवृत्यर्थः राष्ट्रमाराद्विभर्ति सः । राष्ट्रस्य भरणं नित्यं चेतनं दीपयत्यजम्॥४३॥
दीपनाद्धरनान्नित्यः चेतनोन्तः प्रकाशते । शक्तिद्वयसमाविष्टः ब्राह्मणो क्षत्रमव्ययम्॥४४॥
सांहितं स्वत्वसम्पन्नं अग्निमुद्धरतिस्वयम् । शक्तयः स्वात्मवृत्तस्थाः व्यक्ताः यान्ति सनतनाः॥४५॥
जयातान-प्रमाराज्यं राष्ट्रभृत्वेन भासते । चैतन्यदीपलक्ष्यार्थः द्विमुखो विश्वभावनः॥४६॥
इत्थञ्च त्रितयं वृतं चेतनस्वानुभावुकम् । चैतन्यभासकं दिव्यं मोलवन्धानुशासकम्॥४७॥
जयव्याप्यप्रकशात्मा स्वात्मशासनशासकः । अभ्यातानपरिव्याप्तः स्वात्मविस्तारधारकः॥४८॥
राष्ट्रभृद्धामसन्तानः जयातानान्वयार्थकः । विस्तारोत्कृष्टधामासौ ऋच्या त्रैकाल्यलक्षणः॥४९॥
पुरुषप्रकृतीनित्यं कार्यमातनुतो ध्रुवम् । एकं द्वितयवृत्तेन द्वितयादेकवृत्तिता॥५०॥
ध्रुवं वहुपदं रम्यं एकवृत्तं सदारमम् । स्वरूपेऽवस्थितं वोध्यं द्रष्टानिर्लिप्त एधते॥५१॥
जयादि त्रितयं राज्यं चेतनोत्कर्षकारकम् । जयादिवृत्तसंसिद्धः चेतनो वर्धते स्वयम्॥५२॥
ज्ञानं स्वरूपसंस्थानं विज्ञानं तस्य भासकम् । ज्ञानविज्ञानसन्धानं त्रैविक्रममुदाहृतम्॥५३॥
जयाद्यन्वितयोगात्मा क्षेमवृत्त प्रतिष्ठितः । आमोलं परमव्योम्नि स्वस्थश्चरति चेतनः॥५४॥
अनुलोमविलोमाभ्यां गण्डभेरुण्डलक्षणः । डयमानस्स्वकं भुङ्क्ते भुनक्त्यर्थं परिक्रमः॥५५॥
प्राकृतोऽप्राकृतो दिव्यः त्रैगुण्यानन्वितः स्वतः । यतविधि यथलक्ष्यं यथायथमुदञ्चति॥५६॥
पूर्णवृत्ताग्निसन्धानः अजां त्रेतां परिक्रमन् । उद्वच्छति स्वरूपेण स्वकं रूपं समुद्धरन्॥५७॥
आहितोऽनाहतो धर्म्यः पथ्यस्सत्यमुदाहरन् । उदञ्चति स्वयं धीर आत्मवृतश्चिरन्तनः॥५८॥
असन्ध्यो नित्यसन्ध्यर्थः त्रिसन्ध्यस्त्रिक्रमोऽक्रमः । अबन्धोनित्यवन्ध्याढयः निर्वध्योऽवध्य उत्तमः॥५९॥
वसुभूतप्रमाराजः जयादिर्भासते स्वतः । तस्य चक्रं परावृत्तं सृष्टावस्ति सनातनम्॥६०॥
परकालमठास्थान भुतव्याहृतिपीठगाः । नव्यरामानुजा दिव्याः शतमानाश्चकासति॥६१॥
इत्थं वेङ्कटनाथोऽसौ जयादि व्यमृशद्ध्रुवम् । परकालमठास्थानश्रीकार्यो वेदभास्करः॥६२॥

इत्थं सत्पादपद्ममधुमधुव्रतः-
महामहोपाध्यायः, वाग्देवीवरपुत्रः, साङ्गसलक्षणघनपाठी
उ। वे । डा.ए.एस.वेङ्कटनाथन्
श्रीकार्यकर्ता, परकालमठास्थानम्, महीशूरपुरि

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

आचार्य शिष्यलक्षणम्

श्रीमान् उ। वे । विद्वान् ई। वि। वीरराघवदासः
श्रीरङ्गपत्तनम्।

सर्वकर्मसमाराध्यं सर्वाभीष्टफलप्रदम्।
सर्वावासं वासुदेवं वन्दे श्रीतुरगाननम्॥

अस्मिन् लोके भगवान् दशावतारं स्वीकृत्य जीवात्मानं उद्धारं कृत्वा धर्ममार्गं प्रचारयामास। तद्वत् आचार्यः अपि भगवान् इव दशावतारं स्वीकृत्य वात्सल्यपूर्णतया आयुधं विना शास्त्रपेटिकां स्वीकृत्य शिष्यान् प्रति उपदेशं कृत्वा भगवतः समानस्थानं प्राप्तवान् इति श्रीवेदान्तदेशिकः स्वरहस्यत्रयग्रन्थे 'अभिनवदशावतारं पण्णि' इति आचार्यवैभवं वर्णितवान्। अत एव अस्मिन् श्लोके आचार्यस्य वैभवं एवं प्रदर्शितवान् -

साक्षान्नारायणो देवः कृत्वा मर्त्यमयीं तनुम्।
मग्नान् उद्धरते लोकान् कारुण्यात् शास्त्रपाणिना॥

एवं श्रीमद्रामायणस्य प्रप्रथमश्लोके आचार्यलक्षणं वाल्मीकिना कृतम् -

तपस्स्वाध्याय निरतं तपस्वी वाग्विदां वरम्।
नारदं परिपप्रच्छ वाल्मीकिर्मुनिपुङ्गवम्॥

आचार्यः कः ? तस्य लक्षणं कीदृशम् ? तस्य विचारः कीदृशः ? आचार्याश्रयणेन शिष्यः कथं उद्धरेत् ? इति प्रश्नस्य उत्तरं उपरि श्लोके विद्यते। 'आचिनोति हि शास्त्राणि' इति यः स्वयं आचारं अनुसृत्य शिष्यान् प्रेरयति सः एव सदाचार्यः। सदाचार्याणां ज्ञानं अनुष्ठानं च उभयमपि आवश्यकम्। उपरितनश्लोके नारदस्य सुज्ञानं आचारपरिशुद्धिः च उभयमपि विद्यते। श्रीमद्रामायणोपदेशकर्ता नारदः तपोरतः तपोधनः च। सर्वदा परतत्वं वीणावादनरूपेण सुललितया शिष्याय हृदयङ्गमरीत्या बोधनसामर्थ्यं विद्यते।

सदाचार्यस्य अन्वेषणं लोके इदानीं अतीव दुर्लभम्। वास्तविकरीत्या शिष्यः जिज्ञासुः वर्तते। अस्मिन् श्लोके नारदः एव वाल्मीक्याश्रमं आगत्य यथा पशुः शिशुसमीपं आगच्छति तथा तत्वोपदेशार्थं भगवत्साक्षात्काररूपं रामायणं काव्यं उपदेशयामास।

'उपदेक्ष्यन्ति ते ज्ञानं ज्ञानिनः तत्वदर्शिनः' इति श्रीकृष्णः भगवद्गीतायां ज्ञानानुष्ठानयुतं आचार्यमेव शिष्यः आश्रयितव्यम् इति उक्तवान्। अत एव शस्त्रपाणिना भगवता यत् असाध्यं कार्यं कर्तुं अशक्तः सन् शिक्षां दत्वा वैकुण्ठलोकं प्राप्तवान्। किन्तु आचार्यः शास्त्रपाणिना वात्सल्यपूर्णतया शिष्यान् आहूय सुन्दरतया सुललितया अर्थपूर्णतया उपदेशं कृत्वा संसारबन्धनात् मोक्षमार्गोपायं कथं स्वीकर्तुं शक्यते इति भक्तिमार्गस्य प्रपत्तिमार्गस्य च रीतिवर्णनमपि अनुष्ठानपूर्वतया उपदेशितवान्। तस्मात् वेदान्तदेशिकः 'आचार्यादिह देवतां समधिकां अन्यां न मन्यामहे' इति आचार्यमहिमानं स्वग्रन्थेषु प्रशंसितवान्।

आचार्यपरम्परा-शिष्यपरम्परा इति श्रीवैष्णवसिद्धान्तेषु अतीवोत्कृष्टतया विद्यते। अस्यां परम्परायां अत्यन्तप्राचीनतया श्रीवेदान्तदेशिकस्य शिष्येषु श्रीब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालमठे विद्यमानाः अनेक सन्यासिनां यथा भाष्यकारः श्रीमद्रामानुजाचार्यः विराजितवान्। तथा श्री श्री श्रीमदभिनवरामानुजस्वामिनां शतमानोत्सवसन्दर्भे आचार्यशिष्यविषये मया अज्ञानिना लेखनं लिखितम्। यदि दोषाः स्युः तर्हि क्षम्यताम् इति सविनयं प्रार्थये।

विद्वान् उ। वे। ई। वि। वीरराघवदासः
श्रीरङ्गपत्तनम्।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीवेदान्तदेशिकसिद्धान्ते चरमश्लोकव्याख्यानम्

श्रीमान् उ ।वे । र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

आमुखम्

भगवद्गीताग्रन्थे श्रीवासुदेवेन प्रोक्तः चरमश्लोकः। धर्मक्षेत्रे पार्थाय प्रतिबोधितः। "परमात्म-स्वरूपम्", "जीवात्मनः स्वरूपम्" "मोक्षोपायः" इत्यादि हितोपदेशःप्रवर्तितः। "शरणागतिः" वा "प्रपत्तिः" इति सुलभो मोक्षोपायः श्रीपार्थसारथिना सम्यगुपदिष्टः। असौ रहस्यमित्युच्यते श्रीवैष्णवसिद्धान्ते विशेषतः श्रीवेदान्तदेशिकस्य। तस्य श्रीमद्रहस्यत्रयसारे विस्तरतया पश्यामः। अत्र तु सङ्ग्रहेण तस्यैव "चरमश्लोकचुरुक्कु" इति प्रथितद्राविडी-प्रबन्धमुपयुज्य किञ्चिदवलोकयामः।। चरमश्लोकः सर्व-धर्मानित्यारभ्य मा शुचः इति परिसमाप्यत इति सर्वैरवगम्यते । पूर्णश्लोकस्य सङ्ग्रहार्थमवलम्व्य शास्त्रविदः कर्मयोगादीननुवर्तेरन् । अविद्यावन्तस्तु प्रपत्तियोगेन मोक्षमासुमर्हन्ति। कर्मयोगादिषु प्रतिवन्धकानि कष्टानि च विलोक्य स्वदोषाननवगम्य सर्वैः प्रपत्तिः स्वनुष्ठेयः । अशक्तस्य शरणागतिरेव मोक्षाय सुलभोपाय इति सारार्थेन वचनानीमानि बभाण भगवान् ।

चरमश्लोकार्थ-सङ्ग्रहः

सर्व-धर्मान् इति पदस्यार्थः साङ्गोपायाः सर्वे शास्त्रोक्ताः। वहूनि जन्मानि तीर्त्वापि नः कार्पण्यमवगत्य चेतनानामशक्यत्वात् कर्मयोगादिफलानि त्यक्त्वा जीवात्मानः शरणागता भवेयुः । आकिञ्चन्यभावोपपन्नः स जीवात्मा अनन्यगतिः वर्णाश्रमधर्मान् प्रीत्या च नियमेन पालयत्येव । स्वधर्मा इति दैनन्दिनकर्तव्यानि न परित्यजति । तस्य फलत्यागः तेन कार्यः। यथा घासग्रहणेन वेगानद्याः पारान्तरप्राप्तिर्नास्ति तथा भक्तियोगे अशक्तः सः क्षण-कर्तव्ये शरणागति-मार्गे वर्तते । शरणागतिः ब्रह्मास्त्र-प्रयोगः । परन्तु साङ्गा प्रपत्तिरनुष्ठेया येनैव जीवात्मा प्रपतने अधिकारी भवति 1 जीवत्मनः परमात्मना च नित्य-बन्धुता सर्वथा अनिवार्या ।

"असौ निजः" इति भगवतो भावना अधिगम्या । अत्र तया भावनया शेष-शेषी-भावः उपपद्यते । धर्मस्वरूपी सः परमात्मा प्राप्यः। धर्मस्य प्रभुरच्युतः। अस्मान् न सः परित्यजति कदापि । भवयुद्धे महति जलधौ निमग्नस्य जीवात्मनःपरमात्मकैङ्कर्यमेव मोक्षः। मामिति पदेन महालक्ष्म्या अनपायिन्या सह मिथुनमेव लक्ष्यमिति सूच्यते । अपि च सर्वेश्वरस्य दिव्य-मङ्गळ-विग्रहः, तस्य विग्रहस्य वात्सल्य-स्वामित्व-सौशील्य-सौलभ्यादयो कल्याण – गुणाश्च द्योत्यन्ते । चेतनस्य दोषानविगणय्य परमनुग्रहेण करुणा-मूर्तिः सः मामिति वदति । न तत्समः न ततोप्यधिक इति च तत्स्वामित्वगुणविशेषः । नीचैस्सह नीरन्ध्रसस्नेहः तस्य सौशील्यमिति कथ्यते । त्रिविक्रमःसः विश्वरूपी अस्मदर्थे अवतीर्य अर्चारूपैः शरीरचक्षुषा दर्शनाय सौलभ्यादि-गुणान् प्रकटयति । सः परमपुरुषः सदा सत्यः सर्व-रूपेष्वपि । स्वतन्त्रः सः अस्वतन्त्रानस्मानुद्धरेत् । शुद्ध-सत्त्वमयः सः स्व-सङ्कल्पेन सर्वसाधकः। यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति तदा तदा आत्मनः अवतारान् करोति । साधुजनरक्षा तेनैव क्रियते । तस्य अवतार-चेष्टाः सर्वाः ऐन्द्रजालमिति मत्वा सम्यगनधिगम्यते । अवतार-समये शबरी-मोक्षादिप्रकरणे भगवतो गुणाः न परित्यक्ताः । रजोगुण-तमोगुण-रहितस्सन् स्वाधीनः अधर्मान् निवारयति । दुष्टजननाशने असक्तः तान् साधून् करोति । एवञ्च भक्तस्य यथोक्तकारी च भवति ।पार्थसारथिः अर्जुनस्य सेवकः आसीत् वयमपि तत्सारथेः सेवकाः ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

मामिति शब्दः एकवचने । तेन सर्वेश्वर एव एक इति । प्रपत्त्युपायः एकः । स एव उपायः उपेयश्च । प्राप्यस्य प्रापकत्वमपि एकम् । फलमप्येकम् ।एवमेव साधन-साध्ये च एकम् । तेनैव मामिति पदात् समनन्तरमेव एक-शब्दप्रयोगः। एक-पदेन च नः पारतन्त्र्यमपि सूच्यते । तेन चेतनस्य स्वप्राधान्य-निवारणम् । चेतनः कर्म-परः, तथापि तस्य सर्वेश्वरस्याधीनत्वे सर्व-कार्य-करी सः । तदर्थे भगवतः परिपूर्णानुग्रहो मुख्यः । प्रेरितस्सन् प्रेरकेण सर्वात्मकेन देहाङ्गानि सेन्द्रियाणि शास्त्ररीत्या समुपयुज्य तत्फलाय चातकपक्षिणा क्षमया यथा प्रतीक्षा क्रियते तस्यैकाहाराय चन्द्र-ज्योत्स्नायै तथा प्रतीक्षा क्रियते । ईश्वरस्तु सिद्धोपायः। साध्योपायः प्रपत्तिः एक एव उपायः । शास्त्रोल्लङ्घनेन नः कुपितःसर्व-व्यापी परम-दयालुर्भविता । एकेनोपायेन एकः स मोक्ष-दायकः। मोक्ष-साम्राज्यम्तु भगवत्-कैङ्कर्य-साम्राज्यमेव । मोक्षानुग्रहः तत्सङ्कल्पेन प्राप्यते । प्रपन्नस्येकस्यैव मोक्षदाता सः । मुमुक्षुस्तु एकसदाचार्यसम्बन्धेन प्रपत्तिमनुतिष्ठति ।भक्ति-योग-करणे समर्थः एकः प्रपत्ति-व्याजेन शरणागतो न भवेत् । एकेन सदाचार्येण विनापि प्रपत्तिर्न कार्या । पूर्वोक्त-रीत्या मिथुनमेव लक्ष्यमित्युक्तत्वात् श्रीमन्नारायणः (श्रिया सार्धः) शरण्यःएक-शेषित्व-योगात् । अस्याः पद्धत्याः सदनुष्ठाने भगवतः प्रीत्या जीवात्मनः पापानि सर्वाण्यपोह्य तदपनोदन-द्वारा न्यस्त-जीवात्म-भारःअपगतः । आचार्य-सम्बन्धे एष एव भरन्यास इति कथ्यते । उपायान्तराणि नापेक्ष्यन्ते । तावत्सौलभ्य-सौशील्य-गुणाः तस्मिन् एकस्मिन्नेव पश्याम इति एक-शब्दस्य सारार्थः ।

अवाप्त-समस्त-कामस्य तस्यैकस्य एक एव कामः नः प्रपत्तौ !। भक्तिहीनाय शक्तिहीनाय तस्मै प्रपन्नाय जीवाय सर्व-फल-दाता स सदा सिद्धः।सम्सार-समुद्र-तरणे उद्युक्तस्य प्रपन्नस्य पारः/तीरः अथवा वेला, सागरः नौका, नौका-चालकः पारान्तारादयः सर्वे एक-रूपेण तस्मिन्नेव भगवति परिणमन्ते । आर्त-प्रपन्नश्च एकः अपूर्वः !! भव-जलधौ निमग्नाय आत्म-शरीरसम्बन्धेन कर्म-वशाय परमात्मा स्वरूपादि-गुणानव्याज-करुणया ददाति । तस्य ममकाराहङ्कार-दुर्गुणानामपोहनेन स्वभोग्यानुभवदानेन च सानुकम्पो वर्तते सः । कर्माणि मोक्ष-प्रतिबन्धकानि । तेन कारणेन कर्माणि न त्याज्यानि परन्तु कर्म-बन्धः स्वयमेवास्मान् तदा त्यजति यदा तस्यानुग्रहः प्राप्तः। कर्मसु भगवत्-प्रीति-कराणि यानि सन्ति तानि सेवितव्यानि नेतराणीति व्रज शब्दस्य अर्थावगमः । व्रज इति पदेन व्रजे गोकुले यथा गोप्यः गोपाश्च भक्तिमन्त आसन् तथा व्रज इत्यप्यर्थो द्योत्यते । महतः पथौ गच्छामः । दुष्पथि न चरामः। अत्र नो महा-विश्वासो मुख्यः । व्रज इति पदेन नःप्रीत्या आत्म-स्व-समर्पण-प्रपत्तिः कार्या । गोप्ता क इति निश्चयेन, कार्पण्येन अथवा आकिञ्चन्येन, प्रातिकूल्य-वर्जनेन, आनुकूल्य-सङ्कल्पेन, परिपूर्ण- विश्वासेन सात्त्विक-त्यागः कार्यः ।

वेदैर्वेद्यः स वेद-रक्षकः, वेद-दर्शकश्च । वेदार्थाः निगूढा इति अवतारेषु बहुषु प्रमाणीभूत्वा अविद्यावतामपि प्रथमाचार्यो बोधयति । वेदैरहमेव वेद्य इति केवलमुपदिश्य तत्र न स्थगयति । तस्य सर्वशक्तिमतः प्रभावः अहमिति शब्देनावगम्यते । न केनापि स नियाम्यः । मध्ये तत्सङ्कल्पस्य त्रुटिर्नास्ति । नः तत्पद-द्वन्द्व-प्रापणे समर्थः स जागरूकश्च ।

अकर्तव्यकरणे जीवस्समर्थः कर्तव्यकरणे विगतरुचिः । तन्मनसि लक्ष्यान्तराणि बहूनि । तन्निष्प्रयोजनानीत्यपि स साधु जानाति । तथापि कर्म-वासनया पीडितः सः प्रवर्तते । तत्रापि विमूढात्मा किमपि किमपि कुर्वन्नेवास्ति । अतुलया दयया तानस्मान् त्वा इति पदेन प्रत्यगाहूय स्व-पद-दर्शनेन निरतिशयसुखेन योजयति । यथा विजयस्य पार्थस्य सारथिर्भूत्वा रथे प्रथमे स्थाने उपविश्य उपदेशकः आस तथा इहापि, त्वा इति पदस्य पूर्वमेव अहमिति

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

पदेन परमात्मनो वैभव-प्रकाशकः त्वा इति पदेन भवान् जीवात्मा तत्त्वत्रयविवेकी अल्पसुखत्यागी अनित्यता-स्मरणेन मुमुक्षुः मोक्ष-विरोधापहारिणि मयि प्रपन्नः इति सूचितः ।

बहूनि जन्मान्यतीत्य अनन्त-पाप-सम्हारेण अनेक-पुण्य-प्रतिबन्धकैश्च जीवात्मनो मोक्ष-प्राप्तिर्न शक्या इति सर्व-पापेभ्यो मोचनमेवोद्दिश्य काल-विलम्बमसहमानेन परमात्मना रक्षा-त्वरया "मोक्षयिष्यामीति" उच्यते । पुण्य-कर्मफलैरिहैव स्वर्गानुभवः पाप-कर्म-फलैरिहैव नरकानुभवश्च जात इति हेतोः स्वर्ग-नरक-भेदोपि नास्ति मुमुक्षोर्जीवात्मनः! आर्त-प्रपत्तिर्यदा क्रियते तदा मोक्षयिष्यति । प्रपन्नस्य भगवत्कैङ्कर्य-त्वरा यदा भवति तदा मोक्षयिष्यति ।

यथा मातुरवलोकनेन स्तनन्धयः शिशुः निश्चिन्ततया शोकेन विना च वर्धते तथा "मा" इति महालक्ष्म्याः पुरुषकारत्वेन शोको न कार्यः । शुचिः कार्या । जीवात्मनो मुक्तिः परमात्म-करावलम्बनेन । पूर्वपुण्यैः पापैश्च बहोःकालाद् बहु दुःखितस्य शोकाब्धौ मज्जतः उद्धरणाय शपथः क्रियते – मा शुच इति । जीवात्मनःप्रपत्तेः पश्चात् तद्भार-वहने दायित्व-स्वीकरणे प्रमाणीकुरुते मा शुच इति । यद्यपि परमात्मा स्वतन्त्रः स्वेच्छया सङ्कल्पेन कदापि तन्न तिरस्करोति । न कदापि प्रतारकः परमात्मा इति च । सर्वे जातिभेदेन विना अङ्गान्तरैर्विना सम्शयेन विना आश्रित-वत्सलस्य परमसुलभस्य शरणागत-रक्षादीक्षस्य अव्याज-दयालोः च चरणयोः शरणागता भवितुमर्हन्ति । शरणागतेः परस्तात् नित्य-नैमित्तिक-काम्यकर्मसु दोषेषु सत्स्वपि प्रायश्चित्तप्रपत्तिकरणे मा शुचः ।

स्वामिदेशिकसम्प्रदायरीत्या एतद्देहावसाने तत्पादप्रापणे मा शुचः । प्रपतनेन पुण्य-प्राप्त्या ततः अविद्यया पापसङ्ग्रहेण च शोको मा भवत्विति मा शुचः । पुनर्जन्म-भयमपि मास्तु इति मा शुचः1 मध्ये कैवल्येन मोक्ष-प्राप्तौ न हानिरिति मा शुचः । स्वस्यैव अविवेक-शङ्का मास्तु इति मा शुचः । देश-कालावच्छेदेन शक्ति-न्यूनतया सद्विद्या-राहित्येन भवतः समययापनेन विना मत्प्राप्तिः प्रतिश्रुता इति मा शुचः। अनवधिगुणा तदीशाना । अनन्त-कल्याण-गुण-सम्पन्नः परमपुरुषः श्रियःपतिः । तेन सह भोग-साम्ये ब्रह्मानुभवे सम्पूर्णे नित्य-कैङ्कर्यनिरतो जीवात्मा भवतीति अस्मद्देशिकसम्प्रदयार्थःचरमश्लोकस्यास्य ।।

भगवानेव स्वनियाम्य स्वरूप-स्थिति-प्रवृत्ति-स्वशेषेतैकरसेन अनेन आत्मना कर्त्रा स्वकीयैश्चोपकरणैः स्वाराधनैक-प्रयोजनाय सर्व-शेषी श्रियःपतिः परमपुरुषःस्वशेष-भूत-कर्म स्वस्मै स्व-प्रीतये स्वयमेव कारितवान् कारयति कारयिष्यति च ।।

மூன்றாவது ப்ரஹ்மதந்த்ரஸ்வதந்த்ர ஜீயர் அருளிச்செய்த
திருக்குருகைப்பிரான்பிள்ளான் வாழிதிருநாமம்

ஐப்பசியிற்பூராடத் தவதரித்தான்வாழியே
அருட்கடலாயெதிராச ரடிபணிந்தான்வாழியே
தப்பில்திருமலைநம்பி தநயன்ருன்வாழியே
தமிழ்மறையாருயிரத்தால் தகவுரைத்தான்வாழியே
ஒப்பிலாவுடையவருக் குணர்விற்செய்வாழியே
ஒன்றியசோழியன்முதலோர்க் கோதுவித்தான்வாழியே
செப்பமிகுவேதாந்தச் சீரறிந்தோன்வாழியே
திருக்குருகைப்பிரான்பிள்ளான் திருவடிகள்வாழியே.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

भगवान् वेदः

उ । वे । डा.ना.रा. सौम्यनारायणः
व्याख्याता
परिशोधनप्रकाशनविभागः
श्रीवेङ्कटेश्वरवेदविश्वविद्यालयः तिरुपतिः

अस्मदीये पुण्यतमे भारतदेशे आद्यन्तविहीनः नित्यः शब्दराशिः 'वेद इति व्यपदिश्यते'।'वेदोऽखिलो धर्ममूल'मित्यादिवचनैः धर्मप्रमाणेषु प्रथमपरिगणितोऽयम्। अयं वेदः अपौरुषेयः। तेन पुरुषस्य सहजसिद्धानां भ्रमप्रमदादीनां वेदे प्रसक्तिरेव नास्ति। अत एव प्रत्यक्षादिप्रमाणान्तरविलक्षणत्वेन निरङ्कुशं प्रामाण्यमस्य। यत्तु लौकिकं वचनं, नद्यास्तीरे पञ्च फलानि सन्तीति तत्सत्यमपि भवति,वितथमपि भवति, अथ वेदे ब्रुवति कथं मिथ्येति? इति वदन् मीमांसाभाष्यकारः इममेवांशं द्रढीकरोति। अयञ्च वेदः नानाशाखासङ्कुलः अतिमहान् वृक्षः। मधुरतराणि फलानि अस्मिन्वेदवृक्षे मनुष्याणामैहिकामुष्मिक श्रेयस्साधनानि प्रियाणि, हितानि च विलसन्ति। इयत्तया परिच्छेत्तुमशक्योऽयमनन्तः। एतच्च वेदेनैवोच्यते काठकप्रश्ने - "भरद्वाजो ह त्रिभिरायुर्भिः ब्रह्मचर्यमुवास" इत्यारभ्य "वेदा वा एते अनन्ता वै वेदा" इति।

एवं दुरवागाहोऽप्ययं शब्दार्णवः प्राक्तनैः महर्षिभिः अनन्यपरतया सश्रद्धम् अध्ययनाध्यापनसम्प्रदायेन संरक्षितोऽद्यावधिमात्रापरित्यागेन वेदाध्ययननिश्ठैरनुवर्त्यते। भूयांसो नियमाः वेदाध्यायिनां परिकल्पिता विलसन्ति। वेदस्य अवैकल्येन संरक्षणमेवैतेषां नियमानां परमोद्देश्यभूतम्।

किमर्थमेतावान् प्रयासः "मधुरं मधुराक्षरं निरस्ये येन दिशममङ्गलम्" "वेदाक्षराणि यावन्ति पठितानि द्विजातिभिः। तावन्ति हरिनामानि कीर्तितानि न संशयः" इत्यादिभिः वेदस्य महिमा समुपवर्ण्यते।वेदघोषस्य तावान् प्रभावः। अत्यन्ताशक्यं भगवतः वशीकरणमनेन सुसम्पादम्। यावद्दूरमस्य ध्वनेः प्रसरणं भवति तावद्दूरं भूतप्रेतपिशाचादिसञ्चारो न भवति। किं बहुना अस्य शब्दस्य श्रवणमेवानन्यलभ्यमानन्दं सर्वानुभाव्यं सञ्जनयतीति सर्वजनीनमेतत्। किञ्च ऋग्यजुस्सामाथर्वेषु मध्ये कृष्णयजुर्वेदमधिकृत्य भगवतोमहिमानमधिकृत्य च किञ्चित् यथामति विज्ञापयामि।

कृष्णयजुर्वेदे संहिता, ब्राह्मणम्, आरण्यकं, काठकं चेति चत्वारो विभागास्सन्ति। तत्र संहिता सप्तकाण्डात्मिका। ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं, द्वितीयाष्टकं, तृतीयाष्टकं चेति त्रयो विभागा, अष्टौ प्रपाठका इति व्यवहार कृत्वा अष्टकमिति संज्ञा। आरण्यकेऽपि अष्टौ प्रपाठकास्सन्ति। आरण्यकस्य पृथक् शाखात्वेन व्यवहियमाणत्वात्तस्य अष्टकमिति संज्ञा न भवति। उपनिषद्भाग आरण्यके अन्तर्भवति। काठके त्रयो प्रपाठकासन्ति।

तत्र संहितायां प्रथमकाण्डे, दर्शपूर्णमासेष्टिः, अग्निष्टोम यागः, अग्निहोत्रं वाजपेययागः, राजसूययागश्चेति चत्वारो विषयास्सन्ति।द्वितीयकाण्डे काम्यपशुः, काम्येष्टयः, दर्शपूर्णमासब्राह्मणं च वर्तन्ते। तृतीयकाण्डे अग्निष्टोमस्य परिशिष्टो भागः वर्ण्यते। चतुर्थकाण्डे महाग्निचयनं, पञ्चमकाण्डे तद्ब्राह्मणं अश्वमेधश्च वर्ण्यन्ते। षष्ठकाण्डे अग्निष्टोम ब्राह्मणं च विद्यते। सप्तमकाण्डे सत्रयागः अश्वमेधमन्त्राश्च वर्तन्ते। यजुर्वेदस्य अध्वर्युवेद इति संज्ञा भवति। यागे चत्वारः ऋत्विजः प्रधानास्सन्ति। तत्र यजुर्वेदेन अध्वर्युः ऋग्वेदेन होता, च यागक्रिया कुर्वन्ति। सामवेदेन उद्गाता, सर्वैः ब्रह्मा एवञ्च अध्वर्युणा कर्तव्यं सर्वं यजुर्वेदे प्रतिपाद्यते।

श्री सायणाचर्यैः प्रथमतय यजुर्वेदस्यैव भाष्यं कृतम्। तत्र हेतुरपि उक्तः कर्मकाण्डविषये यजुर्वेदस्यैव प्राधान्यम्। आनुपूर्व्यात्कर्मणां स्वरूपं यजुर्वेदे समाम्नातम्। तत्र तत्र विशेषापेक्षायां अपेक्षिताः याज्यानुवाक्यादय ऋग्वेदे समाम्नायन्ते। स्तोत्रदीनिसामवेदे। तथा च

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

भित्तिस्थानीयः यजुर्वेदः। चित्रस्थानीयावितरौ। तस्मात् कर्मसु यजुर्वेदस्यैव प्राधान्यम्। अत्र काचन विप्रतिपत्तिः "ऋचः सामानि यजूषि ऋचः सामानि जज्ञिरे" इति सर्वत्र ऋचामेव प्राथम्यं प्रतिपादितम्। अत एव प्राधान्यं च। तथा सति कथं यजुर्वेदस्य प्राधान्यम् इत्याशङ्कायाम् " ऋचांत्वः पोषमास्ते", "निर्मिमीत उत्वः" इत्यस्यां ऋचि यज्ञस्य मात्रां स्वरूपं त्वः एकः अध्वर्युः निर्मिमीते। तस्मादध्वर्युवेदस्य प्राधान्यम् अङ्गीकार्यं भवति।

सामवेदभाष्योपोद्घातेऽपि यजुर्वेदः स्वर्णस्थानीयः रत्नस्थानीयावितरौ। स्वर्णं विना केवलरत्नेन आभरणं कर्तुं न शक्यते। रत्नं विना सुवर्णेन परम् आभरणं कर्तुं शक्यते। एवं यजुषैव अग्निहोत्रं निष्पाद्यते। इष्टिषु ऋगपेक्षा, अग्निष्टोमादौ सामवेदापेक्षा। एवं सर्वत्र यजुर्वेदापेक्षा विद्यते।

'विद् ज्ञाने' इति ज्ञानार्थकात् 'विद्' धातोः 'घञ्' प्रत्यये कृते वेद इति रूपं निष्पद्यते।एवं वेद शब्दः ज्ञानार्थकः। ज्ञानराशिः वेद इति वक्तुं शक्यते। विद् सत्तायाम्, विद् विचारणे , विद्लृ लाभे विद् चेतनाख्याननिवसेषु इति धातुभ्योऽपि घञि वेदरूपं निष्पद्यते। वेदाः शाश्वतस्थायिनः, ज्ञाननिधयः मानवहितप्रापकाः, मनुजकर्तव्यबोधक इति विविधधात्वर्थग्रहणात् ज्ञायते।

वैदिकसाहित्यशब्देन समग्रोऽपि मन्त्र, ब्राह्मण, आरण्यक, सङ्ग्रहरूपो निधिः गृह्यते। अत एव "मन्त्रब्राह्मणयोर्वेदनामधेयम्" (आ.श्रौत.सू .३२) इति निर्दिश्यते। वेदाः मन्वादिभि ऋषिभिः परमप्रमाणत्वेन उपन्यस्ताः। आरण्यकग्रन्थे, अध्यात्मविद्याया विवेचनं प्राप्यते। उपनिषत्सु च तस्या एव अध्यात्मविद्यायाः चरमोत्कर्षः संलक्ष्यते। वेदोऽखिलोधर्ममूलमिति (मनुस्मृति,२.६) समुद्घोषयता मनुना वेदनिधौ धर्माधर्मरूपेण प्रतिष्ठा विहित। मानवस्याखिलं कृत्यजातं कर्तव्याकर्तव्यं वा वेदेषु विशदतया निरुप्यते। अत एव वेदा आचारसंहितारूपेण प्रमाणीक्रियन्ते।

वेदमहिमा -

वेदस्य महिमा वेदे एव वेदेनैव निगद्यते। अग्निः सर्ववस्तुशोधक इति लोकप्रसिद्धम्। यथ वस्तुशोधनं जले क्रियते चेत् वस्त्रगतमलादि यथा जलं प्रविशति तथा सृष्ट्यादौ उत्पन्नम् अग्नि शोधनीयवस्तुगतः पाप्मा शोधके अग्नौ प्रविष्टः।तमग्निगतं पापं देव आहुतिभि विनाशितवन्तः। तदाहुतिगतं पापं कृत्स्नं यज्ञेन यज्ञगतं च पापं दक्षिणाभिः दक्षिणागतं पापं प्रतिग्रहीत्रा ब्राह्मणेन, ब्राह्मणगतं च पापं तत्तन्मन्त्रगतैः गायत्र्यादिभिः छन्दोभिः, छन्दोगतं पापं स्वकीयशाखानुरूपेण स्वध्यायेन विनाशितवन्तः। आरण्यके द्वितीयप्रश्ने चतुर्दशानुवाके एवं श्रूयते "अग्निं वै जातं पाप्मा जग्राह तं देवा आहुतीभिः पाप्मान्मपाघ्नन्नाहूतीनां यज्ञेन यज्ञस्य दक्षिणाभिर्दक्षिणानां ब्राह्मणेन ब्राह्मणस्य छन्दोभिश्छन्दसाँ स्वाध्यायेनापहतपाप्मा स्वाध्यायो देवपवित्रं वा एतत्तयोऽनूत्सृजत्यभागो वाचि भवत्यभागो नाके तदेषाभ्युक्ता।"

ऋगन्तरमपि श्रूयते "यस्तित्याज सखिविदँ सखायं, न तस्य वाच्यपिभागोऽस्ति यदीं शृणोत्यलकँशृणोति न हि प्रवेद सकृतस्य पन्थामिति"।

अयमर्थः - यः पुमान्वाङ्मात्रनिष्पाद्यमध्ययनं करोति तं पुमांसं वेदः समस्तपापक्षयद्वारा मोक्षपर्यन्तमुत्तमगतिप्रदानेन प्रियं सखायमिव अतिशयेन अतिस्नेहेन पालयति। तस्मादध्येतारं वेत्तीति सखिवित् स्वध्यायः स्वयं च तस्य पुरुषस्य सखात्यन्तस्नेहेन कदचिदप्यनपायात्। न हि निरन्ताराध्यायिनं स्वध्यायः

कदाचिदपि परित्यजति, किन्तु दिने दिनेऽतिशयेन तस्याधीनो भवति। तादृशं सखिविदं स्वयमपि सखायं यस्तित्याज परित्यक्तवान् तस्य परित्यक्तुर्वाच्यपि भागो नास्ति आयासरहिते महाफले पाठेऽपि भाग्यम् नास्ति। किम् वक्तव्यं महाप्रयाससाध्येऽनुष्ठाने फले वा। यदीं यद्यपि स्वध्यायत्यागी कदाचिद्विद्वत्सभायामुपविश्य बहूनि शस्त्राणि श्रुणोति तदानीमलकमलीकमनृतमेव श्रुणोति पुरुषार्थपर्यवसानाभावात्। न हि काव्यनाटकालङ्कारादि श्रवणेन वृथायुःक्षयमन्तरेण कञ्चित्पुरुषार्थं पश्यामः। अत एव

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

वाजसनेयिनस्समामनन्ति "नानुध्यायद्बहूञ्शब्दान्वाचो विग्लापनं हि तत् इति। वेदव्यतिरिक्तस्य शब्दजालस्य कण्ठशोषमात्रपर्यवसायित्वमेवोपपाद्यते। यस्मादयं वेदत्यागी सुकृतस्य पन्थां पुण्यानुष्ठानमार्गं न जानाति। द्विविधं हि पुरुषेणार्थ्यते ऐहिकजीवनमामुष्मिकौ च भोगमोक्षौ। तस्य जीवनस्य काव्यादेरपि कृषिवाणिज्यादिकमिव भवेत्साधनत्वम्। आमुष्मिकमार्गं तु वेदमन्तरेण सर्वतो न जानाति। अतः शास्त्रान्तराणि शृण्वतः कन्ठशोष एव परिशिष्यते। न केवलं सुकृतज्ञानमात्राभावः प्रत्युत दुरितं च महत्सम्पद्यते। अत एव मनुन स्मर्यते -

योऽनधीत्य द्विजो वेदानन्यत्र कुरुते मतिम्।

स जीवन्नेव शुद्रत्वमाशु गच्छति सान्वयः॥ इति

अनन्तरमिह मङ्गलाचरणात्मना प्रस्तूयते वेदे -

तथा हि दर्शपूर्णमासादिषु होमसाधनस्य पात्रस्य पर्णमयविधि प्रस्तावे इदमाम्नायते "देवा वै ब्रह्मन्नवदन्त तत्पर्ण उपाशृणोऽसुश्रवा वै नाम यस्य पर्णमयी जुर्हूर्भवति न पापँ श्लोकमँ शृणोति (तै. स. ३.५.७ इति।

अयमर्थः - यदा देवाः ब्रहमतत्वविषये परस्परं संवादं रहसि कृतवन्तः तदा पर्ण (पलाश) वृक्षाभिमानी देवः तद्वृक्षच्छायायामुपविष्टानां देवानां वचनमश्नोत्। तस्मात् शोभनं मङ्गलं ब्रह्म श्नोतीति व्युत्पत्या सुश्रवा इति त्स्य नाम सम्पन्नम्। यस्मादयं वृक्षः सुश्रवाः तस्मात् जुह्वाः तन्मयत्वे सति यजमानः शोभनमेव वाक्यं सर्वदा शृणोति। न कदाचिदपि पापं श्लोकं निन्दावचनं शृणोतीति।

सत्यं लोके प्रतिपाणि श्रोतं वर्तते, श्रूयन्ते च नक्तंदिवमनन्ताः शब्दाः। किं तैः श्रुतैः आत्यन्तिकी दुःखनिवृत्तिरमृतत्वप्राप्तिर्वा भवति यदि न भवति किं तैः श्रुतैः श्रवणसाधनेन वा श्रोत्रेण यस्तावत्परमपुरुषार्थसाधनं परममङ्गलं ब्रह्मतत्वमवगमयति स एव शब्दः साधीयान्। तच्छ्रवणादेव च श्रोत्रस्य सुश्रवस्त्वं सिद्धति नान्यथेत्याशयः। स्मरन्ति च -

असुभानि निरच्श्ते तनोति शुब्सन्तित।

स्मुतिमात्रेण ण्टपुंसां बम तन्मङ्गलम् परम्॥ इति।

भगवतः परमात्मनो गुणमुपवर्ण्यते -

तैत्तिरीयसंहिताया श्चतुर्थकाण्डे प्राधान्येन महाग्निचयनविषयाः मन्त्राः आम्नायन्ते। तत्रैवान्तर्भवन्ति प्राजापत्य पशुसूक्त वैश्वकर्मणसूक्तादयः। इष्टकानां सहस्रेण पञ्चभिर्प्रस्तारैः सम्पूर्णतया चितेऽग्नौ परिषेचनादिसंस्कारानन्तरभाविनि होमे वैश्वकर्मणसंज्ञकयोः सूक्तयोः विनियोगं कल्पसूत्रकाराः अभिदधुः। यथा षोडशवारगृहीतेन स्रुचं पूरयित्वा वैश्वकर्मणानि जुहोति। "य इमा विश्वा भुवनानि जुह्वत् चक्षुषः पिता मनसा हि धीर" इति नानासूक्तायां द्वे आहुती। यं कामयेत चिरं पाप्मनो निर्मुच्येतेत्येकैकं तस्येत्युक्तम् इति।

अस्ति तावत्तादृशो मन्त्रब्राह्मणवाक्यसमुदायः कस्मिच्चिद्वेदे यः कर्मकाण्डगतोऽपि तमौपनिषदं परमात्मतत्वभिद्योतयति।

यथा ऋग्वेदीयशाकलसंहितायां नासदासीत्सूक्तं, शुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनसंहितायां प्राजापत्यसूक्तं , तैत्तिरीयसंहितायां वैश्वकर्मसूक्तमित्यादयः।

तदिह तैत्तिरीयसंहितासमाम्नातानि परमात्मतत्वप्रकाशकानि कतिचनवाक्यरत्नानि सहृदयानां मुदे सविवरणमुपहरामः। मन्त्रः -

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

य इमा विश्वा भुवनानि जुह्वदृषिर्होता निषसादापिता नः।

स आशिषा द्रविणमिच्छमानः परमच्छदो वर आविवेश॥ इति - तै. सं. ४.६.२

अस्यार्थः - यः ईश्वरो भगवान् इमा विश्वा भुवनानि = पृथिव्यादी-नीमान् सर्वान् लोकान् जुह्वत् = प्रलयकाले स्वात्मनि आहुतिप्रक्षेपवत् – उपसंहरन्, ऋषिः=अतीन्द्रियद्रष्टा सर्वज्ञः, होता = संसारहोमकर्ता नः = अस्माकं पिता = जनकः निषसाद - स्वयं स्थितवान्। प्रलयकाले प्राप्ते सति सर्वान् संहर्ता पुनस्स्रष्टा च सन्सर्वज्ञः य ईश्वरो परमात्मा स्वयमेक एवासीत्। अत एव सर्वा अप्युपनिषद एवमाहुः – "आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत्" "नान्यत्किञ्चन मिषत्" (ऐ.उ.१.१) सदेव सौम्य इदमेवाग्र आसीत् एकमेवाद्वितीयम् (छा.उ.६.२.११) इत्याद्याः सः = तादृश ईश्वरः परमात्मा आशिषा = बहुस्यां प्रजायेय इत्येवं रूपया पुनस्सिसृक्षया द्रविणमिच्छमानः = धनोपलक्षितं जगत्भोगमपेक्षमाणः परमच्छदः = परमं स्वकीयं सप्रपञ्चं (निष्प्रपञ्चं वा) अद्वितीयपरमार्थरूपमाच्छादयन् वरे = श्रेष्ठे स्वेन सृष्टे शरीरमध्यवर्तिनि हृदयपुण्डरीकस्थाने आविवेश = प्रविष्टः = अनुप्रवेशः कृतः। एतच्च सर्वमुपनिषद्याम्नातम्। "सोऽकामायत बहुस्यां प्रजयेयेति", "स तपोऽतप्यत, स तप्स्तप्त्वा", "इदँसर्वमसृजत", "यदिदं किञ्च" "तत्सृष्ट्वा तदेवानुप्रविशत्" (तै.उ.) स एष इह प्रविष्ट आनखाग्रेभ्यः (बृ.उ.१.४.७) एवमन्या अप्युपनिषद उदाहार्याः।

इदानीं लक्षणप्रामाणाभ्यां वस्तुसिद्धिरिति न्यायेन जन्माद्यधिकरण (ब्र.सू.१.१.२) सूत्रेण लक्षणेन विवक्षितमर्थं प्रतिपादयति श्रुतिः, "यो नः पिता जनिता यो विधाता यो नस्यतो अभ्या सज्जजान। यो देवानां नामधा एक एव तँ सम्प्रश्नं भुवना यन्त्यन्या"। (तै.स.४.६.२) इति।

अस्याऽर्थः - यः = परमात्मा नः = अस्माकं पिता = पालयिता जनिता = उत्पादयिता, न केवलं पिता जनयिता च अपि तु यो विधाता = अथ य आत्मा स सेतुः विधृतिरेषां लोकानामसम्भेदाय इत्यादि श्रुत्युक्तदिशा सर्वेषामेषां लोकानामसम्भेदाय सेतुवत् विधारयिता च। अपि च यः = परमात्मा नः = अस्माकमुत्पन्नान्नां (कृते) सत् = वर्तमानमिदं शब्दस्पर्शरूपरसगन्धात्मकं भोग्यजातं सतोऽभि = "सदेवसोम्येदमग्रासीत्" इति श्रुत्युक्तात् स्वस्वरूपात् आजजान = उत्पादयामास।

दृष्टान्तः - यथा लोके पिता पुत्रानुत्पाद्यापेक्षितभोगप्रदानेन तान् पुष्णाति, अथ च तेषां मर्यादानुल्लङ्घनेन निरन्तरसुखजीवनाय प्रयतते तद्वत् परमात्मनोऽपीत्यभिप्रायः। किञ्च, यः = परमात्मा देवानां नामधा = स्वयमेव सर्वदेवतारूपेणाविर्भूय इन्द्र इत्यादि देवता नामानि धारयति। अत एव अन्यत्राऽम्नातम् (ऋ.स.१६४.४६) इन्द्रं मित्रं वरुनमग्निमाहुरथो दिव्यस्स सुपर्णो गरुत्मान्। एकं सद्विप्रा बहुधा वदन्त्यग्निं यमं मातरिश्वानमाहुः इति। एक एव = इत्थं बहूनां नामानि धारयन्नपि वस्तुतः स्वयं एक एव तं = परमात्मानम् अन्या भुवना = तस्मादन्यानि सृष्टानि भुवनानि सम्प्रश्नं = यथा भवति तथा यन्ति = प्रलयकाले एकत्वं प्राप्नुवन्ति एकिभावरूपे प्रलये क ईश्वरः के जीवाः कानि भुवनानि इति सम्पश्नः सम्प्रधारणं प्रवर्तते विभागाभावेन श्रुत्यनभिज्ञैः ज्ञातुमशक्यत्वात्।

अत्र जनिता पिता, तं, भुवना, यन्ति, इति शब्दैः जगज्जन्मस्थितिलयकारणत्वरूपं लक्षणं ब्रह्मणोऽभिहितं भवति।

ब्रह्मणोऽभिन्ननिमित्तोपादानत्वं प्रतिपाद्यते वेदे -

श्रुतिरिह -

किँ स्विद्वनं क उ स वृक्ष आसीत् यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः।

मनीषिणो मनसा पृच्छते दुतद्यदध्यतिष्ठद् भुवनानि धारयन्॥ इति -तै.सं.४.६.२

विवरणमाह - लोके हि बृहत्प्रासादं निर्मिमाणः कस्मिंश्चित् प्रौढे वने कञ्चन महान्तं वृक्षं छित्वा तक्षणादिना संस्कृतैः काष्ठविशेषैः प्रासादमुच्चैस्तरं सम्पादयति। इह तु भगवानीश्वरः यतः = यस्माद्वनात् यं वृक्षमादाय द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः= छान्दसो

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

वचनव्यत्ययः। द्यावापृथिव्यात्मकं अतिमहान्तमचिन्त्यरूपं ब्रह्माण्डप्रासादां तक्षणेन निर्मितवान्। वनम् = तद्वनम् किँस्विदासीत् = किं नामाऽभूत् न किञ्चित्तादृशं सम्भवति क उ स वृक्ष आसीत् = तथा तादृशः सः प्रौढवृक्षोऽपि कः स्यात्? न कश्चित्सम्भवति हे मनीषिणः= विद्वांसः मनसा = स्वकीयेन विचिन्त्य पृच्छत इत् = इदं सर्वं आचार्यसमीपे अवश्यं पृच्छत। भुवनानि किञ्चयत्कारण भूतं वस्तु भुवनानि सर्वाल्लोकानात्मनि धारयन् = धारयन् अध्यतिष्ठत् = नियामकत्वेनाध्यतिष्ठत् तत् उ = तदपि सर्वथा पृच्छत। एतेषां प्रश्नानामुत्तरं ब्राह्मणे सूक्तपाठके (तै.ब्र.२.८.१०) –

"ब्रह्मवनं ब्रह्मस वृक्ष आसीत्। यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः।

मनीषिणो मनसा विब्रवीमिवः। ब्रह्माध्यतिष्ठत्भुवनानिधारयन्।।"

इत्यस्यामृचि आम्नातम्। हे मनीषिणः तादृग्वनं तादृशश्च वृक्षः सर्वं ब्रह्मैव। तदेवं ब्रह्म सर्वाणि भूतानि स्वस्मिन्धारयति च। तस्य सर्वशक्तित्वात्, सर्वज्ञत्वाच्च इत्युत्तरम् आचार्येण प्रोक्तम्। "सर्वेषां आधारभूतः सारभूतश्च भगवानीश्वर एवेत्यनया श्रुत्या प्रत्याय्यते"।

श्रुतिराह – "भूतं भव्यं भविष्यद्वषड्वाहा नम ऋक्सामयजुर्वषड्वाहा नमो गायत्री त्रिष्टुब्जगती वषट् स्वाहा नमः पृथिव्यन्तरिक्षं द्यौर्वषट् - स्वाहा नमोग्निर्वायुस्सूर्यो वषट् स्वाहा नमः प्राणोव्यानोऽपानो वषट् स्वाहा नमोन्नं कृषिर्वृष्टिर्वषट् स्वाहा नमः पिता पुत्रः पौत्रो वषड्वाहा नमो भूर्भुवस्सुवर्वषड्वाहा नमः" (तै.स.७.३.१.२) इत्ययं मन्त्र अश्वमेधप्रकरणे पठितः।

अश्वमेधप्रकरणे समाम्नातानामेषां मन्त्राणां पर्याप्तिसंज्ञकत्वं होमाङ्गत्वं च भूतं भव्यं भविष्यदिति पर्याप्तीर्जुहोति इति ब्राह्मणवाक्यादवगम्यते। अत्र प्रतिमन्त्रं पठ्यमानानि वषट्, स्वाहा, नम, इति त्रीणि पदानि ब्रह्मणो नामानि। एभिश्च सत्यत्वमाख्यायते। तथा च भूतं भव्यं भविष्यद्वषड्वाहानम इत्यस्य यदेतद् भूतभव्य भविष्यत्कालवर्ति वस्तुजातं तत्सर्वं सत्यं ब्रह्मैवेति वाक्यार्थो निष्पद्यते। आदरार्थमेकार्थवाचिनां वषडादीनां त्रयाणां प्रयोगः। एवमुत्तरेष्वपि मन्त्रेषु योजनीयम्।

तथा च ऋक्सामयजुराख्याः वेदाः, गायत्रीतिष्टब्जगतीरूपाणि छन्दांसि, पृथिव्यन्तरिक्षद्युनामका लोकाः, अग्निवायुसूर्यात्मका देवाः, प्राणापानव्यानसंज्ञका वायुविशेषाः अन्नंकृषिर्वृष्टिरूपाणि प्राणिजीवनसाधनानि, पितृपुत्रपौत्रात्मका पुरुषाः, भूर्भुवस्सुवराख्याः वेदसारभूताः व्याहृतयश्चेति तत्प्रातिस्विकरूपेण अवलोक्यमानं अखिलमपि त्रैकालिकं वस्तु जातं तत्वज्ञदृष्ट्या अद्वितीयं परमात्मानं ब्रह्मैव वदति। नातोऽन्यत्किञ्चिदपीति।

अन्नम्-परमात्मा-

इयं प्रशंसा तैत्तिरीयोपनिषदि द्वितीयप्रश्ने प्राजापत्योहाऽऽरूणिरित्यनुवाके प्रस्तूयते। श्रुतिराह – "य एष आदित्ये पुरुषः स परमेष्ठी ब्रह्मात्मा याभिरादित्यस्तपति रश्मिभिस्ताभिः पर्जन्यो वर्षति, पर्जन्येनौषधिवनस्पतयः प्रजायन्त , ओषधिवनस्पतिभिरन्नं भवत्यन्नेन प्राणाः, प्राणैर्बलं, बलेन तपस्तपसा श्रद्धा, श्रद्धया मेधा, मेधया मनीषा, मनीषया मनो, मनसा शान्तिः, शान्त्या चित्तं, चित्तेन स्मृतिः, स्मृत्या स्मारँ, स्मारेण विज्ञानं, विज्ञानेनाऽऽत्मानं वेदयति। तस्मादन्नं ददन्त्सर्वाण्येतानि ददाति"।

अयमर्थः -अन्नदानेन न केवलं मनुष्याणां क्षुत् न निवर्त्यते, आत्मज्ञानपर्यन्तं फलत्वेनाऽभिधानात्।

अयमादित्यो याभिरूष्णस्वरूपाभी रश्मिभिस्तपति प्रभूतं सतापं करोति, ताभिस्तीव्ररश्मिभिर्भूमिगतं जलमादाय पर्जन्यो भूत्वा वर्षति। तेन च पर्जन्येन वृष्टिजलेन व्रीह्याद्या ओषधयोऽश्वत्थपनसाद्या वनस्पतयश्च प्रकर्षेणोत्पद्यन्ते। ओषधिभिर्वनस्पतिभिश्च भोज्यमन्नं सम्पद्यते। तेन चान्नेन प्राणाः पोषिता भवन्ति। तैश्च पुष्टैः प्राणैः शरीरे बलं सम्पद्यते। तेन बलेन तपः सम्पद्यते। तेन तपसा शुद्धचित्तस्य तत्वज्ञानविषया श्रद्धा जायते।तया श्रद्धया पुरुषस्यैकाग्रचित्तस्य मेधा गुरूपदिष्टग्रन्थतदर्थधारणशक्तिरूपा जायते। तया च मेधया मनीषा बुद्धिरुत्पद्यते।तया च मनीषया मनो निरन्तरं तत्वविषयं मननमुपजायते। तेन च मनसा मननेन

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

क्रोधादिदोषस्यावसराभावाच्छान्तिरूपजायते। तया च शान्त्या विक्षेपरहिते चित्ते चेतने तत्वविषयप्रमाणजनितज्ञानमुपजायते। तेन चित्तेन ज्ञानेन निद्रादिव्यवधानेऽपि तत्वविषयां स्मृतिं प्राप्नोति। तया निद्राद्यनन्तरभाविन्या स्मृत्या निरन्तरं स्मरणं (स्मारं) प्राप्नोति। तेन च स्मारेण विज्ञानं विजातीय (प्रत्यय) व्यवधानराहित्येन विशिष्टं सन्ततं ज्ञानं प्राप्नोति। तेन च विज्ञानेनाऽऽत्मानं वेदयति, परमात्मानं सर्वदाऽनुभवति।यस्मादस्योक्तप्राणबलादिपरम्परया परमात्मानुभवे हेतुत्वं तस्मादीदृशमन्नं ददत्पुरुषः सर्वाण्येतानि प्राणादीन्यात्मानुभवान्तानि वस्तूनि ददाति।

अस्य च वेदस्य भगवत्स्वरूपवदनादित्वम्। पूर्वाचार्यं सम्मतमपि, यथोक्तम्, प्रवक्ता छन्दसांमिति प्रथम गुरोरपि वेदप्रवचनकर्तृत्वमात्राभिधानात्, एवं "यो ब्राह्मणं विदधाति पूर्वं यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मा इति" वेदप्रदातृत्वमात्राभिधानाच्च। अत्र वेदस्यानादित्वं न स्वरूपेण। अपि तु समानानुपूर्वीकत्वरूप प्रवाहानादित्वेन।

वेदप्रतिपाद्यौ च अर्थौ धर्माऽधर्मावेव। तत्र धर्मश्च चोदना लक्षणोऽर्थो धर्मः इति जैमिनिना प्रोक्तम्।

वस्तुतः सिद्धसाध्यरूपेण धर्मो द्विविधः। तत्र साध्यधर्मादेवताराधनरूपो यागादिः। सिद्धधर्मश्च यागाद्याराध्यभूतदेवता परमात्मा। देवताया एव यागाद्याराधितायाः फलप्रदातृत्वात् अलौकिकश्रेयस्साधनत्वरूपधर्मत्वं तस्य एव। पुरुषेण क्रियमाणस्य कर्मणः स्वाराधनदेवताप्रीतिजननद्वारैव फलप्रदातृत्वम्। कर्माराध्यदेवतासामान्यस्य परमपुरुषात्मकत्वात् परमपुरुष एव सर्वकर्मसमाराध्य इति देवताकाण्डान्ते काशकृत्स्नेन स्पष्टमभिहितम्। "अन्ते हरो तद्दर्शनात् सविष्णुराह हि तं, ब्रह्मेत्याचक्षते, तं ब्रह्मेत्याचक्षते" इति। अतश्च सर्वे वेदाः परमपुरुषमेवाभिदधति।

श्रीपरकालमठे मूर्धाभिषिक्तानां श्रीमदभिनवरामानुज ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालस्वामिनां शतमान महोत्सवाङ्गपुस्तके निबन्धमिमं अर्पणं कृत्वा धन्यो भवामि।

इत्थम्–

नावल्पाक्कम् रामानुज (एन्. आर्) सौम्यनारायणः

மூன்றாவது ப்ரஹ்மதந்த்ரஸ்வதந்த்ர ஜீயர் அருளிச்செய்த
நயினாராசாரியார் வாழிதிருநாமம்

இருவகையநிகமாந்தா ரியர்தநயன்வாழியே
எதிபதிசித்தாந்தஜய மிலங்கவந்தோன்வாழியே
அருள்வரதன்றிருநாம மணிந்துயர்ந்தோன்வாழியே
ஆவணியுரோகிணியி லவதரித்தான்வாழியே
அருமதிகாணுயர்சிந்தா மணியளித்தான்வாழியே
அவ்வியலாநூல்பலவு மமைத்தநம்பிவாழியே
ஒருதனியித்தரிசத்தை யுயர்த்தபிரான்வாழியே
ஒண்டுப்புற்குலநயினா ரிணையடிகள்வாழியே.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

श्रीलक्ष्मीहयग्रीव-दिव्य-पादुकासेवक-श्रीमदभिनव रङ्गनाथ-ब्रह्मतन्त्र-स्वतन्त्र-परकालमहादेशिकाष्टोत्तरशतम्

ॐ

श्रीमतेऽभिनवायास्मै रङ्गनाथाय धीमते। ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्राय परकालाय योगिने॥ १॥
लक्ष्मीहयास्यपादूभ-तुलस्यर्चा विहारिणे। महादेशिक-विज्ञाय नमोवाकमधीमहि॥ २॥
सवनत्रययज्ञाय स्वान्तरर्चानुभाविने। कालविज्ञानपूज्याय परार्चाराधनावते॥ ३॥
यथाकालप्रबोधाय हयास्यान्तर्विभाषिणे। पञ्चकालस्ववेद्याय यथाकालानुरागिणे॥ ४॥
गूढार्थसङ्ग्रहज्ञाय तत्त्वभावप्रकाशिने। त्रय्यन्तामृतसाराय विशेषाद्वयभानवे॥ ५॥
वैराग्यकालसूर्याय महायोगतपस्विने। आचाराचारचाराय यथोपस्थानलक्ष्मणे॥ ६॥
पाश्चात्ययामबुद्धाय स्वामृतागाधगाहिने। सूर्योपस्थानलक्ष्याय स्वाभीज्यापश्चिमार्थिने॥ ७॥
ब्रह्मविद्याप्रबुद्धाय हयास्याख्यानमूर्तये। हयग्रीवप्रभोद्धर्त्रे यतिस्वत्वविहारिणे॥ ८॥
विश्वकर्मस्वभाष्याय धर्मव्याख्यानशालिने। यथाकालप्रमाबोद्धे स्वजामित्वप्रकाशिने॥ ९॥
यतिराडवताराय हारीतान्वयभास्वते। धर्माचारप्रमावेत्त्रे सम्प्रदायार्कभासिने॥ १०॥
शङ्खचक्र-स्ववोधाय शरणागतिरागिणे। मौनमुद्राविहाराय ब्रह्मयोगवते सते॥ ११॥
भावविक्रियहाराय स्वोर्मिराज्यविभोगिने। महाराज्यस्वयोक्राय स्वाश्रयाश्रमभागिने॥ १२॥
ममकारविधाताय ममकारप्रबोधिने। परराज्यविहाराय परशासनभेदिने॥ १३॥
अध्यात्मग्रन्थनिर्मात्रे स्वाध्यात्मग्रन्थिभेदिने। हयास्यारामसिंहाय हयास्यारामरागिणे॥ १४॥
सभानन्तस्वसूर्याय शास्त्रकान्तरहारिणे। शास्त्र-दर्शन-नाव्याय परकालाय भोगिने॥ १५॥
हयास्यडोलहाराय वेदयज्ञप्रमाजुषे। गुरुशिष्यस्वहाराय विद्यादेशातिशायिने॥ १६॥
स्वान्तरङ्गविहाराय बहिरङ्गप्रभामुषे। स्वान्तर्बाह्यप्रमावेत्त्रे त्रिधण्डस्वत्वयाजिने॥ १७॥
बाह्याभ्यन्तरयोगाय ज्ञानभूमानुरागिणे। शत्रुमित्रैकरूपाय विद्यानाकविवस्वते॥ १८॥
शेषाराघवताराय विद्याचार्यान्तवासिने। विद्याशेषस्व-शेष्यर्थ-शेषभूति-प्रमाभुजे॥ १९॥
श्रीकृष्णजयदीक्षाय धर्मवृत्तानुवर्तिने। यतिराण्णिममान्तार्य मार्गलक्ष्यानुसारिणे॥ २०॥
सभाद्वयविहाराय विशेषाद्वयभासिने। विद्याकर्मानुरागाय स्वाविद्यादण्डदण्डिने। २१।
विद्यातपः प्रभाकाशविहारर्क्षप्रकाशिने। तत्त्वत्रयविवेकाय रहस्यात्मानुभाविने॥ २२।
रहस्यार्थविहाराढ्य सदस्याभाविहारिणे। अध्यात्मशास्त्रशस्त्रस्वशिष्यचित्तविहारिणे॥ २३॥
सन्मार्गालोकलोकाय स्वात्मरङ्गप्रभावते। तत्त्वमार्ताण्डकाशाय काषायानर्घ्यशालिने॥ २४॥
शिखाज्ञानप्रमोदाय यज्ञसूत्रविधारिणे। ऊर्ध्वपुण्ड्रस्वभङ्गाय तत्त्वभूत्यनुभाविने॥ २५॥
शेषि-शेषानुशिष्टाय विद्यादेशस्वदायिने। अशीतिद्वयबन्धाय बन्धत्रयविलासिने॥ २६॥
उडयणबन्धनम्राय शेषिशेषस्वशायिने। वेद-शास्त्र-विहाराय वादशास्त्रानुशासिने॥ २७॥
आत्मबन्धानुबद्धाय चैतन्याकर्षकर्षिणे। नव्यरङ्गेन्द्रसाराढ्य शेष्याढ्याढ्यविभास्वते॥ २८॥
नव्यरङ्गेन्द्रकलिजित्पूर्वात्मजतनूभवः। बालो वेङ्कटनाथोऽसौ जगदाष्टोत्तरंशतम्॥

इति वेदभूमाप्रतिष्ठितः- महामहोपाध्यायः, वाग्देवीवरपुत्रः,
उ । वे । डा.ए.एस्. वेङ्कटनाथन्,
श्रीकार्यकर्ता, परकालमठास्थानम्, महीशूरपुरी

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

नव्य रामानुज स्तुतिः

श्री उ.वे. हेच्. के. वेणुगोपाल्

हंसशब्द:

यद्वर्णे नैव विद्येत विकारो वा विपर्यय:।
गूढोत्मनोऽपि सिंहादप्यतो हंस: सदोत्तम :।
शुभवर्णागमे यस्मिन् वर्णलोपस्य का कथा।
सदागतित्वात् हंसोऽयमधिकश्वेतपक्षोदराट्॥

नवमालामलंकारमणि-ध्वनि-सुगर्भिताम्।
अर्पयन् श्रीनिवासाय जीयात् स कविकेसर:॥
यन्मालाप्रतिकूलाऽपि मालाऽन्या न वनं गता।
प्रतिपालंकृतिरिति प्राय: तेनैव भावितां॥
(श्रीकृष्ण-ब्रह्मतंत्र)

रसना रसयेत् यस्य वेदान्तार्थरसायनात्।
नाऽन्यत् स रसनायां मे चिरं विलसतात् गुरु :॥
(श्रीअभिनवरंगनाथब्रह्मतंत्र)

हलामंत्यमुपान्त्यं च तथाऽऽमंत्यमेव च।
बिंदुमंतं च संयोज्य मनुरादिरुपास्यतां॥

परकालगुरून् सर्वान् वंदेऽहं सागरोपमान्।
ज्ञानगंगावतरण-भृगीरथान्॥

विपश्चिन्मानसोल्लास: त्र्यंतमधुरध्वनि:।
जयात् स परमो हंस: नूत्नवागीशदेशिक:॥
हंसाय योगिरूपाय हंसरूपाय योगिने।
नमो वैराग्यनिधये वागीशाय नमो नम:॥

रामानुज तव नाम्न: प्रतिपदगत्यांऽपि कुर्वतां स्मरणं।
म्रियते जनुभयमेतत् चित्रं संजायते रति: मरणे॥

स्मे ते स र पि शे लो हे पु सं क मे पि रा गि णं।
रा ते व र मे शे सं हं तं सं या मे वि रा गि णं॥
(गोमुत्रिकाबंध:)

लोलाहयास्य सरस-लास्य-लीलारसावहे।
शेषे शेषशयाऽशेष-शेष-वेषवरोरसि॥ (य - ह)

सारासारविवेकं य: हंसक्षीरनयात् नृणां।
ददाति परमं हंसं वंदेऽभिनवलक्ष्मणं॥

सदोल्लसंतं विलसद्भैवाद्रिखरोपमं।
मंदं मंदं हसंतं तं परमं हंसमाश्रये॥

शिखोल्लसंतमुपवीतशोभितं
विधृतत्रिदंडवरमंडनांचितं।
लसदूर्ध्वपुंड्रविलसन्मुखांबुजं
शरणं व्रजे निगमलक्ष्मलक्ष्मणं॥

कषायेण विहीनोऽपि काषायेण समन्वित:।
वीतरागोऽपि योगीन्द्र: कश्चित्रागै: सुधास्पृगै:॥

विसरद्वचोऽमृतरुचिरसुशोभितं
वरसद्गुणौघशिखिराजितसुंदरं।
निरयज्वरप्रशमनागमौषधं
यतिभूधरं कमपि भावयामहे॥

मुकुंदपददर्शिनीं कलुषपर्वतह्रादिनीं
जगद्दुरितनाशिनीं श्रुतिवचस्समाकर्षिणीं।
विदग्धजनरंजनीं सकलजंतुसंजीविनीं
सरोजभवभामिनीं यतिमहेशितु: श्रृंभते॥

जगति दुरितकिल्बिषे रामानुज: स्वयमेव न:
निजमतमथोद्धर्तुं घंटात्मना समभूत्पुरा।
परमतसमाकृष्टं दृष्ट्वा पुन: परमादरात्
विलसति हि भूभागे नव्यादिशेषवरात्मना॥

चरणकमलसक्तं तीर्थमाद्यादरेण
क्षणमपि कलयंते मूर्ध्नि ये योगिराज :।
परमविमलतीर्थै: जुष्टयाऽऽगामि काले
विमलविरजया ते प्लाविता भूतिमीयु :॥

मंगलं

मंगलं संयमींद्राय नव्यलक्ष्मणयोगिने।
परकालमहास्थान-पीठालंकाररूपिणे॥

मंगलं योगिवर्याय भवरोगविनाशिने।
नवीनलक्ष्मार्याय यतिराजाय मंगलं॥

मंगलं सुगभीराय नव्यशेषमहाब्धये॥
ज्ञानभक्तिविरक्त्यादि-रत्न-मौक्तिक-राशये।

कल्याणगुणपूर्णाय कलिकल्मषनाशिने।
नव्यलक्ष्मणवर्याय परकालाय मंगलं॥

शांतिक्षांतिदयाभक्ति-ज्ञानवैराग्यसिंधवे।
नूत्नरामानुजार्याय स्वामिने मम मंगलं॥

मंगलं वशिने दांतमानसैकविहारिणे।
त्र्यंत-मधुरालाप-शंसिने हंसरूपिणे।

सात्वतोक्तविधिज्ञात्रे दात्रे मोक्षार्थसंपद:।
अंतस्संतमसच्छेत्रे रक्षित्रे मम मंगलं॥

लक्ष्मीहयास्यपादाब्ज-नित्यकैंकर्यशालिने।
मंगलं परकालाय भूयो भूयोऽस्तु मंगलं॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

॥ श्री शठकोप रामानुज देशिकेभ्यो नमः ॥

॥ श्री ब्रह्मतन्त्र स्वतन्त्र परकाल गुरुपरम्परायै नमः ॥

RARE PURVACHARYA WORKS

Our Srimadabhinava Ramanuja Parakala Swamy always used to say - "There are innumerable stotra granthams from the purvacharyas of our matam that delve on the glories of Sri Lakshmi Hayavadana and our Purvacharyas. We should bring them into light along with commentaries!". It was his fond wish that the stotra-granthams composed by the Acharyas of Sri Brahmtantraswatantra Parakalaswamy Asthanam be popularized in the Srivaishnava community. There are 87 stotras to be precise. We are very glad that we were able to realize at least a part of his dream by means of this publication. We are hereby presenting 11 stotrams composed by the purvacharyas of Sri Parakala matam along with a lilting English prose commentary from Sriman U. Ve Thirunarayanan Rangaswami who hails from Thiruvarangam. Our deepest gratitude and heartfelt thanks to him.

- Souvenir committee

श्रीब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

॥ आचार्यावतारघट्टार्थः ॥

ACHARYA AVATARA GHATTARTHAH

The purpose of the context of the incarnation of the Preceptors - Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (1st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रेण परकालयतीन्दुना । आर्यावतारघट्टार्थः संग्रहेण प्रकाश्यते ॥१ ॥

The meaning (the quintessence) of the status of the incarnation of the respectable nobleman is revealed in brief by shrIbrahmatantraswatantra, the master of the Moon (the best) of the Pontiffs of parakAla (mutt).

श्रीमद्वेदान्तसूक्ष्मार्थनिश्चयायाऽचलात्मनाम् । श्रीमानाद्यो गुरुः पञ्चरात्र लक्षग्रन्थानुपादिशत् ॥२ ॥

The Lord associated with the Goddess of wealth, the first and the foremost preceptor gave training to the determinate souls over a lac (and more) books on the "Five Nights" (pAncarAtra, an Agama theory) in order to ascertain the minute aspects and subtleties of the philosophy of scriptures based on the tradition of shrI(sampradAya).

चतुरश्चतुरो ग्रन्थान् श्रीशठारिस्ततो व्यधात् । ततः श्रीनाथयोगेन्द्रो ग्रन्थद्वयमुदाहरत् ॥३ ॥

shrIshaThari (shrIshaThakopa-நம்மாழ்வார்), the shrewd scholar, created four books(prabandhas). Then shrInAtha, the leader of the meditators (shrInAthamuni) illustrated the ideas in two books.

पुनः श्रीयामुनाचार्यो ग्रन्थानष्टावुदाहरत् । श्रीरामानुजयोगीन्द्रस्ततो ग्रन्थान् नव व्यधात् ॥४ ॥

But shrIyAmuna, the preceptor, divulged them in eight compilations and thereafter shrIrAmAnuja, the chief of the self-controlled, made them in nine.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

तत्सिद्धान्तसमृद्ध्यर्थं तद्विरोधिक्षयाय च। स्वप्ने श्रीशप्रेरितश्रीरामानुजनिदेशतः ॥५॥ युग्मम्
संस्कृतप्राकृतागस्त्यभाषास्तोत्रसुभूषितान्। विंशत्यधि शतग्रन्थान् चक्रे वेदान्तदेशिकः ॥६॥

shrIvedAntadeshika, induced in a dream by the Lord of the goddess of fortune and by the intentional order of shrIrAmAnuja composed more than 120 works in Sanskrit, prAkrt (the colloquial form of Sanskrit) and in the language of (sage) agastya (viz. Tamil) well adorned with the eulogies (stotras) in order to replenish those principles and dismiss the opposition.

प्रकृतानुगुणान् ग्रन्थान् सुबहूंश्च तदा तदा। वितेने निगमान्तार्यः तेषां संख्या न विद्यते ॥७॥

The nobleman with the scriptural knowledge produced then and there very many a book favoring the current topics (but) their number is not known.

न चैवाद्यगुरुप्रोक्तग्रन्थवद्बहुविस्तराः। न चर्वाचीनरचितग्रन्थवल्लघवोऽपि च ॥८॥

They were neither so highly elaborate like the books spoken of by the primordial preceptor nor so condensed like the books composed later.

अन्यूनाधिकसंपत्तियुक्ता वेदान्तसारदाः। एकैकस्मिन्नपि ग्रन्थे त्वेकप्रकरणेऽपि च ॥९॥

The books are the givers of the essence of the scriptural philosophy, associated with the richness neither too little nor too longwinding in every chapter in each creation.

स्वरूपोपायपरमपुरुषार्थप्रकाशकाः। ग्रन्थाः श्रीनिगमान्तार्यरचिताः बुधसम्मताः ॥१०॥

The books composed by the preceptor of the auspicious philosophy (shrIvedAntadeshika) are the revelations of the original form, the means (to attain the same) and the highest goal of human life acceptable to all scholars (the realized souls).

निगमान्तगुरुप्रोक्तं ग्रन्थं कञ्चित् पठन्ति ये। विमतस्थान् समस्तांश्च ते जयन्ति न संशयः ॥११॥

Those who study a single work well-said by the teacher of the upaniShads (shrIvedAntadeshika) would surely win over all the people of other faiths.

अत एव पुरा श्रीमद्रङ्गनाथेन च श्रिया। सन्तुष्टयाऽऽशासितं तस्मिन्नुत्सवे फाल्गुनोत्तरे ॥१२॥ युग्मम्
वेदान्ताचार्यरचितप्रबन्धास्सारदर्शिनः। पर्याप्तमावयोः श्रोत्रोः किं वा ग्रन्थान्तरायुतैः ॥१३॥
इत आकल्पमालीलमनिन्द्यं मामकं मतम्। अव्याहतं भवेदेतदत्र मे नास्ति संशयः ॥१४॥

Hence only, once upon a time, Lord shrIranganAtha with His delighted consort, made an injunction during the festival of uttarA star in the month of mIna (பங்குனி)சேர்த்தி ஸேவை.

The works composed by the preceptor of philosophy (vedAntAcArya) show the essence (of the scriptures). They are sufficient for the pair of our ears. Or is it that a ten thousand other works would suffice? (they would not!).

I feel undoubtedly that this faith of mine from here on would stand the test of time like kalpa (four eras) irreproachable, unquestionable and invincible.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

तस्मात् पश्चात्तनग्रन्थो मास्तु मास्तु महीतले। मा चाऽस्मत्संनिधौ तेषामर्चा सम्मानमित्यपि ॥१५॥

So let there not be any more new work at all hereafter and fie unto their worship and the honor in our sanctum sanctorum.

एतत्त्रैलोक्यनिर्माणत्राणसंहारकारणम्। आवयोरपराभूतं शासनं शाश्वतं परम् ॥१६॥

This is the highest and the permanent injunction, the cause of the construction, the sustenance and the destruction of this triad of the worlds for both of us.

एवं मया श्रिया चैव सत्यं शप्ताः स्थ सज्जनाः। अन्यथा चरतः पुंसः क्षिपाम्येवाचिरादिति ॥१७॥

Thus Oh the good people! (you) are promised truly by me and also my consort thus - "Soon I shall indeed throw down those persons who go wayward (astray)".

रम्यजामातृयोगीन्द्रः तत्परीक्ष्य च शासनम्। मास्त्वेव मामकार्चादीत्येन्वशात्स्वपदाश्रितान् ॥१८॥

The chief of the meditators, analyzing the injunction, ordered his disciples who surrendered to his feet, not to worship him but the Mother shrI !

यथार्थनिवमाद्यार्थान् दर्शयन्ती स्फुटम् ततः। सद्भिरेषा परिग्राह्या संप्रदायप्रकाशिका ॥१९॥

This traditional publication (shrutaprakAshikA) which clearly (lucidly) show the primary and the truthful imports have to be received and accepted by the good.

सन्तः शुद्धान्तसिद्धान्ताः सन्तुष्टाः सन्तु सन्ततम्। असन्तश्च पलायन्तु निन्दतः शान्तसन्ततिम् ॥२०॥

May the pious (good) with the principles in their pure hearts be ever contented. Let others, decrying the good traditions, run away.

इति श्रीपरकालयतिकृतः आचार्यावतारघट्टार्थः

Thus 'the purpose of the context of the incarnation of the Preceptors' composed by shrIparakAla, the pontiff.

தனியன்

परकालमुनेः प्रणतिं कलये चिरकालकृतैः सुकृतैरमितैः। नरकापनयो यदधीनतरो नरकारिरयं यदुपान्तचरः॥

Let me dote on the obeisance done to the sage, shrIparakAla, for a long time by the unlimited good deeds, under whose sway, the avoidance of hell is easier as this pontiff is the foe to the hell and who is easily accessible(to us) by his tour in proximity.

शुभम्

परं ब्रह्मैव अङ्गं भ्रमपरिगतं संसरति तत्। परोपाध्यालीढं विवशं अशुभमस्यास्पदमपि॥
श्रुतिन्यायापेतं जगति विततं मोहनमिदं। तमो येनापास्तं स हि विजयते यामुनमुनिः॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

॥ वेदान्तदेशि मङ्गलाशासनम्॥

VEDANTA DESHIKA MANGALASHASANAM

The auspicious tributes to Vedanta Deshika - Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

अनुष्टुप् छन्दसि श्लोकाः समवृत्तम् - लक्षणम् पञ्चमँ लघु सर्वत्र सप्तमँ द्वि-चतुर्थयोः । षष्ठश्च गुरुस्सर्वेषामेतच्छ्लोकस्य लक्षणम् ।।

अवतारपराकाष्ठामकारार्थस्य रक्षणे। देशिकेन्द्राभिधां वन्दे देवतां तां दयामयीम्॥ १॥

(I) salute (with a bow of my head) that deity, the compassion-incarnate named the chief of the guides (deshikendra) whose incarnation is the highest pinnacle to protect the essence of the primordial syllable.

श्रीशाद्भुतगुणश्रेष्ठदयायाथात्म्यसम्पदे। मादृशोज्जीवनैकार्थदेशिकायास्तु मङ्गलम्॥ २॥

May there be all auspiciousness to the guide whose sole purpose was to redeem the souls like me and who was the true prosperity-incarnate to the very best grace and the wonderful characteristics of the Lord of the Goddess of fortune (shrI).

विधेयहयशीर्षाय स्वनियाम्यगरुत्मते। स्वभव्योभयवेदान्तदेशिकायास्तु मङ्गलम्॥ ३॥

May there be all auspiciousness to the guide to the twin philosophy by his natural modesty, who was subservient to the God of wisdom and who was himself instructed by the divine kite (garuDa-the carrier of Lord vishNu){vedAtmA acc. to shrIYAmunArya) and –

स्वाधीनवाग्विलासाय संस्कृतद्रमिडादिषु। असंख्यग्रन्थसन्धात्रे देशिकायास्तु मङ्गलम्॥ ४॥

May there be all auspiciousness to the guide, who had the eloquence of the speech under his sway in Sanskrit and Tamil and who created numberless books (in both languages - maNi-pravALam+prAkrtam).

द्रमिडश्रुतिभिर्लब्धैर्दर्शकैश्शतकैर्गुणैः। लब्धैकगुणकश्रीशघण्टांशायास्तु मङ्गलम्॥ ५॥

May there be all auspiciousness to the very part and parcel of the bell of Lord of the goddess of luck who emulated the singular quality of all the hundreds of characteristics of his preceptors obtained from the scriptures in Tamil. (Four thousand holy out-pourings நாலாயிர திவ்யப்ரபந்தம்).

स्वापदेशभिधाभेदप्रकाशनपटीयसे। शठजिद्दिव्यसूक्तीनां देशिकायास्तु मङ्गलम्॥ ६॥

May there be all auspiciousness to the guide for the divine revelations of one who controlled the haughty wind (called as parakAla / நம்மாழ்வார்) and who had the acumen to distinguish and expound the difference between the literal meaning and the inner import.

कुदृष्टिमस्तकन्यस्तस्वादक्षिणपदोस्म्यहम्। इति विख्यातबिरुददेशिकायास्तु मङ्गलम्॥ ७॥

May there be all auspiciousness to the guide whose title of the famous award was this - "I placed my own left foot on the head of the people of impaired views".

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

रहस्यत्रयसारेण सारासारविवेचनात्। लोकोज्जीवनकर्त्रेऽस्मद्देशिकायास्तु मङ्गलम्॥ ८॥

May there be all auspiciousness to our guide who redeemed the entire world by his discrimination of the useful essence vis-à-vis the other from the juice of the triad of (great) secrets.

न्यासविद्यासमुद्धारसंस्थापनविवर्धनैः। अकिञ्चनमुमुक्षूणामाचार्यायास्तु मङ्गलम्॥ ९॥

May there be all auspiciousness to the preceptor to the hapless aspirants of emancipation by the luscious growth of the renaissance of the wisdom of surrender and its firm establishment.

दृग्भिर्मुहुर्दयार्द्राभिर्विमलाभिश्च सूक्तिभिः। देशिकायात्मनस्साक्षान्मङ्गलं मङ्गलात्मने॥ १०॥

May there be all auspiciousness to my own guide who was truly auspicious by his good visions frequenting, drenching with sympathy and by his blemish less sayings.

पराकाष्ठावताराय लक्ष्मणेश्रीपतेः श्रियः। अकारार्थाय वेदान्त देशिकायास्तु मङ्गलम्॥ ११॥

May there be all auspiciousness to the handsome guide to the philosophy of upaniShads who is the supreme-acme-incarnate to enhance the prosperity to the Lord of the Goddess of prosperity in order to expatiate the purport of the first syllable, himself, being its very essence-embodiment. लक्ष्मणे - lakshmaNa –kainkarya-shrI – rAmAnuja- श्रीपतेः श्रियः நம்மாழ்வார் ஸ்ரீஸூக்தி-திருவுக்கும் திருவான).

देशिकश्रीपदद्वन्द्वसम्प्रदायसुधाप्रियैः। प्रार्थ्यन्तन्मङ्गलमिदं परकालगुरोश्शुभम्॥ १२॥

This is that auspicious poem good to and by the preceptor called parakAla swAmI who prayed to Him (vedAntadeshika) along with (or) because of the people who love the nectarian tradition of the auspicious pair of the feet of the Guide (swAmi deshika).

॥ श्रीपरकालमहादेशिकप्रणीत वेदान्तदेशिकमङ्गलाशासनम् संपूर्णम्॥

श्रीरस्तु

दर्पोदग्रदशेन्द्रियाननमनोनक्तञ्चराधिष्ठिते
देहेऽस्मिन् भवसिन्धुना परिगते दीनां दशामास्थितः।
अद्यत्वे हनुमत्समेन गुरुणा प्रख्यापितार्थः पुमान्
लङ्कारुद्धविदेहराजतनयान्यायेन लालप्यते॥

கர்வம் மிக்க பத்து தலைகளுடைய ராவணனைப் போன்றது பத்து இந்த்ரியங்களுடைய மனம். இது தங்குமிடமாம் இந்த ஸம்ஸாரக்கடல் சூழ்ந்த உடல். இதில் கடல் சூழ்ந்த இலங்கையில் சிறையிடப்பட்ட் ஸீதையை போல் தீனமான தசையிலிருக்கும் ஜீவாத்மா, இப்போது அநுமனைப் போன்ற ஆசார்யரால் எல்லாம் அறிவிக்கப்படவே, தெளிவுற்று, நாதனைப் பெறுவது திண்ணம் என்ற நம்பிக்கையுடன் அதையே பேசி வருபவனாகிறான்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीरङ्गनाथ ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

॥ हयग्रीवमङ्गलम् ॥

HAYAGRIVA MANGALAM

An auspicious eulogy to Lord Lakshmi Hayagriva - Sri Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (30th pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

मङ्गलं श्रीहयास्याय वेदाहरण-कर्मणे । प्रणवोद्गीत-वपुषे हयग्रीवाय मङ्गलम् ॥१॥

Let there be auspiciousness to the Lord (associated ever with Sri) with the face of the steed (horse) (a mark of wisdom and unlimited knowledge), who engaged Himself in bringing to safety, the scriptures and let there be auspiciousness time and again to Lord hayagrIva, whose divine personality has been sung (adored) by the mono-syllable and the great spell of "praNava" namely "OM" (which is the beginning, the quintessence in content and the end to all scriptures).

चतुःषष्टि-कलाधीश विष्वग्रूप हयानन । महार्णवाम्बुपर्यङ्क विष्णवे तेऽस्तु मङ्गलम् ॥२॥

Oh Lord hayagrIva (horse-faced), Oh Lord! the presiding deity of the sixty-four arts, Oh Lord ! all the universal form in one, Oh Lord ! who made the vast (milky) sea as your couch (bed), let there be auspiciousness to You, who pervades and controls everything.

अनिरुद्धाय सौम्याय वेद-भर्त्रे सनातन । श्रीदाय श्रीमयायास्तु मङ्गलं स्वामिने तव ॥३॥

May there be the auspiciousness to You. Lord (hayagrIva) in the form of 'aniruddha' (unprevented by anyone else)*, very pleasant and handsome, the master of scriptures (all knowledge), Lord, the ever-lasting with the great tradition, the giver (donor/bestower) of all kinds of prosperity, the very embodiment of wealth and the Master of all (especially me!).

भद्र-श्रीवत्स-हाराढ्य पञ्च-रात्र-प्रवर्तक । भक्तात्म-भाव-भवन मङ्गलं तेऽस्तु मुक्तिद ॥४॥

May there be all auspiciousness to You (Oh! Lord hayagrIva), Oh Lord who is opulent (rich) by the excellent jewels like shrIvatsa and the pearl-necklace (two-in-one too!), Oh! Lord who promoted as a pioneer, the tradition of the panca-rAtra system of worship [in temples] (as a fore-runner/harbinger of good nights), Oh! Lord who is the abode of the inner feelings and emotions of the devotees as an antaryAmI! (who is housed in their hearts) Oh Lord who grants beatitude/emancipation from mundane worldly affairs/ freedom from the bondage of birth and death, thus extending the benefit of eternal service (kainkaryam).

सर्व-कर्म-समाराध्य पूर्ण-षाड्गुण्य-विग्रह । श्रिया गाढोपगूढात्मन् मङ्गलं ते हयानन ॥५॥

Oh Lord hayAnana (horse-faced), Oh! Lord who is well worshipped (properly to be propitiated) by all the actions! Oh! Lord who is very personification in completion of all the six qualities (1. Power {shakti} [omnipotence], 2. Fortitude {balam} [strength], 3. Leadership {aishvaryam} [and richness], 4. Effulgence {tejaH} [brightness] 5. Wisdom {j~naanam} [omniscience] 6. Virility {vIryam} [the capability of creation]) Oh! The supreme Self who makes a tight embrace of His divine Consort namely "shrI" (She equally possesses all the six qualities of His and six more!), May there be auspiciousness to You! (Lord hayagrIva seems to imbibe by the Alinganam-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

svayamgrahAshleSha) Her other six characteristics (shrIyate, shruNoti, shrINAti, shrayate, shraavayati and shruNAti).

अङ्केनोदूह्य वाग्देवीमाचार्यकमुपाश्रमित । मङ्गलं तेऽस्तु वागीश श्रीनिधे श्रीनिकेतन ॥६॥

Oh ! Lord hayagrIva, who brought close to the preceptor, the Goddess of speech (vAg-devI)*, supporting Her by the lap, Oh! Lord of Words, Oh! Lord, the repository of all treasures (the treasure of mahalakShmI) and Oh! Lord, the residence of all riches (one who houses Her), may there be auspiciousness to You.

स्वराजे च विराजे च सम्राजे ते हयानन । वेद-कर्त्रे वेद-भर्त्रे वेद-हर्त्रेऽस्तु मङ्गलम् ॥७॥

Oh! Lord hayAnana, May the auspiciousness be unto you Lord, the king (Master) of Oneself (independent with self-control), Lord who is resplendent (highly shiny), Lord who is an Emperor, Lord, the composer (the origin) of all scriptures (or knowledge/wisdom), Lord who is the torch-bearer of all that is intelligence and Lord who saved the store-houses of scholarship (from destruction). [The beauty here is the resonance created by the repetition of syllables, may look like the neighing of the horse].

क्षमा-साराय हरये दया-घन हयानन । वेद-वेदान्त-वेद्याय सर्वदा तव मङ्गलम् ॥८॥

Oh! Lord hayAnana, the heavy cloud showering the grace (rain), to You, the remover of sins and the acme (/the essence) of patience/forgiveness, one to be realized through the scriptures and especially through their last part namely upaniShads (j~nAna-kANDa), may there be forever the auspiciousness to You.

रङ्गनाथेन भक्तेन हयग्रीवस्य मङ्गलम् । रचितं प्रीतये तस्य भूयात् सर्वत्र मङ्गलम् ॥

May this holy hymn on Lord hayagrIva has been composed by RanganAtha, the devotee, be pleasing to Him and for auspiciousness everywhere.

Thus is the auspicious eulogy on haygrIva composed by the ParakAla Matha SwAmI namely Shri Ranganatha Brahmatantra-Swatantra Parakala Mahadeshika"

A note about the simple metre used here - It is shloka with eight syllables each in every quarter with the fifth and the sixth syllables in every quarter light and heavy, with the seventh syllable in each quarter heavy and light alternatively and with the third syllable mostly heavy in all quarters for the sake of resonance in karnatic music.

The shloka is one of the 256 varieties of anuSTup chandas, a major division under the field of prosody called Chandas as the one of the six limbs of the scriptures.

The five forms of the Lord are dealt with here namely 'para' in 'viShNave', 'vyUha 'in 'aniruddhAya' vibhava 'in 'hayAnana', 'antaryAmin' in 'hrdi sharaNaM yAmi' and arcA (suggested) in the ArAdhya devatA in the ParakAla matham.

शुभम्

जीवनं जगतां जीयात्किमप्यपगतस्पृहम्। सर्वतन्त्रस्वतन्त्रं तद्वेङ्कटेशाह्वयं महः॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्र परकालमहादेशिक विरचित

॥ श्रीहयग्रीव-पञ्च-रत्नम् ॥

SRI HAYAGRIVA PANCHARATNAM

Five gems on Sri Lakshmi Hayagriva - Shri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

When SwAmI vedAntadeshika conceived in his '*dayA*-shatakam' the divine grace as the female consort of Lord shrInivAsa of the seven hills, this SwAmI of the parakAla mutt conceives of Lord hayagrIva as the female principle to have more mercy. When the '*dayA-shatakam' calls Him as "tIkShNa-daNDa-dharaH", shrI yatirAja-saptati' names Her as 'aj~nAta-nigrahA', this pontiff calls the divya-dampatI into a single female deity to have more grace on us.*

ज्ञानानन्दामलात्मा कलि-कलुष-महा-तूल-वातूल-नामा
सीमातीतात्म-भूमा मम हयवदना देवता धावितारिः ।
याता श्वेताब्ज-मध्यं प्रविमल-कमल-स्रग्-धरा-दुग्ध-राशिः
स्मेरा सा राज-राज-प्रभृति–नुति-पदं सम्पदं संविधत्ताम् ॥ १ ॥

My Deity Haya-vadanA is the Supreme Soul, fully made up of wisdom, bliss and purity; His name is to be reckoned as the hurricane/tornado/heaviest storm to waft off the big cotton of the evils of the black era, whose greatness (range of governance) extends unlimitedly and whose foes (enemies/ antagonists) have fled away helter skelter. My deity has gone into the midst of the white lotus (stationed there) and is the very ocean of milk adorned by wearing the garland of very pure lotus flowers of alabaster freshness. May my deity with a smiling countenance (face) grant the highest wealth of the divine feet bowed by all from the kings of kings to the ordinary. (Let me do the service to His holy feet!). (the name of the metre used in the verse is a part of the verse itself in the third quarter namely sragdhara)

तारातराधि-नाथ-स्फटिक-मणि-सुधा-हीर-हाराभिरामा
रामा रत्नाब्धि-कन्या कुच-लिकुच–परी-रंभ-संरम्भ-धन्या ।
मान्याऽनन्यार्ह-दास्य-प्रणत-तति-परि-त्राण-सत्तात्त-दीक्षा
दक्षा साक्षात्कृतैषा सपदि हयमुखो देवता साऽवतान्नः ॥ २ ॥

May this deity 'haya-mukha' protect us at once as She has been realized by me(made Her presence felt before me!). She is very pleasant with the white-crystal -diamond-necklace and thus more charming / attractive / beautiful excelling the moon, the king of the bright stars. She is ever and young. She is the daughter/lass/small girl of the Ocean of gems (Milky ocean is the gem of all oceans!). She is fortunate that she enjoys the embrace of His chest. She is honorable. She is an expert (adept) in taking up a real vow of readiness to save, in every way, the host of those devotees who seek Her succor with a deep bow to Her as slaves with no other refuge fit enough to be surrendered to. (The two-in-one is to be relished here).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

अन्तर्ध्वान्तस्य कल्यं निगम- ह्रदसुर-ध्वंसनैकान्त-कल्यं
कल्याणानां गुणानां जलधिमभि-नमद्बान्धवं सैन्धवाख्यम् ।
शुभ्रांशु-भ्राजमानं दधतमरि-दरौ पुस्तकं हस्त-कञ्जैः
भद्रां व्याख्यान-मुद्रामपि ह्रदि शरणं याम्युदारं सदारम् ॥ ३ ॥

I, along with my consort, through my heart, seek refuge (I surrender to) from the broadminded Deity Couple who always is intent upon dispelling the darkness of ignorance in the hearts (our minds). The Deity is very keen in extirpating the demon who wanted to snatch away His injunctions in the form of the scriptures (the purpose of hayagrIva avatAra is indicated here). The Deity is the ocean of all auspicious qualities (though) called 'saindhavam' (salty!/belonging to horse!) bowed sincerely by all the relatives (namely us!) holding the bright objects viz. the sun (sudarshana cakram/ the discus) and the moon-like conch (pAncajanyam) to annul the enemies. By bearing the book of knowledge by the other lotus-hands, the Deity of good appearance also shows the symbol (seal/patent) of explanation.

वन्दे तं देवमाद्यं नमदमर- महा-रत्न-कोटीर-कोटी-
वाटी-निर्यत्न-निर्यद्घृणि-गण-मसृणी-भूत-पादांशु-जातम् ।
श्रीमद्रामानुजार्य-श्रुति-शिखर-गुरु-ब्रह्म-तन्त्र-स्वतन्त्रैः
पूज्यं प्राज्यं सभाज्यं कलि-रिपु-गुरुभिः शश्वदश्वोत्तमाङ्गम् ॥ ४ ॥

I, by my preceptors who opposed the black era like the pontiffs/monks/sages/sanyAsins starting from shrIrAmAnuja, the respectable AcArya, the preceptor of philosophy, vedAntadeshika and all other SwAmis (sanyasta AchAryas) of our parakAla mutt sampradAya named as 'brahma-tantra-sva-tantras', prostrate often/ endlessly/ perpetually/ continuously/ incessantly/ continually/ forever/ constantly before that Almighty, the primordial Man, whose best limb(the head) is horse-head-shaped, being highly adorable, worshippable, lofty and great. The divine feet of are colorful by the rays emanating from the crores of great gems on the crowns of the bowing gods (immortals) as easily (effortlessly) and smoothly coming out as the pity in legion from the park of cool trees.

विद्या ह्रद्यानवद्या यदनघ-करुणा-सार-सार-प्रसारात्
धीरा धाराधारायामजनि जनिमता ताप-निर्वापयित्री ।
श्रीकृष्ण-ब्रह्म-तन्त्रादिम-पद-कलि-जित् संयमीन्द्रार्चितं तत्
श्रीमद्धामाति-भूम प्रथयतु कुशलं श्रीहयग्रीव-नाम ॥ ५ ॥

May the auspicious name of shrIhayagrIva, a store-house of all prosperities and auspiciousness with no limit, favor (us) with welfare. It is worshipped/ eulogized / adored by the Head of the Self-controlled (samyamin) (parakAla mutt pontiffs) winning over the black era like shrIkrSNabrahma-tantra and the masters above Him. It is nothing but the knowledge(vidyA), attractive and blemish-less which spreads the quintessence of the faultless sympathy, courageously with a gusto/fervor without partiality, as falling copious and abundant showers (neither anAvrshTi nor ativrShTi) dousing (putting out completely the flames of) sufferings, mitigating thus the heat , being born in the rains of the choicest gracefulness.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

॥ श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्रपरकालमहादेशिक विरचित हयग्रीव-पञ्च-रत्नम् ॥

This poem of "FIVE GEMS" on Lord hayagrIva was composed well by the parakAla mutt SwAmI called shrIkrSNa brahmatantraparakAlamahAdeshika.

Note - The great influence that the stotras like shrIhayagrIva-stotra and shrIstuti of vedAntadeshika had on this SwAmI is felt clearly. The words in the last verse of hayagrIvastotram like 'vyakhyA-mudrAm' 'kara-sarasijaiH' 'pustakam' 'shankha-cakre' 'puNDarIke nishaNNaH' 'vAgadhIshaH' are reflected as well as the words from shrIstuti like "datto yuShmat-parijanatayA deshikair", "smera-vaktrA", "daivataM daMpatI naH" and the words of siRiya tiruvadi(hanUmAn) from shrImadrAmAyaNa namely " tvameva mAtA ca pita tvameva...tvameva vidyA" are reminded to us.

Every one of the five verses of shrIhayagrIvapancaratnam is in the metre called sragdharA with 21 syllables in a quarter (the only variety frequently used by the great poets with the largest number of syllables in a quarter.) therefore if at all a piece of information is to be added on chandas(prosody) pl add by yourself the above line. The gaNAs are – म र भ न त त त ॥

SwAmI deshika used in his garuDa-daNDakam the maximum number syllables in a quarter namely 27 which and beyond which there is only a common name called daNDakam looking like a prose tha a poem long like a stick (that may be why the name daNDa) but not sticky! sticking closely too (with our hearts). As there are 8 crores and odd number of varieties within the number 2 power 26 and we could not name them further! ie why may be the common name.Most of the names of the metres you know are feminine and meaningful like sragdharA giving the sense "a lady who wears a garland".

शुभम्

हृद्या हृत्पद्मसिंहासनरसिकहयग्रीवहेषोर्मिघोष-
क्षिप्तप्रत्यर्थिदृप्तिर्जयति बहुगुणा पङ्क्तिरस्मद्गुरूणाम्।
दिक्सौधाबद्धजैत्रध्वजपटपवनस्फातिनिर्धूततत्त्त-
त्सिद्धान्तस्तोमतूलस्तबकविगमनव्यक्तसद्वर्तनीका॥

நம்பிக்கையுடன் தம் ஹ்ருதய கமலமென்ற சிம்மாஸனம் மேவிய மாமுகக் கடவுளின் கனைப்பலையிரைச்சலாலே ப்ரதிவாதிகளின் கர்வமெல்லாம் விலக்கியதும், சாந்தி தயாதிகளான சிறந்த குணங்கள் உடையதும், திசைகளாம் உப்பரிகைகளிலே தம்மால் நாட்டப்பெற்ற ஜயஸ்தம்பங்களின் விசிறிக் காற்று வீச்சினால் அந்தந்த ஸித்தாந்தத்தின் உட்பிரிவுத் திரள்களாம் பருத்தி குவியலை அப்புறப்படுத்தியதால் வெகு சுத்தமான நல்ல நல்லோர் வழியை உடையதுமாகி நமது ஆசார்ய பரம்பரை, நம் ஹ்ருதயத்திற்கும் இணங்கி மேற்பட்டு விளங்குகிறது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्र परकालमहादेशिक विरचित

॥ श्रीलक्ष्मी-पञ्च-रत्नम् ॥

SRI LAKSHMI PANCHARATNAM

Five gems on Sri Mahalakshmi - Shri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

सरसि-ज-वनी-लीला-लोलामुदार-मुदावहां स-रस-करुणा-सान्द्रां चन्द्राननां भुवनावनाम्।
फणि-धरणि-भृच्छृङ्ग-सङ्गाच्युतोरसि भासुरां मनसि भवतीं मातः प्रातस्-स्मरामि परात्पराम्॥ १॥

I remember You respectfully in my mind, Oh! Mother, who is restlessly and busily engaged in the sport with Him, a forest rich in lotuses* , who carries/bears the blissful joy broad-mindedly, who is laden with an easily accessible grace, who is moon-faced, who is the protector of the worlds, who shines excellently on the chest of "acyuta" in contact with the top of the hooded earth-bearer (namely adishesha) and who is the highest of the highest.

*Him –shrImannArAyaNa's face, eyes, mouth, hands, navel, feet etc. are lotuses!

त्रि-युग-हृदय-दासी-भाव-शिक्षैक-दीक्षै स्त्रि-जगदभय-दान-स्थूल-लक्षैः कटाक्षैः।
शमित-विनत-तापां प्रातरुद्भूत-पापा ममित-सु-गुण-जालां चिन्तयेऽम्भोधि-बालाम्॥ २॥

In the mornings, I dote (meditate/think constantly/am worried with a lot of concern) upon shrIlakShmI, who removed the sufferings of the humble devotees (who surrendered to Her) and warded off their sins by Her graceful looks from the corners of Her eyes, coming in legion(lakhs) and in a large measure by giving the protection to all the three worlds which looks took up a single vow by training over the devotional subservient attitude of all the hearts of souls at all times of the three eras, who is resplendent with an endless list of good and auspicious characteristics and who is the daughter of the milky sea.

विधि-शिशुक-निटालां विश्व-रक्षैक-लीलां कनक-रुचिर-वेलां क्षान्ति-पाथोधि-वेलाम्।
उषसि जलधि-बालामुल्लसत्पद्म-मालां स्मर-हृदय-सु-शीलां स्मेर-पद्मात्त-लीलाम्॥ ३॥

(I muse over) in the very early morning (brahma-muhurtam) shrIlakShmI, who has a small and very charming auspicious forehead like the young son of the Creator, who has the only sport of protecting the universe, who is the border/ extreme limit of the golden beauty(beauty-incarnate), who is the shore/boundary to the ocean of forbearance/patience and forgiveness, who shines exuberently with the garlands of lotuses, who has good characteristics and a heart of love and who loves and has taken upon Herself the divine sport with the smiling (blossoming) lotuses.

(Her face is a lotus, Her eyes are lotuses and Her mouth is a lotus).

(The above is the second stanza of a pair of verses called yuGmm ! (yugmam)and the main sentence continues in this too with the same verb in common to both.)

अखिल-भुवन-मान्यामब्धि-राजस्य कन्यां हृदि भगवदनन्यां कल्प-वल्लीमिवान्याम्।
विरति-जुषि-रजन्यां चिन्तयन्तो वदान्यां मनुज-जनिमवन्यामाचरामोऽति-धन्याम्॥ ४॥

(We) follow shrIlakShmI, (ever) thinking of Her in our heart (and also worried over our births on the earth), who is honorable by all the worlds, who is the young daughter of the king of oceans, who is in no way different from shrImannArAyaNa, the Almighty, who is like another divine creeper of kalpa (any wish-yielder), who is the nocturnal darkness to our continued dejection/frustration/melancholic sadness/ disinterestedness, who is highly generous, who saves all human souls born on the earth and who is very fortunate/lucky/ grateful.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

हरौ रक्तां मुक्ता-रुचिर-रदसां चन्द्र-वदनां सदा भक्तासक्तां शमित-कदनामब्ज-सदनां।
पयो-जात-व्रात-स्फुरण-हरणानर्घ-चरणां श्रियं प्रातः प्रातर्यमित-करणं यामि शरणम्॥५॥

(I) surrender every morning to shrIlakShmI (shrI) with my sense-organs (5) and motor-organs (5) controlled who is very much attached to shrIhari, the Remover of sins, who possesses charming teeth resembling pearls, who is moon-faced, who is always fastidious on the devotees and prevents any type of slaughter/ destruction/ catastrophy/ havoc/ danger to them, who has the lotus as Her residence and who could not be taken off Her divine feet by the onslaught of the demons over those who came out of the milky ocean.

इत्थं पञ्च-श्लोक्या श्रीकृष्ण-ब्रह्म-तन्त्र-यति-विनुताम्। कमलां प्रातः प्रातः कलयन्तः प्राप्नुयुश्श्रियं विपुलाम्॥

Thus those (people/devotees) sing and praise every dawn the Goddess on lotus (kamalA/shrIlakShmI) bowed to by the saint by name shrIkrSNa-brahma-tantra by this group of five stanzas should (might) attain large-hearted mahAlakshmI (enormous wealth in every respect).

इति श्रीमत्परम-हंस-परिव्राजकाचार्येत्याद्यनेक-विरुदाङ्कितस्य श्रीश्रीकृष्ण-ब्रह्म-तन्त्र-पर-काल-यतीन्द्रस्य कृतिषु श्रीलक्ष्मीपञ्चरत्नस्तवः संपूर्णः॥

Thus "shrIlakshmIstavaH" among the works of the chief of pontiffs named shrIkrSNabrahmatantra-ParakAla-swamI who has been adorned with many a title like shrImatparama-hamsa-parivrAjakAcArya is complete.

Note - Some specialties of this work are 1.The words used remind us of the ancient preceptors like a) shrIyAmunaAcArya b) shrIrAmAnuja and c) shrIvedAntadeshika. 2. praataH praataH is a rare usage. 3. The figures of speech on the sound and the sense adorn the stanzas*. 4. Four different metres, the first three being sama-vrttas namely a) hariNI (1st) 2. mAlinI [2nd, 3rd and 4th) c) shikhariNI (5th) and d) upagItiH (a mAtrA-chandas in 6th) are employed within the five verses (inclusive of phalashrutiH in 6th) and 5. The fifth verse contains all the five limbs/steps of total surrender thus -

1. कार्पण्यम् आकिंचन्यम् (kArpaNyam/Akincanyam) Helplessness = प्रातः प्रातः
2. प्रातिकूल्यवर्जनम् (prAtikUlya-varjanam) Avoidance of the don'ts = यमित-करणं शमित-कदनाम्
3. आनुकूल्यसंकल्पः (AnukUlya-sankalpaH) Perseverance to adhere to scriptural injunctions सदा भक्तासक्तां
4. गोप्तृत्ववरणम् (goptrutva-varaNam) Choice of the protector = हरौ रक्तां श्रियं
5. रक्षिष्यतीति महाविश्वासः (rakShishyatIti mahAvishvAsaH) Complete faith that She will protect = पयोजातव्रातस्फुरणहरणानर्घचरणां
6. प्रपत्तिः/शरणागतिः (prapattiH/ sharaNAgatiH) Total surrender = यामि शरणम् ॥

(*)

१॥ लीला-लोला मुदार-मुदावहां, सान्द्रां चन्द्राननां, भुवनावनाम् । फणि-धरणि-भृच्छङ्कासङ्काच्युतोरसि, - स्मरामि परात्पराम् ॥१॥

२॥ शिक्षैक-दीक्षै -लक्षैः कटाक्षैः ॥२॥

३॥ निटालां -लीलां -वेलां -वेलाम्।-बालां-मालां -शीलां -लीलाम् ॥३॥

४॥ मान्यां कन्यां भगवदनन्यां इवान्याम्।-रजन्यां वदान्यां अवन्यां -धन्याम् ॥४॥

५॥ रक्तां मुक्ता वदनां भक्तासक्तां कृदनां -सदनां। जात-व्रात- स्फुरण-हरणानर्घ-चरणां प्रातः प्रातः-करणं शरणम् ॥५॥

१॥ हरिणीवृत्तगणाः न स म र स ल ग १७ अक्षराणि प्रतिपादम् । लक्षणम् = नसमरसला गः षड्वेदैर्हयैर्हरिणी। अत्यष्टिः छन्दः।

२॥ मालिनी वृत्तगणाः न न म य य १५ अक्षराणि प्रतिपादम्। लक्षणम् = ननमययुतेयं मालिनी भोगि-लोकैः । अतिशक्वरी छन्दः।

३॥ शिखरिणीवृत्तगणाः य म न स भ ल ग १७ अक्षराणि प्रतिपादम् । लक्षणम् = रसैः रुद्रैःछिन्ना यमनसभला गः शिखरिणी । अत्यष्टिः छन्दः।

४॥ उपगीतिः मात्राछन्दः असमपादयोः १२ मात्राः, समपादयोः १८ मात्राः ॥ जातिः छन्दः।

शम्

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

॥ श्रीप्रपन्नामृत-स्तोत्रम् ॥

SRI PRAPANNAMRUTA STOTRAM

The subject of worship is Lord Sri Krishna - Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

कलयतु कल्याण-गुणं कमला-कुच-कुङ्कुमाङ्कितोरस्कम्।
यदु-वंश-मौक्तिकं तत्किमपि महस्सर्वदाऽपि मम हृदयम् ॥१॥

Let my heart ever worship the effulgence/brightness (Lord shrImannArAyaNa) which is indescribably beautiful, possessing the auspicious qualities, whose chest is identified by the saffron marks of the breasts of the lotus-borne (Goddess kamalA) and which is the best pearl gem of the cowherd-race (yadu-vaMshaM).

वन्दे तं देवसुतं वसु-देव-वधू-स्तनन्धयं कमपि। वरदं वरेण्य-शीलं वल्लव-भवनात्तलीलमिह बालम् ॥२॥

(I) salute that young son of (vasu) deva, the suckling child of the wife of vasudeva, who is indescribably charming; who is a boon-giver; who has the best conduct and character and who has shown his sportive dalliance in the homes of the gallant (cowherdesses).

व्रज-रचित-केलि-सु-दती-व्रज-हृदयानन्द-कन्दलं किमपि।
व्रज हृदय दिव्य-तेजो वृजिन-तमो-मूल-भेदन-पटिष्ठम् ॥३॥

Oh Heart! Please go to the divine brightness inexplicable in beauty in a mass of bliss in the minds of the cowherds of a beautiful rows of teeth (known by the smile) by the games of fun created by the village-folk and which is the cleverest in uprooting the source of the darkness of the wicked.

लीला-मुदितयशोदं ललित-प्रस्निग्ध-मुग्ध-तर-वादम्। आकुञ्चितैक-पादं भज तेजः किमपि विरचिताह्लादम् ॥४॥

(Oh Heart!) please meditate on the unexplainable dazzle/fluorescence/glow/ incandescence/luminosity/luster/radiance, which made yashodA happy by its sports; which argued with the maximum innocence/maturity comely by the great filial affection; which has one foot bent a little (for dancing) and which is all bliss-incarnate.

हृदय-नवनीत-चोरं पार-द-तरळाङ्घ्रि-कमल-सञ्चारम्।
परि-लुलित-गोप-दारं गृहाण यत्नेन कमपि सुकुमारम् ॥५॥

(Oh Heart!) please catch hold, with a lot efforts, of the mysterious, good and very tender lass, who stole the heart-butter (from us); who moves the lotus-feet prankfully and unlimitedly and who made the cowherdess-consorts very much wavery.

गोप-वधू-भोगार्हं शेखरितानर्घ-बर्हि-वर-बर्हम्। धन-विभव-पारि-बर्हं कलये हृदये चिराय दाशार्हम् ॥६॥

(I) worship in (my) heart, for long hours and quickly, the prince of the country dAshArna namely krSNa, who deserves to be enjoyed by the brides of the cowherds,; who wears the best plumage of the faultless peacocks, a great gift of a wedding present more than the necessities of life.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

गो-खुर-विदारितावनि-धूळी-धूसरित-कुन्तलमुदारम्। सञ्चिन्तयेऽन्तरङ्गे सकुमारं कमपि वल्लव-कुमारम्॥७॥

(I) think deeply in (my) heart the inscrutable and the generous gallant-boy, who has his locks of hair besmeared with the dust of the earth that rose up by the scratching of the cow-hoofs, in the company of other lasses.

कमपि घनाघन-नीलं गोप-वधूटी-कुच-ग्रह-विलोलम्।
कलयामि गोप-बालं लोलालक-जाल-मधु-करित-फालम्॥८॥

(I) worship the mystifying cow-boy, light (not heavy/dark) blu-black like the cloud, who is catchy by the breasts the cowherd-brides and whose forehead is full of bees on the dangling and dazzling locks of hairs.

कुन्दविनिन्दनरदनान् मन्दितपूर्णेन्दुबिम्ब-रुचि-वदनान्।
मुनि-हृदय-केळि-सदनान् व्रज-विभवान् तान्भजे विधुत-मदनान्॥९॥

(I) meditate on those riches of the cow-pen (krSNa) whose teeth defeated the beauty of the jasmine, whose face made the digital image of the moon dull, who considered the sages' hearts as his playground and who won over the cupid.

नन्दानन्दन-चन्दन मुचुकुन्दानन्द-कन्द गोविन्द।
मम विन्द हृदरविन्दं मिलिन्द-सुन्दर मुकुन्द ननु मन्दम्॥ १०॥

Oh Lord Mukunda (whose face blossoms like a jasmine on seeing the devotees)! Oh the handsome among the tribals! Oh Lord who grants knowledge (/who is a cowherd/who incarnated on the earth)! Oh the fibre root of happiness to mucukunda! and oh Lord who is (as cool as) the sandalpaste of bliss to nanda(the cowherd-cum-foster-father)! Indeed please slowly get into my red-lotus-heart.

किमपि यशोदा-भाग्यं व्रज-ललना-पृथुल-कुच-युगी-भोग्यम्। रक्षामि नील-रत्नं रमणीयं हृदय-संपुटे नूत्नम्॥ ११॥

(I) keep safe in my heart's cute container the new blue sapphire, attractive (but) unimaginable, being the fortune of yashodA and delicious to the pair of big boobs of the females of the cow-pen.

मुरळी-निनाद-रस-भर-तरळीकृत-तर्णक-व्रजो भजताम्। कोऽपि घनाघन-शावः कोमळ-रूपोऽद्य धर गहनं मे॥ १२॥

Let my deep heart meditate today on the tender and astounding beautiful form, looking like a light and young cloud gone to make the serpent wavery by the heavy resonant sound of the flute.(joins with the next verse!)

काळिन्दी-पुलिनान्तर-कलित-विहारं मनोज्ञ-मणि-हारम्।
तेजः किमपि निलीनं जागर्तुं मदीय-हृदि रुचिर-लीलम्॥१३॥

In order to awaken some hidden light in my heart, sporting charmingly and wandering in the other sandy bank of the black river, named kAlindI, with its pearl and coral necklace.

कानपि भजे विलासान् कलित-व्रज-सुन्दरी-रुचिर-रासान्।
राधा-कटाक्ष-दासान् राका-सित-किरण-सख-हासान्॥१४॥

(I) dote upon the astonishing gaits gaming with the lovely amorous sports with the bevy of damsels of the cow-pen, subservient to the side-glances of rAdhA and smiling with the comrade of the white rays of the full moon.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

अति-मुग्धं दधि लब्धुं सुस्निग्धं वस्तु किमपि मम सिद्धम्। चारु-मुखं तार-सख-स्मेर-नखं तच्चिरादपार-सुखम् ॥१५॥

After a long time some awful object very affectionate is ready at my hand which is highly shrewd to get the curds (from all homes) with an alluring face, with the nails smiling like the stars being the very embodiment of the unlimited joy.

विकटादि-दर्प-दुर्मद-शकटासुर-धूति-धुर्य-चरण-तलम्। प्रकटानु-राग-रुचिरं सुकटाक्षान्मयि तनोतु तत्तेजः ॥१६॥

May that lustre which has the sole of the feet capable of casting away the demon-cart's sky fun, insolence and vily haughtiness, and which displays explicitly the love (to us) increase the good glances.

यमुना-कूल-विहारं यमिनामधुनाऽपि बहु-दूरम्। महदच्युत-कैशोरं मम हृदि वितनोतु नित्य-सञ्चारम् ॥१७॥

May the great childhood of the Lord who never lets down (acyuta) playing in the bank of yamunA (river), even now very far away to even the self-controlled, perform a permanent journey in my heart.

बहु-तर-तरङ्ग-घट्टित-यमुना-शुक्त्युदर-गलितानिव नीलम्। मुक्ता-फलं प्रविचलत्तत्रविचित्रं विभावये हृदये ॥१८॥

(I) imagine in (my) heart the ripe pearl-gem shining blue/black as though born out of the womb of a shell from yamunA (river) dashing with the waves in more and more virulence.

सोमानन-गोपी-जन-कौमार-हरं प्रवाळ-लसद्-अधरम्। तरुणं कमपि मनो-हर-चरणं शरणं भजे धृताभरणम् ॥१९॥

(I) seek succor from the mind-boggling feet, young and unexplained, wearing the jewels (anklet) by which the youthhood (adolescence) of the cowherdesses was snatched away and whose lower lip had been shining like the coral.

खञ्जित-गोपी-हृदयं रञ्जित-भुवनं श्रयामि गोप-शिशोः। सञ्जीवित-गो-सन्ततिं मञ्जुळ-मञ्जीर-शिञ्जितं नृत्तम् ॥२०॥

(I) resort to the darling cow-boy's dance, who enamoured the hearts of the cowherdesses, who entertained all the worlds, who revived the race of the cows (by govardhana episode) and whose feet are jingling with the sweet melodius tone of the anklets.

काळिय-फण-मणि-मध्ये नील-तरं नूत्न-जातमिव रत्नम्। तन्-मूर्धन्यस्त-पदं चूडालङ्करणमस्तु धाम मम ॥२१॥

May my residence be the jewel worn on the topmost part of the head for the best gem placed its feet over the head as a gem as it were a new-born, bluer/blacker in the midst of the gems on the hood (head) of (the serpent) kALiya.

सितकरकिरणत्रस्यद्-गोपीरति-केळि-रचित-तिमिर-भरम्।
तत्किमपि धाम हृदये नील-तरं नस्तमो निराकुरुताम् ॥२२॥

May the mysterious light, bluer/blacker, which threatened (defeated) the rays of the sun (but at the same time) which created the mass of darkness(night) during the love-dalliance with the cowherdesses, dismiss our darkness (of ignorance).

निर्मल-तरमति-शिशिरं निरुपममवगाहतां मनो-रुचिरम्।
नन्द-किशोर-मनो-हर-शरीर-तेजः कळिन्दजा-पूरम् ॥२३॥

May the effulgence from the (super-natural and) charming body of the child of nanda (the cowherd) which is purer, very cool, unparalleled, filling up (the river) kalinda's daughter(yaminA) go deep/get immersed (in my heart) fascinatngly.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

मह इह मनसि विलग्नं मणि-मय-काञ्ची-मनो-हर-वलग्नम् ।
गोपी-कटाक्ष-मग्नं गोप्तुं क्षममेव मां भव-विमग्नम् ॥२४॥

Here in my mind the light is very much attached (clings closely to) surrounded by the attractive belt made up fully of gems immersed in the side-glances of the cowherdesses and is only capable of protecting me who is drowned in (the ocean of) life.

विन्दे पदारविन्दे मन्देतर-विभव-दे कृतानन्दे । नन्द-कुलानन्द-कला-वृन्द-विलासस्य कस्यचिद्धाम्नः ॥२५॥

(I) reach the lotus-feet of some indescribably beautiful treasure callthe dilly-dallying of the arts to produce happiness to the family/race of nanda so that the feet grants abundant riches and create the bliss.

इति मही-शूर-पुरोत्तम-नर-पति-चामेन्द्र-भूप-कुल-गुरुणा ।
कलिता स्तुतिर्विजयतां श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्र-कलि-रिपुणा ॥२६॥

May thus the eulogy (called prapannAmrtastotram) composed by the foe of the black era namely shrIkrSNabrahmatantra (swAmI), who is a titular preceptor to the race of the best king by name cAmendra in the city of earthly-hero (Mysore) be successful.

इति श्रीप्रपन्नामृत-स्तोत्रं संपूर्णम् ॥
शुभम्

अध्यासीनतुरङ्गवक्त्रविलसज्जिह्वाग्रसिंहासनात्
आचार्यादिह देवतां समधिकामन्यां न मन्यामहे।
यस्यासौ भजते कदाचिदजहद्भूमा स्वयं भूमिकां
मग्नानां भविनां भवार्णवसमुत्ताराय नारायणः॥

வீற்றிருக்கும் பரிமுகனால் விளங்கும் தனது நாவின் முனைப்பாகமாம் சிங்காசனம் உடைய ஆசார்யனைவிட வேறு சிறந்த தேவதை இங்கு இருப்பதாக நினையோம். அந்த நாராயணனே மூழ்கின ஸம்ஸாரியைக் கரையேற்ற, தான் தனது பெருமையை விடாமல் இந்த ஆசார்யனின் வேஷத்தையன்றோ பெற வேண்டியதாகிறது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

॥ श्रीप्रपन्न-मकरन्द-स्तोत्रम् ॥

SRI PRAPANNA MAKARANDA STOTRAM

The subject of worship is Lord Sri Rama - Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

कलयतु कुशलानि काल-मेघ-द्युति-मद-धूनन-धीर-दिव्य-कान्ति ।
किमपि रघुकुलाम्बु-राशि-रत्नं सकल-शुभावहनाम तच्चिरत्नम् ॥१ ॥

May the (best) gem of the ocean of the race of raghu(rAma) which is the divine lustre bold to extirpate the pride of the bright beauty of the black cloud, which is inexplicable and which name carries all auspiciousness, bring all prosperities soon.

घन-तर-करुणामृताम्बु-राशि-प्रसरदुदार-तरङ्गकैरपाङ्गैः ।
प्रशमित-विनताळि-चित-तापं किमपि महो हृदि मेऽस्तु दिव्य-रूपम् ॥२ ॥

May the divine form of brightness unexplained with its side-glances like the broad waves rising out of the ocean of heavier compassion and which removes the suffferings accumulated by the bees called the humble devotees, be present at my heart.

विविध-मणि-मरीचि-जाल-लीला-शबलित-हेम-किरीट-लोल-मालम् ।
मृग-मद-तिलक-स्फुरन्-निटालं हृदय सदा भज कोसलेन्द्र-बालम् ॥ ३ ॥

Oh Heart! Please remember always the boy of the leader of kosala(country) (kosalendra(rAma, the son of dasharatha) who has the garlands dangling from the gold crown variegated by the dazzling rays of various gems and who possesses the forehead shining up with the mark of the musk.

विमल-किरण-बाल-लील-फाल-प्रति-लुलितालक-जाल-लालनीयम् ।
नव-नलिन-दलामलायताक्षं कमपि वशे कलयानि दीन-रक्षम् ॥ ४ ॥

(Let me) adore the inscrutable protector of the weak who is to be cajoled for the dazzling locks of hair dangling on his forehead because of the childish pranks as shining as the pure rays(unadulterated innocence) and whose eyes are long and sacred like the the fresh lotus petals.

सु-ललित-चलिताति-विभ्रम-भ्रू-कलन-विलोलित-भू-सुरान्तरङ्गे ।
मुकुर-तल-लस-कपोल-भावे लसतु चिरं मम चित्तमादि-देवे ॥५ ॥

May my mind shine in the primordial god, who by His heart influenced the gods on the earth(the twice-born) through the knitting of the eye-brows restlessly and highly petulant because of the very beautiful movements and who possesses the cheeks shining like the surface of the mirrors.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

मणि-गण-रुचिराङ्ग-कुण्डल-श्री-कवचित-कर्ण-युगे मनोज्ञ-नासे ।
विहरतु मम चित्त-वृत्तिरेषा धरणि-सुता-वश-गे चिराय धाम्नि ॥६॥

May this action of my mind revel in the home soon (for a long time) which has gone under the control of the daughter of the earth(sItA), which has the pair of ears armoured by the beauty of the ear-studs comely because of the host of gems and which has the attractive nose.

रस-भर-परि-पाक-राजमान-स्फुट-तर-दाडिम-बीज-दन्त-पङ्क्तिम् ।
अधर-मणि-सुधा-विधूत-सीता-हृदय-ज-तापमुपास्महे पुमाम्सम् ॥७॥

(We) meditate the he-man, whose row of the teeth like the seeds of the pomegranate, highly sparkling on account of the abundance of sentiments and who removed the suffering born in the heart through the nectar of the gem-lips.

शरदुदित-सुधा-कराम्शु-शैली-मद-दर-शीतल-वाचि सुप्रसन्ने ।
अरुण-किरण-भिन्न-पद्म-लक्ष्मी-विजयिनि राम-मुखेऽस्तु मानसं मे ॥८॥

May my mind be on the face of rAma, who is cool by removing the pride of the stylish nectar-rayed object(moon) rising in the autumn, which is very pleasant and which is highly victorious over the beauty of the lotus blossomed by the rays of the young sun.

दर-दळदरविन्द-मन्द-मन्द-प्रसरद-मन्द-मरन्द-सुन्दराङ्गाः ।
विवशित-धरणी-सुतान्तरङ्गा रघु-नृपतेः प्रसरन्तु मय्यपाङ्गाः ॥९॥

May the side glances of the king of raghu's race spread on me, which are lovely by the unlimited pollen wafted very gently from the red-lotus forcibly faded and which influnced greatly the heart of the daughter of the earth(sItA).

अमृत-रुचि-सहोदर-स्मित-श्री-जुषि घन-कम्बु-विडम्बि-कन्धरेऽस्मिन् ।
सित-कर-किरणात्युदार-हारे मम हृदयं भवताद्विहारि वीरे ॥१०॥

May my mind play on the hero who possesses the beauty of the smile being co-born to the taste of the ambrosia, who has the neck showing faces(makes fun of)to the heavy conch and who has the very big pearl-necklace brighter than the white-rayed object(sun).

कर-कमल-गलन्-मरन्द-धारा-विशय-वदावद-दिव्य-चाप-दण्डम् ।
अशिशिर-कर-वम्शजाग्र-गण्यं विशतु मनो मम धन्विनां वरेण्यम् ॥११॥

May my mind enter into the best of the archers whose divine bow-pole with the showers of pollen slipping from the hand-lotus and who is to be considered the foremost among the royals of the sun's dynasty.

निशि-चर-कुल-कलितोग्र-दण्डं मनसि महो मम भासतामखण्डम् ।
अरि-सरसिज-धूननाति-शौण्ड-द्विरद-करायित-दीर्घ-बाहु-दण्डम् ॥ १२ ॥

May the unfettered effulgence be brilliant in my mind which seriously punished collectively all the race of the night-wanderers(demons) and which has long pole-like hand becoming the very trunk of a very violent elephant smashing the lotus-like-enemies.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

मरकत-हरि-नील-पद्म-राग-स्फुरित-महाङ्गद-कङ्कणादि-सेव्यम् ।
मम नयन-पथेऽस्तु वस्तु दिव्यं शुभ-हरि-चन्दन-चर्चनातिभव्यम् ॥१३ ॥

May the divine object be in the range of my vision, which is to be honored by the shoulder bracelet inlaid with the emeralds, the green gems, the blue sapphire (diamonds), padma-rAga gems etc. and which is the most humble variegated by the best and the asupicious sandal paste.

नव-तरुणिम-जानकी-मनोज्ञ-स्तन-युग-कर्कशता-रस-ज्ञ-वक्षः ।
किमपि सकल-लोक-भाग-धेयं मयि विशताच्छुभ-दायि नाम-धेयम् ॥१४ ॥

May the name(of rAma) according the auspiciousness enter unto me, which has its chest knowing th full taste of the hardness of the pair of beautiful breasts of jAnakI in her fresh youthhood, which is inexplicably awesome and which the best fortune of all the worlds.

नव-जल-धर-बृन्द-तुन्द-दीव्यत्तटिदुपमान-सुवर्ण-चारु-चेलम् ।
त्रि-वळि-सुललितोदरं सुशीलं रघु-कुल-रत्नमुपास्महेऽति-नीलम् ॥१५ ॥

(We) worship the gem of the raghu dynasty, dark blue(black), which has worn the charming saree made up of gold parallel to the divine lightning in the pot-belly of a mass of fresh water-bearing clouds, which has the very lovely triad of folds and which is good conduct and character.

कमलज-जनि-गेह-नाभि-पद्म-स्फुट-रस-लोलुप-रोम-भृङ्ग-राजि ।
हृदि परि-कलयामि कोसलेन्द्र-क्षिति-रमणी-मृग-नाभि-चित्रकं तत् ॥१६ ॥

(I) adore very deeply at my heart the small picture the navel?of the beloved of the leader of kosalas and who has the rows of bees in the form of the line of hair greedy towards the clear taste of the navel-lotus of the home of the source of the lotus-born, the creator.

मृग-पति-तनु-मध्यमुन्नताम्सं सु-विपुल-पीवर-दिव्य-बाहु-मध्यम् ।
विधु-कर-रुचिरान्तरीयमीडे कमपि युवानमुदार-चारु-मूर्तिम् ॥१७ ॥

(I) worship the indescribable youth, who has the midriff like the leader of the beasts(the lion), who has the shoulders highly majestic, who has the divine chest inbetween the broad and the fatty hands, which has the inner parts equal in beauty to the moon and who is the charming and the broadminded charming figure.

तरुणि-मदनेभ-युग्म-लीला-प्रसृत-कर-द्वय-सन्निभोरु-युग्मम् ।
सुम-शर-जय-काहळायमान-स्फुट-तर-जङ्घमहं भजामि देवम् ॥१८ ॥

I meditate on the god who has his thighs equivalent to the pair of two trunks stretched sportively by a pair of pachyderms young and puffed up and who possesses the knees more clearly eclipsing the victory of the flower-arrowed (cupid).

शरण-ग-जन-चित्त-भक्ति-पूर-ह्रद-कमलद्वि-तयं तदङ्घ्रि-युग्मम् ।
मृदुल-शुभ-तराङ्गुळी-मनोज्ञं रुचिर-नखं परिचुम्बतान्मनो मे ॥१९॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

May my mind kiss deeply His pair of feet which looks like the pair of lotuses in the lake filled through the devotion in the minds of the surrendered people, which is attractive by the most auspicious and the maximum softness and which has the lovely nails.

रघु-कुल-मणि-दिव्य-सौध-दीपं सुरुचिर-रूप-विधूत-पुष्प-चापम्।
घन-तर-मद-ताटका-स्व-रूप-ज्वलन-शिखा-जलदं भजेऽभिरूपम्॥२०॥

(I) worship the benign form, which is the lamp on the divine and gemmed palace of the raghu dynasty, which relegated to the background the flower-bow-wielder(lord cupid) by its own wonderful form and who is the cloud blazing fiercely showing the original form to heavier and the haughtier tATakA, the demoness.

चरण-नख-पराग-जात-कन्या-वितरण-मोदित-गौतमाति-मान्ये
विलगतु हृदयं महा-वदान्ये नव-तरुणे मम भू-सुताप्ति-धन्ये॥२१॥

May my heart attach itself to the great and the generous donor, freshly youthful, who is highly adorable by gautama(the sage) by restoring his youthful wife born out of the dust from the nails of His feet and which is lucky in getting the daughter of the earth.

जनक-वचन-पालनात्त-दीक्षे भरत-मनो-रथ-दायि-दिव्य-दीक्षे।
विपिन-भुवि विराध-दत्त-शिक्षे सततमियं मतिरस्तु दीन-रक्षे॥२२॥

May my intellect be ever with the protector of the weak, who has taken a vow to obey the father's words (and even the words of the father-in-law!), who is avowed supernaturally by fulfilling the desire of bharata and who has given the punishment to virAdha (the demon) in the sylvan ground.

जरठ-तम-जटायु-मुक्ति-दान-प्रकटित-नैज-महा-वदान्य-भावे।
कपि-कुल-पति-क्लृप्त-मित्र-भावे विहरतु मे हृदयं चिराय देवे॥२३॥

May my mind soon take to gaming with the divine personality who had His own high philonthropic attitude revealed by the gift of emancipation (beatitude) to jaTAyu (the bird) the eldest in age and who had the friendly disposition fixed on the chieftain of the monkeys (sugrIva).

॥ श्रीप्रपन्न-मकरन्द-स्तोत्रम् संपूर्णम्॥ शुभम् ॥

स्रष्टा देही स्वनिष्ठः निरवधिमहिमा अपास्तबाधः श्रिताप्तः खाऽत्मादेहेन्द्रियादेः उचितजननकृत् संसृतौ तन्त्रवाही।
निर्दोषत्वादिरम्ये बहुभजनपदं स्वार्हकर्मप्रसाद्यः पापच्छिद्ब्रह्मनाडीगतिकृत् अतिवहन् साम्यदश्चात्रवेद्यः॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

॥ श्रीप्रपन्नानन्दस्तोत्रम् ॥

SRI PRAPANNANANDA STOTRAM

The subject of worship is Sri Mahalakshmi - Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

श्रीवेङ्कट-धरणी-धर-पति-वक्षस्-स्थल-विशाल-केलि-गृहम्।
जगदुज्जीवन-सुस्मित-ललित-मुखं तन्ममाऽस्तु वस्तु हृदि ॥ १ ॥

May the face (of the goddess of fortune), beautiful with a good smile which enlivens the entire universe, residing sportfully in the broad chest region of the master of the venkaTa mountain, remain in my heart as an important object.

निबरी-सभ्रमरी-रुचि-कचरी-सङ्गत-मनोज्ञ-सुम-हारान्। कलयामहेऽत्युदारान्मुर-रिपु-दारान्कृतार्ति-परिहारान्॥ २ ॥

(We) worship sincerely the veery generous consort of the foe of the demon in the form of a drum, who wears necklaces of flowers attractive and linked well with the locks of black hair hovering with the swarm of black bees.

नव-वज्र-कलित-दिन-कर-सित-किरणाभरण- रुचिर-कच-भारान्।
करुणा-भर-सुस्मेरान्नुचिर-विहारान्भजे हरेर्दारान्॥३ ॥

(I) meditate on the consort of Hari, who bears heavy locks of hair charming on account of the bright rays with the jewel in the shape of the sun (circular in form/cUDAmaNi /சூடாக்கொடி) embedded by fresh lapiz lazuli shining like the sun, who is all smiles filled with the compassion and who is playful in an interesting manner.

कुङ्कुम-तिलकित-फालं विलुलित-सुस्निग्ध-मुख-कुन्तल-जालम्।
कलये वदान्य-शीलं कलशाम्बुनिधेरपत्यमच्युत-लोलम्॥४ ॥

(I) always think of the playmate of Lord who does not let the devotees down, whose forehead is adorned with the mark (tilakam) of crimson red on the forehead, whose locks of hair are bright over the very affectionate face, who is generous in character and who is the child of the milky sea contained in a pot.

निटिल-विजितेन्दु-बालं भ्रू-वल्लि-स्फुरण-वशित-यदु-बालम्।
लक्ष्मी-वदान्य-लीलं वस्तु मदीयेऽस्तु हृदि विनत-पालम्॥ ५ ॥

May the unique object, which won over the young moon by the forhead, which influenced completely the yadu lad by the knitting of the creeper(-like-)brows, who is (none other than) the goddess of beauty, mahaalakshmii, the generous and the sportful deity and which protects the humble, be in my heart.

चम्पक-सुम-सम-नासां संपन्निधिमाश्रयेऽम्बुधिं भासाम्। अमरीणां सर्वासां शरण्य-चरणां सरो-रुह-निवासाम्॥ ६ ॥

(I) resort to the treasure-house of good riches, whose nose is equal (in beauty) to the campaka(செண்பகப்பூ) flower,who is an ocean of all brightnesses, whose feet are the refuge of all the celestial damsels and who resides in a lotus of a lake.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

कुवलय-रुचि-मद-विघटन-पटु-नयन-युगं तवार्थि-कल्पनगम्।
स्वान्ते करोमि मुर-रिपु-कान्ते शान्ते नितान्तमेकान्ते ॥ ७ ॥

(I) put in my inner being(heart/mind) for ever(continuously), which is attracted by the foe of mura (a demon in the form of a kettle-drum), which is calm (tranquil) and which is lonely (concentrating), the divine wish-yielding tree for your sake, which possesses a pair of eyes clever in removing the pride of the beauty of the lilles.

कलिताश्रितार्ति-भङ्गान् वशित-महा-पुरुष-विभ्रम-विभङ्गान्। सञ्चिन्तयाम्यपाङ्गान् मङ्गलदेव्यास्सदा महोत्तुङ्गान्॥ ८ ॥

(I) dote well ever and anon upon the auspicious goddess's very excellent glances, which break asunder the sufferings of devoted succcor-seekers and which allured the great personalities withn theirdaliiance.

वदन-रुचि-ह्रद-विहरन्नयन-महा-मीन-राज-निष्ठ्यूतम्। नासा-विवर-विलग्नं नूनं ध्यायामि मौक्तिकं देव्याः ॥ ९ ॥

(I) meditate over the nose-pearl definnitely attached closely to the cavity of the nose brought out (of the mouth) by the great king-fish namely the eyes while playing in the lake of beauty namely the face.

मुख-विजित-चन्द्र-विम्बं मुग्धाधर-कान्ति-धृत-नव-बिम्बम्। पङ्कज-नयन-कुटुम्बं सङ्कलये सर्व-सुर-जनालम्बम्॥ १० ॥

(I) worship deeply the digital face which defeated irrevocably the moon, which is the fresh image bearing the brightness of the young and comely lower lip, which has the family of the lotus-eyes and which is a support to all the celestials.

सकल-जगदग्र-गण्यं सरसिज-नयनस्य परिणतं पुण्यम्। अस्मादृशां शरण्यं विभावये मनसि किमपि लावण्यम्॥ ११ ॥

(I) imagine in my mind some indescribable elegance, which is honored as the first and the foremost in all the worlds, which is the collective merit of the lotus-eyes and a succor(refuge) to people like us.

जगदीश्वरत्व-योग्यं जगदीश्वर-विहरणैक-तम-भोग्यम्। तत्किमपि महा-भाग्यं मम नृत्यतु मनसि कल्पितारोग्यम्॥ १२ ॥

May that inexplicable great luck dance in my mind, which deserves to be the leader(ship) of the entire world, which is the most delectable to the game(liilaa) of the universal head and which provides health to all (including the physical frame and the mind).

शुभ-दायि-नामधेयं सकल-सुर-स्तोम-युवति-जन-गेयम्। गोविन्द-भागधेयं गोपायतु मां नतावळि-विधेयम्॥ १३ ॥

May the govinda-luck, a name that gives all auspiciousness, which desrves to be sung by the young women folk of the group of the gods and which is subservient to the rows of the humble souls, protect me.

मलयानिल-केलि-सखं सुधा-सहाध्यायि-दिव्य-तर-रचनम्।
वचनं सुधाब्धि-पुत्र्या रचयतु सकलां श्रियं ममाविकलाम्॥ १४ ॥

May the nectar-ocean's daughter's speech, which is a friend making fun of (literally winning the coolness) the breeze from the malaya hill range, which is more divine than the co-product namely the ambrosia, grant me all irreducible wealth.

निज-दयित-वदन-विधु-रुचि-विलोकनायत्त-मुकुर-युगळमिव।
विमलं कपोल-युगळम् कमलायाश्चिन्तयान्तरङ्ग मम ॥ १५ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Oh My heart! Kindly think of (Goddess) kamalaa's(Deity of fortune) pure pair of cheeks as if they are the pair of mirrors menat for seeing the beauty of moon-face of her own beloved.

लक्ष्म्या वदन-शशाङ्कं श्रुति-युग-सङ्कलित-वज्र-ताटङ्कम्। ध्यायामि धुतातङ्कं मुक्ता-मणि-भूषितं गताशङ्कम्॥ १६॥

(I) meditate on the object identified by the symbol of hare (the moon) compared with the face of the goddess of beauty, which has the pair of diamond ear-studs made up of the two types of the scriptures(namely the sanskrit and the tamil-divyaprabandham), which has removed (our) anxiety, which is adorned with the pearl and diamond gems and which has dispelled the fear and doubts (in us).

धृत-दिव्य-कनक-चेलाः कैरव-बन्धु-स्तनन्धय-निटालाः। दिव्याः काश्चन लीलाऽऽव्यासुर्विकच-पद्म-वन-लोलाः॥ १७॥

May the gold and the divine sarees worn (by Her), Her fresh forehead related to the beauty of lillies, her dalliances in the forest of he blossomed lotuses and other games indescribably wonderful and divine protect (us).

चञ्चलकटाक्ष-रेखान् कांश्चिदुदञ्चित-विभूषण-मयूखान्।
किलि-किञ्चित-परि-वञ्चित-बलि-वञ्चक-मानसान् भजामि रसान्॥ १८॥

(I) remember the lines of the petulant glances, the indescribably beautiful rays from the best ornaments worn and other tastes like the thoughts (of the Lord) which betrayed bali(the king) who was afraid and tried to cheat (Him).

कनक-सरो-रुह-कुड्मल-दायाद-स्तन-भरान् गभीर-तरान्।
कलयामि रूप-विभवान्कांश्चन लीला-तरङ्गितात्म-भवान्॥ १९॥

(I) think of the most beautiful form which kindles the soul to enjoy the waves of the divine sports, more majestic because of the heavy breasts in competition with the buds of the gold lotus. (continued in the next verse with the same verb) (called yugmam).

अमृत-सख-व्याहारानाश्रय-विधु-किरण-मद-हरण-हारान्।
विभवान् कांश्चिदपरान् विश्व-जगज्जीवन-स्तन-क्षीरान्॥ २०॥

[(I) think of] yet another set of opulence/grandeur as a competitor to the friendly nectar, with the necklace of pearls and the milk of the breasts in order to sustain the life of the entire universe with all the worlds.

नळिनालङ्कृत-हस्तां नळिनाक्षस्य प्रियां सु-गुण-शस्ताम्। प्रणमामश्शतशस्तां शरणागत-रक्षणेष्वविस्रस्ताम्॥ २१॥

(We) prostrate hundreds of times before Her, who has Her hand adorned aesthetically as a lotus, who is a lover of the Lord of lotus-eyes; who is endowed with the good characteristics and who is never slackened in the protection of the surrendered people.

मणि-मय-कङ्कण-वलयं कलित-सुराधीश-खेद-भर-विलयम्।
काञ्चन-काञ्चि-कलापानञ्चित-विद्युल्लता-सदृश-रूपान्॥२२॥

[(We)prostrate before]i) the bangle and the bracelet fully embedded with the gems which is surrendered to by the gathering of the leader of the gods, entrusting/depositing the burden of their sufferings ii) the best gold girdle and iii)the divine form similar to the creeper of lightning.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

शरणागत-भरणानघ-चरणामरुणाधरां जगज्जननीम्।
करुणा-भर-वरुणालय-परिणाहि-विलोचनां भजे शरणम्॥२३॥

(I) surrender totally to the universal mother who possesses the faultless feet bearing the burden of the people who sought refuge, who has the lower lip crimson in color and who has the eyes in the form of an ocean filled with the compassion.

किं बहुभिर्देवैरिह शम्बर-डम्बर-हरस्य तामम्बाम्। अम्बुज-नयन-सखीं विधु-बिम्ब-मुखीं संश्रयाऽनिशं हृदय॥२४॥

What is the use of so many gods here (or) who removed the pride of the demon 'shambara'? Oh heart! Every moment please resort to that mother, who is the dear friend of the lotus-eyed (Lord) and whose face is just the image of the moon.

ललित-पदं कलित-मुदं जननि पदं श्रेयसां पठन्विशदम्। स्तवमिह तव प्रपन्नानन्दं विन्दत्यमन्दमानन्दम्॥२५॥

One who studies here, Oh mother! the eulogy (by name) "prapannAnandam"("Bliss of Surrender"), the goal of all prosperities and of clear and easy words, according collective happiness, gets an unlimited measure of bliss.

स्तुतिमिति महि-शूर-पुरी-चाम-मही-पाल-कुल-समृद्धि-कृते। तत्कुलगुरुर्व्यतानीच्छ्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रपरकालः॥२६॥

shrIkrSnabrahmatantraparakAla swAmI(the pontiff of the ParakAla Mutt, Mysore), the titular preceptor of the royal family of King CAmarAja WodaiyAr of Mysore composed the eulogy in order that the race grows with all in abundance.

श्रीप्रपन्नानन्द-स्तोत्रं संपूर्णम्॥
शुभम्

Respectively

The work "viSva-guNAdarSa-champu" has a singularly brilliant verse extolling Swamy Deshika. Srl venkatAdhvari kavi has composed a champu kAvyam titled "viSva-guNAdarSa-champU". This uses two aSvinI dEvatAs as the characters in the kAvyam. The whole kAvyam is styled in a conversation mode between these two dEvatAs - viSvAvasu and kRSAnu. venkatAdhvari describes many places, rivers, oceans, mountains, islands, archA mUrthys, many divya dESams, AzhwArs and many AchAryas. There is however no specific order followed by the poet.

नानाम्नाय परिश्रमं कलयतां नास्त्येषु शास्त्रेषु धीः सत्योरप्यनयोस्तयोर्नसुलभा साह्यक्षता साहिती।
अप्येतासु सतीषु नास्ति विनयोनाचार-भक्ति-क्षमा चातुर्यः स च सा च सा च स च ताश्चालम्ब्य खेलन्त्यमुम्॥

Industrious people would have put great effort and imbibed the four vEdAs by heart, but might lack a shAstraic acumen. A few might master the two above but might lack a way to bring the two together. They might not become a sAhityapara who can find a vyutpatti to bring the two together. Even if one is able to master this and become a vEda-Sastra-sAhityajna, he might lack vinaya, AchAra, bhakti, kShamA and chAturya. What to speak of a great AchAryapAda (swAmy), who has been sought as refuge by all these attributes, and in whom all these attributes rejoice and dance in wonder!

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

। श्रीरामानुजाचार्य-प्राबोधिक-स्तुतिः ।

SRI RAMANUJACHARYA PRABODHIKA STUTI

The eulogy of awakening Sri Ramanuja - Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

निरालोके लोके विमत-कथक-ध्वान्त-निवहैः श्रियःपत्याऽज्ञप्तो धरणिमवतीर्याति-कृपया ।
व्यतानीद्यो भाष्य-द्युमणिमखिलाज्ञान-शुचये स जीयाच्छ्रीरामानुज-मुनि-वरात्मा फणि-पतिः ॥१॥

May the best soul namely shrIrAmAnuja, the saint, being the very Lord of serpents, be victorious who, when the world was blind by the massive darkness (created) by the boasters of (other false) faiths, having been ordered by the Master of the Goddess of fortune, came down to the earth with a lot of compassion and composed the commentary (on the brahma-sUtras of bAdarAyaNa called) shrIbhAShyam, as an excellent gem of shine, in order to purify the ignorance in its entirety, of all the people. The beauty of sound with a word repeated but split differently to give different meanings = यमकालङ्कारः = लोके लोके.

सम वृत्तम् अत्यष्टिः छन्दःशिखरिणि वृत्तम् लक्षणम् - रसै रुद्रैश्छिन्ना यमनसभला गःशिखरिणि। यतिः ६+११=१७ अक्षराणि प्रतिपादम्।

भाष्यं यस्य निशम्य लक्ष्मण-मुनेः कौतूहलाद्भारती सूत्राणामिदमुत्तमं विवरणं निश्चित्य मानानुगम् ।
वागीशस्य निज-प्रियाय निखिलान् वेदान्प्रदातुः शुभां मूर्तिं स्वेन सदार्चितां समददाद्यस्मै स यान्मुनिः ॥२॥

May the sage (shrIrAmAnuja), the bosom comrade of shrIhayagrIva, the Lord of speech, who in turn gave him all the scriptures, be victorious to whom the goddess of Speech (Sanskrit-incarnate) gifted by herself her own divine and auspicious form, sincerely worshipped for ever after listening to the commentary of shrIlakShmaNa-muni (shrIrAmAnuja, the saint) with curiosity and concluding that it is the very best as it follows meticulously without transgressing the limits, the aphorisms of vyAsa.

समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् - सूर्याश्वैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् । यतिः १२ १९ । १९ अक्षराणि प्रतिपादम्।

नृप उपरिचराख्यो व्यास-मातामहो भू-विवरमुपगतोऽपि ह्यर्हणं सात्त्वतोक्तम् ।
व्यतनुत नियतं प्राग्जागृहि त्वं यतीन्द्र त्वरितमभिगमाद्यैरर्चितुं वागधीशम् ॥३॥

May You, the master of pontiffs, be awake early and hurriedly in order to worship Lord hayagrIva, the god of speech, from the pre-dawn formalities*. The king by name "uparicara", who was vyAsa's maternal grandfather composed surely the procedure of worship (aaraadhana-krama-arhaNam) as per the sAttvata(-samhitA), though he went back into the bowels of the earth. (3) * abhigamanam, upAdAnam, ijyA, svAdhyAyaH and yogaH are the panchakAla-prakriyAs.

समवृत्तम् अतिशक्वरी छन्दः मालिनी लक्षणम् - ननमयययुतेयं मालिनी भोगि ८ लोकैः ७ = १५ अक्षराणि प्रतिपादम् ।

श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रपरकालस्वामिभिरनुगृहीता श्रीरामानुजाचार्य प्राबोधिक स्तुतिः संपूर्णा

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

। श्रीलक्ष्मीहयवदनप्राबोधिकस्तुतिः ।

SRI LAKSHMI HAYAVADANA PRABODHIKA STUTI

The eulogy of awakening Lord Sri Lakshmi Hayavadana - Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

The embellishments namely the figures of speech occuring in the verses are indicated then and there for the delectation of the connoisseurs to enjoy.

[The meters used in prosody in its colorful variety are given here - प्रयुक्तानि छन्दांसि मात्रावृत्तम् जातिः १ औपच्छन्दसिकम् वैतालीयम् वा र्वियोगिनी मात्रा-छन्दः उपगीतिः ३, आर्या

अर्ध-सम-वृत्तम् पुष्पिताग्रा । समवृत्तानि त्रिष्टुप् छन्दः उपेन्द्रवज्रा उपजातिः = वृत्त -द्वय-सङ्करः = उपेन्द्र-वज्रा + इन्द्रवज्रा इन्द्रवज्रा 1,2,3+उपेन्द्रवज्रा , रथोद्धता ; जगती छन्दः तोटकम् अतिजगती छन्दः प्रहर्षिणी अतिजगती छन्दः वृत्तम् नवम् "अश्ववदनजा"

शक्करी छन्दः वसन्ततिलका अत्यष्टिः छन्दः नर्कुटकम् एतस्य अपरे नामनि नर्दटकम् वा मर्कटकम् 2 !

अत्यष्टिः छन्दः शिखरिणी अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् ४ प्रकृतिः छन्दः स्रग्धरा ॥]

करुणा-वरुणालयाम्बुज-श्रीस्स्फुरणाहङ्कृति-हारि-लोचन-श्रीः ।
चरणाब्ज-नतार्ति-भार-हारिन् ! तव भूयात्तुरगास्य ! सुप्रभातम् ॥१॥

Oh Lord, the Horse-faced! Oh the lotus-incarnate to the ocean of grace! Oh the Beauty-embodiment attractive to the eyes which removes the egoism of the beauty itself just by their winks. (Who attracts by the beauty of his eyes, his consort, the goddess of fortune (mahAlakShmI) whose eyes are more compassionate by the experience of parAshara bhaTTa!!) Oh the Remover of the burden of the sufferings of those surrendered at your lotus-feet!! May very good morning be to you!!

(मात्रावृत्तम् जातिः १ औपच्छन्दसिकम् लक्षणम् : पर्यन्तेर्यौ तथैव शेषमत्वौपच्छन्दसिकं सुधीभिरुक्तम् ।

२ षड्विषमेऽष्टौ समे कलास्ताश्च समे स्युर्निरन्तराः । न समा त्र पराश्रिता कला वैतालीयेन्ते रलौ गुरुः ॥ ३ विषमे ससजा गुरुः सभरा लोथ गुरुर्वियोगिनी । विषमगणाः स स ज ग ग । समगणाः स भ र य । यतिः पादान्ते । विषमपादयोः ११ अक्षराणि प्रतिपादम् । समपादयोः १२ अक्षराणि प्रतिपादम्) The peculiarity of this meter is that there are three or four names with some slight difference and if vaitAllyam or viyoginI is extended with just one syllable, it becomes aupacchandasikam ! Therefore it is a rare meter and it needs acumen to compose as such. (The conditions for vaitallyam are many as it is seen above in the definition!)

पुरःप्रबुद्धाम्बुधि-राज-कन्या-मुखाब्ज-निश्वासमिवानुकुर्वन् ।
मरुत्सुगन्धिःप्रतिवाति मन्दं हयानन ! स्यात्तव सुप्रभातम् ॥२॥

Oh God, the Steed-faced! The sweet aroma of the wind wafts gently, imitating, as it were, the deep heaving sigh of breath of the lotus-mouth of the daughter of the king of oceans swelling in front. May a very good morning be to You. (उत्प्रेक्षा अलङ्कारः)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

(समवृत्तम् त्रिष्टुप् छन्दः उपेन्द्रवज्रा लक्षणम् : उपेन्द्रवज्रा जतजास्ततो गौ । यतिः पादान्ते। 11 अक्षराणि प्रतिपादम्)

त्वद्दीप्त्या प्रविमलया जितः किलासांवाहोस्वित्तव दयिता-मुखाम्बुजेन।
पाश्चात्ये पतति पयो-निधौ सुधाम्भुर्भूयात्ते सपदि हयास्य ! सुप्रभातम् ॥३॥

Oh God, the equine-faced! Having been defeated by Your very pure effulgence, does not this nectar-rayed object (the moon) indeed or perhaps by the lotus-face of your beloved, drowns (falls into) itself into the milky ocean suddenly at the west? Let there be a hurried very good morning to You.

(समवृत्तम् अतिजगती छन्दः प्रहर्षिणी लक्षणम् : म्नौ ज्रौ गस्त्रिदश यतिः प्रहर्षिणीयम् । गणाः म न ज र ग । यतिः ३१० । १३ अक्षराणि प्रतिपादम्) (सन्देहालङ्कारः)

वरदान-कृतिन् ! स्मरदार्त-तर-द्विरदाघ-हृति-स्फुरदादरण ! ।
इति सन्-मतयो यतयः प्रवदन्त्यधुना मधुनाशन ! जागृहि भोः ॥४॥

Oh The vanquisher of (the demon,) madhu! You please wake up, as of now the recluses with their good hearts address You as - Oh the Fortunate, grateful and dutiful Almighty by the grant of the boons! Oh God who remembers with nostalgia the more pathetic pachyderm (elephant)! (and) Oh the ardent Supporter of removal of sins!

(समवृत्तम् जगती छन्दः तोटकम् लक्षणम् : इह तोटकमम्बुधिसैः प्रथितम् । गणाः स स स स । यतिः ४ ८१२। १२ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Please note here the alliteration in रदा occurring four times, तय twice and धुना twice.)

समर्चने ते कृत-कौतुकेन . सज्जीकृतं शोण-मणीन्द्र-पीठम् ।
हम्सेन किं सान्ध्यमहो विभाति हयास्य ! भूयात्तव सुप्रभातम् ॥५॥

Oh God, the steed-faced! Oh Is it the morning twilight's red (ruby)-gemmed throne, prepared by the swan (the pontiff-paramahamsa) with an abiding interest in adoring You well shines galore? May very good morning be to You. (apahnuti alamkaaraH)

(समवृत्तम् त्रिष्टुप् छन्दः उपजातिः = वृत्त -द्वय-सङ्करः =उपेन्द्र-वज्रा + इन्द्रवज्रा लक्षणम्: उपेन्द्रवज्रा जतजास्ततो गौ । स्यादिन्द्र-वज्रा यदि तौ जगौ गः । यतिः पादान्ते । 11 अक्षराणि प्रतिपादम्) (smrti-bhraantimat-sandeha-alamkaaraH)

हरिर्हरिर्हरिरिति मञ्जु-भाषितं द्विजावळेस्सपदि निशम्य कौतुकात् ।
*वरद्विजोऽप्यनुवदतीव कूजितैर्हयाननानघगुण जागृहि प्रभो ॥६॥

Oh Lord the foal-faced with the blemish-less qualities! Please wake up! It seems even the best twice-born (a bird) also echoes by its sweet chirpings immediately after hearing out of curiosity the melodious tone of the host of the twice-born (the spiritual souls-brahmins) as "harirharirhariH". (उत्प्रेक्षा अलङ्कारः)

(This reminds us of the shrIsUkti of shrIgodA devI - திருப்பாவை 6 - புள்ளும் சிலம்பினகாண்— முனிவர்களும் யோகிகளும் ..... அரியென்ற பேரரவம் - 7 கீசு கீசென்றானைச்சாத்தன் கலந்து பேசின பேச்சரவம்) * பெரியாழ்வார் द्विजकुलतिलकं तं विष्णुचित्तं नमामि ॥

(समवृत्तम् अतिजगती छन्दः नवम् "अश्ववदनजा" लक्षणम् : गुणेनाश्व-वदनजा भसौ जगौ । गणाः ज भ स ज ग । यतिः ६१३ । १३ अक्षराणि प्रतिपादम्)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

प्राचीं वधूं सपदि मित्र-कर-ग्रहार्थं सन्ध्या-वधूस्स्वरुचि-कुङ्कुम-पङ्क-सान्द्रैः ।
प्रालेय-मङ्गल-जलैरभिषिञ्चतीव श्रीमन्! हयास्य! भवतात्तव सुप्रभातम् ॥७॥

Oh auspicious God! The bronco-faced! It looks as though that the maiden twilight, with its own hue of concentrated crimson unguent make up, anoints with the holy waters of the ocean, suddenly the bride of the east in order to help her catch hold of the hand of the friendly sun. (पाणि-ग्रहणम्) May it be a very good morning to You!

(समवृत्तम् अतिजगती छन्दः नवम् "अश्ववदनजा" शक्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः । यतिः पादान्ते । १४ अक्षराणि प्रतिपादम्) (Please enjoy the three-fold poetic fancy here हेतु, कार्य and फल उत्प्रेक्षा अलङ्कारः)

कुमुद-वनं विमुच्य नव-पङ्कज-षण्डमिमास्सपदि समाश्रयन्ति मुदिता भ्रमरावळयः ।
भुवि निखिलोऽपि चाश्रयति सश्रियमेव जनो हयवदनाद्य जागृहि करुणैक-निधे ॥८॥

Oh God! The filly-faced! Oh the Treasure of singular compassion! These swarms of bees, all of a sudden, resort completely to the bunch of new red-lotuses (born in mud) leaving off fully the forest of lilies. In the earthly world too all the people (without any exception whatsoever) cling to a person of new riches only. Please wake up now (since you are also associated with the Goddess of Luck-(sashriyam).

(समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः नर्कुटकम् लक्षणम् - यदि भवतो नजौ भजजला गुरुर्नर्कुटकम् । गणाः न ज भ ज ज ल ग । यतिः पादान्ते । १७ अक्षराणि प्रतिपादम्) एतस्य अपरे नामनि नर्दटकम् वा मर्कटकम् ! अर्थान्तरन्यासः अलङ्कारः । लक्षणम् भवेदर्थान्तरन्यासः अनुषक्तार्थान्तराभिधा ॥

फुल्लत्-पङ्कज-रत्न-पात्र-निवहानासाद्य हृद्य-श्रियः सौगन्ध्याढ्यमरन्द-दिव्य-सलिलैरापूरि तानादरात् ।
हम्सास्त्वामिव पूजयन्ति विरुत-व्याजात्-पठन्तो मनून् सुस्नातास्सरसीषु वाह-मुखे ते सुप्रातरस्तु प्रभो ! ॥९॥

Oh God, the bronco-faced! The swans of pretty winsomeness after reaching the crockery of gemmed vessels of fully blown lotuses filled them up with the holy waters (from the ethereal ganges?) with the pollen full of sweet aroma, out of favoritism and having bathed well in the lakes and reading the smrtis* of Manus in the guise of their trilling notes seem to worship You, Oh Master! May it be a very good morning to You!

(समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् : सूर्याश्वैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् यतिः १२ १९ १९ अक्षराणि प्रतिपादम्)

* 28 smrtis in toto. Here again the swans are the paramahamsaparivrAjakAcAryas . हेतु, कार्य and फल उत्प्रेक्षा अलङ्कारः)

उच्छलन्-मधु-करौघ-मञ्जुलं पद्ममुल्लसति पूजनाय ते ।
धूप-पात्रमिव हम्स-सज्जितं सुप्रभातमिह ते हयानन ! ॥१०॥

Oh God, the horse-faced! The lotus, bewitching by the swarm of honey-bees hovering high, got ready as if by the swan to worship You as a vessel of fragrant incense, shines up. May it be a very good morning here to You! (The poetic fancy is the figure of speech हेतु, कार्य फल उत्प्रेक्षालङ्कारः)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(समवृत्तम् त्रिष्टुप् छन्दः रथोद्धता वृत्तम् लक्षणम् - रान्नराविह रथोद्धता लगौ । गणाः र न र ल ग । यतिः पादान्ते । 11 अक्षराणि प्रतिपादम्)

इन्दीवराणामिव कान्तिरद्य मन्दी-भवन्ती व्यपयातु निद्रा।
फुल्लत्विदं पद्ममिवाक्षियुग्मं हयास्य ! ते संप्रति सुप्रभातम् ॥११॥

Oh God, the steed-faced! May Your slumber go off as now the luster of the night-lotuses (water-lilies) becomes dull and May this pair of eyes of yours bloom like the bean of India(lotus). May it be now a very good morning to You! उपमाद्वयम् अलङ्कारः - A pair of Similes.

(समवृत्तम् उपजातिः वृत्तद्वयसङ्करः इन्द्रवज्रा 1,2,3+उपेन्द्रवज्रा 4, यतिः पादान्ते । 11 अक्षराणि प्रतिपादम्)

एते वेत्र-हति-त्रुटत्-पटु-महा-कोटीर-कोटी-मणि-श्रेणीभिस्तव मन्दिरस्य ददतो द्वाराय नीराजनम् ।
काङ्क्षन्ति प्रति-बोध-कालमिह ते सर्वे सुपर्वाधिपाः तानेतान् करुणावलोकन-लवैर्धन्यान्विधेहि प्रभो! ॥१२॥

Oh Master! These donors have contributed to the door of Your temple, the species of the excellent gems valued at crores (if not millions and billions) by the burst of the hits of the staff (of the door-keeper) and all those leaders of the celestials here await, by the wakening time, the anointment (ablution). Please make them fortunate by a few looks pitifully.

(समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् : सूर्याश्वैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् यतिः १२ १९ १९ अक्षराणि प्रतिपादम्)

अक्षीणे मयि तिष्ठ किं विहरसे संक्षीयमाणे मुहु र्बिम्बेऽस्मिन्निति देव-देव नितरां त्वत्-प्रार्थनायागतम्।
चान्द्र-बिम्बमिदं वदन्ति हि परं मोदार्पणं दर्पणं दृष्टिं न्यस्य कृपा-निधेऽत्र भगवन् प्राबोधिकीं श्रीपते ॥१३॥

Oh the Affluence of compassion! Oh Lord (of six qualities{bhaga*})! Oh the Master of the Goddess of abundance! You please deposit Your wakeful vision on me, who is prosperous and stay in me. Why do you play again with me when I get reduced to penury? Oh Lord of all gods! (The devotees) say that indeed this image of the moon on this figure of Yours, which came to You by Your own appeal only, is the very best mirror, the highest offer for bliss.

(षोडशोपचारे दर्पणम्) (or it is the halo behind His head) *jnAnam, balam, vIryam, shaktiH, tesjaH and aishvaryam.

(समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् : सूर्याश्वैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् यतिः १२ १९ १९ अक्षराणि प्रतिपादम्)

निद्रा-शेष-कषायितैस्सुललितैरुद्यद्दयाप्यायितै-र्दिव्यापाङ्ग-झरैस्त्वदर्चन-कृते द्वार्यत्र बद्धाञ्जलीन्।
आचार्यान्निगमान्त-देशिक-मुखानाधत्स्व सुस्नापितान् सुप्रातं तुरगास्य तेऽस्तु करुणा-सिन्धो दिनं श्रीपते ॥१४॥

Oh God, the Equine-faced! May the day (everyday) have a very good morning to You! Oh the Ocean of Grace! Kindly accept into your fold the preceptors (pontiffs) here standing at the door with their palms folded in reverence for the sake of adoring You, led by the Educator on upaniShads (nigama+anta-deshika) who, having been well immersed/bathed in the rills of Your divine glances (oblique looks/corner vision) blackened by the remnants of sleep(y eyes), very graceful/sportful drenched with swelling compassion.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् : सूर्याश्वैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् यतिः १२ १९ १९ अक्षराणि प्रतिपादम्)

इदं कुम्भ-द्वन्द्वं घसृण-मसृण-स्मेर-सलिलं प्रतीहारे लक्ष्मी-स्तन-युग-मनोहारि लसति ।
इयं गौस्सद्वत्सा परि-जन-समूहोपि निभृतो दिवं सुप्रातं ते भवतु करुणाब्धे हय-मुख ॥१५॥

Oh God, the equine-faced! This pitcher-combo with waters smiling lovely green (special camphor and cardamom-பச்சைக்கற்பூரம் ஏலக்காய்) and unctuously (freshly) white, shines at the entrance as comely as the bosom-match of the Goddess of riches and this cow with its pious calf stands quite even in the mass of assistants. Oh the Reservoir of pity! May it be a very good shiny morning to You!

(समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः शिखरिणी लक्षणम् - रसै रुद्रैश्छिन्ना यमनसभला गःशिखरिणी ।यतिः 6 +11= १७ अक्षराणि प्रतिपादम्) उपमा अलङ्कारः Simile.

रवि-मण्डलीमिदानीमुदय-मही-भृत्तवाभिषेकार्थम् ।
कनक-कलशीमिव वहत्यस्तु हय-ग्रीव ! सुप्रभातं ते ॥१६॥

16. Oh God, the foal-faced! At present the eastern mountain (on the sun-rising side) looks as though holding a gold pitcher of the sun's orb ready in order to make ablutions to You. May it be a very good morning to You! (Here the poetic fancy is the figure of speech with हेतु and कार्य. उत्प्रेक्षा अलङ्कारः)

(जातिः मात्रा-छन्दः उपगीतिः लक्षणम् - आर्या-द्वितीयकेऽर्धे यद्गदितं तत्लक्षणं स्यात् । यद्युभयोरपि दलयोरुपगीतिं मुनिर्ब्रूते ॥ 12 मात्राः सम-पादयोः 18 मात्राः असम-पादयोः)

अनुचित इव सेवने त्वदीये प्रमद-भरादिह पञ्चमं विहाय ।
विदधति किल वैणिकाश्च-गानं हय-वदनाद्य तवास्तु सुप्रभातम् ॥१७॥

Oh God, the filly-faced! The notes of the lutes display well indeed here the sAman (of sage nArada, the lute-player) by the ecstasy of doing service to You, look as though odd as they gave up the fifth scale of neigh. May it be today and now a very good morning to You ! (हेतु, कार्य and फल उत्प्रेक्षा अलङ्कारः)

(अर्ध-सम-वृत्तम् पुष्पिताग्रा लक्षणम् - अयुजि न-युग-रेफतो यकारो युजि च नजौ जरगाश्च पुष्पिताग्रा 12 अक्षराणि सम-पादयोःगणाः न न र य । 13 अक्षराणि असम-पादयोःगणाः न ज ज र ग)

पिक-निकर-मद-विधूनन-गान-मनोहरमुदार-सुकुमारम् ।
धन्यं कन्या-द्वन्द्वं त्वां नीराजयति जागृहि हयास्य! ॥१८॥ (युग्मम् १७ , १८)

Oh God, the foal-faced! The lucky couple of lasses anoints you with the very tender, generous and alluring musical notes throwing completely out of gear the haughtiness of the flock of cuckoos. May You wake up!

(जातिः मात्रा-छन्दः उपगीतिः लक्षणम् - आर्या-द्वितीयकेऽर्धे यद्गदितं तत्लक्षणं स्यात् । यद्युभयोरपि दलयोरुपगीतिं मुनिर्ब्रूते ॥ 12 मात्राः सम-पादयोः । 18 मात्राः असम-पादयोः)

काहळ-डिण्डिम-मण्डल-मर्दल-पणवाद्य-वाद्यानाम् ।
संस्पर्धयेव निनदा विजृम्भते तुरग-वदन बुध्यस्व ॥१९॥

Oh God, the bronco-faced! A reverberating sound blasts heavily as though in a true competitive spirit among the percussion instruments like kAhaLa, DiNDima, maNDala, mardaLa, paNava etc. May You get awakened! (The poetic fancy is the figure of speech here हेतु + उत्प्रेक्षा अलङ्कारः)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(जातिः मात्रा-छन्दः आर्या लक्षणम्- यस्याः पादे प्रथमे द्वादश मात्रास्तथा तथा तृतीयेऽपि । अष्टादश द्वितीये पञ्चदश चतुर्थके सार्या॥ १२ मात्राः सम-पादयोः। 18 मात्राः द्वितीये पादे। पञ्चदश मात्राः चतुर्थे पादे)

तव तनु-रुचि-साधर्म्यात्-संहृष्टे नर्तनं किलातनुतः ।
द्वार-भुवि चामरे द्वे हय-वदन तवास्तु सुप्रभातमिह ॥२०॥

Oh God, Horse-faced! The fan-duo at the door-step indeed displays the dance out of the pinnacle of joy on the similarity to the color of Your (divine) figure! May it be a very good morning to You!

(जातिः मात्रा-छन्दः उपगीतिः लक्षणम् - आर्या-द्वितीयकेर्धे यद्गदितं तत्लक्षणं स्यात् । यद्युभयोरपि दलयोरुपगीतिं मुनिर्ब्रूते ॥ 12 मात्राः सम-पादयोः। 18 मात्राः असम-पादयोः)

त्वत्-पादाम्भोज-युग्मं परिचरितुमना मूर्ध्नि बद्धाञ्जलिस्सन्
श्रीकृष्ण-ब्रह्म-तन्त्राग्रिम-पद-कलि-जित्-संयमीं त्वां स्ववीति ।
त्वत्-सेवायै समुद्यन्निरवधिक-महानन्दथुस्तिष्ठतीह
श्रीमान् कृष्णवनीन्द्रो हयवदन तव श्रीश सुप्रातरस्तु ॥२१॥

Oh God, the Steed-faced! Here stands the auspicious Hero of the black forest, with the great bliss beyond limits, getting up to serve you since You Yourself protect very well the self-controlled pontiff having won over the black era by firstly resorting to the feet of shrIkrSNa-brahma-tantra (swAmI) keeping his palms folded tightly over his head with a heart to serve the pair of Your lotus-feet alone. Oh the Lord of the Goddess of opulence! May it be a very good morning to You!

(समवृत्तम् प्रकृतिः छन्दः स्रग्धरा लक्षणम् : = म्रभ्नैर्यानां त्रयेण त्रि-मुनि-यति-युता स्रग्धरा कीर्तितेयम् गणाः म र भ न य य य । यतिः ७ १४ २१ । २१ अक्षराणि प्रतिपादम्)

जय जय नित्य-सूक्ति-ललना-मणि-मौळि-मणे जय जय भक्त-संहति-भवाब्धि-महा-तरणे ।
जय जय वेद-मौळि-गुरु-भाग्य-दया-जलधे । जय जय वाजि-वक्त्र परकाल-यतीन्द्र-निधे ॥

Victory in legion to the best crest-jewel on the damsel of the permanent (daily-usable) good sayings (eulogies-eg: shrIhayagrIvastotram)! Hail in plenty to the Great Redeemer of the bevy of devotees from the ocean of life! Success in a lot to the Sea of compassion, fortunate through the preceptor of the zenith of the scriptures (veda-mauli-guru) (and) Oh God, the Equine-faced! Multi-winning to the inventory (precious possession) of the pontiff-leaders of (shrI) parakAla (hermitage)!

(समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः नर्कुटकम् लक्षणम् - यदि भवतो नजौ भजजला गुरुर्नर्कुटकम् । गणाः न ज भ ज ज ल ग । यतिः पादान्ते । १७ अक्षराणि प्रतिपादम्) एतस्य अपरे नामनि नर्दटकम् वा मर्कटकम् ॥

श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रपरकालस्वामिभिरनुगृहीता श्रीलक्ष्मीहयवदनप्राबोधिकस्तुतिः संपूर्णा

शुभम्

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीकृष्ण ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्र परकालमहादेशिक-विरचित

। श्रीमन्निगमान्त महादेशिक प्राबोधिक-स्तुतिः ।

SRIMANNIGAMANTA MAHADESHIKA PRABODHIKA STUTI

The eulogy of awakening Swami Deshika - Sri Krishna Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (31st pattam)

अनुवादकः र तिरुनारायणः श्रीरङ्गम्

(Please remember the words of shrIhayagrIvastotram of shrIvedAntadeshika as you start reading this, indicated by the dollar marks.) [Please note the use of colorful variety of expressions to shrIvedAntadeshika, the celebrity's name reminding us the style of MAgha] The beautiful figures of speech employed are noted then and there.

{The metres employed belong to the category of equal quarters in syllables. There are eight varieties of chandas and among them, there are eleven varieties of vrttas spread over 27 stanzas. Some repeated varieties are indicated by the number of times next to the names. The number of syllables per quarter span over a range of 11 to 21. Rare varieties are 13 and 16 } *there are many symbols given in between the words to show their significance.

समवृत्तानि प्रयुक्तानि (Here are the names of chandas and the corresponding vrttas)

त्रिष्टुप् छन्दः इन्द्रवज्रा ; जगती छन्दः द्रुत-विलम्बितम् , स्रग्विणी , तोटकम् 2 ; अतिजगती छन्दः मञ्जु-भाषिणी 2 ; शक्करी छन्दः वसन्ततिलका ७ ; अष्टिः छन्दः पञ्चचामरम् ; अत्यष्टिः छन्दः शिखरिणी 3, मन्दाक्रान्ता, हरिणी ; अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् ३ ; प्रकृतिः छन्दः स्रग्धरा 4.

शेषाद्रीश्वर-पाद-पद्म-युगली-कैङ्कर्य-हेतोः पुरा या घण्टा@ किल भक्ति-नम्र-मनसा पद्मासनेनार्पिता ।
तत्तत्तत्र* पिशाच-धूनन-कृते सङ्कल्पतःश्रीपतेः जातायै निगमान्त-देशिक-मिषात् कस्यैचिदस्यै नमः ॥१॥

Salutation to this indescribably glorious Bell born in the disguise of shrIvedAntadeshika(nigamAntadeshika) by the sweet will of the Lord of the Goddess of Wealth in order to quell then and there the wailings of the ghosts *(to nip them in the buds). The temple bell indeed was dedicated, with the mind steeped in devotion and humility, by the lotus-seated Lord (Creator) once upon a time to the service of the pair of lotus-feet of the Lord of the Serpent Hills (sheShAdri-Ishvara). * The sound of the ghosts/goblins is indeed reflected herein—please read fast तत्तत्तत्र . * ध्वनिः @ विष्णुघण्टावतारः

(समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् : सूर्याश्वैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् यतिः १२ १९ १९ अक्षराणि प्रतिपादम्)

$ जिह्वा-सिंहासनाग्र-स्फुट-नटन-तुरङ्गास्य-मञ्जीर-सिञ्जा-स्पर्धा-निर्धार्य-वाचा निचय-चुळकित-प्रत्यनीक-प्रचारः ।
श्रीमान्-रामानुजार्य-प्रथित-तम-मत-श्रीललामार्क-धामा नित्यं श्रुत्यन्तविद्या-गुरुरिह जगतां भद्रवत्तां विधत्ताम्* ॥२॥

May the dispenser of the darkness of ignorance (gu-ru) namely shrIvedAntadeshika(shrutyanta-vidyA=vedAnta) make all the worlds full of goodness here forever, who belittled the propagation of the hostile philosophy (hence could not be retaliated and spread further) from the collection of conclusive confirmation by the words in a competitive spirit and in a sweet jingling tone emanating from the mouth of the Horse(hayagrIva-turangAsya) and dancing effectively on the tip of the throne of his eloquent tongue and who is the abode of the brilliant sun decorated by the beauty of the most famous tenets of shrIrAmAjujA, the respectable and the spiritually opulent.

*Please note clearly (स्फुट) the अनुप्रास (repetitive sound/alliteration) connecting नटन in the first quarter to the three words at last.

(समवृत्तम् प्रकृतिः छन्दः स्रग्धरा लक्षणम् := म्रभ्नैर्यानां त्रयेण त्रि-मुनि-यति-युता स्रग्धरा कीर्तितेयम् । गणाः म र भ न

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

य य य यतिः ७ १४ २१ २१ अक्षराणि प्रतिपादम्)

संसाराटोप-ताप-क्षपण-निपुण-वाग्-धोरणी-सारणी-श्री" र्वाणी-संपूज्य-पादादिम-तुरग-महामन्दुरानन्त-राशिः।
संख्यातीत-प्रबन्ध-प्रशमित-विमतातङ्क-शङ्का-कळङ्को $ मोदान् वेदान्त-सूरिर्दिशतु गुरुवरस्सर्व-तन्त्र-स्व-तन्त्रः ॥३॥

May shrIvedAntadeshika(vedAnta-sUri{scholar}), the best preceptor, direct (us) to bliss in plenty, who is the enormous(endless) treasure from the great stable of the primordial Horse(shrIhayavadana) by worshipping sincerely at His feet through rich and auspicious words in a classical style with the expertise in putting down the sufferings of the ostentations of earthly life and who removed the scars/black marks of the genuine doubts, fears and apprehensions in the opposed faiths by his innumerous creations.

(Please note the alliteration of the letters ङ्क in the third quarter and त वर्ग throughout)

(समवृत्तम् प्रकृतिः छन्दः स्रग्धरा लक्षणम् - गणाः म र भ न य य य = म्रभ्नैर्यानां त्रयेण त्रि-मुनि-यति-युता स्रग्धरा कीर्तितेयम् यतिः ७ १४=२१ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Both the Goddess of fortune and the Goddess of knowledge (shrIH and vANI) worship at His feet)

पादारविन्द-युगली-नत-चेतनाघ-खेदापहारि-करुणादि-गुणाम्बु-राशे।
मोदाय सर्व-जगतां भवतान्नितान्तं वेदान्त-देशिक-मणे तव सुप्रभातम् ॥४॥

Very good morning to You, Oh the best guide to philosophy (shrIvedAntadeshika)!, Oh the Ocean of characteristics like the compassion to remove the agonies of sins committed by the sentient beings who with humility and modesty surrendered at your pair of feet!! May Your good morning be for the eclectic joy ever to all the worlds.

(समवृत्तम् शक्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः । यतिः पादान्ते १४ अक्षराणि प्रतिपादम्)

वैदुष्याद्यवलेप%-लेप-पदवी#-सञ्चार-दूरो गुरु-र्नित्यं *गन्ध-वहोऽस्म्यहं तु तदितो भीतेन भाव्यं मया।
इत्थं मन्द-गतिस्सदागतिरिह प्राभातिको वात्यसौ श्रीमन्निगमान्त-मौलि-देशिक-मणे स्यात्सुप्रभातं तव ॥५॥

May this be very good morning to You, Oh the gem of an auspicious and rich preceptor (shrImannigamAnta - mauli-deshika=shrIvedAntadeshika)! This ever moving wind at dawn blows as a gentle breeze (dull in mind!) always here saying to Him thus: "I am the carrier of smell- but I must be afraid of this place because there is never the darkness at all as You are the guru far removed from the lust for posts or positions as well as from the infamy of getting insulted for Your high scholarship.

(* The wind can carry both the good and the bad smells. But it is afraid to carry the bad smell near the AcArya since he has no durvAsanA of getting smitten by the opponents.) [This reminds us of the incidents in His life like His dealings with the magician, the snake-charmer, the garland of dirty sandals% and the competition to compose shrIpAdukA-sahasram)] {# This reminds us of His vairAgya-pancakam written to VidyaraNya, a great scholar}

(समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् : सूर्याश्वैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् यतिः १२ १९ १९ अक्षराणि प्रतिपादम्)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

तमोऽवश्यं नश्येत् प्रचुरमपि तत्तादृशगुरु-प्रबोधे सञ्जाते न विषय इहास्तीति तमिमम् ।
नृणामर्थं संयक् प्रकटय यदि भ्रश्यति-तमो विबुध्यस्व श्रीमन् निगम-मकुटी-देशिक-मणे ॥६॥

Oh the gem (best) among the guides to the crown (upanishads) of the scriptures (nigama-makuTI-deshika)!, the most prosperous and the best educator, please wake up fully! (since) when such a great revelation from a preceptor (like You) has arisen, the darkness (of ignorance) though pitch, is bound to perish (by itself) and when the human folks miss the purpose and the usefulness of this, dismissing it as that there is no important matter at all and if they go wayward (swerve mostly from the [right] path), please announce and expound well (the doctrines of [{y}our] philosophy).

(समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः लक्षणम् - रसैः रुद्रैश्छिन्ना यमनसभला गः शिखरिणी यतिः 6 +11= १७ अक्षराणि प्रतिपादम्)

नित्यं पूर्ण-कलःकदापि तमसा नावाभिभूतो गुरु-र्युक्तास्य द्विज-राजता मम पुनर्नैवोचितानीदृशः ।
इत्यस्ताद्रि-गुहागृहेषु नियतं लीनो ह्रिया चन्द्रमास्स्वामिन् श्रीकवि-तार्किक-द्विप-हरे स्यात्सुप्रभातं तव ॥७॥

May the morning be very good to you, the Master! Oh the powerful lion (hare-the best) to the (opponent) elephants (the experts) of poetry and logics (philosophy)! The moon (though) full of digits (16) forever, when sometimes enveloped by black mark (darkness of ignorance) communes with (the constellation of) Jupiter (guru) (and by such association) gets the status of the spiritual kingship (dvija-rAjatA=the moon status). Considering himself but as a misfit and feeling that he does not deserve such as this, out of bashfulness and a sense of shame (shyness) he hides himself (vanishes) surely behind the residences of the caves on the setting mountain.

*guru-yuktA here contains a dhvani and so suggests our cardinal principle namely "AcAryavaAn puruSho veda" meaning our emancipation is through a preceptor only. The fully educated opponents though spiritually inclined (dvijAdhipa) hide themselves in shamefulness without being able to win over by logical arguments of swaml deshika!

(समवृत्तम् अतिधृतिः छन्दः शार्दूलविक्रीडितम् लक्षणम् - सूर्यश्चैर्यदि मस्सजास्सततगाशशार्दूलविक्रीडितम् यतिः १२ १९ १९ अक्षराणि प्रतिपादम्)

महाभे सत्त्वाढ्ये वितमसि गुरौ जाग्रति तमो-रुचीनामस्माकं कथमिह भवेत् सत्त्वमिति किम् ।
ह्रिया म्लानिर्भानि द्यवि दधति सर्वाण्यतितरां जहीहि त्वं निद्रां कवि-कथक-कण्ठीरव$-गुरो ! ॥८॥

You please give up the sleep, Oh! The lion among the preceptors of poesy and polemics (kavi-kathaka-kaNThIrava-guro=shrIvedAntadeshika)! When in total darkness, we, as its ardent lovers (!), in spite of the awakened preceptor (literally remover of darkness of ignorance) being at hand very brilliant and full of the quality namely goodness (sattva) only, ask the question "What is sattvam?" though here the darkness can never be, since the sun shows everything very heavily bright by its effulgence but a little less* out of his sense of shame here and now (the time is dawn).

Note- *This is a subtle idea understood deeply as ध्वनिः "suggested sense", a tertiary meaning called in Tamil as இறைச்சி / உட்பொருள். (समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः शिखरिणी लक्षणम् - रसै रुद्रैश्छिन्ना यमनसभला गः शिखरिणी , यतिः 6 +11= १७ अक्षराणि प्रतिपादम्)

एते द्विजा# विपुल-शाखा-महाऽगमान्त-निष्ठाः प्रबोधमधिगम्य रुतच्छलेन ।
तत्त्वं परस्परमिव प्रतिबोधयन्ति श्रुत्यन्त-देशिक-मणे तव सुप्रभातम् ॥९॥

Very good morning to You, Oh The gem amongst the preceptors on the end-part (upaniShads) (shrutyanta-deshika-maNe!) these twice-born, steeped in all the expanded branches of the great tree of the Upanishads, got

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

up early with the benefit of inspired learning and in the morning blues, they seem to teach each other (the cardinal principle of the scriptures namely) "thou art (that" called the mahAvAkyam) in the guise of heavy noise of discussion/yell/roar/hum/song! उत्प्रेक्षा द्वयम् # பெரியாழ்வார் द्विज-कुल-तिलकं तं विष्णु-चित्तं नमामि ॥

(समवृत्तम् शङ्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः । यतिः पादान्ते । १४ अक्षराणि प्रतिपादम्)

अन्तर्हतौ लसति धाम-निधौ प्रकाश-मत्यन्तमेत्य जगतां जनयन् प्रबोधम् ।
$ प्राची-प्रदेश इह भाति भवानिवैषः प्राचीन-वाक्-शिखर-देशिक जागृहि त्वम् ॥१०॥

Oh! The (proper) guide to the top of the ancient words (shrIvedAntadeshika)! You please wake up! Here this eastern place shines like You, creating enlightenment to all the worlds, reaching the maximum brightness while the Supreme Treasure (the Lord shines (सूर्य-मण्डल-मध्य-वर्ती श्रीमन्नारायणः) killing the darkness inside (our hearts).

(समवृत्तम् शङ्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः । यतिः पादान्ते । १४ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Please enjoy the usage of the word प्राची intelligently twice)

तेजस्वितां दधदुदादारतमो विधूय विस्नेह-भावमुपगम्य दशावसाने ।
शान्तोऽद्य हन्त हरि-पाद-समर्पितात्मा दीपःप्रसन्न इव जागृहि देशिकेन्द्र ॥११॥

Oh the Chief of the guides! Please wake up like a clear burning lamp. Alas! (Fie unto) the individual soul, clear (in his goals) like a lamp, who submitted himself to the divine feet of Lord hari (viShNu), today is calm and quiet (tranquil) at the end of the life, having imbibed the attitude of detachment after shaking off the shackles of basic (fundamental)darkness bearing the bright aspects of power. The lamp is about to put out (get extinguished) after the worship (ArAdhanam) being at the end of its wick (dashA) without the oil (sneha) flow.

(समवृत्तम् शङ्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः । यतिः पादान्ते । १४ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Please note here the double meaning/pun/double entendre of many words here applied simultaneously to both the lamp and the life of the individual soul. This reminds us of the first shloka of kAlidAsa in his raghuvamsha canto 12, निर्विष्ट-विषय-स्नेहःस दशान्तमुपेयिवान्।आसीदासन्न-निर्वाणः प्रदीपार्चिरिवोषसि ॥). खण्डश्लेषालङ्कारः पदानामेकैकं पृथगर्थता ॥

दळितारविन्द-नयनस्सरो मुनिःदधदुज्ज्वलालि-कमलाक्षि-मालिकाम् ।
हरि-दर्शनं समभिकाङ्क्षति स्फुटं प्रति जागृहि श्रुति-शिरो-गुरूत्तम ॥१२॥

Oh the best educator of the heads of the scriptures (upansihads) (shrIvedAnta deshika)! Please wake up as it is evident that the sage of the lake (poykai AzvAr பொய்கை ஆழ்வார்), with his lotus-eyes awakened, bearing the very bright (and a small) garland in the form of his lotus-eyes, shining with the bees (pupils) eagerly awaits the divine vision of Lord hari.

(समवृत्तम् अतिजगती छन्दः मञ्जु-भाषिणी लक्षणम् : सजसा जगौ भवति मञ्जु-भाषिणी । यतिः पादान्ते । १३ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Here the natural beauty is that the lake has awakened for the devotees to take bath {make ablutions})

इदमभि-गमोपादानेज्या-मुखं परमार्हणं तुरग-वदनं ज्योतिस्त्वत्तोऽधिगन्तुमपेक्षते ।
तदिह समयः प्राप्तो योगोपसंहरणोचितो भवतु भवतः सुप्रातं श्रीत्रयी-मकुटी-गुरो ! ॥१३॥

Oh the Advisor of the she-crown (upaniShads) of the auspicious She-Three (shruti-the scriptures Rg, yajus and sAman)! May very good morning be unto You, the respectable, because here the right time has arrived, fit to

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

conclude the sleep (yoga) as this (Highest) Luminary namely the countenance (vadanaM) of the steed (turaga) awaits to receive from You the formalities starting with the early approach, the collection of materials for the worship, the noon-adoration (abhigama, upAdana, ijyA) etc., as the most fitting honors.

(समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः हरिणी लक्षणम्: नसमरसला गःषड्वेदैर्हयैर्हरिणी । गणाः न स म र स ल ग । यतिः 6,10 17= १७ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Please note the usage of the feminine gendered words shrI, trayI and makuTI relevant to the respective words).

इन्धोपयोगं कमलं प्रबुद्ध-योगं प्रबुद्धो विनिवर्तय त्वम् ।
प्राप्तोऽद्य देवाभि-गमस्य कालः श्रुत्यञ्चलाचार्य-शिखा-मणे ते ॥१४॥

Oh The Crown-gem among the preceptors of the border of the scripture (-saree)s [shrutyancalAcArya-shikhA-maNe!]! This is your opportune time for the pre-dawn worship today of the God (haya-vadana). You, being well awake from a very enlightening sleep, kindly complete the formality {prakriyA} as the lotus having blossomed fully, looks like a flame of the fuel (indha) [the flowers to be used in the worship for offering alamkArAsanam and for the preparation of food to be offered as bhojyAsanam to the Lord in the process of ijyA]

(समवृत्तम् त्रिष्टुप् छन्दः इन्द्रवज्रा वृत्तम् लक्षणम् :स्यादिन्द्रवज्रा यदि तौ जगौ गः । यतिः पादान्ते , 11 अक्षराणि प्रतिपादम्)

गाढा-विद्येव रात्रिर्विगळति विशद-ज्ञानवद्भानु-तेजः प्रोन्मीलत्यब्ज-बन्धुर्जलज-नयन-वरौ दृक्पथं याति मन्दम् ।
आनन्दं याति सान्द्रं मुनि-समुदय-वत्योक-लोकस्समन्ताद्भूयो वेदान्त-विद्या-गुरु-वर भवतो दीप्र-भास्सुप्रभातम् ॥१५॥

Oh the best adviser of the wisdom of the final part of the scriptures (vedAnta-vidyA-guru-vara!)! Very good morning reverentially unto You, with all brightness as the night of darkness slips (oozes) out like the vehement abrasive faith, the effulgence of the sun opens up like the clear spiritual wisdom and the relative of the lily {night-lotus} (namely the moon) goes dull from the range of vision from the best pair of lotus-eyes (of all) and again the clusters of the worlds begets intense joy all around like the excellent advent of the clergy (sages). उत्प्रेक्षालङ्कारः Here in contrast, King Bhartrhari's nItishatakam verse comes to our memory.

(समवृत्तम् प्रकृतिः छन्दः स्रग्धरा लक्षणम् : गणाः म र भ न य य य =म्रभ्नैर्यानां त्रयेण त्रि-मुनि-यति-युता स्रग्धरा कीर्तितेयम् । यतिः ७ १४ २१ । २१ अक्षराणि प्रतिपादम्)

एते शुद्धा(:) विमल-वसनास्सत्-पवित्रोर्ध्व-पुण्ड्राः सन्ध्या-जप्य-प्रमत-हृदया(:)वैष्णवास्त्वन्नियोज्याः ।
त्वत्-कैङ्कर्य-प्रवण-मतयस्त्वत्-प्रबोध-प्रतीक्षास् सुप्रातं ते निगम-मकुटी-देशिकेदं दिनं स्यात् ॥१६॥

Oh! The philosopher of the crowns of the scriptures namely the upaniShads (nigama-makuTI-deshika)! May this become the brightest morning of the day of days to You as these devotees of ViShNu, the holy people pure at hearts, cleanly dressed with the sacred (darbha) ring around their fingers and the marks on the (twelve (+one) spots from the) forehead, with their minds intent deeply on performing the twilight meditations are to be directed by you to become more concentrated in doing service to You with the expectations of getting blessed by your awakening.

(समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः मन्दाक्रान्ता लक्षणम् : = मन्दाक्रान्ताम्बुधि-रस-नगै-र्मो भनौ तौ ग-युग्मम् , गणाः म भ न त त ग ग, यतिः ४ १० १७ । १७ अक्षराणि प्रतिपादम्)

निद्रानुभूति-शबलैरमलैः कटाक्षैर्विद्रावितार्तिभिरुपाश्रित-लोक-रक्षैः ।
भद्राणि सर्व-जगतां भगवन् विधातुं निद्रां विमुञ्च निगमाञ्चल-देशिकेन्द्र ॥१७॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Oh Lord of the guides! Equal in qualities with the Almighty (the six qualities are jnAnam, balaM, aishvaryaM, tejaH, shaktiH and vIryam)! Please discard the sleep fully to bless copiously and abundantly with all the goodness for all the worlds by Your glances, pure, variegated with the experiences in (even) the dreamy state shoving away the sufferings, thus assuring the protection of all the people who have sought refuge in You.

(समवृत्तम् शक्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः । यतिः पादान्ते । १४ अक्षराणि प्रतिपादम्)

व्याकोच-नेत्र-नलिनं वदन-ह्रदं ते लावण्य-पूर-भरितं ललितं विगाढुम् ।
काङ्क्षन्ति सर्व-जनता-नयनालि-मालाःकामं जहीहि कवि-वादि-मृगेन्द्र निद्राम् ॥१८॥

Oh the the leader of animals(lion) of poesy and polemics (kavi-vadi-mrgendra)! Please leave the slumber truly (surely/definitely) as the garlands of the eye-bees of all the human fraternity await yearningly to delve deep into Your graceful lake-face, comely with the blossomed eyes filled with the pristine beauty.

(समवृत्तम् शक्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः। यतिः पादान्ते । १४ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Please enjoy an excellent analogy of lake with swaml deshika's face. रूपकालङ्कारः)

भाष्यादि-गूढ-तम-तत्त्व-बुभुत्सयाऽपि श्रीब्रह्म-तन्त्र-यति-वर्य-मुखा महान्तः ।
क्लृप्ताह्निकाः सनियमाः प्रतिपालयन्ति त्वामागमान्त-गुरु-वर्य जहीहि शय्याम् ॥१९॥

Oh the Teacher par excellence of the final parts of the scriptures (AgmAnta-guru-varya)! Please leave the bed (couch) as the great personalities led by shrI(krSNa)brahma-tantra, the respectable pontiff, having completed the diurnal duties as per the regulations, though (even) with the ambition of enjoying the inner-most principle of the auspicious commentary (shrIbhAShyaM) etc. await You.

(समवृत्तम् शक्करी छन्दः वसन्ततिलका लक्षणम् : उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः । यतिः पादान्ते । १४ अक्षराणि प्रतिपादम्)

भव-ताप-परिग्लपितां जनतामविता-सविता-विनताम्बुरुहाम् ।
अवतात् कवि-तार्किक-सिह्म-गुरुःकविता-वनिता-ललितावसथम् ॥२०॥

May the preceptor, the lion of poesy and polemics, save the humanity very much scorched by the heat (sufferings) of the life as a faded lotus by the mid-day sun to be a habitation of the beautiful damsel of (Your and other preceptors') poetry to.

(Please note the repetition of ता 11 times as दण्डी in his dashakumAracaritam prayer). (समवृत्तम् जगती छन्दः तोटकम् लक्षणम् : इह तोटकमम्बुधिसैः प्रथितम् । गणाः स स स स । यतिः ४ ८ १२ । १२ अक्षराणि प्रतिपादम्)

अगणेय-महा-सु-गुणाम्बु-निधिं प्रगुणात्म-गुणार्य-गणाभि-नुतम् ।
सुगमान् निगमान् कलयन्तममुं निगमान्त-गुरुं प्रणमाम्युषसि ॥२१॥

I prostrate (surrender) at pre-dawn time, before this preceptor of the final part of the scriptures (nigamAnta-guru) who is treasure-store of the uncountable number of the great and the good characteristics and who is well bowed by the gentlemen that are endowed with auspicious personal qualities and who meditates on and makes the scriptures simple and accessible (தெளியாத மறை நிலங்கள் தெளிகின்றோமே)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(Please note the repetition of गणे गुणा गणा and गमान् frequently) (In Bangalore or Mysore because of the cool climate {at least in dhanur mAsa/Dec-Jan, the nose runs and there is congestion to say ण !}. (समवृत्तम् जगती छन्दः तोटकम् लक्षणम् : इह तोटकमम्बुधिसैः प्रथितम् । गणाः स स स स । यतिः ४ ८ १२ १२ अक्षराणि प्रतिपादम्)

सुदान्तं दुर्दान्त-क्षपण-निपुणं तं नत-ततेरनन्तं वेदान्तं स्फुटमुपदिशन्तं करुणया ।
महान्तं श्रीमन्तं गुण-निधिमनन्तार्य-तनयं प्रशान्तं मत्स्वान्तं श्रयतु निगमान्तार्यमुषसि ॥२२॥

May my own inner heart at pre-dawn resort to the revered saint of upaniShads (nigamAnta-Arya) who is highly tranquil as the son of respectable ananta(sUrI), a repository of good characters, the auspicious and the rich teacher and above all a great and a noble soul at heart, who, with compassion and self control, instructs clearly as an adept in refuting the wrong philosophy, the endless principles of Upanishads to the host of surrendered devotees.

(समवृत्तम् अत्यष्टिः छन्दः शिखरिणी लक्षणम् : रसैः रुद्रैश्छिन्ना यमनसभला गःशिखरिणी । यतिः 6 +11= १७ अक्षराणि प्रतिपादम्) (Please note the repetition of "त" many a time and "न्त" 11 times) this reminds us of दशकुमारचरितम् दण्डिनः पद्यं and स्वामिदेशिकस्य वैराग्यपंचकम् शरीरपतनावाधि ॥

कलयामि सूरि-वलयार्चितं कृपा-निलयं महः-कुवलयामृतद्युतिम् ।
भ्रम-मौग्ध्य-दूर-तरमौज्ज्वली-निधिं श्रम-मौढ्यभङ्गिगम-मौळि-देशिकम् ॥२३॥

(I) worship/meditate on the guide to the top ornament of the scriptures (nigama-mauli-deshika) who is adored by the circle of scholars, who is the abode of sympathy, who is the sweet effulgence of the bright lily, who warded off farther away the hallucination (reeling of minds) and the innocent ignorance, who is a treasure of supreme light and who takes away the fatigue and the illiteracy (dullness).

(समवृत्तम् अतिजगती छन्दः मञ्जु-भाषिणी लक्षणम् : सजसा जगौ भवति मञ्जु-भाषिणी । यतिः पादान्ते । १३ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Please note the repetition of या and मौ many times)

उपाश्रिताद्यु-पादपं कृपावनम्र-पावनं सुपाणि-पाद-पल्लवं व्यपास्त-सर्व-पातकम् ।
विभावरीश-भावित-प्रभाननं शुभासनं सुभावनं विभावये त्रयी-शिखा-द्वयी-गुरुम् ॥२४॥

(I) think deeply the preceptor of both the philosophies of the top(shikhA) of the triad {the first three scriptures} (trayI) and the (other) divine revelations (of AzvArs namely divya-prabandhas), who possesses the noble attitudes, seated on an auspicious throne* (shubhAsanam) with his face likened to the lord of night (the moon), having banished all serious sins(blunders), whose hands and feet are the very sprouts, who purifies gracefully the most humble and who is the very divine tree* (dyu-pAdapa) to those who seek succor.

(समवृत्तम् अष्टिः छन्दः पञ्चचामरम् लक्षणम् : जरौ जरौ जगाविदं वदन्ति पञ्चचामरम् , प्रमाणिकाद्वयम् इति नामान्तरम् गणाः ज र ज र ज ग यतिः पादान्ते । १६ अक्षराणि प्रतिपादम्) (The scriptural spell of blessing a newly-wed bride or generally a lady with her husband is imitated here सुमङ्गलीरियम्). * भद्र-पीठे निषण्णा महादेवी काञ्चीपुरे .

(Please note the repetition of पा in the former half and भा in the latter half many times) *The distinction between the Lord and the divine tree is that Lord only can grant emancipation! (मोक्षमिच्छेत् जनार्दनात्)

माधवाराधनं बोधन-श्रीधनं साधु-यूध-व्यथोद्भेद-निर्भेदनम् ।
वादि-यूधानतं वेद-वाद-स्फुरन् मोदमीडामहे वेद-चूडा-गुरुम् ॥२५॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Let us all adore happily with the scriptures, the preceptor of the topmost part of the scriptures (veda-cUDA-gurum) who pleases the Consort of the Goddess of fortune, who the very embodiment of enormous riches for instructions, who breaks asunder the attack on the mental agony of the group of the good people, who makes the opponent arguers humble and modest and who creates joy emanating from his scriptural discussion.

(समवृत्तम् जगती छन्दः स्रग्विणी लक्षणम् : रैश्चतुर्भिर्युता स्रग्विणी सम्मता, गणाः र र र र । यतिः पादान्ते । १२ अक्षराणि प्रतिपादम्)

(Please note the त वर्ग letters' repetition of ध, धु in the former half and द in the latter half many times) (Please note the rhyming wavy pattern of sounds)

एतैःश्लोकैर्वलीकैः प्रगुणगुण-गणं त्वां स्तुवन्स्त्वत्-सपर्या श्रीकृष्ण-ब्रह्म-तन्त्रादिम-पद-कलिजित्-संयमी संयतात्मा ।
वाञ्छेयत्तर्हि दीव्यत्तरणिघृणिगण-प्रस्फुटाब्जच्छटान्तः माध्वी-साध्वीभिरेनं स्नपय घन-कृपापाङ्ग-धाराभिरारात् ॥२६॥

When this pious soul and the self-controlled, winning over the black era at the feet of the Pontiffs like shrIkrSNabrahmatantraswAmI, would like adoring You, the store-house of the most affable qualities, in the right way of worship, by these verses metrical and musically set to tune, then You, as the inner pollen grains of the lotus blossomed by the cluster of rays from the bright sun, please quickly drench this soul by the very sweet and heavy showers of the grace from your side-glances.

(समवृत्तम् प्रकृतिः छन्दः स्रग्धरा लक्षणम् : गणाः म र भ न य य य =म्रभ्नैर्यानां त्रयेण त्रि-मुनि-यति-युता स्रग्धरा कीर्तितेयम् । यतिः ७ १४ २१ । २१ अक्षराणि प्रतिपादम्)

विजयतां गुरुपङ्क्तिशिखामणिर्विजयतां यतिराजमतध्वजः ।
विजयतां कवितार्किककेसरी विजयतां निगमान्तगुरूत्तमः ॥२७॥

May all round success be unto the crest-gem of the line of the preceptors. May all round success be unto the banner aloft the faith of the King of the Pontiffs (shrIrAmAnuja). May all round success be unto the the Lion of poesy and the polemics (and) May all round success be unto the best amongst the preceptors of the top limbs of the scriptures(nigama-anta-guru-uttamaH).

(समवृत्तम् जगती छन्दः लक्षणम् : द्रुत-विलम्बितमाह नभौ भरौ गणाः न भ भ र । यतिः पादान्ते । १२ अक्षराणि प्रतिपादम्)

इति श्रीनिगमान्तमहादेशिकप्राबोधिकस्तुतिःसमाप्ता ॥

शुभम्

Alankara manihara

स्मृति-सन्देह-भ्रान्तिमदसङ्गति-विकल्प-मीलनोल्लासी। वेदान्तदेशिकमणिर्मोदान्विदधातु जगदलङ्कारः॥

May I be bestowed with bliss, by that resplendent gem, vEdAnta-dESika, who beams blemishless as the ornament of the universe, who takes great delight in relieving the world from the influences of those who question the authority of the mAnava dharma samhitAs (smRtisandEham), from those who belong to the herd of illusories (bhrAntimat - kudRShTi) and those who quote unrelated purport (asangati - vitaNDAvAdi).

Amongst the many alankArA-s of sanskrit, the saptAlankAras may be found in the first line. smRityalankAra, sandEhAlankAra, bhrAntyalankAra, asangatyalankAra, vikalpAlankAra, mIlanAlankAra, ullAsAlankAra. The verse says that not only these seven but all the alankArAs have attained swAmy who is their alankAram. swAmy is the alankAram of alankArams themselves. And this swAmy of ours is the jewel of the universe (jagadalankAra:).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

SELECTED SRI SUKTHIS OF PARAKALAMATAM ACHARYAS

Sri Brahmatantra Swatantra (1st) Parakala Maha Deshika – 1. Acharya avataara ghattarthah, 2. Acharya mangalam, 3. Vijayendra parajaya, 4. Divyasuri stuti

Sri Brahmatantra Swatantra (2nd) Parakala Maha Deshika – 1. 12000 padi Guru Parampara Prabhavam

Sri Brahmatantra Swatantra (3rd) Parakala Maha Deshika –1. Muvaayirappadi guruparampara prabhaavam, 2. Purvacharya vazhithirunamams, 3. Divya-prabandha anusandhana deepika

Sri Brahmatantra Swatantra (4th) Parakala Maha Deshika - 1. Lakshmyupayatvam,

Sri Kavitarkikasimha Brahmatantra Swatantra (13th) Parakala Maha Deshika : 1. Venkatanaatheeyam

Sri Maha Parakala Brahmatantra Swatantra (21st) Parakala Maha Deshika : 1. Commentaries on Nalayira Divya Prabandham, Sri Deshika Prabandham and Rahasyatraya saram, 2.Yatiprativandana Khandanam, 3. Acharyaavataara Ghattam, 4. Parakaalaasthaana Paddhati, 5. Mita Prakaashika, 6. Saara sangraha, 7. Lakshmi vibhutva-upayatva

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra (22nd) Parakala Maha Deshika - 2 : 1. Lakshmyupaayatvadeevi, 2. Nyasaprakashika, 3. Nyasaprakashika-vivritti, 4. Parakala mangalam, 5. Parakala vaibhavaprakashika.

Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra (23rd) Parakala Maha Deshika - 1. Krishna Jayanthi Nirnayam

Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra (28th) Parakala Maha Deshika - 4 : 1. Commentry on Geethabhashyam

Sri Srinivasa Deshikendra Brahmatantra Swatantra (29th) Parakala Maha Deshika : 1. Dhatusangraha, 2. Alankarasangraha, 3. sudhi-vilochana sangraha, 4. Purvaprayoga sangraha

Sri Ranganatha Brahmatantra Swatantra (30th) Parakala Maha Deshika : 1. Rahasyatrayasarasangraha, 2. Sudarshanavada, 3. Purushasuktabhashya, 4. Hayagreeva Mangalam

Sri Krishna Brahmatantra Swatantra (31st) Parakala Maha Deshika : 1.Parakala guru vijaya, 2.Uthara parakala guru vijaya, 3. Narasimha vilasa, 4. Rangaraja vilasa, 5. Sreenivasa vilasa, 6. Rameshwara vijaya, 7. Raghunatha vijaya, 8. Karthikotsava deepika, 9. keshavotsava malika, 10. Prapannanda, 11. Prapannamakaranda, 12. Prappannamrutha, 13. Ramavedapadastuti, 14. Sreenivasavedapadastuti, 15. Deshikendravedapadastuti, 16. Acharyavedapadastuti, 17. Navaratnaharastuti, 18. Ramasuprabhatam, 19. Sreenivasasuprabhatam, 20. Ranganathasuprabhatam, 21. Gopalasuprabhatam, 22. Acharyagadhyam, 23. Suryoparagadarpana, 24. Samayamrutham, 25. Rajavamsharatnakara, 26. Ramayanavaibhavam, 27. Uthararanganathamahathmyam, 28. Madanagopalamahathmyam, 29. Suryadandaka, 30. Kalyanageethamanjari, 31. Vikrantharaghavam (Samagrangavyayogaha), 32. Unmattapandavam, 33. Subhadraparinayam (Samagranganatakam), 34. Ratnaprakashika (Lakshmisahasratika), 35. Krishnajayanthinirnaya, 36. Shudrashinirnaya, 37. Saraswathimuladhanam, 38. Shishtasidhanthapaddati, 39. Meghamala, 40. Kartrakramanirnaya, 41. kavyotkarsharaksha, 42. Bhagavadaradhanasangraha, 43. Sodharakanyadvayavivahanirnaya, 44. Hayavadanaprabhodikastuti, 45. Nigamanthaguruprabhodikastuti,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

46. Lakshmipancharathnam, 47. Hayamukhapancharathnam, 48. Rasasvadhini (Hamsasandesha vyakyanam), 49. Narayanastuti, 50. Sampathkumarastuti, 51. Raghunandanastuti, 52. Panchayudhiyastuti, 53. Lakshminavaratnamala, 54. Sreenivasanavaratnamala, 55. Svayamvyakthaprathishtanirnaya, 56. Atthithashraadhakarthavyatanirnaya, 57. Alankaranamala, 58. Kaverilahari, 59. Vivahakalanirnaya, 60. Alankaramanihara, 61. Prapannasoubhagyastuti, 62. Lochanolasa, 63. Samvatsaramala, 64. Nakshatramala, 65. Vruthamukthaharastuti, 66. Commentry on Anhika grantha (Panchakalaprakashika), 67. Commentary on Rahasyatrayasaram

Sri Vageesha Brahmatantra Swatantra (32nd) Parakala Maha Deshika : 1. Vyakarana bhashya

Sri Abhinava Ranganatha Brahmatantra (33rd) Swatantra Parakala Maha Deshika :
1. Hayashiropakhyanam, 2. Tattvamuktakalapa vyakhyanam in three volumes, 3. Gudhartha sangraham – his magnum opus on Sribhashyam, 4. Vedarthasanjeevanam, 5. Trayyantasaramrutam, 6. Ratnamalastotram, 7. Aupanishadamanihara, 8. Upanishadsara , 9. Ramanuja mathadarsha, 10. Padukastuti, 11. Lakshmihayagreeva-ratnamala-stotram

Sri Abhinava Srinivasa Brahmatantra Swatantra (34th) Parakala Maha Deshika : 1. Pancharatra Aagama Raksha

Sri Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra (35th) Parakala Maha Deshika : 1. Ramayana Sara Sangraha,
2. Sri Bhashya-Gudartha Sangraha-Tippani, 3. Thiruppavai Bhavabodhini.

முன்றாவது ப்ரஹ்மதந்த்ரஸ்வதந்த்ர ஜீயர் அருளிச்செய்த
ஸ்ரீமத்வேதாந்ததேசிகன் வாழிதிருநாமம்

உத்தமமாம்புரட்டாசி யோணத்தான்வாழியே
ஓர்மதுரகவிபனுபவ லுள்ளுரைத்தான்வாழியே
தத்தில்முனிவாகனபோகம் மிழைத்தான்வாழியே
தமிழ்மறைக்கெண்பதினா யிரமுரைத்தான்வாழியே
எத்திசையுமெதிவரர்போ லேத்தநின்ருன்வாழியே
எழிலரங்கரின்னருளுக் கிலக்கானான்வாழியே
தொத்தறவேவாதிகளைத் தொலைத்திட்டான்வாழியே
தூப்புல்கோன்திருவடிகள் துலங்கவென்றும்வாழியே.

கவிவாதிசிங்கமெனக் கண்ணுற்ருன்வாழியே
கலங்காதித்தரிசனத்தைக் காத்தளித்தான்வாழியே
நவில்தருவேதாந்தத்தின் நல்லாசான்வாழியே
நவையிலெல்லாத்தந்திரத்தின் சுதந்தரத்தான்வாழியே
புவிகுளிரதூல்பலவும் புகன்றிட்டான்வாழியே
புகரிலாதிரகசியப் பொருளுரைத்தான்வாழியே
கவிபாய்வேங்கடத்திருமால் கவின்கண்டைவாழியே
கலியாணகுணத்தூப்புற் காவலன்தாள்வாழியே.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತಪೋಮಗ್ನರಾಗಿರುವ ಆಚಾರ್ಯರು
Swamy engrossed in japam

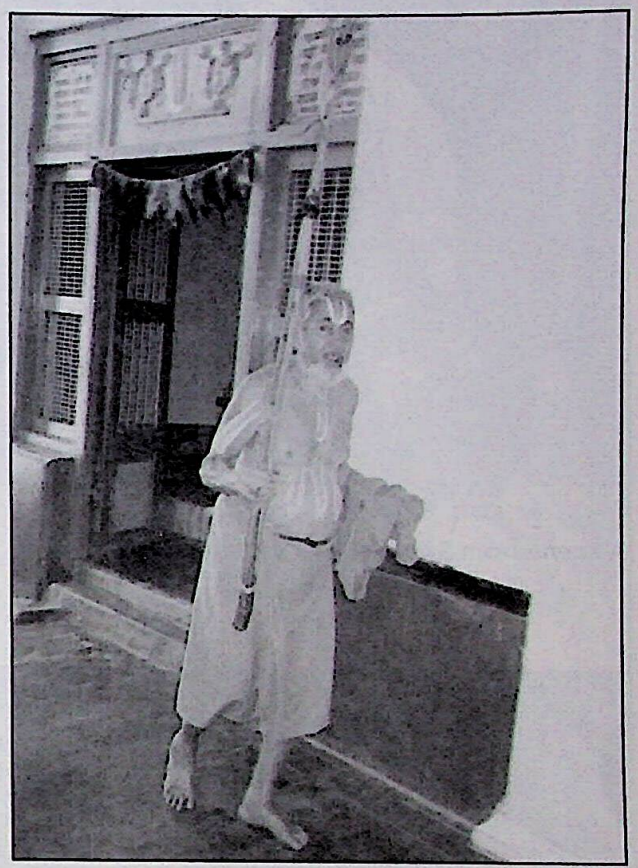

ಇಜ್ಯಾರಾಧನೆಯ ನಂತರ ಬೃಂದಾವನಗಳ ಆರಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ
Swamy performing Brindavana aradhanam

ಇಜ್ಯಾರಾಧನೆಯ ನಂತರ ಬೃಂದಾವನಗಳ ಆರಾಧನೆ ಹಾಗು ಮಂಗಳಾಶಾಸನ
Swamy performing Brindavana aradhanam

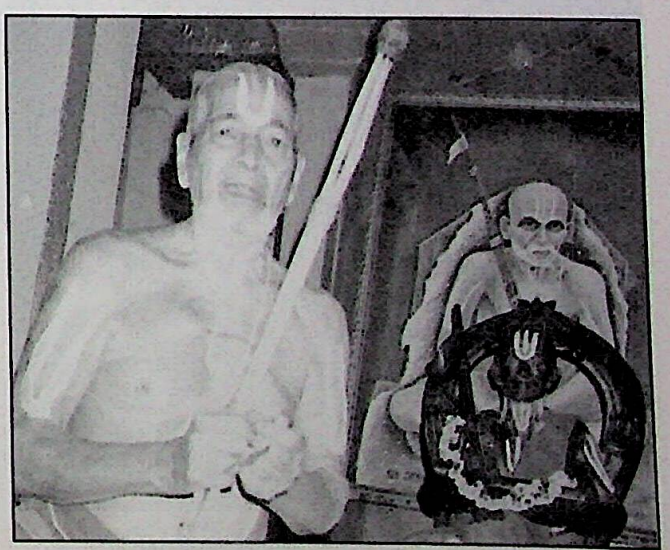

ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನ ಹಾಗು ಮಂಗಳಾಶಾಸನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು
Swamy performing Brindavana aradhanam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

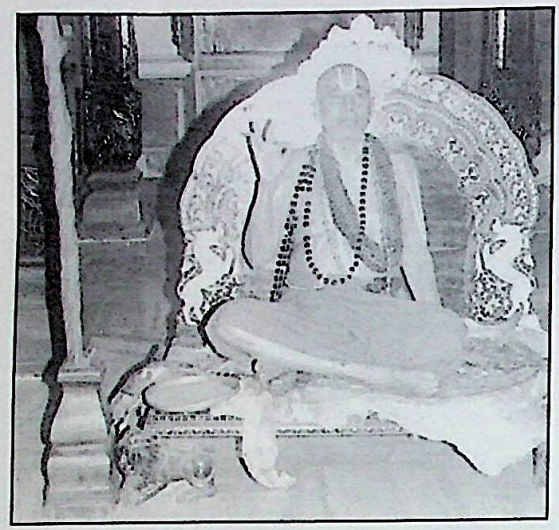

ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯ ಕಾಲಕ್ಷೇಪದ ಆರಂಭದ ದೃಶ್ಯ
A scene from Sribhashya kalakshepa goshti

ಶ್ರೀಪಾದತೀರ್ಥವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು
Swamy imparting Sripada Theertham

ಕಾಲಕ್ಷೇಪದ ನಂತರ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ತೆರಳುತ್ತಿರುವುದು
Swamy proceeding for Bhikshai

ತಿರುವಾರಾಧನದ ನಂತರ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಪರಮಾಚಾರ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರೂ ಹಾಗು ಆದಿ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Swamy Deshika and Brahmatantra Swatantra jeeyar after thiruvaradhanam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

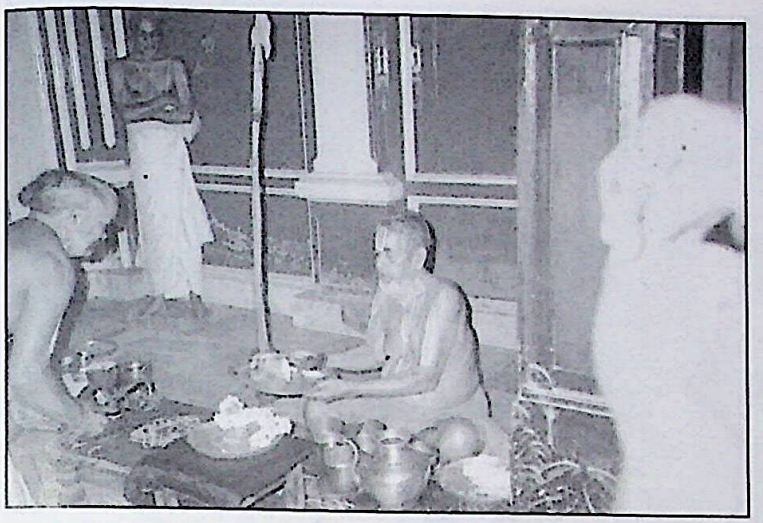

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಭೂವರಾಹನ ಆರಾಧನೆ

Swamy performing Chaturmasya sankalpam

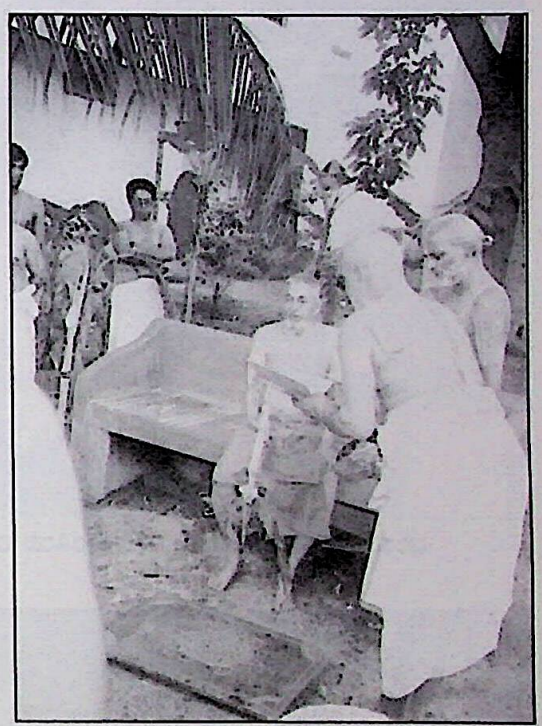

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

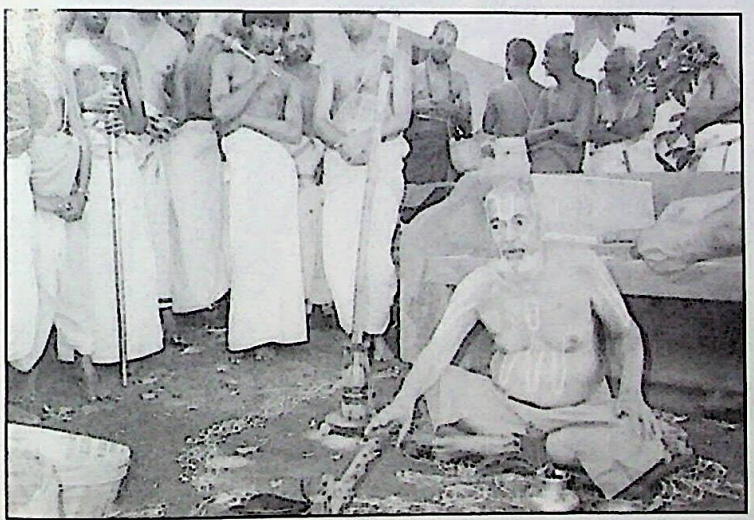

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

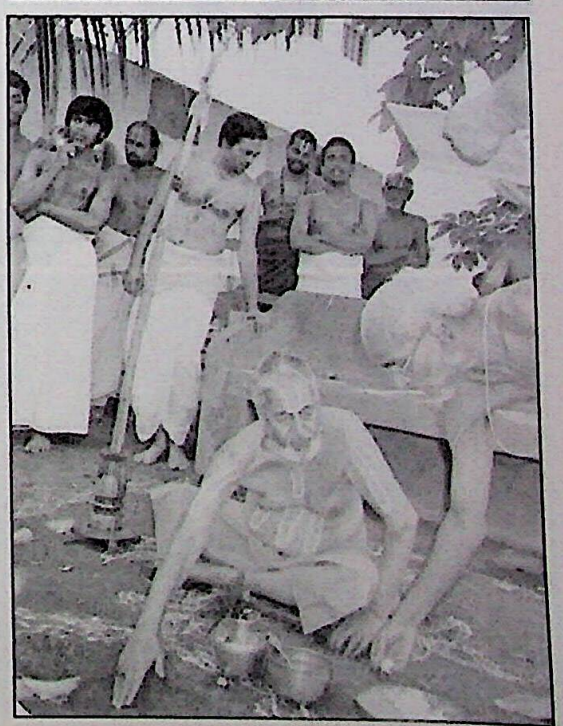

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳ ಅನುಗ್ರಹ

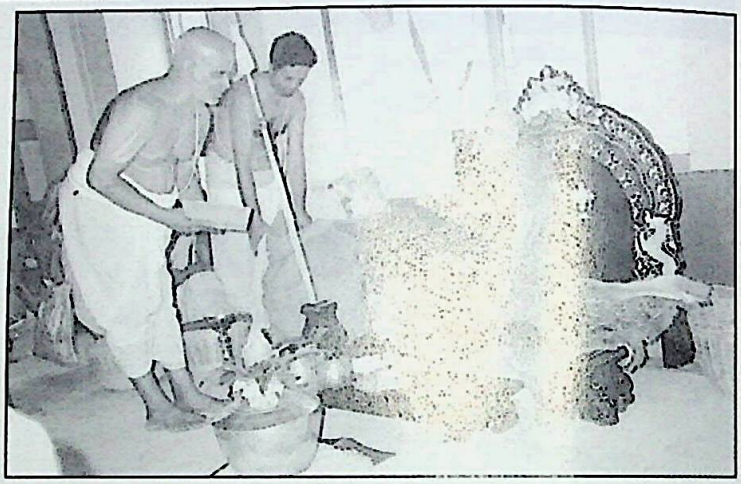

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಪಂಚಶಾಂತಿಯ ದೃಶ್ಯ

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ

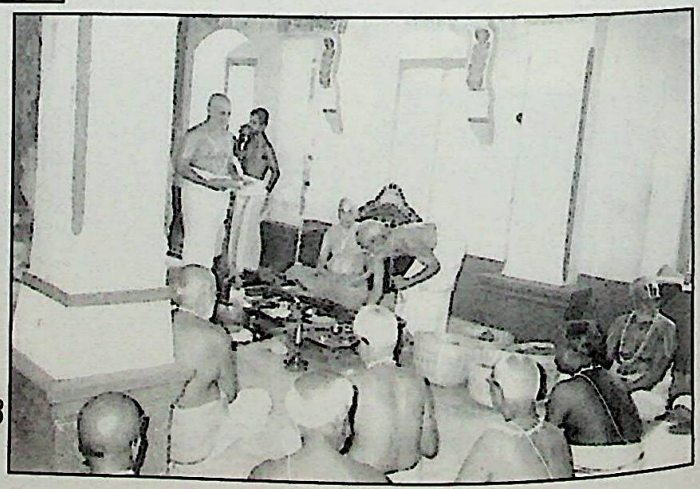

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆಯ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ
Swamy Addressing Vidwat Sadas

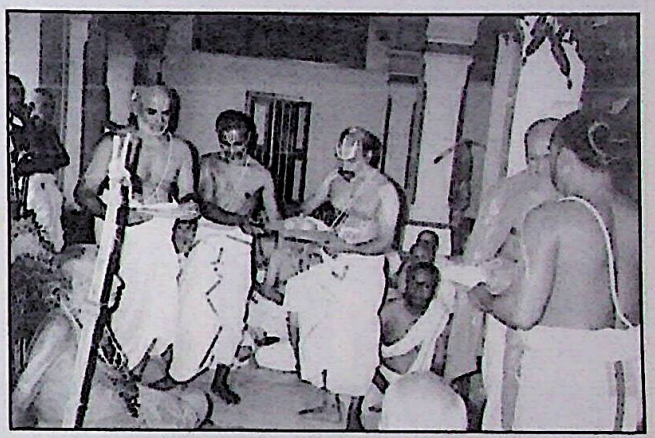

ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕ ವಿಹಾರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಈಗಿನ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Swamy bestowing vidwat sambhavana to Sriman Srinivasacharya (prakrutam Swamy in purvashramam)

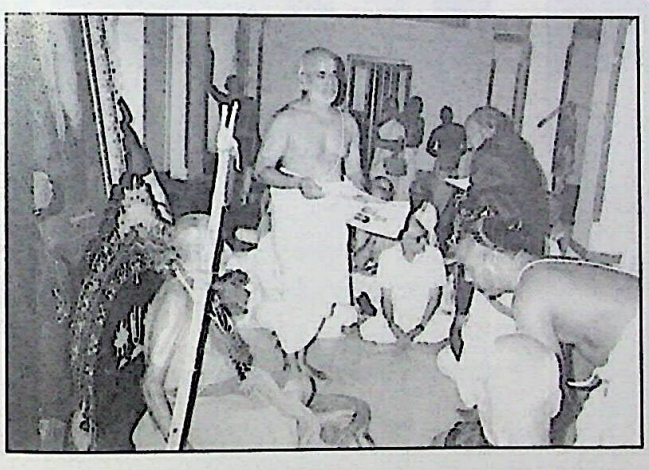

ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆಯ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ
Another scene from Vidwat Sadas

ಆಚಾರ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಶ್ರೀರಂಗರಾಮಾನುಜ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Srirangam Srimadandavan with Swamy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆಚಾರ್ಯರ ಚರಣಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ
Swamy's Padukas being consecrated

ಫಲಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು
ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ

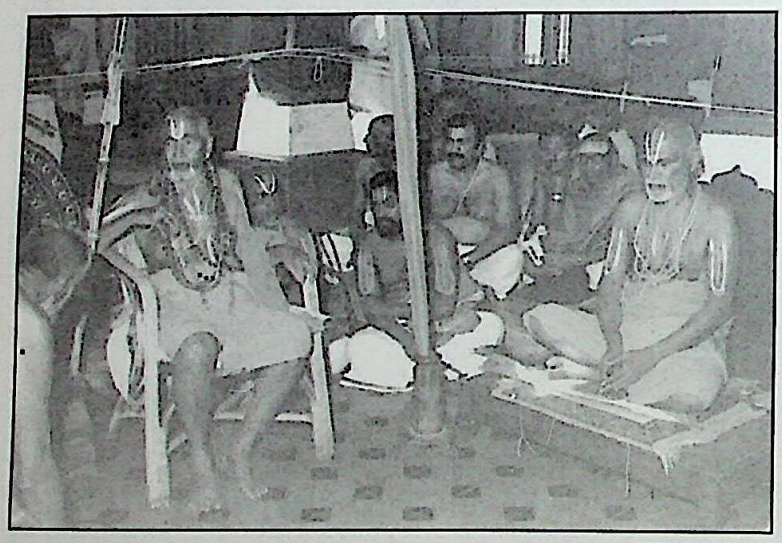

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದಲ್ಲಿ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರೂ
ಹಾಗೂ ಶ್ರೀರಂಗಪ್ರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
Pattabhishekam of Prakrutam Swamy

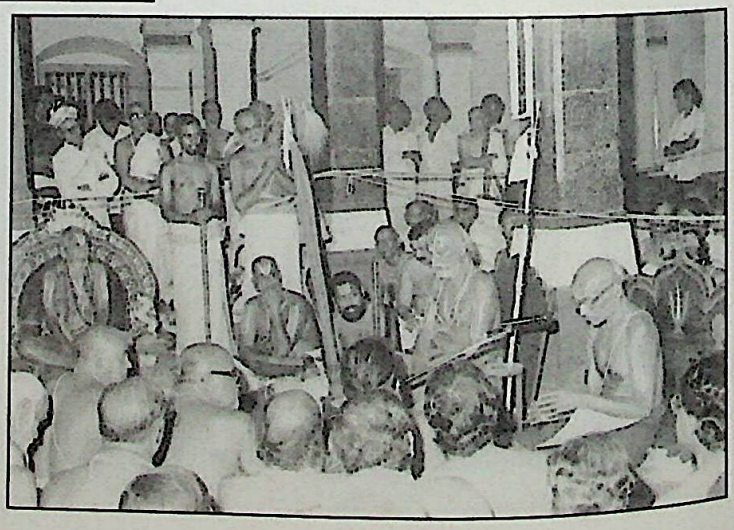

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೀಠಾರೋಹಣ
Pattabhishekam of Prakrutam Swamy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

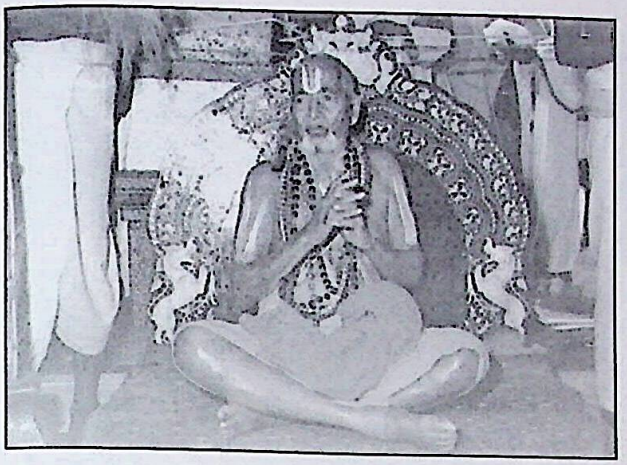

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಧಾರೆಗೆ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

Swamy during Sahasradharabhishekam of prakrutam Swamy

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಧಾರಾಭಿಷೇಕ

Sahasradharabhishekam during prakrutam Swamy's ashrama sweekaram

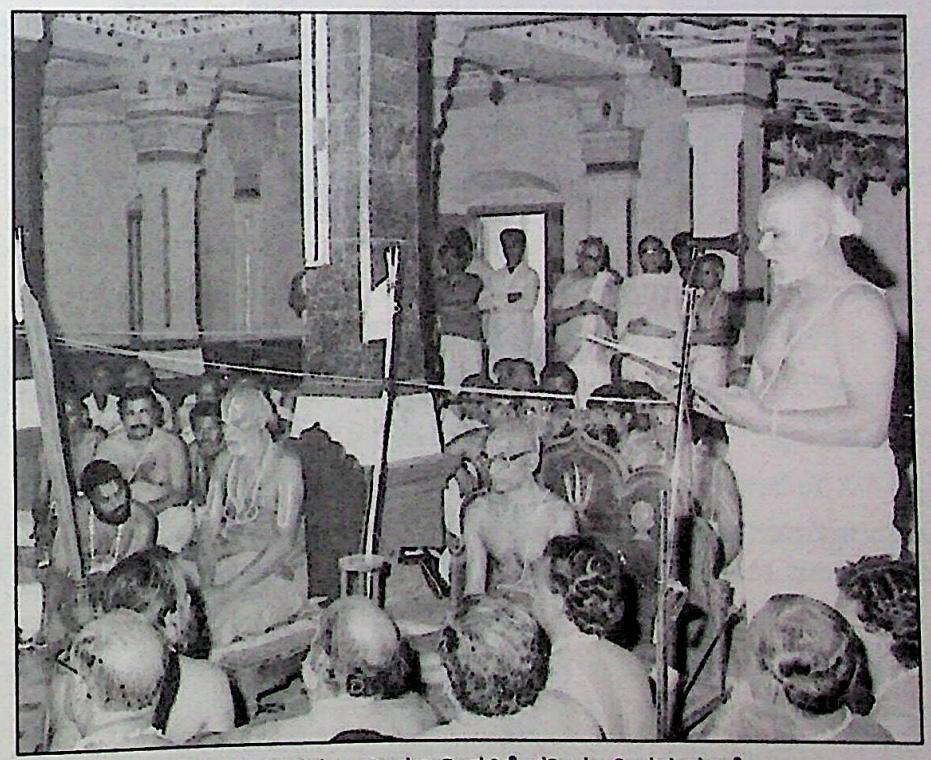

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ತನಿಯನ್ ಸಮರ್ಪಣೆ

Tanian samarpanam to Srimad Abhinava Vaageesha Parakala Swamy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

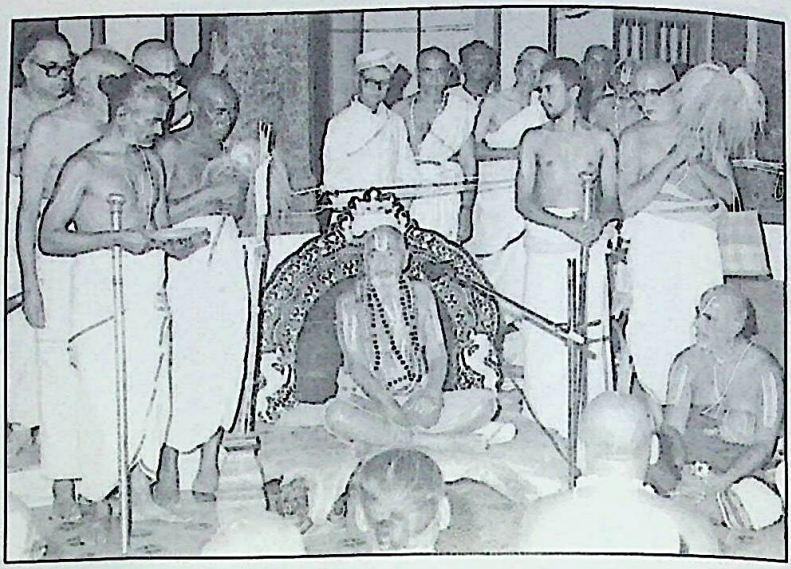

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ
ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅನುಗ್ರಹ ಭಾಷಣ

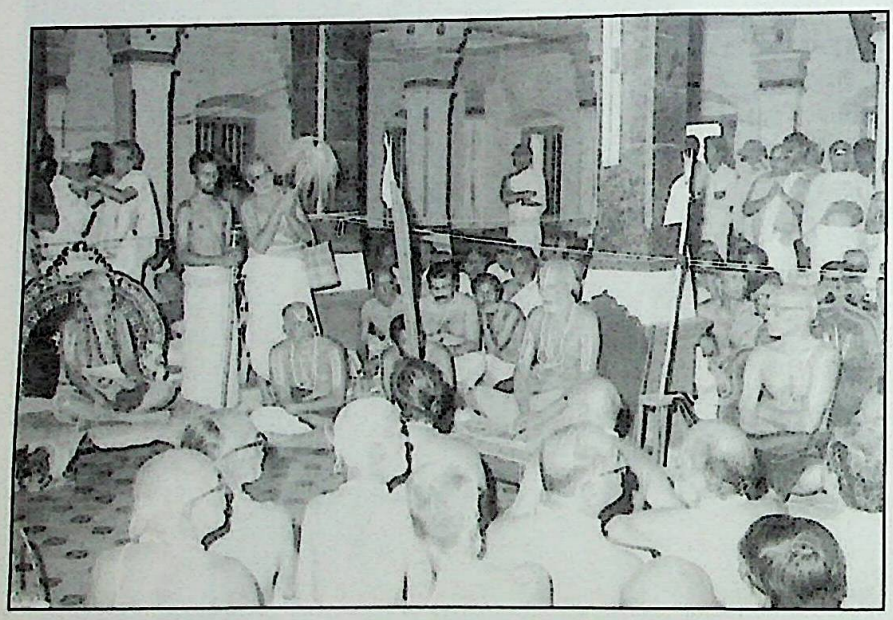

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದಲ್ಲಿ ಮೂವರು
ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳು

Swamy during Pattabhishekam of prakrutam Swamy

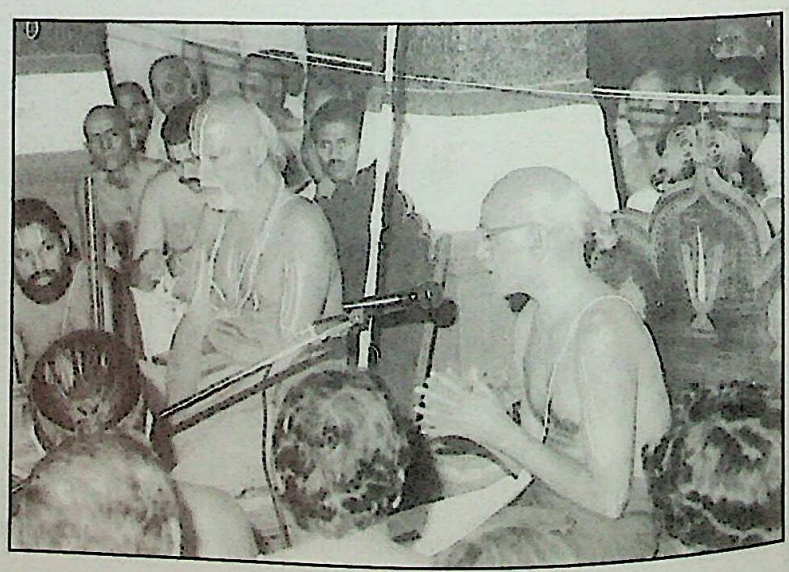

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಅಂಜಲಿಯನ್ನು
ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು 1971

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ|| ವೇ|| ಡಿ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್
ಪರಕಾಲಮಠ ವೈಭವ

ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಗುಂಡಿಕೋಟೆ ಎಂಬ ಅಗ್ರಹಾರವು ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು. ತಿರುಮಲೈ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಘನಪಾಠಿಗಳು, ಪಂಡಿತರು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯಾಚಾರ್ಯರೆಂಬುವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಂಡಿತರು ಮತ್ತು ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರು. ಅವರು ಯಜನಯಾಜನಾದಿ ಷಟ್ಕರ್ಮನಿರತರಾಗಿ ಶಿಷ್ಯಾನುಗ್ರಹ ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ವಿಜಯನಗರ ಸಮ್ರಾಜ್ಯ ಅಳಿದಮೇಲೆ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿದರು. ಇವರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರೆಂಬುವರಿಗೆ ನಾಲ್ವರು ಪುತ್ರರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವರು ತಿರುಮಲೈ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು. ಇವರು ನಲ್ಲಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರ ಪುತ್ರಿ ಸೀನಮ್ಮ ಎಂಬ ವಧುವನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಲ್ಲಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕಾಂಚೀಪುರದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಕರಂಬೂರು ಎಂಬ ಅಗ್ರಹಾರದಿಂದ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಬಳಿ ಇರುವ ಮಂಚನಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ತಿರುಮಲೆ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗ್ರಂಥ ಕಾಲಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂತಹ ತಿರುಮಲೈ ಮತ್ತು ನಲ್ಲಾಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸದ್ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ, ಪೈಂಗಳನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ದಕ್ಷಿಣಾಯನ ವರ್ಷಋತು ನಿಜಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಏಕಾದಶಿ ಗುರುವಾರ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರ ಶುಭ ದಿನದಲ್ಲಿ (14-9-1917) ಮೂರನೆಯ ಪುತ್ರರ ಅವತಾರವಾಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಿತೃವಿಯೋಗವಾಯಿತು. ಇವರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ತಂದೆ ತಿರುಮಲೈ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರೇ ಚೌಲೋಪನಯನಾದಿ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವೇದಾಧ್ಯಯನ ನಡೆಯಿತು. ಅನೇಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಉಪಯುಕ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಅವರಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೂ ಹೋಗಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಹೀಗೆ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರ ಬಾಲ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಇಷ್ಟರಿಂದ ಅವರು ತೃಪ್ತರಾಗದೆ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದಿಂದ, ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ತಂದೆಯವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು, ಚಕ್ರಾಂಕನ, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಪಡೆದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಪ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ, ಈ ಎರಡು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿದ್ವತ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಅನಂತರ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಮಠದ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆಯ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಘಂಟವತಾರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮ ವಂಶಸ್ಥರ ಅನುಬಂಧಿಗಳಾದರು. ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ವೈರಾಗ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ, ಮತ್ತು ವೈದುಷ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಂಗನಾಥ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗ್ರಂಥಗಳ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮುಗಿಸಿದರು. ಇವರ ಉತ್ಸಾಹ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಇವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯ ಆರಾಧನಾದಿ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಇವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಕಾಲ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪೂಜಾದಿ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯವೃತ್ತಿ

ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರ ಮಾತಾಮಹರಾದ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಪರರು. ಇವರು ವೇದ ವೇದಾಂತ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಅತಿಪ್ರಿಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಾದ ತಿರುಮಲೆತಾತಾಚಾರ್ಯಶರ್ಮರು ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತವರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವಂಶಕ್ಕೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಯು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ವೃತ್ತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಚಿಂತಾಮಣಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರ ಸ್ಥಾನ ಇವರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಹಾಸನ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ಭವನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದ್ದು, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವೂ, ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕರೆಯೂ ಇದ್ದವು.

ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರೂ, ಇತಿಹಾಸಾದಿಗಳ ಪೂರ್ಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದವರೂ, ಸದಾಚಾರನಿಷ್ಠರೂ, ಗುರುಭಕ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠರೂ, ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆದರವುಳ್ಳವರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ವಿಜಯಪುರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠದ ನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಗುರುಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇವಾ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಶಿಷ್ಯಾನುಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಆಹ್ವಾನ ಬಂದಿತು. ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಸಂಬಂಧದ ಅರ್ಧಾಂಗಿ, ಮೊದಲಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರು, ಒಬ್ಬ ಪುತ್ರಿ. ಅನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹತ್ತಿರದ ಬಂಧುಗಳು ಇದ್ದರು. ಇವರು ತುರೀಯಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಯಾರೇ ? ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದವು. ಆದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತ, ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದ, ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕೈಂಕರ್ಯ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ಗುರುಪೀಠವು ಅವರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಠದ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ತ್ಯಾಗ ನಿಷ್ಠೆಯ ಜೀವನ, ವೇದಾಂತ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯಾನುಗ್ರಹ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಂದವು. ತಾವೂ ಅವರಂತೆ, ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮಠದ ಕೀರ್ತಿ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಾರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಚೇತನೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವಾಕೈಂಕರ್ಯ ನಡೆಸುವ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಚಿಸಿದರು. ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದವರೂ, ವಿದ್ಯಾವಿನಯ ಸಂಪನ್ನರೂ, ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರೂ, ಆದ ಅವರ ಪತ್ನಿಯು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವಾ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಚೇತನೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮಾನುಗ್ರಹ ದೊರಕುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರಿದ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಇತಂಹ ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಪತ್ನಿಯ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವುಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಹರ್ಷಿತರಾಗಿ ಸತೀದ್ವಿತೀಯರಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಹರ್ಷಿತರಾಗಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಗುರು ಪೀಠವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ತುರೀಯಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ

ಶ್ರೀ ವಿರೋಧಿಕೃತ್ ಸಂವತ್ಸರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿ ಗುರುವಾರ (3-6-71) ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹತ್ತೂವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನಂ. ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಾಸ್ಥಾನದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಹೋತ್ಸವ ನೆರವೇರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅಚ್ಚಾದ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ದಿನ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಕರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಗುರುಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶಾಲು ಜೋಡಿ, ಮುಗುಟ, ಧೋತ್ರ ಅರ್ಪಿಸಿ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರೂ ಕೂಡ, ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ದಿಂಡು ಹಾರ, ತುರಾಯಿ ಖಿಲ್ಲತ್ತು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಕುಶಲ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿ, ಚಿಕ್ಕಸನ್ನಿಧಿ, ಬೃಂದಾವನಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಠದಲ್ಲಿಯೇ ತಂಗಿದರು.

ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸರ್ವಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಾಂದಿ ಮತ್ತು ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಂತ್ರವತ್ತಾಗಿ ಆಮ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ದಾನಕೊಟ್ಟು ಔಪಾಸನಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿ ಇರುವ ಕೊಪ್ಪಲು ಮಠಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆತ್ಮಶ್ರಾದ್ಧ, ಮೂವತ್ತಾರು ಸ್ನಾನ ಸರ್ವಾಂಗವಪನ, ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಕಾವೇರಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವೇಳೆಗೆ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು, ಅನಂತರ ರಾತ್ರಿ ಔಪಾಸನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ತ್ರಿದಂಡ, ಕಮಂಡಲು, ಶಿಕ್ಯ, ಕಾಷಾಯ, ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ-ಮುಂತಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಗ್ನಿಯ ಮುಂದೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಆವಾಹನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೋಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮೇತ ಅವರು ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿದರು.

1971ನೆಯ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ಮಾಹೆ ಮೂರನೆಯ ತಾರೀಖಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ತುರ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹೋಮಾದಿಗಳು ಶ್ರೀಮಠದ ವೇದಾಂತ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬೃಂದಾವನದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಕಾಷಾಯ, ತ್ರಿದಂಡಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ ನಾಮಧೇಯವಾಯಿತು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಘಮಹರ್ಷಣಸ್ನಾನವಾಯಿತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಠದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸರ್ವಸಿದ್ಧತೆಗಳಾದವು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮದ್ಯುವರಾಜರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಶ್ರೀಯವರು ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಣಿಯವರೊಡನೆ ರಾಜ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಕುಂಭ, ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕರೆತಂದು ದೇವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿಸಿ, ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ಮದ್ಯುವರಾಜರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನೂತನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾದ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಹಯಗ್ರೀವ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಸನ್ನಿಧಿಯ ಆರಾಧಕರು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಹಸ್ರಧಾರೆ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರನ್ನು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿ, ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದರು. ಭಾಗವತರು ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಮಂತ್ರ ಪಠಣ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ತೀರ್ಥವನ್ನು ದೇವರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದಾಗ, ಆ ತೀರ್ಥವು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಶಿರಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಹರಿಯಿತು. ಇದೇ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಹಯಗ್ರೀವ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆ ಸೇರಿತು.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮದ್ಯುವರಾಜರೂ, ಅರಮನೆ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಹುಜೂರು ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರೂ, ಪಾಠಶಾಲೆ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ಪುರಪ್ರಮುಖರೂ, ಇತರ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥಗಳು ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಅರ್ಪಿಸಿದವು. ವೇದಪಠಣವು ಪ್ರಾರ್ಥನಾರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಂತರ, ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಪ್ರೊ. ನೀಲಾತಪಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರ ತನಿಯ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಪಠಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳ ನಾಮಧೇಯವನ್ನು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯಪಾದುಕಾ ಸೇವಕ, ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಪಂಡಿತರತ್ನಂ, ಆಸ್ಥಾನ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಇ.ಎಸ್. ವರದಾಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀಮಠದ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನ ಮಹಿಮೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜರು, ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಪಾದಪೂಚೆ ಮಾಡಿ, ಶಾಲುಜೋಡಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಠದ ಪರವಾಗಿ, ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜರಿಗೂ, ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೂ, ರಾಜಕುಮಾರಿಯವರಿಗೂ ಹಾರ ಮತ್ತು ಖಿಲ್ಲತ್ತು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು, ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಪುರ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನೂತನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನಾದಿ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತುರ್ಯಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂದರ್ಭವೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಠದ ಯಾಜಮಾನ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಯಾವ ತೊಡಕೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಠದ ಆಡಳಿತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲವೂ ಯಥಾಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಪಡಿಸಿದರು. ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಉಪಚಾರಾದಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಠದ ಆಡಳಿತವು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ತಾವು ಆರಾಧನ, ಗ್ರಂಥ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಶ್ರೀಮಠದ ಶಿಷ್ಯರು, ಭಕ್ತರು ಬಂದು ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದು ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಕವಿದಿದ್ದ ಮೋಡವು, ನೂತನ ಯತಿವರ್ಯರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ಮೇಲೆ, ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ವೈದಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ನೂತನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರಾದುದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗ ಜನಪ್ರಿಯರಾದರು.

ನೂತನ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದುದರಿಂದ ಮಠದ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳುಂಟಾದವು. ಬೆಂಗಳೂರು ಹಿಂದೂಪುರ ಧರ್ಮವರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಠದ ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ನೂತನ ಗುರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಆದರಿಸಿ, ಗೌರವಿಸಲು ಆತುರರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಠದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗುವವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಡಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಪ್ರಥಮ ಪ್ರವಾಸ

ಗೌರಿಬಿದನೂರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇಡಗೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30-40 ಸಂಸಾರಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಎಂಬುವರು ಪರಮ ಸಾತ್ವಿಕರು. ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತರು. ಅವರು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತಮ್ಮ ಊರಿನ ಶ್ರೀರಾಮ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತ ಸಪ್ತಾಹ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಲ್ಲವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ತಾವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ತಕ್ಷಣ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಪಂಡಿತರತ್ನಂ ಇ.ಎಸ್ ವರದಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಭಾಗವತ ಪಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಚನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದೂ ಸಪ್ತಾಹದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಜಪ, ಹೋಮ, ತರ್ಪಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಭಾಗವತ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮುಕ್ತಾಯದ ವೇಳೆಗೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶಿಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಒಂದು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಕೆಲವು ದಿನವಿದ್ದು ಶಿಷ್ಯಾನುಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಇಪ್ಪತ್ತರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವರು ಸಮೇತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಬ್ಯಾಟರಾಯನಪುರದ ಗಾಳಿ ಹನುಮಂತರಾಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಭಕ್ತರು ಗುರುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ದೇವರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ, ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕು ಚೌಕದ ಬಳಿ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂದವಾದ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಯರು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟರು, ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಹಾರ್ದಿಕವಾದ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ಆಶ್ರಮಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಈ ಕಲ್ಯಾಣನಗರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಇಡೀ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪವಿತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯತಿವರ್ಯರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತ, ಮೇಯರರು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರು, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪುರ ಪ್ರಮುಖರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರು ಫಲಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೈಕೋರ್ಟು, ವಿಶ್ರಾಂತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಗೋಪಿವಲ್ಲಭಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ರೀತಿಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪುಷ್ಪಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಯಿತು. ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ, ಸೂರ್ಯಪಾನಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಉತ್ಸವವು ಹೊರಟಿತು. ಇಂತಹ ವೈಭವಯುತ, ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಸಂತೋಷಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅರ್ಧಮೈಲಿ ಉದ್ದವಿದ್ದ ಉತ್ಸವವು, ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕು ಚೌಕದಿಂದ ಹೊರಟು, ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ಕಾಲೇಜು ಹಾಸ್ಟೆಲು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಕುರುಬರ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಹತ್ತಿರ ತಿರುಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಬಿ.ವಿ.ಕೆ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದು,ರಂಗಸ್ವಾಮಿಗುಡಿ ಬೀದಿಯ ಮೂಲಕ, ಉಪ್ಪಾರಪೇಟೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಬಳಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆರು ಘಂಟೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯವರು ಹಾರ್ದಿಕವಾದ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಗತಶ್ಲೋಕಗಳ ಪಠಣವಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಗೋಪಿವಲ್ಲಭಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೂ, ಅಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕೃಪೆ ಇಟ್ಟು ದಯಮಾಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಧರ್ಮ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ಉತ್ಸಾಹ, ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಶ್ರೀಪರಕಾಲಮಠಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತಿ, ಆಸ್ತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಮೃತ ವಾಣಿಯಿಂದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ, ಧರ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದರು.

ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು. ಶ್ರೀಮಠದ ಆರಾಧ್ಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯು ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾನುಜರಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅನಂತರ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಮೂಲಪುರುಷರ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದ ಮಹಾಭಾಗ್ಯ. ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ತಾವೂ ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಾಸ್ಯನ ದರ್ಶನ ರಾಜ್ಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ತನ್ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆ ಕರ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯುಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಾಜನರು ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಥಮಾವತಾರದ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕು. ಸಕಲರಿಗೂ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಸಕಲ ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಸ್ವಾಗತ ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆಯ ಒಂದೆರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಹೀಗಿದ್ದವು.

ನೂತ್ನೇ ರಾಮಾನುಜಾಖ್ಯೇ ಕಲಿಮಥನಮಹಾಸ್ಥಾನ ಧರ್ಮಾಸನಸ್ಥೇ
ಮೋದನ್ತಾಂ ಸರ್ವವೇದಾಃ ಮುನಿಜನವಚನಂ ತಿಷ್ಠತಾಂ ಲೋಕಗುಪ್ತ್ಯೈ |
ದೇಶೋಯಂ ವರ್ಣ ಧರ್ಮ ಪ್ರಮಣಮತಿಯುತೋರಾಜತಾಂ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ
ಭಕ್ತಾಖ್ಯಾ ಕಲ್ಪವಲ್ಲೀ ಕಿಸಲಸುಮಫಲೈಃವರ್ಧತಾಂ ಶ್ರೇಯಸೇ ನಃ ||
ಜೀಯಾದಾಚನ್ದ್ರತಾರಂ ಹಯವದನಕೃಪಾಪೂರ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ
ಸಿದ್ಧಾನ್ತಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಂ ಕಲಿಮಥನ ಪದೇತೇನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತಃ |
ಭಕ್ತಾನಾಂ ಭಾಗ್ಯಭೂಮ್ನಾ ಶ್ರುತಿನಿಕರಪಥಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯಕಶ್ರೀಃ
ಖ್ಯಾತಶ್ರೀ ನೂತ್ನರಾಮಾನುಜಮುನಿತಿಲಕೋ ದೀಕ್ಷಿತಶ್ಚಾತ್ರವೃದ್ಧ್ಯೈ ||

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ತಾರೀಖು ಶ್ರೀಮಠದ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಭಾಗವತ ಸಪ್ತಾಹದ ಮಂಗಳಕ್ಕೆ ಇಡಗೂರಿಗೆ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಇಡಗೂರು ವೈಶ್ಯ ಮಹಾಜನರು ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ತಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ಸಮೇತ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳನ್ನು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಆರತಿ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀರಾಮ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಸಪ್ತಾಹದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಪಾರಾಯಣ, ಜಪಹೋಮ, ಉಪನ್ಯಾಸಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದವು. ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂಪುರ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು, ಮತ್ತು ಇತರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮದ ವೈಶ್ಯಮಹಾಜನರೆಲ್ಲ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಾದ ನಂತರ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರು ಸಪ್ತಾಹದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸವಿತ್ತರು. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವತವು ಅನುಪಮರತ್ನ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಖಕರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಮಹಾಗ್ರಂಥ ಇದು. ಭಕ್ತಿ ತತ್ವದ ನಿರೂಪಣೆ ಭಾಗವತದ ಜೀವಾಳ. ಇದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಭಾವನೆ, ಭಾಷೆ ಎರಡೂ ಉಜ್ವಲ ರೀತಿಯದು. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಂ ಪುರಾಣಮಮಲಂ ಯದ್ವೈಷ್ಣವಾನಾಂಪ್ರಿಯಂ
ಯಸ್ಮಿನ್ ಪಾರಾಮಹಿಂಸ್ಯಮೇಷಮಮಲಂ ಜ್ಞಾನಂ ಪರಂಗೀಯತೇ |
ತತ್ರ ಜ್ಞಾನವಿರಾಗಭಕ್ತಿಸಹಿತಂ ನೈಷ್ಕರ್ಮ್ಯಮಾವಿಷ್ಕೃತಂ
ತಚ್ಛೃಣ್ವನ್ ವಿಪಠನ್ ವಿಚಾರಣಪರೋ ಭಕ್ತ್ಯಾವಿಮುಚ್ಯೇನ್ನರಃ ||

ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಭಕ್ತಿ ತತ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು ಸರ್ವರ ಗಮನವನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಿಗೆ ಜಾತಿ, ಪಂಥ, ಲಿಂಗ ಭೇದಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಚಲಿತ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು ಜಾತ್ಯಭಿಮಾನ ರಹಿತನಾಗುವನು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲಿನ ತನ್ನ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಮರೆಯುವನು. ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವತಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ, ಭಕ್ತಿ ವೇದಾಂತ ಸಾರವೇ ಭಾಗವತ. ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಭಕ್ತಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವಂತೆ ಇನ್ಯಾವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಚಿತ್ರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರ ವಿವರಣೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಆತ್ಮೋಲ್ಲಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.

ಭಾಗವತಸಪ್ತಾಹದ ಮಹಿಮೆ ಅಪಾರವಾದುದು. ಹದಿನಾರುವರ್ಷದ ವ್ಯಾಸಪುತ್ರನಾದ ಶುಕನು ಭಾಗವತ ಸಪ್ತಾಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ನೆರೆದಿದ್ದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟನು. ಹಾಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವಾಗ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಬಲಿ, ಅರ್ಜುನ, ಉದ್ಧವ ಮುಂತಾದ ಭಕ್ತರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದನು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ತಾಳ ಹಾಕಿದನು. ಉದ್ಧವನು ಕಂಜರಿ ಹಾಕಿದನು. ನಾರದನು ವೀಣಾವಾದನ ಮಾಡಿದನು. ಅರ್ಜುನನು ರಾಗಾಲಾಪನೆ ಮಾಡಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರನು ಮೃದಂಗ ಬಾರಿಸಿದನು. ಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳು ನರ್ತನ ಮಾಡಿದವು. ಸನಕಾದಿಗಳು ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಭಾಗವತ ಸಪ್ತಾಹವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ನಿಲ್ಲುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಭಕ್ತಿರೂಪವಾದ ಧರ್ಮವು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿದೆ. ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯ ಇದು. ಅಪ್ರಾಕೃತ ಸಹಜಗುಣ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ಮಹಾಗ್ರಂಥ. ಮಹರ್ಷಿ ಪ್ರೋಕ್ತವಾದ ಈ ಸದ್ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಧನ್ಯರು. ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಗಮಕಲ್ಪತರೋರ್ಗಳಿತಂ ಫಲಂ ಶುಕಮುಖಾದಮೃತದ್ರವ ಸಂಯುತಂ |
ಪಿಬತ ಭಾಗವತಂ ರಸಮಾಲಯಂ ಮುಹುರಹೋ ರಸಿಕಾ ಭುವಿ ಭಾವುಕಾಃ ||

ಎಲೈ | ರಸಜ್ಞರಾದ ಸಜ್ಜನರೇ ! ವೇದಗಳೆಂಬ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಸರ್ವವೇದಸಾರಭೂತವಾಗಿ ಶುಕಮುನಿಯಿಂದ ಮುಖೋದ್ಗತವಾದ ಈ ಭಾಗವತವೆಂಬ ಅಮೃತ ಸಮಾನವಾದ ರಸವನ್ನು ನೀವು ಸದಾ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಿರಿ"

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನು ಇಂತಹ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಧನ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಭಾಗವತಸಪ್ತಾಹವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮಾತ್ಮಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಾಗವತರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ, ಗುರು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಧನ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಮಾರನೆಯದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಅನೇಕಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಚಕ್ರಾಂಕನ, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಸಮಾಶ್ರಯಣದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಧರ್ಮ ದಿಗ್ವಿಜಯ

ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ವಾಗತಸಮಿತಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಚಾರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹತ್ತುದಿನಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ವೇದಾಂತ ವಿದ್ಯಾ ನಿಪುಣರೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು. ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಹತ್ತು ದಿನ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬದಂತೆ ಕಳೆಯಿತು.

ಮೊದಲಿನ ದಿವಸದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು "ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ನಾಶ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮಾಧೀನ, ಗರ್ಭಸಂಸ್ಕೃತನಾದ ಚೇತನನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಮೊದಲೇ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಸಾರದ ದುಃಖ ಮಿಶ್ರಚಕ್ರದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಭಗವದ್ಗುಣಾನುಭವ ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಚೇತನನು ಅಹಂಕಾರ, ಮಮಕಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಸತ್ಸಂಗ, ಸತ್ಕಾರ್ಯ, ಸತ್ಕಾಲಕ್ಷೇಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಬೇಕು. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯ ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾದ ಮನೋಹರವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ಆತ್ಮೋಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಯು ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಸರ್ವರೂ ಈ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವಸ್ವಾಮಿಯು ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಹೇಳಿ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲೆಯ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಬಹುಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದುವು. ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ಕಾವ್ಯಸಮೃದ್ಧಿ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವ, ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧಿ, ಪಾಂಚರಾತ್ರಾಗಮ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣ-ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಾದವು. ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಜನರು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿದಿನದ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಆಯಾಯ ದಿನದ ಉಪನ್ಯಾಸ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತಾಯ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿಯೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮುಕ್ತಾಯ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಬಹುದು.

ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ಮಹಿಮೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದುದು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಿಶ್ಶೇಷ ಮಂಬರತಲಂ ಯದಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಾ'ತ್' ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ರೀತಿಯದು. ಮಾನವ ಜನ್ಮವು ಸುಕೃತ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು, ಇಂತಹ ಆತ್ಮೋಜ್ಜೀವನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲವನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಅರಳಿಸಿ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ, ಆಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ, ರೂಪ, ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಚೇತನೋಜ್ಜೀವನವಾಗುವಂತೆ ಕರುಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧಿಸಂಬಂಧ ಮೂಲಭೂತವಾದುದು. ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಗುಣವಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅಧಃಪತನವಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಇರಬಹುದು. ಜೀವನು ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದರೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡವನಾಗಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಡವೇ ? ಎಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಇರುವುದೂ, ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಇರುವುದೂ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇರುವುದೂ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರುತಿಯು ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು. ಶ್ರುತಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಭಗವಂತನಿಗೂ ಚೇತನನಿಗೂ ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಎರಡು ವಿಧ ಸಂಬಂಧ. ಒಂದೇ ಮುಖವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದರು ದ್ವೈತಿಗಳು. ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲ. ಚೇತನನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಚೇತನ ಇದ್ದಾನೆ. ಇದು ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಬಂಧ. ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿಯೇ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧಿ ಇದೆ. "ವಿಧಿ ನಿರ್ಮಿತ ಮೇತದನ್ವಯಂ ಭಗವ ! ಪಾಲಯ ಮಾಸ್ಮ ಜೀಹಪಃ" ಎಂದರು ಯಾಮುನ ಮುನಿಗಳು. 'ಯದಿ ಮೇ ನ ದಯಿಷ್ಯಸೇ ತತಃ ದಯನೀಯಸ್ತವ ನಾಥ ದುರ್ಲಭಃ' 'ಜ್ಞಾನೀತು ಆತ್ಮೈವ ಮೇಮತಂ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧಿಗೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. 'ಹೇ ಗೋವಿಂದಾ ! ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧ ಅಳಿಸಿದರೂ ಅಳಿಯದೆ ಇರುವಂತಹುದು. "ಅರಿವೊನ್ರುವಿಲ್ಲಾದ ವಾಯ್‌ಕುಲತ್, ಕುರ್ಯೆವೊನ್ನುವಿಲ್ಲಾದ ಗೋವಿಂದಾ !" 'ಅರಿಯಾದ ಪಿಳ್ಳೆಗಳೋಂ, ಶಿರಿಪೇರುತ್ತನಂ ಶೀರಿ ಅರುಳಾದೆ' ಎಂದಳು ಗೋದಾದೇವಿ. ಇಂತಹ ಪರಮಾತ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸದಾ ಮನನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಮಾನವರಿಗೆ ತತ್ವ, ಹಿತ, ಪುರುಷಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೇ ಇರಬೇಕು. ಈಶ್ವರ ಸಂಕಲ್ಪವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಯಜ್ಞಾನವಿರಬೇಕು. ಚೇತನನ ಪಾಪ ಮೇರು ಪರ್ವತದಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಅವನಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ಚೇತನನು ಅಂತಹ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. 'ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಗಜೇಂದ್ರ ವರದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ', ! ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನೇ ಕಾಪಾಡು ಎಂದು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪರತತ್ವ ಎಂದು ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ವೇದಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಂದ ಯಾವನು ಪ್ರೀತಿಸಲ್ಪಡುವನೋ, ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವನೋ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಯಾವನು ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿರುವನೋ ಅವನೇ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು. ಸಕಲ ಚರಾಚರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಅನುಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಅಂತಹ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಾಸನೆಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕು.

'ವಿಶಿಷ್ಟ, ಸ್ಯ ಅದ್ವೈತಂ' 'ವಿಶಿಷ್ಟಂಚ ವಿಶಿಷ್ಯಯೋಃ ಅದ್ವೈತಂ' ಎಂದರು ಪಂಡಿತರು. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಶರೀರ. ಅವನು ಚೇತನಾಚೇತನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ, ಸರ್ವವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದಿತು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ. 'ಅನಿತ್ಯಂ ಅಸುಖಂ ಲೋಕಂ' ಎಂದಿತು ಗೀತೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟವೇ ಎಂದಿತು ವೇದ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯದೆ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು ಎಂದಿತು ವೇದ. ಇದೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ. ನಾಥಮುನಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಯಾಮುನಮುನಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ರಾಮಾನುಜಮುನಿಗಳು. ವೇದ, ಆಗಮ ಎರಡನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. 'ತ್ವದಂಘ್ರಿಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಕದಾಪಿಕೇನಚಿತ್' ಒಂದು ಸಲ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನು ಎಂದರು ಯಾಮುನಮುನಿಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕು.

ಚೇತನನು ಆಚಾರ್ಯರ ಮೂಲಕ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಮಾಡುವನು. ದೇಹಾವಸಾನಾನಂತರ ಭಗವದನುಭವ ಪಡೆಯುವನು. ಇದೇ ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಪರಮಾತ್ಮನಸ್ವರೂಪ, ರೂಪ, ಗುಣ, ವಿಭವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಜೀವಾತ್ಮ. ಇದನ್ನು ಅವನು ಮರೆಯದೇ ಸದಾಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಪರಮಾತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡೆದ ಆಳ್ವಾರರನ್ನೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ಆಚಾರ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ನಂಬಿ, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿದರೆ, ಮೋಕ್ಷ ದೊರೆಯುವುದು. ಆಳ್ವಾರರು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಂದೆಯಂತೆ, ತಾಯಿಯಂತೆ, ಬಂಧುಮಿತ್ರಕಳತ್ರರಂತೆ ಭಾವಿಸಿ, ಲಾಲಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೇತನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಆಳ್ವಾರರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವರ ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಿ ಆನಂದಪಡೆದು, ಅನುಭವಿಸಿ, ಉಜ್ಜೀವಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಉಪದೇಶ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸರ್ವಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದ, ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿದ್ದವು, ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನ, ಸಮಾಶ್ರಯಣ ಭರನ್ಯಾಸಾದಿಗಳು ಮುಗಿದಮೇಲೆ, ಇಜ್ಯಾರಾಧನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಶಿಷ್ಯರು, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ ವಜ್ರದ ಡೋಲೋತ್ಸವ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ರಾಮಸೇವಾಮಂಡಲಿ, ನರಸಿಂಹರಾಜ ಕಾಲನಿ, ಶ್ರೀರಾಮಮಂದಿರ, ಆಗಮತ್ರಯಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಉಭಯ ವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನ ಸಭೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಶ್ರೀರಾಮಮಂದಿರ, ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಸಭೆ, ವೇದಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನಸಭೆ, ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರಂ ಆಂಡಾಳ್ ಗೋಷ್ಠಿ, ಬಳೇಪೇಟೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಂದಿರ ಮುಂತಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿ, ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಅರ್ಪಿಸಿ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಆಯಾಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಉಪದೇಶ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿಯೂ, ವಿತ್ಕಾರ್ಹವಾದುವೂ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದುವು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ ಹದಿನಾರು, ಪರಿಧಾವಿಸಂವತ್ಸರ ಚೈತ್ರ ಪ್ರಥಮ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಮಹಾ ಮಂಡಳಿಯು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿತು ಮಂಡಳಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅದು ಪವಿತ್ರದಿನ. ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡಬೇಕಾದ ದಿನ. ಅತ್ಯಪೂರ್ವವಾದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಭಾಗವತಗೋಷ್ಠಿ ನೆರೆದಿದ್ದಿತು ಅಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಗೋಷ್ಠಿಯ ಪರವಾಗಿ ವಿಶ್ರಾಂತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಗೋಪೀವಲ್ಲಭ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಹೊಸವರ್ಷದ ಆರಂಭವಾದ ಶುಭದಿನದಂದು, ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಸುಯೋಗವು ಲಭಿಸಿದುದು ಮುಂದೆ ಇಡೀ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭಗಳು ದೊರಕುವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ತಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು.

'ಯತಿವರ್ಯರನೇಕರು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ದಿವ್ಯಪೀಠದ ಸ್ಮರಣೆಯು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾಗಿ ಅವರ ನಿಸ್ಸೀಮವೈಭವವನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಠದ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವರಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು, ತಮ್ಮ ಕಾಶ್ಮೀರ ಧರ್ಮ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರಸ್ವತೀ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಾರದಾ ದೇವಿಯಿಂದಲೇ ಪಡೆದರೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಅವರು ಬಹುಕಾಲ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರು ಪಿಳ್ಳೈ ಅವರಿಗೂ, ಅವರಿಂದ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷರಿಗೂ ಲಭಿಸಿತು. ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷರು ವಿಜಯನಗರದ ದೊರೆಗಳಿಂದ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ತಾವು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನ ದಿವ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಂಶಜರಾದ ಶ್ರೀ ವೇಂದಾಂತದೇಶಿಕರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಪುತ್ರರಾದ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವರೇ ಶ್ರೀಪರಕಾಲಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೂಲಪುರುಷರು. ಶ್ರೀ ಮಠದ ಮೂಲಸ್ಥಾನವು ಮೊದಲು ಕಾಂಚೀಪುರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಿರುಪತಿಗೂ ಮೇಲುಕೋಟೆಗೂ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂ ವರ್ಗವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಮೈಸೂರುನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

'ಶ್ರೀ ಮಠದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಉಪದೇಶದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳಾದ ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಕೈಂಕರ್ಯಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಹೆಗ್ಗುರಿಯಾಗಿ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಜ್ಞಾನಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ದರ್ಶನಕಾರರು, ಆಳ್ವಾರರು, ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿದೆ ಶ್ರೀ ಮಠವು.

'ಶ್ರೀಮಠದ ಗುರುವರ್ಯಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು 35ನೇಯ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಧಾನ್ಯ, ಅರ್ಚನ, ಚಕ್ರಾಂಕನ, ಪ್ರಪದನ, ಉಪದೇಶ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ತಾವು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಇಂತಹ ಮಹೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಚಿರಋಣಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ.

'ಪೂಜ್ಯರಾದ ಗುರುವರ್ಯರೇ' ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲು ದಯಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪುನೀತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮ ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಹೀಗೆಯೇ ಅನುಗ್ರಹ ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಹಾರ್ದಿಕ ಸ್ವಾಗತನೀಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ."

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ನೂತನವರ್ಷದ ಶುಭಾಶಯ ಕೋರಿದರು. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವದೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಪತ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆ, ಸತ್ಸಂಗ, ಸದಾಚಾರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ಐದರಿಂದ ಹನ್ನೊಂದನೆ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಹಿಂದೂಪುರದ ವೈಶ್ಯಮಹಾಮಂಡಳಿಯ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗ ಮಂದಿರದ ಬಳಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡಲು ನೂರಾರುಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಂಗನಾಥ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಷ್ಯರು ಲಕ್ಷಾಂತರರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯವಾದ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಚಿತ್ರಪಠವನ್ನು ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಪುರಾಣ, ಪ್ರವಚನ, ಉಪನ್ಯಾಸ, ವಾಚನಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇಂದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಾಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಐದು ದಿನಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬದಂತಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನವಾದ ಮೇಲೆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದವಿನಿಯೋಗ, ಅನಂತರ ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ಭರನ್ಯಾಸಾದಿಗಳು. ಇಜ್ಯಾರಾಧನ ಆದಮೇಲೆ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರಾಧನೆ. ತ್ರಿಕಾಲ ಆರಾಧನೆಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಷ್ಯರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನಗುರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರನ್ನು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಡೋಲೋತ್ಸವ ಮಾಡಿಸಿ, ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಗುರುಗಳ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಗುರುಶಿಷ್ಯರಸಂಬಂಧ ಆತ್ಯಾಕರ್ಷಕವೂ, ಆಹ್ಲಾದಕರವೂ ಆಗಿತ್ತು. 11-4-72ರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯೊಡನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 18ರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ವೇದಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀರಾಮಭವನ ಸೇವಾಸಭೆ ಇವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಸಮಿತಿಯು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಗಂಗಾ ಮಠಾಧೀಶರನ್ನೂ, ಉಡುಪಿಭಂಡಾರಕೇರಿ ಯತಿವರ್ಯರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮತತ್ರಯ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರನ್ನು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಹರ್ಷಗೊಂಡದ್ದು ಅಪೂರ್ವ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು "ಕಲ್ಯಾಣನಗರಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಯತಿವರ್ಯರಾದ ತಾವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪಾದ ರಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ನಗರವನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮಗಳ ಭಾಗ್ಯೋದಯ. ತಾವು ಎರಡುತಿಂಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಕಾಲಕ್ಷೇಪ, ಉಪದೇಶಾದಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪರಮ ಭಕ್ತರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಸಾಮಾನ್ಯಜನರನ್ನು ಆಸ್ತಿಕ ಶಿಖಾಮಣಿಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತ, ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮಹದಾನಂದ ಕರವಾಗಿದೆ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಉಜ್ಜೀವನಕ್ಕೂ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ತಾವು ಅನವರತ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ವಿದಿತವಾದ ಅಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನಾವು ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ವದಾ ಚಿರಋಣಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ.

"ಯತಿವರ್ಯರೆ ! ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ 1966ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮೂಹಿಕ ಉಪನಯನಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡಿ, ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬರಲಿ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಉಪನಯನ ನಿಧಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಉಪನಯನ ನಡೆಯುವ ಕಾಲದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಇತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇವೆ.

"ಈ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಾನವು ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪಡೆದುದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಕಾಲ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ನಡೆಸಿರುತ್ತೀರಿ. ತಮ್ಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾದಾನದ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ಥಕ ಪಡಿಸಿರುತ್ತೀರಿ. ತಮ್ಮಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರು ಆಗಾಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ."

ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡುತ್ತ, ಸನಾತನಧರ್ಮದ ಹಿರಿಮೆ, ವೇದ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನದ ಅಗತ್ಯ, ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪದೇಶ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 24ರಿಂದ 19-5-72ರವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಶಿಷ್ಯರೂ ಅಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತಾಚಾರಿ ಎಂಬುವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡರು. ಡಾಕ್ಟರ್. ಡಿ.ಎಚ್. ಆಚಾರ್ಯ ಅವರು ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು., ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಶಿಷ್ಯರ ಅಭಿಮಾನ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯದು. ಶ್ರೀಮಠದ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯಾನುಗ್ರಹಮಾಡಿದ್ದರು. ಪತೇದರ್ವಾಜದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮವರ, ಅನಂತಪುರ, ಕರ್ನೂಲು, ನಂದ್ಯಾಲ್, ಮೆಹಬೂಬ್‌ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದುರಾತ್ರಿ ತಂಗಿ, ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪತ್ರಬರೆದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಆಗಮನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ಭರನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ, ದೇವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿಸಿ, 30-4-72ರ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಹೈದರಾಬಾದನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಆಂಧ್ರರಾಜ್ಯದ ಧರ್ಮದತ್ತಿ ಸಚಿವರು, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್, ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದಿಯಾಗಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ನೆರೆದಿದ್ದು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅದ್ಭುತಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತರು.

ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಂತೆ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ. ಶಿಷ್ಯರು ತಾಮುಂದು ನಾಮುಂದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆರಾಧಿಸಿ, ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದರು. ನಗರದ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳೊಂದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯರ ಮನೆಗೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರನ್ನು ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ, ಬಹು ಸೊಗಸಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ವಿಚ್ಛಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು.

ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿರುವ ಗಂಡಿ ಕೋಟೆ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಮಹಾಸಭೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕ ಸಭೆ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಭಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಆಂಧ್ರಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಜರಾಯಿ ಸಚಿವರು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಒಂದುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಭಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಶಾಲು ಜೋಡಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರು ಸಮಾಶ್ರಯಣ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಆಸ್ತಿಕಮಹಾಶಯರು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರಿಗೆ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಆಗಮಿಸಿರುವ ರಾಜಗುರುಗಳ ತಿರುವಡಿಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರವಾಸವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಹಾಲಸ್ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ ನಂತರ ಶೀಘ್ರಕಾಲದ ಪ್ರವಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಹಶ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿದರು. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಕರ್ಷಯುತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣವು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಬೇಗ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಶ್ರೀಮಠದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುವು. ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಥರ್ಮೋಪಯನಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಪಡಿಸಿದರು. ಚಕ್ರಾಂಕನ, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ, ಭರನ್ಯಾಸ, ಡೋಲೋತ್ಸವಾದಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು.

ಬಳೇಪೇಟೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಂದಿರದ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಭಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

'ಪೂಜ್ಯಗುರುವರ್ಯರೇ ! ಈ ಪವಿತ್ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅಪ್ಪಣೆಬೇಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಜನೋಪಕಾರಿ ಎ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು ಅವರು 1916ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿಂಗಮ್ಮನವರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆ, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿಂಗಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾದ ಚರಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂದಿರ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಶ್ರಯಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಮಹಿಳಾಸಂಘ ಮತ್ತು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅನಾಥಾಲಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಿಂಗಮ್ಮನವರು 16-1-1929ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಲ್ಲು ಬರೆದು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತವಾದ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲ ಸೇವಾ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

'ದಾತೃಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕಟ್ಟಡದ ಬಾಡಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವರಮಾನದಿಂದ ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಮತ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅನ್ನ ವಸತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸಂಗದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಂದಿರವು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ದಾತೃಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರ ಕೃಪೆಯೂ, ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಲವೂ ರಕ್ಷಾಕವಚವಾಗಬೇಕು.

'ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರೇ' ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದು, ತಾವು ಈಗ ರಾಜಗುರುಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ ಕೋಟಿಗೆ ಅಮಿತಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ತಮ್ಮ ಆಳವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಸದಾಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ, ಅನೇಕ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗಿ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಸೇವಾಕೈಂಕರ್ಯಗಳ ಅನುಭವ, ಶೀಲಾದಿ ಸದ್ಗುಣಗಳು-ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಅಪಾರತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ, ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ದಾತೃಗಳ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಅನಂತರ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಗತ್ಯ, ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇಂತಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಜನರು ಆಸ್ತಿಕರೂ, ಧಾರ್ಮಿಕರೂ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪನ್ನರೂ ಆಗುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯು ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದರು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 1972ನೇಯ ಇಸವಿ ಜೂನ್ 28ರ ವರೆಗೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಅದೇ ದಿವಸ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಸೇರಿದರು. ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ, ಆರಾಧನಾದಿ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳು, ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದಿಗ್ವಿಜಯ ಪ್ರವಾಸದ ಶ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆರಾಧನ, ಕಾಲಕ್ಷೇಪಾದಿಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ಎಂಟನೆಯ ತಾರೀಖು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ರಾಮನಾಥಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಂಟಪನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ರಾಮನಾಥಪುರದ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮದೇವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಟ್ಟಡವಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ನೂತನ ಮಂಟಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ವಾಮಿ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡಿಸಿ ಆರಾಧನಾದಿ ಸೌಕರ್ಯವೇರ್ಪಡಿಸಲು ರಾಮನಾಥಪುರದ ವಿದ್ವಾ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಕಮಲಮ್ಮನವರು ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ರಾಮನಾಥಪುರಕ್ಕೆ ಹಠಾತ್ತನೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು.

8-7-1972 ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರುಗಂಟೆಗೆ ರಾಮನಾಥಪುರವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಷ್ಯರೂ, ಅಭಿಮಾನಿಗಳು, ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ, ಶಠಕೋಪ, ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ, ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ವಾದ್ಯ ಸಮೇತ, ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಊರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಮಣೆ ಹಾಕಿ, ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಆರತಿ ಎತ್ತಿದರು. ಅನಂತರ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮದೇವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮಠದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬರುವವೇಳೆಗೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನೂರಾರುಮಂದಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರದಿದ್ದ ಸಭಿಕರಿಗೆ, ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅಡಳಿತ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು, ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಸ್ಕೂಲು ತೆರವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಭರವಸೆ ಇತ್ತರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಷ್ಯರ ಉತ್ಸಾಹಕರ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪ್ರೀತರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ನೆರದಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲ ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದೇ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವೇಳೆಗೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಕಾರರ ಶ್ರೀ ಪಾದ ತೀರ್ಥ ಕೊಳವನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಬಂದರು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ಹನ್ನೊಂದು ತಿರುವಾಡಿಪ್ಪೂರಂ, ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಅವತಾರ ಮಾಡಿದ ಪವಿತ್ರ ದಿವಸ. ಅಂದು ವಾಣಿವಿಲಾಸಮೊಹಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗೋದಾದೇವಿ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಹೋತ್ಸವ. ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಮತ್ತು ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಚಕರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಹತ್ತುಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ ಕಾರ್ಯ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಕೊಗೋಡು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇಚ್ಛಾರಾಧನೆ, ವಜ್ಯದ ಡೋಲೋತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದುಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಗೋದಾದೇವಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಅಮೋಘವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಹು ಮಂದಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ ಹೀಗಿತ್ತು.

"ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ | ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ" ಎಂದು ಪರಮಾತ್ಮನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವತಾರ ಮಾಡುವಾಗ, ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ತಾನೂ ಅವತಾರಮಾಡುವಳು. ರಾಮಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯಾಗಿ ಅವತಾರಮಾಡಿದರೆ, ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಾಗಿ ಅವತಾರಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಸೀತೆಯಂತೆ ಗೋದಾದೇವಿಯೂ ಅಯೋನಿಜೆ. ಗೋದಾ ಎಂದರೆ ಸೊಗಸಾದ ಮೋಕ್ಷಸೂಚಕವಾದ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟವಳು. ಕಿರಣದಂತಹ ಜ್ಞಾನಕೊಟ್ಟವಳು. ಜೀವನಿಗೆ ಸ್ವಸ್ವರೂಪ ಬರುವಂತಹ, ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವಂತಹ ಜ್ಞಾನ ಕೊಟ್ಟವಳು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವಳಿಗೆ ಆಂಡಾಳ್ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆಂಡಾಳ್ ಎಂದರೆ ಆಳಿದವಳು. ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವತಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದವಳು ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆಣ್ ಎಂದರೆ ಪುರುಷ. ಡಾಳ್ ಎಂದರೆ ಪಾದುಕೆ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದುಕೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದವಳು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀವಿಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರಿನ ವಟಪತ್ರಶಾಯಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಪುಷ್ಪ ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಪೆರೀಯಾಳ್ವಾರರು, (ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು) ಒಂದು ತುಳಸಿಪುಷ್ಪ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೈಂಕರ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ತುಳಸಿ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಏಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಭೂಮಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಗುವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಆಳ್ವಾರರು ದರಿದ್ರನಿಗೆ ಅಪಾರ ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಹರ್ಷಿಸಿ, ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮಗುವಿಗೆ ಗೋದಾ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು, ಪೋಷಿಸಿದರು. ಮಗುವು ದೊರೆತ ದಿನವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದರು. ಅಂತಹ ಸುದಿನ ಇಂದು.

ಗೋದಾದೇವಿಯ ನಡೆನುಡಿಗಳು, ರೀತಿನೀತಿಗಳು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯದಾಗಿದ್ದವು. ಅವಳ ಅನುಪಮ ದೈವೀಸಂಪತ್ತು, ಗ್ರಹಣ, ಧಾರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಅವಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಇತಿಹಾಸ, ಪುರಾಣ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಭಗವಂತನ ಸೌಂದರ್ಯ, ಲಾವಣ್ಯ, ಗಾಂಭೀರ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಅವಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಪ್ರೇಮವುಂಟಾಯಿತು.

ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಪುಷ್ಪಹಾರಕಟ್ಟಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಗೋದಾದೇವಿಯೂ ಸಹಾಯಕಳಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಮಾಲೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅಷ್ಟರಿಂದ ತೃಪ್ತಳಾಗದೆ, ಅದನ್ನು ತಾನು ಮುಡಿದು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಅವನ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುವುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದು ಹೇಗೋ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರಿಗೆ ತಿಳಿದು, ದೇವರಿಗೆ ಅಪಚಾರವಾಯಿತೆಂದು ದುಃಖಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅವರ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು ಮಗಳು ಮುಡಿದ ಮಾಲೆಯು ತಮಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದೆಂದೂ, ಅದರಿಂದ ಅದರ ಸುವಾಸನೆ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ತಂದೆ ಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಹರಿಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗೋದಾದೇವಿಗೆ ಶೂಡಿಕುಡುತ್ತ ನಾಚ್ಚಿಯಾರ್ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು,

ಗೋದಾದೇವಿಯ ಅನ್ಯಾದೃಶ ಸೌಂದರ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಭಗವತ್ಪ್ರಾವಣ್ಯ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಎಲ್ಲವೂ ತಂದೆಗೆ ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಯಿತು. ಗೋಪಿಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹೊಂದಲು ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ವ್ರತ ಮಾಡಿದಂತೆ, ತಾನೂ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಈ ಭಾವನಾ ಪ್ರಕರ್ಷದ ಬಲದಿಂದ ನಾನೊಬ್ಬ ಗೋಪಕನ್ಯೆ ಎಂದೂ, ತನ್ನ ಕೆಳದಿಯರೆಲ್ಲ ಗೋಪಬಾಲೆಯರೆಂದೂ, ಇರುವ ಗ್ರಾಮವೇ ಗೋಕುಲವೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಯ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವರೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿ, ತಾನು ಆಚರಿಸುವ ವ್ರತದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವಳು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸಂಶ್ಲೇಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ನಿತ್ಯವೂ ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಸಖಿಯರನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸೋಣ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತೆಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಪಾಲಕರನ್ನು, ನಂದಗೋಪನನ್ನೂ ....ರಾಮನನ್ನು ಏಳುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನೀಳಾಸಮೇತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಗೆಳತಿಯರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನದ ವಿವರಣೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ವೇದಾಂತ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಗೋದಾದೇವಿಯು ಹಾಡಿರುವ ಮೂವತ್ತು ಪದ್ಯಗಳು ತಿರುಪ್ಪಾವೈ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭಕ್ತ್ಯತಿಶಯವು ಅನ್ಯಾದೃಶರೀತಿಯದು ಕಾವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ರಸ ಪುಷ್ಪವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಗೋದಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದಳು. ಇದನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ತಾನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕನಸು ಕಾಣುವಳು. ಈ ಕನಸನ್ನು 'ನಾಚ್ಚಿಯಾರ್ ತಿರುಮೊಳಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತಾನು ಶ್ರೀರಂಗದ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥನನ್ನೇ ವಿವಾಹವಾಗುವುದಾಗಿ ತನ್ನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಂಡ್ಯ ದೇಶದ ದೊರೆಯಾದ ವಲ್ಲಭದೇವರಾಯನಿಗೂ, ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರಿಗೂ ಭಗವತ್ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುವುದು. ರಾಜನು ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು ಆಳ್ವಾರರು ಮಗಳನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಶೇಷ ಶಯ್ಯೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಮಾಯವಾಗುವಳು. ಹೀಗೆಂದು ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನನ್ನು ಕುರಿತು "ಹೇ ! ಜಗನ್ನಾಯಕ ! ಪಾವನ ಮೂರ್ತಿ ! ನಿನ್ನ ಚರಣ ಕಮಲಗಳನ್ನೇ ಸದಾ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅದೇ ಜೀವನಾಧಾರವೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿರುವ ನನಗೆ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ನೋಟವನ್ನು ನೀನು ಕರುಣಿಸಬೇಡವೇ ? ಈಗಲಾದರೂ ಕೃಪೆಮಾಡುವೆಯಾ ? ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿದರು.

ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನು, ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ, ಗೋದಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಗರುಡಾರೂಢನಾಗಿ ಶ್ರೀವಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಆಳ್ವಾರರಿಗೆ ದಿವ್ಯಚಕ್ಷುಸ್ಸನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ, ಗೋದಾದೇವಿಯನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಕೃಪೆಮಾಡಿದನು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗರುಡನು ಶ್ರೀರಂಗದಿಂದ ಶ್ರೀವಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಸಾಕು ತಂದೆಗೆ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಾಗಿ, ಗೋದಾದೇವಿಯು ಗಂಡನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಗೋದಾದೇವಿ, ರಂಗಮನ್ನಾರ್, ಗರುಡ-ಮೂರು ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಗೋದಾದೇವಿಯು ಹಾಡಿರುವ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಎರಡು ತಿರುಪ್ಪಾವೈ. ನಾಚ್ಚಿಯಾರ್ ತಿರುಮೊಳಿ. ತಿರುಪ್ಪಾವೈ 30 ಪದ್ಯಗಳು ನಾಚ್ಚಿಯಾರ್ ತಿರುಮೊಳಿ 143 ಪದ್ಯಗಳು. ತಿರುಪ್ಪಾವೈಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ರೇಮದವಿಷಯವೇ ಇದೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಅನುಕೂಲಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಭಕ್ತ್ಯತಿಶಯವು ಅನ್ಯಾದೃಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ರಸಪುಷ್ಪಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನಾಚ್ಚಿಯಾರ್ ತಿರುಮೊಳಿಯು ಭಾವಾವೇಶವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಸೊಗಸಾದ ಗೀತೆ. ಇದರಲ್ಲಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪರಮಾತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾನಸಿಕಭಾವನೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಯೋಚನೆ ಪ್ರಣಯಗೀತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಭಾವಾವೇಶ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಈ ಗೀತೆ.

'ಪತಿಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯ' ಎಂಬಂತೆ ಸಕಲ ಚೇತನರಿಗೂ ಪತಿಯಾದ ಪುರುಷೋತ್ತಮನನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಾಯರಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಬೇಕಾದರೂ ವರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಇವರಿಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವು "ಆತ್ಮಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ" "ಪರೋಪಕರಿಣೇಕೃತಃ" ಎಂಬಂತೆ ದಿವ್ಯಾಲಂಕಾರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯೊಡನೆ ಸಾಯುಜ್ಯವೆಂಬ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಿವಾಹವೆಂತಲೂ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಮಿಗೇಭೋಗ್ಯವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ನಿರತಿಶಯಾನಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿ 'ಪರಮಂ ಸಾಮ್ಯ ಮುಪೈತಿ' ಎಂಬ ಶ್ರುತಿ ಅರ್ಥಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನೊಡನೆ ಪರಮ ಸಾಮ್ಯವೆಂಬ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು, ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಅವತಾರವಾದ ಗೋದಾದೇವಿಯ ಜನ್ಮದಿನ ಈ ದಿವಸ. ಅವಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅವಳ ಕೃಪೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕು. ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ಸ್ವಾಮಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಭಕ್ತರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳೂ ಬಂದು ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು, ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವರೊಡನೆ ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು.

1972ನೆಯ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ 23ನೆಯ ತಾರೀಖು ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಹಯಗ್ರೀವ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೇವರ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕವಾದ ಮೇಲೆ, ವಜ್ರದ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನೂರಾರು ಭಕ್ತರು ಬಂದು ದೇವರನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇಜ್ಯಾರಾಧನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಭಾಗವತಾರಾಧನೆ. ಅನಂತರ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ತಾಂಬೂಲ ವಿನಿಯೋಗ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಅವತಾರದ ಮಹಿಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಮೋಘ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು ಅವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಾವತಾರ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದುದು. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವೇದವೇ ಮೂಲ. ಈ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಶ್ರಿಯಃ ಪತಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನೇ ಕಾರಣನು. ಅವನೇ ಜ್ಞಾನದಾತ. ಅವನ ಕೃಪೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅವನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಋಷಿಗಳು, ಭಕ್ತರು ಎಲ್ಲ ಆಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವರೂಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನಪಡೆದು ಶಾಶ್ವತ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಆಧಾರಭೂತವಾದ ಅವತಾರ ಇದು.

ಹಯಗ್ರೀವ ಉಪಾಸನವು ವೇದಕಾಲದ ಋಷಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಯಗ್ರೀವಾವತಾರದ ಮಹಿಮೆ ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರವರು ರಚಿಸಿರುವ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಗವದ್ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಯಾಸ್ಯನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೊದಲ ಪದ್ಯವೇ ಹೀಗಿದೆ.

ಉಯರ್ವರ ಉಯರ್‌ನಲ ಮುಡೈಯವ ಯವನವ, ಮಯರ್ವರ ಮದಿನಲ ಮರುಳಿನ ಯವನವ,
ಆಯರ್ವರು ಮಮರರ್ ಕಳಧಿಪತಿ ಯವನವ, ತುಯರರು ಶುಡರಡಿ ತೊಳುದಳ್ಳಿ ಮನನೇ !"

ಅಪ್ರಮೇಯವಾದ ಮಹಾತ್ಮೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ನಿರತಿಶಯಾನನ್ದ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರ ಧ್ವಂಸಕನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯ ತೇಜಃ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಚೇತನರಿಗೆ ಭಕ್ತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವವನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಸೂರಿಗಳಿಗೆ ನಿಯಾಮಕನಾಗಿಯೂ, ಶ್ರಿಯಃ ಪತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವ ಚೇತನರ ಸಂತಾಪಹರವಾದ ಪಾದಾರವಿಂದವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀ ಹಯಾಸ್ಯನ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡು, ಎಲೈ-ಮನಸ್ಸೇ !

ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧದ ಕೊನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ

ಮುನಿಯೇ ನಾನ್ಮುಕನೇ ! ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪಾ ! ಎಂಪೊಲ್ಲಾ
ಕ್ಕನಿವಾಯ್ ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ ಕರುಮಾಣಿಕ್ಕಮೇ ಯೆಂಕಳ್ವಾ
ತ್ತನಿಯೇ ನಾರುಯಿರೇ ಯೆಂತಲೈ ಮಿಶೈಯಾಯ್ ವನ್ಪಿಟ್ಟು,
ಇನಿನ್ನಾ ಪೋಕಲೊಟ್ಟೇ ಒನ್ರುಂ ಮಾಯಮ್ ಶೆಯ್ಯೇಲೆನ್ಮೆಯೇ ||

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಇಲ್ಲಿ ಮುನಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದವನು ಹಯಗ್ರೀವಸ್ವಾಮಿಯೇ ವಿನಹ ಇನ್ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಲ್ಲವೂ, ಹಯಾಸ್ಯನನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಸಕ್ತನಾದವನು. ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರರಿಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮನಾದವನು. ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನು. ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನು, ಮಾಯಾ ಚೇಷ್ಟಿತನು, ಇಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯು ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ನಿಂತರೆ, ಬಿಡುವೆನೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆನು. ಇಂತಹ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಹಯಾಸ್ಯನೇ ನನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಬೇಡ ಎಂದು ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಯಗ್ರೀವ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳವಿಗ್ರಹ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡಿರುವರೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಆಳ್ವಾರರು, ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನೈನೋಕ್ಕಿ ಮಡವಾಳೈ ಮಾರ್ಬಿಲ್ ಕೊಂಡರಿಯ ಮಾಧವಾ !
ಕೂನೇ ಶಿದೆಯ ಉಂಡೈವಿಲ್ ನಿಲತ್ತಿಲ್ ತೆರಿತ್ತಾಯ್, ಗೋವಿಂದಾ !
ವಾನಾರ್‌ಶೋದಿ ಮಣಿವಣ್ಣಾ ಮದುಶೂದಾ ನೀ ಅರುಳಾಯ್
ರ್ಉತೇನೇ ಮಲರುಂತಿರುಪ್ಪಾದಂ ಶೇರುಮಾರ್ ವಿನೈಯೇನೇ ||

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸದಾಹೊಂದಿ ಮಾಧವನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನೇ ! ಗೂನಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಸುಂದರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರೂಪಿಯಾದ ಗೋವಿಂದಾ ! ನೀಲ ಮೇಘವರ್ಣನಾಗಿ ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾನಮಾಡುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಪುಷ್ಪಸದೃಶವಾದ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ ಕೃಪೆಮಾಡು ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ಆಳ್ವಾರರು ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ಷೀರಸಾಗರತರಂಗಶೀಕರಾಸಾರತಾರಕಿತಚಾರು ಮೂರ್ತಯೇ
ಭೋಗಿಭೋಗಶಯನೀಯಶಾಯಿನೇ ಮಾಧವಾಯ ಮಧುವಿದ್ವಿಷೇ ನಮಃ !

ಕ್ಷೀರಸಾಗರದ ಶೀತಲವಾದ ತರಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಷಶಯನನಾಗಿ ಮಧು ಕೈಟಭರನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತನೂ ಮನಮೋಹನಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ದಿವ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಹಯಾಸ್ಯನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂದರು ಕುಲಶೇಖರಾಳ್ವಾರರು.

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ತಿರುಮಂಗೈಯಾಳ್ವಾರರು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧದ ಐದು ಮತ್ತು ಏಳನೆಯ ಶತಕಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಾವತಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ವೇದಾಪಹಾರ ಗುರುಪಾತಕ ದೈತ್ಯಪೀಡಾ | ದ್ಯಾಪದ್ವಿಮೋಚನ ಮಹಿಷ್ಪಫಲಪ್ರದಾನೈಃ ||
ಕೋನ್ಯಃ ಪ್ರಜಾ ಪಶುಪತೀ ಪರಿಪಾತಿ ಕಸ್ಯ | ಪಾದೋದಕೇನ ಸಶಿವಸ್ಸಶಿರೋಧೃತೇನ ||

ಎಂದರು ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರು.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯರಾದ ಪರಾಶರ ಭಟ್ಟರು ರಂಗರಾಜ ಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಧು ಕೈಟಭಶ್ಚೇತಿರೋದ್ಧಂ ವಿಭೂಯ ತ್ರಯೀ ದಿವ್ಯ ಚಕ್ಷುರ್ವಿಧಾತುರ್ವಿಧಾಯ |
ಸ್ಮರಸ್ಯಂಗ | ರಂಗಿಸ್ತುರಂಗಾವತಾರಃ ಸಮಸ್ತಂ ಜಗಜ್ಜೀವಯಿಷ್ಯಸ್ಯ ಕಸ್ಮಾತ್ ||

ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಉಪಾಸನೆಯ ಫಲವು ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಾರಾದಾದೇವಿಯಿಂದ ಲಭಿಸಿತು. ಇಂತಹ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಬಹುಕಾಲ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅನಂತರ ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿ, ಶ್ರೀಮನ್ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರ ವಶವಾಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಪುತ್ರರಾದ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಜೀಯರಿಗೆ ಆರಾಧನೆಗಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶ್ರೀ ಹಯಾಸ್ಯನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹವು, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದ ಯತಿವರ್ಯರಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಈ ಚರಿತ್ರಾತ್ಮಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಆಂಧ್ರಪೂರ್ಣರು ಯತಿರಾಜ ವೈಭವದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯದ್ಭಾಷ್ಯ ಮಾವೃತ್ಯ ನಿಧಾಯ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಮೇತತ್ ವರಭಾಷ್ಯಕೃತ್ಭಂ |
ಇತೀಚ ತಸ್ಮೈ ಪ್ರದದೇ ಚ ದೇವೀ ಭಾಷ್ಯಂ ಹಯಗ್ರೀವಮಪಿ ಸ್ವಕೀಯಂ ||

ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವತೆಯಾದ ಹಯಗ್ರೀವಾನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ವೈಷ್ಣವಾಗ್ರೇಸರರಾದ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಿಲ್ಲದೆ, ಶ್ರುತಿಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ

ನಾಥೋಪಜ್ಞಂ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ಬಹುಭಿರುಪಚಿತಂ ಯಾಮುನೇಯ ಪ್ರಬಂಧೈಃ
ತ್ರಾತಂ ಸಮ್ಯಗ್ಯತೀಂದ್ರೈಃ ಇಹನಿಖಿಲತನುಃ ಕರ್ಶನಂ ದರ್ಶನಂ ನಃ ||

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಹಯಗ್ರೀವ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವದಿವ್ಯಪಾದುಕಾಸೇವಕ ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಯತೀಂದ್ರರು, ಹೀಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಷ್ಯಂ ಯಸ್ಯ ನಿಶಮ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮುನೇಃ ಕೌತೂಹಲಾತ್ ಭಾರತೀ
ಸೂತ್ರಾಣಾಮಿದಮುತ್ತಮಂ ವಿವರಣಂ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯಮಾನಾನುಗಂ |
ವಾಗೀಶಸ್ಯ ನಿಜಪ್ರಿಯಾಯ ನಿಖಿಲಾ ವೇದಾ ಪ್ರದಾತುಶ್ಶುಭಾಂ
ಮೂರ್ತಿಂ ಸ್ವೇನ ಸದರ್ಚಿತಾಂ ಸಮದದಾದ್ಯಸ್ಮೈ ಸಜೇಯಾನ್ಮುನಿಃ ||

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ತಮಗೆ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಗಳು ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆಂದೂ, ಅದರಿಂದಲೇ ತಮಗೆ ಗ್ರಂಥರಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಅವರು. ಸ್ವಾಮಿಯೇ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಾಗ್ರೂಪಿಯಾಗಿ ಸಕಲವೇದಾರ್ಥಸಾರವನ್ನೂ, ತತ್ವಗಳನ್ನೂ, ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಅವನೇ ವಕ್ತನೂ ಬೋಧಕನೂ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

"ವಕ್ತ್ರೇತಸ್ಯ ಸರಸ್ವತೀ ಬಹುಮುಖೀ ಭಕ್ತಿಃ ಪರಾಮಾನಸೇ |
ಶುದ್ಧಿಃ ಕ್ವಾಪಿತನೌ ದಿಶಾಸು ದಶಸು ಖ್ಯಾತಿಃ ಪರಾಜೃಂಭತೇ ||"
"ಹೃದ್ಯಾಃ ಹೃತ್ಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನರಸಿಕ ಹಯಗ್ರೀವ ಹೇಷೋರ್ಮಿಘೋಷಃ"
"ಜಿಗೀಷಿತೋವಿಮೇ ಕರಿತಾರ್ಕಿಕೇಂದ್ರಾ ಜಿಹ್ವಾಗ್ರಸಿಂಹಾಸನ ಮಭ್ಯುಪೇಯಾ"
"ಆಧಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವಮುಪಾಸ್ಮಹೇ"

ಇತ್ಯಾದಿ ಉಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂವತ್ತೊಂದು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು, ಹಯಾಸ್ಯನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವನ ರೂಪಧ್ಯಾನ ಪದವಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಕೃಪೆಯಿಂದ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುದ್ರಾಂ ಕರಸರಸಿಚ್ಹೈಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಶಂಖಿಚಕ್ರೇ
ಬಿಭ್ರದ್ಧಿನ್ನ ಸ್ಫಟಿಕ ರುಚಿರೇ ಪುಂಡರೀಕೇ ನಿಷಣ್ಣಃ
ಆಮ್ಲಾನ ಶ್ರೀರಮೃತ ವಿಶದೈ ರಂಶುಭಿಃ ಪ್ಲಾವಯನ್ಮಾ
ಮಾವಿರ್ಭೂಯಾದನಘ ಮಹಿಮಾ ಮಾನಸೇ ವಾಗಧೀಶಃ ||

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಹಯಾಸ್ಯನು, ಒಂದು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಒಂದು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶ ಮುದ್ರೆಯನ್ನೂ, ಐಡಗೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಹಿಡಿದು, ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದು ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನುಪದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗತಾನೆ ಒಡೆದ ಸ್ಫಟಿಕ ಮಣಿಯಂತೆ ಶುಭ್ರವೂ, ಸ್ವಚ್ಛವೂ, ಧವಳವೂ ಆದ ಮನೋಹರವಾದ ಬಿಳಿಯ ತಾವರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತನಾದ ಹಯಗ್ರೀವನು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ವಿರಾಜಮಾನನಾಗಿದ್ದಾನೆ 'ಅಮ್ಲಾನ ಶ್ರೀಃ' ಎಂಬುದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಎಂದೆಂದೂ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತಳಾಗಿಯೇ ಇರುವಳೆಂದೂ, ಕುಂದದ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ನಿತ್ಯಯೋಗ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಇರುವುದೆಂದೂ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವನಾದ ಹಯಾಸ್ಯನ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷಗಳು ಅಮೃತಾಯಮಾನವಾಗಿ ನಮಗೆ ಉಜ್ಜೀವಕವಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ದೇವದೇವನು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ, ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹದ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಎಂದು ಆಚಾರ್ಯರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಿರ್ಧಾರಣ ಸಾರ್ವಭೌಮರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಆರಾಧಿಸಿ, ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರ ಅರ್ಚಾಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಂದು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಶ್ರೀ ಹಯಾಸ್ಯನೇ ಕರುಣಿಸಲಿ, ಎಂದು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು.

ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರ ಪ್ರಾಚೀನ ಶ್ರೀಮಠವೂ, ದಕ್ಷರೂ, ವಿಚಕ್ಷಣರೂ, ಅನುಭವಿಗಳೂ, ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳೂ ಆಗಿರುವ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಇರುವಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು, ಶಿಷ್ಯಾನುಗ್ರಹವೂ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಚಾರವೂ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕರುಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ
ಮಹಾದೇಶಿಕರ ಧರ್ಮ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಯಾತ್ರಾ
19-3-73 ರಿಂದ 39-4-73

ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನ

ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕ ಸುಧಾ ಸ್ವಾದಿನೀ ಸಭೆಯು ಬಿಹಾರ್ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶ್ರಾಂತ ಗೌವರ್ನರ್ ಶ್ರೀ ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠಾಧೀಶರನ್ನು ತಿರುಪತಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಂಡು, ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದಯ ಮಾಡಿಸಿ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು 18-3-73ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದು, ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಇಜ್ಯಾರಾಧನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸಾಯಂಕಾಲ 8 ಘಂಟೆಗೆ ಚಿತ್ತೂರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಸೇರಿದರು.

ಚಿತ್ತೂರು ಶ್ರೀ ರಾಮನಿವಾಸ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ವೈಭವಪೂರಿತವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಮಂಡಳಿಯ ವಿಶಾಲವಾದ ಭವ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆತಂದರು. ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರಿಗೆ ವಜ್ರದ ಡೋಲೋತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು. ದೇವರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ನೂರಾರುಮಂದಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದವರನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರ ಮಹಿಮೆ, ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಧಾನ ಅವತಾರವೆಂದು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ನೆರೆದಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗವಾದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅಂದರೆ 20-3-73ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಚಿತ್ತೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ತಿರುಪತಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕುಘಂಟೆ. ಗೋವಿಂದರಾಜ ಪಟ್ಟಣದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾಸ್ವಾದಿನೀ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತಿರುಮಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಆಫೀಸರು, ಶ್ರೀ ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು, ಇತರ ಪುರಪ್ರಮುಖರು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಭವ್ಯವಾದ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ಶ್ರೀಮಠದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ, ವೈಭವಯುತವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಕುಶಲ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಹಾರ, ಪುಷ್ಪ, ಫಲ ಸಮರ್ಪಣೆಯಾದ ನಂತರ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಮೇನಾದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ, ಭಲ್ಲೆ, ನಡುಚಪ್ಪರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಮೇತ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತು ಇಂತಹ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನೋಡಿ ಬಹುಕಾಲವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಮೈಲಿದೂರವಿತ್ತು. ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅಫೀಸರು, ಶ್ರೀ ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಕೀಲರು, ಪುರಪ್ರಮುಖರು, ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಹುಮಂತಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಉತ್ಸವವು ಗಾಂಧಿರಸ್ತೆ, ರಥದಬೀದಿ, ಮೂಲಕ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೊಡ್ಡ ಗೋಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಬರುವವೇಳೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶತಗೋಪುರ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಅರ್ಚಕರು, ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಗೋಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಮೇತ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧಿ, ಆಂಡಾಳ ಸನ್ನಿಧಿ, ಪುಂಡರೀಕವಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನವರ ಸನ್ನಿಧಿ, ಇತರ ಆಳ್ವಾರಾಚಾರ್ಯರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ದರ್ಶನಪಡೆದು, ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಪುನಃ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠವನ್ನು ಸೇರುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಯಗ್ರೀವಸ್ವಾಮಿಯ ಆರಾಧನೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಛತ್ರಿ ಚಾಮರ, ಬಾಜಾಭಜಂತ್ರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ವೈಭವ ಪೂರಿತವಾದ ಕಳೆಯನ್ನು ನೀಡಿದವು.

21-3-73ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನೆ ಆದ ಮೇಲೆ 3-15 ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ತಿರುಚ್ಚಾನೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಊರು ಇನ್ನು ಎರಡು ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರ ಇದೆ ಎನ್ನುವಾಗ, ಪಂಚಮ ತೀರ್ಥಪಡಿ ಮೋಡೆ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಸಮಸ್ತ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಅರ್ಚಕರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು, ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ, ವೇದಪಠಣ ವಾದ್ಯಘೋಷ, ಆಚಾರ್ಯ ಘೋಷಣೆ ಸಮೇತ, ತಿರುಚ್ಚಾನೂರು ನಾಲ್ಕು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆತರಲಾಯಿತು. ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಡೆ ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ಮರ್ಯಾದೆ, ಆರತಿ, ಫಲಪುಷ್ಪ ಸಂಭಾವನಾದಿಗಳನ್ನು ಭಕ್ತರು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ವೈಭವಪೂರಿತ ಉತ್ಸವವು ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮ್ಮನವರ ದೊಡ್ಡ ಗೋಪುರದ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಹಾದ್ವಾರವು ಇನ್ನೂ ನೂರುಗಜ ದೂರವಿದೆಯೆನ್ನುವಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶತಗೋಪುರ, ಪರಿವಟ್ಟ, ಮಾಲೆಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು, ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಪರಿವಟ್ಟ ಸಮೇತ ಅಮ್ಮನವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು ಮಂಗಳಾಶಾಸನಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಸ್ತುತಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಅರ್ಚನೆ ಆಯಿತು. ಶ್ರೀಮಠದ ಪರವಾದಿ ತಂದಿದ್ದ ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಮಂಗಳಾರತಿ, ಮಾಲೆ, ಪರಿವಟ್ಟ, ತೀರ್ಥ ವಿನಿಯೋಗ ಆದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಸುಮಾರು 10-15 ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ಅಮ್ಮನವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಸುಂದರರಾಜಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ತೀರ್ಥ, ಮಾಲೆ, ತುಳಸಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ, ಬಾಜಾಭಜಂತ್ರಿ ಸಮೇತ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಮಂಡಿಸಿದರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸಂಪತ್ಕುಮಾರ ಭಟ್ಟರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಕತೆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಇಲ್ಲಿಯ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮ್ಮನವರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಿದರು. ಅಮೇಲೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಸವದಿಂದ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಪುನಃ ತಿರುಮಡ್ಯೆ ಕ್ಷೇತ್ರದವರೆಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತಿರುಚ್ಚಾನೂರು ಭಕ್ತರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಗೋವಿಂದರಾಜಪಟ್ಟಣ ಸೇರಿದರು. ಅಂದಿನ ಉತ್ಸವವು ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು.

22-3-73ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನವಾದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ತಿರುಮಲೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸುಧಾಸ್ಥಾದಿನೀ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿರುಮಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಆಫೀಸರು, ಇತರ ಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ನೆರೆದಿದ್ದು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತರು. ಕುಶಲ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಶಠಾರಿ, ಮಾಲೆ, ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ, ಬಾಜಾಭಜಂತ್ರಿ ಸಮೇತ ಉತ್ಸವವು ನೇರವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತಿರ ಛತ್ರಿ, ಛಾಮರ, ಬೆಳ್ಳಿದಂಡ-ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬಂಗಾರ ಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ದೇವರ ಗರ್ಭಗುಡಿಗೆ ಬಂದರು. ದೇವರಿಗೆ ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿ ಆಯಿತು ಮಾಲೆ ಪರಿವಟ್ಟ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ತೀರ್ಥ, ತುಳಸಿ, ಶ್ರೀಪಾದರೇಣು ವಿನಿಯೋಗವಾಯಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರಿಗೆ 24 ಮೊಳದ ರೇಷ್ಮೆ ಉಡುವ ಧೋತ್ರ, 12ಮೊಳದ ಹೊದೆಯವು ವಸ್ತ್ರ, ವಕ್ಷಸ್ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರುವ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ಎರಡು ರೇಷ್ಮೆ ಲಂಗ, ಉಭಯನಾಚ್ಯಾರ್ ಸಮೇತ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿರುವ ಉತ್ಸವ ದೇವರಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಮಗುಟ, ಸೀರೆ, ದ್ವಾರಪಾಲಕರಿಗೆ ಪಂಚೆ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವರಿಗೂ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳ ಪರವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿರುವ ದೇವರುಗಳನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ. ತೀರ್ಥ, ತುಳಸಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಗೋಪುರದ ಬಳಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ, ಬಾಜಾಭಜಂತ್ರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ಗುರುಗಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ನಾಲ್ಕು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದಲ್ಲಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು. ಮೆರವಣಿಗೆ ವೈಭವಪೂರಿತವಾಗಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀಮಠದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಅಂದು ಇದೊಂದೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಉತ್ಸವ. ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಠದಿಂದ ವಾದ್ಯ ಸಮೇತ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕಲ್ಯಾಣೋತಸವ ಆದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಮಠದ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಬೀದಿ ಉತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಏಳುವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಾದ್ಯ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಪೂಲಂಗಿ ಸೇವೆಗಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದು ದೇವರನ್ನು ಪುಷ್ಪದಿಂದಲೇ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪುಷ್ಪದ ಕಿರೀಟ, ಪುಷ್ಪಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಹಸ್ತ ಎಲ್ಲವೂ ಪುಷ್ಪವೇ. ಇತರ ಆಭರಣಗಳೊಂದನ್ನೂ ಧರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಂದಿನ ದರ್ಶನ, ಅತ್ಯದ್ಭುತ, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಆನಂದಕರ, ಅಮೃತಸಮಾನ, ಇಂತಹ ಆಕರ್ಷಯುತ, ದರ್ಶನಭಾಗ್ಯ ಸುಮಾರು 20 ನಿಮಿಷಕಾಲದವರೆಗೆ ದೊರೆಕಿತು. ದೇವರಿಗೆ ಧರಿಸಿದ್ದ 24 ಮೊಳದ ರೇಷ್ಮೆ ಧೋತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಶೇಷವಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಚಕರು ಹೊದಿಸಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿದರು. ಶೇಷ ವಸ್ತ್ರದೊಡನೆ, ಒಂದು ಶಾಲು ಮತ್ತು ಒಂದು ವಲ್ಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಜರಿ ರೇಷ್ಮೆ ಹಸಿರು ಪರಿವಟ್ಟ ಮತ್ತು ಐದು ಜೊತೆ ಪಂಚೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಅಂದರೆ 23-3-73 ಶುಕ್ರವಾರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರ ಅಭಿಷೇಕದ ದಿನ. ಅಂದು ಏಳೂಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀಮಠದಿಂದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ವಾದ್ಯಸಮೇತ ಉತ್ಸವವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಮಿತ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಗರ್ಭಗುಡಿಗೆ ದಯ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಸೇವಾರ್ಥಗಾರರು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ನಿಂತು ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅಭಿಷೇಕದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಶರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ತಿರುಮಲೆ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಮೂರು ದಿನವೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರ ವೈಭವ ಪೂರಿತ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ದಯಮಾಡಿಸುವಾಲೆಲ್ಲ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹು ಆದರದಿಂದ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿಯ ಏಕಾಂತ ಮಂಗಳಾ ಶಾಸನಕ್ಕಾಗಿ ಬಹು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು.

24-3-73ರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಶಾತ್ತುಮುರೈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿದಸಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದ ಸೇವೆಯಂತೂ ವೈಭವಪೂರಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ದಿವಸ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೈಸೂರು ಛತ್ರದ ಮ್ಯಾನೇಜರು ಗೋವಿಂದಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಛತ್ರಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ, ಅಲ್ಲಿಯ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಫಲ, ಪುಷ್ಪ ಸಂಭಾವನೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕೈಂಕರ್ಯ ಪರರಾದ ಆರಾಮಮುದ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರ ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ತಿರುಮಲೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ತಿರುಪತಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ವೈಭವಪೂರಿತ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಛತ್ರೀ ಚಾಮರ, ಬಾಜಾಭಜಂತ್ರಿ ಸಮೇತವಾದ ಉತ್ಸವ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಯುತವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ತ್ಯಾಗರಾಜ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಉತ್ಸವ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಏಳು ಘಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ವಿಶಾಲವಾದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪುರಪ್ರಮುಖರೂ, ಸುಧಾಸ್ವಾದಿನೀ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ, ಸತ್ಸಂಗ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಸಂಘ, ಕಲಾಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾದಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ವೇದಾಂತದೇಶಿಕಸುಧಾಸ್ವಾದನೀ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ "ಇದಮಪಿ ಸರ್ವವಿದಿತಂ ಯತ್ ಚತುರ್ದಶ ಶತಾಬ್ದ್ಯಾ ಆರಭ್ಯ ಐಷಮಸ್ತನ ಶತಾಬ್ದೀ ಪರ್ಯನ್ತಂ ಸರ್ವೇಪಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಃ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯವದನ ಭಕ್ತಾಃ, ಸನ್ತಃ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಯಮೀಂದ್ರ ಪರಂಪರಾನುಗೃಹೀತೋಪದೇಶಭಾಜಃ ಸ್ವಾಚಾರ್ಯಾಣಾಂ ದಿವ್ಯದೇಶಾಂತರಗಮನಜಂ ವಿರಹಮನಹಮಾನಾಃ ತತ್ರೈವ ಮಹೀಶೂರಪುರ್ಯಾಂ ಶಾಶ್ವತಮಠಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೇನ ಶಾಶ್ವತಾಧಿವಾಸಂ ಪರ್ಯವೀಕ್ಷಪನಂ ಇತಿ, ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಯತೀಂದ್ರ ಪರಂಪರಾಯಾಂ ಪ್ರಾಯಃ ಕತಿಪಯೈರೇವಾನುಭೂತಂ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಿವ್ಯದೇಶ ಶುಭಾಶ್ರಯಂ ಮಂಗಳಾಶಾಸನಂ ತತ್ರ ಭವದ್ಪಿರಾಚಾರ್ಯಪಾದೈರನು ಭೂಯಾತ್ ಇತಿ ಯತ್ ತತ್ ಭವತಾಮನಿತರಸಾಧಾರಣಂ ಭಾಗ್ಯಂ ವೈಭವಂ ಚ ಭೂಯಸ್ತಮಾಂ ಪ್ರಕಾಶಯತಿ".

ತಿರುಪತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಪಿಸಿದ ತಮಿಳುಭಾಷೆ ಭಿನ್ನವತ್ತಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ:

"ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಮಠದ ಮೊದಲ್ ಮೊದಲಾಹ ನಿರ್ವಹಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟ ಇಡಂಗಳುಳ್ ಇರಂಡಾವದಾಹತ್ತಿಗಳುಂ ತಿರುಪ್ಪದಿಯಾಲ್, ಸತ್ಯಂ, ಶಾಂತಂ, ಶಿವಂ, ಸುಂದರಂ ಎನ್ನುಂ ಅಡಿಪ್ಪಡೈಮದಾಪ್ಪುಗಳಿಲುಂ ಉಲಹಂಗಳನೈತ್ತುರಕ್ಕುಂ ಒರೇ ಕುಟುಂಬಂ ಎನ್ನುಂ ಶೀರಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯತ್ತಿಲುಂ ಉರುದಿ ಯಾಹ ನಂಬಿಕೆಕ್ಕೊಂಡು ಕಲೆಕಲ್ವಿ, ಸಮೂಹಸೇವೈ, ಆದಿಯವೈವಾಯಿ ಲಾಹ ಮನಿದರ್ನಿ, ಸಮೂಹಕಲಾಚಾರ ಅನ್ಮಿಗಮೇಂ ಪಾಟ್ಟರ್ಕುಂ, ಮುಳುವರ್ಚಿಕ್ಕುಂ ತನ್ನೈ ಪಣೆತ್ತಕೊಂಡು ಯಳಿಯ ಮೊರೆಯಿಲ್‌ತೊಂಡು ಪುರಿಂದವರುಂ ಎಂಗಳದ್ ತಿರುಪತಿ ಕಲಾಶಾಲ ಸಂಘಂ ತಂಗಳಕ್ಕೆ ವೇರ್ತವಳಂಗಂ ಅರಿಯವಾಪ್ಪೈ ಎಂಗಳಕ್ಕು ಅರುಳಿಯ ತಂಗಳಕ್ಕೆ ಎಂಗಳಂ ಪಣಿವಾಣ ಮಣಕ್ಕುಂ".

ತಿರುಪತಿ ಸತ್ಸಂಗದ ಪರವಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾ ಸುಸ್ವರ ಗೋಪೋಲ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ:

"ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಉತ್ಕಟ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಮಠವು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವುದು. ಆ ಮಠದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಯತಿವರ್ಯರೆಲ್ಲರು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯೂ ವೈರಾಗ್ಯನಿಧಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಕವಿಸಾರ್ವಭೌಮರಾಗಿಯೂ, ಸಿದ್ಧಾನ್ತ ಪ್ರವಚನದಕ್ಷರಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯಾರಾಧನಪರರಾಗಿಯೂ, ಗ್ರನ್ಥಕಾಲಕ್ಷೇಪ ವಿಚಕ್ಷಣರಾಗಿಯೂ, ಇರುವುದು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪರಮಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಚತುಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರೂ, ಸದಾಚಾರಸಂಪನ್ನರೂ ಆಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನ ವಹಿಸಿದ ಅತಿ ಶೀಘ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಪುರುಷರಿಂದ ಸೇವಿತವಾದ ಈ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಪರಮಪಾವನರಾದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ತಿರುಪತಿ ಮಹಾಜನರು ಪುನೀತಾರಾದೆವು."

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತೆಲಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆಕಾಲ ಉಪದೇಶ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ನೆರೆದಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೇಳಿದರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾ ಅಣ್ಣಾದೂರು ವರಧಾಚಾರ್ಯರು ಹಯಗ್ರೀವ ಅವತಾರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಉತ್ಸವವಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಮತ್ತು ವೈಭವಯುತ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು.

ತಿರುಪತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ನಾರಾಯಣವನಂ ಎಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು 25-3-73ರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನವಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ನಾರಾಯಣ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯು ಮೊದಲು ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮ್ಮನವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ದೇವರ ಕೈಗೆ ಆಗ ಕಟ್ಟಿದ ಕಂಕಣ ಇನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ದೇವಾಲಯ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಪದ್ಮಾವತಿ, ಆಂಡಾಳ್, ಶ್ರೀರಾಮ, ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ, ಮತ್ತು ಅಳ್ವಾರಾಚಾರ್ಯರ ಸನ್ನಿಧಿಗಳಿವೆ ಇಲ್ಲಿ. ಊರಿನ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು, ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರು, ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರು, ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ದೇವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ದೇವರ ಸೇವೆ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಪುತ್ತೂರಿನ ವೈಶ್ಯ ಮಹಾ ಮಂಡಳಿಯವರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಫಲಪುಷ್ಪ, ಸಂಭಾವನೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಫಲಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು.

ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸುಧಾ ಸ್ವಾದಿನಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸರ್ವಶ್ರೀ ವಕೀಲ್ ದೊರೆರಾಜ್, ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ, ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯರ್ ಮತ್ತು ರಂಗಾಚಾರ್, ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರನ್ನು ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ, ವಜ್ರದಡೋಲೋತ್ಸವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವ ಯುತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದರು. ತಿರುಚ್ಚಾನೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಭಟ್ಟರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ನೆರೆದಿದ್ದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಶಿಷ್ಯರನ್ನೂ ಕುರಿತು ಉಪದೇಶ ಭಾಷಣ ಇತ್ತರು.

ತಿರುಪತಿ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರ ಪ್ರಾಚ್ಯಕಲಾಶಾಲಾ ಶ್ರೀ ಪಾಂಚರಾತ್ರ ರಘುನಾಥಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಲಾಶಾಲ ಸಭಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಕುಸುಮಾಂಜಲಿರೂಪವಾದ ಕೆಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಫಲಪುಷ್ಪ ಸಂಭಾವನೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಕುಸುಮಾಂಜಲಿಯ ಒಂದೆರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಸಂಸಾರದಾವಪರಿತಪ್ತಹೃದಾಂ ಪ್ರಶಾಂತ್ಯೈ
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸವಿಭ್ರಮಕಟಾಕ್ಷವಶೇನ ಶಶ್ವತ್ |
ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಹೃದಯಾಬ್ಜಭವಾಮನಂತಾಂ
ದೇವೀಮನಲ್ಪ ಮಹಿಮಾಂ ಕರುಣಾಮುಪಾಸೇ ||
ತ್ರಿದಂಡಿ ರಾಮಾನುಜ ಸಂಯಮೀಂದ್ರಾತ್
ಉದ್ದಂಡವಾದಹವ ಬದ್ಧ ಶೂರ್ಣಾ |
ಋತೇ ಸ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೃತೇ ಕ್ಷಮಃ ಕಃ
ಮತಾಂತರೋಪದ್ರುವ ನಾಶನಾಯ ||
ಯಸ್ಯನ್ಯಾಸಿ ಮುನಿಃ ಯಮಾಹುರನಘಾ ರಾಮಾನುಜಾರ್ಯಂ ನವಂ
ಯೇನಾಸ್ತಿಕ್ಯಗತಿಶ್ಚಕಾಸ್ತಿ ಸುಧಿಯೋ ಯಸ್ಮೈ ನಮಂತವನ್ನಹಂ |
ಯಸ್ಮಾತ್ಪುಣ್ಯತಮಾಧರಾಸುವಿದಿತೋ ಯಸ್ಯ ಸಮಂತವನ್ನಹಂ |
ಯಸ್ಮಾತ್ಪುಣ್ಯತಮಾಧರಾಸುವಿದಿತೋ ಯಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವಂ ಪರ್ಣ
ಯಸ್ಮಿ ಶ್ರೀಪತಿ ದಿವ್ಯಭೂತಿರಧಿಕಾ ಸ ತ್ವಂ ಪ್ರಸೀದ ಪ್ರಭೋ ||

ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು 25-3-73 ರಿಂದ 31-3-73ರವರೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ ಕಾಲ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಅಭಿಗಮನಾರಾಧನ, ಅನಂತರ ಸಮಾಶ್ರಯಮ, ಭರನ್ಯಾಸ, ಮತ್ತು ಇಜ್ಯಾರಾಧನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

29-3-73 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು. ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರ, ಪಾಂಚರಾತ್ರಾ ಗಮ-ಇತ್ಯಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ನಡೆಯಿತು. "ಸ್ರೀಕಲ್ಯಾಣಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೆ" 'ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭೂಷಣ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನೂ, ವಕೀಲಂ ದೊರೆರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ 'ಸಂಪ್ರದಾಯಧುರಂಧರ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ದಯಪಾಲಿಸಿ ಜರತಾರಿ ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿದರು. ನೆರೆದಿದ್ದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದೇ ಸಮಯ ತಿರುಮಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಆಫೀಸರು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ I.A.S. ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ವೇದಾಂತವಿಚಾರವಾಗಿ, ವಿದ್ವಾ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಗೂ; ವಿದ್ವಾ ವರದಾಚಾರ್ಯರಿಗೂ ನಡೆದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೂಪವಾದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ವೈಭವವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಆಶ್ರಿತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರವಾಸ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಮದ್ರಾಸು ನಗರದ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರ ಸ್ವಾಗತಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, ನೇರವಾಗಿ ತಿರುಪತಿಗೆ ಬಂದು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಮದ್ರಾಸು ನಗರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 2-4-73 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವತ್ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕ ಆಹ್ವಾನವೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಆದರದ ಕರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು.

31-3-1973ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಘಟಿಕಾಚಲ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಷೋಲಿಂಗರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಬೆಟ್ಟದ ಅಡಿಪಾದದಲ್ಲಿರುವ ವಸಂತ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನೆ ಮುಗಿಸಿ, ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಗೋಪುರದ ಬಳಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅರ್ಚಕರು, ಪೂರ್ಣಕುಂಬ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ದೇವರಿಗೆ ನೂತನ ವಸ್ತ್ರ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿಯಾಯಿತು. ಅರ್ಚಕರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಮಾಲೆ, ಪರಿವಟ್ಟ, ಶೇಷವಸ್ತ್ರ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅಮ್ಮನವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು ದೇವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಅರ್ಚನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ, ಅರ್ಚಕರಿಗೂ ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ, ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಇಚ್ಯಾರಾಧನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಮದ್ರಾಸು ಮೈಲಾಪುರ ಬಾಲಾಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಜನಸಂದಣಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವತ ಗೋಷ್ಠಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ, ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲರಾದ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್, ವಿ.ಟಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಯಂಗಾರ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ದೇವನಾಥ್ ಮುಂತಾದ ಪುರಪ್ರಮುಖರೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಯಕರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರ ದೇವಾಲಯ, ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮಾಲೆ, ಪರಿವಟ್ಟ, ಶೇಷ್ಯೆಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಭಕ್ತರ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಇದ್ದು, ಅನಂತರ ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಮೇತ, ವೇದ, ಸ್ತೋತ್ರ ಪಾರಾಯಣ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಉತ್ಸವವಾಗಿ, ಆಳ್ವಾರ್‌ಪೇಟೆ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿ ದಿವ್ಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಶ್ರಮದ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಹಾರ್ದಿಕವಾದ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ಇಬ್ಬರು ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರ ಕುಶಲಸಂಭಾಷಣೆ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕವಾಗಿತ್ತು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆಶ್ರಮದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತಗೋಷ್ಠಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮದ್ರಪುರಿವಾಸರಸಿಕ ಆಸ್ತಿಕಲೋಕವು ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಹಾರ್ದಿಕವಾದ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ಸ್ತುತಿಪದ್ಯಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ರೂಪನಾದ ಕೆಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅದರ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕವು ಹೀಗಿದೆ:

ವೈರಾಗ್ಯಜ್ಞಾನಭಕ್ತ್ಯಾ ಚರಣಶುಭಗುಣಸ್ಯಾನ ವಂಶಾವತೀರ್ಣಾನ್
ಶಿಕ್ಷಾ ಸೌಕರ್ಯತುಷ್ಟಸ್ಯ ಗುರುಕರುಣಯಾ ಲಬ್ಧ ಸಾರ್ವಜ್ಞ್ಯ ರಮ್ಯಾ |
ಭಕ್ತ್ಯಾ ವಂದೇ ಮಹಿಶ್ರೀ ಹಯವದನ ಪತತ್ರ್ಯಾಣಸೇವಾರಜಜ್ಞಾ
ನೂತ್ನಾ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಾ ಪರಕಲನಪರ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ್ಯಾ ಯತೀಂದ್ರ್ಯಾ ||
ವೇದಾಂತದ್ವಂದ್ವ ಸಾರಾಮೃತಮಖಿಲ ರುಜಾಂ ನಾಶನಂ ಯೈರ್ನಿಪೀತಂ
ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಾಂಬುಧಿಃ ಪರತ್ಯಹಮಿಹ ಸುದೃಶಾಂ ಸಂಸದಾ ಕ್ರೀಡಿತೋ ಯೈಃ |
ಶಶ್ವತ್ ಗಾಢಾವಗೂಢಾ ಶ್ರುತಿಮಕುಟ ಗುರೋವಾರ್ವಾಕಂ ಸುರಸ್ಯಂದಿನೀಯೈಃ
ಯೈಃ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯಾಮಲಪದಕಮಲಂ ಪೂಜ್ಯತೇ ಲೋಕಹೇತೋಃ ||

ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಾಷಿರ್ಕ ತಿರನಕ್ಷತ್ರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಡೆಯುವ ವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ವತ್ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು 2-4-73ರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಉದ್ಘಾಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠಾಧೀಶರನ್ನು ತಿರುನಕ್ಷತ್ರ ಸ್ವಾಗತಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸಂಪ್ರದಾಯ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಗತಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾಂಡರನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನಸಮಾರಂಭ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ ಹೀಗಿತ್ತು:

"ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಭಾವವೂ, ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಕಲ್ಪವೂ, ಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೂ, ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷಶಬ್ದರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ, ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ, ರಹಸ್ಯವೂ ಆದ ಭಾವಗಳನ್ನು ಭಗವಾನ್ ವೇದವ್ಯಾಸರು, ಶಬ್ದ, ತರ್ಕ, ನ್ಯಾಯಸಲಕರಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಸಿ, ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ ದರ್ಶನವನ್ನು ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮದರ್ಶನ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಭಾಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷರೀತಿಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೂ ಇದೆ ಸೂತ್ರ ಭಾವ, ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ವೇದಾಂತಸಾರ, ವೇದಾಂತದೀಪ ಎಂಬ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ರಚಿಸಿ, ಅನಂತರ ಉದ್ದಾಮವಾದ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸೂತ್ರಾಧ್ಯಾಯನವು ಇದರಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದಗಿರುವ ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದ ವಿಚಾರಸರಣಿಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರೂ ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. 'ಯತ್ರಹಿ ದ್ವೈತಮಿವ ಭವತಿ ತತ್ ಇತರಂ ಪಶ್ಯತಿ. ಯತ್ರ ತು ಸರ್ವಂ ಆತ್ಮೈವಭೂತ್ ತತ್ ಕೇನ ಕಂ ಪಶ್ಯೇತ್ ಕೇನ ಕಂ ವಿಜಾನೀ ಯಾತ್', ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವೂ 'ಯಸ್ಮಿನ್ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ' ಎಂಬ ಈಶಾವಾಸ್ಯ ವಾಕ್ಯವೂ ಶರೀರಾತ್ಮಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತವೆಂದು ಹೆಸರು. ಶಂಕರಸಿದ್ಧಾಂತ ನಿರ್ವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ ವೃತ್ತಿಕಾರರಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದ, ಭಗವತ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಪುರಾತನವಾದುದು; ವೇದಸಮ್ಮತವಾದುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಭಗವತ್ಪಾದರೂ ಸಹ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕರಣ, ದಹರಾಧಿಕರಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

ಇಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತ ರಕ್ಷಣಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವನೂ ಕೈಗೊಂಡು ಇದನ್ನು ಭಗವತ್ಕೈಂಕರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಇಂತಹ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮಹೋಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನು ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾದ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ನಾರಾಯಣ ಸ್ಮೃತಿ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದರು.

ಈ ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿವಸ, ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂತಹ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 11-4-73 ಸಭೆಯ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಮುಕ್ತಾಯದ ದಿನ. ಅಂದೇ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವರ್ಷ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರ. ಅಂದಿನ ಗೋಷ್ಠಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಜನಸಂದಣಿಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಇರಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಮಂದಿಗೂ ಸಮಾರಾಧನೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದ ಪರವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ವಜ್ರದ ಡೋಲೋತ್ಸವವನನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಭೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿತ್ತು. ತಿರು ನಕ್ಷತ್ರ ಕೈಂಕರ್ಯ ಸಭೆಯವರು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೂ, ಸ್ರೀ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೂ ಫಲ, ಪುಷ್ಪ, ಮಾಲೆ ಸಂಭಾವನೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಸ್. ರಾಜನ್, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್, ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಂ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪುರಪ್ರಮುಖರು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಘಂಟೆಯ ಕಾಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಚಾರ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನ ಮಹಿಮೆ, ಅವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಆ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಭಾವ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅತ್ಯಮೋಘ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ನಗರದ ಪೌರರ ಪರವಾಗಿ, ಮೈಲಾಪುರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಂಡಿತರೂ, ವಕೀಲರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಓದಿದರು. ಪದ್ಯವು ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸಾರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.:

His Holiness, Sri Abhinava Ramanuja Bramhatantra Parakala Yateendra Maha Desikar of Mysore.

A Welcome in acrostic

Hail Sri Abhinava Ramanuja Parakala Yatindra Maha Desika

Archaka devoted of Lord Lakshmi Hayagreeva

Ishta-Devata of Nigamantha Maha Desika

Lovingly worshipped and loftily adored,

Shining Rajaguru of Karnataka Bhoopathies,

Revered Acharya in the hoary line of bramhatantra Paramacharya,

Illustrious head of ancient and reputed Parakala Mutt

Propagating Philoso[hy and Religion according to Desika's Cult.,

A warm and hearty welcome doth Madras etend to thee Respecful and reverntial, with Pranams at thy holy feet:

Afforded hast thou to us in distant Madras

Kindly and graciously, the boon and blessing

a rare opportunity to worship Lord

Hayagreeva sweet and supple

Like Ganga waters pouring on the head of a cripple

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Adding the reto the privilege of prostrating before thee,
Seeing thee in person, listening to thy words of wisdom
what great good could we have done in the past
As to qualify us for this soul's rich repast ?
May the gracious Lord confer on thee His great bounty
Tears and Tears to live there in peace and plenty.

Mylapore,
6-4-1973

Citizens of Madras

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾರೀಖು 2ರಿಂದ25ರ ವರೆಗೆ ಮದ್ರಾಸು ನಗರದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿವಸವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಭಕ್ತರು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರ ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೇ ನಡೆಯಿತು ಕೆಲವು ಭಕ್ತರು ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನಕ್ಕೇ ದೇವರನ್ನು ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ, ಅಭಿಷೇಕ, ಇಜ್ಯಾರಾಧನ, ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದ ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಡೆಯಿತು. ಮದ್ರಾಸ್ ನಗರದ ವಿಸ್ತರಣವಾದ ಮೈಲಾಪುರ, ವಿಲ್ಲಿವಾಕಂ, ಕೊಡಂಬಾಕಂ, ತ್ಯಾಗರಾಜನಗರ, ಅಡ್ಯಾರ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತರ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರ ಉತ್ಸವವೂ ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ಸವವೂ ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಭಕ್ತರು ದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಧರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ಚಕ್ರಾಂಕನ, ಪ್ರಪತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪದೇಶ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕಯುತವಾಗಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿನಿರೂಪಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಶರ್ಮ ಅವರು ಲಿಟಲ್ ಫ್ಲವರ್ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಲೀಕರು. ಶ್ರೀ ಮಠದ ಶಿಷ್ಯರು. ತ್ಯಾಗರಾಜನಗರದ ವಿಸ್ತರಣದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಐದು ಮಂದಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ, ಇಡೀ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು, ರಾತ್ರಿ ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ, ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕೆಂದೂ, ಅದೇ ದಿನ, ತಮ್ಮ ಐದು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಯರಿಗೂ ಶರಣಾಗತಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಬೇಡಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಂದವಾಗಿ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. 9-4-73 ರಂದು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಆರು ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವರೊಡನೆ, ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮರ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರ ಮನೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರ ಇದೆ ಎನ್ನುವಾಗಲೆ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೆ, ಕುದುರೆ, ಛತ್ರಿ, ಚಾಮರ ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಗುರುಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳನ್ನು ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿದರು, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ, ತೆಲಗು, ತಮಿಳು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯ ಸಂಗ್ರಹರೂಪವಾದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರು. ಈ ಏರ್ಪಾಡು, ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಯುತವಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಎಲ್ಲವೂ ಬಹು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಅವರ ಕನ್ನಡದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಹೀಗಿತ್ತು:

"ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ನೆಲೆವೀಡು ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯ. ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜರು ದೈವಭಕ್ತರು ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತರು. ಆ ಮಹಾರಾಜ ವಂಶದವರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದ ರಾಜಗುರು ಪರಂಪರೆಯೇ ಸ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಪರಂಪರೆ ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದ ಯತಿವರ್ಯರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಶ್ರಿತವತ್ಸಲ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರು ಆ ದೇಶವನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಆಗಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಯತಿವರ್ಯರ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಆ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು".

ಅವರ ಭಿನ್ನವತ್ತಳೆಯ ಕೊನೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕವು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿತ್ತು:

"ವೈರಾಗ್ಯಜ್ಞಾನಭಕ್ತ್ಯಾ ಚರಣ ಶುಭಗುಣಸ್ಥಾನ ವಂಶಾವತೀರ್ಣಾನ್
ನೂತ್ನಾನ್ ರಾಮಾನುಜಾರ್ಯಾನ್ ಪರಕಲನಪಟೂನ್ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಾನ್ ಯತೀಂದ್ರಾನ್ |
ಭಕ್ತ್ಯಾ ವಂದೇಮಹಿ ಶೀಲಘುಕುಸುಮ ಮಹಾಭಿಖ್ಯಯಾ ಖ್ಯಾತಿ ಭಾಜಃ
ಸದ್ಗ್ರಂಥಾನಾಂ ಪ್ರಕಾಶಾತ್ ಸಕಲಜನಹಿತಂ ಕುರ್ಮಆಚಾರ್ಯದೃಷ್ಟ್ಯಾ" ||

ಕೊಡಂಬಾಕಂ ಕಲ್ಯಾಣಮಂದಿರ, ವಿಲ್ಲಿವಾಕಂ, ಮಣಿಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರ, ತಿರುವಲ್ಲಿಕ್ಕೇಣಿ ವಸಂತಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪ ಮತ್ತು ದೇಶಿಕಭವನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀಯವದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಜನಸಂದಣಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಆ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಸಾರ್ಥಕ್ಯ, ಅವತಾರಮಹಿಮೆ, ಅತಹ ಅನಂತ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಯಗ್ರೀವಾವತಾರದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ - ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಉಪದೇಶ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಉತ್ಸವವನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಜನರು ಹಿರಿಹಿಗ್ಗಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದರು.

25-3-73 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ತಿರುವಳ್ಳೂರು, ಶ್ರೀ ಪೆರುಂಬೂದೂರು ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಮಂಗಳಾ ಶಾಸನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕಾಂಚೀಪುರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ತೂಪ್ಪಿಲ್ ಅಗ್ರಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ದೇವರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಕಾಂಚೀಪುರದ ಶ್ರೀ ಘಂಟಾವತಾರ ಸುದರ್ಶನಾಚಾರ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರಿಗೆ ವೈಭೂವಪೂರಿತ ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ ನಡೆಯಿತು. ಕಾಂಚೀಪುರದಿಂದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 30-4-73ರ ಸಾಯಂಕಾಲ ದಯ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಲವತ್ತೆರಡು ದಿವಸ, ದಿವ್ಯ ದೇಶಗಳ ಆರ್ಚಾವತಾರರೂಪ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿದರು. ತಿರುಪತಿ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನ ವೈಭವಪೂರಿತ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಭಕ್ತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸಿ, ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ ದೇವರ ದರ್ಶನಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಚಕ್ರಾಂಕನ, ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಉಪದೇಶಭಾಷಣ ಮುಂತಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ದಿಗ್ವಿಜಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ವಿಕಾರಿಸಂವಸ್ಸರ ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ 15 ರಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ರಚಿಸಿ, ಗೋಡೆಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವ ಶಾಸನದ ಶ್ಲೋಕಗಳು -

ಶ್ರೀಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣೌ ವಿಜಯೇತಾಂ -
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯನಮಃ || ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ ||
ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಗುರುಪರಂಪರಾಯೈ ನಮಃ ||

ಓಂ ಓಂ ಓಂ

ಸಾತ್ವಿಕರಾದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸು.

– ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ

ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವಾನ್, ದೇಶಿಕದರ್ಶನ ಚೂಡಾಮಣಿ, ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ
ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಸ್ವಚ್ಛಂದಂ ಡಾ|| ಎನ್. ಎಸ್ ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಅನಾದಿಯಾದ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟ್ಯನುಕೋಟಿ ಮಾನವರೂ, ಪಶು ಪಕ್ಷಿ ಮೃಗ ಸರೀಸೃಪಾದಿಗಳೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಜ್ಞಾತವಾದ ಆದರೆ ಅವರ್ಜನೀಯವಾದ ನಿಯಮದ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಜಗತ್ತು ವಿಚಿತ್ರವೂ, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವೂ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಮುತ್ತಿನ ಸತ್ತಿಗೆಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಿ ಸರ್ವರಿಂದ ಓಲೈಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ದತ್ತದರಿದ್ರನಾಗಿ ಅವನೆದುರು ನಿಂತು ಪಲ್ಗಿರಿದು ಅವನ ಬಾಯ್ದಂಬುಲಕ್ಕೆ ಕೈಯಾನುವನು. ಒಬ್ಬ ಸಬಲ, ಒಬ್ಬ ದುರ್ಬಲ, ಒಬ್ಬ ಸಂಯಮಿಯಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಲಂಪಟ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಆತ್ಮಸಾಧನೆಗನುಕೂಲವಾದ ವಾತಾವರಣ ಲಭಿಸುವುದಾದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಅಂಥ ಅವಕಾಶವೇ ಸಿಗದು! ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆಕಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ವರ್ಣದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಒಬ್ಬರಂತೆ ಒಬ್ಬರಿಲ್ಲ. ನಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದ ಕಡೆ ಜನಿಸಲು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಜನ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೈಮೀರಿದುದು. ಏಕೆ ನಾವು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಕೆಲಕಾಲ ಬಾಳಿದಂತೆ ನರಳಿ ಸಾಗಬೇಕು? ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಗದ ಈ ಹುಲು ಮನುಜ "ಕೋಽನ್ಯೋಽಸ್ತಿ ಸದೃಶೋಮಯಾ" ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ತೋರಬೇಕೆ? ಇದನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಇದು ಒಂದು ನಿಗೂಢವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ರಹಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಒದಗಿಸಿದ ಉತ್ತರವೇ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸ್ವರೂಪ

ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಲೋಕದ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ವೈಷಮ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ವಿಷಮತೆಗೆ ಜೀವರೇ ಹೊಣೆಯಂದು ಇದು ತಿಳಿಸುವುದು. ಸತ್ಕರ್ಮದಿಂದ ಸದ್ಭಾವ ಪ್ರೇರಿತನೂ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದ ದುರಾಚಾರಿಯೂ ದುರ್ಭಾವಯುತನೂ ಆಗುವನು. ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯವಾಗದು. ಹಾಗೆಯೇ ವೈಷಮ್ಯವೆಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಯತವಾದ ಕರ್ಮವು ಕಾರಣ. ದುಶ್ಶೀಲದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವ ಉನ್ಮಾರ್ಗಗಾಮಿ ಮತ್ತೂ ಅಧಃಪತನವನ್ನೂ, ಸತ್ಕರ್ಮನಿರತನಾದ ಪರೋಪಕಾರಿ ಅಧಿಕತರವಾದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನೆಂಬುದು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತಿರುಳು. 'ಪಾಪಃ ಪಾಪೇನ ಕರ್ಮಣಾ, ಪುಣ್ಯಃ ಪುಣ್ಯೇನ ಕರ್ಮಣಾ' ಇದು ಕರ್ಮದ ನಿಯಮ. ಜೀವನು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದಲೇ ತಾನೇ ಕಡಿಯಲಾಗದ ಬಲವಾದ ಸಂಕೋಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. 'ನಾನು ಬಲವಾದ ಸಂಕೋಲೆ ರಚಿಸಿದೆ. ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆದೇ ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿತ್ತು.' ಎಂದು ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರು ಸುಂದರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸುಕೃತ–ದುಷ್ಕೃತಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಗೆ ಜೀವನು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಿವೇಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಹೊರಗಿನವರು ಕಾರಣರಾಗದೆ ನಾವೇ ಆಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಭಾವನೆ, ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾದ ಫಲವನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಏನಾಗುವುದೆಂಬುದು ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ನಡೆ ನುಡಿ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಸಂಸಾರವು ಕರ್ಮದ ಗಾಲಿಯಿಂದ ಉರುಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ಮ ಎಷ್ಟು ಬಗೆ?

ಕರ್ಮ ಮೂರು ಬಗೆ – ಸಂಚಿತ, ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಮತ್ತು ಆಗಾಮಿ ಎಂದು. ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣದಂತೆ. ಬಿಲ್ಗಾರನ ಕೈದಾಟಿ ಹೋದ ಬಾಣವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕ್ಕೆ ಭೋಗದಿಂದಲೇ ಕ್ಷಯ. "ಪ್ರಾರಬ್ಧಂ ಪರಿಭುಜ್ಯ ಕರ್ಮಶಕಲಂ ಪ್ರಕ್ಷೀಣ ಕರ್ಮಾಂತರಃ" ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಚಿತವೆಂಬುದು ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ತೊಟ್ಟ ಬಾಣ. ಅನೇಕಾನೇಕ ಗತಜನ್ಮಗಳ ಸಕಲಕರ್ಮಸಂಚಯವೇ ಸಂಚಿತವೆನಿಸುವುದು. ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಯುಗಗಳು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಮುಗಿಯದಷ್ಟು ಪಾಪವನ್ನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಜೀವರು ಸೃಜಿಸುವರೆಂದಮೇಲೆ ಈ ಸಕಲ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ 'ಅನುಭವಿತುಂ ಆಫೌಘಂ ನ ಅಲಂ ಆಗಾಮಿ ಕಾಲಃ' ಎಂದರು. ಈ ಪಾಪ ಕೋಟಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧದಂತೆ ಅವಿನಾಶಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೋ ಇದು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಇವೆರಡೂ ಪೂರ್ವವೃತ್ತವಾದರೆ ಆಗಾಮಿ' ಎಂಬುದು ಮುಂದೆ ಬರುವಂಥದು. ಇದನ್ನು ಬತ್ತಳಿಕೆಯ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆಯಾದರೂ ನಾವು ಕರ್ಮಪಾಶಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಲು ಕರ್ಮ ಲೇಪಿಸದು. ನಾವೂ ದೈವತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವೆವು. ಆದನ್ನುಳಿದು "ಜಾನಾಮಿ ಧರ್ಮಂ ನ ಚ ಮೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಃ ಜಾನಾಮಿ ಅಧರ್ಮಂ ನ ಚ ಮೇ ನಿವೃತ್ತಿಃ" ಎಂದೂ, ಮತ್ತು 'ಮುಹ್ಯಂತಂ ಅನುಮುಹ್ಯಾಮಿ' ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಅಂಧನಾದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಂತೆ ಆಗದಿರಬೇಕಷ್ಟೇ!

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ವಿಶಾಲವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನಗಳೂ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಂಗೀಕಾರಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಿವೆ. ಚಾರ್ವಾಕ ದರ್ಶನವು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೀಯದು. ಸಕಲವೂ ಆಯಾಯಾ ವಸ್ತು ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಅವರ ನೆಲೆ. ದೇಹಾತ್ಮವಾದಿಗಳಾದ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ದರ್ಶನಗಳು ಕರ್ಮವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿವೆ. ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನ, ಜೈನ ದರ್ಶನ, ಸಾಂಖ್ಯ ದರ್ಶನ, ಬೌದ್ಧ ದರ್ಶನ ಮತ್ತೆ ಶೈವ ದರ್ಶನ, ಯೋಗ ದರ್ಶನ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿವೆ. ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನದ ಉಪಶಾಖೆಗಳಾದ ದ್ವೈತಾದ್ವೈತ ಪಂಥಗಳವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕನುಸಾರ ಕರ್ಮ ನಿಯಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. "ಕರ್ಮಾವಿದ್ಯಾದಿಚಕ್ರೇ ಪ್ರತಿಪುರುಷಮಿಹಾನಾದಿ ಚಿತ್ರಪ್ರವಾಹೇ ತತ್ತತ್ಕಾಲೇ ವಿಪತ್ತಿರ್ಭವತಿ ಹಿ ವಿವಿಧಾಸರ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಸಿದ್ಧಾ॥" ಎಂದು ಈ ಅಂಶ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಭೇದವಾದಿಗಳೂ ಕರ್ಮವೂ

ಜೀವ–ಪರಮಾತ್ಮ ಭೇದವಾದಿಗಳು ಪ್ರತಿನಿಯತವಾದ ಕರ್ಮಾರ್ಜಿತಗತಿಯನ್ನು ಜೀವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನ ಸರ್ವಕೃತ್ಯಗಳು ಪರಮಾತ್ಮಾಯತ್ತವಾದುದರಿಂದ, ಆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಸರ್ವಜಂತುಗಳಿಗೂ ಆಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ, ಪ್ರೇರಕನಾಗಿ, ನಿಯಾಮಕನಾಗಿ, ಧಾರಕನಾಗಿ ಸರ್ವವನ್ನೂ ನಡೆಸುವಾಗ ಜೀವನಿಗೆ ಕರ್ತೃತ್ವವೇ ಸಲ್ಲದೆಂಬುದು ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪ. ಶ್ರುತಿಯಾದರೂ "ಏಷ ಏವ ಸಾಧುಕರ್ಮ ಕಾರಯತಿ ತಂ ಯಮೇಭ್ಯೋ ಲೋಕೇಭ್ಯಃ ಉನ್ನಿನೀಷತಿ, ಏಷ ಏವ ಅಸಾಧು ಕರ್ಮ ಕಾರಯತಿ ತಂ ಯಮಧೋ ನಿನೀಷತಿ" ಎಂದು ತಾನೇ ಸಾರುವುದು? ಈ ಆಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮ ಚಿಚ್ಛಕ್ತಿಯೋಗ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಶಕ್ತಿಯೋಗಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಸರ್ವವಿಧವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಕರಣ ಕಳೇಬರಾದಿಗಳು, ಬಾಹ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳು, ಜ್ಞಾನ–ಚಿಕೀರ್ಷಾ–ಪ್ರಯತ್ನ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ – ಇವಿಷ್ಟನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವಿಷ್ಟು ಒದಗಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿ. ಆಗ ಪರಮಾತ್ಮಾಪೇಕ್ಷೆ ಇರದು. ಆದರೂ ಪರಮಾತ್ಮನು ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿ, ಆಧಾರಭೂತನಾಗಿ, ಅಂತಃಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅನುಮಂತೃವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನು. ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರನಾದ ಜೀವನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಕನಾಗುವನು. ಹೀಗೆ ಪರಮಾತ್ಮದತ್ತವಾದ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜೀವನು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಡೆಸುವನು. ಜೀವ ಪ್ರಥಮ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತೋರುವನು. ಆಗ ಉಪೇಕ್ಷೆತೋರಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಅವನು ಕೋರಿದುದನ್ನೇ ಅನುಮೋದಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಒದಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಆದೌ ಈಶ್ವರದತ್ತಯೈವ ಪುರುಷಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಶಕ್ತ್ಯಾಸ್ವಯಂ
ತತ್ತತ್ಕರ್ಮ ಚಿಕೀರ್ಷಣಪ್ರಯತನಾನಿ ಉತ್ಪಾದಯನ್ ವರ್ತತೇ ।
ತತ್ರ ಉಪೇಕ್ಷ್ಯ ತತಃ ಅನುಮತ್ಯ ವಿದಧತ್ತನ್ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹೌ
ತತ್ತತ್ಕರ್ಮ ಫಲಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಯತಃ ಸರ್ವಾನುಮಂತಾಹರಿಃ ॥

ಸಾಧು ಅಸಾಧು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮಾಡಿಸುವನೆಂದು ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ಸಮಾಧಾನಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಯಂ ಅತಿಮಾತ್ರವಾದ ಅನುಕೂಲ್ಯವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ತೋರುವವನಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣತಮವೂ, ಆಕಂಪನೀಯವೂ ಆದ ಬುದ್ಧಿಯೋಗವನ್ನೂ, ಅತಿಯಾದ ಭಗವತ್ಪ್ರಾತಿಕೂಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತನಾದವನಿಗೆ ಕ್ರೂರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವವನೆಂದೂ ಗೀತೆಯೂ ಸಾರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಅಂಶ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. 'ಕರ್ತಾಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವತ್ವಾತ್' ಎಂಬ ಸೂತ್ರ ಜೀವನಿಗೆ ಜ್ಞಾತೃತ್ವದಂತೆ ಕರ್ತೃತ್ವವೂ ಉಂಟೆಂದು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದು. ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸಾಧನಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅರ್ಥಯುತವಾದ ಕಾರಣ ಜೀವನ ಕರ್ತೃತ್ವ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು. 'ಪರಾತ್ತು ತಚ್ಛ್ರುತೇಃ' ಎಂಬ ಸೂತ್ರ ಜೀವನ ಕರ್ತೃತ್ವ ಪರಮಪುರುಷಾಯತ್ತವಾದುದೆಂದೂ ಜೀವನು ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದುದನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ಅನುಮತಿದಾನದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಡುವನೆಂದೂ ಸಾರುವುದು. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವನು; ಕೆಡುಕನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ನಡೆಸುವನು. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಶುಭಾಶುಭ ಸಂಕಲ್ಪಗಳ ಫಲವೂ ನಮ್ಮ ತಲೆಗೇ ಕಟ್ಟಿದುದು. ಆದಕಾರಣ ಅವನು ಉದಾಸೀನನು ಮತ್ತು ವೈಷಮ್ಯ ನೈರ್ಘೃಣ್ಯ ದೂರನು. ಅವನು ಮಾಡುವ ಫಲಪ್ರಧಾನ ಜೀವನ ಕರ್ಮಕ್ಕನುಸಾರವಾದುದು. Southey ಕವಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು –

He the indifferent Judge of all, regards
Nations and hues and dialects alike:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

According to their works shall they be Judged,
When even handed Justice in the scale
Their good and evil weighs.

ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಜೀವನಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕರ್ತೃತ್ವವಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತನಾದ ಮಿಲ್ಟನ್ ಕವಿ "Paradise lost" ಎಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಹಿಂದೂ ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು.

... So will fall
He and his progeny whose fault?
Whose but his own? Ingrate, he had of me.
All he could have; I made him Just and right
Sufficient to have stood, though free to fall
Freely they stood who stood, and fell who fell,
Not free, what proof could they have given sincere
Of true allegiance, constant faith or love,
Where only what they needs must do appeared
Not what they would? What praise could they receive
What pleasure I, from such obedience paid
When will and reason (reason also his choice)
Useless and vain, of freedom and despoiled
Made passine both had served necessity,
Not me?

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯೂ ಜೀವನ ಕರ್ತೃತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. 'ಏಷಪಂಥಾಃ ವಿದರ್ಭಾಣಾಂ ಏಷ ಗಚ್ಛತಿ ಕೋಸಲಃ' ಎಂದು ನಳನು ದಮಯಂತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನಾದರೂ ಶುಭಾಶುಭಗಳ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಜೀವನಿಗಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಲು ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ –

ವಿಷಮ ಗುಣಾಂಕುರ ಪ್ರಕರೇ ಜಲಮಿವ ಸಾಮಾನ್ಯಕಾರಣಂ ತವಕೇಳಿಃ ।
ನಿಜಕರ್ಮ ಶಕ್ತಿನಿಯತಾಃ ಅಚ್ಯುತ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಸ್ಥಾವರಾಂತ ವಿಶೇಷಾಃ ॥

ಜಲವು ಸಸ್ಯಪ್ರರೋಹಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಆ ಸಸ್ಯಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಆಯಾ ಬೀಜಗಳು ಕಾರಣ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತನ ಲೀಲಾಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿನಿಯತವಾದ ಕರ್ಮದ ಶಕ್ತಿಗನುಸಾರ ಭೇದಗಳು ಉಪಪನ್ನವಾಗುವುವು.

ಹೀಗೆ ಕರ್ಮಬಂಧನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ೩೨ ವಿಧವಾದ ಬ್ರಹ್ಮೋಪಾಸನೆಯಿಂದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಳೆಯಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮೋಪಾಸನೆಗೆ ಪೂರ್ವಕಾಲೀನವಾದುದು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕಾಲೀನವಾದುದು ಎಂದು ಕರ್ಮ ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗುವುದು. ಪೂರ್ವಕಾಲೀನವಾದ ಕರ್ಮದ ಪ್ರಾರಬ್ಧಾಂಶವನ್ನುಳಿದು ಸಂಚಿತವೂ, ಅಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಉತ್ತರಾಫವೂ ಉಪಾಸಕನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸವೆಂಬುದನ್ನು "ತದಧಿಗಮ ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವಾಫಯೋಃ ಆಶ್ಲೇಷವಿನಾಶೌ ತದ್ವ್ಯಪದೇಶಾತ್" ಎಂಬ ಸೂತ್ರ ತಿಳಿಸುವುದು. ಉಪಾಸಕನ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಸಂಗಕರ್ಮವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವೂ ಆವನಿಗೆ ಲೇಪಿಸವು. ಆದರಿಂದ ಉಪಾಸಕ ಪ್ರಾರಭ್ಧಾಂಶವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಂಗಪೂರ್ವಕವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಂಧನತಪ್ಪದು. ಹೀಗೆ ಉಪಾಸನ ಮಾಡುವವರ ದೇಹಪಾತವಾದಾಗ "ತಸ್ಯ ಪುತ್ರಾಃ ದಾಯಂ ಉಪಯಂತಿ ಸುಹೃದಃ ಸಾಧುಕೃತ್ಯಾಂ ದ್ವಿಷಂತಃ ಪಾಪಕೃತ್ಯಾಂ" ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಪ್ರಿಯ ಅಪ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಸುಕೃತ ದುಷ್ಕೃತಗಳನ್ನು ಬಿಡುವರೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಉಪಾಸಕನು ತನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮೋಪಾಸನೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲಿದ್ದ ನಿಗ್ರಹ ಅನುಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವನು. ಎಂದರೆ ಉಪಾಸಕನ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮದ ಮತ್ತು ಅಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಆಗಾಮಿ ಕರ್ಮದ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಾಂಶವನ್ನು ಶತ್ರು ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಕೊಡುವನೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞರಿಗೆ ಉಪಕಾರವನ್ನೋ, ಅಪಕಾರವನ್ನೋ ಮಾಡಿದುದರ ಫಲ ಸಿದ್ಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಉಪಾಸನೆ ಹೀಗೆ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಕರವಾದ "ಆತ್ಮಾರ್ಪಣ" ಎಂಬ ಉಪಾಯವೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಪ್ರಕಂಪ್ಯವಾದ ಭಕ್ತಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಿದ್ಧಿಸದು. ಆರ್ತನಾದವನು ಅನನ್ಯಶರಣನಾಗಿ ಮಹಾ ವಿಶ್ವಾಸದೊಡನೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ವಸಾಧ್ಯವಾದ ಉಪಾಯ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ದಯೆಯುಂಟಾಗಿ ಸಂಚಿತ, ಆಗಾಮಿಗಳಲ್ಲದೆ ಅನಭ್ಯುಪಗತವಾದ ಪ್ರಾರಬ್ಧಾಂಶವೂ ಕಳೆಯುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಗವದೌನ್ಮುಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಸಿದರೆ ಕರ್ಮಭೀತಿ ತಪ್ಪಿದಂತೆಯೇ! ಅಂಥ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು ಭಗವದ್ದಯೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರಾಗಿ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಅಮೃತಕ್ಕೂ, ತಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಗೂ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸುಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಸಾರುವರು. ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರು ಕರ್ಮಪಾಶದಿಂದ ಪಾರಾಗುವರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಪಾಶ ಪ್ರಗ್ರಥಿತರಾದವರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೋ, ಅನನ್ಯಶರಣತೆಯಿಂದಲೋ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಳೆಯಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

ಅಭೇದವಾದಿಗಳೂ ಕರ್ಮವೂ

ಆತ್ಮೈಕ್ಯವನ್ನು ಸಾರುವ ಅಭೇದವಾದಿಗಳೂ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಅದರ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವೂ ಇಲ್ಲ, ಅದರ ಫಲವೂ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಭಿನ್ನ ಜ್ಞಾನದ ಕಾರಣ ಅದು ಇರುವಂತೆ ತೋರುವುವು. ಹೀಗೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಕ್ಲೇಶಾದಿಗಳೂ ಬಂಧನಾದಿಗಳೂ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವುವು. ಐಕ್ಯ ಜ್ಞಾನದತಿಳಿವು ಹರಡುವವರೆಗೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಆ ತಿಳಿವು ಮೂಡಿದಾಗ –

ಭಿದ್ಯತೇ ಹೃದಯ ಗ್ರಂಥಿಃ ಛಿದ್ಯಂತೇ ಸರ್ವ ಸಂಶಯಾಃ ।
ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಚಾಸ್ಯಕರ್ಮಾಣಿ ತಸ್ಮಿನ್ ದೃಷ್ಟೇಪರಾವರೇ ॥

ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಸಕಲ ಸಂದೇಹ ನಿವೃತ್ತಿಯು, ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳ ಅಭಾವವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. 'ನಾಸೀತ್, ನಾಸ್ತಿ, ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ' ಎಂಬ ಅನುಭವ ಆಗುವುದು. ರಜ್ಜುವಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪ ಭ್ರಾಂತಿ ಜಾರಿದಾಗ ಆ ರಜ್ಜುವಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪತ್ವ ಹಿಂದೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಇರಲಾರದು ಎಂಬ ತಿಳಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಅಧ್ಯಾಸದ ನಿರಾಸ ಆತ್ಮೈಕ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆದಾಗ ಇವೇ ಎಂದು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಕರ್ಮಾದಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಯಾಗುವುವು ಮತ್ತು ಅವು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅರಿವುಂಟಾಗುವುದು. ಆ ರೀತಿಯ ಐಕ್ಯಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವವರೆಗೂ ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಅನುವರ್ತಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಅಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಬಂಧನ ಅಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ, ಆದರೆ ಸತ್ಯದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಐಕ್ಯಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾದಾಗ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿಯುವುದು. ಎಲ್ಲವೂ ಭ್ರಾಂತಿ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು. ಅದುವರೆಗೆ ಕರ್ಮಾಧೀನತೆಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು.

ಸಾಂಖ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಕರ್ಮವೂ

ಸಾಂಖ್ಯದರ್ಶನ ಅನಂತಕೋಟಿ ಪುರುಷರನ್ನೂ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವುದು. ಪುರುಷನು ನಿರ್ವಿಕಾರನೂ, ಕೂಟಸ್ಥನೂ, ಮಧ್ಯಸ್ಥನೂ ಆದವನು. ಆ ಕಾರಣ ಅವನನ್ನು ನಿರತಿಶಯ ವಸ್ತು ಎನ್ನುವರು. ಇಂಥ ಜೀವರಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶರೀರವೆಂಬ ಆಶ್ರಯ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಪ್ರಳಯಾದಿಗಳು ಆಗುವುವು. ಇವಕ್ಕೆ ಆದಿಯಾಗಲಿ, ಅಂತ್ಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾಂಖ್ಯದರ್ಶನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾದ ಬುದ್ಧಿಗೇ ಸುಖ, ದುಃಖ, ಜ್ಞಾನ, ಇಚ್ಛಾ, ರಾಗ, ದ್ವೇಷ, ಪುಣ್ಯ, ಪಾಪ, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕ, ಬಂಧ, ಮೋಕ್ಷ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಬುದ್ಧಿಗೇ ಭಾವಾಷ್ಟಕಗಳೆಂದು ಸಾಂಖ್ಯದರ್ಶನದ ಮತ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವವನು ಪುರುಷ. ಇವನು ಕೇವಲ ದ್ರಷ್ಟಾ ಮಾತ್ರ, ಭೋಕ್ತಾ ಮಾತ್ರ. ಸಾಂಖ್ಯದರ್ಶನಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಪುಣ್ಯಪಾಪಾದಿಗಳು ಪ್ರಕೃತಿ ಪರಿಣಾಮವಾದ ಬುದ್ಧಿಗೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಂಧಮೋಕ್ಷಾದಿಗಳೂ ಪ್ರಕೃತಿಗೇ ಆಗುವುವು. ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ ವಿವೇಕರೂಪವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾದಮೇಲೆ ಕರ್ಮಬೀಜಗಳು ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಗ್ಧಪ್ರಾಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಅಂಕುರಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸದು. ಹೀಗೆ ಕರ್ಮಬೀಜಗಳು ಪುರುಷನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸದೆ ಪ್ರಕೃತಿಗೇ ಉಂಟೆಂಬುದು ಸಾಂಖ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತದ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಬೌದ್ಧದರ್ಶನವೂ ಕರ್ಮವೂ

ಬೌದ್ಧದರ್ಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೌದ್ಧರು ಸಮುದಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಹೇತು ಪ್ರತ್ಯಯೋಪ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದರ್ಶನಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವೆಂದರೆ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಘಾತ. ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಅಥವಾ ಚಿತ್ತ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಚೈತ್ಯಗಳು. ಈ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬ ವಸ್ತು ಕ್ಷಣಿಕ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವುದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆದರೂ ಸಂತತಿರೂಪವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ವಾಸನೆ ಎಂಬ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವಾಸನೆಗಳು ಸೇರುವುವು. ಕರ್ಮವಾಸನೆಯಿಂದ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳುಂಟಾಗುವುವು. ಕರ್ಮವಾಸನೆಯಿಂದ ಈ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂತತಿ ಜನ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು

ಯಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಹಿ ಸಂತಾನೇ ಆಹಿತಾ ಕರ್ಮವಾಸನಾ ।
ಫಲಂ ತತ್ರೈವ ಬಧ್ನಾತಿ ಕಾರ್ಪಾಸೇ ರಕ್ತತಾ ಯಥಾ ॥

ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕರ್ಮ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಬೇಕು. ದಯಾಪಾರಮಿತಾ, ದಾನಪಾರಮಿತಾ, ಶೀಲಪಾರಮಿತಾ ಮೊದಲಾದ ಸದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಪಾರಾರ್ಥ್ಯಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆಗಲೀಗ ಸಕಲ ರಾಗಾದಿ ಕ್ಲೇಶಾವರಣವೂ ತೊಲಗಿ ಕರ್ಮ ವಾಸನೆ ಕಳೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದುಃಖ ನಿರಾಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವೂ, ಆದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರುಣ್ಯವೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿ ಬೋಧಿ ಸತ್ವ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಲಭಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಬೌದ್ಧ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಕರ್ಮವೂ

ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಕರ್ತೃದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾರಣದ್ರವ್ಯವೆಂದು, 'ದ್ರವ್ಯ' ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿದೆ. ಜೀವ ಕರ್ತೃ ದ್ರವ್ಯ, ಅಜೀವ ತತ್ವವಾದ ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಆಕಾಶ, ಕಾಲ, ಪುದ್ಗಲ ಇವು ಕಾರಣ ದ್ರವ್ಯಗಳು. ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳು ಪುದ್ಗಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಜೀವರ ಕರ್ಮಾಧೀನವಾಗಿ ಪುದ್ಗಲ ಪರಮಾಣುಗಳು, ಪುಣ್ಯರೂಪವಾಗಿಯೂ, ಪಾಪರೂಪವಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಜೀವರೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮಾಣುಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಕರ್ಮಾಣುಗಳು ಜೀವನೊಡನೆ ಸೇರಿ ಬೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶಬಂಧವೆಂದು ಹೆಸರು.

ಜೀವರಿಗೆ ಔದರಿಕ, ವೈಕ್ರಿಯಿಕ, ಆಹಾರಕ, ತೈಜಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಣ ಎಂಬ ಐದು ಬಗೆಯ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕರ್ಮ ಸಂಬಂಧವೆಂಬ ಬಂಧವು ಪ್ರಕೃತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಅನುಭಾಗ, ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವನು ಕರ್ಮ ಪರಮಾಣುಗಳಿಂದ ಆವೃತನಾಗುವುದು ನೀರಕ್ಷೀರ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಎಂಬುದು ಈ ದರ್ಶನದ ನೆಲೆ.

ಹೀಗೆ ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಕರ್ಮಪರಮಾಣುವಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಪೋಬಲದಿಂದ ಅಡಗಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಔಪಶಮಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬ ಪರಿಭಾಷೆ ಇದೆ. ಆತ್ಮ ಪ್ರಭೆಯೆಂಬ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪುದ್ಗಲಾಣುಗಳ ಸಮೂಹದ ಆವರಣವಿದೆ. ಮತಿ, ಶ್ರುತ, ಅವಧಿ, ಮನಃಪರ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಎಂಬ ಐದು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸಂಯಕ್ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾದರೆ ಸರ್ವಸಂದೇಹಗಳ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗುವುದು; ಕರ್ಮ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು. ಸಂಯಕ್ ದರ್ಶನ, ಸಂಯಕ್ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಯಕ್ಚಾರಿತ್ರಗಳಿಂದ ಜೀವನು ಕೇವಲಿಯಾಗುವನು. ಆಗ ಆತ್ಯಂತಿಕ ಕರ್ಮಬಂಧದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜೈನದರ್ಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಮಬಂಧ ಮತ್ತು ತನ್ನಿವಾರಣಗಳು ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಯೋಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಕರ್ಮ

ಪಾತಂಜಲ ಯೋಗದರ್ಶನಕ್ಕನುಸಾರ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಕ್ಲೇಶ, ಕರ್ಮ, ವಿಪಾಕ ಮತ್ತು ಆಶಯಗಳೆಂಬ ದೋಷಗಳುಂಟು. ಕ್ಲೇಶವೆಂದರೆ ಅವಿದ್ಯೆ, ಅಸ್ಮಿತೆ, ರಾಗ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಅಭಿನಿವೇಶಗಳು. ಸುಖದುಃಖಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪುಣ್ಯಪಾಪವೇ ಕರ್ಮವೆನಿಸುವುದು. ಕರ್ಮಫಲವೇ ವಿಪಾಕವೆಂದೂ, ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆಶಯವೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವಾತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳು ಅವರವರ ಕರ್ಮಾಧೀನವೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಫಲ, ಸಂಗ ಮತ್ತು ಕರ್ತೃತ್ವಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಭಗವಂತನ ಕೇವಲ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿಯೇ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಮಾಡಿ, ಭಕ್ತಿಯೋಗದಿಂದ ಈಶ್ವರನನ್ನು ವಶೀಕರಿಸಿ ಅವನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡೆದು, ಅವನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಜೀವಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಈಶ್ವರ ಸಾಮ್ಯವೆಂಬ ಕೈವಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ದರ್ಶನದ ಗುರಿ. ಆ ಬಗೆಯ ಸಿದ್ಧಿಯೊದಗಲು ಕರ್ಮಪಾಶಗಳು ಕಳೆಯುವುವು.

ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸಾ ದರ್ಶನವೂ ಕರ್ಮವೂ

ಈ ದರ್ಶನ ವೇದ ನಿತ್ಯತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಪ್ರಳಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗದನಾದಿ ವಾದಿಗಳಾದ ಇವರು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾಗಾದಿಕರ್ಮಗಳೊಡನೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಇವರ ಮತ. ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೊಂದುವ ಸುಖದುಃಖಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಪುಣ್ಯಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳೇ ಕಾರಣವೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳು ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಗಳ ಫಲವೆಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪಾಪಕ್ಷಯವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮವು ತೊಂದರೆಯೊದಗಿಸಿದ ಪಾಪದ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾದರೆ ನಿತ್ಯಕರ್ಮವೆಂಬುದು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳ ಕ್ಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲೇ ಕೆಲವರು ನಿಯೋಗ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೇಹಾತಿರಿಕ್ತವಾದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಕರ್ಮಕ್ಕೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸುಖದುಃಖಾದಿಗಳ ಅನುಭವದಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿದರೆ ಆಗ ಶರೀರೇಂದ್ರಿಯ ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪುವುದೆಂದೂ ಕರ್ಮವೆಂಬ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನ್ಮ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಆತ್ಮನು ಸ್ವಸ್ವರೂಪಾವಾಪ್ತಿ ಹೊಂದುವನೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತಭೇದವೂ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೆಂದು ಕೆಲವರೆನ್ನುವರು. ಅಂತೂ ಈ ದರ್ಶನವು ಕರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಅದನ್ನು ಆಳಿಸಲು ಉಪಾಯ ಹೇಳುವುದೆಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

ಶೈವ ದರ್ಶನವೂ ಕರ್ಮವೂ

ಪತಿ, ಪಶು ಮತ್ತು ಪಾಶವೆಂದು ಈ ದರ್ಶನ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಪಶುವೇ ಪುರುಷನು. ಇವನಿಗೆ ಜ್ಞಾತೃತ್ವ, ಕರ್ತೃತ್ವ, ಭೋಕ್ತೃತ್ವಗಳುಂಟು. ಈ ಪುರುಷನು ಪರಮಶಿವನಿಗೆ ಸಮನಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಪಾಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಪಾಶಗಳು ಐದು ಬಗೆ – ಮಲ, ಕರ್ಮ, ಮಾಯೆ, ಮಹಾಮಾಯೆ ಮತ್ತು ತಿರೋಧಶಕ್ತಿ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕರ್ಮವೆಂಬುದು ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳು. ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಿಂದಲೂ ದೀಕ್ಷಾದಿ ವಿಧಿಯಿಂದಲೂ, ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಪಕ್ವಮತಿಗಳಾದವರು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ ಮೋಕ್ಷಸಾಧಕವಲ್ಲ. ದೀಕ್ಷಾದಿ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನಕರ್ಮ ಸಮುಚ್ಚಯದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಈ ದರ್ಶನವು ಹೇಳುವುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಹೀಗೆ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಅನೇಕ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಲ್ಲ. 'ಇದು ನನ್ನ ಕರ್ಮ' ಎಂಬ ಅಸಹಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದು ಉಪದೇಶಿಸದು. ಆದರ ಬದಲು ಇದು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯುದಯದ ಆಶಾಕಿರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ನಾವು ಯಾವುದೋ ಅಜ್ಞಾತವಾದ ವಿಧಿಯ ಸ್ವೇಚ್ಛಾವರ್ತನೆ ಎಂಬ ಕರಾಳದಂಷ್ಟ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೈತಿಕ ಪ್ರಪಂಚ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಪ್ರವೃತ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಾವು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ನಾವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನಾದರೂ ತನಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಫಲಪ್ರದಾನ ಮಾಡನು. ನಮ್ಮ ಶುಭಾಶುಭ ಕರ್ಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಫಲಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಹೊಂದಿದವನಾಗಿ 'ಕರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ' ಎನಿಸುವನು. ಅಂಥ ಪರಮಪವಿತ್ರನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗಿ ಈ ಕರ್ಮ ಶೃಂಖಲೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಇದರಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಮಾನವರ ಉದ್ಧಾರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿ ಅಭ್ಯುದಯ ನಿಶ್ರೇಯಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಜಯತಿ ನಿಗಮಚೂಡಾ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರೋ ದಯಾಳುಃ

ಜಯತಿ ಸುಮತಿಸೇವ್ಯಾ ಶೋಭನಾ ತಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಿಃ ।

ಜಯತಿ ಶುಭಗುಣಂ ತಂ ಶೀಲಯನ್ ಸೂರಿಸಂಘೋ

ಜಯತಿ ವಸುಮತೀ ಸಾ ತಸ್ಯ ಸಂಚಾರಧನ್ಯಾ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ–ಜೀವನ

ವೇದವಿದ್ಯಾ ವಿಪಶ್ಚಿದ್ವಶಂವದಃ, ಮಹರ್ಷಿರ್ಹಾರೀತಃ
ವೇದರತ್ನಂ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯಃ
ಡಾ॥ ಎ.ಎಸ್. ವೇಂಕಟನಾಥಾಚಾರ್ಯಃ
ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿ ಮಠಾಸ್ಥಾನಃ
ಮೈಸೂರು

ನಿರ್ವಿಶೇಷ–ವಿಶೇಷಾಭ್ಯಾಂ ಜೀವನಂ ದ್ವಿವಿಧಂ ಮತಮ್ । ತತ್ತ್ವಾಕ್ರಾನ್ತಪ್ರಭಾಭಾಸ್ಯಂ ತತ್ರ ತತ್ಸಂಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್ ॥

"ಪರಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ಸ್ಥೂಲಂ ಚೇತಿ ತ್ರಿವಿಧಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಪುಃ" ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ತ್ವವು ಮೂರು ರೀತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಚಿತ್, ಅಚಿತ್, ಈಶ್ವರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರ ಈಶ್ವರ, ಚಿತ್, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವ, ಅಚಿತ್ ಸ್ಥೂಲ ಪ್ರಕೃತಿ. ಈ ತತ್ತ್ವದ ನಿರ್ವಿಶೇಷ, ಸವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಸ್ತರಗಳೇ ನಿರ್ವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ, ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ ಮತ್ತು ದ್ವೈತವಾಗಿ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜೀವಗತಿ ನಿರೂಪಕವಾದ ಜೀವನವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಆಧಿ ದೈವಿಕ ಮತ್ತು ಆಧಿಭೌತಿಕವೆಂಬ ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿದೆ. ಇವೇ ಯೋಗಭೋಗಗಳೆಂದು ಯೋಗಿಗಳ ಅನುಭವ.

ಈ ಆತ್ಮ = ಬ್ರಹ್ಮ = ಈಶ್ವರ ತತ್ತ್ವವೇ – ಪರ, ವ್ಯೂಹ, ವಿಭವ, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಾ ಎಂದು ಐದು ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ – ಪರ ಮತ್ತು ವ್ಯೂಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ವಿಭವ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಆಧಿ ದೈವಿಕ, ಅರ್ಚಾ ಆಧಿಭೌತಿಕ.

ತತ್ತ್ವ – ಯೋಗ – ಮಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ತತ್ತ್ವವೇ ಅಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತ ಭೂಮಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತತ್ತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದ್ವೈತವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದ್ವೈತವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತವಾಗಿಯೂ ಸ್ವತಃ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳು– "ಯಸ್ಯಾನುಭವಪರ್ಯಂತಾ ಬುದ್ಧಿಸ್ತತ್ತ್ವೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ" ಎಂದು ಈ ತತ್ತ್ವವು ಜೀವನ ಅವಿನಾಭೂತವೂ ಅನುಭವ ವಿಷಯವೂ ಆಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸೃಷ್ಟಿ–ಸ್ಥಿತಿ–ಲಯಗಳ ಪೈಕಿ–ಸೃಷ್ಟಿ ದ್ವೈತ, ಸ್ಥಿತಿ ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ, ಲಯ ನಿರ್ವಿಶೇಷಾದ್ವೈತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮನ್ವಯವು ಆತ್ಮಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ನಿತ್ಯಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ನಿಸರ್ಗಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ಜೀವನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತವೇ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗಲೇ

ಪೂರ್ಣಮದ: ಪೂರ್ಣಮಿದಂ ಪೂರ್ಣಾತ್ಪೂರ್ಣಮುದಚ್ಯತೇ । ಪೂರ್ಣಸ್ಯ ಪೂರ್ಣಮಾದಾಯ ಪೂರ್ಣಮೇವಾವಶಿಷ್ಯತೇ ॥

ಎಂದು ತತ್ತ್ವದ ದಿವ್ಯಾನುಭವವು ತ್ರಿಕಾಲಾಬಾಧಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅದ್ವೈತವು ದ್ವೈತಸಾಪೇಕ್ಷ, ದ್ವೈತವು ಅದ್ವೈತಸಾಪೇಕ್ಷ, ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತವು ಉಭಯ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಿತಿ ಸತ್ಯೆಯು ಋತಸತ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ತತ್ತ್ವದ ಅರ್ಚಾಸ್ವರೂಪದ ಅನುಭವವು ಪರಸ್ವರೂಪದವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪರತ್ವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಆಸ್ವಾದಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಸಮನ್ವಯವು ಸಮಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವುದು. ಈ ಅನುಭವವು ಅದ್ವೈತ ದ್ವೈತಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಶ: ಪರತ್ವ ಸೌಲಭ್ಯ ಮಾತ್ರ ದರ್ಶನವಾಗುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಾಸ್ಯ ಉಪಾಸಕ ಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಸವಿಶೇಷದ ಅನುಭವವು ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು –

"ಚಿದಚಿತ್ಪ್ರಕಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಏಕಮೇವ ತತ್ತ್ವಮ್ । ತತ್ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕಾರಿಣೋ: ಪ್ರಕಾರಾಣಾಂ ಚ ಮಿಥಃ ಭೇದೇಽಪಿ ವಿಶಿಷ್ಟೈಕ್ಯಾದೇಕತ್ವವ್ಯವಹಾರ:" ಎಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸವಿಯುವುದರಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವು – ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ –

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"ನಾಮರೂಪವಿಭಾಗಾನರ್ಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಿದಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಾರಣಮ್. ನಾಮರೂಪ ವಿಭಾಗಾರ್ಹಸ್ಥೂಲ ಚಿದಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಾರ್ಯಮ್" ಎಂಬ ನಿರ್ವಿಶೇಷ–ಸವಿಶೇಷ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವವೇ ಚಿದಚಿದೀಶ್ವರಮಯವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಚಿದಚಿದ್ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ನಿಯಾಮಕನು ಈಶ್ವರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಚಿದಚಿತ್ಪ್ರಕಾರಕ ಈಶ್ವರನು ನಿಯಾಮಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಂದರೆ ಏಕಪಾದ್ವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರ ಜೀವಗಳಿಗೆ – ಅಂಶಾಂಶಿಭಾವವು, ಪ್ರಕಾರಪ್ರಕಾರಿಭಾವವು, ಶೇಷಶೇಷಿಭಾವವೂ ಮತ್ತು ನಿಯಾಮ್ಯನಿಯಾಮಕಭಾವವು ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ತತ್ತ್ವದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಜೀವನದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ –

ಅಭಿಗಮನ, ಉಪಾದಾನ, ಇಜ್ಯಾ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಎಂದು ದಿನವನ್ನು ಐದು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳು ಅಮಲುಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರತತ್ತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ಲೋಕದ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸಲು ಅಭಿಗಮನವನ್ನು, ಅನಂತರ ಅದರ ಧರ್ಮದಿಂದ ಹವಿಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಉಪಾದಾನವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಹವಿಸ್ಸಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು ಇಜ್ಯೆಯನ್ನು, ಅದರ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಮುಖದಲ್ಲಿ – "ಕೂರ್ಮೋಜ್ಞಾನೀವ ಸರ್ವಶಃ" ಎಂದು ಲಯಗೊಳಿಸಲು ಯೋಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ –

ಸ್ವೋದ್ಬುದ್ಧ ಕುಂಡಲೀ ಬೋಧ ಬ್ರಾಹ್ಮ್ಯೋತ್ಥಾತ್ಮಾಭಿತೋಗತಿಮ್ ।
ಗಮನಾದಭಿತೋ ಯೋನಿಂ ಸ್ವಾತ್ಮಾಭಿಗಮನಂ ಸ್ಮೃತಮ್॥

ಸ್ವಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಸಮೇಧಾರ್ಥಂ ಸ್ವಸಂಭಾರಗ್ರಹಾದ್ಭವಮ್ । ಜ್ಞಾನಭಿಕ್ಷಾಗ್ರಣಾದೇತದುಪಾದಾನಮಿತಿಸ್ಥಿತಮ್ ॥
ಅಂತರ್ಯಾಗ ಪ್ರಬೋಧಾಯ ಬಾಹ್ಯ ಯಾಗೋಪಪತ್ತಯೇ । ಭಿಕ್ಷಾಗ್ರಹಗತಿರ್ವೇದ್ಯಾ ಸ್ವೋಪಾದಾನ ವಿಶೇಷಿತಾ ॥

೧. ಪರ – ಪರವ್ಯೂಹ	ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿಭು, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ	ಸ್ಥೂಲ, ಅರ್ಚಾ
೨. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ = ನಿರ್ವಿಶೇಷ	ಆದಿದೈವಿಕ=ಸವಿಶೇಷಃ	ಆದಿಭೌತಿಕ=ದೃಶ್ಯತ
೩. ಸುವಃ	ಭುವಃ	ಭೂಃ
೪. ಡಾ	ಅಂತರಿಕ್ಷಂ	ಪೃಥಿವೀ

ಇದರಿಂದ ಅಂತರ್ಮುಖತಾ, ಅವ್ಯಕ್ತಾವಸ್ಥಾ = ಗುಣಾತೀತವಸ್ಥಾಃ ಬೀಜಂ = ನಿರ್ವಿಶೇಷಃ, ವೃಷಃ = ಸವಿಶೇಷಃ = ವ್ಯಕ್ತಾವಸಾಧಿ = ಗುಣಾವಸ್ಥಾ–ಬಹಿರ್ಮುಖತಾ ಇವು ನಮ್ಮ ಜೀವಗತಿಯ ಅನುಭವಗಳು.

ತತ್ಸಂಸ್ಕೃತಹವಿರ್ದಿತ್ಸಾ ಪಾಕಯಜ್ಞವಿವಕ್ಷಿತಾ । ಬಾಹ್ಯಾನ್ತರ್ಯಾಗಭೂಮ್ಯಾತ್ತಾ ಸೇಜ್ಯಾ ಪರಸಮರ್ಪಿತಾ ॥

ತ್ರಿವೇದಿಸ್ವತ್ವಸಂಭೂತ್ಯೈ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯೋ ಮುನಿಲಕ್ಷಿತಃ । ಸಮಷ್ಟಿ ದೇವತಾಭೂತಿ ಪ್ರಬೋಧನ ಪದೋದಿತಃ ॥

ಸರ್ವಸ್ಯಾನ್ತರ್ಮುಖಸ್ಥಿತ್ಯಾ ಸಮಷ್ಟಿ–ವ್ಯಷ್ಟಿಯೋಜಕಃ । ಯೋಗ ಆತ್ಮ ಪದಾರೂಢಃ ಪಂಚಭೂಮ್ಯನುಭಾವುಕಃ ॥

ಇತ್ಥಂ ಪಂಚಮಕಾಲೇಷು ಸಾತ್ಮ ಬೋಧಾನುಭಾವನಾತ್ । ಪಂಚಕಾಲಾನ್ವಿತೋಜೀವೋ ಜೀವತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥

ಎಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳ ಅನುಭವದ ನಿಲವು.

ಅಂತೆಯೇ – ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ಮುದ್ರಾಧಾರಣ, ಚಕ್ರಾಂಕನ ಮತ್ತು ಶರಣಾಗತಿ, ಭರನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ತತ್ತ್ವಮಯ ಜೀವನಾವಿನಾಭೂತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪರಮಾರ್ಥದರ್ಶಿಗಳು. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಪರಮಪುರುಷಸ್ವರೂಪನಾದ ಸದ್ಗುರುವನ್ನು ತ್ರಿಕರಣಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಅವನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಆಂತರನುಭೂತಿಯ ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿದು – ಬುದ್ಧಿ, ಮನಸ್ತತ್ತ್ವಗಳ ಸಮತ್ವದಿಂದ ಊರ್ಧ್ವಗತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಮೂಲ–ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದು ಜ್ಞಾನದೀಕ್ಷಿತನಾಗುವುದೇ ಸಮಾಶ್ರಯಣ ದೀಕ್ಷಾಸಂಸ್ಕಾರ. ಅನಂತರ ಅಂತರಂಗಜ್ಞಾನದೀಕ್ಷೆಯಾದ ಶರಣಾಗತಿಯು – "ಶರಣಂ ಗೃಹರಕ್ಷಿತ್ರೋಃ" ಎಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶುಚಿಯಾದ ಗೃಹವನ್ನು ಅಂದರೆ ನಿತ್ಯಶುದ್ಧವಾದ ರಕ್ಷಕವಾದ ಭಗವತ್ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಭಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ – "ಈಶ್ವರ ಪ್ರಣಿಧಾನಾದ್ವಾ" ಎಂದು ಪ್ರಣಿಹಿತಮನಸ್ಕನಾಗಿ ತದೇಕಚಿತ್ತನಾಗಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"ತತ್ಪಥತದಂಜನ ತಾಸಮಾಪತ್ತಿಃ" ಸಮಾಪನ್ನನಾಗಿ – "ತದಾ ದ್ರಷ್ಟು ಸ್ವರೂಪೇಽವಸ್ಥಾನಮ್" ಎಂದು ಸ್ವರೂಪ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಭವ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಶರಣಾಗತಿಯು ಆಚಾರ್ಯನಿಷ್ಠಾ, ಉಕ್ತಿನಿಷ್ಠಾ, ಸ್ವನಿಷ್ಠಾ ಎಂದು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕೃತ ಪರಮಪುರುಷ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವ ಆಚಾರ್ಯನು ಚೇತನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನುಭವದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಆ ಪರಮಪುರುಷನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯದಾದ ಉಕ್ತಿನಿಷ್ಠೆಯು ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳ ಅನುಭವಿಗಳ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂತಸ್ಸತ್ತ್ವವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಕಂಡ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಚೇತನನಿಗೆ ಅವನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದ ಅನುಭವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವನಿಷ್ಠೆಯು ತನ್ನ ತಪಸ್ಸು ಮತ್ತು ಯೋಗದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ತಾನೇ ನೇರವಾಗಿ ತನ್ನತನವನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿ ಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಅನುಪಮ ಸತ್ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮರ್ಕಟಕಿಶೋರನ್ಯಾಯ, ಮಾರ್ಜಾರಕಿಶೋರನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಮತ್ಸ್ಯಕಿಶೋರನ್ಯಾಯಗಳು ಕ್ರಮಶಃ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಚೇತನನು ದೃಢ ಮತ್ತು ಅಚಲ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅವನನ್ನು ತ್ರಿಕಾಲಾಬಾಧಿತವಾಗಿ ಸಡಲಿಸದೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾದ ಮಾರ್ಜಾರಕಿಶೋರನ್ಯಾಯವು ಚೇತನಪರಿಪಕ್ವತೆಯಿಂದಲೋ ತನ್ನ ಅಪಾರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೋ ತನಗೆ ತಾನೇ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯದು ಚೇತನ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿಷ್ಠೆ, ಕೃಪೆ, ಸ್ಮರಣೆಗಳಿಂದ ಚೇತನನ ಗತಿ ವಿಧಾನಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆ. ಈ ತತ್ತ್ವವು –

ನಾಯಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರವಚನೇನ ಲಭ್ಯಃ ನ ಮೇಧಯಾ ನ ಬಹುಧಾ ಶ್ರುತೇನ ।
ಯಮೇವೈಷ ವೃಣುತೇ ತೇನ ಲಭ್ಯಃ ತಸ್ಯೈವ ವಿವೃಣುತೇ ತನೂಂ ಸ್ವಾಮ್ ॥

ಎಂದು ಅವನ ಪರಮ ಕೃಪೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ –

ಇಹ ಚೇದವೇದೀದಥ ಸತ್ಯಮಸ್ತಿ ನಚೇದಿಹಾವೇದೀನ್ಮಹತೀ ವಿನಷ್ಟಿಃ ।
ಭೂತೇಷು ಭೂತೇಷು ವಿಚಿತ್ಯ ಧೀರಾಃ ಪ್ರೇತ್ಯಾಸ್ಮಾಲ್ಲೋಕಾದಮೃತಾ ಭವಂತಿ ॥

ಎಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯಾಸ್ವಾದನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕೃತ ಧರ್ಮಸ್ವರೂಪರಾದ ಋಷಿಗಳು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ – ಜೀವನವೇ ಚಿದಚಿದೀಶ್ವರ ತತ್ತ್ವಮಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸವೇ ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ = ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವವಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನಿಗಳು –

ಪ್ರಣವೋ ಧನುಃ ಶರೋಹ್ಯಾತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ ತಲ್ಲಕ್ಷ್ಯಮುಚ್ಯತೇ । ಅಪ್ರಮತ್ತೇನ ವೇದ್ಧವ್ಯಂ ಶರವತ್ತನ್ಮಯೋ ಭವೇತ್ ॥

ಎಂದು – ಯೋಗ–ಭೋಗ–ಭೂಮಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಗತಾಗತಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ತತ್ತ್ವದ ವಿಕಾಸವೇ ಜೀವನವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ತತ್ತ್ವಮಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ –

"ಆತ್ಮಕ್ರೀಡ: ಆತ್ಮರತಿ: ಕ್ರಿಯಾವಾನ್ ಏಷ ಬ್ರಹ್ಮವಿದಾಂ ವರಿಷ್ಠ:"

ಎಂದು ಆದರ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿದು ಜೀವನ ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ – ಸವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವವೇ ಜೀವನದ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳು, ಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಅನುಭವಿಗಳು –

ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಪರಮದ್ವೈತ ಓತಪ್ರೋತಂ ವಿವಕ್ಷಿತಮ್ । ಜೀವನೇ ಪರಮಾರ್ಥೇಽಸ್ಮಿನ್ ತತ್ತ್ವತ್ರಯ ಮುದಾಸ್ಥಿತಮ್ ॥೧॥

ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ಸಮನ್ವಯವು ಆಗಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ಷಾಪಂಚಕದಲ್ಲಿಯೂ ವಿವೃತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳ ಅನುಭವ ಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸೋಣ –

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಜ್ಞಾನೀಚ ಪರಮೈಕಾನ್ತೀ ತದಾಯತ್ತಾತ್ಮ ಜೀವನ: । ತಚ್ಚಿತ್ತಸ್ತದ್ಗತ ಪ್ರಾಣ: ಸ್ವಾವಿನಾಭೂತಿಮಾನ್ ಭವೇತ್ ॥೨॥

ತತ್ತತ್ತ್ವಾನ್ವಿತೋ ಜೀವ: ತದಾಯತ್ತಸ್ಸನಾತನ: । ತದ್ಗತಂ ಜೀವನಂ ನಿತ್ಯಂ ಪರಮಾರ್ಥೇನ ಭಾಸತೇ ॥೩॥

ಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಂತ್ರಾತಂ ಜೀವನಂ ತ್ರಿಕ್ರಮಾನ್ವಿತಮ್ । ವಾಮನಾ ತ್ರಿಕ್ರಮಂ ಯಾವತ್ ಭೂತಾಸಧ್ಯಾತ್ಮ ಲಕ್ಷಿತಮ್ ॥೪॥

ಚಿದಚಿತ್ಪರಸಂಧಾರ್ಯಂ ಆರ್ಷಂ ಜೀವನಮುನ್ನತಮ್ । ತತ್ತ್ವ ಜೀವನಯೋರ್ದಿವ್ಯಾಮಿನೋ ಭಕ್ತಿ: ಪ್ರಪಂಚಿತಾ ॥೫॥

ಅವಿನಾಭಾವಿನೀಭೂಮಿ: ತತ್ತ್ವ – ಜೀವನ ಸಂಶ್ರಿತಾ । ವಿಭಾತಿ ಪರಮಾ ಮುದ್ರಾ ತ್ರಿಪುಟೀಲಕ್ಷಣಾಶ್ರಿತಾ ॥೬॥

ತ್ರಿಪುಟೀ ಭಾವ ವಿಕ್ರಾಂತಾ ಭೂಮಿಕಾ ತತ್ತ್ವಭಾವಿತಾ । ಜೀವನೇ ಸ್ವಾನುಭೂತ್ಯೈವ ಪರಮಾರ್ಥಪ್ರಪಂಚಿತಾ ॥೭॥

ಅದ್ವೈತಂ ಪರಮಂ ತತ್ತ್ವಂ ಪರಮಾರ್ಥಂ ಸನಾತನಮ್ । ವಿಶಿಷ್ಟ ಮವಿಶಿಷ್ಟಂತತ್ ಜೀವ ಜೀವನಶಿಕ್ಷಿತಮ್ ॥೮॥

ಜೀವನಿಷ್ಠಂ ಪರಂ ರೂಪಂ ಜೀವನಂ ತದ್ಗತಂ ವಿಭುಮ್ । ಜೀವಜೀವನ ವಿಶ್ರಾಂತಂ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಭಾತಿ ಶಾಶ್ವತಮ್॥೯॥

ತಥಾಚ ತತ್ತ್ವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ ಜೀವನೇ ಪಂಚಧಾಸ್ಥಿತಮ್ । ಭೂತೇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಧಾನಾತ್ಮ ಪರವ್ಯಾಪ್ಯಂ ಸಮನ್ವಿತಮ್ ॥೧೦॥

ಪರಂಜ್ಞಾನಂ ಸ್ವಭಾಸ್ಯಂ ಸ್ಯಾತ್ ವಿಜ್ಞಾನಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮೀರಿತಮ್ ।
ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನ ಯುಕ್ತಾರ್ಥಂ ಸ್ಥೂಲಭೂತಾರ್ಥಲಕ್ಷಿತಮ್ ॥೧೧॥

ಇದಮಾತ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಸ್ವಂ ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ವಾದ್ವಯಂ ಸ್ವಜಮ್ । ಜೀವನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯೋಗಾಢ್ಯಂ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಶಿಷ್ಟಶಾಸಿತಮ್ ॥೧೨॥

ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಪರಮಂ ತತ್ತ್ವಂ ಶಿಷ್ಟ ಯೋಗಾಂಚಿತಂ ಚಿರಮ್ ।
ಜೀವನಂ ಭದ್ರ ಭೂತ್ಯಾರ್ಯಂ ಭಾಸತೇ ಸ್ವಂ ಸನಾತನಮ್ ॥೧೩॥

ನಿರಂಜನಪದಂ ಸತ್ಯಂ ಋತಾನೃತ ವಿಭಾಸಕಮ್ । ಸತ್ಯಾನೃತ ಪ್ರಕಾರೋತ್ಥಂ ಜೀವನಂ ತತ್ತ್ವಶಾಸಕಮ್ ॥೧೪॥

ಚಿದಚಿತ್ಪರ ಯೋಗಾರ್ಥಮಾತ್ಮ ತತ್ತ್ವ ಪ್ರಯೋಜಕಮ್ । ಜೀವನಂ ಪ್ರಮಯಾऽऽದೀಪ್ತಂ ತತ್ತ್ವಭಾಸಾ ವಿಭಾಸತೇ ॥೧೫॥

ಇತಿ ವೇದವಿದ್ಯಾ ವಿಪಶ್ಚಿದ್ವಶಂವದಃ, ಮಹರ್ಷಿಹಾರೀತಃ
ವೇದರತ್ನಂ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯಃ
ಡಾ॥ ಆತ್ಮಕೂರ್ ಎಸ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾಚಾರ್ಯಃ
ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿ ಮಠಾಸ್ಥಾನಃ
ಮೈಸೂರು

भरतस्येव ममापि प्रशमितविश्वापवाद्दुर्जाता।
शेषेव शिरसि नित्यं विहरतु रघुवीरपादुके भवती॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಣುಕು ನೋಟ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಆರ್. ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್
(ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರರು)
ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ನಾಮಧೇಯ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು. ಅವರು ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿ ತುಂಬ ಕ್ಲಿಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮೂರನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಿತೃ ವಿಯೋಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅವರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ವತಃ ವೇದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರು ಮತ್ತು ಭಾಗವತರು. ಇದರಿಂದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ತರಬೇತಿಯಿಂದ ವೈದಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರು ಪೂರ್ಣ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ "ನೀನು ವೇದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಬರುತ್ತೀಯ, ನನ್ನ ಮಗ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನು ಮತ್ತು ಇಡೀ ವೈಷ್ಣವ ಸಮುದಾಯವೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ" ಎಂದು. ಆಶೀರ್ವಾದ ಫಲಕಾರಿ ಆಗಿದ್ದು, ೩೫-೪೦ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅವರು ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠದ ಆಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಯಾದಾಗ, ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ! ಪೂರ್ಣ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಮಹಿಮೆಯು ಎಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿ. ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುವವರು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೆನೆದು ಮಾಡಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಫಲ ಸಿಗದಿರಬಹುದು, ಅಂತೂ ಅವರ ಮಾತು ವೃಥಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಅವರು ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮಠದ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವೇದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಾಗಿ ಮುಂಜಿ, ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಮುದಾಯವು ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದರು. ಇವರು ಸ್ವತಃ ಕಷ್ಟ ಸಹಿಷ್ಣುಗಳು, ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಸ್ವಭಾವ, ಇತರರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತನ್ನಿಂದಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರು. ಇತರರಿಗೆ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ಮನೋಬಲವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಅವರ ದುಃಖವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವವರು ಆಗಿದ್ದರು.

ತದನಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಬಹಳ ಬೇಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದದಲ್ಲೂ, ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಗಳಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ನಿಸ್ಪೃಹತೆ, ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಶೈಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ರೀತಿ, ಸರಾಗವಾಗಿ ಓದುವ ಪದ್ಯಗಳು ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸಿ, ಅರ್ಥ ನಿರೂಪಣೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಸ್ಯದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೇ ಕಾರಣ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಂಡಾಟ, ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೃಹಿಣಿಯರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠ ಮಾಡಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯೇ ವೇದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ವೇದಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೇದ ವಿದ್ಯೆ ಉಪದೇಶ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವರೇ ಅಧಿದೇವತೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ಪೀಠಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲೇ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವರ ಆರಾಧನೆ ವಿದ್ಯಾದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣ ಪಾರಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸುಕತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಯುಗಾದಿ ಮತ್ತು ನವರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಪರಿಪಾಠ. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ದೇವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠ ಬೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಡೀ ದಿವಸವೇ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಲ ಅವರ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಡನಾಡಿದವರೇ ತಿರುಗಿ ಮತ್ತೆ ಯಾವಾಗ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಕಲಿಸುವ ಕಳಕಳಿ ಎಂತಹವರನ್ನಾದರೂ ಮೂಕರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾರಾನ್ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನ ಬಡ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಅವರು ಹಾಸನ, ವಿಜಯಪುರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ವೇದಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ವೇದಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾದ ಆಗಿನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದಲೂ ಶ್ರೀ ಮಠದಿಂದಲೂ ಇವರನ್ನು ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕರೆ ಬಂದಿತು.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿರಲು, ಆಗ ಅವರು "ನಾನು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರವೃದ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವನೇ ಕಾರಣ. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಈಗ ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನಾನು ಕೃತಘ್ನನಾಗುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಈ ಪೀಠಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಏರಲು ನನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಊಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ" ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಮಠದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಠದ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದರು.

ವಿದ್ವಜ್ಜನರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ಮತ್ತು ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಶಿಷ್ಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ೩ನೇ ಜೂನ್ ೧೯೭೧ ರಂದು ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ೩೫ನೇಯ ಯತಿವರ್ಯರಾದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಕೈಂಕರ್ಯ ಯೋಜನೆ, ಮುಳಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಸೋಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪ, ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚೈತನ್ಯ ಮಂದಿರದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉದಾರ ಧನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀಮಠದ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಸಂಸ್ಕೃತ, ವೇದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಇಂದು ಅವರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ, ಮದ್ರಾಸು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಗುಜರಾತ್ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಷ್ಯ ವೃಂದದವರಿಗೂ ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ಚಕ್ರಾಂಕನ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವರ ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳಿಂದ ಪುನೀತರನ್ನಾಗಿಸಿ ಧರ್ಮ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬಾಳಲು ಬಹಳ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅವರು ಇತರ ಧರ್ಮದವರನ್ನೂ ಹಾಗು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದರು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೂ ಸೋಗು ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬಹುಮುಖವಾಗಿತ್ತು.

ಅವರ ಧೈರ್ಯ, ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿ, ಕಷ್ಟ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಉತ್ಸಾಹ, ಬಂಧು/ಶಿಷ್ಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮ, ಸ್ನೇಹ ಜೀವನ, ಮುನ್ನುಗ್ಗುವುದು, ಸಮಯ ಪರಿಪಾಲನೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭಿಮಾನ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶುದ್ಧ ಜೀವನ, ಕೈಂಕರ್ಯ, ಪಂಡಿತರೂ, ಪಾಮರರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಆವಿರ್ಭೂತರಾದವರೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳಾದರೂ ನಮಗೆ ಭಗವಂತನು ಕರುಣಿಸಲಿ ನಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು ಉಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವರನ್ನೂ, ರಾಮಾನುಜ, ದೇಶಿಕ, ಎಲ್ಲ ಆಳ್ವಾರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗೋಣ.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ೮೧ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಜುಲೈ ೨೩, ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ ಪರಂಧಾಮಗೈದರು. ಕೂಡಲೇ ಆರಮನೆಯ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆರಮನೆಯ ಗೌರವ ಸಮೇತ ಉತ್ಸವವಾದ ಮೇಲೆ ಮಠದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾವನಸ್ಥರಾದರು.

ತನಿಯನ್

ನೂತ್ನ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಾಂಘ್ರಿಮಪದಕಲಿಜಿಲ್ಲಬ್ಧ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಶ್ರೀಃ
ತ್ರಯ್ಯಂತ ದ್ವಂದ್ವ ತತ್ತ್ವಂ ತದನಘ ಚರಣಂ ನ್ಯಸ್ತ ಭಾರಂ ಯತೀಂದ್ರಾತ್ ।
ಪ್ರತ್ಯಗ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾತ್ ಸಮಧಿಗತ ತುರೀಯಾಶ್ರಮಂ ಸಂಶ್ರಯಾಮಃ
ನವ್ಯಂ ರಾಮಾನುಜಾಖ್ಯಂ ಕಲಿಮಥನ ಗುರುಂ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರಂ ॥
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಾಸ್ಯ ಪಾದೂವರಿವಸ್ಯೈ ಕಾಂತಮಾನಸಃ ಸತತಂ ।
ಜಯತು ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಯೋಗೀಂದ್ರ ಪರಕಾಲಃ ॥
ಶ್ರೀಮತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯ ಪಾದುಕಾ ಸೇವಕ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ ।

ಆರ್. ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರು

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಆರ್. ಎ. ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಂ
(ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮ ಪುತ್ರರು)
ಬೆಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸನಾತನವಾದುದು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ. ಇವೆರಡೂ ನಮ್ಮಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಅವನತಿಯುಂಟಾದಾಗ, ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು, ಸಂತರು, ಅವತಾರ ಪುರುಷರು ಹುಟ್ಟಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರತ್ರಯ ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ಹೆಸರು ಚಿರಪರಿಚಿತ. ಇವರು ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಆತನ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರನ್ನು ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರಪತ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ ಮಹಾನುಭವರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ಈ ಮತ "ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತ" ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ಅಥವಾ ವೆಂಕಟನಾಥರೆಂಬುವರು ವಿದ್ಯೆಗೆ, ವಿವೇಕಕ್ಕೆ, ವಿರಕ್ತಿಗೆ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳಿಗೆ, ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ, ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯರಾದ ಮಹನೀಯರು. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಧಾನ ದೇವರಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರ ದಿವ್ಯಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಭಾಗವತೋತ್ತಮರು. ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಹ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಅಭಿದಾನ ನೀಡಿದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಈ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತವನ್ನು ಉಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಈ ಮಠ ಪರಂಪರೆಯ 33ನೇ ಯತಿವರ್ಯರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ, ಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಗೆ, ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತವನ್ನು ತುಂಬಾ ಮುನ್ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾದರು. ಅವರ ಕಾಲಾನಂತರ ಈ ಪರಕಾಲ ಮಠದ 35ನೇ ಯತಿವರ್ಯರಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಸ್ವಾಮಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ನಾಮಧೇಯ "ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್" ಎಂದು. ಇವರ ಅವತಾರ 14.09.1911ರಂದು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಪಿಂಗಳ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸ, ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷ, ಏಕಾದಶಿ, ಗುರುವಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ತಿರುಮಲೆ ರಂಗಾಚಾರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀನಮ್ಮ. ಇವರಿಗೆ ಮೂರನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಿತೃ ವಿಯೋಗ, ತಾಯಿಯವರ ಲಾಲನೆ, ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರಾದ ತಿರುಮಲೆ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ ಎಂಬುವರ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವು ಕಳೆಯಿತು.

ವಿದ್ಯಾದದಾತಿ ವಿನಯಂ, ವಿನಯಾತ್ ಯಾತಿ ಪಾತ್ರತಾಮ್
ಪಾತ್ರತ್ವಾತ್ ಧನಮಾಪ್ನೋತಿ, ಧನಾತ್ ಧರ್ಮಂತತಃ ಸುಖಂ॥

ವಿದ್ಯೆ ವಿನಯವನ್ನು ವಿನಯವು ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಅರ್ಹತೆಯಿಂದ ಉದ್ಯೋಗವು, ಅದರಿಂದ ಧನ ಸಂಪಾದನೆಯು, ನಂತರ ಧರ್ಮಾಚರಣೆ, ಸುಖ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಮುಂದಾದರು.

ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಅವರು ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರ ಆದೇಶದಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಗುರುಪೀಠವಾದ ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠದಲ್ಲಿ ಊಟ, ವಸತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆಗಿನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪಂಚ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ (ಚಿಕ್ಕಸನ್ನಿಧಿ) ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದೇವರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ವತ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕಾಲಕ್ಷೇಪವಾಯಿತು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಂಶದ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕಮಲಮ್ಮ ಎಂಬುವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ, ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಎರಡು ಗಂಡು ಸಂತಾನವಾಯಿತು. ಸಂಸಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆರಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಶ್ರೀ ಮಠದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಸಮುಚಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಸುಶ್ರಾವ್ಯ ಕಂಠದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ರಂಜಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುವ ಕಲೆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ರೀತಿ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಲೆ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೂರಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಲಾಲಿತ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಒಬ್ಬರು, ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದ ಕಡೆ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಬಂದರು. ಕೆಲವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೇದವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವೇದ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಚಾರ್ಯವರರಿಗೆ ಬರಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಮಾತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು.

ಅವರು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭೋದನೆ ಮಾಡುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ, ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾದ ಅರಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಕಳಕಳಿ ನೋಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ನಡುವೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದರು.

ನಚೋರ ಹಾರ್ಯಂ ನಚರಾಜಹಾರ್ಚ್ಯಂ ನಭ್ರಾತೃ ಭೋಜ್ಯಂ ನಚಭಾರಕಾರಿ
ವ್ಯಯೆಕೃತೆ ವರ್ಧತ ಏವನಿತ್ಯಂ ವಿದ್ಯಾಧನಂ ಸರ್ವಧನಃ ಪ್ರಧಾನಂ

ರಾಜನಿಂದಾಗಲಿ, ಕಳ್ಳನಿಂದಾಗಲಿ ಅಪಹರಿಸಲು ಆಗದ್ದು ಸಹೋದರರಿಂದ ಭುಂಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಭಾರವಾಗಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆ ದಾನ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೇ ವಿನಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗದು ಅಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯೆಂಬ ಧನವು ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಟವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಈ ಶ್ಲೋಕದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಟಾನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಶಾಲೆಯ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಉದಯವಾಯಿತು.

ಈ ದೇವ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯ ಭಾವನೆಯಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೇವರು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಹಂಚಿ ಅವರ ಆನಂದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ನಿವೃತ್ತರಾಗುವವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಯಾರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಯು ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಇರುವವರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇವರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಬಲವಂತ ಪಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ದಂಡಿಸಿ ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಪಾಲಕರ ಅಸಹಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದು ಇತರರ ಸಹಾಯ ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ 12 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ದಂಡಿಸಿ ತಿಳಿಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಸರಿದಾರಿಗೆ ತಂದು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೃತಾಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುವವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ.

1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸನದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಮುಂದಾದರು. ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಾಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಅದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಸರಾಂತ ಸಾಹಿತಿ ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಸಹೋದರರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ನರಸಿಂಹಚಾರ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇಶಿಕಾಚಾರ್ ಎಂಬುವರು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡಿದರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಆಯಿತು. ಮೊದ ಮೊದಲು ಸರಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ದೇವ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಪಸರಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವನದ 8 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ವಿಜಯಪುರ (ದೇವನಹಳ್ಳಿಯ ಸಮೀಪ) ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದರು. ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ದೇವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಮುಂದಾದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮೃತ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಅಪವಾದವನ್ನು ಹೊಡೆದುಹಾಕಲು ಜನಪ್ರಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬಹಳವೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು.

ಈ ತರುಣದಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರಿನ ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠದ ಗುರುಪೀಠದಿಂದ ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ಬಂದಿತು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ, ವಸತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಗುರುಪೀಠಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಮನೆಯವರ ಒಮ್ಮತದೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು.

ಆಲೋಡ್ಯ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ, ವಿಚಾರ್ಯಚಪುನಃ ಪುನಃ
ಇದಮೇಕಂ ಸುನಿಷ್ಪನ್ನಂ ಧ್ಯೇಯೋನಾರಾಯಣೋ ಹರಿ:

ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಶ್ಲೋಕದ ಅಂತರಾರ್ಥಿವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು, ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೂ ಇದನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ಥಾನದ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರು.

ದಿನಾಂಕ 03.06.1970 ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು ಮತ್ತು "ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕರು" ಎಂಬ ನೂತನ ನಾಮಧೇಯವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅನಾರೋಗ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ ಹಿರಿಯ ಶ್ರೀಗಳು ಪರಮಪದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನೂತನ ಶ್ರೀಗಳು ಮಠದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು.

ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರು ತಾವು ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚಾಚು ತಪ್ಪದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಲೋಪವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಶ್ರೀ ಮಠದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಪಡೆದ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವದ ಜ್ಞಾನ ಈಗ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿತು.

ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿದರು. ಮಠದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೇದ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಸಾಧನೆಯು ಬಹು ಉಪಯೋಗವೆಂದು ತಿಳಿದು, ನುರಿತ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯರರನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರು. ಹೊರ ಸಂಚಾರ ಹೊರಟು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮತ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು: ಅನೇಕ ದಿವ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಬಂದರು. ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರ ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದರು. ನಂತರ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರನ್ನು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪಕ್ತಿಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಪಂಚ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಶರಣಾಗತಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದು ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೆರವೇರಿಸಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಂತರ ಸಂಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಉಳಿದ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಠದ ನಿತ್ಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರು 23.07.1992ರಂದು `ಆ ಪರ ವಾಸುದೇವನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅವತಾರವನ್ನು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಪರಮಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದ ನಾವೇ ಧನ್ಯರು. ಪರಮ ಯತಿವರ್ಯರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ವ್ಯಾಕರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ವಾ ಪಂಡಿತರಾಜ ಎ. ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ಇದ್ದರೂ "ಯತಿರಾಜ" ಎಂಬ ಪದವು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ಆಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಅರ್ಥವುಳ್ಳದ್ದಾದರೂ 'ದೇಶಿಕ' ಎಂಬ ಪದವೂ ಬೇರಾವ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನೂ ಸೂಚಿಸದೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರನ್ನೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರವರ ಮಹತ್ವವು ತಾನೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಅನಂತರ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಆಚಾರ್ಯಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶ್ರೀ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರು. ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹಲವಾರು ಅಬಾಧಿತ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದಲೂ, ಉಚಿತಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಎತ್ತಿತೋರಿ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಕಂಪ್ಯವಾಗಿ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಸದಾ ರಾರಾಜಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರು. ಇತರ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನೂ, ಗುಣಾತಿಶಯವನ್ನೂ, ಹಿರಿಮೆಯನ್ನೂ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಾವಿಂದು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ರೀ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರ ಅದ್ಭುತ ಕೃತಿಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ. ಇತರ ದರ್ಶನಗಳಿಂದ, ಅನ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಂದ, ಪರರ ವಾದಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಆಘಾತವನ್ನೂ ಪಡೆಯದೆ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ, ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ನೆಲೆಸಿರುವುದು ದೇಶಿಕರು ತೊಡಿಸಿರುವ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಗ್ರಂಥರೂಪವಾದ ರಕ್ಷಾಕವಚಗಳಿಂದ. ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಅದರ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನರಿಯಲು ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರ ಕೃತಿಗಳೇ ಗತಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರಿಂದ ಆಗಿರುವ ಸೇವೆ, ಉಪಕಾರ, ಪೋಷಣೆ ಅನುಪಮವಾದುದು. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ಸೂಕ್ತಿಗಳ ನೈಜಭಾವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದವರೆಂದರೆ ದೇಶಿಕರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ, ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶ್ರೀ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರವರು ವಂದ್ಯರಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಿರುವುದು ಉಚಿತವೂ, ನ್ಯಾಯವೂ ಆಗಿದೆ.

ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ನಿಸರ್ಗಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರತಿಭೆ, ನಿಷ್ಪಟ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನ, ಗಹನವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಸರಳವಾಗಿ ಮನಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ವಾಕ್ಯವಿನ್ಯಾಸಕೌಶಲ, ಮುನಿವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳಿಗೆ ಮೇಲಾಗಿ ತೋರುವ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶಯಗಳನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿ ಸಮನ್ವಯಮಾಡುವ ಅಪೂರ್ವ ಜಾಣ್ಮೆ ಮುಂತಾದ ವಿಶೇಷಾಂಶಗಳು ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರ ಅಗಾಧ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ, ಅಪ್ರತಿಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಮುಗ್ಧರಾಗದವರಿಲ್ಲ. ಮಾನವಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾರದ ಜ್ಞಾನಪ್ರಕರ್ಷವನ್ನೂ, ಗುಣಾತಿಶಯವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಪಂಡಿತರೇ ದೇಶಿಕರನ್ನು ದೈವೀಶಕ್ತಿಯೆಂದೂ, ಸಿದ್ಧಾಂತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ಮಹಾಪುರುಷನೆಂದೂ ದೇಶಿಕರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಭಾವಿಸಿದರು.

ವಿತ್ರಾಸಿನೀ ವಿಬುಧವೈರಿವರೂಥಿನೀನಾಂ ಪದ್ಮಾಸನೇನ ಪರಿಚಾರವಿಧೌ ಪ್ರಯುಕ್ತಾ |
ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯತೇ ಬುಧಜನೈರುಪತ್ತಿ ಭೂಮ್ನಾ ಘಂಟಾ ಹರೇಃ ಸಮಜನಿಷ್ಟ ಯದಾತ್ಮನೇತಿ ||

ಪರಮಾತ್ಮನ ಆರಾಧನೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಶತ್ರುಗಳು ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದಿರಲು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ದಿವ್ಯಘಂಟೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಆ ಘಂಟೆಯೇ ಪರವಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರಸನವಮಾಡಲು ನಿಗಮಾಂತದೇಶಿಕರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದೆ ಎಂದು ವಿದ್ವಜ್ಜನರು, ವಿಮರ್ಶನಚತುರರು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂಬುದಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಸೂರ್ಯೋದಯ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರೇ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಘಂಟೆಯೇ ದೇಶಿಕರಾಗಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಆಪ್ತರು ನಂಬಿದರು. ದೇಶಿಕರ ಅವತಾರ ಸಮಯದಿಂದ ಆ ಘಂಟೆಯು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದುದು, ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರಿಗೂ, ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಘಂಟೆಯು ಭಗವಂತನ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ದೇಶಿಕರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅನಂತಸೂರಿ ಕುಮಾರರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಸ್ವಪ್ನ ಬಿದ್ದುದೂ ಆಪ್ತರ ಊಹೆಯನ್ನೂ, ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ಊರ್ಜಿತಮಾಡಿದವು. ಇಂದಿಗೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇವಾಲಯ ಗಳೆಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಭಗವದಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಘಂಟೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಎಲ್ಲರ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವ, ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಆಳವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳ, ಕವಿ ಪುಂಗವರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವೇಂಕಟಾಧ್ವರೀ ಎಂಬ ಮಹಾಶಯರು ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಆಡಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರಂತೂ ದೇಶಿಕರು ಎಂತಹ ಅಸಾಧಾರಣ, ಅಪ್ರತಿಮ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಹೀಗಿದೆ.

ನಾನಾಮ್ನಾಯಪರಿಶ್ರಮಂ ಕಲಯತಾಂ ನಾಸ್ತ್ಯೇವ ಶಾಸ್ತ್ರೇಷುಧೀಃ ಸತ್ಯೋರಪ್ಯುಭಯೋರ್ನ ಚಾಪಿ ಸುಲಭಾ ಸಾ ಹಿ ಕ್ಷಿ ತೌ ಸಾಹಿತೀ |
ಆಪ್ಯೇತಾಸು ಸತೀಷು ನೈವ ವಿನಯೋನಾಚಾರಭಕ್ತಿಕ್ಷಮಾ ಚಾತುರ್ಯಂ: ಸ ಚ ಸಾಚ ಸಾಚ ಸಚ ತಾಶ್ಚಾಲಂಬ್ಯ ಖೇಲನ್ತ್ಯಮುಂ ||

ತನ್ನ ಶಾಖೆಯ ಒಂದು ವೇದವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಶಾಖೆಯ ವೇದಭಾಗವನ್ನ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆ. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಶ್ರಮಪಾಂಡಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವೇದಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಗಳಿಸಿದವರಿಗೆ ವ್ಯಾಕರಣ, ಮೀಮಾಂಸ, ತರ್ಕ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಶ್ರಮ ಇರುವುದು ಅಸಂಭವ. ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯಗಂಧವೂ ಇರದು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಶ್ರಮವಿದ್ದವರಿಗೆ ವೇದಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಇರದು, ಎಂದಮೇಲೆ ಪರಿಶ್ರಮ ಎಲ್ಲಿಯದು ? ವೇದಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಶ್ರಮ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ನಿಷ್ಕಪಟವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಎರಡೂ ಕೂಡಿರುವುದು ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲೆಕಲೆತಂತೆ. ಸುಕೃತ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆರಡೂ ಕೂಡಿದರೂ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ, ಇತರರ ಹೃದಯವು ಕುಣಿಯುವ ಹಾಗೆ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಲ್ಪನೆಮಾಡುವ, ರಸಮಯವಾದ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾದ ಅಲಂಕಾರ ಶೋಭಿತವಾದ ಮಧುರ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯಾಗಲಿ ಸರ್ವಥಾ ಇರದು. ಇವು ಮೂರು ಕೂಡಿದರೂ ವಿನಯಗುಣವಿರುವುದು ಮೊದಲ ಕೊಂಬಿನಂತೆ. ಆಚಾರಾನುಷ್ಠಾನಗಳೂ ಗಗನಕುಸುಮದಂತೆ. ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ, ದೈವದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇರದು. ತಾಳ್ಮೆ ಸುಳಿಯದು. ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರಚಾತುರ್ಯವಂತೂ ಹತ್ತಿರ ಬಾರದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವೇದಗಳ ಪರಿಶ್ರಮ, ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಅಗಾಧವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಕಾವ್ಯನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಪಮ ಕೌಶಲ, ಇವಿಷ್ಟಿದ್ದೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಜಂಭವಿಲ್ಲದ ಸರಳಮನೋಭಾವ, ವಿನಯ, ಸದಾಚಾರ, ಭಕ್ತಿ, ತಾಳ್ಮೆ ಮುಂತಾದ ಆತ್ಮಗುಣಗಳೂ ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರ ಚಾತುರ್ಯವೂ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆಲೆಸಿದ್ದವು. ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಹಾರಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದರು ಶ್ರೀದೇಶಿಕರು. ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವತೆಯಾದ ಸರಸ್ವತಿಗೆ ಅಂತಃಪುರಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು ದೇಶಿಕರ ಹೃದಯ. ಜ್ಞಾನವಷ್ಟೆ ಆತ್ಮಗುಣವೂ ಹಿರಿದಾಗಿತ್ತು.

ಪರಿಣತ ಬುದ್ಧಿಯ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವ ವೇದಾಂತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೀರ ಸಣ್ಣವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುವ ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನೂ, ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಸಂತೋಷವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ತಾಳಿದ ನಡಾದೂರ್ ವರದಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಗುರುವರ್ಯರು :

ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತವೇದಾಂತಃ ಪ್ರತಿಕ್ಷಿಪ್ತಬಹಿರ್ಮತಃ
ಭೂಯಾಸ್ತ್ವಗುಣ್ಯಮಾನ್ಯಸ್ತ್ವಂ ಭೂರಿ ಕಲ್ಯಾಣಭಾಜನಂ ||

ವೇದಬಾಹ್ಯಮತಗಳನ್ನೂ ಕುದೃಷ್ಟಿಗಳ ಅಪಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ದೂರಮಾಡಿ ಯಥಾರ್ಥವಾದ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿದ ಉಪನಿಷತ್ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನಂತ ಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಬಾಳು ಎಂದು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದಬಲದಿಂದಲೂ ನಿಸರ್ಗಸಿದ್ಧವಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ದೇಶಿಕರು ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತುವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ "ವಿಂಶತ್ಯಬ್ದೆ ವಿಶ್ರುತ ನಾನಾವಿಧ ವಿದ್ಯಃ" ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಗ್ರಂಥನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

ದೇಶಿಕರ ವೇದಾಂತಜ್ಞಾನ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ್ದು. ಇವರು ರಚಿಸಿರುವ ನ್ಯಾಯಪರಿಶುದ್ಧಿ, ನ್ಯಾಯಸಿದ್ಧಾಂಜನ, ತತ್ತ್ವ ಮುಕ್ತಾಕಲಾಪ, ಶತದೂಷಣೀ ಮುಂತಾದ ಅಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥಗಳು ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಸಕಲ ದರ್ಶನಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದೊರೆತಿರುವ ಸಾರ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅಭಿನಿವೇಶವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮಾಣಶರಣರಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಒರೆಹಚ್ಚಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಮಾಡುವ ಕೌಶಲ ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು. ತತ್ತ್ವನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ಯುಕ್ತಗಳಂತೂ ಯಾವ ತಾರ್ಕಿಕ ಶಿರೋಮಣಿಗಳನ್ನೂ ಬೆಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಶತದೂಷಣೀ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದೇಶಿಕರು ಇತರ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನ್ಯಾಯಸಂಮತವಾದ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸಂಮತವಾದ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ದೇಶಿಕರ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಪದಗಳ ನಿಗೂಢಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ವಿಶದಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಗೀತಾಭಾಷ್ಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾದ ತಾತ್ಪರ್ಯಚಂದ್ರಿಕೆ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವೊಂದೇ ಸಾಕು. ಇವರು ಗಹನ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಪಂಡಿತರು ತಿಳಿಯಲು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಭವ್ಯವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರಮಧುರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವರು. ಇವರು ರಚಿಸಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳೂ ಸಹ ಕಾವ್ಯಗಳಂತೆಯೇ ಓದಲು ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಿಯವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇತರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಂಡಿತರೂ ಸಹ ಗಮನಿಸದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನೂ, ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅವನ್ನು ಪಾಮರರೂ ಸಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಪರಮತಭಂಗ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿರುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನೂ, ಅದರ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಶರಣುಹೋಗಬೇಕು. ಅಮಿತವಾಗಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ತತ್ತ್ವವೇನು ? ಅವುಗಳ ಸಾರವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ದೇಶಿಕರವರು ಸಾರತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಡೆದ ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೇರಾವಗ್ರಂಥಕಾರರೂ ತೋರಿಲ್ಲ. ಕಲಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತರೂ ಮಿತಮತಿಗಳೂ ಆದ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಏಕೈಕ ಸಾಧನವಾಗಿರುವ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ, ಉಪದೇಶಮಾತ್ರದಿಂದ ತೋರಿಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಘನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ, ಶರಣಾಗತಿಯ ನಿಜವಾದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನರಿತು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಮಹಾ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧವಾಗಿ ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರವೆಂಬ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮಹೋಪಕಾರಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಶರಣಾಗತಿ ಸಾಧನದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ವಿಪುಲವಾದ ಸರಳವಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ಬೇರೊಂದು ಗ್ರಂಥ ಭಾರತೀಯ (ಸಂಸ್ಕೃತ) ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರಹಸ್ಯಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿರುವರು. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಕು. ದೇಶಿಕರವರ ಜ್ಞಾನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಚಯಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಪಾರವಾದ ಪರಿಶ್ರಮ ಇವರಿಗಿತ್ತು. ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಗಾಧ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟ ಜ್ಞಾನ ಇತ್ತೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರ ವೇದಾಂತಜ್ಞಾನದ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಕಂಡು ಸುಪ್ರೀತನಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಪರಮಪುರುಷನೇ ಇವರಿಗೆ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದನೆಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ. "ಶ್ರೀರಂಗರಾಜದಿವ್ಯಾಜ್ಞಾಲಬ್ಧ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯಪದಃ" ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ದಿವ್ಯಶಾಸನದಿಂದ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ ನಾನು ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಸೂರ್ಯೋದಯ ನಾಟಕದಲ್ಲೂ,

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀರಂಗಭರ್ತುಃ ಕಿಮಪಿ ದಧದಹಂ ಶಾಸನಂ ತತ್ಪ್ರಸತ್ತೈ
ಸತ್ತೈ ಕಾಲಂಬಿ ಭಾಷ್ಯಂ ಯತಿಪತಿಕಥಿತಂ ಶಶ್ವದಧ್ಯಾಪ್ಯ ಯುಕ್ತಾ |
ವಿಶ್ವಸ್ಮಿನ್ನಾ ಮರೂಪಾಣ್ಯನುವಿಹಿತವತಾ ತೇನ ದೇವೇನ ದತ್ತಾಂ
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯಸಂಜ್ಞಾ ಮವಹಿತ ಬಹುವಿತ್ಸಾರ್ಥಮನ್ವರ್ಥಯಾಮಿ

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ನಾಮರೂಪಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಲೋಕಸ್ವಾಮಿಯಾದ ರಂಗನಾಥನು "ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿತ್ತಿರುವನು ಎನಗೆ. ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಯೋಗ್ಯಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸತ್ವವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾನು ಆ ದೇವನನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವೆನು ಎಂದು ಅಧಿಕರಣಸಾರಾವಳಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲೂ ದೇಶಿಕರೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

ದೇಶಿಕರ ಜ್ಞಾನಾತಿರೇಕವನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ, ಇವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡದವರಿಲ್ಲ. ದೇಶಿಕರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಹಾಗಿರಲಿ, ಇತರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ, ಇತರ ಮತದವರೂ ಸಹ, ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳಿರುವರು ಇವರನ್ನೂ ಇವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ದೇಶಿಕರ ಶತದೂಷಣೀ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥರತ್ನಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ತೆಂಗಲೈ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದೊಡ್ಡಯ್ಯಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ವಿದ್ವದ್ವರೇಣ್ಯರು ದೇಶಿಕರ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ

ತುರಗವದನತೇಜೋಬ್ಯಂಹಿತಾಶ್ಚರ್ಯಶಕ್ತಿಃ ಕವಿಕಥಕಮೃಗೇಂದ್ರಃ ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಃ |
ಜಯತಿ ಗುರುರಬಾಧಾಂ ವೇದಚೂಡಾರ್ಯಸಂಜ್ಞಾಮನಿತರಜನಲಭ್ಯಾಂ ಲಂಭಿತೋ ರಂಗಭರ್ತ್ರಾ ||

ಹಯಗ್ರೀವ ರೂಪಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಅದ್ಭುತ ಹಾಗೂ ಅತಿಶಯಿತ ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆದು ಕವಿಸಿಂಹವಾಗಿ ವಾದಿಕೇಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ; ಬೇರಾರೂ ಪಡೆಯಲಾಗದ "ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯ" ಎಂಬ ಅನ್ವರ್ಥವಾದ ಬಿರುದನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನಿಂದಲೇ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರವರು ಸದಾ ಪಂಡಿತಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಗಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯರಾಗಿ ಬೆಳೆಗುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿರುವರು. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಿಗೂ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ವೇದಭಾಷ್ಯಕಾರರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರೆಂಬ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರು ಅಕ್ಷೋಭ್ಯಮುನಿಗಳಕೂಡ ವೇದಾಂತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾದವೇರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇಬ್ಬರ ವಾದವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಸಮ್ಮತವಾದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಲು ಅರ್ಹರು, ನಿಷ್ಪಟ್ಟ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಮೇಧಾವಿ ದೇಶಿಕರೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ದೇಶಿಕರನ್ನೇ ತೀರ್ಪುಗಾರರಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾದಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತಮೂಲಕ ಬರೆದು ಇಬ್ಬರು ವಾದಿಪ್ರತಿವಾದಿಗಳೂ ತೀರ್ಪಿಗಾಗಿ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ದೇಶಿಕರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರೂ ಒಪ್ಪಿದರು ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರ್ವದರ್ಶನ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಮಾಧವಾಚಾರ್ಯರು ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಆಧಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರ ಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವರು. ಹೀಗೆ ದೇಶಿಕರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲೆ ಸಮಕಾಲಿಕವಾದ ಇತರ ಪಂಥದ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾಗಿ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು "ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ" ಎಂದು ಪಂಡಿತಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯಪಂಡಿತರಾಗಿ ತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಇವರು ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದು ಕವಿಕೇಸರೀ ಎಂದೂ ವಿಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದುದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮತಿಯು ಕರ್ಕಶವಾಗಿ ಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮತೀಯ ಕೋಮಲತೆಯನ್ನೂ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವುದು. "ನಮಃ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಾದಾಯ ಮತ್ಕವಿತ್ವಾಪಹಾರಿಣೆ" ನನ್ನ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನುಂಗಿರುವ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಾದ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಕಾರ ಎಂದು ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ "ಪ್ರಾಮಾಣವಾದ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದ್ದ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಹಾಕವಿಯೊಬ್ಬನ ವಿಷಾದಗರ್ಭವಾದ ವಾಣಿಯು ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಗೂ ತರ್ಕನಿಶಿತಬುದ್ಧಿಗೂ ಸಮಾವೇಶ ಅಸಂಭವವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ "ಕಾವ್ಯೇಷು ಕೋಮಲಧಿಯೋ ವಯಮೇವ ನಾನ್ಯೇ ತರ್ಕೇಷು ಕರ್ಕಶಧಿಯೋ ವಯಮೇವ ನಾನ್ಯೇ" ಕಾವ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮತಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕೋಮಲವಾಗಿರುವುದು. ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಹರಿತ ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಅವರೇ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ ಅವರೆಡೂ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ ಮಿಳಿತವಾಗಿದ್ದವು.

ಕವಿಲೋಕದಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ದೇಶಿಕರು ಕಾಳಿದಾಸ, ಭಾರವಿ, ಭವಭೂತಿ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವವರಾಗಿದ್ದು ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮೂರ್ಧನ್ಯನಾದ ಆನಂದವರ್ಧನಾಚಾರ್ಯನು "ದ್ವಿತ್ರಾಃ ಪಂಚಷಾ ವಾ ಮಹಾಕವಯ ಇತಿ ಗಣ್ಯನ್ತೆ" ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕವಿಗಳಿದ್ದರೂ ಮಹಾಕವಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಬ್ಬರು, ಮೂವರು ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಐದಾರು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮಹಾಕವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಕವಿಯ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿರುವವರು ದೇಶಿಕರು.

ಸ ಕವಿಃ ಕಥ್ಯತೇ ಸ್ರಷ್ಟಾ ರಮತೇ ಯತ್ರ ಭಾರತೀ |
ರಸಭಾವಗುಣೇಭೂತೈರಲಂಕಾರೈರ್ಗುಣೋದಯೈಃ ||

ಶೃಂಗಾರಾದಿ ರಸಗಳಿಂದಲೂ, ಆಯಾಯಾ ರಸಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ವಿಭಾವಾದಿ ಭಾವಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಪ್ರಾಸ ಉಪಮಾ ಮುಂತಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಧುರ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುವ ವಾಣಿಯು ಯಾವನ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವುದೋ ಯಾವನು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಇತರರ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹರಣಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದಲೇ ಸಹೃದಯರು ಮೆಚ್ಚುವ ಆನಂದಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮಧುರ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲನೋ ಅಂತಹವನೇ ಕವಿಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲರ್ಹನು ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುವ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಕಾವ್ಯವಿಮರ್ಶನಾಚತುರನಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಹೃದಯನೂ ಅವರನ್ನು ಕಾಳಿದಾಸನಿಗೆ ಎರಡನೆಯವರನ್ನಾಗಿಯೂ ಇತರ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿಗರನ್ನಾಗಿಯೂ ಭಾವಿಸದೆ ಇರನು. ದೇಶಿಕರು ರಚಿಸಿರುವ ಯಾದವಾಭ್ಯುದಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಂದರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಅಪ್ಪಯ್ಯದೀಕ್ಷಿತರೆಂಬ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದರಾದ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರು ಕಾವ್ಯದ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪದಗಳ ಲಾಲಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿಗೂ ಬೆರಗಾಗಿ :

ಇತ್ಥಂ ವಿಚಿಂತ್ಯಾಃ ಸರ್ವತ್ರ ಭಾವಾಃ ಸಂತಿ ಪದೇ ಪದೇ |
ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಸ್ಯ ಕಾವ್ಯೇಷು ಲಲಿತೇಷ್ವಪಿ ||

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀದೇಶಿಕರ ಕಾವ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಲಲಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿ ಪದದಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿವೆ ಭಾವಗಳು. ಪ್ರತಿ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾವಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನೇ ವಿಶದಪಡಿಸುವುದೆಂದರೆ ನನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗ್ರಂಥ ಅತಿವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು. ನಾನು ಈ ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹೃದಯರು ಪ್ರತಿಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಾವೇ ಗಮನಿಸಿ ಭಾವಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಸಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕಾದ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಗೌಡೀ, ವೈದರ್ಭೀ, ಪಾಂಚಾಲೀ ಎಂದು ಗಣನೆಮಾಡಿರುವರು ಕಾವ್ಯಲಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು. ದೇಶಿಕರು ಈ ವಿಧವಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾಗಿದ್ದರು.

ಗೌಡವೈದರ್ಭಪಾಂಚಾಲಮಾಲಾಕಾರಾಂ ಸರಸ್ವತೀಂ |
ಯಸ್ಯ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಶಂಸಂತಿ ಸಂತಃ ಸೌರಭವೇ ದಿನಃ ||

ವಾಕ್ಯವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಮರ್ಮವನ್ನರಿತ, ಸರಸ್ವತಿಯ ಸೊಬಗನ್ನು ತಿಳಿದ ರೀತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಭಾವುಕರು ದೇಶಿಕರ ಗೌಡ, ವೈದರ್ಭ, ಪಾಂಚಾಲ ರೂಪವಾದ ರೀತಿಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವ ವಾಣಿಯನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕವಿಸಾರ್ವಭೌಮ ಕಾಳಿದಾಸನ ರಘುವಂಶ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹೋಲುವ ಯಾದವಾಭ್ಯುದಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ದೇಶಿಕರು ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಮೇಘಸಂದೇಶ ಕಾವ್ಯವನ್ನೊಪ್ಪುವ ಹಂಸಸಂದೇಶವೆಂಬ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂದೇಶಕಾವ್ಯವನ್ನೂ ರಚಿಸಿರುವರು. ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲೂ ಹಂಸಸಂದೇಶವೂ ಮೇಘ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಉತ್ತಮ ಭಾವನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸುಂದರ ಪದವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಂದಲೂ ಮೇಘಸಂದೇಶವನ್ನು ಮೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ವಿಮರ್ಶಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಗಹನ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನೂ, ಉತ್ತಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೂ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತೋರಿಕೊಟ್ಟ ದರ್ಶನವನ್ನೂ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವಂತೆ ಸಂಕಲ್ಪಸೂರ್ಯೋದಯ ಎಂಬ ನಾಟಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ನಾಟಕಕಾರರೂ ಆಗಿರುವರು ದೇಶಿಕರು. ಆದಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ಭಗವಂತನ ನಾನಾ ರೂಪಗಳನ್ನೂ, ಅವತಾರಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುವ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ಣವಾದ ಮತ್ತು ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ಅನೇಕ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿ ತುಂಬ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತವೃಂದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಪಠನಮಾತ್ರದಿಂದಲೂ ಆನಂದವನ್ನೂ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮಹತ್ತಾದ ಫಲವನ್ನೂ ನೀಡುವ ಅಪೂರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು. ಸರಳವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಉಪನಿಷದರ್ಥಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲೂ ಸದಾ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಲೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ದೇಶಿಕರು ರಚಿಸಿರುವ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತವರೂ ಸಹ ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ, ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಮುನಿವಚನಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನರಿಯಬಹುದು.

ವೇದಾಂತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಾಗಲಿ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಆಟವಿದ್ದಂತೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಅತ್ಯಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕವಿಸಿಂಹ ಎಂದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸಹಿಸದ ಕೆಲವರು, 'ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಹೆಸರಿಗೆ ಅರ್ಹರು' ಎಂದು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಕೋಲಾಹಲವೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕವಿಸಿಂಹ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲದೇ ಅಸಮರ್ಥರಾದರೆ ರಚಿಸುವವರಿಗೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಪಿಳ್ಳೆಲೋಕಾಚಾರ್ಯರ ಸಹೋದರರಾದ ಅಳಹಿಯಮಣವಾಳಪ್ಪೆರುಮಾಳ್ ನಾಯನಾರ್ ಎಂಬುವರು 'ಕವಿಸಿಂಹ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ತಾವು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಚಾಪಲ್ಯದಿಂದ ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ರಚಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂತಹ ಕ್ಷುದ್ರವಾದಿಗಳ ಮಾತಿಗೆಲ್ಲ ಬೆಲೆಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಬಿರುದು ಬಾವಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಪಲ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ದೇಶಿಕರು ತನ್ನ ಮೂಲಕ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಲೀಲೆಯೇ ಇದಾಗಿರಬೇಕು ; ಈ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಾಯಿತುಂಬ ಸ್ತುತಿಸುವ, ಮನಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಡುವ ಮತ್ತು ವರ್ಣಿಸುವ ಸದಾವಕಾಶವೊದಗಿದುದು ಒಂದು ಭಾಗ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಪಾದಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅನವರತಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹಾ ಮುನಿಯಂತಹ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೊಂಡಾಡಿರುವ ಭರತನಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದ, ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡುವ, ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತರು. ಇಬ್ಬರೂ ಮಾರನೆಯದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಬರೆದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಮಾರನೆಯದಿನ ಕೃತಿಗಳ ಪಠನ ಸಂದರ್ಭವು ಒದಗಿದಾಗ ಅಳಹಿಯ ಮಣವಾಳಪೆರುಮಾಳ್‌ನಾಯನಾರ್ರ 'ಪದಕಮಲ ಸಹಸ್ರ'ವು ಮುನ್ನೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಯಿತು. ದೇಶಿಕರು ರಚಿಸಿದ್ದ "ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರ" ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಾಚನಮಾಡಿದರು. ನೆರೆದಿದ್ದ ಪಂಡಿತರೆಲ್ಲರೂ, ವಿಮರ್ಶಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಉತ್ತಮಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು ಕವಿಸಂಹ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತೀ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹರು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ದೇಶಿಕರ ಉತ್ಕರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಹನೆಯಿಲ್ಲದ ಮಾತ್ಸರ್ಯಪೀಡಿತ ಪಂಡಿತರೂ ಸಹ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ದೇಶಿಕರ ಕವಿತಾಮಹತ್ವವನ್ನೂ, ಪ್ರತಿಭಾತಿಶಯವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಅವಸರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರವು ಉದಾತ್ತಭಾವಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮತತ್ತ್ವಗಳನ್ನೂ, ಒಳಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಲು ಅರ್ಹವಾದ, ಸದಾ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉತ್ತಮ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಸ್ತೋತ್ರಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದಾದರೂ ಕಾವ್ಯಗುಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಸುಂದರ ಕಾವ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿದೆ. ದೇಶಿಕರಿಗಿದ್ದ ಈ ಅಶುಕವಿತಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ, ಕಲ್ಪನಾಕೌಶಲವನ್ನೂ ಈ ಕೃತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ತುಂಬ ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ. ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೇರಾವ ಕವಿಯೂ ವರ್ಣಿಸಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಪಾದುಕೆಗಳ ವೈಭವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಏಕೈಕ ಕೃತಿ ದೇಶಿಕರ ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರ. ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಲ್ಲ ಅನೇಕ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬ ನಿರ್ಮಿಸಲಾರ.

ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೂ ಗರ್ವದ ವಾಸನೆಯೂ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗದೆ, ಕುಸಿಂಹವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಹಿಸದೇ ದೇಶಿಕರು,

ಸೂತೇ ಸೂಕರಯುವತಿಃ ಸುತಶತಮತ್ಯಂತ ದುರ್ಭಗಂ ಝುಡಿತಿ |
ಕರಿಣೇ ಚಿರಾಯ ಸೂತೇ ಸಕಲ ಮಹೀಪಾಲಲಾಲಿತಂ ಕಲಭಂ ||

ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿಯು ಬೇಗ ಬೇಗ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯದ ನೂರಾರು ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಹೆಣ್ಣಾನೆಯಾದರೋ ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ, ಒಂದೇ ಆದರೂ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಮಹಾರಾಜರೂ ಲಾಲಿಸುವ ಮರಿಯನ್ನೀಯುವುದು. ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಯೋಗ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪದ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳು ಮೇಲಾಗಿವೆ. ಎಂದು ತಮ್ಮ ನೈಚ್ಯಾನುಸಂಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು ಪರಾಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರಾಳಿಗಳ ಕೀಳುತನವನ್ನೂ ಎತ್ತಿತೋರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಡಿಕೆ. ದೇಶಿಕರ ಸ್ವಭಾವ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇತರರನ್ನಾಗಲಿ ಇತರರ ಕೃತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯುವುದು ಅವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಹಿಡಿಸದು. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತತ್ತ್ವಬೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇತರರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರಾದರೂ ಆ ಕೃತಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಆ ಕೃತಿಗಳ ಕರ್ತೃವನ್ನಾಗಲೀ, ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಲವಲೇಶವೂ ದೇಶಿಕರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಖ್ಯಾತಿಗಾಗಿಯಾಗಲಿ ಧನಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿಯಾಗಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಇವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡಗಿದವರಲ್ಲ.

ಯಃ ಖ್ಯಾತಿ ಲಾಭಪೂಜಾಸು ವಿಮುಖೋ ವೈಷ್ಣವೇ ಜನೇ

ಖ್ಯಾತಿಲಾಭಪುರಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಾಙ್ಮುಖರಾಗಿದ್ದವರೆಂಬುದನ್ನು ದೇಶಿಕರ ಸತ್ಪುತ್ರರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವರು. ಪುರಸ್ಕಾರ ಮನ್ನಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಉದಾಸೀನರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರಾದ, ಅದ್ವೈತಮತಾನುಯಾಯಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರಿಗೂ ದೇಶಿಕರಿಗೂ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾದ ದೇಶಿಕರಾಗ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳಿಂದಲೂ, ಯುಕ್ತಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಎದುರಾಳಿಯ ವಾದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ತಾವು ಗಮನಿಸದಿದ್ದ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೂ, ತಮಗೆ ತೋರದಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿರುವ ದೇಶಿಕರ ಜ್ಞಾನಾತಿಶಯವನ್ನೂ ಅಳವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶಿಕರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತಾರ್ಥವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಯಿತು ಆ ಪಂಡಿತವರ್ಯರು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಪಂಡಿತರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಚಕಿತಗೊಳಿಸಿ, ವಿಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದು ತಾವು ಎಲ್ಲೂ ಪರಾಜಯವನ್ನೇ ಕಂಡರಿಯದವರಾಗಿದ್ದೂ ಈಗ ಇಂತಹ ಪರಾಭವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟರೂ, ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟರೂ ದೇಶಿಕರ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಅನುಪಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ದೇಶಿಕರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರದೇ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರುಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ತಮಗೆ ಆದ ಪರಾಜಯವು ದಾಶರಥಿರಾಮನಿಂದ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪರಾಭವದಂತೆಯೇ-ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ

ನ ಚೇಯಂ ಮಮ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ವ್ರೀಡಾ ಭವಿತುಮರ್ಹತಿ | ತ್ವಯಾ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥೇನ ಯದಹಂ ವಿಮುಖೀಕೃತಃ ||

ರಾಮ ನಿನ್ನಿಂದ ನನಗೀಗ ಪರಾಜಯವು ಸಂಭವಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇನು ನಾಚಿಕೆಪಡುವ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಮೂರು ಲೋಕದ ಒಡೆಯ. ನಿನಗೆ ಯಾರು ಸಾಟಿಯಾಗಬಲ್ಲರು ? ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ ಯಾವನು ವಿಜಯಿಯಾದಾನು ? ಎಂದು ಪರಶುರಾಮ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಪಂಡಿತರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಪರಾಜಯವು ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿಗಳೂ, ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತುಳ್ಳವರೂ ಆದ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ನನಗೆ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಪರಾಜಯದ ಪರಿಚಯ ಆಗುವಂತಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ನನಗಾದ ಪರಾಭವಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೇನೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಸಾಧಾರಣ ಮಹಾಪುರುಷರು. ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನವಾದುದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪಂಡಿತರ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನೂ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಕೀಳುಭಾವನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಪಂಡಿತರೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ದೇಶಿಕರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವಿತ್ತು. ಅವರು ಹಿಡಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ತಪ್ಪಾದ ಕಾರಣ ಅವರ ವಾದ ನಿಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತು. ಎಷ್ಟೇ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನಷ್ಟು ಮತ್ತು ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಧಾವಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪಂಡಿತರು ಹಿಡಿದ ಪಕ್ಷದ ದೋಷವೇ ಅವರ ಪರಾಜಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಪಂಡಿತರ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ನ್ಯೂನತೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೇ ಕಂಡರು. ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಪಂಡಿತರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೂಡ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ತಮ್ಮ ಗೌರವಘನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಎರಡನೆಯವನಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಗೌರವಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಆ ಪಂಡಿತರು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಮಾಂತ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗಾದ ಕೂಡಲೆ ತಮಗೆ ಎರಡನೆಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬ ಚಪಲ ಆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಪಾಪ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚತುರ ದೇಶಿಕರು ತಾವು ಮೊದಲು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆರದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇವಕ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಬಳಿಕ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಅವಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ ದೇಶಿಕರಿಗಿದ್ದದ್ದು. ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇರಬೇಕು. ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಠಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ, ಜಪಮಾಡಿ ಫಲವೇನು ? ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿರಬೇಕು. ಅಹಂಕಾರದ ಭಾವನೆಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎಡೆಯಿರಬಾರದು, ಎಂಬ ಬೋಧೆಯನ್ನು ತಾವು ಗೌರವ ತ್ಯಜಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕವಿಸಿಂಹ ಎಂದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸಹಿಸದ ಕೆಲವರು, 'ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಹೆಸರಿಗೆ ಅರ್ಹರು' ಎಂದು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಕೋಲಾಹಲವೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕವಿಸಿಂಹ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲದೇ ಅಸಮರ್ಥರಾದರೆ ರಚಿಸುವವರಿಗೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಪಿಳ್ಳೆಲೋಕಾಚಾರ್ಯರ ಸಹೋದರರಾದ ಅಳಹಿಯಮಣವಾಳಪ್ಪೆರುಮಾಳ್ ನಾಯನಾರ್ ಎಂಬುವರು 'ಕವಿಸಿಂಹ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ತಾವು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಚಾಪಲ್ಯದಿಂದ ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ರಚಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂತಹ ಕ್ಷುದ್ರವಾದಿಗಳ ಮಾತಿಗೆಲ್ಲ ಬೆಲೆಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಬಿರುದು ಬಾವಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಪಲ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ದೇಶಿಕರು ತನ್ನ ಮೂಲಕ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಲೀಲೆಯೇ ಇದಾಗಿರಬೇಕು ; ಈ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಾಯಿತುಂಬ ಸ್ತುತಿಸುವ, ಮನಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಡುವ ಮತ್ತು ವರ್ಣಿಸುವ ಸದಾವಕಾಶವೊದಗಿದುದು ಒಂದು ಭಾಗ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಪಾದಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅನವರತಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹಾ ಮುನಿಯಂತಹ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೊಂಡಾಡಿರುವ ಭರತನಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದ, ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡುವ, ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತರು. ಇಬ್ಬರೂ ಮಾರನೆಯದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಬರೆದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಮಾರನೆಯದಿನ ಕೃತಿಗಳ ಪಠನ ಸಂದರ್ಭವು ಒದಗಿದಾಗ ಅಳಹಿಯ ಮಣವಾಳಪೆರುಮಾಳ್‌ನಾಯನಾರ್ರ 'ಪದಕಮಲ ಸಹಸ್ರ'ವು ಮುನ್ನೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಯಿತು. ದೇಶಿಕರು ರಚಿಸಿದ್ದ "ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರ" ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಾಚನಮಾಡಿದರು. ನೆರೆದಿದ್ದ ಪಂಡಿತರೆಲ್ಲರೂ, ವಿಮರ್ಶಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಉತ್ತಮಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು ಕವಿಸಂಹ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತೀ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹರು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ದೇಶಿಕರ ಉತ್ಕರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಹನೆಯಿಲ್ಲದ ಮಾತ್ಸರ್ಯಪೀಡಿತ ಪಂಡಿತರೂ ಸಹ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ದೇಶಿಕರ ಕವಿತಾಮಹತ್ವವನ್ನೂ, ಪ್ರತಿಭಾತಿಶಯವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಅವಸರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರವು ಉದಾತ್ತಭಾವಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮತತ್ತ್ವಗಳನ್ನೂ, ಒಳಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಲು ಅರ್ಹವಾದ, ಸದಾ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉತ್ತಮ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಸ್ತೋತ್ರಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದಾದರೂ ಕಾವ್ಯಗುಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಸುಂದರ ಕಾವ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿದೆ. ದೇಶಿಕರಿಗಿದ್ದ ಈ ಅಶುಕವಿತಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ, ಕಲ್ಪನಾಕೌಶಲವನ್ನೂ ಈ ಕೃತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ತುಂಬ ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ. ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೇರಾವ ಕವಿಯೂ ವರ್ಣಿಸಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಪಾದುಕೆಗಳ ವೈಭವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಏಕೈಕ ಕೃತಿ ದೇಶಿಕರ ಪಾದುಕಾಸಹಸ್ರ. ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಲ್ಲ ಅನೇಕ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬ ನಿರ್ಮಿಸಲಾರ.

ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೂ ಗರ್ವದ ವಾಸನೆಯೂ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗದೆ, ಕುಸಿಂಹವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಹಿಸದೇ ದೇಶಿಕರು,

ಸೂತೇ ಸೂಕರಯುವತಿಃ ಸುತಶತಮತ್ಯಂತ ದುರ್ಭಗಂ ಝುಡಿತಿ |
ಕರಿಣೇ ಚಿರಾಯ ಸೂತೇ ಸಕಲ ಮಹೀಪಾಲಲಾಲಿತಂ ಕಲಭಂ ||

ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿಯು ಬೇಗ ಬೇಗ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯದ ನೂರಾರು ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಹೆಣ್ಣಾನೆಯಾದರೋ ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ, ಒಂದೇ ಆದರೂ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಮಹಾರಾಜರೂ ಲಾಲಿಸುವ ಮರಿಯನ್ನೀಯುವುದು. ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಯೋಗ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪದ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳು ಮೇಲಾಗಿವೆ. ಎಂದು ತಮ್ಮ ನೈಚ್ಯಾನುಸಂಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು ಪರಾಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರಾಳಿಗಳ ಕೀಳುತನವನ್ನೂ ಎತ್ತಿತೋರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಡಿಕೆ. ದೇಶಿಕರ ಸ್ವಭಾವ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇತರರನ್ನಾಗಲಿ ಇತರರ ಕೃತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯುವುದು ಅವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಹಿಡಿಸದು. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತತ್ತ್ವಬೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇತರರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರಾದರೂ ಆ ಕೃತಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಆ ಕೃತಿಗಳ ಕರ್ತೃವನ್ನಾಗಲೀ, ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಲವಲೇಶವೂ ದೇಶಿಕರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಖ್ಯಾತಿಗಾಗಿಯಾಗಲಿ ಧನಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿಯಾಗಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಇವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡಗಿದವರಲ್ಲ.

ಯಃ ಖ್ಯಾತಿ ಲಾಭಪೂಜಾಸು ವಿಮುಖೋ ವೈಷ್ಣವೇ ಜನೇ

ಖ್ಯಾತಿಲಾಭಪುರಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಾಙ್ಮುಖರಾಗಿದ್ದವರೆಂಬುದನ್ನು ದೇಶಿಕರ ಸತ್ಪುತ್ರರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವರು. ಪುರಸ್ಕಾರ ಮನ್ನಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಉದಾಸೀನರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರಾದ, ಅದ್ವೈತಮತಾನುಯಾಯಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರಿಗೂ ದೇಶಿಕರಿಗೂ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾದ ದೇಶಿಕರಾಗ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳಿಂದಲೂ, ಯುಕ್ತಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಎದುರಾಳಿಯ ವಾದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ತಾವು ಗಮನಿಸದಿದ್ದ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೂ, ತಮಗೆ ತೋರದಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿರುವ ದೇಶಿಕರ ಜ್ಞಾನಾತಿಶಯವನ್ನೂ ಆಳವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶಿಕರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತಾರ್ಥವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಯಿತು ಆ ಪಂಡಿತವರ್ಯರು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಪಂಡಿತರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಚಕಿತಗೊಳಿಸಿ, ವಿಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದು ತಾವು ಎಲ್ಲೂ ಪರಾಜಯವನ್ನೇ ಕಂಡರಿಯದವರಾಗಿದ್ದೂ ಈಗ ಇಂತಹ ಪರಾಭವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟರೂ, ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟರೂ ದೇಶಿಕರ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಅನುಪಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ದೇಶಿಕರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರದೇ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರುಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ತಮಗೆ ಆದ ಪರಾಜಯವು ದಾಶರಥಿರಾಮನಿಂದ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪರಾಭವದಂತೆಯೇ-ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ

ನ ಚೇಯಂ ಮಮ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ವ್ರೀಡಾ ಭವಿತುಮರ್ಹತಿ | ತ್ವಯಾ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥೇನ ಯದಹಂ ವಿಮುಖೀಕೃತಃ ||

ರಾಮ ನಿನ್ನಿಂದ ನನಗೀಗ ಪರಾಜಯವು ಸಂಭವಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇನು ನಾಚಿಕೆಪಡುವ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಮೂರು ಲೋಕದ ಒಡೆಯ. ನಿನಗೆ ಯಾರು ಸಾಟಿಯಾಗಬಲ್ಲರು ? ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ ಯಾವನು ವಿಜಯಿಯಾದಾನು ? ಎಂದು ಪರಶುರಾಮ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಪಂಡಿತರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಪರಾಜಯವು ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿಗಳೂ, ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತುಳ್ಳವರೂ ಆದ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ನನಗೆ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಪರಾಜಯದ ಪರಿಚಯ ಆಗುವಂತಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ನನಗಾದ ಪರಾಭವಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೇನೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಸಾಧಾರಣ ಮಹಾಪುರುಷರು. ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನವಾದುದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪಂಡಿತರ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನೂ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಕೀಳುಭಾವನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಪಂಡಿತರೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ದೇಶಿಕರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವಿತ್ತು. ಅವರು ಹಿಡಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ತಪ್ಪಾದ ಕಾರಣ ಅವರ ವಾದ ನಿಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತು. ಎಷ್ಟೇ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನಷ್ಟು ಮತ್ತು ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಧಾವಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪಂಡಿತರು ಹಿಡಿದ ಪಕ್ಷದ ದೋಷವೇ ಅವರ ಪರಾಜಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಪಂಡಿತರ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ನ್ಯೂನತೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೇ ಕಂಡರು. ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಪಂಡಿತರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೂಡ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ತಮ್ಮ ಗೌರವಘನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಎರಡನೆಯವನಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಗೌರವಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಆ ಪಂಡಿತರು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಮಾಂತ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗಾದ ಕೂಡಲೆ ತಮಗೆ ಎರಡನೆಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬ ಚಪಲ ಆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಪಾಪ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚತುರ ದೇಶಿಕರು ತಾವು ಮೊದಲು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆರದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇವಕ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಬಳಿಕ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಅವಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ ದೇಶಿಕರಿಗಿದ್ದದ್ದು. ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇರಬೇಕು. ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಠಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ, ಜಪಮಾಡಿ ಫಲವೇನು ? ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿರಬೇಕು. ಅಹಂಕಾರದ ಭಾವನೆಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎಡೆಯಿರಬಾರದು, ಎಂಬ ಬೋಧೆಯನ್ನು ತಾವು ಗೌರವ ತ್ಯಜಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ದೇಶಿಕರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ದೇಶಿಕರ ಭಾವವನ್ನರಿತ ಆ ಪಂಡಿತರು ವಾದದಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ ಪರಾಜಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾಚಿಕೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ತುಂಬು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವೈರಾಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರಲ್ಲದ ಖ್ಯಾತಿಗಾಗಿ, ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ, ಧನಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಬಯಸಿದ್ದರೆ, ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಮೆರೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ವಿಶೇಷ ಆಶ್ರಯವಿದ್ದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶಿಕರಂತಹ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸನ್ಮಾನಗಳು ವಿಶೇಷರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಆಶೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಉಂಛವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಶರೀರ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ವಿಜಯನಗರದ ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸುಖವಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು, ತಮ್ಮ ಸಹಾಧ್ಯಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದ ದೇಶಿಕರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಪಂಡಿತರು ಉಂಛವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥಾನವೊಂದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಿಕರ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಜನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಆದರದ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನಿತ್ತನು ದೇಶಿಕರಿಗೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಿಜಯನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಂದಿರುವ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನೂ, ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ ವೈರಾಗ್ಯನಿಧಿ ದೇಶಿಕರು ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯ ಸುಖವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾದ ಭೋಗಕ್ಕೂ ಆಸೆಪಡದೆ ತಮಗೆ ಬದಲು ವೈರಾಗ್ಯಪಂಚಕವೆಂಬ ಪದ್ಯಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಸಿಲಂ ಕಿಮನಲಂ ಭವೇದನಲ ಮೌದರಂ ಬಾಧಿತುಂ | ಪಯಃ ಪ್ರಸೃತಿ ಪೂರಕಂ ಕಿಮುನ ಧಾರಕಂ ಸಾರಸಂ ||

ಉರಿಯುವ ಜಠರಾಗ್ನಿಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ತಾನಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಧಾನ್ಯಕಣಗಳು ಸಾಲವೆ ? ಅದೂ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಒಂದು ಬೊಗಸೆ ನೀರು ಆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಶಮನಮಾಡಿ ಶರೀರವು ಉಳಿಯಲು ಸಹಾಯಮಾಡದೆ ? ಈ ಅಲ್ಪ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಗೇ ಸಾಲದಿರುವ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಾಲವನ್ನು ಇತರರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೇ ಬಿಡುವುದು ಆಗದ ಕೆಲಸ.

ನಾಸ್ತಿ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತಂ ಕಿಂಚಿನ್ನ ಮಯಾ ಕಿಂಚಿದಾರ್ಜಿತಂ | ಅಸ್ತಿ ಮೇ ಹಸ್ತಿ ಶೈಲಾಗ್ರೇ ವಸ್ತು ಪೈತಾಮಹಂ ಧನಂ ||

ತಂದೆ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಆಸ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನನಗಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಆರ್ಜನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಾನೇನೂ ಬಡವನಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನನ್ನ ತಾತ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಶಾಶ್ವತ ಸಂಪತ್ತು ಹಸ್ತಿ ಶೈಲಶಿಖರದಲ್ಲಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಆ ಶಾಶ್ವತ ಸಂಪತ್ತು. ಈ ಸಂಪತ್ತಿರುವಾಗ ನನಗೇತರ ಕೊರತೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಣವೇ ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಕುಚೇಲನಿಗೆ ಕುಬೇರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ ದೇವನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡಲಾರನೆ? ಶಾಶ್ವತ ವಸ್ತುವೆಂದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಆತ್ಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ನಿತ್ಯವಾದ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ವಿವೇಕಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ನಶ್ವರವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಕ್ಷುದ್ರ ಶರೀರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷುದ್ರ ಜಂತುಗಳೂ ಸಹ ಶಾರೀರಿಕ ಭೋಗಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದನ್ನೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ಕಂಡಿರುವೆವು. ಇದನ್ನೇ ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇವನ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ. ವೇದಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯವು ದಂಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಲಾಭವನ್ನೂ, ಅಧಿಕ ಸುಖವನ್ನೂ, ಅಮಿತ ಆನಂದವನ್ನೂ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಂತರ ಶ್ರಮಿಸುವುದೂ, ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದೂ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಆ ಶಾಶ್ವತಸುಖ, ಅಮಿತ ಆನಂದ, ಐಹಿಕ ವಿಷಯ ಭೋಗಗಳ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಭೋಗಗಳಿಂದಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಭೋಗದಲ್ಲೇ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ, ವಿವೇಕದಿಂದ ದೇಶಿಕರ ಮನಸ್ಸು ಕ್ಷುದ್ರ ಭೋಗದಕಡೆ ಹರಿಯದಂತಿತ್ತು ಅಳಿಯದ ಸಂಪತ್ತೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂಬ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು ಅವರಿಗೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇವರು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥರೆಂದು ಪರಿಗಣಿತರಾಗಿದ್ದರೂ ಉತ್ತಮ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ತ್ಯಾಗಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾಮ್ಯವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಸಕ್ತತೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕಾವಿಯನ್ನುಟ್ಟು ದಂಡವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡವರೂ ಸಹ ಇವರ ವೈರಾಗ್ಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ನಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಬಿಕ್ಷೇತೀ ಶಿಷ್ಯಜನರಕ್ಷಣದಕ್ಷಿಣೇತಿ ಶಾಠೀತಿ ಶಾಶ್ವತ ಮಘೋಪಧಿಕಲ್ಪನೇತಿ |
ಗ್ರಂಥೋಪಸಂಗ್ರಹಣಮೂಲ್ಯಮಿತಿ ಬ್ರುವಾಣಃ ಸನ್ಯಾಸಿನೋಪಿ ದಧತೇ ಮಹಿತೀಂ ಧನಾಯಾಂ ||

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹಣ, ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಪಾಲನೆಮಾಡಲು ದಕ್ಷಿಣೆ, ಕಾವಿಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ದ್ರವ್ಯ, ದೃಢವಾದ ಭದ್ರವಾದ ಮಠದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಿಧಿ, ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕಾಲಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಮೌಲ್ಯ ಎಂದು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ಸಹ ಧನ ಸಂಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲಾ ಎಂದು ದೇಶಿಕರು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನ ಕರ್ಮಣಾ ನ ಪ್ರಜಯಾ ಧನೇನ ತ್ಯಾಗೇನೈಕೇ ಅಮೃತತ್ವ ಮಾನಶುಃ |

ತ್ಯಾಗಳಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ನಂಬಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಇವರು.

ವೇದಾಂತ ವಿಜ್ಞಾನ ಸುನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಃ ಸನ್ಯಾಸಯೋಗಾಃ ಯತಯಃ ಶುದ್ಧಸತ್ವಾಃ |
ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ತು ಪರಾಂತಕಾಲೇ ಪಠಾಮೃತಾತ್ ಪರಿಮುಚ್ಯಂತಿ ಸರ್ವೇ ||

ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಬೋಧಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಮ್ಯಫಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತರಾದ ಪರಿಪಕ್ವ ಹೃದಯದ, ಪರಮ ಸಾತ್ವಿಕತೆಯಿಂದಲೂ, ಸ್ಫಟಿಕ ಶುದ್ಧರಾಗಿ ಜ್ಞಾನಾನುಷ್ಠಾನ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಾಕೃತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಪೃಹರಾಗಿಯೂ ಪವಿತ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.

ಯತಿಪ್ರವರ ಭಾರತೀ ರಸಭರೇಣ ನೀತಂ ವಯಃ | ಪ್ರಫುಲ್ಲ ಫಲಿತಂ ಶಿರಃ |

ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ದಿವ್ಯಸೂಕ್ತಿಗಳ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಯೌವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು. ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ ದಿವ್ಯಸಂದೇಶವನ್ನೂ, ಸೂಕ್ತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಇತರರಿಗೆ ಭೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ದೇಶಿಕರ ತಲೆ ನರೆಯಿತು.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ, ಅವರ ದಿವ್ಯಸೂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದೇಶಿಕರಿಗೆ ಅಮಿತ ಗೌರವ, ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿದ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತು.

ಯಸ್ಯ ದೇವೇ ಪರಾ ಭಕ್ತಿಃ ಯಥಾ ದೇವೇ ತಥಾ ಗುರೌ

ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತಿಗೌರವಗಳನ್ನೇ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಬೇಕು ಎಂದು ಉಪನಿಷದ್ವಾಣಿಯು ಬೋಧಿಸಿ ದೇಶಿಕರಾದರು.

ಆಚಾರ್ಯಾದಿ ಹ ದೇವತಾಂ ಸಮಧಿಕಾಮನ್ಯಾಂ ನ ಮನ್ಯಾಮಹೇ

ಆಚಾರ್ಯನಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಾದ ದೈವವಿಲ್ಲ. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರೇ ನನಗೆ ಪರಮದೈವ. ಸರ್ವರಕ್ಷಕನಾಗಿ ಅಗೋಚರನಾಗಿರುವ ಆ ಭಗವಂತನಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ನೇರವಾಗಿ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ, ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶದಿಂದ ಮಹೋಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾದ ನೇರವಾದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವ, ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರೇ ಮೇಲಾದ ವಸ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಜಗದ್ಗುರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ರಾಮಾನುಜರ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವುದಾಗಿ ದೇಶಿಕರ ದೃಢನಂಬಿಕೆ. ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ತಮಗಿರುವ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಯತಿರಾಜಸಪ್ತತಿಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ಸೂಕ್ತಿಯನ್ನನುಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಮಗುಂಟಾದ ಅಮಿತವಾದ ಆನಂದವನ್ನು

ನಿವಿಷ್ಟಂ ಯತಿಸಾರ್ವಭೌಮವಚಸಾಮಾವೃತ್ತಿಭಿರ್ಮೋವನಂ |

ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಭಕ್ತಿ ಮೂರಕ್ಕೂ ತ್ರಿವೇಣೀ ಸಂಗಮದಂತಿದ್ದರು ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರು. ವಿನಯ ತಾಳ್ಮೆಗಳು ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದವು. ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾವಿಶಾರದರಾಗಿ, ಸಕಲ ಕಲಾ ನಿಪುಣರಾಗಿ, ಸಂಚರಿಸುವ ವಿಶ್ವಕೋಶವಾಗಿದ್ದರು. ವೇದಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮವೇದಾಂತಿಗಳೂ, ದಾರ್ಶನಿಕರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ದಾರ್ಶನಿಕರೂ, ತಾರ್ಕಿಕರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ್ಯ ತಾರ್ಕಿಕರೂ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣ ಕವಿವರ್ಯರೂ, ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ, ಕರ್ಮಠರಲ್ಲಿ ವೀರಕರ್ಮಠರೂ, ವಿರಕ್ತರಲ್ಲಿ ಪರಮ ವಿರಕ್ತರೂ, ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅನುಪಮ ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರರೂ, ಶಾಂತರಲ್ಲಿ ಪರಮಶಾಂತರೂ, ವಿಮರ್ಶಕರಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ವಿಮರ್ಶಕರೂ, ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವರ್ಗ ಲೇಖಕರೂ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಿಯೂ, ವಿನೀತರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿನೀತರೂ ಆಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪರಿಮಿತ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ.

ಸಿದ್ಧಂ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯೇ ಸ್ಥಿರಧಿಯಮನಘಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠಂ |
ಸತ್ವಸ್ಥಂ ಸತ್ಯವಾಚಂ ಸಮಯನಿಯತಯಾ ಸಾಧುವೃತ್ತ್ಯಾ ಸಮೇತಂ ||
ಡಂಭಾಸೂಯಾದಿ ಮುಕ್ತಂ ಜಿತವಿಷಯಗಣಂ ದೀರ್ಘಬಂಧುಂ ದಯಾಳುಂ |
ಸ್ಪಾಲಿತ್ಯೇ ಶಾಸಿತಾರಂ ಸ್ವಪರಹಿತಪರಂ ದೇಶಿಕಂ ಭೂಷ್ಣುರೀಪ್ಸೇತ್

ಆಳ್ವಾರುಗಳು, ನಾಥಮುನಿ, ಯಾಮುನಾರ್ಯರು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಉತ್ತಮ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಭಾವವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಇತರರ ಕುಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕಲಕದೆ ತಿಳಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಯಾವ ಬಗೆಯ ದೋಷಕ್ಕೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಕೊಡದವರಾಗಿಯೂ, ವೇದಾಂತಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವವರಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀಪತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಢಭಕ್ತಿ ಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿರುವ ಸತ್ತ್ವಗುಣವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಕಪಟ ಮೋಸವಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಸದಾ ನುಡಿಯುವವರಾಗಿಯೂ, ಆಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಧರ್ಮಮರ್ಮವನ್ನರಿತ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ನಡೆಸುವವರಾಗಿಯೂ, ಅನ್ಯರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಡಂಬರ ರಹಿತರಾಗಿ ವಿದ್ಯಾನ್ವೇಷಣದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಶುದ್ಧರಾಗಿರುವವರಾಗಿಯೂ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದವರಾಗಿಯೂ, ಇಹದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗಿಂತ ದೊರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ದಾರಿತೋರಿ ಉಪಕಾರಮಾಡುವ ಕರುಣೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಶಿಷ್ಯರು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ತಿದ್ದುವವರಾಗಿಯೂ, ತನಗೂ ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಇತರರಿಗೂ ಹಿತವನ್ನೇ ತೋರುವವರಾಗಿಯೂ, ಇರುವವರೇ ಸದಾಚಾರ್ಯರು. ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ನಿಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಬಯಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅಂತಹ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕು - ಎಂದು ತಾವೇ ನ್ಯಾಸವಿಂಶತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿರುವ ಸದಾಚಾರ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಕರರಾದ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಇಡೀ ಮಾನವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಿರಲು ಅರ್ಹರು. ಇವರ ಉದಾತ್ತವಾದ ಉಪದೇಶಗಳು ಮಾನವಕುಲದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧಕಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಪೂರ್ಣ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಲೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನವ ವೃಂದವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಮಾನವ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೂ ಸುಲಭವಾದ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶರಣಾಗತಿ ಎಂಬ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತೋರಿದ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಮಾನವಕುಲ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಾದರೆ ದೇಶಿಕರ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರು, ಉದಾರಿಗಳು, ಉಪಕಾರಿಗಳು ಅತಿಶಯವಾದ ಆಚಾರ್ಯಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರಿಗೆಲ್ಲ ವಂದ್ಯರಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರ್ಶ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಇವರು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಿದ ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಮಿತ. ಇಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ದಿವ್ಯ ಉಪದೇಶಗಳು ಅಮರವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅರ್ಚಾಮೂರ್ತಿ ನೆಲಸಿದೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಎಂದಿಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸದವಕಾಶ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ದೇಶಿಕರು ಮಾಡಿರುವ ಉಪಕಾರವು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನಾರೂ ಎಂದೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಯಾರೇನು ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ರಾಮಾನುಜದಯಾಪಾತ್ರಂ ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಭೂಷಣಂ | ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಂ ವಂದೇ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕಂ ||

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ದಯೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟನಾಥರನ್ನು ಅನನ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ನಮಿಸುವೆನು ಎಂದು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಣಾಮ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮಿಂದಾಗಬಹುದಾದದ್ದು. ಇಂತಹ ಸದಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಧನ್ಯ.

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಶಾಲಿನೇ |
ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತ ಗುರವೇ ನಮಃ ||

ಓಂ ಓಂ ಓಂ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಭೇದವಾದಿಯೇ

ವಿದ್ವಾ ಕೊತ್ತಮಂಗಲಂ ವರದಾಚಾರ್, ಓರಿಯಂಟಲ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಮೈಸೂರು.

ದಾರ್ಶನಿಕರನ್ನು ಭೇದವಾದಿ, ಅಭೇದವಾದಿ, ಭೇದಾಭೇದವಾದಿ ಎಂದು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವರು. ಯಾವ ದಾರ್ಶನಿಕರೇ ಆದರೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಭೇದವಾದಿಯೇ ಎಂಬ ಉತ್ತರವೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುವುದು. ಅವರು ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿಶೇಷಾಭೇದವಾದವನ್ನೂ ಭೇದಾಭೇದವಾದವನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥಾತ್ ಅವರು ಭೇದವಾದಿಯೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಇವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ದರ್ಶನ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ -ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭೇದವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅಭೇದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ನಿರ್ವಿಶೇಷಾದ್ವೈತ ದರ್ಶನ ಹೊರಟಾಗ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವಾದ ಭೇದವಾಕ್ಯಗಳು ಅಪ್ರಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭೇದವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಒಪ್ಪಿದರೇ ಅಭೇದವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಧರ್ಮ ಸಂಕಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಹೊರಟಿರುವುದು. ಅಂದರೇ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮರಿಗೆ ಭೇದವೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅಭೇದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ವಾದವನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವರಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೂ ಭೇದವೇ ಇದ್ದರೂ ಜಾತಿಗುಣಾದಿಗಳನ್ನೇ ಅಚೇತನವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಚೇತನರು ಸಹ ಪೃಥಕ್ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಸ್ಥಿತ್ಯನರ್ಹವಾದ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಶರೀರ ಮತ್ತು ಶರೀರಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ಎಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಭೇದವಾದಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಆನಂದ ತೀರ್ಥರು ಹೇಳಿದ ದ್ವೈತಮತಕ್ಕಿಂತ ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ-ಅವರು ಜೀವ ಬ್ರಹ್ಮರಿಗೆ ಶರೀರ ಶರೀರಿಭಾವವನ್ನು ಅಂದರೆ ಅಪೃಥಕ್ ಸಿದ್ಧಿ ಎಂಬ ವಿಭಾಗಾನರ್ಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭೇದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾದೃಶ್ಯಾದಿ ಮೂಕವಾಗಿ ಗೌಣವೆಂದೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವರು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಗಳಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಅತ್ಯಂತಾಭೇದವನ್ನು ಹೇಳಿರುವರು. ಇದೇ ಈ ಎರಡು ಮತಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಹೀಗೆ ರಾಮಾನುಜರು ಶರೀರಶರೀರಿ ಭಾವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಶರೀರ ಮತ್ತು ಶರೀರಿಗೆ ಭೇದವೇ? ಅಭೇದವೇ? ಭೇದಾಭೇದವೇ? ಎಂದರೆ ಜಾತಿಗುಣಗಳಿಗೆ ತದಾಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಭೇದವಿರುವಂತೆ ಭೇದವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ನೋಡಿದರೂ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಭೇದವಾದಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೇನೇ ಸೇರುವರು. ಇದೇ ಅನೇಕರ ವಾದವಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭೇದವಾಕ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕಾಗಿಯೇ "ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ" ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದ ಹೊರಟಿರುವುದೇ ಹೊರತು ವಿಷಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೇದವಾದವೇ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಸಮ್ಮತವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಸುಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ತುಂಬಾ ಇರುತ್ತವೆ.

ಇದು ಇರಲಿ. ಭೇದ-ಅಭೇದ-ಭೇದಾಭೇದ ಈ ಮೂರಕ್ಕೂ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ದ್ವೈತ-ಅದ್ವೈತ-ದ್ವೈತಾ ದ್ವೈತ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ದಾರ್ಶನಿಕರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರು ದ್ವೈತಿಯೆ? ಅದ್ವೈತಿಯೇ? ದ್ವೈತಾದ್ವೈತಿಯೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಏನು ಉತ್ತರ. "ಅವರು ದ್ವೈತಿಯೇ" ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೇ ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ದ್ವೈತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ದ್ವೈತಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಅದ್ವೈತಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ದ್ವೈತಾ ದ್ವೈತಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಯೇ!... ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೇ ಅವರು ಭೇದವಾದಿಯೇ? ಅಭೇದವಾದಿಯೇ? ಭೇದಾಭೇದವಾದಿಯೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗಲೂ ಅವರು ಸಜಾತೀಯ ವಿಜಾತೀಯ ಸ್ವಗತ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಭೇದವಾದಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾಭೇದವಾದಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ- ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುವುದೇ ಸಮಂಜಸವಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು "ಅವರು ಭೇದವಾದಿಯೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದೆ?

ಏನೋ ಅಭೇದವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಹೊರಟದೇ ಎಂದರೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೇನೇ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ವಿಷಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರನ್ನು ದ್ವೈತಿಗಳೆಂದೇ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುವುದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ-

"ಏವಂಸತ್ಯಭೇದೋವಾ, ಭೇದೋವಾ, ದ್ವ್ಯಾತ್ಮೈಕತಾವಾ, ವೇದಾಂತ ವೇದ್ಯಃ ? ಕೋಽಯಮರ್ಥಃ ಸಮರ್ಥಿತೋ ಭವತಿ? ಸರ್ವಸ್ಯವೇದವೇದ್ಯತ್ವಾತ್ ಸರ್ವಂ ಸಮರ್ಥಿತಂ"

-ವೇದಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ.

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ ಆಶಯ ಹೀಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಭೇದಮಾತ್ರವನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಅಭೇದ ಮಾತ್ರವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಒಪ್ಪಿದರೇ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭೇದಾಭೇದವನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣವೆಂದರೇ, ಅದು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇವಲ ಈ ಮೂರುವಾದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಒಂದು ವಾದವೇ ಎಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳಿಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ಎನ್ನುವುದು ರಾಮಾನುಜರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ಕೇವಲ ಭೇದವಾದಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸದೇ- ಈ ಮೂರು ವಾದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮೂರನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ-ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ವಾದವೇ ಆಗಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ+ಅದ್ವೈತ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಒಳಕಡೆ ದ್ವೈತಕಾಣುವ, ಅಭೇದವೇ ಅದ್ವೈತವೇ ಎತ್ತಿಕಾಣುವ ವಾದವೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಜೀವ ಬ್ರಹ್ಮರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಶರೀರಶರೀರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಒಂದು ದರ್ಶನ, ನೋಟ, ಅನುಭವ. ಅಂದರೆ "ನಾನು=ಅಹಂ", ಎಂಬ ಅನುಭವವು ಶರೀರವನ್ನು ದಾಟಿ ಜೀವನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ, ಅದನ್ನೂ ದಾಟಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ "ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ" ಒಂದು ದರ್ಶನ-ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಮಾನುಜರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ವಿಶೇಷಾದ್ವೈತಿ ಅಲ್ಲ = ಕೇವಲ ಭೇದವಾದಿ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದೇ ಸಮಂಜಸ. ಇದರ ಮೇಲೂ ಬರುವ ಆಕ್ಷೇಪ ಸಂಶಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವುದಾದರೇ ಅದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥವಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರು ಭೇದವಾದಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮರೆಯಲೇಬಾರದು.

ॐ ॐ ॐ

ಗುರು ಕಿಂಕರ ಕಿಂಕರ ಕಿಂ
ಕರ ಕಿಂಕರ ಕಿಂಕರ ದಾಸಜನಃ ।
ತುರಗಾನನ ದಿವ್ಯಕೃಪೈಕ ಬಲಃ
ಪ್ರಣಮನ್ನಮುಮಾಶಯಮರ್ಪಯತಿ ॥

ಜಯತಿ ನಾಮಚೂಡಾ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರೋ ದಯಾಳುಃ
ಜಯತಿ ಸುಮತಿಸೇವ್ಯಾ ಶೋಭನಾ ತಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಿಃ ।
ಜಯತಿ ಶುಭಗುಣಂ ತಂ ಶೀಲಯನ್ ಸೂರಿಸಂಘೋ
ಜಯತಿ ವಸುಮತೀ ಸಾ ತಸ್ಯ ಸಂಚಾರಧನ್ಯಾ ॥

ಮರುದ್ಭಿಃ ಪೀಡ್ಯಮಾನೋಪಿ ಸಂತ್ಯಕ್ತೋಪಿ ದಿವಾನಿಶಂ ।
ವಿಷಯಸ್ನೇಹರಹಿತೋ ರತ್ನದೀಪಃ ಪ್ರಕಾಶತೇ ॥

ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಯೂ, ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ (ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಡದೆ) ಬಿಸಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೂ "ರತ್ನದೀಪ" ಎಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟಲಿಲ್ಲದೆಯೇ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

|| ಶ್ರೀ ||

|| ಶ್ರೀ ವಿಜಯವಲ್ಲೀ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ||

|| ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ||

|| ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ ||

|| ಶ್ರೀಮತೇ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಂದನ ತಾತಯಾರ್ಯ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ ||

|| ಶ್ರೀಮತೇ ಶ್ರೀ ರಂಗಪ್ರಿಯಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ ||

|| ಶ್ರೀಮತೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತಾತಯಾರ್ಯ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ ||

|| ಅಸ್ಮತ್ ಸರ್ವಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ||

ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮ

ಕೋಟಿ ಕನ್ಯಾದಾನಂ || ಶ್ರೀ|| ವಾಸುದೇವ ತಾತಾಚಾರ್ಯ

ಸ್ಫುರಸ್ಸಹಸ್ರಾರಶಿಖಾತಿ ತೀವ್ರಂ ಸುದರ್ಶನಂ ಭಾಸ್ಕರ ಕೋಟಿತುಲ್ಯಂ |
ಸುರದ್ವಿಷಾಂ ಪ್ರಾಣವಿನಾಶ ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚಕ್ರಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||
ವಿಷ್ಣೋರ್ಮುಖೋತ್ಥಾನಿಲ ಪೂರಿತಸ್ಯಯಸ್ಯ ಧ್ವನಿ ರ್ದಾನವ ದರ್ಪಹಂತಾ |
ತಂಪಾಂಚಜನ್ಯಂ ಶಶಿಕೋಟಿ ಶುಭ್ರಂ ಶಂಖಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||
ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಮೇರು ಸಮಾನಸಾರಾಂ ಕೌಮೋದಕೀಂ ದೈತ್ಯ ಕುಲೈಕಹಂತ್ರೀಂ |
ವೈಕುಂಠ ವಾಮಾಗ್ರಕರಾಭಿಮೃಷ್ಟಾಂ ಗದಾಂ ಸದಾಹಂಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||
ರಕ್ಷೋಸುರಾಣಾಂ ಕಠಿನೋಗ್ರಕಂಠಚ್ಛೇದಕ್ಷರ ಚ್ಛೋಣಿತ ದಿಗ್ಧಧಾರಂ |
ತನ್ನಂದಕಂ ನಾಮಹರೇಃ ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ಖಡ್ಗಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||
ಯಜ್ಯಾನಿನಾದ ಶ್ರವಣಾತ್ ಸುರಾಣಾಂ ಚೇತಾಂಸಿ ನಿರ್ಮುಕ್ತ ಭಯಾನಿಸದ್ಯಃ |
ಭವಂತಿ ದೈತ್ಯಾಕಶನಿಬಾಣವರ್ಷೆ ಶಾರ್ಙ್ಗಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||

ನಾರಸಿಂಹಂ ಚತುರ್ಬಾಹುಂ ಚತುಶ್ಚಕ್ರಧರಂಪರಂ |
ಸಮಾಸೀನಂ ಸ್ಥಿತಮಪಿಭಯಸ್ತ್ರಾಯತಾಂ ತತ್ವಮೇಕಂ ||
ಪಶ್ಚಾತ್ಪೂರ್ವತ್ರಭಾಗೇ ಸ್ಫುಟ ನರಹರಿ ತಾಮಾನುಷಂಜಾನುಷಾದ್ಯಃ |
ಚಕ್ರಾಧೀಶೋಭಿನಾದನ್ ಪ್ರದಿಶತು ಸದೃಶೀಮುತ್ತಮ ಶ್ಲೋಕತಾಂವಃ ||

ಶಂಖಂ ಚಕ್ರಂ ಚ ಚಾಪಂ ಪರಶುಮಸಿಮಿಷುಂಶೂಲ ಪಾಶಾಂಕುಶಾಗ್ನಿಂ |
ಬಿಭ್ರಾಣಂ ಖಡ್ಗ ಖೇಟಂ ಹಲಮುಸಲಗದಾಕುಂತ ಮತ್ಯುಗ್ರದಂಷ್ಟ್ರಂ ||
ಜ್ವಾಲಾಕೇಶಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ಕನಕಮಯಲಸದ್ಗಾತ್ರಮತ್ಯುಗ್ರರೂಪಂ |
ವಂದೇಷಟ್ಕೋಣ ಸಂಸ್ಥಂ ಸಕಲರಿಪುಜನ ಪ್ರಾಣ ಸಂಹಾರಚಕ್ರಂ ||
ಸುದರ್ಶನ ಮಹಾಜ್ವಾಲ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಸಮಪ್ರಭ |
ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಸ್ಯಮೇ ದೇವವಿಷ್ಣೋರ್ಮಾರ್ಗಂ ಪ್ರದರ್ಶಯ ||
ಪ್ರತಿಭಟಶ್ರೇಣಿಭೀಷಣ ವರಗುಣ ಸ್ತೋಮ ಭೂಷಣ |
ಜನಿಭಯ ಸ್ಥಾನಕಾರಣ ಜಗದವಸ್ಥಾನ ಕಾರಣ ||
ನಿಖಿತ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಕರ್ಶನ ನಿಗಮ ಸದ್ಧರ್ಮದರ್ಶನ |
ಜಯ ಜಯ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ, ಜಯ ಜಯ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ||

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಭವ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಯತಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠವು ವೈಭವೋಪೇತವಾಗಿ ವಿದ್ವತ್ ಜನಭರಿತವಾಗಿ, ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ನಿಷ್ಠೆ, ಧರ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರೆಲ್ಲರು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದು ಭಗವಂತನ ಮತ್ತು ಯತಿವರ್ಯರ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮನ್ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಭಗವಂತನೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮಠದ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವನಾಗಿ ದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಯತಿವರ್ಯರುಗಳೇ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಯತಿವರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ|| ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರೂ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ಈ ಖರನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳವರ ಶತಮಾನ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಸುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನನ ಮಹಿಮೆ ಮತ್ತು ಹೋಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರು ಲೇಖನವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಶ್ರೀ|| ಶ್ರೀ|| ಯತಿಸಾರ್ವಭೌಮರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವಾದ ಶ್ರೀಮಹಾ ಸುದರ್ಶನ ಮಹಿಮೆಯು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹ ಅವತಾರವು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮದ ವಿವರಣೆಯು.

ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಶ್ರೀ ಹಸ್ತವನ್ನು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅಭಯ ಹಸ್ತ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಚಕ್ರೀ, ಚಕ್ರಪಾಣೇ ಎಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತನಾಗಿ ಭೂಷಣನಾಗಿ ಸಕಲ ಚರಾಚರಾದಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಸಕಲ ಚೇತನಾಚೇತನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನಾಗಿ ಶೋಭಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಸಕಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಿ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂ ತೋಮಾಂ ಯೇಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ |
ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಂ ||
ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ |
ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇಯುಗೇ ||

ಎಂಬ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಅಭಯದಂತೆ ತಪ್ಪದೇ ಧಾವಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಪರಮ ಗುರಿಯು.

ಅಹಿರ್ಬುಧ್ನಿಯ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನನ್ನು ಭಗವಂತನ ರೂಪವೆಂದೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀ ಚಕ್ರನ ಮಹಿಮೆ ಅಪಾರವಾಗಿದ್ದು ರಕ್ಷಾ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನ ತೇಜಸ್ಸು ಅಗ್ನಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿದ್ದು, ಅಷ್ಟಭುಜ, ಷೋಡಶ ಬಾಹುಗಳು ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಧನುಸ್ಸು, ಪರಶು, ಕತ್ತಿ, ಬಾಣ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಪಾಶ, ಅಂಕುಶ, ಅಗ್ನಿ, ಖೇಡ, ಹಲ, ಮುಸಲ, ಗದೆ, ಕುಂತ, ಇಂಥಹಾ ದಿವ್ಯಾಯುಧ ಧಾರಣಾಗಿ ಅತಿಭಯಂಕರವಾದ ದುಷ್ಟ, ಜ್ವಾಲಾಮಯವಾದ ಕೇಶಪಾಶಾದಿಗಳು, ತ್ರಿನೇತ್ರ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಸುವರ್ಣದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಐಹಿಕ, ಆಮುರ್ಷಿಕ, ಫಲಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರುಗಳು ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನನ್ನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕ್ಕೊಂಡು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾಮಹಿಮನ ಮಡದಿಯೇ ವಿಜಯವಲ್ಲೀ ಮಹಾದೇವಿಯು.

ಚಕ್ರಾಕಾರನಾಗಿ, ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಚಕ್ರರಾಜನಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ವ ಕೇಂದ್ರಗಳೂ ಚಕ್ರಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ, ಸಹಸ್ರಾರು ಚಕ್ರಗಳಾಗಿ, ಸಾವಿರ ಅಲಗುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರವೆಂಬುದಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸಹಸ್ರಾರ ಅಲಗುಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಅಸ್ತ್ರಗಳೂ ಸೇರಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಭಿಉಳ್ಳವ ನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸುನಾಭವೆಂಬುದಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿರುತ್ತೆ. ಯುದ್ಧ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೂರನಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಸೂರ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಸೌಮ್ಯ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಸುದರ್ಶನ, ಕಾಲಚಕ್ರನು, ಜಗಚ್ಚಕ್ರನಾಗಿ ನಿಯಾಮಕನೂ, ಆಗಿದ್ದು "ಸುದರ್ಶನ ಮಹಾಜ್ವಾಲ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಸಮಪ್ರಭ" ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲನಾಗಿ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೋಲಿಲ್ಲದೆ "ಅಪರಾಜಿತ" ಎಂಬುವನಾಗಿ ಭಗವದಂಶ ಭೂತನಾಗಿ ಬಹು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಮೋಘ ಮಹಿಮೆ ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಅಂಬರೀಶ ಮಹಾರಾಜನು, ಮಹಾಸತ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಿ, ಧರ್ಮಾತ್ಮನು, ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಜಾಪಾಲಕನಾಗಿದ್ದನು. ಒಮ್ಮೆ ದೂರ್ವಾಸ ಮಹಾಮುನಿಗಳು, ದುಡುಕಿನಿಂದ ಕ್ರೋಧ ಮತ್ಸರದಿಂದ ಅಕೃತ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಟ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ, ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನು ಮಹಾಕೋಪ ಉಳ್ಳವನಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ದೂರ್ವಾಸರು ಯಾವ ದೇವತೆಗಳ ಬಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕರೂ ಬಿಡದೇ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಾಗ, ದೂರ್ವಾಸರು ಬಹಳ ಹೆದರಿ ಭಯಗೊಂಡು ತಾನು ಎಸಗಿದ ಮಹಾಪರಾಧವನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರಿ ಪರಿಯಾಗಿ ಅಂಬರೀಶ ಮಹಾರಾಜನಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಆತನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

ಪೌಂಡ್ರಿಕ ವಾಸುದೇವನು ಪರವಾಸುದೇವನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಹೆದರಿಸಿ ದರ್ಪ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನು ಆತನನ್ನು ಭಸ್ಮ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಆತನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಂದ ಕಾಶೀರಾಜನನ್ನು ಭಸ್ಮ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಕಾಶೀನಗರಿಯನ್ನು ಸಹಾ ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದನು.

ಇಂದ್ರಾದಿ ಸರ್ವ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ಕಾಲನೇಮಿಯು ಬಹು ಅಹಂಕಾರ, ಗರ್ವ, ಮದ ಮಾತ್ಸರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಉಪಟಳ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಆತನನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿದನು.

ಶಿಶುಪಾಲನು ಬಹಳ ಅಧರ್ಮಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಅವಾಚ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ದೂಷಣೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಅಹಂಕಾರ ನೆತ್ತಿಗೇರಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಸಗಿದರೂ ಶಾಂತನಾಗಿದ್ದು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಶಿರಚ್ಛಿದ್ರಮಾಡಿ ನಾಶಗೊಳಿಸಿದನು.

ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊಸಳೆಯು ಗಜೇಂದ್ರನ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಧಾವಿಸಿ ಮೊಸಳೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಚಕ್ರಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ವಧಿಸಿ ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನು ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ವಕಾಲ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಪ್ರತಿಹತ ಆಜಯ್ಯನಾಗಿ ಅಮೋಘ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಅಪ್ರತಿ ದ್ವಂದ್ವನಾಗಿ ಅಸ್ತ್ರರಾಜನೆಂಬುದಾಗಿ, ಅಹಿಬುಧ್ನಿಯ ಸಂಹಿತೆ, ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವೈಷ್ಣವಾಚಾರ್ಯರುಗಳು, ಶಂಕರತ್ಪಾದರು, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀ ನಿಗಮಾಂತದೇಶಿಕರೂ ಶ್ರೀ ಕೂರನಾರಾಯಣ ಮಹಾಮುನಿಗಳೂ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನನ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ, ಸಹಸ್ರನಾಮ, ಷೋಡಶ ನಾಮಾವಳೀ, ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಸುದರ್ಶನ ಶತಕಂ, ಷೋಡಶಾಯುಧ ಸ್ತೋತ್ರ, ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಗಾಯತ್ರೀ ಮತ್ತು ಸ್ತೋತ್ರ, ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಕವಚ, ಸುದರ್ಶನ ಮಂಗಳ, ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹ ಸಹಸ್ರಾವಳಿ. ಗದ್ಯ, ಮಂತ್ರ, ದ್ರಾವಿಡ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಾದಿಗಳು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಸೂರ್ಯವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಹೈಹಯಕುಲದಲ್ಲಿ ಕೃತವೀರ್ಯಮಹಾರಾಜಾ ಮತ್ತು ಶಲಧರಾದೇವಿರವರ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದವನೇ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು. ಮನುಷ್ಯಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಈತನು ಸಹಸ್ರಬಾಹು ವಿರಾಜಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ("ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸಹಸ್ರಾರಾಯ ಧೀಮಹೀ ತನ್ನೋ ಅರ್ಜುನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್") ದೈವಾಂಶಭೂತನಾದ್ದರಿಂದ ಈತನ ಈ ಮಂತ್ರವು ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದುದು. ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ದೇವರನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದವಾದ ಧರ್ಮೈಕಚಿತ್ತವನ್ನು ವರವನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದ ಮಹಾವೀರನಾದನು. ನರ್ಮದಾ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರವು ಈತನ ರಾಜಧಾನಿ. ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಜಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದ ವೀರಾಧಿವೀರ ರಾವಣೇಶ್ವರನು ಈತನನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಪರಾಜಿತನಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿ ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರಿ ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದನು. ಈತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಾಯಾ, ವಾಚಾ, ಮನಸಾ, ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರದೇ, ನೆಮ್ಮದಿ, ಸುಖ ಸಂತೋಷಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂಥಹುಗಳು ಏನಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಸಹಸ್ರಬಾಹುವಾದ ಸಹಸ್ರಾರಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಂಡು ಓಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥಹ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೇ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ, ಮಹಾಮಹಿಮನು. ನಾನಾವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು, ಕಳೆದುಹೋದ ದ್ರವ್ಯವು ಪುನಃ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಂಥಹಾ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾಮಹಿಮನನ್ನು ನೆನೆಸಿದರೇ ತಕ್ಷಣ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಸತ್ಪಲ ಉಂಟಾಗಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. "ಆದಿಷ್ಟಹೃತವಿತ್ತಾಯನಷ್ಟ ದ್ರವ್ಯ ಪ್ರದಾಯಿನೇ" ಎಂಬುದು ಪ್ರಮಾಣಾಂತರ್ಗತ ವಾದುದು. ಇದು ಪರಮ ಸತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾದುವುಗಳು. ಶ್ರೀ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಅವತಾರ ಪುರುಷನೆಂದೇ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವನು.

ಭಗವಂತನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿರುವುದು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುಗಳು ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಳುತ್ತಿರುವುದು ತತ್ವಗಳು. ಮನಸ್ತತ್ವವೇ ನಾರಾಯಣ ಶ್ರೀಚಕ್ರ, ಜ್ಞಾನವೇ ಅವನ ಖಡ್ಗ, ಮಹತ್ತತ್ವವೇ ಆತನ ಗದೆ, ಇದೇ ತಾತ್ವಿಕ ರಹಸ್ಯಗಳು, ಅಡಕವಾಗಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದಾಯಕವಾಗಿರುವುದು.

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು, ಅವನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದ. ಕಾರಣ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಅಚಕ್ರಾಸ್ತವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವೆನು ಎಂಬುದಾಗಿ ವರವನ್ನು ಬೇಡಿದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆತನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ, ಸಮ್ಮತಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ. ಕೂಡಲೇ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ, ಸಾಹಸದಿಂದ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಎತ್ತಲು ಹೋಗಿ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದು ಜ್ಞಾನಾ ಜ್ಞಾನವೇ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಧಾವಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ, ಜ್ಞಾನವಿರಿಸಿ ಚೈತನ್ಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಇದೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚಕ್ರವೆಂಬುದೇ ಮನಸ್ತತ್ವವು.

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದ ಉತ್ತರಕಾಂಡ (7ನೇ ಸರ್ಗ) ದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ತಲೆಯನ್ನು ಚಕ್ರಾಸ್ತ್ರವು ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಥೆ ಒಂದು ನಿರೂಪಣೆಯು. ಯುದ್ಧದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿಯು ಗರುಡನನ್ನು ಗದೆಯಿಂದ ಸದೆ ಬಡಿದು ಸೋಲಿಸಿದ. ಗರುಡನಿಗೆ ನೋವಾಯಿತು. ತನ್ನ ವಾಹನನೂ, ತನ್ನ ಪರಿಪಾಲಕರಲ್ಲೊಬ್ಬನೂ, ತನಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ವಾಹನನಾಗಿ ನೋವಾಗಿದ್ದುದನ್ನೂ ಕಂಡು ಮರುಗಿ ಕೂಡಲೇ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವಂತಾಗಿ ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಲಿಯ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಸಂಹರಿಸಿದನು. ದುರುದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗರುಡನನ್ನು ವಧಿಸಲೆಂದೇ ಗದಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದ.

ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಜಯದ್ರಥನನ್ನು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮ ದೊಳಗಾಗಿ ಕೊಂದು ಬಿಡುವುದಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅರ್ಜುನನು ಶಪಥ ಮಾಡಿ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣದೇ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೂಡಲೇ ಧಾವಿಸಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಮರೆಸಿ ಕತ್ತಲೇ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಯದ್ರಥನು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಅರ್ಜುನನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಮರೆಯಾದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚಕ್ರಾಯುಧದ ಮರೆಯಿಂದ ತೆರೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಯ ವಾಗದಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಅರ್ಜುನನು ಜಯದ್ರಥನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು. ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಸಫಲವಾಗಿ ಚಕ್ರಾಯುಧವು ಸನ್ಮಂಗಳ ಉಂಟು ಮಾಡಲೆಂದು ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ತನ್ನ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೆರವಾದುದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞನಾದನು. ಅರ್ಜುನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಭಕ್ತಿಯು ತಿಳಿಯುವಂಥಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಶ್ರೀ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವು. ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವಿದೆ. ಪರಮೇಶ್ವರನು ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರವನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಉಗ್ರ ದೈತ್ಯರ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈಶ್ವರನಿಗೂ, ದುರ್ಗಾದೇವಿಗೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಚಕ್ರದಾನಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ, ದುರ್ಗಿಗೆ ಶೂಲೀ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕರೆಯುವಂತಾಯ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಚಕ್ರೀ, ಚಕ್ರಪಾಣೆ ಎಂಬಂತೆ ಸ್ತುತಿಸತೊಡಗಿದರು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು, ದಶಾವತಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವಿಶೇಷಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯಾಯುಧವೇ, ಶ್ರೀಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೆನೆದ ಸ್ಮರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಜನ್ಮ ಪಾವನವಾಗಿ ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಪರಶುರಾಮರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮನಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನು ಪಡೆದ ವೈಷ್ಣವ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ವರುಣನ ಕೈ ಸೇರಿ ಅವನಿಂದ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು, ನಂತರದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಯಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಶ್ರೀರಾಮನೂ ಸಹಾ ಧನುಷ್ಪಾಣಿ, ಕೋದಂಡ ಮತ್ತು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀರಾಮನ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯು ಅಗೋಚರರಾಗಿದ್ದು ಉಪಾಸಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರಾ ಗೋಚರವು. ಇಂಥಹಾ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ಶ್ರೀಸುದರ್ಶನನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಚಕ್ರವೆಂಬ ಈ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರೋಪಾಸನೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ವಿದ್ಯೆ. ಅದರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಚಾರ್ಯಮುಖೇನ ಉಪದೇಶದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಆಚಾರ್ಯರ ಅಪ್ಪಣೆಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಉಪಾಸನೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಸತ್ಫಲೋದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗದೆ ಬಹು ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರಬೇಕು. ಕೃತ್ರಿಮ, ಮೋಹನ, ಸ್ಥಂಭನಾದಿ ವಾಮಾಚಾರಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನೆಪವಾಗಿ ಅನ್ಯತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮ ಘೋರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಫಲ ಉಂಟಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿಯೇ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಗೀಡಾಗುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಕೃತ್ರಿಮಗಳಿಗೆ ಅಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಾರದು. ಭಗವಂತನ ಆರಾಧನೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

ಹೋಮಾದಿಗಳ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ, ನಿಯಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯ ಗುರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದು "ಮಾಫಲೇಷುಕದಾಚನ" ಎಂಬಂತೆ ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಕನಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉದ್ದೇಶ ಫಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಲ ದೋರಕುವುದು ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಃಪದವಾಗುವುದು.

ಈ ಸುದರ್ಶನ ಹೋಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಿವೇಚನೆಗಳಂತೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಚರಬಿಂಬ, ಸ್ಥಿರಬಿಂಬಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಾಗುವಾಗ, ಉತ್ತರ ಅಥವಾ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಮಾದಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಯಾಗಶಾಲೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಠಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾಗಶಾಲೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ, ಪವಿತ್ರೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಸುದರ್ಶನ ಹೋಮಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಆಕೃತಿಗಳ ರೂಪವಾಗಿ ಹೋಮಕುಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆಚರಿಸುವಂತಾದವುಗಳು. ಆಗಮ ರೀತ್ಯಾ ಅನುಸರಿಸುವಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನೇ ಪ್ರಧಾನನು. ವಾಸುದೇವ ಪುಣ್ಯಾಹ, ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಶನನ ಉಪಾಸನೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಸುದರ್ಶನ ಹೋಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಆಗಮ ದೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿರುವವರು ಮಾತ್ರಾ ಪ್ರವೇಶವು. ಅವರುಗಳೂ ಸಹಾ ಶುದ್ಧರಾಗಿ, ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮವು. ಆಗಮ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಯರೀತ್ಯಾ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸುದರ್ಶನ ಹೋಮವು.

ಅಲ್ಲದೇ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುವಂಥಹುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕುಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಆವಾಹಿಸಿ, ವೇದ ಮಂತ್ರ, ಜಪಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಧಿ ವಿನ್ಯಾಸಗಳೊಡನೆ ಋತ್ವಿಜರ ಮೂಲಕ ಆಚರಣೆಯು ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಯಜಮಾನನ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ಪರಿವಾರಗಳು ಕ್ಷೇಮ ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ, ಗೋಚಾರದಲ್ಲಿನ ತಾಪತ್ರಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಹೋಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು, ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ರೀತಿ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಗೃಹ ಯಜಮಾನನು ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ, ಆಚಾರ್ಯರನ್ನೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಆಚಾರ್ಯನು, ನಿಷ್ಣಾವಂತನಾಗಿದ್ದು, ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ ಮಂತ್ರ, ಜಪ ಹೊಂದಿ, ಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣಿತನಾಗಿ ಉಕ್ತ ವಿಧಿ ವಿನ್ಯಾಸಗಳೊಡನೆ ಆಚರಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಯಜಮಾನನಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಾನು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಬೇಕಾದುದಾಗಿದೆ. ಋತ್ವಿಜರೂ ಸಹಾ ನಿಷ್ಣಾವಂತರಾಗಿ ಮಂತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವಂತಾಗಿ, ಗೃಹ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಃಪ್ರದರಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವಂತಹವರಾಗಿರಬೇಕು. "ಮಂತ್ರಂ ಯತ್ನೇನ ಗೋಪಯೇತ್" ಎಂಬಂತೆ ಮಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ರಹಸ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದು ಗೃಹದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳುವಂತಾಗಿದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಧ್ವನಿ ಯಂತ್ರಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಸುವಂಥಾದವುಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಷೇಧವು. ಮೊದಲು ಶುದ್ಧಿ ಪುಣ್ಯಾಹಗಳಿಂದ, ವಾಸ್ತುಮಂತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಆವರಣವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ವ್ರೀಹಿ, ತಂಡುಲಮಧ್ಯೇ, ಎರಡು ಕುಂಭಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಮೊದಲನೆಯ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹನನ್ನು ಆವಾಹಿಸಬೇಕು. ಕೂರ್ಚಗಳಲ್ಲಿ, ಚತುರ್ವ್ಯೂಹ ಗಳವರಾದ ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ ದಿವ್ಯಪರಿಪಾಲಕರಾದ ವಾಸುದೇವ, ಸಂಕರ್ಷಣ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಮತ್ತು ಅನಿರುದ್ಧರವರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೂರ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಕೇಶವಾದಿ ದ್ವಾದಶ ನಾಮಾಂಕಿತ ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ವಿವ್ಯ ಪರಿವಾರರನ್ನು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆವಾಹಿಸಬೇಕು. ಕುಂಭದ ಉತ್ತರ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಂಡುಲಮಧ್ಯೆ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರೋಪಾಸನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಆವಾಹಿಸಿ, ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ತತ್ಪತ್ ದೇವತೆಗಳ, ಆವಾಹನೆ, ಮಂತ್ರಾದಿಗಳು ಉಕ್ತವಾಗಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು, ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಆವಾಹಿಸಿ ದಿಗ್ಬಂಧನ ವಗೈರೇ ಆಚರಿಸುವರು. ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರದೆ ನೇರ ಹೋಮಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಯಮವೂ ಹೌದು.

ವೇದಮಂತ್ರ ಪಾರಾಯಣಗಳು ಮತ್ತು ಜಪಗಳು ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವು. ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಆರಾಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಿಟ್ಟು, ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ, ಅಚ್ಛಿದ್ರ, ಅಶ್ವಮೇಧ ಪಾರಾಯಣವು, ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಅರುಣ, ಕಾಠಕ, ಉಪನಿಷತ್, ಪಾರಾಯಣವು ಮತ್ತು ಉಪದೇಶ ಹೊಂದಿರುವ ಋತ್ವಿಕರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಪಿಸಿ, ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರೀ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಿ, ಷಡಕ್ಷರಿ, ನೃಸಿಂಹಾಕ್ಷರಿ, ಹಯಗ್ರೀವಾಕ್ಷರೀ, ಸುದರ್ಶನಾಕ್ಷರಿ ಮತ್ತು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಜಪಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಯಜಮಾನನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾಗುವಂಥಾಗುವುವು. ಜಪ ಆಚರಿಸಿದವರು ಯಜಮಾನನ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಹೋಮಾಂತ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶುಭಕ್ಷೀರ ತರ್ಪಣವನ್ನೂ ನೀಡುವರು. ವೇದ ಪಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಜಪಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯವುಗಳು.

ಹೋಮಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ, ವೈಷ್ಣವೀಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ವೈಷ್ಣವಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಚರುಕರ್ಮ ಪ್ರಯೋಗದಂತೆ ವಿಧಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಚರು, ದ್ರವ್ಯ, ಸಮಿತ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋಮಾದಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯೊಂದಿಗೆ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಹಾಸುದರ್ಶನಹೋಮಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಭಗತ್ಪ್ರೀತಿಯುಕ್ತವಾದುದು. ಸತ್ಫಲ ನೀಡುವಂತಾಗುವುವು. ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಪ್ರದವಾಗಿ ದುಷ್ಟಾರಿಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕ್ಷೇಮಾದಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಉತ್ತೊರೋತ್ತಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಾಗುವುವು. ಇವು ನಿಶ್ಚಯವು.

ಪರಮಭಾಗವತೋತ್ತಮರು, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಕ್ಷಣರು, ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಹಾಗೂ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠವರ್ಯರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಷೇಪದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹನ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಾಣಾಂತರ್ಗತ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಈ ವಿವರಣೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಾಂಶವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೌದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷಣ,ಶಿಷ್ಟ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ಧ್ಯೇಯವು ಭಗವಂತನ ನಾನಾವತಾರವಾದುವುಗಳು.

"ಚಕ್ರಂ, ಕುಂತಂ, ಕೃಪಾಣಂ, ಪರಶು ಹುತ ವಹೌ, ಅಂಕುಶಂ ದಂಡಶಕ್ತಿಃ"

ಎಂಬಂತೆ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನ ಬಲ ಭಾಗದ ಒಂದೊಂದು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ, ಚಕ್ರ, ಈಟಿ, ಶಕ್ತಿ, ಕೊಡಲಿ, ಅಗ್ನಿ, ಅಂಕುಶ, ಕೋಲು, ವೇಲಾಯುಧ ಎಂಬ ಎಂಟು ಆಯುಧಗಳು ಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವುವು.

"ಶಂಖಿಂ, ಕೋದಂಡ ಪಾಶೌ, ಹಲ, ಮುಸಲ, ಗದಾ, ವಜ್ರ, ಶೂಲಾಂಶ, ಹೇತೀನ್"

ಹೀಗೆಯೇ ಶ್ರೀಸುದರ್ಶನನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲೂ,

ಶಂಖ, ಬಿಲ್ಲು, ಹಗ್ಗ, ನೇಗಿಲು, ಒನಕೆ, ಗದೆ, ವಜ್ರಾಯುಧ, ಶೂಲ ಎಂಬ ಎಂಟು ಆಯುಧಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಅತುಲ ಬಲ ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳ ಶ್ರೀಸುದರ್ಶನನು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ದುಷ್ಟ, ನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ, ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಾರಸಿಂಹನು ಚತುಶ್ಚಕ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ, ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗೋಚರನಾಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀರಹಿತನಾಗಿ ಯೋಗಪೀಠದಲ್ಲಿ ಆಸೀನನಾಗಿರುವುದು ಭಗವನ್ನಿಯಾಮಕವು ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದು. ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನೇ ಷೋಡಶಾಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಹು ಧರ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿದ್ದು ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹನು, ಅಭಯ ಹಸ್ತ, ಶಂಖ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಆಲಿಂಗನಾಹಸ್ತ ಬಿಟ್ಟು, ಚತುರ್ಬಾಹುಗಳಲ್ಲೂ "ಚತುಶ್ಚಕ್ರಂ ನಮಸ್ಯಾಮಿ" ಎಂಬಂತೆ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಗೂಢ ವಿಷಯವು, ಭಗವದ್ವಿಷಯವು. ಭಗವಂತನ ಲೀಲೆಯು ಇಂಥಹಾ ಭಗದ್ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ರಹಸ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಗುರು ಮುಖೇನ ತಿಳಿಯುವಂಥಾದವುಗಳು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಪ್ತದ್ವಾರಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದ ಜಯ, ವಿಜಯರು, ಶಾಪಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ಎಂಬ ಸಹೋದರರಾಗಿ ಮಹಾವೀರ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಿ, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ ವೈರಿಯಂತೆ ಅವತರಿಸಿ ಅಧರ್ಮ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅವರುಗಳ ಉಪಟಳ ಹೇಳತೀರದಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಭಗವಂತನು ವರಾಹರೂಪ ತಾಳಿ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಸಹೋದರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿ ವರ ಪಡೆದು ದುರ್ಮಾರ್ಗಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೇ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಉಪಟಳ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನೇ ಗದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಧಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ನರಸಿಂಹಾವತಾರ ತಾಳಿ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ವಧಿಸಿ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣನಾದನು. ಇವಿಷ್ಟೂ ಭಗವಂತನ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ ಅಧರ್ಮಿಗಳಾಗಿ ಲೋಕ ಕಂಟಕರಾಗಿದ್ದ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುರವರು ಸಂಹಾರವಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಲೋಕ ಕಂಟಕನಾಗಿ ಅಧರ್ಮಿಯಾಗಿ ಮೆರೆದಾಡುತ್ತಾ, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ, ತೀರ ಸಂಬಂಧಿಕನಾದ ಹಿರಣ್ಯಧ್ವಜ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿಗಾದ ವಧೆಯಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂಕಟಪಟ್ಟು, ಮರುಗಿ ನಮ್ಮ ವಂಶಜರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಯ್ತಲ್ಲಾ ಎಂಬುದಾಗಿ, ತೀವ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿ ವಿಷ್ಣುಕುಲವನ್ನೇ ನಾಶಪಡಿಸುವಂತೆ ದುರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ಕುರಿತು ನಿರಾಹಾರಾದಿಗಳಿಂದ, ಕಾಲಂಗುಷ್ಠ ಬೆರಳ ಮೇಲೇ ಒಂದೇ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತೀವ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿದ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ವರವನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಷೋಡಶಾಯುಧ ಧರಿಸಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಜ್ವಲನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ತನ್ನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದವನಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಎದಿರು ನಿಂತು ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸಮೀಪ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಂಹಾರ ಆಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಈಗ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸರಿಯಾದ ಉಗ್ರ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿ ವರ ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ನೋಡು. ಈಗ ನೀನು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೋಚದೇ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನಂತೆ. ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹನು, ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನೆರವಾಗಲು ತನ್ನ ಮಡದಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು, ಶಂಖವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಳಲ್ಲೂ ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, ಅಗೋಚರನಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನಿಗೆ ಮಾತ್ರಾ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಬಂದು ನಿಂತು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಗಾಸನದಲ್ಲಿ ಚತುಶ್ಚಕ್ರಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರಾಕ್ಷಸನಾದ ಹಿರಣ್ಯಧ್ವಜನಿಗೆ, ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ, ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು ಆದರೇ ಮಾತ್ರಾ ನೀನು ನ್ಯಾಯ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬಂದು, ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು, ತೋರ್ಪಡಿಸು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬರಲು ಸುದರ್ಶನನು ಸೂಚಿಸಿದಾಗ ಅದರಂತೆ ಹಿರಣ್ಯಧ್ವಜನು ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹನು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಒಂದು ಚಕ್ರದಿಂದಲೇ ಸಂಹರಿಸಿ ವಧೆಗೈದನು. ಇದೇ ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಷ್ಟ ಪರಿಪಾಲನೆಯಾದ ಭಗವಂತನ ಲೀಲೆಯು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗಾರೂಢನಾಗಿ ಚತುಶ್ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಸೀನನಾದ ಭಗವಂತನು ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹನಾದುದನ್ನು ನಾವು ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಷೋಡಶಧಾರಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧವಾದ ಹದಿನಾರು ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮಹಾಮಹಿಮನಾಗಿ ಲೋಕ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನಾದ ನೀನು ಮೊದಲು ದರ್ಶನ ಕೊಡು ನಂತರ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಉತ್ತಮವಾದ ಭಗವದ್ದರ್ಶನ ಎಲ್ಲರೂ ಪಡೆಯಲಿ. ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೈಗೂಡಲಿ. ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವದ್ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿರುವುದು.

ನಾರಸಿಂಹಂ ಚತುರ್ಬಾಹುಂ ಚತುಶ್ಚಕ್ರಧರಂಪರಂ |
ಸಮಾಸೀನಂ ಸ್ಥಿತಮಪಿಭಯಸ್ಯಾಯತಾಂ ತತ್ವಮೇಕಂ ||
ಪಶ್ಚಾತ್ಪೂರ್ವತ್ರಭಾಗೇ ಸ್ಫುಟ ನರಹರಿ ತಾಮಾನುಷಂಜಾನುಷಾದ್ಯಃ |
ಚಕ್ರಾಧೀಶೋಭಿನಾದನ್ ಪ್ರದಿಶತು ಸದೃಶೀಮುತ್ತಮ ಶ್ಲೋಕತಾಂವಃ ||

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಇಂಥಹಾ ಪರಮಪವಿತ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನನಾರಸಿಂಹ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಪಾರುಮಾಡಿ ಕಾಪಾಡಲಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸೋಣ. ಭಗವಂತನು ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ನರಸಿಂಹಾವತಾರ ತಾಳಿ ವಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಚತುಶ್ಚಕ್ರಧಾರಿಯಾದ ನರಸಿಂಹರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಹೆದರಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿ ಓಡಿ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಅಗೋಚರನಾಗಿ ಶ್ರೀಸುದರ್ಶನನಿಗೆ ಮಾತ್ರಾ ಕಾಣುವಂತಿದ್ದು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚತುಶ್ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಯೋಗಪೀಠದಲ್ಲಿ ಆಸೀನನಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಬರುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವಾದ ಭಗವದ್ವಿಷಯವು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹಾವತಾರ ವಿಷಯವು. ನಂತರ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದ ವಾಲಿವಧಾ ಪ್ರಸಂಗದಂತೆ ಇದನ್ನು ಉಪಮಾನವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ವಾಲಿಯು ಅನೈತಿಕವಾದ ಅಧರ್ಮಯುಕ್ತ ಉಪಟಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರ ಮೇಲೇ ಶ್ರೀ ಸುಗ್ರೀವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಅಭಯ ನೀಡಿ ಮರೆಯಿಂದ ವಾಲಿವಧೆಯು ಸಹಾ ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದೂ ಭಗವದ್ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ದುಷ್ಟ ಹಿರಣ್ಯಧ್ವಜ ಸಂಹಾರವೂ ಸಹಾ ಎಂಬುದಾಗಿದೆಂಬುದು ಭಗವದ್ವಿಷಯವು.

ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವತ್ವ ಹೊಂದಲು ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನಪಾಂಚಜನ್ಯಗಳ ವಿಷಯವು.

ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಾಂಚಜನ್ಯನ ಅನುಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೇ ವೈಷ್ಣವತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಶ್ರಯಣ (ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರ) ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಿತಗೊಳಿಸಿರುವರು. ಈ ಅನುಷ್ಠಾನವಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಅರ್ಹರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾದಿ ಜಪಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿತರಾಗಬಹುದಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದೇವತಾ ಪೂಜಿತಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಹವ್ಯ ಕವ್ಯ ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. "ತಾಪ, ಪುಂಡ್ರ, ನಾಮ, ಮಂತ್ರ, ಯಾಗಾಖ್ಯೈಃ ಪಂಚಭಿಃ ಸಂಸ್ಕಾರೈಃ ಉಚ್ಯತೇ" ಎಂಬುದೇ ಸೂತ್ರಪ್ರಮಾಣವು. ಈ ಐದು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಆಗಲೇಬೇಕು. ಯತಿವರ್ಯರುಗಳು ಅಥವಾ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರುಗಳು, ಆಚರಿಸುವ ಅರ್ಹತೆ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳವರು. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಲವರು ಮಾತ್ರಾ ಆಚಾರ್ಯಪುರುಷರೆನಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರಾಗಿರುವರು. ಇಂಥಹಾ ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷ ಸಂತತಿಯವರು, ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ವೈದಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿವುಳ್ಳವನಾಗಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ನಿರತನಾಗಿ, ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಪನ್ನನು, ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಾದಿ ಅನುಸಂಧಾನ ವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದು ವೈದಿಕ ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳ ನಿರತನೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಹಾ ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರಂಥಾಗುವರು. ಇವರು ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರ (ಸಮಾಶ್ರಯಣ)ವಲ್ಲದೇ ಭರಸಮರ್ಪಣ (ಶರಣಾಗತಿ) (ಪ್ರಪತ್ತಿ) ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಿಸಬಹುದು. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರಾ ಈ ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಅನುಗ್ರಹ ನೀಡಿರುವರು. ಅವರುಗಳು ಮಾತ್ರಾ ಅನುಷ್ಠಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೇ ಮತ್ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲಾ. ಕೂಡದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಅತಿಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ದಿವ್ಯಾಜ್ಞೆಗೆ ದ್ರೋಹವಾದುದಾಗಿ "ಅನ್ಯಥಾ ಪತಿತೋ ಭವೇತ್" ಎಂಬುದಾಗಿ ಪಾಪಾದಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವರು ಹಾಗೂ ಆಚರಿಸಿರುವುದು ಪತಿತವಾಗುವುದು.

ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ, ಶ್ರೀ ಪಾಂಚಜನ್ಯವೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರವಾದ ತಾಪ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿ, ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷ ಸಂತತಿಯವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ವೈದಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಂತೆ ಹೋಮಾದಿಗಳಾದ ಮೇಲೇ, ಆಚಾರ್ಯರು, ಹೋಮಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಶನ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಮುದ್ರಾಂಕಿತಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಯಿಸಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬಲಭುಜದಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನಾಯ ಹೇತಿರಾಜಾಯ ನಮಃ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಶಿಷ್ಯರಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಸಿ, ಮುದ್ರಾಂಕಿತ ಆಚರಿಸಿ, ಎಡಭುಜದ ಮೇಲೆ "ಶ್ರೀ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ಶಂಖಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಶಿಷ್ಯರಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಸಿ, ಮುದ್ರಾಂಕಿತ ಆಚರಿಸುವರು. ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಗಳು, ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಭಗವದಾರಾಧನಾ ಕ್ರಮ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಪುಂಡ್ರಧಾರಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವರು. ಅಲ್ಲದೇ ಮೂಲಮಂತ್ರ ಇತರ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸುವರು. ಆಚಾರ್ಯರು, ವೈಷ್ಣವ ದೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದು - ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಿಷ್ಯರು ಪವಿತ್ರರಾಗಿ, ಶುದ್ಧರಾಗಿ, ವೈಷ್ಣವತ್ವ ಹೊಂದಿ "ರಾಮಾನುಜದಾಸಃ " ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಮಾಂಕಿತಗೊಳ್ಳುವರು. ಈ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ಹೊಂದಿದ್ದು ವೈದೀಕ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಾಗುವರು. ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ, ಶ್ರೀ ಪಾಂಚಜನ್ಯರ ಮಹಿಮೆಯು.

ಆಗಮದೀಕ್ಷಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವರು. ಇವರು ಆಗಮದೀಕ್ಷಾಚಾರ್ಯರಾಗಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೇ ಇತರರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲಾ. ಆಗಮದೀಕ್ಷಾ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರ ಉಪದೇಶ ರಹಸ್ಯ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಗಳಾದಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರು ಮಾತ್ರಾ, ಪಾಂಚರಾತ್ರ, ವೈಖಾನಸ ಆಗಮಗಳ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರಾಗುವರು. ಅವರುಗಳೂ ಸಹಾ ಆಹಾರಾದಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ವ್ಯತಿರುಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾದರೇ ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ಮತ್ತೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಶುದ್ಧರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಯಮವು. ವೈಖಾನಸ ಆಗಮ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಮಾಶ್ರಯಣ ಸುದರ್ಶನ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಮುದ್ರಾಧಾರಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತೃಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಆಚರಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತೆ. ಸಮಂಜಸ ಉತ್ತರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪರಂಜ್ಯೋತಿ, ಪರಂಧಾಮ, ಪರಮಾತ್ಮ, ಮಹಾಪುರುಷನಾದ, ಸರ್ವಲೋಕ ರಕ್ಷಕನಾದ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯ ಅನುಗ್ರಹ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಅವನ ಉಪಾಸನೆಯೇ ಸುಲಭ ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ಎಸಗಿರುವ ಪಾಪಾದಿಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲುದು. ಈ ಉಪಾಸನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ, ಪಾರಾಯಣ, ಜಪ ಮತ್ತು ಹೋಮಗಳ ಮುಖೇನ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಕಲ್ಪವು ಸುಲಭ ಸಾಧನೆ ದಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಭಗವತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂಥಹುಗಳು.

ಇಂಥಹ ಸನ್ಮಾರ್ಗದ ಕಲ್ಪವೇ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಹೋಮವೆಂಬುದು, ಉಪಾಸನಾ ಮೂಲಕ ಭಗವತ್ಪ್ರಿತಿಗಾಗಿಯೂ ಆಚರಿಸತಕ್ಕ ಯಜಮಾನನ ಹಾಗೂ ಈತನ ಕುಟುಂಬದ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೇಯಃಪ್ರದವಾಗುವುವು. ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ಅಡಚಣೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಕ್ಷೇಮಕರಗಳುಂಟಾಗುವುವು. ಯಜಮಾನನು ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುವು. ನಿಷ್ಠಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂಥಹುದು ಈ ಭಗವದಾರಾಧನೆಯ ಕಲ್ಪವು.

ಈ ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮವೆಂಬುದಾಗಿದ್ದು ನಿಷ್ಠಾವಂತನಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆಚಾರ್ಯ ಪುರೋಹಿತರ ಹಾಗೂ ನುರಿತ ವಿದ್ವತ್‌ವರ್ಯ ಋತ್ವಿಜರ ಮೂಲಕ ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಗೃಹದ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕಲಶವಸ್ತ್ರಗಳ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶುದ್ಧಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಪುಣ್ಯಾಹತೀರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನ ಪೂಜಾದಿಗಳಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು.

ವ್ರೀಹಿ, ತಿಲ, ತಂಡುಲಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹರಿಗೆ ಬಂದು ಕಲಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನಿಗಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಲಶವನ್ನಿಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ, ವಾಸುದೇವ, ಸಂಕರ್ಷಣ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧರನ್ನೂ ಕೇಶವ, ನಾರಾಯಣ, ಮಾಧವ, ಗೋವಿಂದ, ವಿಷ್ಣು, ಮಧುಸೂದನ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ, ವಾಮನ, ಶ್ರೀಧರ, ಹೃಷೀಕೇಶ, ಪದ್ಮನಾಭ, ದಾಮೋದರರವರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿರಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಂಡುಲಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳಾದ ಪಂಚಮಹಾಯುಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

ಕಲ್ಪೋಕ್ತದಂತೆ, ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಾದಿಯಾಗಿ ಧ್ಯಾನಾದ್ಯಾವಾಹನಾದಿಪೂರ್ವಕ ಆರಾಧಿಸಿ ಮಂತ್ರ ಜಪಗಳಿಗಾಗಿ ಋತ್ವಿಜರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಅಚ್ಛಿದ್ರ, ಅಶ್ವಮೇಧ, ಪಾರಾಯಣ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀ, ಸುದರ್ಶನಾದಿ ಜಪಗಳಿಗೆ, ಉಪದೇಶವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಪ್ರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು ಅಚ್ಛಿದ್ರ, ಅಶ್ವಮೇಧಪಾರಾಯಣ, ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುವುಗಳು ಮತ್ತು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞದ ಫಲವನ್ನೇ ನೀಡುವುವು. ಪಾರಾಯಣವಾದ ಮೇಲೇ, ನಿವೇದನ, ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿ ವೇದ ಶಾತ್ತುಮೊರೈ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುವು.

ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ, ನಿತ್ಯಾರಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಉಪಚಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಋತ್ವಿಜರಲ್ಲಿ, ಅರುಣ, ಕಾಠಕ, ಉಪನಿಷತ್, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಾದಿ ಮಂತ್ರ ಜಪಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪಾರಾಯಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಪಾರಾಯಣಾದಿಗಳಾದ ಮೇಲೇ ಹೋಮಾಂಗವಾಗಿ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲಾಸನಾದಿ ಪೂರ್ವಕ, ಸಂಕಲ್ಪ, ಪವಿತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ದಿಗ್ಬಂಧನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂಲ ಮಂತ್ರಾದಿ ಜಪಗಳು ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತರಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಡುವಂಥಹುಗಳು. ಅರುಣಕಾಠಕ, ಉಪನಿಷತ್ ಮುಂತಾದ ವೇದಮಂತ್ರಗಳ ಪಾರಾಯಣವು ಆಚರಿಸುವ ಹೋಮಗಳಿಗೆ ಸಾಧಕಗಳಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಲ ಕೊಡುವುವು. ಶ್ರೀಸುದರ್ಶನ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ನಾರಸಿಂಹಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳು ಈ ಸುದರ್ಶನಯಾಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ, ಉಪಾಸನೆಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ನೆಮ್ಮದಿ ತರುವಂಥಹವುಗಳು.

ಹೋಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ, ಚರು, ಸಮಿತ್ತು-ಸುದರ್ಶನ ಬಳ್ಳಿ, ಬಿಳೀ ಸಾಸುವೆ, ಪಂಚಫಲ ದ್ರವ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಋತ್ವಿಜರ ಮೂಲಕ ಹೋಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ೯ ಜನ ಋತ್ವಿಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಹೋಮವೂ ಸಹಾ ೧೦೮ ಸಲ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಋತ್ವಿಜರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅವಶ್ಯಕವು. ೧೨ ಸಲ ಹೋಮ ಆಚರಿಸಿದಲ್ಲಿ ೧೦೮ ಹೋಮಗಳಾಗಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗುವುವು. ಹೋಮದ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಹೋಮಭಾಗವು ಪೂರ್ಣ ಗೊಳ್ಳುವುವು. ಪರಿಷೇಚನ, ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ವಾಸನ, ಮಹಾಹವಿರ್ನಿವೇದನ ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿ ವೇದ ಶಾತ್ತುಮೊರೈ ಆಗಿ, ಸುದರ್ಶನಾಷ್ಟಕ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಾದ ನಂತರ ಫಲಪೂಚೆ ಆಶೀರ್ವಾದ. ಋತ್ವಿಜರಿಗೆ ಫಲತಾಂಬೂಲ ಸಂಭಾವನೆಗಳ ವಿತರಣೆ, ತದೀಯಾರಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುವು.

ಮಹಾಸುದರ್ಶನ ಹೋಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು, ವೇದ ಪಾರಾಯಣ, ಮಹಾಮಂತ್ರ ಜಪಗಳ ಪೂರ್ವಕ ಆಚರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಸರ್ವ ಆಸ್ತಿಕರಿಗೂ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಕ್ಷೇಮಾದಿಗಳಿಂದ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಾಗಿ ಬಾಳಲೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿಷ ಪರಮಸ್ವರೂಪನಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವನು ಸಮಸ್ತ ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಸ್ಸದಾ ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಶ್ರೀ ರ್ನಿತ್ಯಮಂಗಳಂ |
ಯೇಷಾಂ ಹೃದಿಸ್ಥೋ ಭಗವಾನ್ಮಂಗಳಾಯತನಂ ಹರಿಃ

ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ
ಕೋಟಿ ಕನ್ಯಾದಾನಂ ||ಶ್ರೀ|| ವಾಸುದೇವ ತಾತಾಚಾರ್ಯ

ಓಂ ಓಂ ಓಂ

ವಿಚಿತ್ರಾದೇಹಸಂಪತ್ತಿಃ ಈಶ್ವರಾಯ ನಿವೇದಿತುಂ ।
ಪೂರ್ವಮೇವ ಕೃತಾ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಹಸ್ತಪಾದಾದಿಸಂಯುತಾ ॥

ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಈ ದೇಹಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹಸ್ತ, ಪ್ರಾಣ, ಮನಸ್ಸು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

ತತ್ತ್ವಂ ಯತ್ಪ್ರಣವೇ ಧನಂಜಯ ರಥೇsಪ್ಯಗ್ರೇ ದರೀದೃಷ್ಯತೇ
ತಚ್ಚಿತ್ತೋ ಭುವಿ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರ ಕವಿರ್ಭಕ್ತೋsನುಕಂಪ್ಯಸ್ಸತಾಂ ।
ತತ್ತಾದೃಗ್ಗುರುದೃಷ್ಟಿಪಾತಮಹಿಮಗ್ರಸ್ತೈಃ ಕಲನಸಾ ಯೇನ ಸಾ
ಗೀತಾ ವಿಷ್ಣುಪದೀ ಯತೀಶ್ವರವಚಸ್ತೀರ್ಥೈರವಾಗಾಹ್ಯತ ॥

– ತಾತ್ಪರ್ಯಚಂದ್ರಿಕಾ

ಅಜ್ಞಾನಾದಥವಾಜ್ಞಾನಾದಪರಾಧೇಷು ಸತ್ಸ್ವಪಿ ।
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕ್ಷಮಸ್ವೇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೈಕೈವ ಕೇವಲಂ ॥

– ಪಾಂಚರಾತ್ರರಕ್ಷಾ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ವಕುಳ ಭೂಷಣ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀರಂಗನಾಯಿಕಾ ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

ವಿದ್ವಾ ಅನಂತನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ನತ್ವಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯಾನ್ ತೈ ರಾದಿಷ್ಟೇನವರ್ತ್ಮನಾ
ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ಪದಾಂ ತಸ್ಥಾ ವೇದಾಂತಾರ್ಥಃ ಪ್ರಕಾಶ್ಯತೆ

ಶ್ರೀವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯವು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವು ಬಾದರಾಯಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪ್ರಸ್ಥಾನತ್ರಯ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಉಪನಿಷತ್, ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ಎಂಬ ಮೂರು ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರವು ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಶಾರೀರಿಕ ಮೀಮಾಂಸ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದೆ. ವೇದಗಳ ಅಗರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಮೀಮಾಂಸ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಮೀಮಾಂಸಾ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಾಗಿರುವ ಹನ್ನೆರಡು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಜೈಮಿನಿ ಮಹರ್ಷಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಮೀಮಾಂಸಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಇವೆ. ಮೇಲೆ ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಕರ್ಷಕಾಂಡ ಅಥವಾ ದೇವತಾಕಾಂಡ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಕಡೆಯ ನಾಲ್ಕು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಕಾಂಡ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಸಂಕರ್ಷಕಾಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಜೈಮಿನಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಪರಾಶರಭಟ್ಟರು ತಾವು ರಚಿಸಿದ ತತ್ವರತ್ನಾಕರ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಕಾಶಕೃತ್ಸ್ನ ಎಂಬ ಋಷಿ ಸಂಕರ್ಷಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಅಧಿಕರಣ ಸಾರಾವಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಜೈಮಿನಿ ಮಹರ್ಷಿಯು ಈ ಸಂಕರ್ಷ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು, ಈ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾಶಕೃತ್ಸ್ನ ಮಹರ್ಷಿಯು ವೃತ್ತಿ ಬೆರೆದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕೌಶಿಕೃತ್ಸ್ನ ಮಹರ್ಷಿಯು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಬಹುದು, ಜೈಮಿನಿ ಮಹರ್ಷಿಯು ಈ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿ ಗ್ರಂಥವೆಂದರೆ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಿ.

ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನಿ ಮಹರ್ಷಿಯು ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀ ಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪೂಜಾ ರೂಪವಾದ ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿಗಳಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಕರ್ಷಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಕಡೆಯ ಭಾಗವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇರುವ ಶ್ರೀ ಬಾದರಾಯಣ ಮಹರ್ಷಿ. ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರವು ನಾಲ್ಕು ಅಧ್ಯಾಯಗಳೊಂದು ಇರುವ ಶಾರೀರಿಕ ಮೀಮಾಂಸಾಶಾಸ್ತ್ರ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮೀಮಾಂಸಾ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು, ಹದಿನಾರು ಪಾದಗಳು. ನೂರಾಐವತ್ತಾರು ಅಧಿಕರಣಗಳು, ಐನೂರಾನಲವತ್ತೈದು ಸೂತ್ರಗಳು ಇವೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಮನ್ವಯಾಧ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಕಾರಣಂತುಧ್ಯೇಯಃ ಎಂದು ಅಥರ್ವ ಶಿಖೋಪನಿಷತ್ ಹೇಳಿತು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅವರ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವರು ಅಥವಾ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿಷತ್ ವಾಕ್ಯಗಳು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಉಪಾದಾನಕಾರಣವೆಂದರೆ ಮಣ್ಣು ಮಡಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವೋ ಹಾಗೆ, ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಕುಂಬಾರನು ಮಡಕೆಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ. ಕೆಲವು ಉಪನಿಷತ್ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಡೆ ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣ ಅವನೇ ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣ.

ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದೇವ ಸೌಮ್ಯ ಇದಂ ಅಗ್ರೇ ಆಸೀತ್ ಏಕಮೇವ ಅದ್ವಿತೀಯಂಬ್ರಹ್ಮ, ತದೈಕ್ಷತ ಬಹುಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಜಾಯೇಯೇತಿ ತತ್ತೇಜೋಽಸೃಜತ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಮಹೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏಕೋಹವೈ ನಾರಾಯಣ ಆಸೀತ್‌ನಬ್ರಹ್ಮಾನೇಶಾನಃ ನೇಮೇಪ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಉಪನಿಷತ್ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಜಗತ್ಕಾರಣವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮನ್ವಯಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಗತ್‌ಕಾರಣ ವಾಕ್ಯಗಳು ಶ್ರಯಃಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯವಾದ ಅವಿರೋಧಾಧ್ಯಯವು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಜಗತ್ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಕಾರರಾದ ಬಾದರಾಯಣರು ನಿರೀಶ್ವರಸಾಂಖ್ಯಮತ, ಸೇಶ್ವರ ಸಾಂಖ್ಯಮತ, ವೈಶೇಷಿಕಮತ, ಬೌದ್ಧಮತ, ಜೈನಮತ, ಪಾಶುಪತಮತ ಈ ಮತಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಭಾಗವತ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪಾಂಚರಾತ್ರಾಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವಾದ ಸಾಧನಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯದಂಪತಿಗಳಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಇವರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಸವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮೂವತ್ತೆರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನಾ ಶಬ್ದಾದಿ ಭೇದಾತ್ ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪುರುಷಕಾರ ಮೂಲಕಾ ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಎಂದು ಸೂತ್ರಕಾರರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವಾದ ಫಲಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೋಗ ನಿಷ್ಠನು, ಪ್ರಪತ್ತಿನಿಷ್ಠನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಲಿ ಅಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕೈಂಕರ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹದಿನಾರು ಪಾದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಭಾಷ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು ಆದಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪರವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯ. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪರವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯ. ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರರು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ಭಾಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪರವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಪೀಠದಲ್ಲಿರುವ ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಯು ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದಳು ಎಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯರು ಭೇದಾ ಭೇದಮತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಅವರ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಗುರುವಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಶ್ರೀಯಾದವ ಪ್ರಕಾಶರು ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇದು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿಲ್ಲಾ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ ಶ್ರುತಪ್ರಕಾಶಿಕಾಚಾರ್ಯರು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸುದರ್ಶನ ಭಟ್ಟರು ಒಂದೊಂದು ಅಧಿಕರಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರೇತು ಎಂದು ಶಂಕರಾಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯೇತು ಎಂದು ಭಾಸ್ಕರ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪರೇತು ಎಂದು ಯಾದವಪ್ರಕಾಶ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ..

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿಕರಣವಾದ ಜಿಜ್ಞಾಸಾಧಿಕರಣದ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಲಘು ಪೂರ್ವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ ಮತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕರ್ಮವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲಾ, ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ಮವಿಚಾರವು ಭೇದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟಾಗುತ್ತೆ ಅಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಶಬ್ದದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಬೇರೆ ಜೀವಾತ್ಮನು ಬೇರೆ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತೆ ಇದು ಅದ್ವೈತಿಗಳ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದ ಐಕ್ಯಜ್ಞಾನ ಅಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಜೀವಾತ್ಮಾ ಒಂದೇ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಾ ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಲಘು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಖಂಡಿಸಿ ಕರ್ಮವಿಚಾರವು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕರ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೀಮಾಂಸಾ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಮಹಾಪೂರ್ವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಆದಿಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಅದ್ವೈತಮತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು.

ಅದ್ವೈತಮತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನೆಂದರೆ,

(1) ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಒಂದೇ ನಿಜವಾದ ತತ್ವ

(2) ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಜೀವ, ಪ್ರಪಂಚ, ಬ್ರಹ್ಮದ ಗುಣಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗುಣವೂ ಇಲ್ಲಾ. ಅದು ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ.

(3) ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಅಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮವು ಜೀವಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

(4) ಅನುಭೂತಿ, ಸಂವಿತ್ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಜ್ಞಾನವು ಬ್ರಹ್ಮವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪ.

(5) ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಸಜಾತೀಯ ಭೇದವಿಲ್ಲಾ, ವಿಜಾತೀಯ ಭೇದವಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಗತ ಭೇದವಿಲ್ಲಾ, ಸಜಾತೀಯ ಭೇದ ಇಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇರುವ ಬ್ರಹ್ಮವೂ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಾ, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇರುವ ಜೀವನೂ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಾ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ. ವಿಜಾತೀಯ ಭೇದ ಇಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಬೇರಿಲ್ಲಾ, ಜ್ಞಾನವೇ ಇಲ್ಲದ ಅಚೇತನವಾದ ಪ್ರಪಂಚವೂ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಾ. ಸ್ವಗತ ಭೇದ ಇಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದ ಅದರ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಅಥವಾ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

(6) ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆರನೇ ಅಧ್ಯಾಯವಾದ ಸಾದ್ವಿದ್ಯಾ ಶ್ವೇತ ಕೇತುವಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಾಗ "ತತ್ವಮಸಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಕಾರ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ತ್ವಂ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಶ್ವೇತಕೇತು ಎಂಬ ಜೀವನು ತತ್ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿ ಇರುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು. ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಜೀವನೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಜೀವ ಎಂದು.

(7) ಅವಿದ್ಯೇ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಜ್ಞಾನವು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವು ಜೀವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಪ್ರಪಂಚ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯನು ಜೀವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ "ತತ್ವಮಸಿ ಎಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಜೀವ ಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಂಟು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1) ಭೋಕ್ತಾ ಭೋಗ್ಯಂ ಪ್ರೇರಿತಾರಂ ಚಮತ್ವಾ ಜೇಷ್ಯಃ ತತಃ ತೇನ ಅಮೃತತ್ವಂ ಏತಿ ಎಂಬ ಉಪನಿಷತ್ ವಾಕ್ಯವಿದೆ (ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರೋಪನಿಷತ್) ಪ್ರೇರಿತಾ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು, ಭೋಕ್ತಾ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಜೀವಾತ್ಮ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಭೋಗ್ಯಂ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಅಚೇತನವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಯಾರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಜೀವ ಇವು ಎರಡೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಶರೀರ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ಉಪನಿಷತ್ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ, ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದುದು ಅಂದರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲಾ.

2) ಮೇಲೇ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮ, ಜೀವ, ಪ್ರಪಂಚ ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯ

3) ಬ್ರಹ್ಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

4) ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಅನುಭೂತಿ, ಸಂವಿತ್ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅನುಭೂತಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮವಿಲ್ಲಾ, ಸಂವಿತ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮವಿಲ್ಲಾ. ಈ ಎರಡು ಪದಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಇರುವ ಧರ್ಮಭೂತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಂದರೆ ಧರ್ಮಭೂತ ಜ್ಞಾನ ಎಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಇರುವ ಜ್ಞಾನ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಇನ್ನೊಂದು ಧರ್ಮಭೂತ ಜ್ಞಾನ. ಧರ್ಮಜ್ಞಾನ ಅಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ "ನಾನು" ಎಂಬ ಜ್ಞಾನ ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು

ಅಹಂ ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭಾವಪ್ರಥಯಸ್ತಥಾ

ಅಂದರೆ ನಾನು (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಪಾದಾನ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣ, ಅವನೇ ಶೇಷಿ (ಸ್ವಾಮಿ) ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಧರ್ಮಭೂತ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವೆ ಜ್ಞಾನ. ಈ ಧರ್ಮಭೂತ ಜ್ಞಾನ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ, ಜೀವನಿಗೂ ಇರುವ ಒಂದು ಗುಣ. ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಧರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಭೂತ ಜ್ಞಾನ ಎಂಬ ಎರಡು ಜ್ಞಾನಗಳೂ ಉಂಟು.

5) ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಚಿತ್, ಅಚಿತ್, ಈಶ್ವರ ಎಂಬ ತತ್ವಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಚಿತ್ ಎಂಬುದು ಜ್ಞಾನ ಇರುವ ಜೀವಾತ್ಮ, ಅಚಿತ್ ಎಂಬುದು ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಅಚೇತನ ತತ್ವ, ಪ್ರಪಂಚ ಅಚೇತನ ತತ್ವ. ಈಶ್ವರ ತತ್ವ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಅಸಂಖ್ಯೇಯವಾದ ಜೀವಾತ್ಮಾಗಳು ಮತ್ತು ಅಚೇತನ ತತ್ವಗಳು ಶರೀರಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಅವನೇ ಆತ್ಮಾ.

6) ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ತತ್ವಮಸಿ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಜೀವ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜ ಜಿಜ್ಞಾಸಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"ತತ್ವಮಸ್ಯಾದಿ ವಾಕ್ಯೇಷಂ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇ ನ ನಿರ್ವಿಶೇಷ ವಸ್ತು ಐಕ್ಯಪರಂ. ತತ್ ತ್ವಂಪದಯೋಃ ಸವಿಶೇಷ ಬ್ರಹ್ಮಾಭಿಧಾಯಿತ್ವಾತ್, ತತ್ ಪದಂ ಸರ್ವಜ್ಞಂ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಂ ಜಗತ್ಕಾರಣ. ಬ್ರಹ್ಮಪರಾಮೃಶತಿ ತದ್ಯೈಕ್ಷತ ಬಹುಸ್ಯಾಂ ಇತ್ಯರಿಷು ತಸ್ಯೈದ ಪ್ರಕೃತತ್ವಾತ್ ತತ್ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಂ ತ್ವಂ ಪದಂ ಚ ಅಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟಾ ಜೀವ ಶರೀರಕಂ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರತಿಪಾದಯತಿ ಪ್ರಕಾರದ್ವಯಾವಸ್ಥಿತ ಏಕ ವಸ್ತು ಪರತ್ವಾತ್ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಸ್ಯ !!

ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ತತ್ವಮಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿಶೇಷವಾದ ಅಂದರೆ ನಿರ್ಗುಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ ತತ್ ತ್ವಂ ಪದಗಳು ಸಗುಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ತತ್ ಎಂಬ ಪದವು ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಿರುವ, ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪನಾಗಿರುವ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತ್ವಂ ಪದವು ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಜೀವವನ್ನು ಶರೀರವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತತ್ವಮಸಿ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು ಜೀವ ಬ್ರಹ್ಮ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವನಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೂ ಶರೀರಾತ್ಮ ಭಾವ ಸಂಬಂಧವೆ ಹೊರತು ಜೀವನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

7) ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಹೇಳುವ ಅವಿದ್ಯಾವಾದವನ್ನು ಅಂದರೆ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವು ಜೀವಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಸಪ್ತವಿಧ ಅನುಪಪತ್ತಿ ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏಳು ವಿಧವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಪಪತ್ತಿ ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಅರ್ಥ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಏಳು ಅನುಪಪತ್ತಿಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ

I ಆಶ್ರಯಾನುಪತ್ತಿ :- ಬ್ರಹ್ಮ (ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು) ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪನು ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನ ಆಶ್ರಯಿಸಲಾರದು ಅಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಅಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಜ್ಞಾನ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲಾ.

II ತಿರೋಧ್ನ ಅನುಪಪತ್ತಿ :- ತಿರೋಧಾನ ಅಂದರೆ ಮರೆಯುವುದು. ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮವು ನಿತ್ಯವಾದ ವಸ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ವಿನಾಶಗಳೂ ಇಲ್ಲಾ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಿದ್ಯೆ ಯಾವುದು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಮರೆಯುವುದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

III ಸ್ವರೂಪ ಅನುಪಪತ್ತಿ :- ಅದ್ವೈತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೇ ಸತ್ಯ. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳು ಸುಳ್ಳು. ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾದುದರಿಂದ ಅದು ಸುಳ್ಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ವಸ್ತುವೇ ಇಲ್ಲಾ.

IV ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಅನುಪಪತ್ತಿ :- ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಎಂದರೆ ಸದಸದ್ವಿಲಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು. ಸತ್ ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತು ಇರುತ್ತದೆ ಅಸತ್ ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತು ಅಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಅರ್ಥ. ಸದಸದ್ವಿಲಕ್ಷಣ ಎಂದರೆ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬುದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲಾ. ಅವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲಾ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲಾ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬುದು ಅನಿರ್ವಚನೀಯ.

V ಪ್ರಮಾಣಾನು ಪ್ರಪತ್ತಿ :- ನಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಅನುಮಾನ, ಶಬ್ದ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಮಾಣಗಳು. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣ. ಊಹಿಸುವುದು ಅನುಮಾನ ಪ್ರಮಾಣ. ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಶಬ್ದ ಪ್ರಮಾಣ. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವ ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೂ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾ.

VI ನಿವರ್ತಕಾನುಪಪತ್ತಿ :- ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅವಿದ್ಯೇ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನವು ತತ್ವಮಸಿ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಒಂದು ವಸ್ತುವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ತತ್ವಮಸಿ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲಾ.

VII ನಿವೃತ್ತಿ ಅನುಪಪತ್ತಿ :- ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಒಂದು ವಸ್ತು ಇದ್ದರೇ ಅದಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾನ ಅದ್ವೈತಿಗಳ ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲಾ

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಉಂಟಾಯಿತು.

ಬ್ರಹ್ಮವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣ ವಿಶಿಷ್ಟನು. ಆ ಭಗವಂತನು ಯಾವ ಗುಣವೂ ಇಲ್ಲದವನು ಅಂದರೆ ನಿರ್ಗುಣ ಎಂದು ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಅಸಂಖ್ಯೇಯವಾದ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ.

ವಿದ್ವಾ ಅನಂತನರಸಿಂಹಾಚಾರ್
160, ದಕ್ಷಿಣ ಚಿತ್ರ ಬೀದಿ, ಶ್ರೀರಂಗಂ - 620 006
ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಮಸ್ತ ಸನ್ಮಂಗಳಾನಿ ಭವಂತು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಉದಕಶಾಂತಿಕರ್ಮಮೀಮಾಂಸಾ

ಲೇಖಕರು : ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಪಂಡಿತರಾಜಃ ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಪತಿಃ, ಶಾಸ್ತ್ರ ರತ್ನಾಕರಃ, ವೇದರತ್ನಂ,
ವೇದವಿದ್ಯಾವಿಶಾರದಃ, ವೇದ ಭೂಷಣಃ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ರತ್ನಂ, ದೇಶಿಕದರ್ಶನ ಚೂಡಾಮಣಿ, ವೇದವಾರಿಧಿಃ
ಡಾ|| ಎ. ಅನಂತ ನರಸಿಂಹ ಚಾರ್, ಎಂ.ಎ., ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ
ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಂ. ಶ್ರೀರಂಗಮ್ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಪೌಂಡರೀಕ ಪುರಂ
ಆಶ್ರಮಮ್. ಶ್ರೀರಂಗಮ್ ತಿರುಚ್ಚಿ.

ಯಜ್ಞದೇಹಯಜುಶಾಖಾಕಲ್ಪಸೂತ್ರಪ್ರವರ್ತಕಃ
ಸಕಲಾಮ್ನಾಯ ವಿಜ್ಞೇಯಾತ್ ಆಪಸ್ತಂಭೋಮಹಾಮುನಿಃ ||
ಬೋಧಾಯನೋ ಯಂ ಭಗವಾನ್ ಮುಖ್ಯಶಿಷ್ಯ ಮಚೀಕರತ್|
ವಿಪಶ್ಚಿತ್ ದಾಸ ತಾಂ ಮೇಧಾಮ್ ಆಪಸ್ತಂಬಃ ಸಮೇಮುನಿಃ ||
ಸಂತಃ ತತ್‌ಸೂತ್ರಗಂಭೀರವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಖ್ಯಾತವೈಭವಾಃ |
ಕಪರ್ದಿಧೂರ್ತಸ್ವಾಮ್ಯಾಧ್ಯಾ ಜೇಜೀಯಂತಾಂ ವಿಮತ್ಸರಾಃ ||
ಋಕ್ ಯಜುಸ್ಸಾಮರೂಪಾಯ ಬ್ರಹ್ಮನಿಃಶ್ವಸಿತಾತ್ಮನೇ |
ಅನಾದ್ಯಂತಾಯ ನಿಗಮ ಪುರುಷಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||
ಶ್ರುತಿಃ ಸ್ಮೃತಿಶ್ಚಯಸ್ಯಾಜ್ಞೇ ಯಸ್ಯ ಯಜ್ಞಾಃ ಸಭಾಜನಂ |
ನಮಃ ಪರಸ್ಮೈ ಜಗತಾಂ ಪತ್ಯೇ ಶ್ರೀವತ್ಸವಕ್ಷಸೇ ||

ಉಂದೀ (ಕ್ಲೇದನೆ - ತೊಯಿಸುವುದು) ಎಂಬ ಧಾತುವಿಗೆ 'ಕುನ್' (ಉಣಾದಿಸೂತ್ರ -೨-೩೧) ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವು ಸೇರಿ, ತೊಯಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ನೀರಿಗೆ ಉದಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಚೇತನರಿಗೂ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ದುಃಖಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಅವೇ ಆಧಿಭೌತಿಕ, ಆಧಿದೈವಿಕ, ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದುಃಖಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಪೃಥ್ವಿ (ಭೂಮಿ), ಅಪ್ (ನೀರು), ತೇಜಸ್ (ಬೆಳಕು), ವಾಯು (ಗಾಳಿ) ಮತ್ತು ಆಕಾಶವೆಂಬ ಪಂಚ ಭೂತಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಂಡಲವು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಚೇತನರ ದೇಹಗಳೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಭೂತಗಳ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣದಲ್ಲಿ ವಿರುಪೇರಾಗುವುದರಿಂದ ಚೇತನರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಾತರಹದ ರೋಗಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಆಧಿಭೌತಿಕ ದುಃಖ ಅಥವಾ ತಾಪಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಯೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ಕೆಲ ಕೆಲ ದೇವತೆಗಳ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂರ್ಯನ ಕಾರ್ಯ. ಅಂತೆಯೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುವುದು ಇಂದ್ರ ಮತ್ತು ವರುಣನಿಗೂ, ಚೇತನರಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಕುಬೇರನಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಚೇತನರೂ ಉಸಿರಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ವಾಯುವಿಗೂ ಅವರವರು ಅವರವರ ದೇಹದಲ್ಲಿ, ಅವರವರ ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತವಾದ ಪುಣ್ಯಪಾಪ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸುಖ ದುಃಖಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿದ ನಂತರ, ಅವರು ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೊಂದು ದೇಹ (ಅಥವಾ ಜನ್ಮ)ವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಮಧರ್ಮನಿಗೂ ಇದೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಕೆಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲಕೆಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಮಾಡಲು ನಿಯಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದೇವತೆಗಳು ಆಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚೇತನರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಪೈರು, ದವಸ, ಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅನ್ನವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಚೇತನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವ ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಆಯಾಯಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕೆಲಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮನು "ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತೀ ಮಮೈವಾಜ್ಞಾ" ಎಂದು ಅವನೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ತನ್ನ ಆಜ್ಞಾರೂಪವಾದ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಳೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡದ ಚೇತನರು ಅವನು ಹೇಳಿದಂತೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸದ, ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ, ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗುವಿಕೆ (ಅತಿವೃಷ್ಟಿ), ಮಳೆಯೇ ಆಗದಿರುವಿಕೆ (ಅನಾವೃಷ್ಟಿ) ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವಿಕೆ, ಸುನಾಮಿಯಿಂದ ಕೆಲಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಲ ಪ್ರಳಯವಾಗುವಿಕೆ, ಅಣು ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸ್ಫೋಟವಾಗುವಿಕೆ, ಕೆಲ ರೋಗಾಣುಗಳ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಚೇತನರಿಗೆ ನಾನಾ ತರಹದ ದುಃಖಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ತರಹದ ದುಃಖಗಳು ದೇವತೆಗಳ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಧಿದೈವಿಕ ದುಃಖ ಅಥವಾ ಆಧಿಧೈವಿಕ ತಾಪಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಚೇತನರಿಗೆ ಅವರವರ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕರ್ಮವಾಸನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರೊಡನೆಯೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕಾಮ (ಆಸೆ), ಕ್ರೋಧ (ಕೋಪ), ಲೋಭ (ದುರಾಸೆ), ಮೋಹ (ಬಿಡಲಾಗದಿರುವ ಆಸೆ), ಮದ (ಕೊಬ್ಬು), ಮಾತ್ಸರ್ಯ (ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದಿರುವ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು) ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಬರುವ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದುಃಖ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತಾಪವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದ ಚೇತನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತದೆ. ಅಂತಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಚೇತನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹುಟ್ಟು, ಅಥವಾ ಜನ್ಮವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. "ಜಾತಸ್ಯ ಹಿ ಧ್ರುವೋ ಮೃತ್ಯುಃ ಧ್ರುವಂ ಜನ್ಮ ಮೃತಸ್ಯ ಚ" (ಭ. ಗೀತಾ). ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹುಟ್ಟುಸಾವಿನ ಚಕ್ರವು ಒಂದಾದ ನಂತರ ಒಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅನೂಸ್ಯೂತವಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಸಾಲನ್ನು (ಸಮ್ಯಶ್ ಸರತಿ) "ಸಂಸಾರ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಚೇತನರಿಗೆ ಬುರುವ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ತಾಪಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ "ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯ"ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಸಾರದ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಚೇತನರು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದುದೆ ಚೇತನರ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಪತ್ರಯಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲ ಕೆಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭಗವಂತನ ನಿಃಶ್ವಾಸರೂಪವಾದ ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವೊಬ್ಬ ಚೇತನರೂ ರಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಹೆಸರು. ವೇದಮಂತ್ರಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಂತೆಯೇ ನಿತ್ಯವಾಗಿ, ಅಳಿವಿಲ್ಲದೇ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಹರಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ, ದಿವ್ಯವಾದ ಶಬ್ದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ವಾಣಿ ಅಥವಾ ಮಾತುಗಳು. ಇವು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು 'ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ಬೃಹತ್ವಾತ್ ಬೃಂಹಿತಶ್ಚಾಚ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮ'

ತಪಸ್ಸಿನ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹರ್ಷಿಗಳು, ಲೋಕ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಿಃಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಕೆಲ ಕೆಲ ಫಲಗಳನ್ನು ಈಯುವ ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಾವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಾಗ, ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅವರ ಯೋಗ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿದರು. ಈ ಮಂತ್ರಗಳು ಪುರುಷ ಪ್ರಣೀತವಲ್ಲದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು "ಅಪೌರುಷೇಯ" ಮಂತ್ರಗಳೆಂದೂ, ಇವುಗಳು ಜ್ಞಾನ ಬೊಧಕವಾದುದರಿಂದ (ವಿದ್-ಜ್ಞಾನೇ) ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ವೇದ ಶಬ್ದದಿಂದಲೂ, ಇವುಗಳು ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು 'ಶ್ರುತಿ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ವೇದದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚೇತನರ ತಾಪತ್ರಯಗಳ ದುಃಖಗಳು ಶಾಂತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಗಳೆಂದು ಕರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನಾದವನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಹಸ್ಯವಾದ, ಕರ್ಮಬಂಧದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವ 'ಸಾ ವಿದ್ಯಾ ಯಾವಿಮುಕ್ತಯೇ' ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಉಪನಿಷತ್ ಎಂಬ ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಅವರ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದ ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಘ್ನಗಳು ಸಂಭವಿಸದಿರಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಆದಿ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ "ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರವರ ಸಂಸಾರದ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ತಾಪಗಳೂ ಶಾಂತವಾಗಿ ಅವರವರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಪಠಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದರಿಂದ ಚೇತನರ ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ದೋಷಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಮನವಾಗುತ್ತವೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕೆಲ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ, ಪಠಿಸಿ, ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಶಬ್ದ ಸ್ಫುರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶಬ್ದದ ಅಲೆಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೀರ್ಥದ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿ, ಆ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಆಧಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಚೇತನರು ಅವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಮತ್ತು ಕೆಲ ಚೇತನರು ವಿಶೇಷವಾದ ವಿದ್ಯಾಕಲಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಗ್ರಹಣ ಧಾರಣ ಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿಯ ಚುರುಕುತನ ಅಥವಾ ನೈಪುಣ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಫಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಚೇತನರಿಗೆ ಕೆಲ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ, ತೀರ್ಥದ ಶಬ್ದ ಶಕ್ತಿ ಅಧಿಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ದೇಹವನ್ನು ತೊಯ್ಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರಾಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಆಂತರಿಕವಾಗಿಯೂ ದೇಹದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೊಯ್ಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳು ನೆರವೇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚೇತನರ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಭ್ಯಂತರ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗಳು ತೀರ್ಥದಿಂದ ತೊಯ್ಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರೊಡನೆ ಈ ಮಂತ್ರಪೂತವಾದ ತೀರ್ಥವು ಚೇತನರ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಹಾಕುತ್ತವೆ. ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಪಠಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದ ಫಲ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರ ಪಾರಾಯಣದಿಂದ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಚೇತನರ ಹೊರಗೂ ಮತ್ತು ಒಳಗೂ ತೊಯ್ಯಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ತಾಪತ್ರಯಗಳೂ ಶಾಂತವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಉದಕ ಶಾಂತಿಯೆಂದು ಹೆಸರು. 'ಉದಿಕ್ಲೇದನೆ ಇತಿ ಧಾತೋಃ ಕ್ಲೇದನಾರ್ಥೆ ಉದಕ ಶಬ್ದ ಉತ್ಪನ್ನಃ ಉದಕೇನ ಪವಿತ್ರೀಕೃತ ತೀರ್ಥೇನ ಸಂಸ್ಕಾರಿಣ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಶರೀರ ಕ್ಲೇದನಂ ಯೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಕ್ರಿಯತೇ ತಥಾ ತಾಪತ್ರಯಃ ಅಪಿಶಾಮ್ಯತಿ ತತ್ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರ್ಮ ಉದಕಶಾಂತಿ ಕರ್ಮ' ಇತಿ.

ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುಲು ಬೇಕಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಗುಣವು ಆಪ್‌ತತ್ತ್ವದ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರದ್ಧಾಗುಣವೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಯ್ದು (ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಅನುಭವಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ) ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಜ್ಞವೂ ಆಪ್‌ತತ್ತ್ವದ ಪ್ರತೀಕವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಜ್ಞವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಯಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ತೀರ್ಥವೇ ವಜ್ರಾಯುಧದ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಜ್ರಾಯುಧದಂತಿರುವ ತೀರ್ಥವು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು, ಯಾರಿಂದಲೂ ತಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥವೇ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಅಳಿಸುವ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದು ದೂರ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥವೇ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಇರಲು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮರಣರಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಅಮೃತಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥವಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತೀರ್ಥವು ಎಲ್ಲ ದೇವತಾಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥವೇ ಶಾಂತಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಸ್ವರೂಪದ ತೀರ್ಥದಿಂದಲೇ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ದುಃಖವೂ ಶೋಕವೂ ಶಮನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ - ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಾಕ್ಯಗಳು ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪವಿತ್ರನಾಗಿರುವ ಕರ್ತೃವಿನಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮಂತ್ರಪೂತವಾದ ತೀರ್ಥವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ:

"ಅಪಃ ಪ್ರಣಯತಿ | ಶ್ರದ್ಧಾ ವಾ ಆಪಃ | ಶ್ರದ್ಧಾಮೇವಾರಭ್ಯ ಪ್ರಣೀಯ ಪ್ರಚರತಿ | ಅಪಃ ಪ್ರಣಯತಿ | ಯಜ್ಞೋ ವಾ ಆಪಃ | ಯಜ್ಞಮೇವಾರಭ್ಯ ಪ್ರಣೀಯ ಪ್ರಚರತಿ | ಅಪಃ ಪ್ರಣಯತಿ | ವಜ್ರೋವಾ ಆಪಃ | ವಜ್ರಮೇವ ಭ್ರಾತೃವ್ಯೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಹೃತ್ಯ ಪ್ರಣೀಯ ಪ್ರಚರತಿ | ಅಪಃ ಪ್ರಣಯತಿ | ಆಪೋ ವೈ ರಕ್ಷೋ ಘ್ನೀಃ | ರಕ್ಷಸಾಮಪರತ್ಯೈ | ಅಪಃ ಪ್ರಣಯತಿ | ಆಪೋ ವೈ ದೇವಾನಾಂ ಪ್ರಿಯಂ ಧಾಮ | ದೇವಾನಾಮೇವ ಪ್ರಿಯಂ ಧಾಮ ಪ್ರಣೀಯ ಪ್ರಚರತಿ | ಅಪಃ ಪ್ರಣಯತಿ | ಆಪೋ ವೈ ಸರ್ವಾ ದೇವತಾಃ | ದೇವತಾ ಏವಾರಭ್ಯ ಪ್ರಣೀಯ ಪ್ರಚರತಿ | ಅಪಃ ಪ್ರಣಯತಿ | ಆಪೋ ವೈ ಶಾನ್ತಾಃ ಶಾನ್ತಾಭಿರೇವಾಸ್ಯ ಶುಚಗ್ಂ ಶಮಯತಿ ||"

ಭಗವತ್ ಭೋದಾಯನ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗೃಹ್ಯ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಉದಕಶಾಂತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರ ಅಥವಾ ಪುಣ್ಯನಕ್ಷತ್ರ ದಿನದಲ್ಲಿ, ವಿವಾಹ, ಚೌಲ, ಉಪನಯನ ಸಮಾವರ್ತನ, ಸೀಮಂತ, ಅಗ್ನ್ಯಾಧಾನವೇ ಮೊದಲಾದ ಮಂಗಳ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಗ್ರಹಗಳು ಸಂಚರಿಸಿ ಬೀಳುವಾಗಲೂ, ಎರಡು ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ, ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಹಸುವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಭಯವು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಈ ಉದಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಸರ್ವವಿಧವಾದ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾಮೇಧಾದಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ನವಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಶುಭಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿಯೂ, ಈ ಉದಕಶಾಂತಿಮಂತ್ರಜಪ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

'ತಸ್ಮಾತ್ ಪವಿತ್ರೇಣ ಶಾಂತ್ಯುದಕಂ ಕರೋತಿ, ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರೇ ಪುಣ್ಯೇ ನಕ್ಷತ್ರೇ ವಿವಾಹಚಾಲೋಪನಯನ ಸಮಾವರ್ತನಸೀಮಂತ -ಅಗ್ನ್ಯಾಧೇಯಾನಿ ಮಂಗಲಕಾರ್ಯಾಣಿ ಗ್ರಹೋಪರಾಗೇ ಗ್ರಹೋತ್ಪಾತೇ ವಾ ದ್ವಿಪಾಚ್ಚತುಷ್ಪಾತ್ಸು ಭಯಂ ವಿಂದೇತ ಅಥ ಶಾಂತಿ ಮಾರಭೇತ'

ಬೋಧಾಯಯ ಗೃಹ್ಯ ಸೂತ್ರ (೧ ಪ್ರ-೧೪ ಅ -೧, ೨ ಸೂ). ಶೌನಕರೂ, ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಜಪವನ್ನು ಉಪನಯನಾದಿ ಮಂಗಳ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಬೋಧಾಯನೋಕ್ತ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಯಜುರ್ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಶೌನಕೋಕ್ತ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಋಙ್ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಜುಶಾಖೆಯವರು ಬೋಧಾಯನೋಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ಋಕ್ ಶಾಖೆಯವರು ಶೌನಕೋಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಉದಕಶಾಂತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಅಭಿತಃ' ಅಥವಾ 'ಅಭಿ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ 'ಮುಂದುಗಡೆ' ಎಂಬರ್ಥ ಇರುತ್ತದೆ.

'ಮನನಾತ್ ತ್ರಾಯತೇ ಇತಿ ಮಂತ್ರಃ' ಎಂಬ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉಚ್ಚರಿಸ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಅಪೌರುಷೇಯವಾದ ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ ಅಥವಾ ಅನುಪೂರ್ವಿ ಅಥವಾ ಶಬ್ದಸಮೂಹಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಒಂದು ಮಂತ್ರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆ ವಸ್ತುವಿನ, ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೈಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ದರ್ಭೆಯ ಹುಲ್ಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದಾಗಲಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಜಪಿಸುವಿಕೆಗೆ **'ಅಭಿಮಂತ್ರಣ'** ಎಂದು ಹೆಸರು. ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕುಂಭವೊಂದರಲ್ಲಿ, ಇಬ್ಬರು ಸುಮಂಗಲಿಯರಿಂದ ತರಲ್ಪಟ್ಟ ತೀರ್ಥವನ್ನಿಟ್ಟು ಅದೇ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಸೊಪ್ಪಿನ ಗೊಂಚಲೊಂದು, ಹದಿನಾರು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಗ್ರಂಥಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಕೂರ್ಚವೊಂದನ್ನು ಊರ್ಧ್ವಾಗ್ರವಾಗಿ ಕುಂಭದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯೊಂದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕುಂಭದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥದ ಅಧಿದೇವತೆಯಾದ ವರುಣನನ್ನು ಸರ್ವದೇವತಾಧಿಪತಿಯಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿ, ಆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪ್ರಾಗಾದಿ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಕುಳಿತು ಜಪಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ವರಿಸಿ ಅವರ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಯಜಮಾನನೂ, ಅವರೊಡನೆ ತಾನೂ ದರ್ಭೆಯ ಗುಚ್ಛವೊಂದರಿಂದ ಕುಂಭವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡು, ಇತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಅವರವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಕುಂಭವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡು ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಬೆಕು. ಈ ರೀತಿ ಜಪಿಸುವಾಗ ಮಂತ್ರಗಳ, ಶಬ್ದಶಕ್ತಿಯು ಅವರು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಮಂತ್ರಗಳ, ಶಬ್ದಸ್ಫುರಣಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕುಂಭಕ್ಕೆ ತಗುಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆ ಶಕ್ತಿಯು ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಆ ತೀರ್ಥವು ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುವವರು, ಮಂತ್ರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತವರಾದರೆ ಆ ಮಂತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಜಪಿಸುವುದರಿಂದಲೂ; ಮಂತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಅರಿಯದಿರುವವರು

"ವೇದಾಕ್ಷರಾಣಿ ಯಾವಂತಿ ಪಠಿತಾನಿ ದ್ವಿಜಾತಿಭಿಃ |
ತಾವಂತಿ ಹರಿನಾಮಾನಿ ಕೀರ್ತಿತಾನಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||",
"ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈಃ ಅಹ ಮೇವ ವೇದ್ಯ"|

ಎಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ವೇದದ ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ಷರವೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ, ಅಕ್ಷರ ಬ್ರಹ್ಮ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಎಂದರಿತು, ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ, ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಕುಂಭವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಂತ್ರಪಠನ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂಭದಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರ ಪಠನದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಕೇವಲ ನೀರು ಅಥವಾ ಜಲವು, ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿದ ನಂತರ ಅದರಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಚೇತನರನ್ನೂ ಅವರವರ ಆಧಿವ್ಯಾಧಿ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪಗಳಿಂದ ದಾಟಿಸುವುದರಿಂದ, 'ತರತಿ' (ದಾಟಿಸುತ್ತದೆ) ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ತೀರ್ಥವೇ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಹ್ಯೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಅಂತರಿಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ತೊಯ್ಯಿಸಿ(ಉದಕ್ಲೇದನೆ) ಅವರ ಸರ್ವ ವಿಧವಾದ ತಾಪಗಳನ್ನೂ ಶಮನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಕರ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಕರ್ಮ ಫಲವು ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಕಾರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕೆಂದು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಉದಕಶಾಂತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಾಯನರು ಮತ್ತು ಶೌನಕರೂ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಪಸ್ತಂಬಾದಿ ಕೆಲವು ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಕಂಠೋಕ್ತವಾಗಿ ಈ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳದಿದ್ದರೂ, ಈ ಕರ್ಮದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತಂತಹ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಭೋದಾಯನ ಅಥವಾ ಶೌನಕ ಸೂತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಈ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿಷೇಧಿಸಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಭೋದಾಯನ ಅಥವಾ ಶೌನಕರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ತ್ರಿಮತಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಈ ಉದಕಶಾಂತಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

"ಅನುಕ್ತಮ್ ಅಪ್ರತಿಷಿದ್ಧಮ್ ಅನ್ಯತೋ ಗ್ರಾಹ್ಯಮ್"

ಈ ಉದಕಶಾಂತಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರ್ಮಗಳ ಅಂಗರೂಪವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೇ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಅಪರಿಹಾರ್ಯವಾದ ರೋಗ ಪೀಡೆ ಗ್ರಹಭಾದೆಗಳೂ ಅಭಿಚಾರಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಕಾಟ, ಅತಿ ವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಹಸು, ಮೇಕೆ, ಆಡು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಉಪದ್ರವಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೂ ಈ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಜಪಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಅನಿಷ್ಟನಿವೃತ್ತಿ ದ್ವಾರ ಇಷ್ಟಪ್ರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ದೇಶವು, ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಜಲಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಎಲ್ಲೆ ದೇತೆಗಳೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವವರಾದ ನೀವು ಸಮಸ್ತ ಪೃಥಿವಿಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ. ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದನು. (ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು). ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಿಶ್ವಾಸವಾದ ಗಾಳಿಯು ಅವುಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಶ್ಮಲಗಳನ್ನು ಹೊರ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಳೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಮತ್ತು ಚೇತನರ ದೇಹದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತೀರ್ಥವು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಹಬೆಯ ಮುಖಾಂತರವೂ ಚೇತನರ ಬೆವರು ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಕಶ್ಮಲಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇದೇ ತೀರ್ಥವು ಚೇತನಾಚೇತನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಸ್ತ ಪೃಥಿವಿಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಃಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಃಶ್ವಾಸ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಚೇತನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಜಲ ಅಥವಾ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಉದಕ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಏಕೋ ದೇವೋ ಅಪ್ಯತಿಷ್ಠತ್ ಸ್ಯಂದಮಾನಾ ಯಥಾವಶಮ್ | ಉದಾನಿಷುರ್ಮಹೀರಿತಿ ತಸ್ಮಾದುದಕಮುಚ್ಯತೇ |

ಮಂತ್ರಪೂತವಾದ ಉದಕವು ಚೇತನಾಚೇತನರ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ತಾಪವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಕರ್ಮವನ್ನು ಉದಕಶಾಂತಿಕರ್ಮ ಎಂದು ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿ ಕರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಘಾಸಿ ಅಥವಾ ಕ್ಲೇಶ ಉಂಟಾಗುವಿಕೆಗೆ ರೋಗ ಎಂದು ಹೆಸರು ರುಜತಿ ರುಜೋ ಭಂಗೇ-ಘಞ್-ಪಾಣಿನಿ (3-316)

ರೋಗವು ಆಗಂತುಕ ಶಾರೀರ ಮಾನಸ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವಿಧ

1 ಅಭಿಘಾತ ಅಥವಾ ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವ್ಯಾಧಿಯು ಆಗಂತುಕ.
2 ವಾತ, ಪಿತ್ಥ, ಕಫ, ಶುಕ್ರ ಶೋಣಿತಾದಿಗಳ ವೈಶಮ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವ್ಯಾಧಿಯು ಶಾರೀರ.
3 ಕೋಪ, ದುಃಖ, ಭಯ, ಈರ್ಷ್ಯೆ, ಹರ್ಷ, ಮಾತ್ಸರ್ಯ, ಕಾಮ, ಲೋಭ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಮಾನಸ
4. ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಮುಪ್ಪು, ನಿದ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ್ಮಾಂತರದಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಎರಡರಿಂದಲೂ ಉಂಟಾಗುವುವು ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ರೋಗಗಳಿಗೆ ಭೇಷ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಅಥವಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಭೇಷಜ ಎಂದು ಹೆಸರು. **ಭೇಷಂ ರೋಗಭಯಂ ಜಯತಿ ಇತಿ ಭೇಷಜಃ (ಜಿ. ಜಯೇ)**

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಭೈಷಜ್ಯಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಗ್ನಿ, ತೀರ್ಥ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಭಜಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

"ತಯೋಃ ತ್ರೇಧಾ ಭೈಷಜ್ಯಂ ವಿನ್ಯದಧುಃ ಅಗ್ನೌತೃತೀಯ ಮಪ್ಸು, ತೃತೀಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ತೃತೀಯಂ ತಸ್ಮಾದುದ ಪಾತ್ರ ಮುಪನಿಧಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ದಕ್ಷಿಣತೋ ನಿಷಾದ್ಯ ಭೇಷಜಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಯಾವದೇವ ಭೇಷಜಂ ತೇನ ಕರೋತಿ ಸಮರ್ಧ್ಯಕ ಮಸ್ಯ ಕೃತಂ ಭವತಿ ||" (ತೈ.ಸಂ. 6-4-9.)

ಆದುದರಿಂದ ಭೈಷಜ್ಯಾ ಶಕ್ತಿ ಉಳ್ಳ ತೀರ್ಥ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಚೇತನರು ಸರ್ವ ವಿಧವಾದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯಿಂದ ಬೋಧಾಯನರು ಮತ್ತು ಶೌನಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಸಮುಚಿತವಾದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಉದಕಶಾಂತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಉಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

"ಮಾನ (ವಿಚಾರೆ), + ಸನ್ (ಪಾಣಿನಿ ಸೂತ್ರ) (೩-೧-೬) |
ಅಹಃ (ಪಾ. ಸೂ) (೩-೩-೧೦೨)".

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಮಾನ' ಎಂಬ ಧಾತುವು ವಿಚಾರ, ವಿಮರ್ಶೆ ಶೋಧನೆ ಅಥವಾ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ಉದಕ ಶಾಂತಿ ಕರ್ಮದ ವಿಚಾರಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರೊಡನೆ ಬೋಧಾಯನ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮತ್ತು ಅವರು ಉದ್ಧರಿಸಿರುವ ಶ್ರುತಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಾಕ್ಯಗಳ ಮಂತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ರಹಸ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಹುಡುಕಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ 'ಉದಕಶಾಂತಿ' ಕರ್ಮ ಮೀಮಾಂಸಾ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯು ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅನೇನ ಪ್ರಿಯತಾಂ ಭಗವಾನ್ ವೇದಪುರುಷಃ
ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು
ಇತೀಶಮ್.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

Emotional submission

Sri Maha Parakala Swamy who adorned the peetam as the 21st pattam Acharya, consecrated 59 sannidhis to Swamy Deshika at various divya-deshams and other kshetrams. He even built a sannidhi of Swamy Deshika on the banks of Yamuna. He has proclaimed through his works – "The Lord with a horse face is none other than Swamy Deshika. The twin lotus feet of Swamy Deshika represent the instituitional head of Sri Brahmatantraswatantra Parakala Swamy matam and the Acharyas of the peetam are its loyal attendants". This Swamy attained paramapadam on the uththanam day of his 61st chaturmasya sankalpam on the banks of kaveri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶರಣಾಗತಿ ವೈಭವಂ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಪಂಡಿತರತ್ನಂ ವಿದ್ವಾನ್, ಇ. ವಿ ವೀರರಾಘವನ್
ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ

ವಾಗೀಶಾಖ್ಯಾಃ ಸುಮನಸಃ ಸರ್ವಾರ್ಥೋಪಚಕ್ರಮೇ । ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯಸ್ತ್ವಾತ್ಮಾ ವಂದೇ ಶ್ರೇತುರಗಾನನಂ ॥

ಪ್ರತಿ ಜೀವಾತ್ಮನೂ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಚಾರ್ಯನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಶರಣಾಗತಿವೇದ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಾಂಡದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧಕಾಂಡದವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಶರಣಾಗತಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಶರಣಾಗತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಪತ್ತಿಯೇ ಉಪಾಯವೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭದ ಬಾಲಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು "ರಾವಣರ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು" ಎಂದು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಾಗ "ಶರಣಾಗತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆರ್ತಿ (ಕಷ್ಟವನ್ನು) ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಅಭಯಪ್ರದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಭರತನು ರಾಮನ ಹತ್ತಿರ ಶರಣಾಗತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ 'ರಾಮೋದ್ವಿರ್ನಾಭಿಭಾಷತೆ' ಮತ್ತು 'ರಾಮಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಯಾವ ಭಗವಂತನ ಪಾದದಿಂದ ಆಶ್ರಯಪಡೆದರೆ ಮೋಕ್ಷವು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅಂತಹ ತನ್ನ ಪಾದುಕೆಯನ್ನೇ ಭರತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಆ ಪಾದುಕೆಯಿಂದಲೇ ನಂದಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭರತನು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತಾ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ರಾಮನೂ ಕೂಡ ಭರತನಿಗೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. "ಏಹಿ ಪಶ್ಯ ಶರೀರಾಣಿ ಮುನೀನಾಂ ಭಾವಿತಾತ್ಮನಾಂ" ಎಂದು ಅರಣ್ಯ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಋಷಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ರಾಮನ ಹತ್ತಿರ ಶರಣಾಗತಿ ಹೊಂದಿದಾಗ, ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀರಾಮನು 'ಹ್ರೀರೇಷಾಹಿ ಮಮಾತುಲಾ' ಎಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಲೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅಭಯಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡದಲ್ಲಿ "ರೋಚತೇ ಯದಿ ಮೇ ಸಖ್ಯಂ" ಮತ್ತು "ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಪಾಣಿನಾಂ ಪಾಣಿಃ" ಎಂದು ಸುಗ್ರೀವನು ರಾಮನ ಜೊತೆ ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿ, ರಾಮನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿ ಹೊಂದಿದಾಗ, ರಾಮನೂ ಕೂಡ ಕಪಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ಅಭಯಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಸುಂದರಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಆಂಜನೇಯನು ಸೀತೆಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಮನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿ ಮಾಡಿದ ಇಂದ್ರನ ಮಗನಾದ ಜಯಂತ ಕಾಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೀತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹದಪಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ, ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಸೀತೆಯು "ವಧಾರ್ಹಮಪಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಕೃಪಯಾ ಪರ್ಯಪಾಲಯತ್" ಎಂದು ವಧಾರ್ಹನಾಗಿದ್ದರೂ ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಿಡಬಾರದೆಂದು ವ್ರತವನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಸುಂದರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತ್ರಿಜಟಾಶರಣಾಗತಿಯೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ವಪ್ನವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಸೀತೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಸೀತೆಯೂ ಕೂಡ ರಾಕ್ಷಸಿಯರಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಯುದ್ಧಕಾಂಡದಲ್ಲಿ 'ವಿಭೀಷಣ ಶರಣಾಗತಿ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಜೀವನಾಡಿಯೇ ಶರಣಾಗತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ 'ಶರಣಾಗತಿಶಾಸ್ತ್ರ' ವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಿದೆ.

ವಿಭೀಷಣ ಶರಣಾಗತಿಯಲ್ಲಿ "ಆಜಗಾಮ ಮುಹೂರ್ತೇನ ಯತ್ರ ರಾಮಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ" ಎಂದು 'ಆಜಗಾಮ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ 'ವೀಡುಮಿನ್ ಮುತ್ತವುಂ ವೀಡು ಶೆಯ್ದು' ಎಂಬ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರ ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ ಪಾಶುರದಂತೆ 'ವೀಡು' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷ ಎಂಬರ್ಥವಿರುವುದರಿಂದ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಹೂರ್ತಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಭೀಷಣನು ರಾಮನ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಅಲ್ಲಿದೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದೆ ಸುಮ್ಮನೆ' ಎಂದು ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾತಿನಂತೆ ವಿಭೀಷಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಮನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಶ್ರೀಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಶರಣಾಗತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಂದೆ ಎಂದು ಇಹ, ಪರ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಅರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಉಪಾಯ ಶರಣಾಗತಿಗೆ ಇದೆ. ವಿಭೀಷಣನು ಸತ್ವಗುಣ ಪ್ರತೀಕನಾದ್ದರಿಂದ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ, ಗದೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನೂ ಕೂಡ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕೌಮೋದಕೀ ಎಂಬ ಗದೆಯ ಅಂಶವೋ ಎಂದು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯವರೇಣ್ಯರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಪಕ್ವವಾದ ದಾಸಭಾವದಿಂದ ರಾಜ್ಯ, ಕೋಶ, ಮಡದಿ, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ,

'ಪರಿತ್ಯಕ್ತಾ ಮಯಾ ಲಂಕಾ ಮಿತ್ರಾಣಿ ಚ ಧನಾನಿ ಚ' ಮತ್ತು 'ಸರ್ವಲೋಕಶರಣ್ಯಾಯ ರಾಘವಾಯ ಮಹಾತ್ಮನೇ ।
ನಿವೇದಯತ ಮಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಮ್ ವಿಭೀಷಣಮುಪಸ್ಥಿತಂ ॥ ಎಂದು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪ್ರಪತ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ 'ಕ್ಷಿಪ್ರಂ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಆಚಾರ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಶರಣಾಗತಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂದು ವಿಭೀಷಣನ ಶರಣಾಗತಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

'ನಿವೇದಯತ ಮಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ವಿಭೀಷಣಮುಪಸ್ಥಿತಂ' ಎಂದು ಶರಣಾಗತಿಯ ಆರು ಅಂಗಗಳನ್ನು ವಿಭೀಷಣನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ – ಆನುಕೂಲ್ಯಸಂಕಲ್ಪಃ, ಪ್ರಾತಿಕೂಲ್ಯವರ್ಜನಂ, ರಕ್ಷಿಷ್ಯತೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಃ, ಗೋಪ್ತೃತ್ವವರಣಂ, ಆತ್ಮ ನಿಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಎಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನೀನೇ ನನಗೆ ಗತಿ ಬೇರಾರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ, ರಾಮನೂ ಕೂಡ, "ಮಿತ್ರಭಾವೆನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ನತ್ಯಜೇಯಂ ಕಥಂಚನ" ಎಂದು, 'ಯದಿ ವಾ ರಾವಣಂ ಸ್ವಯಂ' ಎಂದು ದುಷ್ಟನಾದ ರಾವಣನು ಬಂದರೂಕೂಡ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಅಭಯಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದಾಗ, ವಿಭೀಷಣನು 'ರಾಘವಂ ಶರಣಂ ಗತಃ ಶರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಗತಃ' ಎಂದು ಪ್ರತಿಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸುಗ್ರೀವಾದಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಶ್ರೀರಾಮನು ವಿಭೀಷಣನ ಬಗ್ಗೆ ಶರಣಾಗತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಯೇ ತೀರುವುದಾಗಿ ಅಭಯಕೊಟ್ಟು ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ –

ಸಕೃದೇವ ಪ್ರಪನ್ನಾಯ ತವಾಸ್ಮೀತಿ ಚ ಯಾಚತೇ । ಅಭಯಂ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯಃ ದದಾಮಿ ಏತತ್ ವ್ರತಂ ಮಮ ॥

ಎಂದು ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೂ ಅಭಯ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವ ನಾನು ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಬೇಡವೆಂದು, ಸತ್ಯವಂತ ಶ್ರೀರಾಮನು ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾದವರು ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವುದರಿಂದ 'ಎನ್ನಡಿಯಾರ್ ಇದು ಶೆಯ್ಯಾರ್, ಶೆಯ್ದಾರೇಲ್ ನನ್ರು ಶೆಯ್ದಾರ್' ಎಂದು ಆಳ್ವಾರರ ಮಾತಿನಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಭಕ್ತರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಗವಂತನು ಶರಣಾಗತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನಿಗೆ 'ಕರುಣಾಸಾಗರ' 'ಗುಣೇಷು ಸಾರ್ವಭೌಮೀ' ಎಂಬ ಅನೇಕ ಬಿರುದುಗಳಿವೆ. ದೇಶಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯರೀತ್ಯಾ ಶರಣಾಗತಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಸಿದ್ಧ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಶರಣಾಗತನಾದ ಮೇಲೆ ಪಾಪಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ 'ಇಹೈವ ಫಲಮಶ್ನುತೇ' ಎಂಬಂತೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ, 'ಕಾಣಾಭವಂತಿ, ಕಂಜಾ ಭವಂತಿ, ಅವಿಧೇಯ ಪುತ್ರಭಾರ್ಯಕಾಃ' ಎಂಬಂತೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸದೇ, ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸದೇ, ಅವಿಧೇಯ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ದುಃಖವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಭಗವಂತನ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಶರಣಾಗತಿಗೆ ಯಾರು, ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಜಾತಿನಿಯಮವಿಲ್ಲ, ಮನದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಮವುಂಟಾದಾಗ ಭಗವಂತನೇ ಗತಿ ಎಂದು ಅನನ್ಯಭಾವವುಂಟಾದಾಗ, ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ಆಚಾರ್ಯರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ದೃಢವಾದ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ 'ಪರಮಾತ್ಮನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ' ಎಂದು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಶರಣಾಗತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಶರಣಾಗತಿಯು ಫಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶರಣಾಗತಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕಂಡು ಬಂದು, ಉತ್ತರ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂಕೂಡ ತನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು 'ಆನ್ರು ಚರಾಚರಂಗಳ್ಕೈ ವೈಕುಂಠತ್ತೇತ್ತಿ' ಎಂದು ಕುಲಶೇಖರಾಳ್ವಾರರು ತಮ್ಮ ಪೆರುಮಾಳ್ ತಿರುಮೊಳಿಯಲ್ಲಿ, ಹಾಗು ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು 'ಕರ್ಪಾರ್ ಇರಾಮಪಿರಾನೈಯಲ್ಲಾಲ್ ಮಟ್ರುಂ ಕರ್ಪರೋ, ಪುರ್ಪಾ ಮುದಲಾ ಪುಲ್ಲೆರಿಂ ಪಾದಿಯೊನ್ರಿನ್ರಿಯೇ' ಎಂಬ ತಮ್ಮ ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿಯ ವೈಭವವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ 'ಶರಣಾಗತರಕ್ಷಣ' ವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಶರಣಾಗತಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕಂಡುಬಂದು, 'ಶರಣಾಗತಿಗದ್ಯ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ಜೀವಾತ್ಮರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವನ್ನಾರಾಯಣಾನುರೂಪ.... ಶರಣಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ' ಎಂದು ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಶರಣಾಗತಿ ವೈಭವವನ್ನೇ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಶುಭಂ

ಪಂಡಿತರತ್ನಂ ವಿದ್ವಾನ್, ಇ. ವಿ ವೀರರಾಘವನ್, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ

Magnum opus

Gudharthasangraha is one of the most detailed and magnificent commentaries to the Shrutaprakashika and Sribhashya, building the final impregnable wall around Srivishishtadvaita siddhantam established by Ramanuja. The work runs into 3500 pages in printed version. Its chapter on Jignasadhikaranam alone refers and quotes from more than 100 authors and 250 works.

यो यो यां यां तनुं भक्त्या श्रद्धयार्चितुमिच्छति। तस्य तस्याचलां श्रद्धां तामेव विदधाम्यहम्॥

Whoever, under whatever title, in whatever form follows any faith and worships me with earnest, constant faith and purpose, I recognise and support his faith and earnestness. GEETHA

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮಹಾ ವಂಶಗಳು

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಕಂದಾಡೈ ತೋಳಪ್ಪರ್ ವೆಂಬಾರ್ ಚಿಟ್ಟಂಪಲ್ಲಿ ಪ್ರೋ. ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಆಧಾರಿತವಾದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಜೀವಿಸುವ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗು ಕಸುಬು ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಆಧಾರಿತವಾದ ಸಮುದಾಯವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಹಾಗು ಸಮುದಾಯದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಗೃಹಪತಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಯಜಮಾನನ ತ್ಯಾಗಶೀಲ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಗು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಉತ್ತಮ ಸಾಧನಗಳಾದ ಸ್ನೇಹ–ಸೌಹಾರ್ದತೆಗಳಿಂದ ಇವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮನೆತನದ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಿಗುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಪ್ರಪನ್ನಜನಕೂಟಸ್ಥ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು. ಲೌಕಿಕ ಸಂಸಾರ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮನೆತನದ ಆದರ್ಶ ತೋರುವ ಹತ್ತು ಮಹನೀಯರನ್ನು ಕೂರ್ಮ ಪುರಾಣ ಹೆಸರಿಸುವುದು. ಅಧ್ಯಾಪಕ, ತಂದೆ, ತಾತ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಣ್ಣ, ರಾಜ, ಮಾತುಲ, ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟ ಮಾವ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ತಂದೆ. ಮುತ್ತಾತ, ತಾತ, ತಂದೆ, ಮಗ, ಮಗಳು, ಮೊಮ್ಮಗ, ಮೊಮ್ಮಗಳು – ಈ ಸಂತತಿಯ ಸರಪಣಿಯೇ ವಂಶ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸದ್ವೃತ್ತಿಪರರೂ ಹಾಗು ಸದಾಚಾರವಂತರು ಇರುವ ಪೀಳಿಗೆ ಸದ್ವಂಶ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಉದಾ – ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಸದ್ವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ರಾಮಾನುಜರ ಪಿತೃ–ಪಿತಾಮಹರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳು ದಿನಚರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ 'ಸರ್ವಕ್ರತು' ಎಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದರು. ಇಂತಹ ಸತ್ಪುರುಷರ ಆಚರಣೆಗೆ 'ಸದಾಚಾರ' ಎಂದು ಹೆಸರು. 'ಸತ್' ಎಂಬ ಪದವು ಸಾಧುವಾಚಕ. "ತೇಷಾಂ ಆಚರಣಂ ಯತ್ತು ಸದಾಚಾರಸ್ಸ ಉಚ್ಯತೇ" (ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ ೧–ತೃತೀಯಾಂಶ–೧೧–೩). 'ಮೇಲೆಯಾರ್ ಶೆಯ್ವನಗಳ್' ಎಂದು ಗೋದಾದೇವಿಯು ಆರ್ಥೈಸಿದ್ದಾಳೆ. ಇದು ಉದ್ಧಾರದ ಸನ್ಮಾರ್ಗವೇ ಆಗಿದೆ. ದೇವತಾರ್ಚಕ, ಧ್ಯಾನ ಜಪಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವವನು, ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಜಿಜ್ಞಾಸು ಸದ್ವಿದ್ಯಾಶೀಲನಾಗಿರುವವನೇ ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನ. ಸದಾಚಾರ ಸದ್ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಕುರುವಂಶೀಯ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುವನ್ನೇ ಮೀರಿಸಿದ್ದ. ಶೌಚಾಚಾರ ಸದಾಚಾರ ವಂಶಜರು ಜನಾಕರ್ಷಣೆಗೆ ಅಂಕುಶವಿದ್ದಂತೆ. "ಅಂಕುಶಂ ಶೌಚಮಿತ್ಯಾಹುರರ್ಥಾನಾಮುಪಧಾರಣೇ" (ಮಹಾಭಾರತ ಆದಿಪರ್ವ ೧೪೦–೨೦).

ದೇವತಾಲಂಬಿಯು ಸದಾಚಾರದಿಂದಲೇ ಪರಮಭಾಗವತನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂಜ್ಯನಾಗುವನು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯನಾಗುವನು. ಆಳ್ವಾರರು ಭಾಗವತಪರ ವಂಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗವತ ಶೇಷತ್ವಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಖಂಡಿತ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಕಲಿಯನ್ "ನಾವು ವಂಶ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ದಾಸರಾಗಿ, ನೀವು (ರಂಗನಾಥ) ನಮ್ಮ ವಂಶದ ದೈವವೆಂದು ಏಳು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮೀ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. "ಎಂದೈ ತಂದೈ ತಮ್ಮಾನ್ ಎನ್ರು ಎಮರ್ ಏಳಿಳವುಂ ವಂದು ನಿನ್ರ ತೊಂಡರೋಕ್ಕೇ" (ಪೆರಿಯ ತಿರುಮೊಳಿ ೪–೯–೯). ಮಾರನ್ ಆಳ್ವಾರರು ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವರು – "ಇಡೀ ದಾಸ ಪರಂಪರೆಗೇ ನಾವು ದಾಸರು. ಭಗವತ್ಕೈಂಕರ್ಯ ಸಲ್ಲಿಸುವ ದಾಸರುಗಳೇ ನಮಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಕುಲದಲ್ಲಿ ಶೇಷತ್ವದ ಎಲ್ಲೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವವನು ನಾನು. "ಅಡಿಯಾರ್ ಅಡಿಯಾರ್ ತಮ್ಮಡಿಯಾರ್ ತಮಕ್ಕಡಿಯಾರ್ ಅಡಿಯಾರ್ ತಮ್ಮಡಿಯಾರ್ ಅಡಿಯೋಂಗಳೇ" (ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ). ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಳು ತಲೆಮೊರೆಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು 'ಎಂದೈ' ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಆರ್ಥೈಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಪರಂಪರೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಯಾಗ, ಯಜ್ಞ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ ಮುಂತಾದ ಸದ್ವೃತ್ತಿಗಳೇ ಕಾರಣ ಹಾಗು ಭೂಷಣ. ಇವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತವಾಗಿಯೂ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವೂ ಆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಇದೇ ಮಹಾ ವಂಶ. ಈ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯುವ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿ ಒಬ್ಬನಿದ್ದರೂ ಸಾಕು, ಅದು ಪವಿತ್ರವಾಗುವುದು. ಪಾಂಡವ–ಕೌರವರು ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ವಂಶದವರು. ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಾಂಡವರು ಸತ್ಕುಲಸಂಪನ್ನರಾದರು. ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಇನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ಅಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕೌರವರು ವಂಶ ಭ್ರಷ್ಟರಾದರು. "ಇದು ಸದ್ವಂಶವಲ್ಲ, ತಿಳಿಗೇಡಿತನದ ವಂಶ ಪರಂಪರೆ"ಎನ್ನುವರು ಕಲಿಯನ್. (ಪೆ. ತಿ ೨–೩–೬). ಆದ್ದರಿಂದ ಜ್ಞಾನ–ಬುದ್ಧಿ–ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಿರುವ ಕುಟುಂಬವು ಸತ್ಕುಲವಾಗುವುದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀತ್ – ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಶ್ರುತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು. ವಿರಾಟ್ ಪುರುಷನ ಮುಖದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗಲೇ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿ ಎಂದಾಯಿತು. ಕಲ್ಯಾಣಕರವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಇದು ನಾಂದಿ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳುವನು – "ಯಾರು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕರವಾದ ಸಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವರೋ, ಅವರು ನನ್ನ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತೇಜೋಂಶದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಎಂದು ತಿಳಿ" – "ಯದ್ಯದ್ವಿಭೂತಿ ಮತ್ಸತ್ತ್ವಂ ಶ್ರೀಮದೂರ್ಜಿತಮೇವವಾ ತತ್ತದ್ದೇವಾವಗಚ್ಛತ್ವಂ ಮಮ ತೇಜೋಂಶ ಸಂಭವಂ".

ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿರುವವನಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಜೀವನ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಪೌರೋಹಿತ್ಯಾದಿ ಯಜ್ಞಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರೋಹಿತನಲ್ಲಿ ದೈವಶಕ್ತಿಯ ತುಣುಕು ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಜನರು ಆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಹೆದರುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು. ಮರುದ್ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಶಿಶುವಾಗಿ ದೊರೆತ ಭರಧ್ವಾಜ ಮಹರ್ಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸಮಾನ ವಿದ್ಯಾಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಕಂಡ ರಾಜರು ಅವನನ್ನು ರಾಜಪುರೋಹಿತನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅನೇಕ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜವಂಶಗಳಿಗೆ ಭಾರ್ಗವರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಭೃಗು ವಂಶದವರೇ ಪುರೋಹಿತರು. ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶದ ರಾಜರಿಗೆ ವಸಿಷ್ಠರೇ ಕುಲಪುರೋಹಿತರು. "ಇಂಥಾವರ ಸಹಕಾರ ಸಲಹೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಪರಾಕ್ರಮ ಧೈರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಲೀ, ಮಹಾವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಾಗಲೀ ರಾಜನಾದವನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರ" ಎಂದು ಗಂಧರ್ವರಾಜನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವನು. (ಮಹಾ ಭಾರತ ಆದಿ ಪರ್ವ ೧೭೦–೮೦).

ಪ್ರಾಗ್ವಂಶ – ವಂಶ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಆಧಾರಸ್ತಂಭದಂತಿರುವ ಭಗವಂತನೇ ವಂಶರೂಪವಾದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣನಾಗಿ ವಂಶವರ್ಧನನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಭಗವಂತನ ಆಶ್ರಯ ಹೊಂದಿದ್ದ ಜಲರಾಶಿಯೇ ಜಗತ್ಕಾರಣಭೂತವಾದ ವೀರ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕ ವಸ್ತುಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಜೀವವೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಒಂದು ಅಂಶ ಎಂಬುದೇ ಭಗವದ್ವಂಶದ ತತ್ವ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಭಗವದ್ವಿಭೂತಿ ಹರಡಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ವಮಯ ಗುಣವೇ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ ಒಂದೇ ವರ್ಣವಿತ್ತು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗುಣತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತಗಳಾಗಿ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಚಾತುರ್ವರ್ಣದವರು ದೇವಾಂಶ ಸಂಭೂತರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಗವಂತನ ನಾಭೀ ಕಮಲದಿಂದ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಇವನೇ ಸ್ವಾಯಂಭುವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದು ನವಬ್ರಹ್ಮರೂ, ಪ್ರಜಾಪತಿಗಳೂ, ಮನುಗಳೂ ಮಾನಸಪುತ್ರರಾಗಿ ಜನಿಸುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವದ್ವಂಶಗಳು ಅಸಾಧಾರಣವೂ, ಅಪ್ರಾಕೃತವೂ ಆದ ಸಂತತಿ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಕಶ್ಯಪ, ಅತ್ರಿ, ವಸಿಷ್ಠ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಗೌತಮ, ಜಮದಗ್ನಿ, ಭಾರಧ್ವಾಜರೇ ಇಂದಿನ ವೈವಸ್ವತ ಮನ್ವಂತರದ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು. ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಮ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನ್ವಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳೂ, ಮನು–ಪ್ರಜಾಪತಿಗಳೂ, ಇಂದ್ರರೂ ಇರುವರು.

ಮುನಿಕುಮಾರರಾದ ಸನಕಾದಿಗಳು ನೈಷ್ಠಿಕ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು. ಗೃಹಸ್ತಾಶ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ ವಂಶ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮೈಥುನ ಧರ್ಮದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯವು ಮುಂದುವರೆಯಲು ಸ್ವಯಂಭುವು ತನ್ನ ಶರೀರದ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕೃತಿಶ್ರೀಯನ್ನೇ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವನು – "ಸ್ತ್ರೀಯ ಚಕ್ರೇ ಸ್ವ ದೇಹಾರ್ಧಂ ಯಯಾ ಪುಂಸಾಂ ಮತಿರ್ಹತಾ" (ಭಾಗವತ–೬–೧೮–೩೦). ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಶತರೂಪಾದೇವಿ – ಇವಳ ಪುತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೂತಿಯು ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಪತ್ನಿಯಾಗುವಳು. ಎಲ್ಲಾ ವಂಶಗಳಿಗೆ ಇವನು ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇವನು ಆದಿರಾಜ, ಭೂಮೀಶ್ವರ, ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ. ಅದಿತಿ, ದಿತಿ, ಕದ್ರು, ವಿನುತ ಮುಂತಾಗಿ ಹದಿಮೂರು ದಕ್ಷ ಪುತ್ರಿಯರು ಕಶ್ಯಪನ ಪತ್ನಿಯರಾದರು. ಇವರ ವಂಶ ಜಾಲಾಂಧ್ರದಿಂದ (MATRIX) ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ದೇವ ದಾನವ ತಿರ್ಯಕ್ಕುಗಳು ತುಂಬಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ದಕ್ಷ ಕಶ್ಯಪರ ಸಂತತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೇ. ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ವಂಶ ವೃಕ್ಷ. ಮನುಜರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನುವಂಶೀಯರೇ. ದಾನವ ಕುಲ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮಹಾವಂಶವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಎರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇದರಿಂದ ಹೊರತಾಗಿ ಲೋಕಪೂಜಿತವಾಗಿವೆ.

೧. ಸುತಂ ಮಹಾಭಾಗವತಂ ಮಹಾಸುರಃ – ಅಸುರ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಜನಿಸಿದ. "ಪ್ರಹ್ಲಾದಾರ್ಥೇ ನೃಸಿಂಹಃ" ಎಂದು ಭಕ್ತನಿಗಾಗಿಯೇ ಭಗವಂತನು ಸಂಭವಿಸಿದ. ದಿವ್ಯ ಸಾನಿಧ್ಯದಿಂದಲೇ ಅಸುರನು ಮಹಾಸುರನಾದ, ಸುತನು ಮಹಾ ಭಾಗವತನಾದ. ಪಿತುವಿನ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ "ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಕಂದಾ, ನಿನ್ನ ಪಿತುವು ಪವಿತ್ರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ಹಿಂದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ತಲೆಮಾರಿನವರು ಪವಿತ್ರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯು ಅಂಥಾದ್ದು. ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರಿಗೂ ನೀನು ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನಂಥಾ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕನನ್ನು ಪಡೆದ ನಿನ್ನ ಪಿತುವು ದಿವ್ಯಗತಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದುವನು" ಎಂದು ಭಗವಂತನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವನು. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಇದು ಪಿತೃಗಳನ್ನು ದೇವತಾ ಪದವಿಗೇರಿಸುವ ದೈವೀಕರಣ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ ಹಾಗು ಉತ್ತಮವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯೂ ಆಗಿದೆ.

೨. ವಿರೋಚನಸುತ ಬಲಿರಾಜಾಯ ನಮಃ – ದಾನವ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೂ, ವದಾನ್ಯ ಗುಣಾಢ್ಯ ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಬಲಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತೇ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಇವನ ಯಶಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟೇನು? ಭೃಗು ವಂಶೀಯರಾದ ಭಾರ್ಗವರೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡಿ, ತ್ರೈಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವೆಂಬ ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸಿದ. ಇವನ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಾಣರು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪಲ್ಲವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದ ಇಂದಿನ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ನಾಥದ್ವಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರುವ ಬಾಣನದೀ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಬಲಿಯ ಗುಣಾತಿಶಯಗಳನ್ನೇ ಹೊಗಳುತ್ತಾ ತಾವು ಬಲಿಯ ವಂಶಜರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಗೋತ್ರ ಎಂದರೆ ವಂಶ ಎಂದೂ ಹೆಸರು. ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳ ವಂಶಗಳು ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಈ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೋತ್ರವುಂಟು. ಗೋತ್ರ ಮತ್ತು ವಂಶ ಪ್ರವರ್ತಕ ಋಷಿ ಭೇದವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಋಷಿಗಳನ್ನು 'ಪ್ರವರ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಏಕ ಋಷಿ, ತ್ರಯಾ ಋಷಿ, ಪಂಚ ಋಷಿ ಗೋತ್ರಗಳಿವೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸೂತ್ರ ಹಾಗು ವೇದ ಶಾಖೆಯ ಹೆಸರೂ ಇರುವುವು. ಭಾರ್ಗವ ಋಷಿಯ ಪುತ್ರ ವಾಧೂಲ ಋಷಿ. ಪ್ರವರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ವೀತಹವ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ವಾಧೂಲ ಸ್ಮೃತಿ ಎಂಬ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಇದೆ. ಆಂಗೀರಸ ಋಷಿ ಪುತ್ರನೇ ಶಠಮರ್ಷಣ ಋಷಿ, ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ್ತಕ.

ಆಶ್ರಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಆಶ್ರಮ ಅತ್ರಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆತ್ರೇಯ ಗೋತ್ರಜರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಜ್ಞ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡವರಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಮತ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಪುರುಷರೇ ಆಂಗೀರಸ. ವೇದವೇ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ಸಮಸ್ತವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದೂ, ವೇದಾಧ್ಯಯನದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞವನ್ನು ಖಡ್ಡಾಯಪಡಿಸಿ ವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಭರಧ್ವಾಜ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಕಾಲ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ವೇದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಪೋಬಲದಿಂದ ಪುನಃ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವರು. ಭಗವಂತನ ಸೃಷ್ಟಿಮೂಲವನ್ನು ನಮಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ವೇದೋದ್ಧರಣದಿಂದಲೇ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಏಳಿಗೆ. ಇದರ ಪ್ರಚಾರ ಕ್ರಿಯೆ ಮನುವಂಶೀಯರದು. ಊರಿನ ಎಲ್ಲರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ದೇವಯಜ್ಞ ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾದ ಆಲಯಾರ್ಚನೆಯೂ ಮರೀಚಿ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಋಕ್ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ 'ರಾಜನ್' ಎಂಬ ಪದದ ಆಧಾರದಿಂದ ರಾಜ ಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಋಗಾರ್ಯರ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ದಶರಾಜ, ಅನು, ತರ್ವಸು ಎಂಬ ರಾಜವಂಶಗಳಿದ್ದುವು. ರಾಜತ್ವವು ಅನುವಂಶೀಕವಾಗಿದ್ದು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನಿಗೇ ಹಕ್ಕು. ದೊರೆಯುವ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗಿರಬಹುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕುಟುಂಬಗಳೇ ಇದ್ದವು. (ಉಲ್ಲೇಖ – ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ).

ವಂಶವೆಂದ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯ ಪರಂಪರೆ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ. ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಭಟ್ಟರ (ಅರ್ಚಕ) ವಂಶಜರೇ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ, ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಬಂದಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಯಾದಗಿರಿ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತು ನೃಸಿಂಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಮಾರ್ತ, ವೈಷ್ಣವ, ಮಾಧ್ವ, ಮಾರ್ವಾಡೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶದ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಸರದಿಯಂತೆ ಪೂಜಾ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಸೇರಿವೆ. (ಉಲ್ಲೇಖ – Narasimha cult in Andhrapradesh by MA Narasimhacharya).

ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ನಾಥದ್ವಾರ ಹಾಗು ಇತರ ಆರು ಕನ್ಹಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು) ತಲಾ ಒಂದರಂತೆ ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ ಏಳು ಪುತ್ರರ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಹಾಗು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಚಕ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ವಂಶಜರು, ಮುಖಿಯಾ ಹಾಗು ಪಾನೇರಿ ವಂಶಜರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ನಿತ್ಯ ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ವಂಶಜರಿದ್ದಾರೆ.

ತಿರುಮಲಾ ಪೆದ್ದಿಂಟಿ ಮನೆತನದವರು ಆಂಧ್ರದ ಅಂದು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಪಶುಪತಿ, ಜಮೀನುದಾರ ವಂಶದ ರಾಜರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮೊದಮೊದಲು ಪುರೋಹಿತರಾಗಿ ಅನಂತರ ಸಿಂಹಾಚಲ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಧಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕ ವರ್ಗದವರಾಗಿ ಸೇರಿ ಇಂದಿಗೂ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವರು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಕಂದಾಡೈ, ತಿರುಮಲೈಯಾರ್, ಆದಿಮತ್ಸ್ಯಂ, ಗೋದಾವರ್ತಿ ವಂಶಜರು ಪರಿಚಾರಕರಾಗಿ ಸೇರಿದರು. ನಂಬಿಮಾರ ಅರ್ಚಕರು ತಿರುಪತಿ ವೈಷ್ಣವನಂಬಿಯುಲು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಮಾರಾಧಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶಜರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದರು. ಭಕ್ತಾಂಜನೇಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾತಾನಿ ವೈಷ್ಣವರು, ಒಂದು ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ. (ಉಲ್ಲೇಖ – The Simhachala Temple - ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಕಟಣೆ). ಆದರೆ ಈ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರ ಹಕ್ಕು ಪರಂಪರೆ ತಿರುವಾಂಕೂರು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ರಾಜನ ಸೋದರಿಯ ಪುತ್ರ ಅಥವಾ ಪುತ್ರಿಗೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಹಕ್ಕು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದು, ಈಗಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. (Sri Padmanabha Temple – ಗೌರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಾಯಿ).

ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಯಂಭುವಿನ ಪುತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಭಗಂತನು ದೇವಹೂತಿಯಲ್ಲಿ ಕಪಿಲನಾಗಿಯೂ, ಆಕೂತಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಪುರುಷನಾಗಿಯೂ, ಅದಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಮನನಾಗಿ, ಸಂಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಅಜಿತನಾಗಿ (ಕೂರ್ಮಾವತಾರ), ಅಂಬುಧಾರಳಲ್ಲಿ ವೃಷಭನಾಗಿ ಅವತರಿಸುವನು. ವೃಷಭಾವತಾರ ಉಪದೇಶಾವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಸಿದ್ಧರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶವನ್ನು ಯೋಗೇಶ್ವರನಾಗಿ ಯೋಗವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಇವು ಅವನ ಅಂಶ, ಕಲೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಅಂಶಾವತಾರಗಳೆಂದೂ, ಕಲಾವತಾರಗಳೆಂದೂ ಹೆಸರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿರುವು ಬಿಂದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ನಾಸ್ತಿಕ ಪಂಥಗಳ ಇಳಿಮುಖ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶವಾದ ಶರಣಾಗತಿ ಮೋಕ್ಷ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಕಾರಣ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆಗಳ ಕಥಾರಾಶಿಯೇ ಆಗಿರುವ ಭಾಗವತ ಮಹಾಪುರಾಣ ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು. ಹರಿವಂಶ ಪುರಾಣವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಂಶದ ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಗವತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಯೋಗವೆಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಪುರಾಣವು ಮಹಾಭಾರತದ ಅನುಬಂಧವಾಗಿ (ಖಿಲ ಭಾಗವಾಗಿ) ಮೂಡಿ ಬಂತು.

ವ್ಯಾಸಂ ವಸಿಷ್ಠನಪ್ತಾರಂ ಶಕ್ತೇಃ ಪೌತ್ರಮಕಲ್ಮಷಂ ಪರಾಶರಾತ್ಮಜಂ ವಂದೇ ಶುಕತಾತಂ ತಪೋನಿಧಿಂ – ಈ ಮಹಾ ಶ್ಲೋಕ, ಇವರ ವಂಶ ಹಾಗು ಗೋತ್ರಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು. ಪಾಂಡವರ ಪಿತಾಮಹ ವ್ಯಾಸರು ಪರಾಶರ–ಸತ್ಯವತಿಯರ ಸುಪುತ್ರರು. ವೇದಗಳ ವಿಭಾಗ, ವೇದೋದ್ಧರಣ, ಮಹಾಪುರಾಣಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹಾಗು ಪರಿಚಯ, ಭರತನ ವಂಶವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಮಹಾವಂಶವೆಂದರೆ – "ವ್ಯಾಸಾಯ ವಿಷ್ಣುರೂಪಾಯ ವ್ಯಾಸರೂಪಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ".

ಪುರಾಣಗಳು – ೧) ಚತುರ್ದಶ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ೨) ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗ. ೩) ವಂಶಾನುಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಶ್ರವಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಚನ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಈ ಸದ್ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವರ ಪೈಕಿ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಶ್ರೀ ವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಪುರಾಣಂ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

"ಬಾಹೂರಾಜನ್ಯಃ ಕೃತಃ" ಎಂದು ಶ್ರುತಿ ಹೇಳುವಂತೆ, ವಿರಾಟ್ ಪುರುಷನ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮದ ಸೃಷ್ಟಿಯೂ ಆಯಿತು. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಧರ್ಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸಿ ಸುಭಿಕ್ಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಿಸಲು ರಾಜನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವೀರ್ಯ, ಶಕ್ತಿ, ತೇಜಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅನರ್ಹನೂ, ಹೇಡಿಯೂ, ದುಷ್ಟನೂ ಆದವನನ್ನು ಕ್ಷತ್ರಬಂಧು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ರಾಜರ ವಂಶಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿ ಸ್ವಯಂಭೂ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಆದಿ. ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಭೂಮಿಯು ವೈವಸ್ವತಮನು ಪ್ರಜಾಪತಿಯಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾದ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರ ವಂಶಗಳೇ ಮಹಾವಂಶಗಳಾಗಿ ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡವನ್ನೇ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪರಂಪರೆಯು ವೈವಸ್ವತ ಮನುವಿನಿಂದ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಿನ ಜನನದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಇವನ ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಹತ್ತು ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಳತೊಡಗಿದರು. ಇವನ ಪಟ್ಟಾಭಿಶೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ "ಪೃಥಿವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜವಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸು" ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವನು – "ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ರಾಜವಂಶಾನಾಂ ಕರ್ತಾಭವ" (ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ ಉತ್ತರ ಕಾಂಡ ೭೯–೭). ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಿನ ನೂರು ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತ ಹಾಗು ತುಂಬಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ವಂಶಾವಳಿ ಇಂತಿದೆ – ಸತ್ಯವ್ರತ – ಸಗರ – ಭಗೀರಥ – ನಾಭಾಗ – ಅಂಬರೀಷ – ಋತುಪರ್ಣ – ಸೌದಾಸ – ದಿಲೀಪ – ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ (ಹೋರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವೀರರಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರು) – ರಘು – ಅಜ – ದಶರಥ – ಶ್ರೀರಾಮ. ಸಂತಾನ ರಹಿತ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ರಾಜವಂಶ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾ ತೇಜಸ್ವಿಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಸೂರ್ಯ ವಂಶೀಯರೆಂದೂ, ಶ್ರೀರಾಮನೂ ಸೇರಿ ರಘುವಂಶದ ರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ರಾಘವರೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಮಹಾವಂಶಗಳಾದವು ಎಂದರೆ – 'ರಘುವಂಶಸುಧಾಂಬುಧಿಚಂದ್ರ ರಾಮರಾಜರಾಜೇಶ್ವರ' – ಇಡೀ ವಂಶಾವಳಿಗೇ ಅನುರೂಪವಾದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ದಯೆ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ, ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಣೆ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಪರಿಪಾಲನೆ, ಆದರ್ಶ ಮುಂತಾದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಹಾವಂಶವಾಯಿತು – "ಇಕ್ಷ್ವಾಕೂನಾಂ ಕುಲೇ ಜಾತಃ" (ಬಾಲ ಕಾಂಡ ೨೧–೬). ಶ್ರೀರಾಮನ ನಂತರ ಕುಶನ ಸಂತಾನ ಬೆಳೆಯಿತು. ಸೂರ್ಯ ವಂಶದ ಕೊನೆಯ ರಾಜನೇ ಬೃಹದ್ಬಲ ಸುಮಿತ್ರ.

<u>ಮಹಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ</u> – ವಸಿಷ್ಠ – ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಮಿಲನವೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮ – ಕ್ಷಾತ್ರ ತೇಜಸ್ಸುಗಳ ಮಿಲನವೆಂದರ್ಥ. ವಂಶವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನೆ. ರಾಜನ ಹೆಸರೇ ವಂಶದ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕುಶಿಕ ವಂಶದ ಕೌಶಿಕನೂ ಒಬ್ಬ. ಇವನ ಮೊಮ್ಮಗ ಗಾದಿಯ ಪುತ್ರನೇ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಹಠವಾದಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜ. ಕಾಮಧೇನು, ಶಬಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೋತನು. ವಸಿಷ್ಠರಂತೆಯೇ ತಾನೂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯಾಗಿ ಆವರಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ಕಟೇಚ್ಛೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಳವೂರಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಹಾಯಜ್ಞವೊಂದರಲ್ಲಿ ವಸಿಷ್ಠರಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿಗೂ, ತಾಳ್ಮೆಗೂ ಮಾರುಹೋದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಹಠ, ಛಲ, ಕ್ರೋಧವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸೌಮ್ಯನಾಗಿ ವಸಿಷ್ಠರಿಗೆ ದೀರ್ಘದಂಡ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ 'ಏಳು ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ' ಎಂದು ವಸಿಷ್ಠರು ಘೋಷಿಸಿದಾಗ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ಷಾತ್ರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದು ನಿರಂತರ ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರೋಪಾಸಕರಾಗಿ 'ಮುಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನ' ಎಂಬಂತೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜವಂಶೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಪರಮಗತಿಯಾದ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು (ಮ.ಭಾ. ಅನು.ಪರ್ವ ೧೫೦–೭೬). ಈ ಇಬ್ಬರ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಂಗಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ –

೧. 'ತಪೋ ಬಲದ ಮುಂದೆ ಕ್ಷಾತ್ರಬಲವು ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದು'. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೇ ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು 'ದಿಗ್ಬಲಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಬಲಂ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋಬಲಂ ಬಲಂ' ಎಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಮಹಾಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದ.

೨. ರಾಜರ್ಷಿಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದ.

೩. ನಾಶಭಾವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿರದು. ಕ್ಷಾತ್ರಬಲವು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹಿಂಸಾಚಾರವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಬ್ರಾಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗೋತ್ರದವರನ್ನು ತನ್ನ ಗೋತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಇದರಿಂದ ಕೌಶಿಕ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಗೋತ್ರಜರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಪಾರವಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಘೋಷಿಸುವನು "ಕುಶಿಕ ವಂಶವು ಯಾವಾಗಲೂ ಧರ್ಮದ ಉತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶ್ರಮಿಸಿರುವ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಮಹಾವಂಶವಾಗಿದೆ. ಈ ವಂಶದ ರಾಜರು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ" – "ಕುಶಿಕಾನಾಮಯ ವಂಶೋ ಮಹಾನ್ ಶರ್ಮಪರಃ" (ಬಾಲ ಕಾಂಡ ೩೪–೨೦).

ದುಷ್ಟ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಜಮದಗ್ನಿಯ ಸುಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ಪರುಶುರಾಮನು ಜನ್ಮತಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಆದರೆ ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿದು ಕ್ಷಾತ್ರ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ. ಅಂದರೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ. ಈ ಮಹಾವಂಶವನ್ನು ಭಾರ್ಗವ, ಹೈಹಯ ವಂಶಗಳೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಗುರಿ ತಲುಪಿದ ಪರಶುರಾಮನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ರೋಧವನ್ನೂ, ಕ್ಷಾತ್ರಬಲವನ್ನೂ ಶ್ರೀರಾಮನಲ್ಲಿ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಮಹೇಂದ್ರಪರ್ವತಕ್ಕೆ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬದುಕುಳಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಂಶ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ವೇದರಾಶಿಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಏಕೈಕ ಜ್ಞಾನಿ ಚಿರಂಜೀವಿ ಪರಶುರಾಮನೇ.

ಚಂದ್ರವಂಶ – ಈ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದು. ಅವತಾರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜವಂಶಗಳಿವೆ. ಕುರುವಂಶದ ಪಾಂಡವ–ಕೌರವರ ಮಧ್ಯೇ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಲೀಲಾವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಾಯಕಮಣಿಯಂತೆ ಈ ವಂಶಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಯಾತಿಯ ಮಗ ಯದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಯದುವಂಶ. ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ ಸಾವಿರ ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಮಧುವೂ ಒಬ್ಬ. ಮುಂದೆ ಈ ಮಧು ವಂಶದಲ್ಲಿ ವೃಷ್ಣಿರಾಜ ಹುಟ್ಟುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಮಾಧವ ಮತ್ತು ವೃಷ್ಣಿವೀರ. ವೃಷ್ಣಿಯ ಮಗ ಆಹುಕ. ಇವನ ಪುತ್ರ ವಸುದೇವ. ವಸುದೇವ–ದೇವಕಿಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪುತ್ರ ಉಗ್ರಸೇನನಿಗೆ ಕಂಸಾದಿ ಒಂಭತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ ದಶಮ ಸ್ಕಂಧದ ಅರವತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉಗ್ರಸೇನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನೂರೊಂದು ವಂಶಗಳೂ, ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಗುರುಗಳೂ, ಐದು ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳೂ, ನೂರಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರೂ ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಯಾದವರಿದ್ದರು ! ಐಕಾಂತಿಕ ಧರ್ಮವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಾಗವತಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಸಾತ್ವತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಾಸುದೇವನೇ ಭಕ್ತಿಯ ವಸ್ತು. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಭಾಗವತ ಧರ್ಮ ಪ್ರವರ್ತಕ, ಸಾಸ್ವತರ್ಷಭ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಯಾದವ ವೃಷ್ಣಿ ವಂಶಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ತೈತ್ತಿರೀಯ ಸಂಹಿತೆ ಹಾಗು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪೀಳಿಗೆಯ ಭಕ್ತ–ಭಾಗವತರನ್ನು ಸಾಸ್ವತ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ರಾಜವಂಶಾವಳಿಯು ಮಹಾಭಾರತದ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ಹಾಗು ಘಟನಾವಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಎಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆಂದು ಹರಿವಂಶ ವಿಷ್ಣುಪರ್ವದ ನೂರಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ! ವಾಸುದೇವ ಕೃಷ್ಣ, ಇವನ ಮಗ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಾಂಬ, ಮೊಮ್ಮಗ ಅನಿರುದ್ಧ ಹಾಗು ಕೃಷ್ಣನ ಅಣ್ಣ ಬಲರಾಮ – ಇವರು ಪಂಚ ವೀರರು, ಮನುಷ್ಯ ವೀರರು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ವಾಯು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನ ಬಹು ಪತ್ನಿಯರು ಹಾಗು ಮಕ್ಕಳು ದರೋಡೇಕೋರರ ವಶವಾಗಿ ಜನ್ಮ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತೆಂದು ಭಾಗವತದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನಂತರ, ವ್ರಜ ದೇಶವನ್ನು ಕಣ್ವಾ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಾಜವಂಶಜರೂ, ನಂತರ ನಂದ, ಗುಪ್ತ, ಮೌರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಚಂದ್ರ ವಂಶಜರು ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಳಿದರು. ಬಾಹ್ಲಿಕ ವಂಶದವರೇ ಕೊನೆಯ ರಾಜರು. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ವಂಶವೇ ಚಂದ್ರ ವಂಶದ ಕೊನೆಯ ಘಟ್ಟ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆದೇಶದಂತೆ ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ವಿಜಯ, ಕೃಷ್ಣ, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಯಾದವ ರಾಜಕುಮಾರರ ದೊಡ್ಡ ತಂಡವೊಂದು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿತು. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಶಾಸನವೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಜಯನೇ ಯದುರಾಯ, ಇವನೊಂದಿಗಿದ್ದ ಇತರ ಪರಾಕ್ರಮಿ ನಾಯಕರು 'ಒಡೆಯರು' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಈ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚಾಮರಾಜ, ದೇವರಾಜ, ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಆವರ್ತನಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ವಂಶಪರಂಪರೆ ಹಾಗು ಕಾಲನಿರ್ಣಯ ಕಷ್ಟಕರವಾದುದು. ರಾಜಕಾರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಯದುರಾಯನು ಉತ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವರ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು, ಶ್ರೀಮಠವು ಗುರುಮನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ. ಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅರಮನೆಯ-ಗುರುಮನೆಯ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ಒಡೆಯರುಗಳು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತಧರ್ಮದ ರೀತಿ-ನೀತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರು. ಇವರ ಪೈಕಿ ಒಂಭತ್ತು ಮಹಾರಾಣಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಪತ್ತಿಯೋಗ ಉಂಟಾಯಿತು. ಯದುಗಿರಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರವರ್ತನಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ನಿಧನದಿಂದ ಅರಸರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮೂಡಿ ಬಂದವು –

೧. ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

೨. ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಪುನರಾರಂಭ.

೩ ಈ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರೂ, ಮುಮ್ಮಡಿ ಹಾಗು ರಾಜರ್ಷಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಅನುಪಮ ಭಕ್ತಿ, ಆಸ್ತಿಕ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಗು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅದ್ಭುತ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ.

೪. ಮೈಸೂರು ಅರಸರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದಿರಲಿ ಎಂಬ ಆಲಮೇಲು ಪತಿವ್ರತೆಯ ಶಾಪವನ್ನು ಒಡೆಯರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಅನುಪಮ ದೈವ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗು ಆಚಾರ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ವಂಶಗಳ ಉದಯ ಹಾಗು ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನ ಕಾರುಣ್ಯ ಪ್ರವಾಹವೇ ಕಾರಣ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಮಹಾ ಸಂಕಲ್ಪದ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

೧. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪುತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾದ ಪಾಂಡೇಯಳು, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಮಧುರೈಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದಳು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಯು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ, ದ್ರಾವಿಡಭಾಷಾ ಪ್ರವರ್ತಕನಾದ. ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ ಮುಗಿದು, ವಲ್ಲಭಿ, ವರ್ಮ ವಂಶಜರಾದ ಮಲೆಯಧ್ವಜ, ವೃಷ್ಣಿವೀರ, ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಪ್ರವೀರರಾಜ, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಂಗೀತ ಕಲೆಗಾರರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬಗಳೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದುವು. ಪಾಂಡೇಯಳಿಂದ ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜ್ಯವೂ, ವಂಶವೂ ಉದಯಿಸಿತು. ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳ ನಂತರ ವೇಣುಧಾರಿ ವಂಶಜರಾದ (ವೇಯರ್ ಕುಲಂ) ಮುಕುಂದಾಚಾರ್ಯರ ಪುತ್ರ. ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು (ಭಟ್ಟರ್), ಶ್ರೀಮಾರವಲ್ಲಭನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಂದಿಮಾಗಧರ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. "ಈ ವಂಶಜರಾದ ಭಟ್ಟರ ಪುತ್ರೀ ಗೋದೆಯಾದ ನಾನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೇ, ಬಿಡದೆ ತಿರುಪ್ಪಾವೈ ಪಾಶುರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ, ಫಲಾನುಭವವನ್ನು ಸವಿಯಿರಿ" ಎಂದು ಆಂಡಾಳ್ ಮಾತೆ ಸದ್ವಂಶವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ವಿಲ್ಲಿಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಇದೇ ವಂಶಜರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀವಿಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಡೈಪ್ಪಳ್ಳಿ (ಪಾಕಶಾಲೆ) ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಂದು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ರಾಣಿ ಮಲ್ಲಿಯು, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ದೇವರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ಕಂಡು, ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಕಾವ್ಯ ಒಂದರಲ್ಲಿ 'ಮಲ್ಲಿವಳನಾಡು' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೨. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಗೋಳಾಡಿದ ಜರಾ ಬೇಡನನ್ನು ಕಂಡ ಕೃಷ್ಣನು ಅವನನ್ನು ಸಂತೈಸುವನು – "ದುಃಖಿಸಬೇಡ ಇದೆಲ್ಲ ವಿಧಿ ನಿಯಮ. ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರ ಬಳಿ ನಾನು ಸಖಿನಾಗಿಯೂ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವೆನು. ನನ್ನ ಕಿರೀಟದ ನೀಲ ಮಣಿಯೊಂದನ್ನು ನಿನಗೆ ಬಹುಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ". ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ (ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸುಮಾರಿಗೆ) ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಪುರೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಜಗನ್ನಾಥನಾಗಿ ಶಬರರೆಂಬ ಆದಿವಾಸಿಗಳ (ಜರಾ ಬೇಡನ ಮುಂದಿನ ವಂಶದವರು) ಹಾಗು ಗಜಪತಿರಾಜವಂಶಜರಿಗೆ ಕುಲದೈವವಾಗುವನು. ಈ ಶಬರ ವಂಶಜರೇ ಇಂದಿಗೂ ಆಲಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ದಾರು ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು, ದೈನಂದಿನ ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಇನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಗುಡಿಯ ನಿತ್ಯ ಕೈಂಕರ್ಯಪರರನ್ನು ದಯಿತರೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಜಗನ್ನಾಥನು ಶಬರ-ದಯಿತರ ವಶದಲ್ಲಿರುವನು. ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸುವರು. ಇವರಿಗೆ ನಿವೇದನೆಯಾದ ನಂತರವೇ ಜಗನ್ನಾಥನಿಗೆ 'ತಳಿಗೈ' ನಿವೇದನ ಆಗುವುದು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಈ ದಾರು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಜಗನ್ನಾಥನ ಜ್ಞಾತಿಗಳೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಶಬರರು, ಜಗನ್ನಾಥನಿಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವರು. 'ನವ ಕಳೇವರ' ಎಂಬ ಹೊಸ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು 'ಪರಿವರ್ತನ' ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವರು. ಕಳಿಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಂಗರಸರು ಹಾಗೂ ಗಜಪತಿ ವಂಶಜರೊಂದಿಗೆ ರಕ್ತಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿದ ನೇಪಾಲದ ರಾಣಾ ಹಾಗು ಠಾಕೂರ್ ವಂಶಜರು, ಪುರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದೆ.

೩. ಭಗವಾನ್ ಪರಶುರಾಮ – ದುಷ್ಟ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲವನ್ನೇ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿ, ಇದರ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪರಶುರಾಮನು ಮಹಾ ಯಾಗವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೇ ದಾನ ಮಾಡಿದ. ದಾನ ಕೊಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಕೆಳ ಕಂಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ.

೧. ತಪಶ್ಚರ್ಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಹಾಗು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

೨. ತನ್ನ ತಪಶ್ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆಸೆದು ಗೀರಿದಾಗ ಹೊಸ ಭೂಮಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಇಂದಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಉತ್ತರದ ರತ್ನಗಿರಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ಕೊಂಕಣದವರೆಗೆ, ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಈಗಿನ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ – ಇಷ್ಟೂ ಸೇರಿ ಪರಶುರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿತು. ಈ ದಿವ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕ್ಷಾಮರಹಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿತ್ತು. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಹಿರಣ್ಯಕೇಶೀ ಪಂಗಡದ ಹಾಗು ರತ್ನಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶದವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಂಘಟಿಸಿದ.

೪. 'ಕೇರಳ ಮಹಾತ್ಮೆ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪರಶುರಾಮನು ಅಹಿಂ ಚಕ್ರಂ ಎಂಬ ಅಗ್ರಹಾರದಿಂದ ೧೫೦೦೦ ಸಾವಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆತಂದು, ತಾಳೀಪರಂ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಅಗ್ರಹಾರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದ. ಇವರುಗಳ ಪೈಕಿ, ನಂಬೂದ್ರಿ ಹಾಗು ಭಟ್ಟಾದ್ರಿಗಳಿದ್ದರು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ನಂಬೂದ್ರಿಗಳೇ ಅನಂತಶಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಿಗಳಾದರು. ಹೊರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ಅಕ್ಕರದೇಸಿ ತುಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶಜರೆಂದೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ನಂಬೂದ್ರಿ–ಭಟ್ಟಾದ್ರಿಗಳೂ ಇಕ್ಕರದೇಸೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಪ್ರಧಾನ ಅರ್ಚಕವರ್ಗದವರು ತುಳುದೇಶದ ನಂಬಿಗಳು. ಇವರ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಶಾಂತಿಗಳೂ, ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಪೋಟ್ಟಿಗಳೂ ಇರುವರು. ವೇದಪಾರಾಯಣ, ಪುರಾಣಪ್ರವಚನಕ್ಕಾಗಿ ತೇಜ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶಜರೂ, ಸಂಗೀತ, ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತ ಹಾಗು ಹರಿಕಥಾ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಕ್ಕಾಗಿ ನಾದಬ್ರಹ್ಮ ಭಾಗವತರೂ ಇರುವರು.

೫. ನಿತ್ಯಾರಾಧನಕ್ಕಾಗಿ 'ಕೈವಟ' ಎಂಬ ಚಿನ್ನದ ಬಟ್ಟಲೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು, ಆಗಮಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ. ಇದೇ ಪರಶುರಾಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪದ್ಧತಿ.

ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ, ತುಳು ನಾಡಿನ ದಿವಾಕರಮುನಿ ಹಾಗು ನಂಬೂದ್ರಿ ವಂಶದ ವಿಲ್ವಮಂಗಳ ಎಂಬ ಭಕ್ತರಿಬ್ಬರಿಗೂ, ಭಗವಂತನೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭನಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ. ಇಂದು ದಿವಾಕರಮುನಿ ವಂಶಜವರೇ ಅರ್ಚಕವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ವಿಲ್ವಮಂಗಳನ ವಂಶಜರು 'ಪುಷ್ಪಾಂಜಲೀ ಸಾಮಿಯಾರ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಹಾಗು ಆರಾಧನೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿದಾರರಾಗಿಯೂ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚೇರ ವಂಶಜರಿಗೆ ಚಂದ್ರ ವಂಶದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜರೇ ಮೂಲ ಪುರುಷರು. ನರ್ಮದಾ ನದೀ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಭಾನು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ತಂದು ರಾಜ್ಯದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವನೇ ಪರಶುರಾಮ. ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ಯಾದವರ ದೊಡ್ಡ ಪಂಗಡವೊಂದು ಬಂದು ನೆಲೆಸಿತು. ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭನನ್ನು 'ಯಾದವೇಂದ್ರಕುಲದೈವ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಒಂದನೆಯ ಚೇರ ವಂಶರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡು, ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸುಮಾರಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಚೇರ ವಂಶವು ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕುಲಶೇಖರನ ಮನೆತನವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂತು. ಈ ಕಿರೀಟಪತಿಗಳು ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭನ ಪರಮಭಕ್ತರು ತಾವೆಂದೂ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಹಾಗು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಪದ್ಮನಾಭನೇ ಎಂದೂ ತಾವೆಲ್ಲ ಪದ್ಮನಾಭದಾಸರೆಂದೂ ಪಟ್ಟದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ದೀರ್ಘದಂಡಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇವರೇ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಘೋಶಿಸುವರು. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಈ ಘಟನೆಗಳನ್ನು –

೧. Deity is the constitutional head of the state.
೨. Emotional submission of rulers.
೩. In majestic slavery.

ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಘೋಷಿಸಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ವಂಶ, ಮನೆತನದ ಹೆಸರು, ಹುಟ್ಟಿದ ನಕ್ಷತ್ರ ಹಾಗು ಮಾರ್ತಾಂಡ, ಕೇರಳ, ರಾಜ, ರಾಮ ಹಾಗು ರವಿ ಎಂಬ ಐದು ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಿಡುವುದು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ – ಖ್ಯಾತ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದ ವಂಚಿಪಾಲ ವಂಚಿಮಂಡಲೇಂದ್ರ ಕಿರೀಟಪತಿ ರಾಜಬಹದ್ದೂರ್ ಪದ್ಮನಾಭದಾಸ ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ರಾಮವರ್ಮ ಕುಲಶೇಖರ ಮಹಾರಾಜ. ಖ್ಯಾತ ಕುಂಚಕಲೆಗಾರ ರವಿವರ್ಮ, ಹುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಇವನ ಪಿತು ನೀಲಕಂಠನ್ ಭಟ್ಟಾದ್ರಿಪಾದ, ತಾಯಿ ರಾಜವಂಶದ ಉಮಾಂಬಾ ಬಾಯಿ. ಹನ್ನೆರಡು ಆಳ್ವಾರರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಕುಲಶೇಖರ ಆಳ್ವಾರರು 'ರಾಮರ್ ತಿರುವಡಿಕ್ಕಳ್' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು.

೪. ಕಲೌ ವೇಂಕಟನಾಯಕ – ಬೇಟೆಗಾರ, ಆದಿವಾಸಿ, ಕಾಡುಜನರ ವಂಶ ಹೇಗೆ ಮಹಾವಂಶವೆಂದರೆ 'ತಿರುಮೂಲರ್' ಎಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳು ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿ ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯಂ ತಿಳಿಸುವುದು. ಇಂದಿನ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಸಾಲು ಸಂಗಂ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಳ್ಳಿಎಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. ಭಗವಂತನು ವೈಕುಂಠದಿಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಗುಡಿಗುಂಡಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೂ ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದ. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ ಪುಳ್ಳಿ ದೊರೆಯು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ 'ಮೂಲರ್' ಎಂದು ಕರೆದು ಭಕ್ತಸಮೂಹವನ್ನೇ ಕರೆತಂದು ತಮಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಮುಗ್ಧಭಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಳದಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ತಾವೂ ಉಟ್ಟು ಕಾಡುಪುಷ್ಪ, ಸೊಪ್ಪು, ನಾರು, ಬೇರುಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣನ್ನು ಕಲೆಸಿ (ಪಚ್ಚೆಪುಳ್ಳಿ)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ತಿರುಮೂಲರ್ ಮೂರ್ತಿಯು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲದೈವವಾಗಿ ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರದೂ ದೊಡ್ಡವಂಶವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಭೌಗೋಳಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯ ಚದುರಿತು. ಬೇರೆ ವಂಶ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಡವರ್ ಜೊತೆ ಮೈತ್ರಿ. ಕಾಡವರ್ ಎಂದರೆ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಊರಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವವರು. ಕ್ರಮೇಣ ಇವರೇ ಪಲ್ಲವರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆತ್ತ ತಿರುಮೂಲರ್ ಸುತ್ತಲೂ ಹುತ್ತ ಬೆಳೆದು ಅಗೋಚರವಾಯಿತು. ಗೋಪೀನಾಥ ದೀಕ್ಷಿತ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೀಕ್ಷಿತ ಹಾಗು ರಂಗದಾಸ ಎಂಬ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮೂರ್ತಿ ಗೋಚರಿಸಿತು. ತಕ್ಷಣವೇ ಆರಾಧನೆಯೂ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ತೊಂಡಮಾನನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗುಡಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಿ ತೊಂಡಮಂಡಲವಾಯಿತು. ಪಲ್ಲವರ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ತೊಂಡೈಮನ್ನನ್ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಂಶಸಂಕೇತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಇಲ್ಲಿಯ ದಟ್ಟವಾದ ಆರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಓಡಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಇದನ್ನು ನಾರಾಯಣವನವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸುಮಾರಿಗೆ ಕಾಡವರ್ ಪೆರುಂದೇವಿ ಪಲ್ಲವರಾಣಿ ಸಾಮವ್ವೈ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೧) ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಸಮರ್ಪಣೆ, ೨) ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಲು ಚಿನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಸಮರ್ಪಣೆ, ೩) ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ಜರುಗುವ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವವನ್ನು ಅಂದು ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಈ ವಿಷಯಗಳು ಆಲಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇಂದಿನ ಅರ್ಚಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಅ) ದೀಕ್ಷಿತ ವಂಶದವರೂ, ಆ) ಸ್ಥಳೀಯ ಪೆದ್ದಿಂಟಿ ಮನೆತನದವರು, ಇ) ತಿರುಪತಿ ವೈಷ್ಣವರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಂಬಿಮಾರರು (ನಂಬಿಯುಲು), ಈ) ಪೆರಿಯಪೆರುಮಾಳ್ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಆಗಮನದಿಂದ ಪಾಂಚರಾತ್ರ ಆಗಮಿಕರೂ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನತ್ತಾರರು ಶುಕಮುನಿವಂಶಜರೆಂದು ಆಲಯ ಶಾಸನವೊಂದು ತಿಳಿಸುವುದು.

೫. ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಆಡಿದ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮಹಾ ವಂಶವೇ ಉದಯಿಸಿತು – ತಾತಾಚಾರ್ಯ ವಂಶ. ಶಠಮರ್ಷಣ ಗೋತ್ರಜರು, ಕೃತಯುಗದ ಆಂಗೀರಸ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪೆರಿಯ ತಿರುಮಲೈ ನಂಬಿಯವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೀರ್ಥ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ನಂಬಿಯವರನ್ನು ಕಂಡ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಬೇಡರ ಬಾಲಕನ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ, "ತಾತಾ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಕೊಡಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಭಗವಂತನು ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರರೊಬ್ಬರನ್ನು ಪಿತುವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಲೀಲಾ ಘಟನೆಯಿಂದಲೇ ತಾತಾಚಾರ್ಯ ವಂಶ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು.

ನಂಬಿಯವರ ಪೌತ್ರರ ಪೌತ್ರರೇ ತಿರುಮಲೈ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ, ದೇಶಿಕರ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರ ಪೌತ್ರರ ಪೌತ್ರರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇಶಿಕ. ಇವರಿಂದ ಇನ್ನೆರಡು ಸಂತತಿ ದಾಟಿದನಂತರ ಕಪಿಲ, ಕಣಾದ, ಜೈನ, ಶೈವ ಮುಂತಾದ ಪಂಚಮತಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಪಂಚಮತಭಂಜನಂ ತಾತದೇಶಿಕರು, ಇವರಿಗೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಕುಂಭಕೋಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರ ಸೋದರರ ಪುತ್ರ ಕುಮಾರ ತಾತಾಚಾರ್ಯರನ್ನು 'ದತ್ತು' ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ವಂಶವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ಇದು ಹೇಗೆ ಮಹಾವಂಶವೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲು ಪುಟಗಳು ಸಾಲವು –

೧. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿ ನಡೆದುಬಂದಿರುವ ಆಜಾನೇಯ ವಂಶ. ಇಡೀ ವೈಷ್ಣವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಈ ವಂಶಜರ ಋಣವು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

೨. ರಾಮಾನುಜರ ನಂತರ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಹಾಗು ವೈದಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿರುವರು.

೩. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾದ ಮಹನೀಯರ ವಂಶವಿದು. ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಸದಾಚಾರ ನಿಷ್ಠೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟರಾದ ಯೋಗಿಗಳ ಕುಲವಿದು. ಈ ವಂಶಜರನ್ನು 'ಅಯ್ಯಾ' ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುವರು.

೪. ಇವರಿನ ಹೆಸರ ಹಿಂದೆ 'ಕೋಟಿಕನ್ಯಾದಾನಂ' ಎಂಬ ಬಿರುದಿದೆ. ಇದು ತಾತದೇಶಿಕರ ದಿನಚರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯು ೫೦ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಆಂಗಿರಸ ಪುತ್ರ ತ್ರಸದಸ್ಯುವಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ ಎಂದು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ೮-೯-೩೭.

೫. ಶಿಶುವಾಗಿದ್ದಾಗ ತಾಯಾರ್ ವಿಭವರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವರು 'ಲಕ್ಷ್ಮೀಕುಮಾರರು' ಎಂದೂ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದರು.

೬. ಸತ್ಸಂಗ – ನಲ್ಲಾನ್, ಕಂದಾಡೈ, ಕಿಡಾಂಬಿ, ಅಮ್ಮಾಳ್ ವಂಶಜರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ-ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮುಂತಾದ ಹವ್ಯಾಸ.

೭. ಸಾಮಾಜಿಕಸೇವೆ – ರಸ್ತೆ, ಕೆರೆ, ಕೊಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಆರ್ಥಿಕರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮೊಖದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದು, ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಂಚೀ ವರದನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಕಾರ್ಯದುರಂಧರರಾಗಿ ಸೇವೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(Manager General of the Pagoda of Devarajaswamy Temple) ಇತ್ಯಾದಿ. ಶಾತ್ತುಮುರೈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುದಲ್ಮರ್ಯಾದೆ ಇವರಿಗೆ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಅಗ್ರಹಾರಗಳಾಗಿರುವ ಏಟ್ಟೂರ್ ಹಾಗು ನಾವಲ್ಪಾಕ್ಕಂ 'ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಬೀಡು' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಕುಂಭಕೋಣದಲ್ಲಿ ಪಾಟ್ರಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುದಲ್ ಮಾಳಿಗೈ ತಾತಾಚಾರ್ಯ, ನಂಬಾಕಂ, ಶಂಖಿಪುರಂ, ತಿರುಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋಳಪ್ಪಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಇವರೇ ತೀರ್ಥ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊಸಪೇಟೆ, ಸುರಪರ, ರಾಯದುರ್ಗ, ತಲಕಾಡು, ಶ್ರೀರಂಗರಾಜಪುರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಗೃಹಸ್ಥರಾಗಿಯೂ, ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷರಾಗಿಯೂ, ಯತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಮಠಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆ ೧) ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಪೌತ್ರ ಚತಿರ್ವೇದ ಶತಕ್ರತು ಅಯ್ಯಾ ದೇವನಾಥಾಚಾರ್ಯ ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾದೇಶಿಕ. ೨) ನಾಲ್ವಡೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿತರಾದ ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿ, ವೇದಾಂತ ಸಾರಜ್ಞ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಯನಗರ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ತಲಕಾಡಿನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣತಾತಾಚಾರ್ಯ. ಈ ಮಹಾನರೇ ಈ ಲೇಖಕನ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಗುರುಗಳು.

ಈ ಮಹಾ ವಂಶದ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ 'ಶೊಟ್ಟೈ' ಎಂಬ ಕುಲವು ಹುಟ್ಟಿತು. ನಾಥಮುನಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಎಂಬ ಭಕ್ತರು ಮುದಲಾಳ್ವಾರರ ಕಾಲದವರು. ಇವರ ಬಳಿ ಭಗವಂತನು ಮಹಾ ಬೆಳಕಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು 'ನೀವು ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ್ದರಿಂದ ಚೊಟ್ಟೈ ಎಂಬ ದ್ರಾವಿಡನಾಮವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ. ಶೊಟ್ಟೈಕುಲಥ್ತರ್ ಎಂದು ದೇವಗಾನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಕುಲವೊಂದು ನಾಥಮುನಿಗಳಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಚೊಟ್ಟೈ ವಂಶವೆಂದು ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

೬. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತಧರ್ಮವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವೂ ಹಾಗು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದುದು ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಆವಲಂಬಿಸಿದವರ ಪೈಕಿ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರೂ ಒಬ್ಬರು. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ಪ್ರವೃತ್ತವಾದ ಯಾವ ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮವೊಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದಲೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಭಗವತ್ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದಲೇ ಇವರು ಭವಿಷ್ಯಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದರು. ಭಗವಾನ್ ಕೇಶವನ ಹಾರಿತಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು "ಜಗತ್ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅಂಶದಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಅವತರಿಸುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಮಾರನ್ ಆಳ್ವಾರರು ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು 'ಕಲಿಯುಂ ಕೆಡುಂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಮಿನ್' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಾರಿತಕುಲತಿಲಕ ಸರ್ವಕ್ರತು ಆಸೂರಿ ಕೇಶವ ಸೋಮಯಾಜೀ ದೀಕ್ಷಿತರ ಸುಪುತ್ರರೇ ಆದಿಶೇಶನ ಅಂಶಜರಾದ ರಾಮಾನುಜರು. ಇವರ ಪೂರ್ವಜರೆಲ್ಲರೂ ಸೋಮಯಾಗದಿಂದ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ಒಲವು ಪಡೆಯುವುದೇ ಈ ವಂಶಜರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಮಾನುಜರ ಅವತಾರವನ್ನು 'ಧೀರ್ಲಬ್ಧಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಅಂದರೆ ಧರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗಗಳು ಉದಯಿಸಿದುವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗುವುದೇ ಮಾನವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದುದು ಎಂಬ ನೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆಚಾರ್ಯ ಯಾಮುನರ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಫಲವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರರಾದರು. ವಿರಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಯತಿರಾಜರಾದರು. ಮತಧರ್ಮದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದರು. ಈಡೀ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ೭೪ ಆಚಾರ್ಯ ಪೀಠಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಆಚಾರ್ಯಶೀಲರಾದ ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಇದು ಮತಧರ್ಮದ ವಂಶ ಪರಂಪರೆಯೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದಾಂಪತ್ಯಜೀವನದಿಂದುಂಟಾದ ವಂಶವಲ್ಲ. ಸಿಂಹಾಸನ ಎಂದರೆ ಉಭಯವೇದಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಥಾನ. ಇವರ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳು ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧದ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಹಾಗು ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿ ಹಾಗು ಮಂತ್ರಾರ್ಥ ಪರಂಪರೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ರಾಮಾನುಜರ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿತ್ತು. ಆಚಾರ್ಯ ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಮಠಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ವಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವಂಶಗಳ ಜಾಲಾಂಧ್ರವೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬಂದಿತು.

ಆಸೂರಿ ವಂಶಾಬ್ಧಿ ಕೌಸ್ತುಭಾಯ ನಮಃ – ಆಸೂರಿ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹಾರೀತಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರೇ ನೃಸಿಂಹೋಪಾಸಕ ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯ, ಅರ್ಥಾತ್ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಇವರ ತುರೀಯಾಶ್ರಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಕೋದೇವೋಕೇಶವ ಎಂಬ ತತ್ವದಂತೆ ಪರಮೈಕಾಂತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಹಾರಿತ ಸ್ಮೃತಿ ಹೇಳುವುದು "ಯಾವುದರಿಂದ ಭಗವಂತನು ಸುಪ್ರೀತನಾಗುವನು?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ನೃಸಿಂಹೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವನು – 'ಯೇನ ಸಂತುಷ್ಯತೇ ದೇವೋ ನಾರಸಿಂಹ ಸನಾತನಃ'. ಶಿಷ್ಯರು ಹಾರಿತಮುನಿಯನ್ನು ಪುನಃಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರು ಎಂದು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಋಷಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವರು. 'ಹಾರಿತಸ್ಸಮಹಾತ್ಮನಃ ಹಾರಿತಂ ಧರ್ಮಸರ್ವಜ್ಞಂ ಪ್ರತಿಪತ್ಯಾಬ್ರುವನ್ ಸರ್ವೇ ಮುನಯೋಃ ಧರ್ಮಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ'. ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟವಾದ ಆಚಾರ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದೆಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಿರಲಿ ಆರಾಧನಾನುಷ್ಠಾನಗಳು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 'ತೇವುಮಟ್ರರಿಯೇನ್' ಎಂಬಂತೆ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದೈವವನ್ನು ಕಾಣೇ ಎಂಬುದೇ ಆಚಾರ್ಯರ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇವರು ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಠದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರುಪಾಲನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು.

೭. ವರದರಾಜನ ಕೃಪೆಯಿಂದುಂಟಾದ ಗೃಹಸ್ಥಾಚಾರ್ಯರ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಂಶ – ನಲ್ಲಾನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಂಶ. 'ಊರುಕ್ಕು ಪೊಲ್ಲಾನ್ ನಮಕ್ಕು ನಲ್ಲಾನ್' ಎಂಬ ನುಡಿಕಟ್ಟು ತುಂಬಾ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾದ್ದು. ಶ್ರೀವತ್ಸ ಮುನಿಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮುಷ್ಣಂ ವರಾಹದೇವರ ಉಪಾಸಕ, ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷ ವಾತ್ಸ್ಯವರದಾಹ್ವಯ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮುಷ್ಣಂ ವರದಾಚಾರ್ಯ ಈ ವಂಶದ ಮೂಲಪುರುಷರು, ರಾಮಾನುಜರಿಗೂ ಹಿಂದಿನವರು. ಶೈವ–ವೈಷ್ಣವ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧದ ಆಧಾರದಿಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ವಿಷ್ಣುವೇ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೊದಲಿಗರು. 'ವೈಷ್ಣವಾನಾಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿ' ಎಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದರು. 'ನಲ್ಲಾನ್ ಇತಿ ಮೇಘೋಯಂ ವನಮಧ್ಯೇ ಪ್ರವರ್ಷತಿ' ಎಂದು ರಾಮಾನುಜರು ಇವರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಂಶವು ತಿರುಮಲೈ ನಲ್ಲಾನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದಾಯಿತು. ೭ಳ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರು. ವಾತ್ಸ್ಯ ಎಂಬ ಪದ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಗೋತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಇವರ ಪುತ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಪೌತ್ರರು ವರದಾಚಾರ್ಯರು. ಇವರ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರಂ ಕ್ಷೇತ್ರವು (ಕುಪ್ಪಂ ಬಳಿ) ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೂಲ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರಿಂದ (ಕೇತಾಂಡಪಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಮಿ) ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಂಶವು ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಇವರ ಶಿಷ್ಯರುಗಳ ಪೈಕಿ ಡೆಂಕಣಿಕೋಟ್ಟೈ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿದ್ದ ವರದರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರು (ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಚಾರ್ಯರು), ವೇದಾಂತರಾಮಾನುಜ ಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗು ಕೋಯಿಯಾಳಂ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಂಶದ ತಿರುಮಲೈ ನಲ್ಲಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಪ್ರಕೃತಂ ಅಹೋಬಿಲಮಠಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ವಿಲ್ಲಿವಳಂ ನಾರಾಯಣ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾದೇಶಿಕರೂ, ಉತ್ತಮೂರು ವೀರರಾಘವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ, ಪೆರುಕ್ಕರಣೈ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಸಂಖ್ಯಾರ ಸ್ವಯಂ ಆಚಾರ್ಯಪುರುಷರು ಈ ವಂಶದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವವರೇ. ಈ ವಂಶದಲ್ಲೇ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಇನ್ನೆರಡು ಬೇರೇ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದ ಮನೆತನ – ಮಾಡಭೂಷೀ ಹಾಗು ನಡಾದೂರ್. ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟಂಕ, ಭಾರುಚಿ, ದ್ರಮಿಡ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ದ್ರಮಿಡ ಎನ್ನುವುದು ನೈಧ್ರುವ ಮಾಡಭೂಷಿಯಾಳ್ವಾನ್ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಂಚೀಪುರದ ಬಳಿ ಇರುವ ತಿರುಪ್ಪುಟ್ಕುಳಿಯ ದೂಷಿ ಮಾಮಂಡೂರ್ ಬಾಲಶಕ್ತಿ ಭಾರಧ್ವಾಜ ಗೋತ್ರದವರ ಪಂಗಡವೊಂದು ಉದಯಿಸಿತು. ಇದೇ ಮಾಡಭೂಷೀ ವಂಶದ ಉಗಮ. ಇಂದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗು ಸರ್ವಾಂಗಿಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ಈ ವಂಶದವರೇ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬಾಲಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಪದ ಬಾಲಧನ್ವೀ ಎಂದೂ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇಳಯವಿಲ್ಲೀ ಎಂದೂ ಕುಂಭಕೋಣದ ಸಮೀಪ ಕರ್ಕಿ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದುವು. ಕೋಮಾಂಡೂರ್ ಎಂಬ ಪಂಗಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿತು. ಕೋಮಾಂಡೂರ್ ಇಳಯವಿಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಲಧನ್ವೀ ವಂಶವೆಂದು ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಕೋಮಾಂಡೂರ್ ಆಚ್ಚಾನ್ ೭ಳ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದೇವನಾರ್ವಿಳಾಹಂ ಆಳಗಿಯಸಿಂಗರ್ ಸ್ವಾಮಿ, ಜಗ್ಗು ವಕುಳಭೂಷಣರು ಇದೇ ವಂಶದವರು. ಊರಿನ ಹೆಸರೇ ವಂಶದ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ವಂಗಿಪುರವೂ ಒಂದು (ತಿರುವಳ್ಳೂರ್ ಸಮೀಪ). ಅಹೋಬಿಲಮಠ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ೭ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ವಂಶದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಚೀಯ ತೂಪ್ಪುಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪರಕಾಲಮಠದ ಕಟ್ಟದವು ವಂಗೀಪುರದ ಜಟಾಬ್ರಹ್ಮಚ್ಚಾರಿಯಾದ ಆರಾವಮುದಾಚಾರ್ಯರ ಕೊಡುಗೆ. ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ವಂಗೀಪುರದ ಮಠವೊಂದಿತ್ತು. ಪುನರ್ವಸು ಉತ್ಸವವು ಇದರ ಕೈಂಕರ್ಯ. ಭಾಷ್ಯಕಾರರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆರಾಧಕರು ಈ ವಂಶದವರೇ.

ನಡಾದೂರ್ ಎಂಬುದೂ ಊರಿನ ಹೆಸರೇ. ಮೂಲಪುರುಷ ನಡಾದೂರಾಳ್ವಾನ್ ವರದ ವಿಷ್ಣ್ವಾಚಾರ್ಯರೇ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿ. ಇವರ ಪುತ್ರ ದೇವರಾಜಾಚಾರ್ಯ. ಇವರ ಪುತ್ರರೇ ನಡಾದೂರ್ ಆಳ್ವಾನ್ ಅಥವಾ ವಾತ್ಸ್ಯ ವರದಾಚಾರ್ಯ. ಕಾಂಚೀ ವರದನ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಹಿಂಬಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಚ್ಚಿವಾಯ್ತಾನ್ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಯಿಯು ಶಿಶುವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಂತೆ ಇವರು ದೇವಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ವಿಷಿಷ್ಟವಾದ ಇಷ್ಟದೈವದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೇ ಇದು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಅಹೋಬಿಲಮಠ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಯತಿವರ್ಯರು ಸೇರಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರೂ ಈ ವಂಶದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪೌತ್ರರೇ ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಟಕಾಶತಂ ಅಮ್ಮಾಳ್. ಇವರ ಶಿಷ್ಯರೇ ಕಿಡಾಂಬಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರು (ಅಹೋಬಿಲಮಠದ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರು – ಆದಿವಣ್ ಶಠಕೋಪ ಮಹಾದೇಶಿಕರು). ವಾತ್ಸ್ಯ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ನಡಾದೂರ್ ವಂಶ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೈಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕಳಲೇ ನಡಾದೂರ್ ವಂಶಜರಾದ ಶ್ರೀವರದರಾಜ ಐಯ್ಯಂಗಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕಿಡಾಂಬಿ ಹಾಗು ಮುಡುಂಬೈ ಊರುಗಳು ಕಂಚಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿವೆ. ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಕಿಡಾಂಬಿ ಆಚ್ಚಾನರ ಪ್ರಪೌತ್ರ ಕಿಡಾಂಬಿ ಅಪ್ಪುಳ್ಳಾರ್ ಆತ್ರೇಯ ರಾಮಾನುಜರು, ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಮಾತುಲರು. ಸೂರಿ ಮನೆತನದ ಸೋಮಯಾಜೀ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ 'ಯಜ್ವ'ರ ವಂಶ ದೇಶಿಕರದು. ಇವರ ಪಿತು ಅನಂತಸೂರಿ ಸೋಮಯಾಜೀ. ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಅಹಂಕಾರ ವಿಸರ್ಜನೆ, ಲೌಕಿಕ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು, ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಗುರುಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯತೆ – ಇವೆಲ್ಲಾ ದೇಶಿಕರಿಗೆ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದ್ಗುಣಗಳು.

ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಡಾಂಬಿ ಹಾಗು ಮುಡುಂಬೈ ವಂಶಜರು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವರು. ಮುಡುಂಬೈ ನಂಬಿಯವರ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವವರೇ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪಾದರು ಅಥವಾ ವಡಕ್ಕು ತಿರುವೀದಿ ಪಿಳ್ಳೈ. ಪಿಳ್ಳೈಲೋಕಾಚಾರ್ಯ, ಅಳಹಿಯ ಮನವಾಳ ಪೆರುಮಾಳ್ ನಯನಾರ್, ದೇಶಿಕರ ಸಮಕಾಲೀನರು.

ಅಣ್ಣಾದೂರ್ ಗ್ರಾಮದ ಮಾಧವಾಚಾರ್ಯ 'ಈಯುಣ್ಣಿ' ವಂಶದ ಮೂಲಪುರುಷರು. ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 'ದಾಸೋಹ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಭಕ್ತರನ್ನು ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆದು ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡುವ ಸಕ್ರಿಯೆಯೇ ಇದಾಗಿದೆ. ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ವರದತ್ರಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ವರದಾಚಾರ್ಯರು ಈ ವಂಶಜರೇ.

ದೇಶಿಕರ ಜ್ಞಾನಪುತ್ರರಾಗಿದ್ದ ಕೌಂಡಿನ್ಯ ಗೋತ್ರದ ಪೇರರುಳಾಳ್ಕೈಯ್ಯನ್ – ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಪರಕಾಲ ಮಠ, ಅಹೋಬಿಲ ಮಠ ಹಾಗು ವಾನಮಾಮಲೈ ಮಠಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲು ಇವರು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರಿಗಿದ್ದಷ್ಟು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಬೇರಾವ ಯತಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ದೇಶಿಕರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಇವರ ಆಚಾರ್ಯನಿಷ್ಠೆಗೆ ಸಮನಾದುದು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳು ಇತರ ಮತಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸಿದುವು.

ಈ ಮಹಾ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ವಡುಗ ನಂಬಿ ಅಥವಾ ಆಂಧ್ರಪೂರ್ಣರು. ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ದೈವವೆಂದೇ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಾಮಾನುಜ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥಕೊಳದ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಹಾಗು ಆರಾಧನ ಕೈಂಕರ್ಯ ಈ ವಂಶದವರಿಗೆ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಗೋತ್ರದ ಈಚ್ಚಂಬಾಡಿ ಕುಲದ ಕವಿರತ್ನ, ವೇದಸಾರಜ್ಞ ಹರಿಹರಪುರಂ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರೇ ಶ್ರೀಮತ್ ಮೈಸೂರು ಆಂಡವನ್. ಇವರ ಸೋದರರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರು ಸೋಸಲೆ ವಾದ್ಯಾರ್ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು. ಈಚ್ಚಂಬಾಡಿ ಆಚ್ಚಾನ್ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಈ ಕುಲದ ಅನೇಕರು ಇಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶಠಮರ್ಷಣ ಗೋತ್ರದ ತಿರುಮಲೈ ವಂಶದವರು. "ನಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಏಕೆ ನಮ್ಮಪ್ಪನಾದ ಹಯಗ್ರೀವನು ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ?" ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದ್ಭುತ ಉತ್ತರ ಅವರಿಂದಲೇ ಬಂದಿತು – "ಪ್ರಥಮಾಚಾರ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಮರ್ಪಣಭಾವದಿಂದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಕುಲಾಚಾರ್ಯರಾದ ದೇಶಿಕರನ್ನು ದೈವಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದವರೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಪಾದದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಮುದಲಾಳ್ವಾರರನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಕಂಡ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ ಹಯಾಸ್ಯನು ಇವರೊಂದಿಗೆ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ. ಸದಾಚಾರನಿಷ್ಠರ ಸಮುದಾಯ, ಸದ್ವಂಶೀಯರು, ಚತುಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಕಾಲಕ್ಷೇಪ–ಉಪನ್ಯಾಸ ನಿಪುಣರು, ಉಭಯವೇದಾಂತ ಪಂಡಿತರು, ಕವಿಗಳು, ಉತ್ತಮ ಕೈಂಕರ್ಯ ಪರಿವಾರ, ಏಕೋದೇವೋಪಾಸಕ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವರು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಹಯಾಸ್ಯನು ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾದರು. ತಿರುಮಲೈ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಬಂದ "ಕವಿಕಥಕ–ಕಂಠೀರವ–ಚರಣನಳಿನಯುಗಳ–ವಿನ್ಯಸ್ತಸಮಸ್ತಾತ್ಮಭರ" ಎಂಬ ಬಿರುದು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ. ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದ ಆಚಾರ್ಯರೂ, ಉಭಯವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮತ್ ಶ್ರೀ ರಂಗಪ್ರಿಯ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರೂ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಠಮರ್ಷಣ ಗೋತ್ರದ ತಿರುಮಲೈ ವಂಶಜರು.

ಕಂದಾಡೈ – ಅ) ಗಂಧವಸ್ತ್ರದ ಹೊದಿಕೆಯಿದ್ದ ಬುಟ್ಟಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪೆರಿಯಕೋಯಿಲ್ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ರಾಮಾನುಜರು ದಾಶರಥಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಪುತ್ರಸಂತಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ದಾಶರಥಿಗೆ ಈ 'ಗಂಧ–ಆಡೈ (ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಡೈ)' ಯೋಗದಿಂದ ಸಂತಾನಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆ) ಇದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮ. ಇಲ್ಲಿಯ ವಾಧೂಲನಾಥ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಆನಂದದೀಕ್ಷಿತರೇ ಮೂಲಪುರುಷರು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ರಾಮಾನುಜರ ಸೋದರಿ ಭೂಮಾದೇವಿಯರನ್ನು ಲಗ್ನವಾದರು. ಇವರ ಪುತ್ರರೇ ದಾಶರಥಿ. ಇವರನ್ನು ರಾಮಾನುಜರು ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯದುರಂಧರರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಹತ್ತು ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಪರಿಜನರ ತಂಡಗಳು ಇವರ ನಿಯಂತ್ರಣೆ ಹಾಗು ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ "ಮುದಲಿ, ಸೇನಾಪತಿ" ಎಂದೂ ಉಚ್ಚಸ್ಥರ ಆಧಿಕಾರದಿಂದ ಆಂಡಾನ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುದಲಿಯಾಂಡಾನ್ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಆಚಾರ್ಯಪುರುಷಾಗ್ರೇಸರರಾಗಿ ಕೋಯಿಲಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರುಪತ್ಯ ಇವರದಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ಪುತ್ರರೇ ಕಂದಾಡೈ ಆಂಡಾನ್. ಆಲಯಾಡಳಿತವು ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರು – ಅ) ಕಂದಾಡೈ ಎಂಬಾರ್ ವಾಧೂಲ ದೇಶಿಕ, ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ೧೨ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯ ತೀರ್ಥಪಿಳ್ಳೈ – ಕಂದಾಡೈ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯರ ಪುತ್ರ. ಆ) ಕಂದಾಡೈ ತೋಳಪ್ಪರ್

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವೆಂಕಟನಾಥ, ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು. ಇವರಿಂದ ತೋಳಪ್ಪರ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಉದಯಿಸಿತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಕೋಯಿಲಿನ ಆಡಳಿತ ಚೂರಾಯಿತು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೋಯಿಲ್ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮನವಾಳಮಾಮುನಿಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಗುರು ಅಥವಾ ಅಣ್ಣಾವಿಲಪ್ಪನ್ ಎಂಬುವರನ್ನು ಕಂದಾಡೈ ಕೋಯಿಲ್ ಅಣ್ಣನ್ ಎಂದು ಕರೆದು ಆಲಯಾಡಳಿತವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಇದೇ ವಂಶದವರು ಇಂದಿಗೂ ಆಲಯ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಂದಾಡೈ ವಂಶಜರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟದ ನೃಸಿಂಹದೇವರೇ ಕುಲದೈವ. ಮಹಾಚಾರ್ಯ ದೊಡ್ಡಯ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ಕುಲದೈವ ಘಟಿಕಾಚಲದ ಯೋಗಾನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಲೇಖಕನ ಕುಲದೈವವೂ ಕರಿಗಿರಿಯ ಯೋಗ-ಭೋಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-ನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ. ಪರಕಾಲ ಆಸ್ಥಾನದ ರೀವಾ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀಮದ್ರಂಗನಾಥಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗು ಅಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇದೇ ವಂಶಜರು ಹಾಗು ಗೋತ್ರಜರು. ಅಭಿನವ ವಸಿಷ್ಠರೆಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಪರವಾಕೋಟ್ಟೈ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾದ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಪೌಂಡರೀಕಪುರಂ ಶ್ರೀಗೋಪಾಲದೇಶಿಕ ಮಹಾದೇಶಿಕರು, ಈ ಸದ್ವಂಶೀಯರೇ. ತುಂಬಾ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಶಿಸ್ತಿನಸಿಪಾಯಿಯಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾದಚಾರಿ ಸಂಚಾರ ಪದ್ಧತಿ ಇವರದು. ವೇದಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು.

ಕೌಶಿಕ ಗೋತ್ರಜರಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದಂ ಮನೆತನದವರ ಪೈಕಿ ಇಂದಿನ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಒಬ್ಬರು. ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅ) ಎಲ್ಲಾ ಮಠದ ಶಿಷ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಇವರು ಸನ್ಯಾಸಿ ಮಾಮ, ಆ) ಇವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನವರೆಗೆ ಇವರು ಜೋಯಿಸರು. ಇ) ಬಂಧುಬಳಗದವರಿಗೆ ದೊಚ್ಚು ಅಣ್ಣ, ಶಿತ್ಯ, ಮಾಮ ಎಂದೇ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದಿನಚರಿಯು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ದೀರ್ಘಧ್ಯಾನ ತಪಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಮೂರ್ತರೂಪ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಯವಗಳನ್ನೂ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳನ್ನೂ ಮೌನವಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತದ್ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮಹಾಮುನಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡ ತಿರುಕ್ಕುಡಂದೈ ಆಂಡವನ್ (ಕಣ್ಣನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು) ಹಠಾತ್ತನೆ ಇವರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮತ್ಸ್ಯ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು "ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಗಾಗಿ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಲಿಕಲ್, ಹುಲುಗುಂಡಿ, ಕಣಿಯಾರ್, ಬಯಲಹಳ್ಳಿ, ಮಗ್ಗೆ, ರಾಮನಾಥಪುರ, ಮಾದೀಹಳ್ಳಿ, ಗದ್ವಳ್ಳಿ, ಸಾಲಗ್ರಾಮ ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪಶ್ಚಿಮದೇಶ ಎಂದರೆ ಅನುಪಮ ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಿಷ್ಠೆ, ಸಹಕಾರ, ಸೌಹಾರ್ದತೆಗಳ ಸಂಕೇತ ಎಂದರ್ಥ. ವಾಮನ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪಾದಾರ್ಪಣೆಯಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾದ ದಿವ್ಯಸ್ಥಳಾದರ್ಶಗಳಿವು. ರಾಮಾನುಜರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಸೋಮಾಶಿಯಾಂಡಾನ್, ಸೋಮಯಾಜೀ ಮನೆತನದವರು. ರಾಮಮಿಶ್ರರು ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೂ, ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದರು. ಮೇಘನಾಥಸೂರಿ, ಗೋವಿಂದ ಭಗವಾನ್ ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರು ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನ್ವಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಂಶದವರು ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮಠಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವರು. ಪಿಳ್ಳೈ ಲೋಕಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲಕ ಹರಿದುಬಂದ ಪರಂಪರೆಗಳು, ಮನವಾಳ ಮಾಮುನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರೆದು, ಯತಿರಾಜಮಠ, ವಾನಮಾಮಲೈ ಮಠ, ಶ್ರೀರಂಗಜೀಯರ್ ಮಠ, ತಿರುಪತಿ ಜೀಯಂಗಾರರ ಮಠ ಮತ್ತಿತರ ಆಶ್ರಮಗಳು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೀ ಮತ್ತು ಶೋಳೀ ವಂಶಗಳು, ಮಂಡಯಂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆಜಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಿ ವಂಶಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. ಶೋಳೀಯರು ಮೂಲವಾಗಿ ಆಳ್ವಾರ್ ತಿರುನಗರಿಯಿಂದ ಬಂದ ಪರಶ್ಮಿಖಿಗಳು. ಐವತ್ತಿಬ್ಬರ್ ಎಂಬ ಮೇಲುಕೋಟೆಯ ಆಲಯ ಕೈಂಕರ್ಯಪರರಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಗಡವು ಸೇರಿದೆ. ಕೀಳ್ ನಾಟ್ಟಾರ್ ಅಂಬುದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಧಾರಿತವಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬುಡಕಟ್ಟು.

ಇಂದು ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತೀರ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಮಿಶ್ರಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಅಹಿತಕರ ಆಚಾರ ಹಾಗು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕುಟುಂಬ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನೆವದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ದುರಾಚಾರಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಕಲಿಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದ ಗುರುತು ಸಿಗುವುದು. ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನಗಳು ಆನುಶಂಗಿಕವಾಗಿವೆ. ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಪರಿಪಾಲನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೈತಿಕ ತಳಹದಿ ಕುಸಿದಂತೆಯೇ. ಆದು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ವಿವೇಕವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಂಪತ್ತು ಎಂಬ ನೀತಿಯಿಂದಲೇ ಸದ್ವಂಶೀಯ ಮಹನೀಯರಿಂದಲೇ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯಪಾದುಕಾಸೇವಕ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜ ದಾಸ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಿಚಾರ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಸ್ವಚ್ಛಂದಂ ಏ. ನರಸಿಂಹನ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹವು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗ್ರಂಥ. ಇದು ಸಕಲ ವೇದಗಳ ಸಾರವಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಗ್ರಂಥ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವೇದಾಂತಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹ ಎನ್ನದೆ ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನಸೂರಿಗಳು 'ತತ್ವದೀಪಿಕೆ' ಎಂಬ ಅದ್ಭುತವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನಸೂರಿಗಳು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಹೃದಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವದೀಪಿಕೆಯಿಂದಲೂ 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಮಹಾವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ: 'ಈ ಜೀವಾತ್ಮನು ಅನಾದಿಯಾದ ಅವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಸೇರಿಸಿದ ಪುಣ್ಯಪಾಪ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮಪ್ರವಾಹದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ, ತಿರ್ಯಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾವರಾತ್ಮಕವಾದ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ದೇಹಗಳ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆಯಾ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಉಂಟಾದ, ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದ ಸಂಸಾರದ ಭಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಆತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪ, ಸ್ವಭಾವ, ಇವನಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪ, ಸ್ವಭಾವ, ಅವನ ಉಪಾಸನೆ, ಅದರ ಫಲವಾದ ತನ್ನ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ಆವಿರ್ಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಳವಿಲ್ಲದ ಆನಂದವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲು ಹೊರಟಿರುವುದೇ ಎಲ್ಲ ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಗಳ ಸಮೂಹವು' ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಈ ಮಹಾವಾಕ್ಯದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ನಂತರ ಪ್ರಮಾಣಸಹಿತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ಶ್ರುತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಮೃತಿಗಳ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ ವಾಕ್ಯವೇ 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ಎಂಬುದು. ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಸದ್ವಿದ್ಯಾಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾಲಕರು ಶ್ವೇತಕೇತುವಿಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶದ ಉಪಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 'ಉತ ತಮಾದೇಶಂ..ಯೇನ ಅಶ್ರುತಂ ಶ್ರುತಂ ಭವತಿ...' ಹಾಗೂ 'ಸದೇವ ಸೋಮ್ಯೇದಮಗ್ರ ಆಸೀತ್...ತದೈಕ್ಷತ ಬಹುಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಜಾಯೇಯ' ಎಂಬ ಏಕವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸರ್ವವಿಜ್ಞಾನದ ಮತ್ತು ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕ ಸೃಷ್ಟಿ ವಾಕ್ಯಗಳೂ, ಪ್ರಕರಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಸನ್ಮೂಲಾ: ಸೋಮ್ಯೇಮಾ: ಸರ್ವಾ: ಪ್ರಜಾ: ಸದಾಯತನಾ: ಸತ್ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ:' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವೂ ಮತ್ತು ಸದ್ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಸಂಹಾರದಲ್ಲಿ 'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮಿದಮ್ ಸರ್ವಮ್ ತತ್ಸತ್ಯಮ್ ಸ ಆತ್ಮಾ ತತ್ತ್ವಮಸಿ ಶ್ವೇತಕೇತೋ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ವಾಕ್ಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ಸದ್ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಸಂಹಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ವಾಕ್ಯವು ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಉಪಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಉದಾಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂಬುದೂ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಉದಾಹರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಆರುವಿಧದ ತಾತ್ಪರ್ಯಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಉಪಕ್ರಮ, ಉಪಸಂಹಾರ, ಅಭ್ಯಾಸ, ಅಪೂರ್ವತೆ, ಫಲ, ಪ್ರಶಂಸಾವಾಕ್ಯಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಪಪತ್ತಿಗಳೊಡನೆ (ಸಕಾರಣವಾಗಿ) ನಿರೂಪಿಸುವುದೇ ತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯಮಾಡುವ ಲಿಂಗಗಳು. ಆಪಾತತ: ಜೀವ-ಬ್ರಹ್ಮರ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿರುವ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇತರ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರೂ ಸಹ ಈ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಶ್ರುತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ:

- ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವು ನಿರ್ವಿಶೇಷಪರವಲ್ಲ
- ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವು ಚೇತನಾಚೇತನಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ
- ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವು ಶರೀರಾತ್ಮಭಾವದಿಂದ ಹೇಳಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯದಿಂದಲ್ಲ
- ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಶಬ್ದಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ
- ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

- **ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪರಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಸರಿಯಲ್ಲ**
- **ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವು ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವು ಬ್ರಹ್ಮದ ಪ್ರಕಾರವೆಂಬುದನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ**

ಈಗ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಪ್ರಮಾಣಸಹಿತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

೧. ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವು ನಿರ್ವಿಶೇಷಪರವಲ್ಲ

ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಿಶೇಷಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು 'ತತ್' ಶಬ್ದದಿಂದ ತಿಳಿಯುವ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಪಕ್ರಮದ ಆರ್ಥವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿದರೆ 'ತತ್' ಶಬ್ದವು ಗುಣವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 'ತದೈಕ್ಷತ ಬಹುಸ್ಯಾಮ್', 'ಸನ್ಮೂಲಾ: ಸೋಮ್ಯ ಇಮಾ: ಸರ್ವಾ: ಪ್ರಜಾ: ಸದಾಯತನಾ: ಸತ್ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ:' ಎಂಬುವು ಸ್ವಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗುಣವಿಶಿಷ್ಟತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ ಮೊದಲಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಅನುಪ್ರವೇಶ, ನಾಮರೂಪವಿಭಾಗ ಮುಂತಾದವೂ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. 'ತತ್ಸಂಬನ್ಧಿತಯಾ ಪ್ರಕರಣಾಂತರನಿರ್ದಿಷ್ಟಾ: ಸರ್ವಜ್ಞತಾ ಸರ್ವಶಕ್ತಿತ್ವ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರತ್ವ ಸಮಾಭ್ಯಧಿಕನಿವೃತ್ತಿ ಸತ್ಯಕಾಮತ್ವ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪತ್ವ ಸರ್ವಾವಭಾಸಕತ್ವಾದಿ ಅನವಧಿಕ-ಅತಿಶಯ-ಅಸಂಖ್ಯೇಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಣಾ 'ಅಪಹತಪಾಪ್ಮಾ' ಇತ್ಯಾದ್ಯನೇಕ ವಾಕ್ಯಾವಗತ ನಿರಸ್ತನಿಖಿಲದೋಷತಾ' (ವೇ.ಸಂ.-೯) ಎಂದು ಸರ್ವಶಾಖಾಪ್ರತ್ಯಯ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಬೇರೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ವಾಕ್ಯಗಳು 'ಯ: ಸರ್ವಜ್ಞ: ಸರ್ವವಿತ್', 'ತಸ್ಯ ಭಾಸಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಭಾತಿ' ಮುಂತಾದವು. ಈ ಒಂದೊಂದು ಗುಣಗಳೂ ಮಿಗಿಲಿಲ್ಲದ್ದು, ಅತಿಶಯಿತವಾದುದು ಮತ್ತು ಎಣಿಕೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದುದೂ ಆಗಿದೆ. ದೋಷರಹಿತತ್ವವನ್ನು 'ಅಪಹತಪಾಪ್ಮಾ' ಮುಂತಾದವು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳೂ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಬೇರೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದುದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಸಮವೂ ಅಧಿಕವೂ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. 'ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವಿಕೆ' ಎಂಬ ಗುಣವು ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದರಿಂದ ಜಗತ್ಕಾರಣತ್ವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹೇಯ ಪ್ರತ್ಯನೀಕತ್ವವೂ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದೇ. ದೋಷವಿರುವುದಾದರೆ ಕರ್ಮವಶ್ಯತ್ವವು ಬರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳೂ ಜಗದೇಕಕಾರಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುವ 'ತತ್' ಶಬ್ದದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಿರ್ವಿಶೇಷಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುವ ಇತರ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.

೨. ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವು ಚೇತನಾಚೇತನಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ

ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವು ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ: 'ಏವಂ ಸಮಸ್ತಸ್ಯ ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕಸ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಸ್ಯ ಸದುಪಾದನತಾ ಸನ್ನಿಮಿತ್ತತಾ ಸದಾಧಾರತಾ ಸನ್ನಿಯಾಮ್ಯತಾ ಸಚ್ಛೇಷತಾದಿ ಸರ್ವಂ ಚ 'ಸನ್ಮೂಲಾ: ಸೋಮ್ಯೇಮಾ: ಸರ್ವಾ: ಪ್ರಜಾ: ಸದಾಯತನಾ: ಸತ್ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ:' ಇತ್ಯಾದಿನಾ ವಿಸ್ತರೇಣ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಭಾವಾದಿಮುಖೇನ 'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ತತ್ಸತ್ಯಮ್' ಇತಿ ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯ ಜಗತ: ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವಮೇವ ಸತ್ಯಮಿತಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ, ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯ ಜಗತ: ಸ ಏವ ಆತ್ಮಾ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಚ ಜಗತ್ ತಸ್ಯ ಶರೀರಮ್ । ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಂ ಶಬ್ದವಾಚ್ಯಮಪಿ ಜೀವಪ್ರಕಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವೇತಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತಂ 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ಇತಿ ಜೀವವಿಶೇಷೇ ಉಪಸಂಹೃತಮ್' ಎಂಬುದಾಗಿ. ಎಂದರೆ ಈ ಸಮಸ್ತ ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಸತ್ ಶಬ್ದವಾಚ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಉಪಾದಾನಕಾರಣವೂ, ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣವೂ, ಆಧಾರವೂ ಆಗಿ, ಆದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡುವುದಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆದಕ್ಕೆ ಶೇಷಭೂತವಾದುದು ಎಂಬುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ, 'ಎಲೈ ಸೋಮ್ಯನೇ, ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ ಎಂಬುದರಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಸತ್ ಅನ್ನೇ ಆಶ್ರಯವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿ, ಸತ್ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತವೆ' ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ ಭಾವವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ 'ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಇದನ್ನು ಆತ್ಮವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿವೆ, ಇದು ಸತ್ಯವು' ಎಂದು ಈ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತೂ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವೆಂಬುದೇ ಸತ್ಯವು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಮಾಡಿ, 'ಈ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಅವನೇ ಆತ್ಮನು, ಈ ಸಕಲ ಜಗತ್ತೂ ಸಹ ಅವನ ಶರೀರವು, ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ವಮ್ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವವನೂ ಸಹ ಜೀವನನ್ನು ಪ್ರಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮವೇ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವೇ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿದುದು 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಜೀವವಿಶೇಷನಲ್ಲಿ ಉಪಸಂಹಾರಮಾಡಲಾಗಿದೆ' ಎಂದು.

ಇಲ್ಲಿ 'ಸನ್ಮೂಲಾ:...' ಎಂಬುದರ ಆರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸನ್ಮೂಲಾ: ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಮೂಲ' ಶಬ್ದದ ಆರ್ಥವನ್ನು 'ಸದುಪಾದಾನತಾ ಸನ್ನಿಮಿತ್ತತಾ' ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಸದಾಯತನಾ:' ಎಂಬುದರ ಆರ್ಥ 'ಸದಾಧಾರತಾ' ಎಂಬುದು. ಈ ಧಾರಕತ್ವವು ನಿಯಮನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ 'ಸನ್ನಿಯಾಮ್ಯತಾ' ಎಂದೂ ಆರ್ಥ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಶೇಷತ್ವವೂ ಆರ್ಥಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶೇಷತ್ವವು ಶರೀರವಾಗುವುದರ ಮೂಲಕವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಶರೀರವೆಂದರೆ ಶೇಷವಾಗಿ, ಧಾರ್ಯವಾಗಿ, ನಿಯಾಮ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ ಆದ್ದರಿಂದ. 'ಕಾರ್ಯಕಾರಣಾದಿಮುಖೇನ' ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಆದಿ' ಎಂಬುದರಿಂದ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಸದಾಧಾರತ್ವವೇ ಮುಂತಾದವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವೆಂಬುದೇ ಸತ್ಯವು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವುದು. ಧಾರಕತ್ವವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಶರೀರಾತ್ಮಭಾವವು ಫಲಿಸುವುದು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಭಾವದಿಂದಲೂ ಇದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಸ್ವರೂಪಮಾತ್ರವೇ ಕಾರಣವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದೇ ಕಾರಣವಾದುದರಿಂದ. 'ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವಮೇವ' ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಏವ' ಎಂಬುದರಿಂದ ತಾನೂ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವೇ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು.

'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮ್' ಎಂದರೆ 'ಏತದಾತ್ಮಕಮ್' ಎಂದು. ಎಂದರೆ ಈ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಶರೀರವಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ 'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮ್ ಇದಂ ಸರ್ವಮ್...ಸ ಆತ್ಮಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು 'ರಾಮಾನುಜಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪೂರ್ವಜಂ ಚ' ಎಂಬಂತೆ. 'ಆತ್ಮ' ಶಬ್ದದಿಂದ ಈ ಸಕಲ ಜಗತ್ತೂ ಅವನ ಶರೀರವು ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. 'ಇವನ ತಂದೆ ಇವನು' ಎಂದಾಗ ತಂದೆಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿಗೆ ಪುತ್ರತ್ವವು ತಾನೇ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲ ಹಾಗೆ.

'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮ್' ಎಂಬುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ಎಂದು ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದಿಂದ ಜೀವವಿಶೇಷನಲ್ಲಿ ಉಪಸಂಹಾರಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೩. ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವು ಶರೀರಾತ್ಮಭಾವದಿಂದ ಹೇಳಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯದಿಂದಲ್ಲ

'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮ್ ಇದಂ ಸರ್ವಮ್' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚೇತನಾಚೇತನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು 'ಇದಂ ಸರ್ವಮ್' ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇವನು ಆತ್ಮನು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಎಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರ್ಥವು. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆಶಂಕೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ:

೧. ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮ ಶಬ್ದವು 'ಘಟವು ಮೃದಾತ್ಮಕವಾದುದು' ಎಂಬಂತೆ ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯವನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತತ್ತ್ವಮಸಿ ಎಂಬ ಉಪಸಂಹಾರವೂ ಸಹ ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯವೇ ಆಗುವುದು.

೨. 'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮಿದಂ ಸರ್ವಮ್' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅಚಿತ್ತಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೂ ಐಕ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜೀವನಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೂ ಐಕ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅನುವಾದವಲ್ಲವು.

ಈ ಆಶಂಕೆಗಳ ಹೀಗೆ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆ:

ಇಲ್ಲಿ 'ಇದಂ ಸರ್ವಮ್' ಎಂಬುದರಿಂದ ಚೇತನಾಚೇತನ ಪ್ರಪಂಚವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ 'ಅಚೇತನ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದ ಐಕ್ಯ' ಎಂಬ ಶಂಕೆಯು ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 'ಸರ್ವ' ಶಬ್ದವು ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮಾಣಾಂತರದಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಎಲ್ಲ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಾತ್ಮಕವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಚಿದಾತ್ಮಕಮಾತ್ರವೆಂದರೆ 'ಸರ್ವ' ಶಬ್ದದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುವುದು. ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ 'ಇದಂ ಸರ್ವಮ್ ಅಸೃಜತ' ಎಂದಾರಂಭಿಸಿ 'ಸಚ್ಚತ್ಯಚ್ಚಾಭವತ್', 'ವಿಜ್ಞಾನಂಚಾವಿಜ್ಞಾನಂಚ' ಎಂಬುದಾಗಿ 'ಇದಂ ಸರ್ವಮ್' ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಜಗತ್ತು ಚೇತನಾಚೇತನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ. ಇಲ್ಲಿ 'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮ್' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಉದ್ದೇಶ್ಯವೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚವೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಎರಡನೆಯ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆ, 'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮಿದಂ ಸರ್ವಮಿತಿ ಚೇತನಾಚೇತನ ಪ್ರಪಂಚಮ್ ಇದಂ ಸರ್ವಮ್ ಇತಿ ನಿರ್ದಿಶ್ಯ ತಸ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಸ್ಯ ಏಷ ಆತ್ಮಾ ಇತಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತ: । ಪ್ರಪಂಚೋದ್ದೇಶೇನ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವಮ್ ಇತ್ಯರ್ಥ:' ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಈಗ ಆತ್ಮ ಶಬ್ದವು ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೆಂಬ ಶಂಕೆಯು ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ಅತ: ಸರ್ವಸ್ಯ ಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುನೋ ಬ್ರಹ್ಮಶರೀರತ್ವಾತ್ ಸರ್ವಶರೀರಂ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರಂ ಸರ್ವೈ: ಶಬ್ದೈ: ಬ್ರಹ್ಮೈವಾಭಿಧೀಯತ ಇತಿ ತತ್-ತ್ವಮ್ ಇತಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇನ ಜೀವಶರೀರತಯಾ ಜೀವಪ್ರಕಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವಾಭಿಹಿತಮ್' ಎಂಬುದಾಗಿ. ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮದ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪತ್ವವೇ ಮುಂತಾದವು ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಅಚೇತನಕ್ಕೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೂ ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅಚೇತನವು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧವು. ಜೀವನಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೂ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಜೀವನು ಕರ್ಮವಶ್ಯನಾದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪವೇ ಮುಂತಾದುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವು. ಈ ವಿರೋಧವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಶರೀರಾತ್ಮಭಾವವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಈ 'ಐತದಾತ್ಮ್ಯಮಿದಮ್' ಎಂಬ ಶ್ರುತಿಯ ಅರ್ಥಾಪತ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವು. ಏಕೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮದ ಆತ್ಮತ್ವವೂ, ಜಗತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದ ಶರೀರವಾಗಿ ಇರುವಿಕೆಯೂ ಕಂಠೋಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವಿಶೇಷವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶ್ರುತಿಗಳಾವುವೆಂದರೆ, 'ಅಂತ: ಪ್ರವಿಷ್ಟ: ಶಾಸ್ತಾ ಜನಾನಾಂ ಸರ್ವಾತ್ಮಾ, ಮೊದಲಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ 'ಸರ್ವಾತ್ಮಾ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಆತ್ಮತ್ವವು ಪ್ರಶಾಸನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 'ಅಂತ: ಪ್ರವಿಷ್ಟ:' ಎಂಬುದರಿಂದ ಇದು ಲೋಕದ ರಾಜರುಗಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶಾಸನವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

'ಶಾಸ್ತಾ' ಎಂಬುದರಿಂದ ಆಕಾಶವೇ ಮುಂತಾದುವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತ:ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಪ್ರಶಾಸನಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಂದು ಅರ್ಥವು. ನಂತರ ಆತ್ಮತ್ವ, ಶರೀರತ್ವವು ಕಂಠೋಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರುತಿಗಳು, 'ಯ ಆತ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠನ್...' ಮುಂತಾದವು. ಹೀಗೆ ಶರೀರಾತ್ಮಭಾವದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವವು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

೪. ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಶಬ್ದಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ

ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ: 'ತ್ವಂ' ಎಂಬುದರಿಂದ ಮೊದಲು ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಧಿಷ್ಠಾತೃವಾಗಿ ಯಾರು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟನೋ ಅವನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಶರೀರವಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಕಾರಭೂತನಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಪರ್ಯಂತನು. ಆದ್ದರಿಂದ 'ತ್ವಂ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಆ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು. 'ಅನೇನ ಜೀವೇನ ಆತ್ಮನಾ ಅನುಪ್ರವಿಶ್ಯ ನಾಮರೂಪೇ ವ್ಯಾಕರವಾಣಿ' ಎಂಬುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕನಾದುದರಿಂದಲೇ ಶರೀರಿಯಾದ ಜೀವನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಹೊಂದುವುದಾಗುತ್ತದೆ. ತತ್-ತ್ವಮ್ ಎಂದು ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎರಡು ಪದಗಳಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ವಾಚ್ಯವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ 'ತತ್' ಎಂಬ ಪದವು ಜಗತ್ಕಾರಣಭೂತನೂ, ಎಲ್ಲ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳನ್ನುಳ್ಳವನೂ, ದೋಷಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲದವನೂ, ವಿಕಾರರಹಿತನೂ ಆದವನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. 'ತ್ವಮ್' ಎಂಬುವುದೂ ಸಹ ಆದೇ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಜೀವನಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ, ಶರೀರವನ್ನುಳ್ಳ ಜೀವನನ್ನು ಪ್ರಕಾರವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದುವೇ ಹೀಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತ ಭೇದದಿಂದ ಒಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ 'ತತ್' ಮತ್ತು 'ತ್ವಮ್' ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳಿಗೂ ವೃತ್ತಿಯು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮದ ದೋಷರಹಿತತ್ವವೂ, ವಿಕಾರರಹಿತತ್ವವೂ, ಎಲ್ಲ ಮಂಗಳಗುಣಗಳಿಗೆ ಆಕರವಾಗಿರುವಿಕೆಯೂ, ಜಗತ್ಕಾರಣತ್ವವೂ ಸಹ ಬಾಧಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವು.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಇದನ್ನೇ ಹೀಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ, 'ಅಶ್ರುತವೇದಾಂತಾ: ಪುರುಷಾ: ಸರ್ವೇ ಪದಾರ್ಥಾ: ಸರ್ವೇ ಜೀವಾತ್ಮಾನಶ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕಾ ಇತಿ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ । ಸರ್ವ ಶಬ್ದಾನಾಂ ಚ ಕೇವಲೇಷು ತತ್ತತ್ಪದಾರ್ಥೇಷು ವಾಚ್ಯೈಕದೇಶೇಷು ವಾಚ್ಯ ಪರ್ಯವಸಾನಮ್ ಮನ್ಯಂತೇ । ಇದಾನೀಮ್ ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಶ್ರವಣೇನ ಬ್ರಹ್ಮಕಾರ್ಯತಯಾ ತದಂತರ್ಯಾಮಿತಯಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕತ್ವಮ್ ಸರ್ವಶಬ್ದಾನಾಮ್ ತತ್ತತ್ಪ್ರಕಾರಸಂಸ್ಥಿತ ಬ್ರಹ್ಮವಾಚಿತ್ವಮ್ ಚ ಜಾನಂತಿ... ವೇದಾಂತ ಶ್ರವಣೇನ ಚ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ: ಪೂರ್ಯತೇ' ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಹಾಗಾದರೆ 'ಹಸು' ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಎಂಬ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯು ಬಾಧಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳೂ ಅಚೇತನವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಾನೇ 'ನಾಮ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು. ವೇದಾಂತಶ್ರವಣದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದಿಂದ ಉಪಸಂಹಾರ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ ಅವುಗಳ ಪರ್ಯವಸಾಯಿತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಶರೀರವಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವನು ಪೃಥಕ್ಕಾದ ಸಿದ್ಧಿ, ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನರ್ಹನೆಂದರ್ಥವು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತ ಭೇದದಿಂದ ಒಂದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವ ಪರಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆಯ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯಗಳು ಹೇಳುವ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವೇ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಉಂಟಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅವಿದ್ಯೆಗೆ ಆಶ್ರಯತ್ವವೇ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಮತ್ತು ಶಬ್ದಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತವಾದರೆ, ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತವಾಗಿಯೇ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಶಬ್ದಗಳೂ ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತವಾಗಿಯೇ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತವಾದುದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದಿರುವುದು ವೇದಾಂತಶ್ರವಣವೆಂಬ ಸಾಧನವು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರಿಂದಲ್ಲವು. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಗಂಧವು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಗಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ ಆದರೆ ಗಂಧವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದಾಂತಶ್ರವಣವೆಂಬ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳೂ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮಪರ್ಯಂತವೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

೫. ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕು

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಂಜಸವಾದುದು ಮತ್ತು ದೋಷದೂರವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೊದಲು ಘಟಕಶ್ರುತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಭೇದಶ್ರುತಿಗಳಿಗೂ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಘಟಕಶ್ರುತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಯ: ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ತಿಷ್ಠನ್...' ಮತ್ತು 'ಯ: ಆತ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠನ್...' ಎಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮೊದಲಿಗೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಇವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಣ್ವ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಂದಿನ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳು. ಈ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅಚಿತ್ತು ಮತ್ತು ಜೀವರುಗಳ ಅಂತರ್ಯಾಮಿತ್ವವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡು ಶಾಖೆಗಳ ವಾಕ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವುದು 'ಉಭಯೇಪಿ ಭೇದೇನ ಏನಮಧೀಯತೇ' ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಕ್ಕೂ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ನಂತರ 'ಯ: ಪೃಥಿವೀಮಂತರೇ ಸಂಚರನ್' ಮೊದಲಾಗಿ 'ಯ: ಅಕ್ಷರಮಂತರೇ ಸಂಚರನ್', 'ಯ: ಮೃತ್ಯುಮಂತರೇ ಸಂಚರನ್...ಏಷ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ ಅಪಹತಪಾಪ್ಮಾ ದಿವ್ಯೋ ದೇವ ಏಕೋ ನಾರಾಯಣ:' ಎಂಬ ಸುಬಾಲೋಪನಿಷತ್ತಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮನು ಮತ್ತು 'ಮೃತ್ಯು' ಎಂದರೆ ತಮ:ಶಬ್ದವಾಚ್ಯವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯು. ಇದರಿಂದ ಕಾರಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಲು ಮತ್ತು ದೇವತಾವಿಶೇಷವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಸಹ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಈ ಶ್ರುತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಅಂತರ್ಯಾಮೀ ಅಮೃತ:' ಎಂಬುದೂ, 'ಅಪಹತಪಾಪ್ಮಾ' ಎಂಬುದೂ ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ದೋಷದ ಗಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ 'ದ್ವಾಸುಪರ್ಣಾ ಸಯುಜಾ ಸಖಾಯಾ' ಎಂಬ ಶ್ರುತಿಯೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ 'ಅಂತ: ಪ್ರವಿಷ್ಟ: ಶಾಸ್ತಾ ಜನಾನಾಂ ಸರ್ವಾತ್ಮಾ', 'ತತ್ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ತದೇವಾನುಪ್ರಾವಿಶತ್', 'ಸತ್ಯಂ ಚಾನೃತಂ ಚ ಸತ್ಯಮಭವತ್', 'ಅನೇನ ಜೀವೇನಾತ್ಮನಾ' ಮುಂತಾದ ಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಅಂತ: ಪ್ರವಿಷ್ಟ:...' ಎಂಬುದೂ ಘಟಕಶ್ರುತಿಯೇ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಸರ್ವಾತ್ಮತ್ವವು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯದಿಂದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. 'ತತ್ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ...' ಎಂಬುದು ಆಯಾ ಶಬ್ದವಾಚ್ಯತ್ವವು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯದಿಂದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ದೋಷಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು 'ಸತ್ಯಂ ಚಾನೃತಂ ಚ ಸತ್ಯಮಭವತ್' ಎಂಬುದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ ಮತ್ತು ಅಚಿತ್ತನ್ನು ಅನುಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮವು ಚಿತ್-ಶಬ್ದವಾಚ್ಯವೂ, ಅಚಿತ್-ಶಬ್ದವಾಚ್ಯವೂ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು 'ಸತ್ಯಮಭವತ್' - ಎಂದರೆ ಯಾವ ದೋಷವಿಲ್ಲದ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಇದ್ದಿತು ಎಂದು ಅರ್ಥವು. ನಾಮರೂಪವ್ಯಾಕರಣಶ್ರುತಿಯೂ ಸಹ ಘಟಕಶ್ರುತಿಯೇ ಆದ್ದರಿಂದ 'ಅನೇನ ಜೀವೇನ..' ಎಂಬ ಉದಾಹರಣೆಯು. 'ಜೀವೇನ' ಎಂಬ ನಿರ್ದೇಶವು ಅನುಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಆದುದು ಎಂಬುದು ಹಿಂದಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವು.

ನಂತರ ಭೇದಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಪೃಥಗಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರೇರಿತಾರಂ ಚ ಮತ್ವಾ', 'ಭೋಕ್ತಾ ಭೋಗ್ಯಂ ಪ್ರೇರಿತಾರಂ ಚ ಮತ್ವಾ', 'ನಿತ್ಯೋ ನಿತ್ಯಾನಾಂ ಚೇತನಶ್ಚೇತನಾನಾಂ', 'ಪ್ರಧಾನಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಪತಿರ್ಗುಣೇಶ:', 'ಜ್ಞಾಜ್ಞೌ ದ್ವಾವಜೌ ಈಶನೀಶೌ' ಮುಂತಾದ ನೂರಾರು ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಆತ್ಮವೆಂಬುದೂ, ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮದ ಶರೀರವೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮರುಗಳ ನಿತ್ಯತ್ವ, ಬಹುತ್ವ ಇವುಗಳೂ 'ನಿತ್ಯೋನಿತ್ಯಾನಾಂ...' ಎಂಬುವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

'ಭೋಕ್ತಾ ಭೋಗ್ಯಂ ಪ್ರೇರಿತಾರಂ ಚ ಮತ್ವಾ' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಬ್ರಹ್ಮವು ಭೋಕ್ತಾವಾದ ಚಿತ್ತಿಗೆ ಆತ್ಮವೆಂದೂ, ಭೋಗ್ಯವಾದ ಅಚಿತ್ತಿಗೆ ಆತ್ಮವೇಂದೂ ಹಾಗೂ ತನ್ನದೇ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇರಿತಾ ಎಂದೂ ಹೀಗೆ ಮೂರು ವಿಧದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲವೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಇದೇ ಬ್ರಹ್ಮವು' ಎಂಬ ಅರ್ಥವು. ನಂತರ ಉಪಬೃಂಹಣಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ: 'ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ಶರೀರಂ ತೇ ಸ್ಥೈರ್ಯಂ ತೇ ವಸುಧಾತಲಂ', 'ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ಸೃಜ್ಯತೇ ಯೇನ...ತತ್ಸರ್ವಂ ವೈ ಹರೇಸ್ತನು:', 'ಅಹಮಾತ್ಮಾ ಗುಡಾಕೇಶ ಸರ್ವಭೂತಾಶಯಸ್ಥಿತ:', 'ಸರ್ವಸ್ಯ ಚಾಹಂ ಹೃದಿ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟ:' ಮುಂತಾಗಿ.

'ಸ್ಥೈರ್ಯಂ ತೇ ವಸುಧಾತಲಮ್' ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಸ್ವಭಾವವೂ ನಿನ್ನ ಅಧೀನವಾದುದೇ ಎಂದರ್ಥವು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ ಭಾವದಿಂದಾದುದರಿಂದ ಲಾಕ್ಷಣಿಕವು. 'ಆಗ್ನಿ:ಕೋಪ: ಪ್ರಸಾದಸ್ತೇ ಸೋಮ:' ಇತ್ಯಾದಿ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಹ ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವದಧೀನವಾದುದೆಂದೇ ಅರ್ಥವು. 'ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಜೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ರುದ್ರಶ್ಚ ಕ್ರೋಧಸಂಭವ:' ಇವುಗಳಿಂದ ದೇವತಾವಿಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ ಕ್ರೋಧ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಧೀನವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋsಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀತ್' ಮುಂತಾದುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣಭಾವದಿಂದ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ ನೋಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಸ್ಥೈರ್ಯಂ ತೇ ವಸುಧಾತಲಮ್' ಮುಂತಾದ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಭಗವದಧೀನವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. 'ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ಸೃಜ್ಯತೇ...' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಕಲಕಾರ್ಯವರ್ಗದ ಕಾರಣವೂ ಆಯಾ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಎಂದು ಅರ್ಥವು. 'ಅಹಮಾತ್ಮಾ ಗುಡಾಕೇಶ...' ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಆತ್ಮಾ' ಎಂಬುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಶರೀರವೆಂಬ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. 'ಸರ್ವಸ್ಯ ಚಾಹಂ' ಎಂಬುದೂ ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮದ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿತ್ವವನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 'ಹೃದಿ ಹ್ಯಯಮಾತ್ಮಾ' ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಜೀವನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವವನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಜೀವನ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವವನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ-ಶರೀರಭಾವವು ಸಿದ್ಧವಾದರೂ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಶರೀರವು ಶರೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪದಾರ್ಥವೆನಿಸುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸರ್ಗಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಧರ್ಮಸಾಂಕರ್ಯವು ಶರೀರ–ಶರೀರಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶರೀರ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಂತೆಯೇ ತನು, ಅಂಶ ಮುಂತಾದವೂ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶರೀರವನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಚೇತನಾಚೇತನಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳಿಂದಲೂ ಮುಖ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ: 'ಪರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣ: ಸರ್ವಸ್ಯ ಆತ್ಮತ್ವಾವಗಮಾತ್ ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕಸ್ಯ ವಸ್ತುನ: ತಚ್ಛರೀರತ್ವಾವಗಮಾಚ್ಚ ಶರೀರಸ್ಯ ಶರೀರಿಣಂ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಕಾರತಯೈವ ಪದಾರ್ಥತ್ವಾತ್, ಶರೀರ–ಶರೀರಿಣೋಶ್ಚ ಧರ್ಮಭೇದೇಪಿ ತಯೋರಸಂಕರಾತ್ ಸರ್ವಶರೀರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವೈಭವಂ ಪ್ರತಿಪಾದಯದ್ಭಿ: ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಾದಿಭಿ: ಮುಖ್ಯವೃತ್ತೈ: ಸರ್ವಚೇತನಾಚೇತನ ಪ್ರಕಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವಾಭಿ ಧೀಯತೇ' ಎಂಬುದಾಗಿ.

೬. ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪರಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಸರಿಯಲ್ಲ

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತತ್–ತ್ವಮಸಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ: 'ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಂ ಹಿ ದ್ವಯೋ: ಪದಯೋ: ಪ್ರಾಕಾರದ್ವಯಮುಖೇನ ಏಕಾರ್ಥನಿಷ್ಠತ್ವಮ್ । ತಸ್ಯ ಚ ಏತಸ್ಮಿನ್ ಪಕ್ಷೇ ಮುಖ್ಯತಾ । ತಥಾ ಹಿ । ತತ್–ತ್ವಮ್ ಇತಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇ ತತ್ ಇತ್ಯನೇನ ಜಗತ್ಕಾರಣಂ ಸರ್ವಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಕರಂ ನಿರವದ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮೋಚ್ಯತೇ । ತ್ವಮ್ ಇತಿ ಚ ಚೇತನಸಮಾನಾಧಿಕರಣವೃತ್ತೇನ ಜೀವಾಂತರ್ಯಾಮಿರೂಪಿ ತಚ್ಛರೀರಂ ತದಾತ್ಮತಯಾ ಅವಸ್ಥಿತಂ ತತ್ಪ್ರಕಾರಂ ಬ್ರಹ್ಮೋಚ್ಯತೇ । ಇತರೇಷು ಪಕ್ಷೇಷು ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಹಾನಿ: ಬ್ರಹ್ಮಣ: ಸದೋಷತಾ ಚ ಸ್ಯಾತ್ ।' ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಎಂದರೆ, 'ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವೆಂಬುದು ಎರಡು ಪದಗಳು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಆದುವೇ ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ 'ತತ್–ತ್ವಮ್' ಎಂಬ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದಲ್ಲಿ 'ತತ್' ಎಂಬುದರಿಂದ ಜಗತ್ಕಾರಣವೂ, ಎಲ್ಲ ಮಂಗಳಗುಣಗಳ ಗಣಿಯಾದುದೂ, ದೋಷದೂರವಾದುದೂ ಆದ ಬ್ರಹ್ಮವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 'ತ್ವಮ್' ಎಂಬುದರಿಂದ ಚೇತನನ ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವನಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಜೀವನನ್ನು ಶರೀರವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಜೀವನಿಗೆ ಆತ್ಮನಾಗಿದ್ದು ಜೀವನನ್ನು ಪ್ರಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದ ಹಾನಿಯೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ದೋಷವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು.

ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ದೋಷರಹಿತತ್ವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ.

೧. ಕಾರಣತ್ವಕ್ಕೆ ಶಂಕೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದೋಷವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಶೋಧಕವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ನಿರವದ್ಯಂ' (ದೋಷದೂರವಾದುದು) ಎಂಬುದಾಗಿ.

೨. 'ತ್ವಮ್' ಶಬ್ದವು ಜೀವನ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯೆಂದರೆ ಲಕ್ಷಣೆಯಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು 'ಜೀವನನ್ನು ಶರೀರವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೩. ಜೀವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದರೂ ಶರೀರವಾಗಿ ಹೊಂದಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವೇಕೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ಜೀವನನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದು' ಎಂದು.

ಈಗ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಅಮುಖ್ಯತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೇ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬುವ (ಶಂಕರರ) ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಹಾನಿಯೂ ಮತ್ತು ಅವಿದ್ಯೆಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವುದೆಂಬ ದೋಷವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು.

೨. ಎರಡನೆಯ ಭಾಸ್ಕರರ ಮತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೇ 'ತತ್' ಶಬ್ದದಿಂದ ತಿಳಿಯುವ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಜ್ಞತ್ವ ಮುಂತಾದವು ಉಂಟಾಗುವುವು. ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರಿಂದ 'ತ್ವಮ್' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಜೀವತ್ವವನ್ನು ಹೇಳದೇ 'ವಸ್ತುಮಾತ್ರ' ಎಂದರೆ ಅಭಿಮುಖನಾದ ಚೇತನನೆಂಬ ರೂಪವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿನಿಮಿತ್ತವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುವುದು. ತನಗಭಿಮುಖನಾದ ಚೇತನನೇ ತಾನೇ 'ತ್ವಮ್' ಶಬ್ದದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು? ಈ ಅಭಿಮುಖ್ಯವೂ ಶ್ವೇತಕೇತುವೆಂಬ ಜೀವವಿಶಿಷ್ಟನಾದವನೇ ಹೊರತು ವಸ್ತುಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದ ಹಾನಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ದೋಷವೂ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೩. ಮುರನೆಯ ಯಾದವಪ್ರಕಾಶರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವೇ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ 'ತತ್' ಶಬ್ದದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು ಈಶ್ವರನು. ಬ್ರಹ್ಮದ ಅಂಶವಾದ ಜೀವ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರರಿಗೆ 'ಘಟ, ಶರಾವೆ' ಎಂಬಂತೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ ಹೇಳಲಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ 'ತತ್' ಶಬ್ದವು ಸನ್ಮಾತ್ರವು ಎಂದರೆ, ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವೇ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಕನನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, ಘಟವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಣ್ಣುಮಾತ್ರವೆಂಬಂತೆ, ಸನ್ಮಾತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದುದರಿಂದ, 'ತತ್' ಪದದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವುದು. 'ಸನ್ಮಾತ್ರ'ವೆಂದರೆ 'ಸತ್' ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ 'ಮಾತ್ರ' ಎಂಬುದರಿಂದ 'ತದ್ಭೈಕ್ಷತ' ಮೊದಲಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಸಾರ್ವಜ್ಞಾದಿ ವಿರೋಧವಾಗುವುದು. 'ತತ್' ಶಬ್ದವು ಈಶ್ವರಪರವೆಂದರೆ, ಆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು 'ತ್ವಮ್' ಪದಕ್ಕೆ ವಸ್ತುಮಾತ್ರವೆಂದರೆ, ಸ್ವಾಭಿಮುಖಚೇತನರೂಪವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತವು ನಾಶವಾಗಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಹಾನಿಯೂ ದೋಷವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು.

೭. ತತ್ತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವು ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವು ಬ್ರಹ್ಮದ ಪ್ರಕಾರವೆಂಬುದನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ನಂತರ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ: 'ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಏವಮ್ ಅವಸ್ಥಿತಮ್' (ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಹೀಗೆ ಇದ್ದಿತು) ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಏವಮ್' ಶಬ್ದದಿಂದ ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ವಿಚಿತ್ರ ಚೇತನಾಚೇತನಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಸದ್ಭಾವವು. ಹಾಗೆಯೇ 'ಬಹುಸ್ಯಾಮ್, ಪ್ರಜಾಯೇಯ' (ಅನೇಕವಾಗುವೆನು ಹುಟ್ಟುವೆನು') ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಕೂಡುವುದು. ಕಾರಣವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕರೂಪವಾಗಿ ಇರುವ ಈಶ್ವರನಿಗೇ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿ (ಅಸಾಧಾರಣರೂಪವಾಗಿ) ಚಿದಚಿತ್ತಾದ ವಸ್ತುವೆಲ್ಲವೂ ಇದ್ದಿತು ಎಂದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: 'ಆದರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ದಂಡವೇ ಮೊದಲಾದವು ಮತ್ತೊಂದು ದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವಾಗ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ (ಉಳ್ಳ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ) ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು, ದಂಡೀ, ಕುಂಡಲೀ ಎಂಬಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೋತ್ವವೇ ಮೊದಲಾದುವಂತೆ ಚೇತನಾಚೇತನವೆಂಬ ದ್ರವ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಈಶ್ವರನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆ: ಹಸು, ಕುದುರೆ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಭೂತಸಂಘಾತರೂಪದ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ 'ದೇವದತ್ತನೆಂಬ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದನು ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ', 'ಯಜ್ಞದತ್ತನೆಂಬ ಹಸು ಹುಟ್ಟಿತು ಪಾಪಕರ್ಮಗಳಿಂದ', 'ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಚೇತನನು ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷದಿಂದ ದೇವನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು' ಎಂಬುದಾಗಿ ದೇವನೇ ಮೊದಲಾದ ಶರೀರಗಳಿಗೆ ಚೇತನನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವಂತೆ ಲೋಕವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, 'ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಏಕತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ (ಸತ್ ಒಂದೇ ಇದ್ದಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ) ಮತ್ತು 'ಯತ: ಪ್ರಧಾನಪುರುಷೌ' ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮತ್ತು ಪುರುಷರೂ ಉಂಟಾದರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಆಗ ಶರೀರ–ಶರೀರಿ ಭಾವವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದ್ರವ್ಯ ಒಂದೇ ಇದ್ದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಲು, 'ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಏವಮ್ ಅವಸ್ಥಿತಮ್' ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಏವಮ್' ಎಂಬುದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಶೇಷಣಗಳು ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೋ ಅವುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ:

– ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣತ್ವವು ನಿಮಿತ್ತತ್ವಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು

– ಹಾಗೆಯೇ ಉಪಾದಾನತ್ವವು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸ್ವರೂಪವು ಉಪಪನ್ನವಾಗದುದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ–ಪುರುಷರುಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು

– 'ಕಾರಣವಾಗಿರುವಿಕೆ' ಮತ್ತು 'ಒಂದೇ ಇದ್ದಿತು' ಎಂಬುದೂ ಸಹ ಕಾರಣತ್ವಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದಲ್ಲವು

ಆದ್ದರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲೂ ಸಹ ಚಿದಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮವು ಇದ್ದಿತು ಎಂದು 'ಬ್ರಹ್ಮೈವ' ಎಂಬುದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 'ಏವಮ್ ಅವಸ್ಥಿತಮ್' ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಏವಮ್' ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವಾದ 'ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿಯುವುದು. 'ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ', 'ವ್ಯಕ್ತಂ ವಿಷ್ಣು: ತಥಾವ್ಯಕ್ತಂ', 'ಜ್ಯೋತೀಂಷಿ ವಿಷ್ಣು:' ಮುಂತಾದ ನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ 'ಏವಮ್' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು. 'ವ್ಯಕ್ತವಾದುದೂ ವಿಷ್ಣುವು' ಎಂಬುದು 'ಏವಮ್' ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವಾದ 'ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಯಾ ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೇತನಾಚೇತನಗಳ ಸದ್ಭಾವವು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 'ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಸದ್ಭಾವವು' ಎಂಬುದರಿಂದ ಏಕತ್ವವೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಾಮ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಶೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಿಕೆಯೇ ಏಕತ್ವವೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವು. ನಾಮ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಸ್ಥೂಲದಶೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ 'ಬಹುತ್ವ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಅರ್ಥವು.

ಇದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕವಾಗುವಿಕೆಯು ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಆದ್ವಾರಕವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅವಿಕಾರಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿದಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದಕ್ಕೇ ಬಹುತ್ವವು (ಅನೇಕವಾಗುವಿಕೆ) ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಾಮರೂಪವಿಲ್ಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏಕತ್ವವೂ. ಆದ್ವಾರಕವು ಉಪಪನ್ನವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವಿಶಿಷ್ಟತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪುರುಷರಿಗೆ ಅಜತ್ವ, ನಿತ್ಯತ್ವ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಶ್ರುತಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವೂ, ಮಾಡದಿರುವ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲಭೋಗವೂ (ಅಕೃತಾಭ್ಯಾಗಮ) ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲದ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯೂ (ಕೃತ ವಿಪ್ರಣಾಶ) ಉಂಟಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕವಾಗುವಿಕೆ ಎಂಬುವುದು ಸದ್ವಾರಕವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥವು ಸರಿಹೊಂದುವುದು.

ಹಾಗಾದರೆ ಕಾರ್ಯವೂ ಕಾರಣವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಹೇಗೆ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಆಶಂಕೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಚಿದಚಿತ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದವು, ಎಂದರೆ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧವಾದ ಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದವು ಎಂದು. ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಸ್ತುವು ಒಂದೇ ಇದ್ದಿತು. ಅದೇ ಎರಡು ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾರಣವು ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದಿತು ಎಂಬುದು ಸರಿಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನವು.

ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಯು ದಂಡ, ಕುಂಡಲವೇ ಮೊದಲಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇರಲಾರವು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಉಪಪನ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ:

ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರ ಮೂಲಕ, ಎಂದರೆ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು.

ಮತ್ತೆ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು 'ಏವಮ್' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು. ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧ ವಿಶೇಷಣದಿಂದ ಆಯಾ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಹದು ಜಾತಿಗುಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಘಟ, ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಮೂಲಕ ಆಯಾ ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಿನಿತ್ತವಾದ ಅರ್ಥವು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೃಥಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬಲ್ಲ ಚಿದಚಿತ್ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಈಶ್ವರಪರ್ಯಂತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳಿ ಈಶ್ವರನ ಪ್ರಕಾರವೆನ್ನುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ನೀವು ಒಂದು ದ್ರವ್ಯವು ಇನ್ನೊಂದು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲ ನಿಯತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತೀರೋ ? ಮೊದಲ ಪಕ್ಷವಾದರೆ, ದ್ರವ್ಯವು ಇನ್ನೊಂದು ದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವು. ದಂಡ ಮತ್ತು ಕುಂಡಲಗಳು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಅವುಗಳ ಬೇರೆಯಾದ ಇರುವಿಕೆಯು (ಪೃಥಕ್ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು) ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಾದರೋ, ಚಿತ್ ಮತ್ತು ಅಚಿತ್ತುಗಳು ಬ್ರಹ್ಮದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚಿತ್ ಮತ್ತು ಅಚಿತ್ತುಗಳು ಪೃಥಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬಲ್ಲುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವು ಬ್ರಹ್ಮದ ಪ್ರಕಾರವೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದು ನಿಯತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು.

ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಯು ಮತ್ತೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾನೆ: ದಂಡ ಮತ್ತು ಕುಂಡಲ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳಂತೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಒಂದು ದ್ರವ್ಯವು ಇನ್ನೊಂದು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ, ನಿಯತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು.

ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆ: ಒಂದು ದ್ರವ್ಯವು ಇನ್ನೊಂದು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವತ್ ಗಳಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಒಂದು ದ್ರವ್ಯವು ಇನ್ನೊಂದು ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ, 'ಗೌ:, ಅಶ್ವ: ದೇವ: ಮನುಷ್ಯ:' ಎಂಬ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ. ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಬರೀ ಪಿಂಡವನ್ನು (ಶರೀರವನ್ನು) ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದಿಂದ, ಪಾಪಕರ್ಮದಿಂದ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು. ಅಚೇತನವಾದ ಬರೀ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ? ಗೌ:, ಅಶ್ವ:, ಮನುಷ್ಯ:, ದೇವ: ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿರುವುದು ದೇವತ್ವ, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಶರೀರಗಳು ಎಂದರ್ಥ. ದೇವಾದಿ ಶರೀರಗಳು ಚೇತನನಿಗೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುವು ಎಂದರ್ಥವು. ಎಂದರೆ, ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಭೂತಸಂಘಾತರೂಪವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ದೇವತ್ವ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಎಂಬ ಆಕಾರದಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಶರೀರಗಳಾಗಿ ಚೇತನನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಲೋಕವೇದಗಳಲ್ಲಿ 'ದೇವದತ್ತನೆಂಬ ಮನುಷ್ಯನು ಹುಟ್ಟಿದನು ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ' ಮುಂತಾಗಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದರ್ಥವು. ಶರೀರಗಳು ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವೆ ಎಂಬುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಹೇಳಿದಂತಾಗುವುದು. ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವಿದ್ದರೇನೇ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಷ್ಟೆ ? ಶರೀರಕ್ಕೆ ಚೇತನನೊಡನೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯ ಎಂದರೆ ಚೈತನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಆಶ್ರಯವನ್ನು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಹೊಂದಿರುವುದು. ಶರೀರವೂ, ಚೈತನ್ಯವೂ ಚೇತನನ ವಿಶೇಷಣವು. ಆದರೆ ಶರೀರವು ಉಪಾಧಿಯಿಂದಾದುದು, ಚೈತನ್ಯವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವು.

ನಂತರ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಹೀಗೆ ಉಪಸಂಹಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ: ಜಾತಿಯಾಗಲಿ, ದ್ರವ್ಯವಾಗಲಿ ಆಥವಾ ಗುಣವಾಗಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಒಂದು ದ್ರವ್ಯವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿಯೇ ಯಾವುದು ಇರುವುದೋ ಅದು ಆ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವಾದುದು. ಮತ್ತು, ಯಾವ ದ್ರವ್ಯವು ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಮತ್ತೊಂದು ದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ವಿಶೇಷವು. ಹೀಗೆಯೇ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಈಶ್ವರನ ಶರೀರವಾಗಿ ಅವನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ಸ್ವರೂಪದ ಇರುವಿಕೆಯು ಎಂಬುದರಿಂದ ಅವನ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ,

'ಪ್ರಕೃತಿ, ಪುರುಷ, ಮಹತ್, ಅಹಂಕಾರ, ತನ್ಮಾತ್ರೆ, ಭೂತಗಳು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಭುವನಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮತ್ತು ಇದರೊಳಗಿರುವ ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ, ತಿರ್ಯಕ್, ಸ್ಥಾವರವೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾರ್ಯವೂ ಸಹ ಸಕಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ, ಕಾರಣನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದಲೇ ಸಕಲವೂ ತಿಳಿದಂತಾಗುವುದು ಎಂಬುದರಿಂದ 'ಏಕವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸರ್ವವಿಜ್ಞಾನ' ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಪನ್ನವಾಗುವುದು. ಅದುವೇ ಕಾರ್ಯ–ಕಾರಣಭಾವವೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಕಲ ಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುಗಳೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಕಾರವಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು' ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ಅದ್ರವ್ಯವಾಗಿದ್ದು ವಿಶೇಷಣವಾಗಿರುವುದೇ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜಕವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ಲಾಕ್ಷಣಿಕವು ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜಕವು ಜಾತಿತ್ವ, ಗುಣತ್ವ ಆಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಜಾತಿ, ಗುಣ ಆಥವಾ ದ್ರವ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ವರ್ಥೀಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಾಗ 'ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವ ಮೂಲಕ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧವಾದುದು' ಎಂಬುದೇ ಯುಕ್ತವು. ಹಾಗಾದರೆ, 'ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವ ಪದಗಳು ಆಯಾ ಪ್ರಕಾರಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದಂಡ ಕುಂಡಲ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದಲ್ಲ' ಎಂದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ – ಜೀವನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಶರೀರವು ನಿಯತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶರೀರವನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಜೀವಪರ್ಯಂತವಾಗಿರುವುವು. ಹಾಗೆಯೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈಶ್ವರನ ಪರ್ಯಂತವಾದುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ನ್ಯಾಯವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಯು: 'ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಮಾಣ? ಇದರಿಂದ ಶಬ್ದಗಳ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಭಂಗವಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಘಟ ಪಟ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು' ಎಂದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತಾರೆ 'ನಾಮರೂಪ ಶ್ರುತಿಗಳಿಂದ ಇದು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು' ಎಂದು.

ಹೀಗೆ, ಸದ್ವಿದ್ಯೆಯ ಉಪಸಂಹಾರದಲ್ಲಿರುವ 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ಎಂಬ ಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯವು ದ್ರವ್ಯೈಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ್ಮ–ಶರೀರ ಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಉಪಕ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಏಕವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸರ್ವವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾವಾಕ್ಯವೂ ಸಹ ವಿಶಿಷ್ಟಗಳ ಐಕ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು ವಿಶಿಷ್ಟೈಕ್ಯಪರವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು.

ಬ್ರಹ್ಮವು ತೇಜಸ್ಸು, ಅಪ್ಪು ಮತ್ತು ಅನ್ನಗಳಿಗೆ (ತೇಜೋಬನ್ನ) ಮಾತ್ರ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಸಕಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ಸರಿಹೊಂದದು ಎಂಬುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸದ್ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ 'ತೇಜೋಬನ್ನ' ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಉಳಿದವುಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಪ್ರಕೃತಿ, ಪುರುಷ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ದೇವ, ತಿರ್ಯಕ್, ಮನುಷ್ಯ, ಸ್ಥಾವರ ಎಂಬುದು ಕಾರ್ಯವಿಶೇಷಣವು. 'ಆದಿ' ಎಂಬುದರಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ಅವಾಂತರ ಭೇದಗಳೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವೆ.

'ಸರ್ವಪ್ರಕಾರಸಂಸ್ಥಾನಸಂಸ್ಥಿತಮ್' ಎಂದರೆ ನಾನಾವಿಧವಾದ ರೂಪಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು ಎಂದರ್ಥವು. ಆಥವಾ ದೇವತ್ವ, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳೂ ಯಾರಿಗಿದೆಯೋ ಆಯಾರೂಪವೆಂಬ ಅಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧ ಧರ್ಮದಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದೇ ಕಾರ್ಯವು ಮತ್ತು ಆದೇ ಕಾರಣವೂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾರ್ಯ–ಕಾರಣತ್ವಗಳಲ್ಲಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅನನ್ಯತ್ವವಿರುವುದರಿಂದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದೆಂದರ್ಥ. ಹೀಗೆ ಉಪಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಉಪಸಂಹಾರ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟೈಕ್ಯಪರವಾಗಿ ಅರ್ಥವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೆಯೇ 'ಸನ್ಮೂಲಾ:...' ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮ-ಶರೀರ ಭಾವದಿಂದಲೇ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವು. ತಾದಾತ್ಮ್ಯವು ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣಭಾವದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ-ಪ್ರಕಾರಿಭಾವದಿಂದಲೂ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣಭಾವದಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಾರ-ಪ್ರಕಾರಿ ಭಾವವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು.

ಹೀಗೆ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತಮ್ಮ ಅಮೋಘವಾದ ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹವೆಂಬ ಗ್ರಂಥರತ್ನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ 'ತತ್ತ್ವಮಸಿ' ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನಸೂರಿಗಳ ತತ್ತ್ವದೀಪಿಕೆಯು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಗೂಢವಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೈಂಕರ್ಯವು ದಾಸನಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದು ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ದಿವ್ಯವಾದ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ. ಈ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಪರಮಹಂಸೇತ್ಯಾದಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕರ ನೂರನೆಯ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದ ಶುಭಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರ ತಿರುವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಹೃದಯರು ಮನ್ನಿಸಿ ದಾಸನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

The most celebrated Paramacharya

Swamy Deshika is the most celebrated acharya in Srivaishnava sampradayam. Innumerable compositions have been dedicated to his glories that include the likes of – Stotrams, Mangalams, Gadyams, Dandakams, Kavyams, Champus, Sahasranamam, Mantrams, Tani-shlokams, Prabhavams (Biographies), Vaibhavams (Glories), Dramas, Ashtottara-shata namams, Paraaks, Paintings of various styles and innumerable songs with lilting lyrics set to traditional music. Perhaps there is no other personality who has received such an admiration, devotion, followership and oeuvre as our Swamy. Simply said, it is beyond the reach of any human intellectual capacity to completely fathom and measure the glories and greatness of this acharya.

It may be written for ages and ages. Similar to the scriptural passages – "यतो वाचो निवर्तन्ते", it is best therefore to recede and just hold him at par with paramapurusha Sri Lakshmi Hayavadana, better, even higher. To consummately define and celebrate Swamy Deshika, one may say –

श्रीमद्रामानुजार्यैस्स्वहृदय-कवटे क्षेत्र-सारे समुप्तान् सारान् सिद्धान्तशालीन् श्रुतिमकुटगुरु सूक्तिनीराभिशेखैः ।
संवर्ध्य स्फारयुक्तिव्रतति वृतिगणैदुष्प्रवेशान् परेषां यो रक्षत्यार्द्रचित्तो निरवधिदयया तं विना कं भजामि ॥

He by the name Vedanta Deshika, who planted the rich seeds of saaram that were born in the heart of the great Ramanuja, and nurtured them with the waters of his Srisuktis, He who grew them opulently and covered them fully with the creepers of his yukti, to make them unreachable for the adversaries, he who out of mercy always contemplated on the protection of this vrksham, "If not him, who else to worship?!"

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ದೇವರು ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರು

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಹೊಸಮನೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೊಪಾಲ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವರ ಸಹಸ್ರನಾಮವನ್ನು ತನಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಕಾಶ್ಯಪ ಮಹರ್ಷಿಯವರಿಗೆ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನು

ಅಮತ್ಯಾವಿಹಿತಂ ಪಾಪಂ ಮೂಲತೋಹಿ ವಿನಶ್ಯತಿ
ರಹಸ್ಯಾನಾಂ ರಹಸ್ಯಂ ಚ ಪಾವನಾನಾಂ ಚ ಪಾವನಂ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೇ ಕೃತೇ ತಸ್ಯ ಕರ್ತಾನ ನಿರಯೀಭವೈತ್
ಕಾಮತಸ್ತು ಕೃತೇ ಪಾಪಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಶತೇನ ಚ

ಎಂದರೆ ತಿಳಿಯದೇ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತದ ಮೂಲಕ ನಿವಾರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ತಿಳಿದೂ ತಿಳುದು ಮಾಡುವ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ನೂರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರ ಜಪಗಳನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ದೇವರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಜಪ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು ೧. ಮೂಲಮಂತ್ರ ೨. ದ್ವಯಮಂತ್ರ ೩. ಚರಮ ಶ್ಲೋಕ ಮಂತ್ರ. ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ, ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುದರ್ಶನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಬಹುದು.

ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಲು ಸದಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಉಪದೇಶ ಪಡೆಯುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡುವುದಾಗಲೀ ಅವನೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸೂರ್ಯ ಭಗವಾನನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ. ವಿಗ್ರಹಗಳೂ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳೂ ಮನುಷ್ಯನ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೂ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಜಪಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿರಿಸಲು ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಆಚಾರ್ಯರು ಅವರ ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ದೇವರ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಆಚಾರ್ಯ ಮುಖೇನ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಈ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲೇಬೇಕು.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ದೇವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೂ ದೂರದೂರದ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವರು ಭಗವದ್ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ದಿವ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡುವ ನಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ' ಅಥವಾ 'ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಕೈಂಕರ್ಯ ರೂಪಂ' ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೆ ಹೊರತು ಯಾವ ಇಷ್ಟಕಾಮ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಅರ್ಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ದೇವರೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ನಮಗೆ ಏನು ನೀಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅವನೇ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರತಿ ದಿನವು ಸ್ನಾನದ ನಂತರ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಮಂತ್ರ ಜಪ ಮತ್ತು ಭಗವದಾರಾಧನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಉಪನಯನವಾದಂದಿನಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರ ಜಪ ಮತ್ತು ಭಗವದಾರಾಧನೆಗೆ (ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದ ಪೂಜೆ) ಆಚಾರ್ಯರ ಉಪದೇಶ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಊಟ, ನಿದ್ರೆಗೆ ಹೇಗೆ ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವೆವೋ ಹಾಗೇ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರವೆಂದರೆ ೧. ತಾಪ (ಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ಶಂಖ ಚಕ್ರಧಾರಣೆ) ೨. ಪುಂಡ್ರ (ಹನ್ನೆರಡು ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು) ೩. ನಾಮ (ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 'ದಾಸ' ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು) ೪. ಮಂತ್ರ (ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಗಳು) ೫. ಯಾಗ (ಭಗವದಾರಾಧನೆ).

ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೆ ಆದರಲ್ಲೂ ಯುವಕರಿಗೆ ದೇವರು ಅಂದರೆ ತಾತ್ಸಾರ. ಕೇವಲ 'ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ' ಎಂಬ ಗಾದೆಗನುಸಾರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮುನ್ನ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶಪತ್ರವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ದೇವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಯಸುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯವಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಪಂಗಡದವರಿಗೆ 'ಧನಮದ' ದಿಂದ ಅವರ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಆಸ್ತಿ, ಪದವಿಯ ಗರ್ವದಿಂದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತರೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ಆಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹಗುರವಾದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ದೇವರಿರಲಿ, ಹಿರಿಯರಿಗೂ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸುಕೃತ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಇದು ಅವರ ಜೀವನದ ಅಶಿಸ್ತನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೆಲವರು ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ತರಹ ತರಹಾವರಿ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ತಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ತೀರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾದವೆಂದರೆ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗೀಗ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ತಂದಿವೆ.

ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ 'ದೇವಪಿತೃಕಾರ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ನ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ', 'ಮಾತೃ ದೇವೋ ಭವ', 'ಪಿತೃ ದೇವೋ ಭವ', 'ಆಚಾರ್ಯ ದೇವೋ ಭವ' ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಋಷಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಗರ್ವಿಗಳು ಇದೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟುಕಥೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎಂದು ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಅಶಿಸ್ತನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಕೇವಲ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲೇ ಬೇಕು.

ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾಗಲಿಂದಲೇ ನಾನು ಪರಕಾಲ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಠದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೫೦ರ ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಜೊತೆ ಮೈಸೂರು ಪರಕಾಲ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನನನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಕಾರಣ ನನಗೆ ಶಿಖೆ (ಜುಟ್ಟು) ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದಾದನಂತರ ನಾನು ಮಠದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಪ್ರತಿದಿನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಚಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಪಠನ ಮಾಡಿ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಪಾಲಿನ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ೧೯೫೭ ರಿಂದ ಪರಕೀಯ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಸೇವಾ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡು ಸಂಸಾರದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೧೯೬೪ ರಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡಾಗ ನನಗಿನ್ನೂ ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆಂದು ಕಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಬಿಟ್ಟರು. ಯಾವ ಗುರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಆಗ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿ ೧೮ ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅವನ ಜೊತೆ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಾಗದಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಗೋದಾದೇವಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಧನುರ್ಮಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ನಂತರ ಗೋದಾದೇವಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ ದಿನ ಸಂಜೆಯೇ ನನ್ನ ಮಗನಿಂದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ವೀಸಾ ದೊರಕಿತೆಂದು ಅವಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿಯೂ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಆಗ ನನಗೆ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಯಕೆಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಪರಕಾಲ ಮಠಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದೆ ಮತ್ತು ಜಯನಗರದ ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಆಗ ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀ ಮದಾಂಡವನ್ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ಮತ್ತು ಚಕ್ರಾಂಕನ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನಿಚ್ಛೆ ಒಂದಾದರೆ ದೈವೇಚ್ಛೆ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದೇ ಸಂಜೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನನಗೆ ಮೈಸೂರು ಪರಕಾಲ ಮಠದಿಂದ ಬಂದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದೂ, ನಾನು ಅವರಿಂದ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದರು. ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಕಡೆ ವಾಲಿತು. ಆಗಲು, ನನ್ನ ೬೩ ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಿಖೆಯು ಇಲ್ಲದ್ದು ಮತ್ತು ೪೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಲು ಶ್ರೀಯವರು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರು ಶಿಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸೌಶೀಲ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ ಮಡಿಸಾಲು ಸೀರೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಶ್ರೀಯವರು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವನ ಪಾದುಕಾ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರು ನನ್ನನ್ನು ಹಯಗ್ರೀವನ ಪರಮ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆಂದರೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ಪರಕಾಲ ಮಠದವನು ಎಂಬುದು ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈವರೆಗು ನಾನು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವನ ಮತ್ತು ಗೋದಾದೇವಿ (ಆಂಡಾಳ್) ಪರಮ ಭಕ್ತನಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಎಂಬ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ ನನ್ನದು.

ದೇವರ ಕೃಪೆ ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರ ಕಟಾಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಮುಂದೆ ನಿವೇದಿಸಿರುವ ನಿಜವಾದ ಘಟನೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಚಾರ್ಯ ಕಟಾಕ್ಷ

೧. ೧೯೬೬ರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರು ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ಯಾವುದೋ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಅದು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಇಬ್ಬರೂ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದೆವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ಅವನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಅವನ ಕಾರ್ಯನಿಮಿತ್ತ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಷಯವೂ ಅದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಆಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟರು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ೬ ವಾರ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಕಾರಣ ಅವನಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಈ ಆಕ್ಷತೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಅವನು ಲಂಡನ್ ನಿಂದಲೇ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಈ ಘಟನೆ ಅದ್ಭುತ ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ. ಚಿರಂಜೀವಿಯು ಆಗಿನಿಂದಲೇ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ನಂತರ ದಂಪತಿಗಳು ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

೨. ಎರಡನೆಯ ಘಟನೆ ಇನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಮತ್ತು ರೋಮಾಂಚಕ. ನನಗೆ ೪-೧೦-೨೦೦೪ ರಂದು ಗಂಟಲಿನ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಟ್ಟು ನಿಶ್ಚೇತನನಾದೆ. ಇನ್ನೇನು ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆಯೇನೋ ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಗೋಪಾಲರನ್ನು ನೋಡಲು ಮನೆಗೆ ಇನ್ನು ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ದೂರವಾಣಿ ಕರೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರು ೧೦ – ೧೨ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ದಡ ದಡ ಎಂದು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ನಾನು ಏಳಬಾರದೆಂದೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಲಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಡೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೪೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಹಳದೀ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ನಾನು ಆಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಎದ್ದು ಕೂರುವ ಮತ್ತು ಮರುದಿನವೇ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಯಾವ ತರಹದ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ನನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ೧೦ ದಿನಗಳಿಂದ ಏಳಲು ಆಗದವನು ಅದೇ ಸಂಜೆ ಇಬ್ಬರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನು ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಆಯಿತು. ಮತ್ತು ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವಾಕರ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ನನ್ನ ಕೋಣೆಯಿಂದ ದೇವರಮನೆಯವರಿಗೆ ನಡೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದ್ಭುತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸತ್ಯವಾಯಿತು.

ಈಗಲೂ ನಾನಾಗಲೀ ನನ್ನ ಮಗನಾಗಲೀ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಘಟನೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದೇ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲ.

–ಹೊಸಮನೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೋಪಾಲ.

Alankara manihara

alankAra Sastram is a deep accomplished science in sanskrit. There are innumerable works that elaborate this domain. One such distinguished work is "alankAra-maNihAra". This huge work of around 2000 pages and four volumes was composed by the 31st pattam parakAla swAmy – Srl kRShNa-brahmatantra-swatantra parakAla mahAdESikan, who was a paramount in terms of samskRuta vAngmayam. This swAmy has covered all alankArams with detailed vyAkhyAnams and examples. All examples have also been composed by this swAmy and all of them have been dedicated to Thirumalai SrInivAsa alone. The upOdghAtam of this work celebrates the AchArya paramparai. The corresponding verse on swAmy in this upOdghAtam is covered here. This is again very rich in SlESArthams as will be evident subsequently.

स्मृति-सन्देह-भ्रान्तिमदसङ्गति-विकल्प-मीलनोल्लासी। वेदान्तदेशिकमणिर्मोदान्विदधातु जगदलङ्कारः॥

May I be bestowed with bliss, by that resplendent gem, vEdAnta-dESika, who beams blemishless as the ornament of the universe, who takes great delight in relieving the world from the influences of those who question the authority of the mAnava dharma samhitAs (smRtisandEham), from purport (asangati - vitaNDAvAdi).

Amongst the many alankArA-s of sanskrit, the saptAlankAras may be found in the first line. smRityalankAra, sandEhAlankAra, bhrAntyalankAra, asangatyalankAra, vikalpAlankAra, mIlanAlankAra, ullAsAlankAra. The verse says that not only these seven but all the alankArAs have attained swAmy who is their alankAram. swAmy is the alankAram of alankArams themselves. And this swAmy of ours is the jewel of the universe (jagadalankAra:).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವೇದಾಂತವೂ ವ್ಯವಹಾರವೂ

ಶ್ರೀಮತೀ ಎ. ಗೀತಾರಾಘವನ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ಮಾನವನ ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗೂ, ಆದರ್ಶಗಳಿಗೂ ಮೂಲವಾಗಿ, ಒಂದು ದೇಶ, ಕಾಲ, ಜನಾಂಗವೆಂಬ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡುವ ವೇದ ವಾಙ್ಮಯ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ. ಈ ವೇದದ ಅಂತಿಮ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವೇದಾಂತವೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ವೇದವಾಙ್ಮಯದ ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರಗಳು. ಈ ಉಪನಿಶತ್ತುಗಳು ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವೂ ಮಾರ್ಮಿಕವೂ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

'ಉಪನಿಷತ್' ಎಂದರೆ ರಹಸ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯೆ. 'ಏಷಾ ವೇದೋಪನಿಷತ್' – ಗುರುವಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗುರುವಿನಿಂದ ಅರಿಯಬೇಕಾದ ರಹಸ್ಯತಮ ಜ್ಞಾನ. ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಉಪದೇಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಲೋಕದ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಾಯಕಾಣದೆ ಖಿನ್ನನಾದವನು ಇದನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಬಲ್ಲ ಗುರುವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ ಅಂತಹ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಗುರುವು ಆ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಉಪನಿಷತ್ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಲಬ್ಧವಿರುವ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವೂ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಹದಿಮೂರು ಅಥವಾ ಹದಿನಾಲ್ಕೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದಶೋಪನಿಷತ್ತುಗಳೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಈಶ, ಕೇನ, ಕಠ, ಪ್ರಶ್ನ, ಮುಂಡಕ, ಮಾಂಡೂಕ್ಯ, ತೈತ್ತಿರೀಯ, ಐತರೇಯ, ಛಾಂದೋಗ್ಯ, ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೊಡನೆ ಕೌಷೀತಕಿ, ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಾಯಣೀಯ ಹಾಗು ನಾರಾಯಣೀಯ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಕಾಲವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವೆನ್ನಲಾದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಆರಂಭಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಅಂಶಗಳಾವುವೂ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆ. ಜಗತ್ಕಾರಣ ಯಾವುದು? ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆವು? ಯಾರ ಕಟ್ಟಲೆಗೊಳಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ತೊಳಲುವೆವು? ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಹೋಗುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಈ ಬಗೆಯ ತತ್ತ್ವವಿವೇಚನೆ – ಮಾನವಕೋಟಿ ಮುಟ್ಟಬಹುದಾದಂತಹ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತತ್ತ್ವ ದರ್ಶನ.

ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದಿನದಿನದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳೂ ಸುಖದುಃಖಗಳೂ ನಿತ್ಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬೆಳೆದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪವೂ ಅಸ್ಥಿರವೂ ಆದುವುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಮನಃಶ್ಶಾಂತಿ ಸಿಗುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಅನೇಕ ದೇವತೋಪಾಸನೆಯಿಂದ ಏಕದೇವತೋಪಾಸನೆಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿ, ಪುರುಷ ಹಾಗು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿವೆ.

ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿತ್ತು. ಜನರು ಪಾಪದೂರವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಳ್ಳಕಾಕರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಭಿಕ್ಷತೆಯೂ, ನ್ಯಾಯಪಾಲನೆಯೂ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರುಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೇ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ವೇದವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯಹೊಂದಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ತಮಗೆ ಕರಗತವಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ, ಉದ್ದಾಲಕ, ಆರುಣಿ, ಆಂಗಿರಸ, ಸತ್ಯಕಾಮಜಾಬಾಲ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಅಂದು ಇದ್ದವರೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಭದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಿಂತ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದರು. 'ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಮಧಸ್ತಾದುಪಾಸ್ತೇ' ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಚಾರ್ಯರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮೇಲಿನವರಾಗಿದ್ದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಂದಲೂ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಶ್ವೇತಕೇತು ಆರುಣೇಯ ಅಶ್ವಪತಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತನು.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದವು. ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. 'ಆಚಾರ್ಯಸ್ತು ತೇ ಗತಿಂ ವಕ್ತಾ ಆಚಾರ್ಯಾದ್ಧ್ಯೈವ ವಿದ್ಯಾ ವಿದಿತಾ ಸಾಧಿಷ್ಠಂ ಪ್ರಾಪಯಃ'.

ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪಿತ್ರ್ಯಂ, ರಾಶಿಂ, ದೈವಂ, ದೇವ ವಿದ್ಯಾ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೂತವಿದ್ಯಾ, ಕ್ಷತ್ರಿಯವಿದ್ಯಾ, ನಕ್ಷತ್ರ ವಿದ್ಯಾ ಮುಂತಾದುವುಗಳು. ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗಿರದೆ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಲಿಯತಕ್ಕ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವಿದ್ಯೆಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ವೇದಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಿತ್ತು. ವೇದಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ ಆಗಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕದಲ್ಲಿ 'ಭಿಕ್ಷಾಚರ್ಯಂ ಚರಂತಿ' ಎಂಬುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಸುಲಭಾ, ಗಾರ್ಗಿ ಮುಂತಾದ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿಯರು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಛಾಂದೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಸುರಾಪಾನವೂ ಪಂಚಪಾತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದೆ. ಅನೇಕ ಪತ್ನಿಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿತ್ತು. ದ್ಯೂತಪಣಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಸತ್ಯವಾದಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬೆಲೆಯಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಕಾಮ ಜಾಬಾಲನ ಕಥೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಜನರು ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಿ. ಪೂ ೩೦೦ ರಲ್ಲಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಇತಿಹಾಸಕಾರರೂ, ಕ್ರಿ. ಶ ೯೦೦ ರ ಕಾಲದ ಅರಬ್ಬಿ ಪ್ರಯಾಣಕರೂ, ಕ್ರಿ. ಶ ೧೪೦೦ ಕಾಲದ ಮಾರ್ಕೋ ಪೋಲೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಜನರು ನಾಗರೀಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಲೋಹಗಳ ಪರಿಚಯ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನೂ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನು. 'ನ ಅನಾಹಿತಾಗ್ನಿ' ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕದ ವಚನ 'ವೇದಾನುವಚನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಿವಿದಿಶಂತಿ ಯಜ್ಞೇನ ದಾನೇನ ತಪಸಾ ಅನಾಶಕೇನ'.

ಸಮಾಜಜೀವನ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಖಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಶಾವಾದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಅತೃಪ್ತಿ ಹಾಗು ಅಸುಖಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಹೊಣೆಗಾರನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಹಿಂಸೆಗೊಳಪಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನ್ಮ, ಮೃತ್ಯು, ಜರಾ, ವ್ಯಾಧಿ, ದುಃಖ ಮುಂತಾದುವು ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು.

ವಿದ್ಯೆ – ಪರಾ, ಅಪರಾ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧವೆಂದೂ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾದ ಯಾಗಾನುಷ್ಠಾನಗಳು ಅಪರಾವಿದ್ಯೆಯೆಂದೂ, ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿದ್ಯೆ ಪರಾವಿದ್ಯೆ, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ತಿಳಿಸಿತು.

ಯಾಗಾದ್ಯನುಷ್ಠಾನಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸ್ವರ್ಗಫಲಾದಿಗಳು ಅಲ್ಪವೂ, ಅಸ್ಥಿರವೂ ಆದ ಕಾರಣ, ಅನಂತವೂ ಅಕ್ಷಯವೂ ಆದ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಜನರ ಧ್ಯೇಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಬೋಧಿಸಿದುವು.

'ಅಮೃತತ್ವಸ್ಯ ತು ನಾಶಾಸ್ತಿ ವಿತ್ತೇನ', 'ನ ವಿತ್ತೇನ ತರ್ಪಣೀಯೋ ಮನುಷ್ಯಃ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಾರಿ ಕೇವಲ ಸಂಪದಭ್ಯುದಯಗಳಿಂದ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಪ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿತು. ಪ್ರಪಂಚದ ಭೋಗಗಳಲ್ಲೇ ರಮಿಸಬಾರದೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು. ಐಹಿಕದ ತಳಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಘೋಷಿಸಿತು.

'ಪುಣ್ಯಃ ಪುಣ್ಯೇನ ಭವತಿ ಪಾಪಃ ಪಾಪೇನ ಭವತಿ' ಎಂಬುದು ವೇದಾಂತದ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳು ವಿವಿಧವಾಗಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರವರ ಕರ್ಮ ಕಾರಣವೆಂದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮೃತರು 'ಪಿತೃಯಾನ' ಮತ್ತು 'ದೇವಯಾನ' ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಗುವರೆಂದೂ ದೇವಯಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದವರಿಗೆ ಸಂಸಾರ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. 'ಭಾರತೀಯ ದರ್ಶನ' ಕ್ಕೆ ಆಧಾರ 'ಬ್ರಹ್ಮ' ಮತ್ತು 'ಆತ್ಮಾ' ವೆಂಬ ಎರಡು ಮಹಾಸ್ತಂಭಗಳು. ಜಗತ್ಕಾರಣವಾದ ಪರವಸ್ತು 'ಬ್ರಹ್ಮ' ಮತ್ತು ದೇಹದಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವನೇ 'ಆತ್ಮ'ನು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ರಹ್ಮ, ಆತ್ಮರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ವೇದಾಂತದ ಗುರಿ ಅಮೃತತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕಾದುದನ್ನೂ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದುದನ್ನೂ ಅದು ಸಾರುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ದಿನನಿತ್ಯವೂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿವಿಧವಾದ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಂದ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವೆವು. ಜರಾ, ಮೃತ್ಯು, ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಕಂಗಲಾಗಿರುವೆವು. ನಾವು ಇದರಿಂದ ಹೊರಬಂದು ನಿರತಿಶಯ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ್ಮನ್ನು ಆತ್ಮಾನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವಹಾರವೂ ವೇದಾಂತವೂ ಒಂದರೊಡನೊಂದು ಹೊಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆ ಉಪನಿಷತ್ಕಾಲದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಲ್ಲಿದ್ದ ಸತ್ಯಸಂಧತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಆತ್ಮಗುಣಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮವಶ್ಯವಾದ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪವೂ ಅಸ್ಥಿರವೂ ಆದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳಿಗೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಆ ಭಗವದುಪಾಸನೆ ಮಾಡಿ ಅಮೃತತ್ವ ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದು ನಮಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಗಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಈ ದಾರುಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಮುಕ್ತೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ವೇದಾಂತ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ, ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದೆ, ರತ್ನದೀಪವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಗೀತಾರಾಘವನ್

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹಿರಿಮೆ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಕಡಬ ಶ್ರೀಧರ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ಆಕಾಶರಾಜನ ಪತ್ನಿಯೂ, ಪದ್ಮಾವತಿಯ ತಾಯಿಯಾದ ಧರಣೀ ದೇವಿಯಾದವಳು ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾದ ನೋವನ್ನು ತಿಳಿದು ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕುರತ್ತಿ(ಕೊರವಂಜಿ) ಯಲ್ಲಿ ಕಣಿಕೇಳಲು, ಅವಳು ಹೇಳಿದಂತಯೇ, ಬಂಗಾರದ ಮೊರದಲ್ಲಿ ಆರು ಸೇರು ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಸುರಿದು ತಂದು ಕೊಡಲು, ಅವಳು ಹೇಳಿದ ಕಣಿಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಆಂತ:ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಕಾಮಾತುರಳಾದ ಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ನಿನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆದಕ್ಕೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಹೇಳಿದಳು.

ನೇತ್ರಾಭಿರಾಮಂ ಯಲ್ಲೋಕೇ ಸತಾಮಪಿ ಮನ: ಪ್ರಿಯಂ ।
ಯದ್ರಷ್ಟುಕಾಮಾ: ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯಾ: ಯಸ್ತು ಸರ್ವಗತಂ ಮಹತ್ ॥

ಯಾವುದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದುದೋ, ಒಳ್ಳೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದುದೋ, ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದವರು ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವರೋ, ಯಾವುದು ಹಿರಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವುದೋ,

ತೇಜಸಾಮಪಿ ತೇಜಸ್ವೀ ದೇವಾನಾಮಪಿ ದೈವತಮ್ ।
ಭಕ್ತೈಸ್ಸದ್ಭಿರಿಹ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಅಭಕ್ತೈರ್ನಕದಾಚನ ॥

ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ ವಸ್ತುವೋ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ದೇವತೆಯಾದುದೋ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾದುದೋ, ಭಕ್ತರಲ್ಲದವರು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ,

ತಸ್ಮಿನ್ನೇವಮನೋ ಮೇ ಅಂಬ ವಸ್ತುನೀಹ ಪ್ರವರ್ತತೇ ।
ತದೇವಾನ್ವಿಷ್ಯತಾಂ ಮಾತ: ಭಕ್ತಾನಾಂ ಸರ್ವಕಾಮದಂ ॥

ಅಂತಹ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ, ತಾಯೇ! ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಆಸೆ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಕ್ತರುಗಳ ಆಸೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

॥ ಶ್ರೀ ವರಾಹ ಉವಾಚ ॥ ಶ್ರೀ ವರಾಹನು ಹೇಳಿದನು –

ಏತತ್ ಶ್ರುತ್ವಾಥ ಧರಣೀ ತಾಮಪೃಚ್ಛತ್ ಪುನ: ಸುತಾಮ್ ।
ತದ್ ಭಕ್ತ ಲಕ್ಷಣಂ ಬ್ರೂಹಿ ಯೈ: ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯತ್ಸುಲೋಚನೇ ॥ ೫೦ ॥

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ತಾಯಿಯಾದ ಧರಣೀ ದೇವಿಯು, ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಳು. "ಸುಂದರ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವಳೇ, ಯಾವ ಭಕ್ತರುಗಳಿಂದ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಭಕ್ತರುಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀನು ಹೇಳುವಳಾಗು,"

॥ ಪದ್ಮಾಲಯೋವಾಚ ॥ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಹೇಳಿದಳು –

ಭಕ್ತಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಮಾತ: ಶ್ರುಣು ಗುಹ್ಯಂ ಸಮಾಹಿತಾ ।
ಶಂಖಚಕ್ರಾಂಕಿತಾ ನಿತ್ಯಂ ಭುಜಯುಗ್ಮೇ ವಸುಂಧರೇ ॥ ೫೧ ॥

ತಾಯಿಯೇ! ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯವಾದ, ಭಕ್ತರುಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಗಮನದಿಂದ ಕೇಳು, ತೋಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಶಂಖ, ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರುತನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿಯೂ.

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಸಾನ್ತರಾಲಂ ತೇಷಾಮೇವ ವಿಶೇಷತ: ।
ಪುಂಡ್ರಾನಿ ದ್ವಾದಶ ಪುನ: ಧಾರಯನ್ತಿ ತಥಾಽಪರೇ ॥ ೫೨ ॥

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿರುವ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರ ಹನ್ನೆರಡನ್ನೂ, ಧರಿಸಿದವರಾಗಿಯೂ ಅದಾಗಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಲಲಾಟೋದರ ಹೃತ್ಕಂಠೇ ಜಠರೇ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋರಪಿ ।
ಕೂರ್ಪರಯೋರ್ಭುಜ ದ್ವಂದ್ವೇ ಚ ಪೃಷ್ಠೇಚ ಗಲಪೃಷ್ಠಕೇ ॥ ೫೩ ॥

ಲಲಾಟ (ಹಣೆ), ಹೊಟ್ಟೆ, ಎದೆ, ಕಂಠ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಎರಡು ಪಕ್ಕ, ಕತ್ತಿನ ಎರಡು ಪಕ್ಕ, ಎರಡು ಭುಜಗಳು, ಬೆನ್ನು, ಕತ್ತಿನ ಹಿಂಭಾಗ, ಹೀಗೆ,

ಕೇಶವಾದೀನಿ ನಾಮಾನಿ ದ್ವಾದಶಾಂಕೇಷು ದ್ವಾದಶ ।
ವಾಸುದೇವೇತಿ ತನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಧಾರಯನ್ತಿ ನವೋಸ್ತ್ವತಿ ॥ ೫೪ ॥

ಹನ್ನೆರಡನ್ನೂ, ಕೇಶವನೇ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೀನಾಮಗಳಿಂದಲೂ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸುದೇವ ಎಂಬ ಶ್ರೀನಾಮದಿಂದಲೂ, ನವೋಂತವಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ತಿರುಮಣ್ ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಧರಿಸುತ್ತಾರೋ

ತೇಷಾನ್ತು ನಿಯಮಾನ್ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಮಾತ: ಶ್ರುಣು ಮನೋರಮಾನ್ ।
ವೇದಪಾರಾಯಣರತಾ: ಕರ್ಮ ಕುರ್ವನ್ತಿ ವೈದಿಕಂ ॥ ೫೫ ॥

ಅಂತಹವರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮನೋಹರವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ತಾಯೇ, ಕೇಳುವಂತಹವಳಾಗು

ಸತ್ಯಂ ವದನ್ತಿ ಯೇ ದೇವೀ ನಾಸೂಯನ್ತಿ ಪರಾನ್ ಕ್ವಚಿತ್ ।
ಪರನಿನ್ದಾಂ ನ ಕುರ್ವನ್ತಿ ಪರಸ್ವಂ ನ ಹರನ್ತಿ ಚ ॥ ೫೬ ॥

ಯಾರು ವೇದ ಪಾರಾಯಣದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ವೈದಿಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಇತರರ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿತ್ತಾರೋ, ಇತರರನ್ನು ನಿಂದಿಸದೆಯೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಆಸೆ ಪಡದೆ ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ,

ನಸ್ಮರನ್ತಿ ನಪಶ್ಯಂತಿ ನಸ್ಪೃಶನ್ತಿ ಕದಾಚನ ।
ಪರದಾರಾನ್ ಸುರೂಪಾಂಶ್ಚ ಯೇಚ ತಾನ್ ವಿದ್ಧಿ ವೈಷ್ಣವಾನ್ ॥ ೫೭ ॥

ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೆನೆಯುವುದಾಗಲೀ, ನೋಡುವುದಾಗಲೀ, ಮುಟ್ಟುವುದಾಗಲೀ, ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರುಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮೇಲಾಗಿ,

ಸರ್ವಭೂತದಯಾವಂತ: ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇ ರತಾ: ।
ಸದಾ ಗಾಯನ್ತಿ ದೇವೇಶಂ ಏತಾನ್ ಭಕ್ತಾನವೇಹಿ ವೈ ॥ ೫೮ ॥

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ದಯೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಹಿತವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರಾಗಿಯೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಕುರಿತು ಹಾಡುವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರೋ, ಅಂತಹವರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಭಕ್ತರುಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಯೇನ ಕೇನ ಚ ಸಂತುಷ್ಟಾ: ಸ್ವದಾರ ನಿರತಾಶ್ಚಯೇ ।
ವೀತರಾಗ ಭಯ ಕ್ರೋಧಾ: ತಾನ್ ಭಕ್ತಾನ್ ವಿದ್ಧಿ ವೈಷ್ಣವಾನ್ ॥ ೫೯ ॥

ಯಾವ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಿಂದಲೇ ಸಂತುಷ್ಟ ಹೊಂದುವವರಾಗಿಯೂ, ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಆಸೆ, ಭಯ, ಕೋಪ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದವರಾಗಿಯೂ ಇರುವವರೇ ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಏವಂ ವಿಧೈರ್ಗುಣೈರ್ಯುಕ್ತಾ: ಪಂಚಾಯುಧಧರಾ ಅಪಿ ।
ಪಿತ್ರಾಚಾಽಽಚಾರ್ಯರೂಪೇಣ ಶಿಷ್ಟೇನಾಽನ್ಯೇನ ವಾ ಪುನ: ॥ ೬೦ ॥

ಸ್ವಗೃಹ್ಯೋಕ್ತವಿಧಾನೇನ ವಹ್ನಿಮಾಧಾಯ ವೈ ಬುಧ: ।
ಚಕ್ರಾದ್ಯಾಯುಧಮಂತ್ರೇಣ ಜುಹುಯಾತ್ ಷೋಡಶಾಹೂತೀ: ॥ ೬೧ ॥

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಸೂಕ್ತೇನ ಪೌರುಷೇಣ ತತ: ಪರಮ್ ।
ಜಾತವೇದ: ಸುಮನ್ತ್ರೇಣ ಪಶ್ಚಾದಷ್ಟೋತ್ತರಂ ಶತಂ ॥ ೬೨ ॥

ಹುತ್ವಾ ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಶ್ಚಕ್ರಾದೀಂಸ್ತತ್ರ ತಾಪಯೇತ್ ।
ಸಹ್ಯಾನ್ ಸುತಪ್ತಾನ್ ಗುರುಣಾಮನ್ವೃತ್ ಧಾರಯೇತ್ ಬುಧ: ॥ ೬೩ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಹೀಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಂಚಾಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಆಚಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ತಂದೆಯವರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಟ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದಲೋ, ತನ್ನ ಗೃಹಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವಿಧಿನಿಯಮದಂತೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಆಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ೧೬ ಬಾರಿ 'ಚಕ್ರಂ' ಮುಂತಾದ ಆಯುಧ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ, ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಪುರುಷ ಸೂಕ್ತದಿಂದಲೂ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, 'ಜಾತವೇದ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ೧೦೮ ಬಾರಿ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತಿಗಳಿಂದ ಚಕ್ರ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕಾಯಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಸಹಿಸುವಂತೆ ಕಾಯಿಸಿದ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಚಾರ್ಯನ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಪೂರಕವಾಗಿ ತಾನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭುಜದ್ವಯೇ ಶಂಖಚಕ್ರೇ, ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಶಾರ್ಙ್ಗಶರೌ ತಥಾ ।
ಲಲಾಟೇ ತು ಗದಾ ಧಾರ್ಯ ಹೃದಯೇ ಖಡ್ಗಮೇವಚ ॥ ೬೪ ॥

ಶಂಖ – ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಾರ್ಙ್ಗಬಾಣಗಳನ್ನೂ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಗದೆಯನ್ನೂ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೀಗೆ ೫ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಮುಮುಕ್ಷುಗಳಾದ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರುಗಳು ಧರಿಸಬೇಕು.

ಏವಂ ಧಾರ್ಯಾಣಿ ಪಂಚೈವ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತೈರ್ಮುಮುಕ್ಷುಭಿ: ।
ಅಥವಾ ಭುಜಯೋಶ್ಚಕ್ರಶಂಖೌ ಚೈವ ಸುಲಕ್ಷಣೌ ॥ ೬೫ ॥

ಹೀಗೆ ೫ ಆಯುಧಗಳನ್ನು (ಕಾಯಿಸಿದ) ಮುಮುಕ್ಷಗಳಾದ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರುಗಳು ಧರಿಸಬೇಕು, ಅಥವಾ ಆ ದಿನವೇ ಎರಡು ಭುಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಲಕ್ಷಣವಾದ ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ಶಂಖಿವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

ಏವಂ ಲಾಂಛನಯುಕ್ತಾ ಯೇ ಭಕ್ತಾಸ್ತೇ ವೈಷ್ಣವಾ: ಸ್ಮೃತಾ: ।
ತೈರೇವ ಲಭ್ಯಂ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಸದಾಚಾರಸಮನ್ವಿತೈ: ॥ ೬೬ ॥

ಈ ರೀತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನುಳ್ಳವರೇ ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರುಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸದಾಚಾರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದವರೇ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ವಿಷಯಗಳು ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗು, ಇದನ್ನು ಓದುವ ವಾಚಕರು ಸಂಪ್ರತಿಪನ್ನವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿರುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಆರಿತು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

(ಸೂಚನೆ – ಪಂಚಾಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಆರಂಭದಲ್ಲೂ ಎರಡನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ 'ಅಥವಾ' ಎಂದು ಎರಡನ್ನೇ ಸೂಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು)

ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ತಿರುಮಣ್ ಕುರಿತಾದ ವಿಷಯಗಳು – ವೈಷ್ಣವ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ–ವಿಷ್ಣು ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ (೨) ಅಧ್ಯಾಯ.

ಏವಂ ಸ್ನಾತ್ವಾ ತತ: ಪಶ್ಚಾದಾಚಮ್ಯ ಚ ವಿಧಾನತ: ।
ಉತ್ಥಾಯ ವಾಸಸೀ ಶುಕ್ಲೇ ಕೂಲೇ ವೈ ಪರಿಧಾಯ ಚ ॥ ೭ ॥

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದಂತೆ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ನೀರಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ದಡದಲ್ಲಿದ್ದು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಆಚಮ್ಯ ತರ್ಪಯೇದ್ದೇವಾನ್ ಪಿತೃಂಶ್ಚೈವ ಋಷೀಂಸ್ತಥಾ ।
ನಿಷ್ಪೀಡ್ಯ ವಸ್ತ್ರಮಾಚಮ್ಯ ಧೌತವಸ್ತ್ರೇಣ ವೇಷ್ಟಿತ: ॥ ೮ ॥

ನಂತರ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ದೇವ–ಋಷಿ–ಪಿತೃ ತರ್ಪಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಶುಭವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದವನಾಗಿ

ವಿಮಲಾಂ ಮೃತ್ತಿಕಾಂ ರಮ್ಯಾಂ ಆದಾಯ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮ !
ಮಂತ್ರೇಣೈವಾಭಿಮಂತ್ರ್ಯಾಥ ಲಲಾಟಾದಿಷು ವೈಷ್ಣವ: ॥ ೧೧ ॥

ಧಾರಯೇದೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಣಿ ಯಥಾ ಸಂಖ್ಯಮತಂದ್ರಿತ: ।
ಬ್ರಹ್ಮನ್ ದ್ವಾದಶಪುಂಡ್ರಾಣಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸತತಂ ವಹೇತ್ ॥ ೨೦ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಚತ್ವಾರಿ ಭೂಭ್ರುತಾಂ ಪುತ್ರ: ಪುಂಡ್ರಾಣಿ ದ್ವೇ ವಿಶಾಂಸ್ಮೃತೇ ।
ಏಕಂ ಪುಂಡ್ರಂಚ ನಾರೀಣಾಂ ಶೂದ್ರಾಣಾಂಚ ವಿಧೀಯತೇ ॥ ೨೧ ॥

ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ಶುದ್ಧವಾದುದೂ ಆಂದವಾದುದೂ ಆದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ವೈಷ್ಣವನಾದವನು ಹಣೆ ಮೊದಲಾದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯಂತೆ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಧರಿಸಬೇಕು, ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹನ್ನೆರಡು (೧೨) ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ನಾಲ್ಕು (೪) ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ವೈಶ್ಯನು ಎರಡು (೨) ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಣದವರೂ ಒಂದು ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಇದುವೇ ನಿಯಮವಾಗಿದೆ.

ಲಲಾಟೇ ಉದರೇ ಚೈವ ವತ್ಸೇ ವೈಕಂಠಕೂಬರೇ ।
ಕುಕ್ಷ್ಯೋ ಬಾಹ್ವೋ: ಕರ್ಣಯೋಶ್ಚ ಪೃಷ್ಠೇ ತ್ರಿಕೇ ಚ ವೈ ಶಿರ: ॥
ತಿಲಕಾ: ದ್ವಾದಶಪ್ರೋಕ್ತಾ: ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಸದಾऽನಘ ॥ ೨೧ ॥

ಲಲಾಟೇ ಹೃದಿ ಬಾಹ್ವೋಶ್ಚ ಕ್ಷತ್ರ: ಪುಂಡ್ರಾಣಿ ಧಾರಯೇತ್ ।
ಲಲಾಟೇ ಹೃದಯೇ ವೈಶ್ಯ: ಫಾಲೇ ವೈ ಶೂದ್ರಯೇಷಿತಮ್ ॥ ೨೨ ॥

ಹಣೆ–ಉದರ–ಎದೆ–ಕಂಠದ ಹಳ್ಳ – ಹೊಟ್ಟೆಯ ಎರಡು ಪಕ್ಕಗಳು – ಎರಡು ಕೈಗಳು – ಎರಡು ಕಿವಿಗಳ ಕೆಳಭಾಗವಾದ ಕತ್ತಿನ ಎರಡು ಪಕ್ಕಗಳು – ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನಿನ ಕೆಳಗೆ – ಕತ್ತಿನ ಹಿಂಭಾಗ (ತಲೆ) ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ೧೨ ತಿರುಮಣ್ ತಿಲಕಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಯಾವಾಗಲು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಸೂಚನೆ – ತಿರುಮಣ್ ಅಂದರೆ ಊರ್ಧ್ವ ಪುಂಡ್ರವನ್ನು 'ತಿಲಕ' ವೆಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು, ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು)

ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಹಣೆ–ಎದೆ–ಎರಡು ಕೈಗಳು ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಹಣೆಯಲ್ಲೂ, ಎದೆಯಲ್ಲೂ ವೈಶ್ಯನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಣದವನೂ, ಸ್ತ್ರೀಗಳೂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

ಲಲಾಟೇ ಕೇಶವಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ನಾರಾಯಣಮಥೋದರೇ ।
ವಕ್ಷಸ್ಥಲೇ ಮಾಧವಂ ಚ ಗೋವಿಂದಂ ಕಂಠಕೂಬರೇ ॥

ವಿಷ್ಣುಂಚ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕುಕ್ಷೌ ಬಾಹ್ವೌಚ ಮಧುಸೂದನಂ ।
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಂ ಕರ್ಣಮೂಲೇ ವಾಮನಂ ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವಕೇ ॥

ಶ್ರೀಧರಂ ವಾಮಬಾಹೌ ಚ ಹೃಶೀಕೇಶಂಚ ಕರ್ಣಕೇ ।
ಪೃಷ್ಠೇ ತು ಪದ್ಮನಾಭಸ್ಯಾತ್ ತ್ರಿಕೇ ದಾಮೋದರಂ ನ್ಯಸೇತ್ ॥

ತತ್ಪ್ರಕ್ಷಾಲನ ತೋಯೇನ ವಾಸುದೇವನ್ತು ಮೂರ್ಧನಿ ಏವಂ ಕಾರ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ,

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ತಿರುಮಣ್ ಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಹೆಸರನ್ನು, ಜಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಕೈಯನ್ನು ತೊಳೆದ ನೀರಿನಿಂದ ವಾಸುದೇವನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹನ್ನೆರಡು ನಾಮ 'ಪನ್ನಿರು ನಾಮಂ' ಎಂಬುದಾಗಿಯೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

..... ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯೋಪಧಾರಯೇತ್ ।
ಲಲಾಟೇ ಕೇಶವಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಹೃದಯೇ ಮಾಧವಂ ತಥಾ ।
ಭುಜಯೋಶ್ಚಭಯೋರ್ವತ್ಸ, ಸ್ಮರೇದ್ವೈ ಮಧುಸೂದನಮ್ ॥

ಕ್ಷತ್ರಿಯರುಗಳು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾಲ್ಕು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ರೀತಿಯು–ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಶವನನ್ನು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಧವನನ್ನು, ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲೂ ಮಧುಸೂಧನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ತಿರುಮಣ್ ನಾಲ್ಕನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯ ವಿಧಿ: ಪ್ರೋಕ್ತ: = ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರಸರುಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

..... ವೈಶ್ಯಕೃತ್ಯಂ ನಿಶಾಮಯ ।
ಲಲಾಟೇ ಕೇಶವಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಹೃದಯೇ ಮಾಧವಂತಥಾ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಇನ್ನು ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ವಿಧಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಳು, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಶವನನ್ನು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಧವನನ್ನು, ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಮಣ್ ಎರಡನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯೋಷಿತ್ಸ್ಯಾದ್ಸ್ಮರೇತಾಂಚ ಕೇಶವಂ ಫಾಲದೇಶಕೇ ।
ಅನೇನ ವಿಧಿನಾ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪುಂಡ್ರಾಣಿ ಮಮ ತುಷ್ಟಯೇ ॥

ಸ್ತ್ರೀಯರೂ, ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಣದವರೂ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಶವನನ್ನು ನೆನೆಸಿ ಒಂದೇ ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು.

ಶ್ಯಾಮಂ ಶಾನ್ತಿಕರಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ರಕ್ತಂ ವಶ್ಯಕರಂ ತಥಾ ।
ಶ್ರೀಕರಂ ಪೀತಮಿತ್ಯಾಹುಃ ಶ್ವೇತಂ ಮೋಕ್ಷಕರಂ ಶುಭಂ ॥

ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ವಶ್ಯಕರವಾಗುತದೆ. ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶುಭವಾದ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣ ಮೋಕ್ಷಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಏಕಾನ್ತಿನೋ ಮಹಾಭಾಗಾಃ ಸರ್ವಲೋಕಹಿತೇರತಾಃ ।
ಸಾನ್ತರಾಲಂ ಪ್ರಕುರ್ವನ್ತಿ ಪುಂಡ್ರಂ ಹರಿಪದಾಕೃತಿಂ ॥

ಮಧ್ಯೇ ಛಿದ್ರೇಣ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಏತದ್ಧಿ ಹರಿಮಂದಿರಂ ।
ಊರ್ಧ್ವಂ ಸೌಮ್ಯಂ ಋಜುಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಂ ಸುಮನೋಹರಂ ॥

ನಿರನ್ತರಾಲಂ ಯಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ದ್ವಿಜಾಧಮಃ ।
ಸ ಹಿ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ಸಹ ಮಾಂಚ ವ್ಯಪೋಹತಿ ॥ ೩೩ ॥

ಅಚ್ಛಿದ್ರಂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ತು ಯೇ ಕುರ್ವನ್ತಿ ದ್ವಿಜಾಧಮಾಃ ।
ತೈರ್ಲಲಾಟೇ ಶುನಃ ಪಾದಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ವೈ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ ೩೪ ॥

ತಸ್ಮಾಚ್ಛಿದ್ರಾನ್ವಿತಂ ಪುಂಡ್ರಂ ಮಹಚ್ಛಿದ್ರಂ ಶುಭಾನ್ವಿತಂ ।
ಧಾರಯೇದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ನಿತ್ಯಂ ಹರಿಸಾಲೋಕ್ಯ ಸಿದ್ಧಯೇ ॥ ೩೫ ॥

ಎಂಬುದರ ಸಾರಾರ್ಥ – ಹರಿಪದಾಕೃತಿಯಾದ ಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಟ್ಟೇ ಧರಿಸಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಅಂತರದಲ್ಲೇ ಭಗವಂತನ ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ, ಅಂದವಾಗಿಯೂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಸುಂದರವಾದ ಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮನಸನ್ನು ವಶೀಕರಿಸುವಂತೆಯೂ ಇರಬೇಕು.

ಯಾವನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ಧರಿಸುವನೋ ಅವನು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯ ಪಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹರಿಸಾಲೋಕ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಟ್ಟೇ ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಸೂಚನೆ – ಈಗಲೂ ಕೆಲವರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ತುರುಮಣ್ಣನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳಂತೆಯೇ, ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು)

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಋಜುಂ ಸೌಮ್ಯಂ ಲಲಾಟೇ ಯಸ್ಯ ದೃಶ್ಯತೇ ।
ಸ ಚಂಡಾಲೋಪಿ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ಪೂಜ್ಯ ಏವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ ೧೨ ॥

ಯಾರೊಬ್ಬನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವಾದುದು ನೇರವಾಗಿಯೂ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಕಾಣ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥವನು ಚಂಡಾಲನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಶುದ್ಧನೇ, ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಶುಚಿರ್ವ್ಯಪ್ಯನಾಚಾರೋ ಮಹಾಪಾಪಂ ಸಮಾಚರೇತ್ ।
ಶುಚಿರೇವ ಭವೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತೋ ನರಃ ॥ ೧೪ ॥

ಶುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದವನೂ, ಆಚಾರಹೀನನೂ, ಮಹಾಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನಾಗಿದ್ದರೂ, ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯನು ಎಂದೂ ಶುದ್ಧನಾದವನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮತ್ಪ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ಶುಭಾರ್ಥಂ ವಾ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಚತುರಾನನ! ।
ಮತ್ಪೂಜಾಹೋಮಕೇ ಚೈವ ಸಾಯಂ ಪ್ರಾತ: ಸಮಾಹಿತ: ॥
ಮದ್ಭಕ್ತೋ ಧಾರಯೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಭವಾಪಹಂ ॥ ೧೫ ॥

ಭಗವಂತನಾದ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿಯೂ, ಮಂಗಳಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ, ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೂ, ನನ್ನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಹೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾತ: ಸಾಯಂ ಕಾರ್ಯಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರತನಾಗಿರುವ ಓ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ನನ್ನ ಭಕ್ತನು ನಿತ್ಯವೂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

('ಭವಾಪಹಂ' ಎನ್ನುವ ಪದವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅರ್ಥಗಳುಳ್ಳದ್ದು)

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಧರೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ಮ್ರಿಯತೇ ಯದಿ ಕುತ್ರಚಿತ್ ।
ಶ್ವಪಾಕೋಪಿ ವಿಮಾನಸ್ಥೋ ಮಮ ಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ॥

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದರೆ ಅವನು ನಾಯಿಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ ಕೀಳು ಜಾತಿಯವನಾದರೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿದವನಾಗಿ ವಿಷ್ಣುಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಧರೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ಯದಾ ಯಸ್ಯಾನ್ನಮಶ್ನಾತೇ ।
ತದಾ ವಿಂಶತ್ ಕುಲಂ ತಸ್ಯ ನರಕಾದುದ್ಧರಾಮ್ಯಹಂ ॥ ೭೧ ॥

ತಿರುಮಣ್ ಧರಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವಾಗ ಯಾವನೊಬ್ಬನ ಅನ್ನವನ್ನು ಭುಜಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನನ್ನಲ್ಲದೆ ಅವನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ೨೦ ಮಂದಿಯನ್ನು ನಾನು ನರಕದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೀಕ್ಷ್ಯಾದರ್ಶೇ ಜಲೇ ವಾಪಿ ಯೋ ವಿದಧ್ಯಾತ್ ಪ್ರಯತ್ನತ: ।
ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಮಹಾಭಾಗ: ಸ ಯಾತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ॥ ೧೮ ॥

ಯಾವ ಮಹಾಭಾವನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ನೀರಿನಲ್ಲೋ ಮುಖ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ತಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವನು.

(ಸೂಚನೆ – ತಿರುಮಣ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನಲ್ಲೂ ಮುಖ ಮುಂತಾದುವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಗವಂತನು ಅನುಮತಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ)

ಅನಾಮಿಕಾ ಶಾನ್ತಿದೋಕ್ತಾ ಮಧ್ಯಮಾಯುಷ್ಕರೀ ಭವೇತ್ ।
ಅಂಗುಷ್ಠ: ಪುಷ್ಟಿದ: ಪ್ರೋಕ್ತ: ತರ್ಜನೀ ಮೋಕ್ಷದಾಯಿನೀ ॥ ೧೯ ॥

ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅನಾಮಿಕಾ ಬೆರಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯ ಬೆರಳು ದೀರ್ಘ ಆಯುಸ್ಸನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಅಂಗುಷ್ಠವು ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ತರ್ಜನೀ ಬೆರಳು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಯಜ್ಞೋ ದಾನಂ ತಪೋ ಹೋಮಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ: ಪಿತೃ ತರ್ಪಣಮ್ ।
ವ್ಯರ್ಥಂ ಭವತಿ ತತ್ಸರ್ವಂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂವಿನಾ ಕೃತಮ್ ॥ ೨೦ ॥

ತಿರುಮಣ್ ಇಲ್ಲದೇನೇ ಮಾಡುವ ವೈದಿಕ (ಲೌಕಿಕ) ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಚ್ಛ ಶರೀರಂ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವಿನಾಕೃತಮ್ ।
ತನ್ಮುಖಂ ನೈವ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಶ್ಮಶಾನಸದೃಶಂ ಹಿ ತತ್ ॥

ಯಾವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ತಿರುಮಣ್ ಇಲ್ಲವೋ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಭಗವಂತನಾದ ನಾನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ಮಶಾನದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಮತ್ಸ್ಯಕೂರ್ಮಾದಿ ಧಾರಣಮ್ ।
ಕುರ್ಯಾದ್ವಿಷ್ಣುಪ್ರಸಾದಾರ್ಥಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣೋರತಿಪ್ರಿಯಂ ॥ ೨೩ ॥

ಮತ್ಸ್ಯ ಕೂರ್ಮ ರೂಪಿಯಾದ ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಸಾದಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಕರವಾದುದು.

ಮಮಾವತಾರಚಿಹ್ನಾನಿ ದೃಶ್ಯನ್ತೇ ಯಸ್ಯ ವಿಗ್ರಹೇ ।
ಮರ್ತ್ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ನ ವಿಜ್ಞೇಯ: ಸನೂನಂ ಮಾಮಕೀ ತನು: ॥ ೨೬ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಯಾವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅವತಾರಗಳಾದ ಮತ್ಸ್ಯ–ಕೂರ್ಮ ರೂಪಿಯಾದ ಗುರುತುಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅವನು ಬರೀ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ. ಅವನು ನನ್ನ ಶ್ರೀಶರೀರವೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ.

ಪಾಪಂ ಸುಕೃತರೂಪಂ ತು ಜಾಯತೇ ತಸ್ಯ ದೇಹಿನ: ।
ಮಮಾಯುಧಾನಿ ದೃಶ್ಯನ್ತೇ ಚಿಹ್ನಿತಾನಿ ಕಲೌ ಯುಗೇ ॥ ೨೭ ॥

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಯುಧಗಳು ಯಾವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಗುರುತಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೋ ಅಂಥವನ ಪಾಪಗಳು ಪುಣ್ಯಗಳಾಗಿಯೇ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ.

(ಸೂಚನೆ – ಪಾಪವನ್ನು ಕೂಡ ಪುಣ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಗುಣವು ಶಂಖ–ಚಕ್ರ ಲಾಂಛನಗಳಿಗೆ ಉಂಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು)

ಉಭಾಭ್ಯಾಮಪಿ ಚಿಹ್ನಾಭ್ಯಾಂ ಯೋ ಅಂಕಿತೋ ಮತ್ಸ್ಯಮುದ್ರಯಾ ।
ಕೂರ್ಮಯಾ ಮಾಮಕಂ ತೇಜೋ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ತಸ್ಯ ವಿಗ್ರಹೇ ॥ ೨೮ ॥

ಮತ್ಸ್ಯ – ಕೂರ್ಮ ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬನ ದೇಹವು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತೇಜಸ್ಸಾದುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಈವರೆಗೂ ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ದ್ವಾದಶಪುಂಡ್ರ (ತಿರುಮಣ್) – ಅವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣವು ಏನನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವುಗಳು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಯೇ ತೋರಿದ ಆ ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ತಿರುಮಣ್ ಗೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮ, ತದನಂತರ ತಾನೇ ಊರ್ದ್ವಪುಂಡ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುವ ತಿರುಮಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ರೀತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಓದುವ ವಾಚಕರು ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವರು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಾದಗಳು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದದ್ದು – ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾದ ಅರ್ಥ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಮರ್ಯಾದೆ ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹದು – ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದ್ದಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಂತಹ ವಿವರಣೆಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವರು.

ವೈಷ್ಣವ ಖಿಂಡೇ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಮಹಾತ್ಮ್ಯೇ ತೃತಿಯೋಽಧ್ಯಾಯ:

ನಾರಾಯಣಾಯುಧೈರ್ನಿತ್ಯಂ ಚಿಹ್ನಿತೋ ಯಸ್ಯ ವಿಗ್ರಹ: ।
ಪಾಪಕೋಟಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಸ್ಯ ಕಿಂ ತಸ್ಯ ಕುರುತೇ ಯಮ: ॥ ೩೦ ॥

ನಾರಾಯಣನ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿರುವುದೋ ಅಂಥವನು ಪಾಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಯಮನು ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ದಂಡನೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸಲಾರನು.

ಯದಾ ಯದಾ ಪ್ರಪಶ್ಯೇತ್ ದೇಹಂ ಶಂಖಾದಿ ಚಿಹ್ನಿತಮ್ ।
ತದಾ ತದಾ ಪ್ರಸನ್ನೋಽಹಂ ಪಾಪಂ ತಸ್ಯ ದಹಾಮಿ ವೈ ॥ ೩೬ ॥

ಶಂಖ ಚಕ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಹವನ್ನು ಯಾವಾಗ ನೋಡಲ್ಪಡುವುದೋ ಆಗಲೇ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಅವನ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ತಿಷ್ಠತೇ ಯಸ್ಯ ದೇಹೇ ತು ಅಹೋರಾತ್ರಂ ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮ ಲಿಖಿತಂ ಸ ಮದಾತ್ಮಕ: ॥

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವು ಅಹೋರಾತ್ರಿ ಯಾರೊಬ್ಬನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಮುಂತಾದ ಗುರುತುಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥವನು ನನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದವಂಥವನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾನೆ.

ನಾರಾಯಣಾಯುಧೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಕೃತ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಕಲೌಯುಗೇ ।
ಯತ್ಪುಣ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕುರುತೇ ಮೇರುತುಲ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯ: ॥ ೩೮ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಯಾವ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಮೇರು ಪರ್ವತದಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಶಂಖಾಯುಧಾಂಕಿತೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯಶ್ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರುತೇ ಸುತ ।
ವಿಧಿಹೀನಂ ತು ಸಂಪೂರ್ಣಂ ಪಿತೃಣಾಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯಂ ॥ ೩೯ ॥

ಶಂಖ ಚಕ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಂಡೂ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಯಥಾಗ್ನಿರ್ದಹತೇ ಕಾಷ್ಠಂ ವಾಯುನಾ ಪ್ರೇಷಿತೋ ಭೃಶಂ ।
ತಥಾ ದಹ್ಯಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೇ ಆಯುಧಾನಿ ವೈ ॥ ೪೦ ॥

ಯಾವ ರೀತಿ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು (ಸೌದೆಯನ್ನು) ಗಾಳಿಯಿಂದ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಗ್ನಿಯು ಸುಟ್ಟುಹಾಕುವುದೋ ಹಾಗೆ (ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ) ನನ್ನ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಪಾಪಗಳು ದಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಆಯುಧಗಳೇ ಸುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತವೆ.

ಮಮ ನಾಮಾಂಕಿತಾಂ ಮುದ್ರಾಂ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಸಮನ್ವಿತಾಮ್ ।
ಶಂಖಾದಿ ಸ್ವಾಯುಧೈರ್ಯುಕ್ತಾಂ ಸ್ವರ್ಣ ತಾಪಮಯೀಮಪಿ ॥ ೪೧ ॥

ಧತ್ತೇ ಭಗವತೋ ಯಸ್ತು ಕಲಿಕಾಲೇ ವಿಶೇಷತ: ।
ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಸಮೋಜ್ಞೇಯೋ ನಾನ್ಯಥಾ ಮಮ ವಲ್ಲಭ: ॥ ೪೨ ॥

ಭಗವಂತನ ನಾಮದಿಂದಲೂ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಅವನ ಆಯುಧಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮುದ್ದಿರೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉಂಗುರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಈ ಕಲಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಧರಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನು ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ಸಮನಾದ ಭಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದವನು.

ಯಸ್ಯ ನಾರಾಯಣೇ ಮುದ್ರಾ ದೇಹಂ ಶಂಖಾದಿ ಚಿಹ್ನಿತಮ್ ।
ಧಾತ್ರೀಫಲೈ: ಕೃತಾ ಮಾಲಾ ತುಲಸೀಕಾಷ್ಠಸಂಭವಾ ॥ ೪೩ ॥

ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರಮಂತ್ರಸ್ತು ನಿಯುಕ್ತಾನಿ ಕಲೇವರೇ ।
ಆಯುಧಾನಿ ಚ ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಮತ್ಸಮಸ್ಸ ಚ ವೈಷ್ಣವ: ॥ ೪೪ ॥

ಯಾರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನ ಮುದ್ರೆಯೂ ಶಂಖ ಮುಂತಾದ ಗುರುತುಗಳೂ, ತುಳಸಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮಾಲೆಗಳಿರುವವೋ, ಮೇಲಾಗಿ ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮುದ್ರೆಗಳೂ, ಆಯುಧಗಳೂ ಯಾರ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೈಷ್ಣವನು ನನಗೆ ಸಮನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ.

ಶಂಖಾಂಕಿತತನುರ್ವಿಪ್ರೋ ಭುಂಕ್ತೇ ವೈ ಯಸ್ಯ ವೇಶ್ಮನಿ ।
ತದನ್ನಂ ಸ್ವಯಮಶ್ನಾಮಿ ಪಿತೃಭಿಸ್ಸಹ ಪುತ್ರಕ ॥ ೪೫ ॥

ಶಂಖಾದಿ ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಹವುಳ್ಳವನ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅನ್ನವನ್ನು ಭುಜಿಸುವನೋ ಆ ಅನ್ನವನ್ನು ಪಿತೃಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ನಾನೇ ನೇರವಾಗಿ ಭುಜಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷ್ಣಾಯುಧಾಂಕಿತೋ ಯಸ್ತು ಶ್ಮಶಾನೇ ಮ್ರಿಯತೇ ಯದಿ ।
ಪ್ರಯಾಗೇ ಯಾ ಗತಿ: ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಸಾ ಗತಿಸ್ತಸ್ಯ ಮಾನದಾ ॥

ಭಗವಂತನ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಲ್ಪಟ್ಟವನು ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟರೂ, ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಮೃತಹೊಂದಿದಂತೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸದ್ಗತಿಯು ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಲೇಖನ ಮೂಲ ತಮಿಳು ಲೇಖನದ ಕನ್ನಡ ರೂಪ.

ತಮಿಳು ಮೂಲ ಲೇಖನ – ಪರಮಹಂಸೇತ್ಯಾದಿ ಶ್ರೀಮುಷ್ಣಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಂದ ತಾವೇ ಸಂಶೋಧಿಸಿ "ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ಪಾದುಕಾ" ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು.

ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ – ಕಡಬ ಶ್ರೀಧರ್

ಶುಭಂ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

मामुपेत्य तु कौन्तेय पुनर्जन्म न विद्यते।

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ|| ವೇ|| ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಂಗನ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪಾಂಡವರಿಗೂ ಕೌರವರಿಗೂ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಶೋಕದಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ ಅರ್ಜುನನು ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟನು. शोकसंविग्नमानसः अर्जुनः संख्ये सशरं चापं विसृज्य उपविशत् (1-47)] ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಆಗ ಕುರಿತು "ನಾನು ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೋಹಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಯಾವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ನಿನ್ನಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಶರಣಾಗತನು, ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯನು ಆದ ನನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸು" (2-7) ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ತಾನು ಆಶ್ರಿತರಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತೋರುವುದನ್ನು ಲೋಕವು ತಿಳಿದು ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಿ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೆಪವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೋಕ್ಷಸಾದಕ ರಹಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ मामुपेत्य तु कौन्तेय पुनर्जन्म न विद्यते (8-16) ಎಂಬುದು ಒಂದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ "ಅರ್ಜುನ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೊಳಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳು (ಭೋಗ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ) ಹೋಗಿ ಮತ್ತೇ ಜನ್ಮಪಡೆದು ಬರತಕ್ಕವು. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ವಿನಾಶದ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿರುವುದಿಲ್ಲ (8-16)" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪರಮಕಾರುಣಿಕನಾದ ಭಗವಂತನು ಸ್ವಾ ಎಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಚೇತನರು ಅರಿಯುವಂತೆ ತನ್ನ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ತಾನೇ ಹೇಳಿ, ತನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು, ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಸಿಗುವ ಫಲವನ್ನು, ಪಡೆಯದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಿನಷ್ಟಿಯನ್ನು, ತನ್ನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಭಕ್ತರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದೇ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ.

ಸ್ವಾ ಶಬ್ದದ ವಿವರಣೆ:- ಭಗವದ್ರಾಮನುಜರು ಸ್ವಾ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. "ಸ್ವಾ ಎಂದರೆ ವಿಚಿತ್ರವೂ ಅಸಂಖ್ಯೇಯು ಆದ ಭೋಗ್ಯವಾದ, ಪ್ರಕೃತಿಯು, ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಭೋಕ್ತೃವರ್ಗಗಳೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾದಕವಾದ ಉಪಕರಣಗಳು, ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯಗಳನ್ನು ಲೀಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳವನು [अहं कृत्स्नस्य जगतः प्रभवः प्रलयस्तथा (7-6)], ದೋಷರಹಿತನೂ, ಜ್ಞಾನ, ಬಲ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಶಕ್ತಿ, ವೀರ್ಯ, ತೇಜಸ್ಸು ಮೊದಲಾದ ಅಸಂಖ್ಯೇಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಯಾಗಿರುವನು, ನಿತ್ಯವೂ, ದೋಷರಹಿತವೂ, ನಿರತಿಶಯವಾದ ಔಜ್ವಲ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಗಂಧ್ಯ, ಸೌಕುಮಾರ್ಯ, ಲಾವಣ್ಯ ಯೌವನ ಮುಂತಾದ ಅನಂತಗುಣಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಯಾಗಿರುವನು. ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹವನ್ನುಳ್ಳವನೂ, ವಾಕ್ಕು ಮನಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ತಿಳಿಯಲು ಶಕ್ಯವಾಗದ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲದ ಕರುಣೆ, ಸೌಶಿಲ್ಯ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಔದಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಹೋದಧಿಯಾದವನೂ, ಸಮಸ್ತಲೋಕ ರಕ್ಷಕನು, ಶರಣಾಗತರ ದುಃಖನಿವಾರಕನೂ, ಆಶ್ರಿತರಲ್ಲಿ ತೋರುವ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರನಾದವನೂ, ಸಮಸ್ತ ಚೇತನರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವನೂ, ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬಿಡದವನೂ ವಸುದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿದವನೂ, ತನ್ನ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದವನೂ, ತನ್ನ ದಿವ್ಯಕಾಂತಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಆಪ್ಯಾಯನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವನೂ ಆದ 'ನನ್ನನ್ನು' ಎಂದರ್ಥ" ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ मत्तः परतरं नान्यत्किञ्चिदस्ति धनञ्जय (7-7) "ಎಲೈ ಧನಂಜಯನೇ, ನನಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಸಮಾನರಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕರಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಭೂತಗಳು ಅವುಗಳಿಂದ ಕಾಣಲ್ಪಡದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದೆ. सर्वाणि भूतानि मत्स्थानीत्युपधारय (9-6) ಇದಲ್ಲದೆ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟೋಮಾದಿಕ್ರಮ, ಮಹಾಯಜ್ಞ, ಹವಿಸ್ಸು, ಮಂತ್ರ, ತುಪ್ಪ, ಅಗ್ನಿ, ಹೋಮ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಾನೇ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. गतिर्भर्ता प्रभुः साक्षी प्राप्यवಾದ ಸ್ಥಾನವೂ, ಶಾಸಕನು, ಎಲ್ಲಾದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ನೋಡುವವನು, निवासः शरणँ सुहृत् ಮನೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ವಾಸಸ್ಥಾನವೂ, ಇಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವವನು, ಹಿತೈಷಿಯು, ಉತ್ಪತ್ತಿಗೂ ನಾಶಕ್ಕೂ ಕಾರಣನಾದವನು, ಯಾವುದು ಉಂಟುಮಾಡಲ್ಪಡುವುದೋ ಹಾಗೇ ಉಪಸಂಹಾರ್ಯವಾದದೋ ಅದೂ ನಾನೇ (9-18). ಅಗ್ನಿ ಸೂರ್ಯರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಾಪವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವನು ನಾನೇ. ಮಳೆಯನ್ನು ಕೊಡುವನು, ನಿಲ್ಲಿಸುವವನು अमृतं चैव मृत्युश्च ಅಂದರೆ ಲೋಕದ ಜನ ಯಾವುದರಿಂದ ಜೀವಿಸುವರೋ, ಮತ್ತು ಯಾವುದರಿಂದ ಮರಣಹೊಂದುವರೋ ಅವೆರಡು ನಾನೇ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(9-19). ಹೀಗೆ ನಾನು ವಿಶ್ವಶರೀರವಾಗಿ ಇರುವೆನು. ನಾನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜಠರಾಗ್ನಿಯಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಪ್ರಾಣ, ಅಪಾನ ವಾಯುಗಳಿಂದ ಖಾಧ್ಯ, ಚೋಷ್ಯ, ಲೇಹ್ಯ, ಪೇಯ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಜೀರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. (15-14)

ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಅಧೀನನಾಗದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಈಶ್ವರೋಽಹಮಹಂ ಭೋಗೀ ಸಿಷ್ಠೋಽಹಂ ಬಲವಾನ್ಸುಖೀ ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಯಾಮಿಕನು. ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಭೋಗಿ. ನಾನು ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧನಾದವನು. ನಾನು ಬಲಿಷ್ಠನು ಹಾಗೂ ಸ್ವತಃ ಸುಖಿಯು (16-14) ಯಚ್ಚಾಪಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಬೀಜಂ ತದಹಮರ್ಜುನ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಅವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನು ನಾನೇ. ನನಗೆ ಆತ್ಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಯಾವ ಚರಾಚರವಾದ ಭೂತವು ಇಲ್ಲ (10-39). ಸಮೋಽಹಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು, ಸಮಸ್ತಭೂತಗಳಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ದೇವತೆಗಳು, ಮನುಷ್ಯರು, ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಸ್ಥಾವರಗಳು) ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನ ಮೇ ದ್ವೇಷ್ಯೋಽಸ್ತಿ ನ ಪ್ರಿಯಃ ನನಗೆ ಶತ್ರುವು ಇಲ್ಲ, ಮಿತ್ರನು ಇಲ್ಲ. (9-29) ಸಮಸ್ತಪ್ರಾಣಿ ಸಮೂಹದ ಸಕಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ನಿವೃತ್ತಿಗೂ ಕಾರಣಭೂತವಾಗಿರುವ ಜ್ಞಾನವು ಉದಯಿಸುವ ಹೃದಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದಲೇ ನಿಯಮಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಆತ್ಮವಾಗಿ ನೆಲಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಮರಣೆ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾದಿ ಪ್ರಮಾಣ ಜನ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನವೂ, ಜ್ಞಾನ ನಿವೃತ್ತಿಯೂ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವೇದಗಳಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡತಕ್ಕವನೂ ನಾನೇ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಫಲಕೊಡುವವನೂ ನಾನೇ. ವೇದದ ಸಾರಭೂತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಿತವನೂ ನಾನೇ (15-15). ಅಮೃತವೂ, ಅವ್ಯಯವೂ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಯುಕ್ತವಾದುದೂ ಆದ ಪರಿಶುದ್ಧಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅಹಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠ ನಾನು ಆಧಾರನೋ ಹಾಗೇ ಶಾಶ್ವತ ಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಭಕ್ತಿಯೋಗಕ್ಕೂ ನಾನೇ ಕಾರಣನು. ಅತಿಶಯವೆನಿಸಿರುವ ನಿತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯರೂಪವಾದ ಏಕಾಂತಿಕವಾದ ಸುಖಕ್ಕೂ ನಾನೇ ಕಾರಣನು (14-27)

ನಾನ್ತೋಽಸ್ತಿ ಮಮ ದಿವ್ಯಾನಾಂ ವಿಭೂತೀನಾಂ (10-40) ನನ್ನ ಮಂಗಳಕರವಾದ ವಿಭೂತಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನುಳ್ಳದ್ದೂ ಅಂತಹ ಭೂತಜಾತಿಯು ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೋ, ಮಂಗಳಕಾರ್ಯವನ್ನಾರಂಭಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೋ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಮ ತೇಜೋಂಽಶ ಸಂಭವ ಇತಿ ಅವಗಚ್ಛ ನನ್ನ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಬಂದು ಅಂಶದಿಂದ ಉಂಟಾದೆಂದು ತಿಳಿ (10-41)

ಭಗವಂತನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ "ಅರ್ಜುನ ಬಹುನೈತೇನ ಕಿಂ ಜ್ಞಾತೇನ (ಪ್ರಯೋಜನಮ್) "ಅರ್ಜುನ, ಬಹುವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ವಿಷ್ಟಭ್ಯಾಹಮಿದಂ ಕೃತ್ಸ್ನಮೇಕಾಂಶೇನ ಸ್ಥಿತೋ ಜಗತ ನಾನು ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಯಮಿಸುತ್ತಾ (ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ) ನನ್ನ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. (10-42)"

ಅರ್ಜುನ, "ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕರೂಪಿಯಾಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಮೂರು ಬಗೆಯ (ಸಾತ್ವಿಕ, ರಾಜಸ, ತಾಮಸ) ಗುಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಚುರ್ಯವನ್ನುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮೋಹಗೊಂಡು, ಈ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದೆ (7-13). ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ಮೊದಲಾದ ರೂಪಗಳ ಯೋಗದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾದ ನಾನು ನಾಹಂ ಪ್ರಕಾಶಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಸರ್ವರಿಗೂ ಪ್ರಕಾಶನಲ್ಲ. ಜನ್ಮರಹಿತನಾದ ನಿರ್ವಿಕಾರನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಅಜ್ಞರಾದ ಲೋಕದ ಜನರು ಅರಿಯಲಿಲ್ಲ (7-25) ಆದರೆ ನಾನಾದರೋ ಕಳೆದು ಹೋದ, ಈಗಿರುವ, ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಜಾತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಮಾಂ ತ್ತು, ವೇದ ನ ಕಶ್ಚನ ನನನ್ನು ಯಾರು ಅರಿಯರು (7-26) ಸರ್ವಭೂತನಿಯಾಮಿಕನೂ, ಸರ್ವಜ್ಞನು, ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪನೂ ಆದ ನಾನು (ಪರಮ ಕಾರುಣಿಕನಾದುದರಿಂದ ಚೇತನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ) ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಕಾರಣ ನನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. (9-11). ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ವಾಕ್ಕಿನಿಂದಲೂ, ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವವನ್ನುಳ್ಳವನು ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಕರ್ಮದ ಕಾರಣ ಜನ್ಮ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಹೊಂದಿ ವ್ಯಕ್ತನಾಗಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ (7-24). ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ ನನ್ನ ವಿಭೂತಿಯೋಗವನು ಯಾರು ತಿಳಿಯುವವನೂ ಸಃ ಅವಿಕಂಪೇನ ಯೋಗೇನ ಯುಜ್ಯತೇ ಅವನು ಅಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ (10-7).

ಅರ್ಜುನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು "ಭಗವಂತನೇ (ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ವಿಭೂತಿಯನ್ನುಳ್ಳ) ನೀನು ಹೇಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದೆಯೆ? ಹೇಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು? ಎಂದು (10-17) ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು (ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುವ) ಯಾವುದು ಪರಮ ಪ್ರಾಪ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಸಮಾಸೇನೈವ ಮೇ ನಿಬೋಧ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ನನ್ನಿಂದ ತಿಳಿ (18-50)" ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮಾರ್ಗ: ಅರ್ಜುನ " ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತೆಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು 'ದೇವಪಿತೃಭೂತಶರೀರನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರು ನನ್ನನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. (9-25). ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿ ನೆಲಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ತನಗೆ ಹಿತವಾದ ಕರ್ಮದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಸಿಧ್ಧಿ ವಿಂದತಿ ಮಾನವಃ ಮನುಷ್ಯರು ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. (18-46). ಅನ್ಯದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉಪಾಸನೆಮಾಡಿ ಪಡೆದ ಫಲವು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಅನ್ಯದೇವತಾಭಕ್ತರು ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತ ಭಕಃ ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾದರೂ ಯಾನ್ತಿ ಮಾಮಪಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತಾನೆ. (7-23). ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಕಾಲದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಡದೆ ಯಾವ ಭಕ್ತನು ನನ್ನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ನಿತ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಯೋಗಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾಪ್ಯನು ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಸ್ಯ ಯೋಗಿನಃ ಅಹಂ ಸುಲಭಃ (8-14). ಹಾಗೇ ನನ್ನ ನಿತ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಬಯಸುವವರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನೇ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಬುದ್ಧಿಯೋಗದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುವರೋ ಅಂತಹ ಬುದ್ಧಿಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ (ನಾನೇ) ಕೂಡುವೆನು ಯೇನ ಮಾಂ ಉಪಯಾನ್ತಿ ತೇ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಂ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಮ್ ದದಾಮಿ (10-10)"

ಹಾಗೂ "ಎಲ್ಲಾ ಅಜ್ಞಾ ಅನುಜ್ಞ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಮತ್ಪರಾ ನನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಪ್ರಾಪ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವರಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಭಕ್ತಿಯೋಗದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವವರಾಗಿ ಉಪಾಸಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹ ಭಕ್ತರನ್ನು ಅಹಂ ಮೃತ್ಯು ಸಂಸಾರಸಾಗರಾತ್ ನಚಿರಾತ್ಪಾರ್ಥ ಸಮ್ಭವಾಮಿ । ಈ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಿಂದ ನಾನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. (12-6,7) ಆದ್ದರಿಂದ ಮಯ್ಯೇವ ಮನ ಆಧತ್ಸ್ವ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಡುವನಾಗು. ಬುದ್ಧಿಂ ನಿವೇಶಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇಡು. ನಂತರ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ (12.8) ಆದರೆ ಚಞ್ಚಲಂ ಹಿ ಮನಃ (6-34) ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾದದ್ದು. ಜಯಿಸಲು ಕಷ್ಟಕರವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಯಿಸದೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರ ಎಂಬುದು ಮೇ ಮತಿ ನನ್ನ ಮತವು (6-36). ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವ ಚೇತನನು ಜಯಿಸಿರುವನೋ ಅವನಿಗೆ ಅದು ಬಂಧುವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. (6-6).

ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಮನಸ್ಸನ್ನು (ಜಯಿಸಿ) ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಶಕ್ತನಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಭ್ಯಾಸ ಯೋಗೇನ ಆಪ್ತುಂ, ಇಚ್ಛ ಪುನಃ ಪುನಃ ಸ್ಮರಿಸುವ ವಿಧಾನದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಲು ಇಚ್ಛಿಸು. (12-9) ಈ ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗವು ಕಷ್ಟಕರವಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ಕರ್ಮ ಪರಮೊ ಭವ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ (ದೈವ) ಕಾರ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗು. ನನಗಾಗಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ (ನನ್ನನ್ನು) ಸೇರುತ್ತೀಯೆ. (12-10) ಹೀಗೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಶಕ್ಯನಾದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಕರ್ಮ ಫಲತ್ಯಾಗಂ ಕ್ರುರು ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡು (12-11) ಯತ್ಕರೋಷಿ ಯದಶ್ನಾಸಿ ಯಜ್ಜುಹೋಷಿ ದದಾಸಿ ಯತ್, ಯತ್ತಪಸ್ಯಸಿ । ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಭುಜಿಸುತ್ತಿಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಹೋಮ ಮಾಡುತ್ತಿಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿಯೋ, ಯಾವ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಯೋ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡು (9-27). ಆಗ ನೀನು ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ಮಾಮುಪೈಷ್ಯಸಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಹೊಂದುತ್ತೀಯೆ (9-28). ಅಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡು, ಆದರೆ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಫಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಆಚರಿಸು (3-19) ಯಜ್ಞ, ದಾನ, ತಪಸ್ಸು ಮೊದಲಾದ ವೈದಿಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದು (18-5). ಆದರೆ ನನ್ನ ಆರಾಧನೆಯ ರೂಪವಾದ ಈ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಫಲ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು (ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯಲು) ನನ್ನ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ (18-6) ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆತ್ಮಯಾಥಾತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೋಡುವನೋ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅವನು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನು ಸ ಯುಕ್ತಃ ಅವನು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನು (4-18) ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ಜ್ಞಾನಯೋಗ ರೂಪವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಸಂಗ ಕೃತ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ನನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಕರ್ತೃವೆಂದು, ಆರಾಧನೆಗೆ ಅರ್ಹನೆಂದು, ಪ್ರಾಪ್ಯನೆಂದು, ಉಪಾಯನೆಂದು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಲು, ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶೋಕಿಸಬೇಡ (18-66). ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಕ್ತನಾಗಿ, ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿಯ. ಸತ್ಯಂ ತೇ ಪ್ರತಿಜಾನೇ ಪ್ರಿಯೋsಸಿ ಮೇ ಇದನ್ನು (ನಾನು) ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ (18-65).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(ಹೀಗೆ) ಯಾರು ನನ್ನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ಉಳ್ಳವರೋ, ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಉಪಾಸನೇ ಮಾಡುವರೋ, (ನನ್ನ) ನಿತ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಬಯಸುವ ಅಂತಹ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿರೂಪವಾದ ಯೋಗವನ್ನು, ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನಾನು ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ. (9-22) ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು ಜನ್ಮರಹಿತನೆಂದೂ, ಸರ್ವಲೋಕಮಹೇಶ್ವರನೆಂದು, ಸರ್ವಲೋಕಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವೆಂದೂ, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೋಹವಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವನೋ ಅವನು सर्वपापै प्रमुच्यते ಸರ್ವಪಾಪಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ (10-3) ಯಾರು ನನ್ನ ಸರ್ವೇಶ್ವರತ್ವ, ಸರ್ವ ಸಂಕಲ್ಪತ್ವ, ಮುಂತಾದ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನೆಂದೂ, ಕರ್ಮದಿಂದ ಜನ್ಮ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ನನ್ನ ಜನ್ಮವು ಅಪ್ರಾಕೃತವಾದುದೆಂದು ನನಗೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ಚೇಷ್ಟಿತಗಳನ್ನು ಯಾಥಾರ್ಥವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅವನು ಈಗ ಇರುವ ದೇಹವನ್ನು ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಜನ್ಮ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತಾನೆ." (4-9)

ನಾನು ಕೇವಲ ವೇದಾಧ್ಯಯನಗಳಿಂದಲೂ, ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ, ದಾನದಿಂದಲೂ, ಯಾಗಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಲ್ಪಡಲು ಶಕ್ತವಿಲ್ಲ. (11-53, 54) ಅನನ್ಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ತತ್ತ್ವತ ಪ್ರವೇಶಿಸಲ್ಪಡಲು ಶಕ್ತನು. ಯಾರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಆರಾಧನೆಯಿಂದ ಮಾಡುವನೋ, ಇತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟಿರಿವನೋ, ಸಮಸ್ತಭೂತಗಳು ಪರಮ ಪುರುಷನಾದ (ನನಗೆ) ಅಧಿನವೆಂದು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುವನೋ, ಅಂತಹ ಭಕ್ತನು मेत्ति ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುವನು (11-55). ನನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನಾದರೂ ಹೊಂದಿರಲಿ (ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ) ನನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ (9-32). ಈ ಭಕ್ತಿಪಥದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರರು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಸಿದ್ದಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸಿದ್ದಿ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಬ್ಬನು ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಿದ್ಧಿಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದ ಸಹಸ್ರಮಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ತತ್ತ್ವತಃ ಎಂದರೆ ನಾನಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. (7-3) ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮನು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭನು (7-19). ಯಾವ ಭಕ್ತರು मां भक्त्या भजन्ति ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಜಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ अहमपि तेषु च ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿರುವೆನು (9-29). ಅರ್ಜುನ ಅಂತಹ ಭಕ್ತರ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಭಕ್ತರ ಲಕ್ಷಣ: ಅರ್ಜುನ "ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುವುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಅರಿತ ಭಕ್ತನು ವೈಷ್ಣವಾಗ್ರೇಸರನೇ ಎಂದು ಆದರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ (9-30). ನಾನು ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕವಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣನು. ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು ಎಂದು ಅರಿತ ಭಕ್ತನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಭಾವ ಹೊಂದಿ ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾನೆ (10-8) ನನ್ನ ಭಕ್ತರುಗಳು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಭೋದಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ರಮಣೀಯ ಚೇಷ್ಟಿತಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ तुष्यन्ति च रमन्ति च ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳುವವರು ಕಥಾಶ್ರವಣದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. (10-9) ಯಾವ ಭಕ್ತನು ನನ್ನನ್ನು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆಂದು ಅರಿತು, ಭ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ತಿಳಿದು, ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸರ್ವವಿಧ ಸಾಧನವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ (15-19) ನನಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಯಾವುದರ ಬಗೆಯು ಶೋಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೇ ಯಾವುದನ್ನು ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಎಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ತೃಣದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ मद्भक्तिं लभते पराम् । ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ (18-54). ಹೀಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವವರಾಗಿ, ದೈವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದೃಡಸಂಕಲ್ಪ-ಹೊಂದಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಿತ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ (9-14). ನನ್ನ ಭಕ್ತನು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ತುಳಸಿದಳವನ್ನಾಗಾಲಿ, ಹೂವನ್ನಾಗಲಿ, ಹಣ್ಣನಾಗಲಿ, ಜಲವನ್ನಾಗಲಿ ಜಗದೀಶ್ವರನಾದ ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. (9-26). ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಪರಮಭೋಗ್ಯನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡವನು ಬೇಗನೇ ಪ್ರತಿಭಂದಕವಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಆಚಾರದ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳ್ಳವನಾಗುತ್ತಾನೆ. न मे भक्तः प्रणश्यति ನನ್ನ ಭಕ್ತನು ಎಂದೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ (9-31). ಅರ್ಜುನ ಯಾರು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಶ್ರದ್ದೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟು मां उपासते ನನ್ನ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರುವವರಾಗಿ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. (12-2), ಎಂದು ತನಗೆ ಪ್ರಿಯರಾದವರ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನನಗೆ ಪ್ರಿಯರು: ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲೂ ನನ್ನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುವವನು, ನನ್ನಲ್ಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು ಆದ ಜ್ಞಾನಿಯು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಿಯನು ಹಾಗೆಯೆ ಆ ಜ್ಞಾನಿಯು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನು. ಆ ಜ್ಞಾನಿಯು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಿಯನೆಂದರೆ ಮಯಾ ಸರ್ವಜ್ಞೇನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿನಾಪಿ ಅಭಿಧಾತ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ (7-17) ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಆದ ನನ್ನಿಂದಲೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಿ ತ್ವಾತ್ಮೈವ ಮೇ ಮತಮ್ (ಅಂತಹ) ಜ್ಞಾನಿಯು ನನ್ನ ಆತ್ಮವೆಂದೇ ನನ್ನ ಮತ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಳಿದು ತನಗೆ ಆತ್ಮಧಾರಣೆ ಅಸಂಭವವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸುಜ್ಞಾನದಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲೆ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ನನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಾಪ್ಯವೆಂದು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುತ್ತಾನೆ (7-18). ಯಾವ ಭಕ್ತನು ಫಲಸಂಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವನೋ ಅವನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನು. (12-14) ಯಾವ ಉಪಾಸಿಕನು ಲೋಕೋದ್ವೇಗಕರವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವ ಲೋಕದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಉದ್ವೇಗಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಹರ್ಷ, ಕೋಪ, ಭಯ ಮತ್ತು ಉದ್ವೇಗಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರುವನೋ ಅವನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನು (12-15) ಆತ್ಮದ ವಿಷಯದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೇ ಇಲ್ಲದವನು. ಸಾತ್ವಿಕವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಹಿತ ಆಹಾರದಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವನು, ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು (ಆಕ್ರಿಯೇ ಮಾಡುವಾಗ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದ ದುಃಖಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆ ಇಲ್ಲದವನೂ) ಅಶಾಸ್ತ್ರಿಯವಾದ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ತ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡವನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನು (12-16) ದೈವ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವ ಪ್ರಿಯಾಪ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಹರ್ಷವನ್ನಾಗಲಿ, ಶೋಕವನ್ನಾಗಲಿ ಹೊಂದಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪದ ಫಲಗಳನ್ನು ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನು (12-17) ಹಾಗೆಯೇ ಶತ್ರು ಮಿತ್ರರನ್ನು, ಮಾನ ಅಪಮಾನಗಳನ್ನು, ನಿಂದೆಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಸಮಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವನು, ಮನೆಯೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಅರಿತವನಾಗಿ ಇರುವ ಭಕ್ತನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನು (12-18), ಸಂಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಇತರ ಸುಖಿವನ್ನಾಗಲೀ, ದುಃಖಿವನ್ನಾಗಲೀ, ಸಮಂ ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಯಾವನು ಆತ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಮನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೋ ಸ ಯೋಗೀ ಪರಮೋ ಮತಃ ಆಯೋಗಿಯು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. (6-32). ಯಾವ ಯೋಗಿಯು ನನ್ನ ಹೊಂದುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತ್ವರೆವುಳ್ಳವನ್ನಾಗಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು, ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುವನೋ ಸ ಶ್ರುಕ್ತಮೋ ಮೇ ಮತಃ ಅವನು ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕನೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ (6-47) ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಪರಮಪ್ರಾಪ್ಯನೆಂದು ಸದಾ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತನು ನನಗೆ ಅತೀವ ಪ್ರಿಯನು" (12-20) ಅರ್ಜುನ, "ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಂಸಾರಿಕವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ದಾಟಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನೇ ಬಲ್ಲನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಅಪಾರ ವಿನಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ." (18-58).

ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಆಗುವ ವಿನಷ್ಟಿ : "ನನ್ನ ಉಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಮಾಂ ಅಪ್ರಾಪ್ಯಾ ಮೃತ್ಯುಸಂಸಾರ ವರ್ತ್ಮನಿ ನಿವರ್ತಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಮೃತ್ಯುರೂಪದ ಸಂಸಾರ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. (9-3). ನನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವರೂ, ಕ್ರೂರರೂ, ನೀಚಮನುಷ್ಯರೂ, ಅಶುಭಪ್ರವೃತ್ತಿಯರೂ, ಆದ ಅಸುರಸ್ವಭಾವದವರನ್ನು ಹುಟ್ಟು, ಮುಪ್ಪು, ಸಾವು ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಸುರ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೆ ತಳ್ಳಿಬಿಡುವೆನು (16-19) ಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಯಾರು ವೇದ ಎಂಬ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ತನ್ನಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುವನೋ ನ ಸ ಸಿದ್ಧಿಮವಾಪ್ನೋತಿ ನ ಸುಖಂ ನ ಪರಾಂ ಗತಿಂ ಅವನು ಆಮುಷ್ಮಕವಾದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು, ಐಹಿಕ ಸುಖಿವನ್ನು, ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮಗತವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. (16-23). ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಡದವನಿಗೆ ಶುದ್ಧಾತ್ಮವಿಷಯಕವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯ ಶಾಂತಿಯು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಶಾಂತಸ್ಯ ಕುತಃ ಸುಖಮ್ ವಿಷಯರಾಗ ಶಮನವಾಗದವನಿಗೆ ಸುಖವೆಲ್ಲಿಯದು? (2-66).

ಅರ್ಜುನ "ಚೇತನರನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕರುಣೆವುಳ್ಳ ನನ್ನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿಯವವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೊರತೆವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಅಧರ್ಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ, (4-7) ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೂ, ದುಷ್ಟರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನಾನು ಪ್ರತಿಯುಗದಲ್ಲೂ ಅವತರಿಸುತ್ತೇನೆ. (4-8).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ವೇದಾಂತರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಸದಾಚಾರ್ಯ ಮಹಿಮಾ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ|| ವೇ|| ಹೆಚ್. ಆರ್. ಶ್ರೀಧರಾಚಾರ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

"ಆಚಾರ್ಯಃ ಸದ್ಭಿಃ ಅಪ್ರತ್ಯುಪಕರಣಧಿಯಾ ದೇವವತ್ ಸ್ಯಾದುಪಾಸ್ಯಃ" ನ್ಯಾಸವಿಂಶತಿ - 2, "ಆಚಾರ್ಯಾದಿಹ ದೇವತಾಂ ಸಮಧಿತಾಂ ಅನ್ಯಾಂ ನಮನ್ಯಾಮಹೇ" "ಆಭಗವತ್ತಃ ಪ್ರಧಿತಾಂ ಅನಘಾಂ ಆಚಾರ್ಯ ಸನ್ತತಿಂ ವಂದೇ" (ಶ್ರೀಮದ್ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರ ಗುರುಪರಂಪರಾಸಾರಃ) "ಏತ್ತಿ ಮನತ್ತೆಳಿಲ್ ಜ್ಞಾನವಿಳಕ್ಕೈ ಇರುಳಥನೈತ್ತುಂ ಮಾತ್ತಿನವರ್ಕು ಒರು ಕೈಮ್ಮಾರು ಮಾಯನುಂ ಕಾಣಹಿಲ್ಲ್ಲ್ಲ" (ಆಚಾರ್ಯಕೃತ್ಯಾಧಿಕಾರ) ಇದೇ ಮೊದಲಾದ ಅನಂತಾನಂತ ಪ್ರಮಾಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಸದಾಚಾರ್ಯಸಾರ್ವಭೌಮರು ದೇವ ದೇವೋತ್ತಮ, ದೇವತಾ ಸಾರ್ವಭೌಮ, ಶ್ರೀಮದಖಿಲಾಂಡ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಾಯಕ, ನಿಸ್ಸಮಾಭ್ಯಧಿಕ, ಸಮಾಧಿಕ ದರಿದ್ರ, ಒತ್ತಾರ್ ಮಿಕ್ಕಾರೈ ಇಲ್ಲೈಯಾಯ ಮಾಮಾರ್ಯ, ಎದಿರ್ ನಿಹಳ್ ಕಳಿವಿನುಂ ಇನನಿರ್ಲ, ಉಯರ್ವರ ಉಯರ್‌ನಲಂ ಉಡೈಯವರ್ಲ, ತಾನೇ ತನಕ್ಕು ಉವಮರ್ಲ, ನತತ್ಸಮಶ್ಚಾಭ್ಯಧಿಕಶ್ಚಶ್ರೂಯತೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕೀ ಜ್ಞಾನಬಲಕ್ರಿಯಾಚ ಮೊದಲಾದ ಪರಶ್ರುತ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಪರಮನೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಗೆ ಸಮ ಅಥವಾ ಅಧಿಕರೆಂದು ಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗಮಾನ್ತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾಮಹಿಮರುಗಳ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವದ್ಗುಣಾನುಭವೈಕ ಪ್ರಯೋಜನರಾಗಿ ತದೇಕಧಾರಕರಾಗಿ ತದೇಕಪ್ರಿಯರಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರ ಮುಖಾರವಿಂದದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ದಿವ್ಯವಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಥಾಮತಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತ್ತಿರುಕ್ಕುಡಂದೈ ಆಂಡವರ್ಲ ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಖರದೂಷಣವಧ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದೊಡನೆ ರಾವಣನಿಗೆ ಸಿಡಿಲು ಎರಗಿದಂತೆ ಆಗಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣಳಾದ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಕೋಪಗೊಂಡನಂತೆ. ಅವಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಶೂರ್ಪಣಖಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿ ವಿನಮ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತುಗಳಿವು, ರಾವಣೋಲೋಕ ರಾವಣಃ ಎಂಬಂತೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಭಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಇಂದ್ರಾದಿಗಳೂ ಸಹ ಭೀಷಾಸ್ಮಾದ್ವಾತಃ ಪವತೇ ಮೊದಲಾದ ಉಪನಿಷದ್ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಕೈ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಆಜ್ಞಾಪಾಲಕ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಹೋದರನೇ ನಿನಗೂ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೂ ಶ್ರಿಯಃಪತಿತ್ವ ಬಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರವಿಲ್ಲ.

ಇಂದ್ರಾದಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿಯಮನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೀಯೆ. ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯು "ಹ್ರೀಶ್ಚತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚಪತ್ನ್ಯೌ" (ಪುರುಷಸೂಕ್ತ) ಶ್ರೀದೇವಿಗೂ ಭೂ ದೇವಿಗೂ ಪತಿಯಾದುದರಿಂದ ಸರ್ವಲೋಕಕ್ಕೂ ಪ್ರಭುವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವನ್ನರಿತವಳಾಗಿ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಅವತಾರವಾದ ಶ್ರೀ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಯಾದರೂ ತಂದು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ವ ಲೋಕಾಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಜನಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನ ಉಂಟು ಮಾಡಿದನು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸಿದ ದಾಸಿಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ವಥಾಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಸಮಂಜಸ, ಕೋಪಶಮನಯುಕ್ತವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಪುತ್ರನಾದ ವಿಶ್ರವಸ್ಸಿನ ಮಗನಾದ ಜೀವಾತ್ಮನಾದ ರಾವಣನನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನಾಗಿಸಲು ಜನಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದೆ ಎಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳಿದಳು. ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಸಮಂಜಸ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಮರ್ಥರೆಂಬ ಚಟಾಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೀವಾತ್ಮನನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನಾಗಿಸಲು ಹೊರಟವರು ಶೂರ್ಪಣಖಿಯಂತೆ ಮೂಗು ಕಿವಿ ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಚಟಾಕಿಯನ್ನೂ ಸಿಡಿಸಿದ್ದರು. ರಾವಣನು ಅತಿಶೂರರಾದ ಖರದೂಷಣಾದಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾತಿ ಪಡೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಿ ನಾಶವಾದುದರಿಂದ ಕಡುಕೋಪದಿಂದ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಹೊರಟ ರಾವಣನನ್ನು ಸೀತಾಪಹರಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾರೀಚನಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಯುಕ್ತ ವಚನಗಳು ಎಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೇನು ಕೊರತೆ ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿದ ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಾನು ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ (ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ) ಆಚಾರ್ಯರುಗಳಾರೂ ಬಯಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಾಪ್ತ ಸಮಸ್ತಕಾಮನೂ ಪರಿಪೂರ್ಣಕಾಮನೂ ಆದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಆಚಾರ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮೋಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಾರ್ಥನಾಗಿ ಪರಮ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಚಾರ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನಾಸೆಪಟ್ಟು ನಿಸ್ಸಮಾಭ್ಯಧಿಕನಾದ ಭಗವಂತ ಅಧಿಕನೇ ? ಅಥವಾ ಆಚಾರ್ಯರಧಿಕರೇ ? ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಎಂದು ಸಭಿಕರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿವ್ಯವಾದ ಈ ಅಮೃತವಾಣಿಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವ ಸಮಾಚಾರಗಳು ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಅವತರಿಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಧರ್ಮರಾಜನಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಧಾನತಃ ಭೀಮಾರ್ಜುನರುಗಳು ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು ಆಗತಾನೇ ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರು ಕೌರವಾದಿಗಳ ಗರ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ಯುದ್ಧ ಮಾತ್ರವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಂದಿಗಿದ್ದ ಅರ್ಜುನಾದಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಲೋಕ ಕಂಟಕರಾಗಿರುವ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತಯುದ್ಧ ನಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಪಾಂಡವ ದೂತನಾಗಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಭೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯು ತೆರಳಿದನೆಂದು ಶ್ರೀ ತಿರುಮಂಗೈ ಆಳ್ವಾರ್‌ರವರು "ಪಾರೇರು ಪೆರುಂ ಭಾರಂ ತೀರ ಪಂಡು ಭಾರತತ್ತುತ್ತೂದಿಯಂಗಿ" (ಪೆರಿಯತಿರುಮೊಳಿ 2-10-8) "ಮನ್ನಕ್ಕಾಯ್ ಮುನ್ನಂ ಶೆನ್ರತೂದಾಳ್ಳ" (ಪೆರಿಯತಿರುಮೊಳಿ 5-5-6) ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯದಂತೆ ಸಮಾಧಾನ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಹಾ ಅನರ್ಥವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ತಾನೇ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ನಡೆದ ಪಾಂಡವದೂತನ ಹೃದಯವನ್ನರಿತ ತಿರುಮಂಗೈ ಮನ್ನರವರು ಅದರ ಹಿನ್ನಲೆ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು ಆಗ ತಾನೇ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ಶಪಥವೂ ನೆರವೇರುತ್ತದೆಂದು ಅಚಲ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮೋಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದುದು ಭೂಯ ಏವ ಮಹಾಭಾಹೋ ಶೃಣು ಮೇ ಪರಮಂ ವಚಃ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೋಹವೇ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪನ್ಯಾಸದ ಆಹಂ ಅಣಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ.

ಆಚಾರ್ಯರ ಪಾದ ಸಂಬಂಧ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಜನನ ಮರಣ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮಹಾಪರಾಧಕ್ಕೂ ಸೂಕ್ತ ಔಷಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಸಾಂದೀಪಿನೀ ಋಷಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದನೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಜನನ ಮರಣ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಸಂಸಾರ ಎಂಬ ಘೋರವಾದ ಕೆಸರಿನ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಚೇತನರುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿ, ಆಚಾರ್ಯನಾಗಿ ಅವತರಿಸುತ್ತಾನೆಂದು "ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾರಾಯಣೇ ದೇವಃ ಕೃತ್ವಾ ಮರ್ತ್ಯಮಯೀಂ ತನೂಂ ಮಗ್ನಾನುದ್ಧರತೇ ಲೋಕಾ ಕಾರುಣ್ಯಾತ್ ಶಾಸ್ತ್ರಪಾಣಿನಾ" ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣವು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 'ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ಸದ್ಭಿರಪ್ರತ್ಯುಪಕರಣಧಿಯಾ ದೇವವತ್ ಸ್ಯಾದುಪಾಸ್ಯಃ" (ನ್ಯಾಸ ವಿಂಶತಿ ಶ್ಲೋಕ 2) ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಆಚಾರ್ಯರ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನೂ, ಪರಮಪುರುಷನೊಂದಿಗಿರುವ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಚಾರ್ಯಾದಿಹ ದೇವತಾಂ ಸಮಧಿಕಾಂ ಅನ್ಯಾಂ ನಮನ್ಯಾಮಹೇ ಆಚಾರ್ಯರು ಭಗವಂತನಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದವರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಅನ್ಪಕ್ಕೆ ಅವತರಿಕ್ಕುಂಮಾಯ್ನಿರ್ಕ ಅರುಮರೈಹಳ್ ತಮಿಳ್ ಶೆಯ್ದಾ ತಾಳೇಕೊಂಡು ತುನ್ಪತ್ತ ಮಧುರ ಕವಿ" ಚೇತನೋಜ್ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಗುಣೈಕತಾನನಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಎದುರಿಗೇ ಬಂದು ನಿಂತರೂ ಸಹ ದುರಧಿಗಮ್ಯವಾದ ವೇದಗಳನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್‌ರವರ ದಿವ್ಯ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳೇ ಭಗವತ್ಪಾಪ್ತಿಗೆ ಉಪಾಯವೆಂದು ಆಚಾರ್ಯನಿಷ್ಠೆಯ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನರಿತು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತ ಮಧುರ ಕವಿ ಆಳ್ವಾರ್‌ರವರ ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಈ ಮಾರ್ಗವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಸುಕರ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು. "ಶೆಯ್ತ್ತಲೈ ಚ್ಚಂಗಂ ಶೆಳು ಮುತ್ತ ಮೀನುಂ ತಿರುವರಂಗರ್ ಕೈತ್ತಲತ್ತಾಳಿಯುಂ ಶಂಗಮುಂ ಏನ್ದಿ ನಂ ಕಣ್ ಮುಹಪ್ಪೇ ಮೊಯ್ತ್ತಲೈತ್ತು ಉನ್ನೈ ವಿಡೇ ಎನ್ರಿರುಕ್ಕಿಲುಂ ನಿಪುಹಳೇ ಮೊಯ್ತ್ತಲೈಕ್ಕುಂ ವಂದು ಇರಾಮಾನುಶಾ ಎನ್ನೈ ಮುತ್ತುಂ ನಿನ್ರೇ. (ರಾಮಾನುಜ ನೂತ್ತಂದಾದಿ 75) ಶ್ರೀ ತಿರುವರಂಗತ್ತಮುದನಾರವರು ತಮ್ಮ ರಾಮಾನುಜ ನೂತ್ತಂದಾದಿಯ 75ನೇ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ ಶಂಖಚಕ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಲಾರೆನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನದೊಂದಿಗಿದ್ದರೂ ಹೇ ರಾಮಾನುಜರೇ ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯೇ ದಾಸನನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ನನಗೆ ನೀವೇ ಪರಮಪ್ರಾಪ್ಯರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪೇರೊನ್ರು ಮುತ್ತಿಲ್ಲೆ ನಿ಼ ಶರಣನ್ರಿ ಅಪ್ಪೇರಳಿತ್ತರ್ಕು ಆರೊನ್ರುಂ ಇಲ್ಲೆ, ಮತ್ತಚ್ಚರಣನ್ರಿ" ನನಗೆ ಪರಮ ಪ್ರಾಪ್ಯವಾದುದು ಆಚಾರ್ಯರ ತಿರುವಡಿಯೇ ಆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು "ರಾಮಾನುಜಸ್ಯ ಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ" ಎಂಬ ಆಚಾರ್ಯ ತಿರುವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಪದನವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಕ ಆಚಾರ್ಯರ ತಿರುವಡಿಹಳೇ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಮಾನುಜನೂತ್ತಂದಾದಿಯ 45ನೇ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಆಚಾರ್ಯರ ತಿರುವಡಿಯೇ ಪ್ರಾಪ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಸುಂದರವಾಗಿ ಹಿರಿಯರು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರು ಪ್ರಾಕೃತ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ತಮ್ಮ ಉಪಾಯಾನುಷ್ಠಾನದ ಫಲವಾಗಿ ನಿತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಆಚಾರ್ಯನ್ ತಿರುವಡಿಹಳ್ಳೆ ಅಡ್ಯೆಂದಾರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ "ಕೂರುಕವರ್ನ್ದ ಗುರುಕ್ಕುಳ್ ಕುಳಾಂಗಳ್ ಕುರ್ಕೆಕಳಲ್ಕೀಳ್ ಮಾರುದಲಿನ್ರಿ ಮಹಿಳ್ನ್ದು ಎಳುಂ ಭೋಗತ್ತು ಮನ್ನುವಮೇ" (ಅಧಿಕಾರ ಸಂಗ್ರಹ 29) ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರುಗಳ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಕೈಂಕರ್ಯಮಾಡುತ್ತಾ ಪರಮಾನಂದಭರಿತರಾಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಆಚಾರ್ಯಾನುಗ್ರಹದ ಕಾರಣ ತೆರಳಿದ ಮುಕ್ತಾತ್ಮರುಗಳು ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಆನಂದಾತಿಶಯವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಶ್ರೀಮದ್ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಉಪಾಯ ಆಚಾರ್ಯರ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪದನ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಪದನಕ್ಕೆ ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರ ತಿರುವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಂಕರ್ಯವೇ ಪರಮ ಪ್ರಯೋಜನ. ಶ್ರೀಮತ್ತಿರುಕ್ಕುಡಂದೈ ಅಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಭಗವದ್ವಿಷಯ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೇನುಂಪಾಲಂ ಕನ್ನಲುಂ ಅಮುದುಂ ಒತ್ತೇ ಎಂಬಂತೆ ರಸಾಸ್ವಾದ ಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಾತೃತವಾಗಿ ಅಶಕ್ತರಾದಾಗ ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪಡೆದು ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅನುಭವ ರಸ ಪರೀವಾಹವನ್ನು ನಿರಂತರ ಹರಿಸುವ ಆಚಾರ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಾಗ ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ಏನು ಸುಖವಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ ಆಚಾರ್ಯರು ತಿರುನಾಟ್ಟನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪದ ರಸಾನುಭವವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬಹುದು ಅದುವರೆಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅಂದಮಿಲ್ ಪೇರಿನ್ಬವಾದ ರಸಾನುಭವವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರ ಸಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಕೂರತ್ತಾಳ್ವಾರವರು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ತಿರುನಾಡನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವ ಮುನ್ನ ತಾನು ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆಂದು ಅವರ ಚರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಮಹಾನುಭಾವರುಗಳ ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು.

ಕೌರವರುಗಳ ದುರಾಸೆಯ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದೆ ಐದು ಸೂಜಿ ಮೊನೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರೆನೆಂದ ಸುಯೋದನನ್ನು ದಮನಗೊಳಿಸುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಅಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಕಾರುಣ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕನುಚಿತವಾದ ಮೋಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಶಿಷ್ಯಸ್ತೇಹಂ ಶಾಧಿ ಮಾಂ ತ್ವಾಂ ಪ್ರಪನ್ನಂ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಂದಹಾಸದೊಂದಿಗೆ ಅದಕ್ಕುತ್ತರವಾಗಿ ಹದಿನೆಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿರುವ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಎಂಬ ಸ್ವವಿಷಯಿಕಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸರ್ವಲೋಕೋಜ್ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸರ್ವಲೋಕ ಸಾಕ್ಷಿಕಂ ಚಕಾರ ಎಂದು ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ತಮ್ಮ ಗೀತಾಭಾಷ್ಯದ ಅವತಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಜ್ಞಾನಧ್ವಾಂತರೋಧಾತ್ ಅಘಪರಿಹರಣಾತ್ ಆತ್ಮಸಾಮ್ಯಾವಹತ್ವಾತ್
ಜನ್ಮಪ್ರಧ್ವಂಸಿ ಜನ್ಮಪ್ರದ ಗರಿಮತಯಾ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಪ್ರದಾನಾತ್ |
ನಿಷ್ಪ್ರತ್ಯೂಹಾನ್ಯಶಂಸ್ಯಾತ್ ನಿಯತರಸತಯಾ ನಿತ್ಯಶೇಷಿತ್ವಯೋಗಾತ್
ಆಚಾರ್ಯಃ ಸದ್ಭಿಃ ಅಪ್ರತ್ಯುಪಕರಣಧಿಯಾ ದೇವವತ್ ಸ್ಯಾದುಪಾಸ್ಯಃ ||

ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಪಾಪವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ತನ್ನೊಡನೇ ಸಾಮ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಜನನ ಮರಣಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವ (ಪುನರ್ಜನ್ಮದಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ನೀಡುವ) ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ ಜನ್ಮವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ಕರುಣಾಪೂರ್ಣಮಹಿಮಾನ್ವಿತರಾದುದರಿಂದಲೂ, ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಯಾವ ಅಡೆತಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ದಯೆಯನ್ನು ತೋರುವುದರಿಂದಲೂ, ನಿಯತವಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಶೇಷಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಸದಾಚಾರ್ಯನು ಭಗವಂತನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಸಜ್ಜನರುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗಮಾಂತ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಸದಾಚಾರ್ಯನಿಗೂ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಂದ ಸದಾಚಾರ್ಯನ ಸ್ಥಾನ ನಿಸ್ಸಮಾಭ್ಯಧಿಕನಾದ ಭಗವಂತನ ಸ್ಥಾನದಷ್ಟೇ ಉನ್ನತವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ಅವರುಗಳ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದಲೇ ಉಜ್ಜೀವನ ಹೊಂದುವ ಸುಲಭೋಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

"ಏತ್ತಿಮನತ್ತೆಲ್ಲಿಲ್ ಜ್ಞಾನವಿಳಕ್ಕೆ ಇರುಳನೈತ್ತು ಮಾತ್ತಿನವರ್ಕು ಒರುಕ್ಕೈಮ್ಮಾರು ಮಾಯನುಂ ಕಾಣಹಿಲ್ಲಾನ್ ಪೋತ್ತಿಉಹಪ್ಪದುಂ ಪುಂದಿಯಿಲ್‌ಕೊಳ್ವದುಂ ಪೊಂಗು ಪುಹಲ್ಲೆ ಶಾತ್ತಿವಳರ್ಪ್ಪದುಂ ಶೆತ್ತಲ್ಲವೊ ಮುನ್ನಂ ಪೆತ್ತದರ್ಕ್ಕೇ

ಅಜ್ಞರುಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಸುಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದ ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಕರುಣಾಮಯ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವನ್ನು ಅಘಟಿತಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಗೂ ಚಿಂತಿಸಲಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರು ಶ್ರೀ ಮದ್ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆತ್ಮಯಾಥಾತ್ಮ್ಯ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸರ್ವಶೇಷಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸದಾ ಅತಿಶಯಾಧಾತ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೆಂಬ ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸದುಪದೇಶವನ್ನು ಸದಾ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ (ಉಪದೇಶಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ) ಅವರುಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ, ಸ್ತುತಿಸುವುದರಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಾ ಉಕ್ಕಿಬರುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ವ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಕೊಂಡಾಡುವುದು, ಅವರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಮಹದುಪಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಕಿಂಚಿತ್ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ನ್ಯಾಸವಿಂಶತಿಯ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ 'ಅಪ್ರತ್ಯುಪಕರಣಧಿಯಾ' ಎಂದು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರು. ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಸರ್ವ ಸಮರ್ಥನು ಆದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೂ ಒಂದುಂಟು ಎಂದರೆ ಈ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗದೇ ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೂರತ್ತಾಳ್ವಾರವರ ಶ್ರೀಸ್ತವದ ಆನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದೇವಿ ತ್ವನ್ಮಹಿಮಾವಧಿರ್ನ ಹರಿಣಾ ನಾಪಿ ತ್ವಯಾ ಜ್ಞಾಯತೇ ಯದ್ಯಪ್ಯೇವಮಥಾಪಿ ನೈವ ಯುವಯೋಃ ಸರ್ವಜ್ಞತಾ ಹೀಯತೇ |
ಯನ್ನಾಸ್ತ್ಯೇವ ತದಜ್ಞತಾಮನುಗುಣಾಂ ಸರ್ವಜ್ಞತಾಯಾ ವಿದುಃ
ವ್ಯೋಮಾಂಭೋಜಂ ಇದಂತಯಾ ಕಿಲ ವಿದನ್ ಭ್ರಾಂತೋಽಯಮಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ || ||೮||

(ವ್ಯೋಮಾಂಭೂಜ) ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅರಳಿರುವ ತಾವರೆ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ವಸ್ತುವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಚಾರ್ಯವರೇಣ್ಯರಿಂದ ನಾವು ಪಡೆದ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲದಿರುವ ವಸ್ತು ಅದರ ಅರಿವು ಭಗವಂತನಿಗಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅವನ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗದು. ಇರುವ ವಸ್ತುವಿನ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅರಿವು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ತಿಳಿಯುವುದು ಸಹಜವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರವಿದೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಗ್ಯಾಲ್ ನೀರಿದೆ, ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮರಳಿನ ಕಣಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತ (ಹುಚ್ಚ)ನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅಳತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೊ ಅದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಥಾರ್ಥಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದೇ ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಅವಿಜ್ಞಾತಂ ವಿಜಾನತಾಂ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಅವಿಜಾನತಾಂರಹಸ್ಯತ್ರಯ ಸಾರಾಖ್ಯಂ ಪರಂಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತುಮೇ ಹೃದಿ.

ಭಗವಂತನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದವನು ತತ್ವವನ್ನು ಅರಿತವನು ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವನಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮದ್ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರ ಎಂದು ಸಾರಗ್ರಾಹಿಗಳಾದ ಮಹಾತ್ಮರುಗಳು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

"ಆಂವಣ್ಣಂ ಇನ್ನದೊನ್ನೆನ್ರು ಅರಿವದರಿಯ ಅರಿಯೈಆಂವಣ್ಣತ್ತಾಲ್ ಕುರುಹೂರ್
ಶಡಗೋಪನ್ ಅರಿಂದುರ್ತ್ತ (ತಿರುವಾಯ್‌ಮೊಳಿ 7.8.11)

ಸ್ವರೂಪಸ್ವಭಾವಗಳು ಇಂತಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಸಲಾಸಾಧ್ಯವಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಅಂತೆಯೇ ಅರಿತು ತಿಳಿಸಿದ ಶಠಕೋಪರು ಎಂದು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ಶಠಕೋಪರು. ನಾಹಂವೇದೇತಿ ವೇದಚ `ನಾನರಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡೆ' ಎಂಬ ಶ್ರುತಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನೇ ಸ್ವಾನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮಯರ್ವರ ಮದಿನಲಂ ಅರುಳಿನರ್ (ತಿರುವಾಯ್‌ಮೊಳಿ 1-1-1) ತನ್ನ ವಿಷಯವಾದ ಸ್ವರೂಪ ಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮನದಲ್ಲಿ ಅದುವರೆವಿಗೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಈಶ್ವರೋಹಂ ಅಹಂಭೋಗೀ ಎಂಬ ದೇಹಾತ್ಮಭ್ರಮ ಸ್ವತಂತ್ರಾತ್ಮಭ್ರಮ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಶೇಷತ್ವ ಭ್ರಮೆ ಮೊದಲಾದ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ "ಮಿಕ್ಕವೇದಿಯರ್ ವೇದತ್ತಿಉಳ್‌ಪೊರುಳ್ ನಿರ್ಕ್ಕಪ್ಪಾಡಿ ಎನ್‌ನೆಂಜುಳ್ ನಿರುತ್ತಿನರ್" ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರು ಸಮಸ್ತ ವೇದಗಳ ಸಾರವಾಗಿರುವ ಪಾರಾರ್ಥ್ಯದ ವೈಭವವನ್ನು ಅರಿತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞನಾದ ದಾಸನು ತಿಳಿದು ಉಜ್ಜೀವನ ಹೊಂದಲು ನಮ್ಮಾಳ್‌ವಾರ್‌ರವರು ದಾಸನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ವೈಭವವು ನೆಲೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಧುರ ಕವಿ ಆಳ್ವಾರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನುಣ್ ಶಿರುತ್ತಾಂಬು ಪ್ರಬಂಧದ 10ನೇ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭಗವಂತನು ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ದೀಪವನ್ನು ನೀಡಿದನೆಂದು ಹಿರಿಯರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ" ಹರ್ತುಂ ತಮಃ ಸದಸದೀತಿ ವಿವೇಕ್ತುಂಈಶಃ ಮಾನಂ ಪ್ರದೀಪಮಿವ ಕಾರುಣಿಕೋ ದದಾತಿ" ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಹು ಕ್ಲೇಶಕರ ನಮ್ಮ ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಗೆ ಎಟುಕದು. ಉಪದೇಶದಿಂದ ಹರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಿರಿಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

"ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಂ ಬಹುಕ್ಲೇಶಂ ಬುದ್ಧೇಶ್ಚಲನಕಾರಣಂ ಉಪದೇಶಾದ್ಧರಿಂ ಬುಧ್ವಾ ವಿರಮೇತ್ಸರ್ವಕರ್ಮಸು"

ಭಗವಂತನಿಗೂ ಸದಾಚಾರ್ಯರಿಗೂ ಯಾವ ಅರ್ಥಸಂಕೋಪವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ವಿಶೇಷಣ "ಅಜ್ಞಾನಧ್ವಾಂತರೋಧ" ಎಂಬುದು.

ಅಘಪರಿಹರಣ ಪಾಪವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಿಕೆ. ಪಾಪದ ಅಥವಾ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ವಿಧಿಲಿಖಿತ. ಅವಶ್ಯಂ ಅನುಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಶುಭಾಶುಭಂ ಎಂದಿದೆ. ಕೆಟ್ಟ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗುಂಟೆಂದು ಪರಿಸರವಿನತಾನಾಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ದುರ್ವರ್ಣ ಪಂಕ್ತಿಂ ಪರಿಣಮಯಸಿ ಶೌರೇಃ ಪಾದುಕೇ ತ್ವಂ ಸುವರ್ಣಂ ಕುಹಕ ಜನ ವಿದೂರೇ ಸತ್ಪಥೇ ಲಬ್ಧವೃತ್ತೇಃ ಕ್ವನು ಖಲು ವಿದಿತಸ್ತೇ ಕೋಽಪ್ಯಸೌ ಧಾತುವಾದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಪಾದುಕಾ ಸಹಸ್ರ 50ನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವತಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಇದನ್ನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿದನೆಂದು ಶ್ರೀಮತ್ತಿರುಕ್ಕುಡಂದೈ ಆಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೆಯಲು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಸಾಂದೀಪಿನಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಗುರು ಕುಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಆಚಾರ್ಯರು ಹೊಸಪಾಠ ಆರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಲಗೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಳೆಯ ಪಾಠವನ್ನು ಅಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರೆಂದು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ನಿರತರಾಗಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿರುವಾಗ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಆಚಾರ್ಯಾದೇಶದಂತೆ ಅಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರಂತೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಅಕ್ಷರಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದವಂತೆ. ಕೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ನನ್ನ ಅಕ್ಷರ ಅಳಿಸಲಾಗದು ಅದು ಶಾಶ್ವತವೆಂದನಂತೆ. ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡೇ (ತೀರ್ಥವನ್ನು) ದಯಪಾಲಿಸಿದ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ತನ್ನ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳೂ ಅಳಿದವಂತೆ. ಈಗ ಏನೆಂದು ಹೇಳುವೆ ಎಂಬ ಆಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಉತ್ತರಿಸಿದನಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ ! ನನ್ನ ಅಕ್ಷರ ಎಂದೂ ಅಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಶ್ರೀಪಾದತೀರ್ಥ ನನ್ನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಅಳಿಸಬಲ್ಲದು ಅದರ ಮಹಿಮೆ ಅಪಾರವೆಂದನಂತೆ ವಿಧಿಲಿಖಿತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳಿಗುಂಟು ಅವರೂ ಭಗವಂತನಂತೆಯೇ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಚೇಷ್ಟಿತಗಳನ್ನುಳ್ಳವರೆಂದೂ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಚಿನ್ನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರೆಂದೂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಸ ವಿದ್ಯೆ ಎಂದೂ ಧಾತುವಾದವೆಂದೂ ಹೆಸರು. ಕೆಟ್ಟ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಮ್ಮಾ ! ಪಾದುಕಾದೇವಿಯೇ ಕುಹಕ ಜನರಿಂದ ದೂರಳಾಗಿರುವ ನಿನಗೆ ಈ ಧಾತುನಾದ ಹೇಗೆ ಪರಿಚಯವಾಯಿತೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರು. ದುರ್ವರ್ಣ ಎಂದರೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಹಣೆಬರಹ ಸುವರ್ಣ ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಬರಹ. ಶ್ಲೇಷಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಅತಿಚಮತ್ಕಾರಯುಕ್ತವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪಾದುಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ನಮ್ಮಾಳ್‌ವಾರ್‌ರವರ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಧುರಕವಿ ಆ ್‌ವಾರವರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನುಣ್ ಶಿರುತ್ತಾಂಬಿನ 7ನೇ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ "ಪಂಡೈ ವಲ್ ವಿನೈ ಪಾತ್ತಿ ಅರುಳಿನರ್" ಎಂದು ನಮ್ಮಾಳ್‌ವಾರ್‌ರವರು ತಮಗೆ ಸಮಸ್ತಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಅಮೋಘ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶುರಕ್ಕುಂ ತಿರುವುಂ ಉಣರ್ವುಂ ಶೊಲಪ್ಪುಹಿಲ್ ವಾಯಮುದಂ ಪರಕ್ಕುಂ ಇರುವಿನೈ ಪತ್ತರಶೋಡುಂ" ಇರಾಮಾನುರನೂತ್ತಂದಾದಿ 43ನೇ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯಾನುಗ್ರಹವೇ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗಿರುವ ಪುಣ್ಯಪಾಪ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಕಾರಣಭೂತವಾದುದೆಂದು ಶ್ರೀ ತಿರುವರಂಗತ್ತಮುದನಾರ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಕಾರಾಗೃಹೇ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕನಕಶ್ಯಂಖಿಲಯಾಪಿಬಂಧಃ" ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಚಿನ್ನದ ಬೇಡಿಯಾದರೂ ಅದೂ ಬಂಧನವೇ ಪುಣ್ಯ ಚಿನ್ನದ ಬೇಡಿ ಪಾಪ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಭಗವತ್ಪಾಪ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ವರದರಾಜ ಪಂಚಾಶತ್ ಸೋತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮಗೆ ಸದಾಚಾರ್ಯೋಪದೇಶದ ನಿರಂತರ ಚಿಂತನೆ ಈ ವಿರೋಧ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ "ನಿರಂಜನಃ ಪರಮಂ ಸಾಮ್ಯಮುಪೈತಿ ದಿವ್ಯಂ" ಎಂಬ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯ. ಕುಮಾರ ವರದಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪಿಳ್ಳೈಯಂದಾದಿಯ 7ನೇ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ "ಇರಾಮಾನುಶಮುನಿ ಇನ್ನುರೈಶೇರುಂ ತೂಪ್ಪುಲ್ ಪುನಿದರ್ ಎಱ ಪುಂದಿಪುಹುಂದು ತಿಹಳ್‌ನ್ನು ಪೊರುಂದಿನರೇ" ಪಾಪಗಳೇ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿಮಗಿಲ್ಲಿ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಜಾಗವನ್ನರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಸಮಸ್ತನದಿಗಳೂ ಸಮುದ್ರದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಿಸುವ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರೆಂಬ ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಬೆಳಗಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ." ಯತಿಪ್ರದರ ಭಾರತೀ ರಸಭರೇಣ ನೀತಂವಯಃ" "ನಿರ್ವಿಷ್ಣಂ ಯತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ ವಚಸಾಂ ಆವೃತ್ತಿಭಿಃಯೌವನಂ" ಮುಂತಾದ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನೇ

ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರವರದಾಚಾರ್ಯರು ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ ಆಚಾರ್ಯರ ನಿರಂತರ ಸಂಗಮ ತನಗೆ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿ ಪರ್ಯಂತವಾದ ಸಮಸ್ತ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೇತುವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತ್ತಿರುಕ್ಕುಡಂದೈ ಆಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮದಹೋಬಿಲ ಮಠದಲ್ಲಿ 44ನೇ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕೂರ್ ಅಳಹಿಯ ಶಿಂಗರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ರಾಜಮನ್ನಾರ್ ಕೋಯಿಲ್ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮನ್ನಾರ್ ಗುಡಿಯ ವಿದ್ವತ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯಸ್ವಾಮಿಗಳು ದಾಸನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕುರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಜ್ಜನರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಯಿದ್ದು ಅನುಭವಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿದ್ವತ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀಮತ್ತಿರುಕ್ಕುಡಂದೈ ಆಂಡವರ್‌ರವರ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮದಳಹಿಯಶಿಂಗರ್‌ರವರು ವಿಶೇಷ ಶಾಸ್ತ್ರವೇತ್ತರ ಸಭೆಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಕೊಶುವುಕ್ಕು ಮೋಕ್ಷಂ ಉಂಡಾ ? ಎಪ್ಪೊವೀದು ? ಎಪ್ಪಡಿ ? ಸೊಳ್ಳೆಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಉಂಟೇ? ಯಾವಾಗ ? ಹೇಗೆ ? ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಶಬ್ದ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಯಾರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಇಬ್ಬರು ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರುರುಗಳ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದ ಉತ್ತರ "ಕಂಡಿಪ್ಪಾಹ ಉಂಡು" ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಉಂಟು. ಅಳಹಿಯಶಿಂಗರು ಎಲ್ಲರೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೇಳು ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುವಂತೆ ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಹೇಳಿಬಿಡು "ಶೂಲ್ಲಿತ್ತೊಲೆ" ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. 'ಅಂದಕೊಶು ಅಳಹಿಯ ಶಿಂಗರಿನ್ ತಿರುವಡಿಹಳ್ಳೆ ಪಿಡಿತ್ತು ವಿಡಾಮೆಕಡಿತ್ತುಕ್ಕೊಂಡಿರುಂದಾಲ್ ಅದರ್ಕು ಮೋಕ್ಷಂ ನಿಶ್ಚಯಂ ಉಂಡು. ಅದರ್ಕ್ಕು ಅಳಹಿಯ ಶಿಂಗರಿನ್ ತಿರುವಡಿರ್ತಾವ್ಯೆನ್ನುವೋ ಉಂಗಳ್ ಆಂಡವರ್ ತಿರುವಡಿಹಳ್ಳೆ ಪಿಡಿತ್ತು ವಿಡಾಮೆ ಕಡಿತ್ತುಕ್ಕೊಂಡಿರುನ್ದಾಲ್ ಮೋಕ್ಷಂ ಕಿಡ್ಡೆಕ್ಕಾದೋ ಆ ಸೊಳ್ಳೆಯು ಅಳಹಿಯ ಶಿಂಗರ ತಿರುವಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಿಡದೇ ಕಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷನಿಶ್ಚಿತವೆಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಳಹಿಯ ಶಿಂಗರು (ಅದೇ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿಮ್ಮ ಆಂಡವರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತಿರುವಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಿಡದೇ ಕಚ್ಚಿದರೆ ಮೋಕ್ಷವು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಳಹಿಯಶಿಂಗರ ತಿರುವಡಿಯೇ ಬೇಕೇ ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾರವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅಳಹಿಯಶಿಂಗರಿಂದ ಉದಯವಾದುದಾದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವರ್‌ರವರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಅವರ ಪರವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರು. ಆಚಾರ್ಯವತ್ತ್ಯಾ ಮುಕ್ತಾ ತಸ್ಮಾದಾಚಾರ್ಯವಾ ಭವೇತ್ ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಆಚಾರ್ಯ ಸಂಬಂಧ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷ ಶತಸ್ಸಿದ್ಧ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಅಳಹಿಯ ಶಿಂಗರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ವಿಜಯು ಚಂಪು

ಶ್ರೀಮತೀ ಎ. ಕಮಲಾ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯ ಪದೂವರಿವಸ್ಯೈ ಕಾಂತಮಾನಸಸ್ಸತತಂ ।
ಜಯತು ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಸಂಯಮೀಂದ್ರ ಪರಕಾಲಃ ॥

ಉಪೋದ್ಘಾತಃ

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥಾರಂಭಾಂ ಯತಿಪತಿನಿಗಮಾಂಚಲಾರ್ಯಕೃತಗುಂಭಾಂ ।
ಅಸ್ಮದ್ಗುರುಪರ್ಯಂತಾಂ ಸೇವೇಽಹಂ ಗುರುಪರಂಪರಾಂ ಶಾನ್ತಾಂ ॥

(ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿ)

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥನೇ ಮೊದಲಾಗಿ, ಯತಿರಾಜರು, ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರಿಂದ ಗುಂಭಿತವಾದ ಸ್ವಾಚಾರ್ಯ ಪರ್ಯಂತವಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಅಂಶಭೂತರಾಗಿ ಜನಿಸಿ, ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೇ ಶಿರೋಭೂಷಣವಾಗಿಯೂ ನಿರುಪಾಧಿಕ–ದೇಶಿಕ–ಶಬ್ದವಾಚ್ಯರಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಚರಣ ನಳಿನಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸಿ, ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ–ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹರ ಪರಮಭಕ್ತರಾಗಿ, ಆಶ್ರಿತೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲವಾಗಿ ಬೆಳಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಪರಮಾಚಾರ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರ ದಿವ್ಯ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವನ್ನ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನೂ ಕೊಂಡಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭಗವತ್–ಭಾಗವತ–ಆಚಾರ್ಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಅಕ್ಷರರಾಶಿಯು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವನ ದಿವ್ಯ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯ ವಂದನಂ

ಶ್ರೀಯನ್ನು ಪುರುಷಕಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಮಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿದ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲಿ.

ವೇದಗಳ ನಾಥನು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಹಯನಾಗಿ
ಪಂಕ್ತಿಯಲಿ ನಿಂತಿಹನು ಮೊದಲಿಗನು ತಾನಾಗಿ
ನಿಮಿತ್ತನೂ ಪ್ರಕಾರಿಯೂ ಒಂದೆಡೆಗೆ ತಾನಾಗಿ
ಬೆಳಗುತಾ ನಿಂತಿಹನು ಶ್ರೀಯೊಡನೆ ವಿಭುವಾಗಿ

ಆಚಾರ್ಯ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾಚಾರ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವರನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು. ವೇದಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ, ವೇದೋಪದೇಶ ಮಾಡಿ ಪ್ರಥಮಾಚಾರ್ಯನಾಗಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ನಂತರ ಬರುವ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ನಾವು ಭಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಸಮಸ್ತ ಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೊಂದಿ ತಾನು ಅವುಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣನೂ ಆಗಿ ಸಮಸ್ತ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ವೇದ್ಯನಾಗಿ ಶ್ರುತ್ಯಂತದ ಎಲ್ಲ ಆಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಶ್ರೀಯೊಡನೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನಂತರ ಬರುವ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸೇನೇಶನಾದ ವಿಶ್ವಕ್ಸೇನರ ಪಾದಪಂಕಜಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಮರವಾಗಿ ಚಲಿಸಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲು ಬಳಿಸಾರೋಣ.

ಶಠವಾಯು ಜಯಿಸಿದನು ಧರೆಗಿಳಿದ ಮಾರನು
ವೇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿ ಸಾಸಿರವ ರಚಿಸಿದನು
ಇವ ಪಾದ ಹೊಕ್ಕಿದನು ನಾಥನು ತಾ ಬಂದು
ಯೋಗದಲಿ ಪಡೆದನು ಶ್ರುತ್ಯಂತ ಸಾರವನು

ಶಠವಾಯುವನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಶಠಕೋಪರೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಪಾದುಕಾವತಾರಿಯಾದ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ ಅವರು ಅರ್ಥಪೌಷ್ಕಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳು ರಚಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ದುರ್ಗ್ರಹವಾಗಲು, ಶ್ರೀಮನ್ನಾಥಮುನಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶ್ರೀ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿದರು. ಯೋಗದಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ ಅವರು ಸಮಸ್ತ ವೇದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಹಾಗು ಈ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನಾಥಮುನಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಾದಿಸಿದರು. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಸ್ಯಕೋಟಿಗೆ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮಳೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ನಾಥಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷರನ್ನು (ಉಯ್ಯಕ್ಕೊಂಡಾರ್) ಹಾಗು ರಾಮಮಿಶ್ರರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರಿಮಾಣಿಕ್ಯವರದನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿದ ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ನಾವು ನಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಗುರುವಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ಶಿಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದರಿಂದಲೇ ಪೂರ್ಣತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪೆರಿಯ ನಂಬಿಗಳಾದ ಮಹಾಪೂರ್ಣರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಚೈತ್ರದಲಿ ಜನಿಸಿದನು ಶೇಷನು ಗುರುವಾಗಿ
ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಪುಣ್ಯಗಳ ಸಾರಫಲ ತಾನಾಗಿ
ಎರಗಿದನು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ದರ್ಶನವ ಮನುಕುಲಕೆ
ಸೃಜಿಸಿದನು ಮಾಲೆಯನು ಹರಿಚರಣ ಶೋಭಿಸಲು

ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆರಿದ್ರಾ ಶುಭನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ರಾಮಾನುಜರು, ಪಂಚ ಮಹಾ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಅಧಿಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಮ ವೈದಿಕ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಶ್ರೀಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಫಲವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಬೋಧಾಯನವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ವೇದಬಾಹ್ಯರನ್ನೂ, ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ಬೌದ್ಧರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನ್ಯಮತವಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರಸನ ಮಾಡಿದರು. ಮೂರುಲೋಕಗಳು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಗಳ ಸಾರಫಲವಾಗಿ ತ್ರಿದಂಡ ಕಾಷಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವತರಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಾನುಜರ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ನಾವು ಅವರ ದಾಸ–ದಾಸರ ಪಾದ ಧೂಳಾಗಿರಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ರಾಮಾನುಜರ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಎಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗು ಅವರ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಚರಣಕಮಲಗಳ ಛಾಯೆ ನಮ್ಮ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಕಾಲ ವಾಸಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಗರುಡಾಂಶಸಂಭೂತರಾದ ಹಾಗು ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಆತ್ರೇಯ ರಾಮಾನುಜ ಅಪ್ಪುಳ್ಳಾರ್ ಅವರನ್ನು ನಾವು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿರಕ್ತಿಗೆ ಭೂಷಣನು ತಾನಾಗಿ
ಕವಿಕಥಕ ಸಿಂಹನೂ ದೇಶಿಕನು ತಾನಾಗಿ
ಶ್ರೀಹರಿಯ ಘಂಟಾಂಶ ಮೊಳಗಿದನು ಕಲಿಯುಗದಿ
ರಚಿಸಿದನು ಸೂಕ್ತಿಗಳನು ಶತಕ್ರತುವು ತಾನಾಗಿ

ರಾಮಾನುಜರ ಚರಣಗಳಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಗಳೂ ಬಂದು ಸೇರುವ ದಿವ್ಯ ಸಂಗಮವೇ ಘಂಟಾಂಶಸಂಭೂತರಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು. ಅವರನ್ನು ಕಾಯಾ, ವಾಚಾ ಮತ್ತು ಮನಸಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ವಿಷ್ಣು ನಮಸ್ಕಾರವೂ ವಿಫಲವಷ್ಟೇ. ಪ್ರತಿವಾದಿ ಭಯಂಕರಂ ಅಣ್ಣನ್ ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ – "ಗುರೌ ವಾದಿಹಂಸಾಂಬುದಾಚಾರ್ಯ ಶಿಷ್ಯೇ ಜನಾ ಭಕ್ತಿಹೀನಾ ಯತೀಂದ್ರಾಪ್ರಿಯಾಸ್ಯುಃ । ಯತೀಂದ್ರಾಪ್ರಿಯಾ ವಿಷ್ಣುಕಾರುಣ್ಯ ದೂರಾ ಕುತೋಮುಕ್ತಿವಾರ್ತಾಹಿ ತಾದೃಗ್ವಿಧಾನಾಂ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯಗಳು ಭೂಷಣವಾಗದೆ, ಇವರೇ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಗೆ ಭೂಷಣವಾಗಿದ್ದರು. ಕವಿತಾರ್ಕಿಕ ಸಿಂಹರಾಗಿ, ನಿರುಪಾಧಿಕವಾದ ದೇಶಿಕ ಶಬ್ದ ವಾಚ್ಯರಾಗಿ, ನೂರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನವನ್ನು ಆಪಾದಚೂಡ ಪರ್ಯಂತ ಅನಪಾಯಿನಿಯಾಗಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ವೈಭವಯುತರಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಭರವನ್ನು ಅವರ ಚರಣ ನಳಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಪ್ರಥಮಾಚಾರ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಚರಣ ನಳಿನಗಳೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅವರ ಕುಮಾರರೂ ಹಾಗು ಅವರ ನಂತರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರವರ್ತಕರೂ ಆದ ಸ್ವಾಮಿ ಕುಮಾರ ವರದನಾಥ ನಯನಾರಾಚಾರ್ಯರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಪಾದುಕೆಗಳೂ ಹಾಗು ಕುಮಾರ ವರದನಾಥರ ಶಿಷ್ಯರೂ, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಪ್ರಥಮ ಯತೀಶ್ವರ ಆಚಾರ್ಯರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚರಣಗಳಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುವ ಎಲ್ಲ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದಾಬ್ಜಗಳಿಂದ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಾವು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರು, ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಆಚಾರ್ಯರು, ಸಮಾಶ್ರಯಣ/ಭರನ್ಯಾಸ ಆಚಾರ್ಯರು ಹಾಗು ತುರೀಯಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆಚಾರ್ಯರು. ಹೀಗಾಗಿ ಪರಕಾಲಮಠದ ಎಲ್ಲ ಪರಂಪರೆಗಳೂ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಮೂಲಕ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಪಾದಾಬ್ಜಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಸುಕೃತ ವಿಶೇಷ !!!

ಚತುಸ್ಸಹಸ್ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾ ಎಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ೨೧ನೇಯ ಪಟ್ಟದ ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಪರಕಾಲ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ವಂದನಂ

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ದೇಶಿಕನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ತಾನಾಗಿ
ಹಯಶಿರನ ಸೇವೆಯಲಿ ನೂತನ ಶ್ರೀರಂಗನಾಗಿ
ಬೆಳಗಿಸಲು ಗೂಢಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹದ ದೀಪವನು
ನಮಿಸುತಲಿ ನಿಂತರು ಬುಧಜನರು ನೂರಾಗಿ

ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ೩೩ನೇಯ ಪಟ್ಟದ ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರನ್ನು ನಾವು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮಠದ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣಭೂತರಾದ ಈ ಆಚಾರ್ಯರು ವಸಿಷ್ಠರೆಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗಗಳು ಇವರನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರಾಗಿ ವರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದರು. ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಬೃಂಹಣರೂಪವಾಗಿ ಗೂಢಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹವೆಂಬ ಬೃಹತ್ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೀರ್ತಿಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಆಚಾರ್ಯ ರತ್ನವು ನಮಗೆ ಸದಾ ಕಾಲ ಚಿಂತಾರತ್ನವಾಗಿರಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಷ್ಯರೂ ಹಾಗು ೩೪ನೇಯ ಪಟ್ಟದ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರನ್ನು ನಾವು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅಸ್ಮದಾಚಾರ್ಯ ವಂದನಂ

ಇನ್ನು ಈ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ಅಸ್ಮದಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದಿವ್ಯ ಜೀವನ ಹಾಗು ವೈಭವಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವ.

ಅವತಾರಃ

ಘಂಟಾಂಶನೂ ಮೊಳಗಿದಾ ದಿವ್ಯ ವೇಳೆಯೋಳ್
ಜನಿಸಿದರು ಅನಂತಾರ್ಯರು ಧರೆಗೆ ಹೂವಾಗಿ

ಪಿಂಗಳ ವರ್ಷದ ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರಜನಿತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಜನನವಾಯಿತು. ತಿರುಮಲ್ಲೈ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳಗಿದರು. ಇವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿರುಮಲ್ಲೈ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಚೌಲೋಪನಯನಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು. ಹೀಗೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಪರಕಾಲ ಮಠಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಚರಣಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ವೇದಾಂತ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಕಾಲಕ್ಷೇಪಾರಂಭಃ

ಶ್ರೀಹಯನ ಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಧರೆಯೊಳಗೆ ತಾ ಬೆಳಗಿ
ಅವಪದವನರ್ಚಿಸುತಲಿ ಮಿನುಗಿದರು ಗುರುವಾಶ್ರಯದಿ

ವೈರಾಗ್ಯಾಚಾರಾನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ವೈದುಷ್ಯದಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ಭರಸಮರ್ಪಣವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ವೇದಾಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗ್ರಂಥಗಳ ಕಾಲಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವನ ಆರಾಧನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸದಾವಕಾಶ ಲಭಿಸಿತು. ತದನಂತರ ಅನೇಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದರು.

ತುರೀಯಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರಃ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

೧೯೭೧, ವಿರೋಧಿಕೃತ್ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ತುರೀಯಾಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾ ದೇಶಿಕಃ ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯದಿಂದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ ಬೆಳಗಿದರು. ಆರಾಧನ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಶಿಷ್ಯವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ಪ್ರಪತ್ತಿ ಹಾಗು ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು.

ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂಗಳಾಶಾಸನಂ

ತದನಂತರ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ದಿವ್ಯದೇಶ ಪರ್ಯಟನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಆಸೇತು ಹಿಮಾಚಲವನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಲಿ ಶಿಷ್ಯಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದರು.

ಆಚಾರ್ಯ ವೈಭವಂ

ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ. ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವನ ಅವತಾರ ನಕ್ಷತ್ರವು ಶ್ರವಣ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವನ ಅಪರಾವತಾರಿಯೂ, ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಆದಿಗುರುಗಳೂ ಹಾಗು ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಶ್ರೀಧನವೂ ಆರಾಧ್ಯಮೂರ್ತಿಯೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದವರು ಸ್ವಾಮಿ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು. ಇವರ ಅವತಾರ ನಕ್ಷತ್ರವೂ ಶ್ರವಣವೇ. ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಪ್ರಥಮ ಯತೀಶ್ವರ ಆಚಾರ್ಯರೂ ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಶಿಷ್ಯರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾ ದೇಶಿಕರ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರವೂ ಶ್ರವಣವೇ. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಗುಣವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣರಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರಂತೆಯೇ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಹನೀಯರು. ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದ ಪ್ರಭಾವವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿದೇವತೆ ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು. ಈ ಕಾರಣವೇ ಇರಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಜ್ಞಾನಾನುಷ್ಠಾನವೈರಾಗ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ ಬೆಳಗಿದರು.

ಪರಮಾತ್ಮ ಸಾಮ್ಯಂ

ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಚ್ಛಿಷ್ಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಲು ಶರೋರೂಪವಾದ ಅಧಿಕರಣಸಾರಾವಳೀ ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯು ಒಂದೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಪುರುಷನ ಅಖಿಲಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕ-ಕಲ್ಯಾಣಗುಣವಿಶಿಷ್ಟತ್ವವನ್ನು ವೇದವ್ಯಾಸವಿರಚಿತ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದ ೧೬ ಪಾದಗಳ ಸಮಸ್ತ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದ್ಯದ ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದ ೧೬ ಪಾದಗಳ ಅರ್ಥಗಳು ವಿಚಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಗುಣವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾದಿಗಳೇ ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿಯು ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪರಮವೈದಿಕ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಶ್ರೀಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರುಗಳ ಶುಭಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಆಪಾದಚೂಡಮನಪಾಯಭೂತವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ರಷ್ಟಾ ದೇಹೀ ಸ್ವನಿಷ್ಠಃ ನಿರವಧಿಮಹಿಮಾ ಆಪಾಸ್ತಬಾಧಃ ಶ್ರಿತಾಪ್ತಃ
ಖಾತ್ಮಾ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾದೇಃ ಉಚಿತಜನನಕೃತ್ ಸಂಸೃತೌ ತಂತ್ರವಾಹೀ
ನಿರ್ದೋಷತ್ವಾದಿರಮ್ಯೇ ಬಹುಭಜನಪದಂ ಸ್ವಾರ್ಹ ಕರ್ಮಪ್ರಸಾದ್ಯಃ
ಪಾಪಛಿತ್ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡೀಗತಿಕೃತ್ ಅತಿವಹನ್ ಸಾಮ್ಯದಶ್ಚಾತ್ರವೇದ್ಯಃ

(ಶ್ರೀ ಅಧಿಕರಣಸಾರಾವಳೀ – ಶಾಸ್ತ್ರಾವತಾರ – ೧೯)

ತಾತ್ಪರ್ಯ –

ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣ – ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣ – ಸರ್ವಾಧಾರಿ – ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲದ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನು – ಬಾಧೆಗಳಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಅಸ್ಪರ್ಶನು – ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ಆಪ್ತನು – ಆದ್ವಾರಕ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತಾ – ಸದ್ವಾರಕ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತಾ – ಸಂಸಾರಚಕ್ರವನ್ನು ನಡೆಸುವವನು – ದೋಷಗಳಿಂದ ಅಸ್ಪರ್ಶನಾದವನು – ಬುಧಜನರಿಂದ ಕೊಂಡಾದಲ್ಪಡುವವನು – ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಜೀವನಿಗೆ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುವವನು – ಪಾಪವನ್ನು ನೀಗಿಸುವವನು – ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯ ಮೂಲಕ ಜೀವನನ್ನು ಮೇಲೊಯ್ಯುವನು – ಅತಿವಾಹಕರ ಮೂಲಕ ಜೀವನನ್ನು ಅರ್ಚಿರಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವವನು – ಮುಕ್ತದೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನಿಗೆ ಸಾಮ್ಯ ಸಾಯುಜ್ಯ ಹಾಗು ಸಾಮೀಪ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುವವನು.

ಇದೇ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಹಸ್ತಿಗಿರಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ೧೯ ನೇಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಈ ಗುಣವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಪರಮನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸದಾಚಾರ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುವುದು. "ಏತ್ತಿ ಮನತ್ತೆಟ್ರಿಲ್ ..." ಇತ್ಯಾದಿ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರು, ಸದಾಚಾರ್ಯರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ, ಸದಾಚಾರ್ಯರು ನಮಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ ಹಾಗು ಅಂತಹ ಸದಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಈ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಪರಮಾಚಾರ್ಯರಾದ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳು ಹೋಲುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ನಾವು ಕೊಂಡಾಡಿ ಆನಂದಿಸೋಣ.

ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರವರ್ತಕರೂಪವಾದ ಅನೇಕ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ 'ಸ್ರಷ್ಟಾ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

'ಜ್ಞಾನೀತ್ವಾತ್ಮೈವ ಮೇ ಮತಂ' ಎನ್ನುವ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ವಾಕ್ಯಿನಂತೆ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರು ಪರಮನಿಗೇ ಆತ್ಮಾವಾದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ 'ದೇಹೀ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ತತ್ತ್ವ ಹಿತ ಪುರುಶಾರ್ಥಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಳ್ಳವರು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ. ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳು ಎಣಿಸಲಸಾಧ್ಯ. ಅವರ ಮಹಿಮೆಯು ಅಪಾರವಾದುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಸ್ವನಿಷ್ಠಃ' ಮತ್ತು 'ನಿರವಧಿಮಹಿಮಾ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೊಂಡಾಡಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮುಖಮಂಡಲವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕಾಲ ವಾಸಿಸಲಿ.

ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು ಸನಾತನವಾದ ಪರಮ ವೈದಿಕ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಶ್ರೀ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದವರು. "ತತ್ತ್ವೇಷು ನಿಶ್ಚಿತಧಿಯೋ ವಯಮೇವ ನಾನ್ಯೇ" ಎನ್ನುವ ದೇಶಿಕ ವಾಕ್ಯಿನಂತೆ ದೃಢವಾದ ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಳ್ಳವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅನ್ಯ ಮತಗಳ ಬಾಧೆಯೇ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಅಪಾಸ್ತಬಾಧಃ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚರಣಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಬುಧಜನರು ಆಶಯಿಸಿ ಬಂದಿರುವರು. ಅಂತಹ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ, ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆಪ್ತರಾಗಿ ಇರುವವರು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಶ್ರಿತಾಪ್ತಃ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ತನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಬರುವ ಶಿಷ್ಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಭಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜ್ವಲವಾದ ಆಕಾಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕಾರಣ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಖಾತ್ಮಾ ಉಚಿತಜನನಕೃತ್' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಶ್ರಯಣ ಮತ್ತು ಭರಸಮರ್ಪಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಅಂಗಗಳನ್ನು, ರಹಸ್ಯ ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಉಚಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾದೇಃ ಉಚಿತಜನನಕೃತ್' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ಎರಡನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೊಂಡಾಡಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚರಣ ನಳಿನಗಳು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕಾಲ ವಾಸಿಸಲಿ.

ಪರಮನೊಬ್ಬನೇ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರವನ್ನು ನಡೆಸುವವನು. ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಪನ್ನನನ್ನು, ಆಚಾರ್ಯರು ಅವರ ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಪಂಚಕಾಲ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಸಂಸೃತೌ ತಂತ್ರವಾಹೀ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದೋಷಗಳೂ ಇಲ್ಲದವರು. ಆಚಾರಾನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದು, ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳು ಹಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡಿರುವ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಶಿಷ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದವರು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ನಿರ್ದೋಷತ್ವಾದಿ ರಮ್ಯೇ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳು ಎಣಿಸಲಸಾಧ್ಯ. ಇವನ್ನು ಅನೇಕ ಬುಧಜನರು ಹಾಡಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಬಹುಭಜನಪದಂ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿ ಕರ್ಮಗಳು ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ಥಾನಗಳು ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಅವದ್ಯ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅನುಷ್ಠಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಸ್ವಾರ್ಹಕರ್ಮ ಪ್ರಸಾದ್ಯಃ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ಮೂರನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೊಂಡಾಡಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಉಪದೇಶಗಳು ನಮಗೆ ಸದಾಕಾಲ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿರಲಿ.

ಕರ್ಮವಶ್ಯರಾಗಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು, ರಹಸ್ಯ ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪಾಯ ಮತ್ತು ಉಪೇಯ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಜೀವರುಗಳು ಎಲ್ಲಾ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತರಾಗಿ, ಅವರ ದೇಹಾವಸಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯ ಮೂಲಕ ಊರ್ಧ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊರ ಹೊರಟು ಅರ್ಚಿರಾದಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿ ಪರಮಪದವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಜೀವರುಗಳು ಪರಮಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿದಮೇಲೆ ಪರಮನೊಡನೆ ಆನಂದ ಸಾಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಪಾಪಭಿತ್', 'ಬ್ರಹ್ಮನಾಡೀಗತಿಕೃತ್' ಮತ್ತು 'ಅತಿವಹನ್' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ, ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 'ಸಾಮ್ಯದಃ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ನಾಲ್ಕನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೊಂಡಾಡಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚರಣ ನಳಿನಗಳು ನಡೆದಿರುವ ಪಥದಲ್ಲಿ ಧೂಳಾಗುವ ಸುಕೃತವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಲಿ.

ಪ್ರಾರ್ಥನಂ

ಸೂರ್ಯನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ತಾವರೆಯು ಅರಳುವಂತೆ, ಆಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಸೂರ್ಯರ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಜೀವಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ನಳಿನವು ವಿಕಸಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರ ಉಪದೇಶಗಳು ನಮಗೆ ವಾಕ್ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹಾಗು ಹೃದಯ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅವರ ಶ್ರೀ ಚರಣಾರವಿಂದವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ರಕ್ಷಕ ದೀಪದಂತೆ ಬೆಳಗಲಿ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮನೋಜ್ಞವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಪ್ರವಾಹವು ಮರುಳುಗಾಡಿನಂತಿರುವ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಂದು ಸೇರಲಿ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಪರಮನಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರ ವೈಭವವೂ ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲದ ಸಮುದ್ರದಂತೆ. ಎಷ್ಟು ಬರೆದು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ಆ ಸಮುದ್ರದ ಎಲ್ಲೆಯು ನಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದಗಳೇ "ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಲಾಗದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಷ್ಟೇ. ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆ ಧರ್ಮವು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬಂತೆ ಧರ್ಮದಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರು. ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಅಪೌರುಷೇಯವೂ, ದೈವದತ್ತವೂ ಅಖಂಡವೂ ಅನಂತವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಶ್ರುತಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಆದರ್ಶವು ಸಮರ್ಥವಾದ ಸಂದೇಶವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನಮಗೆ ದಾರಿದೀಪಿಗೆಯಂತಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ನೀಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಸದಾ ಮಂಗಳಕರವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಕೇಳೋಣ, ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮಂಗಳಕರವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನೇ ನೋಡೋಣ, ಧೃಢಕಾಯರಾಗಿ ಸತ್ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಾ ದೈವದತ್ತವಾದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸೋಣ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರ ಉಪದೇಶ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೈವದತ್ತವಾದ ಆಯುಷ್ಯವು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪ, ರೂಪ, ಗುಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಅನುಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಸಮಾಶ್ರಯಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಟಿಸಿ ಸರ್ವದೇಶ ಸರ್ವಕಾಲ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರಾಗಿ ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ಭೂತಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನಾನುಸಂಧಾನದೊಂದಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಚಿದ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಅವನಿಗೆ ಶರಣರಾಗಿ ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರ ರಹಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಫಲಾಸಕ್ತಿರಹಿತವಾಗಿ ಭಗವದಾರಾಧನರೂಪವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರ ಉಪದೇಶ.

ಆಚಾರ್ಯರ ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭರಸಮರ್ಪಣವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ಜೀವವು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷುದ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆಚಾರ್ಯರ ವೈಭವವನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ ತನ್ನ ಆಚಾರ್ಯರ ಚರಣಪಾದುಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಈ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಅವರ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವದಂದು ಅವರ ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಹಾಗು ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂಜಲಿಬದ್ಧವಾಗಿ ಉಪಸಂಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕ ಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಶಾಲಿನೇ. ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತ ಗುರವೇ ನಮಃ.

– ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ.

Rudolf Otto (Sweden) addressing the Parish after after his audience with Srimadabhinava Ranganatha Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy at Parakala Matham Mysore – "His imparts give us a deep impression of the noble symbolism of Indian religion and of the personality of one of its most important representatives and patriarchs". Swamy blessed him with a portrait of Sri Lakshmi Hayavadana and Swamy Vedanta Deshika, which is still found in the Swedish university library.

Vedanta Deshika's philosophy is the crown of his poetry and his poetry is the essence of his philosophy.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನಮನ

ಶ್ರೀಮತೀ ಎ. ಗೀತಾರಾಘವನ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ನಮಿಸುವೆಂ ನಮಿಸುವೆಂ ಗುರುಗಳಡಿದಾವರೆಗೆ
ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ಶಿರಬಾಗಿ ನಮಿಸುವೆಂ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಗುರುಶೇಖರರ
ಸಿರಿಪಾದಯುಗಳವಂ ಮನದೊಳಗೆ ಧೇನಿಸುತ ..೧..

ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯನಿಧಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪೂರಿತರು
ಚೇತನರ ಪಲಕೋಟಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ದೀಕ್ಷೆಯಲಿ
ಲೋಕವನ್ನುದ್ಧರಿಸಿದ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಇವರು
ಮಹಿಷೂರು ರಾಜಕುಲ ಗುರುವಾಗಿ ಮೆರೆದರು ..೨..

ವೇದಾಂತ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಮತತ್ವಾರ್ಥಗಳ
ಸರಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ ಯತಿವರರು
ಶಿಷ್ಯಕೋಟಿಯ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರು
ಕಾರುಣ್ಯಮೂರ್ತಿ ಗುರುವರರು ಸರ್ವಕಾಲ ..೩..

ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂ ಮೆರೆದ ಗುರುವರರು
ಮೂರುದಶಕಕೆ ಮೀರಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಸಾರ್ವಜ್ಞರು
ನೂರಾರು ಚೇತನರ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಸಲಹಿದರು
ಪೂಜ್ಯ ಗುರುವರರಿಂಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ನಮಿಸುವೆಂ ..೪..

ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದನೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ಅಜ್ಞಾನಿ ಎಂಬ
ಗುಣಯುಕ್ತ ಗುಣರಹಿತ ಎಂಬ ಭೇದವೇ ಇಲ್ಲ
ಶರಣು ಶರಣು ಎಂದು ಶರಣಾದ ಜನರಿಗೆ
ದೇವನಲಿ ಭಿನ್ನವಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಯ ಕರುಣಿಸಿದ ಪುಣ್ಯರಿವರು ..೫..

ಯತಿವರರು ತಾವೆನಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನಂ
ಅನುದಿನಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಮೋದದಿಂದರ್ಚಿಸುತ
ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಮಂ ಸಾಧಿಸಿದ ಗುರುವರಗೆ
ಭಕ್ತಿಯಿಂ ನೇಮದಿಂ ನಮಿಸುವೆಂ ನಮಿಸುವೆಂ ..೬..

ಇಂದು ಈ ಸುದಿನದಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುವರರ
ಶುಭತಮರ ಶತಮಾನದುತ್ಸವದ ಸಮಯದಲಿ
ಗುರುವರರ ಪದಕಮಲಯುಗಳಮಂ ಭಾವಿಸುತ
ಭಕ್ತಿ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಅರ್ಚನೆಯಗೈಯುತ ನಮಿಸುವೆಂ ..೭..

ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸುತಲಿ
ಕರಗಳಂ ಮುಗಿಯುತಲಿ ಅವರ ಕರುಣೆಯ ನೋಟ
ನಮ್ಮನೆಂದಿಗೂ ಸಲಹಲೆನ್ನುತ ಬೇಡಿ
ಗುರುಗಳಡಿದಾವರೆಗೆ ಸಂತತಂ ಪೂಜಿಪೆವು ..೮..

ಜಯಮಕ್ಕೆ ಜಯಮಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯನಿಗೆ
ಜಯಮಕ್ಕೆ ಜಯಮಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಠದ ಗುರುಗಳಿಗೆ
ಜಯಮಕ್ಕೆ ಜಯಮಕ್ಕೆ ಗುರುಪರಂಪರೆಗೆಲ್ಲಾ
ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಗುರುವರರಿಂಗೆ
ಜಯಮಕ್ಕೆ ಜಯಮಕ್ಕೆ ಸಕಲಕಾಲದೊಳು ..೯..

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅರ್ಥ ಪಂಚಕಗಳು

ಶ್ರೀಮತೀ ಪದ್ಮಾವತೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಂಗನ್

ವೈಕುಂಠೇ ತು ಪರೇ ಲೋಕೇ ಶ್ರಿಯಾಸಾರ್ಧಂ ಜಗತ್ಪತಿಃ। ಆಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣುರಚಿಂತ್ಯಾತ್ಮಾ ಭಕ್ತೈರ್ಭಾಗವತೈಃ ಸಹ ॥

ವೈಕುಂಠ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಪತಿಯಾಗಿರುವ ನಾರಾಯಣನು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೊಡನೆ ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತರಿಗೂ, ಭಕ್ತರು, ಭಾಗವತರಿಗೂ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತೆ ಸರ್ವದಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅಂತಹ ಪರಮ ಪದವನ್ನು ಸೇರಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯ ಸುಖಾನುಭವವನ್ನು ಬಯಸುವವನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅರ್ಥಪಂಚಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿಯಲೇಬೇಕು.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ವಿಭೀಷಣನು ಅರ್ಥಪಂಚಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಶ್ರೀರಾಮನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಶರಣಾಗತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ **ಪ್ರಾಪ್ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ರೂಪಂ** ಮೊದಲು ಶ್ರೀರಾಮನೇ ಸರ್ವಲೋಕ ಶರಣ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡನು. **ಪ್ರಾಪ್ತುಶ್ಚ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮನಃ** ನಂತರ ತಾನು ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತನು. **ಪ್ರಾಪ್ತುಪಾಯಂ** ತಾನು ಯಾರೆಂದು ಅರಿತ ನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾ ಅವನನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. **ಫಲಂ ಚೈವ** ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಿರಂತರ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕೈಂಕರ್ಯಭಾಗ್ಯವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. **ಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿರೋಧಿ ಚ** ಶ್ರೀರಾಮನ ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಗಳಾದ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ರಾಜ್ಯ, ಧನ, ಮಿತ್ರರು ಇವರುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ರಾಮನೇ ಪರತತ್ತ್ವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಶರಣನಾದನು.

ಹೀಗೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಚೇತನನು ಕೂಡ ಉಜ್ಜೀವಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಥಪಂಚಕವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಶರೀರಾತ್ಮ ಭಾವ ಸಂಬಂಧದ ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಶೇಷ – ಶೇಷೀಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಜ್ಞಾನವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥಪಂಚಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದವನು ಸರ್ವವೇದಗಳನ್ನೂ ಸ್ಮೃತಿ, ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವನೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಶ್ರೀನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾ ದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯರು ನಿರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಥ ಎಂದರೆ ಮೋಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪಂಚಕ ಎಂದರೆ ಐದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಅರ್ಥ ಪಂಚಕ ಎಂದರೆ ಮುಮುಕ್ಷುವು ಅರಿಯಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಜ್ಞಾನವೆಂದರ್ಥ. ಆ ಐದು ಪಂಚಕಗಳಾವುವು ಎಂದರೆ & **ಪ್ರಾಪ್ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ರೂಪಂ, ಪ್ರಾಪ್ತುಶ್ಚ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮನಃ, ಪ್ರಾಪ್ತುಪಾಯಂ, ಫಲಂ ಚೈವ, ತಥಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿರೋಧಿ ಚ ವದನ್ತಿ ಸಕಲಾ ವೇದಾಸ್ತೇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಕಾಃ ॥** ಆದ್ದರಿಂದ **ಅರ್ಥಸ್ಯಾದ್ವಿಷಯೇ ಮೋಕ್ಷೆ ಇತಿ ಅಭಿಧಾನವಿದಃ** ಅಂದರೆ ಅರ್ಥಪಂಚಕ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಎಂದು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾಪ್ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ರೂಪಂ :– ಶ್ರೀಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೀಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಖಿಲ ಭುವನ ಜನ್ಮ ಸ್ಥೇಮ ಭಂಗಾದಿಲೀಲೇ। ವಿನತ ವಿವಿಧ ಭೂತವ್ರಾತರಕ್ಷೈಕದೀಕ್ಷೇ।
ಶ್ರುತಿಶಿರಸಿ ವಿದೀಪ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸೇ ಭವತು ಮಮ ಪರಸ್ಮಿನ್ ಶೇಮುಷೀ ಭಕ್ತಿರೂಪಾ॥

ಅಖಿಲ ಜಗತ್ತುಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಮತ್ತು ಲಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾಗಿರುವನು.ಸಕಲ ಚೇತನಾಚೇತನಗಳಿಗೆ ಸರ್ವ ರಕ್ಷಕನಾಗಿರುವನು. ಈಶ್ವರನನ್ನು ವೇದವೇದಾಂತಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು.ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲುಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಅರ್ಚಾ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವನು. ಅವನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉಪಾಯಗಳು ಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಉಪಾಸನೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನು ಏಕೈಕ ಕಾರಣನೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯಗಳು ಯಾರಿಂದ ಆಗುವುದೋ ಅವನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಬ್ರಹ್ಮ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಉಪಾದಾನಕಾರಣನು, ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನೇ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಘೋಷಿಸುತ್ತವೆ. ಸೊ ಕಾಮಯತ ಬಹ್ವಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಜಾಯೇ ಯೇತಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ವನಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ ವೃಕ್ಷ ಆಸೀತ್, ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸ್ವಯಂ ಕೃರುತ, ಕರ್ತಾರಮೀಶಂ ಪುರುಷಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಯೋನಿಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಶ್ರುತಿ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೆನೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವತ್ರಗೋಚರ, ಜಗದಂತರ್ಯಾಮಿ, ಸರ್ವನಿಯಂತ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಚೇತನಾಚೇತನ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅನೇಕವಾಗಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ನಾಮರೂಪಾತ್ಮಕವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕ ಜೀವಾನುಪ್ರವೇಶಾದೇವ ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯಾಚಿದ್ವಸ್ತುನಃ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಪದಾರ್ಥತ್ವಂ ಏವಂ ಭೂತಸ್ಯೈ ವ ಅಚಿದ್ವಸ್ತುನೋ ನಾಮರೂಪಭಾಕ್ತ್ವಮಿತಿ ಚ ದರ್ಶಯತಿ ಎಂದು ಆಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಸಹ ಸ ದೇವ ಸೋಮ್ಯೇದಮಗ್ರ ಆಸೀತ್ ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಮ್ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಶ್ರೀನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿ ರಹಸ್ಯತ್ರಯ ಮಂತ್ರಗಳಾದ ಮೂಲಮಂತ್ರ, ದ್ವಯ ಮಂತ್ರ, ಹಾಗು ಚರಮ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲಮಂತ್ರವಾದ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಣವದಲ್ಲಿ ಆದಿ ಅಕ್ಷರವಾದ ಅ ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿಯೂ, ದ್ವಯಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಶಿಷ್ಟ ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದ ಶ್ರೀಮನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ, ಚರಮಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾಂ ಮತ್ತು ಅಹಂ ಎಂಬ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಣಬಹುದು.

ಅ ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ರಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ, ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದವು ಶೇಷ-ಶೇಷಿ ತತ್ತ್ವಗಳೆರಡನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವ ದಿವ್ಯನಾಮವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾರಾಃ ಅಯನಂ ಯಸ್ಯ ಸಃ ಮತ್ತು ನಾರಾಣಾಂ ಅಯನಂ ಎಂದು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ನಾರಾಯಣಾನುವಾಕಾದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರಾದಿಗಳಿಗೂ ನಾರಾಯಣನು ಕಾರಣನು ಎಂಬುದು ನಾಮ ನಿರ್ವಚನವೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಾರಸ್ತ್ವಿತಿ ಸರ್ವ ಪುಂಸಾಂ ಸಮೂಹಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ । ಗತಿರಾಲಂಬನಂ ತಸ್ಯತೇನ ನಾರಾಯಣಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪೇಯನೂ ಹಾಗು ಉಪಾಯನು ಆಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ದ್ವಯಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತೇ ನಾರಾಯಣ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿಯೂ ಇರುವೆನೆಂದು, ಚರಮ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವನಾಮ ಪದವಾದ ಮಾಂ ಮತ್ತು ಅಹಂ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬೇಕಾದ ಕಾರುಣ್ಯ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಔದಾರ್ಯ, ಸ್ವಾಮಿತ್ವ, ಸರ್ವಶಕ್ತಿತ್ವ, ಸರ್ವಪಾಪ ನಾಶಕ, ಕ್ಷಮತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವನು ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದು ಅರಿಯಬೇಕು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ವರೂಪಕ ನಿರೂಪಕ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಿತ ಸ್ವರೂಪ ವಿಶೇಷಣಗಳೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರೂಪ ನಿರೂಪಕ ಧರ್ಮಗಳು ಸತ್ಯತ್ವ, ಜ್ಞಾನತ್ವ, ಆನಂದತ್ವ, ಅನಂತತ್ವ, ಅಮಲತ್ವ. ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಕತ್ವ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಪ್ರದತ್ವ ಇವೆರಡು ನಿರೂಪಿತ ಸ್ವರೂಪ ವಿಶೇಷಣಗಳು.

मम प्रकाराः पञ्चेति प्राहु वेदान्त पारगाः परो व्यूहश्च विभवो नियन्ता सर्वदेहिनां अर्चावतारश्च तथा इति । ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವು ಉಭಯವಿಭೂತಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತೊಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗು ಪರಮಾತ್ಮನು ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದಲೇ ಐದು ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವು ಪರ, ವ್ಯೂಹ, ವಿಭವ, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ, ಹಾಗೂ ಅರ್ಚಾವತಾರ ಎಂಬುದಾಗಿವೆ.

ಪರತ್ವ :- ಅನಾದಿಯಾಗಿ, ನಿರವಧಿಕ ತೇಜೋಮಯ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹ ವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ, ಅಪ್ರಾಕೃತ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಭೂನೀಳಾಸಮೇತನಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯೇಯ ದಿವ್ಯಾಯುಧಧಾರಿಯಾಗಿ ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರವಾಸುದೇವನು . ಇವನು ಅನಂತ, ಗರುಡ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಾದಿ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾತ್ಮರಿಂದಲೂ ನಿತ್ಯ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವನು. ಈ ಪರವಾಸುದೇವನೇ ಸಕಲ ಚೇತನಗಳಿಗೂ ಮುಕ್ತ ಪ್ರಾಪ್ಯನಾಗಿರುವನು.

ವ್ಯೂಹಾವತಾರ :- ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿಯೇ ಲೀಲಾ ವಿಭೂತಿಯಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಚೇತನರ ಗುಣ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಧರಿಸಿರುವ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯೂಹಗಳೇ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ವಾಸುದೇವ, ಅನಿರುದ್ಧ, ಮತ್ತು ಸಂಕರ್ಷಣರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವರು. ವಾಸುದೇವನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತ್ಯಾದಿ ಷಾಡ್ಗುಣ್ಯಗಳೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಪರವಾಸುದೇವನ ರೂಪವು ಮುಕ್ತ ಭೋಗ್ಯವಾದದ್ದು. ಸಂಕರ್ಷಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಲ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ರೂಪದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಳಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ವೀರ್ಯಗುಣ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ರೂಪದಿಂದ ಜಗತ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪಾಲನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನಿರುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ಸು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನು ಜಗದ್ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಜ್ಞಾನೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ವಿಭವಾವತಾರಗಳು :- ಯದಾ ಯದಾ ಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ । ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಮ್ ।। ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪಾಲನರೂಪವಾಗಿರುವುದು. ವಿಭವಾವತಾರಗಳು ಮತ್ಸ್ಯ, ಕೂರ್ಮ, ವರಾಹ, ನರಸಿಂಹ, ವಾಮನ, ಪರಶುರಾಮ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಬಲರಾಮ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಹಾಗೂ ಕಲ್ಕ್ಯವತಾರ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ನಿಮಿತ್ತವಾದದ್ದು. ತತ್ತತ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಚೇತನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಗೋಚರವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. ಆಯಾ ಕಾರ್ಯವಿಶೇಷಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಅವತಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರೆಸಿಯೂ, ಪ್ರಕಾಶಿಸಿಯೂ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಅವತಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವು ಕೂಡ ಕೇವಲ ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಟ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪಾಪಿಷ್ಠರನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಉದಾ:- ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ರಾವಣ, ಕುಂಭಕರ್ಣ, ಕಂಸ, ಶಿಶುಪಾಲಾದಿಗಳಲ್ಲದೆ ಪೂತನಿ, ಮಾರೀಚ , ಮುಂತಾದವರುಗಳು.

ಅಂತರ್ಯಾಮಿ :- ಸಮಸ್ತ ಚೇತನರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅಂತರ್ಗತನಾಗಿರುವುದು ವೇದ, ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತನಾಗಿ, ವಿಲಕ್ಷಣ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದವನಾಗಿಯೂ, ಸಕಲ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಯೂ,ನೆಲಸಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇವನ ಈ ರೂಪವನ್ನು ಯೋಗಿಗಳು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನರಾದ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅಂತರ್ಗತನಾಗಿರುವನು.

ಅರ್ಚಾವತಾರ :- ಚೇತನಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯು ಉಭಯವಿಭೂತಿ ನಾಯಕನಾಗಿ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಶ್ರೀರಂಗ, ಶ್ರೀಹಸ್ತಿಶೈಲ, ಶ್ರೀವೇಂಕಟಾದ್ರಿ, ಶ್ರೀಯಾದವಾದ್ರಿ , ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ರಮಣೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ನದೀ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಟ್ಟದಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೇತನಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯು ಉಭಯವಿಭೂತಿ ನಾಯಕನಾಗಿ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಶ್ರೀರಂಗ, ಶ್ರೀಹಸ್ತಿಶೈಲ, ಶ್ರೀವೇಂಕಟಾದ್ರಿ, ಶ್ರೀಯಾದವಾದ್ರಿ, , ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ರಮಣೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ನದೀ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಟ್ಟದಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಾರೂಪಿಯಾಗಿರುವನು.

ಪರವ್ಯೂಹಾಶ್ರಯಣಂ ದೇಶವಿಪ್ರಕರ್ಷಾದ್ ದುಷ್ಕರಂ । ವಿಭವಾಶ್ರಯಣಂ ಅಸ್ಮದಾದೀನಾಂ ಕಾಲ ವಿಪ್ರಕರ್ಷಾದ್ ದುಷ್ಕರಂ । ಅಂತರ್ಯಾಮ್ಯಾಶ್ರಯಣಂ ಕರಣಂ ವಿಪ್ರಕರ್ಷಾದ್ ದುಷ್ಕರಂ । ಅರ್ಚಾವತಾರಸ್ತು ಆಶ್ರಿತಪರಾಧೀನತಾ ನೈಯತ್ಯೇನಾತ್ಯಂತಸುಲಭಾ ಇತಿ ತಸ್ಮಾಶ್ರಯಣಮೇವ ಸುಕರತಮಮ್ ।। ಈ ರೀತಿ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಭೂಮಿ ನೀಳಾಸಮೇತನಾಗಿ ನಿಂತು ಅರ್ಚಕಪರಾಧೀನನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರುಗಳಿಂದಲೂ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವನು.

ಪ್ರಾಪ್ತುಶ್ಚ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮನ :- ಜೀವಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪ :- ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೊಂದುವ ಈ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮನು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿರುವನು. ಬದ್ಧರು, ಮುಕ್ತರು, ಮತ್ತು ನಿತ್ಯರು ಎಂಬುದಾಗಿರುವರು. ಬದ್ಧರು ಕರ್ಮಪರವಶರಾಗಿರುವರು. ಕರ್ಮದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದವರು ಮುಕ್ತರು ವ್ಯಾಸ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ನಾಥಮುನಿಗಳು ಮುಂತಾದವರುಗಳು. ಎಂದೂ ಕರ್ಮಪರವಶರಾಗದೇ ಇರುವವರು ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತರು. ಇವರು ಅನಂತ, ಗರುಡ, ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಾದಿಗಳು.ಇವರೇ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳು. ಆಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ರಹಸ್ಯತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಣವದಲ್ಲಿಯ ಮಕಾರವು ಹಾಗೂ ನಮಸ್ಸ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿರುವ ಮಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದ್ವಯಮಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನಾರ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ, ಚರಮಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವ್ರಜ , ತ್ವಾ, ಮಾ ಶುಚಃ ಎಂಬ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಭಾಗವತ ಶೇಷತ್ವವೇ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಜೀವಾತ್ಮನು ಭಗವದನನ್ಯಾರ್ಹ ಶೇಷಭೂತನೆಂದೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಪ್ಯೋಪಾಯಮುಮ್ :- ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಭಗವಂತನೇ ತಿಳಿಸಿರುವ ಉಪಾಯಗಳಾದ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಬೇಕು. ಅದಾಗಿ ಈ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳು ಫಲಾಂತರಕ್ಕೆ ಉಪಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ **ತಸ್ಲಬ್ಧಿಃ ವಿವೇಕ ವಿಮೋಕಾಭ್ಯಾಸಕ್ರಿಯಾಕಲ್ಯಾಣಾನವಸಾದಾನುದ್ಧರ್ಷೇಭ್ಯಃ** ಎಂಬಂತೆ ಈ ಏಳು ವಿಧವಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗದಿಂದ ಬಲಿತರೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಸ್ಮೃತಿ ಧಾರರೂಪವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯು ನಿಂತು ದರ್ಶನ ಸಮಾನಾಕಾರವಾಗುವುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಇದು ಪರಭಕ್ತಿ, ಪರಜ್ಞಾನ, ಮತ್ತು ಪರಮಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಭಕ್ತಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಸಾಧನ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಫಲಭಕ್ತಿ ಎಂದಾಗಿದೆ. ಏಳು ವಿಧ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬಲಿತ ಭಕ್ತಿಯೋಗವೇ ಸಾಧನಭಕ್ತಿ .ಇದು ವ್ಯಾಸಾದಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಇರುವುದು. ಪರಮಾತ್ಮನು ಈ ಚೇತನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬಲಿತ ಭಕ್ತಿ ಫಲಭಕ್ತಿ ಎನಿಸುವುದು. ಉದಾ:- ಪರಾಂಕುಶ, ಆಳ್ವಾರುಗಳು, ನಾಥಮುನಿ ಮುಂತಾದವರು. ವೇದನ, ಧ್ಯಾನ, ಉಪಾಸನ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನಭಕ್ತಿ ಬಹುವಿಧವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆ ಎನಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯೆ ಐಹಿಕ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಅವು ಉದ್ಗೀಥ ವಿದ್ಯೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳು. ಇನ್ನು ಫಲಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ನೀಡುವ ವಿದ್ಯೆಗಳು ನ್ಯಾಸವಿದ್ಯೆ, ಉಪಕೋಸಲವಿದ್ಯೆ, ದಹರವಿದ್ಯೆ, ಸದ್ವಿದ್ಯೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸವಿದ್ಯೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಪತ್ತಿಯೋಗ. ಪರಮಕಾರುಣಿಕನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವಾತ್ಮ ನಿನ್ನದು ಎಂದು ಮಹಾವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ಪ್ರಪತ್ತಿಯೋಗ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೊಬ್ಬನೆ ಉಪಾಯವೆಂದು ಅಕಿಂಚನ್ಯ ಮತ್ತು ಅನನ್ಯಗತಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಜ್ಞಾನವೇ ಶರಣಾಗತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಎನಿಸುವುದು. **ತ್ವಮೇವೋಪಾಯಭೂತೋ ಮೆ ಭವೇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮತಿಃ । ಶರಣಾಗತಿರಿತ್ಯುಕ್ತಾ ಸಾ ದೇವೇಪಿ ಸ್ಮಿತ್ ಪ್ರಯುಜ್ಯತಾಂ ॥** ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಾಂಚರಾತ್ರಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ವೈಭವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ.

ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ತೇ :– ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪ :– ಶೇಷಭೂತನಾದ ಜೀವನಿಗೆ ಶೇಷಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥ. ಭಗವದಾಶ್ರಯ ಬಲದಿಂದ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಶಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಚೇತನನು ಈ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರದಿಂದ ಅರ್ಚಿರಾದಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೊರಟು ವಿರಜಾನದೀ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಮಾನವ ಕರಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಪಡೆದು ಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವಮಯವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಾನಂದವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯ ರೂಪದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನಿತ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಪುರುಷಾರ್ಥವಾದ ಮೋಕ್ಷ.

ಉಪಾಯ :– ರಹಸ್ಯತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ತಿರುಮಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಯನ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ , ದ್ವಯಮಂತ್ರದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವೂ ಹಾಗೂ ನಮಃ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಎಂದು ಚರಮಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಫಲ ಸ್ವರೂಪ :– ದ್ವಯಮಂತ್ರದ ಉತ್ತರ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಮಃ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ನ ಮಮ ನಾನು, ನನ್ನದು ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರವೆಂಬ ಅನಿಷ್ಟನಿವೃತ್ತಿ ರೂಪ ಫಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಚರಮಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಇಷ್ಟಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿರೋಧಿ ಚ :– ವಿರೋಧಿ ಸ್ವರೂಪವು ಭಗವದ್ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕಗಳಾದ ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ನಾವು ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದೆ ಇರುವುದಾಗಿದೆ. ಭಗವತ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ವಿರೋಧಿ ಅವಿದ್ಯಾಕರ್ಮವಾಸನಾದಿಗಳು. ಅಂದರೆ ದೇಹವೇ ಆತ್ಮ ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿ, ಆತ್ಮನನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರನೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಅರ್ಥಾತ್ ದೇಹಾತ್ಮ ಭ್ರಮೆ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರಾತ್ಮ ಭ್ರಮೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನೇ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು, ಅವನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಅವನ ಕೃಪೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವನು ಜೀವಾತ್ಮ. ಆ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಉಪಾಯಗಳು ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿದರೂ ಸಾಕು ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವೇ ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಫಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯಾದದ್ದು ಅನಾದಿಯಾದ ಅವಿದ್ಯಾರೂಪವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಕರ್ಮಬಂಧನ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ನಮಗೆ ಉಪದೇಶಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕರು ತಮ್ಮ ರಹಸ್ಯತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪಂಚಕದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರವಾದ ಅಕಾರವೂ, ತದ್ವಿವರಣವಾದ ನಾರಾಯಣ ಪದವೂ, ಜೀವಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೃತೀಯಾಕ್ಷರವಾದ ಮ ಕಾರವೂ,ತದ್ವಿವರಣವಾದ ಚತುರ್ಥಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ, ನಾರ ಪದವು ಉಪಾಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ಮಧ್ಯಮ ಪದವಾದ ಅಖಿಂಡ ನಮಸ್ಸು ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾದರ್ಥ್ಯ ಚತುರ್ಥಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನಾರಾಯಣ ಪದವೂ, ಸ್ವರೂಪ ವಿರೋಧವನ್ನು, ಉಪಾಯ ವಿರೋಧವನ್ನು, ಪ್ರಾಪ್ಯ ವಿರೋಧವನ್ನು ಈ ಮೂರರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಖಂಡ ನಮಸ್ಸು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ನ–ಮಃ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರದಿಂದ ಅಹಂಕಾರ– ಮಮಕಾರಗಳಾದ ನಾನು, ನನ್ನದು ಎಂಬುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಶದೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ **ಅರ್ಥ ಪಂಚಕ ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾಃ ಪಂಚ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಾಃ** ಎಂಬುದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯವಾದದ್ದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶುಭಂ ಭೂಯಾತ್

ಆದಿತ್ಯ ಹೃದಯ ಸ್ತೋತ್ರ

ಶ್ರೀಮತೀ ವನಮಾಲಾ. ಎ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯ ಪದೂವರಿವಸ್ಯೈ ಕಾಂತಮಾನಸಸ್ಸತತಂ ।
ಜಯತು ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಸಂಯಮೀಂದ್ರ ಪರಕಾಲಃ ॥

ಮಾನವನು ದೇವನ ಮಹಾಶಕ್ತಿಗೆ ಮಣಿದು ಸಹಜವಾಗಿ ಭಯ – ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಅಪನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಭಕ್ತನು ದೇವನೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮ ಅಥವಾ ಭಾಷೆಯೇ ಸ್ತೋತ್ರ, ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಹೃದಯದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದು ಭಾವ ಪ್ರದರ್ಶನವಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಮೋಹಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಗೀತ ಬೆರೆತರಂತೂ ಭಾವದ ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಚಂಚಲ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಏಕತ್ರ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸ್ತೋತ್ರ ಸಮರ್ಥವಾದುದು. ಇದು ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಂಹಿತೆಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಋಕ್ಸಂಹಿತೆಯ ಸ್ತೋತ್ರ ರೂಪವಾದುದು. ಪ್ರಭುಸಂಮಿತೆ, ಮಿತ್ರಸಂಮಿತೆ, ಕಾಂತಾಸಂಮಿತೆ, ಈ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ತೋತ್ರವಿದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಕಾವ್ಯಗಳ ಆದಿ ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರವಿದೆ. ಕಾಳಿದಾಸ, ಭಾರವಿ, ಮಾಘ, ಭವಭೂತಿ ಭಾಸ ಮುಂತಾದವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಹೃದ್ಯವಾಗಿವೆ ನೂರೆಂಟು, ಸಾವಿರದೆಂಟು, ದೇವರನಾಮಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತೋತ್ರಗಳೂ ಉಂಟು.

ಸ್ತೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಮತ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ. ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಗಳು ರಾಮನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿರುವ ಆದಿತ್ಯ ಹೃದಯ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಮಂಗಳವಾಗುವುದು.

ಸ್ತೋತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಆದಿತ್ಯ ಹೃದಯ

ततो युद्ध परिश्रान्तं समरे चिन्तथा स्थितम् । रावणं च अग्रतो दृष्ट्वा युद्धाय समुपस्थितम् ॥
दैवतश्च समागम्य दृष्टमभ्यागतो रणम् । उपागम्याब्रवीद्रामेमगस्त्थो भगवान् ऋषि : ॥

ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದಣಿದಿದ್ದ, ಮುಂದೆ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ರಾವಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಂತಿತನಾಗಿದ್ದ ರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು

राम राम महाबाहो श्रुणु गुह्मं सनातनम् । येन सर्वानरीन् वत्स समरे विजयिष्यसि ॥

ಎಲೈ ರಾಮನೆ, ಮಹಾಬಾಹುವೆ, ಯಾವುದರಿಂದ ನೀನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುತ್ತೀಯೋ ಆ ಸನಾತನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕೇಳು.

आदित्यह्रदयं पुण्यं सर्वशत्रुविनाशनम् । जयावहं जपेन्नित्यमक्षयं परमं शिवम् ॥

ಆದಿತ್ಯಹೃದಯವೆಂಬ ಈ ಪುಣ್ಯಸ್ತುತಿಯನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಜಪಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳೂ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾರೆ, ನಿನಗೆ ಜಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷಯವಾದ ಪರಮ ಮಂಗಳವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

सर्वमङ्गलमाङ्ल्यं सर्वपापप्रणाशनम् । चिन्ताशोकप्रशमनमायुर्वर्धनमुत्तमम् ॥

ಇದು ಎಲ್ಲ ಮಂಗಲಕ್ಕೂ ಮಂಗಲಕರವಾದುದು ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂತಹುದು, ಚಿಂತೆಶೋಕಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂತಹುದು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸನ್ನು ನೀಡುವಂತಹುದು.

रश्मिमन्तं समुद्यन्तं देवासुरनमस्कृतम् । पूजयस्व विवस्वन्तं भास्करं भुवनेश्वरम् ॥

ದೇವಾಸುರರಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವ, ರಶ್ಮಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ತನ್ನ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೆಳಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆಗುಂದಿಸುವ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದ, ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಭಾಸ್ಕರನನ್ನು ಪೂಜಿಸು.

सर्वदेवात्मको हि एषः तेजस्वी रश्मिभावानः। एष देवासुरगणान् लोकान् पाति गमस्तिभिः ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತೇಜಸ್ಸಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯುತ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ದೇವಾಸುರರನ್ನೂ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನು.

एष ब्रह्मा च विष्णुश्च शिवः स्कन्धः प्रजपतिः । महेन्द्रो धनदः कालो यमः सोमोहपांपतिः ।

ಅವನೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ, ದೇವಸೇನಾಪತಿಸ್ಕಂದ, ಪ್ರಜಾಪತಿ ಮತ್ತು ಮಹೇಂದ್ರ, ಕುಬೇರನೂ ಅವನೇ, ಅವನೇ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಯಮ ಸೋಮ ಮತ್ತು ವರಣರೂ ಅವನೇ.

पितरो वसवः साध्या हि अश्विनौ झश्विनौ मरुतो मनुः । वायुर्वन्हिः प्रजापाण ऋतुकर्ता प्रभाकरः ॥

ಅವನೇ ಪಿತೃಗಳು, ಅಷ್ಟವಸುಗಳೂ ಅವನೇ, ಸಾಧ್ಯರೂ, ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳೂ ಮರುದ್ಗಣಗಳೂ ಮತ್ತು ಮನುವೂ ಅವನೇ. ಅವನೇ ವಾಯು ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ, ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯೂ ಅವನೇ ಆರು ಋತುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವನೂ ಪ್ರಭಾಕರನೂ ಅವನೇ.

आदित्यः सविता सूर्यः खगः पूषा गभस्तिमान् । सुवर्णसदृशो भानुर्हिरण्यरेता दिवाकर ॥

ಅವನೇ ಅದೀಪುತ್ರ, ವಿಶ್ವಕರ್ತಾ, ಕ್ರಿಯೋತ್ತೇಜಕ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವವನು, ಪೋಷಕನು, ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೆಳಗುವವನು, ಸ್ವರ್ಣಮಯ ಪ್ರಭೆಯುಳ್ಳವನು, ವಿಶ್ವೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಹಗಲು ಉಂಟುಮಾಡುವನು.

हरिदश्वः सहस्रार्चिः सप्तसप्तिर्मरीचिमान् । तिभिरोन्मथनः शंम्भुस्त्वष्टा मार्ताण्ड अंशुमान् ॥

ಅವನು ಹಸಿರು ಕುದುರೆಗಳುಳ್ಳವನು, ಆ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಿರಣಗಳುಳ್ಳವನು, ಏಳು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ (ಎರಡು ಕಣ್ಣು, ಎರಡು ಕಿವಿ, ಎರಡು ಮೂಗು ಮತ್ತು ಒಂದು ನಾಲಿಗೆ) ಶಕ್ತಿ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನು, ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವನು, ಭಕ್ತರ ಅಶುಭವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನು, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾಯಕನು ಮತ್ತು ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವವನು.

हरिण्यगर्भः शिशिरस्तपनो भास्करो रविः । अग्निगर्भोदितेः पुत्रः शंखः शिशिरनाशनः ।

ಅವನೇ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭನು, ಶೀತಲನೂ ತಪಿಸುವವನೂ ಅವನೇ, ಉಜ್ವಲ ಕಿರಣಗಳುಳ್ಳ ರವಿಯೂ ಅವನೇ. ಒಳಗೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಅದಿತಿಯ ಪುತ್ರನು ಅವನು. ಅನಂತ ಶುಭದಾಯಕನೂ ಓಡತೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನೂ ಅವನು.

व्योमनाथस्तमोभेदी ऋग् यजुस् सामपारगः । घनवृष्टरपां मित्रो विन्ध्यविथील्पवंगमः ॥

ಅವನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನು, ತಮಸ್ಸನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನು, ಋಕ್ – ಯಜುಸ್ – ಸಾಮವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನಾದವನು, ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುವವನು, ನೀರಿನ ಮಿತ್ರನು ಮತ್ತು ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ದಾಟಿದವನು.

आतपी मण्डली मृत्युः पिङ्गलः सर्वतापनः । कविर्विश्वो महातेजा रक्तः सर्वभवोद्भवः ॥

ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದವನು ಕೌಸ್ತುಭದಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆ ಮಂಡಲಾಕಾರನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನು (ಶಿವ) ಅವನು ಪಿಂಗಳವರ್ಣವುಳ್ಳವನು (ಉದಿಸುವ ಸೂರ್ಯ) ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಪಿಸುವವನು. ಅವನೇ ಕ್ರಾಂತದರ್ಶಿ, ವಿಶ್ವಸ್ವರೂಪ, ಮಹಾತೇಜನು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದವನು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವವನು.

नक्षत्रग्रहताराणामधिपो विश्वभावनः । तेजसामपि तेजस्वि व्दादशात्मन्नमोस्त्वडते ।

ನಕ್ಷತ್ರ, ಗ್ರಹ ತಾರಾಗಣಗಳಿಗೆ ಅವನು ಅಧಿಪನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲಪುರುಷನು, ಎಲ್ಲ ತೇಜಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಅವನೇ ಮೂಲತೇಜಸ್ಸು, ದ್ವಾದಶರೂಪದಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿರುವ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

नमः पूर्वाय गिरचे पश्चिमायाद्रये नमः । ज्योतिर्गणानां पतये दिनाधिपतये नमः ।

ಪೂರ್ವಾಚಲ ದೇವತೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಪಶ್ಚಿಮಾಚಲ ದೇವತೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣಗಳ ಒಡೆಯನಿಗೂ ಹಗಲಿನ ಒಡೆಯನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ.

जयाय जयभद्राय हर्यश्वाय नमो नमः । नमो नमः सहस्रांशो आदित्याय नमो नमः ।

ಜಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವನಿಗೂ ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರದನಿಗೂ ಹಳದಿ ಕುದುರೆಯುಳ್ಳವನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ. ಅಸಂಖ್ಯ ಕಿರಣಗಳುಳ್ಳ ಆದಿತ್ಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

नम उग्राय वीराय सारङ्गाय नमो नमः । नमः पद्मप्रबोधाय मार्ताण्डाय नमो नमः ।।

ಉಗ್ರನಿಗೂ, ವೀರನಿಗೂ, ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವವನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ, ತಾವರೆಯನ್ನು ಅರಳಿಸುವವನಿಗೂ ಮಾರ್ತಾಂಡನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ब्रह्मेशानाच्युतेशाय सूर्यायादित्यवर्यसे । भास्वते सर्वभक्षाय रौद्राय वपुषे नमः ।

ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಿವ ಆಚ್ಯುತರ ಒಡೆಯನಿಗೂ, ಸೂರ್ಯನಿಗೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಳಗುವ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಕ್ಷಿಸುವ ಆದಿತ್ಯವರ್ಚಸ್ಸಿಗೂ ಮತ್ತು ಭಯಂಕರ ಶರೀರವುಳ್ಳವನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ.

तमोघ्नाय हिमघ्नाय शत्रुघ्नायामितात्मने । कृतघ्नघ्नाय देवाय ज्योतिषां पतये नमः ॥

ತಯೋನಾಶಕನಿಗೂ, ಹಿಮನಾಶಕನಿಗೂ, ಶತ್ರುನಾಶಕನಿಗೂ, ಆನಂತಾತ್ಮನಿಗೂ ಕೃತಘ್ನರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನಿಗೂ, ದೇವನಿಗೂ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಗಳ್ ಒಡೆಯನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ.

तप्तचामीकराभाय वह्नये विश्वकर्मणे । नमस्तमोऽभिनिघ्नाय रुचये लोकसाक्षिणे ॥

ಕರಗಿದ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವವನಿಗೂ ಅಗ್ನಿಸ್ವರೂಪನಿಗೂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೂ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನಿಗೂ ವಿಶ್ವಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ.

नाशयत्येष वै भूतं तदेव सृजति प्रभुः । पायत्येष तपत्येष वर्षत्येष गभस्तिभिः ॥

ಆವನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಆವನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆವನೇ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಮೋಡವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಮಳೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸುರಿಸುವನು.

एष सुप्तेषु जागर्ति भूतेषु परिनिष्ठितः। एष एवाग्निहोत्रं च फलं चैवाग्निहोत्रिणाम् ॥

ಆವನು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರಿಸುವಾಗ ಆವನ ಎಚ್ಚರಿರುತ್ತಾನೆ. ಆವನೇ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಮತ್ತು ಹೋತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಫಲವೂ ಆವನೇ.

वेदाश्च क्रतवश्चैव क्रतूनां फलमेव च । यानि कृत्यानि लोकेषु सर्व पष रविः प्रभुः ॥

ಆವನೇ ವೇದಗಳಾಗಿರುವನು, ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳೂ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಫಲವೂ ಆವನೇ ಆಗಿರುವನು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೂ ಈ ರವಿಯೇ ಒಡೆಯ ಫಲಶ್ರುತಿ.

एतमापत्सु कृच्छ्रेषु कान्तारेषु भयेषु च । कीर्तयन् पुरुषः कश्चिन्नावसीदति राघव ॥

ಎಲೈ ರಾಘವನೆ, ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಆರಣ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಭಯಗೊಂಡಿರುವಾಗ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೆ ಆವನು ದುಃಖಿಕ್ಕೀಡಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

पूजयस्वैनमेकाग्रो देवदेवं जगत्पतितम् । एतत् त्रिगुणितं जप्तवा युद्धेषु विजयिष्यसि ॥

ದೇವದೇವನಾದ ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸು ಮೂರು ಬಾರಿ ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀನು ಜಯಶಾಲಿಯಾಗುತ್ತೀಯೆ.

अस्मिन् क्षणे महाबाहो रावणं त्वं वधिष्यसी । एवमुक्त्वा तदागस्त्यो जगाम च यथागतम् ॥

ಎಲೈ ಮಹಾಬಾಹುವೇ, ಇದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀನು ರಾವಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೀಯೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅಗಸ್ತ್ಯನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದನೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.

एतत् श्रुत्वा महातेजा नष्टशोकोऽभवत्तदा । धारयामास सुप्रीतो राघवः प्रयतात्मवान् ॥

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ರಾಘವನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದನು. ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅತಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸುಪ್ರೀತನಾದನು.

आदित्यं प्रेक्ष्य जप्त्वा तु परं हर्षमवाप्तवान् । त्रिराचम्य शुचिभूत्वा धनुरादाय वीर्यवान् ।

ಆದಿತ್ಯನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಘವನು ಅತ್ಯಂತ ಹರ್ಷಗೊಂಡನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಶುಚಿಯಾಗಿ ವೀರ್ಯವಂತನಾದ ಆವನು ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡನು.

रावणं प्रेक्ष्य हृष्टात्मा युद्धाय समुपागतम् । सर्वयत्नेन महता वधे तस्य धृतोऽभवत् ।

ರಾವಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದನು. ಆವನನ್ನು ವಧಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಸರ್ವಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದನು.

अथ रविरवदन्निरीक्ष्य रामं मुदितमनाः परमं प्रहृष्यमाणः । निशिचरपतिसंक्षयं विदित्वा सुरगणमध्यगतो वचस्त्वरेति ॥

ರಾಕ್ಷಸರ ರಾಜನ ನಾಶವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸುರಗಣಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನು ಆನಂದದಿಂದ ರಾಮನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತನಾಗಿ ತ್ವರೆಮಾಡು ಎಂದು ರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾತನವರ ಪಾತ್ರ

ಶ್ರೀಮತೀ ವಸುಧಾ ಅ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮ ತಾತನವರು ದಿನಾಂಕ 14.09.2011ಕ್ಕೆ ಜನಿಸಿ ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಆಗುವುದು. ನಾನು ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕವಳಿದ್ದಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಆರ್ಶೀವಾದ ಪಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು, ಈ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ನುಡಿನಮನ ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕಾರನಾದ ಶ್ರೀಮನು ಮಹಾರಾಜನು "ಯತ್ರನಾರ್ಯಸ್ತು ಪೂಜ್ಯಂತೆ, ತತ್ರರಮಂತೆ ದೇವತಾಃ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಆದರದಿಂದ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ದೈವವು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ವಾಕ್ಯದ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ನಮ್ಮ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದರವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಪುರುಷನ ಹಿಂದೆ ಮಹಿಳೆಯ ಸಹಕಾರ ಇದ್ದೆ ಇರುವುದು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ "ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ", ಆಂಗ್ಲರಲ್ಲಿ "CHARITY BEGINS AT HOME" ಎಂಬ ನಾಣ್ನುಡಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಮಾನವನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು, ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ವಿದ್ಯಾವಂತಳಾದರೆ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಒರ್ವ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮಹಿಳೆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿ. ಮಹಿಳಾಮಣಿಗಳು ಬಾಲಕಿಯರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಲು ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾತನವರಾದ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವರು ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ನೇಹಿತರ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ವೈದ್ಯ ವೃತ್ತಿಯವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಬರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷೆಯ ಲಾಲಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯ, ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸುಭಾಷಿತಗಳು, ನೀತಿ ಸೂಕ್ತಗಳ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪಾರಾಯಣಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಆಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ತಾತನವರು ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಥಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಿಮ್ಮನವರನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಓದುವ ಆಸಕ್ತಿ ಬಹಳ. ಮೊದಲು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಸಕಲ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯವರು ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು, ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾ ವಿಶಾರದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದರು. ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ತಾತನವರ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ" ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧಕಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ತಾತನವರ ವಿದ್ಯಾಪ್ರೇಮ ಅಜ್ಜಿಯವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

ನಮ್ಮ ಪಿತಾಮಹರು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸ್ಥಳ ಚಿಂತಾಮಣಿ. ಒಂದು ದಿನ ಅಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿಗಿರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂಬ ಬಾಲಕಿಯು ನಮಸ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಇವರ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಳು. ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡ ತಾತನವರು ಅವಳಿಗೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಏನಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು ತಾನು ವಿದ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಳು, ಆಯಿತು ನಾನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು ತಾನು ಮಡಿವಾಳರ ಮನೆತನದ ಹುಡುಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು? ಅದಕ್ಕೆ ಆಚಾರ್ಯರು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಬೇಕಾದದ್ದು ಉತ್ಸಾಹ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಅದು ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಯ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮಗಳ ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಮೋಹ ಸರಿಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ತವಕ ಅವರದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾತನವರು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸರಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತಿಳಿಹೇಳಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅವರ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮತ್ತು ತಾವೇ ಅವಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು ನಮ್ಮ ತಾತನವರ ದಿವ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅನೇಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದಳಲ್ಲದೆ, ಬಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಪಾಸು ಮಾಡಿ ಕೋಲಾರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲಳಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದಳು.

1960ರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾತ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಹಾಸನದ ಪುರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಕೈಬಿಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಗರದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಅಭಿಯಂತರರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಪರಿಚಿತರ ಪತ್ನಿಗೆ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಡಿ ಎಂದರು. ಆಕೆಯು ಸಹ ನಮ್ಮ ತಾತನವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯಲು ಮುಂದಾದರು. ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೆಲವು ಸರಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಎಂಬುವರು ತುಂಬಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ವಕೀಲರಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಮಹನೀಯರು. ಅವರದೇ ಆದ ಬಂಗಲೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಾತನವರ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಮಗಳು ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ಎಂಬುವರು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವರು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ ಪಾಠಶಾಲೆಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತೃಪ್ತಿ ಅವರದಾಯಿತು. ಈ ಹಾಸನದಲ್ಲಿಯೇ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರ ಮಗಳು ಲಲಿತಮ್ಮ ಎಂಬುವರು ಸಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು. ಅವರು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಹೊಸ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಯಿತೆಂದು ಆಗಾಗ ನಮ್ಮ ತಾತನವರನ್ನು ಬಹು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಹಾಸನದಿಂದ 1969ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾತನವರು ವಿಜಯಪುರವೆಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಅವರು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು ಬರಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಸಲು ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮನವೊಲಿಸಿ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಲು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದರು. ಭೇದವಿಲ್ಲದ ಅವರ ಔದಾರ್ಯ ಚಿರಕಾಲ ನೆನೆಯುವಂತಹುದಲ್ಲವೆ! ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಮೈಸೂರಿನ ಗುರುಪೀಠದಿಂದ ಕರೆ ಬಂದಿತು. ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಬದುಕಿಗೂ ಆಸರೆ ಆಗಿದ್ದ ಗುರುಪೀಠದ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಸಮೇತ ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ, ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪತಿಯವರನ್ನು ಗುರುಪೀಠಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಷ್ಟವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿಯವರು, ಅವರು ಈ ಗುರುಪೀಠಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ, ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದು ಬಾಳಿಗೆ ಒಂದು ಪರಮಾರ್ಥ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಮಹನೀಯರು ಅನೇಕರ ಬಾಳಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪಿಪಾಸುಗಳಿಗೆ ಆಶಾ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಬೇಕೆಂಬ ಮಹದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವನೆಂದೂ ರಾಜ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಅವರ ಈ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರಲ್ಲದೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಅಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಬರಲು ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ?

"ವಿದ್ಯಾಧನಂ ಸರ್ವಧನಂ ಪ್ರಧಾನಂ" ನಮ್ಮ ತಾತನವರು ಆಚಾರ್ಯ ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿದಾಗಲೂ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಹುಡುಗರು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕಾರಣರಾದರು. ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯವುಳ್ಳ ಅವರು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಕಳಕಳಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ. ಈ ನನ್ನ ನುಡಿ ಕುಸುಮಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಅವರ ಶ್ರೀ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತೀ ವಸುಧಾ ಅ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಡಾ ॥ ನೀಲತ್ತಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ರಾಮಶೇಷ

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ, ಪ್ರಾತ: ಸ್ಮರಣೀಯ, ವಿದ್ವತ್ತು–ಪ್ರತಿಭೆ (ನವನವೋನ್ಮೇಷಶಾಲಿನೀ ನಿತ್ಯತಾಪ್ರತಿಭಾ) ತ್ಯಾಗ ಮೈವೆತ್ತ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆ, ವೈರಾಗ್ಯ – ಸದಾಚಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಣೀತ – ಶ್ರೀತತ್ವ – ಪ್ರಪತ್ತಿರಸಸ್ಯಂದಿ ವಿರಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸು, ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಒಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆ ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಏನೆಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಲು ಆದೀತು? ಜೊತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಧಾನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು – ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪ್ರವೇಶ, ಮಹಾವಿದ್ವಾಂಸರು – ಅಷ್ಟೇ ಸಹೃದಯಿ – ಹಿರಿಯ ಪ್ರಸನ್ನ ಚೇತನ – ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ವ್ಯಕ್ತಿ – ಶಕ್ತಿ – ಸಾಧನೆ – ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಏನು ಬರೆದರೂ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗದು!

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡವರೇ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ: ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠ ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡದ್ದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು – ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದು ಗುರುಪೀಠ ಅಲಂಕರಿಸಿದಂದಿನಿಂದಲೇ! ೧೯೨೫ – ೧೯೬೬ರ ನಲವತ್ತಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ವೇದಾಂತ ಸಿಂಹಾಸನ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ "ಶ್ರೀ ಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ" ನೆಂಬ ಆಶ್ರಮ ನಾಮಧೇಯ ಕೂಡ ಅನ್ವರ್ಥವಾಯಿತಷ್ಟೆ! ಈ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ವಿವಿಧ ತೆರನಾದ ಚಟುವಟಿಕೆ – ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು ವೃಂದಾವನಸ್ಥರಾಗುವಾಗ್ಗೆ "ಕಾಲಪುರುಷರಿಗೆ ಕರುಣಮಣಮಿಲ್ಲಮ್ ಗಡಾ!" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುವಂತಾಯಿತು!

ಹಿಂದಿನ ಗುರುವರ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳು ೦೪/೧೦/೧೯೨೬ ರ ರಾತ್ರಿ ಪರಮಪದಿಸಿದ ಅನಂತರ, ಗುರುಪೀಠ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಧೀಮಂತರು, ಶ್ರೀ ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ನುಡಿ ನಡೆ ಸೀದಾ ಸಾದಾ – ಅಷ್ಟೇ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಿಯ – ಹಯಾಸ್ಯನ ಸೇವಾ ಪ್ರಿಯರು! ಅವರು ಸೇವಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಠವೂ ಉನ್ನತಗೇರಿದ್ದು ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು.

ದಿವ್ಯವಂಶ ಪರಂಪರೆ

ಇಂದಿನ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಹಿಂದೆ 'ಭಾಗ್ಯನಗರ' ವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಬೂಬ್ ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿರುವ ಗ್ರಾಮ – ಮಾನವತಿಪುರ (ಮಾನಾಜಿಪೇಟ). ಹೆಸರೇ ಸಂತೋಷಕೊಡುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಂಜನಗಿರಿ (ಅಂಜನಾದ್ರಿ) ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯ ದೇವಾಲಯ ಬಹುಹಿಂದೆ, ಮಾನವತಿಪುರ – ಅಮರಾಬಾದ್ – ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರೂ, ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಸತ್ಕರ್ಮನಿರತರೂ, ಶ್ರೌತಭಾಗನಿಷ್ಣಾತರೂ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಭಾಗವತಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೂ ಅನೇಕರಿದ್ದರು.

ಮಾನವತಿಪುರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹನೀಯರು, ಆಸೂರಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪಂಡಿತ, ಹಾರೀತಗೋತ್ರಜರು, ಮಂತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೂ ಪರಿಣತಿ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಉಪಾಸಕರು ತಮ್ಮ ಅವಿರತ ಸಾಧನೆಯ ಫಲದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಕಂಡ ಅನೇಕ ಆರ್ತರ ಉಪದ್ರವ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಉಪಾಸನಾದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಧಾನ – ಅರ್ಥಗಳಿಕೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ! "ವಿನಾಯಂತ್ರೇಣ ಚೇತ್ ಪೂಜಾ ದೇವತಾ ನಪ್ರಸೀದತಿ" – ಸಾಂಗೋಪಾಂಗ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಆಚಾರ್ಯರು ಉಪಾಸನಗೈಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದು. ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹರ ಆರಾಧನೆ, ಅರ್ಚನೆ ಮುಗಿದನಂತರ "ಲೋಕ – ಲೋಗರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವುಂಟಾಗಲಿ" ಎಂದು ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡುವ ವಾಡಿಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶಿಷ್ಟ – ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯದು! ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತ್ರವೊಂದನ್ನು ಕಮ್ಮನೆಯ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ನೆನೆಯಿಸಿ, ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಅದರ ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಬತ್ತಿಯಾಗಿಸಿ, ಹೊತ್ತಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತುಪ್ಪವರೆದು, ಪೂರ್ತಿ ವಸ್ತ್ರ ಉರಿಯುವತನಕವು, ಒಂದೇ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಮಂಗಳಹಾರತಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ಪರಿಯೇ ಸೋಗಸು! "ಮಂಗಳಾರತಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ" ರೆಂದೇ ಅವರಿಗೆ ರೂಢಿಯಲಿದ್ದ ಹೆಸರು.

ಶ್ರೀಯುತರ ಮಗ ಆಸೂರಿ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ತಂದೆಯ ಹಾಗೆಯೇ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರು, ಸಾತ್ವಿಕರು, ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷ್ಠರು, ವಿರಕ್ತ ಸ್ವಭಾವ, ಭಗವಂತನ ಸೇವೆ ಮಾನವತೀಪುರದಲ್ಲಿ! ಒಮ್ಮೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ತೇಜ:ಪುಂಜನಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, "ಶ್ರೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮಗೆ ವಂಶ ಬೆಳಗುವಂತಹ ಪುತ್ರ ಜನಿಸುವ" ನೆಂದು ವರವಿತ್ತಂತಾಯ್ತು!

ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಶೇಷಮ್ಮನವರು ಗರ್ಭಧರಿಸಿ, ತಿಂಗಳುಗಳನಂತರ ತಾರಣ ಸಂವತ್ಸರ, ಆಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ಪುನರ್ವಸು ಮಂಗಳವಾರದಂದು, ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಿಂದ ಕೌಸ್ತುಭರತ್ನ ಉದ್ಭವಿಸಿದಂತೆ, ಪುತ್ರರತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿದರು! ತಾಯಿಗೆ ಮಗುವಿನ ವಿಲಕ್ಷಣ ಕಾಂತಿ ಕಾಣುವುದೇ ಆನಂದ! ಆಸೂರಿಯವರಿಗೂ, ಅದೇಪರಿತೋಷ! ತತ್ಕಾಲಗ್ರಹ ಸಂಪತ್ತಿ: – ಜನನಕಾಲ – ಜಾತಕ ಬರೆದನಂತರ ಹಿರಿಯ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ "ತಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ ತಾರಕ, ಪುನರ್ವಸು ಶುಭ ನಕ್ಷತ್ರ – ಶ್ರೀರಾಮನಂತೆ ಕೃಪೆಯುಳ್ಳವರೂ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹರ ಕಟಾಕ್ಷವಿರುವಪ್ರಕಾರ, ಉತ್ತಮ ಸಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಕೃತಿ, ಆಚಾರ್ಯರ ಅನುಗ್ರಹ ಪಾತ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ" ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು?

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮಗುವಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಹೆಸರನ್ನೇ "ರಂಗಾಚಾರ್ಯ" ರೆಂದೇ ಕರೆದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಚೂಡಾಕರ್ಮ, ವಿದ್ಯಾಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ, ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ಪುಟ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ – ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇಳಿಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬಾಲಕ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ, ಗ್ರಹಣ – ಧಾರಣ – ವಚನ ಚತುರರ – ವ್ಯಾಕರಣ – ಗದ್ಯಪದ್ಯ – ಅಲಂಕಾರ – ತರ್ಕ – ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವ!

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಕ್ರಮ ಉಂಟಲ್ಲವೇ? ಮಹಾಮಂತ್ರ – ಧಾರಣಾಯಂತ್ರ – ಈ ಕ್ರಮ ಬೇರೆಬೇರೆ. ಇವೆರೆಡರ ರಹಸ್ಯ – ವಶೀಕರಣ, ಆಕರ್ಷಣ, ಉಚ್ಚಾಟನ – ಮಾರಣ – ಮೋಹನ – ಸ್ತಂಭನ – ಈ ಆರು ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ!

ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ – ವಷಟ್ – ವೌಷಟ್ – ಹುಂಫಟ್ – ಈ ಆರು ಪಲ್ಲವ ಪ್ರಯೋಗಕ್ರಮ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಂಹಾರ – ಉಪಸಂಹಾರಕ್ರಮ – ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು, ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಧೀಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡರು.

ಇವಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಮಹಾಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಆರು ಭಾಗವಿದೆ – ಮೂಲ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಅನುಷ್ಟುಪ್, ಮಾಲಾ, ಅಸ್ತ್ರ, ಭೋಧ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋ ಬೀಜಾಕ್ಷರ ರಹಸ್ಯ!

ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳೆಂದರೆ – ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವ, ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಾಮ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ – ಹಾಗು ಶ್ರೀ ಗರುಡ ಮಹಾಮಂತ್ರ .... ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಮಂತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡುದು ವಿಶೇಷವೇ! (ಪುರಂದರದಾಸವರೇಣ್ಯರ – ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹ ಮಂತ್ರವೊಂದೆ ಸಾಕು – – ಕೀರ್ತನೆ ಗಮನಾರ್ಹ).

ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮೋಪದೇಶ – ಉಪನಯನ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾದ ವೇದಾಧ್ಯಯನ (ಆದೇ ಈಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಡಾ। ಎ. ಎಸ್ . ವೆಂಕಠನಾಥರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಮೂಡಿದೆ!) ತ್ರಿಕಾಲ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ – ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ನಿಯಮ ಪಾಲನ! ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷವಾಗುವುದರೊಳಗೇ ಇವರು ಛಂದಸ್ಸು – ಅಲಂಕಾರ – ವ್ಯಾಕರಣ – ತರ್ಕ – ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದರು! ತರ್ಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಪರಿಣತಿ.

ಆಸೂರಿರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಗನ ವಿವಾಹವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದು, ಅಂದಿನ ಪದ್ಧತಿ! ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಸಮೀಪದ ಅಮ್ಮವ್ವೂರೆಂಬಲ್ಲಿದ್ದ ಈಚ್ಚಂಬಾಡಿ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ದಯಮಾಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನೀತನೆಂದುಕೊಂಡು, ಆಸೂರಿ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಅನುಮತಿಯೂ ದೊರೆಯಿತು. ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು – ಶೇಷಮ್ಮನವರು ದುರ್ಮುಖ ಸಂವತ್ಸರದ ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ, ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ, ದಂಪತಿಗಳಾದರು.

ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ವನಪರ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾತಾಮಹರ ಆಣ್ಣಂದಿರ ಬಳಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಬಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಿತೃವಿಯೋಗ ಸಂಘಟಿಸುವುದೇ! ಎಲ್ಲ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಅಂದಿನ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಪಂಚ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪಡೆದುದಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ಉಪದೇಶ ಕೂಡ ಪಡೆದರು! ಅನಂತರ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಾದಿ ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಉಪದೇಶವು ನಡೆಯಿತು.

ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದ ತಾತಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ, ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ "ನವ್ಯನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ' ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ನಾಮಗುಂಡಲಂ ಶಾಮಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ, ಪಂಡಿತರತ್ನ ಆಸ್ಥಾನ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಷಟ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದುದು ಶ್ರೀ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ಮೇಧಾವಿತನ ಇನ್ನು ಪ್ರಖರ ಆಗಲು ಅನುಕೂಲ ಆಯಿತೆನ್ನಬೇಕು. ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ವತ್ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಬಹುಮಾನಿತರಾದರು! ೧೯೧೨ ರಷ್ಟು ಹಿಂದಯೇ, ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವತ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಶ್ರೇಣಿ! ಮಹರಾಜರಿಂದ ಬಹುಮಾನ! ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ನಿಶಿತಮತಿ, ಭೋಧನಾಶಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ ಮನಗಂಡ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು, ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆಯ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಧಾನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದರು!

ಪರ್ಯಟನ ದಿವ್ಯದೇಶ ಸಂಚಾರ – ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಣತಿ – ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಮಾದರಿ! ಒಮ್ಮೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕೊರಟಗೆರೆ ಸನಿಹವಿರುವ ಹೊಳವನಹಳ್ಳಿಗೆ ಶ್ರೀಭಾಗವತ ಸಪ್ತಾಹಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ ಆಚಾರ್ಯರ ಪಾರಾಯಣ ವೈಭವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯಿತು.

ದೂರದ ಗದ್ವಾಲ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ವತ್ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಮಾಡಿ, ಜಯಗಳಿಸಿದ ಶ್ರೀರಂಗಾಚಾರ್ಯರು, ಮುಂದೆ, ಶ್ರೀಪರಕಾಲಾಧೀಶರ ಆದೇಶದಂತೆ ರೀವಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಿರೋಧ ವಿರದಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಗೂ ಹಾಗು ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿತಂದರು! ಅನಂತರ, ಬೊಂಬಾಯಿ ವಿದ್ವತ್ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜಯ! ಸನ್ಮಾನಗಳ ಸುರಿಮಳೆ!

ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲ ಮಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾವಣಮಾಸ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವರ ಜಯಂತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು – ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಶಿ, ಅಯೋಧ್ಯೆ, ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬಂದು ದರ್ಶನ – ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದು 'ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾಶ' ಗ್ರಂಥ ಕುರಿತಂತೆ! (ದಂಡಿರು) ಅಧ್ಭುತ ನಿರೂಪಣೆ! ಪಂಡಿತರಿಗೂ, ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೂ, ಆನಂದ!

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮುಂದೆ ೧೯೧೬ ರಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು, ತಿರುವಳ್ಳೂರು, ಶ್ರೀಪೆರಂಬುದೂರು, ಕಾಂಚೀಪುರ, ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ, ಕುಂಭಕೋಣ, ಶ್ರೀರಂಗ, ತಿರುಪತಿ, ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರ (ಮೇಲುಕೋಟೆ) ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಭೇಟಿಯಿತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯ ವಿಭೂತಿ – ವೈಭವವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ, ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ – ಭಾಗವತರ ಸನ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಶ್ರೀವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ದಿವ್ಯಸೂಕ್ತಿ – ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ತಲಸ್ಪರ್ಶಿ ವಿದ್ವತ್ತು – ಅನುಭವಿಸುವ ಹೃದಯ ! ಶ್ರೀರಂಗದ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿ – ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಭರನ್ಯಾಸ ಪಡೆಯಲು ಶ್ರೀ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಬಂದದ್ದು!

ಅನುಷ್ಠಾನ – ಬ್ರಾಹ್ಮೀಮೂಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ (ಅರುಣೋದಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೆ) ಎದ್ದು, ಉನ್ನತ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಭಾತ ಪಠಿಸುವುದು, ಅವಗಾಹನ ಸ್ನಾನ – ಜಪತಪಾದಿ ಆಹ್ನಿಕ – ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಸ್ಥಾನ – ಅನಂತರ ಅಭಿಗಮನ, ಔಪಾಸನ, ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನ, ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ ಸ್ನಾನ, ಇಜ್ಯಾರಾಧನ, ವೈಶ್ವದೇವ, ವೈಶ್ವದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರವಚನ ವಿಶಿಷ್ಟ– ಸ್ವೀಕಾರ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಂಧ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ, ಭಗವಂತನಾರಾಧನ – ಹಣ್ಣುಹಾಲು ಮಾತ್ರ ನಿವೇದನ – ಕಡಲೆಕಾಯಿ, ಕಡಲೆ ಪಯರ್ (ಹೆಸರು) ಇವುಗಳದ್ದೇ ಸ್ವೀಕಾರ! ಇದು ದಿನಚರಿ – ತುರಿಯಾಶ್ರಮಕ್ಕು ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ!

ಹೀಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ಶ್ರೀವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪರಮಪದಸಿದ್ದು. ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ – ಮುಂದೆ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರನ್ನು ಸದಾಚಾರನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ತಪಸ್ಯೆಯಾಚರಿಸುತ್ತಾ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು, ಶ್ರೀಮಠದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ, ಸದಾಚಾರ – ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಶ್ರೀ ಮದ್ರಾಮಾನುಜರ – ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀದೇಶಿಕರ ದಿವ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಸಮರ್ಥರು ಯಾರು – ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ! ಈ ಎಲ್ಲಕ್ಕು ಸಮರ್ಥರೆಂದರೆ –

ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರ ಅಭಿಮತ! "ನಾನು ಅಂತಹ ರಾಜಕುಲಗುರು ಪೀಠಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನೆ! ಇರುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೇ ನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಇರುವೆ" ಇದು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ಉತ್ತರ!

ನಾಲ್ವಡಿಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪ್ರಭುಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದೇ – ಆತ್ಮಕೂರೂ ಶ್ರೀ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರೇ ಗುರುಪೀಠಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರೆಂದು! ಶ್ರೀಮಠದ ಪರಂಪರೆ ಇನ್ನು ಅತಿಶಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಲು ಶ್ರೀರಂಗಾಚಾರ್ಯರಂತಹ ಸಂಘಟನ ವ್ಯಕ್ತಿತೆಯುಳ್ಳ – ವಿದ್ವತ್ತು ಮೈವೆತ್ತ ಮಹನೀಯರು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಭುಗಳ ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು – ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮನೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ, ತಿಳಿಸಿದರು!

ಯದುಕುಲರಾಜಗುರುಗಳೆಂದು ಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತ ಶ್ರೀಮಠದ ಪರಂಪರೆ ತನ್ನಿಂದ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಕಾಣದಿರಲೆಂಬ ಸದ್ದುದ್ದೇಶ, ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ಸಾಮೀಪ್ಯ, ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಮ್ಮತಿನೀಡಲು ಪ್ರೇರಿಸಿತೇನೊ!

ಮರುದಿನವೇ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಮೇನೆ, ಸಮಯೋಚಿತ ಗೌರವಗಳು, ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟರೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಭಕ್ತರ ಮನದಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಗೈದ ಭಾಗ್ಯವಿಶೇಷ! ೧೫/೧೦/೧೯೨೫ ರಂದು, ಸುಪ್ರಭಾತ – ಶ್ರೀಯುತ ಆಚಾರ್ಯರು ಗುರು ಪೀಠ ಅಲಂಕರಿಸುವಲ್ಲಿ – ತುರೀಯಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರದ ಸಂದರ್ಭ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಕ್ರಿಯೆಗಳು – ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಕಾವೇರಿಸ್ನಾನ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಯತೀಂದ್ರರ ವೃಂದಾವನ ದರ್ಶನ – ನಮನ ಅನಂತರ – ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ತಮ್ಮ "ಶರಣಾಗತಿ ದೀಪಿಕೆ" ಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಆಶ್ರಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಯಾವ ಲೋಪವೂ ಉಂಟಾಗದಂತಿರಲು, ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಶನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು –

ಯೋಗ್ಯಂ ಯಮಶ್ಚ ನಿಯಮೈಶ್ಚ ವಿಧಾಯಚಿತ್ತಂ
ಸಂತೋ ಚಿತಾಸಿತನಯ, ಸ್ವವಶಾಸುವರ್ಗಾ: ।

ಪ್ರತ್ಯಾಹೃತೇಂದ್ರಿಯಗಣಾ: ಸ್ಥಿರಧಾರಣಾ ಸ್ತಾವಂ
ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಸಮಾಧಿಯುಗಳೇನ ವಿಲೋಕಯಂತಿ ॥

ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ, ಯೋಗಾಗ್ನಿ – ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ – ಎಲ್ಲ ದಯಪಾಲಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆಶ್ವಯುಜ ಕೃಷ್ಣ ತ್ರಯೋದಶಿಯ ಶುಭದಿನ, ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ನೆರವೇರಿತು! ಅಂದಿನಿಂದ ಆತ್ಮಕೂರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು – "ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕ" ರೆಂಬ ನಾಮಧೇಯದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸಿದರು!

ಕಾರ್ಯ ಗಣ್ಯರ ಭೇಟಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತೇಜಸ್ಸು – ಮುಂದೆ, ಶ್ರೀಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಆಡಳಿತಸೂತ್ರ, ಶ್ರೀಮಠಹೊಂದಿದ್ದ ಒಂದು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದ್ದು, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಡಳಿತ ವಿಚಕ್ಷಣೆ, ಹಾಗೆಯೇ ದೇವತಾರ್ಚನೆ, (ಆಗಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡವೊತ್ತ) ೧೯೨೬ ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯ ರಂದು ನಡೆಸಿದ ಪಾರಿತೋಷಕ ಪ್ರಧಾನಸದಸ್ಸು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಲು ವಿಸ್ತರದ ಭಯ ಆಗುತ್ತದೆ!

ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಹಾನಗಲ್ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರು, ಮೊದಲಾದ ಘನತೆವೆತ್ತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಸಭೆಯದು.

ಶ್ರೀಗುರುಗಳು, ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಪಂಡಿತರತ್ನಂ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವಂತೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂ ದತ್ತಿನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿದ್ವತ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಪಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ದತ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವ ಐವತ್ತು ರೂ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಹುಮಾನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿದರು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಪುರ ದೇವಾಲಯದ (ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು) ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ, ೧೪/೦೬/೧೯೨೭ ರಂದು ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲಾಶಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರ – ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ರಾಮಾನುಜ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳು ಸಮರ್ಥರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಹೇಳುವುದು ಉತ್ತಮ, ಎಂಬುದು ಮಾಳವೀಯರ ಕೋರಿಕೆ. ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳವರಿಂದ ತತ್ಕಾಲೀನ ಪರಿಹಾರಗಳ ಸೂಚನೆ! ೧೩/೧೨/೧೯೨೭ ರಂದು ಜರ್ಮನಿಯ ಮಾರ್ಲ್ ಬುರ್ಗ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವೇದಾಂತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಹರ್ ರುಡೋಲ್ಫ್ ಆಟೋ ಮುಂತಾದವರು ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶ್ರೀಶ್ರೀಗಳ ಸಂದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಗಳವರ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದ ಅಂಗವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ 'ವಿದ್ವತ್ ಸದಸ್ಸು' ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯದು. ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಅಖಿಲಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಾತ್ವಿಕ ಸದಸ್ಸು!

೧೭/೦೩/೧೯೨೯ ರಂದು, ಸತ್ಯಾಗಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳು ಕೂರ್ಮಾಸನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದು! ಅದು ಶ್ರೀವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ಶ್ರೀವರದರಾಜನ ಆರಾಧನೆ ನಡೆಸಿದ ಪವಿತ್ರ ತಪೋತಾಣ!

ಶ್ರೀಗಳವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ – ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ – ರಾಮನುಜಮಾರ್ಗ – ದರ್ಶನಗಳ – ಆಳ್ವಾರರ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂದೇಶ ಪ್ರಸಾರ, ಪರ್ಯಟನ, ಆಮೋಘ ರೀತಿಯದು!

ಮಹಾರಾಜರ ವರ್ಧಂತಿ – ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವೇ! ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ನಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ತಲೆಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುವಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಹಾರ – ವಿದ್ಯಾಪ್ರದಾನ ಅದೇ ಶ್ರೀಗಳವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ "ಕೈಂಕರ್ಯ"! ಅನೇಕ ಗಣ್ಯರ ಭೇಟಿ, ನಿರಂತರ ಸಂದರ್ಶನದ, ಉತ್ತೇಜನ!

೧೫/೬/೧೯೩೩ ರಂದು ವಿದೇಶೀಯ ಗಣ್ಯರು ಕೌಂಟಿಸ್ ಡಿ. ಪೆಸ್ಟೋರ ಭೇಟಿ, ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಸಂಪರ್ಕ, ಡಾ॥ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಭೇಟಿ, ಗದ್ವಾಲ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಣಿಯವರ ಭೇಟಿ, ಕಾಥೇವಾಡದ ಆದ್ವೈತಯತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವೇಂದ್ರ ಸರಸ್ವತಿಯವರ ಭೇಟಿ, ನಾಲ್ವಡಿಕೃಷ್ಣರಾಜಭೂಪಾಲರ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕ.

ಮದ್ರಾಸ್ – ಕಾಂಚೀಪುರ ಪ್ರವಾಸ – ತೂಪ್ಪುಲ್ ಅಗ್ರಹಾರದ ಪರಕಾಲಮಠದ "ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜದಯಾಪಾತ್ರಂ ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯ ಭೂಷಣಂ" ಮಹೋತ್ಸವ, ದಿವ್ಯದೇಶ – ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಆರಾಧ್ಯ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಅರ್ಚಾಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಂದರ್ಶನ, ೧೯೪೧ ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶ್ರೀದೇಶಿಕರ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದುತ್ಸವ – ಗ್ರಂಥ ಪಾರಾಯಣ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ಸಾಹ – ನೀಡುತಿದ್ದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅಕ್ಷರಶ: ಅವರ್ಣನೀಯ! ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠ ತತ್ವ ಕೇಂದ್ರ ಅಲ್ಲದೆ ಯದುಕುಲರಾಜಗುರು ಸಂಸ್ಥಾನವು, ಆಯಿತು. "ಗುರುರ್ಗರೀಯಾನ್", "ಆಚಾರ್ಯದೇವೋ ಭವ" – ಪಾಲನೆಯೇ ಆದದ್ದು!

ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಪರ್ಯಟನ ಶ್ರೀಗಳ ವಿದ್ವತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಶುಭಕ್ಷಣಗಳು – ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಪ್ರಚಾರ – ಧರ್ಮದಿಗ್ವಿಜಯ ಯತ್ರೆ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠನಾಥ ದೇವಾಲಯ ನಿರ್ಮಿತಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಕಲ್ಕತ್ತ – ಕಾಶಿ – ವೈದಿಕ – ಅವೈದಿಕ ದರ್ಶನಗಳ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ – ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷ ಸನ್ಮಾನ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ.

ಹರಿದ್ವಾರ, ನೈಮಿಶಾರಣ್ಯ, ಅಯೋಧ್ಯೆ, ಗಯಾ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ಚಿತ್ರಕೂಟ, ಹೃಷೀಕೇಶ, ಬದರಿಯಾತ್ರೆ – ಪುಷ್ಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸ್ವಾಗತ, ಆದಿ ಬದರಿ, ಧ್ಯಾನ ಬದರಿ, ಯೋಗ ಬದರಿ, ವಿಶಾಲ ಬದರಿ, ಭವಿಶ್ಯ ಬದರಿ, ಎಂಬ ಐದು ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು – ಬದರೀನಾರಾಯಣನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳವರ ದೈವಾರಾಧನೆ, ಉಪನ್ಯಾಸ – ಅನಂತರ, ಸ್ವಸ್ಥಾನ ಮೈಸೂರಿನತ್ತ ಗಮನ.

ಇಡೀ ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಪರ್ಯಟನ ಶ್ರೀಗಳವರ ಕೇವಲ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಪ್ರಸಾರದ ಕಾರ್ಯವೂ ವಿಶೇಷ ತೆರನಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆಂದರೆ, ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಲ್ಲ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ತತ್ವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯ – ಮೈಸೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಡೆಸಿದ ಅನೇಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು.

ಅನಾಥಾಲಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ವಿದ್ಯೋದಯ ಸಭೆ – ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಚಾರಿಣಿ ಸಭಾ, ಉಭಯವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನ ಸಭೆ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಸಭೆ, ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕ ವಿಹಾರ ಸಭೆ – ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಯತೀಂದ್ರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಶ್ರೀಮದ್ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಭಗವದ್ರಾಮನುಜ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ – ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಕಾಂಚೀಪುರದ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಭಯಂಕರ ಅಣ್ಣಂಗರಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಹಕಾರ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥ ಬೆಳಕು ಕಂಡವು.

ಕುರುಕೇಶ್ವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪ್ರಕರಣೆ (ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ) ಇನ್ನು ಅನೇಕಾನೇಕ ಸಂಘ – ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದುದು.

೧೯೬೬ ರ ತನಕ ೪೧ ವರ್ಷ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ನಡಸಿದ ಸಮಯ. ೦೬/೦೮/೧೯೬೪ – ಶ್ರೀಗಳ ಎಂಭತ್ತನೆ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದ ಅಂಗವಾಗಿ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತಿರುಮಂಜನ – ವಿದ್ವತ್ ಸದಸ್ಸು ನಡೆಸಿದ್ದು.

ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಹರಸಿದುದು, ತಾನೇ ಸ್ವಯಂ ರಚಿಸಿದ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

೧) ಭಾವಪ್ರಕಾಶ – ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕರ ತತ್ವಮುಕ್ತ ಕಲಾಪ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨) ಹಯಶಿರೋಪಾಖ್ಯಾನ – ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ವಿವರಣೆ.
೩) ತ್ರಯ್ಯಂತ ಸಾರಾಮೃತ –
೪) ಉಪನಿಷತ್ ಸಾರ –
೫) ವೇದಾರ್ಥ ಸಂಜೀವನ –
೬) ಗೂಡಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ – ೧, ೨ ನೇ ಸಂಪುಟಗಳು
೭) ಔಪನಿಷದ ಮಣಿಹಾರ – ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಹಯಶಿರೋರತ್ನಮಾಲಿಕಾ ಸ್ತೋತ್ರ, ಪಾದುಕಾಸ್ತುತಿ, ಬದರೀನಾಥ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀ ಮಹಿಮಾ, ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಮತಾದರ್ಶ ಮೊದಲಾದ ಅಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಅವರ ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಪರಮಪದ – ೧೯೬೭ ನವಂಬರ್ ೨೪ ಶ್ರೀಗಳವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಬಂದರು. ೦೪/೧೨/೧೯೬೭ – ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕಾಲು ಜಾರಿ ಬಿದ್ದದ್ದು – ಆನಂತರ ಗಂಭೀರಸ್ಥಿತಿ – ೦೮/೧೨/೧೯೬೭ ಪರಾಭವ ಸಂವತ್ಸರ, ಕಾರ್ತಿಕ ಬಹುಳ ಏಕಾದಶಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಸಮಯ – ಆಚಾರ್ಯ ತಿರುವಡಿ ಸೇರಿದರು.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ವಿಶಾಲ ಜೀವಿತೇತಿಹಾಸ, ಅವರು ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಸಿದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು. "ಗುರುಂ ಪ್ರಕಾಶಯೇದ್ವೀಮಾನ್" ಎಂಬುವ ಸೂಕ್ತಿಯಂತೆ, ಇಂತಹ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ಚೇತನರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಕೊಂಡಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಗೌರವ, ಎನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠದ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಎಂದರು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಎನಿಸದು. ಇದಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅಂತರಿಕ ಕಾರಣ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಮನ, ಶಿಷ್ಯವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ, ದೈವಾರಾಧನೆ, ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರಮಿಕ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳು – ಲೇಖನವಿಸ್ತರ ಭಯದಿಂದ ಇನ್ನು ಫಲಶ್ರುತಿ ಶ್ಲೋಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ:

ಶ್ರೀ ರಂಗಾಶ್ರಮ ವಾಸೀ ಶ್ರೀವಾಸಮುನಿ: ಗುರೋ: ಗುಣಕ್ರೀತ: ।
ಅಭಿನವ ರಂಗೇಶ ಮುನೇ: ಆಸ್ತೌ ದೇವಂ ಪವಿತ್ರ ಚಾರಿತ್ರಂ ॥

(ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಂಗಂ ಶ್ರೀ ಪೌಂಡರೀಕ ಆಶ್ರಮದ ಶ್ರೀಮದಾಂಡವನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಂದೇಶ)

"ಜಯತು ಜಯತು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿನ:
ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯ ದಿವ್ಯಮಣಿಪಾದುಕಾ ಸೇವಾಧುರಂಧರ:"

ವಿಶೇಷ ಅನುಬಂಧಗಳು

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಆ ದಿವ್ಯ ಚೇತನರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ – ಆ ಅರ್ಚಾಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಗುರುವರ್ಯರಿಗೆ ಸ: ಅಷ್ಟಾಂಗ ನಮನ ಕೈಂಕರ್ಯ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ:

ವಿದ್ಯಾಮೂರ್ತಿಂ ಅಖಿಂಡ ಚಂದ್ರ ವಲಯ – ಶ್ವೇತಾರವಿಂದ ಸ್ಥಿತಂ
ಹೃದ್ಯಾಭ್ಯಂ ಸ್ಫಟಿಕಾದ್ರಿ ಮಿರ್ಮಲತನುಂ ವಿದ್ಯೋತಮಾನಂ ಶ್ರಿಯಾ ।

ವಾಮಾಂಕಸ್ಥಿತ – ವಲ್ಲಭಾಂ ಪ್ರತಿ ಸದಾವ್ಯಾಖ್ಯಾಂತಂ ಆಮ್ನಾಯ –
ವಾಗರ್ಥಾನ್ ಆದಿಮಪೂರುಷಂ ಹಯಮುಖಿಂ ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ಹಂಸಾತ್ಮಕಂ ॥

ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುದ್ರಾಂ ಕರಸರಸಿಜೈ: ಪುಸ್ತಕಂ ಶಂಖಚಕ್ರೇ
ಭಿಭ್ರದ್ ಭಿನ್ನ ಸ್ಫಟಿಕರುಚಿರೇ ಪುಂಡರೀಕೇ ನಿಷಣ್ಣ: ।

ಅಮ್ಲಾನ ಶ್ರೀ: ಅಮೃತ ವಿಶದೈ: ಅಂಶುಭಿ: ಪ್ಲಾವಯನ್ ಮಾಂ
ಆವಿರ್ಭೂಯಾತ್ ಅನಘಮಹಿಮಾ ಮಾನಸೇ ವಾಗಧೀಶ: ॥

ವಂದೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಂ ದೇವಂ ಶಂಖಚಕ್ರ ಗ್ಬದಾಧರಂ
ವಿದ್ಯಾಮೂರ್ತಿಂ ಹಯಗ್ರೀವಂ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಯೇ ।

ಪ್ರಜ್ಞೋಪಿಯತ್ ಪ್ರಸಾದೇನ ಜ್ಞಾನಂತತ್ಫಲಮಾಪ್ನುಯಾತ್
ಸೋಽಯಂ ಹಯಶ್ಚೋ ಭಗವನ್ ಹೃದಿಮೇಭಾತು ಸರ್ವದಾ ॥

ಇದರ ಸಂಗಡವೇ ಶ್ರೀಯತಿವರ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಶ್ರೀಪರಕಾಲಮಠೀಯತನಿಯನ್ ಗಮನಾರ್ಹ: ಇದರ ಮೂಲಕ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಂಗನಾಥರ ವ್ಯಕ್ತಿತೆಯೂ ದರ್ಶನೀಯ:–

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರು ರಚಿಸಿದ ಶ್ಲೋಕ –

---ಶ್ರೀ ವಾಗೀಶಾತ್ತ ತುರ್ಯಂ ಶಠರಿಪುಯತಿರಾಟ್ ವೇದ ಚೂಡಾರ್ಯಮೂರ್ತಿಂ
ನೂತ್ನಂ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಂ ಕಲಿರಿಪುಮನಘಂ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಂ ಶ್ರಯಾಮ: ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ತುರಗವದನ ಪಾದೂ ಸಂತತ ಪರಿಚರಣ ಮಾತ್ರ ಪರಮಾರ್ಥ: ।
ಜಯತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಭಿನವ ರಂಗೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ: ॥

ಈ ತನಿಯನ್ ಪಠಿಸುವಂತೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಸುಖ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಪದಪುಂಜ – "ಶ್ರೀಮತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯಮಣಿಪಾದುಕಾ ಸೇವಕ" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಪ್ರಪತ್ತಿಭಾವ, ಮನದಲ್ಲಿ ಅನುರಣನಗೊಳ್ಳದೇ! ವಿದ್ಯಾದಧಾತಿ ವಿನಯಂ – ಎಂಬುದು ಆ ಹಿರಿಯ ಚೇತನ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಶ: ಅಡಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು – ಇದು, ನಮಗೆ ಅನುಸರಣೀಯವಲ್ಲವೇ?

*ಅನೇಕ ಆಂತರಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯ ಹಿರಿಯ ಡಾ ॥ ವೆಂಕಟನಾಥನ್ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದುದು. ಅವರಿಗೆ ಸದಾ "ನಮೋನಮ:" ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜನ್ಮ ಕುಂಡಲೀ – ತತ್ಕಾಲಗ್ರಹ ಸಂಪತ್ತಿ:

(ಆಧಾರ: – ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಇತಿಹಾಸ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗ್ರಂಥ ಹಾಗು ಇತರ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು – ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ವೆಂಕಟನಾಥನ್ ಅವರ ಸಂದರ್ಶನ ತುಂಬಾ ಉಪಕರಿಸಿದೆ)

<table>
<tr><td>ಕೇತು</td><td></td><td>ಶನಿ</td><td>ಶುಕ</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2" rowspan="2">ರಾಶಿಕುಂಡಲೀ</td><td rowspan="2">ಲಗ್ನ–ರವಿ
ಚಂದ್ರ
ಗುರು, ಬುಧ</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>ಕುಜ
ರಾಹು</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>ಲಗ್ನ</td><td>ಶುಕ್ರ</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ಕೇತು
ಕುಜ</td><td colspan="2" rowspan="2">ಅಂಶಕುಂಡಲೀ</td><td>ಚಂದ್ರ</td></tr>
<tr><td></td><td>ಶನಿ
ರಾಹು</td></tr>
<tr><td>ಬುಧ
ಗುರು</td><td></td><td></td><td>ರವಿ</td></tr>
</table>

ತಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಜನನ – ಸಂಸಾರ ತಾರಕರು

ಪುನರ್ವಸು – ಶ್ರೀರಾಮನಂತೆ ಕರುಣಾಳು, ರಜ–ತಮೋ ನಿವಾರಕರು
ಶುದ್ಧ ಸಾತ್ವಿಕ ಮಾರ್ಗ ಗಮನಿಸುವವರು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸ್ಥಾಪಕರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ನಕ್ಷತ್ರ ಶ್ರವಣ, ಜನ್ಮ ರಾಶಿ ಮಕರ

ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ಕಾಟಕ ಏಳನೆಯ ಸ್ಥಾನ ಮಕರಾಧಿಪ ಶನಿಯು ಕಟಕದ ಅಧಿಕ, ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೊಡೂತ್ತಾರಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರ (ಶ್ರವಣ) ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರ ಕಟಾಕ್ಷ ಉಂಟು.

ಮಗುವಿಗೆ – ಎಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ಜಾತಕರ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರ – ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಚನ, ಮುಂದೆ ಈತ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತನಾಗುನೆಂಬುವ ಭವಿಷ್ಯ.

ಅಡಿಯೇನ್ ಶ್ರೀ ಆಚಾರ್ಯದಾಸನ್

ಡಾ ॥ ನೀಲತ್ತಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ರಾಮಶೇಷ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ದೇಶಿಕ ಲಾಲಿ

ಮಿಂದಿಹುದು ಮುಗಿಲೆಲ್ಲ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಹಾಲಿನಲಿ
ಮುತ್ತಿನಾ ತಾರೆಗಳ ಚಪ್ಪರವು ಹೊಳೆಯುತಲಿ
ತೆಂಕಣದ ಸವಿಯುಂಡು ಮಲಗಿಹನು ಮಾಯನು
ಗೋವುಗಳ ಪಾಲಕನೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೧..

ಮಾಯಿಗಳ ತಂಡವು ಕೋಟೆಯನು ಮುತ್ತಲು
ಸೇನೇಶನಾಣೆಗೆ ವಶಪಟ್ಟು ನೀ ಬಂದು
ಬತ್ತಳಿಕೆಯ ಶರಗಳಿಂ ಮಾಯಿಗಳ ಮಡಿಸಿಟ್ಟ
ತ್ರಯ್ಯಂತ ದೇಶಿಕನೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೨..

ದೇಗುಲದ ಸುತ್ತಲೂ ವಿಷವೃಕ್ಷ ಹೊಮ್ಮಲು
ಅಸಿಯಿಂದ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಅಡಿಪಾಯದಿಂ ಕಿತ್ತೆಸೆದು
ಆಲಯದ ಸುತ್ತಲೂ ಕೋಟೆಯನು ನೀ ಕ್ಟಟ್ಟಿ
ಕಾವಲಿಗೆ ನಿಂತವನೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೩..

ಹೊನ್ನಿನಾ ಮೆರುಗನು ತೋರಿಸಲು ನೃಪರು
ಹೊನ್ನು ತೃಣವೆಂದು ದೂರಗ್ಯೈದವನು ನೀನು
ಆರಮನೆಯು ನರಕವು ಗೌರವವು ವಿಷವೆಚಿದ
ವಿರಕ್ತರಲಿ ತುಂಗನೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೪..

ನಾದಮಾತ್ರದಿಂ ಅರಿಸರ್ವಗಳ ನಶಿಸುವ
ಶ್ರೀಶನಾ ಪೂಜಿಸಲು ತಾತನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ
ಘಂಟೆಯಲಿ ನಿನ ಛಾಯೆ ಬುಧಜನರು ಕಂಡರು
ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆತ್ಮನೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೫..

ವಾದಿಗಳು ಸೂರಿಗಳ ಅರ್ಚೆಯನು ನಿಂದಿಸಲು
ಸೂರಿಗಳ ದಿವ್ಯೋಕ್ತಿ ಶ್ರುತಿಗಳೆಂ ನಿರ್ವಹಿಸಿ
ಉತ್ಸವವ ತಾ ನಡೆಸಿ ಸೂರಿಗಳ ಪದತೊಳೆದ
ತ್ರಯ್ಯಂತ ದ್ವಯವಿದನೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೬..

ಸುಕೋಮಲ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮಧುರಸಮ ಸೂಕ್ತಿಗಳ
ದೀರ್ಘಸಮ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಗೂಢತಮ ರಹಸ್ಯಗಳ
ದಿವ್ಯಸಮ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳ
ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಶತಕ್ರತುವೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೭..

ಮುಸುಕಿದಾ ಕಣ್ಗಳಿಗೆ ವಾಮನಂತಿಹ ನೀನು
ಮುಸುಕು ಮರೆಯಾಗಿ ನೋಡುವಾ ಕಣ್ಗಳಿಗೆ
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ನೀನಾಗಿ ಮನವಳೆದು ನಿಲ್ಲಲು
ಸಾಧನದ ಕಾಷ್ಠೆಯೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೮..

ಇರುಳಿನಲಿ ಬಳಲುತಿಹ ಅಂಧರಾ ಮನದಲ್ಲಿ
ಕತ್ತಲೆಯ ನೀಗಿಸುವ ಬೆಳಕು ನೀನಾಗಿರಲು
ರಾತ್ರಿಯು ತುಂಬಿಹುದು ಕೊನೆಯ ಪಥ ಪಾಲಿಸಲು
ಕವಿಕಥಕ ಸಿಂಹನೇ ಮಲಗ್ಯೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೯..

ಕರಿಗಿರಿಯ ಕಾರ್ಮೋಡದಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀನಿರಲು
ಶೇಷನಾ ಆರ್ಣವದ ಜಲದಿಂದ ಶೋಭಿಸಲು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕುಲಿಶವಾ ಹಿಡಿದವನ ಪಾದದಲಿ ಮುಳುಗಿದ
ಪರಮಹಂಸನು ನೀನೈಯ್ಯ ಮಲಗೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೧೦..

ಅನ್ಯಮತವಾದಿಗಳ ಕುತಂತ್ರವನು ನೀ ಗೆದ್ದು
ಶ್ರೀಹರಿಯ ಭಕ್ತರಲಿ ಪರತಂತ್ರನು ನೀನಾಗಿ
ತ್ರಯ ಮಂತ್ರಗಳ ಸಾರವನು ವಿಸ್ತಾರದಿಂ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ
ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರನೇ ಮಲಗೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೧೧..

ಪಶುಗಳೂ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡನೂ ಹೊಕ್ಕಿರಲು
ಹರಿಯುವಾ ಝರಿ ನಡುವೆ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸಿರಲು
ಚಂದಿರನು ತಾರೆಗಳು ಜೋಗುಳವ ಹಾಡಿರಲು
ಆ ಪದವ ಕೇಳುತಲಿ ಮಲಗೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ..೧೨..

ಮುಗಿಯಲುಬೇಡ ಈ ರಾತ್ರಿಯು ನಿನ ಸೇವೆಯಲಿ ನಾನಿರಲು
ಮುಗಿಯಲುಬೇಡ ಈ ನೋಟವು ನಿನ ಸೊಬಗನು ನಾ ನೋಡಿರಲು
ಮುಗಿಯಲುಬೇಡ ಈ ಪದಗಳು ನಿನ ಪೊಗಳಿ ನಾ ಪಾಡಿರಲು
ಮುಗಿಯಲುಬೇಡ ಈ ಮಿಲನವು ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಾನಿರಲು ..೧೩..

ಕಣ್ಗಳೆಂದಿಗು ನೋಡಿರಲಿ ದೇಗುಲದಿ ನಿನ ರೂಪವನು
ಕಿವಿಗಳೂ ಕೇಳಿರಲಿ ನಿನ ಪೊಗಳುವ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳನು
ನಾಲಿಗೆಯು ನುಡಿದಿರಲಿ ನಿನ ನಾಮ ವೈಭವಗಳನು
ದೇಹವೂ ಭುಜಿಸಿರಲಿ ನೀನುಂಡ ಶೇಷವನು
ಬುದ್ಧಿಯೂ ಧರಿಸಿರಲಿ ನಿನ ಸೂಕ್ತಿಮಾಲೆಯನು
ನಿನ ಪಾದ ನೆನೆಯುತಲಿ ನೆಲೆಸಿರಲಿ ಜೀವರು ನೀನಿರುವ ಬೀಡಿನಲಿ ..೧೪..

ಮರಯಲೆಂದಿಗು ಬೇಡ ದೇವರಾಜನಾ ಪದದಿ ನಿನ ಅಂಜಲಿಯ ಮಿಲನವನು
ಮರಯಲೆಂದಿಗು ಬೇಡ ಮುತ್ತಿಂದ ಸಜ್ಜಾದ ಆ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ವದನವನು
ಮರಯಲೆಂದಿಗು ಬೇಡ ನಿನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದ ಆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನು
ಮರಯಲೆಂದಿಗು ಬೇಡ ಹೂವುಗಳ ರಥವೇರಿ ನೀ ಬರುವ ಶೀವಿಯನು ..೧೫..

ಅಂಜದಿರು ನಾಥನೇ ಎನ ಪದವ ನೀ ಕೇಳಿ
ಗತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದಿಗೂ ನಿನ ಪಾದ ಬಿಟ್ಟೆನಗೆ
ಹರಿಯ ಒಲುಮೆಯು ಬೇಡ ನಿನ ಪಾದ ಎನಗಿರಲು
ನಿನ ಪಾದ ಧೂಳಾಗಿ ಬಯಸುವೆನು ನಾನಿರಲು
ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಲು ಬೇಡ ನಿನ ಭಕ್ತಿ ಎನ ಮನದಿ
ಎನ್ನಾತ್ಮ ಬಂಧುವೇ ಮಲಗೈಯ್ಯ ಜೋಜೋ ಜೋಜೋ ..೧೬..

ಈ ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆಯು ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿತವಾಗಲಿ.

The practice of Prapatti-vidya does not depend upon the practice of karma, jnana and bhakta-sadhana. It requires only the full realisation of its essentials which are – Anukulyasya sankalpah, Pratikulyasya varjanam, Rakshishyatiti vishvasah, Goptrutva varanam, Karpanyam and Atma Nikshepa.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ದೇಶಿಕ ನಮನ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜೀವ ಲೋಚನ ರಾಮಾನುಜದಾಸ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಾಸ್ಯ ಪದೂವರಿವಸ್ಯೈ ಕಾಂತಮಾನಸಸ್ಸತತಂ ।
ಜಯತು ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಸಂಯಮೀಂದ್ರ ಪರಕಾಲಃ ॥

ಧರೆಗಿಳಿದು ಬಂದನಿವ ನಾದವು ಮೊಳಗುತಲಿ
ಹಯಶಿರನ ತನ್ನ ವಾಣಿಯೋಳ್ ಅಲಂಕರಿಸಿ
ಕರಿಗಿರೀಶನ ಪದದ್ವಯವ ಮನದಿ ತೊಳೆದು
ಮಿನುಗುತಲಿಹನು ತಾರೆಗಳೋಳ್ ಚಂದಿರನಂತೆ ತಾ ..೧..

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ನಿತ್ಯಾರಾಧನಪರಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖನಿಂದ ಘಂಟೆಯು ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿತ್ರಾಸಿನೀ ವಿಬುಧವೈರಿ ವರೂಥಿನೀನಾಂ ಎನ್ನುವಂತೆ ತನ್ನ ನಾದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ವೈರಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಈ ಘಂಟೆಯು ತನ್ನ ಘೋಷವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಮೊಳಗುತ ಶ್ರೀಶೈಲೇಶನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಲು, ಸ್ವಾಮಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅನಂತಸೂರಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸೀಮಂತ ಪುತ್ರರಾಗಿ ವೇಂಕಟನಾಥರಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯವದನನನ್ನು ಕುರಿತು ದೀರ್ಘಕಾಲ ತಪವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಜಿಹ್ವಾಗ್ರ ಸಿಂಹಾಸನಮಾರುರುಕ್ಷೋಃ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಯಶೀರ್ಷನನ್ನು ವೇಂಕಟನಾಥರು ತಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯದೈವವಾದ ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನನ್ನು ಚಿರಂತನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೃದಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ನೆನೆದು ಅವರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಾತ್ಮಗುಣಸಂಪನ್ನರೂ ಪರಮಾಚಾರ್ಯರೂ ಆದ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರು, ಶರತ್ಕಾಲ ಚಂದ್ರನು ತಾರೆಗಳನಡುವೆ ಮಿನುಗುವಂತೆ, ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲದಂತಿಹ ಆಚಾರ್ಯಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳಗುತಲಿಹರು.

ಸಾರ್ವಭೌಮನಾ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ತನ್ನ ವಾಗ್ಝರಿಯೋಳ್
ಪರವಾದಿಹಂಸಗಳಮೇಲೆರಗಿದನು ಕಾರ್ಮೋಡದಿಂ
ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಬೌದ್ಧರಾ ಮುಳುಗಿಸಿದ ಕಾಳಮೇಘನಿವನು
ಪರಾಪರವಸ್ತುಗಳ ಸಾರವತಿಳಿಸಿದ ದ್ವಿಜಪುಂಗನಿವನು ..೨..

ಆಗರ್ಭ ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ತಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಯವಾದ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಸೂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅಖಿಲ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ ಪರಿಪೂರ್ಣನೂ ಸರ್ವವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನೂ ಆದ ಪರಮಪುರುಷನನ್ನು ಅವನ ನಿಜಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜಸೂಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಕ್ಕೇ ಕಳಂಕಪ್ರಾಯದಂತಿದ್ದ ಅನ್ಯ ಮತವಾದಿ ಹಂಸಗಳ ಮೇಲೆ ಮಿಂಚು ಗುಡುಗಿನೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ ಕಾರ್ಮೋಡದ ಮಳೆಯಾಗಿ ಎರಗಿದರು. ವೈದಿಕಧರ್ಮವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಅಜ್ಞಾನದ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ ಅದ್ವೈತಿಗಳಿಗೆ ಕಾಳಮೇಘನಂತೆ ತೋರಿ ತನ್ನ ಶತದೂಷಣೀ ಎಂಬ ವಾದಗ್ರಂಥದಿಂದ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವರಾಗಿದ್ದರೂ ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾಗಿರುವ ಪರ ಮತ್ತು ಅಪರ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ರಾಮಾನುಜರ ದಿವ್ಯಸೂಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವುಗಳ ನಿಜಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಹಸ್ಯಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಬ್ದ ವಾಚ್ಯನಿವ ಶ್ರೀವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯನಿವನು
ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧನಿವ ಕವಿಗಂಡ ತಾರ್ಕಿಕರೋಳ್ ಕೇಸರೀ ಇವನು
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯನೆಂಬಿರುದಾಂಕಿತನಿವ ಆಚಾರ್ಯೋಪಾಸಕನಿವನು
ಕಾಳಮೇಘನಾ ಸನ್ನಿಧಾನದಿ ಅಲಂಕೃತನಾದ ಧರ್ಮಜ್ಞನಿವನು
ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ತಾಗುವರು ಇವನ ಪಾದಕಮಲದಾ ನರಳು ಸೋಕಲು
ಘಂಟಾಂಶಗುರುವಿವನು ಸದಾಶ್ರಿತನಾಗಲಿ ಬುಧರಹೃದಿಗುಹೆಗಳಲಿ ..೩..

ವೇಂಕಟನಾಥರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಅತಿ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ಪರಮಾರ್ಥಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಕಾಲವನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಜನನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಮರರಲ್ಲಿ ಪರಮಾರ್ಥವು ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದೇಹಗಳಿದ್ದವು. ವೇದಗಳು ತಪ್ಪಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವು. ಪುರಾಣಗಳು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಸಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮಾಯಾವಾದಿಗಳು ಶೂನ್ಯವಾದಿಗಳು ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರು. ಧರ್ಮತ್ರಾಣಾಯ ಯೊ ಭೂತ್ ಸ ಜಯತು ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣು ಘಂಟಾವತಾರ: ಎಂಬ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರನ್ನು ಕುರಿತ ಡಿಂಡಿಮ ಕವಿಯ ಸೂಕ್ತಿಯಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಿಕರು ಅಜ್ಞಾನದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಸಂಸಾರಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಅನಪಾಚುವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿದರು. ಇಂಥಹ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಲ್ಲದೆ ಪರರಿಗೆ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಹೊಂದುವುದುಂಟೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂಬ ಅಂಕಿತ ನಾಮವು? ಒಬ್ಬ ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ತ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಇವರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಕವಿತಾರ್ಕಿಕ ಸಿಂಹರಾಗಿ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಪರಮನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಸದಾ ಕಾಲ ತಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರ ಸವಿನುಡಿಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಂರಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಪಾದ ಕಮಲಗಳ ನೆರಳು ಸೋಕಿದರೂ ಸಾಕು ನಾವು ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ತುಗಳಾಗಲು. ಘಂಟಾಂಶಸಂಭೂತರಾದ ಇಂತಹ ಆಚಾರ್ಯರು ಸದಾ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಲಿ.

ಈ ಪದ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಇದು ಗರ್ಭ ಪದ್ಯದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರ ಔರಸ ಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವರದನಾಥ ನಯನಾರಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ರಚಿಸಿದ ತನಿಯನ್ ಶ್ಲೋಕವು ಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಿದಾಗ ಕೆಳಕಂಡ ಈ ತನಿಯನ್ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯ: ಕವಿ ತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ ।
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾಹೃದಿ ॥

ರಾಮಾನುಜ ಪಟ್ಟದಾ ಅರಸನಿವ ದಯಾಶೀಲನು
ಗರುಡಾಧೀಶನಾ ಕರುಣೆಗೆ ಪಾತ್ರನಿವ ಸಿಂಹರೂಪನು
ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಗೇ ಭೂಷಣನಿವ ಶಾಂತಚಿತ್ತನು
ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವತಂಸನಿವ ವೇಂಕಟಶೈಲಾಧೀಶನಂಶನಿವನು
ನಾಥಾರ್ಯನಿಂತೊಡಗಿ ಹರಿವ ತೀರ್ಥಗಳ ಕೌಸ್ತುಭನಿವನು
ವಂದೇಹಂ ಎನ ಬೇದುವಗೆ ಸದ್ಗತಿಯ ತೋರುವ ವೃಕ್ಷನಿವನು
ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕನಿವ ಹರಿ ಘಂಟಾಂಶ ಸಂಭೂತನಿವನು ..೪..

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ಸನಾತನವಾದ ಪರಮ ವದಿಕ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಶ್ರೀ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪುನ:ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದರು. ಇಂತಹ ರಾಮಾನುಜ ಪತ್ತಕ್ಕೇ ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪನ್ನರಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶಿಕರು ಅರಸರೆಂದರೇ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಗರುಡಾಂಶಸಂಭೂತರಾದ ಆತ್ರೇಯ ರಾಮಾನುಜರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅವರ ಪರಮ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಪರವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಹರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದು ರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ನೃಸಿಂಹನಂತೆ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ದಿವ್ಯಾಂಶಸಂಭೂತರಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯು ಪರಮನಂತೆಯೇ ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಗೇ ಭೂಷಣರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನಿಂದ ತೊಡಗಿ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೌಸ್ತುಭ ಮಣಿಯಂತೆ ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಶರಣಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿ ಸದ್ಗತಿಯತ್ತ ನಡೆಸುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷರಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದಾಂತಸೂರಿ ಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಅಂಬ ಸೂಕ್ತಿಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಭರವನ್ನು ನಾವು ಅವರ ಥಿರುವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆವು.

ಈ ಪದ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಇದು ಗರ್ಭ ಪದ್ಯದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರ ಜ್ಞಾನ ಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ರಚಿಸಿದ ತನಿಯನ್ ಶ್ಲೋಕವು ಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಿದಾಗ ಕೆಳಕಂಡ ಈ ತನಿಯನ್ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ರಾಮಾನುಜದಯಾಪಾತ್ರಂ ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಭೂಷಣಂ ।
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಂ ವಂದೇ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕಂ ॥

ಮಲೆಯಿಳಿದು ಬಂದನಿವ ಕವಿಗಂಡ ತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶನಿವನು
ಯತೀಶ್ವರನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ ಸಾಗರದಿ ಮಿಂದೆದ್ದ ಶಾಸಕನಿವನು
ಕಲಿದೋಷವಾ ಕಬಳಿಸಿದ ಶಠರಿಪು ಸ್ತುತಿಪ್ರಿಯನಿವನೇ
ಶ್ರೀಮಂತನಿವ ಜ್ಞಾನದೋಳ್ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಿವ ವೈರಾಗ್ಯದೋಳ್
ವೇಂಕಟೇಶಾತ್ಮಜನಿವ ಯತೀಶ್ವರಕುಲದ ವೇದಾಂತಗುರವರ್ಯನಿವನು
ವೇದಾಂತವೇದ್ಯನಿವಪಾದದಿ ಬೇಡುವೆವು ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ: ನಮ: ಎಂದು ..೫..

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ದಿವ್ಯಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ತಿರುಮಲೆಯಿಂದಿಳಿದು ಅನಂತಸೂರಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಪುತ್ರರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ನಮ್ಮ ದೇಶಿಕರು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಾರ್ಕಿಕರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಂಹರಾಗಿ, ಉಭಯವೇದಾಂತಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಿದರು.

ವಿಷ್ವಗ್-ವ್ಯಾಪಿನ್ಯಗಾಧೇ ಯತಿ-ನೃಪತಿ-ಯಶ: ಸಂಪದೇಕಾರ್ಣವೇಸ್ಮಿನ್
ಶ್ರದ್ಧಾ-ಶುದ್ಧಾವಗಾಹ್ಯೈ: ಶುಭಮತಿವಿರಸೌ ವೇಂಕಟೇಶೋ-ಅಭಿಶಿಕ್ತ: ।

ಪ್ರಜ್ಞಾ್ಯದೌರ್ಜನ್ಯಗರ್ಜತ್-ಪ್ರತಿಕಥಕ-ವಚಸ್ಥೂಲವಾತೂಲ-ವೃತ್ಯಾ್ಯ
ಸಪ್ತತ್ಯಾ ಸಾರವತ್ಯಾ ಸಮತನುತ ಸತಾಮ್ ಪ್ರೀತಿಮೇತಾಮ್ ಸಮೇತಾಮ್ ॥

ಎಂಬ ಯತಿರಾಜ ಸಪ್ತತಿಯ ಸೂಕ್ತಿಯಂತೆ ಯತಿಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ರಾಮಾನುಜರ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ ಸಾಗರದ ಜಲದಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಶಿಕ್ತರಾದ ಆಚಾರ್ಯರಿವರು. ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು ರಚಿಸಿದ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ದ್ರವಿಡೋಪನಿಷತ್ ಎಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ದ್ರವಿಡೋಪನಿಷತ್ ತಾತ್ಪರ್ಯರತ್ನಾವಳೀ ಹಾಗು ದ್ರವಿಡೋಪನಿಷತ್ಸಾರಂ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಪನ್ನ ಜನ ಸಂತಾನ ಕೂಠಸ್ಥರಾದ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರಿಗೆ ಅಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯತಿಶಯ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದು ಪಂಚಕಾಲಪರಾಯಣರಾಗಿ ಪರಮನಿಂದಲೇ ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯನೆಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯರ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯ: ಚಿರಂ ವಿಜಯತಾಂ ಭುವಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುವೆವು.

ಈ ಪದ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಇದು ಗರ್ಭ ಪದ್ಯದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರ ಔರಸ ಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವರದನಾಥ ನಯನಾರಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ವಿಷಯವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಒಚಿದು ತನಿಯನ್ ಶ್ಲೋಕವು ಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಿದಾಗ ಕೆಳಕಂಡ ಈ ತನಿಯನ್ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಸಂಯಮೀಂದ್ರ ಪರಕಾಲ ಆಚಾರ್ಯರ ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭರಸಮರ್ಪಣವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ಜೀವವು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷುದ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆಚಾರ್ಯರ ವೈಭವವನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ ತನ್ನ ಆಚಾರ್ಯರ ಚರಣಪಾದುಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಈ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಅವರ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವದಂದು ಅವರ ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಶಿಕರ ಹಾಗು ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂಜಲಿಬದ್ಧವಾಗಿ ಉಪಸಂಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣ ಶಾಲಿನೇ ।
ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತಗುರವೇ ನಮ: ॥

काव्येषु कोमलधियो वयमेव नान्ये तर्केषु कर्कषधियो वयमेव नान्ये

तत्त्वेषु निश्चितधियो वयमेव नान्ये कृष्णे निश्चितधियो वयमेव नान्ये

- Swamy Deshika

असिना तत्त्वमसिना परजीव प्रभेदिना। विद्यारण्यमहारण्यं अक्षोभ्यमुनिरच्छिनत्॥

- Swamy Deshika's verdict as judge in a debate between Vidyaranya and Akshobhyamuni.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನಾ ಕಂಡ ಯತಿಯಾತ್ರೆ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ ಕಂದಾಡೈ ತೋಳಪ್ಪರ್ ವೆಂಬಾರ್ ಚಿಟ್ಟಂಪಲ್ಲಿ ಪ್ರೋ. ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು

ತೇವು ಮಟ್ರರಿಯೇನ್ – ಗುರುದೇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾವದ್ಯೈವವನ್ನು ನಾ ಕಾಣೆ ಎಂದು ಮಧುರಕವಿ ಆಳ್ವಾರರು ತಮ್ಮ ಗುರುವಾದ ನಮ್ಮಾಳವಾರರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಆಚಾರ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯ ಗರಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಮನಮಟ್ಟುವಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅಥವ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬದಂತೆ ಆಚರಿಸಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಯತಿವರ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಯಾತ್ರಾ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಸೇವೆ. ಇದು ಪುರುಷಾರ್ಥವೇ ಸರಿ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ತುಂಬಾ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ. ನನ್ನ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಮಧಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರೊಂದಿಗೆ ೧೯೮೪ ರಿಂದ ೧೯೯೦ ರ ವರೆಗೂ ಹಾಗು ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ೧೯೯೨ ರಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ನಗರ, ಊರು ಗ್ರಾಮಗಳ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅದೊಂದು ಸುಂದರ ಸಂಜೆ. ಮೈಸೂರು ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸ ಜಯಂತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಶ್ರೀಮಧಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಹಿತವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾರಂಭ ಮುಗಿದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ವಾಪಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭಕ್ತನೊಬ್ಬ ಧೀರ್ಘಪ್ರಣಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಅಲ್ಲೇ ಬೆಳ್ಳಿ ತಡಿಹಿಡಿದಿದ್ದನಾನು ಅದರಿಂದ ಅವನ ಕೈಗಳನ್ನು ದೂರಸರಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗದರಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ' ಬಿಡಪ್ಪಾ ಅವನದೇನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅವನು ಭಾಗ್ಯವಂತ ನಿನಗಿದಯೇ ಆ ಭಾಗ್ಯ' ಎಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಚಿತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಮಧ್ಯೆ 'ನೋಡ್ರಪ್ಪಾ ಜನಸಹಾಯ ಇಲ್ಲ, ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರೇ ಇಲ್ಲ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿದರು. ಆದೇನೆ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಯಾತ್ರಾಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಈ ದಿವ್ಯಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ದೂರದ ಆಧಾರದಿಂದ ಮೂರು ಅಥವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು –

ಅ) ತಿರುಪತಿ, ಶ್ರೀರಂಗಾದಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳು
ಆ) ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಬರೋಡ ಇತ್ಯಾದಿ
ಇ) ಚೆನ್ನೈ ಕಂಚಿ, ಪಾಂಡಿಚೇರಿ, ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ
ಈ) ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಹಾಗು ಇತರಸ್ಥಳಗಳು.

ತುಂಬಾ ದೂರದ ಯಾತ್ರೆ ಎಂದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಗೋಜಲನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುವ ಯಾತ್ರೆ ಎಂದರ್ಥ. ಶ್ರೀ ಮಠದ ತ್ರಿಕಾಲ ಪೂಜಾವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಗಮನ ಹಾಗು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಪೂಜೆ ಆಗಲೇಬೇಕಾದ್ದು.

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ನಿಲುಗಡೆ, ಕರ್ನೂಲ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಮೊಕ್ಕಾಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು. ಯಾತ್ರಾ ಸಾಫಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಂಜನೇಯನನ್ನೂ, ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಿಂದ ವಾಪಸಾಗುವಾಗ ಪಂಚಮುಖಿ ಆಂಜನೇಯನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದು ಅಭಿನವವಾಗೀಶರ ಅಭೀಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ.

ಮುಂಬೈಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾಂ, ಅಥವ ರಾಯಚೂರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಪೂನಾದ್ವಾರ ದೊಂಬಿವಿಲಿಯ ಬಾಲಾಜಿಮಂದಿರವನ್ನು ತಲಪುವುದು ವಾಡಿಕೆ.

೨೦೦೭ ರಲ್ಲಿ ಪಾವಗಡದ ಸಮೀಪದ ಕೃಷ್ಣಾಪುರದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದ ವಾಗೀಶರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವವೇ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ನಿರ್ಗಮಿಸಿ ಮಧುಗಿರಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದುವರೆದೆವು.

ತುಂಬಾತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀರಾತ್ರಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದ ಎರಡು ಘಟನೆಗಳು ಇಂತಿವೆ –

೧) ಸೇತುಸ್ನಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಂತರ ಮಧುರೈ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಡೋಲೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರನೆದಿನ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತಿರುಪ್ಪಲ್ಲಾಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಗಮಿಸಿ ಮಧುರೈನಗರ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸೇವಾರ್ಥಕರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲದ ಮೊಬೈಲ್ ಸುದ್ದಿತಿಳಿಯಿತು. ಬೇರಾವವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಸಂಜೆ ೬.೩೦ ಕ್ಕೆ ಮಧುರೈಯನ್ನು ನಿರ್ಗಮಿಸಿ ಮೈಸೂರುನಗರ ತಲುಪಿದಾಗ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ೪.೩೦.

೨) ೨೨೦೬ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ – ನಂದ್ಯಾಲವನ್ನು ಸಂಜೆ ೬.೩೦ ಕ್ಕೆ ನಿರ್ಗಮಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಲುಪಿದೆವು. ೨೦೧೦ ರ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ವಾಪಸಾಗುವಾಗ ಮೆಹಬೂಬ್ ನಗರ ಒಂದುದಿನ ವಿದ್ದು ಮಾರನೆದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೊರಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಂಜೆ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯೇ ಹೊರಡಲು ತುರ್ತುನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಯಿಂದುಂಟಾಗುವ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಧಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ ೧೯೮೫ ರ ಕಂಚಿಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ ಮತ್ತು ಈರೋಡಿನ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಮಂಗಲದ್ವಾರ ಮೈಸೂರನ್ನು ಸೇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಮಠದ 'ಡಾಡ್ಜ' ಕಾರು ಸತ್ಯಮಂಗಲದ ಏರು ಮಾರ್ಗದ ತೀವ್ರ ತಿರುವುಗಳನ್ನು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಹತ್ತಿಹಾದು ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಒಬ್ಬನುರಿತ ವೃತ್ತಿಪರ ಚಾಲಕನನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅವನು ಕಾರನ್ನು ಎಡಕ್ಕುಬಲಕ್ಕು ಉಯ್ಯಾಲೆಯಂತೆ ಚಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಏರು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ದಾಟಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಚಾಮರಾಜನಗರದವರೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ.

ಸಮಿತಿರಚನೆ – ಬೊಂಬಾಯಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಹಾಗು ಚನ್ನೈ ಯಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಇರುವುದು. ಮಠ ಹಾಗು ಆಶ್ರಮಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಷ್ಯರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆ:

ಅ) ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ.
ಆ) ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹಾಗು ಪರಿವಾರದವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಸತಿ ಪೂರ್ಯೆಕೆಗಳು
ಇ) ಆರಾಧನೆಗಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಪೂರ್ಯೆಕೆಗಳು.
ಈ) ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳ ಏರ್ಪಾಡು.
ಉ) ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು – ಸಮಾಶ್ರಯಣ, ಭರನ್ಯಾಸ, ಉಪದೇಶ – ದಿವ್ಯದೇಶಮಂಗಳಾಶಾಸನ – ಸರ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನ, ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲೆ – ಹೋಮಹವನಗಳಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಭಕ್ತಸಮೂಹವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾನ್ ಯತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾತ್ರಾಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಘಟನಾವಳಿಯನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುವೆನು.

ಈ ಯಾತ್ರೆಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿಕೊರತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದು ಆಹಿತಕರ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಆರು ಏಳು ಕೈಂಕರ್ಯಪರರೊಂದಿಗೆ ಅಭಿನವರಾಮಾನುಜರು ಹಯಗ್ರೀವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಗಾಗಿ ೧೯೮೪ ರಲ್ಲಿ ಮೆಹಬೂಬ್ ನಗರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಗಂಟೆ. ಹಿಂದೂಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲ ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಧರ್ಮಾವರಂಗೆ ತೆರಳಿದರು. ವೈಶ್ಯಸಮುದಾಯವು ಅದ್ಧೂರಿ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಮಾರನೆಯದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ ಗಂಟೆಗೆ ಹಯಗ್ರೀವಮಂದಿರದಿಂದ ಹೊರಟರು. ಕರ್ನೂಲ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮರದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರ್ಧ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರೆದು ಕರ್ನೂಲ್ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ೮ ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು ಪೋಲಿಸ್ ಭದ್ರತಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ 'ನೀನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಮಹಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ' ಎಂದರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದೊಂದಿಗೆ ಮೆಹಬೂಬ್ ನಗರವನ್ನು ತಲುಪಿ ತಕ್ಷಣ ಶೀತಲಹವಾನಿರವಿನಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಂದುಗಂಟೆ ಕಾಲ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಾರನೆದಿನ ಹಯಗ್ರೀವಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕೃತ ಕಾರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನಿರ್ಗಮಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಹೀಗೆಯೇ ೨೦೦೯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಚಿನ್ನೈ ಮೊಕ್ಕಾಂನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಾ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದೆ. ಕೇವಲ ಐದು ಜನ ಕೈಂಕರ್ಯ ಪರರು ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗಿದ್ದರು.

<u>ಆಲಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು</u>

೧. ಕಂಚಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಪರಕಾಲಯತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಆಲಯದ ಮುಂದಿರುವ ಮಂಟಪದಿಂದ ಶ್ರೀಶಠಾರಿ ಎದುರುಗೊಂಡು ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕು, ಯತಿಗಳಿಗೆ ಆರುಳಪ್ಪಾಡ್ ಪರಾಕ್ ಹೇಳುವುದು ಆಲಯ ಕೈಂಕರ್ಯದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಹಕ್ಕಾಗಿರುವುದು.

೨. ಪ್ರತಿಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಇರುವುದು.

೩. ತಿರುಪತಿಯ ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಆರುಳಪ್ಪಾಡ್ ಪರಾಕ್ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

೪. ತಿರುವಳ್ಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪರಾಕ್ ಹೇಳುವರು ಆಲಯದವರೆಗೆ 'ಮಹಾದೇಶಿಕ' ಎಂಬ ದಿವ್ಯ ನಾಮದ ಬದಲು 'ಮಹಾಗುರು' ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

೫. ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರದಲ್ಲಿ ದೇಶಿಕರ ತಿರುಮಾಳಿಹೈ ಸಮೀಪವೇ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಶಠಾರಿ ಉಭಯ ವೇದಗೋಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು.

ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಯಾತ್ರೆಗೂ ಸುಮಾರು ೬೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರವಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಕ್ತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಟಾಕಿ ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳ ಉಡಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಭವ್ಯವಾದ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯಿತು. ಹೊಂತಗಳನ್ನು ಏರಲಾಗದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತು ಯಾತ್ರೆಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಫಲಪುಷ್ಪ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಔಷದಾಚಲದ ಹಯಗ್ರೀವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆದೇಶಿಸಿದರು.

ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಗರುಡೋತ್ಸವವನ್ನು ನೋಡಿದ ಭಾಗ್ಯ ಒದಗಿದ್ದು ನನ್ನ ಆಚಾರ್ಯ ಅಭಿನವರಾಮಾನುಜರ ೧೯೮೫ ರ ಕಂಚಿಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ. 'ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಭಾಗವತ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಪ್ರಯಾಣ ಅಲಸೂರಿನ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರೆ ಮನೆಯಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಸಂಜೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ತಿರುಪತ್ತೂರಿನ ಶಂಕರ ಮಠವನ್ನು ಸೇರಿ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಪೂಜಾ ಕಲಾಪಗಳು ಜರುಗಿದವು. ಮಾರನೆಯದಿನ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರೆದು ಕಂಚಿಯ ತೂಪ್ಪಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭವ್ಯಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯಿತು. ಅಭಿನವ ದೇಶಿಕರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿದ ದಾಶರಥಿಮಾಮರವರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಹಳಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೊಚ್ಚುಶಿತ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರದ ಭಾಗವತರ ತಂಡ, ಹಿಂದೂಪುರ, ಧರ್ಮಾವರಂನ ವೈಶ್ಯಭಕ್ತರು ಇತರ ಗಣ್ಯರು ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಗಾಯತ್ರಿಮಂತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಬಂದು ವರದನಸನ್ನಿಧಿಯ ಆಡಿಯಿಂದಲೇ 'ಪ್ರಭೋ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಹತ್ತಿದರು. ತಿರುವಳವಟ್ಟಂ (ಬೀಸಣಿಗೆ) ಚಾಮರಾದಿ ಸೇವೆಗಳು ನೀರಾಜನ ತೀರ್ಥ ಶಠಾರಿ ಆರುಳಪಾಡ್ ನಂತರ ಇತರ ಸನ್ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು.

ಮಾರನೆದಿನ ಬೆಳೆಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ರಾಜಗೋಪುರದ ಸಮೀಪದ ಮಂಟಪವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಅದೇ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇತರ ಗಣ್ಯರು ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಫಲಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ದೊಡ್ಡಯ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಕರ್ಪೂರ ಆರತಿಸೇವೆಯ ನಂತರ ಉತ್ಸವವು ಮಹಾದ್ವಾರಗೋಪುರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ವೇದಗೋಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಂದುಸ್ವಲ್ಪದೂರ ನಡೆದು ವಾಪಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಗೋಷ್ಟಿಯ ಭಾಗವತರೊಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು 'ನಾನು ಆಷ್ಟುದೂರ ನಡೆಯಲು ಅಶಕ್ತನಪ್ಪ, ನನ್ನ ಶಾಲಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನು 'ಫುಟ್ ಬಾಲ್' ಪಟುವಾಗಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ ತಕ್ಷಣ ತೂಪ್ಪುಲ್ ಗೆ ವಾಪಸಾದರು. ಗರುಡೋತ್ಸವವು ದೇಶಿಕರ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿತು ಭಾಗವತರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಪ್ರಸಾದವಿನಿಯೋಗದ ನಂತರ ಉತ್ಸವವು ನಿರ್ಗಮಿಸಿತು. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆದೇಶದಮೇರೆಗೆ ಅಂದು ಸಂಜೆ ವೈಶ್ಯ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿರುವ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ ಪ್ರವಾಸ ಎರಡುದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮೂಂದೂಡಲಾಯಿತು. ಆರಾಧನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೋಯಿಲ್ ಆಳ್ವಾರ್ ಸಿಂಹಾಸನ ಮಂಟಪವು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ತಡವಾಯಿತು, ತಕ್ಷಣವೇ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಂ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಾತಾಚಾರ್ಯರ ಬೀಡಾದ ನಾವಲ್ಪಾಕಂಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಯಾದೇವನಾಥತಾತಾಚಾರ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ೩೦೦ ಭಾಗವತರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಆ ಭಕ್ತಗೋಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದ ಉಂಟಾಯಿತು ಹಯಗ್ರೀವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಘನವಾದ ಪುಷ್ಪಹಾರವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಂಗೆ ಹಾಕಿ 'ನೀವು ಹಾಕಿದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ' ಎಂದರು.

<u>ಸಂಪ್ರದಾಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ</u>

ಈ ಮಹಾನರುಗಳ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯಾರ್ಜನೆ ಗಮನಾರ್ಹ. ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರ ೨೦೦೮ ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದ ಕೇರಳಾದ ಸುಲ್ತಾನ್ ಬತೇರಿ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಒಂದು ನರಸಿಂಹ ಕ್ಷೇತ್ರದ ೨ ದಿನಗಳ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದದಿನವೇ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ಭಕ್ತರು ಚಕ್ರಾಂಕನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಮಾರನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ೩೦ ಭಕ್ತರು ನೋಂದಾಯಿಸಿದರು ಸಮಾಶ್ರಯಣ ಜರುಗುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ೨೫ ಭಕ್ತರು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಒಟ್ಟು ೧೩೫ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಮಠದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಇದು ದಾಖಲೆಯೇಸರಿ. ಸಿಂಧುವಳ್ಳಿಗ್ರಾಮದ ಅನೇಕ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್ ಪಟೇಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೩ ದಿನಗಳ ಮೊಕ್ಕಾಂನಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಬಿಸಿಯಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡೂತ್ತಿರವಾಗಲೇ ಪಟೇಲರ ದರ್ಮ ಪತ್ನಿ ಪ್ರಜ್ಞೆತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದರು. ಹೀಗೆಯೇ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಪುಟ್ಟಬಾಲಕರಿಗೆ ಚಕ್ರಾಂಕನ ಪ್ರಯಾಸಕಾರ್ಯ.

ಈ ಎರಡು ಯಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಪ್ರಪತ್ತಿಯೋಗ ಉಂಟಾಗಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಶಿಷ್ಯಸಂಪತ್ತು ವೃದ್ಧಿ ಆಯಿತು. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳ ಮಂಗಳಾಶಾಸನಗಳು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವಂಥಾವು. ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ ೧೯೭೭ರ ವೈರಮುಡಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಕೋಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆರುದಿನಗಳ ಮೊಕ್ಕಾಂ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವವು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಠದ ಕೈಂಕರ್ಯ. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಮಂಟಪವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಸ್ಥಳೀಯಭಕ್ತರು, ವೈಶ್ಯ ಹಾಗು ನೂರಾರು ಮಾರವಾಡಿ ಸೇಟ್ ಭಕ್ತರು ಸೇರಿದ್ದರು.ಪುಷ್ಪಹಾರ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರು ರಾಮಪ್ರಿಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನೋಡುತ್ತಾ ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪದಿಂದ 'ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲ, ಈಗ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಸೇವೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಯಲ್ಲಾ' ಎಂದು ಭಾವಾ ವೇಷದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ಸರಿಯಾದ ಸಂಪರ್ಕಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ೧೯೮೫ ರ ಕಂಚಿ ಸಂಯುಕ್ತಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಚಿ ನಾವಲ್ಪಾಕಂ, ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ವಿಲ್ಲೂಪುರಂ, ಪನ್ರೋಟಿ, ನೈವೇಲಿ (ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮ) ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದುದಿನ ವಿದ್ದು ಈರೋಡಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಈರೋಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯಗಳಿಂದ ಆರಾಧಕರ ವಾಹನ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಾಹನ ಬೇರೊಂದು ಮರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿತು.

ಈರೋಡಿನ ಶಂಕರಮಠದ ಸಂಯುಕ್ತ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಳಾಸ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ವಿದ್ದುದರಿಂದ ಆರಾಧಕರ ವಾಹನ ಮುಂಚೆಯೇತಲುಪಿತು.ಸಂಪುಟ, ಡೋಲು ಪದಾರ್ಥಗಳಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಗಳವಾಹನ ತುಂಬಾ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ತಲುಪಿ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಆರಾಧನ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ೨.೩೦ ಆಗಿತ್ತು. ಘಂಟೆಶಬ್ದಕೇಳುತ್ತಲೇ ಸುತ್ತಲು ಇದ್ದ ಭಕ್ತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಬುಗ್'

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಎಂದು ದೀಪಬೆಳಗಿತು, ಕುತೂಹಲಭಕ್ತರಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಬಂದು ನೋಡಿ ಕೆಲವರು ಶಠಾರಿ ತೀರ್ಥ ಸೇವನೆಗೆ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದರು.

ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ೧೯೬೨ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಯಾತ್ರೆ ತೊಂಡನೂರಿಗೆ. ಅಂದು ರಥೋತ್ಸವದ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ನಾಲ್ಕುಬೀದಿಗಳು ಸೇರುವ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಸುಳಿವು ಇಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ನಂಬಿನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ ಮಾತ್ರ ರಥದಲ್ಲಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇವೆಮಾಡಿ ಬಂದೆವು.ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳು 'ಘಷ್ಟ್ಯತೆ ಯಸ್ಯ ನಗರೆ ಶ್ರೀ ರಂಗಯಾತ್ರಾ ದಿನೆ ದಿನೆ' ಎಂಬ ಕುಲಶೇಕರ ವಾಣಿಯಂತೆ ಶ್ರೀರಂಗ ಹಾಗು ದಕ್ಷಿಣ ತಿರುಪತಿಗಳ ಯಾತ್ರೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು ವರೆವಿಗು ಒಂದು ೧೫ ಬಾರಿ ಶ್ರೀರಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೌಂಡರೀಕಪುರಂ ಸ್ವಾಮಿ, ಆಂಡವನ್, ಅಳಶಿಂಗರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು.ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮದ ಶ್ರೀಕಾರ್ಯಂರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಹಾಗು ಕುಂಭಕೋಣದ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಮನ್ನಾರ್ಗುಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿದ್ಯಾರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಂಗಪ್ರಿಯ ಶ್ರೀಗಳು ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪದಿಂದ ಸೊಬಗನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು.

ಸೇತು ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಧುರೆ, ತಿರುಮಯ್ಯಂ ತಿರುಕೋಟ್ಟಿಯೂರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ತಿರುಪುಲ್ಲಾಣಿಯಲ್ಲಿ ೨ ದಿನಗಳ ವೊಕ್ಕಾಂ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಭೃತ ಸ್ನಾನವಾಗಿದೆ.

೧೯೯೫ ರಲ್ಲಿ ಮಳೂರು ಅಪ್ರಮೇಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಹುಲಿಕಲ್ ರಾಮನಾಥಪುರ, ಮಗ್ಗೆ ಮಾದಿಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶದ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತರು ಬಿಡದೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ನಿರ್ಗಮನದ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಲೇ ಇದ್ದು ಶಾತ್ತುಮೊರೈಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನು ತಂದಿತು. ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠೆ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮತವಾದುದು.

ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದ ಭಕ್ತರು ಮಂಗಳಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಠದ ಎರಡು ವಾಹನಗಳು ಯಾತ್ರೆ ಪೂರಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿ ಬಂದುವು. ಒಂದು ಸಂಜೆ ಚೆನ್ನೈ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದೋಲೋತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು ಹಳೆಯ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟ ಹಾಗು ಆರಾಧಕರು ಹೊರಟರು. ಹೊಸವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮತಿಯವರು ಮಂಗಳಾಶಾಸನಕ್ಕಾಗಿ ತಿರುನೀರ್ ಮಲೈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.

ಹೀಗೆಯೇ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಇರುವ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಕ್ಷೆತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ೬೦ ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾದಗಿರಿ ನೃಸಿಂಹಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ.

೧೯೮೮ ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸಮೀಪ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದ ಬಡಾವಣೆಯ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಮ್ಮೇಳನ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದಂತೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಿರ್ಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 'ನೇನು ಇದಂತಾ ಚೂಸ್ತಾಮು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿರ್ಗಮಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟರು.

ಇಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲಕ್ಕೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೂ ಒತ್ತುಕೊಡುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಗಾಯತ್ರಿ ಮಹಾಯಾಗ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರು ಗುಡಿಬಂಡೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಈ ಮಹಾಯಾಗಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಕ್ತರು ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಸಂತಸ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ವಾಪಸಾಗುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮತವಾದ ಸೋಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದರು.

<u>ಉಪನ್ಯಾಸ</u>

ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರು ಯಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ತಮಿಳು ಹಾಗು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇದ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವಲ್ಪಾಕಂನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಭಾಗವತ ಗೋಷ್ಟಿಯ ಮುಂದೆ 'ಹಯಗ್ರೀವಸ್ವಾಮಿಯು ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಹೋಗದೆ ನಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಂದ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆದ್ಭುತವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ೩೦ ಕಿಮೀ ದೂರದ ಪನ್ರೊಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಆರಾಧನೆಗಾಗಿ ತೆರಳಿದರು ಪೂಜೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಸಮಯ ವಿದ್ದುದ್ದರಿಂದ ತಿರುಪಾವೈ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೊಬ್ಬರಿಂದ 'ಹಯಾಸ್ಯ ಹಾಗು ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ರಾಮಾನುಜರ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ " ಸರಸ್ವತಿ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸರಸ್ವತಿಯಿಂದ ದತ್ತವಾಗಿ ಬಂದ ಹಯಾಸ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಯೋಗ ಹಯಗ್ರೀವ ಮೂರ್ತಿ" ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರು. ಪಕ್ಕದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಎದ್ದು ಬಂದು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ 'ನೀನು ಯಾವಾಗ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಯಾದೆ' ಎಂದು ಆಗ್ರಹರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

೧೯೯೯–೨೦೦೦ ಡಿಸೆಂಬರ್ – ಜನವರಿ ಧನುರ್ಮಾಸ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಮುಂಬೈನ ದೊಂಬಿವಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿವಸಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪಾಶುರಗಳಂತೆ ತಿರುಪ್ಪಾವೈ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು, ೨೦೦೨, ೨೦೦೫, ೨೦೦೬ ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಬಾದಿನ ದೇಶಿಕಸಭೆಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ತಿರುಪ್ಪಾವೈ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಆದ್ಭುತ ಉಲ್ಲೇಖ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ರಸವತ್ತಾಗಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಮಾಡಿದರು. ಚೆನ್ನೈ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ನಂಗನಲ್ಲೂರಿನ ಹಯಗ್ರೀವ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಿರುಪ್ಪಾವೈ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ತಿರುಪ್ಪಾವೈ ಕಲಾಪಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಬೇರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮುಂಬೈನ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಮುದಾಯದ ಕೃಷ್ಣಸಭ, ದೇಶಿಕ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಶಂಕರ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಹಯಗ್ರೀವಾವತಾರ ಹಾಗು ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ, ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ವಾತ್ಸ್ಯ ವರದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಪೆರಿಯ ಪರಕಾಲ ಹಾಗು ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಆದ್ಯುತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು.

೧೯೯೪ ರ ಆಹೋಬಿಲ ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಘಂಟೆಗಳಕಾಲ ಕದಿರಿ ನರಸಿಂಹ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಭಕ್ತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಯಗ್ರೀವಾವತಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ನಾರಾಯಣ ಶತಕೋಪ ಮಹಾದೇಶಿಕರ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಹಯಗ್ರೀವ ನೃಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಮಾಭ್ಯಧಿಕತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತ ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ವಿಳುಪ್ಪುರಂನಲ್ಲಿ ವಕೀಲರೊಬ್ಬರ ಗೃಹದಲ್ಲಿ, ಇಬ್ಬರು ಯತಿಗಳೂ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಯಶಿರೋಪಾಖ್ಯಾನ ಹಾಗು ಪಂಚಕಾಲ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆ ಹಾಗು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸದಂತೆಯೇ ಇದ್ದಿತು.

ಪೌಂಡರೀಕಪುರಮ್ ಆಶ್ರಮದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲದೇಶಿಕ ಮಹಾದೇಶಿಕರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನದ ಹಯಗ್ರೀವಮೂರ್ತಿ ಹಾಗು ಪೆರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದರೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಭಕ್ತಿ. ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥರೇ ಇವರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಆಚಾರ್ಯರು. ಇವರ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಪೆರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಇವರ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಹನ್ನೆರಡು ಮಂಗಳಾರತಿಯ ಸಮೇತ ಡೋಲೋತ್ಸವವು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಹಯಾಸ್ಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪೌಂಡರೀಕಪುರಮ್ ಸ್ವಾಮಿಯ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಹಯಾಸ್ಯನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ಆವರ ಲಘು ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರ ನಿತ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಹಯಗ್ರೀವ-ಪೆರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಗಳೇ ಹೊರಡದೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂತಿತು. ಈ ದಾಸನು ದೀರ್ಘದಂಡ ಪ್ರಣಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇವಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ "ನೀನು ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾತ್ರಾ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ ತಾನೇ? ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳ ಒತ್ತಡ

ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರ ೧೯೯೭ ರ ಸಂಯುಕ್ತ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ದಿನಂ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವುದು ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯೇ. ಈ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ೧. ತಿಳಿಯದೇ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಭಕ್ತರ ಆರಾಧಕರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಬಿಟ್ಟರೇ, ಪುನಃ ತೀರ್ಥಮಾಡಿಸಿದ್ದವಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಡೋಲೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿ ಮುಂದಿನ ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಭಕ್ತರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಸುಮಾರು ರಾತ್ರಿ ೦೯-೩೦ ಆಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಉಯ್ಯಾಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಹಾಲು-ಹಣ್ಣು ನಿವೇದಿಸಿ, ಆರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ, ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಘಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ೨. ವಾಹನದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೩. ಸಾರಿಗೆ ಒತ್ತಡ, ರೈಲ್ವೇ ಕ್ರಾಸಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯುವುದು. ೪. ಭಕ್ತರ ಆಭೀಷ್ಟದಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಲಘು ಉಪನ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ. ೫. ಪೂಜೋಪಕರಣಗಳ ಪೂರೈಕೆ. ೨೦೧೦ ನೆಯ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಠದ ಶಾಖೆಯು ನಗರದ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ದೂರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಫಲ-ಪುಷ್ಪ ದ್ರವ್ಯಾದಿಗಳು ನಗರದಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸುಪ್ರಭಾತ ಸೇವೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತುಂಬಾ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ೬. ವಿಳಾಸದ ಪರದಾಟ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸೇವಾರ್ತಿಗಳ ವಿಳಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದು ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕುವ ಸಾಹಸವು ವಿಳಂಬವನ್ನೇ ತಂದೊಡ್ಡುವುದು. ೨೦೧೦ ರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರದ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಕರಮನಪಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ - ಅ) ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ, ಬೇರಾವುದೋ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ದೂರ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ದಾರಿಹೋಕರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ-ಕೇಳುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿ-ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದು, ೦೧-೩೦ ಘಂಟೆ ಕಾಲಗಳ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಆ) ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರವನ್ನು ತಲುಪಿಯೂ, ಕರಂಬಟ್ಟಿ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹುಡುಕಿ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ೦೧-೩೦ ಆಗಿತ್ತು. ೭. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದಪೂಜೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ವ್ಯಾಪಾರಘಟಕಗಳ ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ೨೦೦೨ ಚಿತ್ತೂರಿನ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಅ) ನ್ಯೂಟ್ರಿನ್ ಮಿಠಾಯಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಡೋಲೋತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ವೀಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಆ) ನೀರಿನ ತೀವ್ರ ಅಭಾವ. ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗು ಪರಿಚಾರಕರು, ಇಲ್ಲಿಂದ ನಾಲ್ಕು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಮಾಡಿ, ನಾಲ್ಕಾರು ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ವಾಹನದಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು.

ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಡೋಲೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ೧. ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಡೋಲೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಪ್ರಮುಖ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತರ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಚೆನ್ನೈನ ನಂಗನಲ್ಲೂರಿನ ಸಮುದಾಯಭವನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಮುಕ್ಕಾಂ. ಅಂದು ಆ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಹೇಳತೀರದು. ಹೇಗೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದದ್ದಾಯಿತು. ಪೆರುಂಗಳತ್ತೂರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನ ಮುಕ್ಕಾಂನಲ್ಲೂ ಇದೇ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಂದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರೆದಿದೆ. ೨. ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ವಾಹನ ಹೋಗಲಾರದಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಕಾಲು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರ, ನಡೆದೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಡೋಲು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಲೆಹೊರೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆದುಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಒಬ್ಬರು ಒಳಗೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಚೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಡೋಲೋತ್ಸವವು ಜರುಗಿತು. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಾನಿಧ್ಯವೂ ಆದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಠದ ಎರಡು ಘಂಟೆಗಳನ್ನು ಸೇವೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ೩. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯ ೬ನೆಯ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಸುರುಳಿಯಂತಿರುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ತಗುಲಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗಿ ಡೋಲೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ೪. ಮೂರನೆಯ ಡೋಲೋತ್ಸವ ರಾತ್ರಿ ೧೦-೩೦ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಡೋಲೋತ್ಸವವನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗಿ, ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನೂತನ ಬಡಾವಣೆಯ ಮಡಿಪಾಕ್ಕಂನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿವೇಶನಗಳು ಹಳೆಯ ಟ್ಯಾಂಕ್ಬೆಡ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಬಾವಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದಲೇ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಒಯ್ಯುವಂತೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಪಟೇಲ್ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯಿರದೆ ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಳಿದು ತೀರ್ಥವನ್ನು ತರುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಯಿತು. ಮನೆಯಮುಂದೆಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

<u>ಅಪರೂಪದ ಸ್ಥಳಾದರ್ಶಗಳು</u>

೧. ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರ ೧೯೬೭ ರ ಚೆನ್ನೈ ಸಂಯುಕ್ತ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಅಭಿಮಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಮಧುರಾಂತಕಂನ ಏರಿ ಕಾತ್ತ ರಾಮನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸೀತಾರಾಮಸ್ವಾಮಿಯೆಂಬ ಗೃಹಸ್ಥರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಇತಿಹಾಸವುಳ್ಳ ತಿರುಮಲೈವಯ್ಯಾವೂರ್ ಗ್ರಾಮದ ಬೆಟ್ಟದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಿಕೇತನ ಎಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ನಾದಸ್ವರಮೇಳದೊಂದಿಗೆ ಭಕ್ತರ ಸಮೂಹದಿಂದ ಭವ್ಯ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಡೋಲೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಚೆಯೇ ಸೀತಾರಾಮಸ್ವಾಮಿಗಳು ಊರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿದ್ದ ಹಾಗು ದೂರದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಅದ್ಭುತವೆಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಶ್ರಾವಣ ಶನಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸೀತಾರಾಮಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನೈನಿಂದ ಒಂದು ಐನೂರು ಭಕ್ತರು ಹಾಗು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಊರು, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಭಕ್ತರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪಾದಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅದ್ಭುತ ಹಾಗು ಅತಿಮಾನುಷ ಹರಕೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತರು ಮಾಡುವರು.

೨. ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಗರದ ಫತೆ ದರ್ವಾಜ಼ಾ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿದ್ದ, ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಮೂರು ಬಾರಿ ದಯಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೆರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಐನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಕ್ತರು ಸುದರ್ಶನ ಹೋಮ, ಹನ್ನೆರಡು ಮಂಗಳಾರತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಡೋಲೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಪಂಚ ಭಕ್ಷ ವಿನಿಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಂಜೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ, ಭಾನುವಾರ ಅಖಿಂಡ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಕ್ತರನ್ನೊಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕರೆಯಿತ್ತರು.

೩. ಗೋಲ್ಕೊಂಡ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಿಲಕೂರೆಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಎರಡು ಬಾರಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು - ಅ) ದಿನವೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಭಕ್ತರು ಬಿಡದೆ ಗೋವಿಂದ ನಾಮಾವಳಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವರು. ಇದರಿಂದ ಈ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಾಲಾಜಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರಿದೆ. ಆ) ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಯಾಗಲೀ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲ. ಇ) ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರ ಹರಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳ ಮಹಾಪೂರದಿಂದ ವೀಸಾ-ಪಾಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಬಾಲಾಜಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರಿದೆ.

೪. ಚೆನ್ನೈನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಮಲೈಯಾಂಗುಳಂ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಪುಳ್ಳಿದೊರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪಚ್ಚಪುಳಿ ನಿವೇದನೆ ಇರುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

೫. ಒಂದು ದಿನದ ಸುಗ್ಗನ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರವಾಸ ಗಮನಾರ್ಹ. ನಿಂತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದು. ತುಂಬಾ ವಿರಳ.

೬. ೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಖೋಡೇ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀ ಮಹಾಯಾಗಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮೂರ್ತಿಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು, ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಾಗು ಇದರ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಚಕ್ರ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆ, ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮ ಗೃಹದ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕ, ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಭಕ್ತರೂ, ಬಂಧುಗಳೂ ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರು.

ಗಣ್ಯರ ಆಹ್ವಾನ

೪೫ ನೇಯ ಅಳಗಿಯ ಸಿಂಗರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ – ಅ) ೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ಅಹೋಬಿಲ ಮಠದ ೬೦೦ ನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಅಹೋಬಿಲಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಮೇಲಿನ ಅಹೋಬಿಲದ ಉಗ್ರ ನೃಸಿಂಹ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಡೋಲೋತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ನವ ನಾರಸಿಂಹ ಸನ್ನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಸನ್ನಿಧಿಗಳ ದರ್ಶನ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಛತ್ರವಟ ನೃಸಿಂಹ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮೂರ್ತಿಯ ಸೌಷ್ಠವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಗಂಧದ ಕೊರಡುಗಳನ್ನು ಅಳಗಿಯ ಸಿಂಗರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಆ) ೧೯೯೮ ರಲ್ಲಿ ತಿರುವಳ್ಳೂರ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಐದು ದಿನಗಳ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಮೂರನೆಯ ದಿನದಂದು ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಹಾಗು ಇತರ ಕಲಾಪಗಳು ಮುಗಿದು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀಮುಷ್ಣಂ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅಂದರೆ ಐದನೆಯ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಭಾರಿ ಮಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಈ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀಪೆರುಂಬೂದೂರಿನ ದೇಶಿಕ ಸನ್ನಿಧಿಯ ನೂತನ ಕಟ್ಟಡದ ಉದ್ಘಾಟನೆಗಾಗಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರೊಂದಿಗೆ ರಂಗಪ್ರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ದಯ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು.

ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರ ೧೯೯೭ ರ ಪ್ರಥಮ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಗಮನವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದವರ ಪೈಕಿ 'ಸೇವಾ ಸ್ವಾಮಿ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಘವಾಚಾರ್ಯರೂ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಲ್ಲಿವಾಕಂನ ಹಯಗ್ರೀವ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ಇವರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ 'ದೇಶಿಕ ಸೇವಾ' ಪತ್ರಿಕೆ, ದೇಶಿಕ ದರ್ಶನ ಡೈರಿ, ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ದೇಶಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ದೇಶಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಇವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದರು.

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದ ಪಾಂಡಿಚ್ಚೇರಿ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಕ್ಷಣ ಹೊರಟು ಚೆನ್ನೈಗೆ ಧಾವಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ಯಾತ್ರೆಗಳಿಂದ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ. ಪಾಂಡಿಚ್ಚೇರಿ ಎಂದ ಮೇಲೆ ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅಭೀಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಚೆನ್ನೈ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಆಳ್ವಾರ್ ಪೇಟ್ಟೈಯಲ್ಲಿರುವ ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮದ ವೇಣುಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಹಾಗು ಶ್ರೀಮುಷ್ಣಂ ಆಂಡವನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಅದೇ ಸಂಜೆ ಸೇಲೈಯೂರಿಗೆ ಹೊರಟು, ಹಿರಿಯ ಹಾಗು ಕಿರಿಯ ಅಳಗಿಯಸಿಂಗರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು.

೧೯೯೮ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಅರೈಯರ್ ಶ್ರೀರಾಮಭಾರತಿಯವರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ, ಚೆನ್ನೈನ ಜಲಡಾಂಪಟ್ಟಿ ಬಡಾವಣೆಯ ಶ್ರೀಶಠಕೋಪ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮುಕ್ಕಾಂ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ಪಾಶುರಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತ, ತಾಳ ಅಭಿನಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅರೈಯರ್ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಂಜಿಸಿದರು.

ಹೈದೆರಾಬಾದ್ ನಗರದಲ್ಲೇ ಗದ್ವಾಲ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ ರಾಮಭೂಪಾಲರ ವಂಶದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಡೋಲೋತ್ಸವವು ತುಂಬಾ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ಮಹಾದ್ವಾರಗಳು, ಚಿಲುಮೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಪುಷ್ಪ-ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆರಮನೆಯೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ಮಹಲಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ದೀಪಾಲಂಕಾರ, ೧೦-೧೫ ಕುಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪುಷ್ಪಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು, ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಪೂಜಾಗೃಹ ಇತ್ಯಾದಿ ವೈಭವದೊಂದಿಗೆ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಆರತಿಗಳು ಜರುಗಿದವು.ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಾಗೀಶ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪ್ರಪೌತ್ರರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಗದ್ವಾಲ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ, ಅದೇ ರಸ್ತೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಹೋಬಿಲಮಠಕ್ಕೂ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು, ಮುಂದುವರೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆ.

೨೦೦೨ ರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾದಗಿರಿಯ ನೃಸಿಂಹ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಕೃಷ್ಣದೇವಸ್ಥಾನ, ಯಲಹಂಕ, ವಿಜಯಪುರ, ಕೆ.ಆರ್.ಪುರಂ ನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಾಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವರು.

೨೦೧೦ ರಲ್ಲಿ ಕರಮನಪಲ್ಲಿ (ಕರಂಬಟ್ಟಿ) ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಕುಂಭಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಇದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರಂ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಐದು ಬಾರಿ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ, ಕೇತಾಂಡಪಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ, ಇವರ ಶಿಷ್ಯತ್ರಯರ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರ ಅವತಾರಸ್ಥಳವಾದ ಕೇತಾಂಡಪಟ್ಟಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಠದ ನೂತನ ಶಾಖೆಗಳು

೧. ೧೯೯೭ ರಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ ರಾಮನಾಥಪುರದ ಪ್ರವಾಸ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ಆ) ಹಯಗ್ರೀವ ಮಂದಿರ ಹಾಗು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯರೊಂದಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಮುಂಬರುವ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿತು. ಆ) ವಜ್ರ ಡೋಲೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಊರಿನ ಜನರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಭದ್ರತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಸ್ವಾಮಿಗಳು (ಅಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ [ದೊಚ್ಚು ಶತ್ಯ]) ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಕಡೆ ಬೆರಳು ಮಾಡಿ "ಗೋವಿಂದ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡೋಳಿಕೆಯನ್ನು ತರಲಿ" ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರು. ಶ್ರೀಮಠದ ವಾಹನದಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡೋಳಿಕೆಯನ್ನು ತಂದೊಪ್ಪಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಚಕ್ರಾಂಕನವು ಮುಗಿದಿತ್ತು.

೨. "ನೂರು ತಡಾ ವೆಣ್ಣೈ ನೂರು ತಡಾ ನಿರೈಂದ ಆಕ್ಕಾರವಡಿಸಿಲ್" ಎಂಬ ಆಂಡಾಳ್ ಮಾತೆಯ ಹರಕೆಯನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರು ನೆರವೇರಿಸಿದಂತೆ, ಪೆರಿಯ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥರ ಅಭೀಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ "ತಿರುಪತಿ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆ" ಎಂಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ೨೦೦೧ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ನಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ೨೦೦೧ ರಲ್ಲಿ ಹಯಗ್ರೀವ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪ (ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿ ಮಠದ ತಿರುಮಲೆಯ ಶಾಖೆ) ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು, ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆ ಪ್ರಥಮ ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ನೂತನ ಕಟ್ಟಡವು ಅಹೋಬಿಲ ಮಠ ಹಾಗು ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಮೀಪವಿದೆ. ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಎಂದರೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದು. ಆಲಯದ ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಹಯಗ್ರೀವ ಸನ್ನಿಧಿ ಹಾಗು ಶ್ರೀಮಠ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡುವು.

ಅದು ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೧೦–೧೨ ವಿವಿಧ ವೇದ ಪಾರಾಯಣ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೧ ಘಂಟೆ ಪಾರಾಯಣಗಳು ಜರುಗಿದುವು. ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥ ಶಠಾರಿಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆಲಯದ ಅರ್ಚಕ ವರ್ಗದವರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಇತರ ಗಣ್ಯರೂ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಯಾತ್ರೆ ತುಂಬಾ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿತು. ಕಾರಣ ಆ) ಬೆಳಗ್ಗೆ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಜೀಯರ್ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜೊತೆ ಶಾತ್ತುಮುರೈ ಸೇವೆ. ಆ) ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಾಗು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊರ ಪ್ರಾಕಾರೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಗೋಷ್ಠಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ, ಎರಡು ಬಾರಿ ಮೂಲವರ ಸೇವೆ. ಇ) ಪ್ರತಿ ಸಂಜೆ ಶ್ರೀವಿಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರಿನಿಂದ ಬಂದ ಘನ ಪುಷ್ಪಹಾರದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಜೀಯರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೂಲವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ತೆರಳುವಾಗ, ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರೊಂದಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೊಬ್ಬರಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ೪೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮೂಲವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಮರೆಯಲಾಗದ ಘಟನೆ. ಈ) ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ದೀಪಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವರ ದರ್ಶನ. ಉ) ಮಳೆಯ ಕಾರಣ ದೂರದಿಂದಲೇ ರಥೋತ್ಸವವನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದೆವು. ಊ) ಶ್ರವಣದ ದೇಶಿಕರ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಪೆರಿಯ ಶಾತ್ತುಮುರೈಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಚಕ್ರಸ್ನಾನ (ಅವಭೃತ) ದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪುಷ್ಕರಿಣಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಋ) ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೪ ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ವಿದ್ವತ್ ಸದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪ್ರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಕಂಚೀ ಕಾಮಕೋಟಿ ಪೀಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾಗು ವ್ಯೂಹ ಪಂಚಕ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ೠ) ತಿರುಮಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಗಮಿಸುವಾಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿವಾರದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೂಲವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವು.

ಕೆಳಗಿನ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಚ್ಚಾನೂರು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿನ ನವಜ್ಯೋತಿ ನೇತ್ರಧಾಮ ಎಂಬ ಅಂಧ ಬಾಲಕ–ಬಾಲಕಿಯರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗು ವಸತಿ ಸಹಿತ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ನಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತಾಯಾರ್ ಸೇವೆಯನಂತರ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಆಲಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಕಾಲ ಮಠದ ಶಾಖೆಗೂ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು.

೩. ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರ ಚೆನ್ನೈನ ಸಂಕೀರ್ಣ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬಳುವಳಿಯೊಂದು ಕಾದಿತ್ತು. ಮೈಲಾಪುರದ ಪಲ್ಲಾತೋಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ (ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿ) ಎರಡಂತಸ್ತಿನ ಭಾರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಭವನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಇದರಿಂದ ೧) ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರೆಯಿತು. ೨) ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗು ಆಡಳಿತದ ಉಪಕೇಂದ್ರವೂ ಆಯಿತು. ೩) ಶ್ರೀಮಠದ ಗೌರವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳ ಪತಾಕೆ ಏರಿ ಎಲ್ಲೆರಿಂದಲೂ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೯೬೭ ರ ಪ್ರಥಮ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದಲೂ ದ್ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಬಿಡಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಶ್ರೀಪೆರುಂಬೂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನೈ ಸೇರಿದಾಗ ರಾತ್ರಿ ೦೯–೦೮ ಘಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದೂರಿಯ ಸ್ವಾಗತದೊಂದಿಗೆ ಆಳ್ವಾರ್ ಪೇಟೆಯ ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ೧೦–೧೨ ದಿನಗಳೂ, ನಂತರ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಶಾಲೆ, ನಂತರ ಮೈಲಾಪುರದ ದೇಶಿಕರ ಸನ್ನಿಧಿ, ನಂಗನಲ್ಲೂರು ಸಮುದಾಯ ಭವನ ಹಾಗು ಭಕ್ತರ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ ೨–೩ ದಿವಸಗಳ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸೇವಾವಕಾಶಗಳು ಹಾಗು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಚಾರ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

೪. ಹೈದೆರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ ಬಿಡಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಬಾಗಂಪೇಟೆಯ ಅಹೋಬಿಲ ಮಠದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದಿನಗಳೂ, ಸಿಕಂದರಾಬಾದಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಮರೇಡ್ ಪಲ್ಲಿಯ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದಿನಗಳೂ, ಆಲವಾಲ್, ಕಪಾರಾ ಬಡಾವಣೆಯ ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮ ಹಾಗು ಭಕ್ತರ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ದಿನಗಳ ಬಿಡಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅವಳೀ ನಗರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಸೇವಾವಕಾಶವಾಯಿತು. ೨೦೧೦ ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾತ್ರೆ ಗಮನಾರ್ಹ. ನಗರದ ಉಪ್ಪಲ್ ಬಡಾವಣೆಯ ಮೇತಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದ ಶಾಖೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಸತ್ಕಾರ್ಯವು ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿಯೇ ಗಣ್ಯರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಯೋಜನೆ ಹಾಗು ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು ಖಾಲೀ ನಿವೇಶವೊಂದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಭಕ್ತರು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಂದೇ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ಳಖನೇಯ ಆಳಗಿಯ ಸಿಂಗರ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಫಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯೊಂದಿಗೆ ಭೂಮಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ನೂತನ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯವರ ಅರ್ಚಾ ವಿಗ್ರಹಗಳೂ, ಪಂಚಲೋಹದ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಹಾಗು ಆಳ್ವಾರಾಚಾರ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸುದರ್ಶನ, ಹನುಮರ ಸನ್ನಿಧಿಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರ್ಚಕ ತಂಡದವರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೆ ೨೦೦೦ ಭಕ್ತರು ಹೋಮ, ಹವನ, ತಿರುಮಂಜನ, ಶಾತ್ತುಮುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ತುಂಬಾ ಶ್ರಮಿಸಿ ಈ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಪಾಂಡಿಚ್ಚೇರಿ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು ವರದರಾಜ ತಿರುಮಾಳಿಗೈ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಗೃಹವನ್ನೇ ದಾನಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇತರ ಅದ್ಭುತ ಘಟನಾವಳೀ ೧೯೯೯–೨೦೦೦

೧. ತುಂಬಾ ದೀರ್ಘ ಯಾತ್ರೆಯೆಂದರೆ ಮುಂಬಾಯಿ, ಸೂರತ್, ಬರೋಡಾ, ಅಹಮದಾಬಾದ್. ಈ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಮೇರೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ. ಮುಂಬಾಯಿ–ಸೂರತ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಹೆದ್ದಾರಿ. ಲಾರಿಗಳು ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸರಪಣಿಯಂತೆ ಕಾಣುವುವು. ಪೈಲಟ್ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸಿ ಇವುಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹಾಗು ಎದುರುಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಯಾತ್ರೆ ಸುಗಮವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು.

೨. ಪಟೇಲ್ ಮನೆತನದ ಭಕ್ತರು ಈ ಮೂರೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಸೂರತ್ ನ ಅಖಂಡ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಗೋಷ್ಠಿ ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ. ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಹಾಗು ಭಾನುವಾರ ನಗರದ ವಿವಿಧ ಭಜನ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಕರೆಯೋಲೆಯಂತೆ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಭಕ್ತರ ತಂಡ ದಿನಕ್ಕೆ ಹನ್ನೆರಡು ಬಾರಿ ಪಠಿಸುವುದು. ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮುಕ್ಕಾಂ ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಪತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಅಭಿಗಮನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ಐದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದ ಹೊಲಗದ್ದೆ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ತೀರ್ಥ ಶಠಾರಿಗಾಗಿ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಗೋಷ್ಠಿಯೂ ಹಾಗು ನೂರಾರು ಭಕ್ತರು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು.

೩. ದಾಬಾಯ್ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪೆರಿಯ ಸ್ವಾಮಿ ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥರ ಶಿಷ್ಯರೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಎರಡು ದಿನಗಳು ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬರೋಡಾ–ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರೋಡಾದ ಪಟೇಲರ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಘಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅಂದು ಶುಕ್ರವಾರದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಹನ್ನೆರಡು ಆರತಿಗಳು ಬೆಳಗಿದುವು. ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಬರೋಡಾದಿಂದ ಮುಂಬಾಯಿಯ ದೊಂಬಿವಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪೂನಾ–ಧಾರವಾಡಾ–ದಾವಣಗೆರೆ ದ್ವಾರಾ ಮೈಸೂರನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಮಾರ್ಗದ ಮಧ್ಯೆ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರ ನೆರವಿನಿಂದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರೆದವು.

ಒಂದೆರಡು ದಶಕಗಳಿಂದಲೂ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಬಂದಿರುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದರೆ ಸತ್ಯಾಗಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಅವಭೃತ. ೨೦೧೦ ನೇ ವರ್ಷ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭಾಗ್ಯೋದಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಕಾರಣ ಅ) ವರದರಾಜ ದೇವಸ್ಥಾನದ ರಾಜಗೋಪುರದ ನಿರ್ಮಾಣ, ಆ) ಇದಕ್ಕೇ ಸೇರಿದ ಶ್ರೀಮಠದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಸಂಕಲ್ಪದ ಅಂತಿಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ 'ಉತ್ಥಾನ' ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೊಪ್ಪಲು ಮಠದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುವುದು. ಆಂದು ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಹಾಗು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತೀರ್ಥಾನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಠಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಅಭಿಗಮನ, ತೀರ್ಥ ಶಠಾರಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬೃಂದಾವನಗಳನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ, ಭಾಗವತರುಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ, ಭೋಜನ ಕಲಾಪಗಳ ನಂತರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ತೆರಳುವರು.

ಕೊನೆಯ ಮಾತು

ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆರಾಧಕ ಪರಿಚಾರಕ ವರ್ಗ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಉಭಯವೇದ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಕೊರತೆ, ವಾಹನ ಚಾಲಕರ ಕೊರತೆ, ಇನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶರು ಬಹಳ ಶ್ರಮಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಧೃಢಸಂಕಲ್ಪ, ನಿಷ್ಠೆ ಹಾಗು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಕುರುಹಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯ ಪಾದುಕಾ ಸೇವಕ ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾ ದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀವರದನಾಥ ವೈಭವಂ

ಶ್ರೀಮಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಗೀಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿಜಯಧ್ವಜಂ ।
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಕುಲೋದ್ಭೂತಂ ವರದಾರ್ಯಂ ಅಹಂ ಭಜೇ ॥

ಅಷ್ಟಮಿಯ ಚಂದಿರನು ರೋಹಿಣಿಯಲಿ ಮಿನುಗುತಿರೆ
ಬುಧಜನರು ಕೃಷ್ಣನಾ ವೈಭವವ ಪಠಿಸುತಿರೆ
ಶೇಶನಾ ದರ್ಶನಕೆ ಧ್ವಜಪಟವು ತಾನಾಗಿ
ಜನಿಸಿದನು ವರದನು ದೇಶಿಕನಿಗೆ ಶಿಶುವಾಗಿ ..೧..

ಯಾದವನು ನಂದನಿಗೆ ತೋರಿದಾ ಹರುಷವನು
ವರದನು ದೇಶಿಕನಿಗೆ ತೋರಿದನು ತಾ ಬಂದು
ದೀಪದಿಂ ಬೆಳಗಿದಾ ದೀಪಸಮ ತಾ ಮಿನುಗಿ
ಬೆಳಗಿದನು ದೇಶಿಕನಾ ಪದಕಮಲ ತಾನಾಗಿ ..೨..

ತಂದೆಯೂ ಗುರುಗಳೂ ಆಗಿರಲು ದೇಶಿಕನು
ನಿಂತನೂ ವರದನು ತನ ಭಾಗ್ಯ ನೆನೆಯುತಲಿ
ದೇಶಿಕನ ಪದಛಾಯೆ ತನ ಬೀಡು ಎಂದಿದ್ದು
ನುಡಿದನು ಪ್ರಾಪ್ಯವು ಪ್ರಾಪಕನು ನೀನೆಚಿದು ..೩..

ದೈವವು ದೇಶಿಕನು, ಅವನುಡಿಯು ವೇದಗಳು
ಎನ್ನುತಾ ಪೊಗಳಿದನು ತನ ಸ್ವಾಮಿ ಹಿರಿಮೆಯನು
ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಾಲೆಯನು ಭಕ್ತಿಯಲಿ
ಎರಗಿದನು ಅವುಗಲನು ತನ ನಾಥ ಚರಣದಲಿ ..೪..

ಶಠಕೋಪನಾದನು ಆಲೆಲೆಯು ಪ್ರಲಯದೀ
ಕೇಶವನು ತಾ ಬಂದು ಆದಮೇಲೆ ಮಲಗಿದನು
ಯಾದವನು ಕಲಿಯುಗದಿ ವರದನಾಗಿರಲೀಗ
ಪಡೆದನು ಮಾರನಾ ಪರಮಕೃಪೆ ತನಗೆಂದು ..೫..

ಕವಿಕಥಕ ಸಿಂಹನು ನಿನ ಧನವು ಆಗಿರಲು
ಆ ಚರಣಗಳನುಪಚರಿಸುವ ನಿತ್ಯ ನೀನಾಗಲು
ಧನ್ಯನು ನೀನಯ್ಯ ದೇಶಿಕನ ಪಡೆದಿರಲು
ಆಗುವರು ಧನ್ಯರು ನಿನೆ ಮಹಿಮೆ ಪಾಡುವವರು ..೬..

ಶ್ರಾವಣೇ ಮಾಸಿ ರೋಹಿಣ್ಯಾಂ ಜಾತಂ ವೇಂಕಟದೇಶಿಕಾತ್ ।
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾನ್ವಯಾಬ್ಧೀಂದುಂ ವರದಾರ್ಯಮಹಂ ಭಜೇ ॥

ಶ್ರೀವರದನಾಥ ನಯನಾರಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾ ದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

Srimath Kavitarkika Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy (13th pattam) has written a maha-kavyam on Swamy Deshika titled "*Venkatanatheeyam*". He also authored a commentary to Srimadrahasyatrayasaram using the Srisuktis of Swamy Deshika itself as the final pramanam. Unfortunately, both the works have not stood the test of time.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ

ಅವ್ಯಾಜ ಪ್ರೀತಿಯ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರು

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ|| ವೇ|| ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸರಳತೆ, ಸಜ್ಜನಿಕೆಗಳು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಅವರತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದವು. ಅನಂತಾಚಾರ್ ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಸನದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಮ್ಮನವರ (ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದ ದಿ. ಕಸ್ತೂರಿರಂಗಾಚಾರ್ ಅವರ ಪತ್ನಿ) ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಭದ್ರಾವತಿಯಿಂದ ರಚೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಹಸನ್ಮುಖಿ ಮೇಷ್ಟರ ಒಡನಾಟ ನಮಗೆ ಬಲುಹಿತ. ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಗುವಾಗಿ ಬೆರೆತು, ನಕ್ಕು ನಲಿದು ಮಕ್ಕಳ ಮನಗೆದ್ದು ತಮ್ಮತ್ತ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲೆ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆಟವನ್ನೂ ಮರೆತು ಮಕ್ಕಳು ಅವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾಗಿದ ಮೂಸಂಬಿಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ದು, ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿದು, ತೊಳೆ ಬಿಡಿಸಿ, ಬೀಜ ತೆಗೆದು ರಸವತ್ತಾದ ಕುಸುಮವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಅದನ್ನೇ ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀವೇ ನೋಡಿದಂತೆ ರಸವತ್ತಾದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಸವಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕಹಿಯಾದ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದು, ತೊಳೆ ಬಿಡಿಸಿ, ನಾರು, ಬೀಜ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಸದಾ ಆಟ, ಊಟಗಳಲ್ಲೇ ಕಾಲಕಳೆಯದೆ ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ, ಶಾಂತಿಗಳು ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳ ಮನ ಒಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಗವಂತನ ಕಾರುಣ್ಯ, ಸೌಶೀಲ್ಯ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಅನೇಕ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಕಾಪಾಡುವ ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸೋಣ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡಿ, ಯಾವ ರಾಗ ಗುರುತಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವ ರಾಗ ಯಾವ ಭಾವಕ್ಕೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ, ರಾಗ ಭಾವಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಗವಂತ ಸಂಗೀತಪ್ರಿಯ. ನೀವೆಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮದು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನರಿಯಲು ನೀವೆಲ್ಲ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ, ತಾವೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಸಕ್ತರನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾ ಉತ್ಸಾಹದ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಗಿಸುತ್ತ ಬದುಕನ್ನು ಬಂದಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಾಳುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಬದುಕಿ ತೋರಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವರವರು. ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದೇವತಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಅವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮನವಮಿ, ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ, ನರಸಿಂಹ ಜಯಂತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಡಗರ ಹೇಳತೀರದು. ಮಂಟಪದ ಅಲಂಕಾರ, ಅರ್ಚನೆಯ ವೈಭವ, ಪ್ರಸಾದದಸವಿ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅಂದಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ರಸವತ್ತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವ ಪರಿ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು. ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸವಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಷ್ಟರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆ ತಲೆದೋರಿದ್ದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಬಾಯಿ ತುಂಬ "ಪಾಟಿ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಬಿಡುವಾದಾಗ ಆಳ್ವಾರ್, ಆಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪಾಟಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಟಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಬಳಿ ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡಿ ಹೃದಯ ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವಯೋಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ದೇಹ ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತ, ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪಾಟಿ ಬೇಸರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕ ಪಟ್ಟಾಗ, ಸುತ್ತ ಅಷ್ಟಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಊಟಮಾಡಿ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ನದಾನದ ಮಹಿಮೆ ಅಪಾರ. ದೇವರೇ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಚಿಂತಿಸದೆ ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸಂತೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದು ಅವರಾಡಿದ ಮಾತು ಹಲವು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕ ಸತ್ಯವಾದ ಪರಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಅನುಭವ ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನನ್ನು ರೋಮಾಂಚನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಹಾಸನದ ಮಲೆನಾಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿದ್ದೆರು. ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಗಿಸಿ ನಾನೂ ಮಲಗಲು ಹೊರಟೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ "ಶ್ರೀಧರಾ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೊಂಡು ಬಾ" ಅಂತ ಕರೆದರು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ತರಲು ಏಕೆ ಹೇಳ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಮನೆ ಮಂದಿ ಎಲ್ಲ ಎದ್ದು ಬಂದರು. ನಾನು ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ದೇವರ ಮನೆಯಿಂದ ಅವರು ನಿತ್ಯ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪುಸ್ತಕ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ತರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಎಂದ ಅಜ್ಜಿ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿದ್ದ ದೃಶ್ಯ ಇಂದಿಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಪರಮಸಾತ್ವಿಕರ ಮಾತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ; ದೇವರೂ ಅವರ ಆಜ್ಞಾನುವರ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನ.

ನಾನು ಭದ್ರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಮದುವೆ ಮೈಸೂರಿನ ಹುಡುಗಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದಾಗ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಗುರುಗಳನ್ನು ನಮಿಸುವ ಸುಯೋಗ ಒದಗಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನ ಪರಕಾಲಮಠದ 35ನೆಯ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮದುವೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಲು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರು ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮದುವೆಯಾದ ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏಳುಗಂಟೆಗೆ ಶುಭ್ರಸ್ನಾತರಾದ, ನಿರಾಹಾರಿಗಳಾದ ನವದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕರೆತನ್ನಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಮಠ ತಲುಪಿದಾಗ ಸ್ನಾನ, ಆಹ್ನೀಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಗಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಮ್ಮ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವರಿಗೆ ಧರಿಸಿದ್ದ ಎರಡು ಹಾರಗಳನ್ನು ನಮಗಿತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಹಾರ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆಗೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ನಲಿದರು. ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ "ಹೊಸ ಅಂಗಿ ಗುದ್ದು" ನೀಡುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆಯ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ಸಮಾಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಗುನಗುತ್ತ ಮುದ್ರಾಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ತಿರುಮಂತ್ರೋಪದೇಶಮಾಡಿ ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸಿದ ಸದ್ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಗೆ ಎಣೆಯುಂಟೆ ! ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥ, ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮಿಗಳಿಗೆ ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ "ಧನ್ಯೋಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮೀ" ಎಂದು ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಯತವಾಗಿ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ಪುತ್ರಪೌತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿರಿ ಎಂದು ಫಲಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀಡಿ ಮನಸಾರೆ ಹರಸಿದರು. ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದಾಗ ನಯವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಠದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ "ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯಸೇವೆ" ಎಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಬಳಗದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಎಂದರು.

ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಮಗ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಪೋರನಾಗಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಲು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. "ಮೈಸೂರಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಅಂತೀಯ, ಸರಿ ಮತ್ತೆ ಮನೆಕಟ್ಟಿ ಬಂದು ಕರಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಡೋಲೋತ್ಸವ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ 800 ರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ, ಸಂಸಾರದ ವೆಚ್ಚ, ಮಗನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚು ಪೂರೈಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಾತು ಪೂರೈಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿ ಮಾತಾಡದೆ ಅವರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಮರಳಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಕ್‌ಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ಯವಾದ ಪರಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರ. ನಾವು ಬಾಡಿಗೆಗಿದ್ದ ಆಸ್ತಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿದಂತಿದ್ದ 23X60 ನಿವೇಶನವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದರು. ಅವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ಹಣದ ಅಗತ್ಯ ತಮಗಿದ್ದರೂ ಮನ ಒಪ್ಪದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ; ದೇವರು, ಗುರುಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೀರಿ; ನೀವೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದರು. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಮಾಸ ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ನಾನು ಅವರ ಮನವಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ನನ್ನ ನಾದಿನಿ ತಾವು ಆ ನಿವೇಶನ ಖರೀದಿಸುವುದಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಲು ದಿನಾಂಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಹಿತೈಷಿಯೊಬ್ಬರು ನಿವೇಶನದ ಅಗಲ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ರೈಲ್ವೆ ಬೋಗಿಯಂತೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕರಾರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಉಪನಯನದ ದಿನ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಿಷಮ ಅಳತೆಯ ನಿವೇಶನ ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗುವವರು ಕಡಿಮೆ; ಅದರಲ್ಲೂ ಮನೆಯೊಡೆಯರ ನಿರ್ಬಂಧ ಬೇರೆ; ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಧರ್ಮಸಂಕಟ - ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ನಿವೇಶನ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ನಿವೇಶನ ಕೈಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಳೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಹಿಡಿದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟ ಮಂಗಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನನ್ನದಾಯಿತು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ ಮನೆಕಟ್ಟಲು ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸುಲಭ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಬಹುದು. ಬಾಡಿಗೆ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮನೆಕಟ್ಟಲು ಮುಂದಾದೆ. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ವರ್ಷ ಮಂಡಳಿ ಸಾಲ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಮಧ್ಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಮಾರಿ ಮನೆಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸಿದೆ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಂದು ಶುಭದಿನ ಸಂಜೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಬಿಜಯಮಾಡಿಸಿ ಅವೋಘವಾಗಿ ಡೋಲೋತ್ಸವ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಮನೆ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿದೆ. ಮನೆ ಅಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬೇಕು. ಮಹಡಿಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟು. ಅಲ್ಲೂ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಮಾಡೋಣ ಅಂತ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡಿದರು. ಆಗ ತಾನೇ ಮನೆಕಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ ನನಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಾತು ಖಂಡಿತ ಪಥ್ಯವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಾತು ಈಡೇರುವ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಯಿತು. ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಒಂದಗಿ, ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸುಲಭಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಬಹುದಾದ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಎಂಬ ಹಿರಿಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಮಹಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲೂ ವಜ್ರದ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರ ಡೋಲೋತ್ಸವ ಅಮೋಘವಾಗಿ ನೆರವೇರಿ ಅವರ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ನಮಗೊದಗಿತು, ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿಸಲು ಯಾವ ಶುಲ್ಕವನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅರ್ಚಕರು, ಪರಿಚಾರಕರಿಗೆ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣೆ, ತಾಂಬೂಲ ನೀಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದಂತಹ ವಜ್ರದ ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ತರುವಿರಲ್ಲ. ಇದು ತರವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ "ಅವನ ಸೊತ್ತು; ಅವನೇ ರಕ್ಷಿಸ್ಕೋತಾನೆ. ನಮಗೇಕೆ ಯೋಚನೆ ? ಅಖಿಲಾಂಡಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಾಯಕ ಅವನು. ಅವನ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾದೀತೇ ? ಅವನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಉಳಿದದ್ದು ಅವನ ಚಿತ್ತ" ಅಂತ ನಿರಾಳವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಪರಮಸಾತ್ವಿಕರು ಅತಿ ವಿರಳ.

ನನಗೆ ಸಮಯದೊರೆತಾಗ ಮನೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಚಿ|| ಸ್ವರೂಪ್‌ಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು. ಎಳೆಯವನಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ವೀಣೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಎತ್ತರ ಸಾಲದೆ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ದಿಂಬನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ವೀಣೆಯ ಬುರುಡೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಳೆಯ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ವೀಣೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಿದಾಡಿಸುವ ಕಸರತ್ತು ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮನಸಾರೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ಯಾವ ಹಾಡು ಕಲಿತೆ ? ಎಂದು ಕೇಳಿ ಅವನ ಬಾಲಪಾಠವನ್ನೇ ಮೆಚ್ಚಿ ತಲೆದೂಗಿ, ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಮಠದಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಮಾಡಿ ಮರುದಿನ ನಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ವೀಣೆಯ ಸಮೇತ ಮಠಕ್ಕೆ ಬರ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ವೀಣೆ ನುಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದೆ ಅಂತ ತಿಳಿಸಿದರು. ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಮಠಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಭಕ್ತರು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗ ಎಲ್ಲರೆದುರು ವೀಣೆ ನುಡಿಸುವಷ್ಟು ಕಲಿತಿಲ್ಲ. ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳೋಣ ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಮಠದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕರೆ ಬಂತು. ನೀವೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ವಿಚಾರಿಸಲು ಹೇಳಿದರು ಅಂತ. ಹುಡುಗ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ನೆಪ ಹೇಳಿ ಬರಲಾಗದಿದ್ದದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚಿಸಿದೆವು. ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದ ಕರೆ ಕೂಡಲೇ ಮಠಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದೂ, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳಿದಾಗ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.

"ಏನಯ್ಯಾ ದೊರೆ, ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡು" ಅಂತ ಅವನಿಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸಿ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಯಗ್ರೀವರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಹರಸಿದರು. ನೀನು ಡಾಕ್ಟರಾಗಬೇಕು, ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಆಶಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಟ್ಟಲ ತುಂಬ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ ತುಂಬಿ ನೀಡಿ, ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಬಲದಿಂದ ನನ್ನ ಮಗ ವೀಣೆ ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಾದ. ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ಮಗ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆದರೂ ಅಮೆರಿಕದ ಜಾನ್‌ಹಾಪ್‌ಕಿನ್ಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪಿಹೆಚ್‌ಡಿ ಪದವಿ ಗಳಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರೆನಿಸಿಕೊಂಡ. ಸತ್ಕುಲ ಪ್ರಸೂತೆಯಾದ ಸತಿಯೊಡನೆ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು, ಪರಮಭಾಗವತರ ಸಂಸರ್ಗ ದೊರೆತು, ಅವನು ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿರಲು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹಾರೈಕೆಯೇ ಕಾರಣ.

ನನ್ನ ಕಿರಿಯ ಮಗ ಚಿ|| ಸುಹಾಸ್‌ನ ಮೊದಲ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವರ ಡೋಲೋತ್ಸವ ನಡೆಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ತೆಗೆಸದ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿದು, ದುಂಡಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು "ಈ ರಾಣಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ತರಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗ್ತಾಳೆ" ಅಂತ ಹರಸಿದರು. ಅಂತೆಯೇ ಬಿ.ಕಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದು ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಆಗಲು ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಗ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವೇ ಕಾರಣ.

ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿರಿ. ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ದೇಹಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪವರ್ಗ ಮೋಕ್ಷ ನೀಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಕಾಮಧೇನು ಸ್ವರೂಪಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಭಕ್ತವೃಂದಕ್ಕೆ ಇಹಪರಸೌಖ್ಯ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

"ಪ್ರಯಚ್ಛಸಿ ಗುರುಃ ಪ್ರೀತೋ ವೈಕುಂಠಂ ಯೋಗಿ ದುರ್ಲಭಂ"

ಶ್ರೀರಸ್ತು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಶ್ರೀಮತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರಿಮದಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರಿಮದಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರಿಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರಿಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾರು?

ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉ. ವೇ. ಸಿ. ಜಿ. ಸಂಪತ್‌ಕುಮಾರ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಆಚರಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗ್ಯ ವಿಶೇಷ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ್ಯ ವಿಶೇಷ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮೂರು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ –

೧. ಅಚೇತನ

೨. ಚೇತನ

೩. ಪರಬ್ರಹ್ಮ

ಅಚೇತನ – ಅಚೇತನವು ಜಡತ್ವ, ನಿತ್ಯತ್ವ, ವಿಕಾರತ್ವ ಮತ್ತು ಅಧೇಯತ್ವ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಜಡತ್ವ – ಜಡವಸ್ತು ಅಂದರೆ ಜ್ಞಾನವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಚೇತನಕ್ಕೆ ತನಗೆ ತಾನೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶ ಜ್ಞಾನವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಧರ್ಮಭೂತಜ್ಞಾನವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿತ್ಯತ್ವ – ಅಚೇತನವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ವಸ್ತು ಅಂದರೆ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಇದೆ (ಮೂಲ ಪ್ರಕೃತಿ), ಅಚೇತನಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾಶವೂ ಇಲ್ಲ ಹಾಗು ಅಚೇತನಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಾಮ ರೂಪವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಅಚೇತನಕ್ಕೆ ವಿಧ ವಿಧವಾದ ನಾಮ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ವಿಕಾರತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಚೇತನವು ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ಮೃದುವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಚೇತನವು ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ಅಧೇಯತ್ವ – ಅಚೇತನಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಇರುವಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಚೇತನದ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಧಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ, ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಇರುವಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಚೇತನದ ಇರುವಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಚೇತನವು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿದೆ, ಅಚೇತನ ವರ್ಗವು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಆಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಅಚೇತನವನ್ನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಚೇತನಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸ್ಥೂಲಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದು, ಆವನಿಂದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುನ: ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಅಚೇತನವು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ – ಪ್ರಕೃತಿ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧಸತ್ವ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಚೇತನ (ಜೀವಾತ್ಮ) – ಜೀವಾತ್ಮನು ಜ್ಞಾತೃತ್ವ, ಆನಂದತ್ವ, ಅಮಲತ್ವ, ಶೇಷತ್ವ, ಅಣುತ್ವ, ನಿತ್ಯತ್ವ, ಸ್ವಭಾವ ವಿಕಾರತ್ವ, ಆಧೇಯತ್ವ ಮತ್ತು ಕರ್ತೃತ್ವ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಜ್ಞಾತೃತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನು ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಜ್ಞಾನವು ಇರುವುದು, ಒಂದು ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನ ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮಭೂತಜ್ಞಾನ. ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಭೂತಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇತರ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಜೀವಾತ್ಮನು ನಿತ್ಯನು ಅಂದರೆ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದಾನೆ, ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾಶವು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇವನ ಕರ್ಮವು ಅನಾದಿ. ಈ ಕರ್ಮಸಂಬಂಧದ ಕಾರಣದಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮನ ಧರ್ಮಭೂತ ಜ್ಞಾನವು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಜೀವಾತ್ಮನು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲೇ ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿತ್ತಾನೆಯೋ, ಅಂತಹ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಭುವಾದ ಧರ್ಮಭೂತಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ನಾಮ ರೂಪವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ನಾಮ ರೂಪವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಜೀವಾತ್ಮನು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಕರ್ಮ ಫಲಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ನಾಮರೂಪವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ವಿಧವಿಧವಾದ ನಾಮರೂಪವು ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ. ನಾಮ ರೂಪವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಶರೀರಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಆನಂದತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಆನಂದತ್ವವು ಸ್ವರೂಪ ಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬದ್ಧಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನು ತನ್ನ ಕರ್ಮಸಂಬಂಧದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಜೀವಾತ್ಮನು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲೇ ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿತ್ತಾನೆಯೋ, ಅಂತಹ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಮಲತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನು ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧನು ಹಾಗು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೋಷಗಂಧ ಇಲ್ಲದವನು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಹೇಯ ಗುಣಗಳು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೇ ಜೀವಾತ್ಮನು ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಇವುಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕ ಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಶೇಷತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೇ ಶೇಷನು ಮತ್ಯಾರಿಗೂ ಶೇಷನಲ್ಲನು. ಶೇಷನೆಂದರೆ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ದಾಸನು, ಅಧೀನನು ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವವನು. ಜೀವಾತ್ಮನು ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸಕಲ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಅಣುತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಣುವಾಗಿ ಇರುವವನು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಒಂದು ಬತ್ತದ ಮೊನೆಯನ್ನು ನೂರು ಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಪುನ: ನೂರು ಭಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಲ್ಪವೋ, ಆ ರೀತಿ ಜೀವಾತ್ಮನು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಲ್ಪನು.

ನಿತ್ಯತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದಾನೆ ಹಾಗು ಇವನಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾಶವು ಇಲ್ಲ.

ಸ್ವಭಾವ ವಿಕಾರತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನು ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಜೀವಾತ್ಮನು ಕರ್ಮಸಂಬಂಧವಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ವಿಧವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ವಿಕಾರಗಳು ಏನೆಂದರೆ ಬಾಲತ್ವ, ಯುವತ್ವ, ಸ್ಥವಿರತ್ವ ಜರತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು. ಅಂತೆಯೇ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಸ್ವಭಾವ ವಿಕಾರಗಳೇ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಕಾರಗಳು ಜೀವಾತ್ಮನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಆದರೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆಧೇಯತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಇರುವಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವಾತ್ಮನ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಧಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಇರುವಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜೀವಾತ್ಮನ ಇರುವಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕರ್ತೃತ್ವ – ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕರ್ತೃತ್ವವು ಉಂಟು. ಜೀವಾತ್ಮನು ತಾನು ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾನೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಜೀವಾತ್ಮನು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಪ್ರಾಣ, ಶರೀರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಜೀವನು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಜೀವಾತ್ಮನ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೀವಾತ್ಮರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಾತ್ಮರು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜೀವಾತ್ಮರನ್ನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಾತ್ಮರು ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸ್ಥೂಲಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದು, ಅವನಿಂದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹಾಗು ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಾತ್ಮರು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ್ನಲ್ಲೇ ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು. ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತು ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ "ತಸ್ಯತಾವದೇವ ಚಿರಂ ಯಾವನ್ನ ವಿಮೋಕ್ಷ್ಯೇ ಅಥ ಸಂಪತ್ಸ್ಯೇ" ಯಾವ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವನೋ ಅವನು ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಜೀವಾತ್ಮನು ಉಪಾಸಕನು ಹಾಗು ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಉಪಾಸ್ಯನು.

ಜೀವಾತ್ಮರು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬದ್ಧರು, ಮುಕ್ತರು ಮತ್ತು ನಿತ್ಯರು.

ಬದ್ಧರು – ಈ ವರ್ಗದ ಜೀವಾತ್ಮರು ಅವರ ಅನಾದಿ ಕರ್ಮ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕರ್ಮವಶ್ಯದ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಮತ್ತು ಸಂಕೋಚವು ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದ್ಧಜೀವಾತ್ಮರು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಅನೇಕ ಸಲ ಜನ್ಮಸಂತತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಮತ್ತು ಇವರು ಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ವಿಧವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಮುಕ್ತರು – ಈ ವರ್ಗದ ಜೀವಾತ್ಮರು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಆದರೆ ನಂತರ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಅವನಲ್ಲೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ, ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಜ್ಞಾನಾನಂದವನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಕ್ತಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಮತ್ತು ಸಂಕೋಚವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಜ್ಞಾನವು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಹಾಗೆ ವಿಭೂವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರುವ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ನಿತ್ಯರು – ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಈ ವರ್ಗದ ಜೀವಾತ್ಮರು ಯಾವವಿಧವಾದ ಕರ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲದೆ, ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಜ್ಞಾನ, ಆನಂದ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿತ್ಯಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಮತ್ತು ಸಂಕೋಚವು ಇರಿವುದಿಲ್ಲ, ಇವರ ಜ್ಞಾನವು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಹಾಗೆ ವಿಭೂವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರುವ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಬ್ರಹ್ಮ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಈ ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಆಳುವ ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಹಾಪುರುಷನು ಹಾಗು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಲೋಕವಾದ ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವವನು. ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯು ಪೃಥಿವಿ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲಿರುವ ಲೋಕ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸರ್ವ ದೇಶ, ಸರ್ವ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸ್ಥೂಲಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದು, ಅವನಿಂದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುನ: ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಜ್ಞಾನ, ಆನಂದ ಹಾಗು ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅಂತೆಯೇ ಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕನು, ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಹೇಯಗುಣಗಳಿಲ್ಲದವನು. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸಮಸ್ತ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾಥನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಾತ್ಮರು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ ಅವನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು.

ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸತ್ಯತ್ವ, ಜ್ಞಾತೃತ್ವ, ಅನಂತತ್ವ, ಅಮಲತ್ವ, ಆನಂದತ್ವ, ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪತ್ವ, ಶೇಷಿತ್ವ, ದಯಾಗುಣತ್ವ, ಆಧಾರತ್ವ, ನಿಯಾಮಕತ್ವ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಕತ್ವ ಹಾಗು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಸತ್ಯತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ, ಈ ರೂಪವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥಿರವಾದ ರೂಪವು ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಅಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಅಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಇದ್ದಾನೆ. ಬಾಲತ್ವ, ಯುವತ್ವ, ಸ್ಥವಿರತ್ವ, ಜರತ್ವ ಮುಂತಾದ ಯಾವ ವಿಕಾರಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಚೇತನನು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅಚೇತನವು ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳು ಯಾವ ನಾಮ ರೂಪಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳು ನಾಮ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸ್ಥೂಲಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ವಿಕಾರ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವು ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜ್ಞಾತೃತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ತಾನೇ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದು, ಸ್ಥಿರವಾದ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ, ವಿಭುವಾದ ಹಾಗು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನಂತತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸರ್ವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ವ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಚೇತನ ಹಾಗು ಅಚೇತನಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಸಕಲ ಚೇತನಾ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಚೇತನ ಹಾಗು ಅಚೇತನಗಳಿಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಮಲತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕನು ಅಂದರೆ ಸದಾಕಾಲ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿದ್ದು, ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದೋಷಗಂಧವು ಹಾಗು ಹೇಯಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಅಪಹತಪಾಪ್ಮ ಅಂದರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕರ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಹೊಂದದೆ ಚೇತನ ಹಾಗು ಅಚೇತನಗಳ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ದೋಷವು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಆಯಾಪದಾರ್ಥಗಳ ದೋಷವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ರೀತಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆನಂದತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ನಿರತಿಶಯವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೊಂದು ನೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದುದು ಎಂಬಂತೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ತನ್ನ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಶರೀರ ಇವುಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಆಧಾರತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಇರುವಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಅಂದರೆ ಯಾವ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಹಾಗು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಶ್ರಯ ಮತ್ತು ಆಧಾರನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ನಿಯಂತೃತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿಯಾಮಕನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಸ್ಥಿತಿ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶೇಷಿತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಶೇಷಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ಅಂದರೆ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಅಚೇತನವು ಜಡ ವಸ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಶೇಷತ್ವ ಜ್ಞಾನವು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಚೇತನನು ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನಾದ್ದರಿಂದ, ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸರ್ವಶೇಷಿ ಮತ್ತು ಚೇತನನು ದಾಸನು ಎಂಬ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚೇತನನು ಸದಾಕಾಲ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಸಕಲ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ದಯಾಗುಣತ್ವ – ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಅನಂತ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ದಯಾಗುಣವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ದಯೆಯು ಚೇತನರ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮತ್ತು ಚೇತನರನ್ನು ಸಂಸಾರಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಮಾಡಬಲ್ಲದ್ದು. ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಚೇತನರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಮತ್ತು ಸಹಜವಾದ ದಯೆ, ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಚೇತನರಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಶರೀರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚೇತನರು ತಮ್ಮ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಉದ್ಧಾರಮಾರ್ಗದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಚೇತನರು ತಿಳಿದೊ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಚೇತನರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಚೇತನರು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳಿಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ನಿಗ್ರಹಸಂಕಲ್ಪವು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಕರುಣಾಸಾಗರನು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಚೇತನವು ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಜೀವಾತ್ಮನು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮನು ಅಚೇತನಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನು. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗಿಂತ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನು. ವೇದಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಬೇಕು. ಈಗ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಶೇಷಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಂದಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾರು? ಎಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬರುತ್ತದೆ.

ವೇದಗಳು "ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು" ಎಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು, ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮನು, ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಫಲ ಪ್ರಸಾದ್ಯನು, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಿದ್ಧೋಪಾಯನು ಆಗಿದ್ದಾನೆ ಹಾಗು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸತ್ಯತ್ವ, ಜ್ಞಾತೃತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೊಬ್ಬನಿಗೇ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ವೇದಗಳ ಶಿರಸ್ಸು ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಉಪನಿಷತ್ ಭಾಗದ ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ನಾರಾಯಣ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ವಂ ನಾರಾಯಣ: ಪರ: । ನಾರಾಯಣ ಪರೋ ಜ್ಯೋತಿರಾತ್ಮಾ ನಾರಾಯಣ: ಪರ: ॥
ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ - 93

ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು. ನಾರಾಯಣನು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಸ್ಥಿರವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಹಾಪುರುಷನು. ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನು. ನಾರಾಯಣನೇ ಸಮಸ್ತ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ (ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನ) ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಯಚ್ಚಕಿಂಚಿಜ್ಜಗತ್ಯಸ್ಮಿನ್ ದೃಶ್ಯತೇ ಶ್ರೂಯತೇಪಿವಾ । ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚ ತತ್ಸರ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯ ನಾರಾಯಣಸ್ಥಿತ: ॥
ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ - 94

ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದ್ರವ್ಯಗಳು (ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನ) ದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶ್ರುತವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ನಿಯಾಮಕನಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಪತಿಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾತ್ಮೇಶ್ವರಗ್ಂ ಶಾಶ್ವತಗ್ಂ ಶಿವಮಚ್ಯುತವ್। ನಾರಾಯಣಂ ಮಹಾಜ್ಞೇಯಂ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಪರಾಯಣಮ್ ।
ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ - 92

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ನಾರಾಯಣನು ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವಕ್ಕೂ ಈಶ್ವರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾರಾಯಣನು ಸ್ವತಂತ್ರನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಆಳುತ್ತಾನೆ. ನಾರಾಯಣನು ಯಾವಾಗಲು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದೋಷಗಂಧವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾರಾಯಣನು ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ನಾರಾಯಣನೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉಪಾಸ್ಯನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ಯನು. ನಾರಾಯಣನು ಈ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಂ ದೇವಂ ವಿಶ್ವಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವಶಮ್ಭುವಮ್ ।
ವಿಶ್ವಂ ನಾರಾಯಣಂ ದೇವಮಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ಪ್ರಭುಮ್ ।

ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ - 90

ಯಾವ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸಹಸ್ರ ಶಿರಸ್ಸು ಇರುವುದೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ವಿಭೂವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರುವುದೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನು ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಫಲ ಪ್ರಸಾದ್ಯನಾಗಿರುವನೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವನೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನು ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವನೋ ಮತ್ತು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿರುವನೋ, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು.

ಯಸ್ಮಿನ್ನಿದಗ್ಂ ಸಂ ಚ ವಿಚೈತಿ ಸರ್ವಂ ಯಸ್ಮಿನ್ದೇವಾ ಅಧಿವಿಶ್ವೇ ನಷೇದುಃ ।
ತದೇವಭೂತಂ ತದು ಭವ್ಯಮಾ ಇದಂ ತದಕ್ಷರೇ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ ।

ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ - 2

ಯಾವ ಪುರುಷನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನವು ಸ್ಥೂಲಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆ ಪುರುಷನಲ್ಲೇ ಸೇರುತ್ತವೆಯೋ, ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪುರುಷನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳು ಆ ಪುರುಷನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸ್ಥೂಲಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಾಮರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆಯೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಯೋ ಮತ್ತು ಈ ಪುರುಷನು ಭೂತಕಾಲ, ವರ್ತಮಾನಕಾಲ, ಭವಿಷ್ಯಕಾಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇದ್ದಾನೆಯೋ, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು.

ಅತಸ್ಸಮುದ್ರಾಗಿರಯಶ್ಚ ಸರ್ವೇಸ್ಮಾತ್ಸ್ಯನ್ದಂತೇ ಸಿನ್ಧವಸರ್ವರೂಪಾಃ ।
ಅತಶ್ಚ ವಿಶ್ವಾ ಓಷಧಯೋ ರಸಾಶ್ಚ ಯೇನೈಷಭೂತಸ್ತಿಷ್ಠತ್ಯನ್ತರಾತ್ಮಾ ।

ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ - 68

ಯಾವ ಪುರುಷನಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಸಮುದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಖರಗಳು ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವವಾಯಿತೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನಿಂದ ನದಿಗಳು ಎಲ್ಲಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಸಂಜೀವಿನಿಯು ಮತ್ತು ರಸಗಳು ಉಂಟಾಯಿತೋ, ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ಸಮಸ್ತ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೂ (ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನ) ಅಂತರಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ನಿಯಾಮಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು.

ಯಸ್ಮಾಜ್ಜಾತಾ ನ ಪರಾ ನೈವ ಕಿಂಚನಾ ಸ ಯ ಆವಿವೇಶ ಭುವನಾನ ವಿಶ್ವಾ ।
ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರಜಯಾ ಸಂವಿದಾನಸ್ತ್ರೀಣಿ ಜ್ಯೋತೀಗ್ಂಷಿ ಸಚತೇ ಸಷೋಡಶೀ ।

ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ - 72

ಯಾವ ಪುರುಷನಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಯಿತೋ, ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನೊಬ್ಬನೇ ಇದ್ದನು, ಯಾವ ಪುರುಷನು ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿರುವನೋ, ಯಾವ ಮಹಾಪುರುಷನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳು ಆ ಪುರುಷನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸ್ಥೂಲಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಾಮರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆಯೋ, ಯಾವ ಪುರುಷನು ಸಮಸ್ತ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೂ ನಾಥನು ಮತ್ತು ಉಪಾಸ್ಯನಾಗಿರುವನೋ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಭೂತಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪುರುಷನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವನೋ, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವ ಪುರುಷನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು.

ಸುಭಾಲ ಉಪನಿಷತ್ತು ಶ್ರಿಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಯಸ್ಯಾವ್ಯಕ್ತಂ ಶರೀರಂ, ಯಸ್ಯಾಕ್ಷರಂ ಶರೀರಂ, ಯಸ್ಯ ಮೃತ್ಯು: ಶರೀರಂ, ಏಷ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ ಅಪಹತಪಾಪ್ಮಾ ದಿವ್ಯೋ ದೇವ ಏಕೋ ನಾರಾಯಣ: ।

ಸುಭಾಲೋಪನಿಷತ್

ಯಾರಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಶರೀರವೋ, ಯಾರಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ಶರೀರವೋ, ಯಾರು ಸಮಸ್ತ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ (ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನ) ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿರುವನೋ, ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕರ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕನಾಗಿದ್ದಾನೆಯೋ, ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು.

ಪುರುಷಸೂಕ್ತವು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪುರುಷನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಪುರುಷಸೂಕ್ತದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ "ಹ್ರೀಶ್ಚತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚ ಪತ್ನ್ಯೌ" ಎಂದು ವಾಕ್ಯವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇತರ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಎಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುರುಷಸೂಕ್ತವು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನೇ ಕುರಿತು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನೇ ಜಗತ್ಕಾರಣನೂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಉಪಾಸ್ಯನೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ಯನೂ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಂ ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಸ್ತು ಪಾರೇ ।
ಸರ್ವಾಣಿ ರೂಪಾಣಿ ವಿಚಿತ್ಯ ಧೀರ: ನಾಮಾನಿ ಕೃತ್ವಾಭಿವದನ್ ಯದಾಸ್ತೇ॥

ಪುರುಷಸೂಕ್ತ

ಈ ಪುರುಷನು ಸೂರ್ಯನಂತೆ ನಿರತಿಶಯಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನು, ಪೃಥಿವಿ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಲೋಕ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವನು. ಇಂತಹ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಹಾಪುರುಷನನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪುರುಷನು ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ನಾಮರೂಪವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನನ್ನು ನಾನು ಆರಿತಿದ್ದೇನೆ.

ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಂ ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸ: ಪರಸ್ತಾತ್ ।
ತಮೇವಂ ವಿದ್ವಾನಮೃತ ಇಹ ಭವತಿ ನಾನ್ಯ: ಪಂಥಾ ವಿದ್ಯತೇಯನಾಯ ॥

ಪುರುಷಸೂಕ್ತ

ಈ ಪರಮಪುರುಷನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನು ಮತ್ತು ಪೃಥಿವಿ ಹಾಗು ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಲೋಕ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವನು. ಯಾವ ಜೀವಾತ್ಮನು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪರಮಪುರುಷನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಈ ಪರಮಪುರುಷನಲ್ಲೇ ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯವನ್ನು (ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಅಥವಾ ಪ್ರಪತ್ತಿ) ಅನುಷ್ಠಿಸಿತ್ತಾನೆಯೋ, ಆಂಥ ಜೀವಾತ್ಮನು ತನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಸಂಸಾರಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡು ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಪರಮ ಪುರುಷನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಹೊಂದಬೇಕಾದರೇ ಆ ಪರಮಪುರುಷನನ್ನೇ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗವು ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವ ಪರಮ ಪುರುಷನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ.

ಶುಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅದ್ಭುತ ಗ್ರಂಥವಾದ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯು ಮತ್ತು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉಪಾಸ್ಯನು ಹಾಗು ಪ್ರಾಪ್ಯನು ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ದೇವರ್ಷಿಭೂತಾತ್ಮ ನೃಣಾಂ ಪಿತೃಣಾಂ ನಕಿಂಕರೋ ನಾಯಮೃಣೀ ಚ ರಾಜನ್ ।
ಸರ್ವಾತ್ಮನಾಯ ಶ್ಮರಣಂ ಶರಣ್ಯಂ ನಾರಾಯಣಂ ಲೋಕಗುರುಂಪ್ರಪನ್ನ: ॥

ಭಾಗವತ

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಸರ್ವಲೋಕಕ್ಕೂ ಆಚಾರ್ಯನು, ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಹಾಗು ಅಚೇತನಗಳಿಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮನು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ನಿಯಾಮಕನು, ಸಮಸ್ತ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಿದ್ಧೋಪಾಯನು ಹಾಗು ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯನು. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಾತ್ಮರು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಲ್ಲೇ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಯಾವ ಜೀವಾತ್ಮನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸುವನೋ ಆಂಥಹ ಜೀವಾತ್ಮನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೊಬ್ಬನಿಗೇ ಶೇಷನು ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳೂ, ಋಷಿಗಳೂ, ಭೂತಗಳೂ, ಆತ್ಮರುಗಳೂ, ಮನುಷ್ಯರೂ, ಪಿತೃಗಳೂ ಇವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶೇಷನಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ಋಣವಾದರೂ ಈತನಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ವೇದ ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆದ್ಭುತ ಗ್ರಂಥವಾದ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಸರ್ವ ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉಪಾಸ್ಯನು ಹಾಗು ಪ್ರಾಪ್ಯನು ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ಲೋಕಾನಾಂ ಪಿತಾಮಾತಾಚ ಮಾಧವ: । ಗಚ್ಛಧ್ವಮೇನಂ ಶರಣಂ ಶರಣ್ಯಂ ಪುರುಷರ್ಷಭಾ: ॥

ಮಹಾಭಾರತ

ಓ ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳಿರಾ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ಮಾಧವನು ಸರ್ವಲೋಕಗಳಿಗೂ ಈಶ್ವರನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉಪಾಸ್ಯನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ಯನು ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸಾರಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೇ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ಮಾಧವನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿರಿ.

ವೇದವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ದ್ವಾದಶನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಮವಾಗಿರುವ ಮಾಧವ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಮಾಧವ ಎಂಬ ಶ್ರೀನಾಮವು ಉಂಟು, ಕಾರಣ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿತ್ಯಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೇ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಈಶ್ವರರಾಗಿದ್ದು, ಅಂತೆಯೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉಪಾಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸದಾಕಾಲ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಈಶ್ವರತ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಸಮವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಸತ್ಯತ್ವ, ಜ್ಞಾತೃತ್ವ, ಆನಂತತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೂ ಉಂಟು. ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನರಿಗೆ ಸಿದ್ಧೋಪಾಯ, ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಶೇಷಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ವೇದಭಾಗದ ಕಠವಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಶ್ರೀಮತೇ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮ: ।

ದ್ವಯಮಂತ್ರ

ಈ ಮೇಲಿನ ವೇದ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀಮತ್" "ಶ್ರೀಮತೇ" ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಂದ ಶ್ರಿಯ: ಪತಿತ್ವವು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕೂಡ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಹಾಗೆ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನರಿಗೂ ಪ್ರಾಪ್ಯಳು, ಪ್ರಾಪಕಳು, ಆಧಾರಳು, ಅಂತರ್ನಿಯಾಮಕಳು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯಳು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಕಡೆಯಲ್ಲು ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ಪರಾಶರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ನಿತ್ಯೈವೈಷಾ ಜಗನ್ಮಾತಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಶ್ರೀರನಪಾಯಿನೀ । ಯಥಾ ಸರ್ವಗತೋ ವಿಷ್ಣುಸ್ತಥೈವೇಯಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾ॥

ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ

ಈ ಲೋಕಮಾತೆಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೂ ಸಂಪತ್ತನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವಳು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಹೇಗೆ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನಾ ಹಾಗು ಅಚೇತನವನ್ನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ಕೂಡ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನವನ್ನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವವಳು.

ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕೂಡ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಂತೆ ಸಮಸ್ತ ಶೇಷಿ ಎಂದು ಕಠಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಕಾಣಬಹುದು.

ಅಕಾರೇಣೋಚ್ಯತೇ ವಿಷ್ಣು ಸ್ಸರ್ವಲೋಕೇಶ್ವರೋ ಹರಿ: । ಉದ್ಘೃತಾ ವಿಷ್ಣುನಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರುಕಾರೇಣೋಚ್ಯತೇ ತಥಾ । ಮಕಾರಸ್ತು ತಯೋರ್ದಾಸ ಇತಿ ಪ್ರಣವ ಲಕ್ಷಣಂ ॥

ಕಠಶ್ರುತಿ

ದಾಸನಾದ ಜೀವಾತ್ಮನು ಸರ್ವಲೋಕಗಳಿಗೂ ಈಶ್ವರೇಶ್ವರಿಗಳಾದ ಮತ್ತು ಲೋಕದಂಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೇ ಶೇಷನು ಮತ್ತು ಜೀವಾತ್ಮನು ಸರ್ವವಿಧ ಕೈಂಕರ್ಯವು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೇ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೇ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಲ್ಲವೆಂಬರ್ಥವು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಠಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ವೇದ, ಶ್ರುತಿ ಹಾಗು ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮತ್ವ ಎಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಮಸ್ತ ಚೇತನರು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಹೊಂದ ಬೇಕಾದರೇ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರಿಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮತ್ತು ಇವರಲ್ಲೇ ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯವಾದ ಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಬೇಕು.

ಅವತಾರ ಪುರುಷರಾದಂತಹ ಆಳ್ವಾರರು ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದಂತಹ ಭಗವಾನ್ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ವೇದಾಂತದೀಪ ಗ್ರಂಥದ ಮಂಗಳಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಶ್ರಿಯ: ಕಾಂತೋನನ್ಯೋ ವರಗುಣ್ಯೈಕಾಸ್ಪದವಪು: ಹತಾಶೇಷಾವದ್ಯ: ಪರಮುಖಿಪದೋ ವಾಂಗ್ಮನಸಯೋ: ।
ಅಭೂಮಿರ್ಭೂಮಿರ್ಯೋ ನತಜನದೃಶಾಮಾದಿಪುರುಷೋ ಮನಸ್ತತ್ಪಾದಾಬ್ಜೇ ಪರಿಚರಣಸಕ್ತಂ ಭವತು ಮೇ ॥
ವೇದಾಂತದೀಪ

ಆಚಾರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದಂತಹ ಸ್ವಾಮಿ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲು ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಾಪ್ಯರು, ಸರ್ವಶೇಷಿಯರು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಚೇತನರು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೇ ಶ್ರೀಮಹಾಲಾಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರಿಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯವಾದ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಕಲ ಆಧಾರಗಳ ಸಹಿತ ನಿರೂಪಣೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಧಾರವನ್ನು ನಾವು ರಹಸ್ಯತ್ರಯಾಸಾರದ ಅರ್ಥಪಂಚಕಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಶೇಷಿ ಪರಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಹಮಸ್ಯೋಚಿತ: ಪ್ರಾಪ್ತಿರ್ದಾಯಧನ ಕ್ರಮಾದಿಹ ಮಮ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಸ್ವತಸ್ಸೂರಿವತ್ । ಹಂತೈನಾಮತಿ ವೃತ್ತವಾನಹಮಹಮ್ಮತ್ಯಾ ವಿಮತ್ಯಾಶ್ರಯ ಸ್ಸೇತು ಸ್ಸಂಪ್ರತಿ ಶೇಷಿ ದಂಪತಿ(ಶೇಷಸಂಪದಿ) ಭರನ್ಯಾಸಸ್ತುಮೇ ಶಿಷ್ಯತೇ॥
ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರ

ಈ ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗಮಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರು ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಾಪ್ಯರು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ "ಶೇಷಿ ದಂಪತಿ" ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣರೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮತತ್ವ. ಅವರೇ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅಚೇತನಕ್ಕೆ ಆಧಾರರು, ಅಂತರಾತ್ಮರು, ನಿಯಾಮಕರು ಮತ್ತು ಶೇಷಿಯು ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣರೇ ಸಮಸ್ತ ಚೇತನರಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಿದ್ಧೋಪಾಯರೂ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯೋಪಾಯರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ "ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾರು" ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವೇದವಾಕ್ಯಗಳ ಅನುವಾದವನ್ನು ಉಭಯವೇದಾಂತ ವಿದ್ವಾನ್ ಡಾ ಎನ್. ಎಸ್. ಆನಂತರಂಗಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ "ರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನ" ಮತ್ತು "ಪುರುಷಸೂಕ್ತಭಾಷ್ಯ" ಎಂಬ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಉಭಯವೇದಾಂತ ವಿದ್ವಾನ್ ವಿಜಯರಾಘವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬೆರೆದಿರುವ "ಶ್ರೀಮದ್ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ" ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟಿದೆ.

ॐ ॐ ॐ

ಆತ್ಮನೋ ದುರ್ದಶಾಪತ್ತಿಂ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ ಗುಣಾನ್ಮಮ ।
ಮದೇಕೋಪಾಯ ಸಂವಿತ್ತಿರ್ಮಾಂ ಪ್ರಪನ್ನೋ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ॥

ಚೇತನನಿಗೆ ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿರುವ ದುರ್ದೆಶೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಾದ ದಯಾ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಸೌಲಭ್ಯ, ಸೌಶೀಲ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ, ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮುಖ್ಯೋಪಾಯವೆಂಬ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಸಂಸಾರ ಬಂಧದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ತುತಿ

ರಚನೆ – ಕೆ.ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪ್ರಸಾದ್

ಜ್ಞಾನದಾದಿಯು ಚತುರ್ವೇದ ವಿದ್ಯೆಗಳು
ಅಪಹರಿಸೆ ದಾನವರು, ಮಧು ಕೈಟಭರು
ತಳೆದೆ ಹಯಾಸ್ಯ ರೂಪ, ಮರ್ಧಿಸಿ, ಮರಳಿ ತರಲು
ನಮನವಿದೋ ವಿದ್ಯಾಧೀಶ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಯಗ್ರೀವ

ಸಮನಿಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಕೆ, ಅಪೌರುಷೇಯವದು
ಭಗವಂತನರಿವುದೇ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನ
ಸಾರುವುದದನು ಸಕಲ ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತು
ವೇದಗಳ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಮಧುಕೈಟಭಾರಿಯೇ, ನಮನ

ಜ್ಞಾನದರಿವು ನೀಡುವುದು ಚಿರಂತನ ಆನಂದ
ಕರುಣಿಸು ಎನಗೆ ಆನಂದಮಯ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನ
ಕರಗಳಲಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ವೇದ ಗ್ರಂಥವ ಹಿಡಿದು
ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುದ್ರೆ ತೋರುತಿರುವ ಹಯಾಸ್ಯ, ನಮನ

ನಮಿಪೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ, ಸ್ತುತಿಸೆ ನಿನ್ನ, ತನ್ಮಯದಿ
ಆರಾಧಿಸೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಲಿ, ಭಜಿಸೆ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವದಿ
ಕರುಣಿಸುವೆ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳ, ದಯಾ ಕಟಾಕ್ಷದಿ
ವಂದಿಪೆವು ಹಯವದನ ನೀಡೆಮಗೆ ವಿದ್ಯೆಯ

ಲಭಿಸಿತಂದು ಶಾರದಾ ಪೂಜಿತ ಮಂಗಳ ಮೂರ್ತಿ
ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಭಾರತಾಗ್ರದ ಕಾಶ್ಮೀರದಿ
ಮೂರ್ತಿಯದು ಬಂದಿತು ಕವಿಸಿಂಹ ವೆಂಕಟರಿಗೆ
ಪರಕಾಲಶ್ರಯದಿ ಇರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ, ನಮನ

ರಚನೆ – ಕೆ.ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪ್ರಸಾದ್

ಓಂ ಓಂ ಓಂ

ಕುಕ್ಷೌ ತಿಷ್ಠತಿ ಯಸ್ಯಾನ್ನಂ ವೇದಾಭ್ಯಾಸೇನ ಜೀರ್ಯತೆ ।
ಸ ತು ತಾರಯತೇ ತೇಷಾಂ ದಶ ಪೂರ್ವಾನ್ ದಶಾಪರಾನ್ ॥

ಯಾವನ ಉದರದಲ್ಲಿರುವ ಅನ್ನವು ವೇದಾಭ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದೋ, ಅಂತಹವನು ತನ್ನ ಹತ್ತು ತಲೆ ಪೂರ್ವಜರನ್ನೂ, ಹತ್ತು ತಲೆ ಅನಂತರದವರನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸುವನು.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ದಿವ್ಯದೇಶ ರಸಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್

1 ಬಲರಾಮನ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಫಾಲ್ಗುನಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ದಿವ್ಯದೇಶ ಯಾವುದು?

2. ತಿರುಪತಿ ಗೋವಿಂದರಾಜ ಪಟ್ಟಣದ ಪೂರ್ವದ ಹೇಸರೇನು?

3. ತಿರುಮಲೈ ರಂಗನಾಥ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ?

4. 'ಗೋಪಾಷ್ಟಮಿ' ಎಂದರೇನು?

5. ನಿಜವಾದ ಕೇಶವಿರುವ ಅಚಾಮೂರ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

6. ಹೋಮಧೇನು ಯಾವುದು?

7. ಕಳ್ಳ ಅಳಹರ್ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ?

8. "ನೀವು ಈಗತಾನೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ದೂರದಿಂದಲೇ ನೋಡಿದೆ ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ" ಎಂದು ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆದು ಕೃಪೆ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾಮಿಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವುದು?

9. ಇವು ಎಲ್ಲಿದೆ - 1) ಯದುಗಿರಿ 2) ಯಾದಗಿರಿ

10 ದರ್ಶನ ಪುಷ್ಕರಿಣಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು?

11 ರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಬ್ಬರೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರಿಗೂ ದರ್ಶನವಿತ್ತ ಸ್ಥಳಾದರ್ಶವನ್ನು ಆಂಡಾಳ್ ಏನೆಂದು ಕರೆದಿರುತ್ತಾಳೆ?

12 ನೀಲಾದ್ರಿ ಎಂಬುದು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಸರು?

13 ಅಪ್ಪ ಅಥವಾ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಎಂಬ ದಿವ್ಯನಾಮ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು?

14. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ದೇಹೋತ್ಸರ್ಗವಾದ ಸ್ಥಳಾದರ್ಶಯಾವುದು ತಿಳಿಸಿ.

15. ಶ್ರೀರಾಮಾನು ಜಟಾಯುವಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ದಿವ್ಯ ದೇಶ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರಗಳು

1) ತಿರುವಿಣ್ಣಗರ (ಒಪ್ಪಿಲಿಯಪ್ಪನ್)

2) ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಂಗಾಪುರಂ 3ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರಂ -ತಿರುವಿಣ್ಣಗರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ

ತಿರುಪತಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸ-ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಂಗಾಪುರಂ)

3) ತಿರುಪತಿ ಗೋವಿಂದರಾಜ ಪಟ್ಟಣದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಬೆಟ್ಟ

ತಿರುಮಲೈ-ತಿರುಪತಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು (ಏಳುಬೆಟ್ಟಗಳು)

4) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ (ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯಪಾದುಕಾಸೇವಕ

ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತ ನಾಮಾವಳೀ

ಓಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಅನಂತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸುಗುಣೋಜ್ಜ್ವಲಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕತಲ್ಲಜಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ದಯಾಪಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪರಕಾಲಮಠಾಧಿಪಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮತ್ತಿರುಮಲಕುಲಕ್ಷೀರಾರ್ಣವಸುಧಾಕರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪಿಂಗಳಾಬ್ದ ನಿಜಭಾದ್ರಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೈಕಾದಶೀ ಗುರುವಾಸರ ಶ್ರವಣಭೇ ಅವತೀರ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶೇಸಮ್ಮಾಗರ್ಭಸಂಭವಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪಿತೃವ್ಯಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯಶಿಕ್ಷಾಲಬ್ಧಕಲಾಚಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಆಂಧ್ರಾಂಗ್ಲಸುರಕರ್ಣಾಟಭಾರತೀವಿಚಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಕೃಪಾಪಾತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತದೀಯವಚನೇಸ್ಥಿತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಶಂಖಚಿಕ್ರಾಂಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಪದಾಂಭೋಜರಚಿತಾತ್ಮಭರಾರ್ಪಣಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವೇದಾಧ್ಯಯನಸಂಪನ್ನಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸದಾಚಾರಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿರೋಧಿಕೃಜ್ಜ್ಯೇಷ್ಠಶುದ್ಧದಶಮೀಗುರುವಾಸರೇ ಪ್ರಾತಸ್ತ್ವೀಕೃತ ತುರ್ಯಾಶ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಆಶ್ರಿತವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತ್ರಿದಂಡಪಿಲಸತ್ಪಾಣಯೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಪರಿಷ್ಕೃತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಲಸತ್ಕಾಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶಿಖಾಶೋಭಿತಮಸ್ತಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಕಾಷಾಯಪಿಲಸತ್ಕಾಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತ್ರಿಕಾಲಸ್ನಾನತತ್ಪರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾಕ್ಷಮಾಲಾಗ್ರೈವೇಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತುಲಸೀಮಾಲಿಕಾಂಚಿತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಶ್ರದ್ಧಾಳವೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಾರ್ಚನರತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಜಪಾಸಕ್ತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಾಂಘ್ರಿಸೇವಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಹಯಾಸ್ಯಪದಾಂಭೋಜ ಬಂಭರಾಯಿತಮಾನಸಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಾನಸಾಂಬುಜನಿರ್ಧೂತಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿಷಟ್ಪದಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಷಟ್ಪದತ್ರೈಂಧವಗ್ರೀವಪಂಕಜಾಯಿತಮಾನಸಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮುಮುಕ್ಷುಜನಮಂದಾರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಬೋಧಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಹಸನ್ಮುಖಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ದಯಾಸಿಂಧವೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮೃದುಭಾಷಣಶೋಭಿತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಅವರ್ಜಿತಾಖಿಲಚ್ಛಾತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶಿಷ್ಯಸಾರದುರಂಧರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸೂಪದಿಷ್ಟಮನೂತ್ತಂಸಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸುಗ್ರಾಹಿತಪದೋದಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪರಾಪರಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತತ್ತ್ವತ್ರಯವಿಚಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವ್ಯೂಹಾವತಾರತತ್ತ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿಭವೋದಂತಕೋವಿದಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾತಾಂತರಾತ್ಮಮಹಾತ್ಮ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿದಿತಾರ್ಚಾವತಾರಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿರೋಧಿಜ್ಞಾನನಿಷ್ಣಾತ್ರೆ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವೈಕತತ್ಪರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾತಾರ್ಥಪಂಚಕಜ್ಞಾನಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸಂತ್ಯಕ್ತವಿಷಯಾಂತರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಅಕಾರಾರ್ಥಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಕಾರಾರ್ಥವಿಚಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಉಕಾರಭಾವನಿಷ್ಣಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿಜ್ಞಾತಮೂಲಮಂತ್ರಾರ್ಥಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತದ್ಬೋಧನಕೃತಾದಾರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯದ್ವಯಾನುಸಂಧಾನಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಚರಮಾರ್ಥವಿದ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಆಟಾಟ್ಯಾರಚಿತೋತ್ಸಾಹಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮದಿಗ್ವಿಜಯರತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಇಡುಗೂರುಜನಾನಂದಸಂಧಾಯಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಹಾಮತಯೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯರಚಿತಾತಿಥ್ಯಹೃಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸರ್ವಜನಾದೃತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸಪ್ತಾಹಯಜ್ಞಸಂತುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಉಪದಿಷ್ಟಪರಿವೈಭವಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸರಸೋಕ್ತಿವಿನಿರ್ಧೂತಮೋಹಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ನಿರ್ವ್ಯಾಜಬಾಂಧವಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಬೆಂಗಳೂರುಜನಾನಂದಕಂದಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತತ್ತ್ವೋಪದೇಶಪ್ರಹ್ವಾನ್ನಲೋಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಲೋಕಸರ್ವಜನಾದೃತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಹಯಾಸ್ಯವಜ್ರಡೋಲೋತ್ಸವಾನಂದಿತಜನಾರ್ಣವಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತ್ವತ್ಪಾದಪೂಜಾಸಂಪ್ರೀತಶಿಷ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶಿಷ್ಯಾರ್ತಿಮೋಕ್ಷಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಹಿಂದೂಪುರ ಜನಮನಶ್ಯತಪತ್ರದಿವಾಕರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ವಾದಿತ್ರೇಣೋದಕುಂಭೇನ ಪ್ರತ್ಯುದ್ಗತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಜನಸ್ತುತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಅಲಂಕೃತಗೃಹಾಳಿಂದನೀರಾಜನಸಭಾಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರ್ಮಪರಸದ್ಭಕ್ತಜನಾಪತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಹೋದಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ತದರ್ಚಿತಮಹಾಂಭೋಜಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗಪ್ರದರ್ಶಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸಂಥಾನಿತಕವಿವ್ರಾತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಸುಸಂತರ್ಪಿತಕವಿವ್ರಾತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಅಪಾರಸಂಸಾರಸಿಂಧುಕರ್ಣಧಾರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೃಪಾರ್ಣವಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಭಕ್ತ್ಯುತ್ತರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಆರ್ತಸಂತ್ರಾತೇ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಹರಿಪ್ರಾಪಣಲಗ್ನಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ನಿಶ್ರೇಯಸಮನಿಶ್ರೇಣಿಭೂತನ್ಯಾಸಪ್ರದಾಯಕಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಅಜ್ಞಾನತಿಮಿರಾದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನಾಂಬುಧಿಸುಧಾಕರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪ್ರಪನ್ನೌಘಕರಾಲಂಬಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಜಿತಾಖಿಲಕಲ್ಮಷಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಛಾತ್ರೀಕೃತಮಹಾರಾಜಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜಸುಪೂಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪೂಜಿತಾಶ್ವಶಿರಃಪಾದಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಪಾದಾನತಮಹಾಜನಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಜನಹರಿವಚೋಲ್ಲಾಸಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಉಲ್ಲಾಸಿತಾಖಿಲಮಾನಸಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಾಂತದೇಶಿಕಪಾದಾಂಬುಜಭೃಮರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಾಭಿನವರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವ ದಿವ್ಯಪಾದುಕಾಸೇವಕ
ಶ್ರೀ ಮದಭಿನವವಾಗೀಶ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಹಾದೇಶಿಕಾನಾಂ

ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳೀ

ತಃ

ಹಯಾಸ್ಯಂ ಕುರಂತೇ ನತ್ವಾ ವೇಙ್ಕಟೇಶಕವಿರ್ಮುದಾ |
ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ನಾಮ ನವ್ಯವಾಗೀಶಯೋಗಿನಾಮ್ ||

ತಃ ಯೋಗಿನೇ, ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಯ ಹಯಾಸ್ಯಪದಸೇವಿನೇ |
ತಪೋನಿಷ್ಠಾಯ ಧೀರಾಯ ತುರೀಯಪದಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ||1||

ದಾನ್ತಾಯ ಪರಮಾರ್ಥಾಯ ಕೃತಿನೇ ಗುಣಿನೇ ನಮಃ |
ಯಮಿನೇ ಪಾರಲಕ್ಷ್ಯಾಯ ಪರಮೈಕಾನ್ತಿನೇ ಯತೇ ||2||

ಬೋದಕಾಯಾರ್ಥಿಲಕ್ಷ್ಯಾಯ ಸಾಂಖ್ಯಾಯಾ ಮಿತತೇಜಸೇ |
ಸತೇ ಸ್ಥಿರಾಯ ಸಿದ್ಧಾಯ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠಾಯ ಭೂಯಸೇ ||3||

ತ್ರಯ್ಯನ್ತಾರ್ಥಾಯ ನಾಥಾಯ ತಾರಕಾಯ ಮಹಾತ್ಮನೇ |
ಶ್ರೀಮತೇ ಮುನಯೇಽಗಾಧಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಸಿನ್ಧವೇ ||4||

ವೈರಾಗ್ಯನಿಧಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರೇ ವಿವೇಕ-ಸ್ವ-ಪ್ರಕಾಶಿನೇ |
ಹಂಸಾಯ ಪರಮಹಂಸಾಯ ತತ್ತ್ವವೇತ್ರೇ ದಯಾಲವೇ ||5||

ದೇಶಿಕಾಯಾ ತ್ಮಲೋಕಾಯ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಾಯ ದಂಡಿನೇ |
ಅಧ್ಯಾತ್ಮದೀಕ್ಷಿತಾಯಾಸ್ಮೈ ಪುರುಷಾಯ ಪರಾತ್ಮನೇ ||6||

ಮಂಗಲಾಯ ಸ್ವಸಾಧ್ಯಾಯ ಸಾಧನಾಯ ಪ್ರಕಾರಿಣೇ |
ಸತ್ತ್ವಾಯ ಧೀಮತೇ ಭೋಕ್ತ್ರೇ ಗುರುಭಾವಾನುರಾಗಿಣೇ ||7||

ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಪದನಿಷ್ಠಾಯ ಪಂಚಕಾಲಪ್ರಕಾಶಿನೇ |
ಸವನತ್ರಯನಿಷ್ಠಾಯ ಶಿಷ್ಯಚಿತ್ತಾಪಹಾರಿಣೇ ||8||

ತೀಕ್ಷ್ಣಾಯ ಮೃದವೇ ಧಾತ್ರೇ ವಿಧಾತ್ರೇ ದೀರ್ಘಬಂಧವೇ |
ಅನಘಾಯ ಸ್ಮಿತಾಸ್ಯಾಯ ಸ್ವ-ಪರ-ನ್ಯೂನ-ದರ್ಶಿನೇ ||9||

ಶ್ರೀ ದಂಡಾಯ ನೃಸಿಂಹಾಯ ರಾಜ್ಞೇ ರಾಜಸ್ತುಂದಡಿನೇ |
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರ್ಯಾಥತತ್ತ್ವಾಯ ವೇದಮಾರ್ಗವಿಧಾಯಿನೇ ||10||

ಅರ್ಥಪಂಚಕಲಕ್ಷ್ಯಾಯ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮರೂಪಿಣೇ |
ಹಯಾಸ್ಯಾರ್ಚಾವಿಧಾನಾಯ ತ್ರಿದಂಡ ಸ್ವಪ್ರಮಾಯುಜೇ ||11||
-ಪ್ರಮಾಭುಜೇ ||

ಊರ್ಧ್ವಮೂಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಯ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಾನುಶಾಸಿನೇ |
ನವ್ಯರಂಗೇಂದ್ರ ಶಿಷ್ಯಾಯ ನವ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಣಭೀಕ್ಷವೇ ||12||

ಪರಕಾಲಪದೇಶಾಯ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಿಣೇ |
ತ್ರಿಕಾಲ ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞಾಯ ಜ್ಞಾನಾಧ್ವರ್ಯವಭಾಸಿನೇ ||13||

ಸ್ವಾಪಹರ್ತ್ಯಪಕಾರಾಯ ಸ್ವಾಪಕರ್ತ್ರನುರಾಗಿಣೇ |
ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವಾಯ ಸ್ವತಂತ್ರಾಯ ಸತ್ಯಸಂಧವ್ರತಾತ್ಮನೇ ||14||

ಪಾದುಕಾರ್ಚನದೀಕ್ಷಾಢ್ಯರಾಜಸದ್ಮಪ್ರಭಾಸ್ವತೇ |
ರಾಜಸ್ವಪದ್ಮ ಮಿತ್ರಾಯ ಭಾರತಾಯಾರ್ಷಭಾಗಿನೇ ||15||

ನಿರ್ವಿಶೇಷವಿಶೇಷಾರ್ಥತತ್ತ್ವಭೂಮ್ನ್ಯನುಷಜ್ಗಿಣೇ |
ಭಕ್ತಿಪ್ರಪತ್ತಿತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರಮಾನುಷ್ಠಾನಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ||16||

ಸ್ವಚ್ಛಂದವೃತ್ತನಿಷ್ಠಾಯ ಸ್ವಾರ್ಥಚ್ಛಂದಪ್ರವರ್ತಿನೇ |
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾನ್ವಯಾರ್ಕಾಯ ಚೇತನಾಯ ವಿಪಶ್ಚಿತೇ ||17||

ರಂಗವೇಙ್ಕೀರ ಸತ್ತ್ವಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸವಿಹಾರಿಣೇ |
ಶ್ರೀನಿವಾಸಾತ್ತದೀಕ್ಷಾಯ ಶಠಕೋಪಾಪ್ತಮಂತ್ರಿಣೇ ||18||

ಕೃಷ್ಣಮಾರ್ಯಕೃಪಾಪ್ರಾಪ್ತಮಂತ್ರದೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಮಾವತೇ |
ದ್ರಾವಿಡಾಮ್ನಾಯ ಸೂಕ್ತ್ಯರ್ಥಮಾಧುರ್ಯಾಸ್ವಾದಕಾರಿಣೇ ||19||

ಯೂವೋದ್ಭವವಸನ್ತಾಢ್ಯಮಧು-ಲೋಕವಿರಾಡ್ಯುಜೇ |
ಪೂಷಾನುಭೂ ಅಲಕ್ಷ್ಮಾರ್ಘ್ಯಮಹರ್ಷಿ ಪದಭೊಗಿನೇ ||20||

ಚಿದಚಿತ್ಪರತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ವ್ರತಷಟ್ಪದ ಚಾರಿಣೇ |
ಭವಚ್ಛಿದೇ, ಸ್ವಬಂಧಾಯ ಬಂಧತ್ರಯವಿವೇಕಿನೇ ||21||

ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷೈಕಸಂಕಲ್ಪಾಯ ಸ್ವಚಕ್ಷುಷೇ |
ವೇದವೇದಾಂತ ದೀಪಾಯ ಜ್ಞಾನಚೂಡಾಸ್ವಬೋಧಿನೇ ||22||

ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಭಾವಬೋಧಾರ್ಥ ಪ್ರಭಾಮಂಡಲಲಾಸಿನೇ |
ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರಾರ್ಥಗ್ರಹಣೋಜ್ಜ್ವಲಂಕಾಂತಯೇ ||23||

ವಾಗೀಶಪದಲಕ್ಷ್ಯಾಯ ನವ್ಯವಾಗಿಶಯೋಗಿನೇ |
ಶ್ರೀಹಯಾಸ್ಯ ಪದದ್ವಂದ್ವ ವೃತ್ತಗೋತ್ರನಿವಸಿನೇ ||24||

ತಃ

ವ್ಯತನೋದ್ವೇಙ್ಕಟೋ ನಾಥ ಇತ್ಥಮಷ್ಟೋತ್ತರಂಶತಂ |
ವಾಗೀಶನವ್ಯವಾಗೀಶ ಕೃಪಾಮುದ್ರಾತ್ಮ ಲಕ್ಷಣಃ ||

ಇತ್ಥಮಾಚಾರ್ಯಸೇವಕಃ
ವೇದರತ್ನಂ, ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯಃ
ಎ.ಎಸ್. ವೆಂಕಟನಾಥನ್, ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು,
ಪರಕಾಲಮಠ, ಮೈಸೂರು - 570 027

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

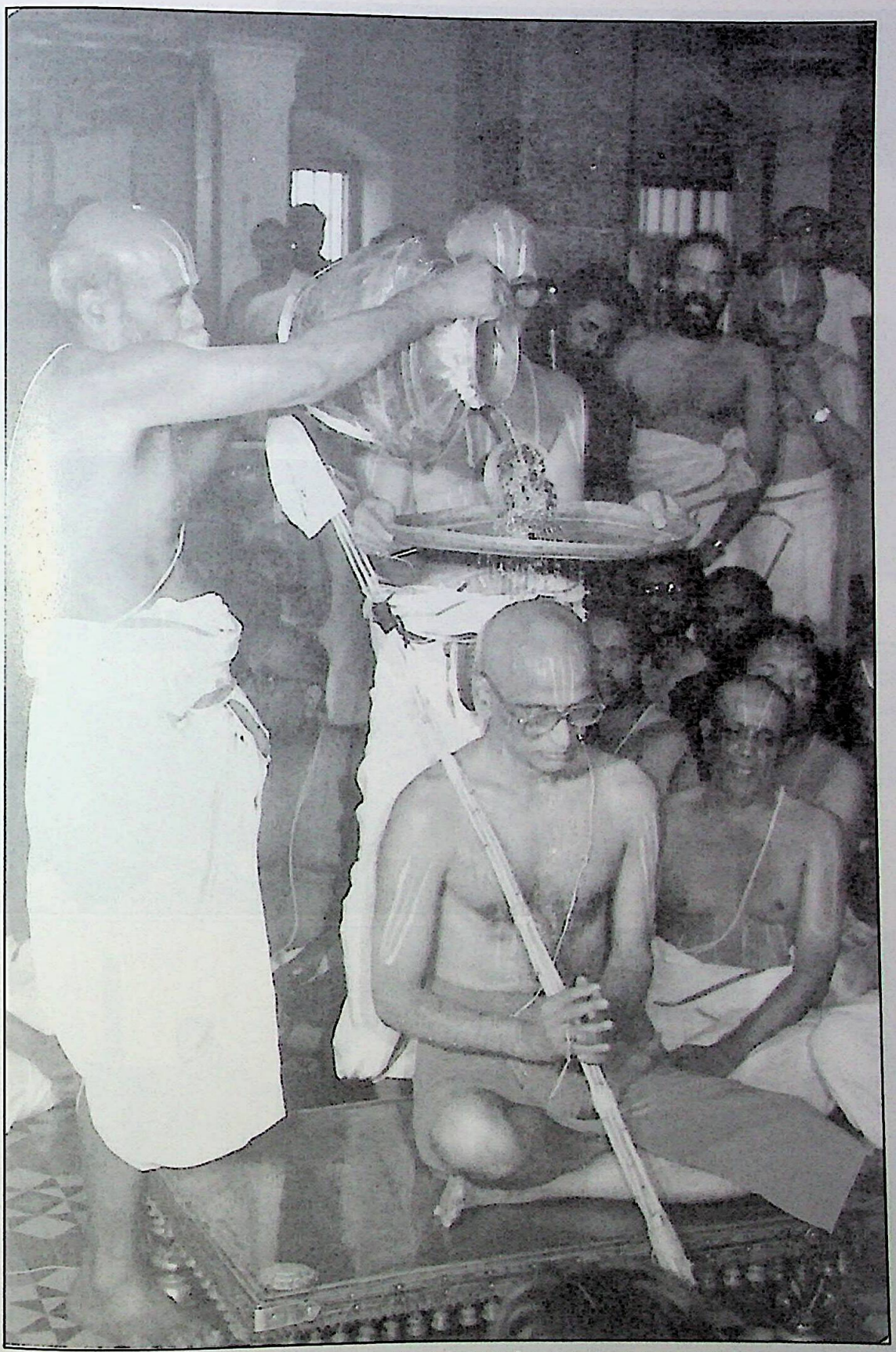

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಧಾರಾಭಿಷೇಕ

Sahasradharabhishekam during Prakrutam Swamy's ashrama sweekaram

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

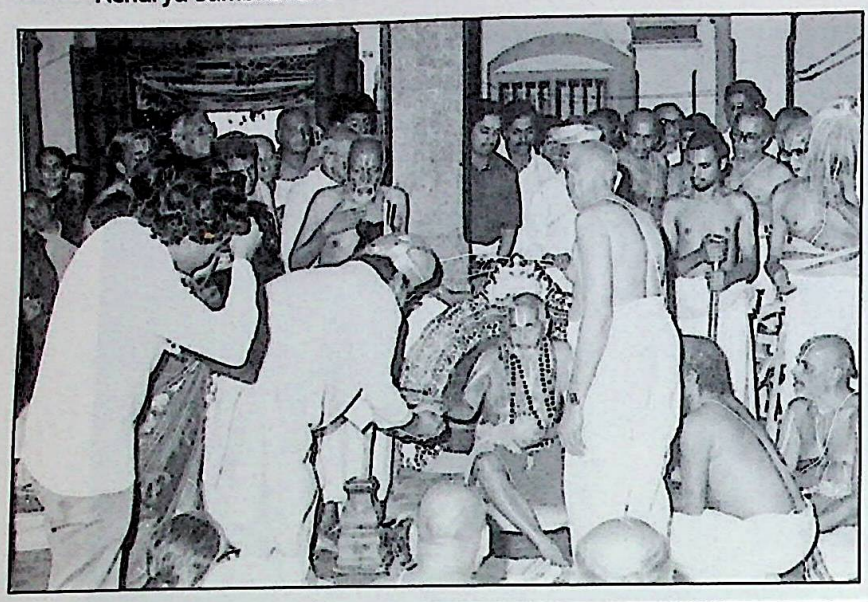

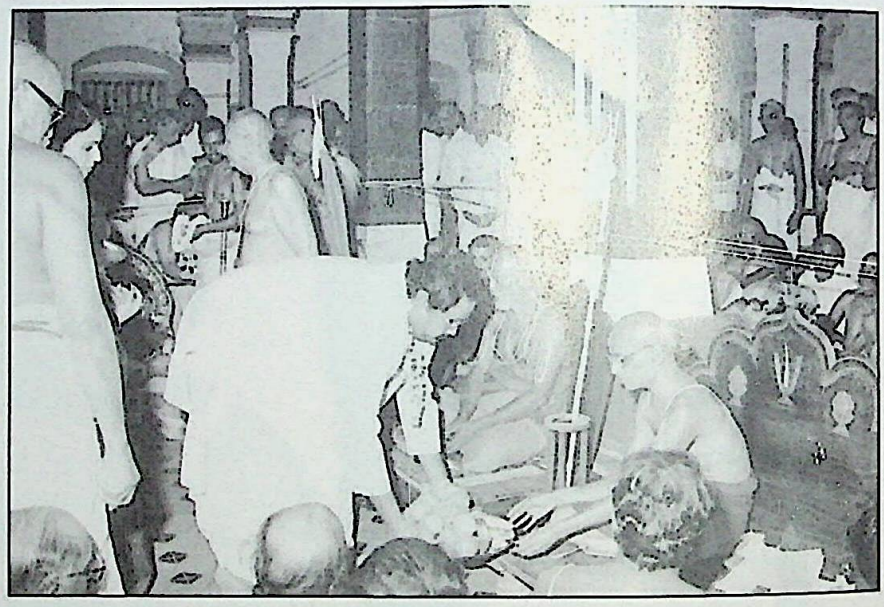

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ವಾಗೀಶಸ್ವಾಮಿಗಳ
ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ದೃಶ್ಯಗಳು

Scenes from Pattabhishekam of Prakrutam Swamy

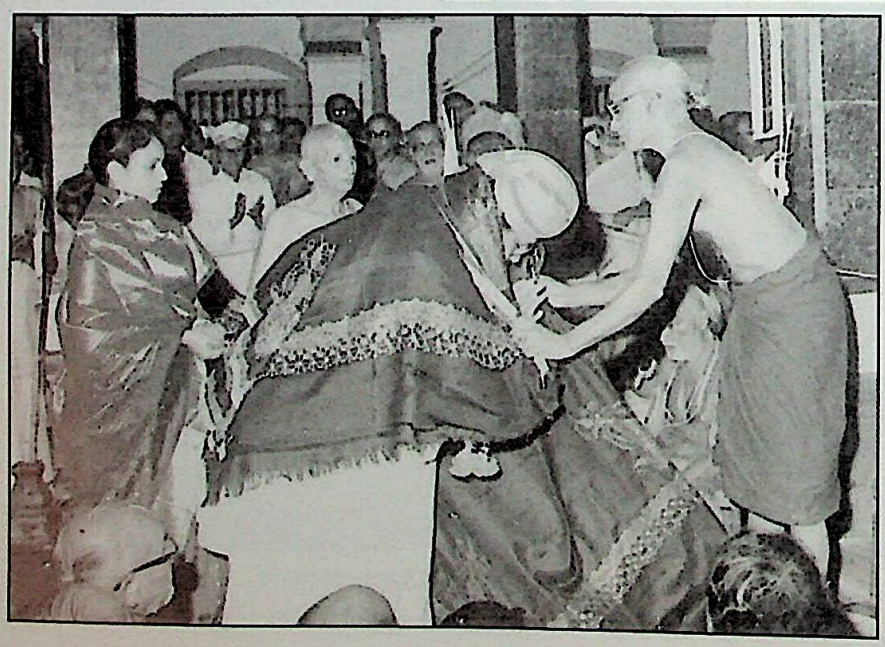

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

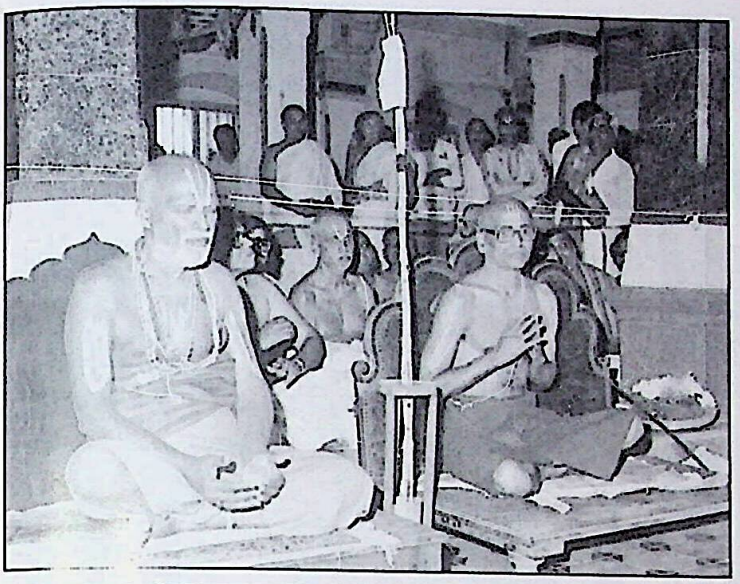

Scenes from Pattabhishekam of Prakrutam Swamy
ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಅಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

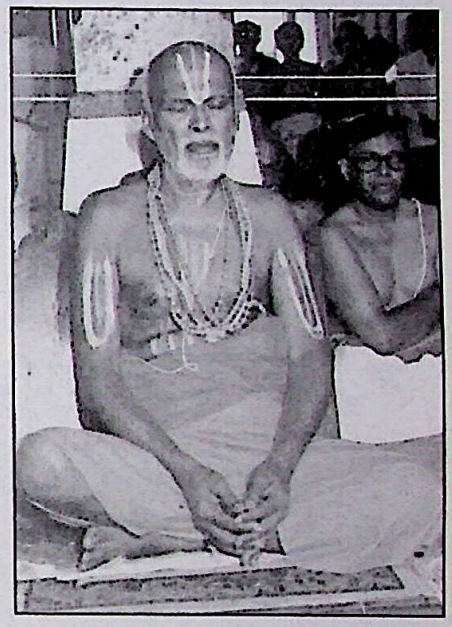

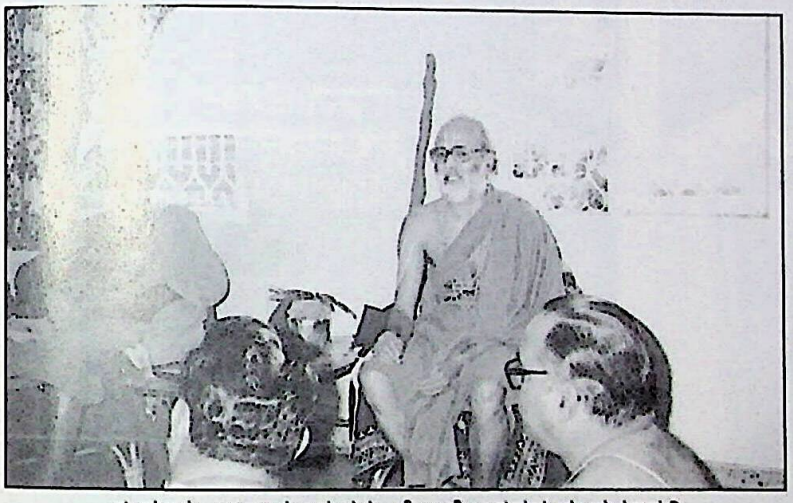

ಈರ್ವರು ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ಡೋಲೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ವಾಗೀಶ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ

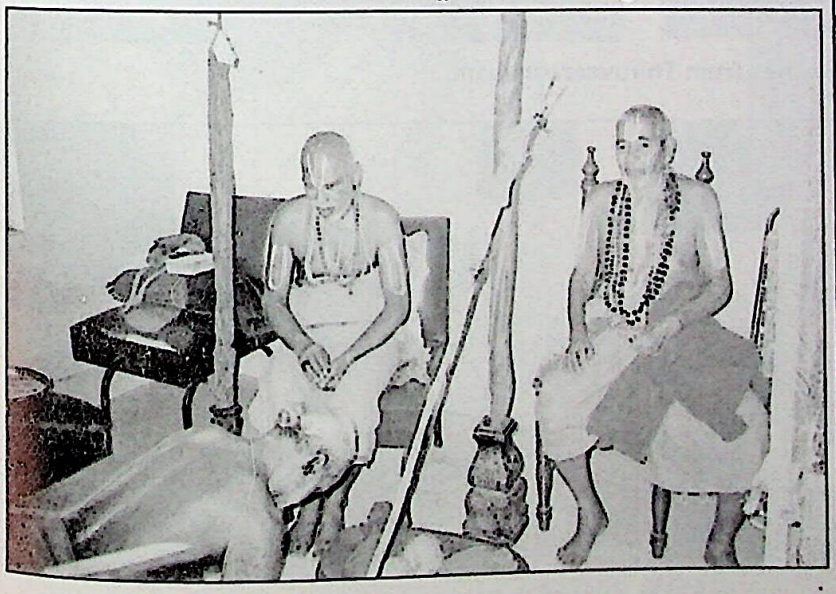

ಮೂವರು ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರ ಪವಿತ್ರ ಸಂಗಮ

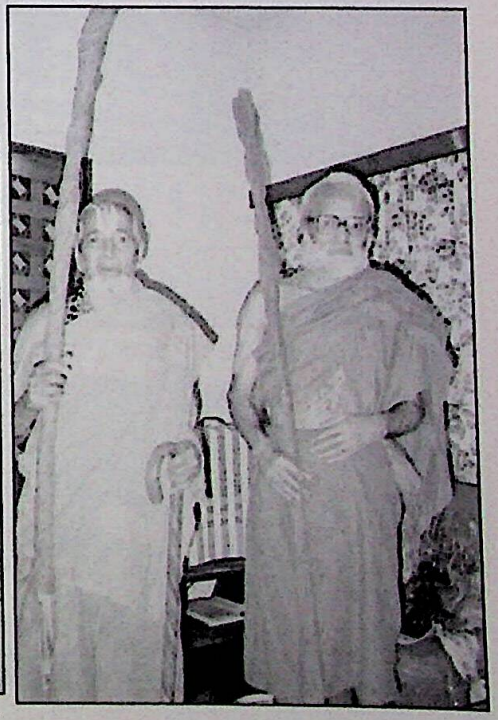

ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯ ಸ್ವಾಮಿವರ್ಯರುಗಳು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

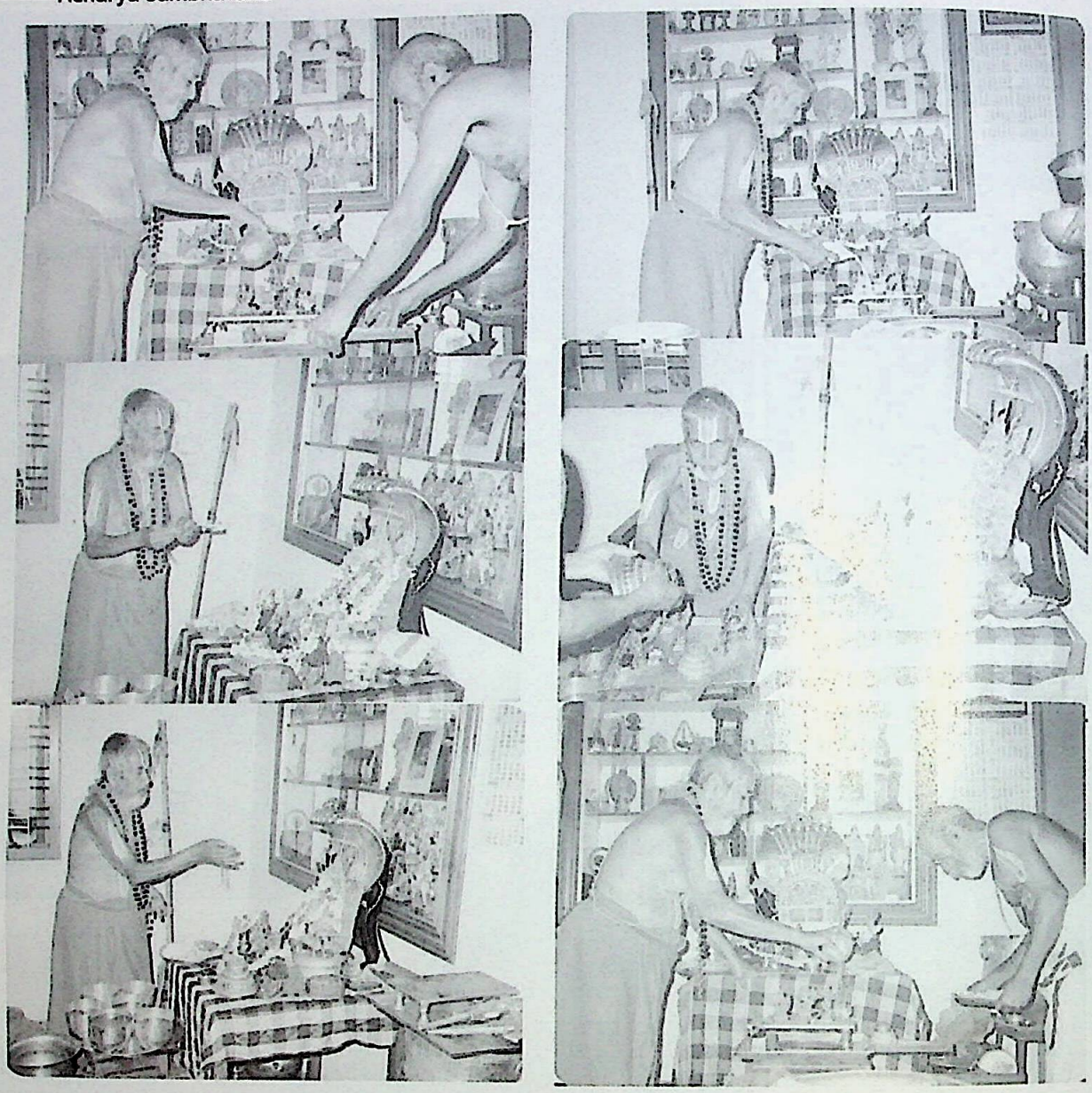

Scenes from Thiruvaaradhanam

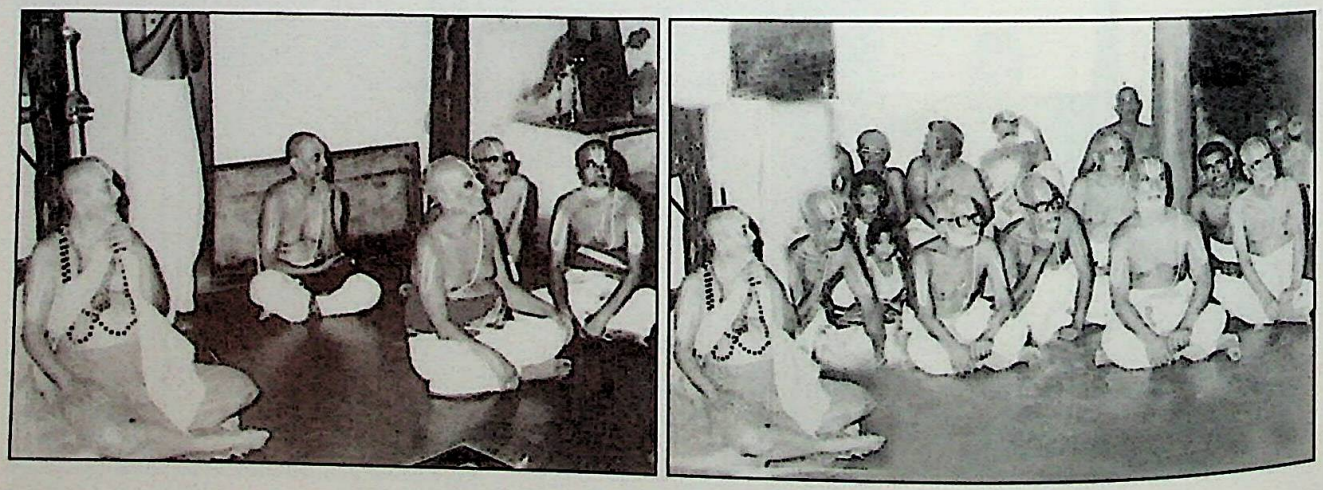

Swamy at Navalpakkam Sri Annayarya Mahadeshika Sri Bhashya Vidwat Sadas

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

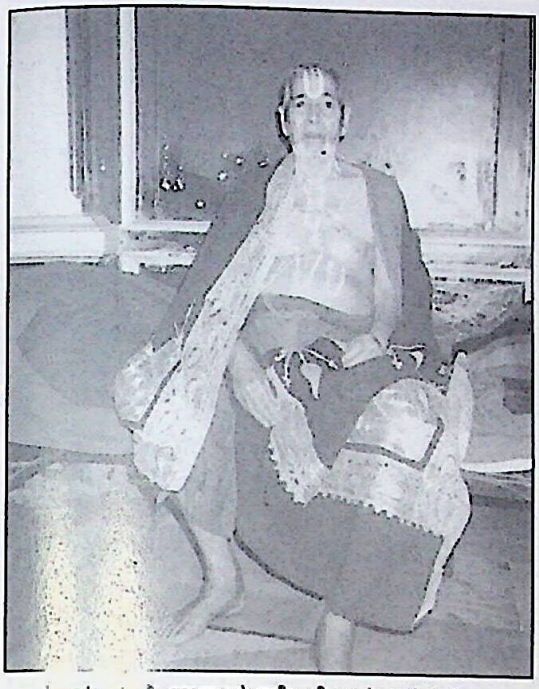

ಆಚಾರ್ಯರೇ ಸ್ತೋತ್ರಪಾಠವನ್ನು
ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅದ್ಭುತ ದೃಶ್ಯ
Swamy Teaching Stothrapatam

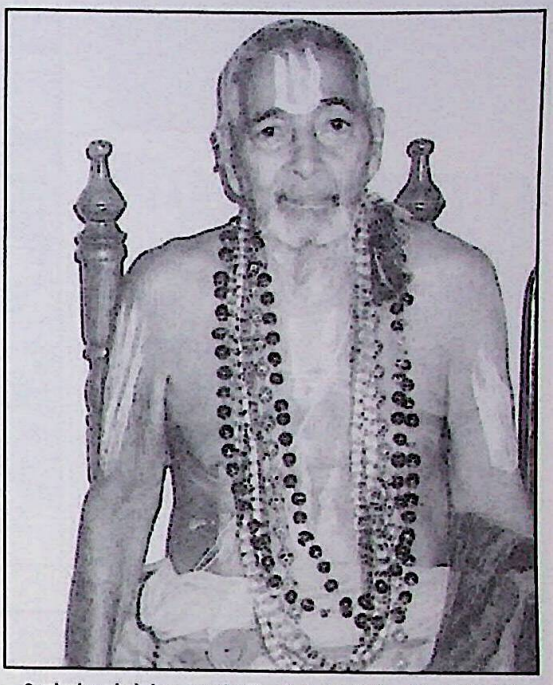

ಶಿಷ್ಯವೃಂದವನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರು

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ ಚರಣ ಪಾದುಕೆಗಳು
Swamy's Padukas

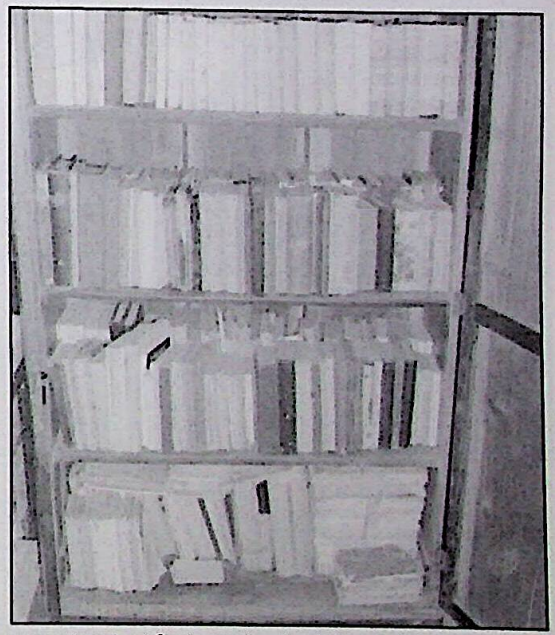

ಆಚಾರ್ಯರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಘು ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ
Swamy's Personal Library

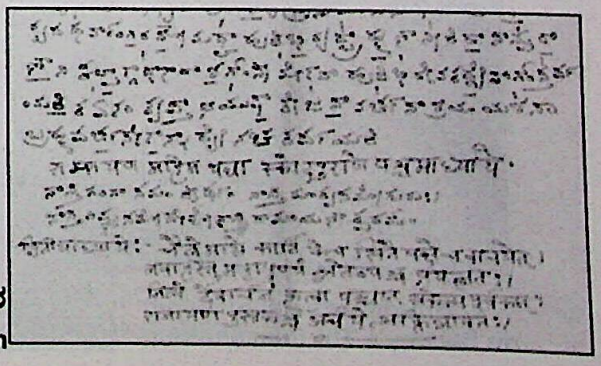

ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ
Swamy's Hasthaksharam

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

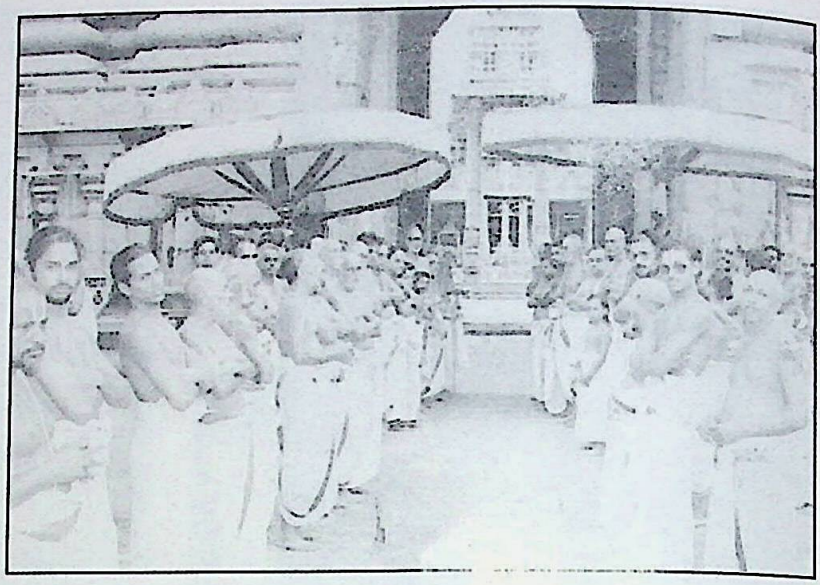

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ
ಪರಮಪದದ ನಂತರ
ಕಾಂಚೀಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಯಲ್ ಗೋಷ್ಠಿ
Swamy's Iyal Goshti at Kanchipuram

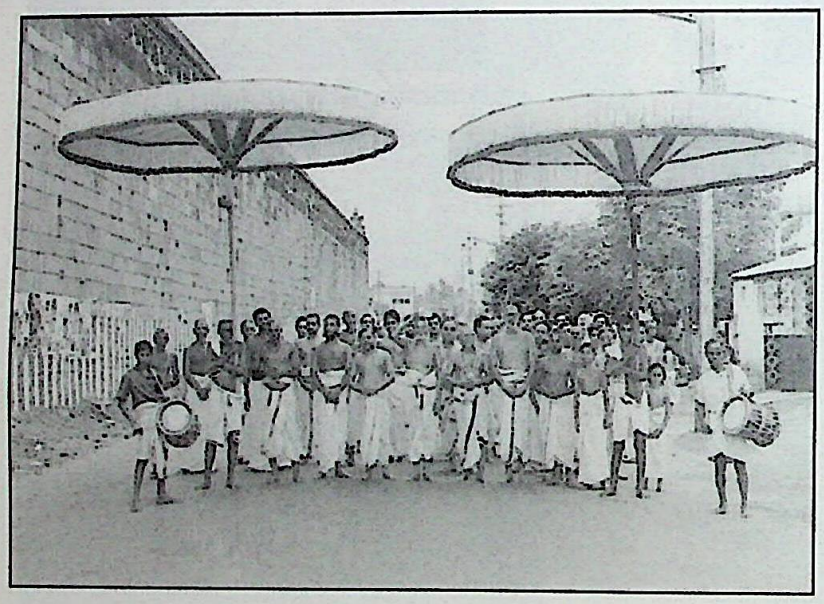

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ರಾಮಾನುಜರ
ಪರಮಪದದ ನಂತರ
ಕಾಂಚೀಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶ್ರೀಚೂರ್ಣ ಪರಿಪಾಲನೆ
Srichurna paripalanam of Swamy at Kanchipuram

ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಶ್ರೀಮದಭಿನವ
ರಾಮಾನುಜರ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ
ಅರುಳಪ್ಪಾಡು ಸಮರ್ಪಣೆ
Brindavana Aaradhanam on Swamy's Thirunakshatram

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು
ಬೃಂದಾವನ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಆರಾಧನೆಯ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

ಅಭಿನವ ರಾಮಾನುಜ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬೃಂದಾವನ
ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಆಚಾರ್ಯರು
ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು

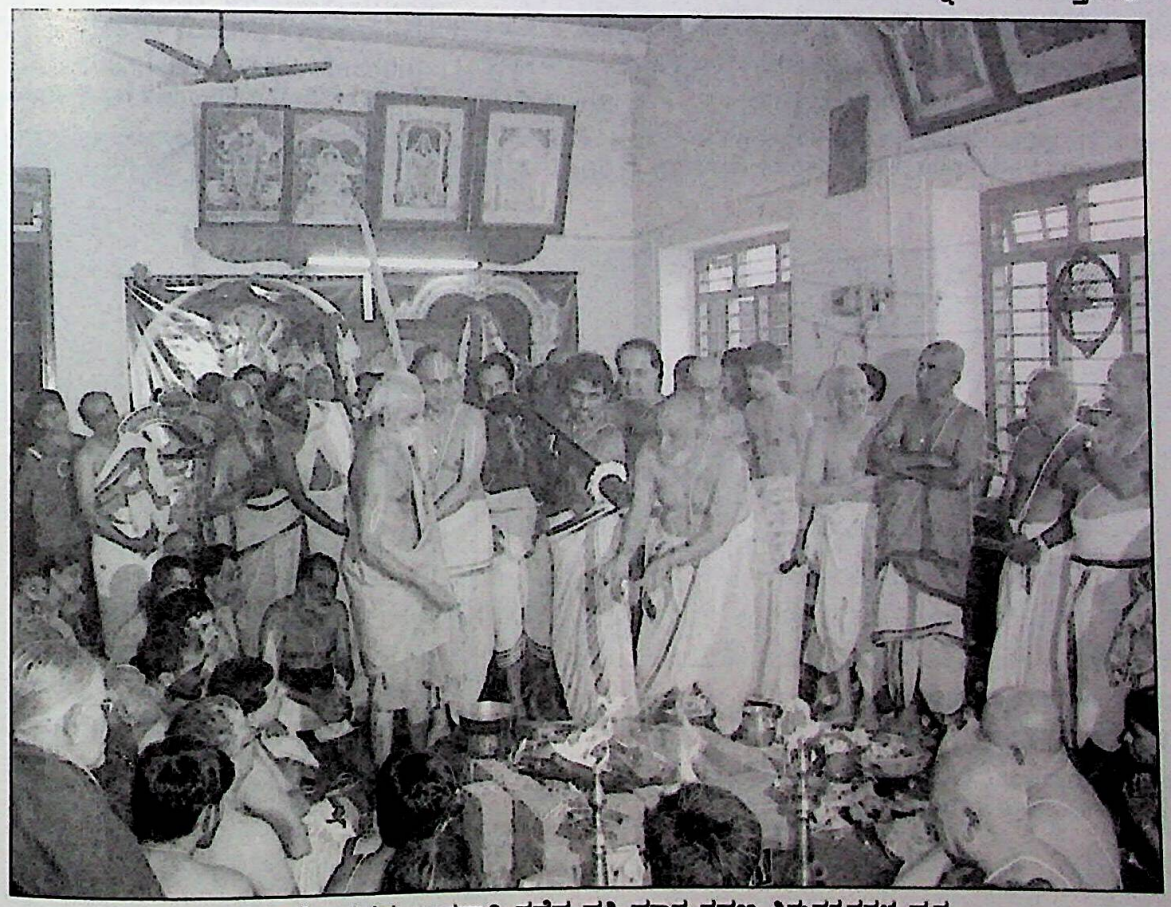

ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಪ್ರತಿ ಮಾಸ ಶ್ರವಣ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರಗಳ ದೃಶ್ಯ
Celebrations of maasa sharavana thirunakshatrams

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

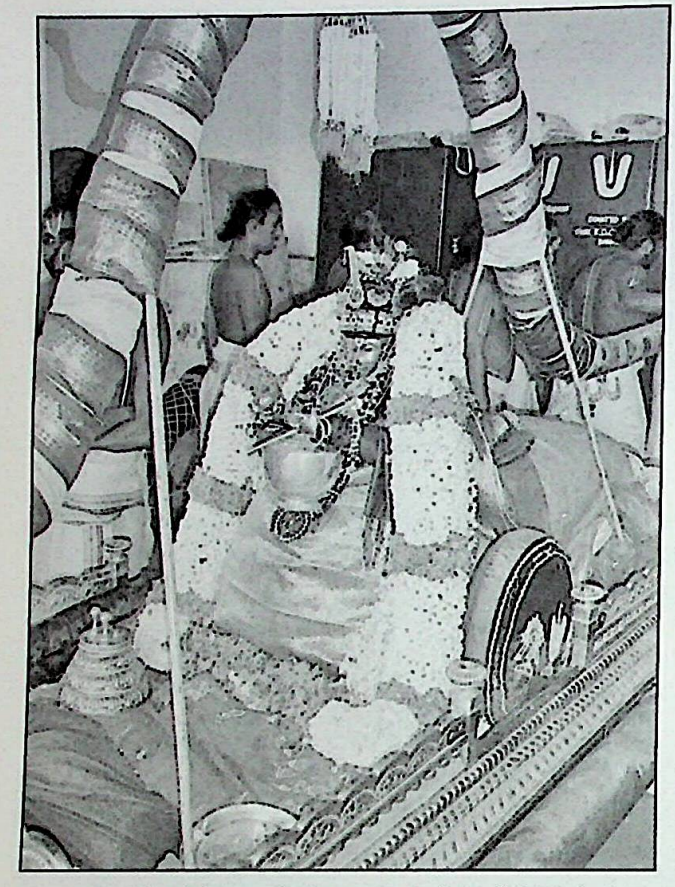

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಸ್ವರ್ಣ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ
ತೂಪ್ಪುಲ್ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು

Thuppul Vedantha Deshika on the Golden Palanquin presented by Swamy

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ರಥದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ
ತೂಪ್ಪುಲ್ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು

Thuppul Vedantha Deshika on the Chariot (Ther) presented by Swamy

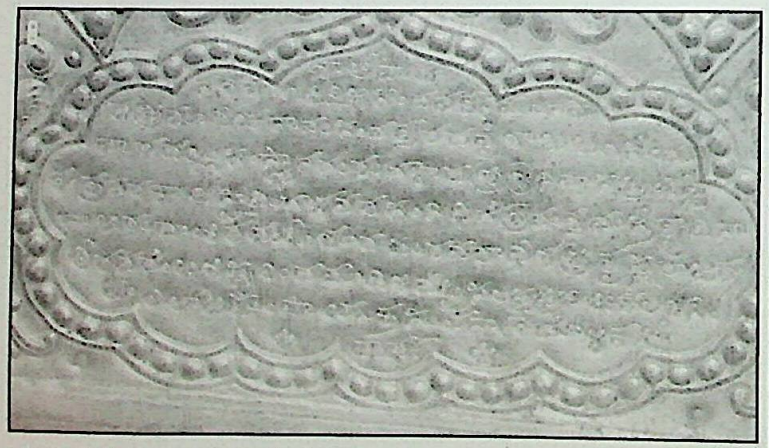

ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾದಂತಹ
ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠದ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನ

Archaic inscriptions of Sri Parakala Matam seen in the Golden Palanquin

ಶಿಷ್ಯರೊಬ್ಬರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚಿತ್ರ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஶ்ரீ

ஶ்ரீ லக்ஷ்மி ஹயக்ரீவபரப்ரம்ஹணே நம:

ஶ்ரீமதே நிகமாந்த மஹாதேசிகாய நம:

ஶ்ரீமதபிநவரங்கநாத ப்ரம்மதந்த்ரஸ்வதந்த்ர பரகாலமஹாதேசிகாய நம:

ஶ்ரீமதபிநவராமாநுஜ ப்ரம்மதந்த்ரஸ்வதந்த்ர பரகாலமஹாதேசிகாய நம:

ஶ்ரீமத் பகவத்கீதா அவதாரவைபவம்

ஶ்ரீ உ.வே. வித்வான் திருக்கண்ணமங்கை

ஶ்ரீநிவாசராகவாசார்யார்,

ஆராதகர் ஶ்ரீலக்ஷ்மி ஹயக்ரீவர் ஸந்நிதி, மைசூர்.

अस्थान स्नेह कारुण्य धर्माधर्मभयाकुलम्।

पार्थं प्रपन्नमुद्दिश्य शास्त्रावतरणं कृतम्॥

- गीतार्थ संग्रह प्रथमश्लोक:

தத்வங்களை அறிவதற்கு ப்ரமாணங்கள் தேவை. அந்த ப்ரமாணமும் சிற்றறிவுள்ள மனிதர்களால் ஏற்பட்டிருந்தால் ப்ரயோஜனமில்லை. சரி, சிறந்த ப்ரமாணம் உண்டா? என்றால், உண்டு என்றனர் பெரியோர்கள். அதுதான் வேதம் என்ற ப்ராமாணம், அது மனிதனால் செய்யப்பட்டதில்லை, பகவான் என்றெருவன் எல்லாவற்றிற்கும் மேலாக ஆரம்பமில்லாமல் இருக்கிறான், அதுபோலத்தான் ஆரம்பம் இல்லாத அந்த பகவானைச் சொல்லும் வேதமும் இருக்கிறது, வேதப்பொருளை அறிந்துகொண்டால், தத்வங்களை தெளிவாகப் புரிந்துகொள்ளலாம் – என்பர் பெரியோர்.

ஆனால் வேதம் புரியாத சொற்கள் கொண்ட ஒரு கடினமான சாஸ்திரம். அதற்கென்றே அமைந்த வ்யாகரணம், நிருத்தம், சந்தஸ் என்ற பல சாஸ்திரத்தை நன்கு தெரிந்து, வேதங்களின் பொருளை தெரிந்துகொள்ளவேண்டும். வேதங்களில் முன்பாகம், பின்பாகம் என்று இரு பிரிவுகள் உண்டு. பூர்வபாகம் இந்திரன் முதலான தேவதைகளைப் பற்றியும், அவர்களை ஆராதிக்கும் யாகம் யக்ஞம் முதலியவைகளைப் பற்றியும், உத்திரபாகம் என்னும் உபநிஷத்பாகம் உலகம் ஏற்படக் காரணமான பகவானைப் பற்றியும், அவனை அடைவதற்கான உபாயங்களைப் பற்றியும் சொல்கிறது. 'அனந்தாவை வேதா:' என்றபடி வேதமானது முடிவில்லாத சாஸ்திரம். பூர்வபாகமான கர்மகாண்டம் அல்பமான பலன்களைக் கொடுக்கும் ஸ்வர்க்கம் முதலியவற்றைப் பற்றிச் சொல்வதால், நிலையான சுகத்தைப் பெற ஆசைப்படுபவனுக்கு அது தேவையில்லை என்று பெரியோர்கள் அதைவிட்டு உத்திரபாகமான உபநிஷத்துக்கள் கொண்ட பகுதியை படித்தனர்.

ஆனால், அந்த உபநிஷத்பாகமும் உண்மையைப் புரியும்படிச் சொல்லவில்லை. ஒரு இடத்தில் ஒரே வஸ்து இருப்பதாகவும், மற்றெரு இடத்தில் மூன்று வஸ்துக்கள் இருப்பதாகவும், பிரிதொரு இடத்தில் மூன்று வஸ்துக்கள் ஒரு வஸ்துவில் இணைந்து அடங்கி இருப்பதாகவும் கூறி மனதைக் குழப்புகிறது. வேதங்களைக் கொண்டு தத்வங்களை புரிந்துகொள்ள முயற்றவர்களை கலங்கவைத்து, கற்பனையான அர்த்தங்களை சொல்ல வைக்கிறது. ஆகையால் மூலப்பிரமாணமான வேதங்களை நன்றாகத்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

தெரிந்தவர்கள் விளங்கினால்தான் புரியுமேஒழிய, நாமாக புரிந்துகொள்ள முயன்றால், குழம்பத்தான் வேண்டும்.

பகவான்தான் எல்லாம் தெரிந்தவன். தத்வங்களை இயக்கிவைப்பவனும், அதன் காரிய காரணங்களை அறிந்தவனும் அவனே, அவன்தான் வேதங்களின் பொருளை விளக்கிச்சொல்ல முடியும். வேதங்களை அறிந்து தத்வங்களை புரிந்துகொண்டு, உலகம் உஜ்ஜீவிப்பதற்காக, பகவானே வேதங்களின் உட்பொருளை விளக்கிச் சொல்லவேண்டியதாயிற்று. அந்தக் காரியத்தை கிருஷ்ணாவதாரத்தில் பகவான் செய்தான். உபநிஷத்து முழுவதும், ஆங்காங்கே மறைந்து நமக்குப் புரியாமல் நிற்கும் அர்த்தங்களை எல்லாம் ஒரு கோர்வையாக்கி, நாமெல்லாம் அறிவதற்கு வழியாக, அர்ஜுனனை முகாந்தரமாகக் கொண்டு கீதை என்ற சாஸ்த்திரத்தை அவதரிப்பித்தான்.

பகவானாலே சொல்லப்பட்டதாகையாலே பகவத்கீதை என்று பெயர்பெற்றது. உலகமெல்லாம் இன்பத்துடன் வாழவேண்டுமென்ற கருணையுடன் அவர் சொன்னபடியால், அது நமக்கு முழுக்க முழுக்க ப்ரமாண சாஸ்த்திரமாகிறது. எல்லாவற்றுக்கும் ஈச்வரனான பகவான் அருளிய சாஸ்த்திரமாகையால், எந்நாட்டவரும் விரும்பி ஏற்கும் பெருமையுடன் விளங்குகிறது. ஆயிரம் தாய் தகப்பனைவிட நமக்கு ஹிதம் செய்வதாக பெரியோர்கள் சொல்வார்கள். அப்படி பரம ஹிதங்களை பகவான் மிகுந்த கருணையுடன் அருளிச்செய்தான். வேதங்களின் அர்த்தங்களை அறிவது கஷ்டம் என்பதற்காக, புராணம், இதிஹாசங்களைக் கொண்டு, அவைகளின் பொருளை புரிந்துகொள்ள வேண்டுமென்று மஹரிஷிகள் சொன்னார்கள். புராணங்களை விட இதிஹாசம் உயர்ந்ததென்றும் நிர்ணயித்திருக்கிறார்கள். இராமாயணத்தையும், மஹாபாரதத்தையும் இதிஹாசமென்று சொல்வார்கள். ராமாயணம் பகவானுடைய அவதாரக் கதையை ப்ரதானமாகச் சொல்லிற்று. மஹாபாரதமோ பகவானுடைய கதையையும் இடையில் சொல்வதோடு, எத்தனையோ தர்மங்களையும், வாழ்க்கை முறைகளையும், விஸ்தாரமாகச் சொல்லி, அத்யாத்ம சாஸ்த்திரமான பகவான் சொன்ன கீதையையும் தன்னில் அடக்கிக்கொண்டு இருப்பதால் மிகவும் உயர்ந்ததாகிறது. அதை ஐந்தாம் வேதம் என்று சொல்கிறார்கள். எல்லா உபநிஷத்தும் பசுக்களென்றும், அந்தப் பசுக்களிடமிருந்து அமிர்தம் போன்ற பாலைக் கறந்து தருகிறான் கோபாலனான பகவான் என்றும், பசு பால் சுரப்பு விடுவதற்கு, கன்று ஊட்டினால்தான் முடியும் என்பதால், கன்றுபோல் அர்ஜுனன் என்றும், கன்று வாய்வைத்து ஊட்டியவுடன் இடையன் கரக்க கரக்க மேலும் பால்சுரக்கும் பசு போல் அர்ஜுனன் கேட்டான் என்ற காரணத்தைக் கொண்டு, உபநிஷத்துக்களும் தங்களின் ஸாரமானபொருளை பகவான் மூலமாக கீதை என்ற பெயரில் வழங்கியிருக்கிறது என்றும் பெரியோர்கள் சொல்கிறார்கள்.

உலக ஸ்ருஷ்டியைப் பற்றியும், ஜீவராசிகளைப் பற்றியும், தத்துவங்களைப் பற்றியும் வேதம் உபநிஷத்துக்களைக் கொண்டுதான் தெரிந்துகொள்ள முடியும் என்று சொல்லப்பட்டது. அவைகளின் பொருளை புரிந்துகொள்வது சிரமம் என்பதற்காக, கீதையின் மூலம் பகவான் விளக்கினார் என்று ஆசார்யர்கள் சொன்னார்கள். பொதுவாக கீதையின் உபதேசம் மாத்திரம் எல்லோருக்கும் புரிகிறமாதிரி இருக்கிறது. ஆனால் அடிப்படைத் தத்வங்கள் மாத்திரம் குழப்பமாகவே இருக்கிறது. உயிரினங்கள் என்று சொன்னோம், ஆனால் உயிர் என்பது என்ன என்று யாரும் சொல்லமுடியவில்லை. உயிர்கள் உடம்பில் எப்படி வேலை செய்கின்றன, எவ்வளவு நாள் உடம்போடு உயிர் இருக்கும், உடம்பை விட்டு தனியான இருப்பு உயிர்க்குக் கிடையாதா? என்ற கேள்விக்கொல்லாம், யாரும் விடைசொல்ல முடியவில்லை. ஏன் முடியவில்லை. உண்மையான அர்த்தங்கள் பகவானின் பூர்ணமான அருள் உள்ளவனுக்குத்தான் விளங்கும், மற்றவர்களுக்குச் சில அம்சங்கள்தான் புரியுமே தவிர முழுவதும் புரியாது. ஸ்ரீராமாநுஜர், அவரைப் பின்பற்றிய ஆசார்யர்கள், பகவானுடைய பூர்ண அருளுக்குப் பாத்ரமானவர்கள். அவர்களுடைய

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

உள்ளத்தில், பகவான் கருணையால் உண்மையான வெளிச்சத்தை உண்டுபண்ணி, தத்துவங்களை சந்தேகக் குழப்பமறப் புரியவைத்தான். அவர்கள் நமக்குத் தங்களின் பாஷ்யங்களின் மூலம் அந்த விஷயங்களைத் தெளிவாக்கினார்கள். உபநிஷத்துக்கள், ப்ரும்ஹசாஸ்த்திரம் முதலியவை தத்வங்களை மற்றும் வெளிப்படுத்துகின்றன. பகவத்கீதை தத்வங்களை வெளிப்படுத்துவதோடு க்ரியா சாஸ்திரமாகவும் (செய்முறை) அமைந்திருக்கிறது. உலகம் எப்படி வந்தது? – பகவான் படைத்தார். உயிர்கள் என்பது எவை? – அவைகள் ஜீவாத்மா என்று சொல்லப்படுபவை. ஜீவாத்மாக்கள் எண்ணற்றவை. அவைகளுக்கு அனாதியாக கர்மங்கள் உண்டு. அந்தந்த கர்மங்களின் அனுபவத்துக்கென்று, அந்த ஆத்மாக்களுக்கு உடம்பைக் கொடுத்து, அவைகள் வாழ்வதற்காக உலகைப்படைக்கிறான். ஆத்மாக்கள் பல உடம்புகள் மூலம் கர்மாக்களை அனுபவிக்கின்றன. கர்மம் உடம்பினால் எவ்வளவு சுகத்தை அனுபவிக்க முடியுமோ, அவ்வளவு சுகம்தான் அடையமுடியும். கர்மம் நீங்கி உடம்பும் போனால் எல்லையில்லாத சுகத்தை அனுபவிக்கமுடியும்.

மூலத்தின்படி திருக்கண்ணமங்கை ஸ்ரீநிவாசராகவாச்சார்யார்,

ஆராதகர் ஸ்ரீலக்ஷ்மி ஹயக்ரீவர் ஸந்நிதி, மைசூர்.

(ஸ்ரீலக்ஷ்மிஹயக்ரீவ திவ்யமணி பாதுகாஸேவக ஸ்ரீமதபினவராமாநுஜ ப்ரம்மதந்த்ர பராகால மஹாதேசிகனின் பரிபூர்ண கடாக்ஷபாத்ர பாக்யம் பெற்ற தாஸன்.)

மானேய்நோக்கி மடவாளை மாற்பிற்கொண்டாய் ! மாதவா!
கூனேசிதைய உண்டைவில் நிறத்தில் தெறித்தாய் ! கோவிந்தா !
வானார்சோதி மணிவண்ணா ! மதுசூதா ! நீ யருளாயுன்
தேனே மலரும் திருப்பாதம் சேருமாறு வினையேனே. – திருவாய்மொழி 1–5–5.

இந்தப்பசுரம் நம் பரகாலமடத்தில் எழுந்தருளியிருக்கும் ப்ராசீன அர்ச்சா விக்ரஹ மூர்த்திகளான ஸ்ரீலக்ஷ்மிநாராயணன் (மாதவன்), ஸ்ரீகண்ணன் (கோவிந்தன்) மற்றும் நடுநாயகமாய் விளங்கும் ஸ்ரீலக்ஷ்மிஹயக்ரீவனையும் (மதுசூதனன்) பாடியதாக நம்மடத்து முன்னோர்கள் சொல்வதுண்டு.

<u>பாசுரப் பொருள்:</u>

பெரியபிராட்டிக்கு நாதனே! மான் நோக்குக்கு ஒப்பான பார்வையையுடைய மடப்பமுள்ளவளை உனது திருமார்பிலே வைத்துக்கொண்டவனே! கோவிந்தனே! உருண்டையான வில்லானது தெறிக்க அவ்வடிவு தொலைவது போல் த்ரிவக்ரையின் கூன்பாகமே அழிந்துபோகும்படி தாக்கியெழுந்தவனே–பாய்ந்தவனே! பரமாகாசம் நிறையும் ஒளியையுடைய நீலமணிநிறமான திருமேனியையுடையவனே! மது என்ற அசுரனை அழித்தவனே! பாபியான நான் முழுமையும் தேனாகிய உனது மேன்மை பொருந்திய திருவடிகளை அடியும்படியை சிறந்த ஸௌசீல்யமுடைய நீ திருவுள்ளம் பற்ற வேண்டும்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

மோக்ஷோபாயம்

ஸ்ரீ உ.வே. நாவல்பாக்கம் சித்தியார்ய
ராமாநுஜ தாததேசிகன் ஸ்வாமி

காலாவர்த்தான் ப்ரக்ருதி விக்ருதீ: காமபோகேஷ்வ தோஷான்
ஜ்வாலாவர்த்த ப்ரதிம தரிதோ தர்க துக்காநு பூதிம் |
யாதாதத்யம் ஸ்வபரநியதம் யச்சதிவ்யம் பதம் தத்
காராகல்பம் வபுரபிவிதம் கஸ்திதிக்ஷேத பந்தம் ||

சுழல் போன்று மாறி மாறி வரும் காலதத்வத்தையும், மூலப்ரக்ருதி மற்றும் அதன் பரிமாணங்களான மஹத் அஹங்காரம் முதலிய தத்வங்களையும், பூலோகத்திலும், ஸ்வர்க்கம் முதலான மேலுலகங்களிலும் உள்ள தோஷங்களையும், அதனால் உண்டாகும் நெருப்புக்குழிகள் போன்ற பாபங்களால் உண்டாகும் பயனாநுதுக்காநுபவத்தையும் தன்னுடையவும், எம்பெருமானுடையவும், சரீர சரீரபால நித்ய ஸம்பந்தத்தின் உண்மைத் தன்மையையும் சிறந்ததான பரமபதத்தையும், சிறை வாழ்க்கை போன்ற சரீரத் தன்மையையும் அறிகின்ற எவன் தான் துக்கத்தால் கட்டுண்ட ஸம்ஸார பந்தத்தை பொறுத்துக்கொள்வான்? அதைப் பொறுக்கமாட்டாமல் மோக்ஷத்தையடைய முயல்பவனேயாவான்.

மோக்ஷம் என்ற சொல்லிற்கு முக்தி மற்றும் விடுதலை என்று பொருள். அதாவது கட்டுப்படுத்தப்பட்ட ஒருவன் அந்ததத்தையினின்று மீள்வதே மோக்ஷம். இந்நில உலகிலுள்ள அனைவருமே தாங்கள் முற்பிறவியில் செய்த வினைகளுக்குக் கட்டுப்பட்டு அவைகளுக்கணுகுணமான புண்யபாபங்களை இப்பிறவியில் அனுபவித்து வருகின்றவர்களாவர். இப்புண்ய-பாபானுரூபமான ஸம்ஸாரபந்தம் எப்பொழுது ஆரம்பித்தது என்று கூறத்தக்கதல்லாததால் அனாதி எனப்படுகிறது. இக்கர்மங்களில் புண்யச் செயல்கள் ஸுகத்தை அளிக்கவல்லவையானாலும் பொன் விலங்கு போன்று ஜீவனைக் கட்டுப்படுத்தவே செய்யும். புண்யத்தின் பலன் முடிந்ததும் பாபத்தின் பலனான துக்கத்தையும் அனுபவிக்க வேண்டிவரும். இப்படி மாறி மாறி பல பிறப்புகள் பிறந்து ஸுக துக்கங்களான ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுதலை பெறுவதுதான் முக்தி அல்லது மோக்ஷம் எனப்படுகிறது. அதை அடைய இம்மைப் பயன்களுக்கு ஸாதனமான கர்மாதிகளைக் கைவிட்டு மோக்ஷத்தைப் பெற வழிவகுப்பதான கார்யங்களைச் செய்ய முற்படவேண்டும். அதன் பயனாகத்தான் மோக்ஷம் உண்டாகும். இதனை "வைகுந்தம் புகுவது மண்ணவர் விதியே" (திருவாய்மொழி 10-9-9) என்றார் நம்மாழ்வார். இப்படி மோஷத்திற்காக முயற்சி செய்பவர்கள் முமுக்ஷுக்கள் எனப்படுகின்றனர். இப்படிப்பட்டவர்களே மாந்தர்களுள் மிகச்சிறந்தவர்கள் என்று சாஸ்த்ரங்கள் புகழ்கின்றன. அதாவது

நிர்மமா நிரஹங்காரா: நிர்தக்தா: ஸம்யமேந்த்ரியா: |
த்யானயோகரதாச்சைவ தத்ர கச்சந்தி ஸாதவ: ||

(அஹங்கார மமகாரங்களன்றி ஸுக துக்கங்களைப் பொறுத்துக்கொண்டு இந்த்ரியங்களை அடக்கி எம்பெருமானுடைய த்யானத்தில் ப்ரீதியுடன் ஈடுபட்டுள்ள மோக்ஷார்த்திகளே பரமபதத்தைச் சென்றடைகின்றனர். – பாரத-வனபர்வ 217-39).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

இப்படிப்பட்டவர்கள் தாங்கள் அனுபவித்து வருகின்ற பிறவியின் முடிவில் பரமபதத்தை அடைந்து மறுபடியும் பிறந்து இறக்கும்படியான கர்ம சரீர பந்தமின்றி பரமபத்திலேயே நித்யவாஸம் பண்ணத் தகுந்தவர்களாகின்றனர். பரமபதத்திற்கு ஸ்ரீவைகுண்டம் என்று பெயர். இது ப்ரஹ்மாவின் இருப்பிடத்திற்கு மேல் சுத்தமாய் எப்பொழுதும் இருக்கக்கூடியதாய் ஸ்வயம் ப்ரகாசமாய் உள்ளதாகும். இது ப்ரஹ்மத்தை அனுப்பவிக்கக்கூடிய இடமாய் இருப்பதால் ஸ்ரீ வைகுண்டமே பரப்ரஹ்மம் என்றும் அழைக்கப்படுகிறது. இதனை

ப்ரஹ்மண: ஸதனாதூர்த்வம் தத்விஷ்ணோ: பரமம் பதம் |
சுத்தம் ஸனாதனம் ஜ்யோதி: பரம் ப்ரஹ்மேதி தத்விது: ||

என்ற (பாரத வன பர்வ 317–37) வசனத்தால் அறியலாம்.

முமுக்ஷு முக்தியடைந்ததுடன் ஸ்ரீவைகுண்டத்தில் பரமாத்மாவிற்கு ஸமானமான உருவம் (ஸாரூப்யம்) உறைவிடம் (ஸாலோக்யம்) உகப்பான சேர்த்தி (ஸாயுஜ்யம்) ஆகியவைகளையடைந்து உடனிருந்து (ஸாமீப்யம்) கைங்கர்யம் செய்யும் பேற்றினைப் பெற்று ஆனந்தானுபவம் செய்யவல்லவனாகிறான். உலகத்தைப் படைத்து காத்து அழிக்கும் செயல் ஒன்றுதான் பரமாத்மாவான ஸ்ரீமந்நாராயணனுக்கே உரியதாகும். மற்றவிதமான பகவதானந்தங்கள் அனைத்தையும் முக்த ஜீவன் அனுபவித்துணரும் பாக்யம் பெற்றவனாகிறான். இந்த ஆனந்தானுபவத்தைக் "கொள்ளமாளா இன்பவெள்ளம்" (திருவாய்மொழி 4–72) என்றார் நம்மாழ்வார். "யதோ வாசோ நிவர்த்தந்தே | அப்ராப்யமனஸா ஸஹ | ஆனந்தம் ப்ரஹ்மனோ வித்வான் |" என்று ப்ரஹ்மானந்தம் நினைத்து அளவிடமுடியாதது என்றது தைத்ரீயோபநிஷத். அப்படிப்பட்ட ஆனந்தானுபவம் முக்தனுக்கு ஏற்படத் தக்கதாகும். ஸ்ரீவைகுண்டம் ஸுத்தஸத்வமயமானபடியால் அங்குள்ளவைகள் நமது அறிவிற்கு அப்பாற்பட்டதாகும். வேதங்களிலும், ஆகமங்களிலும் கூறப்பட்டுள்ளவைகளெல்லாம் ஸ்ரீவைகுண்டத்தைப் பற்றிய ஸூசனைகளே என்றறியத்தக்கதாகும். அங்கு சென்றடைந்தவர்களுக்கே அறிந்துணரத் தக்கதாம். இப்படிப்பட்ட மோக்ஷானந்தத்தை அடைவதற்கு முயல வேண்டியது அனைவருடைய கடமையாகும்.

மோக்ஷத்தை அடைவதற்கு பக்தி – ப்ரபத்தி என்கிற இரு உபாயங்கள் கூறப்பட்டுள்ளன. இவைகளை அனுஷ்டிப்பவர்கள் முறையே பக்தர் என்றும் ப்ரபன்னர் என்றும் இருவகைப்படுவர். பக்தி ப்ரபத்திகளில் ஏதாவதொன்றை அநுஷ்டித்தாலல்லாது மோக்ஷத்தைப் பெறமுடியாதென்று ஸ்வாமி தேசிகன் பின்வருமாறு கூறியுள்ளார்.

ப்ரபன்னாதன்யேஷாம் நதிசதி முகுந்தோ நிஜபதம்
ப்ரபன்னஶ்ச த்வேதா ஸுசரித பரீபாகபிதயா |
விளம்பேன ப்ராப்திர் பஜன ஸுகமேகஸ்ய விபுலம்
பரஸ்யாசுப்ராப்தி: பரிமிதரஸா ஜீவிததஶா ||

(எம்பெருமான் ப்ரபத்தி செய்தவர்களைத் தவிர்த்த மற்றவர்களுக்குத் தன் திருவடியையும், தனது இடமான பரமபதத்தையும் தருவதில்லை. ப்ரபன்னர்களும் தமது புண்ய முதிர்ச்சியின் வேறுபாட்டால் பக்தன், ப்ரபன்னன் என்று இருவகைப்பட்டவராவர். இவர்களில் ஒருவனான பக்தனுக்கு முக்தியானது தாமதித்துத்தான் வரும். ஆனால் பக்தியோக காலத்தில் உண்டாகும் பகவதனுபவத்தின் ஆனந்தம் அளவற்றதாக இருக்கும். மற்றவனான ப்ரபன்னனுக்கு முக்தியானது அந்தப் பிறவிலேயே சீக்கிரமாகக் கிடைக்கத்தக்கது. ஆனால் தான் உயிருடன் வாழும் காலத்தின் ஆனந்தம் குறைந்த ஸுகத்தைத் தரவல்லதாகவே இருக்கும் (ச்லோகம் 21, அதிகாரிவிபாகாதிகாரம்)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

பக்தியோக நிஷ்டன் ப்ராம்மணன், க்ஷத்ரியன், வைசியன் ஆகிய மூன்று வர்ணங்களில் ஏதாவதொன்றில் பிறந்து சாஸ்த்ரார்த்தங்களை உள்ளபடி அறியும் ஜ்ஞானம் படைத்தவராயும், அதன்படி அனுஷ்டிக்கச் சக்தி படைத்தவராயும், மோக்ஷத்தைப் பெறுவதில் காலதாமதத்தைப் பொறுத்துக்கொள்பவராகவும் இருத்தல் வேண்டும். ஏனெனில் மேற்படி வர்ணங்களில் ஏதாவதொன்றில் பக்தியோகம் செய்யத் தொடங்கினாலும் அது அந்தப் பிறவியிலேயே முடியாமல் வேறு பிறவியில் வேறு வேறு வர்ணத்திலும் முடிவடைந்து முக்திப் பயனைத் தரவல்லதாகலாம். தன் சக்திக்கேற்றபடி சாஸ்த்ர கர்மானுஷ்டானங்களைச் செய்யாவிட்டால் பகவானின் அப்ரீதிக்கு ஆளாகி மோக்ஷப்ராப்திக்கு காலவிளம்பமாகலாம்.

மேலும் பக்தியோக நிஷ்டனுக்கு அந்திமஸ்ம்ருதி அவசியம் தேவை. இது ப்ராரப்த கர்மாவின் (ஆரம்பித்து நடைபெற்று வருகிற பிறவி) முடிவில்தான் உண்டாவதாகும். இதற்கு தினந்தோறும் செய்யப்படும் அப்யாஸத்தின் முயற்சிகள் தேவைப்படும். பக்தியோகம் ப்ராரப்த கர்மாவைப் போக்கவல்லதல்ல. ஆதலால் ப்ராரப்த கர்மாவின் முடிவில்தான் (இறந்த பின்) மோக்ஷத்தைப் பெறமுடியும். பக்தியோக நிஷ்டன் பக்தியோகம் நன்கு நிறைவேறுவதற்காக எம்பெருமானிடம் ப்ரபத்தி செய்யவேண்டும். அதனால் அவன் ஸத்வாரக ப்ரபத்தி நிஷ்டனாகவும் ஆகிறான். பக்தியோகத்தில் பல இடையூறுகள் நிகழத் தக்கதாகையால் வெகுகாலம் தொடர்ந்து அனுஷ்டிக்கும்படியாகும். ஆனால் பக்தியோகத்தில் உண்டாகும் ஆனந்தமானது ப்ரபத்தி நிஷ்டனுடைய ப்ராப்த காலத்தில் அனுபவிக்கும் ஆனந்தத்தைக் காட்டிலும் மிகுதியானதாக இருக்கும். இப்படி ஜ்ஞானவிகாஸ வடிவம்கொண்ட உபாயத்தில் ஜ்ஞானங்களில் விஷயமாயுள்ள ஈச்வரனும் மோஷத்திற்கு உபாயமாகின்றான். எப்படி எனில் கர்மயோகம், ஜ்ஞானயோகம் ஆகியவைகளை அங்கமாகக்கொண்ட பக்தியோகமே மோக்ஷத்திற்கு நேரான உபாயமான படியாலும், பக்தி யோகத்தால் ப்ரீதனான எம்பெருமானே மோக்ஷமளிப்பதாலுமாம்.

கர்மயோகமாவது சேதனம், அசேதனம், ஈச்வரன் ஆகிய தத்துவங்களை சாஸ்த்ரத்தாலே நன்கு அறிந்து, பலனில் ஆசையிராமல் நித்ய நைமித்திக காம்ய கர்மங்களை நியமத்தோடு அநுஷ்டிப்பதாக ஏற்றுக்கொண்ட ஜீவனின் விசேஷ தர்மமாகும். இது யஜ்ஞம், தானம் தபஸ், பகவதாராதனம் என்றபடி பலவகைப்படும். இதன் பயனாவது எம்பெருமானைப் பற்றிய தைலதாராவச்சின்ன (இடைவெளியின்றி விழும் எண்ணையைப் போன்றதான) ஸ்ம்ருதி ஸந்ததியை ஏற்படுத்தி பக்தியோகம் இடைவிடாது நடைபெறச்செய்துகொண்டு மனத்தைத் தன் வயப்படுத்தி எம்பெருமானுக்குச் சரீரமான ஜீவாத்மஸ்வரூபத்தை ஜ்ஞானத்தினால் தெளிந்து அதை எப்பொழுதும் சிந்தித்துக்கொண்டே இருத்தலாகும். பக்தியோகமாவது கர்ம ஜ்ஞான யோகங்களை அநுஷ்டித்து வருவதுடன் சேதனாசேதனங்களை சரீரமாகக்கொண்டு அதனுள் உறைந்து செயலாற்றும் எம்பெருமானுடைய ஸ்வரூபத்தை அறிந்து இச்சரீரம் விடுமளவும் த்யானம் செய்து கொண்டே இருந்தலாகும். அதாவது ஸாத்விகர்களான பெரியோர்களிடம் பழக்கம் (ஸத்ஸங்கம்) ஏற்பட்டு எம்பெருமானைப்பற்றித் தெளிவாய் அறியவேண்டுமென்கிற ஆசையை உண்டாக்கும் பேரன்பே பக்தி எனப்படுவதாம். தனது ஆத்ம ஸ்வரூபத்தை அறிந்தபின் பரிபூர்ணமாக பகவதனுபவத்தை பெற விரும்பி பக்தியோகத்தை அனுஷ்டிப்பது பரபத்தி எனப்படுகிறது. இதன் முதிர்ச்சியால் எம்பெருமானைக் காணவேண்டுமென்கிற ஆசை ஏற்பட்டு "நான் காணும்படியாக எதிரே வருவாயாக" என்று கதறும்பொழுது எம்பெருமானின் விசேஷானுக்ரஹம் ஏற்பட்டு உபாஸனை காலத்தில் மட்டும் அனுபவிக்கும்படியாக எம்பெருமான் தனது திருமேனியைக் காட்டியருள்வதான ஸாக்ஷாத்காரம் பரஜ்ஞானம் எனப்படுகிறது. பரமபோக்யமான எம்பெருமானின் திருமேனி ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டானதும் "பெருவிடாய்ப்பட்டவன் ஒரு தடாகத்தைக் கண்டாற்போல்" பெருமகிழ்ச்சி அடைவது பரமபக்தி எனப்படுகிறது. இதன்பின் எம்பெருமானை அனுபவித்தாலன்றி உயிர் தரிக்க முடியாது என்கிற ஆசை உண்டாகி பிராட்டியின் மேலாணையிட்டுக் கூப்பிடும்போது எம்பெருமான் விரைந்துவந்து தனது பரிபூரணானுபவத்தைக் கொடுக்கும்பொழுது பக்தன் முக்தியடைந்து பெறுவாழ்வு பரிபூர்ண ப்ரஹ்மானுபத்தைப் பெற்று ஸ்ரீவைகுண்டத்தில் பெறுவாழ்வு பெற்று

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

வாழ்கிறான். இப்படி பக்தியோகத்தால் முக்தி பெறுவதற்கு கடினமாக உழைக்கவேண்டியிருக்கும்.

ப்ரபத்தி என்பது சரணாகதி, பரந்யாஸம், அத்ருஷ்டார்த்தம், பரஸமர்ப்பணம், ந்யாஸம், அடைக்கலம் என்று பல பெயர்களால் வ்யவஹரிக்கப்படுவதாகும். ப்ரபத்தியாவது தன்னையும், தன்னைச் சேர்ந்தவற்றையும் காக்கும் செயலிலும், அதனால் வரும் பலனிலும் தனக்கு எவ்வித ஸம்பந்தமும் இல்லாதபடி அப்பொறுப்புகளை எம்பெருமானிடம் ஸமர்ப்பித்து தன்னை மிகவும் பரதந்த்ரனாயும், சேஷனாயும் அறிவித்தலாகும். அதாவது "இச்செயலை நான் செய்கிறேன், இது என்னுடையது என்ற எண்ணங்களையும், தன் செயலில் பற்றையும், ப்ரபத்தி வரப்போகின்ற மோக்ஷானுபலனுக்கு நேர் உபாயம் என்ற எண்ணத்தையும் விட்டு ஆநுகூல்ய ஸங்கல்பம், ப்ராதிகூல்ய வர்ஜனம், கோப்த்ருத்வ வர்ணம், கார்ப்பண்யம் (நன்னிடத்தில் தனக்கென்று ஒன்றும் இல்லையென்கிற ஆகிஞ்சின்யத்தன்மை), மஹாவிஶ்வாஸம் முதலிய ஜந்து அங்கங்களுடன் ஆசார்ய பரம்பரையை வணங்கி த்வயத்தையோ வேறு மந்த்ரங்களையோ ஸாதனமாகக்கொண்டு ஆத்மஸ்வரூபத்தையும் அதைக் காப்பதில் வரும் பயனையும் ஸமர்ப்பிப்பதை முன்னிட்டுக்கொண்டு தன்னை காக்கும் பொறுப்பையும் எம்பெருமானிடம் ஸமர்ப்பிப்பதேயாகும்".

ஒரு வில்லாளி, வில்லில் அம்பைவைத்து ஒன்றைக் குறிவைத்து மிகுந்த சிந்தனையுடன் இலக்கை நோக்கி அவ்வம்பை எய்கிறான். அம்பைச் செலுத்துதல் ஒரு க்ஷணகாலமாயினும் அதற்கு முன் பல செயலைச் செய்ய வேண்டியுள்ளது. ப்ரபத்தி மந்த்ரத்தைக்கொண்டு ஆத்மாவை ப்ரஹ்மத்தினிடம் ஸமர்ப்பித்து க்ஷணகாலமாயினும் அதற்கு முன் கவனத்துடன் அங்கங்களை அநுஷ்டிக்க வேண்டியுள்ளது. இதனை முண்டகோபநிஷத் கூறும் விதம்:

ப்ரணவோதநு: சரோஹ்யாத்மா ப்ரஹ்மதல்லக்ஷ்ய முச்யதே |
அப்ரமேத்தேன போத்தவ்யம் சரவத்தன்மயோ பவேத் ||

என்பதாகும்.

ப்ரணவம் – அ, உ, ம சேர்ந்த ஒற்றை எழுத்து. வில் ஜீவாத்ம ஸ்வரூபம். இலக்கு பரமாத்மா. மிக்க ஈடுபாடுடைய மனத்தினனாய் இலக்கை நோக்கி அம்பைச் செலுத்தவேண்டும். இலக்கை தைத்த அம்பு இலக்கோடு ஒன்றிவிடுவது போல், ப்ரபத்தி செய்பவன் பரமாத்மாவினிடத்தில் ப்ரணவத்தினால் ஸமர்ப்பிக்கப்பட்ட ஜீவாத்மா பரமாத்மாவின் ஸாம்யத்தை அடைவதான முக்தி நிலையை த்யானம் செய்யவேண்டும். அதாவது வில்லை நாணேற்றி அம்பை எடுத்துத்தொடுத்து, இழுத்துக் குறிபார்த்து பல செயல்களைச் செய்தாலும் அம்பை விடுவது ஒரு க்ஷண காலத்தில் செய்யப்படுவதாகும். அதுபோல ப்ரபத்திக்குப் பல அநுஷ்டானங்கள் இருந்தபோதிலும் ஆத்மரக்ஷா பரஸமர்ப்பணம் ஒரு நொடிப்பொழுதில் நடக்கிறது எனப்பட்டதாம். ஒரு ஜீவனுக்கு பகவத் ஸங்கல்பத்தால் மஹான்களோடு ஸம்பந்தம் ஏற்படும். சாஸ்த்ரஜ்ஞர்களான மஹான்களால் தத்வஹித புருஷார்த்தங்களை அறிந்து யதாதிகாரம் மோக்ஷோபாயங்களான பக்தி, ப்ரபத்திகளை அனுஷ்டிப்பதற்கு ஆத்மகுண பூர்த்தியும், சாஸ்த்ர ஜ்ஞானமும், "பரமாத்நி யோரக்தோ விரக்தே சுபரமாத் மணி" (எவன் பரமாத்மாவிடம் ஆசையுள்ளவனாய் அவனைத் தவர்த்த மற்றவைகளில் ஆசையற்றவனாய் இருக்கிறானோ – பார்ஹஸ்பத்ய ஸ்ம்ருதி) என்கிறபடியான வைராக்ய பரபூர்த்தியும் உடைய குருவைத்தேடி அவரை ஆசார்யனாகப் பற்றி உபதேசம் பெற்று ப்ரபத்தியை அனுஷ்டிக்க வேண்டும். இதனால் ப்ரபத்திதான் மோக்ஷத்திற்கு நேர் உபாயமென்று கொள்ளக்கூடாது. ப்ரபத்தியினால் ப்ரீதியான பகவானே உபாயமாக இருந்து மோக்ஷமளிக்கிறான் என்று உணரவேண்டும். இதற்கு உபகாரம் செய்த ஆசார்யனிடம் விஶ்வாசமுடையவனாய் இருக்கவேண்டும். அத்துடன் எம்பெருமானிடமும் மஹாவிஶ்வாசத்துடனிருக்க வேண்டும். மஹாவிஶ்வாசம் என்பது மிகவும் முக்யமான அங்கமாகும். இதில் குறைபாடுகள் ஏற்படுமானால் ப்ரபத்தி பலனளிக்காமல் போகக்கூடும். மற்ற அங்கங்களில் ஏற்றத்தாழ்வு ஏற்பட்டாலும், மஹாவிஶ்வாசம் பூர்ணமாக இருந்தால் ப்ரபத்தி பலித்து மோக்ஷமேற்பட்டுவிடும். மஹாவிஶ்வாசம் தடையின்றி உண்டாக ப்ரபத்தி செய்பவன் உணரவேண்டியவை ஜந்தாகும். அவைகளாவன:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

1. எம்பெருமான் ஸர்வஜ்ஞன், ஸர்வசக்தன் ஆனபடியால் அளவற்ற பாபங்களைச் செய்தவனுக்கு அவனை அணுகமுடியாதாயினும் பிராட்டியிடமும் ப்ரபத்தி செய்தால் அவள் பரிந்துபேசி சேதனனின் அபராதங்களையெல்லாம் க்ஷமித்துவிடும்படிச் செய்வாளாகையால் எம்பெருமான் நெருங்குவதற்கு உரியவனே என்று தெளிய வேண்டும்.

2. எம்பெருமான் சேதனனுடைய கர்மத்திற்கு அநுகுணமாகத்தான் பலனளிப்பானாயினும், ப்ரபத்திக்குப் பரவசப்பட்டு அபரிமிதமான பலன்களைத் தருவான் என்று உணரவேண்டும்.

3. எம்பெருமான் தனது ஸ்வாபாவிகமான கருணையால் சேதனன் செய்யும் சிறிய செயலையும் பரமோகாரமாக பாவித்து மிக்க நன்றியுடையவனாயிருப்பான் என்று மகிழ்ந்திருக்க வேண்டும்.

4. எம்பெருமான் க்ஷுத்ர (அல்பம்) தேவதைகளைப் போல் சீக்கிரத்தில் பலனளிக்காவிட்டாலும் ப்ரபத்தி செய்தவன் ஸங்கல்ப மாத்ரத்தால் பலனைத் தருவான் என்று நம்பியிருக்க வேண்டும்.

5. எம்பெருமான் தனக்கு ஒத்தாரும், மிக்காரும் இலனாயினும் ஸௌலப்ய குணத்தால் தன்னை விரும்பி வந்தடைபவர்களுக்கு தரம் பாராமல் பலனளிப்பதையே தனக்கு ப்ரயோஜனமாய்க்கொண்டு உதவிடுவான் என்றுணர்ந்தருக்க வேண்டும்.

இப்படிப்பட்டவைகளை அறிந்து எம்பெருமானிடம் மஹாவிஶ்வாஸம் உள்ளவன் பாகவதபசாரத்தை என்றும் செய்யக்கூடாது. ஏனெனில் பாகவதபசாரம் ப்ரபத்தி பலிப்பதற்குத் தடையாகிவிடும் என்பதாலாம். எம்பெருமானுடைய பெருமையை (பரத்வத்தை) மட்டும் கண்டு அஞ்சி ஒதுங்குபவனைக்காட்டிலும் அவனுடைய எளிமையை (ஸௌலப்யத்தை) உணர்ந்து அணுகி பர்பத்தி செய்பவனே பரம ஆஸ்திகனாவான். இதனை அறிந்து ப்ரபத்தி செய்பவனின் பூர்வாகம் (ப்ரபத்தி செய்ததற்கு முன்னிருந்த ஸஞ்சித பாபங்களும், ப்ராரப்தகர்மா காலத்தில் செய்த பாபங்களும்) ப்ரபத்தி செய்தவுடனேயே தொலைந்து போகும். ப்ரபத்தி செய்த பிறகு செய்கின்ற பாபங்கள் உத்தராகம் எனப்படும். இது புத்திபூர்வகம் (வாஸனா பலத்தால் அறிந்தே செய்யும் பாபங்கள்) என்றும், அபுத்திபூர்வகம் (தான் அறியாமல் செய்யும் பாபங்கள்) என்றும் இருவகைப்படும். இதில் பின்னது ப்ரபன்னனிடம் ஒட்டாது. முந்தையதான புத்திபூர்வம் ப்ராயச்சித்தத்தினால் (எம்பெருமானிடம் ப்ராயச்சித்த ப்ரபதனம் செய்தல் மற்றும் அபசாரப்பட்டவர்களிடம் மன்னிப்புக்கோரல்) நீங்கிவிடும். ப்ராயச்சித்தம் செய்யாதபொழுது வ்யாதிகள் முதலான லகுசிக்ஷைகள் மூலம் பாபங்கள் விலகி மோக்ஷம் கிடைத்துவிடும். ஆகையால் ப்ரபன்னனுக்கு (ப்ரபத்தி அனுஷ்டித்தவனுக்கு) மோக்ஷம் கிடைப்பதில் எந்தவித ஐயமுமில்லை. எம்பெருமானிடம் மஹாவிஶ்வாஸம் உடையவர்களும், மற்ற தேவதைகளிடத்தில் ஈடுபாடில்லாதவர்களாய் மோக்ஷத்தில் விருப்பமுள்ளவர்களும் ப்ரபத்தியை அவசியம் அனுஷ்டிக்க வேண்டும்.

ப்ரபத்தி பண்ணும் விதமானது ஸ்வநிஷ்டை, உக்திநிஷ்டை, ஆசார்யநிஷ்டை, பாகவதநிஷ்டை என் நான்கு வகைப்படும். ஸ்வநிஷ்டையானது சாஸ்த்ரார்த்தங்களை நன்கறிந்து ப்ரபத்தியான அங்கியையும், அதன் அங்கங்களையும் தெளிவாய் விளக்கிக்கொண்டு ஒரு ஆசார்யனிடம் ப்ரபத்தி ப்ரயோஜனத்தை உபதேசம் பெற்றுக்கொண்டு அர்த்தாநு ஸந்தானபூர்வகமாக தானே எம்பெருமானை ப்ரார்த்தித்து சரணமடைதலாம். உக்திநிஷ்டையாவது ப்ரபத்தியின் அங்கங்களில் விசேஷ ஜ்ஞானமில்லாதவர்கள் எம்பெருமானையே பற்றுக்கோடாகக்கொண்டு வேறு தேவதாதிகளில் பற்றில்லாதவர்களாய், தான் ப்ரார்த்தித்தால் எம்பெருமான் ரக்ஷித்தருள்வான் என்ற முழு நம்பிக்கையுடனிருந்துகொண்டு ஆசார்யன் உபதேசிக்கின்ற ப்ரபத்தி ப்ரயோக வாக்யங்களை அநுச்சாரணம் செய்து எம்பெருமானிடம் சரணாகதி செய்தலாகும். ப்ரயோகவாக்ய ஜ்ஞானமுமின்றி உச்சாரண மாத்ரத்தாலே எம்பெருமான் ப்ரீதியடைந்து மோக்ஷமளிக்கிறான் என்பது கருத்தாகும். உபதேசிக்கின்ற ஆசார்யருக்கு உபதேச காலத்தில் அர்த்தாநுஸந்தான

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ரூபாத்யானாதிகள் ஆவச்யகமில்லை. இதனை விளக்கும் வகையில் "தாதிமார் சொன்ன பாசுரத்தைச் சொல்லி ஸார்வபௌமனை சரணம் புகும் முக்தரான (ஜ்ஞானமில்லாத) ஸாமந்த குமாரர்களைப்போலே" என்றும் "பதவாக்யம் வ்ருத்தாந்தம் அறியாத பாலன் ஒருகால் பவதி பிக்ஷாந்தேஹி என்றால் ஆட்யரான (வசதியுள்ளவரான) ஸத்துக்கள் அகத்திலே அப்பொழுதே அபேக்ஷித ஸித்தி உண்டாமாப்போலே" என்றும் ஸ்வாமி தேசிகன் கூறி "கொள்ளக்குறைவிலன் வேண்டிற்றெல்லாம் தரும்" (திருவாய்மொழி 3-9-5) என்னும்படி இருக்கிற பரிபூர்ண பரமோதார விஷயத்தில் இவ்வுக்திக்கும் பல ஆவிர்பாவம் (பயனுள்ள தன்மை) உண்டு என்றும் கூறி, உக்திநிஷ்டையும் ப்ராமாணிகமானதே என்று நிரூபித்துள்ளார். தமக்கு அரோக த்ருடகாத்ரமல்லாதபொழுதும், சித்தவிருத்தி ஸமானமில்லாதபொழுதும் ஆசார்யர்களே சிஷ்யர்களுக்கு உக்திநிஷ்டை மூலம் ப்ரபத்தி அனுஷ்டிக்கச் செய்துவைக்க ப்ராப்தமாகும். இதனை அர்ச்சாமூர்த்தியான விக்ரஹ ஸாந்நித்யத்தில் செய்யவேணுமென்பர் சிலர். அவ்விதமான நியமமில்லை. ஆசார்யநிஷ்டையாவது முன்னமே தமக்கு ரஹஸ்யார்த்தாதிகளை உபதேசித்திருந்த ஆசார்யனிடம் ப்ரார்த்தித்து அவர் எம்பெருமானிடம் சிஷ்யனுடைய பரத்தை ஒப்புவித்தலாகும். தானே ப்ரபத்தி செய்ய, அசக்தர்கள் மட்டுமன்றி, ஸ்வநிஷ்டையாகவே அநுஷ்டிக்கக்கூடியவர்களும் கூட ஆசார்யநிஷ்டையை அநுஷ்டிக்கலாம். ஸ்வாமி தேசிகனே ஆசார்யநிஷ்டையை அநுஷ்டித்திருக்கலாம் என்று அபிப்ராயப்படுபவர்களும் உண்டு. இப்படி ஆசார்யர்களாக அல்லாத, ப்ரபத்தி அனுஷ்டிக்கத்தக்க பூர்ணாதிகாரிகளான பாகவதர்களை ப்ரார்த்தித்து, அவர்கள் எம்பெருமானிடம் செய்து வைக்கும் சரணாகதி பாகவதநிஷ்டை எனப்படும். இதை ஆசார்யநிஷ்டையோடேயே சேர்த்து ப்ரபத்தி மூன்றுவிதம் என்று வ்யவஹரிப்பதும் உண்டு. இவற்றுள் ஏதாவதொன்றை அநுஷ்டித்தே ஆகவேண்டும். பக்தியோகத்திற்கு அதிகாரமுள்ளவர்களும் மோக்ஷவிளம்பத்தை ஸஹிக்காதவர்கள் ப்ரபத்தியை அனுஷ்டிக்கலாம்.

பசுர்மநுஷ்ய: பக்ஷீவா யேசவைணவ ஸம்ச்ரயா: |
தேனைவதே ப்ரயாஸ்யந்தி தத்விஷ்ணோ: பரமம் பதம் ||
– சாண்டில்ய ஸம்ஹிதை 1-15.

(ம்ருகம், மனிதர்கள், பறவை முதலியவர்களும் கூட ஸ்ரீவைஷ்ணவனை ஆச்ரயித்து அவர்கள் அநுஷ்டிக்கும் ப்ரபத்தியினாலேயே பரமபதத்தை அடைகிறார்கள்) என்றபடி ப்ரபத்தியானது எல்லோராலும் அநுஷ்டிக்கத் தக்கதானபடியால் ஸர்வாதிகாரமாய் சிறந்து விளங்குகிறது. இப்படி ப்ரபத்தி செய்தவன் ப்ரபன்னன் எனப்படுகிறான்.

பக்தனுக்கும், ப்ரபன்னனுக்கும் பொதுவான தன்மைகள்: (1) பலனில் விருப்பம், (2) சாஸ்த்ரார்த்தங்களை அறிதல், (3) அனுஷ்டானம் செய்ய வல்லமை, (4) வர்ணாச்ரம தர்மாநுஷ்டான ஜாதி குணங்களில் நம்பிக்கையும், ஈடுபாடுமாம்.

மோக்ஷத்திற்காக ப்ரபத்தி செய்தவனுக்கு மட்டும் உரிய தன்மைகள்: (1) வேறு உபாயத்தை செய்ய இயலாமை, (2) வேறு பலனை நாடாமை, (3) வேறு தெய்வத்தை நாடாமை (வைதிக கர்மாக்களில் இந்திராதி தேவதைகளைக் கூறும்போது அவைகளின் அந்தர்யாமியான எம்பெருமானை நினைத்து செய்யவேண்டியதால் வேறு தெய்வத்தை நாடிய தோஷம் வராது), (4) ஜாதிவரையறை இல்லாமை (எல்லா ஜாதியரும் ப்ரபத்தி செய்யத் தகுதியுடையவராவர்), (5) ஆனுகூல்ய ஸங்கல்பம் முதலான ஐந்து அங்கங்களைத் தவிர மற்ற எதையும் ப்ரபத்திக்குத் துணையாக அனுஷ்டிக்காமை (அப்படிச் செய்தால் ப்ரஹ்மாஸ்த்ரம் வேறு அஸ்த்ரத்தைப் பொறுக்காததுபோல் செய்த ப்ரபத்தி வீணாகிவிடும்).

இப்படிப்பட்ட தன்மை உடையவர்கள் அனுபவிக்கக்கூடிய மோக்ஷானந்தத்தில் எவ்வித தாரதம்யமும் கிடையாது. ஆனால் ப்ரபத்தியானது நொடிப்பொழுதில் அநுஷ்டிக்கக்கூடியதாலும், ஒரேமுறை அநுஷ்டிக்கத்தக்கதாலும், தடைகளற்றதாலும், ஏதாவதொரு முறையில்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அநுஷ்டித்ததாலேயே மோக்ஷபலனைத் தரத்தக்கதாலும் சிறந்ததாகக் கூறப்படுகிறது. ப்ரபத்தி அனுஷ்டிப்பதற்கு முன் தன் இழிவான நிலையைக்கண்டு வருந்திய ப்ரபன்னன், ப்ரபத்தி செய்த பிறகு எம்பெருமானிடம் மஹாவிஶ்வாஸம் கொண்டு மகிழ்ந்திருந்து மோக்ஷம் வரும் நாளை எதிர்பார்த்துக்கொண்டிருக்க வேண்டும். இடைப்பட்ட காலத்தில் வர்ணாச்ரம தர்மாநுஷ்டானானுகுணமாக ஆஜ்ஞா-அநுஜ்ஞா கைங்கர்யங்களைச் செய்து வருவதுடன் அர்ச்சாவதார ஸேவையில் ஈடுபட்டு வரவேண்டும்.

விஷமது பஹிஷ்குர்வன் தீரோபஹிர் விஷயாத்மகம்
பரிமித ரஸஸ்வாத்ம ப்ராப்தி ப்ரயாஸ பராங்முக: |
நிரவதி மஹானந்த ப்ரஹ்மாநுபூதி கூதூஹலி
ஜகதிபதிதா தைவாத் கஶ்சிஜ்ஜிஹாஸித ஸம்ஸ்ம்ருதி: ||

– ரஹஸ்யத்ரயஸாரம் முமுக்ஷுத்வாதிகாரம்.

(இந்நிலவுலகில் கலங்காத மனமுடைய தைர்யசாலியான ஒப்பற்றவன், தனது ஆத்மாவைத் தவிர்த்ததான பாபங்களாகிய விஷமும், புண்யங்களாகிய தேனும் கலந்ததான ஸாம்ஸாரிக விஷயங்களை புறந்தள்ளியும், அல்பமான ஸுகத்தை அளிக்கவல்ல தனது ஆத்மஸ்வரூபத்தை த்யானிப்பதான கைவல்யானுபவ முயற்சியாகிற ச்ரமத்திலிருந்து விலகியும், எல்லையற்ற பேரானந்தத்தை அளிக்கும் எம்பெருமானுடைய அநுபவமான மோக்ஷானந்தத்தில் மிகுந்த ஆவலுள்ளவனாய் எம்பெருமானுடைய அனுக்ரஹத்தாலேயே துக்கமயமான இந்நிலவுலக வாழ்க்கையினை விடவேண்டும் என்ற ஆவலுடையவனாக ஆவானாக).

பக்தி, ப்ரபத்திகளான மோக்ஷோபாயங்களை அனுஷ்டித்து, மோஷானந்தத்தை அடைவதே சேதனர்களின் குறிக்கோளாக இருப்பதற்கு ஶ்ரீமந்நாராயணனான எம்பெருமான் அநுக்ரஹித்தருளுவாராக.

ஶ்ரீமத் பரமஹம்ஸேத்யாதி ஶ்ரீமத்பரகாலமடம் 35ம் பட்டம் ஶ்ரீமதபிநவ ராமாநுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகால ஸ்வாமி பரமசாந்தர். ஆச்ரிதவத்ஸலராய் எழுந்தருளியிருந்தவர். ஒருசமயம் காஞ்சி தேவப்பெருமாள் வைகாசி ப்ரஹ்மோத்ஸவத்திற்கு எழுந்தருளியிருந்தபோது அடியோங்களுடைய ப்ரார்த்தனைகளுக்கு செவிசாய்த்து அப்பொழுது காஞ்சியில் நடைபெற்ற நாவல்பாக்கம் ஶ்ரீமதண்ணயார்ய மஹாதேசிகன் ஶ்ரீபாஷ்ய வித்வத்ஸதஸ்ஸிற்கு எழுந்தருளி ஆத்யக்ஷ்யம் வஹித்து அநுக்ரஹித்தாயிற்று. அந்த ஸமயத்திலேயே ஒருநாள் நாவல்பாக்கத்திற்கு எழுந்தருளி ஶ்ரீநிவாஸப் பெருமாளை மங்களாசாஸனம் செய்தருளியாயிற்று. ஶ்ரீமத் ஸ்வாமிக்கு த்வஜஸ்தம்ப பர்யந்தம் ஶ்ரீசடாரி எழுந்தருளப் பண்ணப்பட்டு மரியாதை பண்ணப்பட்டது. ஶ்ரீமத் ஸ்வாமி மிக உகந்து அப்போது நாவல்பாக்கத்தில் எழுந்தருளியிருந்து ஸம்ப்ரதாயப்ரவர்த்தனம் செய்தருளியக்கொண்டிருந்த அய்யா ஶ்ரீதேவநாத தாதார்யமஹாதேசிகனுடன் ஸம்பாஷணம் செய்து மகிழ்ந்தாயிற்று. அந்த ஸ்வாமி அத்யாபி யச:காயராய் விளங்கிவந்தவர் என்றால் அது மிகையாகாது. அந்த ஸ்வாமியின் சதமான மஹோத்ஸவ மலர் வெளியீட்டில் பங்குபெறும் பாக்யமளித்த சதமானமலர் கைங்கர்ய ஸபையினருக்கு க்ருதஜ்ஞதையைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

கூடார்த்த ஸங்க்ரஹத்தில் சில துளிகள்

ஸ்ரீமதுபயவே.வித்வான் வில்லூர் நடாதூர், சாஸ்த்ரஸாஹிதீவல்லப,
V.S.கருணாகராசார்யஸ்வாமி, B.E.(Mech), M.A.(Sanskrit), சென்னை.

1. முகப்பு சுலோகம்.

अभिनवरामानुजपरकालयतीन्दोःशताब्दवेलायाम्।
तत्तृप्त्यै पृषतास्वादः क्रियते गूढार्थसङ्ग्रहाम्बोधेः।।

2. ஸ்ரீபாஷ்ய ஸூக்தி கூடார்த்த ஸங்க்ரஹம்

ஸ்ரீபரமஹம்ஸபரிவ்ரஜாகாசர்ய ஸ்ரீமதபிநவரங்கநாதபரகாலப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வாமி சங்கரமதத்தினைக், குறிப்பாக அவரைச் சேர்ந்தவர்களான பிற்காலத்தவர்கள் வளர்த்த நெறியை நிர்விசேஷாத்வைதம் என்றும், நமது எம்பெருமானார் தர்சனத்தை ஸவிசேஷாத்வைதம் என்றும் குறிப்பிடுவதே பொருத்தம் மிகுந்த முறை என்று திருவுள்ளம் பற்றியிருந்தார். 'ஏகமேவ அத்விதீயம்' என்று வேதத்திலே வரும் சொல்லின் அடிப்படையில் கிடைக்கும் இரண்டாவது இன்மை என்னும் அத்வைதத்தினை விளக்கவே இரு தர்சனங்களும் பாடுபடுகின்றன. இரு ஆசார்யர்களும் அத்வைதிகளே. அணுகு முறை தான் வேறு. இதனை நன்கு உணர வாய்ப்பாகவே ஸ்வாமி இப்பெயரிட்டு இரு தர்சனங்களையும் குறிப்பிடுவதில் ஊற்றம் கொண்டிருந்தார். அந்த மஹான் எம்பெருமானார் தர்சனத்திற்கு அளித்த மாபெரும் பொக்கிஷம் "ஸ்ரீபாஷ்யகூடார்த்த ஸங்க்ரஹம்" என்கின்ற ஸ்ரீபாஷ்ய வ்யாக்யானம். முதல் அத்யாயம் நான்காம் பாதத்திலே இரண்டாவது அதிகரணமான சமஸாதிகரணம் வரையிலே தான் ஸ்வாமியின் வ்யாக்யானம் அமைந்துள்ளது. மேற்படி ஸ்வாமியிடமே ஸ்ரீபாஷ்யாதி க்ரந்த சதுஷ்டயத்தினை காலக்ஷேபம் செய்து பிற்காலத்திலே அவருடைய ஸ்தானத்தையும் 21 ஆண்டுகள் அலங்கரித்தருளிய ஸ்ரீமதபிநவராமானுஜபரகாலஸ்வாமிக்கு ஸ்ரீகூடார்த்த ஸங்க்ரஹத்திலே மிகுந்த ஈடுபாடு இருந்தது. அந்த ஸ்வாமி அருளாட்சி செய்த காலத்திலே அடியேன் ஒரு முறை மைசூருக்கு விடை கொண்டிருந்தேன். அடியேனிடம் ஓர் அன்பர் கூடார்த்த ஸங்க்ரஹத்தின் இரண்டாவது பாகத்தின் ப்ரதி ஒன்று கொடுத்திருந்தார். முதல் பாகத்தையும் ஸேவிக்க வேண்டும் என்ற ஆவலை அது தூண்டி இருந்தது. எனவே ஸ்வாமியிடம் முதல்பாகத்தின் ப்ரதி ஒன்று வேண்டும் என விண்ணப்பித்தேன். உடனேயே பரமக்ருபையுடன் அதனை விலையில்லாமல் வித்வத் ஸம்பாவனை என்று அனுக்ரஹித்தருளியாயிற்று. அந்த மஹானுடைய சதமான மஹோத்ஸவ மலரில் கூடார்த்தஸங்க்ரஹத்தின் ஓர் இரு துளிகளை அனுபவிப்பதன் மூலம் நன்றியினை நவில முயற்சி செய்கின்றேன்.

3. ஸந்மாத்ரமும் ஸத்தாமாத்ரமும்.

நாம் ப்ரத்யக்ஷத்திலே "பானை இருக்கின்றது, புடவை இருக்கின்றது, மாளிகை இருக்கின்றது" என்று இவ்வாறு பல வகையான உணர்வுகளைப் பெறுகின்றோம். இவைகள் அனைத்திலும் மாறாது நிலையாகத் தொடர்வது எது என்று ஆராய்கையில் அது "இருக்கின்றது" என்ற ஒன்று தானே ?இருக்கின்ற ஒன்றை ஸம்ஸ்க்ருத மொழியில் 'ஸந்' என்ற சொல் குறிக்கும். "இருக்கின்றது அதாவது ஸந்" என்பதே நிலையான மாறாத உண்மைஆகும். அதாவது இதுவே பரமார்த்தம். இவ்வாறு ப்ரத்யக்ஷம் இருக்கின்றது என்பதையே உணர்கின்றது என்பதால் "ப்ரத்யக்ஷம்ஸந்மாத்ர க்ராஹி" என்று நிர்விசேஷாத்வைதிகள் கோஷம் இடுகின்றனர்.

"ப்ரத்யக்ஷம் ஸந்மாத்ர க்ராஹி" என்ற நிர்விசேஷாத்வைதிகளின் இந்த கோஷம் "ப்ரத்யக்ஷம் ஸத்தா மாத்ரக்ராஹி" என்ற வடிவத்திலும் உலவிடுகின்றது. இப்படியே பல கட்டங்களில் "ஸந்மாத்ரம், ஸத்தாமாத்ரம்"

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

என்ற இருவகையான தொடர்களும் ஒன்றின் இடத்தில் மற்றொன்று என்று மாறாடும் வகையில் நிர்விசேஷாத்வைதிகளின் க்ரந்தங்களிலும் நம் ஆசார்யர்களின் க்ரந்தங்களிலும் புழக்கத்திலே உள்ளன.

ஸந்மாத்ரம் என்பதையே ஸத்தா மாத்ரம் என்கையில் 'ஸந்' என்பதும் 'ஸத்தா' என்பதும் ஒன்றே என்று தேறுகின்றது.

இங்கு ஓர் ஐயம் வர வாய்ப்பு இருக்கின்றது. 'ஸந்' என்பது இருக்கின்ற பொருள் (உருப்படி) என்ற அர்த்தத்தில் வருகின்ற சொல். உருப்படியை 'தர்மி' என்பர். அதன் பண்பை அதாவது தன்மையை 'தர்மம்' என்பர். இருக்கின்ற உருப்படியின் தர்மங்களில் தலையாயது இருப்பு என்கிற தன்மை தானே. இதனை 'ஸத்தா' என்ற சொல் குறிப்பிடும். இதுவே தமிழில் ஸத்தை என்ற வடிவம் பெறும். ஸீதா என்னும் ஸம்ஸ்க்ருதப் பெண்பால் பெயர்ச்சொல் ஸீதை என்று ஆவது போல இது. திருப்பாவையில் வரும் "பிள்ளாய்! எழுந்து இராய்" என்ற தொடரை விளக்கிடுகையில் "எழுந்து இருப்பவள் ஆகிடு. அதாவது ஸத்தையினைப்பெறுவாயாக" என்று விளக்கிடுவார்கள். இது போலப் பல இடங்களில் ஸத்தா என்பது ஸத்தின் தன்மை அதாவது பாவம் என்ற அர்த்தத்திலேயே வருகின்றது.

"இப்படி 'ஸந்' என்பது தர்மியைச் சொல்லும் சொல். 'ஸத்தா' என்பது அதன் தர்மத்தைச் சொல்லிடும் சொல். இரண்டையும் 'ஸந்' என்ற தர்மியையே - உருப்படியினையே குறிப்பதாக எப்படி வழங்கலாம்? தர்ம வாசகமான சப்தத்தை இட்டே தர்மியையும் குறிப்பிடலாமா?" என்ற கேள்வியை எழுப்பினார் ஸதஸ்ஸில் ஒரு மஹாவித்வான்.

எந்த ஸதஸ்ஸில்? ஸ்ரீமதபிநவரங்கநாதபரகாலஸ்வாமியின் சதமான மஹோத்ஸவத்தினை ஓட்டிச் சென்னை வில்லிவாக்கம் மணிமண்டபத்திலே ஸ்ரீமதுபயவே மஹாவித்வான் நல்லூர் ஸேவாஸ்வாமி ஏற்பாடு செய்த ஸதஸ்ஸில். கேள்வியை எழுப்பி வித்வான்களைச் சிந்திக்க வைத்த மஹாவித்வான் யார்? ஸ்ரீமதுபயவே வித்வன் மணி வில்லிவலம் க்ருஷ்ணமாசார்ய ஸ்வாமி. (தற்பொழுது ஸ்ரீமதஹோபிலமடத்தில் 45-ஆம் பட்டம் ஸ்ரீபெரிய அழகிய சிங்கராகத் திகழும் ஸ்வாமி.)

ஸபை ஒரு வினாடி விடையறியாது வியந்து நின்றது. கேள்விக்கு விடை தான் என்ன?

கேள்வியினை எழுப்பிய ஸ்வாமியே ஸமாதானமும் அருளியாயிற்று. 'ஸத்தா' என்ற சொல் தர்ம வாசகமாக உருவாவது போல தர்மி வாசகமாகவும் வரும். எப்படி?

'தல்' என்று ஓர் விகுதி அதாவது ப்ரத்யயம் உண்டு. இந்த விகுதி ஒரு பெயர்ச் சொல்லுடன் பாவம் - தன்மை என்ற பொருளில் இணைந்து தன்மையைக் குறிப்பிடும். அப்பொழுது இதனை "பாவார்த்தே தல்" என்பர். (இது தஸ்ய பாவஸ்த்வதலௌ என்கின்ற ஸ்ரீபாணினி பகவானின் ஸூத்ரத்திலிருந்து கிடைக்கின்றது). 'தல்' என்னும் விகுதியே தான் இணையும் சொல்லுக்கு உரிய பொருளில் எந்த மாற்றமும் ஏற்படுத்தாதும் பெயர்ச் சொல்லுடன் இணைந்து நிற்பதும் உண்டு. அந்த நிலையிலே அதனை "ஸ்வார்த்தே தல்" என வழங்குவர்.

இதற்குப் ப்ரஸித்தமான உதாஹரணம் தேவதா என்னும் சொல். தேவ என்னும் சொல்லுடன் 'பாவார்த்தே தல்' என்ற 'தல்' விகுதி இணைந்து தேவதா என்ற சொல் உருவாகிடுகையில் தேவத்தன்மை என்ற பொருளில் வரும். தர்ம வாசகமாகிவிடும். 'ஸ்வார்த்தே தல்' என்னும் ப்ரத்யயம் இணைந்து தேவதா என்னும் சொல் உருவாகிடுகையில் சொல்லிலே மாற்றமே ஒழிய பொருளில் எந்த மாற்றமும் வராது. அது தர்மி வாசகம் ஆகவே இருக்கும். அதாவது தேவன் என்ற பொருளிலேயே இருக்கும். ஸ்ரீபாணினி பகவானுடைய "தேவாத்தல்" என்கின்ற ஸூத்ரம் மூலம் இது கிடைக்கின்றது.

இது போலவே 'ஸந்' என்ற சொல்லும் 'ஸ்வார்த்தே தல்' என்கின்ற 'தல்' விகுதியைப் பெற்றுப் பொருளில் மாற்றம் பெறாது 'ஸத்தா' என்ற வடிவமும் பெறுகின்றது எனலாம். (இதற்கு என்று பாணினி பகவானின் ஸூத்ரம் ஏதும் தனியாக இல்லை என்றாலும் ஆன்றோர் ப்ரயோகம் இருப்பதால் இவ்வழியை ஏற்கலாம். பண்டைய

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

இலக்கியங்களில் பாவார்த்தப்ரத்யயங்கள் ஸ்வார்த்தத்தில் வரும் இடங்கள் பல உள்ளன. 'அணிமா' என்று ஆத்மாவைச் சொல்வது, 'பூமா' என்று பரமாத்மாவைச் சொல்வது என்று பல உதாஹரணங்கள் காட்டலாம்.)

எனவே 'ஸந்மாத்ரம்' என்றாலும் 'ஸத்தாமாத்ரம்' என்றாலும் பொருளில் எந்த மாற்றமும் கிடையாது. இரண்டும் தர்மிவாசகமான சொற்களே.

இப்படி அந்த ஸ்வாமி விளக்கியவாறே அந்த நுட்பத்தைச் சுவைத்த ஸபையினர் அனைவரும் ஸ்வாமியைப் பெருமதிப்புடன் பார்த்தனர்.

ஸ்வாமி தமக்கும் முதலில் ஸந்மாத்ரமும் ஸத்தாமாத்ரமும் எப்படி ஒன்றாக இருக்க இயலும் என்ற குழப்பம் இருந்து வந்ததாகவும், அந்தக் குழப்பத்தினை கூடார்த்த ஸங்க்ரஹத்தில் ஸ்ரீமதபிநவ ரங்கநாதபரகாலஸ்வாமி தந்த மேற்படி விளக்கத்தை ஸேவித்துப் போக்கிக் கொண்டு தெளிவு பெற்றதாகவும் அருளினார்.

பிறகு அடியேன் வாசஸ்பத்யம் என்ற வடமொழிக்கலைக் களஞ்சியத்தில் தேவதா என்ற சொல்லுக்குரிய விளக்கத்தைப் பார்த்தேன். அங்கு 'ஸ்வார்த்தே தல்' என்று 'தல்' விகுதி பெற்று 'தேவ:' என்ற சொல்லே தேவதா என்ற வடிவத்தில் வரும் என்று காட்டிவிட்டு ஆண்பால் சொல் பெண்பால் சொல்லாகி அதே பொருளைக் குறிக்கின்ற சொல்லாகவே திகழ்வதையும் சுட்டிக்காட்டி, மஹாபாஷ்யத்தில் பதஞ்ஜலி பகவானே "க்வசித் ஸ்வார்த்திகா அபி ப்ரத்யயா: ப்ரக்ருதிதோ லிங்கவசனான்யதி வர்த்தந்தே" என்று அருளியிருப்பதையும் இதற்குப் ப்ரமாணமாகக் கொடுத்திருக்கின்றனர்.

இவ்வாறு கூடார்த்த ஸங்க்ரஹம் காட்டித் தரும் நுட்பம் நிறைந்த விளக்கங்களுக்குக் கணக்கே கிடையாது. இங்கே காட்டிய விஷயம் மிகவும் ஸாதாரணமானது. இதனிலும் நுணுக்கம் மிகுந்த ஆழம் நிறைந்த பல விஷயங்கள் உள. எனவே இதைக் கண்ணுறும் சில வித்வான்கள் இதனைப் போய்தானா எழுத வேண்டும் என அங்கலாய்க்கலாம். ஆனால் இது அனைவருக்கும் புரியக்கூடிய எளிதான உதாஹரணம். மற்றும் ஸ்ரீபரகாலமடாதிபதியான ஸ்வாமியின் திவ்யஸக்தியின் பெருமையினைப் தற்காலத்திலே ஸ்ரீமத் அஹோபில மடாதிபதியாகி விளங்கிடும் மஹாவித்வானே உணர்த்திடப் பயன்படுத்திய உதாஹரணம் என்பதால் இதை எழுதினேன். மற்றோர் எளிமை நிறைந்த உதாஹரணத்தையும் பார்ப்போம்.

4. மனோமயன்

ஸ்ரீபாஷ்யத்தில் முதல் அத்யாயம் இரண்டாம் பாதம் முதலாவது அதிகரணம் ஆக உள்ளது ஸர்வத்ரப்ரஸித்யதிகரணம். இந்த அதிகரணத்தில் ஆராயப்படும் விஷயவாக்யம் "ஸர்வம் கல்விதம் ப்ரஹ்ம" எனத் தொடங்கும் சாண்டில்ய வித்யை ஆகும். இதில் ப்ரஹ்மத்தைக் குறிக்கும் பல தொடர்களில் ஒன்று "மனோமய:" என்பது. இதனை எம்பெருமானார் "பரிசுத்தேன மனஸைகேன க்ராஹ்ய:; விவேகவிமோசனாதி ஸாதன ஸப்தகானுக்ருஹீத பரமாத்மோபாஸன நிர்மலீ க்ருதேன ஹ்ரி மனஸா க்ருஹ்யதே । அனேன ஹேயப்ரத்யனீக கல்யாணைகதானதயா ஸகலேதர- விலக்ஷண- ஸ்வரூபதா . உச்யதே ।மலின மனோபிர் மலினானாம் ஏவ க்ராஹ்யத்வாத்। " என்று ஸ்ரீபாஷ்யத்திலே விவக்ஷித குணோபபத்தேச்ச என்கின்ற ஸூத்ரத்திற்கு பாஷ்யம் இடும் பொழுது விளக்கிடுகின்றார். இதன் பொருள் தூய மனத்தினால் மட்டுமே உணரப் படுபவன். விவேகம் விமோகம் முதலிய ஏழு ஸாதனங்களால் பரமாத்மாவினை உபாஸனம் செய்து மலம் நீங்கிய மாசு அற்ற மனத்தினால் தானே அவனை உணர முடியும். இதனால் எம்பெருமான் தீயவை தீண்டாத நல்ல மங்கள குணங்களுக்கே இருப்பிடமானவன் என்பது சொல்லப் பட்டது. மாசு மிகுந்த மனத்தா மாசு மிகுந்த மனங்களினால் மாசு மிகுந்தவைகளைத் தானே உணர முடியும்!

என்பதாகும்.

மைத்ரேயீ உபநிஷத்திலே

மன ஏவ மனுஷ்யாணாம் காரணம் பந்த மோக்ஷயோ:।
பந்தாய விஷயாஸக்தம் முக்த்யை நிர்விஷயம் மன:॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது. மனிதர்களின் மனமே மனிதர்களுடைய ஸம்ஸார வாழ்க்கைக்கும் முக்திக்கும் காரணம். விஷயங்களில் ஈடுபடும் மனம் ஸம்ஸார வாழ்க்கையைத் தரும். எதிலுமே ஈடுபடா மனமே முக்தியினைத் தரும் என்பது இதன் பொருள்.

இதனால் முக்திக்கு எதிலும் ஈடுபடா மனம் வேண்டும் என்பதே உபநிஷத்தின் கொள்கை என்று தேறுகின்றது. அதனால் மனோமயனான பரமாத்மாவிடம் ஈடுபாடு வைக்கும்மனம் மோக்ஷத்தைத் தரும் உபாஸனத்திற்கு ஸாதனமாகும் என்பது சரியாகுமா?என்று ஓர் ஐயம் வரலாம் அல்லவா?

கூடார்த்தஸங்க்ரஹத்திலே ஸ்வாமி இந்த் கேள்வியினை எழுப்பி ஸமாதானம் அருளிடுகின்றார். அதே மைத்ரேயீ உபநிஷத்தில் மேலே

மனோ ஹி த்விவிதம் ப்ரோக்தம் சுத்தம் சாசுத்தம்.....
ஸமாஸக்தம் யதா சித்தம் ஜந்தோர் விஷயகோசரே।
யத்யேவம் ப்ரஹ்மணி ஸ்யாத் கோ ந முச்யேத பந்தனாத்?

எனத் தொடங்கி

ஸமாதி நிர்தூதமலஸ்ய சேதஸோ
நிவேசிதஸ்யாத்மனி யத் ஸுகம் பவேத்।
ந சக்யதே வர்ணயிதும் கிரா ததா
ஸ்வயம் ததந்த:கரணேன க்ருஹ்யதே॥

என்று கூறப் பட்டுள்ளது. இதன் பொருள் "தூயது, தூய்மை அற்றது என மனம் இருவகைப் படும். சின்னச்சின்ன விஷயங்களிலே மனம் எப்படி ஈடுபடுகின்றதோ அப்படியே ப்ரஹ்மத்திடம் மனம் ஈடுபட்டால் யார் தான் முக்தி பெற மாட்டார்கள்? த்யானத்தினால் அழுக்கினை அகற்றித் மனத்தைத் தூயதாக்கி அதனைப் பரமாத்மாவிடம் வைக்கும் பொழுது கிடைக்கும் ஸுகத்தை வார்த்தைகளாலே வருணிக்க இயலாது. அந்த மனத்தினாலேயே தான் அந்த ஸுகத்தை உணர முடியும்" என்பது ஆகும்.

இதனால் எதிலும் ஈடுபடா மனம் என்ற உபநிஷத் தொடரை எம்பெருமானைத் தவிர மற்ற எதிலும் ஈடுபடா மனம் என்று தான் புரிந்து கொள்ள வேண்டும்.

இதனால் தான் ப்ருஹதாரண்யகோபநிஷத்தில் "மனஸைவ அனு த்ரஷ்டவ்யம்" - அதாவது நெஞ்சினாலே தொடர்ந்து நோக்க வேண்டும் என்று சொல்லப் படுவதும் பொருந்திடுகின்றது.

இவ்வளவு விரிவாக ஸ்வாமி இங்கு வ்யாக்யானம் செய்து ப்ருஹதாரண்யக உபநிஷத் வரைக்கும் நம்மை அழைத்துச் செல்வது ஏன் என்று மேலே ஸ்வாமி செய்து காட்டும் ஆராய்ச்சியினால் தெளிவாகும். அது என்ன? அதையும் பார்ப்போமே.

ப்ருஹதாரண்யக உபநிஷத் பாஷ்யத்தில் ஸ்ரீசங்கரபகவத்பாதர் "மனஸைவ அனு த்ரஷ்டவ்யம்" என்ற தொடருக்கு பாஷ்யம் இடுகையில் "அந்த ப்ரஹ்மத்தை உணர ஸாதனம் சொல்லப் படுகின்றது. அதாவது ஆசார்யன் திருவடிவாரத்தில் பரமாத்மாவைப் பற்றிக் கேட்டதனைத் தொடர்ந்து அதன் படியே செய்து வந்த பரமாத்மாவின் த்யானத்தால் தூய்மை பெற்ற மனதினால் தான் அவனை உணரலாம்" என்கின்றார்.

ஸ்ரீசங்கரபகவத்பாதரின் பாஷ்யத்திற்கு விளக்கம் தர முன் வந்த ஆனந்தகிரி என்னும் நிர்விசேஷாத்வைதீ இந்தப் பகுதியினை விளக்கிடுகையில் "இங்கு மனதினாலேயே தொடர்ந்து ப்ரஹ்மத்தினை உணர வேண்டும் எனக் கூறப் படுகிறது. மற்றோர் வேதவாக்கியம் ப்ரஹ்மம் வாக்குக்கும் மனதிற்கும் அப்பாற் பட்டது என்கின்றது. இது முரண்பாடு அல்லவா என்று ஐயப்பட வேண்டா. மனம் ப்ரஹ்மத்தைச் சிந்திக்கத் தொடங்கிடுகையில் ஆசார்யர்களிம் கேட்ட உபதேசம் முதலியவைகளால் மனது ப்ரஹ்மமயமாக ஆகும். அதன் அடிப்படையிலே மனதால் உணர்தல் வேண்டும் என்ற இந்த வழக்கு வந்துள்ளது " என்று கூறிடுகின்றார்.

பின்னர் வந்த அத்வைதஸித்தி என்னும் நூலில் "மனத்தினால் என்று வேதம் கூறிடுகையில் மனது என்ற சொல் மீது 'ஆல்' என்ற மூன்றாவது வேற்றுமை வந்துள்ளது. இதனால் மனது பரப்ருஹ்மத்தை உணர ஸாதனம் ஆகும் என்று வேதம் கூறுவதாக அப்படியே ஏற்றுக் கொண்டுவிடலாம். மனதால் அவனைக் காண இயலாது என்று கூறும் வேதப்பகுதிக்கு மாசுபடிந்த மனத்தாலே காண இயலாது என்று கருத்து என்று கூறிடலாமே" என்ற

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

கேள்வியினை எழுப்பி, "மனதை ஸாதனமாகக் கொள்கையில் மனம், அதற்கு ஸாதனமாக இருக்கும் தனப்பது என்று இரண்டின் கல்பனங்கள் செய்ய வேண்டி வருகின்றது. வேதத்தினைமட்டுமே ஸாதனமாகக் கொள்கையில் இந்த இரு படிக் கல்பனம் இல்லாமல் ஒரு படியிலேயே ஸாதனகல்பனம் நிறைவேறிவிடுகின்றது" என்று எம்பெருமானை உணர மனம் ஸாதனம் ஆகாது என்ற நிர்விசேஷாத்வைதக் கொள்கை தீவிரப்பிடிப்புடன் முழங்கப் பட்டுள்ளது.

"மனதினால் தான் தொடர்ந்து உணர வேண்டும் என்று மனதை ஸாதனமாகக் காட்டும் இந்த வேதவாக்யம் இருப்பது போல வேத சப்தத்தாலேயே ப்ரஹ்மத்தை உணர வேண்டும் என்று விதிக்கும் வேத வாக்கியம் ஒன்று இல்லையே! என்று எண்ண வேண்டா. "அந்த ஔபநிஷதபுருஷன் பற்றிக் கேட்கின்றேன்" என்பது போன்ற வேதவாக்யங்கள் உள்ளன. இங்கு உள்ள ஔபநிஷதன் என்பதற்கு உபநிஷதங்களிலேயேமட்டுமே உணர்வதற்குத் தகுந்தவன் அதாவது யோக்யன் என்று பொருள். "தத்ர ஸாது:" என்ற தத்திதப் பகுதியினைச் சார்ந்த வ்யாகரண ஸூத்ர அடிப்படையில் வந்த சொல் இது. இதனால் பரம புருஷனை உபநிடதங்களினாலேயே உணர இயலும். மற்றவை ஒன்றினாலும் உணர இயலாது என்பதும் தன்னடைவே கிட்டும்.

இவ்வாறு அத்வைதஸித்தி ஔபநிஷத புருஷன் என்ற சொல் பாணினி பகவானின் "தத்ர ஸாது:" என்ற ஸூத்ரப்படி உருவான சொல் என்று காட்டி எம்பெருமான் மனதால் உணரப்பட முடியாதவன் என்று கூறுகின்றது.

ஸ்ரீசங்கரபகவத்பாதர் உபநிஷத் பாஷ்யத்தில் ஔபநிஷதன் என்பதற்கு உபநிஷத்துக்களிலேயே அறியப் படுபவன் என்று தான் பொருள் கூறினார். "தத்ர விதித இதி ச" என்கின்ற பாணினி பகவானின் ஸூத்ரத்தினால் உபநிஷத்திலேயே அறியப்படுபவன் என்ற பொருளில் உபநிஷத் என்ற சொல்லுடன் அண் என்கின்ற ப்ரத்யம் இணைந்து ஔபநிஷதன் என்ற சொல் வருகின்றது. இந்த அடிப்படையில் தான் சங்கரர் ஔபநிஷதன் என்ற சொல்லை விளக்கிப் போந்தார். ஸ்ரீவாசஸ்பதி என்னும் பேரறிஞரும் மேற்படி 'அண்' ப்ரத்யயத்தை ஏற்றே பொருள் கூறியுள்ளார். ஆனால் அத்வைத ஸித்தியோ ஔபநிஷதசப்தம் "தத்ர ஸாது:" என்கின்ற ஸூத்ரத்தின் மூலம் வருவதாகக் கூறுகின்றது. அந்த ஸூத்ரப் படி 'யத்' என்கின்ற ப்ரத்யயம் தான் வரும். ஔபநிஷதன் என்பதில் 'அண்' ப்ரத்யயம் தான் இருக்கின்றது. அப்படி இருக்க மனதால் உணரக்கூடியவன் அல்லன் என்று நிலைநாட்டவேண்டும் என்ற ஆர்வக்கோளாறினாலே "அண்" ணை "யத்" ஆக்கிப் போந்தார் அத்வைதஸித்தியின் ஆசிரியர்.!

"தத்ர ஸாது" என்ற இடத்தை ஒட்டி வரும் ஏழு ஸூத்ரங்களில் 'ஸாது' என்று தகுதி திறமை இவைகளைக் காட்டும் பல ப்ரத்யயங்கள் விதிக்கப்படுகின்றன. அவைகளில் பக்த என்ற சப்தத்திற்கு மட்டுமே அண் ப்ரத்யயம் விதிக்கப்பட்டுள்ளது. வேறு எந்த பதத்திற்கும் அண் கிடையாது என்று விரிவாக எடுத்துக்காட்டி எம்பெருமானார் மனோமயன் என்பதற்குத் தூய மனதாலே உணரக்கூடியவன் என்று அருளிய பொருளை யாராலும் அசைக்க இயலாது என்று கம்பீரமாக முழங்குகின்றார் ஸ்வாமி.

"ஏவம் ச மனோமய இதி விசுத்த மனோமயக்ராஹ்யத்வபரம் இதி ஸூக்திஸ் ஸர்வதா அப்ரகம்ப்யேதி ஸித்தம்" என்று கூடார்த்த ஸங்க்ரஹத்திலே ஸ்வாமியின் திவ்ய ஸூக்தி.

5. பிள்ளை வீடு

சாஸ்த்ர விசாரம் செய்பவர்கள் ஆனால் ஸாஹித்ய ரஸானுபவம் செய்யக் கூடாது என்ற நிலையில் மேனாணித்திருக்கும் வறட்டு வித்வான்கள் பலர் உலா வருவது உண்டு. ஸ்ரீமதபிநவரங்கநாதபரகாலஸ்வாமி சாஸ்த்ரங்கள் வேதம் முதலியவைகளில் உள்ள ஸாஹித்யரஸத்தைச் சுவைக்க உதவும் கருவிகள் என்ற உண்மையை உணர்ந்த உத்தம வித்வான். ஆகையால் கவிதைகளை ரஸிப்பதிலும் கவிகளை ஊக்குவிப்பதிலும் நிகரற்றவராகத் திகழ்ந்தார். ஆசுகவிஸார்வபௌமரான அடியேன் திருத்தகப்பனார் தசரா மஹோத்ஸவத்தில் மைஸூர் மஹா ராஜா அமைத்த போட்டியில் தனது மஞ்சுராமாயணத்திற்காகப் பரிசு வென்று அதனைப் பெற 1949-ல் மைஸூர் எழுந்தருளி இருந்தார். (அப்பொழுது திருத் தாயாரையும் இரண்டு வயதுக் குழந்தையான அடியேனையும் கூட அழைத்துச் சென்றிருக்கின்றார்). அப்பொழுது ஸ்வாமி தமது கவிதைகளை ரஸித்து

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

மகிழ்ந்தருளிய காட்சிகளை திருத்தகப்பனார் பிற்காலங்களில் நினைந்து நினைந்து எடுத்துச் சொல்லி மகிழ்வது உண்டு.

ஸர்வத்ரப்ரஸித்யதிகரண விஷயவாக்யத்தில் "ஏஷ ம ஆத்மா அந்தர் ஹ்ருதயே" என்று உபாஸகனுடைய இதயத்தில் எம்பெருமான் குடி இருப்பதாக அனுஸந்தானம் செய்கின்றான் உபாஸகன் என்று வருகின்றது. இதை விளக்கிடுகையில் "ஏவம் பூதம் பரம் ப்ரஹ்ம பரமகாருண்யேன அஸ்மதுஜ்ஜீவிஷயா அஸ்மத்ருதயே ஸந்நிஹிதம் இதி இதம் அனுஸந்தானம்" என்று எம்பெருமானார் அருளிச் செய்கின்றார். பர ப்ரஹ்மம் பரமமான திருவருளால் நம்மை உய்விக்கும் பொருட்டு நம் நெஞ்சிலே குடி இருப்பதாக விவரணம் செய்துள்ளார். நெஞ்சிலே குடி இருப்பது மூலத்திலே சொல்லப் பட்டுள்ளது சரி. ஆனால் பரம கருணையாலே நம்மை உய்விப்பதற்காக என்று எம்பெருமானார் செய்யும் விவரணம் எந்த அடிப்படையிலே என்று கேள்வி எழுமே. இதற்கு என்ன விடை?

ஸூத்ரகாரர் ஆன வேதவ்யாஸரை விடச் சிறந்த வேதம் வல்லார் உண்டோ? அவர் 'அர்ப்பக-ஓகஸ்த்வாத்' என்று நம் நெஞ்சைப் பிள்ளை வீடு-சிறிய குடி இருப்பு என்று இந்த அதிகரணஸூத்ரத்திலே குறிப்பிடுகின்றார். சிறிய என்பதற்கு அவர் அர்ப்பக என்ற சொல்லை இடுகின்றார். அல்ப, தஹர, தப்ர, ஸ்தோக என்று பல வித சப்தங்கள் இருக்கச் செய்தேயும் ஸூத்ரகார்ர் குழந்தை என்பதையும் குறிக்கும் அர்ப்பக என்ற பதத்தைத் தேர்ந்து எடுப்பானேன்.?

"அஸ்மின் ஸூத்ரே அர்ப்பகபதேன ராஜகுமார நய ஸூசனேன புத்ரஸ்ய பித்ருதாயபாகவத் ஸர்வேஷாம் புத்ராணாம் உபாஸகானாம் தரதமாபாவ-அனாபந்ந முக்திபலம் ஸித்தம் ஏவ இதி....." என்று இங்கு கூடார்த்த ஸங்க்ரஹ திவ்யஸூக்தி.

இந்த ஸூத்ரத்திலே அர்ப்பக என்ற பதத்தை இட்டு உபாஸகர்களான ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் ராஜகுமாரர்கள் என்ற பொருள் குறிப்பிடப் படுகின்றது. இதனால் தகப்பனாரின் சொத்தில் பிள்ளைகளுக்கு வேற்றுமை ஏதும் இன்றி ஸமமான உரிமை இருப்பது போலவே உபாஸகர்கள் அனைவருக்கும் ஏற்ற தாழ்வில்லாத மோக்ஷம் பெற உரிமை என்பதும் சொல்லியது ஆயிற்று.

இந்தப் பங்குக் கருத்து ஸ்ரீமத்பாகவதத்தில் பத்தாவது ஸ்கந்தம் 14-ஆவது அத்யாயத்திலே எட்டாவது சுலோகமான

தத்தேঽநுகம்பாம் ப்ரஸமீக்ஷமாண:
புஞ்ஜான ஏவாத்மக்ருதம் விபாகம்।
ஹ்ருத்வாக் வபுர்பிர்விததத் நமஸ்தே
ஜீவேத யோ முக்திபதே ஸ தாயபாக் ॥

என்னும் சுலோகத்திலேயும் சொல்லப்பட்டுள்ளது என்று ஸ்வாமி இங்கு மேற்கோள் காட்டிடுகின்றார். இந்த சுலோகம் பகவானிடம் தன் மாயைக் காட்டித் தோல்வி அடைந்து அவன் திருவடியில் பணிந்து ப்ரஹ்மதேவன் விண்ணப்பம் செய்கின்ற துதியிலே வருகின்றது.

இந்த சுலோகத்தின் வ்யாக்யானமான சுகபக்ஷீயத்தில் "த்ருப்தப்ரபத்தி செய்த உன் அடியார்கள் புத்ரர்கள் தந்தையின் சொத்தில் பங்கு பெறுவதில் உறுதியுடன் இருப்பவர் போலவே இங்கே திரிந்து வாழ்ந்து பிறகுஅர்ச்சிராதி கதி மூலம் சென்று முக்தி என்கின்ற சொத்திலே தங்களுக்கு உரிய பங்கினைப் பெறுகின்றனர்." என்று கூறப்பட்டுள்ளது என்பதனையும் ஸ்வாமி இங்கே குறிப்பிட்டுள்ளார்.

சுகபக்ஷீயம் என்கின்ற இந்த ஸ்ரீமத் பாகவத வ்யாக்யானம் ஸ்ரீநடாதூர் அம்மாளின் திருவடிவாரத்திலே க்ரந்த சதுஷ்டயமும் அதிகரித்து, ஸ்ரீபாஷ்யத்துக்கு ச்ருதப்ரகாசிகை ச்ருதப்ரதீபிகை என்று இரண்டு வ்யாக்யானங்களையும் மற்றும் ஸந்த்யாவந்தன பாஷ்யம், வேதார்த்தஸங்க்ரஹ தீபிகை. ஸூபாலோபநிஷத்பாஷ்யம், கத்யபாஷ்யம் முதலியவைகளையும் நமக்கருளி மஹோபகாரம் செய்தருளியவரும்,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீகூரத்தாழ்வானுடைய திருக்கொள்ளுப்பேரரும், ஸ்வாமிதேசிகனுடைய ஆசார்யரும் மாதுலருமான அப்புள்ளாரின் ஸப்ரஹ்மசாரியுமான வேதவ்யாஸபட்டரான ஸுதர்சனஸூரி அருளியது.

இங்கு சுருதப்ரகாசிகையில் அருளாது போன விவரங்களை அந்த ஸ்வாமியே ஸ்ரீமத்பாகவதவ்யாக்யானத்திலே அருளிச்செய்துள்ளார் என்பது த்வனிக்க அந்த வ்யாக்யானத்தினை மேற்கோள் காட்டியருளினார் போலும். ப்ரஹ்மஸூத்ரங்களிலேயே மேலே "ஹார்தானுக்ருஹீத:" என்று உள்ளதைக் கருதியே எம்பெருமானார் "ஏவம் பூதம் பரம் ப்ரஹ்ம பரமகாருண்யேன அஸ்மதுஜ்ஜிஜீவிஷுயா அஸ்மத்ருதயே ஸந்நிஹிதம் இதி இதம் அனுஸந்தானம்" என்று பர ப்ரஹ்மம் பரமமான திருவருளால் நம்மை உய்விக்கும் பொருட்டு நம் நெஞ்சிலே குடி இருப்பதாக விவரணம் அருளிச்செய்தது வேதவ்யாஸபகவானுடைய திருவுள்ளத்தின் படியே என்றும் கூடார்த்த ஸங்க்ரஹத்திலே தெளிவாகக் காட்டப்படுகின்றது.

இப்படி கூடார்த்தஸங்க்ரஹம் என்னும் அமுதக்கடலிலிருந்து ஓர் இரு திவலைகளை அதிலே ஈடுபட்ட ஸ்ரீமதபிநவராமானுஜபரகாலஸ்வாமியின் சதமான மஹோத்ஸவ மலரில் தெளித்து அவருடைய திருவுள்ள உகப்பை நாடி அடியேன் உய்ந்து அமைகின்றேன்.

6. நிறைவு வெண்பா

அபிநவ ராமா னுசபரகாலர் நூறாம்
அபிநவ வேள்வி அதிலே- அபிநவமாய்
என்றும் திகழும் இராமானுசன்தன்சொல்
பொன்னுரையால் போக்கினோம் போது!.

அமையாஇவை என்னுமாசையினால் அறுமூன்றுலகில்
சுமையான கல்விகள் சூழவந்தாலும் தொகையிவையென்று
இமையா இமையவரேத்திய எட்டிரண்டெண்ணிய – நம்
சமயாசிரியர் சதர்க்கும் தனிநிலை தந்தனரே.

– ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேசிகன்
ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரம் ஸாரநிஷ்கர்ஷாதிகாரத்தில்

தற்காலத்தில் நாம் கற்கும் கல்விகள் போதாதவை. ப்ரயோஜனமில்லாமல் வீண் சுமையாக மாத்திரம் இருக்கின்றன. பதினெட்டு வித்யைகள் முழுவதும் அடையப்பட்டாலும், அது இந்த வித்யைகளுள் இத்தனை வித்யைகள் படித்தான் என்று கணக்கிடுவதற்கு மாத்திரம் உபயோகமாக இருக்கிறது. கண்கொட்டுதல் இல்லாதவர்களான (ஞானக்குறைவில்லாதவர்களான) நித்யஸூரிகள் கொண்டாடிய எட்டு எழுத்தான மூலமந்திரத்தையும், த்வயம், சரமச்லோகம் என்ற மற்ற இரண்டையும் எப்போதும் நினைத்துக்கொண்டிருப்பவர்களான நம்முடைய ஸித்தாந்தத்தை எங்கும் பரவும்படி செய்கிற ஆசார்யர்கள், அந்த ஸாரத்தையே கைக்கொள்ளும் ஒப்பற்ற நிலையை நமக்கு கொடுத்தார்கள்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

எழுத்துகளை விட எண்ணிக்கையில் எக்கிய நீதிகள்.

ஸ்ரீ உ.வே. நாவல்பாக்கம் (யக்ஞம்) கண்ணன் ஸ்வாமி,

ஹைதராபாத்.

ஒரே ஒரு சிறிய ச்லோகத்தில் நிறைய நீதிகளைப் புகுத்துவது வேதாந்ததேசிகருக்குக் கைவந்த கலை. ஸுபாஷிதநீவியில் உள்ள ஒரு ச்லோகத்தை விளக்குவதன் மூலம் இப்போது நாம் இதைப் புரிந்துகொள்ளப் போகிறோம். அந்த ச்லோகம் வருமாறு:

छलिनं सत्कथानर्हं स्वात्मोपहतजातिकम्।

न निगृह्णाति यः काले सोऽपि सभ्यैर्निगृह्यते॥

சலிநம் ஸத்கதாநர்ஹம் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகம்
ந நிக்ருஹ்ணாதி யः காலே ஸோபி ஸப்யைர்நிக்ருஹ்யதே.

1. ஒரே ச்லோகத்தில் நாற்பத்துநாலு நீதிகள்.

இந்த ச்லோகத்தில் முப்பத்திரண்டு எழுத்துகளுள் திணித்தடைக்கப்பட்டுள்ள நீதிகளுள் நாற்பத்து நாலு வருமாறு:

1. வஞ்சகனாக இருக்காதே. ஏமாற்றாதே.
2. நல்லவன் என்ற பேச்சுக்கான தகுதியை இழக்காதே.
3. நல்லவர்களோடு பேசும் தகுதியை இழக்காதே.
4. நல்லவர்களுடைய பேச்சுகளின் படி தகாதவனாகாதே.
5. புண்யசரிதங்களில் அன்வயிக்கத் தனித்தகுதி தேவை.
6. உனக்கு வாய்த்த நல்ல ஜாதியை நீயாகவே கெடுத்துக்கொள்ளாதே.
7. ஜாதிசண்டாளனானாலும் பரவாயில்லை. ஸ்வபாவசண்டாளன் ஆகாதே.
8. மனஸ்ஸிலே கெட்ட ஜாதியைக் கொள்ளாதே.
9. உன் உடலால் உன் பிறவியை ஸார்த்தகமாக்கிக் கொள்ளாமல் வீணடிக்காதே.
10. தீயவனை அடக்கிவை. தீயோரை ஸஹித்துக்கொண்டு வளரவிடுவோரும் தீயோரே.
11. தீயவனை அடக்குவது எளிதன்று. அதைக் காலமறிந்து செய்யவேண்டும்.
12. கெட்டவனைத் தண்டிக்காதவனைப் பிறர் தண்டிப்பர்.
13. சிஷ்யனைத் தண்டித்துத் திருத்தாத குருவையும், துஷ்டப்ரஜையைத் தண்டிக்காத ராஜாவையும் உலகம் நிந்திக்கும்.
14. கடவுள் இருப்பதை அறிந்தவன் ஸத். அந்த தகுதிபெறாதபடி படுநாஸ்திகனாகாதே.
15. மனச்சாட்சியை மீறுபவர் கும்பலில் சேராதே.
16. தன்னைத்தானே அதிகமாக மட்டம் தட்டிக்கொள்ளாதே.
17. ஸுத்தாத்மாக்களின் பழிப்புக்காளாகும் கூட்டத்தில் சேராதே.
18. வேண்டுமென்றே எதிராளியின் பக்ஷத்தைத் தப்பாக அனுவதித்துக் கண்டிக்காதே.
19. ப்ரமாணமே இசையாத கதா–அநதிகாரியாக ஆகாதே.
20. தன் கட்சிக்கே தன் வாதம் எதிராவது தெரியாமல் எதிராளியோடு வாதிக்காதே.
21. விதண்டாவாதம் பண்ணாதே.
22. எதிர்வாதத்துச் சொள்ளைகளைக் கண்டிப்பதும் வாததர்மமே. அதற்குத் தயங்காதே.
23. ப்ரதிவாதகண்டனம் பண்ணவேண்டிய சமயத்தில் பண்ணாத வாதியரை ஸபையோர் கண்டிக்க வேண்டும்.
24. ஸபையோர் ஸ்ரோதாக்களாக மட்டுமின்றி, விமர்ஸகர்களாகவும் இருக்க வேண்டும்.
25. ஸதஸ்யர்களின் வெறுப்புக்கு ஆளாகாதே.
26. ஸபையில் தைரியமாகக் குற்றங்களை எதிர்த்துப் போராடு.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

27. குறுக்கீடு பண்ணாமல் உன் கண்டனத்துக்கான காலம் வரும் வரை காத்திரு.
28. தண்டனை தரத் தாமதிக்காதே. நிலைமை கைமீறிப்போகும்.
29. தகாத காமத்தை அடக்கிவை. அது வஞ்சிக்கும். கெட்டபேர் தரும். குடி கெடுக்கும்.
30. கபட ஜோதிடர்களை, நக்ஷத்ரவரலாறே தெரியாதவர்களை, ஜாதகத்தைக் கெடுப்பவர்களை, தண்டித்து வை.
31. ஜாதி நசிக்கும் என்று தானாக சாதிக்காதே. ஜாதிவரம்பை மீறிய சிந்தனை வேண்டாம்.
32. வாதத்தில் நிக்ரஹஸ்தானம் என்ற குற்றத்துக்கு ஆளாகாதே.
33. ராவணனை அறிவுறுத்தக் காலம் தாழ்த்தியதால் அல்லற்பட்ட கும்பகர்ணன் போல் ஆகாதே.
34. தாழ்குடியினரின் உரிமைகளுக்கு ஆசைப்படாதே.
35. மங்களமான பேச்சுகளையே பேசவேண்டும்.
36. நல்வார்த்தைகளால் திருத்த முடியாதவனைத் தண்டித்துத்தான் திருத்தவேண்டும்.
37. புராணப்ரவசன நிகழ்ச்சிகளில் பூஜாஸத்காரங்களைப் பண்ணவேண்டும்.
38. உன்னை ஹிம்ஸிப்பவர்களை அடக்கியொடுக்கி வை.
39. எதிர்வாதியின் பிழைகளை உபேக்ஷிப்பதும் நிக்ரஹஸ்தானமாகும்.
40. கோபத்தை அடக்கு.
41. அறிவுரைகளைக் கேள்.
42. பலரைக் காக்க ஒருவனைத் தண்டி.
43. மனசைக் கட்டுப்படுத்து.
44. மனத்தில் வெறி பிடித்தவரைச் சிறையிலடை.

2. இது எப்படி முடியும்?

அதெப்படி முப்பத்திரண்டு எழுத்துகளுக்குள் நாற்பத்து நாலு வாக்கியங்கள் வரமுடியும்? பலபொருட்சொற்களைச் சாதுர்யமாகக் கையாள்வதன் மூலம் இது சாத்தியம்.

ஒரு ஊரில் ஒரு கில்லாடி மனவியல் ஆலோசகர் இருந்தார். அவர் தமிழில் பலபொருட்பதங்களை வைத்துப் பேசி சமாளிப்பார். பல பேருக்கும், ஒவ்வொருவருக்கும் ஒரு அர்த்தம் பொருந்தும்படியாகப் பேசுவார். அதிகம் பேசமாட்டார். பூடகமாகப் பேசுவார். பொடிவைத்துப் பேசுவார். சுருக்கமாகப் பேசுவார். இதோ ஒரு உதாரணம். ஒருவர் தாம் எந்த இடத்துக்கு உல்லாசப்பயணம் போகலாம் என்று அவரை வினவுகிறார். இன்னொருவர் உறுதிமொழி எடுத்துக் கொள்ள உசிதமான வழி எது என்று வினவுகிறார். மூன்றாமவர் மனைவியைச் சமரசப்படுத்துவது எப்படி என்கிறார். நாலாமவர் தன் வாண்டுப்பயலை எப்படி நல்லவனாக்குவது என்று வினவினார். இந்த நாலு பேருக்கும் ஒரே விடை தருகிறார் அந்த நிபுணர். வைகை அணை என்று. நாலே எழுத்துகளில் நாலு பேருக்கும் விடை கிடைத்து விட்டது. முதலாமவர் வைகை நதியின் குறுக்கே கட்டிய அணைக்கட்டுக்கு உல்லாசப்பயணம் போகிறார். இரண்டாமவர் கற்பூரத்தைக் கொளுத்தி அதில் கை வைத்து அணைக்கவேண்டும் என்று புரிந்து கொள்கிறார். மூன்றாமவர் மனைவி இடுப்பில் கையை வைத்து அணைத்துக்கொள்ளச் சொல்வதாக நினைக்கிறார். நாலாமவர் வைவது, கையால் அரவணைப்பது, என்கிற இரண்டையுமே வெவ்வேறு சமயங்களில் பண்ணச் சொல்கிறார் என்று புரிந்துகொண்டார். எப்படி நாலே எழுத்துகளில் நாலு வாக்கியங்கள் அடங்கி விட்டன பார்த்தீர்களா? அணை என்பதற்கு மூன்று அர்த்தங்கள். வைகை என்பதற்கு மூணு அர்த்தங்கள். எனவே நாலே எழுத்துகளில் நாலு வாக்கியங்கள். இதே விளையாட்டு தான் மேற்கூறிய ச்லோகத்திலும் நடக்கிறது.

இந்த ச்லோகத்தில் நிறைய பலபொருட்பதங்கள் இருக்கின்றன.

சலம் என்ற பதத்தின் இரண்டு அர்த்தங்களாவன:

1. வஞ்சனை, ஏமாற்றல்.
2. வாதசாஸ்த்ரத்தில் ஒரு கலைச்சொல், இல்லாததை ஏறிட்டுக் கண்டிப்பது.

ஸத் (ஸந்) என்ற பதத்துக்கு அர்த்தங்கள் வருமாறு:

1. நல்லவன்
2. ஆஸ்திகன்
3. நக்ஷத்ரம்
4. உறுதியானது, ஆட்டம் காணாதது.
5. பரம்பொருள்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

கதா என்ற பதத்தின் அர்த்தங்களாவன:

1. கதை
2. பேச்சு, உரையாடல்
3. வாதம்

ஸ்வாத்மா என்ற பதத்துக்கான அர்த்தங்கள்:

1. நல்ல ஆத்மா (ஸு–ஆத்மா)
2. தன் ஸ்வபாவம் (ஸ்வ–ஆத்மா)
3. தன் மனசு
4. தானாகவே
5. மனச்சாட்சி
6. தன் உடல், சரீரம்.

ஜாதி (ஜாதிகம்) என்ற பதத்தின் பல அர்த்தங்களாவன:

1. பிறவி, ஜன்மம்.
2. ப்ராம்மணாதி ஜாதி
3. இனம், குலம்.
4. ஜாதகம்
5. ஸாமூஹிகம்
6. வாதசாஸ்த்ரத்தில் ஒரு கலைச்சொல்

நிக்ரஹம் என்ற பதத்துக்கான அர்த்தங்கள் பல:

1. கட்டுப்படுத்தல், அடக்கிவைத்தல், சிறைப்பிடித்தல்.
2. தண்டனை, ஒறுத்தல்.
3. வாதசாஸ்த்ரத்தில் ஒரு கலைச்சொல்

ஸப்ய என்ற பதத்தின் அர்த்தங்கள்:

1. அவையோர், ஸதஸ்யர்.
2. பண்புள்ளோர்

உபஹத என்ற பதத்தின் அர்த்தங்கள்:

1. சீரழிந்த, கெட்டுப்போன.
2. பாதிக்கப்பட்ட, அடிபட்டுப்போன.
3. இழிவுக்காளான, அவமதிக்கப்பட்ட.

அநர்ஹன் என்ற பதத்தின் அர்த்தங்கள்:

1. அர்ஹதை இல்லாதவன், தகுதியற்றவன், அயோக்யன்.
2. அர்ஹம் இல்லாதவன், சல்லிக்காசுக்குக்கூட விலை பெறாதவன், அற்பன்.
3. அர்ஹா பணணாதவன். மதிக்காதவன். பூஜிக்காதவன்.

இரண்டு பொழிப்புரைகள். முதலாவது: ஏமாற்றுபவனையும் நற்பேச்சுக்குத் தகாதவனையும் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகனையும் இவர்களை உரிய நேரத்தில் கண்டிக்காதவரையும் ஸப்யர்கள் கண்டிப்பார்கள். இரண்டாம் பொழிப்புரை: எதிராளியின் கருத்தைத் திரித்து வேறொரு கருத்தை ஆரோபித்துக் கண்டிப்பவனையும், தூர்வாதியையும், தன் கட்சிக்கே எதிராவது தெரியாமல் வாதிப்பவனையும், காலத்தில் நிக்ரஹிக்காத வாதியையும் அவையோர்கள் நிந்திப்பார்கள்.

இதில் ஸ்வாத்மா–உபஹத–ஜாதிகன் என்பதற்கு பத்துக்கு மேற்பட்ட அர்த்தங்கள்:

1. தன் உடலாலே தன் பிறவியைக் கெடுத்துக்கொண்டவன்.
2. தன் ஸ்வபாவத்தாலே நீசப்பிறவியாகிப் போனவன்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

3. மனச்சாட்சி கெட்டவர் கும்பலைச் சேர்ந்தவன்.
4. ஸுத்தாத்மாக்களின் பழிப்புக்காளான கூட்டத்தவன்.
5. தன்னைத்தானே சீரழித்துக்கொண்ட கூட்டத்துக்காரன்.
6. தன் கட்சிக்கே பங்கம் வரும்படி வாதிப்பவன்.
7. தன்னிச்சையாக ஜாதகத்தையே குலைக்கிற ஜோஸ்யன்.
8. தன்னாலே தன் குலத்துக்கே நாசம் விளைவிப்பவன்.
9. ஆத்மநிந்தையை அதியாகப் பண்ணுபவன்.
10. கீழ்ப்பிறவியை விரும்புபவன்.
11. ஜாதிவரம்புகளை ஸ்வேச்சையாக மீறுகிறவன்.
12. தானாகவே தன் கூட்டத்தாரிடமிருந்து தப்பல் வாங்கியவன். ஜாதிப்ரஷ்டன்.
13. எது தோன்றுவதால் மனசு கெடுகிறதோ அது (கெட்ட காமம்).
14. சுயநலத்துக்காகத் தன் சுற்றத்தாரையே அழித்துக் கொள்ளுபவன்.
15. தன் மனஸ்ஸில் எதன் தோற்றம் அறையப்பட்டதோ அது (காமம்).
16. தன் மனசு காயப்பட்டதால் எது தோன்றியதோ அது (கோபம்).
17. தன் மனதைக் கெடுத்துத் தோன்றும் உணர்வு (வெறி).

இதே போல ஸத்கதாநர்ஹன் என்பதற்கும் ஒன்பது அர்த்தங்கள்:

1. நல்லவன் என்று பேர் வாங்காத அயோக்கியன்.
2. நல்லவர்களோடு ஸல்லாபம் பண்ணத் தகுதியற்றவன்.
3. நல்லவர்களால் அநர்ஹன் என்று பேசப்படுபவன்.
4. புண்யகதைகளுக்கு (கீர்த்தன ச்ரவணாதிகளுக்குக்கூட) அநர்ஹன்.
5. தன் பேச்சில் மங்களமில்லாதவன்.
6. வாதஸபைகளில் நல்ல வாதங்களுக்குத் தகாத துர்வாதி.
7. (ப்ரமாணமிசையாமை முதலிய காரணங்களால்) வாதத் தகுதியே இல்லாதவன்.
8. மஹா நாஸ்திகன்.
9. நல்லதனமான பேச்சுக்கு ஒத்துவராதவன்.

ஒரே வாக்கியத்திலிருந்து நிறைய அர்த்தங்களை மேற்கண்டவாறு வரவழைப்பதற்கு நான்கு உபாயங்கள் இருக்கின்றன. 1. முற்கூறியபடி பல அர்த்தங்கள் கொண்ட பதங்களை ப்ரயோகிப்பது. 2. பதச்சேதத்தை வெவ்வேறு விதமாகப் பண்ணுவது. உதாரணமாக ஸ்வாத்மா என்பதை ஸு ஆத்மா என்றும் ஸ்வ ஆத்மா என்றும் இரண்டு விதமாகப் பிரிக்கலாம் என்று பார்த்தோம். 3. ஸமஸ்தபதங்களில் தொக்கியிருக்கும் விபக்திகளை வெவ்வேறாகக் கொள்வது. உதாரணமாக, ஸத்கதா என்பதற்கு நல்ல பேச்சு, நல்லவர்களோடு பேச்சு, பகவானுடைய கதை, என்று பல அர்த்தங்கள். 4. லக்ஷணயா அர்த்தம் சொல்வது. உதாரணமாக பிறவி, ஜன்மம் என்பதை வாழ்க்கை என்றோ ஆயுட்காலம் என்றோ அர்த்தத்தில் நாம் அடிக்கடி பயன்படுத்துகிறோம். இந்த நாலு உபாயங்களாலும் இந்த ச்லோகத்துக்கு ஏராளமான அர்த்தங்கள் கிடைக்கும்படி அற்புதமாகக் கவி அமைத்திருக்கிறார். இதைப் புரிந்துகொள்வது தான் இக்கட்டுரையின் முக்கிய நோக்கமாகும்.

3. நாற்பத்துநாலு நீதிகளின் விளக்கம்.

இந்த ச்லோகத்தில் எந்தப்பதங்களின் மூலம் இந்த நீதிகள் கிடைக்கின்றன? இதே நீதிகள் வேறெந்த நூல்களில் கூறப்பட்டுள்ளன? ஒவ்வொன்றாகப் பார்ப்போம்.

1. சூழ்ச்சி, சதித்திட்டம், பித்தலாட்டம், கபடம், இவற்றைத் தவிர்க்கவேண்டும். நேர்மையாக வாழவேண்டும். ஏமாற்றாதே. ஏமாற்றுபவன் என்பதற்கு ச்சலகன், ஸசலன், ச்சலக்ருத் என்று பல பதங்கள் இருக்க, ஏமாற்றுப்பேர்வழி என்று பொருள் வரும்படி ச்சலீ என்ற பதத்தை இடுகிறார். ஏமாற்றுத்தொழில்காரன் ச்சலீ. எல்லோருமே அவ்வப்போது சின்னச்சின்ன ஏமாற்றல்கள் பண்ணுவதுண்டு. கண்ணாமூச்சி விளையாட்டில் ஏமாற்றல். ஏப்ரல் முதல்தேதியில் ஏமாற்றல். ஊடல் கூடல்களில் ஏமாற்றல். சித்ரகாவ்யங்களில் ஏமாற்றல். என்று எத்தனையோ ஏமாற்றல்களுக்குத் தண்டனையே வேண்டாம். ஆனால் ஏமாற்றுத்தொழில் பண்ணுபவன்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ச்சலீ. அவனைத் தண்டித்தேயாகவேண்டும். நினைவைத் திசைதிருப்பிக் களவாடுவது, தேர்தல் வாக்குறுதிகள் மூலம் மக்களை ஏமாற்றி அவர்களைச் சிரைப்பது, அதிகவட்டியாசை காட்டி முதலீடுகளை வாங்கிக்கொண்டு ஏமாற்றி ஓட்டம் பிடிப்பது, என்று எத்தனையோ தொழில்கள் ஏமாற்றுத்தொழில்கள். இவற்றைப் பண்ணுபவன் ச்சலீ. கபடைகஜீவிதன் என்று அர்த்தம் எழுதுகிறார் ஓர் உரையாசிரியர். கபடமே வாழ்க்கையாகக் கொண்டவன் என்று அர்த்தம். இப்படிப்பட்டவன் தண்டனைக்குரியவன்.

சூதென்று களவும் சூதும் செய்யாதே என்கிறார் நம்மாழ்வார். சூது என்ற தமிழ்ப் பதத்துக்கு வஞ்சனை என்றும் உபாயம் என்றும் இரண்டு அர்த்தங்கள். வஞ்சனையை ஜீவநோபாயமாகப் பண்ணும் ஜனங்களை நிந்திக்கிறார் ஆழ்வார். நம்மாழ்வாரிடமிருந்து இந்தக்கருத்தை வாங்கிக்கொண்ட தேசிகன் இத்தோடு கூட இன்னொன்றையும் அவரிடமிருந்து கற்றுக்கொண்டார் போலும். உயர்ந்த நீதிகள் சாதாரண மக்களின் மனதில் பதிய வேண்டுமானால், இரட்டைப் பொருட் சொற்களால் அது சாத்தியம் என்பதை நம்மாழ்வார் காட்டிய வழியிலேயே தேசிகன் பின்பற்றுகிறார். நம்மாழ்வார் சூது என்ற பதத்தை இரண்டு அர்த்தங்களில் கையாண்டால், தேசிகன் அதே அர்த்தம் கொண்ட ச்சலம் என்ற பதத்தை இரண்டு அர்த்தங்களில் கையாள்கிறார். (இரண்டாவது அர்த்தத்தைப் பதினெட்டாவது நீதியில் காணப்போகிறோம்.) ஏமாற்றுத் தொழில் வேண்டாம் என்கிற அதே நீதியையும் போதிக்கிறார். பூர்வாசார்யர்களைப் பின்பற்றுவதில் நிபுணரானவர் தேசிகன் என்பதற்கு இதுவுமொரு நிதர்சனம்.

2. ஊரார் உன்னை நல்லவன் என்று மெச்சும்படி வாழ். நல்லவனென்று பேர் வாங்கவும் பணிவு, பொறுமை, முதலிய சில தகுதிகள் இருக்க வேண்டும். அந்தக் குறைந்தபக்ஷத் தகுதிகளையும் இழந்து நிற்காதே. இதில் மூன்று படிகளைப் புரிந்துகொள்ள வேண்டும். சில பேர் நல்லவர்கள்; சில பேர் கெட்டவர்கள்; என்பது முதல் படி. சில பேர் நல்லவர்களாயிருந்து, நல்லவன் என்று பேர் வாங்கினவர்கள்; சில பேர் நல்லவர்களாக இல்லாமலேயே நல்லவன் என்று பேர் வாங்கினவர்கள்; சில பேர் நல்லவராயிருந்தும் நல்ல பேர் வாங்காதவர்கள்; இன்னும் சிலபேர் நல்லவராயில்லாமல், அஸத்து என்று கெட்ட பேர் வாங்கினவர்கள். இது இரண்டாம் படி. நாம் எப்படியிருக்கிறோமோ அப்படியே நம்மைப் பிறர் புரிந்துகொள்வார்கள் என்பதற்கில்லை. அதனால் நாலு விதமாகிறது. இந்த இரண்டாம் படியை உதாரணங்கள் மூலம் விளக்குவோம். ராமர் ராமோ விக்ரஹவாந் தர்ம: என்னும்படி நல்லவராயிருந்தார்; ராமோ ராமோ ராம இதி ப்ரஜாநாம் அபவந் கதா: என்றபடி நாட்டு மக்களிடமும் நல்ல பேர் வாங்கினார்; (இதில் கதா: என்ற வார்த்தை நாம் கூறும் அர்த்தத்தில் இருப்பதைக் கவனிக்கவும். ஊரெல்லாம் பேச்சு என்கிற அர்த்தத்தில்.) இவர் முதல்வகைக்காரர். சில துர்ஜனர்கள் எப்படியோ மக்களிடம் நல்ல பாராட்டைப் பெற்று, போகுமிடமெல்லாம் அமோகவரவேற்பைப் பெறுவதை நாம் கண்கூடாகக் காண்கிறோம். த்வேஷப்ரசாரம், நாஸ்திகப்ரசாரம், விஷமப்ரசாரம், பண்ணுபவர்களெல்லாம் பேரும் புகழும் பதவியும் தொண்டர்களும் பெற்று, வாழ்வதையும் பார்க்கிறோம். இவர்கள் நல்லவராயில்லாமலே நல்ல பேர் வாங்கினவர்கள் என்ற இரண்டாம் வகையினர். நல்லவராயிருந்தும் சில பேருக்குத் துரதிருஷ்டவசமாக பொய்ப்பழிகளும் லோகாபவாதங்களும் ஏற்பட்டு, வாழ்க்கை பாழாவதுண்டு; நிரபராதிகள் கூடச் சிறையில் அடைக்கப்படுவதுண்டு. இவர்கள் மூன்றாம் வகையைச் சேர்ந்தவர். நாலாம் வகையினர் ராவண துர்யோதநாதிகளை ஒத்தவர். உலகறிய அக்ரமம் பண்ணிக் கெட்ட பேரைக் கட்டிக் கொண்டவர்கள். இதைப் புரிந்துகொண்டபின் தற்பொழுதைய நீதிக்குப் பீடிகை முடிந்தது. இப்போது இந்த விசாரத்தின் மூன்றாம் படிக்குப் போவோம். நல்லவனாயிருப்பது முக்கியமா? நல்லவனாகப் பேர் வாங்குவது முக்கியமா? இதற்கான விடையில் தான் இப்போதைய முக்கிய நீதி அடங்கியிருக்கிறது. ஸத்கதா–அநர்ஹனாகக்கூடாது; ஸத்கதா–அர்ஹன் ஆகவேண்டும் என்கிறார். இதை மூன்று விதமாகப் புரிந்து கொள்ளலாம். நல்ல பேர் வாங்கினால் மட்டும் போதாது; அதற்கான தகுதியையும் பெற்றிருக்க வேண்டும்; வாஸ்தவத்தில் நல்லவனாயிருப்பது தான் அத்தகுதி; ஆகையால் நல்லவனாயிருப்பது தான் முக்கியம்; என்பது முதல் விளக்கம். நல்லவனாயிருந்தால் மட்டும் போதாது; நல்லவன் என்ற பேர் வாங்குவது உண்மையில் நல்லவனாயிருப்பதால் மட்டும் கிடைத்து விடாது. அதற்கு வேறு சில தகுதிகளும் தேவை. பனைமரத்தின் கீழ் பால் அருந்துபவனை உலகம் சாராயம் குடிப்பவனாக நினைக்கும். இவன் பால் பருகும் ஸாத்விகனானாலும் பனங்கள் குடிப்பவன் என்று கெட்டபேர் வரும். தனக்கு நல்லபேரே வரும்படி நல்லவனாக இருக்கவேண்டும். இதற்கு ஸத்வகுணம் மட்டுமின்றி, ஸாமர்த்யம், ஊராரை அலட்சியப்படுத்தாமை, விளைவுகளை எண்ணி ஆராயும் திறமை, முதலிய பல தகுதிகள் தேவை. இவற்றைப்பெற்று ஸத்கதார்ஹனாக ஆகு என்பது இப்போதைய நீதி. இது இரண்டாவது விளக்கம். இனி மூன்றாவது. நீ நல்லவனாயிருப்பதை விட நல்லவன் என்ற பேர் வாங்குவது முக்கியம். "ஊரார் என்ன பேசினால் என்ன? கடவுளுக்குத் தெரியும் என் மேல்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

தப்பில்லை என்று" என்கிற எண்ணத்தில் வேண்டுமென்றே உலகத்தாரை நிர்லட்சியப்படுத்தக்கூடாது. உலகத்தோடு ஒட்டவொழுகவேண்டும். ஏகாதசியன்று பட்டினி கிடக்காமலே, தானும் பட்டினி கிடந்ததாகப் பொய் சொன்னாலும் பரவாயில்லை; நீ நல்ல பேர் வாங்கிக்கொள்ளு; இல்லாவிட்டால் உன்னைப்பார்த்துப் பல ஸத்கதார்ஹனாக இருப்பது. இது மூன்றாவது விளக்கம். இவ்வாறாக இங்கே ஒரே நீதிக்குள் மூன்று நீதிகளைப் புரிந்துகொள்கிறோம்.

3. நல்லவர்கள் எல்லாரோடும் பேசமாட்டார்கள். ஸல்லாபயோக்யர்கள் (உரையாடலுக்குரியவர்கள்) என்று சிலரைத் தேர்ந்தெடுத்து அவர்களோடு மட்டும் தான் பேசுவார்கள். நல்லவர்களோடு பேசும் தகுதியைப் பெறு. நிர்வேதாதிகர் (அதிகமாக நிர்வேதப்படுபவர்) ஸல்லாபயோக்யரில் ப்ரதாநர் என்ற தேசிகஸூக்திப்படி ப்ரதாநராகாவிட்டாலும், ஓரளவாவது ஸல்லாபயோக்யனாகு.

ந ம்லேச்சாஸூச்யதார்மிகைஸ்ஸஹ ஸம்பாஷேத
ஸம்பாஷ்ய புண்யக்ருதோ மநஸா த்யாயேத்
न म्लेच्छाशुच्यधार्मिकैस्सह संभाषेत

संभाष्य पुण्यकृतो मनसा ध्यायेत्

என்கிறது கௌதமதர்மஸூத்ரம். மிலேச்சர்களோடும் அசுத்தக்காரர்களோடும் அதர்மக்காரர்களோடும் பேசக்கூடாது; தப்பித்தவறிப் பேச நேர்ந்தால் அதற்குக் கழுவாயாகப் புண்யஸ்மரணங்களை நினைக்க வேண்டும் என்கிறார் கௌதமர். கூடப்பேசத்தகாத அளவுக்கு அதார்மிகனாகவோ அனாசாரக்காரனாகவோ ஆகிவிடாதே. ஸ்ரீமத் ராமாயணத்தில் ஸீதை அசோகவனத்தில் ஹனுமானோடு நிறைய நேரம் பேசுகிறாள். ஆனால் அதற்குமுன் ராவணனிடம் பேச நேர்ந்த போது நேரடியாகப் பேசவில்லை. तृणमन्तरतः कृत्वा

த்ருணம் அந்தரத: க்ருத்வா என்றபடி ஒரு புல்லைக் கிள்ளி நடுவில் போட்டு அந்தப் புல்லைப் பார்த்துக்கொண்டு பேசுகிறாள். ஏனென்றால் ராவணன் ஸத்கதா–அர்ஹனன்று. ஸல்லாபயோக்யனன்று. பெண்கடத்தல் குற்றக்காரன். புல்லையிடையிட்டுப் பேசவேண்டிய புல்லன். அப்படிப்பேசின பிறகு புண்யாத்மாவான ராமனைத் தியானித்தபிறகு தான் அவனோடு பேசிய குற்றம் விலகும். ஆந்த அளவுக்குப் புல்லராக நாம் ஆகக்கூடாது. நல்லவர்கள் நம்மோடு பேசுவதற்கு நமக்கு என்ன தகுதிகள் வேண்டுமோ, அவற்றைப் பெற்றிருக்கவேண்டும். ஸத்கதார்ஹள் ஆகவேண்டும்.

4. நல்லவர்கள் உன்னைப்பற்றி நல்லபடியாகப் பேசும்படி நடந்துகொள். அவர்கள் பேச்சுப்படி அயோக்கியனாகிவிடாதே. எதையுமே குறைசூறும் அஸூயாளுக்கள் உன்னைக் குறைகூறினால் பாதகமில்லை; ஆனால் தினைத்துணை நன்றிசெயினும் பனைத்துணையாக்கொள்ளும் பாங்குள்ள சான்றோர்கள் உன்னை அனாதரிக்கும்படி நீசனாகிவிடாதே.

யத்வார்யா: ப்ரஶம்ஸந்தி ஸ தர்மோ யத் கர்ஹந்தி ஸோதர்ம:
यत्वार्याःप्रशंसन्ति स धर्मो यत् गर्हन्ति सोऽधर्मः

என்கிறார் ஆபஸ்தம்பர். சான்றோர்கள் பாராட்டு அறத்துக்கு இலக்கணம். அதற்கான அருகதை பெறு.

5. சில பேர் ஸத்கதைகளுக்கு, இதிஹாஸபுராணக்கதைகளுக்கு, அநர்ஹர்கள். சினிமா நாடகக் கதைகளுக்கு மட்டுமே அர்ஹர்கள். நீ அப்படியாகாதே.

க உத்தமஶ்லோக குணாநுவாதாத் புமாந் விரஜ்யேத விநா பஶுக்நாத்
क उत्तमश्लोकगुणानुवादात् पुमान् विरज्येत विना पशुघ्नात्। என்றும்,

ஸம்யக் வ்யவஸிதா புத்திஸ் தவ ராஜர்ஷிஸத்தம
வாஸுதேவகதாயாம் தே யஜ்ஜாதா நைஷ்டிகீ ரதி:
सम्यक् व्यवसिता बुद्धिः तव राजर्षिसत्तम।

वासुदेवकथायां ते यज्जाता नैष्टिकी रतिः॥ என்றும்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீமத்பாகவதத்தில் சொல்லியிருப்பதைப் பார்த்தால் பஸுக்நர்கள் போன்ற கொடியவர்கள் ஸத்கதையை விரும்ப மாட்டார்கள் என்றும், நல்லறிவு பெற்றவர் மட்டுமே வாஸுதேவகதையில் மகிழ்வர் என்றும் தெரிகிறது. நீ ஸத்கதைக்கு அநர்ஹனாக ஆகிவிடாதே. ஸத்கதா என்றால் பகவானின் கதை.

6. திர்யக்ஜாதியில் பிறக்காமல் மநுஷ்ய ஜாதியில் பிறந்திருப்பது விஶேஷம். அதைப் பயன்படுத்திக்கொள்ளு. அரிதரிது மானிடராதல் அரிது என்கிற ஔவையார் பாடலிலும் சொன்ன நீதி இது. இன்னுமொன்று. அதிருஷ்டவசமாக நீ உயர்குடியில் பிறந்திருந்தால், இந்தப் பெறற்கரிய வாய்ப்பை நீயாகவே நழுவவிடாதே. கீழ்ஜாதியினர் போல் இம்மைப்பயனே குறியாகக்கொண்டு தன்னைத்தானே கெடுத்துக்கொள்ளாதே. மறுமையிலும் முன்னேறுவதற்கு முயல்.

7. வாழ்க்கையில் அடிபட்டுப்போனவர்களில் மூன்று வகை. தைவோபஹதர், ஸ்வாத்மோபஹதர், பரோபஹதர், என்று. சிலர் விதியால் வருந்துபவர்; இவர்களைத் தைவோபஹதர் என்னலாம். இன்னும் சிலர் தாமாகவே கெட்டுப்போனவர்கள். இவர்களை ஸ்வாத்மோபஹதர் என்பர். நிறைய பேர் இந்த இரண்டாம் வகையில் இருக்கிறார்கள். நீ அவர்களின் சமூகத்தில், குழுவில், ஒருவனாகாதே. விதியால் படும் பாட்டை நாம் தவிர்ப்பது நம் வசமன்று. ஆனால் நாமாகவே நமக்குக் கேடு விளைவித்துக்கொள்ளும் முட்டாள் தனத்தைத் தவிர்க்கலாமே. பகைவர்களாலும் துஷ்டர்களாலும் கெட்டவர்கள் மூன்றும்வகையினர். இவர்கள் பரோபஹதர்கள். இவ்வாறின்றி தம்முடைய அறிவீனத்தால் தமக்குத்தாமே தீங்கிழைத்துக்கொண்டவர்கள் இரண்டாம் வகையினர். இவர்கள் ஸ்வாத்மோபஹதர்கள். இவர்களின் கூட்டம் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதம். அதைச்சேர்ந்தவர் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகர். நீ அப்படியாகாதே.

8. நீசப்பிறவியினரில் இரண்டு வகை. தாழ்ந்த ஜாதியில் பிறந்தவர் முதல்வகையினர். அவர்களுள் பல நல்லவர்கள் இருக்கலாம். தங்கள் உள்ளத்தால், ஸ்வபாவத்தால், நீசர்களாகிப்போனவர்கள் இரண்டாம் வகையினர். அவர்களுள் உயர்ஜாதியினரும் இருக்கலாம். முதல் வகையினருக்கு உதாரணம் ஜாதிசண்டாளர்கள். இரண்டாம் வகையினருக்கு உதாரணம் கர்மசண்டாளர்கள். நீ ஸ்வபாவத்தால் நீசப்பிறவியாகாதே. பிறந்த ஜாதி எதுவானாலும் ஸ்வபாவத்தால் உயர்வு பெறலாம். தாழ்வடையாதே. வாஸ்தவத்தில் உத்க்ருஷ்டஜாதிகனாகியும் தன் மனத்தால் உபஹதஜாதிகன் ஆகாதே.

9. தன் உடலின் மூலமாக (விரதம், யாத்திரை, வழிபாடு, பண்ணி) ஜன்மத்தை ஸபலமாக்கிக் கொள்பவர் சிலர்; அதே உடலின் மூலமாக (குடிப்பழக்கம், காமபோகம், முதலியன பண்ணி) மேலும் ஜன்மத்தைச் சீரழித்துக் கொள்பவர் சிலர். முதல் வகையினர் ஸ்வாத்மோபக்ருத ஜந்மர்கள். இரண்டாம் வகையினர் ஸ்வாத்மோபஹத ஜந்மர்கள். உன் உடலை நல்லதுக்கும் பயன்படுத்தலாம்; கெட்டதுக்கும் பயன்படுத்தலாம். நீ பிறவியைக் கெடுத்துக் கொள்வதற்கு உடலை உபகரணமாக்கிக் கொள்ளாதே. இந்த அறிவுரையைக் கூறும் ஒரு ச்லோகம் வருமாறு;

மஹதா புண்யபண்யேந க்ரீதேயம் காயநௌஸ்த்வயா
ப்ராப்தும் து:கோததே: பாரம் த்வர யாவத் ந பித்யதே.
महता पुण्यपण्येन क्रीतेयं कायनौस्त्वया।
प्राप्तुं दु:खोदधेः पारं त्वर यावन्न भिद्यते।

இதன் அர்த்தம் வருமாறு: பெரியதொரு புண்ணியத்தை விலையாகக் கொடுத்து நீ இந்த உடல் என்னும் படகை வாங்கியிருக்கிறாய். துக்கம் என்னும் கடலைக் கடப்பதற்கு விரைந்து செயல்படு. படகு உடைவதற்குள் காரியத்தை முடி. உடலின் உபயோகத்தை உணர்ந்து உயர்வடை.

10. காலம் கெட்டுக்கிடக்கிறது. போக்கிரிகள் பெருகிக் கிடக்கிறார்கள். பணபலமும் படைபலமும் மிக்கவர்கள் அட்டூழியம் பண்ணுகிறார்கள். அபலர்களையும் அபலைகளையும் கொடுமைப் படுத்துகிறார்கள். இவர்களை நாம் எதிர்க்கவேண்டுமா, வேண்டாமா? நாம் அப்பாவிகள். இக்குற்றங்களால் இன்றைக்குப் பாதிப்படையாதவர்கள். நாம் உண்டு, நம் ஜோலி உண்டு, என்று பட்டுக்கொள்ளாமல் போவதே சரி என்று

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஒரு கருத்து. சமூகம் சீரழிந்தால் நாளைக்கு நமக்கும் பாதிப்பு வரும். மூன்றாம் மனுஷனாக இருந்தாலும் அக்ரமத்தை எதிர்த்துப் போராடவேண்டும் என்பது இரண்டாம் கருத்து. இதில் எது சரியான நீதி? அதைக் கூற வந்தது தான் இந்த ச்லோகம். ச்லோகத்தின் முதல் பாதியில் சொன்னபடி அக்ரமம் தலைவிரித்தாடினால், அதை நிக்ரஹிக்கும்படியான வாய்ப்புள்ள காலம் நேரிட்டால், நாமும் எதிர்க்கவேண்டும். அக்ரமம் குறைந்த அளவில் இருந்தாலோ, அதை நிக்ரஹிக்கும் சூழ்நிலை நமக்கு உருவாகாதிருந்தாலோ, நாம் விலகியிருந்து வேடிக்கை பார்க்கலாம். இந்த அறிவுரையை வழங்கும் ஸ்ம்ருதிவசனம் ஒன்று வருமாறு:

अनाचारंस्तान् दृष्ट्वा यश्शक्तो न निवारयेत्।

तत्पापादर्धमाप्नोति यदोपेक्षापरायणः।

அநாசாரங்களைக் கொடுமைகளைக் கண்டும் கண்டுகொள்ளாமல் இருப்பவனுக்கு அப்பாவங்களில் பங்குண்டு. ஶக்தியிருந்தும் உபேக்ஷித்த பாவம் அது. இந்த வசனத்தை மேற்கோள் காட்டி இந்த ஸுபாஷிதநீவீ ச்லோகத்தின் கருத்தை விளக்குகிறார் ஓர் உரையாசிரியர்.

11. கெட்டவனை ஒறுக்கும்போது காலமறிந்து செயல்படு. இல்லாவிட்டால் நீ அவனிடம் மாட்டிக்கொள்வாய். ஜாக்கிரதை. திருக்குறளில் காலமறிதல் என்ற முழு அதிகாரமே இருக்கிறது. தக்க நேரம் பார்த்துத் தகர்க்க வேண்டும் துஷ்டனை. தகுந்த காலம் வரும் வரை பொறுத்திருந்து தண்டிக்கவேண்டும் கயவர்களை.

12. அக்ரமம் பண்ணினவனுக்கு மட்டும் தான் தண்டனை என்றில்லை. அதற்கு உடந்தையாய் இருந்தவனுக்குப்போல், அந்த அக்ரமத்தை எதிர்க்கும் பொறுப்பும் திறமையும் இருந்தும் அப்படிப் பண்ணாமல் இருந்தவனுக்கும் தண்டனை உண்டு.

13. ஸ்காலித்யே ஶாஸிதாரம் என்று ந்யாஸவிம்ஶதியில் அருளுகிறார் தேசிகன். தவறிழைக்கும் சிஷ்யனைத் தண்டிப்பதும் ஆசார்யனின் கடமைகளில் ஒன்றாம். இவ்வாறு செய்யாதொழிந்தால் ஶிஷ்யபாபம் குரோரபி என்ற கணக்கிலே ஆசார்யனுக்கும் பாவம் வரும். ஶிஷ்யன் என்ற பதத்துக்கே ஆசார்யனால் தண்டிக்கத்தக்கவன் என்று அர்த்தமாம். குருவைப் பற்றி நேரடியாக ப்ரஸ்தாவிக்கவில்லையே என்று கருதவேண்டாம். நல்வார்த்தைக்கு அநர்ஹரைத் தண்டிக்கச்சொன்னதால், நல்வார்த்தை கூறும் குரு தண்டிப்பவர் என்று தானே தேறுகிறது.

இதே போல ராஜாக்களுக்கும் நீதிபதிகளுக்கும் பொறுப்புண்டு, குற்றவாளிகளுக்குத் தண்டனை வழங்குவதில். தெரிந்தே குற்றவாளியைத் தப்பவிட்டால், ஜனசமூகமும் கெட்டுப்போகும்; யமதண்டனை இருவருக்கும் (குற்றவாளிக்கும் அவனைத்தண்டிக்காமல் தப்பவிட்ட பொறுப்பாளிக்கும்) கிடைக்கும். தண்ட்யாந் அதண்டயந் ராஜா என்று தொடங்கி இதை விளக்குவர் நீதிநூலார்.

14. உபநிஷத்து ஒதுகிறது.

असन्नेव स भवति। असद्ब्रह्मेति वेद चेत्।

अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेद। सन्तमेनं ततो विदुरिति।

அஸந்நேவ ஸ பவதி. அஸத் ப்ரஹ்மேதி வேத சேத்.
அஸ்தி ப்ரஹ்மேதி சேத் வேத. ஸந்தமேநம் ததோ விதுரிதி.

இதன்படி ஸத் என்பவன் கடவுள் இருப்பதை அறிந்தவன். கடவுள் இருப்பதை அறியாதவன், கடவுள் இல்லையென்று நினைப்பவன், அஸத் என்னப்படுகிறான். நீ ஸத் ஆக ஆகு. அல்லது குறைந்த பக்ஷம், ஸத் என்ற பேச்சுக்குத் தகுந்தவனாக ஆகு. சில பேராவது உன்னை ஸத் என்று பேசும்படி ஆகு. ஸத் என்ற பேச்சுக்கே தகாதவன் நாஸ்திகப்ரசாரம் பண்ணுபவன். நீ அப்படி ஆகிவிடாதே.

15. மனச்சாட்சியை மீறாதே. ஸ்வாத்மா என்பது மனச்சாட்சி. ஸ்வாத்மாப்யேநம் விகர்ஹதி என்ற அளவுக்குக் கெட்டவர்கள் தங்கள் மனச்சாட்சியையும் மீறுபவர்கள். அவர்களுடைய இனத்தில் நீ சேராதே.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஆத்மநஸ்துஷ்டிரேவ ச என்று ப்ரமாணங்களுக்கீடாகச் சொன்ன மனச்சாட்சி என்பதைக் கௌரவித்து நடக்கவும்.

16. சில பேர் தம்மைத்தாமே அதியாக மட்டம் தட்டிக்கொண்டு நொந்து போவார்கள். இது கூடாது. ஆத்மநிந்தாத்மபூஜா ச என்று தொடங்கும் ச்லோகத்தில், தற்புகழ்ச்சி போல தற்பழிப்பும் நிஷித்தமாகக் கூறப்பட்டிருக்கிறது. இப்படித் தம்மை இகழ்ந்துகொள்பவர்கள் நாளடைவில் தன்னம்பிக்கை வற்றிப்போய்ச் சீரழிய வாய்ப்பதிகம். அதனால் ஸ்வாத்மோபஹதி, ஆத்மநிந்தை, தவிர்க்கவேண்டியது.

17. ஸ்வாத்மாக்கள் என்று சில பேர். ஸுத்தாத்மாக்கள். தூய மனத்தினர். அவர்களால் உபஹதர்கள், இழிவாகக்கருதப்படுபவர்கள் ஸ்வாத்மோபஹதர்கள். அந்தக் கூட்டத்தில் நீ சேராதே. சான்றோர் பழிப்புக்காளாகும் கூட்டம் விலக்க வேண்டிய கூட்டம். அந்தக் கூட்டத்தினரிடம் பெரிய குறை இல்லை என்று உனக்குத் தோன்றினாலும் கூட, சான்றோர் பழிக்கிறார்கள் என்ற ஒரே காரணத்துக்காகக்கூட, அந்தக் கூட்டத்தில் சேராமல் இருப்பது நல்லது. ஏனென்றால் அந்த ஸுத்தாத்மாக்களின் பழிப்பு, சாபம் போலப் பலித்துவிடும். நல்லோரை எதிர்த்து நாம் நலமடைய முடியாது.

18. தர்க்கஸாஸ்த்ரத்தில் ச்சலம் என்றொரு பரிபாஷைப்பதம். எதிர்வாதியின் கருத்தாகத் தானே ஒன்றை ஏறிட்டுக்காட்டி, அதைக் கண்டிப்பது ச்சலம் என்பது. சில வாதிகள் அவையோரை மருட்டுவதற்காகவோ, ப்ரதிவாதியை மிரட்டுவதற்காகவோ, அவர் பக்ஷத்தை வேண்டுமென்றே தவறாக அனுவதித்து (அவர் சொல்லாததையெல்லாம் சொன்னதாகக்கூறி) அவரைக் கண்டிப்பார்கள். இது ஒரு வாதக்குறை. இப்படிப்பட்ட வாதத்தைப் பண்ணக்கூடாது. ப்ராமாணிகமாக, ப்ரதிவாதியின் பக்ஷத்தை மாத்திரமே கண்டிக்கவேண்டும். இதை ந்யாயபரிஸுத்தியில் இவ்வாறு விளக்குகிறார் ஸ்வாமி தேசிகன்.

वक्तुरविवक्षितमर्थमारोप्य तद्दूषणं छलम्।

வக்துரவிவக்ஷிதம் அர்த்தம் ஆரோப்ய தத்தூஷணம் ச்சலம்.

எதிராளி சொல்லவராத ஒரு கருத்தை ஆரோபித்து அதைத் தூஷிப்பது ச்சலம்.

19. கதா என்றால் வாதம்.

विचारविषयगोचरो वादिप्रतिवादिवाक्यसन्ततिविशेषः कथा।

விசாரவிஷயகோசரோ வாதிப்ரதிவாதிவாக்யஸந்ததிவிஸேஷ: கதா.

விசாரிக்கப்படும் விஷயம் பற்றி வாதியும் ப்ரதிவாதியும் பேசும் வாக்கியங்களின் வைசைக்குக் கதா என்று பெயர். என்று ந்யாயபரிஸுத்தி என்னும் க்ரந்தத்தில் விளக்கம். சில பேரோடு கூட நாம் வாதமே பண்ணக்கூடாது. அவர்கள் கதா–அநதிகாரிகள். பகவத்ராமானுஜர் தமது வேதார்த்தஸங்க்ரஹம் என்னும் க்ரந்தத்தில் சில பேரை வாதத்துக்குத் தகுதியற்றவர்கள் என்கிறார். இதோ அந்த வரி.

सर्वशून्यवादिनो ब्रह्मव्यतिरिक्तसर्ववस्तुमिथ्यात्ववादिनश्च स्वपक्षस्थापक प्रमाण

पारमार्थ्यानभ्युपगमात् अभियुक्तैः वादानधिकार एव प्रतिपादितः

ஸர்வஸூந்யவாதிநோ ப்ரஹ்மவ்யதிரிக்தஸர்வமித்யாவாதிநஸ்ச ஸ்வபக்ஷஸ்தாபக

ப்ரமாணபாரமார்த்யாநப்யுபகமாத் அபியுக்தைர் வாதாநதிகார ஏவ ப்ரதிபாதித:

எல்லாம் பொய் என்பவனுக்கும், பரம்பொருள் தவிர மற்ற ஸர்வமும் மித்யை என்பவனுக்கும், தன் கட்சியை நிலைநாட்டுவதற்கான சான்றுகள் எதையும் உண்மையாக ஒப்புக்கொள்ளாததால் வாதத்தில் அதிகாரமே (தகுதியே) கிடையாது என்று அபியுக்தர்கள் (வல்லுனர்களான ஆப்தர்களின்) கருத்து. தன் கட்சியைச் சாதிப்பதற்கான சான்றுகளைக்கூட மித்யை என்று கூறும் கட்சியினர் எப்படி ஸத்கதா என்கிற வாதத்துக்கு அர்ஹராவார்கள்? இதை ராமானுஜருக்கும் முற்பட்ட அபியுக்தர்கள் ஏற்கெனவே வினவியிருக்கிறார்களாம். ராமானுஜரும் கேட்கிறார். பிற்பட்ட ஸ்வாமி தேசிகனும் ஸததூஷணியில்

सौगतानामिव प्रच्छन्नसौगतानामपि कथायामनधिकारः

ஸௌகதாநாமிவ ப்ரச்சன்ந ஸௌகதாநாமபி வாதே அநதிகார:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

பௌத்தர்களுக்குப்போலே ஒளிவுப்பௌத்தர்களான அத்வைதிகளுக்கும் வாதத்தில் அதிகாரம் கிடையாது.என்று தெளிவு படுத்துகிறார். வாதத்துக்கான அதிகாரம் (அர்ஹதை) பெறாமல் வாதத்துக்கு வராதே என்பது நீதி.

20. சில பேர் எதிர்க்கட்சியைக் கண்டிக்கும்போது எடுத்துவைக்கும் வாதங்கள் தங்கள் கட்சியையும் சேர்த்துக் கண்டிப்பதை அறியாமல் வாதித்துக் கொண்டிருப்பார்கள். இதோ ஓர் உதாரணம். உயர்கல்வியில் அறிவியல் சிறந்ததா வணிகவியல் சிறந்ததா என்கிற வாதத்தில் வணிகவியலை மட்டம் தட்ட முற்பட்ட அறிவியற்காரர் வணிகவியலில் பல ஆண்டுகள் கல்வி நீடிக்கும் என்று வாதித்தாரானால், அது அறிவியலுக்கும் பொதுவாதலால், வாதக்குறை ஏற்படும். இக்குறைக்கு ஜாதி என்று பெயர்.

स्वव्याघातिप्रसङ्गो जातिः। ஸ்வவ்யாகாதி ப்ரஸங்கோ ஜாதி:

இதனால், இந்த ஜாதியால், ஸ்வாத்மோபஹதி, தன் கட்சிக்கே பங்கம், உண்டாகும். இப்படியெல்லாம் தப்பாக வாதிப்பவர்கள் ஸ்வாத்மோபஹத ஜாதிகர்கள். இவர்கள் கண்டனத்துக்கு உரியவர்கள்.

21. கதா என்கிற வாதத்தில் இரண்டு வகை உண்டு. ஸத்கதா என்றும் குகதா என்றும்.

एकस्य विजयेऽपि स्यात्सफ ला सत्कथैव सा।
यत्र द्वयोर्न विजयो न वा तत्वविनिश्चयः
कुकथां कथयन्त्येनां असदुक्तिपरम्पराम्॥

ஏகஸ்ய விஜயேபி ஸ்யாத் ஸபலா ஸத்கதைவ ஸா
யத்ர த்வயோர்ந விஜயோ ந வா தத்வவிநிர்சய:
குகதாம் கதயந்த்யேநாம் அஸதுக்திபரம்பராம்

எதில் ஒரு கட்சிக்கு வெற்றியோ அது பயனுடைத்தாதலால் ஸத்கதா என்பதே. எதில் இரண்டு கட்சியினருக்கும் வெற்றியில்லாமல், உண்மைத்தீர்மானத்தையும் எட்டாமல், கெட்டவார்த்தைகள் மட்டும் வரிசையாக வந்தனவோ அதைக் குகதா என்கின்றனர். இதில் ஸத்கதா என்பதில் ஒரு தீர்மானத்தை எட்டும் வகையில் வாதப்ரதிவாதங்கள் நடக்கும். குகதா என்பதில் வாய்க்கு வந்தபடி பேசுவதும் கேட்போரை மருளவைப்பதும் மட்டுமே குறிக்கோளாக இருக்கும். நாம் ஸத்கதா–அர்ஹர்களாகவேண்டும். குகதா வேண்டாம்.

22. வாதம் பண்ணும்போது எதிர்வாதி நம் மதிப்புக்குரியவராக இருந்தாலும், அவரை நாம் கௌரவிக்க நினைத்தாலும், அவர் வாதத்தில் சொள்ளைகள் இருந்தால், அதைக் கண்டிக்காமல் இருக்கக்கூடாது. மரியாதையுடன் எதிர்வாதம் பண்ணி உண்மையை நிலைநாட்டவேண்டும்.

श्रुतिदण्डेन दुस्तर्कविकल्पभ्रमवारणम्
श्रुतिदण्डेन दुस्तर्कविकल्पभ्रमवारणम्।

என்று ஆளவந்தார் ஸித்தித்ரயம் என்கிற க்ரந்தத்தில் கூறுவது போலவும்,

वादाहवेषु निर्भेत्तुं वेदमार्गविद्षकान् । प्रयुज्यतां शरश्रेणी

வாதாஹவேஷு நிர்பேத்தும் வேதமார்கவிதூஷகாந்
ப்ரயுஜ்யதாம் சரச்ரேணீ

என்று ஸ்வாமி தேசிகன் சததூஷணியில் கூறுவது போலவும்,

स्वच्चन्दवादाहववद्धशूरः ஸ்வச்சந்த வாதாஹவ பத்தசூர:

என்று ஹயக்ரீவஸ்தோத்ரத்தில் அருளுவது போலவும்,

निर्धूततत्तत्सिद्धान्तस्तोमतूलस्तवकविगमनव्यक्तसद्भूतनीका

நிர்தூததத்தத் ஸித்தாந்தஸ்தோமதூல ஸ்தபக விகமந
வ்யக்த ஸத்வார்தநீகா

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அந்தந்த ஸித்தாந்தங்கள் என்னும் குப்பைக்கூளங்கள் பெருங் காற்றில் தள்ளப்படுவதால் புலப்படுகிற நல்ல ராஜபாட்டை என்று குருபரம்பரா ஸாரத்தில் வர்ணிப்பது போலவும்,

கத்தி மயக்கும் கதகரை நாம் கடிகின்றனமே

கூச்சலிட்டு மயங்கச்செய்யும் வாதிகளை நாம் முனிந்து பேசுகிறோம். என்று பரமதபங்கத்தில் சீறுவது போலவும், துர்வாதி நிரஸநம் பண்ணுவதும் அவசியமே. தடியாலடித்து நொறுக்கவேண்டும். பெருங்காற்றில் பஞ்சு பறப்பது போல துர்வாதங்களை ஊதித்தள்ளவேண்டும். யுத்தக்களத்தில் அம்பாலடிப்பது போல சொல்லம்பால் குத்திக்கிளறவேண்டும். இவ்வாறெல்லாம் மேற்காட்டிய மேற்கோள்களில் சொன்னதை இந்த ச்லோகத்தில் நிக்ரஹிக்கவேண்டும் என்ற பதத்தால் தெரிவிக்கிறார். நமக்கு ஸத்வகுணம் மேலிட்டிருப்பதால், வெல்லும் ஆர்வம் இல்லாவிடினும், வாதஸபையில் வாதியாகப்போனால், துர்வாதங்களைக் கண்டித்தேயாகவேண்டும்.

23. வாதஸபைகளில் அவையோருக்கும் சில உரிமைகளும் கடமைகளும் உண்டு. வாதிப்பவர் வரம்பு மீறி, ச்சலமோ, ஜல்பமோ, ஜாதியோ, மிகும்படி வாதித்தால், அவையோர் கண்டிக்கலாகும். மத்யஸ்தர் பாடு, வாதிகள் பாடு, என்று வாளாவிருக்க வேண்டாம். இது அக்ரமமான வாதம் என்று குறுக்கிடலாம். ஆனால் அதை அதற்கான காலத்தில் மட்டுமே பண்ணலாம்.

24. வாதஸபையில் ஸப்யனாக, ஸதஸ்யனாக, பார்வையாளனாகப் போவதற்குக்கூட, கொஞ்சம் தகுதி தேவை. இப்போது ச்சலம், இப்போது ஜல்பம், இப்போது ஜாதி, இது நிக்ரஹஸ்தானம் என்று தெரிந்துகொள்ளும் அளவுக்கு அவர்கள் விமர்சகர்களாக இருக்கவேண்டும். அப்போது தான் நிக்ரஹிக்க வேண்டிய காலத்தில் நிக்ரஹிப்பது ஸாத்யமாகும்.

ஸப்யேஷு அஸத்ஸு அதக்ஷேஷ்வபி உபர்யபி ச தாவதி

सभ्येष्वसत्स्वदक्षेष्वपि उपर्यपि च धावति।

அவையோர் கெட்டவர்களாகவோ அஸமர்த்தர்களாகவோ இருந்தால் விபரீதம். என்று ந்யாயபரிசுத்தியிலும் சொன்ன விஷயம் இது..

25. வாதிப்பவன் ஸதஸ்யர்களை மதிக்கவேண்டும். அவர்கள் ஒறுக்கும்படியாக வாதிக்கக்கூடாது. ஸபையிலிருக்கும் பண்டிதர்கள் இவனை நிக்ரஹிக்கவிரும்பாதபடி வாதிடவேண்டும். நமஸ்ஸதஸே நமஸ்ஸதஸஸ்பதயே என்கிற மநோபாவம் வாதஸபையிலும் இருக்கத்தகும்.

26. வாதம் என்பது யுத்தம் மாதிரி. தைர்யஶாலிகள் மட்டுமே வாதத்தில் இறங்கலாம். எதிர்வாதி அக்ரமமாக வாதிக்கும்போதெல்லாம் பொட் பொட்டென்று போடவேண்டும். இதிலெல்லாம் மார்தவம் (மென்மை) கூடாது. குற்றங்களை எதிர்த்துப் போராடுவதும் தர்மமே.

அபிது ப்ரதிவாதவாரண ப்ரபலாடோபவிபாடநக்ஷமா:

अपि तु प्रतिवादवारण प्रबलाटोपविपाटनक्षमाः।

என்று ஆளவந்தாரின் முக்தகத்தில் சொன்னது போல நிக்ரஹம் பண்ண வல்லவராக இருக்கவேண்டும். இல்லாவிட்டால் வாதஸபையில் பங்கேற்கக்கூடாது.

27. வாதஸபைக்கென்று சில நியமங்கள் உண்டு. தனக்கு வாய்ப்பு வரும் வரை குறுக்கே பேசக்கூடாது என்பது முக்கியமான நியமம். யார் வேண்டுமானாலும் எப்போது வேண்டுமானாலும் குறுக்கிட்டுப் பேசலாம் என்றால், அது வம்புச்சண்டையும் தெருச்சண்டையும் போல் ஆகிவிடும். தப்பு வாதத்தை நிக்ரஹிக்கையில், அதற்கான காலத்தில் மட்டுமே நிக்ரஹிக்கவேண்டும்.

வஸ்துதஸ் ஸத்வாதிநோபி ப்ராப்தகால நிக்ரஹாநுத்பாவநாத் वस्तुतस्सद्वादिनोऽपि प्राप्तकालनि

ग्रहानुद्भावनात्।

உண்மையில் நல்ல வாதிக்குக் கூட விஜயம் இல்லாமல் போகும், உரிய காலத்தில் நிக்ரஹத்தை எடுத்துக்காட்டாமல் இருந்தால்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

28. துஷ்டர்களைத் தண்டிப்பதில் காலம் தாழ்த்தக்கூடாது. முளையிலேயே கிள்ளவேண்டும். நாளாக நாளாக நிலைமை முற்றிப்போகும். உக்ரவாதிகளாக, தீவிரவாதிகளாக, வலுத்து விடுவார்கள். தமக்கென்று கோட்டையும் படைபலமும் பணபலமும் பெற்று நாட்டையே நலிப்பார்கள். அதன் பிறகு அவர்களை ஒடுக்குவது மிகவும் கஷ்டம். காலத்திலேயே நிக்ரஹிக்கவேண்டும்.

29. காமம் என்றொன்று. நம்மை வஞ்சிப்பது. நம் நற்பெயரை நசிப்பது. நம் குடியைக் கெடுப்பது. காதலுக்குக் கண்ணில்லை என்று பழமொழி. அந்த அளவுக்கு அது நம்மை ஏமாற்றும். அதனால் அது சலீ. காமம் ஸத்கதாநர்ஹமாவது மூன்று வழிகளில். ஸத்கதர்கள் இருக்கிறார்களே, ஸநகஸநந்தநாதிகள், அவர்கள் காமத்தை இது தகாதென்று ஒதுக்குகிறார்கள். காமம் ஸத்கதர்களுக்கு அநர்ஹமாகிறது. இது முதல் வழி. காமத்தில் சிக்கியவர்கள் நல்லோர் பேச்சைக் கேட்பதில்லை. எதனால் ஸத்துகளின் பேச்சுக்குத் தகாதவனோ அது காமம், ஸத்கதாநர்ஹம். இது இரண்டாம் வழி. காமத்தை(யும் கோபத்தையும்)

द्वाविमौ नरकद्वारौ त्वाविमௌ நரகத்வாரௌ

என்று பழிக்கிறார்கள். அதனால் அது ஸத்கதாநர்ஹம். இது மூன்றாம் வழி. இப்படி மூன்று வழிகளில் ஸத்கதாநர்ஹமான காமம் மூன்று வழிகளில் ஸ்வாத்மோபஹத ஜாதிகம் ஆகிறது. குருட்டுக்காதலில் இயற்கையாகவே ஜாதி விட்டு ஜாதி காதல் ஏற்படுவதால் ஜாதி கெடுகிறது, ஜாதிக்கலப்பு உண்டாகிறது. இரண்டாவதாக, காமத்தில் சிக்கியவர்கள் சுயமரியாதையை இழக்கிறார்கள், ஸ்வாத்மோபஹதர் ஆகிறார்கள். மூன்றாவதாக, ஸு–ஆத்மாக்கள், சுத்தாத்மாக்கள், காமத்தின் தோற்றத்தையே அடித்து நொறுக்குகிறார்கள். முளையிலேயே கிள்ளி எறிகிறார்கள். இப்படி மூன்று விதங்களில் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகம் ஆகிறது காமம். இப்படிப்பட்ட காமத்தை நாம் அடக்கிவைக்கவேண்டும். நம் கட்டுப்பாட்டுக்குள் வைக்கவேண்டும். வளரவிட்டு அவஸ்தைப்படக்கூடாது. இப்படிக்காமத்தை அடக்காத வர்களை நற்பண்பாளர்கள் நிந்திப்பார்கள். காமம் என்கிற பதம் வெளிப்படையாகக் காணோமே என்று நினைக்கவேண்டாம். அதன் பர்யாயபதம் மநஸிஜன் என்பது. அது ஸ்வாத்ம–ஜாதிகன், தன் மனதில் பிறந்தது, . என்று ச்லோகத்தில் இருக்கிறது. முதலில் கிளுகிளுப்பை ஏற்படுத்தி, பிறகு விரஹதாபத்திலோ அவமானத்திலோ கொண்டு சேர்ப்பதால் காமம் வஞ்சகமானது. ஸத்வகுணம் கலவாமல் ரஜோகுணஸமுத்பவமானதால் ஸத்கதாநர்ஹமானது.

பலவாநிந்த்ரியக்ராமோ வித்வாம்ஸமபி கர்ஷதி
बलवानिन्द्रियग्रामो विद्वांसमपि कर्षति।

என்று பகவத் கீதையில் சொன்னதை நினைவுபடுத்தும் வகையில் ஸுமநஸ்ஸுகளை இழுத்தடிப்பது காமம் என்ற பொருள் வரும்படி, ஸு–ஆத்மா–உபஹத என்ற பதம் இருக்கிறது. ஆத்மஜாத என்ற பதத்துக்கு அகராதிகளில் அர்த்தம் பார்த்தால், மன்மதன் என்று ஒரு அர்த்தம். ஆத்மஜாதன் உபஹதன் என்று சொல்லியிருந்தால் இங்கு காமம் பற்றிச் சொன்ன அர்த்தம் நன்றாக ஒட்டும். ஆனால், ஆத்ம–உபஹத–ஜாதி என்று பதவரிசை மாறியதால் நாம் சொல்லவரும் அர்த்தம் சரியன்று என்று சிலர் ஆரம்பத்தில் நினைக்கலாம். ஆனால் இதிலும் ஒரு ஸூக்ஷ்மம் உண்டு. ஸாமாந்யமாகக் காமத்தைத் தப்பாகக் கூறவில்லை. ஸீதாராமர், ராதாக்ருஷ்ணர், முதல் தொடங்கி, இன்றளவும் அனுகூலதம்பதியரிடையே உள்ள காமம், தர்மாவிருத்தகாமம், சிறந்ததே. அதை நிக்ரஹிக்கவேண்டாம். மனசைக் கெடுத்துக்கொண்டு தோன்றுகிற காமம் தான், அது சலீயானபோது, அதாவது கள்ளக்காதலானபோது, தண்டிக்கத்தக்கது.

30. சில ஜோதிடர்கள் சலிகள், வஞ்சகர்கள், ஏமாற்றிப் பணம் பிடுங்குபவர்கள். வாஸ்தவத்தில் நக்ஷத்ரக்ரஹங்களின் வரலாறே அறியாததால் ஸத்கதாநர்ஹர்கள். ஆனால் ஜோதிட ஶாஸ்த்ரத்தைக் கரைத்துக் குடித்தவர்கள் போலப் பேசி மக்களை மயக்குபவர்கள். போதாக்குறைக்கு ஜாதகத்தையே மாற்றியெழுதி, துணிச்சலாக ஏமாற்றுவதால், உபஹதஜாதகர்கள். இவர்களையெல்லாம் ஆரம்பக்காலத்திலேயே சமுதாயம் அடக்கிவைக்க வேண்டும். ப்ரபலமான பிறகு அடக்குவது கஷ்டம். இப்படி அடக்காதவர்களை உலகம் பழிக்கும்.

31. சில பேர் ஜாதி என்பது பிறவியால் ஒன்றாகவும் ஸ்வபாவத்தால் வேறொன்றாகவும் இருக்கக்கூடியது என்பதால், ஜாதிகம் என்கிற பிறவி–வரைமுறை, பெண்கொடுத்தல், பந்தியுண்ணல், முதலியவற்றில்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 CC-0. Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஆயிரங்காலமாக வரும் வ்யவஸ்தைகள், தேவையற்றவை என்று எதிர்க்கிறார்கள். இவர்கள் உபஹதஜாதிகர்கள். இதிஹாஸபுராணங்களை நம்புபவர்கள் ஜாதிவ்யவஸ்தையை இவ்வாறு மீறமாட்டார்கள்.

32. நிக்ரஹஸ்தானம் என்பதொரு கலைச்சொல். தோல்விக்கான காரணம் கண்டனத்துக்குரியது என்று பொருள்படும்.

कथायां स्वाश्रयस्य पराजयनिमित्तं निग्रहस्थानम्। उक्तहानिः, उक्त विशेषणं,उक्तापलापः, उक्त विरोधः, अपसिद्धान्तः, अवाचकं, अनन्वित, इत्यादयः प्रत्येकं निग्रहस्थानानि।

கதாயாம் ஸ்வாஶ்ரயஸ்ய பராஜயநிமித்தம் நிக்ரஹஸ்தாநம். உக்தஹாநி:, உக்தவிஶேஷணம், உக்தாபலாப:, உக்தவிரோத:, அபஸித்தாந்த:, அவாசகம், அநந்விதம், இத்யாதய: ப்ரத்யேகம் நிக்ரஹஸ்தாநாநி.

இதன் அர்த்தம் வருமாறு: வாதத்தில் தன் கட்சியின் தோல்விக்கான காரணம் நிக்ரஹஸ்தாநம் என்னப்படும். சொன்னதைப் பின்னர் விட்டுவிடுவது, சொன்னதைப் பின்னர் அடைமொழி கூட்டித் திருத்துவது, சொன்னதைச் சொல்லாததாகச் சொல்வது, முன்பின் முரணாகப் பேசுவது, இது முதலானவை ஒவ்வொன்றும் நிக்ரஹஸ்தானமாகும். இவற்றையெல்லாம் தவிர்க்கவேண்டும்.

33. இந்த ச்லோகத்தில் ராவணனுடைய பேரை நேரடியாக ப்ரஸ்தாவிக்காவிட்டலும், வால்மீகி ராமாயணத்தில் ராவணனின் குறைகளாக என்னென்ன சொல்லியிருக்கிறாரோ, அக்குறைகளை அதே பதங்களையிட்டு நினைவுபடுத்துகிறார்.

व्यर्थां तस्य पुनः कथा

என்று ராவணனே தன்னை ஸத்கதாநர்ஹனாகக் கும்பகர்ணனிடம் சொல்வதாலும்,

आत्मानं स्वजनं राष्ट्रं स राजा हन्ति दुर्मतिः।

என்று மாரீசன் ராவணனை ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகனாகக் கூறுவதாலும்,

इह सन्तो न वा सन्ति सतो वा नानुमन्यसे।

என்று ஸீதை ராவணனை ஸத்கதாநர்ஹனாகச் சொல்வதாலும், அவன் மாயையால் வஞ்சனையாக ஸீதையை அபஹரித்து சலீ ஆனதாலும், அவனைக் கும்பகர்ணன் காலம் தாழ்த்திக் கண்டிக்கும்போது காலே என்ற பதத்தை அடிக்கடி பிரயோகிப்பதாலும், இந்த ச்லோகத்துப் பூர்வார்த்தத்தில் சொல்லப்பட்டவன் ராவணன் எனத் தெரிகிறது. அவனும் அவனைக் காலத்தில் கண்டிக்காத கும்பகர்ணாதியரும் யுத்தத்தில் தண்டிக்கப்படு கிறார்கள். நாம் ராவணன் போலோ கும்பகர்ணன் போலோ ஆகக்கூடாது என்பது நீதி.

34. இன்னுமொன்று. சிலர் உயர்குடியில் பிறந்திருந்தும் தாழ்குடியை விரும்புவர்; நியமநிஷ்டைகளும் கட்டுப் பாடுகளும் இல்லாமல், ஸ்த்ரீ ஸாது ஶூத்ரஸ்ஸாது என்று வ்யாஸரே சொன்னது போல, உபஹதஜாதிகர்களுக்குள்ள அளவுக்கு ஸ்வாதந்த்ர்யமும் ஸுகாநுபவமும் கிடைக்காமற்போச்சே என்று ஏங்குபவர்கள் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகர்கள். கீழ் ஜாதியில் இம்மையில் அதிக சுகம் என்பது உண்மையானாலும், அதை மனதில் கொள்ளாதே.

35. நாஶ்லீலம் கீர்தயேத் नाश्लीलं कीर्तयेत्। என்றொரு வேதவிதி. அமங்களமாகப் பேசக்கூடாது. ஸத்கதா, நல்ல பேச்சு, மட்டுமே பேசலாம். இந்த விஷயத்தில் நீ அநர்ஹனாகாதே. அர்ஹதை பெறு.

36. நல்லதனமான பேச்சு சிலர்களிடம் எடுபடாது. அடியாத மாடு படியாது என்பது போலத் தண்டித்தாலல்லது திருந்தவே மாட்டார் சிலர். அவர்கள் ஸத்கதா–அநர்ஹர்கள். ஸாமதாந பேததண்டம் என்கிற நாலு உபாயங்களில் ஸாமோபாயம் இவர்களிடம் அடியோடு சரிப்படாது. இவர்கள் ச்சலிகளானபடியால்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

தானோபாயமும் சரிப்படாது. இவர்கள் தாமாகவே தம் கூட்டாளிகளை வெறுத்துக்கொண்ட ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகள் ஆனபடியால் மூன்றாவதான பேதோபாயமும் சரிப்படாது. மிஞ்சி நிற்பது நாலாவதான தண்டோபாயம் மட்டுமே. இது நிக்ரஹம் என்பது. இதைப் பண்ணியேயாகவேண்டும். முதல் மூன்று உபாயங்களால் வழிக்குக் கொண்டுவர முடியாதவர்களைத் தண்டித்துத் தான் திருத்தவேண்டும். இதன்படி மூன்றாம் பொழிப்புரை இந்த ச்லோகத்துக்கு வருமாறு: ஸாமோபாயம் பலிக்காதபடி ஸத்கதாநர்களாயும், பேதோபாயம் பலிக்காதபடி ஏற்கெனவே தாமே தம் கூட்டத்தாரிடமிருந்து விலகியதால் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகராகவும், தானோபாயம் பலிக்காதபடி சூதுவாது மிக்கவர்களாயும் இருக்கிறவர்களைத் தண்டோபாயத்தால் தான் திருத்தவேண்டும்.

37. ஸத்கதை நிகழும்போது பூஜிப்பது அவசியம். ஏதோ வம்புக்கதை கேட்பது போல ஸத்கதைகளை அலட்சியபடுத்திக்கொண்டே கேட்பது கூடாது. ப்ரணாமம் பண்ணுவது, கதை சொல்பவரைக் கௌரவிப்பது, இயன்ற வரை ஸத்கரிப்பது, இதெல்லாம் ஸத்கதைக்கு அர்ஹாவானவை. இவற்றைப் பண்ணாதவன் ஸத்கதாநர்ஹன்.

ராமாயணம் புஸ்தகம் ச அர்சயேத் பக்திபாவத:
रामायणं पुस्तकं च अर्चयेत् भक्तिभावतः।

என்று ஸ்கந்தபுராணத்தில் சொன்னபடி ராமாயணப்புஸ்தகத்தைக்கூட அர்ச்சித்த பிறகே அந்த ஸத்கதையைச் சொல்லலாம். ஸ்ரீகோசத்துக்கே அர்ச்சனை பண்ணவேண்டும். இப்படிப் புஸ்தகத்தை அர்ச்சிக்கும்போது, சந்தனம் பூசுவது, புஷ்பம் போடுவது, இதெல்லாம் கூடப்பண்ணவேண்டும் என்கிறது மஹாபாரதம்.

அர்சயேத யதாந்யாயம் கந்தமால்யை: ப்ருதக் ப்ருதக்.
ஸம்ஹிதாபுஸ்தகாந் ராஜந் ப்ரயதஸ் ஸுஸமாஹித:
अर्चयेत यथान्यायं गन्धमाल्यैः पृथक्पृथक्।

संहितापुस्तकान् राजन् प्रयतस्सुसमाहितः॥

புஸ்தகங்களுக்கு மட்டுமன்று அர்ஹா பூஜை. ஸுவர்ணேந ச ஸம்யுக்தம் வாசகாய நிவேதயேத். பௌராணிகருக்கு ஸ்வர்ணதக்ஷிணை கூடக் கொடுக்க வேண்டும். அது மட்டுமன்று. ஹரிவம்ஸே பர்வணி ச பாயஸம் தத்ர போஜயேத். ஹரிவம்ஸக்கதை முடிவிலும், பாரதத்தின் ஒவ்வொரு பர்வம் முடிவிலும், விருந்து வைப்பது கூட இந்த அர்ஹாவில் அடங்கும். இப்படியெல்லாம் அர்ஹை பண்ணாதவன் ஸத்கதாநர்ஹன்.

ராமாயணே வர்தமானே பாபபாஸேந யந்த்ரித:
அநாத்ருத்ய அஸத்காதா ஸக்தபாவ: ப்ரவர்ததே
रामायणे वर्तमाने पापपाशेन यन्त्रितः।

अनादृत्य असद्गाथा सक्तभावः प्रवर्तते।

என்றபடி ராமாயண பாராயண நிகழ்ச்சியை அனாதரித்து கொச்சைப்பாட்டு கேட்பதில் ஆர்வம் காட்டுபவன் பாவக்கயிறில் கட்டுண்டவன். இதை எடுத்துரைத்து இத்தகையவனை நிக்ரஹிக்கவேண்டும்.

38. துஷ்டர்களை அடக்கி வை. துளிர்க்கவிடாதே. வாலாட்டினால் வாலை ஒட்ட நறுக்கு. உதாஸீனப்படுத்தாதே. வாலாட்டுபவரிடம் வாளாவிருக்காதே; வாளாய் இரு. துஷ்டநிக்ரஹம் பண்ணு. ராமாயணம், மஹாபாரதம், இவற்றில் ஆரம்பித்து இன்றைய குடும்பக்கதை வரையில் எல்லாவற்றுக்கும் பொதுவாக உள்ள ஒரு நீதியை இந்த ச்லோகத்தில் தெரிவிக்கிறார். ஒரு துஷ்டன், நல்வார்த்தை எதையுமே ஏற்றுக்கொள்ளாதவன், தன்னலத்துக்காகத் தன் சுற்றத்தாரையெல்லாம் ஹிம்ஸிப்பவன், எல்லாருடைய வாழ்க்கையிலும் இது போல் ஒருவன் குறுக்கே வருவான். அவனை நிக்ரஹிக்க வேண்டும் அப்படித் தண்டிக்கத் தவறுபவர்களை உலகம் நிந்திக்கும். ராமாயணக்கதையில் ராவணன் துஷ்டன். அவனையும் அவனை நிக்ரஹிக்காத கும்பகர்ணனையும் சேர்த்து குரங்குப்படை நிக்ரகித்தது. மஹாபாரதத்தில் துர்யோதனன் துஷ்டன். சகுனியின் சூழ்ச்சியுடன் சூதாட்டம் ஆடியதாலும், அரக்குமாளிகை முதலிய

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

சதித்திட்டங்கள் தீட்டியதாலும் ச்சலீ. விதுரன் முதலிய நல்லோரின் பேச்சைக் கேட்காததால் ஸத்கதாநர்ஹன். தன் பங்காளிகளையே ஒழிக்க முனைந்ததால் ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகன். அவனைத் தடுத்து நிறுத்தவேண்டிய பொறுப்பிலிருந்தும் அப்படி நிக்ரஹிக்காதவன் தந்தை த்ருதராஷ்ட்ரன். அவனையும் சேர்த்து நல்லோர் பழிக்கிறார்கள். நம் ஒவ்வொருவருடைய வாழ்க்கையிலும் துர்ஜனர்கள் குறுக்கிடுவார்கள். அவர்களைக் காலம் பார்த்து நிக்ரஹிக்கவேண்டும் நாம். அவர்களிடம் மிதிபட்டு நசுங்கத் தேவையில்லை.

39. எதிர்வாதியின் பிழைகளை உபேக்ஷிப்பதும் நிக்ரஹஸ்தானமாகும். இதில் பல உட்பிரிவுகள் உண்டு. இருபதுக்கும் மேற்பட்ட உட்பிரிவுகளின் விளக்கத்தை ந்யாயபரிஶுத்தியில் காண்கிறோம். இவற்றுள் பர்யநுயோஜ்ய–உபேக்ஷணம் என்பதும் ஒன்று. எதிராளியின் நிக்ரஹஸ்தானத்தைக் கண்டிக்காமல் விடுவது என்பது.

अवश्योद्भाव्यस्य निग्रहस्थानस्य अवसरेऽप्यनुद्भावनम्।

அவர்யோத்பாவ்யஸ்ய நிக்ரஹஸ்தானஸ்ய அவஸரேபி அநுத்பாவநம்

அவசியமாக எடுத்துக்காட்டவேண்டிய நிக்ரஹஸ்தானத்தை அதற்கான வாய்ப்பிலும் கூட எடுத்துக்காட்டாமல் இருப்பது – என்று இதன் லக்ஷணம். இதைத்தான் இந்த ச்லோகத்தின் பிற்பாதி கூறுகிறது.

40. கோபத்தை அடக்கு. க்ருத்தோ ஹந்யாத் குரூநபி क्रुद्धो हन्यात् गुरूनपि। (கோபிஷ்டன் குருக்களைக்கூட அடிப்பான்) என்றபடி நல்லோரையும் அடிபட்டவராக்கும் வகையில் பிறவிகொண்டது கோபம். இதனால் கோபம் ஸ்வாத்மாக்களையும் உபஹதராக்கும் ஜன்மம் கொண்டது. கோபம் ஸத்கதாநர்ஹமாவது மூன்று விதங்களில். கோபக்காரனின் வார்த்தை பருஷமான சுடுசொல்லாகவும் வசைச்சொல்லாகவும் இருக்குமேயன்றி ஸத்கதையாக, நல்ல மிருதுவான இதமான பேச்சாக இருக்காது. இது முதல் விதம். கோபிஷ்டனிடம் நல்வார்த்தைகள் எடுபடாது. கோபம் இருக்குமிடத்தில் நல்வார்த்தை பயனற்றுப்போகும். இதனால் கோபம் ஸத்கதாநர்ஹம் என்பது இரண்டாம் விதம். கோபம் நல்லதென்ற பேச்சுக்கே இடமில்லை. இதனால் கோபம் ஸத்கதாநர்ஹம் என்பது மூன்றாம் விதம். கோபத்தைக் காலத்தில் அடக்கிக்கொள்ளவேண்டும். பிறகு பச்சாத்தாபப்பட்டுப் பயனில்லை. இப்படி அடக்காத கோபிஷ்டர்களை நல்லோர் தண்டிப்பார்கள். க்ரோதஸ்ய வஶமேயிவாந் क्रोधस्य वशमेयिवान्। என்ற கணக்கில் கோபத்துக்கு நீ வசப்படாதே; மாறாக, கோபத்தை உன் வசத்தில் அடக்கி வை. கோபம் பொல்லாதது.

ஸ நிக்ருஹ்ய மஹாபாஹு: ப்ரவ்ருத்தம் ரோஷம் ஆத்மந:

स निगृह्य महाबाहुः प्रवृद्धं रोषमात्मनः

என்று ஶ்ரீராமன் அனுஷ்டித்துக் காட்டிய நீதி இது. பொங்கியெழும் கோபத்தையும் நிக்ரஹித்துக் கொள்ளவேண்டும் என்கிற நீதி. நிக்ரகம் என்கிற இதே பதம் இருப்பதை நோக்குக.

41. ஸத்கதைகள், நல்ல பேச்சுகள், நல்வார்த்தைகள், என்றால் அறிவுரைகள், ஹிதோபதேசங்கள். அவற்றை அனாதரிப்பவன் ஸத்கதாநர்ஹன். நாம் இப்படியிருக்கக்கூடாது என்பதை ஸ்வாமி தேசிகன்

எண்ணிய நல்வார்த்தைகள் நாம் இசைகின்றோமே என்றும்,
நாண்பெரியோமல்லோம் நாம் நன்றும் தீதும்
நமக்குரைப்பார் உளரென்று நாடுவோமே

என்றும் தேசிக ப்ரபந்தத்தில் அருளிச்செய்கிறார். பெரியோரிடம் அறிவுரைகளை விரும்பிக் கேட்பது நல்லது. மஹாபாரதத்தில் யுதிஷ்டிரருக்கு இந்தப் பண்பு அதிகமாக இருந்தது. பீஷ்மரிடமும் கிருஷ்ணரிடமும் ஏகப்பட்ட தர்மப்ரஶ்நங்களை வினவி அவர்களிடமிருந்து ஏராளமான அறிவுரைகளைப் பெறுகிறார். இதற்கு நேர்மாறாக, துரியோதனன் பிறரது அறிவுரைகளை எள்ளளவும் மதிப்பதில்லை.

पथ्यं चैषां मम चैव ब्रवीहि।

பத்யம் சைஷாம் மம சைவ ப்ரவீஹி

என்று த்ருதராஷ்ட்ரன் விதுரனைக் கேட்டது போலவும்,

யத் ஶ்ரேயஸ்ஸ்யாந் நிஶ்சிதம் ப்ரூஹி தந்மே

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

यत् श्रेयस्स्यान्निश्चितं ब्रूहि तन्मे

என்று அர்ஜுனன் க்ருஷ்ணனைக் கேட்டது போலவும்,

ஸர்வம் தர்மம் வதஸ்வ மே
सर्वं धर्मं वदस्व मे।

என்று யுதிஷ்டிரன் பீஷ்மனைக் கேட்டது போலவும்,

மைத்ரேய: பரிபப்ரச்ச ப்ரணிபத்யாபிவாத்ய ச
मैत्रेयः परिपप्रच्छ प्रणिपत्याभिवाद्य च।

என்று பராஶரரை மைத்ரேயர் கேட்டது போலவும்,

ஏததிச்சாம்யஹம் ஶ்ரோதும் பரம் கௌதூஹலம் ஹி மே
एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं परं कौतूहलं हि मे।

என்று நாரதரை வால்மீகி வேண்டியது போலவும், நல்வார்த்தைகளுக்கு அர்ஹன் யாரென்றால், ஆவலுள்ளவன், பக்தியுள்ளவன், பொறுமையுள்ளவன், சொன்னதைக் கேட்கும் வழக்கம் உள்ளவன், பணிவுள்ளவன், என்றெல்லாம் தெரிகிறது. இப்படியில்லாதவன் ஸத்கதா–அநர்ஹன். நல்வார்த்தைகளைக் கேட்டறிபவர்கள் ஸத்கதா–அர்ஹர்கள்.

ஸோயம் பலஸ்தோ மூடஶ்ச ந கரிஷ்யதி தே வச:
தஸ்மிந் நிரர்த்தகம் வாக்யம் உக்தம் ஸம்பத்ஸ்யதே தவ.

सोऽयं बलस्थो मूढश्च न करिष्यति ते वचः।

तस्मिन्निरर्थकं वाक्यं उक्तं सम्पत्स्यते तव।

இந்தத் துர்யோதனன் ஸைந்யமுடைய மூடன்; நீ சொல்வதைக் கேட்கமாட்டான். அவனிடம் நீ சொல்லும் வார்த்தையெல்லாம் வீணாகும். என்று விதுரன் க்ருஷ்ணனிடம் கூறுகிறபடி துர்யோதனன் ஸத்கதா–அநர்ஹன்.

ந ஶ்ருணோதி மஹாபாஹோ வசநம் ஸாதுபாஷிதம்
न शृणोति महाबाहो वचनं साधुभाषितम्

என்று துர்யோதனனின் குறைகளில் முக்கியமானது அவன் ஸத்கதா–அநர்ஹன் என்பது தான். அவ்வாறில்லாமல் நாம் நல்லுரைகளுக்கு அர்ஹராவோம்.

42. ஒருவனை நிக்ரஹிக்காவிட்டால் பல பேர் மடிந்தொழிவார்கள் என்ற நிலை ஏற்பட்டால் அந்தவொருவனைத் தண்டித்தேயாக வேண்டும்.

த்யஜேதேகம் குலஸ்யார்த்தே
त्यजेदेकं कुलस्यार्थे

என்ற மூதுரையின் கருத்தும் இதுவே. ஸ்வாத்மோபஹத ஜாதிகனாக, தன்னொருவனாலே தன் இனமே உபஹதமாகும் என்னும்படியாக, வாழ்கின்ற ஒருவனை நிக்ரஹித்துப் பல பேரைக் காப்பாற்றியாகவேண்டும்.

43. மனஸ் என்பது சஞ்சலமானது; உறுதியற்றது. ஸ்வாத்மாவாகவும் உபஹதஜாதிகமாகவும் இருப்பது. ஆத்மா என்பதற்கு அந்த:கரணம் என்ற அர்த்தம் இருப்பதால் மனஸ் ஆத்மா. அதன் காரணமாக அனேக ஜன்மங்கள் வீணாவதால்,

அஹோ மே மஹதீ யாதா நிஷ்பலா ஜந்மஸந்ததி:
अहो मे महती याता निष्फला जन्मसन्ततिः।

என்று நித்யாநுஸந்தேயமான நிர்வேதகாரிகையில் கூறுகிறபடி, அது உபஹதஜாதிகம். மனஸ்ஸைக் கட்டுப்படுத்தி நல்வழியில் செலுத்தாததால்லவா மாறி மாறிப் பல பிறப்பும் பிறந்தேன்? என்று எண்ணிப்பார்க்கும் சந்தர்ப்பம். ஸத் என்ற பதத்துக்கு நிலையான, உறுதியான, என்று அர்த்தம்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

चञ्चलं हि मनः कृष्ण प्रमाथि बलवद्दृढम्। तस्याहं निग्रहं मन्ये

சஞ்சலம் ஹி மந: க்ருஷ்ண ப்ரமாதி பலவத் த்ருடம்.
தஸ்யாஹம் நிக்ரஹம் மந்யே

என்ற அர்ஜுநவாக்யமான கீதாஸ்லோகத்தின் படி, மனஸ்ஸானது ச்சலமாகவும் ஸத்கதாநர்ஹமாகவும், ஸ்வாத்மோபஹதஜாதிகமாகவும் இருப்பது. அதை நிக்ரஹிக்கவேண்டும். அது கஷ்டமாதலால் தகுந்த காலத்தில் மனக்கட்டுப்பாட்டைப் பண்ணவேண்டும். காலே நிக்ருஹ்ணாதி என்று இங்கே சொன்னதன் கருத்து இது.

44. காமமும் க்ரோதமும் வெளிப்படையாகவே ஸ்வாத்மோபஹதஜாதி என்ற பதத்தால் கிடைப்பது போல வேறு சில தப்புணர்வுகளும் இதே பதத்துக்கு அர்த்தமாகும். தன் மனதைக் கெடுத்துத் தோன்றும் உணர்வு என்று பொதுவாக அர்த்தம் கொண்டு, காமவெறி, கோபவெறி, திமிர்வெறி, பகைவெறி, பேராசை, மருட்சி, இதையெல்லாம் கூறலாம். இவையுடையோரைத் தண்டிக்கவேண்டும். என்கிற நீதி கிடைக்கிறது.

4. முடிவுரை

இந்த ச்லோகத்தில் நாற்பத்து நாலு அர்த்தங்கள் சொல்லியாச்சு. இவ்வளவு தானா, இதற்கு மேலும் உண்டா? சில வித்வான்கள் வேறு சில அர்த்தங்களைச் சொன்னதும் உண்டு. உரைகளிலுள்ள எல்லா அர்த்தங்களையும் இந்தக் கட்டுரையில் விளக்கியாகவேண்டும் என்று நினைக்கவில்லை. ஒரு சில அர்த்தங்கள் விட்டுப் போனாலும், சொன்னதெல்லாம் ஸஹஜமான, அக்லிஷ்டமான, ஒப்பக்கூடிய அர்த்தங்களாக இருக்கவேண்டும் என்ற முனைப்புடன் இருப்பதாலும், அந்த ஸஹஜமாகக் கிடைக்கும் நீதிகளுள்ளும் முக்கியமான சிலவற்றைக் காண்பித்தால் போதும் என்பதாலும், நாற்பத்து நாலு நீதிகளுடன் நிறுத்திக்கொள்வோம்.

இந்தக் கட்டுரையின் நோக்கங்கள் பல: 1. மேற்கூறிய நாற்பத்து நாலு நீதிகளையும் அறிந்துகொண்டு அதன்படி ஒழுகுவது. 2. க்ஷேமேந்த்ரன் என்ற பழைய கவி கூறியிருப்பது போல, ஒரு கவிஞனின் உட்கருத்துகளைப் புரிந்துகொள்வதே கூட நாம் ஆற்றும் இலக்கியத்தொண்டாதலால், ஸ்வாமி தேசிகனுக்கு இத்தொண்டை ஆற்றுவது. 3. இப்படி இரண்டே வரிகளில் ஏராளமான வாக்கியங் களை அடைத்துள்ள அபூர்வச்லோகங்கள் பத்துப்பன்னிரண்டு மட்டுமே புழக்கத்தில் இருப்பதால் அவற்றிலுள்ள இலக்கிய நுட்பங்களை விளக்குவது. 4. இந்த நுட்பங்களையெல்லாம் ஸாம்ப்ரதாயிகமாகக் கற்பித்த ஆசார்யரான நாவல்பாக்கம் ஸோமயாஜி நாராயணாசார்யஸ்வாமியின் மேதாவிலாஸத்தைப் பாரறியப் பண்ணுவது. 5. வாசகர்களை ஸம்ஸ்க்ருதம் கற்கத் தூண்டுவது. மொழிபெயர்ப்புகளின் மூலம் முழுக்கருத்தையும் விளக்கிவிடவோ ரசிக்கவோ முடியாது என்பதைக் காண்பித்து மூலக்க்ரந்தங்களை வடமொழியிலேயே கற்றுக்கொள்ள உந்துவது. 6. இந்த மலர் எந்த மஹானின் ஶதமாந மஹோத்ஸவத்துக்கானதோ அந்த ஸ்ரீ பரகாலமடாதிபதிகளின் அனுக்ரகத்தைப் பெறுவது. 7. முப்பத்திரண்டு எழுத்துகளுக்குள் நாற்பத்து நாலு நீ திகள் கிடைப்பதை விளக்குகிற வ்யாஜத்தில் இதே நீதிகளைக்கூறும் நிறைய மேற்கோள்களை மற்ற கிரந்தங்களிலிருந்து காட்டி, வலுக்கூட்டுவது மூலமாக வாசகர்களுக்கு விருந்தளிப்பது. 8. ஸ்வாமி தேசிகன் போன்ற அவதார புருஷர்களால் மட்டுமே இவ்வளவு அர்த்தங்களை ஒரே ச்லோகத்தில் அடைக்க முடியும் என்பதை விளக்கி வாசகர்களின் தேசிகபக்தியை அதிகமாக்குவது. 9. பதங்களைப் புரட்டிப்பார்த்து புதுப்புது அர்த்தங்களைப் புரிந்து கொள்வதில் கிடைக்கும் இலக்கிய இன்பத்தைப் பகிர்ந்து கொள்வது.

ப்ரஹ்மாநந்த ஸப்ரஹ்மசாரீ காவ்யாநந்தரஸ:
ब्रह्मानन्दसब्रह्मचारी काव्यानन्दरस:

என்று ஆலங்காரிகர்கள், இலக்கியவின்பத்தைக் கடவுட்பேரின்பத்துக்கு இணையாகச் சொன்னது சரி போலத்தான் இருக்கிறது.

இந்த ஒன்பது நோக்கங்களும் நன்கு நிறைவேறுமாறு ஸ்ரீலக்ஷ்மீஹயக்ரீவனைப் பிரார்த்திக்கிறேன்.

अर्णवे रत्नवृन्दानां अधिकत्वं यथाद्भुतम्। आगमाचार्यपद्येष्व प्यर्थपुष्टिस्तथाविधा॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

வேதாந்தாசார்யன்

ஸ்ரீ உ.வே. வித்வான் நாவல்பாக்கம்
V. வாசுதேவாசார்யார் ஸ்வாமி,
திருவனந்தபுரம்

ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீரங்கநாதனுக்கு ஒரு வழக்கம். வெளியூர்களில் இருக்கும் ஆசார்ய உத்தமர்களை, அவதார புருஷர்களைத் தன்னூரில் வரவழைத்துக் கொள்வான். அவர்கள் மூலம் ஸம்ப்ரதாயத்தை நடத்திக்கொள்வான். தான் நல்ல பெயர் பெற்றுவிடுவான் – "ஸம்ப்ரதாயம் வளர்த்தவன்" என்று.

ஸ்ரீமந்நாதமுனிகள், ஆளவந்தார், எம்பெருமானார், ஆழ்வான் – இப்படி எல்லாரையும் தானே வரவழைத்துக்கொண்டவன். ஸ்வாமி தேசிகனை மட்டும் விட்டுவிடுவானா என்ன? அவரையும் வரவழைத்துத் தனது ஸம்ப்ரதாயத் திருப்பணியைச் செய்யத் திருவுள்ளம் பற்றினான். அதற்காக ஒரு திட்டம் தீட்டினான்.

அப்போது ஸ்ரீரங்கத்தில் பிறமதத்தவரின் தொந்தரவு அதிகமாயிற்று. நம் ஸம்ப்ரதாயத்தையே நாசம் செய்யும்படி வாதம் செய்தனர். கோயிலிலும் கூட குறைபல கூறி, கோயில் முறையையே குலைக்கப்பார்த்தனர். இவர்களை வாதத்தில் வென்று, விசிஷ்டாத்வைதத்தை நிலைநாட்டவேண்டும். கோயிலையும் காப்பாற்றியாக வேண்டும்.

பேராபத்து மிகுந்த ஸமயம் அது. வைணவத்தலைநகரான ஸ்ரீரங்கத்திலேயை வைணவம் சிதையுமானால், பிற இடங்களில் என்ன கதி? வைணவத்தை வேரறுக்கும் முயற்சியை வீழ்த்தியாக வேண்டும். வைணவ எதிரிகளை வாதத்தில் வெல்ல வேண்டும். அவர்களோ தர்க்கவாதத்தில் திறமை பெற்றுத் திகழ்பவர்கள். அவர்களை வெல்ல யாரால் முடியும்?

இப்படி ஸ்ரீரங்க–ஸ்ரீவைஷ்ணவர்கள் தவித்தபோது, அவர்களுக்குத் தோன்றிய ஒரே பதில் – "தேசிகன்" என்பதுதான். தேசிகன் என்று எண்ணியவுடனேயே தவிர்ப்பு தவிர்ந்தது. கவலை காணாமல் போனது. விசிஷ்டாத்வைதம் வீறுபெறும் என்று வேட்கை பிறந்தது.

உடனேயே காஞ்சியிலிருந்த தூப்புல் தேசிகனுக்கு ஓலை கொடுத்தனுப்பினர். அதில் "ஸ்ரீரங்கநாதனுடைய ஸேநேசரான விஷ்வக்ஸேநருடைய ஶாஸநம்" – என்று எழுதியிருந்தது. உண்மை அதுதானே. ஸ்ரீரங்கநாதன்தானே, அவர்கள் உள்ளத்தில் புகுந்து உதவிவிட்டான். அதை உணர்ந்தே அவர்கள் உண்மையை ஓலையிலிட்டனர். உடனேயே புறப்பட்டு, ஸ்ரீரங்கம் வரும்படி அதில் எழுதியிருந்தனர்.

அந்த ஓலையைத்தன் தலையில் வைத்துத் தேசிகன் திளைத்தாராம். "ஸ்ரீரங்கநாத ஸேநேஶ – ஶாஸநோத்தம்ஸன ப்ரிய:" – என்று இதனால் தேசிகனது திருநாமம். இது "ஸ்ரீரங்க–ஸ்ரீ வைஷ்ணவர்களின் ஸ்ரீமுகம்" (திருஓலை), "ஸ்ரீஸேநேஶரின் ஶாஸநம்", "காவிரிப்பிரான் கட்டளை" என்றெல்லாம் கொண்டாடி, உடனேயே கிளம்பி, ஸ்ரீரங்கம் எழுந்தருளினார்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீவைஷ்ணவ – உத்தமர்கள் சார்பில் பெரிய வரவேற்பு கொடுக்கப்பட்டது. வரவேற்பெல்லாம் வேண்டாதவர்தான் வேதாந்த தேசிகன். வைஷ்ணவத்திரளை வணங்கி வழிபட்டார்.

நேரே கோயில் பெரியபெருமாளை ஸேவிக்கும்போது, திருப்பாணாழ்வார் போலே ஈடுபட்டு பாதாதிகேசாந்தமாக பகவத்–த்யான–ஸோபாநம் எனும் ஸ்தோத்ரத்தை அருளினார். பிறகு சில நாட்கள் விரோதிகளுடன் வாதம் செய்து அவர்களை வென்றார். நாட்டிய நீசச் சமயம் மாண்டது. நாரணனைக் காட்டிய வேதம் களிப்புற்றது. வைணவர்கள் வியப்புடன் வாழ்த்தினர், வணங்கினர், வெற்றிக் களிப்பில் திளைத்தனர்.

ஸ்ரீ தேசிகனை முன்னிட்டுக்கொண்டு அப்படியே வைணவத்திரள் முழுவதும், நேரே நம்பெருமான் ஸன்னிதியில் விஜயத்தை விஜ்ஞாபநம் செய்தது. எல்லார் மனதிலும் மகிழ்ச்சிக்கு அளவேயில்லை. "ஸ்ரீமந்–ஸ்ரீரங்கஶ்ரியம் அநுபத்ரவாம் அநுதினம் ஸம்வர்தய" எனும் எம்பெருமானாரின் மங்களாஶாஸநம் வீண்போகவில்லை. தேசிகன் மூலம் நம்பெருமாளே நிலைநாட்டிக்கொண்டான். இப்படியெல்லாம் விண்ணப்பித்தனர்.

இந்த மகிழ்ச்சிக்கடலிலே, வைணவர்களுடன் தானும் மிதந்த ஸ்ரீரங்கநாதன், அப்போதே, ஸ்ரீதேசிகனுக்கு ஒரு பிருதம் அளித்தான். அதுதான் "வேதாந்தாசார்யன்" எனும் பிருதம். பிறகு தாயார் ஸந்நிதியில், பெரிய பிராட்டியார், "ஸர்வ–தந்த்ர–ஸ்வதந்த்ரர்" எனும் பிருதம் அளித்தார்.

இந்த இரண்டு பிருதங்களும் வந்த வைபவம் அந்த காலத்திலேயே மிக ப்ரஸித்தமாயிற்று. பின்னாளில் யாரும் புதியதாகப் பூணந்ததன்று. அந்நாளிலேயே பலரும் பேசிப்பாராட்டிய பெருமை இது.

ஸ்ரீப்ரதிவாதிபயங்கரம் அண்ணன், ஸ்ரீகுமாரவரதாசாரியர், ஸ்ரீப்ரஹ்மதந்த்ரஸ்வதந்த்ர ஜீயர் முதலியவர்கள் – ஸ்ரீதேசிகனின் திருவடிஸம்பந்தம் பெற்றவர்கள் – தெளிவாகவே சாதித்துள்ளனர்.

எல்லாவற்றுக்கும் மேலாக, ஸ்வாமி தேசிகனே பல இடங்களில் சாதித்துள்ளார்.

"ஸ்வகமிதி ஹரிதத்தம் ..... நிகமாந்தாசார்யகம்" – என்றருளினார். பகவான் தன்னுடையதான திருநாமத்தை எனக்களித்தான் என்கிறார்.

வேதாந்தாசார்யன் என்பது பகவானுடைய திருநாமம். வேதாந்த ஶாஸ்த்ரத்துக்கு முதல் ஆசார்யன் பகவான்தான். அவன்தான் உபநிஷத்களை முதன் முதலில் ப்ரஹ்மாவுக்கு உபதேசித்தான். அவனுக்கு ஆசார்யன் வேறுயாரும் கிடையாது. எனவே வேதாந்தாசார்யன் என்ற திருநாமம் அவனுக்கே மிகநன்கு பொருந்தும்.

அவன் தனது திருநாமத்தை தேசிகனுக்கு அனுக்ரஹித்தான். வேறு யாராவது இந்த பிருதம் அளித்திருந்தால், அது அத்தனை பொருத்தமாக இருந்திருக்காது. பகவானே, வேறு யாருக்காவது, இந்த பிருதத்தை அளித்தாலும், அதுவும் அத்தனை சிறப்பு பெறுது. ஏனெனில், பகவானே ஆரம்பித்துவைத்தது இந்த வேதாந்தஸம்ப்ரதாயம், அவனே பகவத்ராமாநுஜர் மூலம் வளர்த்துவைத்த ஸம்ப்ரதாயம். இது, அவன் கண் முன்னாலேயே, முற்றிலும் முடிந்துபோகும்படி ஆபத்து வந்தபோது, அது அவனுக்கே வந்த ஆபத்து. வேதாந்தம் இல்லையேல் அவன் ஏது? வேதாந்தாசார்யன் என்ற அவனது திருநாமம் தான் ஏது?

எல்லாவற்றையும் மீட்டுக்கொடுத்தவர் தேசிகன் தானே ! எனவே, அவருக்கு உடனடியாக ஏதாவது அனுக்ரஹம் செய்யவேண்டும் என்று எண்ணினான். அந்த திருநாமத்தையே கொடுத்துவிட்டான்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீமத்ராமாயணத்தில், பெருமாளுடைய ஸ்ரீயை (பிராட்டியை) மீட்டுத்தர உதவியவர் ஸ்ரீ ஆஞ்ஜநேயர். பல வாநரங்கள் புடைசூழ வந்து "கண்டேன் சீதையை" என சிறியதிருவடி விண்ணப்பம் செய்தார். உடனேயே, பெருமாள் அவருக்கு ஏதாவது விசேஷ அனுக்ரஹம் செய்ய விரும்பினார். ஆனால் எதைத் தருவது? அவர் கையில் அப்போது எதுவுமில்லை. காட்டில் தாபஸவேஷத்தில் இருந்த காலம்! மேலும், இந்தப் பேருதவி செய்த திருவடிக்கு எதைக்கொடுத்தாலும் ஈடாகாது. தனது உபயவிபூதியையும் கொடுத்தாலும் ஈடாகாது. என்ன செய்வது என்று சிந்தித்த பகவான், பிறகு தன்னையே – தன்திருமேனியையே தந்துவிட்டான். தானே சிறியதிருவடியை ஆலிங்கனம் செய்துகொண்டான். "एष सर्वस्वभूतस्तु परिष्वङ्गो हनूमतः। मया कालमिमं प्राप्य दत्तश्चास्तु महात्मनः" என்று சாதித்தார்.

அதுபோலத்தான் இங்கும். ஆஞ்ஜநேயர், ஒரு ஸ்ரீயை மீட்டதுபோல், இந்த தேசிகனும் ஸ்ரீயை மீட்டுள்ளார். இது "வேதாந்தஸ்ரீ", "ஸம்ப்ரதாயஸ்ரீ", "ஸ்ரீரங்கஸ்ரீ", "ஶ்ரயஶ்ஶ்ரீ:" (திருவுக்கும் திருவாகிய பகவான் தன்னையே மீட்டுள்ளார்). எனவே, இந்த தேசிகனுக்கும், ஆஞ்ஜநேயருக்குப் போல ஏதாவது நல்ல அனுக்ரஹத்தை உடனடியாகச் செய்யவேண்டும் என்று யோசித்து, தன் திருநாமத்தையே அளித்துவிட்டான்.

"கபிவர–பரிஷ்வங்க பாவித–ஸர்வஸ்வதாந" என்று ஸ்ரீமத்ராமாயணத்தை அடியொற்றி அந்த வைபவத்தைப் பாடிய தேசிகன் தானே, "ஸ்வகமிதி ஹரிதத்தம்" என்று தான் பெற்ற பேற்றையும் பாடினார், "ஸ்வதாநம்" – என்பது இரண்டிலும் பொது.

முன்னதில் தனது திருமேனியை தாநம் செய்தான்.
பின்னதில் தனது திருநாமத்தை தாநம் செய்தான்.

ஆக ரூபம், நாமம் – என இரண்டையும் தந்தருளினான். ஸ்வாமியே, இதை, அதிகரணஸாராவளியில் மறைமுகமாகக் குறிக்கிறார். "विश्वस्मिन् नामरूपाणि अनुविहितवता तेन देवता दत्तां वेदान्ताचार्यसंज्ञाम् अवहितबहुवित्सार्थमन्वर्थयामि॥" என்கிறார்.

"உலகுக்கே பேரும், உருவும் அளித்தவன் பகவான். இதை நாம ரூப வ்யாகரணம் என்று வேதம் சொல்லும். இதுவேதான் 'ஸ்ருஷ்டி' ஆகும். ஒரு பொருளைப் படைத்தலானது, அதற்கு உருவும், பெயரும் அளித்தல்தானே ! ஆக உலகுக்கே உருவும் பெயரும் இட்ட பகவான், தனக்குத் தனியாகத் தந்துகந்த பெயர் – 'வேதாந்தாசார்யன்' என்று. எனவே இதைப் போற்றியேயாக வேண்டும். மஹான்களான பண்டிதர்களும் இதைப் போற்றுமுகமாக, அவர்கள் முன்பே இந்த அதிகரணஸாராவளி நூலை அர்ப்பணிக்கிறேன். இந்த நூலைப் படித்தவர்க்கு இவ்விஷயம் புரியும். பகவானே, தனது பிருதத்தையே இவருக்கு அருளியது எத்தனை பொருந்தும் என்று புரியும். ஏனெனில், வேதாந்த ஶாஸ்த்ரத்தில் யாருக்கும் எந்த ஸந்தேஹமும் வராதபடி, எந்த குறையும் இல்லாதபடி இதில் நிர்வாஹம் செய்கிறேன்" – என்று சாதித்தார்.

"பெருமாள் என்னைக்கொண்டு பாஷ்யம் செய்தருளட்டும்" என எம்பெருமானார் ப்ரதிஜ்ஞை செய்தது போல, கம்பீரமான ஒரு ப்ரதிஜ்ஞையாகும் இது. அதுமட்டுமல்ல, பெருமாள் இந்த திருநாமத்தையே பிருதமாக அளித்ததில் வேறெரு ரஹஸ்யமும் உள்ளது.

பகவான், ஸ்ருஷ்டி செய்ததே (உலகைப்படைத்ததே), எல்லாரும் அறிவுபெற்று, மோக்ஷமடைந்து, ஜந்மத்தை (மறுபிறப்பைத்) தொலைக்க வேண்டும் என்பதற்காகத்தான். "சென்று சென்றாகிலும் கண்டு சன்மம் கழிப்பான் என்றெண்ணி ஒன்றியொன்றி உலகம் படைத்தான்" என்றார் ஆழ்வார். அதனால்தான் உயிர்களைப்படைக்கும் போதே, முதலில் வேதங்களையும் கொடுத்தருளினான். இதனால் ஜ்ஞாநம் பெறட்டும் என எண்ணினான்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அந்த வேதத்தைக் கையிலெடுத்த ஒரு சிலர், அதை விபரீதமாக விளக்க முற்பட்டபோது, ஸ்ரீபகவத்ராமானுஜர் மூலம் சரியான பொருளை வெளியிட்டான்.

ஆனாலும், பின்னாளில், விபரீதமாக விளக்குபவர்களின் ஆதிக்கம் அதிகமாக, அவர்கள், வேதத்தின் உண்மைப்பொருளையே ஒழித்துவிடப் பார்த்தனர். இப்படியே போனால், உண்மையான வேதாந்தப்பொருள் உயிரற்றுப்போய்விடும் என்ற நிலை. அப்படியானால், ஒரு மனிதனும் உய்யவே முடியாது. உலகைப்படைத்ததன் பலன் நிறைவேறாது.

அதைத்தவிர்க்கவே, பெருமாள், தேசிகன் மூலம் உண்மை–வேதாந்தத்தை நிலைநாட்டியருளினார். பொய்ப்பொருளுரைப்பவரை வென்று, மெய்ப்பொருளை நிலைநாட்டியபடியால் பகவான் மகிழ்ந்தான். உலகம் உய்யும் வகையுண்டு, உலகைப் படைத்தது வீணல்ல என உவந்த உள்ளத்தனன் ஆனான்.

ஆனாலும், மனிதர்களுக்கு இதை உணர்த்தவேண்டும். அவர்கள் பொய்ப்பொருளுரைப்பவரின் பாதையில் போய்விடக்கூடாது. அதில் மோகித்துப்போகாமல், இந்த மெய்ப்பொருளை அறிய முனையவேண்டும். இல்லாவிட்டால் மறுபடியும் படைத்த பயனைப் பெறாமல் போய்விடுவர். எனவே, உலகத்தை உய்விக்குமுகமாக, உலகுக்கு உணர்த்துமுகமாக, ஸ்வாமிக்கு "வேதாந்தாசார்யன்" என பிருதம் அளித்தான். "வேதாந்தத்துக்கு இவரே ஆசார்யன். இவர் காட்டிய நெறியில் நின்று நலம் பெறுக, வானேறப் போமளவும் வாழ்வு பெறுக ! வையத்தில் வாழ்வு பெற்ற பயன் பெறுக !" என்றெல்லாம் இதனால் உணர்த்தியுள்ளான்.

இந்த வேதாந்தாசார்யனை வேண்டாம் என்று விடுபவர், வேதாந்தாசார்யனான பகவானுக்கும் வேண்டாதவர். அவனையும் விடுபவர் ஆகிவிடுவர். வேதாந்தத்தை முதலில் உபதேசித்த ஆசார்யன் பகவான்தான் என்று உபநிஷத் ஓதுகிறது. அதை நம்புவர் இதையும் நம்புவர். ஏனெனில், அந்த பகவானே, இந்த தேசிகனையும் நமக்கு வேதாந்தாசார்யனாகக் காட்டி அருளினான் !

இத்தனை குறிப்பும் அதிகரணஸாராவளீ முதல் ஸ்லோகத்தில் உள்ளது என அடியேன் திருத்தகப்பனார் சாதித்தார். "உலகைப் படைத்த அந்த பகவானே கொடுத்த பிருதம்" எனும்போது, படைத்த பயனைப்பெற பகவானே நமக்கு உணர்த்தும் விதமாக கொடுத்தது என்ற குறிப்பு கிடைக்கிறதல்லவா?

மேலும் திருக்குமாரரும் பிள்ளையந்தாதியில் குறிப்பது காண்மின் –

"அன்று இவ்வுலகினை ஆக்கி, அரும்பொருள் நூல் விரித்து
நின்றுதன் நீள்புகழ் வேங்கடமாமலை மேவிப் – பினும்
வெற்றிப்புகழ் திருவேங்கட நாதனெனும் குருவாய்
நின்று நிகழ்ந்து, மண்மேல் நின்ற நோய்கள் தவிர்த்தனனே !"

இதில் தெளிவாகவே தெரிகிறது.

இந்த பிருதத்தில் வேறொரு குறிப்பும் உள்ளது.

வேதாந்தம் என்பது ஸம்ஸ்க்ருத வேதாந்தம் மட்டுமல்ல. தமிழ்வேதாந்தமான திருவாய்மொழி முதலியதும் கூட. அதனால்தான் "உபய வேதாந்தம்" என்கிறோம். உபயவேதாந்தம் என்றால் இரண்டு வேதாந்தம் என்று பொருளில்லை. இரட்டை வேதாந்தம் என்று பொருள் (உபயம் – இரட்டை). அதாவது, தனித்தனியாக இரண்டு வேதாந்தங்களல்ல, இரண்டும் சேர்ந்து ஒரே வேதாந்தம் என்று பொருள். வேதாந்தாசார்யன் என்றால் உபயவேதாந்தாசார்யன் என்றே கருத்து.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

உபயவேதாந்தத்துக்கும் ஆசார்யன் – முதலில் பகவான்தான். அவனேதான் உபநிஷத்தை வெளியிட்டதுபோல, ஆழ்வார் மூலம் அருளிச் செயலையும் வெளியிட்டான். "என்னால் தன்னை வன்கவிபாடும் என் வைகுந்த நாதனே" என்றார் ஆழ்வார். ஸ்வாமி தேசிகனும், "त्वयि भजति विभूतिं पश्य शाखानुशाखाम्" என்று பாதுகையில் அருளினார். அதாவது, பகவானது திருவடிகள் வேத ஶாகைகளில் (வேதக்கிளைகளில்) விளையாடுகின்றன. அந்தத் திருவடிகளே, பாதுகையில் ஸம்பந்தம் பெற்று, ஶாகானுஶாகமாக பலப்பல ஶாகைகளைப் (மேலும் மேலும் கிளைகளைத் தொடர்ந்த பலப்பல கிளைகளைப்) பெற்றுத் திகழ்கின்றன என்றார்.

பாதுகை – என்பவர் நம்மாழ்வார். நம்மாழ்வார் மூலம் திருவடிக்குக் கிடைத்த பலப்பல கிளைகள் – திருவாய்மொழி முதலியன. ஆயிரம் கிளைகள் கொண்ட ஸாமவேதத்தில் திளைத்திருந்த திருவடிகளுக்கு, ஆழ்வார் மூலம் மற்றும் ஒரு ஆயிரம் கிளைகள் கிட்டினவாம் – அதிகமாக !

அந்த உபயவேதாந்தாசார்யனாக பகவான் கொடுத்த பிருதம் இது. எனவே வேதாந்தத்துக்கும் – உபயவேதாந்தத்துக்கும் ஆசார்யன் தேசிகன் என ஆகிறது. ஆழ்வார் மூலமாக ஆயிரம் அவதரித்ததுபோல, பாதுகை மூலமாக, தேசிகனின் திருவாய்மொழியாக ஆயிரம் (பாதுகா ஸஹஸ்ரம்) அவதரித்தது. இதை தேசிகனே பாதுகாஸஹஸ்ரத்தில் சாதித்துள்ளார்.

शठकोप इति समाख्या तव रङ्गधुरीणपादुके युक्ता।
सूति सहस्रमेवं सूक्तीः स्वयमेव यन्मया भवती॥

மேலும் த்ரமிடோபநிஷத்-ஸாரம், தாத்பர்ய ரத்நாவலீ முதலிய நூல்கள் மூலம் திருவாய்மொழியின் இன்சுவைப்பொருளை விளக்கினார். "रङ्गेशो रङ्गपर्दुः" என்றருளியபடி ஸ்ரீ ரங்கநாதனின் திருவுள்ளம் உகந்தது. அங்கும் கூட வேதாந்தாசார்ய பிருதம் பெற்றதன் பலன் இது என்றே சாதிக்கிறார்.

இப்படி இரு வேதாந்தாசார்யர்களுமாக அனுக்ரஹித்த ஸம்ப்ரதாயத்தை நாம் அனுபவித்து உய்கிறோம்.

இந்த ஸம்ப்ரதாயத்தின் திலகமாக அவதரித்த ஸ்ரீமதபிநவ ராமாநுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகால ஸ்வாமியின் பெருமைகளை பெரியோர்கள் அனுபவித்துப் பேசி மகிழ்வதுண்டு. ஸ்வாமியின் திருநக்ஷத்ரக் கைங்கர்யத்தில் அடியேனும் இக்கட்டுரை மூலம் அன்வயித்து அனுக்ரஹம் பெறுகிறேன்.

ஹம்ஸாவதாரம் : ப்ரஹ்மாவின் மாநஸபுத்திரர்களான ஸநகாதிகள் ப்ரஹ்மாவிடம் ஸூக்ஷ்மமான யோகத்தைப் பற்றிக் கேட்டபோது, அவர் அதற்கு விடையை அறியாமல், அதை அறியும் பொருட்டு எம்பெருமானை தியானித்தார். எம்பெருமான் அப்பொழுது ஹம்ஸரூபத்தில் தோன்றி ப்ரஹ்மாவை முன் வைத்துக்கொண்டு அவர்களுக்கு ஜீவபர – சரீரஆத்ம பாவரூபமான விசிஷ்டாத்வைத தத்துவத்தை உபதேசித்தார். (ஸ்ரீபாகவதம் 11–13).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

தர்மபூதஜ்ஞானம்

ஸ்ரீ உ.வே. கோமாண்டூர் இளையவில்லி
மதுஸூதனாசார்ய ஸ்வாமி,
திருச்சூர்.

ஸகல சேதனாசேதனங்களை சரீரமாகக்கொண்ட ஸ்ரியःபதி ஒருவனே தத்துவமென்று விசிஷ்டாத்வைதிகளின் ஸித்தாந்தம். சேதனாசேதனங்கள் த்ரவ்யம் அத்ரவ்யம் என்று இருவகைப்படும் என்றும், த்ரவ்யம் ப்ரக்ருதி, காலம், ஜீவன், ஈச்வரன், சுத்தஸத்வம் (நித்யவிபூதி), தர்மபூதஜ்ஞானம் என்று அறுவகைப்படும் என்றும், அத்ரவ்யமாவது ஸத்வம், ரஜஸ், தமஸ், சப்தம், ஸ்பர்சம், ரூபம், ரஸம், கந்தம், ஸம்யோகம், சக்தி என பத்து வகைப்படும் என்றும் ஆசார்யர்கள் அறுதியிட்டருளினர். அவைதம்மில் தர்மபூதஜ்ஞானம் என்னும் த்ரவ்யவிசேஷத்தைப் பற்றி பூர்வாசார்ய க்ரந்தங்களில் சொல்லியபடி விளக்கி, அவ்விஷயத்தில் மதாந்தரஸ்தரின் பூர்வபக்ஷத்தை ஸ்ரீமத்பரமஹம்ஸேத்யாதி ஸ்ரீமஹாபரகால ஸ்வாமி நிரஸித்தருளிய ப்ரகாரத்தை இக்கட்டுரையில் சுருக்கி வரைய விழைகிறேன்.

ஜீவாத்மா ஜ்ஞானஸ்வரூபன் (ஸ்வயம்ப்ரகாசகன்). ஜ்ஞானத்தை (அறிவை) இயல்பான வடிவமாகக் கொண்டவன். "ஆத்மா அறிவுடையவனே, அறிவுமட்டுமன்று –அதற்கு ப்ரமாணமாக ச்ருதி இருப்பதாலே" என்று தொடங்கி ஜ்ஞாதிகரணத்திலே ஸூத்ரகாரர் அருளினார். ஆக ஆத்மா தர்மி (ஆச்ரயம்) அதிலுள்ள (தர்மபூதமான) அறிவு தர்மபூதஜ்ஞானம் எனப்படும். ஆத்மஸ்வரூபமான ஜ்ஞானம், தர்மபூதஜ்ஞானம் ஆகிய இரண்டுமே தனக்குத் தானே தோன்றுபவை. ஆயினும் ஒரு வேற்றுமை உண்டு. விளக்கைப் போல ஆத்மா தன்னையே விளக்கிக் கொள்கிறது. தர்மபூதஜ்ஞானமோ விளக்கொளியைப் போல் தன்னையும் மற்ற பொருள்களையும் விளக்குகிறது.

स्वस्यैव भासको दीपः स्वात्मनोऽन्यस्य च प्रभा।
एवं भेदोऽस्ति साम्येऽपि ज्ञानयोः धर्मधर्मिणोः॥

என்னும் தேசிகனின் ஸூக்தி இங்கு அனுஸந்திக்கத்தக்கது. எனவே அறிவு என்பது ப்ரத்யக்ஷப் பொருளாகும். அது வேறோரு ப்ரத்யக்ஷத்தால் (மாநஸ ப்ரத்யக்ஷத்தால்) அறியக்கூடியதன்று.

இந்த தர்மபூதஜ்ஞானம் நித்யமானது. ஒவ்வொரு ஜீவனுக்கும் தனித்தனியாக உள்ளது. எல்லாப் பொருள்களையும் விஷயீகரிக்கும் ஆற்றல் கொண்டதாயினும் ஸம்ஸார தசையில் சுருங்கியதாகவும் அவரவர்களின் புண்யபாபங்களுக்கு ஏற்றவாறு ஏற்றத்தாழ்வுகளைக் கொண்டதாகவும் இருக்கும். இந்த ஜ்ஞானம் இந்திரியங்களின் வாயிலாக வெளியே வந்து பொருள்களோடு தொடர்பு கொள்கிறது. அதனாலேயே அந்தந்த இந்திரியத்திற்குரிய விஷயத்தைப் பற்றிக்கொண்டு தர்மபூதஜ்ஞானம் பரவுதலின் வேற்றுமைக்கேற்ப புத்தி தோன்றியது என்றும் புத்தி மறைந்தது என்றும் கூறப்படுகிறது. இவ்விஷயம் ஸ்ரீபாஷ்யத்தில் அருளப்பட்டுள்ளது. பொறியின் வாயிலாக அறிவு பரவுகிறது என்று கூறியதால் நித்யமான அறிவுக்கு இந்திரியங்களின் துணை எதற்கு என்ற கேள்வியும் பரிஹரிக்கப்பட்டது. தாராவாஹிக ஜ்ஞானம் (கம்பம், கம்பம், கம்பம் என்றிவ்வாறு அடுத்தடுத்து ஏற்படும் ஜ்ஞானம்) பல என்று வேறு மதத்தினர் கூறினாலும், அது ஒன்றே என்பதுதான் ஸித்தாந்தம். அறிவு நித்யமானபடியால் இந்திரியங்கள் ஜ்ஞானத்தை உண்டுபண்ணுவதில்லை. ஆயினும் ப்ரகாசத்திற்கு இடையூராக

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

உள்ளதை நீக்கி அறிவை விகஸிக்கச் செய்வதால் இந்திரியங்கள் அறிவின் காரணமென்று மொழியப்படுகின்றன.

இவ்வறிவு ப்ரத்யக்ஷரூபமாயினும் ப்ரத்யக்ஷம், அநுமிதி, சாப்தம், ஸ்ம்ருதி என்றிவ்வாறாகவும், தர்சநம், ச்ரவணம், மநநம் என்றிவ்வாறாகவும் வ்யவஹரிக்கப்படுவது கண் முதலிய கரண வேறுபாடுகளால். அறிவு எல்லாப் பொருள்களிலும் சேர்ந்தாலும் தனக்கு ஆச்ரயமான ஆத்மாவுக்குத் தான் ப்ரத்யக்ஷமாகவே தோன்றும். மிக்க வேகத்தாலும், நுண்மையாலும் வெகு தூரத்திலுள்ள பொருள்களோடும் விரைவாகவே அறிவுக்கு எல்லாப் பொருள்களோடும் ஸம்யோகமென்னும் தொடர்பும் தடையின்மையும் ஏற்படுகிறது. ஆக தர்மபூதஜ்ஞானம் நித்யமான த்ரவ்யம் என்று கூறுவதில் தோஷமில்லை.

தர்மபூதஜ்ஞானத்தில் எழும் பன்னிரண்டு கேள்விகளும் விடைகளும்

இங்கு பன்னிரண்டு கேள்விகளை எழுப்பி பரிஹரித்துள்ளார் ஸ்வாமி தேசிகன் ஸ்ரீந்யாய ஸித்தாஞ்சனத்தில். அவைகளை சுருக்கமாகக் காண்போம்.

1. புத்தி நித்யம் என்பதில் ப்ரமாணம் யாது ? என்பது முதல் வினா.

ஆத்மா அழிவற்றவனாதலால் அறிவும் அழிவற்றது என்று போதிப்பதின் மூலம் ஜ்ஞானம் ஜ்ஞாத்ருஸ்வரூபப்ரயுக்தம் என்று காட்டும் வேதவாக்யங்களே புத்தி நித்யம் என்பதில் ப்ரமாணம். இங்ஙனம்

यथा न क्रियते ज्योत्स्ना मलप्रक्षालनान्मणेः।
दोषप्रहाणात् न ज्ञानमात्मनः क्रियते तथा॥
तथा हेयगुणध्वंसादवबोधादयो गुणाः।
प्रकाश्यन्ते न जन्यन्ते नित्या एवात्मनो हि ते॥

இத்யாதிஸ்ம்ருதிகளும் ஜ்ஞாதிகரணத்திலே உள்ள ஸூத்ரங்களும் ப்ரமாணம்.

2. புத்தி நித்யம் என்றால் விழிப்பு, தூக்கம் முதலிய வேறுபாடுகள் எவ்வாறு உண்டாகும் ?

தூங்கும் போது தமஸ் என்னும் குணம் இடையூறாக இருப்பதால் ஜ்ஞானம் ப்ரகாசிக்காமல் உள்ளது. குழந்தைப் பருவத்திலும் இருக்கும் பும்ஸ்த்வம் என்னும் தாதுவிசேஷம் அப்பருவத்தில் ப்ரகாசிக்காமல் வாலிபப்பருவத்தில் ப்ராகாசிப்பது போல், உறங்கும் பொழுதும் இருக்கும் அறிவு அப்போது ப்ரகாசிக்காமல் விழிக்கும் போது ப்ராகாசிக்கிறது. ஆகையால் புத்தி விழித்திருக்கும் போது வெளியில் பரவுகிறது. பொருள்களின் ஸம்பந்தமேற்பட்டுப் ப்ரகாசிக்கிறது. வேறு காலத்தில் ப்ரகாசிப்பதில்லை என்று வ்யாஸ ஸூத்ரத்தாலும் அறியப்படுகிறது.

3. தர்மபூதஜ்ஞானம் ப்ரஸரிக்கும் (பரவும்) என்பதில் ப்ரமாணம் யாது?

இக்கேள்விக்கு பூஜ்யரான ஸ்ரீஆளவந்தார் விடை சாதித்துள்ளார். கை முதலியவற்றுடன் த்வக் என்னும் இந்திரியம் சென்று தொடர்பு கொள்வதுபோல் இந்திரியத்துடன் அறிவும் வெளிக்கிளம்பி அவ்வப்பொருளுடன் தொடர்பு கொள்கிறது என்பது போன்ற பலவற்றை விளக்கி, அமூர்த்தமான ஆகாசம் போன்ற புத்திக்கு செயல் எவ்வாறு தோன்றும் என்ற கேள்வியை எழுப்பிக்கொண்டு, மூர்த்தி என்றால் என்ன, எந்த மூர்த்தி இல்லாமையால் க்ரியை தோன்றவில்லை? என்று கூறி அக்கேள்வியை பரிஹரித்தருளி வெகுதூரத்தில் உள்ள பொருளுக்கும் அறிவுக்கும்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஏற்படும் தொடர்பு முறையை ஸ்தாபித்து இதற்கு तदस्य हरति प्रज्ञां वायुर्नावमिवाम्भसि என்ற ஸ்ரீ கீதாசார்யனின் ஸூக்தியையும்,

इन्द्रियाणां हि चरतां यद्येकं क्षरतीन्द्रियम्।
तेनास्य क्षरति प्रज्ञा दृतेः पादादिवोदकम् ॥

என்ற மநுஸ்ம்ருதியையும் ப்ரமாணமாகக் காட்டியருளினார் ஸ்ரீஆளவந்தார்.

மேலும் நித்யமான அறிவும் அவனிடமிருந்து பரவுகிறது என்ற பொருள் கொண்ட ச்ருதியும் ஜ்ஞானத்தின் ப்ரஸரணத்தில் ப்ரமாணம்.

4. ஆத்மாவின் தர்மமாகிய (தன்மையாகிய) அறிவுக்கு த்ரவ்யத்வம் எங்ஙனே என்பது அடுத்த கேள்வி.

வெளிச்சம் விளக்கின் குணமாயினும் த்ரவ்யமாவது போல் ஜ்ஞானமும் ஆத்மாவின் குணமாயினும் த்ரவ்யமாயிருப்பதில் முரண்பாடில்லை என்று ஸ்ரீபாஷ்யகாரர் சாதித்துள்ளார். வெளிச்சம் தனது வேகத்திற்கும் சக்திக்குமேற்றவாறு ஆச்ரயத்தின் வெளியே ப்ரஸரிக்குமாப் போலே தர்மபூதஜ்ஞானமும் ஆத்மாவின் வெளியில் பரவுவதில் தோஷமில்லை. அத்ரவ்யம் தான் குணமாகும் என்று வைசேஷிகர்களைப் போல் நாம் சொல்வதில்லை. எது எதை ஆச்ரயமாகக் கொண்டுள்ளதோ, அது அதனுடைய குணம் என்றே குணத்திற்கு இலக்கணம் கூறுகிறோம். அங்ஙனேயன்றி, பாரிபாஷிகமாகக் கூறினால் தானத்தையும் குணம் என்று கூற நேரிடும். குணங்களில் சில கேவல குணங்கள். உதாரணம் – ஸத்வம், ரஜஸ், தமஸ் என்பவை. ஆகையாலேயிறே அவைதம்மில் குணசப்தம் முக்கியமாக ப்ரயோகிக்கப்படுகிறது. சில குணங்கள் த்ரவ்யமாக இருக்கும். உதாரணம் – ஜ்ஞானம் முதலியவை. அவைகளில் குணசப்தம் கௌணம்.

5. தர்மபூதஜ்ஞானம் த்ரவ்யம் என்பதில் ப்ரமாணம் யாது ? என்பது ஐந்தாவது கேள்வி.

அதன் பரிஹாரமாவது பின்வருமாறு. இருவரும் அங்கீகரித்த வெளிச்சம் போல் பரவுவதால் அறிவு த்ரவ்யமாகிறது. அதாவது உபாதியின் வேறுபாடுகளால் இன்பம், துன்பம், விருப்பு, வெறுப்பு, முயற்சி முதலிய நிலைகளைக் கொண்டுள்ளது என்று அநுமானத்தால் அறிவின் த்ரவ்யத்வம் ஸித்திக்கிறது.

6. ஆத்மாவின் தர்மமான ஜ்ஞானம் தன் இருப்பிடமான ஆத்மாவை விட்டு வெளியே எப்படிச் செல்லும் ?

நான்காவது கேள்வியின் விடையிலேயே இதற்கும் விடை அடங்கியுள்ளது. அதாவது தன் இருப்பிடத்தைவிட்டு வேறிடத்தில் அறிவு இருக்கக்கூடாது என்பது கேள்வியின் பொருளா? அல்லது தன் இருப்பிடத்தை விடுவதே தவறு என்பதா? வெளிச்சம் முதலியவை தன் இருப்பிடத்தை (விளக்கை) விட்டு வெளியே செல்வதால் முதற்கேள்வி சரியில்லை. இரண்டாம் கல்பம் ஸித்தாந்தத்தில் ஏற்றுக்கொள்ளப்படாததாகையால் தோஷமில்லை. ஆத்மாவை விடாமலேயே புத்தி இங்குமங்கும் இந்திரியங்களின் வாயிலாகக் கிளம்புகிறது என்று ஸ்ரீ ஆளவந்தாரும் அருளியுள்ளார்.

7. வளர்ச்சியும் சுருக்கமுமற்றதாகையால் புத்திக்கு வேறு பரிமாணங்கள் எங்ஙனே கூடும்?

நீளமான பாம்பு தன் உடலை சுருட்டிக்கொள்ளும் போது சிறியதாகக் காணப்படுவது போல் புத்திக்கு பெருக்கமும் சுருக்கமும் ஏற்படுவதில் குறையில்லை. பிரிக்கமுடிகின்ற அவயவங்களைக்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

கொண்டிராததால் பஞ்சு முதலிய பொருள்களில் போல் நெருக்கமும் நெருக்கமற்ற நிலையும் ஏற்படவேண்டிவரும் என்ற சங்கைக்கு இடமில்லை. மேலும், நெருக்கத்தை இசைந்தாலும் ஜ்ஞானம் அதீந்திரியமானபடியால் ஸ்பர்சிக்கவோ பார்க்கவோ முடியாது. அவ்வாறே அதிவிரளமானாலும் எல்லா இடங்களிலும் இடைவெளியில்லாமல் தொடர்பு கொள்ளும் தகுதியுடையதாதலால் த்வாரம் ஏற்படவேண்டும் என்ற நிர்பந்தமுமில்லை என்பது பதில்.

8. கடந்த பொருள்களோடும் எதிர்காலத்தில் தோன்றக்கூடிய பொருள்களோடும் அறிவுக்கு எங்ஙனம் தொடர்பு (ஸம்யோகம்) ஏற்பட முடியும்? என்பது அடுத்த கேள்வி.

இதற்கு ஆத்மஸித்தியில் ஸாதித்த விடை பின்வருமாறு. ந்யாயமதத்தினர் அதீதானாகத விஷயங்களில் அறிவுக்கு விஷயவிஷயி பாவ ஸம்பந்தத்தை இசைவது போலவும், பட்டமதத்தினர் ஜ்ஞானத்தை இசைவது போலவும், கடந்த பொருள்களில் ஒன்று என்று வ்யவஹாரத்தால் ஏகத்வ ஸங்க்யையை இசைவது போலவும் வெகுதூரமான இடமாயினும் வேறு அண்டத்திலுள்ள மனிதனின் அறிவோடு விரைவாகச் சேர்வது போலவும், அதீதாதிகளுடன் ஜ்ஞானத்திற்கு ஸம்யோகம் இசைவதில் தவறில்லை.

9. குணம் முதலியவற்றுடன் அறிவுக்கு ஸம்யோக ஸம்பந்தம் எவ்வாறு ஏற்படும் ?

குணம் முதலியவற்றுடன் அறிவுக்கு ஸம்யோகம் ஸம்பந்தமென்று நாம் இசையவில்லை. ஸம்யோகியில் இருக்கையே ஸம்பந்தம் என்று மொழிகிறோம். ஆக அறிவின் ஸம்யோகம் த்ரவ்யத்தில், அதில் இருக்கை குணம் முதலியவற்றிலுள்ள ஸம்பந்தம்.

10. அவ்வாறாயின் அறிவு இடையிலுள்ள பொருளை ஏன் விளக்குவதில்லை ?

ஸூர்யமண்டலம் வரை செல்லும் நம் கண்ணொளி இடையிலுள்ள பரமாணு, ஆகாசம், முதலியவைகளோடு தொடர்பு கொண்டாலும் அவை விளங்குவதில்லை. அதுபோல், அறிவு பலவிடங்களில் பரவினாலும் இடையிலுள்ள பொருள்கள் விளங்குவதில்லை. பரமாணு முதலியவை காண இயலாதவையாதலால் க்ரஹிக்கப்படவில்லை. காணத்தக்கவற்றினை ஜ்ஞானம் விஷயீகரிக்கத் தடை என்னென்றில் இந்த்ரியம் என்னும் ஜ்ஞாபகம் இயல்பாகவே சிலவற்றைத்தான் புலப்படுத்தும் சக்தியைக் கொண்டிருப்பது போல் ஸம்யோகம் ஸமமானாலும் யோக்யமான ஸம்யோகமுள்ள பொருளையே அறிவு ப்ராகாசப்படுத்துகிறது.

11. முக்தனுடைய அறிவு ஒரே காலத்திலோ, க்ரமமாகவோ பல இடங்களுடன் தொடர்பு கொள்வது எப்படி ?

அதிகமான வேகத்தாலோ, சக்திவிசேஷத்தாலோ, ஈச்வரனுடைய ஸங்கல்பத்தாலோ, அவ்வாறு ஒரே காலத்தில் எல்லா இடங்களிலும் முத்தனுடைய அறிவு பரவலாம் என்பது பதில்.

12. தான் ஸஞ்சரிப்பதனால் வெவ்வேறு அறிவின் தொடர்பு கொண்டவனாக ஜீவனுக்குத் தன்னுடைய அறிவோடு வேறுபுத்தியின் நீங்கிய இயல்பான தொடர்பு எப்படி ஏற்படுகிறது ?

ஜீவன் தொடர்பு கொள்ளும் இடம் அவனுடையது என்பதாலும் அவனை அவ்வறிவு ஆச்ரயித்திருப்பதாலும், ஜீவன் ஸஞ்சரிப்பதாலும் தோஷமில்லை. அணுவான ஆத்மா ஜ்ஞானப் ப்ரதேசத்தில் போய்ச்சேர்கிறான். எனவே ஒன்று ஸஞ்சரிக்காமல் இருந்தாலும் மற்றொன்று ஸஞ்சரித்து தன் பாகத்தை அடைவதை அங்கீகரிப்பதால் குற்றமில்லை.

ஆக மேற்கண்டவாறு தர்மபூதஜ்ஞான விஷயத்தில் பன்னிரண்டு சோத்யங்களை எழுப்பிக் கொண்டு பரிஹரித்தருளியுள்ளார் ஸ்வாமி தேசிகன்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

மாத்வ மதத்தினரின் ஆக்ஷேபம்

இனி இங்கு மதாந்தரத்தினர் செய்துள்ள ஆக்ஷேபங்களையும் அதன் சமாதானங்களையும் காண்போம். மாத்வரான ஸ்ரீவிஜயீந்திரர் பின்வருமாறு ஆக்ஷேபித்தார்.

நித்யமான தர்மபூதஜ்ஞானத்தை ப்ரமாணமின்மையால் இசையக்கூடாது. த்ரஷ்டாவிலிருந்து த்ருஷ்டிக்கு நாசம் இல்லை என்ற ச்ருதியானது ஈச்வரனுடைய ஸ்வரூபத்தைப் பற்றியதாகும். ஸ்வரூபத்தாலேயே எல்லாப் பொருள்களையும் காண்கிற ஈச்வரனுடைய ஸாக்ஷாத்காரத்துக்கு நித்யமானபடியால் நாசம் இல்லை என்றல்லவோ அந்த ச்ருதி ப்ரதிபாதிக்கிறது.

அங்ஙனமே,

तथा हेयगुणध्वंसादवबोधादयो गुणाः।
प्रकाश्यन्ते न जन्यन्ते नित्या एवात्मनो हि ते॥

என்றிதுபோலுள்ள ச்ருதிகளும் ஜீவஸ்வரூபத்தின் ஸாக்ஷித்வ நித்யத்வாதிகளைக் கூறுகின்றன. ஆகையால் ஜ்ஞான ஸ்வரூபனான ஜீவனைக் காட்டிலும் வேறானதும் ஘டாதிகளை விஷயீகரிக்கும் அநித்யமான ஜ்ஞானத்தைக் காட்டிலும் வேறானதுமான நித்ய தர்மபூதஜ்ஞானத்தை அங்கீகரிப்பதில் ப்ரமாணமில்லை. ஆத்மாவுக்கு ஜ்ஞாத்ருத்வத்தை நிலைநாட்டும் ப்ரமாணங்களின் விரோதம் வாராமையின் பொருட்டு அதை அங்கீகரிக்கவேண்டும் என்று சொல்லவொண்ணாது. ஏனென்றால் முக்தர்களுக்கும் ஈச்வரனுக்கு ஸ்வப்ரகாசஸ்வரூபத்தாலே ஜ்ஞாத்ருத்வம் பொருந்துமாகையால் அப்ப்ரமாணங்களோடு விரோதம் வர ப்ரஸக்தியில்லை. ஸம்ஸாரிகளுக்கோவெனில் மனோவ்ருத்திரூபமான அநித்யமான ஜ்ஞானத்தாலேயே ஜ்ஞாத்ருத்வம் ஸித்தம். ஆகையினால் ஸ்வரூபாதிரிக்தமான தர்மபூதஜ்ஞானமில்லாமையால் த்ரவ்யம் அறுவகைப்படும் என்பது சரியன்று.

இங்கு ஸ்ரீமஹாபரகாலஸ்வாமியின் ஸமாதானம்

ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸேத்யாதி பிருத பூஷிதராய் எழுந்தருளியிருந்த ஸ்ரீமஹாபரகாலஸ்வாமி ஸ்ரீ விஜயீந்திரரின் மேற்கண்ட ஆக்ஷேபத்தை விஸ்தாரமாக நிரஸித்தருளியுள்ளார். அதன் சுருக்கம் வருமாறு – ஸம்ஸாரதசையில் ஜீவாத்மா சில விஷயங்களையே ப்ரத்யக்ஷீகரிக்கிறான், முக்திதசையிலோ எல்லாப் பொருளையும் ஸாக்ஷாத்கரிக்கிறான், என்றிவ்வாறு விஷய ஸங்கோச விகாஸங்களை தர்மபூதஜ்ஞானத்தைக் கொண்டல்லாது உபபாதிக்க இயலாது. ஆத்மஸ்வரூபத்துக்கே ஸங்கோசத்தை ஏற்றால் ஸ்வப்ரகாசத்வம் இல்லாமல் போகும். ஸ்வப்ரகாசத்வத்தை இசைந்தால் முக்தியில் போல் ஸம்ஸாரத்திலும் ஸர்வத்தையும் ப்ரகாசிப்பிக்கும் தன்மையை தவிர்க்க முடியாமல் போகும். மேலும், ஸ்வரூபத்துக்கு விகாஸம் என்று அங்கீகரித்தால், ஜீவாத்மா அணு என்னும் ச்ருதிவிரோதம் வரும்.

மேலும், மனதின் வ்ருத்தியாகிய ஜ்ஞானம் ஜீவனுக்கு உள்ளது என்று கூறினாலும் முக்திதசையில் வ்ருத்தி ஜ்ஞானமில்லாததாலும், முக்தியில் ஜீவாத்மா ஸர்வஜ்ஞனாவதாலும், ஜீவாத்மாவுக்கு விபுத்வம் ப்ரஸங்கிக்கும். முத்தியில் அவனுக்கு ஸார்வஜ்ஞ்யத்தை அங்கீகரிக்காது போனால், அஜ்ஞத்வம் நேரிட்டு முக்திக்கு புருஷார்த்தத்வமின்மையும், ஸம்ஸார வைலக்ஷண்யமின்மையும் ஏற்படும்.

மேலும், அணுரூபமான ஜீவனுக்குத் தன்னுடைய ஶரீரம் முழுவதையும் வ்யாபித்திருக்கும் தன்மையை ஸ்வரூபத்தைக்கொண்டு நிர்வஹிக்க முடியாது. ஆதலால் தர்மஜ்ஞானத்தை த்வாரமாகக் கொண்டே ஶரீரவ்யாப்தியை விளக்கவேண்டும். ஸூத்ரகாரரும் தர்மஜ்ஞானமாகிற

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

குணத்தாலேயே ஶரீரவ்யாப்தி என்றுரைத்தார். கண் முதலியவை போல் மனஸ்ஸும் ஸம்ஸாரியான ஆத்மாவின் தர்சனத்திற்கு அநுகுணமான தர்மஜ்ஞானத்தின் ப்ரஸரணத்தின் த்வாரமேயாகும்.

மேலும் வ்ருத்தி எனப்படுவது ஜ்ஞானமன்று. மனஸ்ஸின் வ்யாபாரமாகிய வ்ருத்தியும் கண் முதலியவைகளின் வ்யாபாரத்தைப் போல் தனக்குத் தானே தோன்றும் தன்மையில்லாதது தானே. அங்ஙனமில்லாது போனால் கண் முதலியவைகளின் வ்யாபாரங்களும் ஜ்ஞானமென்று ஒப்புக்கொள்ள நேரிடும். ஆகையால், அதைக்கொண்டும் மேற்கூறிய அநுபவத்தை நிர்வஹிக்க முடியாது. எனவே தர்மபூதஜ்ஞானத்தைக் கொண்டே அதனை நிர்வஹிக்க வேண்டும்.

மேலும், கடம் முதலியவைகளின் அநுபவம் தர்மிஸ்வரூபம் என்று கொண்டால், ஜ்ஞான ஸங்கோசமுள்ள உறக்க காலத்தில் ஸ்வரூபநாசம் ப்ரஸங்கிக்கும். ஆத்மஸ்வரூபம் எப்பொழுதும் இருந்தாலும் சில சமயங்களில் விஷயங்களை விஷயீகரிக்காமை உற்பத்தியின் ப்ரதிபந்தத்தாலோ, உள்ள பொருளின் நாசத்தாலோ என்றும் கூற இயலாது. ஏனென்றால் ஆத்மஸ்வரூபம் நித்யமானது.

எனவே ஶ்ருதிஸ்மிருதிகளாலும் பல யுக்திகளாலும் ஆத்மஸ்வரூபத்தைக் காட்டிலும் வேறான நித்யமான தர்மபூதஜ்ஞானமென்னும் த்ரவ்யம் ஸித்திப்பதால் த்ரவ்யம் அறுவகைப்படும் என்றது சாலப்பொருந்தும் என்று பூர்வாசார்யர்களின் திருவுள்ளம். இக்கட்டுரையில் அடியேனுடைய புத்தி மாந்த்யத்தால் ஏற்பட்ட குறைகளை பெரியோர்கள் க்ஷமித்தருளவேணுமென்று ப்ரார்த்திக்கிறேன்.

நிலைதந்த தாரகனாய் நியமிக்கும் இறைவனுமாய்
இலதொன்றெனாவகையெல்லாம் தனதெனும் எந்தையுமாய்த்
துலையொன்றிலையெனநின்ற துழாய்முடியானுடம்பாய்
விலையின்றி நாமடியோம் என்று வேதியர் மெய்ப்பொருளே.

– ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேஶிகன்

ஶ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரம் ப்ரதாநப்ரதிதந்த்ராதிகாரத்தில்.

எல்லாவற்றின் ஸ்வரூபத்தையும் வாழ்வையும் கொடுத்து தாங்குகிறவனாய், அவற்றை ஏவுகிற ஈச்வரனுமாய், தனக்குச் சேஷமில்லாதது ஒன்றுமில்லை என்னும்படி, ஸகல வஸ்துவும் தனக்குச் சேஷமென்று சொல்லப்படும் ஸ்வாமியுமாய், தமக்கு ஸமமான வஸ்து ஒன்றுமில்லை என்று சொல்லும்படி நிற்கும் திருத்துழாய் மாலையைத் திருமுடியில் சூடிய எம்பெருமானுக்கு சரீரமாய், ஒரு காரணமுமின்றி நாம் அவனுக்குத் தாஸர்கள் என்பது வேதமறிந்தவர்களின் உண்மைப்பொருள்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரஸ்ஓசீ

ஸ்ரீ உ.வே. நாவல்பாக்கம் R. ஸ்ரீதராசாரியார் ஸ்வாமி

நம் ஸ்வாமி ஸ்ரீதேசிகன் சிஷ்ய பரம்பரையில் வந்துள்ள மைதூர் ஸ்ரீபரகால மடத்தில் முப்பத்தி ஜந்தாவது பட்டத்தை அலங்கரித்த ஸ்ரீமதபிநவராமாநுஜ ப்ரம்ஹதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகால ஸ்வாமியின் சதமான மஹோத்ஸவம் நடக்கவிருப்பதாகக் கேள்விப்பட்டு பெருமிதமடைந்தேன். இந்த மஹான் அடியேனுடைய ஸ்ரீக்ராமமான நாவல்பாக்கத்திற்கு எழுந்தருளி இங்கு கோயில் கொண்டு எழுந்தருளியிருக்கும் திருவேங்கடமுடையானை மங்களாசாஸனம் பண்ணிய நிகழ்ச்சி இனிய நினைவலைகளாக அடியேனுடைய மனக்கடலில் இன்றளவும் வீசிக்கொண்டிருக்கின்றது. இம்மஹானுக்கு ஸ்ரீதேசிகன் பால் அளவு கடந்த பக்தி இருந்தது நாடறிந்த விஷயம். ஆகையால் இம்மஹோத்ஸவாங்கமாக வெளியிடும் மலரில் ஸ்ரீ தேசிகனின் ஸ்ரீஸூக்தியான ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரத்தை ஸூசிப்பித்து நித்யவிபூதியில் எழுந்தருளியிருக்கும் இம்மஹானின் அனுக்ரஹத்தையும் ஸ்வாமி ஸ்ரீதேசிகனின் அனுக்ரஹத்தையும் ப்ரார்த்திக்கிறேன்.

ரஹஸ்யத்ரயம் என்றால் 1. திருமந்திரம் (அஷ்டாக்ஷரம்), 2. த்வயம் (சரணாகதிமந்த்ரம்), 3. சரமச்லோகம் (கீதையில் கடைசீச்லோகம்) என்கிற மூன்று என்று அர்த்தம். இம்மூன்று மந்த்ரங்களுடைய அர்த்தங்களையும் மற்றும் சில ஸம்ப்ரதாய விஷயங்களையும் ஸ்ரீ மத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரத்தில் விரிவாகவும் தெளிவாகவும் ஸ்வாமி ஸ்ரீதேசிகன் சாதித்துள்ளார். இதில் முப்பத்திரெண்டு அதிகாரங்கள் உள்ளன. இவைகள் நான்கு பிரிவாக பிரிக்கப்பட்டுள்ளது.

முதலில் குருபரம்பராஸாரம் என்பதினால், இந்த ஜீவனுக்கு ஆசார்யனை உடைமையே மோக்ஷகாரணம், ஆசார்ய பரம்பரையை எப்பொழுதும் ஸ்மரிக்கவேண்டும், பகவான் ஸ்ரீ மந்நாராயணனே முதல் ஆசார்யன் முதலியவற்றை தெளிவாக சாதித்தார்.

1. உபோத்காதாதிகாரம் – இந்தக் க்ரந்தத்தில் சாதித்துள்ள விஷயங்களுக்கெல்லம் முன்னுரையாக உள்ளபடியால் இந்த அதிகாரத்திற்கு இப்பெயர் வரக்காரணமாயிற்று. மேலும் ஸம்ஸாரமாகிற கயிற்றினால் கட்டப்பட்டுள்ள (பத்த) ஜீவர்களும், நித்யவிபூதியில் பகவானுக்கு நித்ய முக்தர்களைப் போல் கைங்கர்யம் பண்ணத்தகுந்தவர்களே என்பது முதலான விஷயங்களும் ஆசார்யனை அடைவதற்கு ஆறு காரணங்களும் கூறப்பட்டுள்ளன.

2. ஸாரநிஷ்கர்ஷாதிகாரம் – இதில் மோக்ஷத்தை விரும்புமவர் தெரிந்து கொள்ள வேண்டிய முக்கியமான கருத்தை தீர்மானித்துள்ளார்.

3. ப்ரதானப்ரதிதந்த்ராதிகாரம் – ப்ரதிதந்த்ரம் என்றால் மற்றவர்களால் ஏற்றுக்கொள்ளாததாயும், நம்மால் மட்டும் ஏற்கக்கூடிய கொள்கை. அதாவது சேதனன், அசேதனன் – இவ்விரண்டும் பகவானுக்கு சரீரம். இவ்விரண்டிற்கும் பகவான் ஆத்மா என்பதே நம்மால் மட்டும் ஏற்றுக்கொண்ட கொள்கை. இவ்விஷயம் இங்கு விவரிக்கப்பட்டுள்ளது.

4. அர்த்தபஞ்சகாதிகாரம் – இதில் பரமாத்மா, ஜீவாத்மா, மோக்ஷோபாயம், மோக்ஷபலன், மோக்ஷபலனுக்கு விரோதி என்கிற ஜந்து அர்த்தங்கள் கூறப்பட்டுள்ளன.

5. தத்வத்ரயசிந்தநாதிகாரம் – இதில் சேதனன், அசேதனன், பரமாத்மா என்று சொல்லக்கூடிய மூன்று தத்வங்களின் ஸ்வரூபம், ஸ்வபாவம் முதலியன ஆராயப்பட்டுள்ளன.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

6. பரதேவதாபாரமார்த்யாதிகாரம் – இதில் உயர்ந்த தேவதை பகவான் ஸ்ரீமந்நாராயணனே என்று ஆணித்தரமாக கூறப்பட்டுள்ளது.

7. முமுக்ஷுப்வாதிகாரம் – இதில், இந்த லோகத்தில் அனுபவிக்கின்ற ஸுகதுக்கங்களுக்கு உபாயமான கருமங்களை விட்டு மோக்ஷத்திற்கு உபாயமான கருமங்களைப் பண்ண முயற்ச்சிப்பவன் முமுக்ஷு என்று கூறப்பட்டுள்ளது.

8. அதிகாரிவிபாகாதிகாரம் – இதில், மோக்ஷத்திற்கு உபாயத்தைப் பண்ணுபவர்களான பக்தர் ப்ரபன்னர்களைப் பற்றியும், மோக்ஷோபாயமான ப்ரபத்தியின் உட்பிரிவுகளும் விவரிக்கப்பட்டுள்ளது.

9. உபாயவிபாகாதிகாரம் – இதில், மோக்ஷத்திற்கு மற்றொரு உபாய ஸமூஹங்களான கர்மயோகம், ஞானயோகம், பக்தியோகம் என்பன கூறப்பட்டுள்ளன.

10. ப்ரபத்தியோக்யாதிகாரம் – இதில் ப்ரபத்திக்குத் தகுதியுடையவனைப் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளது.

11. பரிகரவிபாகாதிகாரம் – பரிகரம் என்றால் அங்கம் என்று பொருள். இங்கு ப்ரபத்தியின் ஐந்து அங்கங்களான ஆனுகூல்யஸங்கல்பம், ப்ராதிகூல்யவர்ஜனம், மஹாவிச்வாஸம், கார்ப்பண்யம், கோப்த்ருத்வவரணம் என்றிவைகளை கடைபிடிக்க முடியாததன்னை அதன் ஸ்தானத்தில் நின்று மோக்ஷபலனைத் தந்து தன்னை ப்ரார்த்தித்தல் முதலியவைகளைப் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளன.

12. ஸாங்கப்–ப்ரபதனாதிகாரம் – ப்ரபதனம் என்றால் பரந்யாஸம். இங்கு பரம் என்றால் ஜீவாத்மாவை ரக்ஷிக்க வேண்டிய பொறுப்பு. இந்த பரத்தை ஆசார்யன் மூலமாக பகவானிடத்தில் ந்யாஸம் வைப்பது. இது முன் அதிகாரத்தில் கூறிய ஐந்து அங்கங்களுடன் கூடியது என்பதை இதில் விரிவாக கூறப்பட்டுள்ளது.

13. க்ருதக்ருத்யாதிகாரம் – இதில் பத்தஜீவன் பரந்யாஸம் செய்தபின் நிம்மதியான நிலையைப்பற்றி கூறப்பட்டுள்ளது.

14. ஸ்வநிஷ்டாபிஞானாதிகாரம் – ஸ்வநிஷ்டாபிஞானம் என்றால் பரந்யாஸம் பண்ணிக்கொண்டவன் தனக்கு ஏற்படும் அடையாளங்களைக் கொண்டு தன்நிஷ்டையை அறிந்து கொள்வது. இது இங்கு கூறப்பட்டுள்ளது.

15. உத்தரக்ருத்யாதிகாரம் – இதில், பரந்யாஸத்திற்குப் பிறகு இந்த சரீரம் உள்ள வரையில் இந்த பூமியில் இந்த ஜீவன் பண்ணவேண்டியதான த்வயோச்சாரணம் முதலியவைகளையும், விலக்க வேண்டியதான பகவத் பாகவதாபசாரங்கள் முதலியவைகளைப் பற்றியும் கூறப்பட்டுள்ளது.

16. புருஷார்த்தகாஷ்டாதிகாரம் – இதில் புருஷார்த்தம் என்பது பகவத் கைங்கர்யம். இதற்கு பாகவத கைங்கர்யம் எல்லை நிலம் என்பதை விவரமாக கூறப்பட்டுள்ளது.

17. சாஸ்த்ரீயநியமனாதிகாரம் – இதில், ஜீவனானவன் பரந்யாஸத்திற்குப் பிறகு சாஸ்த்ரங்களில் கூறியுள்ளபடியே பகவத்–பாகவத கைங்கர்யங்களைப் பண்ண வேண்டும் என்றும், ஸ்ரீபாஷ்யகாரர் அந்திமகாலத்தில் கூறிய ஐந்து கைங்கர்யங்களைப் பற்றியும், அதாவது 1. ஸ்ரீபாஷ்யத்தை வாசித்து உரைத்தல், 2. அல்லது திவ்யப்ரபந்தத்தை வாசித்து உரைத்தல், 3. அல்லது திவ்யதேசங்களில் பகவானுக்கு அமுதுபடி முதலியன ஸமர்ப்பித்தல், 4. அல்லது த்வய மந்த்ரோச்சாரணம் பண்ணுதல், 5. அல்லது ஒரு ஸ்ரீவைஷ்ணவன் பக்கலில் அவனபிமானியாக இருத்தல் என்றும் கூறப்பட்டுள்ளது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

18. அபராதபரிஹாராதிகாரம் – இதில், பரந்யாஸம் பண்ணிக்கொண்ட பிறகு தான்பண்ணும் பாவங்களை கழுவிக்கொள்ளும் வழிகள் கூறப்பட்டுள்ளன.

19. ஸ்தானவிசேஷாதிகாரம் – இதில், பரந்யாஸம் பண்ணிக்கொண்டவன் நித்யவிபூதிக்குச் செல்லும் வரை எங்கு வஸிக்கவேண்டும் என்பதைப் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளது.

20. நிர்யாணாதிகாரம் – இதில், இந்த சரீரத்திலிருந்து ஜீவன் வெளியேறும் முறையைப்பற்றி கூறப்பட்டுள்ளது.

21. கதிவிசேஷாதிகாரம் – இதில், இந்த ஜீவன் மோக்ஷத்திற்கு எந்த வழியாகச் செல்கிறான் என்று கூறப்பட்டுள்ளது.

22. பரிபூர்ணப்ரம்ஹானுபவாதிகாரம் – இதில், ஜீவன் முக்தியடைந்து ஸ்ரீவைகுண்டத்தில் பரமபதநாதனை நன்றாக அனுபவிக்கும் ப்ரகாரமானது கூறப்பட்டுள்ளது.

23. ஸித்தோபாய–சோதனாதிகாரம் – இதில், ஸித்தோபாயமான பகவானைப் பற்றி எழும் ஸந்தேஹங்களுக்கு விடைகள் கூறப்பட்டுள்ளன.

24. ஸாத்யோபாய–சோதனாதிகாரம் – இதில், ஸாத்யோபாயங்களான பக்தி மற்றும் ப்ரபத்திகளைப்பற்றி எழும் ஸந்தேஹங்களுக்கு விடைகள் கூறப்பட்டுள்ளன.

25. ப்ரபாவவ்யவஸ்தாதிகாரம் – இதில், சாஸ்த்ரங்களில் பரந்யாஸத்தின் பெருமைகளை ஏற்றத்தாழ்வுகள் இல்லாமல் நடுநிலையாக கூறப்பட்டுள்ளதை எடுத்துரைக்கப்பட்டுள்ளது.

26. ப்ரபாவ–ரக்ஷாதிகாரம் – இதில், ப்ரபத்தியானது ஜீவனுடைய ப்ராரப்த–கர்மங்களை ஒழிக்கவல்லது முதலியவைகள் கூறப்பட்டுள்ளது.

27. மூலமந்த்ராதிகாரம் – இதில், திருமந்த்ரம் எனப்படும் அஷ்டாக்ஷரத்தின் ஒவ்வொரு எழுத்தின் அர்த்தமானது பல ப்ரமாணங்களைக்கொண்டு மிகவும் விரிவாக கூறப்பட்டுள்ளது.

28. த்வயாதிகாரம் – இதில், த்வயம் என்று சொல்லக்கூடிய சரணாகதி மந்த்ரத்தில் உள்ள ஒவ்வொரு பதத்திற்கும் பல ப்ரமாணங்களைக்கொண்டு தாத்பர்யம் வர்ணிக்கப்பட்டுள்ளது.

29. சரமச்லோகாதிகாரம் – இதில், சரமச்லோகமந்த்ரத்தின் அர்த்தமானது மிக அத்புதமான விதத்தில் கூறப்பட்டுள்ளது.

30. ஆசார்யக்ருத்யாதிகாரம் – இதில், சிஷ்யன் விஷயத்தில் ஆசார்யன் பண்ண வேண்டிய கடமைகள் உணர்த்தப்பட்டுள்ளன.

31. சிஷ்யக்ருத்யாதிகாரம் – இதில், ஆசார்யன் விஷயத்தில் சிஷ்யனானவன் பக்தி, ச்ரத்தை முதலிய உயர்ந்த குணங்களுடன் சாஸ்த்ரோக்தரீதியில் இருக்கவேண்டும் என்று நன்றாக கூறப்பட்டுள்ளது.

32. நிகமனாதிகாரம் – இதில், கீழ்ச்சொன்ன அதிகாரங்களின் ஸாரத்தைக் கூறி இந்த க்ரந்தமானது நிறைவேற்றப்படுகிறது.

இப்படி இம்மஹோத்ஸவ வ்யாஜமாக இந்த கட்டுரை எழுதுவதற்கு ஸ்ரீமத்ரஹயத்ரயஸாரத்தை ஸேவிக்கும் படியான பாக்யத்தை ஏற்படுத்திக்கொடுத்த சதமான மஹோத்ஸவ நிர்வாஹத்தினருக்கு அடியேனுடைய ப்ரணாமங்களையும் நன்றியையும் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

பிராட்டி ப்ரபாவம்

பையம்பாடி, சேட்டலூர், ஸ்ரீ. ராகவாசாரியார்,
நங்கநல்லூர், சென்னை

ஸர்வதந்த்ரஸ்வதந்த்ரரான ஸ்ரீஸ்வாமி தேசிகனிடம் ஸகல க்ரந்தங்களையும் அதிகரித்தவர் ஸ்ரீபரகாலமடத்தை ஸ்த்தாபித்த பரமஹம்ஸ பரிவ்ராஜக ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகாலஸ்வாமி. இந்த மஹான் ப்ரஹ்மசாரியாக இருக்கும் பொழுதே விரக்தியால் துறவறம் மேற்கொண்டவர். ஸ்வாமி ஸ்ரீ பாஷ்யகாரரின் நியமனப்படி திருவாய்மொழிக்கு முதன்முதலில் வ்யாக்யானம் அருளிச்செய்தவர் உபயலிம்ஹாஸனாதிபதி என்று போற்றப்படும் ஸ்ரீதிருக்குருகைப்பிரான் பிள்ளான் என்பவர். இதுவே திருவாறாயிரப்படி என்று வழங்கப்படுகிறது. பகவத்விஷயம் என்பதாக காலக்ஷேப க்ரந்தங்களான நான்கில் அடங்கினது இது. ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகால ஜீயர் இந்த க்ரந்தத்தை ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகனிடம் அதிகரிக்காமல், ஸ்வாமி தேசிகனுக்கு குமாரர் அவதரித்ததும், அவர் வளர்ந்து ஸ்ரீ தேசிகனிடம் பகவத்விஷய காலக்ஷேபம் பண்ணியவுடன், அவரிடத்தில் இந்த க்ரந்தத்தை அதிகரித்தார். ஆசார்யவத் ஆசார்ய புத்ரே வ்ருத்தி: என்றார் ஸ்ரீ ஆபஸ்தம்பர். ஆசார்யனிடம் வைத்திருக்கும் கௌரவத்திற்கு சற்றும் குறைவில்லாமல் அவருடைய குமாரரிடத்திலும் கௌரவ புத்தியோடு இருத்தல் வேண்டும் என்ற பரமான வசனத்திற்கு இணங்க, ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகனின் திருக்குமாரர் ஸ்ரீவரதாசார்யரிடம் பகவத்விஷய காலக்ஷேபம் பண்ணி அவரை தமது ஆசார்யனாக பூஜித்த பெருமை இந்த மஹானுக்கு உண்டு. இவ்வாறாக பெருமை வாய்ந்த மஹான் தொடங்கி வைத்த பரகாலமடத்தை அலங்கரித்தவர் 35வது பட்டத்தில் ப்ரக்ருதம் சதமானோத்ஸவம் கண்டருளும் பரமஹம்ஸேத்யாதி அபிநவ ராமாநுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகாலஸ்வாமியாகும். இந்த மஹான் 21 சாதுர்மாஸ்யம் கண்டருளினவர். ஸம்ஸ்க்ருதம் தவிர தமிழ், தெலுங்கு, ஆங்கிலம் கன்னடம் ஆகிய மொழிகளில் பல ஸம்ப்ரதாய நூல்களை மொழிபெயர்த்து வெளியிட்டுள்ளார். தூப்புலில் ஸ்ரீ தேசிகனுக்கு ஸ்வர்ண பல்லக்கு, தேர் முதலானவைகளை ஸமர்ப்பித்தவர். இப்படிப்பட்ட மஹானின் சதமானோத்ஸவத்திற்கு அங்கமாக ஒரு மலர் வெளியிட அதற்கான கமிட்டியைச் சார்ந்தவர்கள் விரும்புகின்றனர். சீலமில்லாச் சிறியனான அடியேனையும் அதில் ஈடுபட நியமித்துள்ளனர். அவர்களின் விருப்பத்திற்கிணங்க பிராட்டியின் ப்ரபாவங்களின் ஒரு திவலையை இங்கு அநுபவிக்கலாம் என்று எண்ணுகிறேன்.

அடியேன் திருத்தகப்பனாரிடம் காலக்ஷேப காலத்தில் வாசித்தும் வணங்கி வழிபட்டும் கேட்டும் என்கிற கணக்கிலே தெரிந்துகொண்டவற்றில் சில விஷயங்களை இங்கு ஒரு வ்யாஸமாக எழுதும் பாக்யம் பெற்றேன். அதற்கு "தலையல்லால் ஒரு கைம்மாறு காணகில்லேன்" என்ற ஆழ்வார் வாக்குப்படி பூர்வாசார்யர்களிடத்திலும் அடியேன் திருத்தகப்பனாரிடத்திலும் அனந்த ப்ரணாமங்களை ஸமர்ப்பித்துக்கொண்டு இந்த சிறிய கட்டுரையை எழுதுகிறேன். பெருமை அடியேன் திருத்தகப்பனாரையே சாரும்.

ப்ரஹ்ம ஸூத்ரத்தில் நான்கு அத்யாயங்களில் சொல்லப்பட்ட விஷயத்தை நான்கு சுலோகங்களால் சது:ஸ்லோகீ என்ற பெயருடன் பிராட்டியைப் பற்றிய ஸ்துதியை அருளிச் செய்தவர் ஸ்ரீ ஆளவந்தார். சது:ஸ்லோகேந பண்டித: என்ற பழமொழியே இந்த சது:ஸ்லோகியையடியொற்றி அமைந்தது என்பர் அறிஞர். நான்கே ஸ்லோகத்தில் பிராட்டியின் பெருமைகளை ச்ருதி ஸ்ம்ருதி இதிஹாஸ புராண ஸ்ரீ பாஞ்சராத்ரங்கள் அருளிச் செயலில் ஆழ்வார்கள் காட்டிய விதம் முதலிய யாவற்றையும் ஒன்றுவிடாமல் சுருங்க விளங்கவைத்த மஹான் ஸ்ரீ ஆளவந்தார். இதனை ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகன் அருளிய பாஷ்யத்தைக்கொண்டு அறிஞர்கள் அறியலாம். பிராட்டியின் பெருமையை ஸ்ரீ தேசிகன் அருளிய பாஷ்யத்தைக்கொண்டு அறிஞர்கள் அறியலாம். பிராட்டியின் பெருமையை ஸ்ரீ ஆளந்தாருக்கு பிறகு அருளிச் செய்தவர் ஸ்வாமி ஸ்ரீ பாஷ்யகாரர். கத்யமாக உரைநடை வடிவில் பிராட்டியின் ப்ரபாவத்தை வெளிக்கொணர்ந்தவர். இந்த க்ரந்தத்திற்கு பெயர் சரணாகதி கத்யம். இதில் பகவந்நாராயண என்று தொடங்கி பெரியபிராட்டியாரின் பெருமைகளை பரக்க அருளினார். அதன்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

பாஷ்யத்திலும் ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகன் விரிவாக பிராட்டியின் பெருமைகளைக்காட்டும் வேதம் முதலான ப்ரமாணங்களைக் காட்டியருளினார். ஸ்தோத்ரரத்னத்திலும் மூன்று சுலோகங்களில் பிராட்டியின் பெருமைகளை ஸ்ரீ ஆளவந்தார் காட்டியருளினார். பிராட்டிகு உள்ள மூன்று நிலைகளைக்காட்டவே ஸ்ரீ ஆளவந்தார் மூன்று சுலோகங்கள் அருளினார். இதற்கு பாஷ்யமிடும்போதும் ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகன் தேவையான எல்லா ப்ரமாணங்களையும் காட்டி விளக்கியருளினார். ஆச்ரயண வேளையிலும் போக வேளையிலும் வாசியற ஒரு மிதுனமே உத்தேச்யம் என்று ஈட்டில் ச்ரிய:பதி என்பதை உரையிடும்போது அருளினதை இங்கு நினைவு கூர்வது. எம்பெருமானைபோன்று அவனை அடைய உபாயத்வம் உபேயத்வம் என்கிற இரண்டும் பிராட்டிக்கு உண்டு என்பதுடன் புருஷகாரத்வம் நமக்காக எம்பெருமானிடம் பரிந்து பேசி அவன் சீற்றத்தை ஆற்றும் நிலை என்ற மூன்றாவது நிலையும் பிராட்டிக்கு உண்டு. இதுவே ஸ்ரீவைஷ்ணவ ஸித்தாந்தமாகும். இதனால் உபாயத்வித்வம்= உபாயமயிருக்கும் நிலை இருவருக்குமாகில் உபாயம் ஒன்றே என்பது பழுதாகாதோ? என்ற கேள்வி எழாது. கல்யாணகுணங்கள், திருமேனி முதலானவைகளும் எம்பெருமானை உபாஸிக்கும்போது - அவனைவிட இவைகள் வேறான போதும் எப்படி ஏகமேவ அத்விதீயம் என்ற சுருதிக்கு பாதிப்பு இல்லையோ - அப்படியே இங்குமாகும். இது ஜ்யோதிரதிகரண ச்ருதப்ரகாசாதிகளில் தெளிவாய் அறிவிக்கப்பட்டது.

ஸ்வாமி ஸ்ரீ பாஷ்யகாரருக்கு பிறகு ஸ்ரீ கூரத்தாழ்வான் தாம் அருளிச் செய்த பஞ்சஸ்த்வத்தில் பிராட்டியைப் பற்றி ஸ்ரீ ஸ்தவம் என்ற ஸ்தோத்ரத்தை அருளிச் செய்துள்ளார். அவருடைய குமாரரான ஸ்ரீ பராசரபட்டர் ஸ்ரீ குணரத்னகோசம் என்ற பெயரில் பெரிய பிராட்டியாரைப் பற்றி ஒரு ஸ்தோத்ரம் அருளிச் செய்துள்ளார். 60 சுலோகங்கள் கொண்ட இந்த ஸ்துதியில் ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் பெருமைகள் யாவும் பரக்க பேசப்பட்டன. ஸ்ரீ பராசரபட்டரே தமது பகவத்குணதர்பணம் என்ற ஸஹஸ்ரநாமத்தின் பாஷ்யத்தில் ஸ்ரீதர: ஸ்ரீகர:, ச்ரேய:ஸ்ரீமாந், மாதவ: என்பன போன்றவிடங்களில் உரையிடும்போது பிராட்டியின் பெருமைகளை பரக்க அருளியுள்ளார். ஸ்தோத்ரத்தில் இல்லாத சில அபூர்வ விஷயங்களும் அதில் உள்ளன. அவற்றிலும் பிராட்டிக்கு - ஜகத்காரணத்வமும், மோக்ஷப்ரதத்வமும் உண்டு - என்ற கருத்திலேயே ஸ்ரீ பட்டர் துதித்துள்ளார். பிராட்டிக்கு எம்பெருமானைப் போன்ற நிலையே - விபுத்வம் - எங்கும் எப்போதும் எதிலும் ஸ்வரூபத்தால் விரவி பரவியிருக்கும் நிலை பிராட்டிக்கு உண்டு என்பதே ஸ்ரீ பராசரபட்டரின் திருவுள்ளம். ஸ்ரீஸூக்தபாஷ்யத்தில் பெரியஜீயர் எனப்படும் நஞ்ஜீயர் ஸ்ரீ பட்டரின் திருவுள்ளப்படியே பிராட்டியின் பெருமைகளை குறைக்காமல் அருளினார். இவையாவும் த்வயாதிகாரத்திலும் சதுஸ்லோகீ பாஷ்யத்திலும் ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகன் எடுத்துக்காட்டி விளக்கியுள்ளார். பின்னாளில் ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகன் செய்யாள் என்று ஆழ்வாரால் மங்களாசாஸனம் பண்ணப்பட்ட பெரிய பிராட்டியாரைப் பற்றி ஸ்ரீ ஸ்துதியும் (25 சுலோகங்கள்), பொறுமையையே தனது பெயராகக் கொண்ட ஸ்ரீ பூமிபிராட்டியாரை பற்றி பூஸ்துதியும் (33 சுலோகங்கள்), ஸாக்ஷாத் க்ஷமாம் கருணயா கமலாமிவாந்யாம் என்று போற்றி பூமிப்பிராட்டியின் அம்சமாக அவதரித்த ஆண்டாளைப்பற்றி கோதாஸ்துதியும் (29 சுலோகங்கள்) அருளிச் செய்துள்ளார். ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகனுக்கு பிறகு பிராட்டியைப் பற்றி ஒன்றல்ல இரண்டல்ல 1000 சுலோகங்கள் அருளிச் செய்தவர் ஆத்ரேயகோத்ரத்தைச சேர்ந்த அரசாணிபாலை ஸ்ரீ வேங்கடாத்வரி என்ற மஹான். இதற்கு லக்ஷ்மீ ஸஹஸ்ரம் என்று பெயர். இவர் ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகனின் மாதுலரும் ஆசார்யரும் நமது ஆசார்ய பரம்பரையில் ப்ரதானருமான ஸ்ரீமதுபயவே கச்சி கடாம்பு கவிவித்வன்மணி வாதிஹம்ஸாம்புவாஹர் என்ற ஆத்ரேய ராமாநுஜாசார்யர் என்ற மஹானின் நேர் ஸந்ததியைச் சார்ந்தவர்.

எம்பெருமானைப் போன்று பிராட்டியும் அவதாரம் செய்கிறாள். பிராட்டியின் அவதாரத்தை வெகுவாக அருளிச் செய்தவர் பராசர மஹரிஷி. தத்துவங்கள் எவையென்ற மைத்ரேய ரிஷியின் கேள்விக்கு பதில் அருளியவர் பராசரர். தமது விஷ்ணுபுராணத்தில் தேவர்கள் அஸுரர்கள் இருவருமாகச் சேர்ந்து கடலைக் கடைந்து அம்ருதம் எடுக்க முயற்சித்தபோது பகவான் இருவர் பக்கத்திலும் உதவியாக இருந்து பாற்கடலைக் கடைந்தபோது அதிலிருந்து கடைசியாக தோன்றியவள் பெரிய பிராட்டியாரர் ஆவார். அமுதினும் இனிய பெண்ணமுதான பிராட்டியை அடைவதற்காகவே பகவான் திருப்பாற்கடலை கடைந்தார். வங்கக்கடல் கடைந்த மாதவனை கேசவனை என்று நாச்சியார் திருப்பாவை முடிவில் அருளிச் செய்கிறார். இதையே வெற்பெடுத்து வேலைநீர் கலக்கினாய் என்று

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

திருமழிசையாழ்வார் அருளிச் செய்கிறார். பிராட்டியுடன் பாற்கடலிருந்து பலபல வஸ்துக்கள் உண்டாயின. அவைகள் மொத்தமும் 236 பொருட்கள் என்பது விஷ்ணுபுராணத்திலிருந்து தெரியவருகிறது. அவைகளைப் பற்றிய விவரங்களை சிறிதே பார்ப்போம்.

கடலிலிருந்து முதலில் தோன்றியது காமதேனு என்னும் பசு. இதை ரிஷிகள் யாகத்திற்காக பெற்றனர். இதன் பெருமை சொல்லில் அடங்காது. ரிஷீணாம் அருந்ததீ என்று போற்றப்பட்ட வஸிஷ்டரிடம் இந்த காமதேனு இருந்து வந்தது. காமதேனு இருக்குமிடத்தில் வறட்சி இருக்காது. இது மஹாபாரதத்தில் விச்வாமித்ரர் வஸிஷ்டர் ஸம்வாதத்திலிருந்து தெரிய வருகின்றது. அதன் பிறகு வாருணீ தேவி தோன்றினாள். ஸுரா எனப்படும் ஒருவகை மதுவே. இதைப் பருகியவர்களுக்கு கண்கள் சுழலும். அஸுரர்கள் அதை எடுத்துக்கொண்டனர். ஆகையால் அஸுரத்தன்மை உள்ளவர்களே மதுபானம் செய்வார்கள். தன் நறுமணத்தினால் உலகம் முழுவதும் வாசனையுறச் செய்யும் பாரிஜாதம் தோன்றியது. தேவலோக பெண்கள் ஆசையுடன் எடுத்துக் கொண்டனர். பிறகு லோகத்தை ஸந்தோஷப்படுத்தும் சந்த்ரன் தோன்றினான். சந்த்ரனுக்கு உத்பத்தி மூன்றுவிதம். எம்பெருமானின் மனதிலிருந்து தோன்றுவது, அத்ரி மஹரிஷியின் கண்களிலிருந்து, ஸமுத்ரத்திலிருந்து என்பன. அதன் பிறகு அதன் பிறகு ஹாலகாலம் என்ற கொடிய விஷம் தோன்றியது. அச்யுத, அனந்த, கோவிந்த என்ற பகவானின் திருநாமத்தை உச்சரித்து இந்த விஷத்தை பரமசிவன் உண்டார். பகவான் இது அவருடைய கழுத்தை விட்டு கீழே இறங்காமல் காத்தார். எனவே அவருக்கு நீலகண்டன் என்ற பெயர் வழங்கலாயிற்று. பிறகு பகவானுடைய அம்சமாக தன்வந்தரி ரிஷி தோன்றினார். அவர் வெள்ளாடை உடுத்தி அம்ருதம் நிறைந்த கலசத்துடன் விளங்கினார். கௌஸ்துபம் - இது ஜீவ அபிமானி, உச்சைச்ரவஸ் என்னும் குதிரை, ஐராவதம் என்னும் யானை முதலியவைகளும் ஸமுத்ரத்திலிருந்து உண்டாயின. உச்சைச்ரவஸ் மற்றும் ஐராவதம் இரண்டையும் தேவேந்த்ரன் தனது உபயோகத்திற்கு வைத்துக் கொண்டான். இவைகள் மட்டுமல்லாமல் துவரம்பருப்பு, பைத்தம்பருப்பு, மஞ்சள் கொத்து, இஞ்சிக்கொத்து, கரும்பு முதலானவைகளும் தோன்றியதாக புராணங்கள் கூறுகின்றன.

பிராட்டியின் பெருமையை பராசரர் தமது விஷ்ணுபுராணத்தில் முதல் அம்சத்தில் எட்டாவது அத்யாயத்தில் பரக்கப் பேசுகிறார். "நித்யைவேஷா ஜகந்மாதா விஷ்ணோ: ஸ்ரீரநபாயிநீ । யதா ஸர்வகதோ விஷ்ணு: ததைவேயம் த்விஜோத்தம ॥" என்றருளிச் செய்கிறார். சுலோகத்தின் கருத்தாவது - எம்பெருமானை விட்டு ஜகந்மாதாவான பெரிய பிராட்டியானவள் ஒருபோதும் பிரிவதில்லை. எம்பெருமான் எங்கும் நிறைந்திருப்பவன். அதுபோல் பிராட்டியும் எங்கும் இருப்பவள் - என்று. மேலும் கூறும்போது அர்த்தோ விஷ்ணு: இயம் வாணீ என்றருளிச் செய்கிறார். சொல்லின் பொருளை பகவானாகவும், அந்த பொருளைக் குறிக்கும் சொல்லை பிராட்டியாகவும் அருளுகிறார் பராசர மஹரிஷி. சொல்லும் பொருளும் பிரிவற்றது. ஆகவே அதைக்கொண்டு எம்பிரானையும் எம்பிராட்டியையும் விளக்குகிறார். ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகனும் தமது திருச்சின்னமாலை என்னும் தமிழ் ப்ரபந்தத்தில் திரு உரையாய் தாம் பொருளாய் நிற்பார் வந்தார் என்ற தேவாதிராஜனை பற்றி அருளும்போது கூறுகிறார். முடிவாக தேவர், திர்யக்குகள், மநுஷ்யர்கள் என்னும் பிரிவில் ஆண்பால் இனத்தைச் சேர்ந்தவைகள் எல்லாம் பகவானின் அம்சமாகவும், பெண்ணினத்தைச் சேர்ந்தவைகளை எல்லாம் பிராட்டி ஸம்பந்தமுள்ளதாகவும் அருளிச் செய்கிறார். திவ்ய தம்பதிகளான இவ்விருவரையும்விட மேலான பொருள் ஒன்றுமில்லை.

இவ்வாறாக ஜகந்மாதாவான பிராட்டியின் பெருமைகளை ஒரு சில ப்ரமாணங்களுடன் எடுத்துக்கூறுவதற்கு வாய்ப்பினை ஏற்படுத்திக்கொண்ட பாகவதோத்தமர்களுக்கு அடியேனுடைய க்ருதஜ்ஞதையை தெரிவித்துக்கொள்கிறேன். ப்ரக்ருதம் சதமானோத்ஸவம் கண்டருளும் பரமஹம்ஸேத்யாதி அபிநவ ராமாநுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகாலஸ்வாமியின் திருவடிவாரத்தில் அனந்தகோடி ப்ரமாணங்களை ஸமர்ப்பித்துக்கொண்டு இந்த வ்யாஸத்தை முடித்துக்கொள்கிறேன்.

வாசிகதோஷ: க்ஷந்தவ்ய:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

நித்ய விபூதி

ஸ்ரீ உ.வே. உஷ:பாக்கம் விஜயராகவாசாரியார் ஸ்வாமி
திருச்சூர்.

பரமபுருஷனான ஸ்ரீமந்நாராயணன் உபயவிபூதிநாதன் எனப்படுகிறான். லீலாவிபூதியும் நித்யவிபூதியும் இரண்டு விபூதிகள். ப்ரஹ்மலோகம் வரையுள்ள லோகங்கள் எல்லாம் லீலாவிபூதியில் உட்பட்டவை. இவைகளுக்கு ஆக்கமும் அழிவும் உண்டு. நித்யவிபூதி என்பது ப்ரக்ருதி மண்டலத்திற்கு அப்பாற்பட்டதான ஸ்ரீவைகுண்டமாகும். அது ப்ரக்ருதியைக் காட்டிலும் வேறுபட்டதும் ஸத்வ குணமுடையதுமான த்ரவ்யம். இது ஸ்வயம் ப்ரகாசமானது. அதாவது தனக்குத்தானே தோன்றுவது. தமோகுணமும், ரஜோகுணமும் அற்றது. இதற்கெல்லாம் வேத வாக்யங்களே ப்ரமாணமாகும். மேலும் இந்த விஷ்ணுவின் இருப்பிடத்தை நித்யரும் முக்தரும் எப்போதும் பார்த்துக்கொண்டு இருக்கின்றார்கள் என்று வேதம் ஓதுகிறது. 'விஷ்ணுவின் பதம்' என்று கூறுவதால் விஷ்ணுவைக் காட்டிலும் வேறுபட்டது என்றும், 'பதம்' எனப்படுவதால் இது ஒரு ஸ்தானம் என்றும் அறியப்படுகிறது. மோக்ஷதர்மத்தில் 'ஏதே வை நிரயாஸ்தாத ஸ்தானஸ்ய பரமாத்மன:' என்று கூறப்பட்டுள்ளதால் இது ஒரு ஸ்தானவிசேஷம் என்று கிடைக்கிறது. இந்த நித்யவிபூதிக்கு கீழ் எல்லை உண்டு. மேல் எல்லை இல்லை. அளவற்றது.

நித்யவிபூதியைக் குறித்து எழும் சில சந்தேகங்களையும், அவற்றுக்கு உரிய பதிலையும் இங்கு விண்ணப்பித்துக் கொள்கிறேன்.

நித்யவிபூதிக்குப் ப்ரமாணமாக 'அக்ஷரே பரமே வ்யோமன்' என்கிற ச்ருதி சொல்லப்படுகிறது. ஆனால் 'வ்யோம' சப்தம் ஆகாசத்தைச் சொல்கிறது. அதற்கு அழிவில்லாமையால் இங்கு ஐந்து பூதங்களில் ஒன்றான ஆகாயமே சொல்லப்படுகிறது. அல்லது 'அக்ஷர' ச்ப்தத்தினால் முதன் முதலில் உண்டாகும் கார்ய த்ரவ்யமே சொல்லப்படுகிறது. ஆகையால் அவ்யக்தத்திற்கும் தமஸ்ஸிற்கும் இடைப்பட்ட ப்ராக்ருதமான அக்ஷரமே நித்ய விபூதி. இது மூலப்ரக்ருதியிலிருந்து உண்டானதே. ஆகையால் இதைக்காட்டிலும் வேறுபட்டதான ஒன்றைக் கல்பிப்பது கௌரவம். மேலும் இருபத்தைந்து தத்வங்களைக் காட்டிலும் அதிகமான ஒன்றைச் சொல்லுவதால் தத்வங்களின் எண்ணிக்கையும் கூடும்.

மேலும் நித்ய விபூதியிலும் நிலம் முதலாய ஐந்து பூதங்கள் உண்டு எனக்கொள்வதால், நிலம் முதலாயவை மூலப்ரக்ருதியிலிந்து உண்டாவன, ஆகையாலே, நித்ய விபூதியும் ப்ரக்ருதிக்கு உட்பட்டதாகவே கொள்ளவேண்டும். அங்கு ரஜஸும் தமஸும் கலப்பற்ற ஸத்வம் மாத்திரமே இருப்பதால் இது 'சுத்தஸத்வம்' எனப்படுகிறது. ஆகையால் நித்யவிபூதி என்கிற அப்ராக்ருதமான ஸ்தானம் இல்லை என்று வாதம் எழுகிறது. இதற்கு பதில் கீழ்வருமாறு.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ப்ராக்ருத லோகத்தில் உள்ள வ்யோமம் எனப்படும் ஆகாசம் உண்டாவதாகையால் அழிவுள்ளதுமாகிறது. 'ததக்ஷரே பரமே வயோமமன்' என்கிற இடத்தில் சொல்லப்படும் வ்யோமம் – அக்ஷர பரம சப்தங்களோடு சேர்ந்து இருப்பதால், இந்த வ்யோம சப்தம் ஐந்து பூதங்களில் ஒன்றான ஆகாசத்தைக் குறிப்பதாகாது, மேலும் அவ்யக்தத்திற்கும் தமஸிற்கும் இடையில் சொல்லப்படும் அக்ஷரம் என்ற சொல்லிற்கு ப்ரக்ருதி, ஜீவன் முதலிய வேறுபொருட்களும் உண்டு. இவை எல்லாம் இந்த இடத்திற்குப் பொருந்தாத அர்த்தங்கள். ஆகையால் 'அக்ஷரே பரமே வ்யோமன்' என்கிற இடத்தில் சொல்லப்படும் அக்ஷர சப்தம் அப்ராக்ருதமான ஒரு இடத்தையே சொல்கிறது எனத் தெளிவு.

நித்ய விபூதி உண்டு என்பதை வேதத்தினாலேயே அறிகிறோம். வேதத்தினால் சொல்லப்பட்ட

ஒரு பொருளை ஏற்றுக்கொள்வது அதிகமான ஒரு பொருளைக் கல்பித்ததாக ஆகாது. ப்ரக்ருதி, மஹத், அஹங்காரம், ஐந்து தன்மாத்ரைகள், ஐந்து பூதங்கள், பதினோரு புலன்கள், புருஷன் என இருபத்தைந்து தத்வங்களை எந்த ப்ரமாணத்தாலே ஏற்றுக்கொள்கிறோமோ, அதே ப்ரமாணத்தாலேயே காலத்தையும் நித்ய விபூதியையும் கூட இருபத்தாறாவது, இருபத்தேழாவது தத்வங்களாக ஏற்றுக்கொள்கிறோம். இங்கு 'தம் ஷட்விசகம் ஆஹு: ஸப்த விம்சமதாபரம்' என்கிற ச்ருதியே ப்ரமாணம்.

இங்கு ஒரு சந்தேகம். அப்ராக்ருதமான நித்ய விபூதியில் எல்லாப் பொருளும் நித்யங்கள் என்றால், நித்ய விபூதி என்று சொல்வது தகும். ஆனால், ஈச்வரனுடையவும், நித்யர்களுடையவும், முக்தர்களுடையவும் இச்சைக்கு தகுந்து அவ்வோக் காலங்களில் அவர்களுக்கு சரீரங்கள் உண்டாகின்றன என்பதால், அவைகள் அநித்யங்கள். ஆகையால், நித்ய விபூதி எனச் சொல்லத் தகுமோ? என்று.

இதற்கு ஸமாதானம் – நித்ய விபூதியில் இருக்கும் பிருத்வீ முதலிய தத்வங்களுக்கும், ஈச்வரனுடைய சரீரங்களுக்கும் ஆக்கமோ அழிவோ எங்கும் கூறப்படாததால், அது நித்ய விபூதி எனத் தகும். மேலும் லீலாவிபூதியில் எண்ணற்ற ஜீவாத்மாக்களும், ப்ரக்ருதியும் அழிவற்றவைகளாக இருந்தாலும், அநித்யங்களாக பல பொருட்கள் உள்ளபடியால் இந்த லீலா விபூதி அநித்யம் எனப்படுகிறது. அது போலவே நித்ய விபூதியிலும் பல பொருட்கள் நித்யங்களாக உள்ளபடியால் அது நித்ய விபூதி எனத் தகும்.

மேலும் ஒரு ஐயம் – 'ஸதேவ ... ' என்கிற ச்ருதியில் ப்ரளயகாலத்தில் ஒன்றே உள்ளது எனத் தெரிகிறது. அந்த ஒன்றே பல பொருட்களாக ஆகக் கடவேன் என்கிற ஈச்வர சங்கல்பத்தினால் பல பொருட்களாக பரிணமிக்கிறது. ஆகையால் பரப்ரஹ்மம் தவிர மற்றவை எல்லாம் உண்டாகின்றன, அவைகட்கு அழிவும் உண்டு எனத் தெரிகிறது. ஆகையால் நித்யவிபூதி எனச் சொல்லுதல் தகுமோ? என்று.

மேலும் – 'அக்ஷரே பரமே வ்யோமன்' முதலியவற்றில் அழிவற்றது என்ற பொருளில் சொல்லப்படும் அக்ஷரம் என்ற சொல்லும், மனிதரைக் காட்டிலும் வெகுகாலம் இருக்கும் தேவர்களை அமரர் எனச் சொல்வது போன்று நீண்ட காலத்திற்கு இருப்பது என்றே பொருள்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

கொள்ளவேண்டும். ஆகையால், அதற்கும் அழிவு ஒப்புக்கொள்ள வேண்டும். ஆகையால் அழிவற்றதான நித்ய விபூதி என ஒன்று உண்டு என என்னுதல் தகாது என்று.

இதற்கு ஸமாதானம் – 'ப்ரக்ருதிம் புருஷம் சைவ வித்யனாதி உபாவபி' என்று பகவத்கீதையில் சொல்லப்படுகிறது. ஆகையால் ப்ரப்ரம்ஹத்தைக் தவிர ப்ரக்ருதியும் ஜீவர்களையும் நித்யமாகவே ஏற்றுக் கொள்கிறோம். அதுபோல நித்யவிபூதியும் நித்யமாகவே அழிவற்றதாகவே கொள்ளலாம். காரணவாக்யத்தில் சொல்லப்படும் 'ஒன்றே' என்பது ஸ்ருஷ்டிக்கு முன் நாமரூப விபாகம் இல்லாத அவஸ்தையில் ஒன்றே உள்ளது என்று கூறப்பட்டத்காகும்.

ஈச்வரனைக் காட்டிலும், ஜீவர்களைக் காட்டிலும் வேறுபட்டதால் இந்த நித்யவிபூதி அசேதனமாகும். ஆயினும் இது ஜ்ஞானஸ்வரூபமே. பகவானின் திவ்யமங்கள விக்ரஹம் அறிவுமயமானபடியால், அது நித்ய விபூதியின் விகாரமானபடியால் ஜ்ஞான த்ரவ்யமான நித்ய விபூதியும் ஜ்ஞான· ஸ்வரூபமே. இங்கு ஜ்ஞானஸ்வரூபம் என்பதற்கு ஸ்வயம் ப்ரகாசம் என்று அர்த்தம். அறிவுமயம் ஆனாலும் ஆத்மாவிற்கு எப்படி எந்தப் பொருளும் விஷயமாவதில்லையோ அதுபோல அறிவுமயமான நித்யவிபூதிக்கும் எந்தப் பொருளும் விஷயமாவதில்லை. ஸ்வயம் ப்ரகாசமான ஆத்மா தன்னுடைய தர்மபூதஜ்ஞானத்தாலே அறியப்படுவது போல நித்ய விபூதியும் நித்யர்களுடையவும் முக்தர்களுடையவும் ஈச்வரனுடையவும் அறிவுக்கு விஷயமானாலும் ஸ்வயம் ப்ரகாசமாகவே விளங்குகிறது.

இது ஸ்வயம் ப்ரகாசம் என்றால் பக்தர்களுக்கு ஏன் விளங்குவதில்லை என்றால் – எப்படி ஸ்வயம் ப்ரகாசமான தர்மபூதஜ்ஞானம் உறக்கத்தில் விளங்குவதில்லையோ அதுபோல பக்தர்களுக்கு இது விளங்குவதில்லை எனலாம்.

ஆயினும் ஸம்ஸாரதசையில் நமக்கு நித்யவிபூதியைக் குறித்து அறிவு உள்ளபடியால் பக்தருக்கு அது விளங்குவதில்லை என்பது எப்படி பொருந்தும் என்றால் ஸம்ஸாரிகளுக்கு தர்மபூதஜ்ஞானம் போலே அறிவிற்கு விஷயமாகவே நித்ய விபூதியும் அறியப்படுகிறது. முக்தர்க்கும், நித்யர்க்கும் ஸர்வக்ஞத்வம் உண்டு என்றாலும் அறிவின் தேவையில்லாதேயே நித்ய விபூதி அவர்களுக்குத் தோன்றுகிறது.

நித்யவிபூதியில் ப்ருத்வி முதலிய ஐந்து பூதங்கள் உண்டு என்றாலும், ப்ராக்ருத லோகத்தில் போலே அவைகள் நீர் முதலாய காரணங்களிலிருந்து உண்டானவை அல்ல. அங்குள்ள சப்தம் முதலிய குணங்களும் நித்யங்கள். ஆகையாலே, சப்தம் மாத்திரம் உள்ளது ஆகாசம் என்றும், சப்தமும் ஸ்பர்சமும் உள்ளது வாயு என்றும், இவ்விரண்டோடு ரூபமும் சேர்வது நெருப்பென்றும், இம்மூன்றினோடு ரஸம் (சுவை) சேர்ந்தால் அது நீர் என்றும், இந் நான்கினோடு கந்தம் (மணம்) சேர்ந்தால் அது நிலம் என்றும் சொல்லப்படுகிறது. அதனால் தான் ந்யாய ஸித்தாஞ்சனத்தில் ஸ்வாமி தேசிகன் 'இயஞ்ச பஞ்சோபநிஷத்–ப்ரதிபாத்ய–பஞ்ச–பூதேந்ததத்ரியமயீ' என்று சாதித்தார்.

இங்கு ஈச்வரனுக்கும், நித்யர்கட்கும் அவர்களுடைய விருப்பத்தின்படி, உடல்கள் நித்யங்களாகவும், அநித்யங்களாகவும் இருக்கும். முக்தனுடைய சரீரங்கள் அநித்யங்களாகவே இருக்கும். முக்தர்கள் சில சமயம் சரீரம் இல்லாதவர்களாகவும், சிலசமயம் அதை

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

உடையவர்களாகவும் இருப்பர். 'அசரீரம் வாவ ஸந்தம்' என்று சொன்னது கர்மத்தினால் உண்டாகும் சரீரம் இல்லை என்பதையே.

இங்கு புலன்கள் நித்யமானவையே. சில சமயம் அங்குள்ளோரால் அவை ஏற்கப்படுகின்றன. சில சமயம் ஏற்கப்படுவதில்லை. 'இந்த்ரியச்சித்ர விதுரா:' என்று இந்திரியம் இல்லாமையைச் சொன்னது கர்மத்தினால் உண்டான இந்த்ரியம் இல்லை என்ற பொருளில். நித்யரும் முக்தரும் சரீரங்களை ஏற்பது பகவானுக்கு குற்றேவல்களைச் செய்வதற்காகவே. பகவான் சரீரத்தை ஏற்பது தன் போகத்திற்காகவும், நித்யர்களுக்கும், முக்தர்களுக்கும் ஆனந்தத்தைக் கொடுப்பதின் பொருட்டும், மோக்ஷத்தை விரும்புமவர் உபாஸனை செய்வதின் பொருட்டுமாம். அது அவனுடைய ஸங்கல்பத்தினாலேயே உண்டாகிறது. நித்யரும் முக்தரும் பகவானின் ஸங்கல்பத்தின்படியும், அவனுடைய ஸங்கல்பத்திற்கு உட்பட்ட தங்களுடைய விருப்பத்தைக் கொண்டும் சரீரங்களை ஏற்கின்றனர். இவையெல்லாம் அநித்யங்களாம்.

ஆகையால்தான் ஸ்வாமி தேசிகன் 'நித்ய ப்ராசுர்யத்தாலே நித்யவிபூதி–வ்யபதேசம்' என்று ஸாதித்தருளினார்.

இக்கட்டுரை ஸ்ரீமத் பரகால மடத்தில் 35வது பட்டத்தில் எழுந்தருளியிருந்த ஸ்ரீமத் அபிநவ ராமாநுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகால ஸ்வாமியின் ஶதமான திருநக்ஷத்ர மலர்க்காக ஸமர்பிக்கப் படுகிறது. இந்த ஸ்வாமியை அடியேன் சிறுவனாக இருந்தபோது ஸ்ரீரங்கத்தில் ஸேவித்திருக்கிறேன். இவருடைய தேஜஸ்ஸையும், ஸ்ரீலக்ஷ்மி ஹயக்ரீவனுக்கு ஆராதனம் செய்யும் பாங்கையும் கண்டு வியந்திருக்கிறேன். தற்போது இவர் நித்யவிபூதியில் இருந்து கொண்டு நம் எல்லோரையும் அனுக்ரஹிக்குமாறு ப்ராத்திக்கிறேன்.

பொருளொன்றென நின்ற பூமகள்நாதன் அவனடி சேர்ந்து
அருளொன்றும் அன்பன் அவன் கொளுபாயம் அமைந்தபயன்
மருளொன்றிய வினைவல்விலங்கென்று இவையைந்தறிவார்
இருளொன்றிலாவகை என்மனந்தேற இயம்பினரே.

– ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேசிகன்

ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரம் அர்த்தபஞ்சாதிகாரத்தில்.

1. இவன் ஒருவனே நாம் அடைய வேண்டிய பரமபுருஷார்த்தம் என்று சொல்லும்படி நிற்பவனும், கமலவாஸிநியான பிராட்டிக்கு நாதனுமான எம்பெருமான், 2. அவன் திருவடிகளைச் சரணம் அடைந்து, அவன் க்ருபையாலே ஒன்று பட்டிருக்கும் அநுபவரஸிகனான ஜீவன், 3. அந்த ஜீவன் கைக்கொள்ளுகிற உபாயம், 4. அந்த ஜீவஸ்வரூபத்துக்குத் தகுதியான பலன், 5. அவித்யையோடு கூடிய கர்மமாகிய வலிய விலங்கு என்கிற ஐந்து விஷயங்களையும் அறிந்த ஆசார்யர்கள் அஜ்ஞானம் கொஞ்சமுமில்லாதபடி நம்முடைய மனது ஸந்தேஹமில்லாமல் அறியும்படி உபதேசித்தார்கள்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

வேதமும் வேதாந்ததேசிகனும்

ஸ்ரீ.உ.வே. சடகோப தாதாத்சார்யார் ஸ்வாமி,
காஞ்சீபுரம்

நமது ஸம்ப்ரதாயத்தில் அநேகம் ஆசார்யர்கள் இருப்பினும் தேசிகன் என அஸாதாரணமாக ப்ரஸித்தியை பெற்றவர் நம் ஸ்வாமி தேசிகனேயாவார், அவருக்கு அநேகம் பிருதங்கள் உள்ளன, அவைகளில் வேதாந்தாசார்யர் ஸர்வதந்த்ரஸ்வதந்த்ரர், என்பது ஸ்ரீரங்கதிவ்யதம்பதிகளால் அனுக்ரஹிக்கப்பட்டது என ஸுப்ரஸித்தம், நிற்க ஸ்வாமி தேசிகன் தனக்கு அநேகம் விசேஷணங்களை கூறிக்கொள்கிறார், அதில் ஒன்றாகும், शिष्याशिक्षितबुद्धयः श्रुतिपथे येषां वयं, வேதமார்கத்தில் சிக்ஷிதபுத்தியை உடையவர்கள் நாங்கள் என ஸாதிக்கிறார், இதை அவரது க்ரந்தங்கள் மூலம் நாம் காண்போம்.

1. க்ருஹமேதீய கர்மாவின் ஸமீபத்தில் இரண்டு மந்த்ரம் உள்ளது, இவைகளை சொல்லி சரநிஷ்காஸம் என்ற த்ரவ்யத்தை கொண்டு ஹோமம் செய்ய வேணும், சரநிஷ்காஸமாவது. பாலில் வரும் ஆடை போல் தளிகை செய்யும் ஸமயத்தில் சருவில் மேல்பாகத்தில் வரும் கடினமான கஞ்சியின் பாகம். முதல் மந்த்ரம் -

पूर्णा दर्वि परापत सुपूर्णा पुनरापत.।वस्नेव विक्रीणावहा इषमूर्जं शतक्रतो।।वस्नेव- वसुना इव।

பூர்ணா தர்வி பராபத ஸுபூர்ணா புநராபத. வஸ்நேவ விக்ரீணாவஹா இஷமூர்ஜம் சதக்ரதோ.

ஹே தர்வி,- இலையே, சரநிஷ்காஸத்தால் பூர்ணமானவளாய் இந்த்ரனை சென்றடைவாயாக.அவனுடய அனுக்ரஹத்தால் ஸுபூர்ணமானவளாய் எங்களை திரும்பி வந்து அடைவாயாக. ஹே இந்த்ரனே, நாமிருவரும் பணம் கொண்டு வஸ்துக்களை வாங்குவது போல் வாங்கி கொள்வோமாக. லோகத்தில் எப்படியாக தன்னுடய பணத்தை கொடுத்து அரிசி முதலான வஸ்துக்களை வாங்குகிறார்களோ அதுபோல் நாங்கள் இந்த சரநிஷ்காஸத்தை உனக்கு தருகிறோம், உன்னிடமிருந்து அன்னத்தை ரஸத்தையும் வாங்கிக்கொள்கிறோம் என. அடுத்தமந்த்ரம் -

देहि मे ददामि ते नि मे धेहि नि ते दधे। निहारमिन्नि मे हरा निहारं निहरामि ते।।

தேஹி மே ததாமி தே நி மே தேஹி நி தே ததே. நிஹாரமிந் நி மே ஹரா நி ஹாரம் நிஹராமி தே.

இந்த்ர, எனக்கு தேவையானதை நீ கொடுப்பாயாக, உனக்கு தேவையானதை நான் கொடுக்கிறேன். என்னுடய ஸமீபத்தில் நீ வை, உன்னுடய ஸமீபத்தில் நான் வைக்கிறேன். இது ஒருதரம் மாத்ரமில்லாமல் மீண்டும் மீண்டும் கொண்டு வை, நானும் அப்படியே வைக்கிறேன். இதையே பகவான் தேவான் பாவயதாநேந தே தேவா பாவயந்து வஃ. பரஸ்பரம் பாவயந்தஃ ச்ரேயஃபரமவாப்ஸ்யத, என்றார். ச்ருதிபதத்தில் - வேதமார்கத்தில் சிக்ஷிதபுத்தியாக - தேர்ச்சிபெற்றவராய் தன்னை குறிப்பிடும் ஸ்ரீஸ்வாமி தேசிகன் என்ன அழகாக ஸாதித்தார். தேவம் ஸேவிதுமேவ நிச்சினுமஹே யோஸௌ தயாளுஃ புரா, தாநாமுஷ்டிமுசே குசேலமுநயே தத்தே ஸ்ம வித்தேசதாம், ஒருபிடி அவலை கொடுத்த குசேலனை பணக்காரனாக்கியவன் நம் ஸ்வாமியான பகவான் என

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

2. வேதமானது மந்த்ரம். விதி, அர்த்தவாதம் என்று பிரிக்கப்பட்டுள்ளது, இவைகளில், அர்த்தவாதம் என்பது விதிக்கப்பட்டதையோ நிஷேதிக்கப்பட்டதையோ உயர்ந்ததாகவோ, நிந்தையாகவோ கூறுவதாகுமென்பது மீமாம்ஸகர்கள் சொன்ன விஷயம்,உதாஹரணமாக, वायव्यं श्वेतमालभेत, என்பது விதி,இதை உயர்ந்ததாக கூறும் வாக்யம், वायुर्वै क्षेपिष्ठा देवता वायुमेव स्वेन भागधेयेनोपधावति स एवैनं भूतिं गमयति, வாயு தேவதை சீக்ரம் செல்லும் தேவதையானபடியால் சீக்ரம் பலனை தருமென்பது, இதுபோல் நிஷேதவிஷயத்தில் நிந்தையையும் காணலாம், तस्माद्रजतं हिरण्यमदक्षिण्यं, என்று யாகத்தில் வெள்ளியை தானம் செய்வது நிஷேதிக்கப்படுகிறது, அங்கு அர்த்தவாதமாவது, கண்ணீரிலிருந்து வெள்ளி உண்டானபடியால், அதை தானம் செய்பவர் வீட்டில் வருடத்தக்குள்ளாக கண்ணீர் விடுவார்கள், என்பது நிந்தை. இங்கு மீமாம்ஸா வாக்யமாவது, कारणानुरूपत्वात्कार्यस्य, रोदनप्रभवरजतदानाद्रोदनं भवतीति रजतदाननिन्दा, காரணானுரூபமாக கார்யமிருக்குமென்பதாகிறது. இதே க்ரமத்ததில் யஜுர்வேத்தில் 6வது காண்டத்தில் सोत्तरवेदिरब्रवीत् सर्वान्मया कामान् व्यश्नवथेति, ते देवा अकामयन्त, யாகசாலையில் உத்தரவேதி என்றுள்ளது, அது கூறியதாம் எல்லா இஷ்டத்தையும் என்னால் அடையக்கடவீர்களென்று, தேவதைகள் இஷ்ட்மானதை கேட்டார்கள், பெற்றார்கள்,நம்மத்திகிரித்திருமால் அவதரித்தது உத்தரவேதியில் நின்று என்று புராணம் கூறுகிறது, धातुरुत्तरवेद्यन्तः प्रादुरासीज्जनार्दनः ப்ரஹ்மாவின் யாகத்தில் உத்தரவேதியில் நின்றும் எம்பெருமான் அவதரித்தார். कारणानुरूपत्वात्कार्यस्य, என்பதால் காரணமான உத்தரவேதியானது வேண்டித்தெல்லாம் தருமென்றால் அதில் அவதரித்தபடியால் எம்பெருமானும் வேண்டித்தெலலாம் தரும் வள்ளலாய் ஆனார் என்பதாகிறது, இதை ஸ்வாமி அனுபவிக்கும் விதத்தை நாமும் அனுபவிப்போம்.

மெய்விரதமான்மியத்தில் என்னிலமும் குரத்தால்குறிசெய்த எழில்பரிகொண்டு

.....

வேள்விசெய்வேதியின்மேல் நான்முக மற்றுமுனக்கு என்ன வரம் தருவோமென்று நாதன் இயம்பினனே.

என்ன வரம் தருவோம் என்பதால் எல்லாவரமும் தரக்கூடியவன், வேண்டித்தெல்லாம் தருவோம் வேண்டியதையெல்லாம் பெறக்கடவாய் என்கிறார், सर्वान्मया कामान् व्यश्नवथेति, வேதத்தில் சொன்னதை இங்கு ஸ்வாமி குற்ப்பிடுகிறார் எனலாம்,ஆம் நம்மத்திகிரித்திருமால் अर्थितार्थ परिदानदीक्षितன் என்பதில் சிறிதும் ஸந்தேஹமேயில்லை, ஆழ்வாரின் 'அவர் வீதியொருநாள்' என்று ப்ரார்த்தனையடியாக கருடாரூடனாக ஸேவை ஸாதிக்கிறார், ஸ்வாமி தேசிகன் அனுதினமநிமேஷர் லோசனைர் நிர்விசேயம் என ப்ரார்த்தித்த ப்ரகாரம் உத்ஸவகாலத்தில் அவருக்கு அனுதிநம்-தினமும் ஸேவைஸாதிக்கிறார், இதேப்ரகாரம் அழுகையில் நின்று உண்டானதை அறிவதால் அழுகைதான் உண்டாகவேணும், என கூறமுடியாது ,மாறாக அழுகையில் நின்று உண்டானதை அறிவதால் அழமாட்டார்கள் என்கிறது வேதம். அதாவது-

3. நாம் இன்று காண்பதான ஸ்தாவர ஜங்கமரூபமான லோகம் ஒன்றும் முன்பு இல்லாமல் இருந்தது, ப்ருதிவி த்யுலோகம் முதலானதுகளும் இல்லை,அஸத்ரூபமாக- பெயர், மற்றும் உருவம் அற்றதாக இருந்தது, அஸத்சப்தவாச்யமான ஸத்- பரமாத்மத்மாவானவர் தன்னிடத்தில் உள்ள ப்ராணிகள் அசித்து போல் ஞானமற்றதாக- ஸங்குசிதஞானம் உள்ள நிலையில் தன் தன் கர்மாவின்- வினையின் பயனை அநுபவிப்பதின் பொருட்டு லோகத்தை ஸ்ருஷ்டிக்க தபஸ் -ஸங்கல்பம் செய்தார், இதையே ஸ்வாமி தேசிகன் அசிதவிசிஷ்டான் ப்ரளயே ஜந்தூநவலோக்ய ஜாதநிர்வேதா, கரணகளேபரயோகம் விதரஸி, என்கிறார்,பிறகு ஸங்கல்பானுகுனமாக முதலில் புகை உண்டானது, மீண்டும் மீண்டும் தபஸ் செய்ய அக்னி,ஜ்யோதிஃ,ஜ்வாலை, ப்ரகாசமானப்ரபை, உல்பனஜ்வாலை உண்டானதுகள், இவைகள் எல்லாம் சேர்ந்து மேகம் போல் ஒருகடிநமான பொருளாக மாறியது, மேகம் என்பதை- தூமஜ்யோதிஸ்ஸலிலமருதாம் ஸந்நிபாதஃ மேகஃ என்று காளிதாஸனின் ப்ரயோகம், அது பரமாத்மாவின்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

வஸ்தியை- மூத்ரகோசத்தை உடைத்துவிட்டது, அங்கிருந்த ஜலம் மூத்ரம்போல் வெளிப்பட்டது, அதுதான் ஸமுத்ரமாச்சுது,கர்பாசயத்திலிருந்து வந்த ஜலமாக நினைத்தார்கள்,ஆனபடியாலேயே சிஷ்டர்கள் ஸமுத்ரஜலத்தை குடிப்பதில்லை,ஆனபடியாலேயே லோகத்திலும் பசு, மற்றும் மனுஷ்யர்களின் பிறப்பின் முன்பாக ஜலம் வெளிவருகிறது, ஆக ப்ரஜாபதிஸ்ருஷ்டிச்சது முழுவதும் ஜலமாக ஆகிவிட்டது, அதில் நின்றும் ஸ்திரமான ப்ருதிவியை, ப்ராணிகளை ஸ்ருஷ்டிக்க முடியாததால் பிரஜாபதியானவர் கண்ணீர் விட்டார், அந்த கண்ணீர் ஜலத்தில் விழுந்தது,அதுதான் த்ருடமான ப்ருதிவியாக மாறியது,அதைமேடுபள்ளம் இல்லாததாக செய்ய துடைத்தது அந்தரிக்ஷஸ்தானமாச்சுது, மீண்டும் கையை தூக்கி துடைத்தது த்யுலோகமாச்சுது, இப்படியாக 3 லோகத்தையும் ஸ்ருஷ்டித்தார், அந்தரிக்ஷும் த்யு இவை இரண்டும் மேலுள்ளதால் இரண்டையும் சேர்த்து ஒன்றாகவும் கீழே உள்ள ப்ருதிவியை ஒன்றாகவும் சேர்த்து த்யாவாப்ருதிவீ என த்விவசனத்தில் வேதத்தில் ஓதப்பட்டுள்ளது, இவைகள் ப்ரஜாபதியின் ரோதநத்திலிருந்து- அழுகையிலிருந்து உண்டானபடியால் இவைகளுக்கு ரோதஸீ என பெயர் வந்தது என வேதம் கூறுகிறது, யாவனொருவன் த்யாவாப்ருதிவியை ரோதஸீயாக- அழுகையிலிருந்து உண்டானபடியாக அறிகிறானோ அவன் வீட்டில் அழமாட்டார்கள் ,அழுகை வர காரணமான பந்துக்களின் மரணம் ஸம்பவியாது என்பதான பயனையும் கூறுகிறாள் வேதமாதா, முதலில் சொன்னகதைகயை ஸ்வாமிதேசிகன் வேறுவிதமாக பாதுகாஸஹஸ்ரத்தில் -

சதமகமணிபங்கைருன்மயூகைர்திசந்தீ
சரணமுபகதாநாம் ரங்கநாதேன ஸாம்யம்.
ப்ரதயஸி ஜகதி த்வம் பாதுகே ஹைதுகாநாம்
உபநிஷதுபகீதாம் தத்க்ரதுந்யாயவார்த்தாம். - இந்த்ரநீல பத்ததி, 18

பாதுகையே, ஸ்ரீரங்கநாதன் நீலமேகச்யாமளன், நீயானவள் உன்னிடமுள்ள இந்த்ரநீலக்கல்லின் காந்தியின் மூலமாக ரங்கநாதனை சரணமடைபவர்களையும் நீலவர்ணமாக்கி அவர்களை ரூபத்தில் ரங்கநாதனுடன் ஸமமாக்குகிறாய், இதனால் புலப்படுவது என்னவென்றால் லோகத்தில் காண்பதையே ப்ரமாணமாக கொண்டவர்களுக்கு உபநிஷத்துகளில் சொல்லப்பட்ட தத்க்ரது ந்யாய வ்ருத்தாந்தத்தை அறிவிக்கிறாய் என்பதாகும்.

கண்ணீரிலிருந்து வெள்ளி உண்டானபடியால், அதை தானம் செய்தால் தானம் செய்பவர் வீட்டில் வருடத்தக்குள்ளாக கண்ணீர விடுவார்கள், நீலமேகச்யாமளனாக ரங்கநாதனை உபாஸித்ததால் இவனும் நீலவர்ணத்தை அடைகிறான், இரண்டாவதாக சொன்னதை அனுஸரித்து யாதவாப்யுதயம், 35 வது ச்லோகம்

பத்தம் ததா பாவயதாம்முகுந்தம் அயத்நவிச்சேதிநி கர்மபந்தே,
தபஸ்விநீ தத்க்ரதுநீதிராத்யா ஸவ்ரீடமாரண்யகதாஸு தஸ்தௌ.

தாம்பினால் கட்டுண்ட பகவானை த்யானிப்பவர்களுக்கு கர்மமாகிற விலங்கு உபாயானுஷ்டானம் இல்லாமல் தானாகவே விடுபடுகிறது,ஆதலால் யாவனொருவன் ப்ரஹ்மத்தை எந்தரூபத்துடன் உபாஸிக்கிறானோ அவன் அவ்விதத்தையே அடைகிறான்,என்பதான தத்கரதுந்யாயம் இங்கு ஸமன்வயமாகவில்லை, அந்த ந்யாயப்ரகாரம் கட்டுண்ட பகவானை ஸ்மரிப்பவர்களுக்கு மேலும் கட்டல்லவா –பந்தம், ஸம்பவிக்கவேணும், அப்படியில்லாமல் உள்ள பந்தமும் நாசத்தையடைந்துவிட்டது , ஆக அதின் வார்த்தைகள் பொய்யாகிவிட்டதே என வெட்க்கத்தையடைந்த அந்த ப்ராசீனமான ந்யாயம் ஆரண்யகத்தை காட்டை-ஆரண்யகம் என்றவேதபாகத்தில் நின்றுவிட்டது, அழுகையிலிருந்து உண்டானபடியாக அறிந்தாலும் அவன் வீட்டில் அழமாட்டார்கள், கட்டுண்ட பகவானை த்யானிப்பவர்களுக்கும் கர்மமாகிற விலங்கு விடுபடுகிறது, தத்க்ரதுந்யாயமாவது வேதாந்தத்தில்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

கூறப்பட்டுள்ளது, "யதா யதாஉபாஸதே ததைவ பவதி எவன் உபாஸிக்கத்தகுந்தபகவானை எவ்விதரூபத்துடன் உபாஸிக்கிறானோ அவன் அவ்விதத்தையே அடைகிறான்,என்பது.

உபாயம் - உபேயம் இவை இரண்டும் ஞானரூபமாகும், ஆக ஒருவனுக்கு உபாஸனத்தில் எல்லாகுணத்தையும் சேர்த்து உபாஸிக்கமுடியாது, அப்படியிருக்க எல்லோருக்கும் பரிபூர்ணப்ரஹ்மானுபவம் எப்படி கிடைக்கும் யாதொரு குணம், மற்றும் ரூபத்துடன் ப்ரஹ்மத்தை உபாஸிக்கிறானோ அந்தந்தகுணாதிவிசிஷ்டமாக ப்ரஹ்மம் உபேயத்திலும் தோன்றும், என்றல்லவா தத்க்ரதுந்யாயம் கூறுகிறது, யதாக்ரதுரஸ்மின்லோகே புருஷோ பவதி ததேதஃ ப்ரேத்ய பவதி, என்றும், ஸமானமாக, யதா யதாஉபாஸதே ததைவ பவதி என்றும், என்ற கேள்விக்கு பதிலாக ஸ்வாமிதேசிகன் ததைவ என்கிறவிடத்தலுள்ள ஏவ என்பது அயோகவ்யவச்சேதத்திலாகும், அன்யயோகவ்யவச்சேதத்திலல்ல என்பதை உபாஸிதகுணாதேர்யா ப்ராப்தாவபி அபஹிஷ்க்ரியா, ஸா தத்க்ரதுநயக்ராஹ்யா நாகாராந்தரவர்ஜனம் என்கிற காரிகையில் ஸாதித்துள்ளார், ஏவ என்கிறபதத்தை அயோகவ்யவச்சேதமாகவும், அன்யயோகவ்யவச்சேதமாகவும் சொல்லலாம், அயோகவ்யவச்சேதமாவது, ப்ரஹ்ம ஏவ ஜகத்காரணம், ப்ரஹ்மத்தில் ஜகத்காரணத்வஸம்பந்தம் இல்லை என்பதை பரிஹரிப்பது, அன்யயோகவ்யவச்சேதமாவது, ப்ரஹ்மத்தைக்காட்டிலும் வேறுபட்ட ஜீவனிடத்தில் ஜகத்காரணத்வஸம்பந்தத்தை பரிஹரிப்பது - ப்ரஹ்மத்தைவிட வேறுபட்டது ஜகத்காரணமல்ல என, தத்க்ரதுந்யாயத்தில்.

4. உபாஸிதகுணாதேஃ- உபாஸிக்கப்பட்ட குணம் முதலியவைகளுக்கு, ப்ராப்தாவபி- உபேயத்திலும், அபஹிஷ்க்ரியா-பஹிஷ்காரம் இல்லை-ஸம்பந்தமில்லை என்பது இல்லை-ஸம்பந்தம் போகாது, என்ற அர்த்தத்தை-அயோகவ்வச்சேதத்தை கொள்ளவேணும், ஆகாராந்தரவர்ஜனம் ந - உபாஸிக்காதகுணங்கள் தோன்றாது என்பதான அன்யயோகவ்யவச்சேதம் கிடையாது, ஆதலால் உபாஸிக்காததான மற்ற எல்லாகுணங்களோடும் பரிபூர்ணப்ரஹ்மானுபவம் மோக்ஷத்தில் வரலாம் என்று ஸாதித்துள்ளார்,இப்படியல்லாது உபாஸித்தகுணங்கள்மட்டும் தோன்றும் உபாஸிக்காதது தோன்றாது என்று கொண்டால் ஸோச்நுதே ஸர்வான் காமான் ஸஹ. என்கிற ச்ருதியுடன் உள்ள விரோதத்தை பரிஹரிக்கமுடியாது, மேலும் மோக்ஷத்தில் ஆனந்தத்திலும் வேறுபாடு வரும், அப்படியாகில் மத்வமதத்தோடு நமக்கு வேறுபாடு வராது போகும்.

இந்த ந்யாயம் அத்வைதிமதத்தில் பொருந்தாது என்பதை தோஷமாக காணலாம்., ஆம், அவர்களுக்கு ஸகுணப்ரஹ்மோபாஸநம் உண்டு, ஆயினும் நிர்குணப்ரஹ்மமே உபேயதசையில் என்பது அவர்களின் வாதம்,ஸ்ரீராமானுஜஸித்தாந்தத்தில் உபாஸிக்காததும் தோன்றும் என்பதுபோல் உபாஸிக்காததான நிர்குணமும் தோன்றலாமே என்ற கேள்விக்கு, தோன்றலாம், ஆயினும் உபாஸிக்கப்பட்டது போகாது என்பதானது அத்வைதத்தில் வராது, உபாஸித்தது குணத்தோடு, உபேயத்தில் குணத்தோடு தோன்றினால் நிர்குணத்வம் போகும், ஸகுணத்தோடு நிர்குணத்துக்கு விரோதம் உள்ளபடியால், ஸ்ரீராமானுஜஸித்தாந்தத்தில் உபாஸிக்காத குணங்களுடன் உபாஸிக்கப்பட்ட குணங்களுக்கு விரோதமில்லாதபடியால் உபாஸிக்காததும் தோன்றும் என்பது பொருந்தும், மற்றவர்களுக்கு அப்படியில்லை. ஆக யாவனொருவன் எந்தந்த குணவிசிஷ்டமாக ப்ரஹ்மத்தை உபாஸித்தானோ அப்படியேஅந்தந்த குணத்தோடு கூடின ப்ரஹ்மத்தை மோக்ஷத்தில் ஜீவன் அனுபவிக்கிறான் என்பதாகிறது, தத்க்ரதுந்யாய விஷயமாக அதிகரணஸாரவளியில் ஒரு ச்லோகம்,

निस्सीमानन्दना.ऽन्धमनिरुपधिकानन्तसम्पत्पुणौघे विद्याभेदैर्विभज्य प्रणिधिरिह यदि प्राप्तिरप्यंशतस्स्यात्.।
मैवं तैरेव धर्मैः तदितरसहितैः पूर्णकामस्यपूर्णं प्राप्यं ब्रह्मैव नान्यत् किमपि फलमतः तत्क्रतुन्यायसिद्धिः।।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

இங்கு அதிகரணசிந்தாமணியில் ஸ்வாமி குமாரர் ஸாதிப்பது,अधिकारसम्बन्धस्तु अत्र न विधीयते नापि निषिध्यते,तेन अत्र तत्क्रतुन्यायेन उपास्य,अनुपास्यसकलगुणविशिष्टं तदेव ब्रह्म प्राप्यमिति तत्क्रतुन्यायः सिध्यति,என, ஆயினும் இங்கு ஸ்ரீஸ்வாமி ஸ்ரீமத்ஸாரத்தில் ஸாதித்ததை- உபாஸித குணாதேர்யா- ப்ரமாணமாக எடுக்கவில்லை, தததிகமாதிகரணத்தில் செய்தபாபத்துக்கு ப்ராயஸ்சித்தம் செய்யாத சிசுபாலனுக்கு ப்ரஹ்மப்ராப்தி எப்படி ஸம்பவித்தது என கேள்வி கேட்டு பதில் சொல்லும் காலத்தில் तत्रापि प्राचीनसुकृतवशादन्ते परब्रह्मकृष्णावलोकनादेव सर्वप्रायश्चित्तादपवर्गं प्राप्तवान்- उक्तमिदं आचार्यैरेव कृष्णावतारकाव्ये- सुकृतेन पुराकृतेन चैद्यः प्रतिपन्नप्रकृतिर्विलीनवैरः।क्षणमङ्कुतकृष्णरूपदर्शी शिथिलाकृष्टशिलीमुखोवतस्थे।। சிசுபாலன் ப்ராசீனஸுக்ருத விசேஷத்தால் கடைசியில் பரப்ரஹ்மமான க்ருஷ்ணனை பார்த்தபடியாலேயே எல்லாப்ராயச்சித்தம் செய்தபடியாக மோக்ஷத்தை அடைந்தான், இதையே யாதவாப்யுதய காவ்யத்தில் ஸ்வாமி ஸாதித்தார் என ப்ரமாணத்தை காட்டுகிறார்.

5. முன்றாவது அஷ்டகத்தில் நக்ஷத்ரேஷ்டியில் அஷடவாக்யக்ரமத்தில் ஹஸ்த நக்ஷத்ரத்தின் புரோனுவாக்யையாக ஒதுவது,

ஆயாது தேவஃ ஸவிதா உபயாது. ஹிரண்யயேன ஸுவ்ருதா ரதேந.

வஹன் ஹஸ்தம் ஸுபகம் விதமனாபஸம். ப்ரயச்சந்தம் பபுரிம் புண்யமச்ச

ஸவிதா தேவஃ- சூர்யதேவன் இந்த கர்மாவில் வந்து சேரட்டும். எவ்விதம் வரவேணும், ஸுவர்ண நிர்மிதமான- தங்கத்தாலானதும் நல்ல வ்ருத்தியுடன் கூடினதான தேரில் ஸௌபாக்யத்துடன் கூடியதும் அறியப்பட்ட கர்மாவுடன் கூடியதும் அபிமதமான பலத்தை அளிப்பதும், பரிசுத்தமானதும், அபிமுகமாக உள்ளதும் ,விருப்பத்தை பூர்த்தி செய்வதுமான ஹஸ்தம் என்ற பெயருடன் கூடிய நக்ஷத்ரத்தை வஹித்துக்கொண்டு-- நக்ஷத்ரத்துடன் உபயாது- மிகுந்த ஸ்நேஹத்தோடு ஸமீபத்தில் வரட்டும்.

யாஜ்யையாக ஒதப்படுகிறது.

ஹஸ்தஃ ப்ரயச்சது அம்ருதம் வஸீயஃ,தக்ஷிணேண ப்ரதிக்ருப்ணீம ஏநத். தாதாரமத்ய ஸவிதா விதேய யோ நோ ஹஸ்தாய ப்ரஸுவாதி யஞ்

இந்த ஹஸ்த நக்ஷத்ரமானது நாசமில்லாததும் மிகவும் உயர்ந்துமான பணத்தை கொடுக்கட்டும், நாமும் இப்பணத்தை வலது கையால் ஸ்வீகரிக்கக்கடவோம். எந்த ஸவித்ரு தேவன் ஹஸ்தநக்ஷத்ரத்தின் பொருட்டான நமது யாகத்தை அனுமதிக்கிறானோ அந்த ஸவித்ரு தேவனை பணத்தை கொடுப்பவனை இந்த கர்மாவில் அடையக்கடவேன். என

ஹஸ்தநக்ஷத்ரத்தின் தேவதை சூரியன், ஹஸ்தோ நக்ஷத்ரம் ஸவிதா தேவதா என வேதம், நம்மத்திகிரித்திருமால் அவதரித்தது ஹஸ்தநக்ஷத்ரத்தில் ரவிவாரத்தில் என ப்ராஹ்மபுராணத்தில்

சைத்ரே மாஸே ஸிதே பக்ஷே சதுர்தச்யாம் திதௌ முநே.

சோபனே ஹஸ்தநக்ஷத்ரே ரவி வார ஸமன்விதே,

வபாஹோமே ப்ரவ்ருத்தே து ப்ராதஸ்ஸவநகாலிகே.

தாதுருத்தரவேத்யந்தஃ ப்ராதுராஸீத் ஜனார்தனஃ.

என ஸ்மரிக்கப்படுகிறது. ஸ்வாமி தேசிகன் மெய்விரதமான்மியத்தில் அனுஸந்திப்பது - புகலோங்கு பொன்மலை யன்னவோர் புண்ணியகோடியுடன் பகலோன் பகல் விளக்காக பரஞ்சுடர் தோன்றியதே என, இங்கு ஸ்வாமி ப்ரயோகித்த பதங்களை கவனமாக கண்டால் நமக்கு புலப்படுவது ,ச்ருதிபதே சிக்ஷிதபுத்திஃ – வேதமார்கத்தில் சிக்ஷிக்கப்பட்ட புத்தியை உடையவன் என ஸ்வாமி தேசிகன் தனக்கு கூறிக்கொள்ளும் அடைமொழி எத்தனை

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

பொருத்தமானது என. ஆம், ஹஸ்தநக்ஷத்ரதேவதையான சூரியன்- பகலோன், பகல்விளக்காகும்படி தங்கவிமானத்துடன்-புண்யகோடியுடன் ஹஸ்தநக்ஷத்ரத்தில் அவதரித்தார்.பகலோன் தங்கத்தாலானதும் நல்ல வ்ருத்தியுடன் கூடினதான தேரில் வரட்டும் என வேதம் கூறிற்று, பகவான் தங்கவிமானத்துடன்-புண்யகோடியுடன் அவதரித்தார்.தேரைவிட விமானம் பெரியது.

பகலோனை-சூரியனை பணத்தை கொடுப்பவனாக வேதம் கூறின்ால் பகலோனை பகல்விளக்காக்கியவன் கொடுக்கும் பணம் அதைவிட உயர்ந்ததாகவே இருக்கும் என்பதில் ஸந்தேஹம் உண்டோ . ஆம் அவன் கொடுக்கும் பணம் மிக மிக உயர்ந்தும் நாசமில்லாததுமான கைங்கர்யமாகிற தனம், பெருவானில் கைங்கர்யமாகிற தநத்தை கொடுக்க சக்தியுள்ளவன் இவரே ஆவார்., ஸ்ரீமான் நாராயணஃ நஃ, நம்மத்தகிரித்திருமால்,முக்திதோ முக்தபோக்யஃ பெருவானில் அடிமை நமைக்கொள்வார் வந்தார் என்றல்லவா நம்மாசிரியரின் வாக்கு.அன்றே அடைக்கலம் கொண்டவன், நாம் இன்றே இசைந்தால் இணையடி சேர்ப்பன், இனிப்பிறவோம்.

முதல் மந்த்ரத்தில்,

1. உபயாது- ஸ்நேஹத்துடன் ஸமீபத்தில் வரட்டும் என்பதான பொருளில் ஸ்வாமி ப்ரயோகிப்பது வரதராஜபஞ்சாசத்தில் காபி லக்ஷ்மீ கடாக்ஷஃ பூயச்யாமா புவனஜநநீ தேவதா ஸந்நிதத்தாம் என

2. ப்ரயச்சந்தம்-அபிமதத்தை கொடுப்பதான ஹஸ்தநக்ஷத்ரத்தை வஹித்துக்கொண்டு ஸவிதா வரட்டும் என்பது வேதம், பூதாநாமபயப்ரதஃ- என புராணம்.

ஸ்வாமி ஸாதிப்பது, உமதடிகள் அடைகின்றேனென்று ஒருகால் உரைத்தவரை அமையுமினி என்பவர் போல் அஞ்சல் அஞ்சல் என கரம் வைத்து அபயஹஸ்தத்தை வஹித்துக்கொண்டு அபயப்ரதனாக வரட்டும் என கொள்ளலாம். இதையே வடமொழியில் குணோபஸம்ஹாரபாத ந்யாயத்தால் ப்ராயஃ ப்ரபதநே பும்ஸாம் பௌநஃபுன்யம் நிவாரயன். ஹஸ்தஃ ஸ்ரீ ஹஸ்தீசிதுர்மாம் அவ்யாத் அபயமுத்ரதஃ எனலாம்.

6. லோகத்தில் புண்யம் செய்தவர்கள் ஸ்வர்கத்தையும் பாபம் செய்தவர்கள் நரகத்தையும் அடைகிறார்கள், பகவத்ப்ரீத்யர்த்தமாக யாகம் செய்யும் யஜமானன் சென்றடையும் ஸ்தானம் ஸ்ரீவைகுண்டம்,அங்கேயே யாகோபயுக்தமான பசுவும் செல்கிறது, 3 வது அஷ்டகத்தில்

ந வா உவேதன்ம்ரியஸே ந ரிஷ்யஸி, தேவாம் இதேஷி பதிபிஃஸுகேபிஃ. யத்ர யந்தி ஸுக்ருதோ நாபி துஷ்க்ருதஃ, த்த்ர த்வா தேவஸ்ஸவிதா ததாது ,

பசுவே, இந்த ஸம்ஞபனவ்யாபாரத்தாலே நீ நிச்சயமாக கொல்லப்படுகிறதில்லை,, ஆனபடியாலே நாசத்தையும் அடைகிறதில்லை, நன்கு செல்லக்கூடிய வழியில் சென்று தேதைகளையே அடைகிறாய், எந்த இடத்துக்கு புண்யம் செய்தவர்கள் செல்வதில்லையோ, பாபம் செய்தவர்களும் செல்வதில்லையோ, அந்த இடத்துக்கு உன்னை ஸவிதா என்கிற தேவதை கொண்டு சேர்க்கட்டும்.ஆக புண்யம் செய்தவர்களும் பாபம் செய்தவர்களும் செல்லவொண்ணாத இடம் ஸ்ரீவைகுண்டமாகும்,

ஸுக்ருத துஷ்க்ருதே தூநுதே என்பதால்,இதையே ஸ்வாமி தேசிகன் வரதராஜபஞ்சாசத்தில் ஸாதிப்பதாகும் முக்தஸ்ஸவயம் ஸுக்ருத துஷ்க்ருத ச்ருங்கலாப்யாம் அர்சிர்முகைரதிக்ருதைரதிவாஹிதாத்வா ஸுக்ருதம் துஷ்க்ருதம் என்கிற சங்கிலிகளில் நின்றும் விடுபட்டவனாய் அர்ச்சிராதிமார்கத்தால் வழியை கடந்தவராய் என, அர்த்தபஞ்சகத்திலும் இருவிலங்கு விடுத்து என.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

இங்கு பாஷ்யத்தில் ஸுக்ருத ஏவ யந்தி- எங்கு புண்யம் செய்தவர்கள் மாத்ரம் செல்கிறார்களோ, பாபம் செய்தவர்கள் எங்கு செல்வதே கிடையாதோ என்பதாக கூறி அந்த தேசம் ஸ்வர்கம் என்பதால் பசு ஸ்வர்கத்தை அடைவதாக பொருள் காண்கிறது, இங்கு அபி சப்தத்தின் பொருள் ஏவ என்கிற அர்த்தத்தில் காண்கிறது, அதை மாற்றி ஸமுச்சயத்தில் கூறுவது ஸ்வாரஸ்யமாகும், ஸுக்ருதோ ந யந்தி, துஷ்க்ருதோபி ந யந்தி என கூறுவதால் ஸுக்ருத துஷ்க்ருதே தூறுதே என்பதோடுஸமன்வயமாகும் என்பதாம்.

7. ந நிஷ்டீவேத் என்பதான வேதவாக்யம், ஜலத்தில் வாய் கொப்பளித்தல் கூடாது என அறிவிக்கிறது, திருப்பாவையில் தூயபெருநீர்யமுனை என்கிறவிடத்தில் யமுனைக்கு தூய்மையாவது கோபிகைகளுடன் பகவான் வாய் கொப்பளிப்பதால் என சில வ்யாக்யானத்தில் காண்கிறது வேதமார்கத்தில் சிசுஷிதபுத்தியுடையவனாக தன்னை குறித்து கொள்ளும் ஸ்வாமி தேசிகன் யமுனையின் தூய்மையை கூறும் ஸமயத்தில் ந நிஷ்டீவேத என்பதான வாக்யத்தை ஸ்மரித்தே அத்துடன் விரோதம் வராமல் யதங்க்ரியோகாத் ஜகதாம் த்ரயாணாம் மந்தாகிநீ மாந்யதமா பபூவ, தயாபி ஸம்பாவ்யதமா ததாஸீத் க்ருஷ்ணேன ஸா தேந க்ருதாவகாஹா என ஸாதித்தார். எந்த பகவானின் திருவடி ஸம்பந்தத்தால் கங்கை மூன்று லோகத்திலும் பரிசுத்தமாக கொண்டாடத்தகுந்தவளானாலோ, அவளாலும் கொண்டாடத்தகுந்தவளாக யமுனை ஆனாள், காரணம், க்ருஷ்ணனின் அவகாஹனத்தால் முழு திருமேனியின் ஸம்பந்தம் பெற்றபடியால் மிகவும் பரிசுத்தமானாள் என்பதாக திருவுள்ளம்.

8. உபநிஷத்தில் .एष ह्येवानन्दयाति ।भीषास्माद्वातःपवते। भीषोदेति सूर्यः। भीषास्मादग्निश्चेन्द्रश्च मृत्युर्धावति पञ्चम इति। எம்பெருமானே ஜீவனை ஆனந்தமடையச்செய்கிறார், அவரே அவரது ஆஞ்ஞையை பாலனம் செய்யாதவர்களுக்கு பயத்தை கொடுக்கிறார், இவரிடமுள்ள பயத்தாலேயே வாயுதேவன் வீசுகிறான், பயத்தாலேயே சூரியன் உதிக்கிறான்,இவரிடமுள்ள பயத்தாலேயே அக்னியும் இந்த்ரனும் அவரவர்களின் கார்யத்தை செய்கிறார்கள் ,யமனும் அவனுக்கு நியமித்ததான ஜீவர்களின் ப்ராண க்ரஹணமாகிற கார்யத்தை செய்ய விரைகிறான் என்றுள்ளது, இவைகளை அனுஸரித்து வரிசைக்ரமம் மாறாமல் ஸ்வாமி ஸாதிப்பது

மருத் தரணி பாவக த்ரிதசநாத காலாதயஃ ஸ்வக்ருத்யமதிகுர்வதே த்வதபராத்தோ பிப்யதஃ என்றும் ஆசாதிபேஷு கிரிசேஷு சதுர்முகேஷ்வபி அவ்யாஹதா விதிநிஷேதமயீ தவாஞ்ஞா, ஹஸ்தீச நித்யமனுபாலனவங்கனாப்யாம் பும்ஸாம் சுபாசுபமயானி பலானி ஸூதே என்றும்.

இங்கு திக்பாலகர்களில் சிவனை குறிப்பிட்டது மற்ற திக்பாலகர்களான இந்த்ரன்,அக்னி, யமன் , வாயு முதலாவர்களுக்கும் பொருந்தும்,

9. தஸ்ய மத்யே வஹ்நிசிகா அணீயோர்த்வா வ்யவஸ்திதஃ
நீலதோயதமத்யஸ்தா வித்யுல்லேகேவ பாஸ்வரா

என்கிறவிடத்தில் ஸ்ரீபாஷ்யகாரர் வேதார்த்தஸங்க்ரஹத்தில் ஸேயம் தஹரபுண்டரீகமத்யஸ்தாகாசவர்திநீ வஹ்நிசிகா ஸ்வாந்தர்நிஹிதநீலதோயதாப பரமாத்மஸ்வரூபா ஸ்வாந்தர்நிஹிதநீலதோயதா வித்யுதிவாபாதி, தஹரபுண்டரீகத்தின் மத்தியிலுள்ள ஆகாசத்தில் இருக்கிறதான இந்த வஹ்நிசிகையானது தனக்கு உள்ளில் வைக்கப்பட்ட நீலமேகத்தின் சோபையை கொண்டதான பரமாத்மஸ்வரூபமாய் தன்னுள்ளில் வைக்கப்பட்ட நீலமேகத்தை உடைய மின்னல் போல ப்ரகாசிக்கிறது என ஸாதித்தார், ஆக வஹ்நிசிகாபதம் நேரடியான பொருளை கூறுகிறது, பரமாத்மஸ்வரூபம் மற்றும்விக்ரஹம் உள்ளது என அறியப்டுகிறது.

வேறுவிதமாக வஹ்நிசிகா இவ சிகா வஹ்நிசிகையைப்போலுள்ள சிகா என கூறினால்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அனன்யா ராகவேணாஹம் பாஸ்கரேண ப்ரபா யதா என்கிற அர்த்தத்தில் பெருமாளை பிரியாதவளான பிராட்டியானவள் இங்கு வஹ்நிசிகா பதத்தால் குறிப்பிடப்படுகிறாள், நீலமேகத்தின் நடுவில் உண்டான மின்னல் முழுதும் வ்யாபித்ததாய் நீலமேகத்தை நடுவில் எப்படியாக ப்ரகாசிக்கச்செய்கிறதோ அதுபோல் எம்பெருமானின் பாஹுமத்யத்தில் – மார்பில் இருந்து கொண்டு தனது காந்தியினால் முழுதும் வ்யாபித்து தனது காந்தியின் நடுவில் பகவத்விக்ரஹத்தை உடையவளாய் ஹ்ருதயமத்யஸ்த அக்னியின் நடுவில் ப்ரகாசிக்கிறாள் என்ற பொருள் கிடைக்கும், இப்படி பொருள் கொள்வதால் தஸ்யமத்யே மஹாநக்னிஃ என்றும் தஸ்யமத்யே வஹ்நிசிகா என்றும் வேறுபாடில்லாமல் கூறியதையே மீண்டும் கூறுவது என்கிற தோஷமும் வராது, இந்த பொருளைக்கொண்டே ஸ்வாமி தேசிகன்

நாகாசலேச நிகிலோபநிஷன்மநீஷா மஞ்சூஷிகாமரகதம் பரிசிந்வதாம்த்வாம், தந்வீ ஹ்ருதி ஸ்புரதி காபி சிகா முநீநாம் ஸௌதாமிநீவ நிப்ருதா நவமேக்கர்பா என ஸாதித்தார் எனலாம்.அத்திகிரித்திருமாலே, எல்லா உபநிஷத்துகளிலும் கூறப்பட்ட உன்னை உபாஸிக்கிற முனிவர்களுடய ஹ்ருதயத்தில் புதியமேகத்தின் நடுவிலுள்ள மின்னலைப்போலுள்ள ஒரு விலக்ஷணமான சிகாதந்வீ பிராட்டியானவள் ப்ரகாசிக்கிறாள்,உபாஸிப்பவர்களுக்கு எம்பெருமானுடன் கூடிய பிராட்டியானவள் ப்ரத்யக்ஷமாகிறாள்,பகவதுபாஸநத்தில் நியதமாக அக்நிசிகா ப்ரகாசிப்பதில்லை, ஆனபடியால் உங்கு சிகா என்பது பிராட்டியே ஆகும்.,மேலும் இந்த அனுவாகம் எல்லாபரவித்யையிலும் உபாஸிக்கப்படுபவன் நாராயணன் தான் என்று கூறுவதாய் பிராட்டியுடன் கூடியவனாகவே எல்லோருடய ஹ்ருதயத்தில் எம்பெருமான் உள்ளான் என்பதையும் கூறுகிறது எனலாம், ஆக ஸர்வ்வித்யாவேத்யனான ஸ்ரீமந்நாராயணன் கமலையுடன் அரசாளும் கரிகிரிமேல் நின்ற காவலன் ஸர்வஹ்ருதயகுஹரத்திலும் உள்ளான் என்பதாக உபஸம்ஹரித்துள்ளார்.

10. ஸ ப்ரஹ்மா ஸ சிவஸ்ஸேந்த்ரஸ்ஸோக்ஷரஃ பரமஸ்வாராட்

என்பதையே வரிசை க்ரமம் மாறாமல் வரதராஜபஞ்சாசத்தில் "ப்ரஹ்மேதி சங்கர இதீந்த்ர தி ஸ்வராடிதி" என ஸாதித்தார்.

இப்படியாக மேலும் பல விஷயங்களை ஆசார்யானுக்ரஹத்தை பெற்றால் அறியலாம். ஆதலால் உன்னருளன்றி எனக்கொரு நற்றுணையின்மையினால் என்று ப்ரார்த்தித்த வண்ணம் அவனருளையே நிரந்தரமாக ப்ரார்த்தித்து உஜ்ஜீவிப்போமாக.

ஸ்வாமி தேசிகனுக்கு ஸர்வதந்த்ரஸ்வதந்த்ரர் என்பது அஸாதாரணமானது போல் ஸ்ரீபரகாலமடம் ஆஸ்தானத்தை அலங்கரிக்கும் ஸ்வாமிகளுக்கு ஸ்ரீமத்கவிகதகண்டீரவசரணநளிந விந்யஸ்த ஸமஸ்தாத்மபரர்கள் என்பது அஸாதாரணமாகும். இதை அன்வர்த்தமாக்கி இங்கு ஆஸ்தானத்தை அலங்கரித்த யதிவரர்கள் ஸ்வாமி தேசிகனுக்கு அநேகம் கைங்கர்யம் செய்துள்ளார்கள் என்பது ஸுப்ரஸித்தம். இந்த க்ரமத்தில் ஸ்ரீலக்ஷ்மீஹயக்ரீவ பாதுகாஸேவக ஸ்ரீமதபிநவ ரங்கநாத ப்ரஹ்மதந்த்ர பரகாலமஹாதேசிகன் ஸ்ரீஸ்வாமி தேசிகனின் அவதாரஸ்தலமான ஸ்ரீதூப்புலில் ஸ்வாமி தேசிகன் புரட்டாசி மாதம் உத்ஸவத்தில் காலை வேளைகளில் ஸ்ரீதேவாதிராஜனை மங்களாசாஸனம் செய்ய எழுந்தருள மஹோன்னதமான ஸ்வர்ணமயமான பல்லக்கை ஸமர்ப்பித்தார், அந்த பல்லக்கிலேயே ஸ்வாமி தேசிகன் இன்றளவும் உத்ஸவத்தில் 9 தினங்களிலும் திருவீதி உத்ஸவம் கண்டருளி நம்மத்திகிரித்திருமாலை மங்களாசாஸனம் செய்து வருகிறார். ப்ரக்ருதம் சதமான மஹோத்ஸவம் கண்டருளும் ஸ்ரீமபிநவராமானுஜபரகாலமஹாதேசிகன் ஸ்வாமிக்கு அநேக கைங்கர்யத்தையும் முதல் வேளை உத்ஸவத்தையும் நடத்தி வந்தார், காலக்ரமத்தில் சிதிலமடைந்த பல்லக்கு மண்டபத்தை ஜீர்ணோத்தாரணம் செய்து ஸமர்ப்பித்தது உபகாரஸ்ம்ருதியில் கொள்ளவேண்டியதாகும்.

ந தைவம் தேசிகாத் பரம்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஆழ்வார்கள் மங்களாஸாஸனம் - உபய வேதாந்த ஸாரம்

ஸ்ரீமான் ஒப்பிலியப்பன் கோயில்
வரதாச்சாரி சடகோபன் ஸ்வாமி, USA

ஸ்ரீவைஷ்ணவ ஸித்தாந்தத்தில் திவ்யப்ரபந்தங்கள், நான்கு தமிழ் வேதங்களாகவும் ஆறு வேத அங்கங்களாகவும் கொண்டாடப்படுகின்றன. . அதனால், ஆழ்வார் பாசுரங்கள் தமிழ் மறை என சேவித்துக் கொள்ளப்படுகின்றன. ஸம்ஸ்க்ருதவேதமும், தமிழ்மறையும் உபயவேதாந்தங்கள் என்றும் கூறப்படுகின்றன. எதிர்காலத்தில், ஆழ்வார்களின் நாலாயிரதிவ்யப்ரபந்தங்கள் தமிழ்மறையாக மிளிரப்போவதை சில ஸம்ஸ்க்ருத வேத மந்திரங்கள் எதிர்பார்த்து, பின் வருமாறு கொண்டாடின

भद्रमिदं रुशमा अग्नेः अक्रन्नवां चत्वारिददतः सहस्रा
ऋणंचयस्य प्रयता मघानि प्रत्यग्रभीष्म नृतमस्य

- Rig Vedam V.30.12

(கருத்து) பரமபூஜ்யனே! ஞானம் நிறைந்த மஹர்ஷிகளும், ஆழ்வார்களும், நாலாயிர திவ்யப்ரபந்தம் மூலம் உயரிய தத்வங்களை போதித்துள்ளார்கள். நாங்களும் அறிவுக்களஞ்சியமாகிய இந்த நாலாயிரதிவ்யப்ரபந்தங்களை ஒதி நல்வழி கண்டு கொள்கிறோம். ஞானப்பொக்கிஷமாகிய நாலாயிரதிவ்யப்ரபந்தத்தை, ராஜாதிராஜனும், நம்மை எல்லா கடன்களிலிருந்து விடுவிக்கும் பேரருளாளனும் அநுக்ரஹித்துள்ளான்.

அடுத்து வரும் இரண்டு வேதமந்திரங்களில் எப்படி பகவான் நாலாயிர திவ்யப்ரபந்தங்களை அறிவுக்கருவூலமாக அளித்து, அந்த ஓடத்தின் மூலமாக நம்மை ப்ரயாணம் செய்ய வைத்து, தானும் கலங்கரை விளக்காக நின்று உதவி, ஸம்ஸாரத்தின் அக்கரையான பரமபதத்தை க்லேஶமில்லாது அடைய அருள்கிறான் என்பது தெரிவிக்கப்படுகிறது. முதல் மந்திரம் (Rig Vedam V.30.14) பின்வருமாறு

औच्छत्सा रात्री परितक्म्या यॉं ऋणंचये राजनि रुशमानम् ।
अत्यो न वाजी रघुरज्यमानो बभ्रुश्चत्वार्यसनत्सहस्रा ॥

(கருத்து) நம் பந்தங்களை அறுக்கும் பகவான் எதிர்பட்டதும், துக்கமயமான இரவு முடிந்து, அழகிய காலைப்பொழுது புலர்கிறது. ஞானிகளுக்கெல்லாம் தலைவனான பகவான் நல்வழி காட்டிக்கொடுத்து, கப்பல் தலைவன் ஸ்தானத்தில் நின்று, ஞானசாரமான நாலாயிரதிவ்யப்ரபந்தத்தை நமக்கு அநுக்ரஹத்திற்கு மூலகாரணமான பகவானுக்கு தங்கள் நன்றியை செலுத்துகிறார்கள்.

चतुः सहस्रं गव्यस्य पञ्चः प्रत्यग्रभीषम रुशमेष्वग्ने
घर्मश्चित्तप्तः प्रवृजे य आसीदयस्मयस्तम्वादाम विप्राः

(கருத்து) திவ்யதேஜஸ் உள்ள பரம்பொருளே! நாங்கள் ஞானிகளான முனிவர்களிடமிருந்து 4000 பாசுரங்களை வேண்டி அடைந்தோம். வாழ்க்கையாகிற யாகத்தில் ஈடுபடும்போது, மனமாகிய யாககுண்டத்தில் ஜ்வலிக்கும் நாலாயிர திவ்யப்ரபந்தத்தை சேர்த்து ஹவிஸ்ஸாக அளிக்கிறோம். க்லேசங்கள் மிகுந்த ஸம்ஸாரக் கடலின்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அலைகளால் மோதப்பட்டு, நிலை தவறி முழ்க இருக்கும் சமயம், உன்னுடைய ஆணையால் செய்யப்பட்ட ஆழ்வார்களின் அருள்வாக்குகளாகிற 4000 திவ்யப்ரபந்தங்கள் என்ற ஓடத்தில் ஏறி, கலங்கரை விளக்காய் நின்று வழிகாட்டும் உன் உதவியால் நல்வழியில் ப்ரயாணம் செய்து, நாங்கள் பிழைத்துப்போனோம்.

மற்றும் ஒரு இடத்தில், ருக் வேதம் (1.10.1) வேதமோதும் அந்தணர்கள் பரமதயாளுவான பகவானை ஸாமவேத ஸாமன்கள் மூலம் பாடியும், ருக்வேதமந்திரங்கள் மூலம் துதித்தும், தங்களுடைய குலங்களின் பெருமைகளை வளர்க்கின்றார்கள் எனச் சொல்கிறது. இந்த மந்திரம் பின்வருமாறு:

गायन्ति त्वा गायत्रि णो ऽर्चयन्त्यर्कमर्किणः ।
ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत उद्वंशमिव येमिरे ॥

(Meaning): Oh Embodiment of total compassionate actions! The reciters of the Saama Veda sing your praise with their songs, the nectars of Rg Vedam offer their prayers, the priests of yajur vedam with their prose offer their worship and thereby raise the honour of their family and community.

ஆழ்வார்களும் ஸம்ஸ்க்ருத வேத மந்திரங்களின் எதிரொலியாக, பகவானை 'வேங்கடத்தாய், நால்வேத பண்ணகத்தாய்! நன்கோதும் நால் வேதத்துள்ளான்! நரைவிரியும் பொங்கோதருவிப்புனல்வண்ணன்' என்று துதித்தார்கள்.

பகவானை தங்களுடைய த்ருட நம்பிக்கையால் (மஹாவிஶ்வாஸத்தால்) அறிந்து, அவன் "மரணமானால் வைகுந்தமளிப்பான்", "அணைப்பார் கருத்தனாவான்" என்று ஆழ்வார்கள் கொண்டாடினார்கள். அது சமயம், தைத்திரீய ப்ராஹ்மண மந்த்ரம் மூலம் சரணாகதரக்ஷகனான பகவானின் பெருமையை பின் வருமாறு நினைவில் நிறுத்தினர்:

शल्कैरग्निमिन्धानः। उभौ लोकौ सनेमहम् ।
उभयोर्लोकययोर्ऋद्ध्वाति मृत्युं तरामयहम् ।

(கருத்து) வேள்வித்தீ என்ற ஞானாக்னியில், கள்ளமனது, பொய்வாக்கு என்ற சமித்துக்களை ஆஹுதியாக சேர்த்து, தூய்மை அடைந்த மனத்தினனாகவும், சத்யவாக் நிறைந்தவனாகவும் மாறி, நான் இம்மை, மறுமைச் செல்வங்களை அடைகின்றேன். இம்மையில் நற்செல்வங்களை பெற்ற நான், மரணத்தை தாண்டி மோக்ஷதாயக முகுந்தனின் திருவீடு அடைந்து, அங்கே, அவன் திருவடிகளில் கைங்கர்யம் புரியும் பாக்யவந்தனாக ஆவேன்.

இப்படியாக நாலாயிர திவ்ய ப்ரபந்தங்கள், உபநிஷத் உபதேசங்களை தங்களுக்குள் கொண்டு, த்ரமிட உபநிஷத், த்ராவிடவேதம் என்ற பெயர் ஏற்று, ஜகத்காரண, ஜகத்ரக்ஷக, அனந்த கல்யாண குணசம்பூர்ணனான ஸ்ரீமந்நாராயணனை துதித்து, தத்வம் (ultimate reality), ஹிதம் (means of attainment), புருஷார்த்தம் (the supreme goal of life) இவைகளை வேதம் விளக்கும் வகையில் அறிவித்து, அந்த வேதத்தில் மலர்ந்த முன்று ரஹஸ்யங்களையும் (அஷ்டாக்ஷர, த்வய, சரம ஸ்லோகம்) ஸம்ஸாரிகளுக்கு உபதேசித்து, அவர்களை உய்விக்கின்றன.

பரப்ரஹ்ம லக்ஷணம்: வேதாந்தங்கள் வணங்கும் பரப்ரஹ்மத்தின் லக்ஷணவாக்யத்தை "ஸத்யம், ஞானம், அனந்தம், ப்ரஹ்மமா" என்ற மந்த்ர பகுதி மூலம் தெரிந்து கொள்கிறோம். He is that which is real (ஸத்யம்), true knowledge (ஞானம்), and is infinite (அனந்தம்). அமலத்வம் (freedom from any blemishes) and ஆனந்தத்வம்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(embodiment of absolute bliss) ஆகிய லக்ஷணங்களும் சேர்க்கபட்டிருக்கின்றன. இந்த பரப்ரஹ்மமே, அனந்த கல்யாண குண விசிஷ்டனாய், நிர்விகாரனாய் (changeless), நித்யனாய் (eternal), சேதனாசேதனங்களுக்கு ஆதாரமாய், ஜகத்காரணனாய், ஜகத்ரக்ஷகனாய், ஜகத்ஸம்ஹாரியாய், எல்லா வஸ்துக்கள்தோறும் அந்தர்யாமியாய், வழி நடத்தும் நியந்தாவாகவும், நம்மால் சுலபமாக ஆராதிக்கக்கூடிய சுபாஸ்ரய மங்கள விக்ரஹரூபனாகவும், தன்னொப்பார் இல்லாத மங்கள ஜ்யோதியாகவும், ஷாட்குண்ய (ஞான, பல, ஐஸ்வர்ய, வீர்ய, சக்தி, தேஜஸ்) குண பூர்ணனாகவும் விளங்குகிறான்.

தைத்திரீய உபநிஷத் இந்த பரப்ரஹ்மத்தை பரதத்வமாகவும், பரம்ஜ்யோதியாகவும், பரமாத்மாவாகவும் வணங்குகிறது: "நாராயண பரம் ப்ரஹ்ம, தத்வம் நாராயண: பர: நாராயண பரோஜ்யோதி ஆத்மா நாராயண: பர:" சுபால உபநிஷத் இந்த பரப்ரஹ்மத்தை ஸ்ரீமன் நாராயணன் என்ற திருநாமத்துடன் கூடிய ஸர்வேஷ்வரனாகவும், விபுவாகவும்(all pervasive), ஸர்வாதாரனாகவும் (Foundation for all), நியந்தாவாகவும் (commander), ஸர்வசேஷியாகவும் (Master of all) கொண்டாடுகிறது. கட, ந்ருஸிம்ஹதாபனீய, ப்ரஹ்ம்மபிந்து, நாராயண உபநிஷத்துக்கள், சாத்வீக புராணங்கள், இதிஹாஸங்கள் சுபால உபநிஷத் வணங்கும் பரப்ரஹ்மத்தை ஸ்ரீமன் நாராயணன் என்ற பக்த சுலபனாக நமஸ்கரித்துக்கொள்கின்றன. The Very Parabrahman or the absolute of the the Upanishads transforms now into a personal God with the name of Narayanan. அந்த ஸ்ரீமன் நாராயணன் ஒரு உருவத்துடனும் (vigraha form), எல்லையற்ற கல்யாணகுணங்களுடனும், நித்ய-லீலாவிபூதி நாதனாகவும் அறியப்படுகின்றான். இந்த ஸ்ரீமன் நாராயணன், பர, வ்யூஹ, விபவ, அர்ச்சை, அந்தர்யாமி என்ற ஐந்து ரூபங்களில் விளங்குகிறான் என பாஞ்சராத்ர ஆகமங்கள் நமக்கு தெரிவிக்கின்றன.

ஆறு முக்ய குணங்களான ஞான, பல, ஐஸ்வர்ய, வீர்ய, சக்தி, தேஜஸ்ஸுடன் மேலும் வாத்ஸல்யம், ஸௌஸீல்யம், ஸௌலப்யம், தயை, மார்த்தவம் முதலிய auxiliary குணங்களையும் ஸ்ரீமான் நாராயணன் கொண்டுள்ளான். உபநிஷத் விவரிக்கும் பரப்ரஹ்மம் ஸர்வாத்மா, அத்தா (எல்லாவற்றையும் ப்ரளயகாலத்தில் விழுங்கி ரக்ஷிப்பவன்), கண்களில் காணப்படும் அக்ஷிஸ்தித புருஷன், அந்தர்யாமி, வைஷ்வானரன் (Ruler of All Souls) முக்தபோக்யன் (முக்தர்களால் ஸதா அனுபவிக்கப்படும் பரமபதநாதன்), அக்ஷரன் (அழிவில்லாதவன்), தஹராகாஸன் (ஹ்ருதயகுகையில் வாழ்பவன்), நாமரூபகர்த்தா (சேதனம், அசேதனங்களுக்கு நாமங்களையும், ரூபங்களையும் அளிப்பவன்), ஆயதனன்(Supporter of Heaven and Earth).

ஆழ்வார்களின் Mystical Outpourings ஸ்ருதி, ஸ்ம்ருதி, புராண, இதிஹாஸங்கள் (உபப்ரஹ்ம்மணங்கள்) கொண்டாடும் நாராயணதத்வங்களை பரமபக்தியுடன் அனுஸரிக்கின்றன. உபநிஷத்வாக்யங்களின் எதிரொலியை ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்களில் கேட்கிறோம். ஸமஸ்க்ருதத்தில் அமைந்துள்ள வேதாந்த தத்வங்கள் ஆழ்வார்களின் தமிழ்மறையுடன் நெருக்கமாக பின்னப்பட்டு, உபயவேதாந்தமாக விளங்குகிறது. ஆழ்வார்கள் உபதேஸம் செய்யும் தமிழ் மறைகளின் முக்யமான அம்ஸங்கள் பின்வருமாறு:

1. மஹாலக்ஷ்மியுடன் கூடிய நாராயணன் ஒருவனே பரதத்வம் (Supreme Reality)
2. அந்த திவ்யதம்பதிகளை அடையும் உபாயம், பக்தி அல்லது ப்ரபத்தி யோகம் (Means)
3. ஸ்ரீமன் நாராயணன் ஒருவனே மோக்ஷம் அளிக்கவல்லவன். மற்றதேவதைகள் அவனுடைய சரீரம். அவர்கள் கர்மவஸ்யர்கள். அவர்களால் மோக்ஷம் அளிக்கமுடியாது.
4. மோக்ஷம் - பரம புருஷார்த்தம் (Supreme Goal of Jeevan)
5. பகவத்-பாகவத கைங்கர்யம் நிஜ வைஷ்ணவனின் லக்ஷணம். பாகவதகைங்கர்யம் பகவத்கைங்கர்யத்தின் எல்லை நிலை.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

6. அவன் எல்லா வஸ்துக்களிலும் உள்ளும், புறமுமாக இருக்கிறான் (அந்தர்பஹிஸ்ச்சதத் ஸர்வம் வ்யாப்ய நாராயண: ஸ்தித:)
7. அவன் உணர்வின் மூர்த்தி (Personification of Jnanam)
8. அவன் ஒருவிதமான ஹேயங்கள் (blemishes) இல்லாதவன். அவன் அனந்த கல்யாண குணவிசிஷ்டன் (உபயலிங்கத்வம்)
9. அவன் ஆதிதேவன். அவனுக்கு திவ்யமங்களவிக்ரஹம் உண்டு. அவன் பல அவதாரங்கள் எடுத்துக்கொள்வான், அந்த அவதாரங்களில் பல திவ்ய லீலைகள் உண்டு.
10. அவன் சேதனங்களுக்கு ஸர்வவிதபந்து.

ஸ்வாமி நம்மாழ்வாரின் திருவாய்மொழியில், இத்தனை ஸம்ஸ்க்ருத வேதத்வங்களும், திராவிட பாஷையில் விளக்கப்பட்டுள்ளன. இது விஷயமாக, திருமங்கை ஆழ்வார் செந்தமிழ் ஒசை வடசொல்லாகியது என்கிறார். ஸ்வாமி தேசிகன், திருவாய்மொழியின் உபயவேதாந்த லக்ஷணத்தை குறிப்பிடும் சமயம், இந்த அருளிச்செயலின் முதல் 20 பாசுரங்களும் (முதல்பத்து), கடைசி 20 பாசுரங்களும் (பத்தாம் பத்து), பாதராயணரின் வேதாந்த சூத்ர (ப்ரஹ்ம்மசூத்ர) க்ரமத்தை அனுசரித்து அமைக்கப்பட்டுள்ளன என்றார். நாலாயிர திவ்ய ப்ரபந்தத்திற்கு வ்யாக்யானம் அருளிய பெரியவாச்சான் பிள்ளை பத்து (Ten) திருவாய்மொழி பத்துக்களும்(Centums) ஒரு ப்ரத்யேகமான வேதாந்ததத்வத்தை விவரிக்கின்றன என்று தெரிவித்தார். உதாரணமாக, முதல் இரண்டு பத்துக்கள் பரஸ்வரூபத்தையும் (Ultimate Reality), மூன்றாவது-நான்காவது பத்துக்கள் ப்ரத்யகாத்ம ஸ்வரூபத்தையும்(Nature of Individual Self), ஐந்தாவது-ஆறாவது பத்துக்கள் உபாயத்தையும் (Means of Moksham), ஏழாவது-எட்டாவது பத்துக்கள் மோக்ஷவிரோதிகளை விலக்குவது பற்றியும், ஒன்பதாவது-பத்தாவது பத்துக்கள் மோக்ஷ பலஸித்தி பற்றியும் விளக்குவதாக சொன்னார். இந்த ஐந்து விஷயங்கள் தவிர, மேலும் பத்து விஷயங்களை திருவாய்மொழி குறிப்பிடுவதாக ஸ்வாமி தேசிகன் தெரிவித்தார். இவையாவன பின் வருமாறு:

1. பகவான் தேடி அடைய வேண்டிய பரம்பொருள் (ஸேவ்யத்வன்)
2. பகவான் விரும்பி ஆராதிக்கக்கூடிய பரம்பொருள் (போக்யத்வன்)
3. பகவான் சுபாச்ரய திருமேனி உடையவன். (சுபதநுத்வன்)
4. பகவான் எல்லாவற்றிலும் உயர்ந்த அநுபவபோக்யன் (ஸர்வயோக்யாதிகன்)
5. பகவான் பரமபுருஷார்த்தமாகிய மோக்ஷத்தை அளிப்பவன் (மோக்ஷதாயகன்)
6. பகவான் சரணாகதி மூலம் அடையப்படுபவன் (ப்ரபதனசுலபன்)
7. பகவான் அமங்களங்களை போக்குபவன் (அநிஷ்ட்டவித்வம்ஸனசீலன்)
8. பகவான் பக்தர்களின் மனோரதங்களை தன் சங்கல்ப பலத்தால் நிறைவேற்றுபவன்
9. பகவான் எல்லோருக்கும் நலம் விரும்புபவன் (நிருபாதிகஸுஹ்ருத்)
10. பகவான் மோக்ஷ உபகாரி (சத்பதவி ஸஹாயன்)

தனது த்ரமிடோபநிஷத்ப்ரகாரம் என்ற ஸ்ரீஸூக்தியில், ஸ்வாமி தேசிகன், வேதாந்த சாஸ்த்ரங்கள் விளக்கும் எல்லா தத்துவங்களையும் திருவாய்மொழியில் காணலாம் என்றார். திருவாய்மொழியின் ஸ்வாபதேசார்த்தங்கள் (Hidden Inner Meanings) வேதாந்தங்களின் உயரிய தத்வ-ஹித-புருஷார்த்த உபதேசங்கள் எல்லாம் தன்னுள் அடக்கிக்கொண்டு இருப்பதாக வைஷ்ணவ ஆசார்யர்களும் அபிப்பிராயப்படுகிறார்கள்.

இனி உபய வேதாந்த சம்பிரதாயம் எப்படி அமைகிறது என்பதை ஒரு திவ்யதேச மங்களாஸாஸன பாசுரங்களின் வேத சம்பந்தமூலம் அநுபவிப்போம். இந்த முயற்சியில் நாம் கேரளதேசத்தில் உள்ள திருமூழிக்களம் என்ற

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

திவ்யதேசத்தை உதாரணமாக எடுத்துக்கொள்வோம். இந்த திவ்யதேசம், ஸ்வாமி நம்மாழ்வார், திருமங்கைமன்னன் மங்களாஸாஸனம் பெற்றது.

திருமூழிக்கள திவ்யதேசமங்களாஸாஸன பாசுரங்களும் உபயவேதாந்தமும்

இந்த திவ்ய தேச திவ்யதம்பதிகளின் திருநாமங்கள் ஸ்ரீஸூக்திநாதன், மதுரவேணி நாச்சியார் என்பவை. இங்கு இரு ஆழ்வார்களும் பகவானை உபநிஷத் வணங்கும் ஜ்யோதிர்ப்ரஹ்மமாக அநுபவித்து, அழகிய தமிழில், அந்த அநுபவத்தை நம்முடன் கலந்து கொள்ளுகிறார்கள். ஜ்யோதிர்ப்ரஹ்மமதத்வம் பரம்ஜ்யோதி (பரம்சுடர்) தத்துவம் ஆகும். திருமூழிக்களத்தில், ஜாஜ்வல்யமான ஒளியுடன் உலகங்களை எல்லாம் ப்ரகாஸப்படுத்தும் திவ்யதம்பதிகளை மங்களதீபமாக கண்டு "திருமூழிக்களத்து விளக்கே! உன்னைக்கண்டு உய்ந்து ஒழிந்தேனே" என்று திருமங்கை தனது பாக்யவிசேஷத்தை அறிவித்தார். திருமங்கை வணங்கும் இந்த மங்களதீபம் (ஜ்யோதி), வேதத்தில் ஆதாரமான தத்துவம். ருக்வேதம் அஜ்ஞானம் என்ற கொடிய இருளை அகற்றும் பரம் ஜ்யோதியே! உன்னைத்தாண்டிய ஜ்யோதி எங்கும் இல்லை என்கிறது. (नकिरिन्द्र त्वदुत्तरे न ज्यायँ अस्ति वृत्रहत्). மற்ற ஒரு ரிக்வேத மந்திரம், உலகமெல்லாம் பரந்து சுடரிடும் பரம்ஜ்யோதியை பின்வருமாறு வணங்குகிறது.

अदाभ्यो भुवनानि प्रचाकशद्वरतानि देवः सविताभि रक्षते ।
प्रास्राग्बाहू भुवनस्य प्रजाभ्यो घृतव्रतो महो अज्मस्य राजति ॥

Meaning: The Supremely divine Lord, unhampered in His activities, illumines the entire universe and protects the people virtue. He Extends His arms to help the people of the earth. Firm in resolve, He shines over the entire universe.

இந்த மங்களவிளக்கு, இந்த பரம்ஜ்யோதி வெளிஉலகங்கள் எல்லாவற்றையும் ப்ரகாஸிப்பது மாத்திரம் அல்லாது, திருமங்கை, ஸ்வாமி நம்மாழ்வார் போன்ற பரமபாகவதர்களின் ஹ்ருதாயாகாஸத்தில் சுடரிட்டு ப்ரகாஸித்துவருவதை மற்ற ஒரு ரிக்வேத மந்த்ர பகுதி சொல்கிறது (इदं ज्योति हृदय आहितं यत्). இந்த ரிக்வேதமந்திரம், அந்த திவ்யஜ்யோதியைக் கண்டதும், எந்தவிதமாக துதித்து மகிழ்வேன் என்கிறது.

இந்த ஜ்யோதிர்மயமான திவ்யஒளியின் அருளால், ஜீவன்கள் உயிர்பிச்சை பெறுவதையும், அவ்யக்தமானது வ்யக்தமாவதையும், மற்ற ஒரு ரிக்வேத மந்திரம் விளக்கி, ஜனங்கள் இவ்வுலகில் பரமமங்களங்கள் பெற்று விளங்குவது, அந்த மங்களதீபத்தின் அருளால் தான் என்கிறது. "केतुं कृण्वन्नकेतवे पेशो मर्या अपेशहो समुषद्भिरजायथाः"

ஸ்வாமி நம்மாழ்வார் திருமூழிக்களத்தானை "ஒழிவின்றி திருமூழிக்களத்துறையும் ஒண்சுடரை "तस्य ह वा एतस्य मूर्धैव सुतेजाः" . ஆகாஸம், அந்தரிக்ஷம், புவி வரை பரவி அளவிடமுடியாத தேஜஸ் உடைய ஒளிச்சுடர் இது என்பது கருத்து. ஒண்சுடராகிய பரப்ரஹ்மமத்தை த்யான சமாதி மூலம், தன் உடலின் எல்லா அவயவங்களிலும் காண்பவர்க்கு துக்கமயமான சம்சாரம் என்ற நோய் அகலும் (நோய் அறுக்குமே) என்று ஸ்வாமி நம்மாழ்வார் தெரிவித்தார்.

ஆதிப்பிரானான எம்பெருமான், தன் ஸ்வயம் ஜ்யோதியால், உலகங்களை ப்ரகாஸப்படுத்திக்கொண்டு ஜீவராசிகளை ரக்ஷித்துக்கொண்டும், உலகங்களுக்கு எல்லம் சக்ரவர்த்தி என்ற முறையில், தனது நீதிமார்க்கங்களையும்,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

தர்மங்களையும் நிலை நிறுத்திக்கொண்டும், மண்ணிலும் விண்ணிலும் தர்ம ஸம்ஸ்தாபனம் செய்வதை आप्रा रजांसि दिव्यानि पार्थिवा என்று ஆரம்பமாகும் ரிக்வேத மந்த்ரம் வணங்குகிறது.

இந்த ஜ்யோதிர்மய ப்ரஹ்மம் நிறைந்து இருக்கும் சுத்த சத்வமய ஸ்ரீவைகுண்டவாஸத்தை ப்ரார்த்திக்கும் ரிக் வேத மந்திரம் பின் வருமாறு: "लोका यत्र ज्योतिष्मन्तस्तत्र माममृतं कुधीन्द्रायेन्दो परिस्रव" (Rig Vedam IX.13.9). The meaning of this mantram is : "Make the immortal in that realm, in the third sphere, in the third heaven, where lucid words are filled with divine light. May you, Oh Elixir, flow thyself". An earlier Rk (IX.113.7) prays for the Lord of divine love to place the self in the immortal undecaying world, where the light is perpetual and where the blissful everlasting lustre keeps shining at all times. May you, Oh Elixir, flow for the self!

அந்த பரமாகாஸமான ஸ்ரீவைகுண்டத்தில், பரம்ஜ்யோதியான பகவானின் பேரொளி நிறைந்திருப்பதால், சூர்யன், சந்த்ரன், நக்ஷத்ரங்கள், மின்னல், அக்நி, அங்கு ப்ரகாஸிப்பதில்லை. அந்த பேரொளியிலிருந்து தங்கள் ப்ரகாஸங்களை பெற்று, அவை சுடர் விட்டு நிற்கின்றன:

न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारकं
नेमो विद्युतो भान्ति कुतोऽयमग्निः
तमेव भान्तमनुभाति सर्वं
तस्य भासा सर्वमिदं विभाति - Mundaka Upanishad 2.2.10

இப்படியாக, ஸ்வாமி நம்மாழ்வாரும், திருமங்கையும் திருமூழிக்களத்தானை ஸ்வயம் ஜ்யோதியாகவும், பரம்சுடராகவும் கண்டானந்தித்த உபயவேதாந்த அநுபவம் போல பல உபயவேதாந்த அநுபவங்களை நாலாயிர திவ்யப்ரபந்தத்தின் பல பகுதிகளில் காணலாம். ஆழ்வார்கள் வேத, வேதாந்த அர்த்தங்களை நன்கு அறிந்தவர்கள். அந்த வேதாந்தங்களை தமிழ் மறையாக மாற்றி அருளி உபயவேதாந்த சம்ப்ரதாயத்தை வளர்த்தார்கள். வடமொழி அகஸ்த்ய பாஷையில் மாற்றப்பட்டு சுடரிட்டு இன்றும், என்றும் விளங்கும்.

ஆழ்வார், ஆசார்யன் திருவடிகளே சரணம், தாஸன்,

உப்பிலியப்பன் கோயில் V. சடகோபன்.

வாதியர்மன்னும் தருக்கச்செருக்கின் மறைகுலையச்
சாதுசனங்களடங்க நடுங்கத் தனித்தனியே
ஆதியெனாவகை ஆரணதேசிகர் சாற்றினர் – நம்
போதமரும் திருமாதுடன் நின்ற புராணனையே.

– ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேசிகன்
ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரம் பரதேவதாபாரமார்த்தியாதிகாரத்தில்.

துர்வாதிகள் தங்களிடம் ஸ்திரமாயிருக்கும் தர்க்கம் செய்யும் கர்வத்தாலே வேதங்கள் நடுங்கும்படியும் பகவத் பக்தர்களெல்லாரும் நடுங்கும்படியாகவும் தங்கள் தங்களுக்குத் தோன்றியபடி பிரமன், சிவன், இந்த்ரன் முதலியோரை ஜகத்காரணமாகிய பரதேவதையென்று சொல்லாதபடி, வேதாந்த சாஸ்த்ரத்தின் ஆசார்யர்களான நம் ஆசார்யர்கள் தாமரைப்பூவில் வீற்றிருக்கும் பிராட்டியுடன் ஸர்வகாலத்திலும் ப்ராப்யனாயும் சரண்யனாயும் நிற்கிற அநாதி புருஷனென்று ப்ரஸித்தனான நாராயணனையே ஜகத்காரணனான பரதேவதையென்று ஸ்தாபித்தார்கள்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீயாதவாப்யுதயத்தில் ப்ரதானப்ரதிதந்த்ரம்

ஸ்ரீ உ.வே. உஷ:பாக்கம் R. தேவநாதாசாரியார்,
சென்னை

தந்த்ரம் என்ற ஶப்தம்,

'तन्त्रं प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवाये परिच्छदे' (अमरकोश: 3-185)

என்றபடி., நாநார்த்தமாயினும் இங்கு நெசவாளன் முதலிய அர்த்தங்களை விடுத்து, ஸித்தாந்தம் - ஒவ்வோர் ஶாஸ்த்ரத்தின் கொள்கை, என்னும் அர்த்தத்தை தருவதாய் அமைந்துள்ளது. இந்த ஸித்தாந்தம் தானும் ஸர்வதந்த்ர, ப்ரதிதந்த்ர, அப்யுபகம, என்றபடி மூன்று ப்ரகாரமானது என்று ஸ்வாமி தேஶிகனின் திருவுள்ளம். இவற்றுள் அனைத்து மதத்தினரும் ஏற்றுக்கொள்வதால், ஸர்வஸாதாரணமான "ப்ரமாணங்கள் மூலம் ப்ரமேயஞானம்' என்பன போன்ற கொள்கைகள் ஸர்வதந்த்ர ஸித்தாந்தமாகும். இதற்கு எதிர்தட்டாய் நியதஶாஸ்த்ரைக ஸாதாரணமான கொள்கை ப்ரதிதந்த்ர ஸித்தாந்தமாகும். இதை ஸ்வாமி, "ப்ரதிதந்த்ரமாவது, மற்றுள்ள ஸித்தாந்திகள் ஒருவரும் இசையாதே தன்னுடைய ஸித்தாந்தத்துக்கே அஸாதாராணமான அர்த்தம்", என்று நிர்தேஶித்தார்.

ஸர்வஶ்ருதிஸாமரஸ்யத்தை ஏற்பவர்களும், பரமாத்மாவுக்கு நாமரூபாதிகள் ஸ்வதஸ்ஸித்தங்கள் என்று அங்கீகரிப்பவர்களும், ஸ்ரீமந்நாராயணனான அவனுக்கு உபயலிங்கத்வத்தை ஆதரிப்பவர்களும், பரமப்ராப்யனான அவனை அடைய பக்திப்ரபத்தியாம் உபாயங்களை அவலம்பிப்பவர்களும், அவற்றுள்ளும்,

तस्य च वशीकार: तच्छरणागतिरेव

என்ற ஸ்ரீபாஷ்யகாரரின் கூற்றுப்படி, அவனை வஶீகரிக்க ஶரணாகதியையே மோக்ஷபர்யந்தமான ஸர்வவித பலலாபத்திற்குமாய் அநுஷ்டிப்பவர்களுமான த்ரய்யந்தநிஷ்ணாதர்களான ஸ்ரீவிஶிஷ்டாத்வைத ஸித்தாந்திகளின் ப்ரதிதந்த்ரமான ஸித்தாந்தமோவெனில் ஸகல சேதநாசேதநங்களுக்கும் ஈஶ்வரனுக்கும் இடையிலான ஶரீராத்ம பாவஸம்பந்தாதிகள். இங்கு 'ஆதி' பதத்தாலே, ஶரீரவாசிகளான ஶப்தங்கள், ஆத்மபர்யந்தம் குறிக்கும் என்பது, பிராட்டியும் பெருமாளுமான இருவரும் ஶேஷிகளாய் ப்ராப்யர்கள் என்பதும, பக்தி ப்ரபத்திகளுள் ஒன்றிறாத போழ்து மோக்ஷம் ஸித்தியாது என்பன போன்றன.

இப்ப்ரதானப்ரதிதந்த்ரங்களான கொள்கைகளை ஸ்ரீயாதவாப்யுதய மஹாகாவ்யத்தின் ப்ரதமஸர்க்கத்திலுள்ள தேவர்களின் அதிவிலக்ஷணமான ஸ்துதியில் ஸ்வாமி விளக்கும் முறையை சற்று ஆராய்வோம்.

கம்ஸாதி ராக்ஷஸர்களால் பாதிக்கப்பட்ட ப்ருதிவீதேவி தன் நிலைமையை தேவர்களிடம் எடுத்துக் கூறி தனக்கு நன்னிலை ஏற்பட அவர்களே உபகரிக்கவேணும் என்று முறையிட்டாள். அது கேட்ட தேவர்கள் அவளது அந்த துர்நிலையைப் போக்க ஸர்வஸமர்த்தனான எம்பெருமானுக்கே கூடும் என்று நிஶ்சயித்து அவளையும் முன்னிட்டு க்ஷீராப்தியை அடைந்து பகவதனுக்ரஹலாபத்தை அபேக்ஷித்து 22 ஶ்லோகங்கள் கொண்ட அத்யத்புதமான அர்த்தவிஶேஷங்களடங்கிய உன்னதமான ஓர் ஸ்துதியைச் செய்தனர்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அ) அவற்றுள் ஶரீராத்மபாவஸம்பந்தமானது,

निराधारनिजस्थेम्नो निरुपाधिकशेषिणः।
निरपेक्षनियन्तुस्ते निस्समाभ्यधिका गुणाः॥

எனும் ஶ்லோகத்தினால் வெளிப்படுகிறது.

"தமக்கு ஆதாரபூதமாய் வேறு வஸ்துக்கள் ஏதுமின்றியே உறுதியான தன் இருப்பைக் கொண்டவரும், ஸ்வபாவமாகவே அனைவருக்கும் ஸ்வாமியும், மற்ற எதையும் எதிர்பார்க்காமலேயே ஸர்வ நியந்தாவுமான தேவரீரது குணங்கள் ஒப்பாரும் மிக்காரும் இலாதன".

ஶரீராத்மபாவத்திற்கு அடியாயிருப்பது, பகவானைக் குறித்து இந்த சேதநாசேதநப்ரபஞ்சத்தின் ஸார்வகாலிகமான ஆதேயத்வம், விதேயத்வம், மற்றும் ஶேஷத்வம் என்ற மூன்றுமாகும். அதாவது சராசரவஸ்து ஸங்காதரூபமான இவ்வுலகு தன் ஸ்வரூபம், இருப்பு, செயல்பாடு, பலன் ஆகிய விஷயங்களில் எம்பெருமானையே ஆதாரமாயும், அவனுக்கு அதீனமாயும், அவனையே ஸ்வாமியாயும் கொண்டு விளங்குகிறது. இது எவ்வாறெனில், இவன் ஸர்வ வஸ்துக்களுக்கும் ஸதா ஆதாரபூதனாகையாலே அவையனைத்தும் இவனுக்கு ஆதேயங்கள். இவன் ஸர்வாதாரன். ஆக, ஸர்வவஸ்துக்களுக்கும் இவனுக்குமிடையே ஸார்வகாலிகமான ஆதார ஆதேயபாவம் உரைக்கப்பட்டது. ஆனால், இவனோ நிராதாரன், வேறோர் ஆதாரத்தை தன் இருப்புக்காகக் கொள்ளாதவன். இவ்வாறு நிராதாரனானாலும் தனது "ஸ்தேமா - உறுதியான இருப்பை" உடையவனாகையால் ஸர்வவிலக்ஷணத்வம் சொல்லப்பட்டது.

விதேயத்வம் என்றால் அவனது விதி - ஆக்ஞைக்கு, நியமனத்துக்கு, உட்பட்டதன்மை. அதாவது அவனிட்டவழக்கான தன்மை. எனவே விதேயத்தை நியாம்யத்வம் எனவும் கூறுவதுண்டு. மேற்படி தேவர்களின் ஶ்லோகத்தில் நிரபேக்ஷநியந்து: என்ற வாக்யாம்ஶத்தில் இது ஸூசிதமாயிற்று. ஸர்வவஸ்துக்களுக்கும் ஸர்வகாலமும் இவன் நியந்தாவாயினும், அதற்காக அவன் சேதநாந்தரர்களையோ வேறெதையுமோ எதிர்பார்க்காது, ஸர்வஶக்தனாகையாலே, தான் மட்டுமே அவற்றை நியமிக்கிறான். ஏதேன, ஸர்வநியாமகத்வம் சொல்லப்பட்டது.

ஶேஷத்வம் - தாஸத்வம் ஆகும். ஸர்வலோகங்களும் ஸதைவ அவனுக்கே தாஸபூதர்களானபடியாலே அவன் ஸர்வஸ்வாமீ - ஸர்வஸேஷீ. அவனது இந்த ஶேஷித்வமும் ஓர் காரணம் பற்றி வந்ததன்று. அவன் ஸ்வபாவமாகவே ஸர்வஸ்வாமீ. மற்றஅனைவரும் ஶேஷர்கள் என்பதை ருத்ரன் மந்த்ரராஜபதஸ்தோத்ரத்தில்,

दासभूतास्त्वतस्सर्वे ह्यात्मानः परमात्मनः।
अतोसहमपि ते दास इति मत्वा नमाम्यहम्॥

என்று காட்டியதிற்கிணங்க, அவன் ஸர்வஸ்வாமீ, நாமனைவரும் தாஸர்கள். இத்தால் அவனது ஸர்வஶேஷித்வம் சொன்னதாயிற்று. லோகத்தில் ஶரீரியான ஆத்மா இந்த ஶரீரத்திற்கு ஆதாரமாயுள்ளமையும், ஆத்மாவினால் நியமிதமாய் ஶரீரம் செயல்களிலே ப்ரவ்ருத்திக்கிறதும், ஆத்மாவிற்கு ஶேஷபூதமாய் அதற்காகவே அமைந்திருக்கும் தன்மையும் கண்கூடு. அவ்வாறே இவ்வுலகும் எம்பெருமானையே ஆதாரமாய் கொண்டு, அவனால் நியமிதமாய், அவனுக்காகவே ஸதா இருப்பதுமான படியால், லோகத்திற்கும் அவனுக்குமான ஶரீராத்மபாவம் ஸித்தமாயிற்று. இத்தால் அவனுக்கு நிகர் யாருமிலர் என்பது சதுர்த்தபாதத்தின் பொருள். இதன் விரிவே ஶ்ரீமத்ஸாரத்தின் ப்ரதானப்ரதிதந்த்ராதிகாரத்தின்,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

आधेयत्वप्रभृतिनियमैरादिकर्तुःशरीरं सत्तास्थेमप्रयतनफलेष्वेतदायत्तमेतत्।
विश्वं पश्यन्निति भगवति व्यापकादर्शदृष्टे गम्भीराणामकृतकगिरां गाहते चित्तवृत्तिम्॥

என்ற ஶ்லோகமாகும்.

ஆ) அடுத்ததான ப்ரதிதந்த்ரம், सर्वेशब्दाः परात्मपर्यन्तवाचिनः என்பதாகும்.

ஶரீராத்மபாவம் ஸ்தாபிக்கப்பட்டதாயின் இவ்விஷயம் எளிதில் ஸங்கதமாகும். லோகத்தில் ராமக்ருஷ்ணாதி தத்தந்நாமாக்கள் அசித்துக்களான் கரபாதாதிகளுடன் கூடிய ஶரீரியான ஆத்மாவையே குறிக்குமாப்போலே, ஸர்வஶரீரியான பகவானையே இந்திராதி ஶப்தங்களும் குறிக்குமென்பது வேதாந்த ஸித்தாந்தமாகும்.

शरीरद्वारा शरीरी निर्दिश्यते

என்ற கணக்கில் ஸர்வசேதநாசேதநங்களும் அவனுக்கு ஶரீரமாகையால் இந்திராதி நாமாக்கள் ஶரீரபர்யந்தம் சென்று அவனையே குறிக்குமென்பதாயிற்று. இந்த விஷயம்,

त्रिवेदीमध्यदीप्ताय त्रिधाम्ने पञ्चहेतये।
वरदाय नमस्तुभ्यं बाह्यान्तरहविर्भुजे॥

என்பதில், 'பாஹ்யஹவிர்புக்' என்ற சொற்றொடரால் பெறப்பட்டது. யாகாதிகளில் நெய் முதலிய பஹிர்ஹவிஸ்களை 'இந்த்ராய ஸ்வாஹா' என்று இந்த்ரதேவதோத்தேஶ்யமாய் அளித்தாலும், இந்த்ரஶரீரகபரமாத்வான, வரதனான, தேவரீரே அந்த ஹவிஸ்ஸை ஏற்றுக் கொள்கிறீர் என்று தேவர்கள் சொல்வதால் இந்த்ராதிஸர்வஶப்தங்களின் பரமாத்மபர்யந்தவாசித்வம் பொருத்தமாயிற்று.

साक्षादप्यविरोधं जैमिनिः

என்ற முறையைத் தவிர்த்து ஸமஸ்தஶப்தானாம் ஶரீராத்மபாவமூலக பரமாத்மபர்யந்தவாசித்வம் இங்கு ஸ்தாபிதமாயிற்று.

ஈ) பெருமாளும் பிராட்டியுமான ஓர் மிதுனமே உத்தேஶ்யம் என்பது அடுத்த கொள்கையாகும். இது

यन्मूलमखिलं कार्यं यदमूलमधीयते।
लक्ष्यं तदसि योगानां लक्ष्मीकौस्तुभलक्षणम्॥

"படைக்கப்படும் அனைத்து வஸ்துக்களும் எவனையே மூலமாய்க் கொண்டுள்ளதோ, ஆனால் எந்த ஒன்றுக்கு வேறொரு மூலம் தேவை இல்லையோ, அப்படிப்பட்ட நீர், லக்ஷ்மியையும் ஜீவாத்மஸமசகமான கௌஸ்துபத்தையும் தரித்து ஸகலயோகங்களினாலும் அடையப்படும் லக்ஷ்யமாயிருக்கிறீர்".

என்ற ஶ்லோகத்தில் மேற்படி அர்த்தம் ஸமசிக்கப்படுகிறது. இங்கு பகவானின் பாரம்யம் பூர்வார்த்தகம்யம். எவனால் உலகமனைத்தும் முழுவதுமாய் படைக்கப்படுகிறதோ, ஆனால் ஸ்வயம் எந்த ஒன்று ஆதார அனபேக்ஷமாய் இருக்கிறதோ, என்வதினால் ஸ்துதிபாத்ரனான பகவான் ஜகத்கர்த்தா என்பது தெளிவாயிற்று. ஆனால் அவ்வவஸ்தையிலும் அவன் பிராட்டியுடன் கூடியே இருப்பான் என்பதை

'दम्पती दैवतं नः', 'तौ दम्पती नः पतीह्न। ह्लउद्देश्यत्वं जननि भजतोः....

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

என்றெல்லாம் காட்டியபடியும் ஸ்ரீமத்ஸாராதி க்ரந்தங்களில் பரக்க விவரித்தபடியிலும் இங்கு லக்ஷ்மிவிசிஷ்டனாய் கூறியமையால் அவனே அவர்களின் ஆர்த்திஹரன் என்று ஸேவிக்கப்படுவதாலும் ஸ்ரீயும் நாராயணனுமே லக்ஷ்யம், ஸேஷிகள், ப்ராப்யர்கள் என்பன போன்ற ஸித்தாந்தார்த்தங்கள் பல இங்கு குறிக்கப்படுகின்றன.

ஈ) பக்திப்ரபத்தி அன்யதரமாத்ரவஸக:

பக்தியினாலேயோ ப்ரபத்தியினாலேயோ மாத்ரமே அவன் மோக்ஷமளிக்கும் நான்யைருபாயை: எனும் விஷயம் இங்கு பஹுத்ர வ்யஞ்ஜிதமாயுள்ளது.

संसारमरुकान्तारे परिश्रान्तस्य देहिनः।
त्वद्भक्त्यमृतवाहिन्यामादिष्टमवगाहनम्॥

"ஸம்ஸாரமென்னும் பெரும் பாலைவனத்திலுழன்று கஷ்டப்படும் ஜீவாத்மாவிற்கு உமது விஷயத்தில் பக்தி எனும் அம்ருதபெருக்கில் அமிழ்வது என்பதே அருமருந்தாய் ஆகமங்கள் அருள்கின்றன." என்பதினால் பக்தி சொல்லப்பட்டது. அவ்வாறே,

त्वदेकशरणानां नः शरणागतजीवनः।
विपदं नः क्षिप क्षिप्रं तमिस्रामिव भास्करः॥

"ஸரணாகதர்களுக்கு உயிர்நாடியானவனான நீ உன்னை மட்டும் ஸரணமாய் பற்றின எங்களது கஷ்டங்களை, ஸூர்யன் இருட்டை விலக்குவது போல், ஸீக்ரம் போக்குவாயாக" என்ற ஸ்லோகத்தில் தேவர்களின் ஸரணாகதி சொல்லப்பட்டது. ஆயினும், 'வரதாய நமஸ்துப்யம்' என்ற பாதத்தில் 'நம:' ஸப்தத்தினாலே அஹங்கார மமகார ப்ரணாஸபூர்வக வரதஸப்தவாசியான பேரருளாளன் திருவடிவாரத்தில்

தேவர்களின் ஸரணாகதி, முதல் ஸ்லோகத்திலேயே செய்யப்பட்டதாயிற்று. 'ஆந்தரஹவிர்புஜே' என்ற இடத்திலும் ஸரணாகதியே குறிக்கப்பட்டது. எவ்வாறெனில், விதுஷோ யக்ஞ்யமான ஸரணாகதியில் ஜீவன் தன்னையே ஹவிஸ்ஸாக அளிக்கிறான். ஆனால், ஜீவாத்மாவாம் இந்த ஹவிஸ் பாஹ்யமாக காணமாட்டாதாகையாலே இது ஆந்தரிக ஹவிஸ். ஆக, ஸரணாகதியாம் யாகத்தில் ஆந்தரிக ஹவிஸ்ஸான இந்த ஜீவாத்மா ஸ்ரிய:பதியாம் தேவதையைக் குறித்தே

அளிக்கப்படுவதினால் அங்கும் ஹவிர்புக் ஸ்ரிய:பதியே. இது ஸரணாகதி யாகத்திலே தான் என்பதால் இந்த வாக்யாம்ஸத்திலும் ஸரணாகதி நிர்தேஸிக்கப்பட்டுள்ளது.

இவ்வாறும் இன்னும் ஸூக்ஷ்மமாயும் வ்யங்க்யமாயும் பற்பல இடங்களிலே ஸ்ரீவிசிஷ்டாத்வைத ஸித்தாந்த ப்ரதிதந்த்ரார்த்தங்கள் ஸ்ரீயாதவாப்யுதயமஹாகாவ்யத்தில் கொட்டிக் கிடக்கின்றன. இவ்வர்த்தங்களைப் பாமரரும் அறிய வேண்டும் என்ற எண்ணத்திலே தான் ஸ்ரீயாதவாப்யுதயமஹாகாவ்யமே இயற்றப்பட்டது. அவற்றை நாம் படித்து ஆழ்பொருட்களை உணர்ந்து ஸ்ரீஹயக்ரீவனின் நக்ஷத்ரஸம்பூதரான ஸ்வாமி தேஸிகனின் அநுக்ரஹ பாத்ரர்களாகுவோமாக!

இப்போது ஸதமானமஹோத்ஸவம் கண்டருளும் ஸ்வாமியும், ஸ்வாமி தேஸிகனின் திருநக்ஷத்ரஸமுத்பூதரே. இந்த ஸ்வாமி ஸ்ரீரங்கத்திற்கு ஏள்ளியிருந்தபோது அவரை ஸ்ரீஹயக்ரீவனோடு ஸ்ரீதேஸிகன் திருமாளிகையில் ஸேவிக்கும் பாக்யம் தாஸனுக்கு லபித்தது. அதையே பரமபாக்யமாய்க் கருதும் அடியேனை இந்த பரமபவித்ரமான மஹோத்ஸவத்தில் வ்யாஸலேகனரூபமாய் அன்வயிக்கச் செய்த நிர்வாஹிகளுக்கு தன்யவாதங்களை ஸமர்ப்பித்து க்ருதார்த்தனாகிறேன்.

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

சந்தமிகு தமிழ்மறையோன்

ஸ்ரீமான் R. கண்ணன் ஸ்வாமி,

பெங்களூரு

ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேசிகன் தன்னை "சந்தமிகு தமிழ்மறையோன்" என்றும், "தூப்புல் தோன்றும் வேதாந்த குரு" என்றும் ப்ரபந்தஸாரத்தில் அருளிச்செய்துள்ளார். "வேதம் தமிழ்செய்த மாறன் சடகோபன்" என்பதுபோல், தெளியாத மறைநிலங்களை தமிழில் தெளிய ஓதி, ஸ்வாமிதேசிகன் நமக்கு மஹாபோகராம் செய்தருளியுள்ளார்.

வடமொழி வேதங்கள் சிறந்தவைதான். அவைகள்தான் நமக்கு முதலானதும் முக்கியமானதுமான ப்ராமாணங்கள். ஆனால் அவைகளின் ஸூக்ஷ்மமான அர்த்தங்களை எல்லாரும் தெளிவாக அறிந்துகொள்ள முடிவதில்லை. அவைகளின் பொருளை நாம் அறிந்துகொள்ளும் பொருட்டு, ஆழ்வார்கள் அந்தமிலா ஆரணம் நாலாகி நின்ற (நான்கு வேதங்களின்) – அதன் கருத்தை ஆய்ந்தெடுத்து செந்தமிழால் அருள்செய்தார்கள். ஆழ்வார்களில் நடுநாயகமான நம்மாழ்வார் நாலு வேத ஸாரங்களை நான்கு ப்ரபந்தமாக அருளிச்செய்தார் – திருவிருத்தம் (ரிக்வேதம்), திருவாசிரியம் (யஜுர்வேதம்), பெரியதிருவந்தாதி (அதர்வணவேதம்), மற்றும் திருவாய்மொழி (ஸாமவேதம்). இப்படிப்பட்ட ஆழ்வார்களையும், அவர்களின் அருளிச்செயல்களையும் கொண்டாடும் வகையிலே, ஸ்வாமி தேசிகன் ப்ரபந்தஸாரத்தை அருளிச்செய்தார்.

ஸ்வாமி தேசிகன் ப்ரபந்தஸாரத்தில் ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்களை "சந்தமிகு தமிழ்மறை" என்று அருளிச்செய்கிறார். சந்தஸ்ஸுகள் நிறைந்த வேதம் போல, தமிழ்மறையான அருளிச்செயல்களுக்கும் சந்தஸ்ஸுகள் உண்டு. கட்டளைக்கலித்துறை, வெண்பா, கொச்சக்கலிப்பா – என்ற பிரிவுகள் கொண்ட அருளிச்செயல்களையே ஸ்வாமி தேசிகன் சந்தமிகு தமிழ்மறை என்று கொண்டாடுகிறார். மேலும், தான் அருளிச்செய்த ப்ரபந்தங்களில் பல்வேறு பாசுர இலங்கணங்களையும், பண்புகளையும் கையாண்டுள்ளார்.

ஸ்வாமி தேசிகன் பல்வேறு மொழிகளில் தன் க்ரந்தங்களை அருளிச்செய்தார். வடமொழியான ஸம்ஸ்க்ருதம், அதன் ஒரு பிரிவான ப்ராக்ருதம், தமிழ் மற்றும் மணிப்ரவாளம் (தமிழும் வடமொழியும் கலந்தது) போன்றவைகளில் ஸ்வாமி அருளிச்செய்தவை அநேகம். இதைத்தான் ப்ரதிவாதி பயங்கரம் அண்ணன் ஸ்வாமி, ஸப்ததிரத்நமாலிகாவில் "பரச்சதம் வாபி பரஸவரஸ்ரம் ஸ்ரீவேங்கடாச்சார்யகிருதா: ப்ரபந்தா:" என்று குறிப்பிடுகிறார். அப்படியிருந்தும் தமிழ்மொழியில் உள்ள ஈடுபாட்டால் (அகஸ்த்ய பாஷா என்று குறிப்பிட்டுள்ளபடி) தன்னை தமிழ்மறையோன் என்று கூறிக்கொள்வதில் ஸ்வாமி தேசிகன் பெருமைப்படுகிறார்.

க்ருஹஸ்தர்களான பெரியோர்களை வந்தனம் செய்யும்போது, தன்னை அறிமுகம் படுத்தும் பொருட்டு, இன்ன கோத்ரம், இன்ன ஸூத்ரம், இந்த வேத அத்யாதி என்று குறிப்பிட்டு அபிவாதனம் செய்வது வழக்கம். இங்கு ஸ்வாமி தன்னை தமிழ்வேத அத்யாயி என்று பொருள்பட "தமிழ்மறையோன் தூப்புல் தோன்றும்" என்று குறிப்பிடுவதாக பெரியோர்கள் நிர்வாஹம்.

ஸ்வாமிக்கு திருவரங்கம் பெரியபெருமாள் "வேதாந்தாசாரியன்" என்ற பிருதத்தை அளித்தான் (இதை ஸ்வாமி தன்னுடைய அதிகரணஸாராவளி க்ரந்தத்தில் தானே அருளிச்செய்துள்ளார்) இருந்தபோதிலும், நம்மாழ்வார் வழிவந்த தன்னை "தமிழ்மறையோன" என்று குறிப்பிடுவதிலேயே அதிகம் பெருமைப்படுகிறார்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்வாமிக்கு ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்களில் அதிக ஈடுபாடு உண்டென்று மேலே தெளிந்தோம். ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்களிலுள்ள கருத்தைத் தன் க்ரந்தங்களில் எடுத்தாள்வதில் ஸ்வாமிக்கு அதிக ஊற்றம். ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்களுக்கும் ப்ரமாண அந்தஸ்து உண்டு என்று ஸ்வாமி கையாண்ட சில க்ரந்தவாக்யங்களிலிருந்து நாம் அறியலாம்.

திருக்குடந்தை ஸ்ரீமதாண்டவன் திருவடிவாரத்தில் ஸகலார்த்த க்ரஹணம் பண்ணிய வித்வான் உ.வே. மாதவாச்சார்யார் ஸ்வாமி உபந்யாஸத்தில் அருளிச்செய்த சில உதாரணங்கள். மேற்கோள்காட்ட அடியேன் விழைகின்றேன்.

புனமோ? பனத்தயலே வழிபோகும் அருவினையேன் மனமோ? ....

புண்டரீகத்தங்கேழ் வனமோரனைய கண்ணான் கண்ணன் – நம்மாழ்வார் திருவிருத்தம்–23.

இங்கு ஆழ்வார் – எம்பெருமானின் தாமரைக்கண்கள் தாமரைக்காடு போன்று காட்சியளிக்கிறது என்று அருளிச்செய்கிறார். இதை ஸ்வாமி, தன்னுடைய ரகுவீரகத்யத்தில் பொருள்பட அருளிச்செய்கிறார்.

சண்டகர கிரண மண்டல புண்டரீகவன ருசிலுண்டாக
லோசன மோசித ஜனக ஹ்ருதய சங்கா தங்க

இங்கு ஆழ்வார் அருளிச்செய்த "புண்டரீகத்தங்கேழ் வனமோரனைய" என்பதை "புண்டரீகவன ருசிலுண்டாக லோசன" என்று அப்படியே பொருள்படும்படி அருளிச்செய்கிறார். மற்றுமோர் உதாரணம். நம்மாழ்வார் திருக்கடித்தான எம்பெருமானை ஸ்தோத்ரம் செய்யும்போது

கோயில் கொண்டான்தன் திருக்கடித்தானை

கோயில் கொண்டான் அதனோடும் என்னெஞ்சகம் கோயில்கொள் (திருவாய்மொழி 8–6–5)

திருமங்கையாழ்வார்

வெள்ளத்தான் வேங்கடத்தானேலும் கலிகன்றி

உள்ளத்தினுள்ளே உளன் கண்டாய் சாழலே (பெரியதிருமொழி 11–5–10)

பெரியாழ்வாரும்

அரவத்தமளியினோடும் அழகிய பாற்கடலோடும்

அரவிந்தப்பாவைதானும் அகம்படிவந்துபுகுந்து (பெரியாழ்வார் திருமொழி 5–2–10)

பனிக்கடலில் பள்ளிகொளைப் பழகவிட்டு (பெரியாழ்வார் திருமொழி 5–4–9)

என் மனத்துள்ளே வந்துவைகி வாழச்செய்தாய் எம்பெருமான் (பெ.ஆ.திருமொழி 5–4–8)

இங்கு மூன்று ஆழ்வார்களும் எம்பெருமான் தங்களிடம் மிகவும் காதல்கொண்டு தங்கள் நெஞ்சங்களில் தானேவந்து புகுந்தான் என்று போற்றுகிறார்கள். இதை நன்குணர்ந்த ஸ்வாமி தேசிகனும், திருவரங்கத்து எம்பெருமான் தன் உள்ளத்தில் வந்து புகுந்ததை ஸ்ரீ பகவத்யானசோபானத்தில் அற்புதமாக அருளிச்செய்கிறார்.

அக்ரே கிஞ்சித் புஜகசயந: ஸ்வாத்மனைவாத்மன: ஸந்
மத்யே ரங்கம் மம ச ஹ்ருதயே வர்த்ததே ஸாவரோத: (ஸ்லோகம் – 11)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

திருவரங்கத்தில் நித்யவாசம் செய்யும் பெருமாள் தான் அடியேன் மனத்திலும் உபயநாச்சிமார்களுடன் வந்து குடிபுகுந்திருக்கிறான் என்று ஸ்வாமிதேசிகன் அருளிச்செய்தனின்றும் தமிழ்மறையில் அவருக்குள்ள ஈடுபாடு நன்டு விளங்கும்.

நம்மாழ்வார் "திருவேங்கடமாமலை ஒன்றுமே தொழ நம் வினை ஓயுமே" (திருவாய்மொழி 3–3–8), என்பதனை தம்மனத்தில் கொண்டு ஸ்வாமியும் தன்னுடைய தயாசதகத்தின் முதல் ச்லோகத்தில் "ப்ரபத்யே தம்கிரிம் ப்ராய: ஸ்ரீநிவாஸாநுகம்பயா" என்று அருளிச்செய்தார்.

ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்களைத் தன் ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரம் மற்றும் சில்லரை ரஹஸ்யங்களில் ஆங்காங்கே மேற்கோள் காட்டி அருளிச்செய்துள்ளார் ஸ்வாமி. ஸ்ரீ மத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரத்தில், புருஷார்த்த காஷ்டாதிகாரத்தில், ஸ்வாமி பாகவதர்களின் ஒருமையைப் பரக்கப்பேசுகிறார். பகவத்பக்தியின் எல்லைநிலம் பாகவதபக்தி என்பதை பெரியாழ்வார் பாசுரத்தை மேற்கோள்காட்டி அற்புதமாக அருளிச்செய்கிறார்.

கேசவா! புருடோத்தமா! கிளர் சோதியாய்! குறளா! என்று
பேசுவார் அடியார்கள் எந்தம்மை விற்கவும் பெறுவார்களே –பெரியாழ்வார் திருமொழி 4.4.10

இந்த பாகவத பெருமையின் கருத்தை ஸ்வாமி தன் யதிராஜ ஸப்ததியிலும் அத்புதமாக அருளிச்செய்கிறார்.

அபிகம்ய ஸம்யக் அநகா: ஸோமேதஸ: ... என்று தொடங்கி
ஹரிபக்த தாஸ்ய ரஸிகா: பரஸ்பரம் க்ரய விக்ரயார்ஹ தஷியா ஸமிந்ததே – என்னும்படி.

திருவஷ்டாக்ஷரத்தின் மத்யம பதமாகிற "நம:" சப்தத்தின் விவரணமாக திருமங்கையாழ்வாரின் பாசுரத்தையும் அருளிச்செய்கிறார்.

மற்றுமோர் தெய்வம் உளதென்றிருப்பாரோடு உற்றிலேன்
உற்றதும் உன்னடியார்க்கு அடிமை, மற்றெல்லாம் பேசும் நின்
திருவெட்டெழுத்தும் கற்று கண்ணபுரத்துறையம்மானே – பெரியதிருமொழி 8–10–3

நமக்கு உபாய தசையிலும் கைங்கர்யமான புருஷார்த்தத்தைப் பெறும் தசையிலும் மிதுனமே – அதாவது பிராட்டியுடன் கூடிய எம்பெருமானே உத்தேச்யம். இதை நம்மாழ்வார்

பண்டை நாளாலே நின் திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளும்
கொண்டு நின் கோயில் சீய்த்து பல்படிகால் குடிகுடிவழி வந்தாட்செய்யும்
– திருவாய்மொழி 9.2.1

என்றும்,

ஒண்தொடியால் திருமகளும் நீயுமே நிலாநிற்பக்
கண்டசதிர் கண்டொழிந்தேன் அடைந்தேன் உன் திருவடியே – திருவாய்மொழி 4.10.10

என்ற அருளிச்செயல்களை, ஸ்வாமி தேசிகன் ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாரத்தில் பரதேவதா பாரமார்த்திய அதிகாரத்தில்

ஆத்மைக்யம் தேவதைக்யம் ... என்று தொடங்கி
ஸ்ரீமந்நாராயணோ ந: பதி: அகிலதநு: முக்தித: முக்தபோக்ய:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

என்றும், ஸ்ரீஸ்துதியில்

தம்பதீ தைவதம் நः (ச்லோகம் 9)

என்றும் அருளிச்செய்கிறார்.

ஸ்வாமி தேசிகனுக்கு தமிழ்மறையின் மீது மிகுந்த அபிமானம். வடமொழியில் உள்ள வேதம் போல் தமிழ்மறையும் முன்பே இருந்தது. அதை ஆழ்வார்கள் ஸாக்ஷாத்கரித்து வெளிப்படுத்தினார்கள் என்று திருவுள்ளம் போலும். இதை ஸ்ரீபாதுகா ஸஹஸ்ரத்தில்,

வர்ணஸ்தோமைः வகுள ஸோமனோ வாஸநாம் உத்வஹந்தீம்
ஆம்நாயாநாம் ப்ருகிதிம் அபராம் ஸம்ஹிதாம் தருஷ்டவந்தம்

என்று ப்ரஸ்தாவ பத்ததியில் அருளிச்செய்கிறார்.

மேலும், ஸ்வாமி தேசிகன் திரமிடோபநிஷத் தாத்பர்ய ரத்நாவளியில் நம்மாழ்வாரை 'அகில த்ராமிட ப்ரஹ்ம தர்சி' (ச்லோகம் 118) என்றே குறிப்பிடுகிறார்.

மோக்ஷானந்தத்தை ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்களை அத்யயனம் செய்யும் பாகவதோத்தமர்கள் இவ்வுலகிலேயே அநுபவிக்கின்றனர் என்று தமிழ்மறையின் பெருமையை மேலும் நிலைநாட்டுகிறார் ஸ்வாமி தேசிகன்.

விண்ணவர் வேண்டி விலக்கு இன்றி மேவும் அடிமையெல்லாம்
மண் உலகத்தில் மகிழ்ந்து அடைகின்றனர் – வண்துவரைக்
கண்ணன் அடைக்கலம் கொள்ளக் கடன்கள் சுழற்றிய – நம்
பண்ணமரும் தமிழ்வேதம் அறிந்த பகவர்களே.

மேலும்,

பூவளரும் திருமாது புணர்ந்த நம் புண்ணியனார்
தாவளமான தனித்திவம் சேர்ந்து தமருடனே
நாவளமும் பெருநான்மறை ஓதிய கீதமெல்லாம்
பாவளரும் தமிழ்ப்பல்லாண்டு இசையுடன் பாடுவமே

என்று பரமபதஸோபாநம் ப்ரபந்தத்தில் அத்புதமாக அருளிச்செய்துள்ளார். இங்கு ஸ்வாமி, நாம் பரமபதம் சேர்ந்து நித்ய முக்தர்களுடன் கூடி நான்கு வேதங்களில் காநம் செய்யப்படும் எல்லாவற்றையும் பாசுரங்கள் நிறைந்த தமிழ்ப்பல்லாண்டு தொடங்கும் ஆழ்வார் திவ்யஸ்த்திகளின் கீதத்துடன், ஸ்ரிய:பதியின் முன்பு பாடுவோம், என்று அருளிச்செய்தனின்றும் தமிழ்மறையின் சிறப்பை உணர்த்துகிறார்.

ஆழ்வார்களின் அருளிச்செயல்கள் ஈரச்சொற்கள். கடினமான உள்ளத்தையும் கரைத்து சேறாக்க வல்லவை. தொண்டர்க்கு அமுதுண்ணச் சொன்ன சொல்மாலைகளாகிய தமிழ்மறையில் அதிக ஊக்கம் கொண்டவரான ஸ்வாமி தேசிகனை – தமிழ்மறையோன் – என்று கூறினால் மிகையாகாது. தமிழ்வேதத்தை கசடறக்கற்றவர் ஸ்வாமி தேசிகன். இப்படிப்பட்ட ஸ்வாமி தேசிகனை போற்றியுகப்போம், புந்தியில் கொள்வோம், புகழ்சாற்றி வளர்ப்போம்.

ஸ்ரீமத்பரமஹம்யேத்யாதி ப்ருதாலங்கருதரான 35வது பட்டம் ஸ்ரீமதபிநவ ராமாநுஜப்ரஹ்மதந்த்ர பரகால ஸ்வாமியின் சதமான உத்ஸவத்தை முன்னிட்டு வெளிவரும் மலருக்கு அடியேனின் சிறு ஸமர்ப்பணம் இந்த வியாஸம். குறைகளுக்கு க்ஷமித்தருளவேண்டும். இதை எழுத ஸந்தர்ப்பம் அளித்து ஊக்குவித்த அனைவருக்கும் அடியேனின் தன்யவாதத்தை ஸமர்ப்பிக்கிறேன்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

கோதானம் அல்லது கேசான்தம்

ஸ்ரீ உ. வே. வெங்கடாசார்ய ஸ்வாமி,
பரகாலமடம் ஆராத்தகர், மைஸூர்

முன்னுறை

கோதானம் அல்லது கேசான்தம் என்னும் இந்தவ்ரதம் ஷோடச ஸம்ஸ்காரத்தில் ஒன்றாகும்.

பெயர்-- இதில்,கோதானத்தை, அதிசயமானதாகக்கருதி அதனை செய்யச்சொல்லுவதால் இதற்கு கோதானம் என்றும், மேலும் கேசான்தவபனமே முக்ய க்ருத்யமாக இருப்பதால் கேசான்தம் என்றும் பெயராகும். இதனை உபநயனம் ஆனபிறகு வடுவை அனுஷ்டிப்பிக்கச் செய்யவேண்டும்.

உத்தேசம்---(பருவத்தின் மாற்றத்தால்) ஆத்மதர்மத்தில் ஏற்படும் சிதரல்களை ஈடுசெய்து, நிலை நிற்க்கச் செய்வதேயாகும்.

காலம்----வடுவின் 16வது வயதில் செய்விக்கப்படுவதாகும்.

ப்ரமாணம்--- एवं गोदानं अन्यस्मिन्नपि नक्षत्रे, षोडशे वर्षे ।

ஏவம் கோதானம் அன்யஸ்மின்னபி நக்ஷத்ரே,ஷோடசே வர்ஷே । (आप*ग्*पद्*सू१२)

एवं=இவ்வாறே,(சூடாகர்மத்தைப்போலவே) षोडशे वर्षे=(வடுவின்) பதினாராவது(16) வயதில், अन्यस्मिन्नपि नक्षत्रे,=வேறு நக்ஷத்திரத்திலும், गोदानं=கோதானம் என்னும் வ்ரதத்தை,செய்விக்கவேண்டும்.

நியமம்= संवत्सरं गोदानव्रतमेक उपदिशन्ति ।

ஸம்வத்ஸரம் கோதானவ்ரதமேக உபதிசந்தி (आप*ग्*पद्*सू१४)

சில ஆசார்யர்கள், இதிலிருந்து வருஷம் முழுவதும் கோதானவ்ரதத்தை ஏற்றுகொள்ள வேண்டும். என்று எண்ணுகிறார்கள்.

மேற்கூறியவிதிகளின் உட்கருத்தாவது----பொதுவாக வளர்ச்சியின் பதினாராவது (16வது) வயது என்பது தவிர்க்கமுடியாத சில மாற்றத்தைக் கண்டுகொள்ளும் நிலையாகும். இது பால்யம் முடிவுற்று தாருண்யம் ஆரம்பிக்கும் பருவத்தின் நடு நிலையாகும், இதில், உடல் மற்றும் உறுப்பக்களில் சில Hormones ஏற்படும் வித்யாஸத்தால், உடல், மற்றும்உறுப்புக்களிலும் ஒருவிதமான புதிய உணர்வுகளும்,மனம்,மற்றும் புத்தியில் எண்ணங்களின் மாற்றமும் தோன்றுவதைக் காண்கிறோம், இது பொதுவானதால், வடுவிற்கும் பொருந்துமாகையால் அவனில் ஏற்படும் மாற்றத்தால் அவனில் ஏற்பட்ட ஆத்மதர்மத்தில் சிதரல்கள் அனிவார்யமாகும். ஆகவே அதனை ஈடு செய்து நிலை நிற்க்கச்செய்யவே இதனை அனுஷ்டிப்பிக்கச் செய்வதாகும்.

இதில் ப்ரதானக்ருத்யம்-(1) கேசான்தவபனம், கேசம் என்றால் தலையிலிருந்து கழுத்து வரையி லுள்ள முடிகள் என்பது. வபனம்=அகற்றுவது என்பதுபொருள். ஆக (சூடாகர்மத்தில் வைக்கப்பட்ட சிகையைத்தவிர) தலையிலிருக்கும் முடிகளையும், தாடி மீசைகளுள்பட அதாவது கழுத்து வரையிலுள்ள அனைத்து முடிகளையும் (கேசான்தமாக)அகற்றுப்படுவதாகும்.

வளர்ச்சி என்பது பீஜத்திலுள்ள தர்மத்தின் சேற்கையின் நோக்கினைக் கொண்டதுதான் விரிவாக்கம் அல்லது விகாசம் என்பதாகும். இவ்விரிவாக்கத்தில் பீஜத்திலுள்ள தர்மத்தின்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

குணங்கள், மற்றும் ஸ்வபாவங்களின் அபிவ்யக்தியும், அதோடல்லாமல் அவைகளில் அதிசயத்தைக்கூட்டிக் கொள்ள வேண்டியதை பாஹ்யத்திலிருந்து தர்மங்களை ஈர்த்துக் கொள்வதையும், வேண்டாததை வெளியேற்றுவதையும், இதற்க்கொப்ப உருப்புக்கள், மற்றும் உடலின் அமைப்பையும், இயற்கையே அமைத்துக் கோண்டு விரிவாக்கத்தில் தொடங்கி வருவதை காண்கிறோம். ஆக நமது உருப்பில் தோன்றுபவைகளனைத்தும் பீஜத்தின் தர்மத்தை வளர்கவே என்பது திண்ணம். மேற்படி தர்மத்தின் சேற்கையில் காலம் என்பது மிக முக்கியமான ஸாதனமாகும். அகவேதான் நம்மில் காலம்தான் பக்குவத்தை ஏற்படுத்தியும், அதனை அறியவும் செய்கிறது. ஸாதனமான காலத்தை திதி, வாரம், நக்ஷத்திரத்துடன் ஸம்பதித்து அதை நமக்கு ஸாதகமாக ஆக்கிக்கொள்கிறோம். இவ்வகையில் உடல் மற்றும் உறுப்புக்களின்மேல் வளரும் முடிகளும், மேற்படி விகாஸத்திற்கு உதவுவதை காணலாம்.

முடிகளும் அதன் க்ருத்யமும்.

தூயவனை தன்தளித்த தூயவர்

நாம், நமது பாவங்களை களையவும், இஹ பர ஸௌக்யத்தின் பொருட்டும், பரமனின் அடிபணிந்தும் போற்றியும் நிறைவைப் பெருகிறோம். அப்படி நிறைவு பெருவதற்குகந்த மெய்ஞ் ஞானத்தைப் புகட்டியும், மனத்தில் தூய்மையினைத் தந்தளிப்பவர்களும் ஆன ஆழ்வார்களையும், ஆசாரியர்களையும் கொண்டாடி வழிபடுவது தலை சிறந்த கடமையாகும்.

பகவத்விபூதிகளில் அவனுடன்கூடி அவனுக்குப்பணிவிடை செய்தவர்களும், அவனின் தலையான வ்ரதத்தை மெய்ப்பிப்பவர்களும் ஆன ஆழ்வார்களும், ஆசாரியர்களும் அவனுக்கு அனந்யர்களாவார்கள். அப்படிப்பட்ட அவர்களை, ஸ்வஸ்மை ஸ்வப்ரீதயே ஸ்வயமாகவே நியமித்தருளும் குணாதிசயத்தை ஸ்வபாவமாகக் கொண்டுள்ளவனும், உபயவிபூதி நாயகனும் ஆன ஸர்வேச்வரன், அடியார்களைத் தன்னுடன் சேரும்படிக்குச் செய்ய வழிவகுத்து புருஷகாரம் செய்யும் படிக்கு நியமித்தருளுகிரான். அவர்களும், பகவானின் லீலாவிபூதிகளின் திவ்ய ஸ்வரூபங்களைக் கண்டுகளித்தும், அவனின் பெருமைகளைக் கொண்டாடுவதில் நாட்ட முடையவர்கள் போலும், இறைவனின் இங்கிதத்தை நோக்கிய வண்ணம் நிற்கவும், ஸர்வேச்வரனும் அவர்களின் மனோரதப்படிக்கே நியமிக்க, அதனை அநுஸரித்தபடியே அவதரித்து நம்மில் பக்தியைப் புகட்டி பரமனின் தாள் பற்றச் செய்பவர்களாவார்கள். அப்படி அவதரித்த ஆழ்வார்களை க்ஷீராப்திநாதனான அரங்கன் தன்பால் வயப்படுத்த, அவர்களும் அவனில் மையல்கொண்டு வயப்பட்டு, அவனின் பெருமைகளில் ஆழங்கால் கொண்டு அவனின் மஹிமையின் நினைவில் அப்படியே அவனின் பெருமைகளைப்பாட, நாரணனும் அதனை செவிமடுத்து ஆழ்வார்களின் ரஸாநுபவத்தில் பங்கு கொண்டவனாய் கண்வளர்ந்து, இவ்வனுஸந்திப்பே தன்னைச்சார்ந்து நிற்க வழியாகும் என்பதனை அடையாளம் காட்ட உகந்தவரான, தனக்கு துயிலணையாய் நிற்கும் அனந்தாழ்வானையே உகந்தவராக நினைக்கவும், அத்தருணம் அனந்தாழ்வானும் செவிமடுத்த ஆழ்வார்களின் பாடல்களின் ரஸானுபவத்தில் நின்று, தானும் அரங்கனின் நித்ய கைங்கர்யத்திலேயே ஸ்வரூப நிரூபகத்வத்தை காண ஆசை கொண்டவர்போல் நிற்கவே, அவரை நியமித்தருளினார். ஆக அனந்தாழ்வானே பகவத்ராமாநுஜராய் அவதரிக்கவும், அவரின் அவதாரத்தின் நோக்கினை உணர்த்திக்கொடுக்கும் வகையில் ஸரஸ்வதியும், தனது ஆராத்யமூர்த்தியான பரவாஸுதேவனின் மறு உறுவமான ஸ்ரீ லக்ஷ்மீ ஹயக்ரீவனை ப்ரஸாதித்தருளவும் அதனைப்பெற்று தனது அவதாரத்தின் நோக்கினை மனத்திற்கொண்டவராய்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஆண்டாளை மேற்கோளாகக் கொண்டவர் போல் அரங்கனிடத்திலேயே ப்ரபத்தியை அனுஷ்டித்து தனக்கும், தன்னைச்சார்ந்த அடியார்களனைவருக்கும் ப்ரபத்தியின் ஸௌக்யத்தைத் தந்தருளியும், ஆழ்வார்களின் அநுஸந்திப்பும், அதனை ஒட்டினார்போலான பக்தியும், பகவத் நித்யகைங்கர்யமே ஸ்வரூப நிரூபமாகும் என்பதனை அனுஷ்டித்து காண்பித்தருளியதால் எல்லோராலேயும் "பாஷாதத்த ஹயக்ரீவாய நமஹ" என்று கொண்டாடப்பட்டவராய் விளங்கியவராவார். இவ்வனைத்தையும் நினைவு கூறச்செய்பவர்போல் ஸ்வாமிதேசிகனும் "வாகீசாக்யா வாஸுதேவஸ்ய மூர்திஹி", என்றும், "தயாநித்திம், தேஹப்ப்ருதாம் சரண்யம், தேவம் ஹயக்ரீவம் சரணம் அஹம் ப்ரபத்யே", என்றும் "அம்லானச்ரீஹி" என்றும் நித்யமாக புருஷகாரத்தை வஹித்துவரும் லக்ஷ்மியையும் அனுஸந்தித்து அவளுடன் நித்ய ஸம்பதத்தை கொண்டவனாகவே காட்சிதரும் ஸ்ரீ லக்ஷ்மீஹயக்ரீவனிடத்தில் ப்ரபத்தியை அனுஷ்டித்து மேலும் பலவகையாக அமுது மொழியால் மங்களாசாஸனம் செய்து தனக்கு ஆராத்யமூர்த்தியாய் வரித்துக் காண்பித்தருளினார்.

அங்ஙனமே வழிவந்த ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகாலஸ்த்தானத்தில் நம்மை அனுக்ரஹிக்கவே 35வது பீடாதிபதியாய் மூர்த்தாபிஷிக்தராய் எழுந்தருளி இருந்து, ப்ரணவோத்கீத வபுஷனான ஸ்ரீ லக்ஷ்மீஹயக்ரீவனின் ஸங்கல்பாநுகுணமும், ஸ்வாமிதேசிகனின் வழி நடத்தலில் பத்த தீக்ஷராய் இருந்தமைக்கு குறுகாக அவர்களின் அவதார நக்ஷத்திரமான ச்ரவண நக்ஷத்திரத்திலேயே உதித்து, ஆழ்வாரின் அநுஸந்திப்பை அனுஷ்டிக்கும் வகையில் நம்மாழ்வாரின் அருளிச் செயலான

"மானேய் நோக்கி மடவானை மார்வில் கொண்டாய் !

மாதவா!..... திருபாதம் சேருமாறு வினையேனே". (திருவாய்மொழி 1-5-5) க்கு இணங்க ஒரே ஸிம்மாசனத்தில் ஒருங்கே ஸ்ரீ லக்ஷ்மீ ஹயக்ரீவனையும், ஸ்ரீ லக்ஷ்மீநாராயணனையும், ஸ்ரீ வேணுகோபாலனையும் கண்டருளப்பண்ணி ஆராதித்து, "ஸக்ருதேவ ப்ரபன்னாய தவாஸ்மி இதி ச யாச தே | அப்பயம் ஸர்வ ப்பூதேப்யஹ ததாமி யேதத் வ்ரதம் மம ||" என்னும் அவனின் வ்ரதத்தை மெய்ப்பிக்கவே அவதரித்து அநன்ய சரணர்களான நமக்கு பகவானின் அபயத்தைத்தந்தருளி, அவனின் வ்ரதத்தை மெய்பிக்கும்வகையில் அனுஷ்டித்து, பகவத்ராமானுஜருடைய வழிகாப்பதில் நூதனராயும், அனைவரின் உஜ்ஜீவனத்திற்கு ப்ருஷகாராய் தூயவனைத்தந்தளித்த தூயவராய். விளங்கியவரும், ஆன ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸ்ரீ அபினவ ராமானுஜ ப்ரஹ்மதந்த்ர பரகால யதீந்த்ர மஹாதேசிகர் என்னும் திருநாமம் கொண்டு எம்மை காத்து நின்றவரின் 100வது திருநக்ஷத்திரத்தை மஹோத்ஸவமாக கொண்டாடி, ஆசார்யதத்த ஹயக்ரீவாய நமஹ என்னும் திருநாமத்தாலே போற்றியபடியே, அவ்வழியிலேயே 36வது பீடாதிபதியாய் இதானீம் மூர்த்தாபிஷிக்தராய் எழுந்தருளி இருந்துகொண்டு விராஜமானராய், ஸ்ரீ லக்ஷ்மீஹயக்ரீவனின் க்ருபாகடாக்ஷத்தை நம்மேல் வர்ஷிக்கச்செய்துகொண்டு நம்மில் தூய்மையினை தந்தளித்துவரும் ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸ்ரீ அபிநவ வாகீச ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர பரகாலயதீந்த்ர மஹாதேசினையும் ஹயக்ரீவாநுக்ரஹ அநுக்ராஹயித்ரே நமஹ என்னும் திருநாமத்தாலே போற்றி, வணங்கி, தொழுதெழும் என்னாளும் பொன்னாளே எனக்கருதி நிறைவுற்று அஞ்ஜலி பத்தராய் அவரின் தாழ்வரையில் நிற்போமாக.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே கோபால தேஸிக மஹாதேசிகாய நம:

மெய்ம்மைப் பெருவார்த்தை

S. லெக்ஷ்மீகுமார் தாத்தாச்சாரியார், ஸ்ரீரங்கம்

ஈனச்சொல்லாயினுமாக எறிதிறைவையம் முற்றும்
ஏனத்துருவாய் இடந்தபிரான் இருங்கற்பகம்சேர்
வானத்தவர்க்கும் அல்லாதவற்கும் மற்றெல்லாதவர்க்கும்
ஞானப்பிரானை யல்லாலில்லை நான்கண்ட நல்லதுவே

-- திருவிருத்தம் - 99

ஸ்ரிய: பதியான ஸர்வேஸ்வரன் ஸ்ரீமந்நாராயணன் ஸ்வலீலார்தமாக சேதனாசேதனாத்மகமான இந்த ஜகத்தின் ஸ்ருஷ்டிஸ்திதி ப்ரலயாதிகளைச் செய்து மகிழ்கிறான். அதிலும் நித்யமுக்தபத்த சேதனர்களில் எம்பெருமானின் பரிவு தேஸாந்தரகத னான புத்ரன்பக்கலில் பிதாஹ்ருதயம்கிடக்குமாப்போலே பத்த சேதனனிடத்தில் மண்டி இருக்கிறபடியால் இந்த சேதனர்கள் காடான்தகாரமான இந்த ஸம்ஸார மருகான்தாரத்தைப் போக்கவல்ல கைவிளக்கான ஸாஸ்த்ரத்தை மாந் ப்ரதீபமிவ காருணிகோ ததாதிஎன்னுமாப்போலே அளித்து அனுக்ரஹிக்கிறான். ஸஹஸ்ரேப்ய: மாதாபித்ருப்ய: வத்ஸலதர: ஸாஸ்த்ரம்என்னுமாப்போலே இந்த ஸாஸ்த்ரங்களே நமக்கு பரம ஸுஹ்ருத்ஆனைவ. அது தன்னிலும் வேதாத் ஸாஸ்த்ரம் பரம் நாஸ்தி என்னுமாப்போலே வேதமே மிகச்சிறந்த ஸாஸ்த்ரமாகும். ஏனைய ஸாஸ்த்ரங்கள் வேதமூலங்களே. இந்த வேதங்கள் அபௌருஷேயமாய் நித்யமாய் நிர்தோஷமாய் (அனந்தாவை வேதா: என்னுகிறபடி அனந்தமாய் ப்ரமாணதமமாய் யஸ்ய நிஸ்வஸிதம்வேதா: என்று எம்பெருமானுடைய மூச்சுக்காற்றாய் விளங்குதல் இதன் தனிச்சிறப்பாகும். இவ்வளவு பெருமை வாய்ந்த வேதங்களின் அர்த நிர்ணயத்தை உபப்ரும்ஹணங்களைக் கொண்டே செய்ய வேண்டும் என்பது பூர்வர்கள் நமக்குக்காட்டிய வழி.

இதிஹாஸபுராணாப்யாம் வேதம் ஸமுபப்ருஹயேத் ।
பிபேத்யல்பஸ்ருதாத்வேதோ மாமயம் ப்ரதரிஷ்யதி ॥

என்ற ப்ரமாணம் இதையே த்ருடீகரணம்செய்கிறது. இங்கு உபப்ருஹ் என்பது வேதார்த விஸதீகரணத்வ் அதாவது வேதார்தங்களை விளக்கிக் கூற வந்தவை. எப்படி வேதம் கர்மகாண்ட் ஜ்ஞானகாண்ட் என இருபிரிவாக உள்ளதோ அதே போல் உபப்ரஹ்மணங்களும் இருபிரிவாக உள்ளன. ஸ்ம்ருதிகளும் தர்மஸாஸ்த்ரங்களும் கர்மகாண்டத்தை விரிக்கவந்தவை. இதிஹாஸ புராணங்கள் ஜ்ஞானகாண்டத்தை விளக்கவந்தவை. இந்த இதிஹாஸபுராணங்களில் இதிஹாஸங்கள் தர்மார்தகாமமோக்ஷ் என்ற புருஷார்தங்களை க்ரமேணஉபதேசிப்பதால் பரதத்வ ப்ரதிபாதனம் செய்வதில் விளம்பிக்கின்றன. அங்கனமன்றிக்கே புராணங்கள் பரதத்வ, பரஹித, பரபுருஷார்தங்களை நன்கு ப்ரகாஸிப்பதால் இவை மிகவும் சிறந்தவை.

இந்த புராணங்கள் பதினெட்டு என்பர் பூர்வர்கள். புராணங்கள் ஸாத்விக, ராஜஸ, தாமஸ, ஸங்கீர்ண பேதத்தால் நான்கு வகையாகப்பிரிக்கப்பட்டுள்ளன. அவை தன்னுள் தாமஸபுராணங்களில் ஸிவனின் பெருமை பேசப்படுகிறது. ராஜஸபுராணங்களில் ப்ரஹ்மாவின் பெருமை பேசப்படுகிறது. ஸங்கீர்ண புராணங்களில் ஸரஸ்வதியினுடையவும், பித்ருக்களுடையவும்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

பெருமை பேசப்படுகின்றது. அவ்வாறில்லாமல் सात्विक புராணங்களில் ஸ்ரீய: பதியான ஸ்ரீமந்நாராயணனின் பெருமை பேசப்படுவதால் இதுவே மிகவும் उत्कृष्टமாய் सर्वोपजीव्यமாய் प्रमाणतमமாய் விளங்குகிறது. ஏனய புராணங்களில் सात्विकाविरुद्धअंशங்கள் प्रमाणங்கள்.

இந்த सात्विक புராणம் தன்னிலும் सर्वेश्वरனான ஸ்ரீமந்நாராயணனே वक्ताவாய் பிராட்டியே श्रोताவாய் இருக்கிற श्रीवराहपुराणं மிகவும் சிறந்தது. सर्वसहாவான श्रीभूमिபிராட்டி, बद्ध चेतनர்களிடத்தில் உள்ள वात्सल्यத்தால் இந்த चेतनोज्जीवनोपायं அறிந்திருந்தாலும் அது எம்பெருமான் முகேன வரவேண்டும் அதுவே तत् तस्य सदृशं भवेत् என்கையாலே सर्वलोक माता வான பிராட்டி सर्वलोकपिता வினிடத்திலே संसारतरणोपायத்தைக் கேட்க பிறந்தது श्रीवराहपुराणं எனவே இந்த புராணம்மிகவும் उत्कृष्टமானது.

ஒரு ग्रन्थத்திற்கு ஏற்றம் கொடுப்பது மூன்று விஷயங்கள்

(i) वक्तृवैलक्षण्यं சொல்பவரின் ஏற்றம்
(ii) श्रोतृवैलक्षण्यं கேட்பவரின் ஏற்றம்
(iii) विषय वैलक्षण्यं கேட்கப்படும் விஷயத்தின் ஏற்றம்

இம் மூன்று விஷயங்களாலும் இப்புராணம் மிகவும் சிறந்தது. எங்கனே என்னில்,

वक्तृ वैलक्षण्यं சொல்பவரின் ஏற்றம்

இப்புராணத்தின் वक्ता, वक्ता नारायणस्वयम् என்னுமாப்போலே सर्वलोकशरण्य னானவனும் चेतन வர்கங்கள் அனைத்திற்கும் सर्वविध बन्धुவான वराहरूपियான सर्वेश्वरன் ஸ்ரீமந்நாராயணன். यस्सर्वज्ञसर्ववित् என்ற प्रमाणத்தாலே இவன் निरूपाधिकतया सर्वज्ञனாய் सर्ववित् தாய் இருப்பதால் संसारத்திலே தவிக்கும் चेतनவர்கங்கள் पुनरपिजननं पुनरपिमरणं என்றும் நாடி நாடி பலபிறப்பும் பிறந்து மற்றோர் தெய்வம் பாடியாடி என்று மாப்போலே देवतान्तर भजनं பண்ணித்திரிபவர்களையும் பார்த்து परमदयालुவானபடியால் परदुःख असहिष्णुவாய் அவர்களை கரையேற்ற எண்ணி தன் परत्वத்தை மறந்து सौलभ्यातिशयத்தாலேயும் वात्सल्यपराकाष्ठाभूतனான படியாலேயும் தான் ஒரு तिर्यक्காய் அவதரித்தருளினான் परतत्वனான தான் परमपुरुषार्थமான மோக்ஷத்தை परमहितமான प्रपत्तियैக்கொண்டு அந்தணர் அந்தியர் எல்லையில் நின்ற அனைவரும் அடையவேண்டும் என பார்த்து உபதேசித்தருளினான். தான் परशुराम रामकृष्णादि அவதாரங்களிலே शस्त्रपाणियாய்க்கொண்டு வந்து திருத்தமுடியாத சேதனர்களை இவ்வதாரத்திலே शास्त्रपाणियாக வந்து பீதகவாடை பிரானார் பிரம குருவாகிவந்து என்னு மாப்போலே தானே திருத்தப்பார்க்கிறான் என்றால் இதன் वक्तृ वैलक्षण्यं कैमुत्तिक न्याय सिद्धम् ।

श्रोतृवैलक्षण्यम् கேட்டவர் பெருமை

सर्वलोकपितावான सर्वेश्वरன் உபதேசிக்க सर्वलोकमातावாய், सर्वसहாவாய் स्तन्येन वर्धयति दृषयोधरापिஎன்னுமாப்போலே தன் प्रजैகள் अपराधंசெய்தாலும் அதை सहித்து अनादरித்து

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அருளைச் சுரக்கும் தன்மையளான படியாலும் जननी युवयोः एक लक्ष्यं दयायाः என்னுமாப்போலே दिव्यदंपतिகளின் ஒரே லக்ஷ்யம் प्रजारक्षणंஎன் கையாலும் தன் प्रजैகள்பக்கல் இருக்கும் वात्सल्यातिशयத்தாலும் सर्वेश्वरன்பக்கல் தோளாரத்தழுவும் பார் என்றும் மடந்தை என்கிற படியால் वात्सल्यातिशयத்தாலும் தான் सर्वज्ञையாய் இருந்த போதிலும் தன் भर्त्ता விடம் கேட்டு ஆனந்தித்து பின்பு பண்டரங்கர் தாம்பணித்த மெய்மைய் பெருவார்த்தை என புகழாரம் சூட்ட எண்ணினபடியாலும் तत् तस्य सदृशं भवेत् என்று எண்ணினபடியாலும் चेतनोद्धारण विषय த்தை ஸ்ரீபூமி பிராட்டி வராஹரூபியான सर्वेश्वरனைத் கேட்கிறாள் என்பதால் श्रोतृवैलक्षण्यத்தாலும் இப்புராணம் उत्कृष्टமானது.

विषयवैलक्षण्यम् விஷயச்சிறப்பு

सर्वेषामेव धर्माणामुत्तमो वैष्णवो विधिः என்று அனைத்து தர்மங்களைக்காட்டிலும் ஸ்ரீவைஷ்ணவத்திற்குக்கு ஒரு ஏற்றமுண்டு. இப்புராணத்தில் பூமிபிராட்டி सूकरक्षेत्रத்தில் सुकरोपायவத்தை प्रार्थिக்க सर्वेश्वरன் तुरीयपुरुषार्थமான மோக்ஷத்தை அடைய சுலபமான உபாயமான प्रपत्तिயை உபதேசிக்கிறான். மற்ற உபாயங்களைப்போல் அல்லாமல் कालदेशवर्तमाननियमங்கள் அன்றிக்கே सर्वाधिकारமானது இந்த प्रपत्ति. அதன் ஏற்றத்தை இப்புராணம் விளக்குவதால் विषयवैलक्षण्यத்தாலும் இது உயர்ந்தது.

सर्वेश्वरனான எம்பெருமான் தன்னை ஐந்து நிலைகளில் வெளிப்படுத்தி கொள்கிறான். அவை (1) परं. (2) व्यूहं, (3) विभवं, (4) अन्तर्यामि, (5) अर्चा என்பவை இதில் ஏனய அவஸ்தைகளில் காட்டில் விபவத்தின் ஏற்றத்தைப் பார்ப்போம். முதலில் பரமாவது கண்ணுக்கு விஷயமாகாதது வேதங்கள் தான் கூறுமோ என்னில் यतोवाचो निवर्तन्ते என்று श्रुतिகளிலும் वाचामगोचरமாய் இருப்பது, व्यूहமோ என்னில் वासुदेवादि रूपेण பலவகையாய் जगत् सृष्टिस्थिति संहारादि व्यापारங்களைச் செய்யவற்றாய் இருக்கும். மேலும் बद्ध चेतनங்ளாலே அறிய ஒண்ணாததாய் இருக்கும். अन्तर्यामित्वத்தைப் பார்த்தால் योगिसाक्षात्कारार्हமாய் இருக்கும் अर्चै யைப் பார்த்தால் ज्ञानशक्त्यादिகள் व्यक्त மாய் இல்லாததாலும் संभाषण योग्य மற்று இருக்கும். இப்படிப்பட்ட தோஷங்கள் அற்றதாய் सर्वेश्वरளின் सौलभ्यादि गुण ங்கள் இதிலே प्रकाशि ப்பதாலும் सर्व ருக்கும் கண் காணலாம் படியாய் இருப்பதாலும் विभवावतारம் மிகவும் उत्कृष्टமானது இதன் ஏற்றத்தை ஸ்ரீ சுகபகவான் ஸ்ரீமத் பாகவத்திலே இவ்வாறு கூறுகிறார்.

अवतारो हरेर्योयं कीर्तयेत् अन्वहं नरः ।
सङ्कल्पास्तस्य सिध्यन्ति स यातिपरमां गतिम् ॥

எம்பெருமானுடைய அவதார சிந்தனம் सर्वफलप्रदம் என்கிறது இப்प्रमाण இவ்வளவு பெருமைவாய்ந்த அவதாங்களில் ஸ்ரீவராஹ அவதாரத்திற்கு ஒரு தனி ஏற்றமுண்டு அதைப்பார்போம்.

(1) ईक्षणध्यानसंस्पर्शैः मत्स्यकूर्मविहङ्गमाः पुष्णन्ति स्वान्यपत्यानि என்றுமாப்போலே தன்னுடைய பார்வையிலேயே ஓடித்திரியும் प्रजैகளை கரையேற்ற வல்லது मत्स्यावतारं

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

அங்கனமன்றிக்கே काष्टपाषाण सन्निभं என்று ஓடித்திரிதலற்று उपल் கிடந்தாலும் எடுத்து उद्धरिக்க வல்லதாய் இருப்பது श्रीवराहावतारம்.

(2) श्रीकूर्मावतार த்திலே இவன் மேலே भूधरं भ्रमित्தது அங்கனமன்றிக்கு அவன் भूधरனாய் भुमियும் भूधरமும் கலங்காதே அப்பன் ஊன்றி இடந்து எயிற்றில் கொண்ட நாளே என்னுமாப்போலே தன்னிடத்திலே கலங்காதே வைத்து रक्षिக்க கடவதாய் இருப்பது இவ்வாதாரம்.

(3) श्रीनृसिंहावतारத்திலே தட்டுப்பட்ட स्तंभத்தை பிளந்து स्तंभविनாய் தோற்றுக் கையன்றிக்கே இவ்வவதாரம் अद्दहஎன்று வேதங்கள் புகழுமாப் போலே பிளந்ததையும் இருகப்பண்ணுவதாய் இருக்கும்.

(4) श्रीवामनावतारं போலே தம்பூமியை தானே याचनம் வாங்குயன்றிக்கே हिरण्याक्षனை निरसनம் செய்து தன் भूमिயை தானே கைக்கொண்ட அவதாரம் श्रीवराहावतारம்

(5) श्रीपरशुरामावतारं போலே மழுவேந்ததுகையன்றிக்கே விரோதி निरसनத்திற்கு भूमिதானே साक्षियாம் படியான அவதாரம் இவ்வதாரம்.

(6) श्रीरामावतारத்தில் எம்பெருமான் பூமியிலுள்ள புல்லெறும்பாதி ஒன்றியே நாற்பாலுக்குய்த்தன் அது போலன்றிக்கே இவ்வதாரத்தில் எம்பெருமான் பூமியையே தன் தோளிலே ஏற்றியருளினான்.

(7) श्रीबलभद्रावதாரம் போலே भूमிக்கு क्षतिபண்ணும் ஆயுதமன்றிக்கே भूमिக்கு ஒரு क्षतिவராதபடி रक्षिக்கும் அவதாரமாய் இது இருப்பது.

(8) श्रीकृष्णावतारத்தில் எம்பெருமானே अर्जुनன் கேட்க कर्मयोगज्ञानयोगभक्ति योगங்களை முற்பட உபதேசித்து பரமஹிதமான प्रपत्तिயை முடிவிலே உபதேசித்தான். அங்கனமின்றி இவ்வதாரத்திலே परमहितமான प्रपत्तिமுதிலேயே உபதேசிக்கப்படுகிறது

(9) कल्कयवतारம் போலே भावियாய் இல்லாமல் भूतமாய் இருப்பதொரு அவதாரம் இந்த வராஹ அவதாரம்.

ஆக இவ்வளவு பெருமை வாய்ந்தபடியால் இவ்வெம்பெருமான் ''மானமில்லா பன்றி' என்று இவனுடைய பெருமைகளுக்கு ஒரு மானம் அளவுபோல் இல்லை என்றும் வேதங்களிலும் तस्य नाम महत्यशःஎன்றும் புகழும் நல் ஒருவன் என்றும் போற்றப்படுகிறான்.

இவ்வெம்பெருமான் यज्ञस्वरूप ன் என்பதை

श्रीवराहपुराणम् तस्यज्ञवराहस्य विष्णोः अमिततेजसः ।
प्राणामं येपि कुर्वन्ति तेषामपि नमो नमः ।

என்கிறது. வேதமும் यज्ञो वै विष्णुः என்றும் विष्णुवै यज्ञः என்று இதையே வலியுறுத்துகிறது. இப்படி இவ்வெம்பெருமானை यज्ञस्वरूपமாக श्रीमद्भागवत்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

रुपं तवैतन्मनु दुष्कृतात्मनां दुर्दर्शनं देव यदध्वरात्मकम् ।
छन्दांसि यस्य त्वचि बर्हिरोमस्वाज्यं दृशि त्वङ्घ्रिषु चातुर्होत्रम् ॥
स्रुक्तुण्ड आसीत् स्रुव ईश नासयोरिडोदरे चमसाः कर्णरन्ध्रे ।
प्राशित्रमास्ये ग्रसने ग्रहास्तु ते यच्चर्वणं ते भगवन्नग्निहोत्रम् ॥
दीक्षानुजन्मोपसदः शिरोधरं त्वं प्रायणीयोदयनीयंदष्ट्रः ।
जिह्वा प्रवर्ग्यस्तव शीर्षकं क्रतोः सभ्मावसथ्यं चितयोऽसवो हि ते ॥
सोमस्तु रेतः सवनान्यवस्थितिः संस्थाविभेदास्तव देव धातवः ।
सत्राणि सर्वाणि शरीरसन्धिस्त्वं सर्वयज्ञक्रतुरिष्टिबन्धनः ॥
नमो नमस्तेखिलमन्त्रदेवताद्रव्याय सर्वक्रतवे क्रियात्मने ।
वैराग्यभक्त्यात्मजयानुभावितज्ञानाय विद्यागुरवे नमो नमः ॥

என்று பேசுகிறது. இப்பேர்ப்பட்ட பெருமைகளை வாய்ந்த ஶ்ரீவராஹ எம்பெருமான் ப்ரஜாரக்ஷண தீக்ஷிதனானபடியால் தன் ப்ரஜைகளுக்கு பரமஹிதமான ப்ரபத்தி யை தானே உபதேசிக்கிறான். இது வராஹசரமஶ்லோக்எனப்படும். ஶ்ரீவைஷ்ணவ ஸம்ப்ரதாயத்திலே சரமஶ்லோகங்கள் மூன்று (1) ஶ்ரீவராஹ சரமஶ்லோக், (2) ஶ்ரீராம சரமஶ்லோக், (3) ஶ்ரீகृஷ்ண சரமஶ்லோகம் என்று. இந்த மூன்று சரமச்லோகங்களிலும் முதன்மையானது வராஹசரமஶ்லோகமாகும். சரம என்று சொல்லுக்கு உத்தம் என்று பொருள். ஆக சரமஶ்லோக் என்றால் மிகவும் உத்தமமான ஶ்லோக் என்று பொருள். இந்த சரமஶ்லோக் இரண்டு பகுதிகளாக உள்ளது. (1) சேதன கृத்ய், (2) ஈஶ்வர கृத்ய என்று இது முற்பட சேதன கृத்யத்தைக்கூறி பின்பு ஈஶ்வர கृத்ய த்தை கூறுகிறது. ஶ்ரீராமசரஶ்லோகத்தில் முற்பட எவனொருவன் என்னை ஒரு முறை நான் உன்னைச்சேர்ந்தவன் என்று சரண அடைகிறானோ அவனை நான் காட்பேன் என்கிறார் இங்கு ஒருமுறை சரண அடைய தदीயத்வ बुद्धि அவசியமாகிறது. ஶ்ரீகृஷ்ணசரமஶ்லோகத்தில் கர்மயோக ஜ்ஞானயோக பக்தியோக ங்களாகிய தர்மங்களை அனுஷ்டிக்க சக்தியற்றவன் எம்பெருமானை சரணாகதி செய்தால் அந்த எப்பெருமான் அந்த சேதன னைஸர்வபாபங்களில் இருந்து விடுவிப்பதாகக் கூறுகிறான். ஶ்ரீவராஹசரமஶ்லோகத்திலும் எந்த சேதனன் பூர்ணமான ஆரோக்ய நிலையில் அதாவது உடலும் உள்ளமும் ஆரோக்யமாக இருக்கும்பொழுது எம்பெருமானை நினைக்கிறானோ. அவன் பின்பு மரணமாகும் பொழுது அவன் கட்டையும் கல்லையும் போல் அசைவற்று கிடந்தாலும் எம்பெருமானே அவனை நினைத்து தன்னுடைச் சோதிக்கு அமைத்துச் செல்கிறேன் என்கிறார்.

ஶ்ரீவராஹசரமஶ்லோகம்

स्थिते मनसि सुस्वस्थे शरीरे सतियो नरः ।
धातुसांये स्थिते स्मर्ता विश्वरूपं च मां अजम् ॥
ततस्तं म्रियमाणं तु काष्टपाषाणसन्निभम् ।
अहं स्मरामि मद्भक्तं नयामि परमां गतिम् ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीवराहध्चमश्लोक अवतारिका

चेतनवर्गங்கள் परमपुरुषार्थமான மோக்ஷ புருஷார்த்தத்தை அடைய शास्त्रங்கள் வகுத்த வழிகள் இரண்டு (1) भक्ति, (2) प्रपति,

भक्त्या परमयावापि प्रपत्या वा महामते ।
प्रयोऽहं नान्यथा प्राप्यः मत्कैङ्र्य लिप्सुभिः ॥,

என்பது भगवद्वचनं । இதில் भक्तियானது கர்மயோக ஜ்ஞானயோக மாகிற அங்கங்களுடன் चिरकालம் செய்ய வேண்டியது. அதிலும் सर्व ருக்கும் அதிகாரமில்லை त्रैवर्णिकக்களுக்கே அधिकार ம். மிகவும் श्रमसाध्यமாய் यमनियमादि अष्टाङ्गयुक्तமாய் अविच्छिन्न स्मृतिसंतति परंपरैயாய் இருப்பது. प्रपत्तियोगமோ आनुकूल्य सङ्कल्पादि अङ्गपञ्चक மாய் क्षणकल कर्तव्य மாய் தேशகால அவஸ்தா भेद रहितமாய் सर्ववर्णाधिकारமாய் सर्वसुलभ மாய் இருப்பதொரு उपायविशेषं महाविश्वास गर्भ மானது प्रपत्तियोगं. எம்பெருமான் மோக்ஷप्रदत्वத்தில் सिद्धोपायनாய் இருக்க இந்த प्रपत्तियும் भक्तियும் साध्योपायங்கள்.

श्रीवराहपुराणத்தில் இந்த प्रकरणத்தில் साध्योपायயமான प्रपत्तिக்கு परंपरया कारणங்களான संमार्जन, उपलेपन, मालाकरण, दीपारोपण, हविर्निवेदन, नन्दवन करण, विमान निर्माण, प्रदक्षिण, प्रणाम, कथा श्रवण, स्तुति संकीर्तन, गुणकथन, गीत-नृत्त; धारण ध्यानादि विशेष धर्म ங்கள் उपदेशिக்கப்படுகின்றன. இப்படிப்பட்ட महत्वशलियான இந்த उपायविशेषத்தை सर्वलोकमातावாய் सर्वसहावான श्रीभूमिபிராட்டி தன் प्रजैகள் பக்கல் உள்ள वात्सल्यासिशयத்தாலே सर्वज्ञनान सर्वेश्वरன்பக்கல் விண்ணப்பம் செய்ய सर्वशरण्यனும் மகிழ்ந்து நம் प्रजैகளுக்கு चिरकालसाध्यமான भक्तियोगंஎன்கிற उपायத்தை விதித்தால் அது अनुष्टिக்கப்போகாது எனப்பார்த்து सूकरனான எம்பெருமான் सुकरமான उपायமான प्रपत्तியை விதிக்கிறார். सिद्धोपायமான எம்பெருமான் தனக்கு वशीकार्यமாய் अन्तिमप्रत्ययादि श्रमहानियன்றிக்கே அதி सुलभமாய் இருப்பதொரு उपायத்தை தன்மைபெறுத்தி தன் தாளிணைக்கீழ் கொள்ளும் அப்பனானவன் स्थिते मनसि என்று தொடங்கி இரண்டு श्लोकத்தாலே உரைக்கிறான்.

இதில் द्वयத்தில் उत्तरखण्डத்தில் प्रार्थिக்கப்படும் भगवत्कैङ्र्यத்தையும் அதன் உபயாமான भगवत् चरणारविन्दशरणगति யும் பேசப்படுகிறது. மேலும் இங்கு भगवत्कैकर्यமும் பிராட்டியோடே சேர்ந்து இருக்கும் சேர்த்தியிலே செய்ய அசைப்படுவதையும் அதை எம்பெருமான் அளிப்பதையும் உரைக்கிறது. இனி க்ரமேண இந்த श्लोकங்களின் अर्थविशेषங்களை அனுபவிப்போம். இதில் முதல் श्लोक் चेतनकृत्यமான भगवत्स्मरणத்தை விதிக்கிறது. இரண்டாவது श्लोक ईश्वरकृत्य மான अन्तिमप्रत्ययं विना मोक्ष प्रदानत्वं பேசப்படுகிறது.

1. स्थिते मनसि सुस्वस्ते शरीरे सतियो नरः ।
धातुसांये स्थिते स्मर्ता विश्वरूपं च मां अजम् ॥

स्थिते मनसि

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

सर्व कार्य ங்களுக்கும் மனோவ்யாபாரமே மூலபூதமான காரணமாகும். ஆகையினால் முற்பட மன ஸ்திரத்வம் பேசப்படுகிறது ஏனெனில் மனமானது संचलं हि मन कृष्णஎன்றும் असंशयं महाबाहो मनो दुर्निग्रहं चलम् என்று संचलமானது ஸ்திரத்தன்மையற்று என ப்ராமாணங்கள் பேசுவதால் மன ஸ்திரத்வம் முற்பட பேசப்படுகிறது மன ஸ்திரத்வம் सत्वोन्मेषण வேளையா संभाव्य மானபடியால் ராஜஸதாமஸ உன்மேஷங் மன்றிக்கே सत्वोन्मेषणமான ஸ்திதியில் என்று பொருள். ஆக सत्वोन्मेषणं பிறந்து மனஸானது ஒரே விஷயத்திலேயே ஈடுபட்டு இருக்கக்கூடிய நிலையில்.

सुस्व थेशरीरे

सत्वोन्मेषणம் பிறந்து மனஸ் ஸ்திரமாக இருந்தால் மட்டும் போதாது ஶரீர ஸ்வாஸ்ய்ம்மும் வேண்டும். இங்கு ஸ்வஸ்ய் என்பது விஸ்மரண, உன்மாத, நித்ராதி தோஷ ங்கள் அற்று இருக்கக்கூடிய நிலையில் என்று பொருள். இங்கு ப்ரபத்தியோகத்திற்கு தேவையான ஶரீர ஸ்வாஸ்ய்ம் ஆசனாதி முதலியனியமங்கள் தேவையில்லையாகிலும் ப்ரபத்தியோகத்திற்க்குத்தேவையானது ஶாஸ்த்ரார்த ப்ரதிஸந்தான த்திற்கு அனுகுணமான ஶரீரத்தினுடைய सुस्वथ दशै

धातुसांये स्थिते

आयुर्वेद शास्त्रं सर्वव्याधि களுக்கும் காரணமாக वातं, पित्तं, श्लेष्मं என்று மூன்று धातुக்களைப்படிக்கிறது இந்த தாதுக்களின் ஏற்றத்தாழ்வால் அனைத்து வியாதிகளும் வருகிறது. எனவே இங்கு வாதாதி धातुत्रय सायं अपेक्षित மாகிறது. இவை ஸமமாக இருந்தால் தான் ஶரீர ஸ்வரூய மும் மனோஸ்திரத்வமும் ஸம்பவிக்கும் எனவே இதை இங்கு எடுத்துக் கூறுகிறார்.

सति

முன்பு சொன்ன மூன்றும் அதாவது धातु ஸமத்வமும் அதடியாகவரும் ஶரீரஸ்வஸ்தியமும் அதடியாக வரும் மனோஸ்திரத்வமும் ஒரு சேதனனுக்கு எப்பொழுதுமே அமையும் என சொல்லமுடியாது. எனவே सतिஎன்பதற்கு இவை அனைத்து எப்பொழுது அமைகிறதோ அப்பொழுது என்று பொருள்

यो नरः

எந்த நரன்-மனிதன். இங்கு ப்ரபத்தியோகாதிகாரியான நரன் சேதனன் என்று அர்த் பக்தியோகं போலன்றிக்கே सर्वाधिकारமானபடியால் योनरःஎன்று சாமான்யவாசியாய் பேசிற்று. இங்கு योनरःஎன்றது. மனுஷ்யஜாதிகளை மட்டுமே விவக்ஷிக்கிறது என்று கொண்டால் தேவாதிகரண மத்வாதிகரண விரோத்வரும் எனவே நர ஶப்தத்தை யௌகிகமாக்கி அழிவற்றவனான சேதனன் என்று கொண்டால் இது தேவதைகளுக்கும் உபலக்ஷணமாக கூடும். எனவே ஒரு ஜாதியை விஶேஷிஃகாமல் योनरः என்று சாமான்யமாக கூறிற்று.

स्मर्ता

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்மரிப்பவன். இந்த ப்ரபத்தி யோகமானது ஸ்ம்ருதியிலே விதிக்கப்பட்டதால் ஸ்மர்தா என்கிறார். இதில் காயிக வாசிகமான வ்யாபரமன்றிக்கே மனோவ்யாஜார மாத்ரமல் என்ற கருத்தாலே உரைக்கிறான் ஸ்மர்தா என்று, ஸதி என்ற, சப்த ஸ்வாரஸ்யத்தால் ஸக்ருத் ஸ்மர்தா என்றாகிறது. அதாவது ப்ரபத்தியும் ஸக்ருத் கர்தவ்யமிறே சக்ரவர்த்தி திருமகனும் ஸக்ருதேவ ப்ரபன்ன என்று விதிந்தானிறே. சக்ரவர்த்தி திருமகன் வாக்யத்திலே வாசிகமான ப்ரபத்தி விதிக்கப்படுகிறது. கீதாசார்யன் வாக்யத்திலே சரணம் வ்ரஜ என்று காயிக மான ப்ரபத்தி விதிக்கப்படுகிறது. இங்கு ஸ்மர்தா என்று மானஸிக மான ப்ரபத்திவிதிக்கப்படுகிறது. இந்த ஸ்லோகம் மானஸிகமான ப்ரபத்தியை விதித்தாலும் காயிக வாசிக ப்ரபத்தி களைப்போலே அங்கபஞ்சக ஸம்யுக்தமானதே. இங்கு அங்க பஞ்சங்கள்ளை ஸ்மரித்தே ப்ரபத்யநுஷ்டானம் செய்ய வேண்டும் என்று ஸ்மர்தாஎன்பதன் ஸ்வாரஸ்யம், மேலும் ஸ்மரணரூப மனோவ்யாபார மானபடியால் இங்கு இந்த அங்கபஞ்சகங்களைத்தவிர வர்ணாச்ரமாதி தர்மங்களை அங்கமான நினைத்து ப்ரமிக்க வேண்டாமைக்காகவே ஆரம்பத்திலே மனோஸ்திரத்தும் பேசப்பட்டது. நின்றவா நில்லா மனமானபடியால் அங்கான்தர ங்களை கணிசித்துக்கலங்காமல் இந்த அங்கபஞ்சக ங்களாலே த்ருடசித்தராய் எவன் நினைக்கிறோனோ என்று பொருள்.

விச்வரூபம்

முற்பட விச்வரூபம் என்றபதம் நாரங்களை அயனமாக உடையவன் என்றுமாப்போலே விச்வத்தை தனக்கு சரீரமாக உடையவன் விச்வசரீரகன் என்று பொருள். அதாவது விச்வான்தராத்மா. இங்கு சரீர சரீரி ஸம்பந்தம் பேசப்படுவதால் சரீரியான இவனுக்கு விச்வமான சரீரத்தினுடைய தர்மங்களான ஆதேயத்வ, விதேயத்வ நியந்த்ருத்வாதிகள் இவனுக்கு கூடுகிறது. மேலும் சரீரத்தினுடைய ஸ்வரூபஸ்திதி ப்ரவ்ருத்தி கள் சரீரி அதீனமானப்போலே விச்வத்தனுடைய ஸ்வரூபஸ்திதி ப்ரவ்ருத்திகள் அவனதீனமாகிறது. வைச்வரூப்யம் சொல்லுகையாலே ஆச்ரிதருக்கு நித்யஸன்னிஹிதனாய் இருப்பன் என்றாகிறது, விபுத்வாத், ஆக இப்படி விச்வரூப சப்த த்தாலே பரத்வம் பேசப்படுகிறது.

ச

இந்த ச காரம் மேலே சொல்லப்படக்கூடிய குணபூர்தியைக் அனுவாதம்செய்கிறது. அதாவது விச்வரூபம்என்று பரத்வானுஸந்தானம் செய்தால் பரமான வஸ்துவனிடத்தில் பயமேற்படுமே ஒழிய அணுக ஒட்டாது. எனவே ஆச்ரயண ஸுலபமான குணங்களை பிற்பட பேச அனுவதிக்கிறது. இந்த சகாரம்

மாம்

ஸதாபாச்யந்தி ஸூரயஃஎன்றும், தாத்ஸ்நோ, பரமம் பதம் என்றும், யதோவாசோ நிவர்தன்தே என்றும், ந தத்ர சக்ஷுர் காச்சதி என்றும், ந தத்ர ஸூர்யோ பாதி, ந சன்த்ரதாரகம் என்றும் தஸ்ய பாஸா ஸர்வமிதம் விபாதிஎன்றும் சொல்லப்படக்கூடிய பரமதாமமான ச்ரீவைகுண்டத்திலே தேவிமாநோடே விற்றிருக்கும் பரமபுருஷனான ஸ்ரீமந்நாராயணன் தன்னுடைய ஸர்வ சரண்யத்வம், ஸர்வரக்ஷகத்தேவம், ப்ரணதார்திஹரத்வம் அங்கு ஸித்திக்காதபடியால் தன் பரத்வ சுனையழித்து

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

தன் प्रजैகளின் दुःख अपनोदन चिकीर्षै யாகிற दयैயாலே மனப்பரிப்பொடு அமுக்குமானிடச்சாதியில் தான் பிறந்து என்றும் என்னின்ற யோனியுமாய் பிறந்தாய் இமையோர் தலைவா என்றும் சொல்லப்படுகிற நான் ஒரு பன்றியாய் திர்யக்காய் அவதரித்தது என் सौलभ्यத்தைக் காட்டவே. ஏனெனில் सौलभ्यத்தாலேயே परत्वं गुणமாகிறது. सर्व चेतनाचेतनங்களுடைய स्वरूपस्थितिप्रवृत्तिகளை स्वाधीनமாக கொண்ட என்னை अकर्मवश्यயை अजायमनो बहुधा विजायते என்றும் सत्त श्रेयान् भवति जायमानः என்றும் श्रुतिகள் கொண்டாடும் படி வந்து பிறந்த என்னை. எத்திறம் உரலினோடு இணைந்திருந்து ஏங்கிய எளிவு என்னும்படி आश्रितருக்காக வந்து பிறந்த सर्वसुलभனான என்னை समुत्थितो नील इवाचलो महान् என்றும் पुरा वराहस्य तवेयमुर्वरा द्रंष्ट्राह्वयेन्दोः किल लक्ष्म लक्षिता என்றும் यद्दंष्ट्राङ्कुरकोटिघार घटनानिष्कंपनित्यस्थितिः என்றும் நீலவறை இரண்டுபிறை கவ்வி நிமிர்ந்ததொப்ப கோல வராகமொன்றாய் நிலம் கோட்டிடைக் கொண்டு எந்தாய் என்னும் अनन्यगति ரான चेतनங்களை எடுத்துக் தூக்க உபகரணமான கோரைப்பற்களை உடைய என்னை.

अजम्

विश्वरूपंஎன்றபதத்தில் சொன்ன सर्वशरीत्वத்தால் शरीरगत மான दोषங்கள் शरीरियான எம்பெருமானுக்குத் தட்டாதோ என்ன संभोगप्राप्तिरिति चेन्न वैशेष्यात् என்ற சூத்திரத்தாலும் தேहगतமான தோஷங்கள் आत्माவில் தட்டாது என்பது शास्त्र सिद्ध மாகையால் விश्वத்தின் धर्मங்களான பிறப்பு இறப்புகள் विश्वशरीरकனான परमात्मविற்கு ஒட்டாது என்பதற்காக अजः என்று பிறப்பற்றவனாக காடப்படுகிறது. இங்கு स्मर्ता என்று स्मरणकर्तावான चेतनனைச் சொல்லிற்று स्मर्यमाण னான सर्वेश्वरன் स्मरण क्रिया विषयமான படியால் अजं என்று द्वितीयैकवचनंபடிக்கப்பட்டது. இப்படி எம்பெருமானுடைய हेयप्रतिभटத்வம் பேசப்படுகிறது अजंஎன்றதால்

இவ்வாறு चेतन कृत्यं முடிந்தபின் ईश्वरकृत्यंசொல்லப்படுகிறது ततस्तं என்ற श्लोकத்தால்

ततस्तं म्रियमाणं तु काष्ठपाषाणसन्निभम् ।
अहं स्मरामि मद्भक्तं नयामि परमां गतिम् ॥

ततः

ततःபிறகு पूर्वश्लोकகத்தில் चेतनकृत्यமாய் अङ्गपञ्चकसंयुक्तமான सर्वेश्वरனையடைய वैश्वरूप्य चिन्तनम्, सौलभ्यसूचक மான अवतार चिन्तनமும் இப்படி என்நின்ற யோனியுமாய் பிறந்த போதிலும் दोषप्रतिभटத்வமும் स्मरित्ததால் सन्तुष्टனான वशीकार्यன் அந்த चेतनனுக்கு அந்த जन्मावसान த்திலேயே मोक्षंகொடுக்கப்பாரிக்கிறபடியே उत्तरश्लोक் प्रतिपादि க்கிறது. அதில் முற்படி ततः என்ற शब्दं अनन्तर वाचियானபடியால் இப்படி स्मरित्த उत्तरक्षण்த்திலே யாதல் कालान्तरத்திலேயாதல் என்று எப்பொழுது தேहावसनामுடந்தாலும் தேहान्तरத்திலே प्रवेशिக்காமல் இவனை रक्षिப்பன் कृतकृत्यனான செய்தவேள்வியன் ஆன படியால் என்பதை सूचिக்கிறது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

तं

இப்படி कृत कृत्यனாய் செய்தவேள்வியனான இவன், கல்யாணத்திற்கு நாளிட்ட கன்னிகையைப்போலே चातक वृत्तिये உடையவனாய் मृत्यु प्रियमिवातिथिஎன்றுமாப்போலே நோக்கி இருக்கும் சாந்த प्रपन्नனை என்று பொருள்

तं भक्तं

இப்படி நம்மையல்லால் ஒன்றும் குறைவேண்டாதபடி अहं सर्वं करिष्यामि जग्रतस्वपतश्च ते என்று பார்த்திருக்கும் அவனை தன் स्वातन्त्र्यंஒழித்து क्रियतां इति मां वद என்று உன்னுடைய கைங்கர்யத்தை நீ கூவிப்பணி கொள்ள வேண்டும் என முகம் பார்த்திருக்குமவனை. तं, मक्तं என்ற பதங்களால் अनन्योपायत्वं, अनन्य प्रयोजनत्वं சொல்லப்படுகிறது. तं என்றபதம் தன்னைத்தவிற रक्षणத்திற்கு வழியில்லாமையாலே अनन्यगतिகனாய் उपायान्तरங்களிலே இழிய शक्तियற்றமைபால் अनन्योपायனாய் இருக்ககூடிய कृतकृत्यனான चेतनனை க்கூறுகிறது. मक्तं என்றபதம் இவன் ऐश्वर्यार्थि யாதல் कैवल्यार्थियாதல் अङ्गपत्तिनिष्टனாதல் என்ற प्रयोजनान्तरं ஒன்றையும் நம்மிடம் கோலாமே தேசமரிய நமக்கே ஆளாய்த்திரிய வேண்டியும், அடியார்க்கட்படுத்த வேண்டியும், அடியார்கள் ஈட்டம் கண்டிட வேண்டியும், திருவடியை சுமந்து உழல வேண்டியும், என் சரண் தரவேண்டியும், காளமேகத்தையன்றி மற்றொன்றிலம் கதியே என வேண்டியும் பாரித்து இருக்குமவன். எனவே अनन्यप्रयोजनत्वं मक्तं என்ற பதத்தாலே தெளிகிறது.

म्रियमाणं

இவனுக்கு இனி जन्मान्तरादिங்கள் இல்லை. இவனுக்கு जननमरणங்கள் மறித்தபடியால் म्रियमाणं என்றார். सर्गेऽपि नोपजायन्ते प्रलये न व्यथन्ति என்றாறிறே கீதாசார்யனும் ஆக எம்பெருமான் பார்த்திருப்பது இந்த प्रारब्ध शरीर அவஸானமே ஒழிய भक्तियोगनिष्ठ ன்போலே कर्मावसानंஇல்லை என்பதை म्रियमाणं என்ற பதம் दृढीकरिக்கிறது இங்கு ஒரு स्वारस्यं मृतனை नयिப்பேன் என்னாதே म्रियमाणனை नयिப்பேன் என்பது எம்பெருமானின் अनुग्राहत्वरै யை காட்டுகிறது. விரைந்தே அருள்செய்வார் செய்வார்கட்கு கந்து என்றாறிறே ஆழ்வாரும்.

तु

இவனது मरणமும் उपायनिष्ठै இல்லாதார் மரணம் போலல்லாமல் நமக்கு அது கிடைக்கப்பெறவில்லையே என ब्रह्मादि देवतै களும் நாக்கு நீள, நமக்கொரு நல்விருந்து வந்ததே என नित्यसूरिகள் கொண்டாட देशान्तरगतना पुत्र ன் தன் பக்கல் மீள வந்தால் உண்டாகும் हर्षातिशयத்தாலே திவ்யதம்பதிகள் நீள் நோக்கு கொள்ள. இது நாள் வரை இருந்த சிறைவிலகி தனக்கு ஒரு सांराज्यं கிடைக்கப்பெற்றமையால் உண்டான आनन्दतिशयத்தாலே இந்த சேதனனும் நினைக்க காரணமானபடியால் இம்மரணமே ஒரு महोत्सवமாயிற்று. மேலும் அவனது இந்த शरीर अवसान த்திலேயே फलसिद्धिஎன்பதையும் सूचिப்பிக்கிறது இந்த तु शब्दं ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

काष्ठपाषाण सन्निभं

இங்கு कृतकृत्यனான प्रपन्नதன் प्रारब्ध वशात् ஏற்படக்கூடிய நிலைகளை दृष्टान्तமாக்கிப்பேசுகிறார் काष्टपाषाण सन्निभं என்று. भक्तियोगத்திலோ என்னில் आवृत्तिः असकृदुपदेशात् என்ற सूत्रानुसारेण आमरणान्तं स्मृति अवश्यक் என்று சொல்லப்பட்டாலும் अन्तिमस्मृति என்பது नियमेन अपेक्षित மாகிறது. प्रपन्न विषयத்திலே எம்பெருமான் अन्तिमस्मृति पूर्वक पलप्रदानं பண்ணுவதில்லை என்பதால் अन्तिमस्मृति नैरपेक्ष्यं இங்கு சொல்லப்படுகிறது. இங்கு இந்த चेतनன் தன் अन्तिम काल த்தில் ஒரு கட்டையைப் போலவோ ஒரு கல்லைப்போலவோ கிடந்தாலும் இவனுக்கு अन्तिमस्मृति ஏற்படாவிட்டாலும் எம்பெருமான் இவனைக் கொள்ளுவன் என்பதை இது காட்டுகிறது. மேலும் सन्ध्यां च यां संदधे ब्रह्मणैषः என்று இவன் जुगुत्सा अवस्थैயில் இருந்தாலும் இவன் பக்கல்ஈश्वरனுக்கு இருக்கக்கூடிய அபிமானं वात्सल्यातिशय த்தாலே, இதையே मध्य आत्मनि तिष्ठति, ईशानो भूतभव्यस्य न ततो विजुगुप्सते என்றது श्रुति, ஸ்வாமியும், अन्तः कलेवरमिदं सुषिरं सुसूक्ष्मं जातं करीश कथमादरणास्पदं ते எனறாறிறே. ஆக எம்பெருமான் தன்னிடத்தில் அன்பு பூண்ட चेतनனை எந்த காலத்திலும் எந்த अवस्थैயாலும் கைவிடான் என்பதை இங்கு दृष्यन्तமாகக் காட்டுகிறான். இப்படி இந்த प्रपन्नं ன் दीर्घनिद्रै பன்னும்போது सर्व विध बन्धुவான இவனைஒழிய காக்கவல்லாரில்லை எனக்காட்டவே இங்கு काष्टपाषाण सन्निभं என்கிறார்.

மேலும் நம் நிலை उत्तरक्षणத்திலே எப்படியிருக்கும் என அறிய ஒண்ணாது எனவே पूर्ण னாய் இருக்கிற. இந்த க்ஷணமே பற்ற त्वरिக்கவேண்டும் என்கைக்காக இந்த दृष्टान्तத்தை உரைக்கிறார். ஆழ்வாரும் அப்பொழுதைக்கு இப்பொழுதே சொல்லிவைத்தேன் என்னும், முதுகுபற்றிக்கைத்தலத்தால் முன்னொரு சோலூன்றி விதிர்விதிந்துத் கண் சுழன்று, மேற்கிளைக் கொண்டிருமி இது வென்னப்பர் மூத்தாறு என்றிகூயவர் ஏசாமுன் என்றும் கிளரொளி இளமைக் கெடுவதன் முன்னம் என்றும் இதையே உபதேசித்தார்.

'यं यं वाऽपि स्मरन् भावं' என்று கீதாசார்யின் अन्तिम காலத்திலே எந்த எந்த விஷயங்களை நினைக்கிறானோ அந்த அந்த விஷயமாகப்பிறக்கிறான் என்றதால் काष्टपाषणासन्निभंஎன்பது பொருந்துமோ என்ன गीताचार्यன் சொன்னது सामान्य विषयं அங்கு சொன்னதோ विशेषविषयம். மேலும் कृतकृत्यன் எந்த நிலையில் மரித்தாலும் அவனுக்கு மோக்ஷம் सिद्धंஎன்பதை तीर्थे श्वपचगृहे वा नष्टस्मृतिरपि परित्यजन् देहम् என்ற प्रमाणं காட்டுகிறது.

अहं स्मरामि

''यो वेत्ति युगपत् सर्वं प्रत्यक्षेण सदा स्वतः'' என்றும் यः सर्वज्ञः सर्ववित् என்று प्रमाणங்காளாலே सर्वज्ञனாயும் सर्ववित्தாயும் காட்டப்பட்ட நான். இந்த प्रपन्नனுடைய अवस्थैயறிந்த நான் இந்த சேதனனைப்போலே நினைப்பு மறப்பற்ற நான். இங்கு अहं स्मरामि என்பதால் प्रपन्नனுக்கு अन्तिम प्रत्ययं अवश्यமில்லாமையால் सिद्धोपायனான நான் நினைக்கிறேன் என்கிறார். இங்கு இவன் स्मरிப்பதாவது இவனுக்கு தன் नित्यकैकर्यान्तமான फलप्रदानத்திலே त्वरैயைக் காட்டுகிறது. மேலும் இங்கு अहं स्मरामि என்ற वर्तमान निर्देशं இந்த अनुग्रहத்திற்குப்

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

பிறகு ஒரு நிக்ரஹம் வராது என்பதைக் காட்டுகிறது.

இங்கு ஸ்ராமி என்று उत्तमपुरुष निर्देश த்தாலே अहं शब्दं सूचित மாய் இருக்க அத்தைச் சொல்லுவானே என்னில் தன் स्वातन्त्र மடியாக चेतन विषयத்திலே विपरीत कर्मानुरूप வுமான निग्रह प्रवृत्तனாய் लीलरसंअनुभवित्த நாள் காருண்யமடியாக व्याजमात्रेण மோக்ஷं கொடுக்கவல்ல படியையும் அப்பொழுது விலக்குவார் இல்லாமையும் காட்ட அங்கு अहं शब्द प्रयोगम்

यः स्मर्ता तं स्मरामि தாய் நினைத்த கன்றேயொக்க என்னையும் தன்னையே நினைக்கச்செய்து, தான் எனக்காய் நினைத்தருள் செய்யும் அப்பன் என்று ஆழ்வார் கூறுமாப்போலே இவனை ஸ்மரி க்க செய்து அப்படி ஸ்மரித்தவனை தான் ஸ்மரிப்பது இவனுடைய கூபாதிசயं

मद्भक्तं अहं स्मरामि வேம்பின் பழம்வேம்பின்றி உண்ணாது என்றுமாப்போலே अनन्यप्रयोजनान என்னை நினைத்தவனை நான் நினைப்பேன் என்றார்.

काष्टपाषाणसन्निभं अहं स्मरामि

இவன் நினைக்க मनश्शरीरधातु सांयातिகள் अवश्यमानாப்போலே அவன் நினைக்க काष्टपाषाणसान्निभत्वं अवश्य மாகிறது. இங்கு काष्टपाषण सन्निभं என்றது अहंकारममकार निवृत्ति யைச் சொல்கிறது.

இப்படி अहं स्मरामि என்ற நினைவும் இவனை नयामि परमां गतिम् என்ற அளவுக்குக் கொண்டு செல்லும். ஆக இவன் நினைவு அவனை நினைக்க செய்கிறது.

नयामि परमां गतिं

இங்கு நயாமி என்றது சேற்றிலே விழுந்த சிறு பையல்களை எடுக்க விழுந்த பிதாவைப்போலே இவனுடைய தேஹத்திலே ஹார்தனாய் கொண்டு இவனது प्राण प्रयाणகாலத்திலே मध्यदमनिபால் வெளிச்சம் காட்டி வெளியே அழைத்துச் சென்று இடை இடை எழில்பதம் எய்தி தன்திறத்தில் கொண்டுபோய் पर्यङ्कारोपण पर्यन्तமாக கொண்டுசெல்லுகையைக்காட்டுகிறது.

இங்கு परमां गतिं என்பது अर्चिरादि गति யைக்கூறுகிறது. என்னலாம் மேலும் मुक्तानां परमा गतिः என்ற प्रमाणத்தால் அது सिद्धोपाय னான सर्वेश्वरனையேச் சொல்லும்

இங்கு நயாமி என்றதாலே प्रापकत्वமும் द्वयத்திலே पूर्व खण्डार्थத்தையும் परमां गतिंஎன்பது प्राप्यத்தையும் उत्तर खण्डार्थத்தையும் கூறுகிறது.

இப்படி இந்த இரண்டு श्लोकளாலும் मुक्तानानவன் இரண்டு விபூதியிலும் பெறும் பேறு சொல்லப்படுகிறது. இப்படி இந்த सूक्र முறைத்த सुकरो பயத்தை अनुष्ठि த்து நாமும் அந்த सर्वेश्वरளை அடைவோமாக.

शम्

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Digitized by: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீபகவத் த்யாநஸோபாநமும் - அமலனாதிபிரானும்

1. முன்னுரை :

உலகமக்கள் உய்யவேண்டி எம்பெருமானின் அருளால் அவதாரம் செய்த திருப்பாணாழ்வார், குலங்களாய ஈரிரண்டில் ஒன்றிலும் பிறந்திலாதபோதிலும், தம் பகவத் பக்திப் பெருமையாலே சாதிச் சிறுமையழியப்பெற்று, பகவானுடைய நியமனத்தின் பேரில் அந்தணராய், வர்ணத்திலும் ஆச்ரமத்திலும் உயர்ந்தவரான லோகஸாரங்க மஹாமுனிகளின் தோளில் ஏறிவந்து, வருகிற வழியிலேயே **"அமலனாதிபிரான்"** என்று தொடங்கி எம்பெருமானைத் திருவடி தொடங்கித் திருமுடியளவும் அநுபவித்து, கடைசிப் பாசுரத்தைப் பெரியபெருமாள் முன்பே அருளிச்செய்து அவர் திருமேனியிலேயே ஐக்யமடையப் பெற்றார்.

இவருடைய முதல் மூன்று பாசுரங்களின் முதலெழுத்துக்களும் வேதஸாரமான ப்ரணவத்தை (ஓங்காரத்தை) குறிப்பிடுவதாக அமைந்துள்ளது. இந்த ஓங்காரத்திலுள்ள அ, உ, ம என்பது "அ" காரமான எம்பெருமானையும் (விஷ்ணுவையும்) "உ" காரத்தினால் பிராட்டியையும், "ம" காரத்தினால் ஜீவனையும் குறிப்பிட்டுள்ளது, இப்பிரபந்தம் வேதஸார விவரணமாயிருப்பதைக் காட்டுகிறது. அடுத்து ஐந்து, ஆறு, ஏழாவது பாசுரங்களின் முதலெழுத்துக்களினால் ப்ரமேயஸாரமான எம்பெருமானுடைய திருக்கமலப் பாதுகையே என்பதை உணர்த்துகிறது. இப்படி அரங்கனை முதல் பாசுரத்தினால் திருவடிகளையும், அடுத்து சிவந்த ஆடையிலும், அடுத்து திருநாபீ கமலத்தையும், அடுத்து திருவயிற்றுதரபந்தத்தையும், அடுத்து திருமார்பையும், அடுத்து (கண்டத்தையும்) திருக்கழுத்தையும் அடுத்து திருவாயழகையும் அடுத்து திருக்கண்களையும் அடுத்து திருமேனியையும் அடுத்து தான் பாதாதிகேசமதாய் அநுபவித்து எம்பெருமானது திருமேனி அழகை கண்ட கண்கள் மற்றொன்றினைக் காணாது என்று அருளிச் செய்கிறார்.

பக்தியினாலும், யோகத்தினாலும் தன்னுடைய இதயத்தில் காண வேண்டியதான, உபநிஷத்துக்களால் போற்றப்படுகிற **"பரம் ஜ்யோதிஸ்"** என்கிற பரமாத்மாவை, ஸ்ரீவேதாந்த தேசிகர் என்ற ஆச்சாரியர் திருவரங்கத்தில் அர்ச்சா வடிவில் கண் வளர்ந்தருளுகிற ஸ்ரீரெங்கநாதனை பாதாதிகேசம் அநுபவித்து, மனதில் நன்கு தியானித்து, மகிழ்ந்து அவனது ஒவ்வொரு அவயவத்தையும் தனித்தனியாகவும், சேர்த்து தியானம் பண்ணவேண்டி, வடமொழியில் **"பகவத் த்யான ஸோபானம்"** என்ற ஸ்தோத்திரத்தை உபதேசித்துள்ளார். ஸோபானம் என்றால் படி.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"அமலனாதிபிரான்" திவ்யப்ரபந்தம் போலேயே இதுவும் ப்ரணவ முதல் அக்ஷரமான "அ" வில் தொடங்குகிறது. எம்பெருமானது எட்டுத் திருஅவயவங்களின் ஸ்தானத்தில் படிப்படியாக வைத்து, ஏற பகவதநுபவம் வாய்க்கிறது. இது யோகசாஸ்த்ரம் விதித்துள்ள எட்டு அங்கங்களையும் நினைவூட்டுகிறது. எட்டு அங்கங்கள் – யமம், நியமம், ஆஸநம், ப்ராணாயாமம், ப்ரத்யாஹாரம், தாரணா, த்யானம் ஸமாதி. அதுமட்டுமல்லாமல் **"அமலனாதிபிரான்"** ப்ரபந்தத்திற்கு **"முனிவாஹநபோகம்"** என்ற மணிப்ரவாள வ்யாக்யானத்தையும் அநுக்ரஹித்துள்ளார். இதனால் இவருக்கு ஆழ்வார் ப்ரபந்தங்களிலிருந்த ஈடுபாடு நன்கு புலப்படுகிறது.

2. என் கண்ணினுள்ளன - அந்தர் ஜ்யோதி :-

"திவ்யம் சக்ஷு : ச்ருதி பரிஷதாம்" உயிர்களுக்குக் கண் மிக முக்கியமான உறுப்பு. இயங்க, : நடந்துகொள்ள, ஆபத்துக்களைத் தவிர்த்துக்கொள்ள – எல்லாவற்றிற்கும் கண்தான் உதவுவது. ஆனால் ஆன்மீக விஷயத்தில் எது ந்யாயம், எது தர்மம், எது செய்யத்தக்கது என்றெல்லாம் நம் ஊனக் கண்ணிற்குத் தெரியாது. அப்படியிருந்தும் ஊனக்கண்ணால் பார்க்கவொண்ணாத ஜ்யோதிர்மயமான பரமாத்மா எல்லோரும் புறக்கண்ணால் காணும்படியாக திருவரங்கத்தில் கண்வளர்ந்துள்ள அரங்கனின் திருக்கமலபாதம் வந்து என் கண்ணினுள்ளன வொக்கின்றதே.

3. சிவந்த ஆடை - வேலாதீத ச்ருதிபரிமளம் (சிவந்த திருவடித்தாமரை)

எல்லைகளைக் கடந்த, எல்லையில்லாத பரந்த, வேதங்களின் நறுமணம் கமழும் திருவடி **"மலர்மகள் கைவருட மலர் போதிற் சிவந்தன"** என்றபடி மஹாலக்ஷ்மியின் திருக்கைப்பட்டு சிவந்த திருவடித்தாமரையின் மேலுள்ள திருப்பீதாம்பரத்தில் சென்றது என் சிந்தனை. இங்கு ஆழ்வாருக்கு அரைச்சிவந்த ஆடையின் மேலும், ஸ்வாமி தேசிகனுக்கு சிவந்த திருக்கமல பாதத்திலும் அநுபவம் ஏற்பட்டுள்ளது.

4. உந்தி - நாபீ :-

சபலரான ஸம்ஸாரிகளுக்கு நிதர்சனமான வாநரவர்க்கம் ஒரே மரத்தில் பலகிளைகளிலுள்ள பழங்களை இங்கும் அங்கும் தாவி சுவைப்பதுபோல திருப்பீதாம்பரத்திற்கு மேலேயுள்ள, அயோநிஜனான அயனைப் படைத்ததான அழகான திருவுந்தி அடியேன் உள்ளத்தை மகிழ்விக்கிறது என்று அநுபவிக்கிறார் ஆழ்வார்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"ரங்கநாதஸ்ய நாபி: மே மாநஸம் ஸம்ப்ரீணாதி" நாபிக்கு மேலேயுள்ள திரு அவயவங்களின் காந்திக் கூட்டங்கள் நாபிச் சுழலில் சிக்கிச் சுழலுமாம். அப்படிப்பட்ட நாபி என் ஆத்மாவை, அந்தரங்கத்தை, ஹ்ருதயத்தை ஒவ்வொரு க்ஷணமும் மகிழ்விக்கிறது.

5. திருவயிற்றுதரபந்தம் - ந்யஞ்சத் காஞ்சீ கிரணருசிரம்:-

இலங்யைரசனான இராவணன் தலைபத்தும் தரையில் உதிரும்படியாக செய்த, எம்பெருமானுடைய திருவயிற்றை அலங்கரித்துக் கொண்டிருக்கிற **"திருவுதரபந்தம்"** என்கிற திருவாபரணம் என்னுடைய ஹ்ருதயப்ரதேசமே அதனுடைய வாஸஸ்தானமாக ஆக்கிக்கொண்டது போலுள்ளது.

எம்பெருமானுடைய் இடுப்பிலுள்ள மேகலை–காஞ்சீ–ஒட்டியாணம் போன்றது கிரணங்களை சிதறவிடுகிறது **"ந்யஞ்சத் காஞ்சீ கிரணருசிரம்"** அழகான விதவிதமான வர்ணங்களை ஏற்படுத்தும் இந்த ஆபரண ஒளிக்கதிர்களின் ப்ரகாசமானது என் மனதை ஸந்தோஷத்தில் ஆழ்த்தியது.

6. திரு ஆர மார்பு - ஸ்ரீவத்ஸம் :-

அநாதிகாலமாய் செய்த கழிக்கமுடியாத பாவங்களை அழிக்க, **"அகலகில்லேனிறையு மென்றலர்மேல் மங்கையுறைமார்ப"** னான எம்பெருமான் தன்னுடைய வக்ஷஸ்ஸ்தலத்தில் பிராட்டியை அமர்த்தி ஸ்ரீமந்நாராயணனாக ஸேவை தரும் திருமார்பு அல்லவோ அடியேனை தாஸனாகும்படியாகச் செய்தது.

நாபிப்ரதேச ஸேவையில் ஏற்பட்ட களைப்புத்தீர விசாலமான வக்ஷஸ்ஸ்தலத்தில் ஒய்வு கொள்ளலாம்படி, அங்கு நமது தாய், லோகமாதா நம்மீது வாத்ஸல்யமுடையவளாக இருக்கிறாள். **"ரங்கதாம்ந: பாஹ்யோர் மத்யம் மம தியः ஸந்தாபம் சமயதி"** ஸ்ரீரங்கநதனின் புஜங்களுக்கிடையில் இருக்கக்கூடியதான வக்ஷஸ் ஸ்தலம் என்று சொல்லக்கூடிய திருமார்பானது அடியேனை கைங்கர்யபுத்தியில் ஈடுபடச் செய்தது.

7. செய்யவாய் ஐயோ - ஸாபிப்ராய ஸ்மித விகஸிதம்:-

வையமேழுமுள்ளே: காணலாம்படி செய்த செய்யவாய் என் சிந்தையைப் பறித்துக் கொண்டது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

தன்னை அடைந்தவர்களை ரக்ஷிப்பதை வெளிப்படுத்தும் எம்பெருமானுடைய மந்தஹாஸமான (ஸ்மிதவிகஸிதமான) புன்முறுவலுடன் கூடினமுகம் (வாய்) "என் சிந்தைக் கவர்ந்ததுவே" என்கிறார்.

8. நீண்டவப்பெரியவாய கண்கள் - காந்தம் வக்த்ரம்

"ஜிதந்தே புண்டரீகாக்ஷ" என்றபடி எம்பெருமானுடைய திருக்கண்கள் (திருமுகமண்டலம்) என்னைப் பேதைமை செய்தனவே.

9. ஞாலமேழுமுண்டான் - ரங்கபர்த்து: கிரீடே

ப்ரளய காலத்தில் ஏழு உலகங்களையும் உண்டு ஆலிலையில் பாலகனாய் கண்வளர்ந்தருளுகிற பகவானின் அழகை பாதாதிகேசமாய் அநுபவிக்கிறார். "கோலமா மணியாரமும் முத்துத்தாமமும் முடிவில்லதோரெழில்" என்று. ஸ்வாமி தேசிகனும் "அந்த: ஸ்திர சேதஸோ வ்ருத்தய: ஸ்திதிம் அதிகதா ராஜந்வத்ய: மம சேதஸோ) வ்ருத்தய:" என்று எம்பெருமானின் ஆபாதசூட அநுபவத்தை வர்ணிக்கிறார்.

10. முடிவுரை: -

நீலமேகவண்ணத்தையுடைய, வெண்ணெயுண்ட வாயனான அண்டாதிபதியான அமுதவடிவான என் அரங்கனை "கண்ட கண்கள் மற்றொன்றிலனக் காணாவே" என்று எம்பெருமானுடைய திருவடிகளைப் பார்ப்பதற்கே கண் படைக்கப்பெற்றிருக்கிறது என்று அருளிச்செய்கிறார். "பாதாம்போஜம்" என்று இந்த ச்லோகத்தின் மூலமாக எம்பெருமானின் எட்டு அவயவங்களையும் ஒன்றுசேர சேர்த்து "பாதாதிகேசாந்தம்" அநுபவிக்கிறார். இதன் மூலம் பகவத் பராகாஷ்டை உபதேசிக்கப்பட்டுள்ளது விளங்குகிறது.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ஸ்ரீபாததீர்த்தம்

ஸ்ரீ மாகரல் கடாம்பு அச்சுதராம தாஸன்,
பெங்களூரு.

நித்யமாய், ஜ்ஞானந்த ஸ்வரூபனாய், அமலனாய், அணுவாய் இருக்கிற சேதனன், அநாதி கர்மவசத்தாலே, ஏபொய்நின்ற ஞானமும் பொல்லா வொழுக்கு மழுக் குடம்புமஏ உடையவனாக இருக்கையிலே, ஒரு விசேஷ கர்ம ஸுக்ருதத்தாலே பகவத் கடாக்ஷம் பெற்று, பகவத் குண வாசமறிந்த நல்லாசார்யனை அடைந்து, அதனாலே தத்வத்ரய விவேகம் பெற்று, தன்னுடைய உண்மை நிலையையும், ஏதுழந்து அகன்று ஆழ்ந்து உயர்ந்த முடிவில் பெரும்பாழானஏ இவ்வுலகச் சிறையிலே வழி தெரியாமல் கட்டுண்டு வாழுந்துகொண்டிருக்கும் தற்போதய நிலையையும் தெளிந்து, தான் ஏபொங்கோதஞ் சூழ்ந்த புவனியும் விண்ணுலகும் அங்காதுஞ் சோராகே யாள்கின்ற வெம்பெருமான் செங்கோலுடைய திருவரங்கச் செல்வனார்ஏ எனத்திகழும் புருஷோத்தமனக்குப் பத்னீ எனத் திரௌத்து ஏதனக்கேயாக எனைக்கொள்ளுமீதே எனக்கே கண்ணனை யான்கொள் சிறப்பேஏ என்றறிந்து, ஓர் உபாயத்தைப் பற்றி, அந்திம சரீராவஸாந காலத்தில் தன் நாயகனாலே ஹ்ருத்புண்டரீக மத்யத்திலுள்ள ப்ரஹ்ம நாடியில் ப்ரவேசித்து, தலைவாசலைத் திறந்துகொண்டு, அர்ச்சிராதி வழி தேவதைகள் வழிநடத்தக் கடந்து, ஏமன்னுங் கடுங்கதிரோன் மண்டலத்தின் நன்னடுவில் அன்னதோர் இல்லியனூடுபோய்ஏ, விரஜாநதியைக் கடந்து, சுத்த ஸத்வமயமான ஸ்வயமான சரீரத்தையடைந்து, ப்ரம்மாலங்காரத்துடன் ஏபரமயோகி வாங்கநஸாஏ பரிச்சேத்யமான ஸ்ரீவைகுந்தம் எனும் திருநாட்டிற்க்குள்ளே புகுந்து அம்ருதஸரஸ்ஸைக் கிட்டி, ப்ரஹ்மகந்த ப்ரஹ்மரஸ பரஹ்மயசஸ்ஸுக்கள் வந்து ப்ரவேசிக்க, அடியார்கள் குழாங்களூடன் கூடி திருமாமணிமண்டபத்தை அடைந்து, இங்கு அந்தமில் பேரின்பத்து அடியரான நித்யஸூரிகளோடு கலந்து, திருவனந்தாழ்வான் மேலே பிராட்டியுடன் தன்நாதன் கம்பீரமுடனும் தன்னை அணைத்துக்கொள்ள அவாவுடனும் வீற்றிருக்கும் ஏஅனைத்துலகுடைய அரவிந்தலோசனனைத் தினைத்தினையும் விடாதேஏ அநுபவித்து, ஏதேனும் பாலும் கன்னலுமாகிக்ஏ கலந்து ஏமீளா அடிமைப்பணி செய்யப் புகுவேன்ஏ என்று விண்ணப்பித்து, ஸர்வதேச ஸர்வகால ஸர்வாவஸ்தோசித ஸர்வ சேஷவ்ருத்தியையும் பண்ணி, நித்யானந்தனாய் இருப்பன்.

இப்படி தத்வஹித புருஷார்த்தங்களை விசதமாய் தெரிந்து அநுபவிக்கப் புகுகிற ஜீவனுக்கு, அவ்வனுபவம் குறைவில்லாமல் தொடர்ந்து கிட்ட, தொடர்ந்துகொண்டே இருக்கும் கர்மபாபாதிகளை பொசுக்கி, ஸத்வகுணஸாரத்தைப் பெருக்கி, ஸத்சங்காதிகளை உயர்த்தி, ஏஅளப்பரியவாரமுதைஏ பருக நேர்படுத்துவது பகவத், பாகவத ஸ்ரீபாத தீர்த்தமாம்.

ஸ்ரீமத்ராமாயணத்தில், ஸ்ரீராமன் குகனிடம் படகைக் கொண்டுவருமாறு கூறியதும், படகோட்டி படகை உடனடியாகக் கொணராமல், ஏஉங்களுடைய வியப்புறு செயல்களை நான் அறிவேன். உங்களுடைய திருவடித்துகள்கள் எல்லாவற்றையும் புனிதராக்கவல்ல மருந்தாகும் என்றறிவேன்ஏ என்று நின்றான் குகன். ஸ்ரீராமனின் திருவடித்துகள்களின் சிறுதுளி பட்டவுடன் ஒரு கல் பெண்ணாக மாறியதல்லவோஸ்ரீ மேலும் அவன் கூறினான் ஏமஹாராஜனே, கல்லைக் காட்டிலும் என்தோணியின் மரம் உறுதிகுறைந்தது, என் படகும் ஒரு முனிவரின் மனைவியாக மாறிவிட்டால், நான் என் செய்வேன்? என் நிலை என்னாகும்?

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

நானோ இப்படகிலேயே என் குடம்பத்தை நடத்திவருகிறேன், எனக்கு வேறு தொழில் தெரியாதுஏ என்றெல்லாம் பீடிகையிட்டு ஏஆகையால், இறைவா, இப்படகைக் கொண்டு ஆற்றைக்கடக்க விரும்பினீர்களாயின் உம்முடைய திருவடித் துகள்களை நானே நீராட்டி அகற்ற அனுமதிக்கவேண்டும்ஏ என்றான். மேலும், நான் தங்களுடைய குடும்பத்தினரையும் நீராட்டி படகில் அழைத்துச் செல்கிறேன், படகோட்டக் கூலி ஒன்றும் கேட்கமாட்டேன். தங்கள் மீதும் தங்களின் தந்தை மீதும் ஆணையிட்டுக் கூறுகிறேன். லக்ஷ்மணர் சினங்கொண்டு என்மீது அம்பெய்தாலும் சரி, நான் தங்களுடைய திருவடிகளை நீராட்டாமல் தோணியில் ஏற்றிக்கொள்ள மாட்டேன்ஏ என்றான் திடமாக.

இதற்குக் காரணம், நீசனான குகன் ஸர்வேச்வரனும் ராஜாவுமான ஸ்ரீராமபிரானின் திருவடிகளைத் தொட்டுத் தொழ தனக்கு வந்த பொன்னான ஸந்தர்பத்தை நழுவவிடாமல் இருப்பதற்காகவேயாம். எங்கே தன்னை மற்றவர்கள் தொட அனுமதிக்காமல் போய்விடுவர்களோ என பயந்து, அதே சமயம் தன் இலக்கில் கருத்தாய் நின்று, இவ்வாறாக ஜோடித்துப் பேசினான். அத்திருவடிகளின் மகிமை தெரிந்தவன் அவன், அத்திருவடிகள் எங்கே தன்னைத் தள்ளி இன்பமளிக்கும் என உணர்ந்தவன் குகன்.

அன்புமிக்க அப்படகோட்டியின் சொற்களைக்கேட்ட ஸ்ரீராமபிரான், லக்ஷ்மணரையும், சீதையையும் நோக்கி புன்முருவலித்தார். பின்பு ஏநல்லது தம்பீ, உன் படகை இழக்காத வண்ணம் உன் விருப்பப்படியே செய், எங்களை மறுகரையில் சேர் ஏ என்று அவனுக்கு பதிளளித்தார்.

யாருடைய பெயரை ஒருமுறை நினைத்தாலுங்கூட மாந்தர் உலகவாழ்க்கையான பெருங்கடலைக் கடக்கிறார்களோ, யார் தமது மூவடிகளால் உலகங்களைச் சிறியனவாக்கி விட்டானோ, அக்கருணைக்கடலாகிய எம்பெருமான் ஒரு படகோட்டிக்குத் தன் திருவடியை கழுவ வழிவகுத்தான். என்னென்பது அவன் நீர்மையை.

ஸ்ரீராமனுடைய திருவடிநகங்களைக் கண்டு கங்காதேவி மகிழ்ச்சியடைந்தாள். படகோட்டி ஒரு மரக்குவளையில் கங்கைநீர் கொணர்ந்து, மிகுந்த உற்சாகத்துடன் ஸ்ரீராமனுடய திருவடிகளைக் நீராட்டினான். தேவர்களெல்லாம் மலர்மாழி பொழிந்து, இப்படகோட்டிக்கு நிகரான நல்வினையுள்ளவன் இல்லை எனக் கூறி அவனை வாழ்த்தினர். படகோட்டி இருதிருவடிகளையும் நன்கு நீராட்டித் தன் குடும்பத்துடன் அத்திருவடி தீர்த்தத்தை (ஸ்ரீபாததீர்த்தத்தை) பருகி அதன் பயனாகத் தன்னுடைய பித்ருக்களைப் பிறப்பு இறப்பாகிய பெருங்கடலினின்றும் கரையேற்றிவித்துப் பின்பு ஸ்ரீராமனைக் கங்கையின் மறு கரையில் கொண்டுசேர்த்தான்.

நம் ஸம்ப்ரதாயத்தில், இப்படியே ஆசார்ய திருவடிகளைப் பற்றி, அத்திருவடி தீர்தங்களினால் பயனடைந்தவர் பலர். ஸ்ரீபாஷ்யகாரரே காஞ்சீபூர்ணரின் திருவடித் துகள்களினால் பயனடைந்ததை நாமறிவோம். இதனானேயே நம் ஸத்ஸம்ப்ரதாயத்தில் ஸ்ரீபாதுகா ஆராதனமும், ஸ்ரீபாதுகாதீர்த்த ஸ்வீகரணமும் ப்ரபலமாயிருக்கிறது. தனமும் ஸ்வீகரிக்க இயலாவிடிலும், ஒவ்வொரு த்வாதசீ தினத்தன்றாவது ஸ்வீகரிப்பது உகந்தது.

இவ்வருடத்திய பாத்ரபத த்வாதசீ தினம் மிக விஷேஷம். இது ஸ்ரவணத்வாதசீ மட்டுமின்றி நம் ஆசார்யனான ஸ்ரீ ப்ரஹ்மதந்த்ர ஸ்வதந்த்ர ஸ்ரீமதபிநவ ராமாநுஜ பரகால ஸ்வாமியின் ஸதமான திருநக்ஷத்ர த்வாதசீயுமானதால். இந்த ஸ்வாமியின் திருவடி தீர்த்தங்களால் நம் கருமம் திருத்தி நம் நாதனுக்கே பணிகொள்வோமாக என ப்ரார்த்திக்கிறேன்.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవాయ నమః

వైదిక పంచమహా యజ్ఞములు

"పంచవా ఏతే మహాయజ్ఞా స్సతతి ప్రతాయన్తే సతితి సంతిష్ఠంతే,దేవయజ్ఞఃపితృయజ్ఞో మనుష్యయజ్ఞో బ్రహ్మయజ్ఞ ఇతి॥" (తైత్తిరీయ యజురారణ్యకము 2వ ప్రశ్న), గృహస్థాశ్రమ ధర్మమున నిత్య నియమవ్రతముగా ఆచరించవలసిన ఈ పంచమహాయజ్ఞములు వేదోక్తముగా స్తుతింపబడినవి. జప, తప, యజ్ఞ యాగాదులు, నిత్యభగవదారాధన మొదలగు రూపకంగా పరమాత్మను అర్చించుటయే దేవయజ్ఞము. వేదమును అధ్యయనము చేయుట, చేయించుటయే బ్రహ్మయజ్ఞము, భూతబలియే భూతయజ్ఞము. పితృదేవతలకర్పించే శ్రాద్ధతర్పణాదులే పితృయజ్ఞము. అతిథిపూజయే మనుష్యయజ్ఞము. ఈ పంచమహాయజ్ఞములను యథాశక్తిగా వ్రతనియమముగా ఆచరించేవారికి ఇష్టప్రాప్తి, అనిష్ట పరిహారము మరియు భగవత్ సాన్నిధ్యం పొందుట తథ్యము. వైదికమైన ఈ పంచమహాయజ్ఞముల అనుష్ఠాన విధానము మరియు వాటి ఆచరణచే కలిగే ఫలితములు వేదములందు, ధర్మ గృహ్యసూత్రాదులలో పరమ ప్రామాణ్యంగా చెప్పబడినవి.

మనుస్మృతి: "వైవాహికేగ్నౌ కుర్వీత గృహ్యం కర్మ మథావిధి, పంచయజ్ఞ విధానంచ పంక్తించాన్వాహికం గృహీ। అధ్యాపనం బ్రహ్మయజ్ఞః పితృయజ్ఞస్తు తర్పణం, హోమోదైవో బలిర్భౌతో నృయజ్ఞోతిథి పూజనం। పంచైతాన్ యో మహాయజ్ఞాన్ న హవయంతి శక్తితః". గృహస్థు గార్హ పత్యాగ్నియందు సాయంప్రాత రౌపాసనములు, వైశ్వదేవాది పంచమహాయజ్ఞములు యథాశక్తిగా నిత్యము అనుష్ఠించాలి. "అహుతంచ హుతంచైవ తథా ప్రహృత మేవచ। బ్రాహ్మ్యం హుతం ప్రాశితంచ పంచయజ్ఞాన్ ప్రచక్షతే". జపం, హోమము, భూతబలి, బ్రహ్మణోత్తమునిపూ, పితృతర్పణములు అనేవి పంచమహాయజ్ఞములు. "స్వాధ్యాయే నార్చయే తర్షీన్ హోమైర్దేవాన్ యథావిధి। పితౄన్ శ్రాద్ధైశ్చ నృన నైర్భూతాని బలికర్మణా." వేదాధ్యయనముచే ఋషులను, యజ్ఞయాగాదులచే దేవతలను, శ్రాద్ధ తర్పణములచే పితృలను, అన్నంచే అతిథులను, బలికర్మచే జంతువులను శాస్త్రోక్తంగా పూజించాలి.

గౌతమ ధర్మసూత్రము: "దేవ పితృ మనుష్య భూతర్షి పూజకః". ఇవి గృహస్థు చేయాల్సిన నిత్య అనుష్ఠాన కర్మలు. "దేవపితృ మనుష్యయజ్ఞాః స్వాధ్యాయశ్చ". "యథోత్సాహమన్యత్". ఈ మహాయజ్ఞములు యథాశక్తిగా నిత్యము భక్తి శ్రద్ధలతో ఆచారించాలి.

యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి: "బలికర్మ స్వధాహోమస్వాధ్యాయాతిథి సత్క్రియాః। భూత పిత్రమర బ్రహ్మమనుష్యాణాం మహామఖాః ॥". హోమం, స్వాధ్యాయాధ్యయనం, అతిథి పూజ, పితృతర్పణం, భూత బలి అనునవి నిత్యము తప్పక ఆచరించవలసిన మహాయజ్ఞములు. "అన్నం పితృమనుష్యేభ్యో దేయమప్యన్వహం జలం। స్వాధాయం చాన్వహం ....". ప్రతి దినము పితృ దేవతలకు అన్నము మరియు నీటిని ఇచ్చి పూజించాలి. వేదాధ్యయనము అధ్యాపనము చేయ్యాలి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పరాశరస్మృతి: "సంధ్యా స్నానం జపోహోమో దేవతానాంచ పూజనం అతిథ్యం వైశ్వదేవంచ షట్కర్మాణి దినేదినే ॥". "షట్కర్మాభి రతో నిత్యం దేవతాథి పూజకః హుతశేషంతు భుంజానో బ్రాహ్మనో నావసీదతి॥" ఈ షట్కర్మలను నిత్యము ఆచరించాలి. ఆహుతి ఇవ్వగా మిగిలిన అన్నమును యజమాని భూజించాలి. ఈ మహాయజ్ఞములను నిత్యము ఆచరించిన వారికి దుఃఖ బాధలు ఏమాత్రము కలగవు. "శమోదమస్తవః శౌచం క్షాంతిరార్జనమేవచ । జ్ఞానం, విజ్ఞాన మాస్తిక్యం బ్రహ్మకర్మ స్వభావజమ్ ।". ఈ తొమ్మిది బ్రాహ్మణ సహజ ధర్మములచే నిత్య కర్మలు అనుష్ఠించాలి.

ఔపాసన హోమము, వైశ్వదేవము, పార్వణము, అష్టకాహోమము, మాసిశ్రాద్ధము, సర్పబలి, ఈశానబలి అనునవి సప్తపాకయజ్ఞములు (ఆపస్తంబ గృహ్య సూత్ర వ్యాఖ్యాతలు). హుతము (హోమము), ప్రహృతము (భూతబలి), అహుతము (జపము), శూలగవము, బలిహరణము, ప్రత్యవరోహణము, అష్టకాహోమము అనునవి సప్త పాక యజ్ఞములు (బోధాయనులు).

ఆపస్తంబధర్మసూత్రము: "తేషాం మహాయజ్ఞ". స్వాధ్యాయబ్రాహ్మణములో చెప్పినవే మహాయజ్ఞములు. "దేవేభ్యః స్వాహాకార ఆకాష్థాల్పిత్పతృభ్య స్వధాకార ఓదపాత్రాత్స్వాధ్యాయ ఇతి". వైశ్వదేవమున కనీసము ఒక సమిధతోనైవ స్వాహాకారరూపంగా చేసేది దేవయజ్ఞము. అన్నాది వస్తువులను శక్తిలేనపడు ఉదకముతోనున్న పాత్రనైనా స్వధాకారముతో పితృదేవతలను పితృదేవతలకు సమర్పించుటయే పితృయజ్ఞము. స్వాధ్యాయము అనగా బ్రహ్మయజ్ఞము. "అహరహర్భూతబలిర్మనుష్యేభ్యో యథాశక్తి దానమ్" ప్రతిదినము భూతబలిని మరియు మనుష్యులకు దానమును యథాశక్తిగా చేయవలెను. "లౌకికానాం పాకయజ్ఞాః". వేదాధ్యయనులు చేసే ఔపాసనాగ్ని హోమమే పాకయజ్ఞము ఇది పక్వమైన చరువు (అన్నము)చే చేయబడు హోమము.

అశ్వలాయనగృహ్యసూత్రము: "దేవయజ్ఞో భూతయజ్ఞో పితృయజ్ఞో బ్రహ్మయజ్ఞో మనుష్య యజ్ఞఇతి". ఇవి పంచయజ్ఞములు. "తానేతాన్యజ్ఞనహరహః కుర్వీత". వీటిని గృహస్థ ప్రతిదినము ఆచరించాలి.

1. వైశ్వదేవం (దేవయజ్ఞం)

" యదగ్నౌ జహోత్యపి సమిధం తద్దేవ యజ్ఞస్సంతిష్ఠతే॥" (తై॥యజు॥అర॥2) పంచమహా యజ్ఞములలో మొదటిది, విశ్వేదేవుల (సమస్త దేవతల) కు సంబంధించినదైనందున వైశ్వదేవమందురు. వైశ్వదేవము హుతము (అగ్ని హోత్ర హోమరూపకంగా చేసేది) ఉదయముననే వైశ్వదేవ హోమం నిత్యాగ్ని హోత్రంలో ఆయాదేవతలకు స్వాహాకారములతో ఆహుతులిచ్చి పూజించాలి. "వైశ్వేదేవే విశ్వేదేవాః" (ఆపస్తంబధర్మసూత్రము). వైశ్వదేవమున విశ్వేదేవులు ప్రధాన దేవతలు.

అగ్ని పరిసమూహ్య (దగ్గరగాచేసి), పర్యుక్ష్య (ప్రోక్షించి), ఆయతనమలంకృత్య (అలంకరించాలి) హవిష్యాన్నమును ప్రోక్షించి ఉత్తరము నుండి అగ్ని వెనక వుంచిన దర్భలపై ఆజ్యాఘారము చేసి వుంచాలి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తదుపరి ఎడమ చేతిని హృదయముననుంచి, సపవిత్ర సవ్య హస్తముతో "ఓం సోమాయ వనస్పతయే స్వాహా" అనుచు ఒక అహుతిని, "ఓం దివాచారిభ్యో విశ్వేభ్యో విశ్వేభ్యో దేవే భ్యస్వాహా" అనుచు రెండవ అహుతిని వుంచాలి ప్రధాన బలి నుండి ఉదక్పురుష బలిని సమర్పించాలి. అగ్నిని ఒక దగ్గరికి చేసి, ప్రోక్షించి, అగ్న్యుపస్థానముతో పరిసమాప్తిచేయాలి. (అశ్వలాయన గృహ్యసూత్రం). "అగ్నే సోమస్య చైవాదో తయోశ్చైవ సమస్తయోఃఁ। విశ్వేభ్యశ్చైవ దేవేభ్యో ధన్వంతరయ ఏవచ ॥ కుహ్వై చైవానుమత్యైచ ప్రజాపతయ ఏవచ ॥ సహద్యావా పృథివ్యోశ్చ తథా స్విష్టకృతేం తతఃఁ ॥" (మనుస్మృతి 3॥ఆ). మొదట అగ్ని సోమునకు విడివిడిగా, తర్వాత అగ్ని సోములిద్దరికి కలిపి, విశ్వేదేవులకు, ధన్వంతరికి, కుహూదేవతలకు, అనుమతికి, ప్రజాపతికి, ద్యావాపృథివీదేవతలకు ఆహుతులిచ్చి చివర స్విష్ట కృద్ధోమము చేయాలి. హోమానంతరము ప్రదక్షిణక్రమమున అగ్ని, యమ, వరుణ, సోములకు వారి పరివార దేవతలకు, "ఓం మరుద్భ్యస్వాహా" అనుచు ద్వార ప్రదేశమున, "ఓం శ్రియైనమఃఁ" అనుచు వాస్తుపురుష శిరోభాగమైన ఈశాన్యమున, "ఓం భద్రకాళ్యైనమఃఁ" అని వాస్తు పాదభాగమగు నైర్ఋతిన, "ఓం బ్రహ్మణేనమఃఁ " ఓం వాస్తోస్పతయేనమఃఁ" అని గృహమధ్యమున, "ఓం విశ్వేభ్యోదేవేభ్యోనమఃఁ" అనుచు ఆకాశమువైపు బలి ఉంచాలి. (మనుస్మృతి తృ॥ఆ).

వైశ్వదేవ విధి : ద్విరాచమ్య శ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థం ప్రాతర్వైశ్వదేవం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య. ఔపాసనాగ్నిని ప్రజ్వలించి, వైశ్వదేవ యజ్ఞము కొరకు తయారు చేసిన సూపవ్యంజన సహిత అన్నము యజమాని తన ఎడమ వైపు ఉంచి, ప్రోక్షించి, దక్షణ ఉత్తరములుగా రెండుగా, తూర్పు పడమరలుగా మూడుగా, మరల దక్షిణ భాగమున పూర్వపశ్చిమముగా రెండుగా విభజించాలి. ఓం అదితేను మన్యస్వేతి పరిషేచనము చేయాలి. అగ్నినందు ఒక సమిధనుంచాలి. దక్షిణ భాగమందలి పూర్వభాగము హవిస్సులో "ఓం అగ్నయే స్వాహా" "ఓం సోమయస్వాహా" ఓం విశ్వేభ్యోదేవేభ్యోస్వాహా", "ఓం ధృవాయభూమాయస్వాహా" ఓం ధృవక్షితయేస్వాహా", "ఓం అచ్యుతక్షితయే స్వాహా", "ఓం అగ్నయేస్విష్టకృతేస్వాహా" అని సమర్పించాలి. తదుపరి సూపవ్యంజన ఆహుతిని ప్రజాపతిని ధ్యానిస్తూ ఉంచాలి. మళ్ళీ ఒక సమిధనుంచాలి పరిషేచనము (ఆదితేన్వమగ్గ్ం స్థా...) చెయ్యాలి.

తదనంతరము అన్నము, సూపవ్యంజములను కలిపి, అగ్నికి పశ్చిమమున "ఓం ధర్మాయస్వాహా", అని దానికి ఉత్తరమున "ఓం అధర్మాయస్వాహా", అని పరిషేచన పూర్వకముగా బలినుంచాలి. ధర్మబలికి తూర్పున "ఓం అద్భ్యస్వాహా" అనుచు, దానికి తూర్పున "ఓం ఓషధి వనస్పతిభ్యస్వాహా", "ఓం రక్షోదేవజనేభ్యస్వాహా" అనుచు, అధర్మబలికి ఉత్తరమున "ఓం గృహాభ్యస్వాహా" "ఓం అవసానేభ్య స్వాహా," "ఓం అవసాన పతిభ్యస్వాహా", "ఓం సర్వభూతేభ్య స్వాహా",. అనుచు, తూర్పు వైపు "ఓం అంతరిక్షాయ స్వాహా", "ఓం యదేజతి జగతి యచ్చచేష్టతి నామ్నో భోగోయం నామ్నే స్వాహా", అని, పశ్చిమమున పృథివి, అంతరిక్ష, దివి, సూర్య, చంద్ర నక్షత్రములు ఇంద్ర, బృహస్పతి, ప్రజాపతి, బ్రహ్మ అనే దశానాంబలిని

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఉంచి పరిషేచనము చేయాలి. నక్షత్ర బలికి దక్షిణమున ప్రాచీనానీతితో "ఓం స్వధాపితృభ్యః" అని, దానికి ఉత్తరమున ఉపనీతితో "ఓం నమో రుద్రాయపశుపతయే నమః" అని ఉంచి పరిషేచనము చేయాలి. మిగిలిన కొద్ది బలిని గృహమునకు బయటవైపు "ఓం తేభ్యోబలిం పుష్టికామో హరామి మయి పుష్టిం పుష్టిపతిర్ధధాతు స్వాహా। దివా చరేభ్యో భౌతాభ్య ఇదం" అని ఉంచాలి. సాత్విక త్యాగంతో ముగించాలి. (శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతంత్రపరకాల దేశికాహ్నికము), భగవదారాధనను నిత్యము భక్తి, శ్రద్ధ నియమముగా ఆచరించడము కూడా దేవయజ్ఞమే. దేవయజ్ఞ అనుష్ఠానముచే పరవాసుదేవుని సాన్నిధ్యము, కైంకర్యము చేసే భాగ్యము కలుగుననుట పరమ ప్రామాణిక సత్యము.

2. బ్రహ్మయజ్ఞ (ఋషియజ్ఞం)

" యథ్స్వాధ్యాయ మధీయాతైకామప్యృచం యజుస్సామ వా తద్బ్రహ్మయజ్ఞస్సంతిష్ఠతే" (తై. ఆ. 2వ ప్ర). "అధ్యాపనం బ్రహ్మయజ్ఞం" (మనుస్మృతి) వేదాధ్యయనమే బ్రహ్మయజ్ఞము. మంత్రద్రష్టలైన మహర్షులు పరవాసుదేవుడైన వేదమూర్తి అనుగ్రహముతో ఈ బ్రహ్మయజ్ఞ అనుష్ఠాన నియమమును తెలిసికొని, తైత్తిరీయ అరణ్యకము రెండవ ప్రశ్నలో తొమ్మిదినుంచి పదిహేడవ అనువాకము వరకు విశదీకరించారు. దీనినే స్వాధ్యాయ బ్రాహ్మణమంటారు. "తపః స్వాధ్యాయ ఇతి బ్రాహ్మణమ్". వేదాధ్యయనము కృచ్ఛ్ర చాంద్రాయణాది తపస్సువంటిది. (ఆపస్తంబ – ధర్మసూ). ఈ బ్రహ్మయజ్ఞ అనుష్ఠానమున ఋగ్వేదపఠనముతో గంగగోవుపాల ఆహుతులచే, యజుర్వేదపఠనముతో ఘృతాహుతులచే, సామవేదాధ్యయనముచే సోమరస ఆహుతులతో, అథర్వణ వేద పఠనము వలన మధ్వాహుతలచే కలిగే ప్రసన్నతను పరమాత్మకు తిటిస్తాయి. అలాగే బ్రాహ్మణ భాగములు, రామాయణ, భాగవత, భారత, విష్ణు పురాణాదులు, ఆపస్తంబాది కల్పసూత్రములు, సత్కథల పఠనముతో అగ్నీ షోమీయాది ఏకాదశావదానముతో కల్గు తృప్తిని దేవతలు పొందుదురు. ఋగ్యజు స్సామ వేదములలో ఒక శాఖనైనను అధ్యయనము చేయాలి. ఈ బ్రహ్మ యజ్ఞ నియమములో ఋగ్వేద పఠనముతో క్షీరనదిగా, యజుర్వేద అధ్యయనముతో ఘృతనదిగా, సామవేదముతో సోమ రసంగా, అథర్వణ, ఇతి హసాదులచే అగిన షోమీయ ఏకాదశావదానములుగా పితృదేవతలు తృప్తి చెందుదురు. భక్తి, శ్రద్ధ నిత్యనియమ ఆచరణచే ఆయుస్సు, తేజస్సు, వర్చస్సు, జయము, బ్రహ్మ వర్చస్సు, భతవత్ సాన్నిధ్యం పొందగలము. బ్రహ్మయజ్ఞమునకు అనధ్యయనం వర్తించదు. అనానుకూల పరిస్థితులలో ఆపద్ధర్మంగా మానసికంగా చేయాలి. మధ్యాహ్నసమయమున తారస్వరముతో చేయాలి. మనస్సు ఏకాగ్రత ఉన్నంత వరకే చేయాలి. "నిత్య స్వాధ్యాయ" అని గౌతసూత్రము. ఇదియే ఋషిపూజ. మన వంశీకులైన ఋషుల ప్రీత్యర్థం చేసే నిత్య వేద పారాయణము (అశ్వలాయన & ఆపస్తంబధర్మసూత్రము).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బ్రహ్మయజ్ఞ విధి: రెండు సార్లు మంత్రపూర్వక ఆచమనముతో అంతఃకరణ శుద్ధి గావించుకొని, ప్రాణాయామ పూర్వకముగా, భగవంతుని అనుజ్ఞతో, భగవంతుని ప్రీతి కొరకై ఈ బ్రహ్మయజ్ఞకర్మను సంకల్పించాలి. "ఓం విద్యుదసి విద్యుమే పాప్మానమృతాత్సత్యముపైమి" అనుచు నీటితో (కుడి అరచేతితో ఎడమ అరచేతి నుండి వ్రేళ్ళ చివరకు) పవిత్రము చేసుకోవాలి. "ఓం ఋచః ప్రీణంతి" అనుచు మూడుసార్లు ఆచమనముతో, "ఓం యజూంషి ప్రీణంతి" అనుచు పై పెదవిని (కుడి వ్రేళ్ళచే), "ఓం సామాని ప్రీణంతి" అని క్రింది పెదవిని (కుడి బొటన వ్రేలుచే), "ఓం అథర్వాణి ప్రీణంతి" అని శిరస్సును, "ఓం అంగిరసో బ్రాహ్మణాని ప్రీతణంతి" అని కుడి అనామికతో నేత్రములను, "ఓం ఇతిహాస పురాణాని ప్రీణంతి" అని కుడి తర్జనితో నాసికను, "ఓం కల్పాశ్చ గాథాశ్చ ప్రీణంతి" అని కుడి కనిష్టికతో శ్రోత్రములను, "ఓం నారాశగ్ంసీః ప్రీణంతి" అని కుడి చేతితో హృదయము స్పృశించాలి.

దర్భాసీనుడై, సర్వ వేద ప్రతినిధియైన ప్రణవము (ఓంకారము)తో, వ్యాహృతిత్రయముతో, గాయత్రి మంత్రమును (పాదశ, అర్ధర్చశ, పూర్తిగా) జపించి, నాలుగు వేదముల ప్రథమ వాక్యములను (అగ్నిమీళే, ఇషేత్వోా, అగ్న ఆయహి, శంన్నో దేవి) పఠించాలి. ఆయా వేదమును ప్రారంభించి క్రముగా అధ్యయనము చేయాలి. లేదా పురుషసూక్తము, బ్రహ్మయజ్ఞ ప్రతిపాదితానువాకము (స్వాదాయబ్రాహ్మణం తై-అరణ్య-రెండవ ప్రశ్న - 9 - 17 అనువాకములు) లేదా నారాయణోపనిషత్ను పారాయణం చేయాలి. తదుపరి "ఓం భూర్భువస్సువః, ఓం సత్యంతప శ్రద్ధాయాం జుహోమీ" అనుచూ, "ఓం నమోబ్రహ్మణో నమో అస్త్వగ్నయే ..... బృహతే కరోమి" అను మంత్రమును మూడుసార్లు (పాదశ, అర్ధర్చశ, పూర్తి) పఠించి ముగించాలి. "ఓం వృష్టిరసి వృశ్చమే పాప్మానమృతా సత్యము పాగామ్" అనుచు అరచేతులు నీటితో (కుడి అరచేతితో ఎడమ అరచేతి ప్రేవళ్ళనుండి ఉర్ధ్వముఖంగా) స్పృశించి, ఆచమనము చేసి, సాత్విక త్యాగము (ఓం భగవానేవస్వనీయామ్య .... కారయితు) తో ముగించాలి. (శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతంత్ర రకాల దేశికాహ్నికము - పంచకాలప్రకాశిక). బ్రహ్మయజ్ఞ ఆచరణచే, జ్ఞానము దినదినం అభివృద్ధి చెందుతుంది. (మనుస్మృతి).

3. భూతయజ్ఞం (భూతబలి)

"యద్భూతేభ్యో బలిగ్ం హరతి తద్భూత యజ్ఞ స్సంతిష్ఠతే" (తై॥యజు॥ఆర॥2). వైశ్వదేవ శేషాన్నముచే గృహమునకు అష్టదిక్కులందు చేయునదియే భూతబలి. "దిగ్దేవతాభ్యశ్చ యథాస్వమ్". అష్టదిక్పాలకులకు ప్రదక్షిణ క్రమములో (ఇంద్ర, అగ్ని, యమ, నైఋతి, వరుణ, వాయు సోమ, ఈశాన మరియు వారి పరివార పురుషులతో కలిపి) బలి ఉంచాలి. గృహద్వారములందు "ఓం మరుద్భ్యః" అని "ఓం ద్వార్షమదుర్భ్యః" అని బలి ఉంచాలి. "ఓం గృహదేవతాభ్య ప్రవిశ్య ॥ అను సూక్తితో గృహదేవతలను, "ఓంశ్రియైనమ' అనుచు (పడకగదిలో తలభాగమున) 'ఓం భద్రకాళ్యై నమః' (కాళ్ళభాగమున) "ఓం ధనపతయే నమః" (ధనాగారమున), 'ఓం రుద్రాయైనమః' 'ఓం మిత్రాయనమః' (పశువుల పాకలో)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"ఓం బ్రహ్మణేనమః" (గృహమధ్యమున), 'ఓం అద్భ్యనమః' (జలపాత్రయందు) 'ఓం ఆకాశాయనమః' అనుచు బలి ఉంచాలి. రాత్రి సమయమున "ఓం నక్తంచరేభ్యోనమః" అని బలిని పెట్టాలి. (గౌ॥ధ॥సూ॥). "ఓం రక్షోభ్యస్వాహా" అనుచు ఇంటికి ఉత్తరమున, "ఓం సర్వేభ్యో భూతేభ్యో దివాచారిభ్య ఇతిదివా" అని గృహమధ్యభాగమున బలిని పెట్టాలి. (అశ్వ॥గృ॥సూ॥). "ఓం సర్వాత్మభూతయేనమః" అనుచు ఇంటి పైభాగమున బలిపెట్టాలి (మనుస్మృతి). 'ఓం కామాయస్వాహా' అని శయ్యా ప్రదేశమున, "ఓం యదేజతి జగతి యచ్చచేష్టతి నామ్నో భాగోయన్నామ్నే స్వాహా॥" అని ద్వారము వద్ద బలిని పెట్టాలి. ఈ భూతబలిశ్రద్ధగా నిత్యము నియమముగా ఆచరించిన వారికి ఇహము, పరసుఖము తప్పక ప్రాప్తించును. "నిత్యః స్వర్గః పుష్టిశ్చ" (అప॥ధ॥సూ). ఈ బలిహరణముచే సర్వభూతాలను ఆరాధించేవారు, తేజోరూపులై ఋజుమార్గమున పరబ్రహ్మమును పొందుదురు. (మనుస్మృతి).

4. పితృ యజ్ఞము

"యత్పితృభ్య స్వధాకరోత్యపస్తత్పితృ యజ్ఞ స్సంతిష్ఠతే" (తై॥యజు॥అర॥2)

శ్రాద్ధ తర్పణాదులచే శాస్త్రోక్తంగా పితృదేవతలను పూజించుటయే పితృయజ్ఞము. "పితృయజ్ఞేన యక్ష్యే" అని ప్రాచీన వీతితో సంకల్పించి ఆచరించాలి. పితృదేవతల తృప్తికై గృహస్తు ప్రతిదినం అన్నాదులచే జలంతో, పాలు, దుంపలు, ఫలములు దానం చేస్తూ శ్రాద్ధమాచరించాలి. పితృయజ్ఞంలో ఒక బ్రాహ్మణుడికైన ప్రతిదినము భోజనం పెట్టాలి. ఇదియే నిత్యశ్రాద్ధము. భూతబలి అంతమున మిగిలిన అన్నమును ఇంటికి దక్షిణ భాగమున "ఓం పితృభ్యస్వాహా" అని ప్రాచీన వీతితో ఉంచి పరిషేచనం చెయ్యాలి. అమావాస్యనాడు పితృయజ్ఞము (శ్రాద్ధము తర్పణములు) చేయాలి. ఆ తర్వాత ప్రతినెల చేసే శ్రాద్ధమునే 'అన్వాహార్యకము' అందురు (మనుస్మృతి) "పితృభ్యశ్చ ఉదకదానం", పితృదేవతల తరపణం జలంతోను, తిలలతో, దర్భలచే చేయ్యాలి. (గౌ॥ధ॥సూ॥). పితృయజ్ఞమున అన్నాది వస్తువులకై శక్తినేపుడు ఉదక పాత్రనైన స్వధాకారముతో ఇవ్వవలెను (అప॥ధ॥సూ). "యత్ పితృభ్యః స్వధా కరోత్యపస్తత్ పితృయజ్ఞః" పిండరూపంగాలేదా ఉదకరూపంలో పితృదేవతలను తృప్తిపరిచే స్వధాకార ప్రక్రియయే "పితృయజ్ఞము" (స్వాధ్యా – బ్రా). "శ్రదధయాదీయతే యచ్ఛతత్ శ్రాద్ధం పరికీర్తితమ్ ॥ పితృదేవతలనుద్దేశించి అన్నాదులను శ్రద్ధతో ఆరాధించి అర్పించుటయే శ్రాద్ధము. "శ్రాద్ధేన తృప్తింహి వేదయంతే పితరః॥ శ్రాద్ధము పెట్టినందువలన పితృదేవతలకు తృప్తి కలుగునట్లు పితృదేవతా రూపులైన బ్రాహ్మణులు చెపుదురు (ఆపస్తంబ సూ॥ద్విప్ర॥) పితరులు వసువులని, పితామహులు రుద్రులని, ప్రపితామహులు ఆదిత్యులని వేదము చెపచున్నది (మనుస్మృతి – 4 అధ్యా). "వసురుద్రాదితిసుతాః" పితరః శ్రాద్ధదేవతాః । ప్రీణయన్తి మనుష్యాణాం పితౄన్ శ్రాద్ధేన తర్పితాః", శ్రాద్ధ దేవతలైన వసువు, రుద్ర, ఆదిత్య పుత్రులైన ఇతర దేవతలు శ్రాద్ధకర్మచే తృప్తిచెంది,కర్తలయొక్క పితరులను సంతోషపెట్టుదురు. అలా సంతుష్టి చెందిన పితృపితామహాదులు కర్తలకు ఆయుః ప్రజాం (సంతానము), ధనం విద్యాం స్వర్గం మోక్షం సుఖం తథా రాజ్యం, ప్రయచ్ఛతి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(ఇచ్చెదరు) (యజ్ఞావత్క్య స్మృతి) జ్ఞానోత్కృష్టుడైన బ్రాహ్మణునికి కవ్యముల నిచ్చుటచే కర్త యొక్క వంశము పరిత్రమగును మనుస్మృతి) "నశ్రాద్ధే భోజయేన్మిత్రం" అను సూక్తిచే మిత్రుడిని శ్రాద్ధములో భోక్తగా నియమించరాదు. కాని తప్పతి సరి పరిస్థితులలో మిత్రుడిని నియమించుకొనవచ్చును. కర్త శతృవు సర్వదా వజ్జనీయుడు. వేదాధ్యయనము చేసిన వారు భోక్తలుగా ఉంటే కర్త ఏడు తరముల వారు సంతృప్తి చెందుతారు శ్రాద్ధమున ముగ్గురికి కంటే తప్పకుండా సద్బ్రాహ్మణులను నియమించాలి. శ్రా్ధ కర్త భోక్తలు పరమ శాంతం గాను సదాచారాన్ని పాటించాలి.

వేదధ్యయన సంపన్నులు, సద్గుణవంతులు, వయోవృద్ధులు, త్రిమధు ('మధువాతా ఋతాయతే' అనే మూడు మంత్రములు పఠించువారు), త్రిసువర్ణ బ్రహ్మమేతుమా' అను మూడు తైత్తిరీయ అనువాకములు (చదువేవారు) త్రిణాచికేత (నాచికేతాగ్ని మంత్రము పఠించువారు) అశ్వమేధము, పురుషమేధము, సర్వమేధము, పితృమేధము లనే చతుర్మేధ మంత్రములు పఠించేవారు. ఐదు కాఠకాగ్ని మంత్రములు పఠించేవారు, ఐదు కాఠకాగ్ని మంత్రములు పఠించేవారు, జ్యేష్టసామగమంత్రము అధ్యయనము చేసినవారు, ప్రతిదినము వేదాధ్యయనము (బ్రహ్మయజ్ఞం) చేసేవారు, శ్రోత్రియులు, మొ॥ పంక్తి పావనులు శ్రాద్ధకర్మను పవిత్రము చేసి పితృదేవతలకు పరమ ప్రీతిని కలిగించి కర్తకు వంశాభివృద్ధిని అనుగ్రహిస్తారు. ఆవుపాలు, నెయ్యి, పెరుగు పితృదేవతలకు ప్రీతికరములు. నువ్వులు, మినుములు, వ్రీహిధాన్యము నీరు, కందమూలాదులు, పండ్లు శ్రాద్ధకర్మనందున తప్పక ఉపయోగించవలసిన ద్రవ్యములు. న్యాయముగా సంపాదించిన ద్రవ్యముతో పుణ్యతీర్థమున చేసి శ్రాద్ధముతో పితృదేవతలు ఎక్కువ తృప్తిపొందుతారు. (ఆపస్తంబ ధర్మసూత్రం)

"హిరణ్యగర్భుని" పుత్రుడైన "మనువు", అతని పుత్రులైన "మరీచి మొదలగు మహర్షులు వారి సంతానమే పితృగణం విరాట్పుత్రులైన "సోమసదు"లనే వారు,సాధ్యులనే వారి యొక్క పితృగణం, "మరీచి మహర్షి పత్రడైన "అగ్ని ష్వాత్తులు" దేవతలకు పితృగణం "అత్రి" మహర్షి పుత్రులైన బర్షిషదులనే" వారే దైత్య, దానవవ, యక్ష గంధర్వ, సర్ప రాక్షస, గరుడ, కిన్నరులకు పితరులు. బ్రాహ్మణులకు 'సోమవులు' లు లనేవారు క్షత్రియులకు "హవిర్భుజులు" వైశ్యులకు "ఆజ్యపులు" ఇతరులకు 'సుకాలినులు' పితరులు, సోమవులు శుక్రునిచి, హవిష్మంతులు అంగీరసునికి, ఆజ్యపులు పులస్త్యునికి సుకాలినులు వసిష్ఠునికి పుత్రులు. అగ్ని దగ్గులు క్యాంపులు (శుక్రపుత్రులు) బర్షిదలు, అగ్ని ష్వాక్త్యులు సౌమ్యులు మొదలగా వారు రబాహ్మణుల పితృదేవతల సంతానమే. ఋషుల వలన పితృదేవతలు, ఆరి వలన దేవదానవులు, వారి వలన చరాచర సృష్టి అంతా ఆవిర్భవించింది. (మనుస్మృతి).

నిత్యం (నిశ్చితమైన ఒక నిమిత్తముతో ప్రతిరోజు అమావాస్య మొ॥) అష్టకాదులు (హేమంత శిశిరాలలో నాలుగ అపరపక్షాలోని అష్టమీతిథులు) నైమిత్తికం (నియతం కాన కారణంచే విధించబడినది. ఉదా: పుత్ర జన్మాదులలో చేసేవి),కామ్యం (ఫలకామముచేత) అని శ్రాద్ధాలు మూడు రకాలు. అలాగే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అహరరహరహః శ్రాద్ధం పార్వణం వృద్ధి (అభ్యుదయ) శ్రాద్ధం, ఏకోద్దిష్టం, సపిండీకరణం అని అయిదు రకాలు. అమావాస్య అష్టకా, వృద్ధి, కృష్ణపక్ష ఆయనద్వయము విషువత్ (మేషతులా సంక్రమణము), సూర్యసంక్రమణ, వ్యతిరేక ఫలయోగం, చంద్రుడు మఖలో, సూర్యుడు హస్తలో దినములు, గ్రహణతిథులు, కర్తశ్రాద్ధం పెట్టాలని సంకల్పించిన సమయములు మొదలగునవి శ్రాద్ధ కాలాలు.. (మనుస్మృతి)

"జీవితోర్వాక్యకరణాత్" అని స్మృతి వాక్యము. తల్లిదండ్రులు జీవించి ఉన్నపుడు వారిని శక్తి శ్రద్ధలతో సేవించడము. వారి మాటలను ఆదరించి, అన్ని కర్మలు కూడ వారి సేవలు గానే ఆచరించడము మొదలగునవి పుత్ర ధర్మముల నిర్వహణ వారికి ప్రతి కరములై వింశాభివృద్ధిని కుటుంబ సౌభాగ్యములనిచ్చును.

5.మనుష్య యజ్ఞము (అతిథి పూజ)

" యద్బ్రాహ్మణేభ్యోన్నం దదాతి తన్మనుష్య యజ్ఞస్సంతిష్టంతే" (తై తి॥యజ॥అర॥2)

"వేదవిద్యా వ్రతస్నాతాన్ శ్రోత్రియాన్ గృహమేధినః పూజయేద్దవ్యకవ్యేన" మరియు "ఆసనాశన శయ్యాభిరద్భిర్మూలన ఫలెనవా.... అర్చితోతిథి" అని మనుస్మృతిలో ఈ మనుష్య యజ్ఞము స్తుతించబడినది. వేదవిద్యా వ్రత స్నాతకునిని గృహస్థ హవ్యకవ్యవములతో, ఆసనం, భోజనం, శయ్య, మంచినీరు, ఫలమూలాదులచే అర్చించాలి. భిక్షాటనం చేసే బ్రహ్మచారి సన్యాసి మొదలగు వారిని శక్తి కొద్ది భిక్ష అర్పించాలి. భూతబలి పూర్తిచేసిన తదుపరి అతిథికి భోజనం పెట్టి అర్చించాలి. భూతబలి పూర్తిచేసిన తదుపరి అతిథికి భోజనం పెట్టి అర్పించాలి. "విద్యాతపస్సమృద్ధేషు హుతం విప్రముఖాగ్నిషు । నిస్తారయతి దుర్గాచ్చమహతశ్చైవ కిల్బిషాత్।" అధ్యయనం, అధిక తపస్సు చేసిన బ్రాహ్మణునకిచ్చిన దానం అగ్ని హోత్ర ఆహుతలవలె ఇహపర పాపములను పోగొట్టును. నిత్యస్థితి లేని (ఒక దినముమాత్రమే ఉండేవారు) అతిథి. "ధన్యంయశస్యమాయుష్యం స్వర్గంచాతిథి పూజనమ్" అనేవి అతిథి పూజవలన కలిగే ఫలితములు. బ్రాహ్మణుని ఇంట రాజులు అతిథికాజాలరు. తనతో సమానులైన స్నేహితులు, బంధువులు అతిథులుకారు. విప్రులు, అతిథులు, భృత్యులు మొదలగువారు భోజనం చేసిన తర్వాత గృహస్థ భార్యతో కలిసి భూజించాలి. వివాహ, యజ్ఞ సమయముందు అతిథులను మధుపర్కాదులతో గౌరవించాలి. (మనుస్మృతి).

"భోజయేత్ పూర్వం అతిథి కుమార, వ్యాధిత, గర్భిణి, సువాసినీ, స్థవిరాన్ (వృద్ధులు) జఘున్యాంశ్చ (పరిచారకులు)". (గౌత।7 ధర్మ॥సూ) అతని గృహస్థధర్మము, ఋత్విక్కులు, ఆచార్యులు, కన్యాదాతయైనమామ, పినతండ్రి, మేనమామ మొదలగువారు వచ్చినపుడు వారిని మధుపర్కము (పెరుగు, పాలు, నెయ్యి అధికముగా తేనె/శర్కర మిశ్రమము)తో స్వాగతించాలి. "శ్రోత్రియస్యతు పాద్యం , అర్ఘ్యం, అన్నవిశేషాంశ్చ" అను సూత్రధర్మచే శ్రోత్రియులైన అతిథులను విశేషంగా స్వాగతించి అర్చించాలి. అతిథి వెళ్లేటపుడు నమస్కారముతో గౌరవించి పంపాలి. (గౌత॥ధర్మ॥సూ).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

"సాయం ఆగత మతిథిన ఆపరాధ్యాత్" సాయంకాలమువచ్చిన అతిథిని తిరస్కరించరాదు (వశిష్ఠస్మృతి) వైశ్వదేవము తర్వాత విచ్చన అతిథిని యథాశక్తిగా పూజించి, భుజింపచేయాలి. వ్రతభిక్షువులను (సన్యాసి, బ్రహ్మచారి) విశేషముగా సత్కరించాలి. భోజన సమయమున వచ్చన మిత్రులను, బంధువలను భోజనము పెట్టి ఆదరించాలి. శ్రోత్రియులను (వేదాధ్యయనులు) సత్కరించే సమయమున యజమాని వారి రాకవలన తాము ధన్యులమైతిమని మధుర వచనములు చెప్పాలి. విద్యాస్నాతకుడు (వేదాధ్యయనము చేసి బ్రహ్మచర్య వ్రతముపూర్తి కాకుండా వివాహమునకు వచ్చేవారు), వ్రతస్నాతకుడు (వ్రతము పూర్తిచేసి విద్య పూర్తికానివారు), విద్యావ్రతస్నాతకుడు (వేదము, వ్రతము పూర్తిచేసినవారు), మిత్రాదులు ప్రతి సంవత్సరము పూజింపదగినవారు. (యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి ఆచార్యాధ్యాయమ్).

వైశ్వదేవాంతమున వచ్చినవాడు అతిథి. అతిథిని స్వాగతించి, కాళ్ళు కడుగుటకై నీళ్ళించ్చి, ఆసనముపై కూర్చుండబెట్టి తదుపరి రుచ్యములైన ఆహారముతలో ప్రియమైన మాటలతో సంతోషం కలిగించే ప్రశ్నలతో విశ్రాంతి కలిగిచి సత్కరించాలి. అతిథి వెళ్ళి పోయేటపుడు యజమాని కొంత దూరము వెళ్ళి అనుమతితో తిరిగి రావాలి. అతిథి సత్కారముచే స్వర్గం లభిస్తుంది. అతిథి తిరస్కారము పితృదేవతల తిరస్కారమే (పరాశర స్మృతి-1) అతిథి అభ్యాగతులను సత్కరించుటయే మనుషయయజ్ఞము (అశ్వ।గృ।సూ।31).

భూతకలి కర్మ తర్వాత భిక్షకై విచ్చన వారికి తొలుతభిక్షపెట్టాలి. తదుపరి అథిథులను భోజనము పెట్టాలి. తర్వాత పిల్లలకు, వృద్ధులకు, రోగగ్రస్తులకు గర్భిణులకు భోజనము పెట్టాలి. భోజన సమయమున అన్నముకై వచ్చిన వారిని తిరస్కరించరాదు. ఆసనము, త్రాగునీరు శయ్యా, మంచి మాటలు మొదలగు వాటితో అతిథిని సత్కరించాలి. ఈ మనుష్యయజ్ఞ ఆచరణచే దంపతులిద్దరికి అనంతమైన ఉత్తమలోక ప్రాప్తి కలుగుట నిత్యమైన సత్కరించాలి. అ మనుష్యయజ్ఞ ఆచరణచే దంపతులిద్దరికి అనంతమైన ఉత్తమలోక ప్రాప్తి కలుగుటనిత్యమైన సత్యము (ఆపస్తంభ ॥ధర్మా।। సూ। 2) అతిథి సర్వదేవతా స్వరూపుడు.

"అగ్నిరివజ్వలన్నతిథి రభ్యాగచ్ఛతి". అతిథి అగ్నివలె ప్రకాశించుచు ఇంటికి వచ్చునందున అతను నిరాశచెందితే యజమానికి క్షేమకరము కాదు. అందుకే **"అతిథీనేవాగ్రే భోజయేత్"** అని సూత్రము. అతిథి పూజ మొదట చేయవలెను. **"తస్య పూజయాగ్ం శాంతిః స్వర్గః పూష్టిశ్చ"** అతిథి పూజవల్ల యజమానికి ఇహపరసుఖములు కలుగును. **యొతిథీనామగ్నిస్స అహవనీయోయః** అతిథి జఠరాగ్నియే అహవనీయాగ్ని. ఇంటిలో ఉండునది గార్హపత్యాగ్ని పంటకు ఉపయోగించు పాత్రలయందుండునది దక్షిణాగ్ని ఈ మూడు అగ్నులు గృహస్థు దగ్గర ఉండును. అతిథికి పెట్టిన పాలతో అన్నము 'అగ్నిష్టోమ' యాగముగా, నెయ్యితో కలిపిన అన్నము ఉక్థ్యము" అను యాగముగా, మధురవస్తువులతో కూడిన ఆహారము "అతిరాత్ర" యాగముతో సమానమైన ఫలితములనిచ్చును. అతిథికి మంచి నీరు ఇచ్చినందువలన సంతాన, ఆయుర్వృద్ధి కలుగును. అతిథి వెళ్లేటపడు యజమాని లేచి నిలబడినచో " ఉదవసనీయ" యజ్ఞఫలిమును, అతిథిని అనుసరించి సాగనంపినచో **"శ్రీమన్నారాయణుని ప్రదక్షిణ"** ఫలితమును భక్తి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మర్యాదలతో సాగనంపి వెనుకకు వచ్చినందున "అవభృథస్నానము"తో సమానమైన ఫలితమును, అతిథిని ప్రశంసించినచో "దక్షిణ" ఇచ్చిన ఫలితమును యజమాని మరియు అతని కుటుంబము పొందుదురని వేదములు చెపచున్నవి. శ్రోత్రియుడైన అతిథిని ఒక రాత్రి ఉంచి ఆదరించిన ఇహలోకసుఖము, రెండు రాత్రుల సత్కారముతో అంతరిక్షలోక ఫలము, మూడు రాత్రులతో దివ్యలోక ప్రాప్తి, అపరిమిత దినముల ఆదరణచే ఉన్నతలోక ప్రాప్తి కలుగును. యజమానికి సమస్తము సమృద్ధముగా ఉండును (ఆపస్తంబ ధర్మసూ॥)

వేదోక్తమైన ఈ పంచ మహాయజ్ఞములను నిత్యము యథాశక్తిగా ఆచరించాలి. మహాపురుషులు వీటిలో కోరికలను వదిలేసి తమ ఐదు జ్ఞానేంద్రియములందు హోమము చేస్తారు. కొందరు ప్రాణాన్ని వాక్కులో, వాక్కుని ప్రాణంలో అణుచుకొని యజ్ఞ ఫలితాన్ని పొందుతారు. బ్రాహ్మజ్ఞానులు తమ జ్ఞాన నేత్రంచే ఈ యాగఫలము పొందుదురు. అని మనుస్మృతి తెలిపినది. పరమ ప్రాచుణ్యము కల ఈ వైదిక పంచమహాయజ్ఞము ఆచరణచే ఆ దేవదేవుడైన పరవాసుదేవుని అనుగ్రహ ప్రాప్తి తథ్యము, సత్యము.

॥ సమస్త సన్మంగళాని భవంతు ॥

302, కాంచనగంగ,
ఆదిత్యా ఎన్‌క్లేవ్,
అమీర్‌పేట, హైద్రాబాద్ - 500 038.
సెల్ : 9440466775
040 - 23736775

భగవద్రామానుజదాసః
బుక్కపట్టణం నరసింహ్మాశర్మ
శ్రీ బ్రహ్మతంత్ర స్వతంత్ర పరకాల మఠం
హైద్రాబాద్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

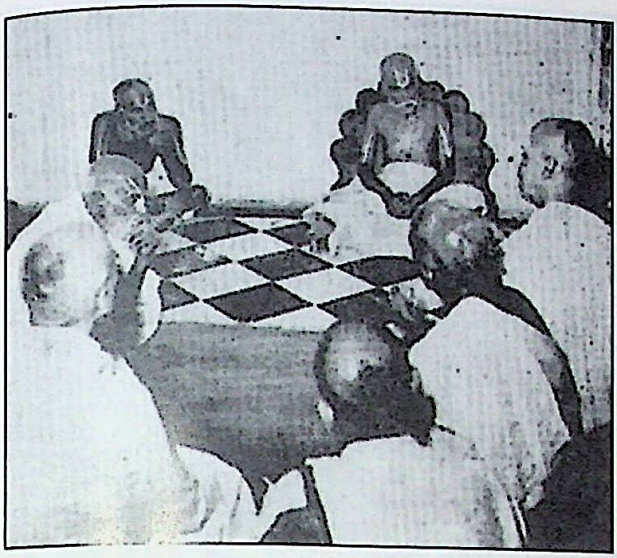

ಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆ
vat Sabha at Kashi

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು
Swamy at Srirangapattana

ಉತ್ತರಭಾರತದ ಪ್ರವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ
Swamy Commencing Yatra

ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು / Swamy at Royal Palace

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

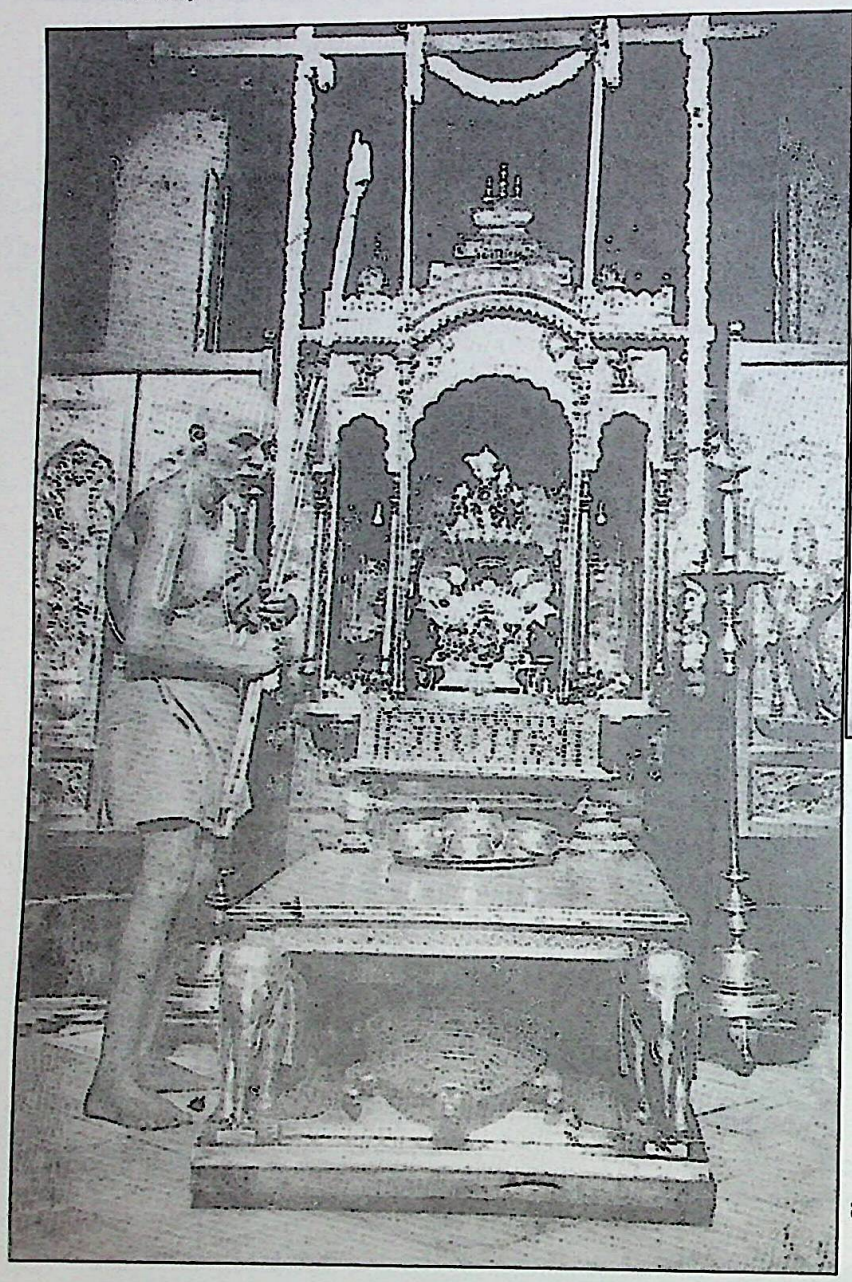

ಕಾಲಕ್ಷೇಪ [illegible] ಆಚಾರ್ಯರು
Swamy during Kalaakshepam

ವಜ್ರಪಡಿ ಡೋಲೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು
Swamy performing Dolotsava

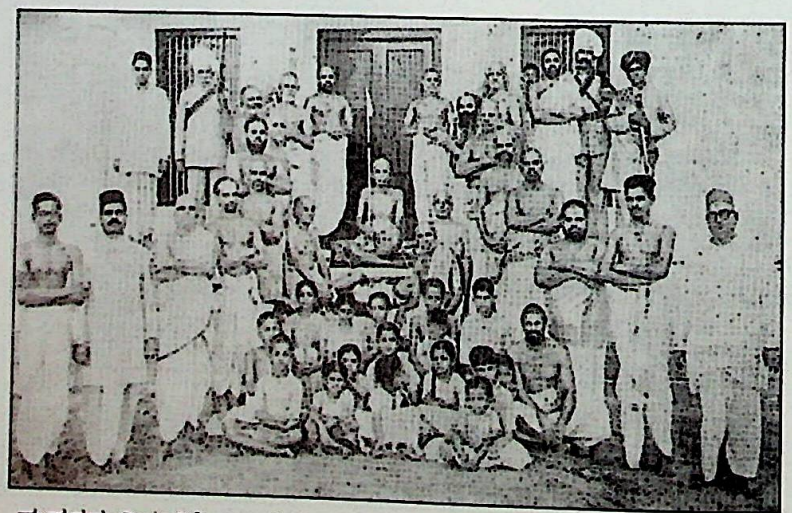

ಪುಷ್ಕರದ ವಿದ್ವತ್‌ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು / Swamy at Pushkaram

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

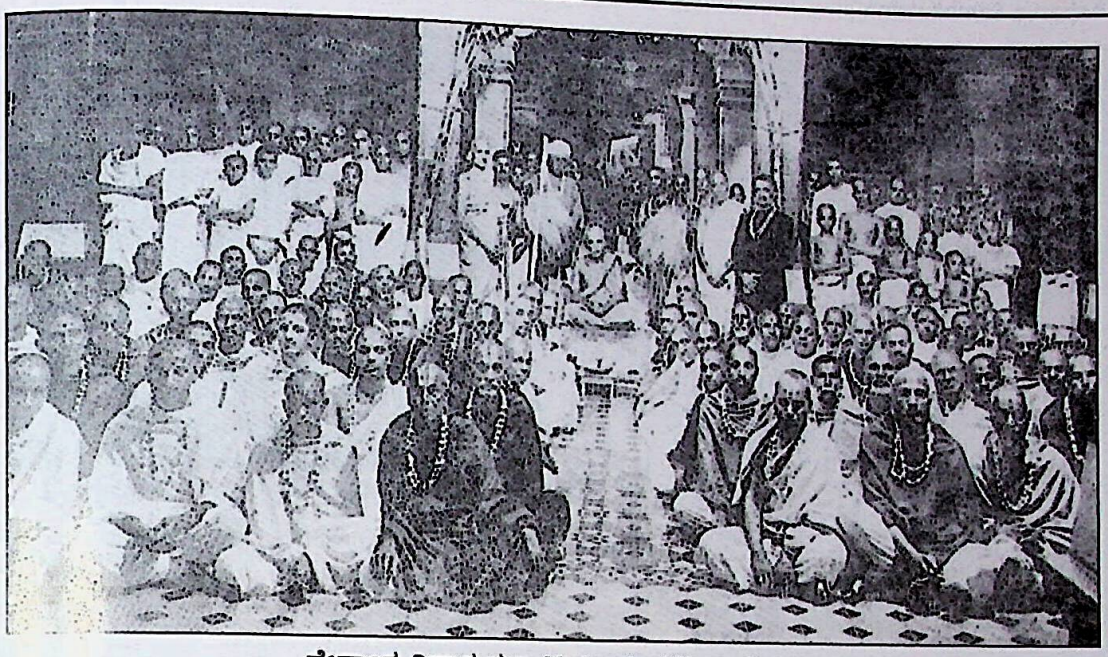

ವೇದಾಂತ ವಿಹಾರ ಸಭಾ Vedantha Vihara Sabha

ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು

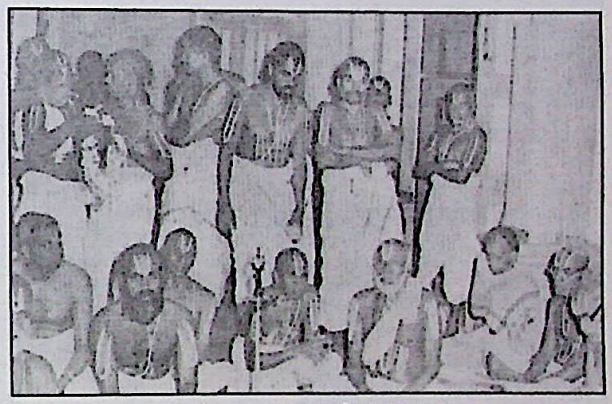

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ದೃಶ್ಯ

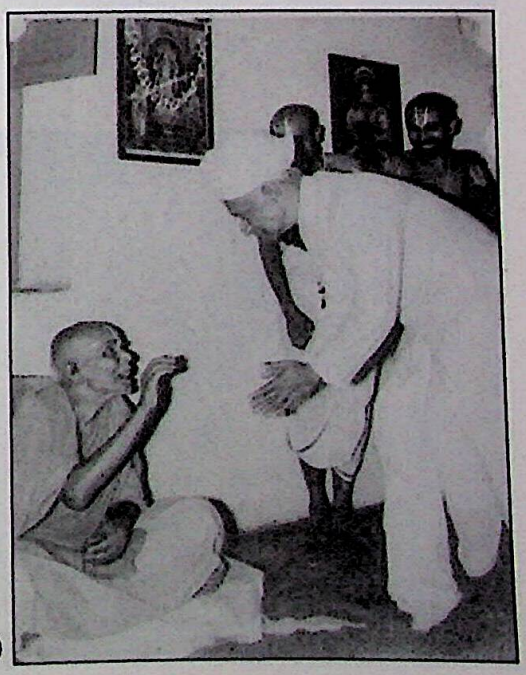

ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಡಾ॥ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ (ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

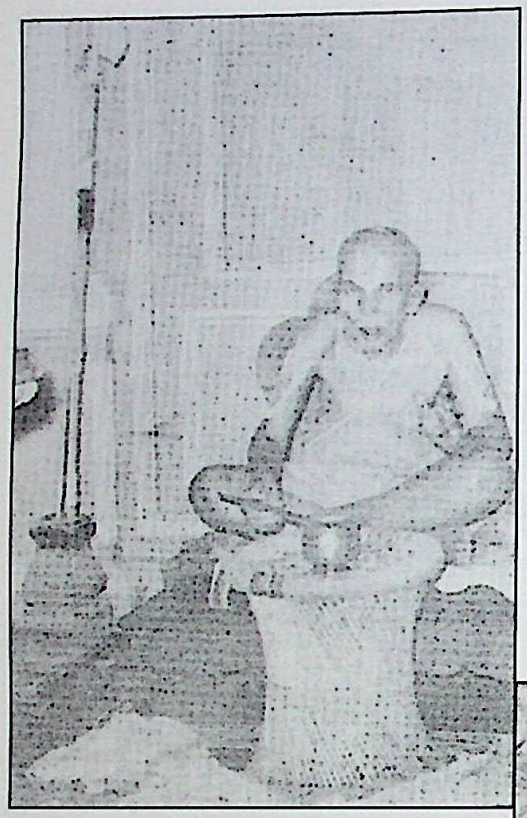

ಶ್ರೀಪಾದ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ
ಅಪೂರ್ವ ದೃಶ್ಯ
Swamy imparting Sri Padha Teertham

ಜಯಚಾಮರಾಜರು ಪಾದಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು
Royalties performing Pada Pooja

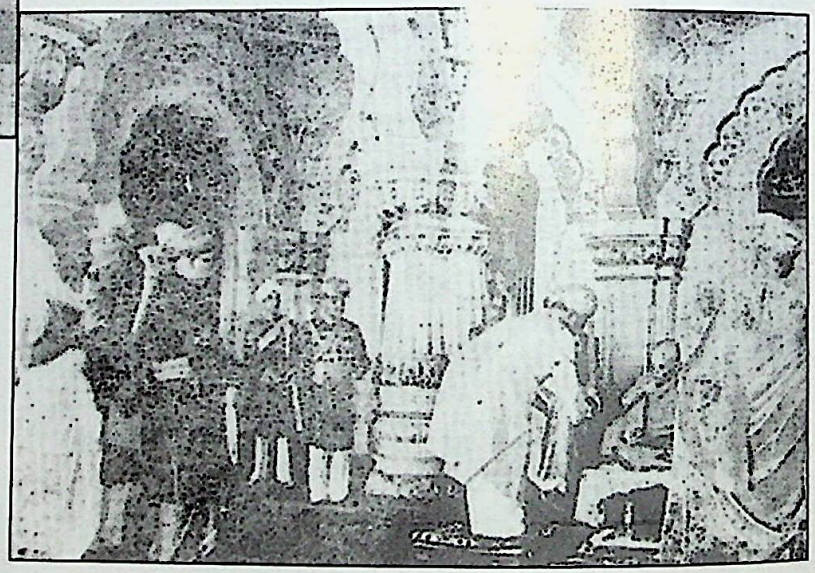

ಮಹಾರಾಜರು ಖಿಲ್ಲತ್ತು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು

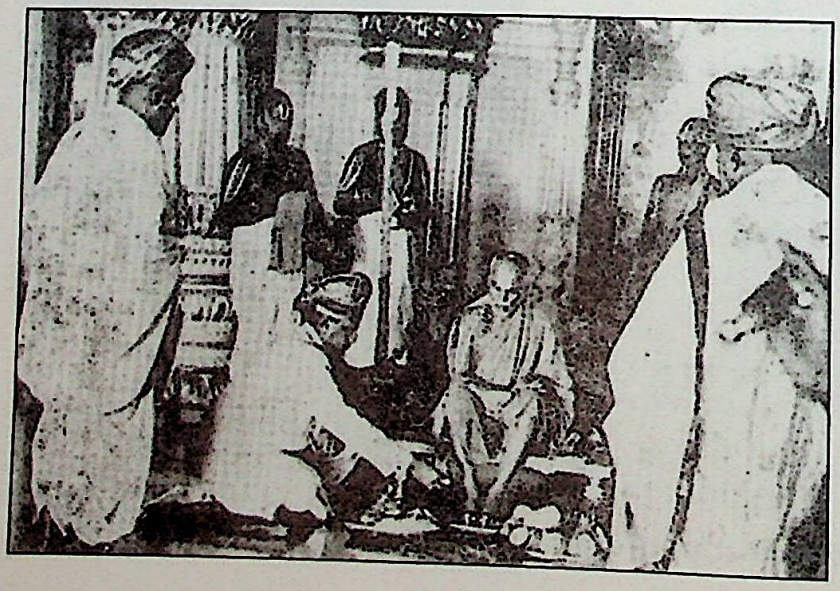

ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಪಾದಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ಆಚಾರ್ಯರು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಿರುವುದು

ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

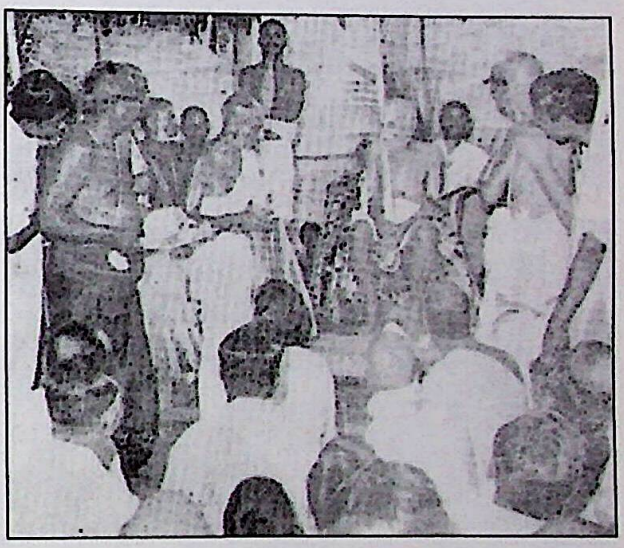

ಹಿಂದೂಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

Abhinava Ranganatha Parakalaswamy's Digvijaya Yatra
ಪರಕಾಲಾಶ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

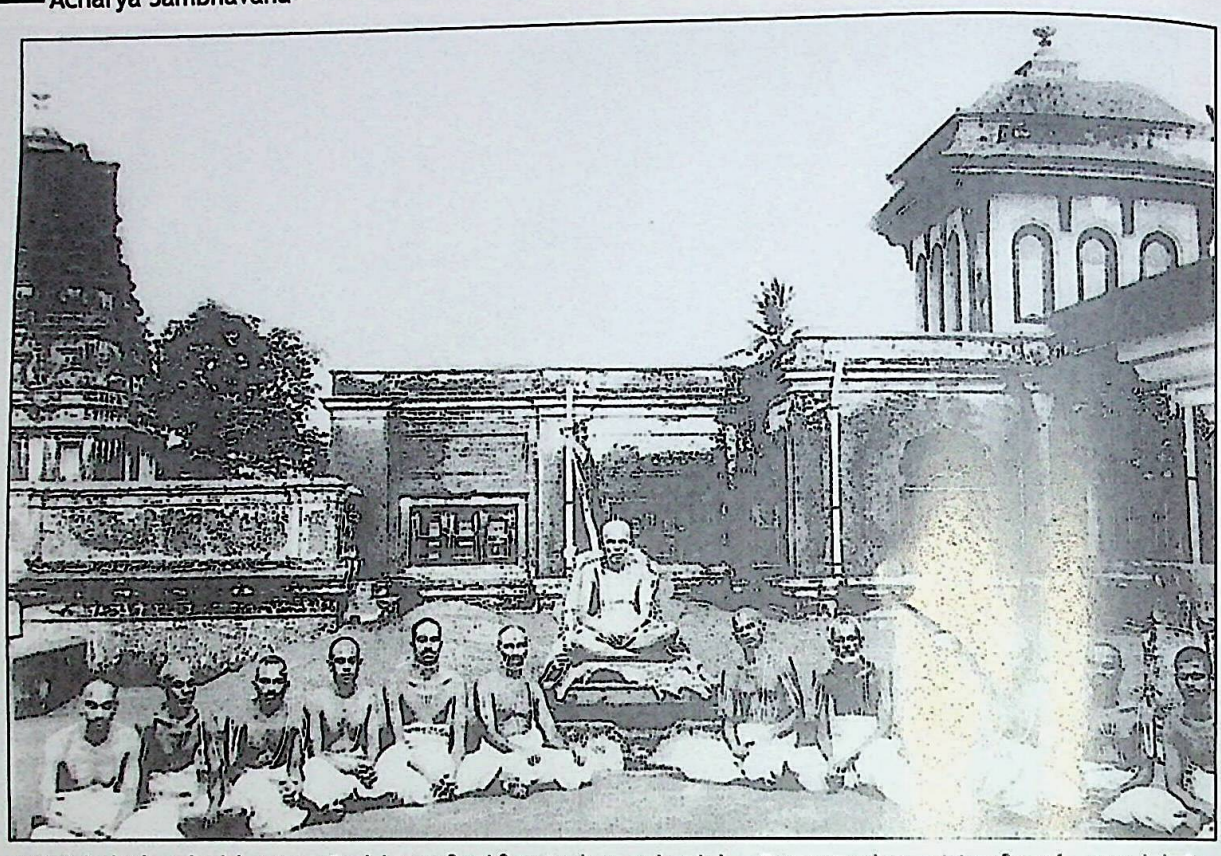

ಅಭಿನವ ರಂಗನಾಥ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಗೋಷ್ಠಿಯ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ –ದೀಕ್ಷಾಚಾರ್ಯ, ಪರವಾಕೋಟ್ಟೈ ಆಂಡವನ್, 34ನೇ ಪರಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿ (ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮ) ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಹಿಮರು **Kalakshepa Goshti of Parakala Swamy (also seen are Paravakottai Andavan, Deekshacharya, 34th Parakala Swamy etc.)**

Srimath Paravakottai Andavan receving Sri Lakshmi Hayavadana on his crown.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

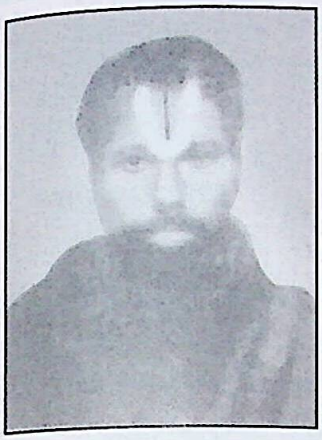

ತರ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್
ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗಾಚಾರ್
Sriman Kasturi Rangacharya

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ
ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ
ದಿವ್ಯದೇಶ
ಮಂಗಳಾಶಾಸನ

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರ

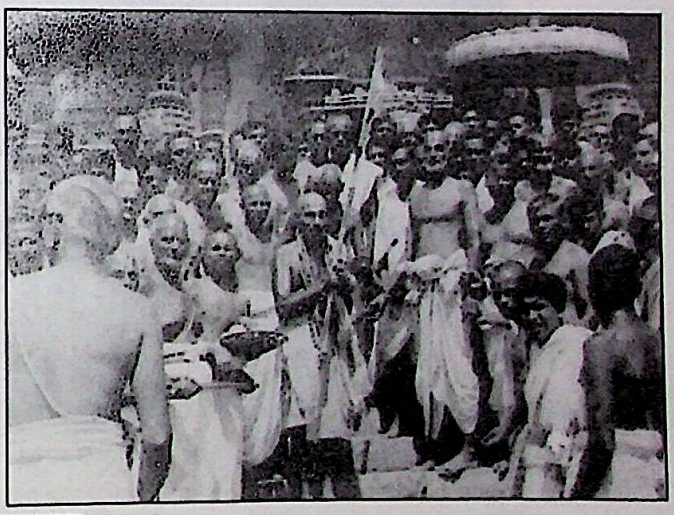

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ
ಪಂಚನಾರಾಯಣಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ದಿಗ್ವಿಜಯ

ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪರಕಾಲಸ್ವಾಮಿಗಳ
ವೇಲಾಪುರಿ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ
Abhinava Srinivasa Parakalaswamy's
Dharma Digvijaya yatra

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

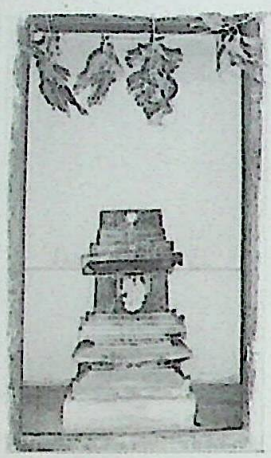

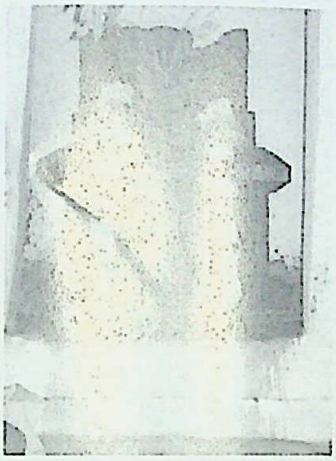

ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯ ಬೃಂದಾವನಗಳು
Poorvacharya Brindavanams

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

MEDITATION OR UPASANA

Vedanta vidwan, Mahamahopadhyaya, Swachchandam
Dr. U. Ve. Sriman N. S Anantarangacharya,
Bangalore

Meditation or Dhyana or Upasana is the means of attainment of Paramatman and it signifies in its primary sense the means of spiritual perfection. A person who has realized the hollowness of all earthly attainment or the other-worldly attainments yearns to realize the Supreme Reality and takes a genuine turn in his life. Upasana is the way for such a person for gaining that object of life. "परमात्मोपासनमेव तत्कतुन्यायात् तत्प्राप्त्युपायः" - says Vedanta Deshika.

Prerequisites of meditation

One cannot all of a sudden become competent for practice of upasana. There are certain prerequisites for Upasana and one has to adopt those rigorous disciplines and qualify oneself for practice of Upasana. The "साधनचतुष्टय" as expounded by Shankara should be gained in the first place. One should have the discriminatory knowledge of the real and the unreal. He should not aspire for the benefits of enjoyments here in this world or in the other. He should have an intense desire for liberating himself from the bondages of samsara and he should cultivate the cardinal values of life such as "*shama*", "*dama*" and others. Only when one is equipped with these prerequisites one tends to become a Bramhopasaka.

Ramanuja refers to seven sadhanas as described by the Vakyakara, as prerequisites for upasana. Bhakti or Dhyana or Upasana can be possible only when these seven sadhanas are achieved.

तल्लब्धिः विवेक विमोक अभ्यास क्रिया कल्याण अनवसाद अनुद्धर्षेभ्यः संभवात् निर्वचनाच्च। (श्रीभाष्य 1-1-1)

These are in order - discrimination, controlling the passions, practice of reflection, performance of five fold duties, practice of virtue such as *satya, aarjava, daya, daana ahimsa, anabhidhya* (Truth, Integrity, Compassion, Charity, Non-injury, Non-covetousness), freedom from weakness and freedom from excessive merriment.

While ascertaining the fundamental factors leading to Bhakti, Vedanta Desika points out that four factors viz. Viveka, Nirveda, Virakti and Bhiti are essential. Viveka here means the acquisition by an aspirant, through the benevolent acharyas, of a thorough understanding of the scriptures, only when all doubts and misconceptions are dispelled. This viveka opens his heart and then he feels that Nirveda or metaphysical agony for having moved farther away from Paramatman. He repents for his past sins and assumes satvic courage for making an all-out effort for pulling himself up. At this stage Virakti (dispassion) dawns on him and he turns towards God alone steering himself clear of all ungodly ideals. He realizes the terrible situation to which he is being led by his own actions and gets horrified (Bhiti) at the thought of his future. Then the urgency of saving himself from that doom and disaster is felt and he approaches that all-merciful Lord to save him.

Shankara and meditation

The infallible and eternal scriptural authorities that expound the nature of the supreme principle also prescribe the path by which it could be attained. The Upanishads declare in univocal terms the way of achieving spiritual perfection. Terms like *veda, upaasita, dhyaayita, nididhyaasitavyah* are abounding in the Upanishads and these ordain that Brahman is to be realized through meditative knowledge.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

विद्यांचाविद्यां च यस्तद्वेद, नम उक्तिं विधेम, प्रतिबोधविदितं, इहचेदवेदीत् अथ सत्यमस्ति, तद्वनमित्युपासितव्यं, यो वा एतामेवं वेद, अध्यात्मयोगाधिगमेन देवं मत्वा, आत्मानमैक्षत, य इमम् मध्वदं वेद, एवं मुनेः विजानतः, तमात्मस्थं येऽनुपश्यन्ति, य एतद्विदुः, यं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः, शरं ह्युपासानिशितं संधयीत, तमेवैकं जानथ, ब्रह्मविदाप्नोति परम्, अनुविद्य विजानति, विज्ञाय प्रज्ञां कुर्वीत, द्रष्टव्यः श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्यासितव्यः

and a host of such similar references declare that upasanA or meditation upon Brahman is the means of realizing Brahman. Sri Shankara has come to the conclusion, on a study of all these authorities that Brahman the non-second reality is in two forms viz. the undifferentiated and the differentiated and it is to be known and meditated upon respectively. According to Shankara upasana or meditation is related to Brahman in its characterized aspect - द्विरूपं हि ब्रह्मावगम्येत नामरूपविकारभेदोपाधिविशिष्टं तद्विपरीतं च सर्वोपाधिविवर्जितम्। यत्र हि द्वैतमिव भवति सर्वाणिरूपाणि विचित्य धीरो नामानि कृत्वाऽभिवदन्यदास्ते निष्कलं निष्क्रियं शान्तं, नेति नेति, अस्थूलमनणुं इति चैवं सहस्रशो विद्याविद्याविषयभेदेन ब्रह्मणो द्विरूपतां दर्शयन्ति वाक्यानि। तत्राविद्यावस्थायां ब्रह्मण उपास्योपासकादि लक्षणः सर्वो व्यवहारः। तत्र कानिचिद्ब्रह्मण उपासनान्यभ्युदयार्थानि कानिचित्क्रममुक्त्यर्थानि कानिचित् कर्मसमृद्ध्यर्थानि। तेषां गुणविशेषोपाधिभेदेन भेदः। एक एव तु परमेश्वरः तैस्तै गुणविशेषैर्विशिष्टः उपास्यो यद्यपि भवति तथापि यथागुणोपासनमेव फलानि भिद्यन्ते। । एवं एकमपि ब्रह्म अपेक्षितोपाधिसंबन्धं निरस्तोपाधिसंबन्धं च उपास्यत्वेन ज्ञेयत्वेन च वेदान्तेषूपदिश्यते।

Shankara Bhashya 1-1-12

"Brahman is to be known in two aspects – one as possessed of the limiting adjuncts of the form of name and form and the other quite opposed to it and being devoid of all conditioning factors. Texts like 'where, as if there is duality', 'where one does not see anything else', 'the supreme self which after creating names and forms enters into them as individual souls and continues to utter those names', ' without parts, without action and which is calm', 'not this, not this', 'it is neither gross nor minute', make in a thousand ways a division between the subject matter of knowledge and ignorance and show the two aspects of Brahman. All this function of meditation and meditator as related to Brahman is in the state of ignorance. Even there, some meditations are conducive to the attainment of higher states, some are meant for gaining mukti by stages and still some others are for efficacy of karmas. According to the differences of particular adjuncts of qualities they differ. Although the same supreme self is meditated upon as characterized by the particular attributes in all these different meditations, the results differ in accordance with the different attributes with which He is meditated upon.

Though Brahman is one and non-second, the Upanishads ordain that Brahman is to be known in its aspect of being divested of all limited adjuncts and that it is to be meditated upon in the aspect of being associated with the particular limited adjuncts".

Sri Shankara has thus worked out a harmony between the two sets of scriptural statements prescribing knowledge of oneness of the atman and meditation upon Brahman as a means of spiritual perfection.

Brahman is to be realized as prescribed in the texts *tattvamasi, aham brahmaasmi* and others, and such aspirants attain immediate realization then and there. Those who are not so highly evolved are enjoined to meditate upon Brahman in its characterized aspect and by virtue of efficacy of upasana they attain the world of कार्यब्रह्म (kaarya Brahman) and perfecting their sadhana there, attain liberation. This is (karma mukti). If upasana is related to Brahman it will lead one to the desired goal of liberation gradually. Upasana may be for other purposes also and in such cases the desired benefits are derived from that Supreme Principle itself. Many portions of the Upanishads as well as the Bramhasutras are devoted to upasanas and these are according to Sri Shankara related to the empirical level. According to him the knowledge of the oneness of the undifferentiated atman alone is the direct means to mukti. It may be pointed here that Sri Shankara has nevertheless given due importance to upasana or meditation upon Brahman.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Ramanuja and meditation

Sri Ramanuja has come to the conclusion that *vedana* (knowledge) and *upaasana* (meditation) are not two different processes but that they are the same and *upaasanaa* or meditation itself has been prescribed by the scriptures as a means to mukti. Ramanuja concludes that the knowledge which the Vedanta texts aim at inculcating is a knowledge other than the mere knowledge of the sense of sentences and is denoted by '*Dhyaana*' or '*Upaasana*' and similar terms -

अतो वाक्यार्थज्ञानादन्यदेव ध्यानोपासनादिशब्दवाच्यं ज्ञानं वेदान्तवाक्यैर्विधित्सितम् । (Sri Bhashya). The scriptural texts "विज्ञाय प्रज्ञां कुर्वीत। आत्मानमेव लोकमुपासीत। सोऽन्वेष्टव्यः स विजिज्ञासितव्यः।" and others agree with this conclusion, says Ramanuja.

According to Ramanuja, Vedana and Upasana are not different but the same. They are used as synonyms in the scriptures. The text begins with the word *vedana* and concludes with the word *upasana* and vice versa. 'Knowing' and 'meditating' are seen to be used in place of each other in the earlier and later parts of the scriptural texts.

विद्युपास्योः व्यतिकरेण उपक्रमोपसंहारदर्शनात् मनो ब्रह्मेत्युपासीत इत्यत्र भाति च तपति च कीर्त्या यशसा ब्रह्मवर्चसेन य एवं वेद, न स वेद अकृत्स्नो ह्येषः आत्मेत्येवोपासीति इति।

When the above passages are compared it becomes clear that *veda* and *upasita* are used in the same sense. Ramanuja is therefore of the opinion that 'knowing' and 'meditating' are the same, as evidenced from usages in the scriptural texts.

What is Dhyana?

Ramanuja mentions the authority of the vakyakara confirming the identity of meaning between upasana and vedana - वेदनं उपासनम् स्यात् तद्विषये श्रवणम्।

Upasana is the practice of a continuous remembrance of God without any break in the middle, just like the uninterrupted flow of oil. This remembrance also is of the form of a vivid perception and when it is so practiced continuously throughout one's life it results in the vision of union or "darshana samaanaakaarataa" on account of the intensity of meditation. This remembrance of the nature of a vivid perception of Brahman is the means of liberation.

ध्यानं च तैलधारावदविच्छिन्नस्मृति संतानरूपम् ध्रुवा स्मृतिः। स्मृतिलंभे सर्वग्रन्थीनां विप्रमोक्षः इति ध्रुवायाः स्मृतेः अपवर्गोपायत्वश्रवणात्। सा च स्मृतिः दर्शनसमानाकारा। भवति च स्मृतेः भावनाप्रकर्षात् दर्शनरूपता च प्रत्यक्षतापत्तिः। एवं प्रत्यक्षतापन्नां अपवर्गसाधनभूतां स्मृतिं विशिनष्टि।

(*Sri Bhashya 1-1-1*)

This kind of remembrance is not a dry remembrance. The Upanishads declare that he, whom God chooses, sees Him. Whom does God choose? God chooses him whom he loves. God loves him who loves Him. So it becomes evident that one should enshrine in one's heart intense love for God if one desires to be chosen by Him. The upasaka and the upasya love each other. Bhakti is defined as प्रीतिरूपमनुध्यानं भक्तिरित्यभिधीयते। Narada bhaktisutra says महनीयविषये स्नेहपूर्वमनुध्यानम् whereas the Shandilya bhakti sutra defines it as परमप्रेमरूपा। Bhakti is of the form of love of God on account of which every act performed by the aspirant is dedicated to Him. The aspirant gets himself submerged in the huge flood of his love towards God and he considers Him alone dearest to Him. He dedicates himself heart and soul to the eternal service of his Lord.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Ramanuja explains मन्मनाभव मद्भक्तः as – मद्भक्तः अत्यर्थं मत्प्रियत्वेन युक्तो मन्मना भव। अनवधिकातिशय - मदनुभवकारित - मद्यजनपरो भव।

Bhakti is just an expansion of a special kind of knowledge which is related to the Divine Being. The three important factors of this means of spiritual perfection may be noted as (1) the fact of the upasaka's intense love for God (2) the fact of being chosen by the Lord and (3) the fact of practicing firm devotion. This kind of devotion is of the nature of intense joy as it is related to the Blissful. Sudarshana Suri says "स्मर्यमाणस्य भगवद्विषयस्य निरुपाधिक निरवधिकानुकूलत्वेन तद्विषयानुस्मृतिरपि हि निरतिशयानुकूला भवति।" (Shruta Prakashika).

The Brihadaranyaka text "तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा विविदिषन्ति यज्ञेन दानेन तपसा अनाशकेन" declares that the performance of yajna and others are the means of gaining such kind of knowledge. Commenting on this passage Shankara says – वेदानुवचन यज्ञदानतपः शब्देन सर्वमेव नित्यं कर्म उपलक्ष्यते। एवं काम्यवर्जितं नित्यं कर्मजातं सर्वं आत्मज्ञानोत्पत्तिद्वारेण मोक्षसाधनत्वं प्रतिपद्यते। (Br. U. 4-4-22)

Performance of the duties of one's station in life is declared to be the means of the origination of the knowledge of the Atman. If it leads to vakyartha jnana one will gain jeevanmukti then and there. But if it leads to *upasana-jnana*, then one practises meditation on Brahman and gains release gradually. Ramanuja admits that yajna and others are means to liberation through the origination of knowledge but states that the jnana is *upaasanaatmakam jnanam*.

अतो यज्ञादीनां ज्ञानसाधनत्वं अवगम्यते। ज्ञानं च वाक्यार्थज्ञानात् अर्थान्तरभूतं ध्यानोपासनादिशब्दवाच्यं विशदतमप्रत्यक्षतापन्नस्मृतिरूपं निरतिशयप्रियं अहरहरभ्यासाधेयातिशयं आप्रयाणादनुवर्तमानं मोक्षसाधनमित्युक्तं अस्माभिः पूर्वमेव। (Sri Bhashya III – 4 – 26)

All masters opine that performance of the duties of one's own station in life is necessary for gaining an insight into the nature of the Atman. According to Shankara there is the possibility of knowing Brahman then and there and gaining liberation at once, where as according to Ramanuja that leads only to *upaasanaatmakam jnanam*. Both have however admitted the fact of Upasana either in the empirical level or in the ultimate level of Reality.

Accessories of meditation

The school of Vedanta has adopted the mode of अष्टाङ्गयोग (Ashtanga yoga) from the yoga school to suit its own purpose. The accessories of yoga are verily the accessories of meditation, with this difference namely, the object of meditation in Vedanta is not the same as in the yoga school. Attainment of *samaadhi* for the individual self is the goal according to yoga but according to Vedanta the goal is the attainment of Godhead. Yoga considers meditation as an alternative means for attainment of Samadhi. The sutras ईश्वरप्रणिधानाद्वा is introduced by the commentator Vyasa with these words अथास्यलाभे भवत्यन्योऽपि कश्चिदुपायो न वेति and it is explained that even on account of devotion towards the Lord one gains Samadhi. But in Vedanta it is only through Bhakti or meditation that one gains spiritual perfection. The angas or accessories of yoga are *yama, niyama, aasana, praanaayaama, pratyaahaara, dhaarana, dhyana* and *samaadhi*. Of these *samaadhi* is the main factor for which others are accessories.

The yamas are *ahimsaa, satya, asteya, brahmacharya* and *aparigraha*. Niyamas are शौचसंतोषतपः स्वाध्यायेश्वर प्रणिधानानि नियमाः. The posture of *aasanam* is *sthirasukhamaasanam* (firm and comfortable). The next accessory is control of the breath. तस्मिन् सति श्वासप्रश्वासयोर्गतिविच्छेदः (Arresting of incoming and outgoing breath).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Pratyahara is the withdrawing of the senses from their respective objects in which state they compare to the controlled mind.

"स्वविषयासंप्रयोगे चित्तस्य स्वरूपानुकार इवेन्द्रियाणां प्रत्याहारः।" This leads to the conquest over the indriyas. The above five are the external means. *dhaarana* is *antarangasadhana* (Internal sadhana) and this is defined as देशबन्धः चित्तस्य धारणा or concentration of mind on a particular focal point. Dhyana is the next accessory which is a continuous stream of remembrance of the object of meditation without the interruption of any other thought. It is defined as *pratyayaikataanataa*. Sudarshana Suri says – "ध्यानं च चिन्तनं तच्च स्मृतिसन्ततिरूपं न स्मृतिमात्रम्।" (not merely remembrance but continuous stream of remembrance). Vedanta here declares that the object of meditation is the Supreme Brahman and the prescribed characteristics of that supreme principle alone are to be meditated upon in meditation.

The Gita incorporates all these essentials in its teaching of the yoga in the sixth chapter from the tenth verse to the fifteenth verse –

योगी युंजीत सततमात्मानं रहसि स्थितः। एकाकी यताचित्तात्मा निराशीरपरिग्रहः॥
शुचौ देशे प्रतिष्ठाप्य स्थिरमासनमात्मनः। नात्युच्छ्रितं नातिनीचं चैलाजिनकुशोत्तरम्॥
तत्रैकाग्रं मनः कृत्वा यतचित्तेन्द्रियक्रियः। उपविश्यासने युंज्याद्योगमात्मविशुद्धये॥
समं कायशिरोग्रीवं धारयन्नचलं स्थिरः। संप्रेक्ष्य नासिकाग्रं स्वं दिशश्चानवलोकयन्॥
प्रशान्तात्मा विगतभीः ब्रह्मचारिव्रते स्थितः। मनः संयम्य मच्चित्तो युक्त आसीत मत्परः॥
युंजन्नेवं सदात्मानं योगी नियतमानसः। शान्तिं निर्वाणपरमां मत्संस्थामधिगच्छति॥

(*Gita Ch. 6, 10-15*)

The Brahmasutras affirm that this process of meditation is to be adopted.

आवृत्तिः असकृदुपदेशात् (4-1-1) आसीनस्संभवात् (4-1-7), ध्यानाच्च (4-1-8) अचलत्वं चापेक्ष्य (4-1-9), यत्रैकाग्रता तत्राविशेषात् (4-11-11) – आप्रयाणात्तत्रापि दृष्टम्। (4-1-12).

All these are helpful for gaining concentration of thoughts.

Different modes of Upasana

The Upanishads prescribe thirty two modes of upasanas and the Brahmasutras affirm that the goal of all these "Vidyas" is the same. These modes of upasanas are different as they are qualified by different characteristics. The ways of Upasanas are many and different and they are meant for aspirants of various capabilities and temperaments. The sutras point out that an aspirant should choose any one of these and follow it.

नानाशब्दादिभेदात् (3-3-58) विकल्पः अविशिष्टफलत्वात् (3-3-59)"

They should not be combined as the goal of each is the same. Shankara says "एकेन चोपासनेन साक्षात्कृत उपास्ये विषये ईश्वरादौ द्वितीयं अनर्थकम्। अपिचासंभवः।".

These upasanas are found in different Upanishads. Sometimes the same vidya is found in more than one Upanishad. The Gunopasamharapada of the Brahmasutras (III-3) deals with this question in great detail and affirms that there is unity of vidyas, though they are found in different texts. The characteristics of a particular type of upasana are to be combined from different texts and meditated upon.

These upasanas are to be known as the same or different according to their (1) *samyoga* (association) (2) *rupa* (essential form) (3) *chodana* (scriptural imperative) and (4) *aakhya* (name). If they agree in these aspects,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

they should be taken as one. For example we may take Vaishvanara vidya. This is found in the Chandogya and Vajasaneyaka. The chodana is the same in both as *vaishvaanaramupaaste* and the name also is the same. The fruit of the upasana also is described as the same in both. So it is concluded that the same upasana is dealt with in both the Upanishads (Sri Bhashya 3-3-1).

The essential qualities of Brahman namely Satyam, Jnanam, Anantam, Aanandam and Amalam are common to all vidyas and they are to be combined with the particular characteristics of each vidya, while meditating upon Brahman. The sutra – "आनन्दादयः प्रधानस्य" (S.B 3-3-11) ordains this procedure. Shankara points out as follows under this sutra – "ब्रह्मणो धर्माः सर्वे सर्वत्र प्रतिपत्तव्याः। कस्मात्। सर्वाभेदादेव। सर्वत्र हि तदेवैकं प्रधानं विशेष्य ब्रह्म न भिद्यते।"

Ramanuja points out that such qualities as satyam, Anandam and others have to be included in all kinds of meditations on Brahman. Such additional qualities, on the other hand, such as compassion and others are to be included in those meditations only where they are specially mentioned. (Sri Bhashya 3-3-13).

The thirty-two vidyas have their own specific character determined by the factors of *prakriyaa* (subject matter) *naamadheya* (name) *guna* (quality) *samkhyaa* (numbers) and *abhyaasa* (repetition).

An upasaka is required to choose any one of these thirty-two vidyas for attaining Godhead. Each vidya is complete by itself. The sutra "काम्यास्तुयथाकामं समुच्चीयेरन् न वा पूर्वहेत्वभावात् (3-3-60)" declares that meditations undertaken for fulfillment of worldly desires may be combined or not combined according to one's desire as there is not the previous reason. "If one knows that Vayu is the calf of directions, he does not lament for the death of a son" (Ch. U. 3-15-2). "One who meditates on name as Brahman will move about freely, at will in all places where name exists" (Ch. U 7-1-5) are examples of such meditations for attainment of worldly desires and in these cases they may or may not be combined. But it is not so in the case of Brahmopasanas.

The thirty two modes of upasanas are prescribed in the several Upanishads and they are discussed in the Brahmasutras in several sections. A list of these is given as follows –

1. सद्विद्या – This is enshrined in the Chandogya Upanishad beginning with "सदेव सोम्य इदमग्र आसीत्" and wherein the great teaching "tat tvam asi" is taught. Ikshatyadhikaranam in the first quarter of the first chapter discusses the vidya and decides that the sat is not primordial matter but Supreme Brahman.
2. आनन्दमयविद्या – This is taught in Taittiriya Upanishad and is discussed in Anandamayadhikaranam. The Anandamaya mentioned in that context is decided as Supreme Brahman.
3. अन्तरादित्यविद्या – The passage found in the Chandogya Upanishad describing Brahman as य एषोऽन्तरादित्ये हिरण्मयः पुरुषः etc and is discussed in Antaradhikaranam.
4. आकाशविद्या – This is also found in the Chandogyopanishad. सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि आकाशादेव समुत्पद्यन्ते आकाशं प्रत्यस्तं यन्ति is the text under discussion there. As *aakaasha* is described as the cause of creation, sustenance and destruction it is concluded that the term *aakaasha* in this context signifies Brahman. This is in Akashadhikaranam.
5. प्राणविद्या – This is again related to Chandogya where *praana* is described as the entity from which all beings emerge and into which all merge. This is again the mark of Brahman and prana in this context signifies Brahman. This is discussed in Pranadhikaranam.
6. गायत्रीज्योतिर्विद्या – This is discussesd in Jyotiradhikaranam and the text of reference is in Chandogya Upanishad beginning with the words अथ यदतः परो दिवो ज्योतिः। The word Jyoti means Brahman here.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

7. इन्द्रप्राणविद्या is discussed in Indrapranadhikaranam. The text of reference is from Kaushitaki Upanishad. This refers to the teaching of Indra to Pratardana. प्राणोऽस्मि प्रज्ञात्मा तं मामायुरमृतमित्युपास्व etc. The threefold way of meditation is outlined in this section.
8. शाण्डिल्यविद्या – This is relating to the teaching सर्वं खलु इदं ब्रह्म तज्जलानिति शान्त उपासीत found in Chandogyopanishad. This is determined in Sarvatra Prasiddhyadhikaranam.
9. अत्तृविद्या – This is discussed in Atradhikaranam. The text यस्य ब्रह्म च क्षत्रं च उभे भवत ओदनः। मृत्युर्यस्योपसेचनम्। of Kathopanishad is the vishayavakya. The eater in this context is decided to be Brahman.
10. उपकोसलविद्या – This is in the Chandogyopanishad. The text referred to here is य एषः अक्षिणि पुरुषो दृश्यते etc. This is discussed in the Anataradhikaranam.
11. अन्तर्यामिविद्या – This is also taken from the Chandogyopanishad and the text that is discussed is नान्योऽतोऽस्ति द्रष्टा etc. This is determined in Antaryamyadhikaranam and the *akshara* is decided to be Supreme Brahman.
12. अक्षरपदविद्या – The Adrshyavadigunakadhikaranam is enshrining this vidya and this is based on the text यत्तदद्रेश्यमग्राह्यम् of the Mundakopanishad and the decision that *akshara* signifies Supreme Brahman is arrived at in this section.
13. वैश्वानरविद्या – This is expounded in the Vaishvanaradhikaranam. This is based on the text आत्मानमेवेमं वैश्वानरं संप्रत्यध्येषि तमेव नो ब्रूहि of the Chandogyopanishad. Vaishvanara mentioned here is the Supreme Brahman.
14. भूमविद्या – This is based on the text भूमात्वेव विजिज्ञासितव्यम् etc of the Chandogyopanishad which is discussed in Bhumadhikaranam. The reality taught by the name *bhumA* is determined to be known as Paramatman.
15. गार्ग्यक्षरविद्या – The text एतद्वै तदक्षरं गार्गि ब्राह्मणा अभिवदन्ति अस्थूलम् etc is examined in Aksharadhikaranam and it is decided that *akshara* is Supreme Brahman.
16. प्रणवोपास्यपरमपुरुषविद्या – This is related to the meditation upon Supreme Brahman as enjoyed in the text यः पुनरेतं त्रिमात्रेणोमित्येतेनैवाक्षरेण परं पुरुषमभिध्यायीत of Prashnopanishad. This is determined in the section Ikshatikarmavyapadeshadhikaranam.
17. दहरविद्या – This is expounded in the Chandogyopanishad and discussed in Daharadhikaranam. The text अथ यदिदं अस्मिन् ब्रह्मपुरे दहरं पुण्डरीकम् is describing this upasana.
18. अङ्गुष्ठप्रमितविद्या – The text अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषः मध्य आत्मनि तिष्ठति of Kathopanishad prescribes this Upasana and this is discussed in Pramitadhikaranam.
19. देवोपास्यज्योतिर्विद्या – This is expounded in the Brihadaranyakopanishad and is explained in Devatadhikaranam. The text related to this vidya is तं देवा ज्योतिषां ज्योतिः आयुर्होपासते ध्रुवम्।
20. मधुविद्या – This is prescribed in the Chandogyopanishad in the text असौ वाव आदित्यो देवमधु as explained in Madhvadhikaranam.
21. संवर्गविद्या – This is referred to in Apashudradhikaranam and this relates to the teaching of Raikva to Janasruti Pautrayana which is enshrined in the text वायुर्वाव संवर्गः।
22. अजाशरीरक ब्रह्मविद्या – This is expounded in Sankhyopasangrahadhikaranam and the relevant text is यस्मिन् पञ्चपञ्चजनाः आकाशाश्च प्रतिष्ठितः of the Brihadaranyakopanishad. It is determined that the term पञ्चपञ्चजनाः does not refer to the twenty-five entities of the Saankhya school.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

23. बालाकिविद्या – The scriptural text describing this upasana is in Brihadaranyaka and the Kaushitaki Upanishad. कैष् एतद्बालाके पुरुषोऽशयिष्ट and other passage relates to that. This is discussed in Jagadvachitvadhikaranam.
24. मैत्रेयीविद्या – The scriptural text related to this vidyA is न वा अरेपत्युः कामाय पतिः प्रियो भवति etc of the Brihadaranyakopanishad and this is expounded in Vakyanvayadhikarana.
25. द्रुहिणरुद्रादिशरीरक ब्रह्मविद्या – This is expounded in Sarvavyakhyanadhikaranam. This is having the text हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे and others as its basis. The conclusion arrived at here is that terms like Hiranyagarbha, Rudra and others signify the Supreme Brahman which is the inner-self of all as the Cosmic cause.
26. पञ्चाग्निविद्या – This is expounded in the Chandogyopanishad in the text वेत्थ यथा पञ्चम्यामाहुतावापः पुरुषवचसो भवन्ति and is explained in the section Tadantarapratipatyadhikaranam.
27. आदित्यस्थ अहर्नामक ब्रह्मविद्या and
28. आदित्यस्थ अहन्नामक ब्रह्मविद्या – Both these vidyas are expounded in the text तद्यत्सत्यमसौ स आदित्यो ए एष एतस्मिन्मण्डले पुरुषो यश्चायं दक्षिणेक्षन् etc of the Brihadaranyaka Upanishad and this is discussed in the Sambandhaadhikaranam.
29. पुरुषविद्या – This is expounded in the Taittiriya Upanishad in the text तस्यैवं विदुषो etc and is discussed in the section Purushavidyadhikaranam.
30. ईशावास्यविद्या – This is based on the text कुर्वन्नेवेह कर्माणि of the Ishavasyopanishad and is discussed in Purusharthadhikaranam.
31. उषस्तिकहोलविद्या – This is expounded in Sarvannanumatyadhikaranam and is based on the text न ह वा एवं विदि किञ्चन अनन्नं भवति etc of Brihadaranyakopanishad.
32. व्याहितशरीरक ब्रह्मविद्या – This vidya deals with the upasana that is prescribed in the text य एष एतस्मिन्मण्डले भूरिति शिरः।

All these upasanas are meditations upon Brahman and each one of these is capable of making one attain Brahman. According to Shankara, the aspirant attains Saguna Brahman or Karya Brahman through archiradi and gains liberation gradually after attaining the knowledge of oneness of Brahman. Brahmopasakas never more return to this world of samsara. According to Ramanuja and others they attain Supreme Brahman through these upasanas and co-exist with Brahman ever enjoying the ecstasy of divine communion for all time to come and this is for them the ultimate object of attainment.

Upasanas may be undertaken for attainment of other things also and the Upanishads prescribe a number of upasanas for various attainments. The samhitopasana prescribed in the shikshavalli of the taittiriya Upanishad may be cited as an example. अथातः संहिताया उपनिषदं व्याख्यास्यामः says the Upanishad introducing this mode of meditation. Bhattabhaskara says that this upasana is for vidyadhigama or attainment of vidya. This is a unique discipline that enables one to grasp the meanings of the vedic lore. This upasana is in five levels namely *adhilokam, adhijyautiSham, adhividyam, adhiprajam* and *adhyaatmam*. Each one of these has four factors namely the *purvarupam, uttararupam, sandhi* and *sandhaanam*. Shankara says that one should have पृथिवीदृष्टि etc in the *purvavarna, uttaravarna* and others. The fruit of this upasana is declared as follows – सन्धीयते प्रजया पशुभिः। ब्रह्मवर्चसेनान्नाद्येन सुवर्गेण लोकेन।

There is a prayer and meditation offered to Goddess Lakshmi in Taittiriya as follows – आवहन्ती वितन्वाना कुर्वाणाचीरमात्मनः। वासांसि मम गावश्च। अन्नपाने च सर्वदा। ततो मे श्रियमावह। लोमशां पशुभिः सह स्वाहा।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

This meditation is for attainment of wealth. Wealth will also lead one who is wise gradually to the attainment of knowledge. Shankara points out as follows – धनं च कर्मार्थं। कर्म च उपात्तदुरितक्षयार्थं। तत्क्षये हि विद्या प्रकाशते।

Another such upasana is the पांक्तोपासन or the meditation upon the group of fives which is prescribed in the Tattiriya and the Brihadaranyaka Upanishads – मन एव अस्य आत्मा वाक् जाया प्राणः प्रजा चक्षुर्मानुषं वित्तं चक्षुषा हि तद्विन्दते श्रोत्रं दैवं श्रोत्रेण हि तच्छृणोति आत्मैवास्य कर्मात्मना हि कर्मकरोति स एषः पांक्तो यज्ञः। says the Brihadaranyaka. He who considers himself as the sacrifice consisting of these five factors namely *aatmaa, jaayaa, putra, vitta* and *karma* attains all this universe as his own self.

Upasanas are many on account of the infinite characteristics of Brahman that are to be meditated upon. As pointed out already meditation on Brahman in this aspect is only as characterized by *upaadhi* according to Shankara – उपाधीनां अनेकत्वात् अनेकविशेषणत्वाच्च तस्यैव ब्रह्मणो मन उपाधिविशिष्टस्य उपासनम् says Shankara. For others it is meditation upon Supreme Brahman itself. The meditation upon pranava is a very significant one which is prescribed in a number of Upanishads. The Brihadaranyaka prescribes it as – ओं खं ब्रह्म। खं पुराणम्। वायुरं खं। – "OM is ether Brahman, the eternal ether, the ether contains air". Here OM is prescribed as a sadhana for Brahmopasana. The Chandogya Upanishad begins with the prescription of Pranavopasana. ओमित्येतदक्षरं उद्गीथं उपासीत। The Prashnopanishad declares as follows – एतद्वै सत्यकाम परं च अपरं च ब्रह्म यदोङ्कारः तस्माद्विद्वानेते नैवायतनेनैकतरमन्वेति। The Kathopanishad expounds this as follows – सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति तपांसि सर्वाणि च यद्वदन्ति। यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति तत्ते पदं संग्रहेण ब्रवीम्योमित्येतत्। एतद्ध्येवाक्षरं ब्रह्म एतद्ध्येवाक्षरं परम्। एतद्ध्येवाक्षरं ज्ञात्वा यो यदिच्छति तस्य तत्॥

The Taittiriya Upanishad refers to this twice in Shikshavalli. It says – यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपः छन्दोभ्योऽध्यमृतात् संबभूव। – "He who is foremost of all Vedas, who is of a cosmic form and who came into existence from the nectars of all the Vedas". While explaining the passage of the Upanishad – ओमिति ब्रह्म ओमितीदं सर्वं and other passages glorifying *pranava*, Shankara says इदानीं सर्वोपासनाङ्गभूतस्य प्रणवस्य उपासनम् विधित्स्यते – Omkara is the means of attaining Supreme Brahman as well as lower Brahman. स हि आलंबनं ब्रह्मणः परस्य अपरस्य च। says Shankara. The significant place assigned to pranavopasana may be known from this. Ranga Ramanuja says – ब्रह्मप्रतीकत्वात् तद्ध्यानसाधनत्वाच्च प्रणवो ब्रह्मैव - "OM is Brahman". All this is OM says this Upanishad. Everything of the form of word is pervaded by Omkara as it is the epitome of all expression. All words signifying the various objects verily depend upon "OM" and so "OM" is said to be everything here. All nameable depend upon names and all names depend upon "OM". The Upanishad expounds the eminence of Omkara and declares that all activities performed with Omkara become fruitful and so it is to be meditated upon as Brahman. Shankara says – ओंकारपूर्वं प्रवृत्तानां क्रियाणां फलवत्त्वं यस्मात् तस्मात् ओंकारं ब्रह्मेत्युपासीत इति वाक्यार्थः।

Upasana is the very essence of spiritual discipline. It is the one means, prescribed by the shastras, as capable of being practiced by all. It is absolutely necessary for all at some stage or other. An aspirant who yearns for spiritual perfection should get the guidance of an Acharya or spiritual guide and then alone practice meditation as directed by him and steadily proceed on the path leading to spiritual perfection.

- Dr. N. S Anantarangacharya

3 Acharyas together

For a period of 8 days, Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matam had the unparalleled bhagyam of having three Acharyas on the peeTham together serving Sri Lakshmi Hayavadana, Sri Lakshmi Narayana and Sri Venugopala and Purvacharya Padukas. They were - Sri Ghantavatara Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy, Sri Vedanta Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy and Sri Srinivasa Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ANTIQUITY OF VEDAS AND VEDIC SACRIFICE

Sri. U.Ve. Navalpakkam Chittiyarya Ramanuja Thathadeshika Swamy,
Kanchipuram

वेदोऽखिलो धर्ममूलं स्मृतिशीले च तद्विदाञ्च।
आचारश्चैव साधूनामात्मनस्तुष्टिरेव च॥

- Manusmruti 2-6

Vedas are supposed to be eternal self-evident and exist at all times. They are the literary relics of ancient times which survive even today. They are the earliest documents testifying to the earliest known way of life of the human race. They are divided into four parts namely (1) Rigveda (2) Yajurveda (3) Samaveda and (4) Atharvanaveda. Rigveda forms part of the principles to be adopted by the human race for leading a peaceful, prosperous and enjoyable life. Yajurveda consists of the practices to be followed for the attainment of the goal of the principles. Samaveda forms parts of lyrical utterances of the principals for better enjoyment of the literary values. Atharvaveda inculcates the importance of the worldly enjoyments and practical solutions are prescribed in detail.

Their existence dated back to be the origin of the universe which is continued even today. The discipline of life that is attested by Vedas are continued even today which made western scholars to admire the authenticity and greatness of Vedas as shown below:

1. Only hope of the success was derived from the firm conviction that in the present state of philological, historical and philosophical research, no literary work was of greater important and interest to the philologer, the historian and philosopher than Vedas the oldest literary monument of Indo-European world.

- Preface to the first volume of the first edition of Rigveda by max-muller Oxford – October 1849

2. Mr. Burnouf proved that for a true appreciation of the early history of mankind and for a comparative study of religions of east, the knowledge of Vedas was indispensable

- Preface to the second volume of the first edition of Rigveda by Max-Muller Oxford (25-12-1853)

3. Sanskrit literature without Veda was like Greek literature without Homer, like Arabic literature with out Koran, like English literature without Shakespeare. The Veda would never have engaged the various attention of large class of scholars if this ancient literary relic had not been found to shed the most unexpected light on the darkest period in the history of the most prominent nations of antiquity. The religious traditions of the Persians or Zoroastrians have been traced back to their source in Veda. Many of the most obscure grammatical forms in the arrow-headed inscriptions of Darius and Xerxes have been deciphered by means of Veda. The mythology of Greece and Italy, Germany and Iceland has suddenly assumed of a new aspect of an intelligible expression by being confronted with the poetic language of Veda. Even civil institutions, local customs and proverbial expressions which are met with later history of Aryan nations received unexpected explanations in the simple poetry of Veda.

- Preface to the III volume of the first edition of Rigveda by F. Max-Muller (Oxford 5-6-1856)

The Vedic social organization and the principles underlying it are the aim of Vedic sacrifice. The sacrifice in fire was inevitable as a ritual to who so was proposed day after day to live a life of renunciation destroying his possession. In other words the principle of Vedic sacrifices is the renunciation of every desire and offering up of everything that could be desired – large or small, precious or paltry, permanent or perishing. Let us explain in detail the principles of the social aspects of Vedic sacrifice.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Ancient Vedic society was divided into graded disciplines. A four-fold division of society each with certain disciplines cast in a ritual mould. The severest discipline lay on Brahmins. He was assigned no means of livelihood except what was given to him voluntarily by those who went to learn the way of the higher life. He was enjoined not to lay by even food grain for longer than the needs of three days and to keep on making offerings in the domestic fire thrice a day of substance which exhausted virtually all that he could have accumulated by way of income already referred to.

The discipline of a lesser degree of severity lay on the Kshatriya who is the second in the grade of the groups. He had to take upon himself the burden of protecting the society from anti-social elements both internal and external and of relieving social distress by receiving a small fee therefore. The higher Kshatriya Chieftain had now and again to deplete such wealth as was accumulating with him in periodical offering in fire in Vedic sacrifice. The offering in fire is symbolic one whereas accumulated wealth is being distributed among the participants and the spectators of the sacrifice. The highest Kshatriya king or Emperor had to perform the great Ashwamedha sacrifice once in every four years which drained him the wealth what he could have put by in the intermittent years. Rajasuya sacrifice is another one wherein every vestige or properties are divested. An illustration of such a sacrifice in fire is narrated in Raghuvamsha of Kalisada. The legendary Raghu, ancestor of Sri Rama, the avatara having conquered the Earth, performed "Vishvajit yajna" a Vedic sacrifice in which he divested all that he had and thereafter had no belongings of his own, except a vessel or two of earthenware for offering his ablutions to the visitors. The Kshatriyas distributed their wealth among the society as social obligations by Vedic sacrifices.

Less severe was the impact of the discipline on the Vaisya, who, with his wealth of land, cattle and trade for daily duty, the obligations of unstinted charity and for periodical duties and the obligation of performing sacrifices in fire which kept depleting him of accumulations of wealth. They were thus disciplined in desirelessness to the accompaniment of symbolic rituals of fire thereby helping the fellow beings by way of large donations during Vedic sacrifices. All the three are considered to be the twice-born with varied disciplines of Vedic sacrifices.

The last in the grade are Sudras who are once-born, who have no obligations of discipline of Vedic sacrifice in fire. But they had to labor for the production of agriculture and goods and rendering of personal services – a course of life which meant that the once-born had to sacrifice themselves so that the twice-born after guaranteeing the welfare of the once-born may immediately takeover the fruits of once-born's labor and offer those fruits in Vedic sacrifice in fire symbolically and in charity to the destitute. The once-born is thus diverted from the responsibilities of following the discipline of sacrifice in fire.

The prime principle of the life of Vedic society in all their four-fold orders turns out thus to be ruthless extinguishment of desires, wealth, labor etc made practicable by a complete sacrifice of all their possessions. The most striking features of the sacrifice of the twice-born is that it was in fire. The offering in fire is the most efficient mode of making the offering an irrevocable one. Only an offering in fire symbolically, which wholly consumes what is thrown into it and leaves nothing behind for being salvaged. The sacrifice in fire was thus inevitable as a ritual to live a life of renunciation readily destroying his possessions so that there could not be temptations either to him or to the neighbors. The sacrificers create and receive the riches and sacrifice them to the Gods in Vedic sacrifices. This is the essence of the social structure of the Vedic society and the human being must overcome the distress for the betterment of the society at large.

The Vedic social organizations and the principles underlying it are misunderstood by many Indians as by foreigners. The former have now little in common with the ideals of their ancient forbearers and the latter cannot see how a way of life other than their own could be rational or worth living. The idea of social service as a technique of social relations is of recent origin in the West. Large numbers of Indians accept it as among the revelations of Golden Age. Yet capitalism, socialism and Marxism now contending for dominion are foredoomed to failure as panacea for the ills of human society. They are designed to satisfy and even pamper man's desires though each desire breeds further desires, which may lead to illegitimate desires which hardly be expiated upon. This kind of social system results in the richer people becoming more rich while the poorer people degrade to poorest of human beings. To neutralize the conflict of desires of the individuals has been the aim of Vedic sacrifice. Thus the real panacea for the development of human souls lies in sacrificism as above.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

THE GLORIOUS PARAKALA MATHA GURU PARAMPARA

U. Ve. Sriman Anbil Ramaswamy, USA

It was the beginning of the 14th century AD. The whole of India was in the grip of fear and trepidation due to the onslaught of Muslim marauders who ruthlessly murdered the Hindus and plundered their temples. In the midst of such upheaval that did not spare even the holiest of holy BhoolOka VaikunTam of Srirangam in the far South, an oasis of peace could be spotted in the Hoysala kingdom to which great Acharyas like Swami Desika (1268- 1369) and his disciples retired and carried the Granta ChatushTaya scriptures to safety and propagated the glorious philosophy called "Sri VaishNava Siddhantam" bequeathed to us by the greatest Acharya of all times, Srimad Bhagavad Ramanuja

The very first mutt of Swami Desika Satsampradayam is Parakala mutt. It is this mutt which got the privilege of worshipping Sri Lakshmi Hayagriva Perumal gifted by Goddess Saraswati herself to Bhagavad Ramanuja (1017 – 1137).

It came into existence even during the lifetime of Swami Vedanta Desika in 1360 (NINE YEARS BEFORE Swami Desika attaining Paramapadam in 1369 A.D). Its founder is Prathama Brahma Tantra Parakala Swami, an intimate and confidant Sishya of Swami Desika along with Sri Nainarachariar, the son and Sishya of Swami Desika.

The Parakala Mutt was originally located at Thooppul, Kanchipuram- the birthplace of Swami Desikan. During Muslim invasion, it was shifted to Tirumalai hills and remained there for several centuries. During the time of Periya Parakala Swami (1676 – 1737), it was shifted to Srirangapatnam, near Mysore and its successive pontiffs became Raja-Gurus. After the fall of Tippu Sultan, the Mutt came to Mysore where it has headquarters even to day. With royal patronage, the economic resources of the mutt grew enormously by way of land, money and several branches established all over India.

We give below some details about this glorious Parakala Mutt lineage.

1. Sri Prathama Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1360- 1386)

As per the command of Swami Desika monasteries were established in Tirupati and Kaancheepuram by Sri Aadi Brahma Tantra Parakala Swami. He wrote the history of the lineage in his "Divya Suri StOtram". Lord of Venkatchalam commanded him in his dream to conduct Araadhana in Tirumalai temple as per Sri Vaishnava tradition. In order to ensure the perpetuation of the lineage, he won over an Advaiti by name PeraruLaaLaiyan and converted him to Sri Vaishanavam and named him "Srivatsa Vedanta Ramanuja Swami.

2. Sri Srivatsya Vedanta Ramanuja Dviteeya Parakala Maha Desikan (1386- 1394)

He was the 2nd Jeeyar of the mutt but attained the feet of his Acharyan in 1394 (exactly 9 years after assuming Sannyasa Asramam)

Not much is known about his successors till the 21st Pontiff called "Periya Parakala Swami" except their names, the period of their life and their Tanians (Dedicatory verses) which shows an unbroken lineage right up to now. We give below available details as follows –

3. Sri Srinivasa Parakala Triteeya Brahma Tantra Maha Desikan (1394- 1406)
4. Sri Brahma Tantra Parakala Maha Desikan I (1406-1424)
5. Sri Vedanta Ramanuja Parakala Maha Desikan (1424 – 1440)
6. Sri Srinivasa Parakala Maha Desikan (1440- 1460)
7. Sri Narayana Parakala Maha Desikan (1460- 1482)
8. Sri Rangaraja Parakala Maha Desikan (1482-1498)
9. Sri Brahma Tantra Parakala Maha Desikan II (1498 – 1517)
10. Sri Yathiraja Parakala Maha Desikan (1517 – 1535)
11. Sri Varada Parakala Maha Desikan (1535 – 1552)
12. Sri Paraankusa Parakala Maha Desikan (1552 – 1567)
13. Sri Kavitaarkika Simha Parakala Maha Desikan (1567 –1583)
14. Sri Vedanta Parakala Maha Desikan (1583 – 1607)
15. Sri Jnaanaabhdi Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1607 -1618)

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

He wrote the following -

(1) Bhaava Prakaasikai

(2) DasOpanishad Baashyam

(3) Vishaya Vaakhya Deepikai

(4) Ramanuja Siddhaanta Saaram etc.

16. Sri Veera Raghava Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1618-1640)

17. Sri Varada Vedanta Brahma Tantra Parakala Maha Desikan –I (1640- 1652)

This Swami gave Samasrayanam to Mahraja Ranadheera Kanteerava Narasimha Raja Udaiyar who conferred the title of "Ramanuja Dayaa Patram" on him during Granta KaalakhEpa Prabanda PaaraayaNam. This honorific was adopted by all pontiffs succeeding him.

18. Sri Varaha Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1652 – 1663)

19. Sri Vedanta Ramanuja Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1663- 1673)

20. Sri Varada Vedanta Brahma Tantra Parakala Maha Desikan II (1673- 1676)

Swami did SamaasrayaNam to Maharaja Chikka Deavaraja Udaiyar and approved the work on 30 Tattvas of Visishtadvaita philosophy written and submitted his Vinnappam at the feet of MElkOtE Selvaraya PerumaaL.

21. Sri Vedanta Desika PERIYA Brahma Tantra Maha Parakala Desikan I (1676 – 1737)

This Swami became the 21st PeeTaadhipati of the Mutt in his 22nd year of age in 1677. During the time of this Swami, the Mutt was shifted from Tirupati to the capital of Mysore Kingdom. He did the PratishTai of Sri Lakshmi Narayanan Vigraham along with that of Lakshmi Hayagriva (Upasaka DEvata of Parakala Mutt). Successive Royal Highnesses of the State of Mysore kingdom became ardent devotees of this Swami and his successors and received Srivaishnava Deeksha from them. This Swami wrote the following Grantas -

(1) Divya Prabhanda Vyaakhyaanams

(2) Desika Prabhandam

(3) Yathi Prativandana KhaNdanam

(4) Achaarya Avataara GaTTam

(5) Parakala Asthaana Paddhati

(6) Mita Prakaasikai and many more

22. Sri Srinivasa Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1737 – 1750)

This Swami wrote -

(1) Lakshmi Upaaya Tattva Deepam

(2) Nyaasa Prakaasikai

(3) Parakala MangaLam and others.

23. Sri Vedanta Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1750- 1770)

This Swami adorned the PeeTam for 20 years from 1750 to 1770 with a career shining with Jnaana, Vairaaghya, Shaanti, Sama, Dama etc.

24. Sri Srinivasa Brahma Tantra Parakala Maha Desikan III (1770 - 1771)

The Swami lived for just about one year and handed over the PeeTam to Sri Ramanuja Brahma Tantra Parakala Swami as the 25th pontiff.

25. Sri Ramanuja Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1771 – 1810)

Once as a young boy, he visited Tirupati, he was stricken with high fever and people feared for his life. At that time, he took Sannyaasa Asramam and adorned the PeeTam. As advised by the then Diwan of Mysore, Sri PoorNaiah, he did PratishTai of SwEta Varaaha Swami's Vigraha in the Mutt.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

26. Sri GanTavataara Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1810 – 1836)

The Poorava Asrama name of this Swami was Sri Krishnamachariar. He shone with his extraordinary knowledge and anushTaanams. He did various Upadesams to the Mysore Maharaja, Sri Krishnaraja Udaiyar and brought into the fold of Sri Vaishnava philosophy innumerable devotees through his convincing discourses and tireless Digvijayams. He nominated Nallur Sri Raghavachariar (belonging to the Vamsam of Tirukkurugai PiLLaan) as his successor naming him as Sri Vedanta Parakala Maha Desikan.

27. Sri Vedanta Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1828-1835)

This Swami was living in MElkOtE. His immaculate conduct and anushTaanams, he literally charmed a large number of Vidwans who became his disciples. Unfortunately, he reached Paramapadam in 1835 even before his predecessor, Sri GanTavataara Brahma Tantra Parakala Maha Desikan.

28. Sri Srinivasa Brahma Tantra Parakala Maha Desikan IV (1835 – 1860)

Born in 1790, this Swami became well versed in all Saastras even as a boy like Swami Vedanta Desikan. He also belonged to the Vamsam of Tirukkurugai Piraan PiLLaan. He did Dig Vijayam throughout North India and propagated VisishTaadvaita philosophy. Details of his Vijaya Yatra were subsequently chronicled by Sri Krishna Brahma Tantra Parakala Maha Desikan, the 31st Acharya of the Mutt in his Champu Kaavyam, "Sri Parakala Guru Vijayam".

The references as to how this Swami debated with the Maadhva PeeTaadhipati, Sri Vaamana Theertha Swami in the West and Sri Mohan Sastri and others in the North are etched permanently in the memory of Srivaishnavas. He was teaching the Mysore Maharaja Gita Baashyam, Bhagavad Vishayam etc.

29. Sri Srivasa DesikEndra Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1860 -1873)

This Swami also did extensive Vijaya Yatra all over the country including among others kshETrams such as Tirupati, Kaancheepuram, Srirangam etc. It is he who did BharaNyaasam to the then Maharaja of Mysore

30. Sri Ranganatha Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1873 – 1885)

It is this Swami who assumed the title of "Sarva Tantra Swatantrar" the honorific bestowed on Swami Vedanta Desikan. He also did extensive Yatra in North India and became popular as an exponent of VisishTadvaita philosophy.

31. Sri Krishna Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1885 – 1915)

Born in the year 1839 in the Tatachaarya Vamsam, this Swami acquired extensive and intensive knowledge of all Saastras within 16 years of age and was initiated into Hayagriva Mantra by his Acharya. As mentioned under # 28, he wrote Champu Kaavyam, "Sri Parakala Guru Vijayam" and was awarded the honorific of "Kavi Saarvabhouman". Other works authored by him include –

(1) "KaarthikOtsava Deepika"

(2) "Sri Srinivasa Vilaasam"

(3) "ChapETaahati Sthuthi"

(4) "Uttara Ranga Mahaatmiyam"

(5) He edited with great effort the rare Grantham called "Muni Bhaava Prakaasikai"

In recognition of Swami's poetic genius, his immediate predecessor Acharya made him the PeeTaadhipati in 1885.

During his period, occurred a severe famine in the State. He successfully managed the famine with the enormous financial assistance of his Diwan, Sri SEshadri Iyer.

32. Sri Vaageesa Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1915 – 1925)

This Mahan excelled in his knowledge of VyakaraNa, Tarka and other related fields and was a great Yogi with extraordinary "*Mantra Siddhi*". His greatness can be gleaned from the fact that even Advaitis of his time eagerly sought him and secured Prapatti at his divine hands. The efficacy of his Yoga Siddhi was revealed when after 20 years after his attaining Paramapadam, his Brindavanam was dug up for renovation, his

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

physical frame and the appurtenances interred with him were found in tact without any damage due to passage of time!

33. Sri Abhinava Ranganatha Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1925 - 1966)

This Mahan was born in 1884 and was named Sri Rangachariar. Even at a tender age, he recognized for his wealth of knowledge of Saastras acquired from several great Pundits of his time. His exemplary conduct as a Grihasta and his scrupulous observance of prescribed rites won him such honorifics as "*Aahitaagni Niradar*" and "*ShaDkarma Niradar*". He learned Kavya, NaaTaka etc. from his maternal uncle Sri Raghavachariar of Harita Vamsam of Atmakur in Andhra Pradesh, Tarka and Saamaanya Grantas from Tarka Simham Pandita Ratnam Kasturi Rangacharya Swami and again the entire Granta ChatushTayams at the feet of Sri Krishna Brahma Tantra Parakala Maha Desikan. He was a professor in Mysore Sanskrit College and taught several batches of students for a very long time. He had his Bhara SamarpaNam at the hands of Denkani Kottai Varada Ramanuja Maha Desikan (aka Narayana Swami), a towering personality with uncompromising adherence to AnushTaanams. During this period, he was called upon to assume charge of the Parakala Mutt as its 33rd Pontiff. He has authored several works bearing on various rival philosophies. It is said that there was none comparable to him in Advaita philosophy even among Advaitis. There was not any single Vedanta Grantam belonging to various philosophies that he had not studied. It is no exaggeration to say that he seems to have studied even works that are not available today even in the archives of libraries.

- His magnum opus is "Pancha Padikai"- also known as "GooDaartha Sangraham" an elaborate gloss with word by word meaning and explanation of Bhagavad Ramanuja's Sri Baashyam. He wrote several other Grantas in Sanskrit proving that even the Commentaries of Adi Sankara and his followers were steeped in VisishTadvaita philosophy only. This he has done by providing thousands of PramaaNams in support. To this day, none has questioned his findings! It is said that if only one reads this, one could be said to have understood the purport of "Sri Baashyam". He also wrote the following -

- "Hayasir Oratna dheedhiti"- a Vyaakhyaanam of HayasirO Upaakhyaanam occurring in Sri Bhaaratam.

- "Trayyanta maNi Haaram"

- "Trayyanta Rasa amrutam"

- "Bhaava Prakaasam" a commentary on "Sarvaartha Siddhi"

- "Vedanta Desika Granta Maala", a compendium of all the works of Swami Desika.

It used to be said that it was this Mahan who obtained the ParipoorNa Kataaksham of Lord Hayagriva, next only to Swami Desika himself.

34. Sri Abhinava Srinivasa Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (1967 – 1971)

This Swami was born as the eldest son of Asathana Vidwan, Tarka Theertham, PaNdita Ratnam, Sri Kasturi Rangacharya, in the year Jaya, Kartika, Sukla Paksha, Monday in BharaNi Nakshtra at Mysore. He had his education at Sriman Maharaja Samskrita PaaTasaala where he learned Tarka, Vedanta etc. He also studied from Sri Serinivasachariar, a Sishya of his father Pancharatra Agama etc.

He became the head of the department in the Paatasaala teaching hundreds of students in Agama Sastra. Another Sishya of his father by name Atmakur Rangacharya nominated him to be the Administrator of the Mutt. His administrative acumen was appreciated by one and all and he received awards and honors from the Maharaja and even by the Sultan of Delhi who presented him with "Nava Pathu" He trained many archakas in Agama Saastras and deputed them to various Vishnu temples that were without any archakas. He assumed the PeeTam in 1967

He dedicated a new Ratham (temple car) to Channa-kaesava Perumal of Beluru in1969. He quoted on the occasion Bhagavad Ramanuja's famous words *"Rathastham Kesavam DrishTvaa punrajanma na VidyatE"* He made extensive travels as per the prayers of Sishyas to Hassan, MaggE, Kaniyur, Ramanatha puram, Madihalli, Hulikallu etc. While in Bangalore, he visited Magadi, Chikballapura, Gudibande, Kolar etc. n 1970,

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

suddenly he took ill and was lying unconscious for a while. Though he regained consciousness due to treatment at the hands of Palace doctors, he could not resume his normal chores of Poojas. So, he ordained Tureeyaasrmam to Vidwan Ananta chariar with the concurrence of the Maharaja and he attained Paramapadam on 6th December 1972.

35. SRI ABHINAVA SRI RAMANUJA BRAHMA TANTRA PARAKALA MAHA DESIKAN (1971 -1991)

Given below is a brief sketch of the life and times of this Mahan

CHILDHOOD AND EDUCATION

Gandekottai was part of Vijayanagara kingdom. He belongs to the lineage of Tirumalai. There were several scholars hailing from the place. Among them was a famous scholar by name Annayyachariar who was considered an authority on Vedas and was running a Sanskrit Pataskala with a number of students.

After the downfall of Vijayanagara Saamraajya, Chikkaballapura Village head visited Gandekottai and requested Sri Krishnamacharya, a descendent of Annayaacharya to come and establish a Gurukula in his place. Sri Krishnamacharya had 4 sons. The youngest son was Tirumalai Rangacharya. He married Seenamma, the daughter of Nallaan Chakravarti Anantacharya who came from Kanchipuram to Karamboor and shifted to Manchanbele and the couple resided all the time engaged in Satgranta KaalakshEpams and teaching hundreds of children.

To the couple was born their third son named Anantacharya on 14th September 1917, (Pyngala Year, Dakshinayana, Varsha Ritu, Sukla Ekadasi, Thursday in the constellation of Sravanam, Sri Anantacharay lost his father at the age of three and was brought up by his mother. Education was under the direction and guidance of his uncle who conducted the initial Samskarams, Upanayanam and Veda Adyayanam. He passed his S.S.L.C exam alongside his Veda Adhyayanam. He also learned the intricacies of various Saastras under the able guidance of his uncle. Later, he proceeded to Mysore for higher education with his uncle's permission. At that time, the pontiff of Parakala Mutt was Abhinava Ranganatha Brahma Tantra Parakala Swamigal who did his Pancha Samskaaram and Mantropadesam. Our Swami joined the Maharaja Samskrita Patasala in Mysore. He completed his education in the Sastraic subjects and attained Vidwat in examinations.

He got married to a girl and became related to 26th Pontiff, Sri Brahma Tantra Gantaavatara Parakala Swamigal. Subsequently, Sri Anantachariar became a favorite of Sri Abhinava Ranganatha Parakala Swamigal under whom he studied Vedanta Sampradaya Grantas. Impressed by his managerial acumen, the pontiff appointed him as

Administrative head of the Mutt in which capacity he served for several years.

His love of Sanskrit took him to several places like Chintamani, Hassan, Vijayapura etc where he taught Sanskrit to thousands of students free of cost. He was equally proficient in several other languages like Kannada, Telugu, Tamil and English.

During this period, he got a call from the pontiff of Parakala Mutt to come to Mysore for accepting Sannyasa Aasrama. His wife readily consented to the proposal. Then he conveyed the news to the Royal couple.

He took the Sannyasa Sweekaranam on 3rd June 1971 (Vrodikrit year Jyeshta Masa, Dasami, Thursday at 10.00 am) duly performing the preliminaries like "Sarva Sanga Parityaga", Naandi and Sradda etc observing all the norms. He proceeded to Koppalu Mutt in Srirangapattana for performing Atma Sraaddham. He was named as "Abhinava Ramanuja Brahma Tantra Parakala Swamigal" in the presence of the Royal couple, Yuvaraja of Mysore and other dignitaries and devotees. The function concluded with the distribution of "Phala Mantraakshadai" to one and all.

Hundreds of followers were awaiting his arrival at Bytarayanapura where the famous Anjaneyaswami temple is situated. H.H. performed Pooja and proceeded to Bangalore. At Mysore Bank Square, H.H was received by the then Mayor, High Court Judges, Commissioner of Bangalore and others. A committee headed by Justice Gopivallabha Iyengar had brought H.H in a procession on a flower bedded palanquin covering the area of

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Central College hostel, BVK Iyengar Road, Rangaswamy temple road, Upparpet, and on to Parakala Mutt. This procession took around 6 hours.

H.H. was invited to Srirama Mandira at Malleswaram to which Matathipathis of Sivaganga, Udipi Bhandarakeri were also invited. It was a sight for Gods to see the three great saints on the same platform. H.H. undertook Digvijaya to Hyderabad stopping en route at Dharamavaram, Anantapur, Kurnool, Nandyal and Mahaboobnagar spending a night at each of the above places. At Hyderabad, he stayed for a fortnight having a very busy schedule attending several functions, delivering lectures and performing Aradhana.

He proceeded to Tirupati on 19th March 1973 and stayed there for 11 days. A committee under Sri Anantasayanam Iyengar, former Governor of Bihar organized various activities at Tirupati. The halo of spiritual brilliance of H.H. attracted a large number of devotees. On 24th Morning, H.H. was received with temple honors and PoorNa kumbham at Tirumalai temple for participating in the famous Saatrumurai Seva. He came to Madras through Sholinghar. On 30th April 1973, he returned to Bangalore. The entire journey took 42 days in which he radiated spirituality to masses of followers.

The present pontiff is -

36. Sri ABHINAVA VAAGEESA BRAHMA TANTRA SWATANTRA PARAKALA MAHA DESIKAN

In 1947, when the royalty was divested of its glory through the so called "Land reforms", the entire property and possessions of the Mutt passed on to the hands of the State Government which, however, allowed only a paltry grant to the Mutt. The Mutt is surviving to this day mostly on voluntary donations of disciples and well wishers. The present pontiff, Sri Abhinava Vaageesa Brahma Tantra Parakala Swamigal who took over the PeeTam at such a critical juncture in 1992 has been tirelessly armed with his mastery over Vedantas learned at the feet of Abhinava Rangantha Brahma Tantra Parakala Maha Desikan (33rd pontiff) coupled with his own mantra Siddhi and has been successful in restoring the mutt to its pristine glory.

{This article is based on a book entitled "Sri Parakala MaTa Vaibhavam" written by Sri D. Krishna Iyengar and published by Brahma Tantra Parakala MaTam, Mysore in 1973. The book was kindly presented to me by Prakritam Jeeyar, His. Holiness Abhinva Vaageesa Brahma Tantra Swatantra Parakala Yateendra Maha Desikan a decade ago for publishing in "Sri Ranga Sri" (SRS) Electronic Journal of "Swami Desika Darsana Satsangam" (SDDS) having around 5000 members worldwide. When I submitted to him that I do not know Kannada, H.H. suggested that I may get it translated by someone knowing the language. After a long search, I approached Sri Mulbagal Ramesh Swamin of Bangalore who is presently on a visit to Atlanta and he kindly consented to help in translating the contents. Details have also been gathered from "Sri Vedanta Desika 7th centenary commemoration Volume published on 2nd October 1968}.

Works quoted by Swamy Deshika

Swamy Deshika, in his works has quoted from the following - 4 veda samhitas, 6 aranyakas and brahmanas, 10 upanishads, 3 dharma sutras, 2 gruhya sutras, 7 puranas and upapuranas, 15 smritis, 49 Agama samhitas, 16 nibandhas, all systems of philosophy along with their commentaries, innumerable kavyas-natakas-stotras, works of non-orthodox schools, lexicography, poetics, metrics, dramaturgy, geography, metallurgy, all early works of vishishtadvaita writers including Alwars along with their commentaries.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

LESSONS AND MORALS FROM THE VAIRAGYA PANCHAKA

U. Ve. Sriman M. K Srinivasan, Chennai

Introduction

The *Vairagya-panchaka* is a unique hymn of Sri Vedanta Desika extolling the quality of detachment or dispassion but not in praise of any deity. However, there is an indirect reference to Lord Varadaraja in the last verse, but not as an object of prayer; He is mentioned as an 'ancestral property' bequeathed to Sri Desika. The main thrust of this hymn is pure and simple *vairagya* or non-attachment and the benefits flowing from it.

Though the title of the *stotra* says that it is a *panchaka* (i.e.) made up of five verses, it actually contains six verses, split up as 1 + 5. A little historical background is necessary to understand this division.

Sri Vidyaranya, an Advaitin, was the chief scholar in the court of Vijayanagar kingdom. (Some say he was the Prime Minister.) He and Svami Desika had earlier studied together and thus knew each other well; they were nearly of the same age too. As an important dignitary in the royal court, Sri Vidyaranya was mainly instrumental in spreading Vedic culture, establishing righteous practices and also helping indigent scholars of all faiths. Being a great intellectual himself and possessing a catholic outlook, he was well aware of Svami Desika's calibre and had also read the Svami's numerous works. He was also concerned at the state of abject poverty in which Sri Desika was living and wanted to secure for the latter a position in the court, which incidentally would provide him with more scope for study and conducting discourses. So he sent an emissary to Kanchipuram to persuade Svami Desika to come to Vijayanagar and join the scholarly community there. In response, Sri Desika composed the first verse, which was in rather strong terms and generally critical of rulers, rejecting the offer. On receipt of this reply, Sri Vidyaranya, while appreciating Sri Desika's high degree of desirelessness, still wanted to help him and made a second attempt. This time, he routed his suggestion through the king himself. In reply, Svami Desika wrote out five more verses which were more conciliatory but equally firm and forthright. Once and for all, Sri Desika justified his chosen way of life in words which would not brook any reply. This would explain the title of '*panchaka*' for a hymn of six verses.

In the following paragraphs the meanings of the verses and then the lessons which can be drawn from them are given. For reasons of space, only certain important terms in the verses are highlighted as special comments, whenever necessary.

kshonee kona sataamsa paalana kalaa durvaara garvaanala-
kshubhyatkshudra narendra chaatu rachanaa dhanyaan na manyaamahe,
devam sevitumeva nischinumahe yo'sau dayaaluh puraa
dhaanaa mushti muche kuchela munaye datte sma vittesataam. (1)

Meaning

"We have no regard for people who extol proud, petty kings who rule just a hundredth part of land in a corner of this world. We have decided to worship the supreme and compassionate Lord only who, in His incarnations, gave the entire wealth of Kubera to Kuchela in return for a handful of parched rice."

Special comments

This earth is just an insignificant planet in the vast universe consisting of several worlds, which is ruled by the supreme Lord. The king rules over an infinitesimal area of land on this earth but the fire of pride burning in their hearts is huge and all consuming. Flatterers are aplenty to feed this outsized ego of their petty rulers. On the other hand, there is this supreme Ruler, who incarnated as Sri Krishna and grabbed the offering of parched rice from His indigent friend Kuchela, when the latter hesitated to hand it over to Him. In return, the Lord bestowed immense wealth on Kuchela, which no king could offer even in his most generous moods. Sri Desika says that he would prefer to pray before and praise such a Lord rather than stand before petty and pompous rulers and waste his words on them.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Moral

The supreme Lord is steadfast and constant in His natural compassion towards His devotees. He needs no flattery from them. He alone can permanently eradicate one's sufferings and give eternal wealth and happiness. Praising mere mortals for minor gains will not only deflect a person from his goal of liberations but also lead him to more and more fleeting desires.

silam kimanalam bhavedanalamaudaram baadhitum
payah prasriti poorakam kimu na dhaarakam saarasam,
ayatna mala mallakam pathi pataccharam kaccharam
bhajanti vibudhaa mudhaa hyahaha kukshitah kukshitah. (2)

Meaning

"Will not a few grains gleaned from the fields suffice to satisfy a man's hunger? Will not a handful of water sustain his life? Will not a rag of cloth got by chance, serve to protect his modesty? Why then do well-read scholars resort to the king and praise him? Oh! What a pity!"

Moral

A wise man should learn to differentiate between necessities and luxuries. He should strive to get only the minimum quantity of food, water and clothing which are easily obtained and are necessary to lead his life. He should then desist from accumulating needless objects, however attractive they may be. By adopting this way of life, he can avoid standing before others and cringing for favours. Remaining satisfied with what he has and spending his time in the contemplation of the supreme Lord is the message conveyed by Svami Desika in this verse.

jvalatu jaladhi kroda kreedatkripeeda bhava prabhaa-
pratibhata patu jvaalaa maalaakulo jatharaalah,
trinamapi vayam saayam samphulla malli matallikaa
parimalamuchaa vaachaa yaachaamahe na maheesvaraan. (3)

Meaning

"Let the fire of hunger burn in my stomach, uncontrolled like the proverbial submarine fire. We will not besmear the fragrance of our words by begging of any king for even a blade of grass."

Special comments

Fire is divided into four categories, *viz. bhauma* (latent fire in the earth in products like oil, wood etc.) *divya* (fire which burns up water like sun, lightning, etc.) *jatharagni* (fire in the stomach which digests food and water) and *aakaraja* (fire available in metals dug out from the earth). The *vadavagni* is a combination of the first two fires and is found deep under the ocean. The Vedic phrase *abdyo'gnih* (from water, fire) confirms this view. This deep sea or submarine fire is very intense and unbearable, e.g. emitted through volcanoes. Svami Desika says that even if the fire of hunger, which burns incessantly in his stomach and at times becomes unbearable (*atidussaha*), he will not stoop down before rich men (rulers) or kings asking for a morsel of food to satisfy his hunger. The all-powerful, benevolent Lord will certainly find a way to give him food sufficient to keep him going. Sri Desika cites a valid reason for this attitude. The gift of speech endowed on him by the Lord is fragrant like a jasmine blossom in the evenings. The garland of words formed out of these fragrant flowers is fit enough only to be offered at the feet of the supreme Lord and not wasted on haughty, undeserving mortals.

Moral

'He who has planted the tree will certainly water it' is an old adage. Past actions have led to this birth as a human being and in a noble family and begging of men for one's sustenance is a sure way to prolong the cycle of births. On the other hand, devotional prayers uttered towards the Lord will end this cycle and lead to liberation, which every Srivaishnava should aspire for.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

dureesvara dvaara bahirvitardikaa-
duraasikaayai rachito'yamanjalih,
yadanjanaabham nirapaayamasti me
dhananjaya syandana bhooshanam dhanam. (4)

Meaning

"I bow down and bid farewell to that state of nervously waiting in the outer courtyard of kings (expecting paltry favours from them). (For) I have with me the (dark) glistening wealth which adorned the chariot of Arjuna."

Special comments

In all the verses so far, Sri Desika emphasized on his turning away from rich men or rulers. He stressed the quality of detachment even though he was poor and living on daily alms. In *Srimad Bhagavata* (canto XII, chapters 7 to 9), there is an episode concerning a Yadava prince and a mendicant. The prince asks the mendicant how he managed to remain poised and desireless, despite being poor. The mendicant replies that he learnt from twenty-four masters, a little from each, various qualities which ultimately made him devoid of desires. The masters range from the inanimate elements, birds, animals and persons of certain vocations. While recalling this episode as taught to him by his preceptor, Sri Desika proceeds to pay his obeisance to his preceptor by offering *anjali.* But he puts it in such a way as if he is bidding good-bye to desire and attachment. Sri Desika decries the demeaning state of waiting in the outer courtyard of rich men, exposed to the ridicule of passers-by and getting petty rewards doled out by a haughty donor after a long wait. Having mentioned his aversion to being one among such seekers, Sri Desika says that he is indeed wealthy, for he possesses an imperishable wealth in the form of 'a dark jewel which adorned the chariot of Arjuna'. In verse 1 of this hymn, the poet referred to Lord Krishna as the Bestower of wealth (on Kuchela). Here, he says that Lord Krishna is wealth itself. This wealth is inexhaustible and increases while being used up. Such a Lord has taken permanent abode in Sri Desika's heart and so he needs no other wealth. Here scholars explain the significance of the poet referring to Lord Krishna as a mere charioteer of Arjuna, while He played more important and weightier roles in the lives of Pandavas earlier. Lord Krishna sat on the driver's seat, which was lower than that of Arjuna, with the same beatitude as if He were ruling the universe from His seat in Srivaikuntha. It is also said in the *Mahabharata* that the Lord used to wash and brush the horses daily with His Hands to get them ready for the next day's battle. When such a unique and affable wealth is easily available, why undergo the torture of searching for money elsewhere, asks Sri Desika.

Moral

The rulers whom the needy approach for help are themselves shaky and pray to the Lord to keep them on the throne. Better to approach the Lord directly, since He is ready to come and stay in everyone's heart and grant all wishes.

sareera patanaavadhi prabhu nishevanaapaadanaat
abindhana dhananjaya prasamadam dhanam dandhanam,
dhananjaya vivardhanam dhanamudoodha govardhanam
susaadhanam abaadhanam sumanasaam samaaraadhanam. (5)

Meaning

"The money received through slavery to rich men is short-lived whereas the 'Wealth' which nourished Arjuna and held up the Govardhana hill is eternal and fully satisfying to the possessor."

Special comments

This is a beautiful verse, perhaps the most beautiful in the hymn. The term '*dhanam*', which means 'wealth', occurs eleven times in this verse, either by itself or prefixed or suffixed to other words. Moreover, this is similar to a verse of Sri Adi Sankara, also decrying wealth, where this word occurs eight times. By composing a similar verse and sending it to Svami Vidyaranya, Sri Desika perhaps wanted to remind the recipient of what his spiritual forbear had said on the subject. The wealth obtained after several demeaning efforts on a lifetime

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

of slavery under rulers, would vanish like lightning, even as it is being earned. In any case, it will be of no use in the after-life. This short-lived wealth is not only difficult to earn but also more difficult to protect from thefts. The very same king who gave it may confiscate it or it may be lost, spent or stolen. On the other hand, the wealth that is Lord Krishna is not only safe and sound, but also has six great qualities. It fostered and elevated Arjuna. Earlier, it saved the cowherds and cowherdesses from torrential downpour by lifting the Govardhana hill. It is also a sure means for fulfilment of proper desires. It is easily obtained by a mere prayer, uttered only once. It is irrefutable and has no equal. It never leaves the owner, whether in this world or the next.

Moral

Instead of praying to Kubera (or Mammon), the god of wealth, Svami Desika advises that persons who are well read and well disciplined should worship the supreme Lord Who is Wealth *par excellence.*

naasti pitraarjitam kinchinna maya kinchidaarjitam,
asti me hastisailaagre vasatu paitaamaham dhanam. (6)

Meaning

"My father left me no legacy; nor have I earned anything. But I have my grandfather's property on top of the Hastigiri hill which I cherish."

Special comments

Sri Desika refers to a Mitakshara law that a grandson is entitled to a share in his grandfather's property even if he has no right in his father's self-acquired property. In Sri Desika's case, his father did not own any property as he was also leading a hand-to-mouth existence like his forefathers, which practice Sri Desika followed and developed into an ideal way of life, combining historicity and the laws of inheritance. Svami Desika refers to the Image of Lord Varadaraja which was installed there by Pitamaha, Lord Brahma, and which was also worshipped by his forefathers in their times, hence left behind as 'unobstructed heritage' (*apratibandha-daya*) in legal parlance. With such an external Wealth at his disposal, which does not wear away with time and which also yields many unexpected bounties, Sri Desika considers himself as not only 'not poor' but also 'extremely rich' in the fullest sense of the term. The hymn ends on this positive and divine note that the real riches of a person is the devotion he practises towards the supreme Lord to an extent that He takes a permanent place in the heart of that person. The hymn, not counting the first verse which was an isolated verse addressed to Vidyaranya, begins with the word '*silam*' which means 'scattered grain' and ends with the word '*dhanam*', which means wealth. When one completes reading the hymn, one feels that it is a fitting and respectful reply to the royal priest as well as the king himself from Sri Desika, for whom going on daily rounds for alms was a matter of great felicity.

Conclusion

The *Vairagya-panchaka* is actually a dialogue between Sage Vidyaranya and Svami Desika; but only the latter's response is laid before us. The Sage was an ascetic but altruistic in nature. He wanted to help indigent scholars so that they need not worry about their livelihood while indulging in their scholarship. Svami Desika was a householder, but a rare one whose detachment would put even the detachment of ascetics into shade. Sri Desika is well known for his indifference to fame, gains and adoration (*khyaati-laabha-poojaasu vimukhah*). He had fully imbibed the virtues of learning, desirelessness and diligent practice (*jnana*, *vairagya* and *anushthana)*. He walked on the thin edge of detachment all his life. H never entered the portals of a rich man's house much less those of a king. He was a householder who showed to the world that one need not become an ascetic to exhibit qualities of detachment. He frequently exhorted his disciples to follow the example of the *chataka* bird which quenches its thirst through falling raindrops but would never take water from the ground even if it were dying from thirst. Sri Desika is not only a polymath in learning but also an exemplar in the abjuration of wealth.

I am most honoured in submitting this humble piece in one of Svami Desika's works for the Centenary Souvenir to be published in honour of His Holiness Abhinava Ramanuja Brahmatantra Svatantra Parakala Yatindra Mahadesika, the 35th Pontiff of the holy Parakala Math, which was established by one of the disciples of Sri Desika himself.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

A TRIBUTE

U. Ve. Sriman Madhavakannan, Thiruvarangam

It is our paramabhaagyam for the opportunity extended to this lowliest soul to contribute for an article in the souvenir being released to commemorate the centenary celebrations of His Holiness Srimad Abhinava Ramanauja Brahmatantraswatantra Parakala Swami. Prakritham Jeer showered his grace on me by His niyamanam and giving this opportunity to perform Acharya kainkaryam through article.

I was wondering what to write on and what do I know to write on?

On Hayagriva? On Swami Desika? On Sri Parakala Mutt? Or On asmadhacharyan's unbounded grace?

Without thinking any further, by meditating on the lotus feet of Sri Lakshmi Hayagreevan, with trepidations, I began to start rambling.... All that I could do – was to merely reproduce in English what acharyas had blessed us through their srisukthis. It is enjoyment of these works in a language understood by majority of us. Another manner to propagate our glorious samprayada which is fully Parama vaideeka avichinna sampradaya. Blessed are we to be in such a glorious sampradaya. Lucky are we to be living in this wonderful time of such glorious acharyas- whose vaibhavams are unmatched with their jnAna, bhakti, vairAgya and anushtAnams.

I had a friend in Singapore (who is currently working in the US). Though by birth, he is not a brahmin, he was brought up by his parents who are vegetarians and are devoted to Vishnu. He and his whole family underwent pancha samskaram and performed bharanyasam at the lotus feet of His Holiness Srimad Azhagiya Singar (45th Pontiff) in his mid twenties. He used to wear 12 thiruman kaappu and perform Salagrama aradhanam in a manner as permitted by saasthras. Their dedication and sincerity are to be emulated by us...

He told me once thus: Sri Madhavakkannan, I am thinking as to how and why I am so blessed to have this. When I was in my fourth standard, I had read an advice to students to pass exams with tremendous success - as posted in a tamil weekly magazine.

Oh students! If you wish to pass exams in flying colours, read this sloka every day morning.

Jn~Anandhamayanm dEvam nirmala SpatikAkruthim | aadhAram sarva VidhyAnAm HayagrIvam upAsmahE

I didn't even know anything about Hayagreeva or Desikan. I just copied and used to recite this sloka everyday morning after bath with an expectation to pass my exams well. That sloka today has blessed me with Acharya sambandham linked to not only Swamy Desika; but also to the Lotus Feet of Sri Hayagreeva as well...- He narrated with tears in his eyes and choked voice.

It implies and reinforces us on the "*OronRu dhaanae amaiyaadhO*.. line... A mere one sloka alone is enough for us to get on track and be redeemed.

Sri Hayagriva stotra is especially a phenomenal stotra. Swami Desikan was blessed with Garuda manthra and when he was meditating on Garuda Manthra, Sri Vainatheya himself appeared in front of Desikan and blessed him with Sri Hayagriva Manthra. Swami meditated on Sri Hayagriva manthra and Sri Hayagriva Himself blessed Swami Desikan with the paripoorNa, nirvadhika jnAna vikAsam. Swami composed 50 verses on Garuda as Garuda panachaasat, and 32 verses on Sri Hayagriva as Hayagriva Stotra as a mark of gratitude and bhakti. Sri Hayagriva, pleased by Swami's tremendous bhakti, seated at the tongue of Swami Desika and in his heart cavity, blessed Desikan to compose numerous stotra, kaavya, naataka, rahasya, and tamil granthas one after the other.

Sri Hayagriva is one of the earliest avathaarams of Bhagawaan. The avathaaram of Hayagriva Bhagawaan took place to restore Vedas to Brahma. In one kalaapam, asuras stole Vedas. It is like the formula book for Brahma to perform his duties of creation. That was interrupted. Brahma prayed to perumaal to bring Vedas back and received it.

Who else is Parama upakaarakan other than our Sriman Narayanan! Once, Madhu, Kaitabhar took away the Vedas. Our Bhagwaan as Hayagriva avathaaram killed the asuras and brought them back to Brahmaa. Had Sri Hayagriva not intervened to destroy the asuras and reclaim Vedas for re-instructing Brahmaa, he would have remained unfortunate, roaming like an ignoramus. Sri Hayagriva has blessed Brahmaa to carry out his duties.

He retrieved Vedas this at one point of time, and at other times, he saved Vedas as Matsya, Hamsa avatharams as well. It is His utmost compassion and parama kaaruNyam.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Upakaara sangraham

Swami Hayagriva's upakaarams as Bhagawaan are listed by Swami in his upakaara sangraham grantha.

Swami Desikan has brilliantly summarized all of these upakArams in the first Tamizh Paasuram of UpakAra Sangraham.

anthamila perinbham arundha yerkkum...
thandhai ena ninRa thanith Thirumaal thaaLil
thalai vaitthom satakopan arulinale

This wonderful composition of Swami Desikan is revered as the VyAkhyAnam for Swami Nammaazhwaar's Thiruviruttham and particularly its first paasuram (*poininRa JnAmum polla ozhukkum azhukkudambum— adiyEn seyyum ViNNaPPamE*).

Lakshmi Pathi and Vishnu pathni, Divya Dampathi help us in every way. There are 54 incomparable upkArams mainly that are performed by them for our sake.

Tanthai ena ninRa Thanith ThirumAL

Asmadhaachaaryan during one of his tele-upanyaasams, referred to this and reminded us of Sage MaarkanDEyA's Vaakhyam in this context: *lOkAnAm maathA pithA cha Maadhava:* The Lord is sarva vidha Bhandhu to us.

Our most merciful Bhagwaan performs many upakaarams for us to facilitate towards attaining His Lotus Feet in Paramapadham, and it is hard for us even to keep track of these upakaaramas of His.

(*NaaraNan maayayai aRibhavar yArO --TVM: 1.3.3,*

AtthA nee seythana naan aRiyEnE!).

adiyOmai yenRum aRivudanE kaatthu:

He gives us this sareeram to house the Jeevaathma. He blesses all Jeevans to be eternal (nithyam) in svarUpam and blesses them with dharma Bhootha Jnaanam and protects thus swaroopam and SvabhAvam of Jeevathmas.

anthamilAp pErinbham arundha yErkkum adiyOmai

For us, who have right and are fit to enjoy the limitless bliss of the greatest unmatched Moksha anubhavam

Through Acharya purushas, He has initiated us into the Rahasya thraya manthrams and our eternal association with Him. The manthrams and the utterance, constant contemplation inspire us to perform Prapatti at the Lotus Feet of Acharyas who in turn place our souls at the Lotus Feet of Divya Dampathis. We are then destined to reach Srivaikuntam... *Vaikuntham puhuvadhu maNNavar VIDHIYE...*

He is thus matchless with the glories of His Lotus Feet and that has no comparison in its redemptive and anugraha qualities (*Tanit ThirumAl ThALil*)...

Tanit ThirumAl ThALil talai VaitthOm SatakOpan aruLAIE .

All these – we could accomplish placing our heads at the unparalleled Lotus Feet of the Only One SarvEshwaran Sri Lakshmi Hayagreevan due to unbounded grace of NammAzhwar our Prapanna SanthAna Jana kooTasthar.

Nammaazhwaar is the One, who showed us the way through his Prabhandhams. He used the purvOpakArams done by the Lord to anticipate the future upakArams to come and showed us the way. He was blessed with Bhakthi and Jn~Anam from the Lord of Nithya Sooris. His enjoyment of the Lord blossomed as the Four divya prabhandhams.

Swami Desikan wished to show us the importance and pivotal link of Swami Nammaazhwaar thus in this divine verse created UpakAra Sangraham.

If Nammaazhwaar is the mother for us, Swami Sri Bhashyakaarar is our foster mother.

Mudhal thaay – Satakopan; Idhatthaay Raamanusan.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

It is our parama bhaagyam that he took avathaaram to be our Jagadaachaaryan. He is the ocean of mercy - unmatched in anyway to anyone for the compassion. Even Sriman Narayanan couldn't accomplish what Ramanuja could.

Bhagwavad Raamanuja appeared because of the PuNyam of all three worlds- says Swami Desikan. *Trijagat puNya phalam*... He is the personification of Daya.... Ocean of mercy. *Dayaika sindhu*...

Thus the Lotus Feet of Bhagawaan Sri Lakshmi Hayagreevan, Sri Satakopa and Sri Bhagavad Raamanujacharya are the goal for us. But what would take us to Them? To their Lotus Feet?

The most merciful Bhagawaan appeared for our sake as Raama, Krishna, Vaaraha avathaarams and declared in unambiguous terms,."Surrender to Me once; I will redeem You and Don't lament." Etc...

Even when He appeared and said, "*Maam Ekam SaraNam Vraja*:", He Himself expressed His displeasure at our attitude "avajAnanthi maam". We ignored His Lotus Feet and failed to follow what He asked us to do.

He didn't know what to do... He came in taking different several avathaarams. Are we so easy to be transformed? He couldn't accomplish His mission of saving us. So, He attempted to send Nammaazhwaar- as Prapanna jana santhaana kooTasthar.

He composed several verses. The key and most important one for us is "*agalagillEn iRaiyum enRu.... adikkeezh amarndhu puhundhEnE*...". He showed Himself as an example and performed Prapatti at the lotus feet of Sri VenkatanAthan.of Thirumala. We tried to argue that it was for Azhwaar alone and didn't follow as per Azhwaar's instructions.

Azhwaar's thiruvuLLam (mind) was understood properly by Swami ALavandhaar (Sri Bhagavad Yaamunachaarya) – *"mAthA pithA...Srimad tadangriyugaLam praNamaami moordhnA.."* He adorned Sri Nammaazhwaar's lotus feet on his head and performed prapatti at the lotus feet of perumAL... through na dharma nishTOsmi verse.

We interpreted that Swami Alavandhaar himself tried to undo his saranagati later in his verses... etc.. and argued against Prapatti.

PinaruLAl perumudhoor vandha vaLLal... - Due to unbounded mercy of Lord, who keeps sending one acharya after another for saving us, sent Sri Bhagavad Bhashyakaarar for uplifting all of us.

He overshadowed even the Lord with his audhaaryam and kaaruNyam.

maNNmisai yOnigaL thORUm piRandhu..

mann misai yonigal thorum pirandhu, engall maadhavane kannura nirkilum kaanagilla - ulagorgalellaam annal iraamaanusan vandhu thonriya appozhudhe, naanaru gnyanam thalaikkondu, naaranarkaayinare

Even if our emperumaan appears in front of the jeevaathmaas, they will not be able to experience emperumaan; but when our great emperumaanaar came to this earth, everyone in this world experienced emperumaan and became emperumaan's daasa bhoothaas. That was the vaibhavam of Bhashyakaarar.

SakrudEva prapannaaya and Sarva dharmaan were shown by this Jagadhaachaaryan Raamaanujacharya through his divine performance of Prapatti at the lotus feet of Srirangam Divya Dampathi and their assuaging assurances in his Saranagati Gadyam. He showed us the way – the unparalleled Lotus Feet and the path towards attainment of those Lotus Feet with his performance of Prapatti.

We placed his upadesam as well as anushtAnam back to himself and said, "Your saranagati is enough for us". What you performed – won't that be enough for us as well?- we argued with him and refused to get saved.

ParamakaaruNikO Bhagawaan doesn't lose patience. He tries again and again. Due to our Parama bhaagyam, greatest fortune, He Himself wished to appear as Thooppul Kula maNi Swami Desikan. With Swami's crystal clear establishment of Bhagavad Raamanuja darsanam, the performance and the necessity of Prapatti, reinforcing of the Parama vaideeka VisishtAdvaita Srivaishnava matham – through his numerous granthas, through his thousands of disciples, and establishing Sri Parakala Mutt, He showed us the "*thanjap paragathi..*" He blessed us with the Ultimate Goal and laid down the path in unambiguous manner.

Thus, the Lotus Feet of Divya Dampathi and Poorvacharyas are the Goal. The Lotus Feet of Swami Desikan is the hold for us. They are way and the goal.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

maamalar manniya mangai magizhndhuRai maarbinan thaaz
thoomalar soodiya thollaruL maaRan RuNaiyadikkeezh
vaazhvai yugakkum iraamaa Nnusamuni vaNmaipORRuNY
seermaiya Nnengatoop puRpiLLai paadhamen senniyadhE

There is the Lord Sriya: Pathi Sriman Narayanan- in whose chest always resides Sri Mahalakshmi- our most compassionate Mother. Divya Dampathi's lotus feet are always worn by Sri Satakopa (Padhuka) and Bhagavad Raamanuja spent his whole life blissfully contemplating and meditating on the lotus feet of Sri Satakopa. And illustrious Acharya Raamanuja was extolled by Thooppul Pillai Swami Desikan throughout his life. The lotus feet of Thoopul Pillai lie on my head... (I hereby place my head at the feet of Swami Desikan). Hence we need to sing mangalaasaasanam for Swami... and His divine ThirumEni...

ThoNdaruhakkum thuNai adi vaazhi...

The Bhagawathas- at Your Feet, who enjoy being at Your Feet,- May Those Feet of Yours long live! May Your smiling face and Your Pristinely pure face long live.! May Your kind hand with the jnAna mudraa long live! Oh shining jewel of Thooppul! May that Oordhva puNdram (ThirumaN) on Your lustrous face long live! May that most beautiful immaculate Form with Sacred thread (PooNool) long live!

Thidamudan idhaith thinandhoRum aadharith thOdhumanbar
mudiyidai nEr_padun thooppul ammaan padha maamalarE

Those who recite this will meditate His (Swami Desika's) name and remember His graceful Form, bend their heads at His Lotus Feet, (which are always in my heart and on my head)..

Thus - All that we are bequeathed with; blessed with – are all due to the Lotus Feet of Swami Desikan alone and nothing else.

Hence ThoNdar uhakkum those Lotus Feet! Long live! And this will please all his sishya kOti as well as the Poorvacharyas and the Divya Dampathi who had named Swami as Sarvathanthra Swathanthrar and Vedanthaachaaryar.

It was Thoppul PiLLai Swami Nigamantha Mahadesikan who instructed his disciple Sri Brahmathanthra Swathanthrar to establish a mutt which is Parakamutt of today. The Lakshmi Hayagriva divya mangaLa vigraha (deity) as passed on from Sriman nAthamuni through Swami Desikan is now adorning Parakala mutt as ArAdhya perumAL.

It is asmadhacharyan His Holiness Srimad Paravakkottai Andavan's vailakshanya kataaksham and unbounded mercy on me to be even considered for this lifetime opportunity. Asmadhacharyan has divine links to Sri Parakala mutt as Swami in his poorvasrama. He went to Mysore and studied under His Holiness Srimad Abhinava Ranganatha Parakaala Swami 33rd pattam, the Grantha Chatushtayam, (as ordained by his illustrious father two days before his attainment of acharyan thiruvadi).

His Holiness Sri Prakritham Jeer of Parakala mutt's vaathsalyam on adiyOngaL is amazing and is seen to be believed. Swami always kindly used to enquire about our welfare referring to our names especially, whenever adiyEn's father Oratthi Thaiyaar Achi Vangipuram Sri U Ve Vasudevachar Swami (who is doing Vedaparayana kainkaryam at Srimad Poundarikapuram Andavan Ashramam) went to prostrate at the feet of Srimad Jeer.

For the mukhOllAsam of Acharyas and BhawathOtthamas - adiyEn rambled. If they have a smile on their faces reading this, (for whatever reason it is - be it my lack of knowledge or rash and dare attempt to write such a heavy topic), I consider myself blessed.

All errors and faults are mine. Anything good is due to asmadhachaaryan His Holiness Srimad Paravakkottai Andavan's limitless daya on adiyEn.

Thanjap paragathiyai thandhu aruLvOn vaazhiyE...

Swami Desikan's thuNai adiyE SaraNam

Namo Narayana, Achaarya padhaangri rENu:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

A TRUE HUMANIST

U. Ve. Sriman TC Soundararajan, Advocate, Kanchipuram

First of all, my sahasra pranamams to all the pontiffs of Sri Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy Matha Asthanam.

It is neither an exaggeration nor imposition, but is a true fact what I felt, experienced with Srimath Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy.

Srimath Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy was a GREAT HUMANIST.

His holiness' kindness was very much unique in nature. His Holiness' concern was very much about Sri Lakshmi Hayagrivan Aradhanam only. Even though His Holiness was not very much interested in visiting all Divya Deshams but I really felt His Holiness' love was towards Sri Devadhirajan only. Sri Parakala Matham is one among the five mathams which is getting special honours at Sri Devadhirajan Sannidhi and at Sri Thuppul Vedanta Deshikan Sannidhi at Kanchipuram. Whenever Sri Swami used to go out, it was only through a Plymouth car provided with Gold Kalasam along with Sri Lakshmi Hayagrivan and inside seats were stitched specially for the Saint.

Even though at all surrounding divya deshams, Sri Parakala Matham shall be offered with special honours, the fanatics who dominate those temples and who claim as ardent followers of Sri Ramanuja, failing in their duty to honour Saints of Sri Parakala Matham in recent periods. Anyhow this article contributed for His Holiness Srimath Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy may deviate from its importance if I detail the squabbles.

In 1973-1974, His Holiness visited Kanchipuram and was given a rousing reception by Sri Deshikan adiyars. Again in 1985, His Holiness visited Sri Devadhirajan vaikasi brahmotsavam. His Holiness had the darshanam of Sri Devadhirajan on ankurarpanam day. His Holiness was received with special honours as usual.

Sri Shatari honours with panchamudra and garlands were presented to His Holiness at 16 pillars mantapam where Sri Swamy was waiting. From there, His Holiness, with all paraphernalia was invited by mirasi archakas, sthanikars, sthalaththars, honorary trustees and as well as executive trustees of the temple and His Holiness had darshan at Sri Thayar sannidhi first and then at Sri Narasimhar sannidhi and lastly at Sri Devadhirajan sannidhi on top of the hills Aththigiri. Why I am detailing the past, even though it is not an unusual event for pontiffs of Sri Parakala Swamy matham is, what we all witnessed was an astonishing fact and even now it is still in memory. Usual practice observed in Sri Devadhirajan sannidhi is, whenever mathadhipati is visiting for mangalashasanam, the archakas will show kaivilakku to Sri Moolavar and Sri Utsavar as well after unveiling the screen when mathadhipati is turning up for performing mangalashasanam of Sri Perumal near dvarapalakars. His Holiness Srimadabhinava Ramanujar, when turned up at the threshold of Sri Devadhirajan sannidhi near dvarapalakas, the screen was unveiled and 'kai-vilakku' was shown by paricharakas. From dvarapalakars place to reach the holy feet of Sri Devadhirajan at the sanctum-sanctorum, it would be 20 feet. His Holiness had the glimpse of Sri Devadhirajan and rushed up to the sanctum-sanctorum loudly, suddenly and burst emotionally raising voice "VARADAPRABHO" ..... His Holiness was very much booming and realized the pleasure of having darshan at Sri Vaikuntha. All archakas and paricharakas, dharmakartas of the temple and surrounding shishyas and asthikas witnessed the experience what His Holiness had in the mangalashasanam of Sri Devadhirajan. We are witnessing number of Acharyas visiting to seek darshanam of Sri Devadhirajan. But, our Swamy's exceptional pure bhakti on Sri Devadhirajan, is even now recalled in the local holy town of Kanchi. His Holiness even though originally planned to return to Bangalore immediately after finishing mangalashasanam of Sri Devadhirajan, but ordered himself to stay in matham till fifth day of brahmotsavam in that year. At the earliest hours on the Garudotsavam day, in spite of age, HH Sri Swamy made his immediate presence to have the darshanam of Sri Perumal.

I had my law degree at Mysore only. Sri Swamy was a real dharmadhikari. Sri Swamy was very much interested in feeding student community and used to enquire everyday about the quality of the prasadams given to students. His Holiness would not relish that a student should starve. I had direct blessings of His Holiness and is even now my philosopher and guide. Even if I take this article as an opportunity to narrate about my student period at matham at Mysore, it would be more projecting one about me. Hence I restrain myself.

Sri Vaishnava philosophy says that all wealth should be considered as Sri Perumal's grace only. "Karthavyam daivamahnikam". Here I assume and surrender myself to His Holiness Srimadabhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Swamy that all my wealth is "Kartavyam acharyahnikam". With sahasra pranamams to Sri Swamy.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

THE MAGNIFICENT MACE

U. Ve Sriman Sadagopan Iyengar, Coimbatore

Emperuman has three principal functions—Creation, Protection and Destruction. Of these, which would you say is dear to His heart? It is Protection, without doubt, I would aver. Protection is definitely the driving force behind the two other functions, which are only incidental. This is not something I have dreamed up, but what Sri Nammazhwar has to say about the basic nature of the Lord as a protector par excellence—*Kaakkum iyalvinan Kanna Peruman*. Even destruction is only a sort of protection, because during the period of Pralayam which signifies the end of the world, Emperuman accommodates all creatures and things in His spacious stomach and brings them forth at an opportune time, so that He may perform His function of Protection again. And how does the Lord signify to devotees that He is the Universal Protector? By sporting appropriate armaments as signs of His readiness to afford refuge and protection to all.

Always Armed! Even a policeman lays down his rifle when he is off duty, but our Emperuman never relinquishes His weapons, we are told –*sadaa panchaayudhee bibhrat sa na: Sri Ranganaayaka*:. Fearful that even a moment's delay, caused by arming Himself with the weapons and in rushing to the rescue of a troubled devotee, might worsen matters, the Lord never lays down His arms. The Lord's weapons are not mere tools of destruction, as they are in human hands. They serve Him as both armaments and ornaments —*Ayudhas* doubling as *Bhooshanas*. They are an extension of Him, so to say.

Why Weapons? You may ask—why does the Lord need weapons at all? Isn't His divine will more than adequate for destroying enemies? And did He not say in the Ramavataram that He could destroy the entire world with His mere finger tips—*angulyagrena taan hanyaam icchan Hariganesvara*?

The answer is that His will finds expression through His weapons. Further, the weapons also strike terror in the minds of the wicked, serving as a deterrent. *Kanjan vayittril neruppenna nindra Nedumaale*! Says Sri Andal, indicating the sort of terror the Lord induced in Kamsa. Another explanation advanced by Acharyas for the Lord's sporting arms is that He uses His Sankalpam or will to destroy His own enemies: where the matter concerns the enemies of His devotees, His anger grows beyond measure and He resorts to external weapons, says Sri Nampillai, in his commentary to the paasuram *Eraalum Irayonum— jagat srishttiyil vandaal sankalpame kondu nirvahikkum avan, aasrita virodhigalai azhiya cheyyum idatthil saayudhnaai kondu mel vizhum. Srishtyaadigalil satya sankalpanaai irukkum: aasrita virodhigal alavil asatya sankalpanaai irukkum.*

One more feature of His sporting numerous weapons is that all of them are Nitya Suris, permanent residents of Sri Vaikunttam, who constantly fear for His safety, though no harm can ever befall Him from any source. Their boundless love and concern for Him makes them paranoid about His safety (*astthaane bhaya shankaa*) and constantly watchful for inimical activities in His vicinity. And this is one of the reasons for their keeping constant company with the Lord, never for a moment parting with Him. Since people tend to have greater confidence in a policeman who appears well armed, it is also to inspire confidence in devotees' minds that the Lord sports His weapons for all to see and is always seen with them. It is significant to note that Sita Piraatti tries to persuade Sri Rama to relinquish weapons during their sojourn in the forests—but Raghava refuses, citing His commitment to the protection of innocents.

Pullum Aayudham! Again, these weapons are not intended solely for destruction of enemies: their principal function is protection of the devotees, other activities being incidental thereto. And since none knows from which source terror might strike the devotee, the Lord too wields a variety of weapons to suit the occasion and type of threat. Even His divine nails served Him as a weapon, during Sri Nrisimhavataram. Each of these weapons possesses infinite power and is used for removing all types of obstacles in the path of devotees, anywhere, anytime—*sva nishttaanaam anishtta unmoolanaarttham…. sadaa, sarvatra, sarva prakaara*. We might say that these arms represent His overt and demonstrative commitment to afford protection to all, irrespective of race, creed, colour and social/economic status. And the most important difference between Emperuman and other weapon-bearers is that these divine arms are meant solely for the protection of the devotees and not for the Lord's self-protection. The Jitanta Stotram tells us that neither His divine form, nor His glittering ornaments, nor even His numerous weapons are for His own sake—they are all for the use and protection of devotees—

na te roopam, na cha aakaara:, na aayudhaani na cha aaspadam
Tathaapi purshaakaara: bhaktaanaam tvam prakaasase

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

The tirunaamam *Sarva praharana aayudha*: indicates that the Lord has innumerable weapons, all of which are aspects of His indescribable splendor. The weapons at His command range from a mere blade of grass (which He used effectively against Kaakaasura and Sukracharya) to Nails (in Nrisimhavataram) to regular weapons like the bow, arrow and discus. The point is that He will use just anything to afford protection to the devotees against the wicked.

A Heavy Burden? : While devotees normally appeal to the Lord for protection and would always prefer Him to be totally armed for the purpose, it is left to sages like Sri Nammazhwar with a motherly concern for the Lord, to regret the lack of acolytes for the Lord to help Him carry the burden of these heavy weapons. All the five major weapons of the Lord are said to be of considerable weight and though carrying them is child's play for Emperuman who is a veritable powerhouse of strength, Sri Nammazhwar cannot bear the thought of His delicate shoulders and arms being burdened with such heavy hardware—

Aalum aal aar Aazhiyum Sangum sumappaar taam
Vaalum villum kondu pin selvaar mattru illai
Taalum tolum kaigalai aara tozha kaanen
Naalum naalum naaduvan adiyen gyaalatte

And though He has any number of weapons—(*asankhyeya……. kalyaana divyaayudha*!) the principal ones are five--viz., the Divine Discus Sudarsana Chakram, the Cosmic Conch Paanchajanyam, the Magnificent Mace Koumodaki, the Sceptre Naandakam and the beautiful bow Saarngam, known collectively as the Panchaayudhas.

Of these, pages and pages have been written and several paeans of praise composed on the Sudarsana Chakram—the Sudarsanashtakam of Swami Desikan, the Sudarsana Satakam (poorva and uttara satakas) of Sri Koora Narayana Jeeyar, etc. are examples. The Paanchajanyam too has its share of admirers and has claimed no less than 10 paasurams from Sri Andal (the decad beginning with *Karuppooram naarumo*). As for the Saarngam, it comes in for occasional mention and its relative the Kodandam wielded by Sri Rama is the subject of Sri Rama Chaapa Stavam, etc.

The Unsung Warriors: Thus, of all the five weapons of the Lord, the least spoken of and adulated appear to be the Mace Koumodaki and the Sceptre Naandakam, though both are indeed mentioned in the Divya Prabandas, Srimad Bhagavatam, Sri Mahabharatam, etc. It is about the Mace that adiyen would like to submit a few words here.

Despite the lack of any specific stotram devoted to it, the Lord's Mace Koumodaki is no less in importance to its divine brethren. Whenever Emperuman is described in conjunction with His weapons, we find the Gada or Mace invariably present. For instance, we find Mandodari praising the Lord as *Tamasa: paramo dhaataa Shankha Chakra* ***Gadaadhara***: And so does Droupati, when she seeks His assistance in saving her modesty—*Shankha Chakra* ***Gadaa paane****! Dvaarakaa nilaya! Achyuta*! *Tapta jaamboona prakhyam shankha chakra* ***gadaambujai****: lasat chaturbhujam* says the Uddhava Gita. The Gada thus occupies a truly significant position among the Lord's weapons. In fact, during Krishnavataram, the Lord armed Himself with the Gada, inter alia, even at birth, we are told by Srimad Bhagavatam—*Tam adbhutam baalakam ambujekshanam chatur bhujam sankha Gadaayudhaaryudam*

What does it mean? The Lord's Mace has a beautiful name—it is generically called **Gada** and specifically as **Koumodaki.** What exactly do these words mean?

1. That which generates sound is Gada, says the Niruktam—*Gadati, sabdam karoti iti Gada*. The Gada is not only a weapon that can wreak havoc, but does it with a terrifying sound. Its sound is comparable to that generated by thunder. The Gada given to Krishna by Varuna had a thunderous boom, says the Mahabharata—*Varunascha dadou tasmai Gadaam asani nissvanaam.*

2. Another reason for the Gada being so named is narrated in the Aagneya Puranam. An asura was born to Kasyapa Prajapati, through his second wife Diti. This asura was named Gada. He too turned out, like other asuras, to be a burden to Mother Earth and a threat to all sages. Sri Mahavishnu therefore put an

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

end to him, to save devotees from the asura's torment. Visvakarma, the divine sculptor, made a mace from the bones of the asura and presented it to the Lord. This powerful weapon was named after its progenitor and came to be known as the Gada.

3. And why is the Lord's Gada called **Koumodaki?** Kumuda: means one who enjoys the company of Bhoo Devi. Kumodaka: is thus one who makes Mother Earth joyful. Koumodaki is that which belongs to Kumodaka, the Lord—*Kumodakasya idam*. We find the Lord described as Kumudaaksha: (one with extremely beautiful eyes resembling the water lily Kumudam) and being His weapon, the Gada is known as the Koumodaki—

Devai: nigadita artthasya Gada tasya apare kare
Nishaktaa Kumudaakshasya naamnaa Koumodaki iti saa

There is one more episode in the Itihaasas which describes how the Gada came to adorn the Lord's divine hands.

Having imbibed tonnes of ghee offered in sacrificial fires, Agni developed indigestion. When he sought a cure from Brahma, the latter advised him to consume the Kaandava forest along with its bestial inhabitants, to get rid of dyspepsia. When Agni tried to do so, the inhabitants of the forest put down the fire every time. Having failed in seven attempts, Agni sought the assistance of Sri Krishna and Arjuna in subduing the inhabitants of the forest. At this juncture, Varuna, the Deity of the Waters, gifted a divine mace to Sri Krishna named Koumodaki, says the Mahabharata—

Varunascha dadou tasmai Gadaam asani: svanaam
Daityaanta karaneem ghoraam naamnaa Koumodakeem Hare:

The mace was no ordinary one, but capable of destroying all asuras, striking terror in their hearts with its thunder-like sound.

The Doughty Damsel: It is interesting to note that unlike the other weapons of the Lord which sport a male character, the Gada is always referred to in the female gender. This is perhaps unusual for a weapon that performs the rather cruel task of annihilating asuras. However, despite such feminine connotations, the Gada is no less powerful a weapon. It possesses and embodies very great power, says Srimad Bhagavatam-

Parjanya ghosha:jalaja: Paanchajanya:Koumodaki Vishnu Gada tarasvini

Commenting on the divine name **Gadadhara**: in Sri Vishnu Sahasranamam,,Sri Bhattar calls the Koumodaki the Queen of Maces that affords the Lord immense pleasure. Sri Bhattar compares the flames emitted by the Gada to those evident at the time of the world's end—

Gadaadhipatneem cha sarvata: samudvaanta kalpaanta anala sphulingineem nitya sammodineem Koumodakeem dhaarayati iti Gadaadhara:

Made of pure and glittering gold, in weight, it is equal to the Maha Meru mountain, says the Panchayudha Stotram—***Hiranmayeem Meru samaana saaraam***

An Icon of the Intellect: Is the Lord's Mace just a weapon like any other, or is there any symbolism to it?

Sri Vishnu Purana tells us that the weapons the Lord sports on His divine form are not merely instruments of dispensing justice, but represent the various elements associated with the process of Creation. The Sudarsana Chakram, for instance, symbolizes the constant movement of the mind, and the Conch, Taamasa Ahankaaram, responsible for the birth of the five major elements. Similarly, the Gada represents the Intellect (not to be confused with the Mind)—*pradhaanam buddhirapi aaste Gada rupeṇa Madhave*. Sri Sankara, while commenting on the tirunaamam Gadaadhara: in Vishnu Sahasranamam, follows the Vishnu Purana symbolism of the mace representing the principle of the intellect—*Buddhi tattvaatmikaam Koumodakim naama Gadaam vahan, Gadadhara:* The Gopala Taapini Upanishad explains that the Gada represents all forms of wisdom and knowledge and is held by the Lord with His lower left hand-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Aadya vidya Gada vedya sarvada me kare stittha. Swami Desikan, in the following verse from Adhikara Sangraham, picturises the Gada as symbolizing the principle known as Mahaan, which emerges from Prakriti or Primordial Matter and from which arise the three types (Saatvika, Raajasa and Taamasa) of Ahankaram-

Purudan mani varam aaga ponraa moola prakriti maruvaaga Maan tandaaga
terul marul vaal urayaaga Aankaarangal Saarngam Sangaaga manam tigiriyaaga
irudikangal eeraindum sarangalaaga iru bhoota maalai vanamaalayaaga
Garudan uruvaam marayin porulaam Kannan Karigiri mel nindru anaittum kaakkindraane

A List of Victims: We hear of the Chakram rushing to the rescue of Ambarisha, Gajendraazhwan, burning down the town of Kasi, etc. We hear too of the Saarngam showering arrows to destroy the Lord's opponents and of the Paanchajanyam striking terror in the hearts of the Kouravas. Has the Gada served the Lord similarly and are there any occasions of its having destroyed His adversaries?

Indeed there are--when He was pursued by an enraged Rugmi (brother of Sri Rugmini whom the Lord spirited away for marriage during Krishnavataram), Sri Krishna hurled His Gada at the chariot of Rugmi and the heavy mace reduced the sturdy chariot to a heap of powder, similar to a thunderbolt breaking up a mountain, says Sri Bhagavatam-

Koumodaki Gada gurvi patanti vega dhaarini
Tat ratham choornayaamaasa sasvam sailam yatha pavi:

The heaviness of the Mace, described as equal to that of the Meru Mountain, would be evident from this.

The Gada came to the rescue of the city of Dwaraka on another occasion. Salva, a friend of Sisupala, was enraged at the latter's killing and to avenge his death, launched a surprise aerial attack on Dwaraka, equipped with boons from Siva and taking advantage of the absence of Krishna at the coronation of Yudhishttira at Indraprasta. When Dwaraka reeled under the shower of weapons from Salva's flying chariot, Krishna rushed home and with a single arrow brought the chariot down to earth. He then hurled Koumodaki at the chariot, which broke the same into pieces, spelling the end to Salva's attack.

Another cohort of Sisupala known as Dantavakra, the king of Karusa, also challenged Krishna to a duel with the Mace, to pay him back for the death of a dear friend. Dantavakra was armed with just a club and hence Krishna too abandoned His other weapons, choosing only the Koumodaki to confront Dantavakra, who landed a mighty blow to Krishna's head. Unshaken by the strike, Krishna replied in kind, wielding the Gada to hit Dantavakra's chest with great force, shattering the latter completely and spilling his innards far and wide on the battle field.

It is not only Krishna who had to face the onslaught of opponents' Gadas. Sri Rama too had to contend with the powerful Gada of Khara, which the latter hurled at him at the battle of Janastthaanam, where the Prince of Ayodhya was confronted by no less than fourteen thousand raakshasas. And unfazed by the mighty Gada of Khara hurtling towards Him, Sri Rama let loose a shower of arrows which destroyed the Gada, much to the chagrin of Khara.

A Protector par excellence: Agreed, the Gada did destroy the Lord's enemies: but has He employed it to protect devotees as He used the Chakram in the case of Gajendra?

When Asvattama let loose the Brahmastram to destroy Parikshit who was still a foetus in the womb of Vatsala, it was the Lord who rushed to his rescue. And Parikshit was rewarded with the glorious sight of Emperuman with a diminutive form and armed with a Gada spitting fire and brandishing the Gada to protect Parikshit against the Brahmastram. But for the Lord and His Koumodaki, Parikshit would not have seen the light of day and life. Here is the beautiful Bhagavata slokam describing the Lord's rescue operation mounted with the Gada in hand—

Srimad deergha chaturbaahum tapta kaanchana kundalam
Kshatajaaksham Gada paanim aatmana: sarvata: disam
Paribhramantam ulkaabhaam bhraamayantam Gadaam muhu:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

That the Lord chose only the Gada to confront the mightiest of missiles, the Brahmastram, is proof positive of the Gada's potency.

Admirers' Outpourings: Numerous are the tributes poets and philosophers alike have paid the Gada. Here are a few for a sample.

When Sage Kapila tells his mother Devahuti to meditate on the Paramapurusha, he lays special emphasis on contemplating the Lord with His divine armaments, especially the Gada, which is very dear to Him and is coated with the gore of mighty asuras who fell a prey to the powerful mace—

Koumodakim Bhagavata: dayitaam smareta
Digdha amaraati bhata sonita kardamena
Maalaam madhuvrata varootha giropaghushttaam
Chaityasya tattvam amalam manim asya kantte

Similary, the Uddhava Gita tells us to worship the Gada separately, as part of the daily adulation of the Lord—

Sudarsanam Paanchajanyam Gada asi ishu dhanu: halaan
Musalam Koustubham maalaam Srivatsam cha anupoojayet..

And the Panchayudha Stotram too praises the Gada as being heavy as the Meru Mountain, made of pure and brilliant gold and capable of destroying the entire clan of asuras single-handedly. It is lovingly held by the Lord in His lower left hand, says the Stotram, prompting us to surrender to this wonderful weapon which doubles as a dear friend of devotees and a dreaded enemy of their adversaries—

Hiranmayeem Meru samaana saaraam Koumodakim daitya kulaika hantreem
Vaikuntta vaamagra kara abhimrishtaam Gadaam sadaa aham saranam prapadye.

Tribute with a Pun: Here is a beautiful slokam (by Sri Madhva?), employing to telling effect a pun (Slesha) with dual meanings simultaneously depicting the Gada and a shapely lady-

Kamraakaaraa Muraare: kara kamala tale naanuraagaat griheeta
Samyak vrittaa sthitaagre sapadi na sahate darsanam yaa pareshaam
Raajantee daitya jeeva savamada muditaa lohitaa lepanaardraa
Kaamam deeptaam sukaantaa pradisatu dayitevaasya Koumodaki na:

The Koumodaki which the Lord holds tenderly in His hand, is perfectly spherical and has an alluring shape. It always stays in front of the Lord and has little tolerance for His adversaries. When confronted with those inimical to Emperuman, the Koumodaki rejoices in reducing them to a bloody pulp, drinks their blood and is smeared all over with the gore. It shines brilliantly and bestows on us whatever we wish for, like a beloved favouring her *par amour*. This is how the sloka reads, when applied to the Gada Koumodaki.

When understood in the context of a damsel, it refers to a lady with an extremely shapely figure and sterling character, held tenderly in her beloved's hand, who always stays in front of her master and is envious of the presence of other ladies before her beloved, who enjoys the mild glow which comes with imbibing alcohol and the hem of whose dress glows a brilliant red.

Glorious Gadadhara: The Vishnu Sahasranamam glorifies the Gada by describing the Lord as the bearer of the same—*Gadaadhara*: It is this glorious Gadhaadhara who is the resident deity of Gaya, which has earned fame as the place for pitru karmas. Legends have it that it was here that Gayasura was killed by Sri Mahavishnu by pressing down on him with the Gada. It is at the Vishnu Paadam temple, where we find a huge footprint of Gadaadhara Perumal, that pindas are offered to propitiate forefathers. It is this wonderful deity whom we are supposed to meditate upon, before beginning pitru shraaddham performed anywhere, say shastras--

Shraaddha bhoomim Gayaam dhyaatva dhyaatva devam Gadaadharam
Vasvaadeenscha pitrun dhyaatvaa tata: shraaddham pravartaye.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

And of the twelve divine forms of the Lord who are to be focused on while adorning oneself with tiruman at twelve places in the body, Madhava, who occupies the place nearest to one's heart, is to be meditated upon as bearing the Gada in all His four hands, says Swami Desikan—

Madhava naamamum vaan Gadai naangu mani niramum
Odu muraippadi endi urattilum melum algi
Podalar maadudan pundiyil anbaal pugundu alikkum
Dootanum Naathanum aaya tol Attigiri sudare

The normal position of the Gada is to adorn the lower left hand of the Lord—*Vaikntta vaamaagra kara abhimrishnttaam.* However, there is quite an ancient temple near Cuttack (Orissa) known as the temple of the Niali Madhav, where the Lord holds the Gada in His upper left palm, the lower left palm reserved for the Chakra.

The Inseparable Instrument: In the Sutalam, one of the fourteen worlds, the Lord is always to be found bearing the Gada and no other weapon, He himself tells Prahlada, inviting the latter to have a daily darshan of His glorious form as Gadaapaani and hinting that it is this form that destroys all karma and bestows boundless bliss—

Nityam drashtaasi maam tatra Gadaapaanim avastthitam
Mad darsanam maha aahlaada dhvasta karma nibandhana: (Bhagavatam)

The Gada is renowned as representing the power of destroying the world at the end of each Kalpam and symbolizes the element known as Mahaan, in the process of Creation. It is also capable of destroying all diseases, however serious and incurable they are, says Swami Desikan in the Shodasa Ayudha Stotram, paying glorious tribute to the Gada adorning the hands of Sri Sudarsanaazhwan—

Visva samhriti shakti: yaa vishrutaa buddhi roopini
Saa va: soudarsanee bhooyaat gada prasamanee Gada

Gada's significance to Madhvas: It is interesting to note that the Madhvas too adorn the body with twelve oordhvapundrams and that no less than six of these are in the shape of the Gada and are known as the Gada Mudra. And here is the slokam that is to be uttered at the time of putting on the Gada Mudra, glorifying the Koumodaki-

Brahmaanda bhuvanaarambha mulastambho Gadadhara:
Koumodaki kare yasya tam namaami Gadadharam.

Such application of the Gada Mudra aids attainment of vairaagyam and sense control, say Madhva shastras.

Similar to samaashrayanam for Sri Vaishnavas, Maadhvas too undergo Mudraa Dhaaranam, whereby the divine weapons of the Lord are imprinted on the body of the devotee. While we Vaishnavas stop with the Shankha and Chakra, Maadhvas include the Gada and the Padma (lotus) too. And while for us it is generally an once-in-a-lifetime affair, orthodox Maadhvas have it done by their Acharya every year. And just as we adorn our foreheads with oordhvapundram (Tiruman and Sri Choornam), Maadhvas use the Gopichandanam to make a Gada-like mark on their foreheads, known as the Gada Mudra. Here is their pramaana slokam which lays down that the mark of the Gada should be worn on the forehead, the bow and arrows on the head, the knife on the chest and the Shankham and Chakram on either shoulder—

Lalaate tu Gada dhaarya, moordhni chaapa sarou tathaa
Hrit madhye Naandakaschaiva shankha chakre bhuja dvaye

Other Votaries of the Gada: Apart from the Lord, several other warriors of renown too have chosen the Gada as their favourite weapon. Sri Hanuman is one such. Sri Vibhishana is another. When he leaves Lanka forsaking everything, the sole possession Vibhishana chooses to bring with him is his Mace, says Sri Valmiki- *Utpapaata gadaa paani: chaturbhi: saha raakshasai:*

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Arjuna might be a wizard with the bow Gaandeevam, but Bhimasena plumps only for the Gada. In fact, it is the Gada which he wields throughout the battle with Kouravas, to wreak havoc with their army. He is never to be found without his Gada, we are told by Srimad Bhagavatam—*Yatra Dharmasuta: Raja gadaa paani: Vrikodara:* His just claim is that there is none in the world to equal him in wielding the Gada, just as Arjuna is the master of archery—

Na hi Arjuna sama: kaschit yudhi yoddhaa dhanurdhara:
Bhavitaa vaa pumaan kaschit mat sama: Gadaadhara:

And ultimately, it is Bhimasena's Gada which fells Duryodhana, spelling an end to the Kurukshetra yuddham and affording sweet revenge to Droupati for all the ignominy she suffered in the Kouravas' court. It is interesting to note that the Battle of the Gadas (of Duryodhana and Bhimasena) forms the subject matter of a lengthy novel by the Ranna Kavi in Kannada. Sri Madhvacharya is hailed to be an avataaram of Bhimasena. It is said that once on a visit to Kurukshetra, the Acharya led his disciples straight to a spot and asked them to dig. And when they did so, they found an ancient Gada, huge and impossible of being handled by ordinary mortals. The Acharya appears to have told sishyas that this was the Gada that he had wielded during his earlier life as Bhimasena. Incidentally, another great wielder of the Gada is Bhimasena's senior Sri Hanuman, who used it to telling effect in the Rama-Ravana yuddham.

It appears that the Gada is indeed a preferred weapon of mighty warriors. Challenged to a duel, Jaraasandha the emperor of Magadha, chooses the Gada, taking one himself and handing over another to Bhimasena—

Ityuktvaa Bhimasenaaya praadaat mahateem Gadaam
Dviteeyaam svayam aadaaya nirjagaama puraat bahi:

Preferred Weapon of Adversaries too! It is not only the Lord's devotees who like to sport the Gada: His adversaries too appear to plump for it. Hiranyaaksha fought with the Giant Boar Yagya Varaaha Murthy with a mace. His brother Hiranyakasipu smote his palace pillar with a Gada, to ascertain whether Hari was indeed inside it. Dantavakra attacked Sri Krishna with a Gada. And in Sri Ramavataram too, in the first major battle that Sri Rama faced, it was with a Gada that Khara threatened to rob Rama of His life—*Paryaaptoham gadaa paani: praanaan hantum rane tava.* It was this extremely powerful mace that Rama destroyed with His arrows—*bhitvaa tu taam gadaam baanai: Raghava: dharmavatsala:* And it would come as no surprise to readers to find that Kumbhakarna's weapon of choice was the Gada, with which he wreaked such havoc in the vaanara sainyam, before he was felled.

Another worthy who is always to be found with the Gada, is Kubera, the god of riches. We find from Sri Mahabharatam that the Gada is his favourite weapon too—

Sakya: jetum Yama: kruddha: vajra paanischa samyuge
Varuna: paasa bhrit chaapi Kubero vaa Gadaadhara:

Surprised? Would you be surprised to learn that even Sri Mahalakshmi holds a Gada in Her delicate hands? I have good authority in saying this, as it is based on Indra's tribute in the Mahalakshmi Ashtakam—*shankha chakra Gada haste Mahalakshmi namostu te.* And among the Ashta Lakhsmis, it is the Dhaanya Lakshmi who is to be seen splendorous holding a Gada, dressed in green, carrying two lotuses, paddy crop, sugarcane and bananas, with two of the hands in the Abhaya mudra and Varada mudra.

Tempting as it is to go on writing about the Gada, I stop here for fear of testing the readers' patience.

To conclude, it is indeed a matter of great joy for us to celebrate the centenary of **Srimad Abhinava Ramanuja Brahmatantra Swatantra Parakala Mahadesikan**, whose Gnaanam, Vairaagyam and Anushttaanam were such as to fully entitle him to the tirunaamam, **Abhinava Ramanuja.** And his numerous works stand testimony to his accomplishments as a preceptor par excellence. It is indeed a rare privilege for me to place this humble garland of words at his lotus feet.

Preeyataam Parakala Swamina:
dasan, sadagopan

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

ON FAITH, BELIEF AND KNOWLEDGE

U. Ve. Sriman Nedunteru S. Kannan, Chennai

Believers and doubters are seeming polar opposites. Both are however preoccupied with the world of reason, love, purpose, acquisition and planning all the time against death on the one hand and on the other apparently obsessed with the world beyond death with promise of assured or doubtful immortality. Like belief, doubt takes different forms between ancient scepticism and scientific rationality. Belief in one God or many gods enlivens faith, while doubt leads to disbelief which creates more doubts and triggers denial. Atheists scoff at believers as naive and helpless, while agnostics tend to brush aside atheists as needlessly involved in denial and debate. The atheist might privately confess to his despair in his confrontation with emptiness, short of admitting it as a complacent evasion. To the eternal question – Is it rational to believe that the entire universe simply exploded into existence by itself? – a famous atheist had this to say: "The most reasonable belief is that we came from nothing, by nothing and for nothing!" Rationalists presume themselves to be repositories of reason, logic and wisdom and would like to have the last word everywhere. The hard-core biologist would have it that life is the consequence of blind chance, the flip of a friendly card, or to be more precise, the random shake-up of genetic dice. In his view humans are no more than biochemical robots which may shut off any moment. The existentialist declares that human existence is unexplainable, universe is indifferent and even hostile to man and the individual's unique position as a self-determining agent is responsible for the authenticity of his choices. Self- proclaimed philosophers step in here and contribute to the comedy, debating on the nuances of "possible necessity" and "necessary possibility".

Non-believers have however a thread of unity binding them against a God, while believers are hopelessly divided among themselves as to the nature of their beliefs, falling often into hostile camps in terms of religion, sect, denomination and so on. It is in the latter class that god-men have a field day winning adherents and sycophants, who flock together and fleece the credulous. The rationalists and empiricists are no less ruthless in collecting applauding followers to promote themselves as mortal angels descended to save humanity from eternal damnation at the hands of the god-men. Charlatans engaged in spiritual development on mountain tops or the sophisticated saints holding forth at island retreats, forest centres and mid-city conference halls after charging fees at elitist rates belong to another class in tune with the demand from the affluent poor temporarily tired of the pursuit of worldly riches and longing for a short retreat. All the same, belief or no belief, the world of violence and bigotry is still with us more outrageously than ever.

Let us all address ourselves a simple question – do we really think that we are going to die one day? We may say, yes, somewhat vaguely but reasonably perhaps, all the time persuading ourselves that we might of course die one day that is not immediate but far off in a very remote future. Or as William Saroyan wrote in a letter to his survivors:"Everybody has got to die but I always believed that an exception would be made in my case." We cannot of course keep death out of our vision because we are intellectually aware that it is one of the immutable facts of life and yet we belong to the class of creatures who do fancy living for ever. Is it possible to "live forever" and if at all we do, are we sure that a day will not come when we will be tired of living, unable to resist the existential ennui and will be longing for an end to all this "living business" of life? That grim German philosopher Arthur Schopenhauer was no great fan of "life" and he regards death with utter difference. He wrote that the death of an individual is absolutely of no consequence. Well, that is no solace, definitely not a solution. Cynics therefore argue that the smart amongst us digress into questions of metaphysics and theology, create religions and havoc in order to support an illusion of immortality and postulate an after-life – which resolves the existential crisis in a sort of fashion.

But the questions like - why are we here, what is the meaning of life, is there a supernatural being called God - are not the kind of questions which science can ask legitimately. Science is no doubt a way to uncover valid, trustworthy information about how nature works and about the things of the natural world around. Faith is something totally different; it is certainly not a science question. Men of faith and science do no doubt share the awe of what science can teach us about nature and the joy of that discovery and the promise it offers for bettering the human condition. But what faith can accomplish in bettering man in his *total* life falls short of what science can do to improve his physical situation. As long as the two are kept apart, there is no conflict of interest at all. Men of science have admitted that there are other valid ways of finding truth - a realization that accords a special and unique role to faith and inductive intuition.

In the face of these several perceptions, what stares in the face is the cold, indifferent and *heartless* universe, with its vast and limitless domain making a mockery of man's effort to understand its mystery. Man is

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

reluctantly resigned to his mortality but not really reconciled. The tools of science are pressed into service to understand and tame nature but the truth recedes tantalizingly. Explosion of technology is but an illusion of progress, which gives a notion of conquest. It is not realized that information is not wisdom and data collection is not reflection. We are all the time plugged into electronic media and have our views and thoughts laundered with biased and paid news and prejudiced commentaries. It is high time we moved away from information for its own sake and shed the notion that we can and we have the right to know everything and should, if we want to flourish. Pondering the ultimate meaninglessness of a human life of suffering, misery and despair in this imperfect world, he seeks to find a space for peace and perfection, in which mortality is out of the question and loses its currency altogether. That search calls for faith and nothing else. Let us therefore realise that we *believe* not because we want to *know* but we want to *be.* Faith is not really an intellectual conviction but it is a way of living fully in a condition of limited knowledge, a way towards *being*, not *knowing.*

We are thus somewhat dimly and achingly aware of the downside of placing so much of our hope in technology for survival, happiness and what is more, for a meaningful life. In our own individual lives we learn more and more from day to day and from year to year because we are able to remember at least some of what we have learnt and keep adding to it from time to time. Persons die with their knowledge. Memories of individuals fail very often. Yet the memory of the race is eternal or at least it is expected to endure as long as men continue to read, write, listen and teach. Knowledge expands continually although in the past there were centuries of darkness and stagnation. Today we know more about nature and how it works than what we knew a hundred years ago. Transmission of knowledge was slow as long as it depended on oral traditions. With the invention of writing and printing, the process of building up a body of knowledge available to all has accelerated considerably. Devices for storing and recalling the accumulated knowledge, such as computers, are subject to progressive efforts to improve them. Writing by hand is going out of fashion and it is not unlikely the art of hand-writing will in about five decades become a forgotten art; our great-grand children will need the help of experts to decipher our letters even as we have to rely today on experts to study the ancient palm-leaves.

Man with his knowledge and intelligence has thus a natural advantage over other animals that he is able to subdue or tame. But animals have physical advantages over humans - they see, hear and smell better, they run faster and they can bite and hit back harder. But these animals do not have to go to schools to learn and acquire knowledge; they have to learn to live and survive in an unfriendly world, with men inclined to destruction and conquest, threatening the stratosphere and even distant planets. True, man has practically conquered the earth and has learnt to devise weapons which can bring about wholesale destruction. The rest of the universe is on his agenda of rampage in the cause of science or knowledge; but has he cared to learn about himself and his role here as long as he is here? Has he learnt to live peacefully and cordially with fellow-beings spread throughout the world? Has he learnt to reach and understand someone else's mind, even someone whom he knows very well, someone he lives and works with, someone he sees every day?

Our general knowledge about the way nature functions and the way human beings behave is always to some extent doubtful and open to changes with the passage of time or with additional inputs that keep flowing. There does however seem certainty in regard to what may be called or appear to be self-evident propositions, like: 'A finite whole is greater than any of its parts.' Another proposition of this kind is: 'a thing cannot both *be* and not *be* at the same time and in the same respect.' Universe is mechanical subject to Newton's laws. Even these plausible positions have been challenged plausibly. 'That all men are created equal' may be accepted as true but certainly not self-evident. There are not many propositions which are immediately self-evident. Many mathematical propositions are certainly true if we accept the assumptions on which they are based. Their certainty is related to the certainty we put there in the assumptions underlying them. Even mathematical perfection is open to challenge, as there are propositions, which cannot be brought within the ambit of algorithmic discipline.

There is therefore a kind of knowledge of a unique class, which we call *faith*, which is *truly* faith. It represents knowledge *revealed.* The revelations are of the kind described as intimations through chosen instruments - saints, *rishis* and *alvars.* Some find it difficult to believe and accept with certitude such an explanation. Divine revelation cannot be discovered in the same way as an artistic piece is discovered and lauded. It is the opening of a door that can be unlocked only from the inside. Faith is an act of obedience to God, who is Supreme Life. It is by no means a mere act of choice, an option for special solutions to the problems encountered in life. No one can accept such revelations without His grace. You cannot have faith in the absolute certainty of His existence without His grace. If you want to ask - how do I know that I have received His grace, the answer is that if you know and accept with certainty that God exists, and then you have

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

certainly received His grace. The proofs for or against God are meant either for the theist or the atheist. *To those who believe in God no* proof is necessary; *to those others who do not believe in God, no proof is possible*. There are many for whom faith is an article of conviction and they believe equally strongly that God made the world, God rules the world, God loves mankind and all that happens is for the best and could not have happened otherwise. God is to be experienced by means of direct intuition - which is said to be an immediate experience of God. That experience is said to be beyond the realms of sentient experience and reason. These propositions, for them, are as unquestionable as the fact that they are mortal and will one day have to bow out at a moment, not definitely of their choice.

Believers and non-believers both talk about religion publicly and privately – there are many, who consider religion as the cause of our worst divisions and a threat to civilization. The truth of the matter is that it is deeply rooted in the human psyche and spirit. The great traditions have survived across millennia because they express insights that human beings have repeatedly found to be true. They are essentially containers for those insights – carried forward by human beings and therefore prone to every passion and frailty of human nature. When religion gets entangled with human identity, there cannot possibly be a more volatile situation for conflicts to shape gradually and flare up all on a sudden. On the other hand, the traditions properly understood and followed should help us live more thoughtfully, generously and hopefully with the tensions of our age.

"Faith is the substance of things hoped for, the evidence of things not seen." Faith therefore requires a great deal of imagination, knowledge and conviction backed by reflection. Imagination is not fancying or fantasizing or hallucinating. Fantasizing is not constructive but misleading and destructive. The history of religions is replete with clashes between faith and dogmatism and between imagination and superstition. True faith is free from fear which is nourished by superstition. Faith of that kind is sanctified and transmitted as a heritage. Many people have believed and continue to believe in miracles. What is a miracle? Sometimes people speak of miraculous happenings merely when very surprising and fortunate events occur. A mother, who finds her child alive and kicking in an earthquake's wreckage, when hundreds are dead, would perceive the life as a miracle. She thanks the gods for her child's lucky escape, but will she reflect on the plight of those mothers who salvage their dead children from the debris? If everything that happens is believed to be divinely caused, then everything is either a miracle or there is no miracle at all. If it is irrational to believe in miracles, which seem to go against the perceived laws of nature, is it far from a miracle that people continue to believe in miracles, despite the belief's irrationality? "There are only two ways to live your life: one is as if everything is a miracle, the other is as though nothing is a miracle" wrote Einstein.

Physical miracles do not prove spirituality; rather they lower the dignity of the spirit. Those who do not see the miracle of the universe in which they happen to have been placed at a certain point of Time search for miracles which convert the spiritual into the material and accept as gurus who practise sleights of hand. That becomes the source of all superstition which kills faith and imagination. Almost all the miseries of man are traceable to this lack of faith and imagination. Theology is no doubt necessary as it helps in clearing the mind of cobwebs; it is no more important than grammar is for a living language. Theology cannot replace religion any more than grammar can improve the vision embedded in sublime poetry.

Sadly, however, over a period of time people develop different systems of knowledge and faith crucial to the meaning of their lives and propagate them with such force and ferocity that they do not hesitate to fight and do away with those who do not toe their line. In fact differences of opinion and faith had caused more disasters and destruction in the past than even hurricanes and earthquakes. Now and then philosophers appear and propound theories which gain acceptance either partially or wholly at least for some time till they are replaced or displaced altogether. Even in a single system, variations of emphasis and perception develop and lead to different sects and differing rituals, which attract followers pursuing different agenda ostensibly for the same objective. Ultimately such knowledge and faith have failed to unify but very often proved divisive and destructive of happiness.

Faith unites and divides as well. The world is divided today among innumerable faiths and beliefs. Judaism has little to say about a possible afterlife, placing more focus on the proper actions in this life, not the ones to come. Majority of Christians believe in heaven and hell; our destination depends on our deeds and faith during life. Islam believes in a day of judgment in the afterlife, when the dead will be divided between paradise and damnation. With all varying beliefs among different sects, Buddhists hold fast to the doctrine of incarnation known as Nirvana. In Taoism, life and death are flip sides of the Tao and death is a transformation from being to nonbeing, with no heaven or hell. Christopher Hutchins's *God is not great: How Religion Poisons Everything* has an exhaustive inventory of all the crimes against humanity committed in the name of religion. Comedian

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Emo Philips has an interesting story that captures the situation and the story is capable of being fitted into any different context of other mutually unfriendly beliefs clashing within the ambit of the same religious faith.

"I was walking across a bridge one day and I saw a man standing on the edge, about to jump off. So I ran over and said 'Stop! Don't do it!'

'Why shouldn't I' he said.
'Well, there is so much to live for!'
'Like what?'
'Well...are you religious?'
He said yes.
I said 'Me too! See? We have got lots in common already, so let's talk this thing through. Are you Christian or Buddhist?'
'Christian'
'Me too! Are you catholic or Protestant?'
'Me too! Are you Episcopalian or Baptist?'
'Baptist'
'Wow! Me too! Are you Baptist of God or Baptist of the Lord?'
'Baptist Church of God!'
'Me too! Are you original Baptist of God or are you reformed Baptist Church of God?'
'Reformed Baptist Church of God'
'Me too! Are you original Baptist Church of God or are you reformed Baptist Church of God?'
'Reformed Baptist Church of God!'
'Me too! Are you Reformed Baptist Church of God, reformation of 1879 or Reformed Baptist Church of God, reformation of 1915?'
He said, 'Reformed Baptist Church of God, reformation of 1915!'
I said, 'Die, heretic scum,' and pushed him off."

Hindus believe in reincarnation and karma with the status of the next life depending on our actions in this one as well as in past lives. Even among Hindus, what an astounding divisive variety of faiths, beliefs and traditions? Nearer home we have quite a few illustrations. There is no doubt that Lokacharya and Vedanta Desika entertained the highest mutual regard without prejudice to what each believed to be correct and appropriate. The differing perceptions did not filter down to personal acrimony between them. Each had his own followers, who were initially followers by conviction backed by knowledge and understanding. Over a period many of the followers, as elsewhere, turned into loyalists who preferred to relegate knowledge to the second place and instead developed cults which would brook no disagreement. Loyalty was proclaimed through loud outward symbols and public posturing and seeped into places of worship in the form of claims to precedence and priority - pecking order - either in the matter of receiving honours or in the right of recitation of what the sages handed down without any bias or discrimination. Strangely, loyalty of this kind causes no problem in the sense that it is capable of vanishing without hesitation or scruples when it is a question of advancement of one's own interests. The loud champions of the sanctity of a particular faith lose their mettle and perspective, if their own private interests and property come under attack. Principles very rarely survive in the context of one's own prosperous survival becoming paramount. All the same the worthy progenies do not hesitate to preen themselves on their ancestry traced to the eminent Acharyas who flourished centuries ago wholly in pursuit of knowledge, wisdom and devotion without fanfare but in utter self-denying detachment.

Pillai Lokacharya, who was a senior contemporary is believed to have composed a Tamil verse [Thaniyan] in praise of Vedanta Desika and had asked the latter to bring out clearly the concepts and doctrine of surrender, which stand enshrined in Sri Nyasa Vimsati and Sri Saranagati Dipika. Denial of these accounts does nobody any good but only highlights our inability to accept that preceptors of that class could look beyond the compulsion of their own view-points. A comment of an eminent scholar is that these stories are probably fictions concocted to gain credibility through certificates from rival camps - which is only a form of damning by faint praise. If that was true, the parting of ways must have commenced earlier than what we are generally led to believe. The differences are now stressed only to justify the rigid positions subsequently taken by the followers. Even scholars, who know and ought to know, are reluctant to exit the syndrome of letting personal loyalties and denominational pressures overwhelm their objectivity. What is more amusing is that there is any number of schools within every school, on either side, each new creation becoming a centre, fencing itself on

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

the basis of what are claimed to be authorities and practices - such creation often cantering round one strong individual, who would launch yet another sub-school in due course.

This is not unique to theology and religion but pervades social, political and even rational sciences. As regards the first two, less said the better. Contemporary illustrations are hardly necessary. Scientists, who differed, often quarrelled and even called each other names. Isaac Newton and Leibnitz warred and sparred at each other. Einstein had a life-long feud with Niels Bohr over the tenability of quantum theory, which his own earlier findings necessitated, to start with. When physicist Moffat called on Bohr and apprised him of Einstein's continuing interest in a unified theory, Bohr is said to have reacted thus: "Einstein had lost touch with the world of experimentation and drifted into the realm of metaphysics. He was wasting his time." Throughout the 1940s, Einstein continued his fruitless search for a revolutionary new theory, even as the quantum mechanics advanced at a blinding pace. Nobel physicist Schrodinger was sick in bed with severe bronchitis, when physicist Moffat visited him and during the interview mentioned his interest in Einstein's work. Moffat remembers: "He got very angry. He started shouting at me from his bed. He said Einstein was a fool. I was quite overwhelmed." We don't have to accept Schrodinger's opinion, any more than we should dismiss the quantum theory. We are certainly amused and delighted to watch the human frailties at full play. But we do not hear of the descendents of these scientists claiming special privileges in the hall of science solely on account of their relationships! The story, as we have seen, is different elsewhere.

The irony is that honest differences of opinion are viewed with reservations everywhere, more so in the fields of religion and spirituality. With the passage of time, staunch devotees serve to make a mockery of the intentions of the original thinkers and contribute to the widening of gulfs between professions and practices.

The principle that practice should reflect truly precepts and professions is only a variation of the ancients' dictum of identity of thought, word and deed as the mark of a righteous person. It is admittedly more an ideal than a workable proposition in everyday life. If people would only share freely with others about what they feel honestly about them, chaos is certain if not violence. If husband and wife would exchange every moment about what each thinks frankly of the other, the myth of marital harmony lasting through several wedding anniversaries – re-enacting the joys of the past and rehearsing the joy to unfold in the future - is sure to explode and collapse sooner than later. So the wise ancients accept and recommend some limited dilution or illusion so that harmony in family and social circles is not imperilled. In fact most men spend a lot of time during the day working at little pretences. Sometimes it is necessary to pretend to a confidence we don't feel or to stretch a little information into the impression that we are experts or we are capable of displaying friendliness for people we dislike heartily. True friendship or companionship means throwing away the script and being yourself with somebody who cares for you. Measured form is no doubt needed to preserve social manners but when over-practised it is patently dishonest.

Look at the thesis of profession and practice from another angle as well. Every talented composer is generally a wordsmith, capable of shaping the language either into a divine song or into demon's praise. He isolates himself with ease from the content of his composition and feels free from its influence. The musician who sings his divine compositions may not understand the full import of the songs but he succeeds in swaying the audience unto a divine mood, albeit temporarily. The tapes and the discs carrying the melody, available for a run any time, are no doubt inanimate but they also have some effect on the listener. The magician who thrills the audience every time he produces a rabbit from an empty bag does not have to experience the thrill except that of delighting the gullible audience. A recluse, who has renounced everything of the world except his huge following, cultivates a style of blessing which enraptures the crowd instantly. An ascetic sworn to life-time sense-restraint and celibacy periodically tests his success in the very company of the forbidden fruit of temptation. Poverty at home drives the dwarf-comedian to the stage to fight and floor the muscled wrestler, only to amuse both the children and the grown-ups and win their applause. A consummate thespian can play the villain as well as the hero. The actor who appears on the screen as a loyal and faithful husband will also entertain the spectators with a Rasputin flair for the meek fair. Composing or singing or acting may be practised only as a profession, without any obligation. Professing and practising - in life lived actually - is evidently subject to the cultivated skill in playing the role. **Living, after all, is mostly acting most of the time!**

"All the world's a stage,
And all the men and women merely players:
They have their exits and their entrances;
And one man in his time plays many parts,
His acts being seven ages." Shakespeare in *As you like It.*

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

If all the world is a stage, where is the audience sitting? Ponder.

Sigmund Freud plunges into the depths of the unconscious and washes out the dark thoughts that corrupt the mind at the base but in doing so, he overdoes it to shadow and relegate the basically healthy and positive emotions that enrich and nourish the mind. That apart, in matters of compliance with religious and ethical injunctions, gaps between profession and practice would naturally be viewed with contempt and revulsion; what is more, that would jolt the foundations of belief of those, who sincerely would like to upgrade and refine themselves. The threat to faith is not so much from the atheist or unbeliever as from those who sermonize incessantly but negate them in personal life. Proneness to error is not to be mixed up with conscious indifference to practice and it is not difficult to see the difference. Knowledge is double-edged because, although it is capable of refining oneself and others as well, it provides the needed skill for the practice of consummate hypocrisy for those so inclined. True and sound knowledge earned properly from competent preceptors is bound to result in humility and willingness to learn more. A little information gathered in bits may prove adequate for display and making an impression on others but it can result only in arrogance that is used to subjugate the ill-informed for some time and keep at bay the better-informed through authority.

Freedom in action is the privilege of the highly evolved - a rare species rarely sighted. The true mark of the liberated man is that he refuses to put on the common human kind more burden than it can carry. The sages have always said, "Don't, for Heaven's sake, do what I do and get your fingers badly bruised. Do what I tell you to do and you will find that I have not let you down." Thought is free no doubt but some of the most revolutionary thinkers have always conformed to the external requirements of the faith in which they were brought up. But we are told the story of a famous author of Dharma Sastras who was faulted for not observing what he had laid down clearly in his texts but who silenced the critic nonchalantly: "I wrote for *you* and not for *myself*." The plain message is: My degradation need not halt your striving for your own upgradation.

Knowledge acquired and possessed does not exempt the possessor from practising it. Such knowledge is vulnerable to compromise and eventual attenuation. Faith is vulnerable to the inroads of knowledge but is capable of resisting compromise. If knowledge does not submit to faith at some stage, it would be worse than knowledge gathered without faith. Faith needs no crutches but knowledge thirsts for recognition, if not applause. But basic requirement is a reasonably good health, which indeed is true wealth. Without health, for which one may resort to doctors and medicines now and then, any talk of cultivating serenity is academic, whether you are dead or alive. So most of us pray as we find in prayer a healing effect, though we cannot quantify it even as we cannot assess precisely what makes for health individually - whether it is in our life-style or in our faith in the doctors or in their prescriptions or in our destiny. A growing body of scientific evidence suggests that faith may indeed bring us health. We also pray for peace and meditate for accessing a serene calm. Physiologists and neurologists tell us that if you pray really very hard and also meditate for long periods, you would lose all sense of a larger world outside yourself. Our sages have testified to this experience in unmistakable terms. There are regions in the brain that begin to function to enable spiritual practices under proper guidance from teachers. Scientists do confirm that our brains and bodies contain a lot of spiritual wiring. Dr Andrew Newberg, a professor of radiology, psychology and religious studies at the University of Pennsylvania says that a large body of science shows a positive impact of religion on health and the way the brain works is so compatible with religion and spirituality that we are going to be enmeshed in both for a long time.

Faith and health, it is observed, overlap in other ways as well. Fasting is advocated both as a cleansing exercise and as one that serves pious ends depending on the particular religious mandate. Whether the goal of fasting is health or spiritual insight, say scientists, there is also a chemical legerdemain that begins to work. With the cut in food intake, the liver steps in and produces glucose and sends it throughout the body. If the liver's reserve is exhausted, the cells begin breaking down the body's fats and proteins. According to Dr Catherine Gordon, an endocrinologist at children's hospital in Boston, there are very real changes that occur in the body very rapidly that account for clarity during fasting. During a short-term fast, the brain gets into a different state altogether and rewards the practitioner with a brief sense of peace and calm, which is most welcome.

The power of prayer is a field which has engaged both theologians and scientists. For the confirmed believers, the element of religious life that impacts health is prayer. While theologians are generally of one mind on the efficacy of prayer, the scientists and medical practitioners, while conceding its salutary influence, are also inclined to attribute it to a placebo role, very much like a harmless no-action pill producing the desired effect on a patient kept in the dark about the trick played on him. This much emerges very clearly that both the mind and the body should act in unison for beneficial results to be possible. If belief in a pill is really efficacious, belief in God and the teachings of religion - which deeply affect devout people at a different level of conscious commitment - ought to be even more so. Besides, there are imponderable factors like unexpected landslide

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

fortunes, a sudden positive turning point in life, escaping a serious accident as if by a miracle, a good word or a compliment or a benediction from a noble soul, the glory of a sunrise, the beauty of a sunset, snowy peaks in the background of a brilliant sun, soothing musical notes, the fragrance of roses, the joy of feeding the starving poor or helping out one in deep distress – in various degrees, these impact the mood, outlook and attitudes of the persons involved. Researchers have not counted out *all* the variables in this situation. It is also hard to measure these variables and as Ted Kaptchuk, a professor of medicine at Harvard Medical School says, here is involved the whole range of sensory organs of tastes, smells, sounds, music, and the architecture of religious feelings. Social demographer Robert Hummer of the University of Texas points out that some of these are not at all surprising. People embedded in religious communities are more likely to rely on one another for friendship and support and also group together for fighting a common enemy. Neal Krause, a sociologist and public health expert at the Michigan University has been conducting detailed studies for a number of years and has found: that parishioners benefit when they receive social support from their Church, people who maintain a sense of gratitude for what is right in their lives have a reduced incidence of depression and people who believe that their lives have meaning live longer than those who don't.

At the other end of the spectrum, Dr Richard Sloan, a psychiatrist at Columbia University, is devastatingly frank. He is of the view that to attempt to find a scientific basis for a link between prayer and healing is a 'fool's errand' because it is impossible to know how much prayer is received and therefore we cannot determine the dose. This is basically an illustration of how we get caught up in sophistries once we are tempted to look at religion in terms of science which is a wholly different exercise. Prof B. M. Hegde the eminent cardiologist with unconventional views on health care delivery would like people to live with and by nature, if possible and avoid doctors as far as possible. "Health", he says, in his book Holistic Living, "is a state of chaos in the true sense. Chaos fits into human biology most admirably. Human body works as a whole. As an illustration, the heart is enslaved to the breathing system, which in turn is locked on to brain function and so on. In short every part of the body is enslaved to other parts in some way or other. Order, rhythm and equilibrium have no meaning so far as human health is concerned. It is resilient and arrhythmic and consequently robust. Death is static and non-chaotic! Illness is therefore a state where man gets out of the state of chaotic health due to injury or infection or other causes. Most of the time the tendency is to get back to the state of health, doctors and hospitals notwithstanding. The art of medicine, it is often said, consists in amusing the patient, while nature cures the disease. When treatment is really needed and is given, the outcome can never be predicted. Occasionally one may even be harmed by these methods. These exceptional situations are described as iatrogenic or doctor-induced diseases. This is not to underestimate the relevance and importance of high tech emergency care in abnormal situations of unconscious patients, poisoning, acute heart attacks, accidents and others where expert and quick attention is most essential." Unfortunately in the present scenario of specialization and sub-specialisation, knowledge of the health care of the whole organism is relegated to a secondary place at the altar of expertise in a limited field of medicine. Prof Hegde's holistic approach underlines the relevance of the totality of factors, including the mind, which contribute to the health of both the *body* and the *mind*. To ridicule prayer and deny it a role is certainly not rational, if not ridiculous.

Our ancestors have passed on to us a great body of rituals and prayers, which help to a very large extent in cultivating the spirit of prayer. True prayer is intensely personal all the same, notwithstanding the community worship, which is an accessory. William Law's delineation of prayer : "It is not the arithmetic of our prayers, how many they are; nor the rhetoric of our prayers, however eloquent they may be; nor the geometry of our prayers, however long they may be; nor the music of our prayers, how sweet our voice may be; nor the logic of our prayers, how argumentative they may be; nor the method of our prayers, however orderly they may be that counts" is again a likely victim of its own artistic definition, unless we appreciate that true prayer is an efflorescence from the depths of the heart, defying the canons of logic and intellect. There is a French proverb-'The heart has a logic of its own that transcends the logic of the intellect.'

"Know thyself" is supreme wisdom. How do we know ourselves? Is it only intellectual knowledge that we seek? The science of psychology may explain many of the workings of the mind and help us make interesting studies. But that is only a study of the mind as an *object*. How can we know the mind as a *subject* except through experience? We do have different values of life even as we pass through the trials and tribulations of life. Can we know what allows us to be conscious of our own consciousness? This is a great adventure and a great discovery. We have to do it ourselves. No one can do it for us. The glimpses of light which are to be vouchsafed to us one of these days will give us the faith that comes from moments of inner life. It is the task of intellect to discover the laws of nature in the external world. We have to surrender to these laws, the laws of God. In the inner life there is a vast universe, which dictates its own laws and regulations, which we can ignore only at our peril. All the same we are not at all ashamed of neglecting them at all. In the struggle for goods and

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

pleasures, we tend to be in conflict with others and are thus driven into alleys of darkness and destruction. Why should we pontificate about the 'why' of evil, poverty and ugliness when it is all the work of man!

A material view of the universe reduces everything to matter or electrons or energy and the brain to a machine, which is again a part of the material body. Consciousness is reduced to energy of a sort. When all things become dust and death, we will have still the world of Spirit in which the individual soul shines more brilliantly than the physical universe which fascinates the mind. We are on the threshold of science and nobody knows what more the mind of man will discover in future. But however far the mind of man can go, we have the arresting declaration of Taittiriya Upanishad:

"Words and mind go to Him but reach Him not and return. But he who knows the joy of Brahman fears no more."

Religion is founded on basic axioms which science need not have to challenge for its survival. If science claims to have reached any finality in any field of enquiry, it is no longer a scientific attitude. Science has its inherent strength in being amenable to improvement and modification in the light of more studies and experiments. Religion has a right to be on its own without having to seek the crutches of science. Fundamentally, belief, faith and religion are a species of a different class. There is no merit in fancying clashes between them and losing our perspective in the process. We need both religion and science; the religious teacher is as essential for refining the internal life as the scientist is a must for upgrading the environment, the living conditions and standards and also for acquiring increased control in regulating the natural forces.

Yoga, meditation and spirituality are discussed widely these days and when people open up and respond positively, unfortunately, there ensues competitive commercial bidding for attention and enlistment. Keeping clear of them, we have to look for accredited and acknowledged masters who do not generally hit the public eye. What is yoga to start with? Clarity of thought is yoga. A clear mind is like the crystalline *manasarovar*, which, translated, means a pure transparent lake of mind. [This is a sacred lake on Kailas Mountain in Himalayas]. In clarity, the finest part of one's being shines through. Clarity comes through practised restraint of mental modifications. Yoga is also skill in action - in thought, word and deed. Yoga, derived from the Samskrit roots, connotes both meditation and joining of the human self with the Supreme. Patanjali's treatise of Yoga Sutras is perhaps the most ancient, rational and universal study of mind and its mysteries. Broadly the crucial steps propounded by Patanjali involve discipline through study of the sciences and philosophy, austerities with constant introspection and worshipful surrender unto God. The discipline taught in these aphorisms is remarkably illustrative of the profound researches that the author had made more than two thousand years ago and arrived at a system of thought which is the envy of the modern fraternity of neurologists and psychologists. The path of Yoga practitioner is no doubt strewn with pitfalls. Many of them go through Yama, Niyama, Asana and Pranayama successfully to a large extent. The next step - Pratyahara – is tough enough and the following stages of Dharana, Dhyana and Samadhi are much more difficult. The acquisition of extraordinary powers *en route* may divert the attention and lead one astray. There is no need to prove spiritual truths through demonstration of physical miracles. A miracle is generally viewed as an effect or event without or beyond law. Actually all events in life, not excluding sudden upheavals and tragedies, are lawfully wrought if viewed dispassionately. *Is it not a miracle that every one of us is encased very briefly in a body which is placed somewhere on this planet and set on a course of revolving and whirling through in desolate space among the stars in a remote corner of a vast galaxy?* We have always the ever-present miracle of the physical universe if we have the eyes and the vision to see. We can never hope to understand this mystery on our own; so here we need an inspired guide to take us across to the destination.

True teachers are not on tap, available for the asking. They have to be sought out by the genuine seeker who is sure not to fail if the attempt is sincere. Of course, it is not very easy to get at the true teacher who will take us along and initiate us gradually into the mystery of life and of the other world which awaits us whether we like it or not. There are self-styled gurus going round the world promising us the heaven and everything else for a consideration but we have to die to prove them right or wrong! For whom is the proof intended unless we die along with the teacher to battle it out elsewhere! Who is there in any case to record the results and for whose benefit? We have to resist the temptation to yield and accept the passage promised at a price by charlatans - but today they seem to be ruling the roost. It is indeed sad that even well-educated people fail to discriminate and thus lack the wisdom to choose the unassuming guide who is waiting for us elsewhere. Surrendering to charlatans amounts to accepting thraldom in exchange for our own responsibility for bettering ourselves. Once you are in their grasp, it would be very difficult to get out, in fact more difficult than to get out of samsara. The person whose help you seek to break your worldly fetters is very much deep in samsara; he clamps his own worldly chains on you by playing on your weakness for some faith or search for anchor. Gradually he strengthens his stranglehold and breaks all your defences. When such teachers succeed in gathering large captive admiring crowds, they rise to the top, develop what is akin to altitudinal sickness and gaze down from peaks on lesser men on the plateau waiting for liberation.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

There is another class of tantriks, soothsayers and astrologers who not only predict for a fee the several disasters to befall you soon but also suggest remedies to avert all the future misfortunes, varying their potency in proportion to the capacity and status of the potential victims of the assured calamities. Again teachers whose livelihood is underwritten by the students are held to ransom literally. Their teachings are tailored to suit those who listen. How can a teacher patronized by the King teach without fear or favour? Knowledge thus enslaved is ever in chains and is therefore prone to dilution. Caught in the ferment of the worldly life with more sorrow than joy, we have to avoid carefully the pitfalls of false promises from people who exploit our weaknesses with their impressive show of powers that cannot last longer than it takes to unmask them.

More than seven hundred years ago, Vedanta Desika, in his allegorical play Sankalpa Suryodaya, describes with bitter humour the value deterioration, practices making a mockery of whatever was preached and professed and of the institutions as well as of the individuals adopting questionable and patently dishonest means to amass wealth and the goods of life. Subhashita Neevi, a didactic work of Desika, also exposes the sanctimonious hypocrisy of charlatans who should be avoided at all costs. Let those concerned, if at all they are, ponder and devise means to arrest the trend and bring about the much-needed change. But the fact remains that despite the lapses on the part of a few, the core faith that sustains the people of this country is strong and sound. Have you witnessed the Kumbh Mela, a religious fair in Allahabad or the Maha Magham in Kumbakonam held once every twelve years or the annual Vaikunta Ekadasi in Srirangam or the Vaira Mudi Seva in Melkote? The surging crowd of millions is an overwhelmingly impressive sight. The peculiar genius of Indian people is the reverence innate even in the lowliest peasant for the worth of the Spirit and for the monks and sadhus who have forsaken worldly ties to seek a divine anchorage. Impostors and hypocrites there are indeed; but we respect generally *all* for the sake of the few who illumine the land with supernal blessings.

If we don't readily succeed in reaching the right preceptor we are bound to ask: are we then destined to wait and sulk indefinitely at the cross roads? Is there anything wrong with us or our travelling kit? No. All that we need to do is to clear the mental attic of all the accumulated cargo of attachments, possessions, petty jealousies and hatreds, useless information and trivial prejudices. In direct proportion to our genuine zeal, will descend on us the grace in the form of the true Guru - its descent is not however timed or tuned to fulfil all our expectations. We have to observe closely and carefully till the moment of its unannounced arrival like the soft cooing of the cuckoo prior to dawn. That Guru has no pretensions and stakes no claim of freedom from imperfections. What we learn from him is what we consciously decide to do. He does not preach what is not possible for us to practise. With him we chart our path into a new world that beckons.

Controlling the mind is as difficult as harnessing the whirlwind. Through the grace and guidance of the Guru, we can learn to gain mastery over the senses. The Guru is capable of propelling our mind towards peace and realization and anchoring us in stability. It is his wisdom transmitted in his own way that will reveal to us the filth and wealth we have accumulated over the years. He teaches without the disciple guessing that he is being taught. Being taught and caught, the disciple hears his shackles snap to freedom mysteriously. Many people, whom we come across, are those related to us through the body, mind and intellect. The Guru is concerned about the soul and to get at him we need to cultivate love and devotion. When we surrender unto him totally, he balances everything inside us and helps to liberate ourselves for savouring the endless expanse of joy and love.

We are told of a world where all are equal and where none has to teach and none has any need to listen and everyone there is self-fulfilled. Surely that Guru is God's gift at the opportune moment. Without him we would drift and anchor nowhere. That Guru is a must for us. Without us he is also rudderless and would therefore seek us again and again. How fortunate we are then? There is no looking back.

Upanishads carry glowing accounts of the search for the true knowledge, which the students are tasked to undertake under the strict, yet benevolent, directions of the masters. Lokacharya has spared no pains in his Rahasyas to highlight the unique role and status of such a Guru in the task of providing guidance to the seeker. The Sutras 308 to 349 and 427 to 446 of Srivachanabhushanam of Lokacharya contain a vivid delineation of the respective roles of the Acharya and the Sishya and their mutual obligations as well. The first three verses of Nyasa Vimsati of Vedanta Desika bring out vividly the qualities of the preceptor and the disciple and the bond that subsists between the two. In the Rahasyatrayasara, separate chapters are devoted to laying down the duties of the Acharya and the sishya for preserving the path of spiritual tradition - which is described as the tradition of Vedanta Udayana otherwise called Madappalli Achan [the preceptor holding charge of the kitchen], who disseminated the truths of Vedanta, like Udayana commenting on Tarkasastras. What are the essential qualifications of the worthy sishya then? He should be staunchly devoted to the guru, intent on making known the guru's renown, serve him loyally, guard his property and the like and also guard the spiritual tradition he has received and transmit the same to a worthy recipient at the appropriate time.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

A SYNOPSIS OF SRIMAD-RAHASYA-TRAYA-SARAM OF SWAMY DESHIKAN

U. Ve Sriman Oppiliappan Koil Varadachari Sadagopan, USA

It is a great honor to be invited to present a samarpaNam to the souvenir for the celebration of the Thirunakshatram of HH Abhinava RaamAnuja Brahamtantra svatantra ParakAla yateendra MahA Desikan , who adorned the AchArya Peetam from 1971-1992 CE in the the ParakAla MaTham . AdiyEn has chosen the topic of an overview of Srimad Rahasya Traya Saaram in view of this great AchAryan's fondness for kaalakshEpam on this magnum opus of Swamy Desikan.

A synopsis of the 32 chapters of the most sacred Srl sUkti of Srimad rahasya traya sAram (SRTS) of Swamy VedAnta Desikan is presented here to gain a fuller appreciation of the purport of each chapter and the linkages between them. SRTS is divided in to four parts (bhAgam-s):

arthAnusAsana, strlkaraNa, padavAkyayojanA and sampradAyaprakriyA bhAgam-s.

A chapter entitled "guruparamparA sAram" precedes the 32 chapters of SRTS. This chapter is considered as a separate chapter outside the 32 adhikArams of SRTS. Although the chapter of "guruparamparA" is not an integral part of SRTS, all AcAryAs teach this chapter as the MangaLacaraNam for the commencement and successful completion of the learning of SRTS in our adhyAtma sampradAyam.

aDiyEn will attempt to summarize yathA mati, the scope and purport of the 32 adhikArams of SRTS with the blessings of aDiyEn's AcAryan, Srl Malola divya pAdukA sevaka, Srl nArAyaNa yatlndra mahA deSikan. aDiyEn appeals to the readers to engage in sAramAtra grahaNam (taking in of what is the essence) and asAra tyAgam (discarding of what is inessential) and bless aDiyEn as a krtArthan and dhanyan.

A. arthAnusAsana bhAgam (Chapters 1-22)

There are 22 chapters in this first of the four bhAgam-s (divisions) that form the 32 chapters of SRTS. This bhAgam covers the doctrines that a mumukshu (one desirous of moksham) should know. We will comment briefly now on each of these 22 chapters of the arthAnusAsana bhAgam.

1. upodghAtAdhikAram:

This chapter is an introduction (upodghAtam) to all that will be covered in Srimad rahasya traya sAram. The jlvan is qualified like the nityasUris by svarUpa yogyatai to enjoy paripUrNa brahmAnandam at Srl VaikuNTham and yet has lost that opportunity, nay the rights, because of its immersion in "samsAra bhogams" from time immemorial. The jlvan gets disgusted at one time with its lot and gains the sambandham of a sadAcAryan and begins to learn about tattvam, hitam and PurushArtham. The six reasons for being blessed with such links to a genuine AcAryan (sadAcArya sambandham) are described here. Any one of the six reasons can confer the bhAgyam of sadAcArya sambandham for a jlvan. These six reasons are:

(1) ISvarasya sauhArdam: EmperumAn staying as an anukUlan
(2) yadrucchA sukrtam: Accidental sukrtam (good deed) done without intent
(3) vishNo: kaTaksham: jAyamAna kaTAksham of the Lord on the jlvan at birth
(4) advesham: Staying away from developing animosity (dvesham) to the Lord
(5) vishNo: abhimukhyam: Staying as a dependent on the grace of the Lord alone and
(6) sAtvikai: sambhAshaNam: Association with the bhAgavatA-s of the Lord.

Assisted by any one of these six favourable factors, the down trodden jlvan is blessed with AcArya sambandham through the grace of the Lord and begins his journey towards his emancipation from the bonds of samsAram. The indispensability of AcArya sambandham for severing the cycles of births and deaths is emphasized here. Swamy Desikan points out that all of the above truths find their home in the three rahasyams in an unique way and that every one is entitled to salvation through the AcArya mukha upadesam on the essence of the three rahasyams. These facts are elaborated in a systematic manner in the subsequent chapters of SRTS.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

2. sAranishkarshAdhikAram (Determining the essentials to be imbibed):

The jIvan desirous of gaining moksham (mumukshu) now realizes that the three rahasyams are the most important as pramANams (valid Knowledge) for understanding tattvam, hitam and purushArtham. This chapter establishes in an unambiguous manner the three rahasyams and their meanings should be clearly known by a mumukshu. The knowledge of these three rahasyams - mUla mantram, dvayam and carama Slokam - is considered as the quintessence (sAratamam) and the loftiest of the knowledge needed by a mumukshu. In this chapter, Swamy Desikan instructs us on what a mumkushu (jIvan desirous of moksham) should seek, study and practice for moksha phalan without delay. This is the sAra nishkarsham or the determination of the quintessence of all SAstrA-s .

3. pradhAnapratitantrAdhikAram (The unique doctrine of our darsanam):

The jIvan becomes aware that the "pradhAna pratitantram" (the unique distinguishing doctrine of this school of thought) is to be understood with the help of the three rahasyams. This pradhAna pratitantram is identified as the SarIrAtma or SarIra-SarIri bhAvam, the relationship between ISvaran as the indweller of both the jIvans and the insentient, which serve as His SarIram (body). "pradhAna pratitantram" means the key doctrine unique to our darSanam, which is not found in the other darSanams (systems of philosophy). It rests on the foundation of "authentic, authoritative and infallible Srutis". Here, the ParamAtmA's innate nature (svarUpam) is established as the support (dhArakan), Master (Seshi) and commander (niyantA) of both the sentient and the insentient. He is the in dweller (antaryAmi) of both the sentient (cetanams) and the insentient (acetanams).

This SarIra-SarIri bhAvam, the central tenet of our siddhAntam, implies that the sentient and insentient are the Lord's body (SarIram) and are supported, controlled and used by Him as their Master (Seshi). The meanings and the implications of this pradhAna pratitantram (SarIra-SarIri bhAvam) blossom in to three relationships:

AdhAra-Adheya, Sesha-Seshi and nityantru-niyAmya.

All these three relationships help us understand that the Supreme Lord is the ultimate goal to be attained and He alone is the upAyam for that attainment. Among these three relationships, the Sesha-Seshi (master-slave) relationship is established in this adhikAram as the most prominent (pradhAnam) among the pratitantrams (doctrines). This pradhAna pratitantram is taught by the Srutis (upanishads) and this unique doctrine is to be comprehended through the study of the three mysteries (rahasyams).

4. arthapancAdhikAram:

The five important doctrines (artha pancakam) to be understood by a mumukshu along with the doctrine of SarIrAtma bhAvam referred to in the previous chapter are:

(1) The svarUpam (inherent nature) of ParamAtma,
(2) the svarUpam of the jIvAtma,
(3) upAyam (means) to gain moksham,
(4) the phalan of moksham and
(5) the obstacles (virodhis) obstructing the realization of this moksha phalan.

The above five doctrines are also described alternatively as

(1) prApyan, the object of attainment and His nature
(2) prAptA, the jIvan that has to attain the Lord and its nature
(3) prApti upAyam/means to attain the Lord
(4) prApti phalan/fruits of surrender (viz.), the attainment of the Lord and
(5) prApti virodhi, the nature of the obstacles on the way to the attainment of the Lord.

One who desires moksham has to reflect upon the meanings of these five items embedded in the three rahasyams:

a) The svarUpam of the ParamAtmA:

He is never without His devi. ParamAtma is vibhu (omnipresent). He has limitless j~nAnam and bliss (Anandam). He is free of any defects (blemish less). He has limitless auspicious attributes (ananta kalyANa guNams). He is the foundation (AdhAram) for all the world and its beings. He has a divine and auspicious form

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(divya mangaLa vigraham), which is not made up of panca bhUtams (prAkrtams). His body is made of the aprAkrta, Suddha sattva material. He has both the leelA and nitya VibhUtis (this world and Srl VaikuNTham) as His wealth (aiSvaryam/VibhUti). He has as His leelA, the acts of creation, protection and destruction of the world and its beings. This ParamAtmA is enjoyed by the liberated jlvans and the nityasUris at Srl VaikuNTham.

b) The svarUpam of the jlvan:

It is of atomic size. It is also of j~nAnanda svarUpam. It is an unconditional servant of the Lord. It is under the control of the Lord. It is destined to attain the Lord. The jlvans are of three types:

(1) bound (baddha),
(2) liberated (mukta) and
(3) eternally free (nitya) jlvans.

c) The upAyams (means) for moksham:

Bhakti and prapatti yogams are the two upAyams. Bhakti yogam is difficult to practice and yields its phalan in a tardy manner. Prapatti yogam on the other hand is easy to practice and is quick to yield results.

d) phalan of moksham:

The phalan to be enjoyed by adopting one or the other upAyams is moksham (i.e.), freedom from the cycles of repeated births and deaths (samsAram). In the state of moksham, the jlvan enjoys paripUrNa brahmAnandam at Srl VaikuNTham and performs blemishless and uninterrupted kaimkaryams to the Lord.

e) phala virodhi:

avidyA/nescience (false and viparlta j~nAnam), pUrva janma karmAs and their residual effects (vAsanA-s) are the three virodhis (enemies) that stand in the way of moksham.

Additional details on artha pancakam are covered in the 12th e-book of Sundarasimham e-book series (http://www.sundarasimham.org).

The nigamana Slokam of this fourth chapter of arthapancakam sums up the essence of this chapter:

प्राप्यं ब्रह्म समस्त शेषि परमं प्राप्ताऽहमस्योचितः प्राप्तिर्दाय धन क्रमादिह मम प्राप्ता स्वतः सूरिवत्।
हन्तैनामतिवृत्तवानहमहम्मत्या विमत्याश्रयः सेतुस्संप्रति शेषिदम्पति भरन्यासस्तु मे शिष्यते॥

Meaning: The object of attainment (prApyam) is the Supreme Brahman, that is by nature the Master (Seshi) of all and is free from any blemishes (heyam-s). I (the jlvan) is fit to attain the Lord by my inherent nature (svarUpa guNams). My attainment of Him is like the heirloom, where the wealth of the father is gained by the son. This attainment of the Lord is natural for me because of my svarUpam as in the case of the eternally liberated jlvans (nityasUris). Alas! Due to my own trespasses arising from my ahankAram and avidyA (ego and nescience), I have lost that inheritance. Now, I realize from the upadesam of sadAcAryans that the prapatti (bharanyAsam) at the sacred feet of the divya dampatis (Seshi dampatis) is the only means for my salvation. .

5. tattvatrayacintanAdhikAram:

The knowledge about the links of the three rahasyams in the five topics of the artha pancakam are covered here.

This chapter deals with the three tattvams: lSvaran, jlvan (cetanam) and insentient (acetanams). This adhikAram is the toughest to understand. A clear understanding of these three tattvams with the help of a sadAcAryan is absolutely essential for a mumukshu. These three tattvams have their own svarUpams (inherent nature) and svabhAvams (vyApArams). Although they have been mentioned in the previous chapter of arthapancakam, a deeper understanding of their svarUpa/svabhAvams is essential to avoid the pitfalls of:

(a) SarlrAtma brahmam
(b) svatantra brahmam and
(c) nirlSvara vAda ruci.

The SarlrAtma brahmam is the confusion arising from the mistaking of the perishable body with the eternal Atman. The svatantra brahmam is the delusion from the belief that one is an independent entity and not the eternal servant of the Lord, who is the Master and Commander of the jlvan in the matters of the execution of

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

its karmAs. nirISvara vAda ruci is the development of the taste for denying ISvaran with its disastrous consequences.

TirukkuDantai Desikan has 17 nAmAs for Swamy Desikan in the context of this adhikAram (nAmAs 811-827) to capture the essence of the profound upadesams of this important adhikAram (e-book 91 of Sundarasimham series (http://www.sundarasimham.org).

Among the three tattvams, ISvara tattvam has the following features:

It has under its control the svarUpam (intrinsic nature of the vastu or dharmi), the sthiti (existence) and pravrtti (activities) of the different kinds of the sentient (bhaddha, mukta and nitya jIvans) and the three kinds of acetanams (Prakrti, kAlam and Suddha sattvam). Among the three tattvams that are distinct and different (vilakshaNam), the ISvara tattvam is the One that rules (as ISan) and the other two (acetanam and cetanam) are the ones that are ruled. Isvaran has these lakshaNams:

satyatvam, j~nAnatvam, anantatvam, Anandatvam and amalatvam besides jagat kAraNatvam and vibhutvam.

This adhikAram describes also the five states of existence of ISvaran: Param, vyUham, vibhavam, arcA and antaryAmi. The six avatAra rahasyams of the Lord are also covered. The individual lakshaNams of the cetanams and acetanams are described here as well.

Swamy Desikan has named this adhikAram as "tattva traya cintanAdhikAram" instead of "tattva traya adhikAram". His intent in inserting the word "cintanA" in the title is to instruct us that it is not enough to know about the three tattvams but we have to understand clearly the svarUpa, svabhAvam-s of the tattva trayams and think about their different and individual lakshaNams (paraspara vilakshaNams). He stresses that the mere knowledge about the tattvams from artha pancakam without the detailed awareness of their differences in svarUpam-s and svabhAvam-s will end up in us developing three illusions:

The body itself is the Atman (dehAtma brahmam),

The jIvAtman is totally independent and not the servant of ParamAtman (svatantarAtma brahmam),

anISvara vAda: the denial of ParamAtman as the creator, sustainer and destroyer of all cetanams and acetanams.

These three illusions are called mahA virodhi-s since they obstruct our path to seek moksham. That is why a clear understanding of the svarUpam (inherent nature), sthiti (duration of existence) and pravrtti (activities) of the cetanam, acetanam and ISvaran is absolutely essential to defeat the three moksha virodhi-s.

6. paradevatApAramArthyAdhikAram:

The recognition of the fact that sAtvIka SAstrams assert that SrIman nArAyaNan is the Parabrahmam identified by the three rahasyams. This adhikAram establishes with the help of veda pramANams and AzhvAr aruLiccheyalkaL that Sriya:pati, SrIman nArAyaNan is the Supreme Deity and that He alone is the upAyam (means) and upeyam (goal) for moksham. Swamy Desikan sums up the paradevatA aspects of SrIman nArAyaNan with a profound summary:

श्रीमान्नारयणो नः पतिरखिलतनुर्मुक्तिदो मुक्तभोग्यः

Here, Swamy Desikan states that the Supreme Reality (paradevatA) is the One associated always with Srl Devi. He is our Master (na: pati) and He is the indweller (antaryAmin) forming the universal body of all sentient and non-sentient (akhila tanu:). He is the One and Only One, who is worshipped for gaining the fruit of moksham (muktidan). He is also the Supreme, SrIman nArAyaNan, who is enjoyed by the mukta jIvan.

This adhikAram instructs us that those who are aware of this pAramArthyam (the true situation) will not be misled to look at any other gods for their moksha siddhi. SrIman nArAyaNan alone will be their unfailing moksha dAyaka Mukundan.

TirukkuDantai Desikan, an aparAvatAram of Swamy Desikan created a Srl sUkti on the thousand names of Swamy Desikan (deSika sahasra nAmam) and used 31 nAmAs for Swamy Desikan (828-858) to summarize the upadesams of this sixth chapter of SRTS. Detailed explanations of these nAmAs can be accessed at the 91st e-book of Sundarasimham series (http://www.sundarasimham.org).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

The main message of this adhikAram is that SrIman nArAyaNan is the Para devatA and the jIvan that is confused about this cardinal principle can not hope to become a ParamaikAnti and expect to gain moksham without delay.

7. mumukshutvAdhikAram:

The jIvan which has attained clarity about the meanings of the three tattvams develops now the desire for moksham and begins to engage in the pursuit of the upAyam for moksham. The cetanam understands the differences between the Atman, indriyam (faculties) and the SarIram with the help from bhagavat SAstrams. The cetanam also comprehends his fitness to reach SrI VaikuNTham and develops disgust about returning to the world of samsAram. He develops aversion to accumulating sins and landing in narakam. He stays away from engaging in pursuit of pApa karmAs. He develops an appreciation of the greatness of the Lord and his own helplessness (Akincanyam). He learns the true meanings of ashTAksharam from a sadAcAryan and drives away the ahankAram and mamakAram that surrounded him, which interfered with the pursuit of the sAdhanA for moksham. Driven by his keenness to have the Bhagavat anubhavam, he intensifies the efforts to gain moksha sukham. He becomes thus a mumukshu and the SAstrAs celebrate such a mumukshu. In the final analysis, one has to recognize that the Lord's grace alone makes it possible for us to be born as a human being, gain a sadAcAryan to be blessed with knowledge about the adhyAtma SAstrams and become a mumukshu.

8. adhikArivibhAgAdhikAram

The adhikAri performing the upAyam for moksham is identified as belonging to one or the other of two kinds:

(a) bhakti yoga nishThar (expert in practicing bhakti yogam) and
(b) Prapatti yoga nishThars (adept in pursuing prapatti) as their upAyams.

Those who follow the bhakti yogam, perform prapatti in between to ward off any interferences to pursue bhakti yogam. Others use prapatti yogam as a direct means to gain moksha siddhi. There is no difference between the ultimate moksha phalan gained through either upAyam.

There are three kinds of prapatti anushThAnam:

sva nishThai, ukti nishThai and AcArya nishThai.

In sva nishThai, the adhikAri with superior j~nAnam and tapo balam surrenders to the Lord directly. In ukti nishThai, the adhikAri utters the words of prapatti spoken by the AcAryan. In AcArya nishThai, the adhikAri takes refuge in his AcAryan and entrusts latter to actuate the prapatti.

There is also another nishThai known as bhAgavata nishThai, where the adhikAri takes refuge in a bhAgavata and stays under the protection of his prapatti.

The essence of this chapter is summed up by Swamy Desikan in the nigamana Slokam:

प्रपन्नादन्येषां न दिशति मुकुन्दो निजपदं प्रपन्नश्च द्वेधा सुचरित-परीपाक-भिदया ।
विळम्बेन प्राप्तिर्भजनसुखमेकस्य विपुलं परस्याशु प्राप्तिः परिमितरसा जीवितदशा ॥

Here Swamy Desikan reveals that the Supreme Lord grants moksham only to those, who are prapannAs. These prapannAs can be either the advAraka or sadvAraka types. The first type of prapanna is the one who is utterly helpless (akincana), the prapatti assures moksham at the end of his life and is without delay. Any one of the four varNams can perform this prapatti. The second type of prapannan is also known as sakincana prapannan and he adopts bhakti yogam for moksha phalan. He has to be one of the three higher varNams. It is a more rigorous yogam and the moksham may not be at the end of one life. Thus, it might have tardiness in yielding the phalan (viLamba prApti) but this adhikAri enjoys immense bliss of bhakti-laden kaimkaryam (vipula bhajana sukham) to the Lord right on this earth.

9. upAyavibhAgAdhikAram:

The previous adhikAram described the different kinds of mumukshus. The division of the two moksha upAyams for the above two types of adhikAris is the topic that is covered here.

Questions arise on adopting one of the two upAyams (bhakti or prapatti yogam) for gaining the same phalan. In this adhikAram, the answers are given about the true svarUpam of these two upAyams to address these

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

questions. Swamy Desikan covers karma and j~nAna yogam also in this chapter; these are auxiliaries to bhakti yogam. Para bhakti, para j~nAnam and parama bhakti, which follow karma and j~nAna yogams for a bhakti yogi are also covered here. At the beginning of this adhikaram, Swamy Desikan reminds us that a mumukshu adopts one or the other of these two upAyams through the grace of the Supreme Lord alone. Having only immense puNyam is not enough to adopt such upAyams.

Bhakti yogam is the unceasing and affectionate remembrance of the svarUpam, subhASraya tirumEni and ananta KalyANa guNams of the Lord, who is the Master of all. This continuous dhyAnam on the Lord has been compared to a unbroken stream of oil that is being poured from one vessel to the other. There are three stages in the bhakti yoga:

Para bhakti, para j~nAnam and parama bhakti - sAmAnya bhakti leads to para bhakti, where the mumukshu develops a keen desire to experience the Lord after climbing the steps of karma yogam, j~nAna yogam and realizing the svarUpam of the jIvan. The second stage of bhakti yogam is para j~nAnam, when the intense desire (para bhakti) of the sAdhakan is rewarded by the Lord granting paripUrNa sAkshAtkAram for a limited period. That only whets the appetite of the sAdhakan and he arrives at the third stage known as parama bhakti. Now he develops the strongest desire for the permanent sAkshAtkAram of the Lord and can not bear to be separated from the Lord. The Lord responds to that prayer for urgent realization and grants the boon of union with Him. Those who do not have the knowledge and power to practice the difficult bhakti yogam can perform direct self-surrender (prapatti) and gain the same phalan that a bhakti yogi gains. This prapatti route is open for every one irrespective of caste (high or low), gender or creed. Bhakti yogam is restricted for the top three castes (varNams) alone.

10. prapattiyogyAdhikAram:

The viSesha adhikArams (eligibility) of the one who chooses prapatti among the two upAyams is described here.

Fifteen kinds of adhikAris qualified to engage in prapatti yogam for moksham are identified. The questions on how one becomes eligible to perform prapatti without observance of bhakti yogam is answered. ananyagatitvam (not having any other resource), Akincanyam (inability to undertake any other upAyams) are considered as the necessary qualifications to become eligible for performing Prapatti. Any one independent of jAti, varNam or sex can perform prapatti as long as they have the Akincanyam and ananya gatitvam. Thus prapatti yogam is glorious and superior to bhakti yogam. Even an adhikAri qualified to pursue bhakti yogam can choose prapatti yogam, if he can not counter the delay in gaining the phalan of moksham by pursuing bhakti yogam. Prapatti has sarva adhikAratvam. There are no restrictions based on jAti (jAtyAdi niyamam). From antaNar (Brahmins) to antiyar (caNDALan) can observe prapatti as mokshopAyam easily. There are four criteria for eligibility to perform prapatti:

(a) not having the Sakti to pursue bhakti yogam/Sakti-abhAva:
(b) not having the discriminating intellect/pramiti rahitan,
(c) not qualified by SAstrAs because of jAti/SAstrata: paryudAsa:,
(d) not being able to bear the delay to gain the phalan of moksham/kAlakshepa akshamatvam.

There are in total 15 adhikAris, who are eligible for pursuing prapatti anushThAnam because of having one or more of the above four features:

(a) The four adhikAris, each of whom have only one of the four needed criteria (i.e.), powerless to pursue the demanding bhakti yogam etc.
(b) six adhikAris having two of the four eligibility factors like not having the required j~nAnam or being outside the three jAtis and other five sets of permutations and combinations,
(c) The four adhikAris possessing three of the four eligibility criteria,
(d) The one adhikAri who fulfills all the four requirements.

This adds up to a total of 15 adhikAris, who are eligible to choose prapatti mArgam for the phalan of moksham.

11. parikaravibhAgAdhikAram:

The listing of the five angams of prapatti, which is to be performed only once for moksham and their divisions are included in this chapter.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

The five angams of prapatti vidyA are: AnukUlya sankalpam, prAtikUla varjanam, mahA viSvAsam, goptrtva varaNam and kArpaNyam.

(a) AnukUlya sankalpam: It refers to the decision on the part of the Prapannan to perform all actions that would please the Lord

(b) prAtikUlya varjanam is a vow taken by the prapannan to desist from all activities that would displease the Lord

(c) kArpaNyam is the recognition of the adhikAri's total helplessness to gain the parama purushArtham of moksham

(d) mahA viSvAsam is the total faith in the Lord that He would surely come to his rescue and

(e) goptrtva varaNam is the choice of the Lord to be his rakshakan accompanied by a prayer (prArthanA pUrvaka vij~nApanam for rakshaNam).

All the five angams (auxiliaries) are essential for successful prapatti and there should not be diminution in any one of them. Bhara samarpaNam is the angi for the panca angams of prapatti (nyAsa: pancAnga samyuta:). Among the five angams, mahA viSvAsam is the most important angam. The five doubts (sankA pancakam) relating to the cultivation and sustenance of mahA viSvAsam, the key angam of prapatti, are identified and answered through the clear explanation of nature and grace of the Lord hailed in the three rahasyams.

12. sAngaprapadanAdhikAram:

The explanation of angi (BharanyAsa rUpam) and its importance for the one who is desirous of moksham (mumukshu) is covered here.

The ways of performing prapatti with the five angams are described. The importance of the four kinds of tyAgams (kartrtva, mamatA, phala and phalopAyatva tyAgAms) to the accompaniment of the reflections on the five angams of prapatti at the time of prostration before the sadAcAryan are described. The dvaya mantram is used as the sAdhanam for svarUpa samarpaNam, phala samarpaNam and Atma rakshA (bhara) samarpaNam.

Among the above three kinds of samarpaNam, bhara samarpaNam is the most important. There are three kinds prapatti: sva nishThai, AcArya nishThai, ukti nishThai

Some include bhAgavata nishThai also among the four kinds of prapatti. MokshArtha prapatti is done only once. The various steps for performing prapatti with five angams are:

anushThAna sankalpam, sAtvika tyAgam, guru paramparA dhyAnam, purushakAra prapatti at the sacred feet of MahA Lakshmi, dvaya mantra (karaNa mantra) uccharaNam having five angams and the three samarpaNams.

The four kinds of tyAgam included in the sAttvika tyAgam are:

(a) kartrtva tyAgam: abandonment of the idea that prapannan is the main doer and that kartrtvam came by the way of the grace of the Lord

(b) mamatA tyAgam: The anushThAnam of prapatti is considered as not yielding prayojanam to the doer

(c) phala tyAgam: The abandonment of the thought that the fruit of the prapatti belongs to the kartA and the recognition that the fruit belongs solely to the Lord,

(d) phalopAyatva tyAgam: The abandonment of the idea that the prapatti is being observed as "a direct means for attaining his object, but it is only a pretext and that the Supreme ParamAtman alone, is the direct means of attainment of the object; the abandonment of the attachment that what is being performed is belonging to him".

13. krtakrtyAdhikAram:

The absence of need to take any other actions by the one who has placed the burden of his protection at the sacred feet of the Lord.

krta krtyan is the one who has done mokshArtha prapatti. This chapter describes his anushThAnams after prapatti and his mind set. He performs the nitya-naimittika karmAs. He performs bhagavat-bhAgavata-AcArya kaimkaryams. He lives without fear, sins and doubts. These are the essential features of a krta krtyan, the one who has performed his duty that needs to be done.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

Another definition of krta krtyan is one who had nirvedam over his sad state before prapatti for success in his anushThAnam and abandons all Sokams thereafter to maintain the state of successful prapatti.

The state of mind of the krta krtyan is summed up by Swamy Desikan this way:

भगवति हरौ पारं गन्तुं भरन्यसनं कृतं परिमित-सुख-प्राप्त्यै कृत्यं प्रहीणमकृत्यवत्।
भवति च वपुर्वृत्तिः पूर्वं कृतैर्नियतक्रमा परमिह विभोराज्ञासेतुर्बुधैरनुपाल्यते ॥

The krtakrtyan has performed the bharanyAsam at the sacred feet of the Lord to cross the ocean of samsAram to reach the other side. All the kAmya karmA-s done before for gaining alpa sukham have been abandoned. The deha rakshaNam has been understood as happening according to pUrva karmA-s. For this krta krtyan with the full awareness of his svarUpam as a prapannan, the dam of bhagavat Aj~nA (Aj~nAsetu:) alone is to be protected.

14. svanishThAbhij~nAnAdhikAram:

The recognition of the appearance of signs/marks in one as a result of completion of the bharanyAsam is the topic of this chapter.

The signs of acquiring each of the three nishThais (svarUpa, upAya and phala nishThais) after prapatti is described. The recognizable lakshaNams consequent to the maturation of nishThais through the experience in one's mind set are covered.

This adhikAram focuses on the mental attitude and behaviour displayed by an ideal prapannan based on his integration of the knowledge about the doctrines of tattva, hita and purushArtham during his post-praatti life on this earth.

The lakshaNams following the acquisition of svarUpa nishThai are five in number:

(1) not to be perturbed, when others insult him
(2) having compassion for the one, who acquires his sins
(3) showing gratitude to those, who point out to his (prapannan's) sins
(4) no change of heart at people who insult him
(5) feeling happy over the diminution of his sins

The five lakshaNams following upAya nishtai are:

(a) thinking that sarveSvaran is the sole refuge
(b) meeting death as a welcome act
(c) feeling consoled at times of crisis by believing that God alone is his rakshakan
(d) not seeking any other upAyam for moksham after bhara nyAsam and
(e) having the conviction that the good and bad are bhagavat sankalpam.

The three lakshaNams for one with phala nishThai are:

(a) enjoying the bhogams coming in one's path
(b) developing the ruci for bhagavat kaimkaryam
(c) impatience to gain Bhagavat anubhavam.

15. uttarakrtyAdhikAram:

The acts (svayamprayojana kaimkaryams) to be carried out by the prapannan until leaving his mortal body are described here. The duties of the prapannan in the post-prapatti period is thus the topic of this chapter.

Avoiding bhAgavtApacArams, control of one's indriyams and directing them towards the paths recommended by bhagavat SAstrams, seeking the satsangams of paramaikAntis, kaimkaryams to BhagavAn, His bhAgavatAs and AcAryAs are some of these duties to be carried out after the anushThAnam of prapatti. Living this way, the prapannan will avoid any transgression of the commands of the Lord (bhagavat SAstrams and Aj~nA) and follow a virtuous and exemplary life.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

16. prushArthakAshThAdhikAram:

The development of the understanding that bhAgavata Seshatvam (being the servant of the bhAgavatAs of the Lord) is the upper limit of bhagavat kaimkaryam. BhAgavatAs are like rAja kumArAs. When we celebrate them, their father (the king) is pleased. The same is true for the tadIyAs (bhAgavatAs). BhagavAn is immensely pleased with the respect a prapannan extends to His bhAgavatAs. BhagavAn is Seshi, the Master. BhAgavatAs and AcAryAs are SeshabhUtars. BhAgavata and AcArya ArAdhanam leads to the fruits of bhagavat ArAdhanam in an indirect manner. Bhagavat Sesha tulyam is bhAgavata Seshatvam (i.e.), being a servant of the ParamaikAnti. BhAgavatAs is equal (tulyam) to being Seshan (servant) to BhagavAn. ParamaikAnti BhAgavatan or the most exalted devotee of the Lord is the one, who experiences the ParamAtman alone as his means (upAya) and goal (upeya). Being blessed to be a servant of the ParamaikAnti bhAgavatA is the boundary/culmination/ellai nilam of bhagavat Seshatvam.

17. SAstrIyaniyamanAdhikAram:

The emphasis in this chapter is on performing the prescribed kaimkaryams after prapatti according to the ways shown by the SAstrams.

The importance of carrying out all kaimkaryams after prapatti in the way in which bhagavat SAstrams suggest is asserted here. Swamy ALavantAr has instructed in his GeetArtha sangraham that which does not conform to SAstram has demonic quality (aSAstram Asuram krtsnam). GeetAcAryan Himself has provided the direction for us to perform our kaimkaryams with SAstram as pramANam (tasmAt SAstram pramANam te kAryAkArya vyavasthitau). The prapannan has to be extremely careful to perform the Aj~nA - anuj~nA kaimkaryams during the post-prapatti period according to the canons of bhagavat SAstrams. This way SAstra maryAdai will be maintained and he will not land himself in to trouble by displeasing the Lord.

The introductory Slokam of this adhikAram sums up the essence of this chapter:

मुकुन्दे निक्षिप्य स्वभरमनघो मुक्तवदसौ स्वतन्त्राज्ञासिद्धां स्वयमविदित स्वामि हृदयः।
परित्यागे सद्यः स्व-पर-विविधानर्थ-जननात् अलङ्घ्यामामोक्षादनुसरति शास्त्रीय सरणिम्॥

Having placed the burden of his protection (rakshA bharam) at the sacred feet of Lord Mukundan and becoming sinless (anagha:), the prapanna jIvan is like a liberated soul (muktavat). Staying still in the embodied state, he will not be able to discern directly the intention of the Lord (avidita svAmi hrdaya:). Through the abandonment (parityAgam) of the path of bhagavat SAstrams, he will expose himself to many hazards both to himself and others. He will therefore follow the commands of the SAstrAs till he gains moksham.

18. aparAdhaparihArAdhikAram:

The two topics covered here are: The steps taken by the prapannan to avoid aparAdhams (transgressions) during the performance of kaimkaryams during the post-prapatti period of his life and the removal of those sins which have entered through repentance over them and seeking the forgiveness of the Lord.

If the prapannan acquires sins unconsciously, they do not stick to him. If he accumulates sins consciously (buddhi pUrvakam), then he has to perform appropriate prAyaScittams to banish the sins. The sins arising from viparIta anushThAnam have to be destroyed by acts of atonement (prAyaScittam/kazhivirakkam). Lakshmi tantram declares in this context: "apAya samplave sadya: prAyScittam samAcaret". For those prapannAs, who are hard of heart and do not perform the needed prAyaScittams receive laghu Sikshai/upakleSam-s (light daNDanais) from the Lord. His prapatti does not however get negated. The earlier mokshArtha prapatti is never affected; as a result, he does not enter in to naraka lokam or return to samsAram. PrAyaScitta prapatti (not for moksham) can also be done to overcome the sins from pApams accumulated consciously. This prapatti is called puna: prapadanam.

dehAtma brahmam, svAtmA svAtantryam and bhAgavatApacAram are the main causes for the generation of buddhi pUrvaka pApams. They have to be avoided at all costs by a prapannan until he shakes off his mortal coils.

19. sthAnaviSeshAdhikAram::

The conclusion is advanced that the fittest place of residence for the prapannan to perform his kaimkaryams is the place, where the bhAgavatAs reside and make that place a veritable divya desam. That place will be equal

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

to Srl VaikuNTham as a place of residence (vaikuNTha sadrsa vAsassthalam). PeriyAzhvAr refers to the fact that one should consider himself as extremely fortunate to live in the places, where ParamaikAntis reside (Periya Tirumozhi: 4.4.7). MahA bhArata Slokam also instructs us to reside in places, where AcAryAs are worshipped and sadhu janams flock:

गुरवो यत्र पुज्यन्ते साधुवृत्ताः शमान्विताः। वस्तव्यं तत्र युष्माभिः॥

20. niryANAdhikAram:

The way in which the jlvan of a prapannan exits the body with bhagavat sankalpam without any restrictions of deSam or kAlam is the topic of this chapter.

niryANam or utkrAnti means exiting. In this case, it is the exiting of the jlvan from the body, where it resided. From the time of performing prapatti to niryAyaNa kAlam, six mistakes have to be avoided so that there is no delayed exit for the jlvan from the body. These six hindering factors to be avoided are:

(a)	ahankAra mamakArams,	(b)	bhAgavata apacArams,
(c)	ruci in prayojanAntarams,	(d)	devatAntara sambandham,
(e)	buddhi daurbalyam and	(f)	upayAntara pratyASai.

These will extend the life in samsAram although the moksham at the end is not affected as a result of the mokshArtha prapatti done earlier. There is only time delay that is experienced.

PerumAL blesses the prapannan to get rid of the ahankAra-mamakArams. PrAyaScittams remove the ill effects of buddhi pUrvaka apacArams. For those with ruci in prayojanAntaram (phalans other than moksham after prapatti due to prArabda karmA-s), Srlman nArAyaNan blesses the prapannan with the bhogams that he hankers after and then saves him by encouraging to do prAyaScittams. Our Lord will not punish the prapannan with ahitams (inauspiciousness) . He will only give light punishments (loss of wealth, sufferings from loss of kin etc) and bring the erring prapannan back in to the fold. He will also provide the erring prapannan with vivekam (discriminative intellect) to desist from durAcAram.

If one develops devatAntars sambandham, Srlman nArAyaNan will not abandon the prapannan. He will unite the erring prapannan with paramaikAnti and make the prapannan feel ashamed over his leanings.

For those with buddhi daurbalyam (feebleness of mind) and icchai in upAyAntaram (pursuit of means other than prapatti), Our Lord will grow their MahA viSvAsam and transform the erring prapannans in to a pUrNa prapatti nishThar.

In the case of the prapannan, PerumAL stays away from nigraha sankalpam; He blesses the prapannan with anugraha sankalpam; He hastens to bless him with Srl VaikuNTha vAsam; He prolongs the desire for moksham in the prapannan and hastens the prapannan's desire for moksham; He grants him the moksham as his body falls down; He distributes the puNyams and pApams of the prapannan among friends and virodhis; He lowers the niyamams at the time of deha vyoham and finally initiates the niryANa kramam by entering the jlvan in the path of mUrdhanya nADi (brahma nADi) and leads the prapanna jlvan via arcirAdi mArgam to Srl VaikuNTham (aham smarAmi madbhaktam nayAmi paramAm gatim – VarAha bhagavAn in varAha carama Slokam). antaryAmi brahman (hArdan) leads the prapanna jlvan upward with a sUkshma Sarlram to Srl VaikuNTham, where, as a mukta jlvan, he enjoys niradiSaya bhogam (antamil pErinbam) and performs nitya (eternal), niravadya (blemishless) kaimkaryam to the divya dampatis at Srl VaikuNTham.

In this adhikAram, the exit of the jlvan from the body until it enters the brahma nADi is described. The next chapter covers the journey of the jlvan via the arcirAdi mArgam to Srl VaikuNTham, the Supreme abode of the Lord.

21. gativiSeshAdhikAram:

The glorious way in which the prapanna jlvan travels by the arcirAdi mArgam to Paramapadam is described here.

The Lord facilitates the entry of the jlvan from its former home (sthUla Sarlram/brahmapuram) in to brahma nADi and initiates the journey via devayAna/arcirAdi mArgam. During the travel by the path of light (arcirAdi mArgam), the jlvan receives many upacArams from the AtivAhikAs/ arcirAdi devatAs at assigned stations. These AtivAhikAs are:

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Agni (the deity of the day), Sukla paksha devatA, the deity of uttarAyaNa, the samvatsara devatA (the deity of the year), vAyu, Aditya, the Moon, the vaidyutapurushan, VaruNa, Indra and prajApati.

The jIvan arrives finally at the banks of the celestial VirajA river and casts aside his sUkshma deham (subtle body), crosses the VirajA river and takes on an aprAkrta deham (non-material body) to enter the gates of SrI VaikuNTham. Many mukta jIvans and nitya sUris await him there and offer their maryAdais through their kaimkaryam of brahmAlankAram. Now the mukta jIvan arrives at the foot of the throne of SrI VaikuNThanAthan and enjoys His sevai to his heart's content. The mukta jIvan manifests its nija svarUpam (true nature) and eight divine qualities and enjoys the kaimkarya sAmrAjyam. Paramapada nAthan welcomes the just arrived mukta jIvan with a fond embrace and blesses him to reside eternally under the cool shade of His sacred feet.

22. paripUrNabrahmAnubhavAdhikAram:

The enjoyment of moksha sAmrAjyam after arriving at Paramapadam and the performance of nitya, niravadya (blemishless) kaimkaryams there are the topics of this adhikAram.

After the welcome by the Lord, the mukta jIvan engages in the performance of the above kaimkaryams for the Lord and His divine consort. He enjoys niradiSaya bhogam (antamil pErinbam/paripUrNa brahmAnandam) equal to that of the Lord Himself at SrI VaikuNTham. He enjoys the sAyujya moksham, the highest level of moksham. This mukta jIvan never returns to the samsAra maNDalam thereafter. The mukta jIvan enjoys j~nAnam and bhogam on a par with his Lord. The unique dharmams belonging to the Lord alone are not shared by the mukta jIvan or nitya sUris. These asAdhAraNa dharmams for the Lord are:

(a) jagat kAraNatvam (cause for the creation of the world and its beings), mokshapradatvam (power to grant moksham),
(b) sarvAdhAratvam (being the basis of the Universe and its beings),
(c) sarva niyantrtvam (directing the beings of the world) and
(d) sarva Seshitvam (being the Master of all).

The asAdhAraNa dharmams for the mukta jIvan are: Adheyatvam, vidheyatvam and Seshatvam.

The muktan attains j~nAna-bhoga-parama sAmyam with the Lord (sarva Seshi) and enjoys the ubhaya vibhUtis. He never returns to material world as attested by the Sruti vAkyam: "anAvrtti SabdAt".

B. strIkAraNa bhAgam (Chapters 23-26)

This bhAgam answers the objections raised in the 22 chapters of arthAnuSAsana bhAgam and establishes the meanings behind the responses through the material housed in the four chapters of the strIkAraNa bhAgam:

(a) siddhopAyaSodhanAdhikAram, (b) sAdhyopAyaSodhanAdhikAram,
(c) prabhAvavyavasthAdhikAram and (d) prabhAvarakshAdhikAram

23. siddhopAyaSodhanAdhikAram:

The confusions about EmperumAn, the siddhopAyam, who is the most prominent among the tattvams to be understood and the removal of those confusions are the topics covered in this adhikAram.

A discussion on the three ways to overcome the nigraha sankalpam of the Lord, who is angry at the jIvans over their trespasses of the bhagavat SAstrams is provided. These three topics covered in this chapter are:

(1) ISvaran's guNams of svAtantryam and sahaja kAruNyam and answers for the confusion over them caused by the distorting arguments of the kuyukti vAdis

(2) The confusions over the Sesha-Seshi bhAva sambandham (the relation between the Lord and the jIvan) and clarifications of these confusions

(3) The explanations to remove the confusions about the "patNi" Sabdam linked to the "SrImat" Sabdam.

The reasons are given in this chapter to reject the petty and distracting arguments of kevala yukti vAdis and the recommendation is made to cut all of our relationships with these vAdis known for their alpa j~nAnam. The 91st e-book of Sundarasimham series on Swamy Desika sahasra nAmams related to rahasya traya sAram (http://www.sundarasimham.org) has detailed discussions on the cardinal points about the siddhopAya SodhanAdhikAram (nAmAs 909-925).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

In the introductory Slokam of this adhikAram, Swamy Desikan elaborates on the essential nature of the Supreme Being, the siddhopAyan this way:

युगपदखिलं प्रत्यक्षेण स्वतः सततं विदन् निरवधि-दया-दिव्योदन्वान् अशक्य-विवर्जितः ।
जलधि-सुतया सार्धं देवो जगत्परिपालयन् परमपुरुषः सिद्धोपायः प्रतीष्टभरस्सताम् ॥

The Supreme ParamAtman, who by his own nature knows everything directly, and always witnesses all entities directly is an ocean of infinite compassion, and is capable of accomplishing all things that he wills. He together with Goddess MahAlakshmi is the protector of this Universe and the redeemer of humanity. He is the self-realized means of protection, and He takes upon himself the burden of protection of those aspirants who entrust Him with that burden of protection. In this verse, the essentials of the siddhopAya have been expounded.

krpA viSishTa ISvaran (krshNam dharmam sanAtanam) is the dharmam, which is forever siddham. He is forever ready to drench us with His dayA. He is therefore recognized as siddhopAyam. The SodhanA is to examine the confusions caused by alpa j~nAnis and provide answers to their objections.

24. sAdhyopAyaSodhanAdhikAram:

The confusions about the sAdhyopAyams of bhakti and prapatti and the removal of those confusions and misunderstandings are covered in this chapter.

The objections (Akshepam-s) and the answers (samAdhAnam-s) to them are important areas to study to avoid the pitfalls of viparIta j~nAnam about the glorious upAyams of bhakti and prapatti yogams for gaining moksham.

In this adhikAram, Swamy Desikan has established prapatti as the independent and direct means (upAyam) for moksham and that bhakti yogam as well as prapatti yogam serve as upAyams for attaining the Supreme Being by two different kinds of adhikAris. Swamy Desikan cleared up all the common confusions about the validity of prapatti through raising nine objections against prapatti and provided clear answers for all of them.

The two e-books (76th e-book in the ahobilavalli series – www.ahobilavalii.org, entitled, "nikshepa rakshA" and "Srimad rahasya traya sAram - Desika sahasra nAmam" - nAmAs 926-942 in the 91st e-book in the Sundarasimham series, www.sundarasimham.org) house many details on the doctrines covered in the sAdhyopAyaSodhanAdhikAram of rahasya traya sAram. Please refer to them to study the sound samAdhAnams offered by Swamy Desikan for the AkshEpams of opponents' true svarUpam of prapatti and bhakti yogams as the two sure means for moksham.

In his Srl sUkti of "nikshepa rakshA", Swamy Desikan raises the nine objections against prapatti and answered them all clearly and establishes the validity of prapatti in an unassailable manner. After vindicating prapatti as an independent and direct upAyam for moksham, Swamy Desikan has established that bhakti and prapatti yogams are equally valid upAyams for gaining moksha sukham and are meant for two different kinds of adhikAris based on the authority of scriptures and the upadesams of revered pUrvAcAryAs.

25. prabhAvavyavasthAdhikAram:

This is a chapter to define clearly the glories of prapatti without exaggeration or diminution.

The 25th and the 26th chapters of SRTS are complementary in nature. In this 25th chapter, Swamy Desikan deflates the exaggerated views about prapatti and in the 26th chapter, he advances arguments against the views that underestimate the greatness of prapatti as an upAyam for moksham. Swamy Desikan uses the two chapters to understand prapatti in its true form without the distortions caused by convex or concave lenses. He describes the noble upAyam as it is without conflict with SAstrams. Some of the overenthusiastic exaggerations are:

(1) Prapannan is lifted up to a higher jAti after prapatti even if he was born in a lower jAti
(2) The sins acquired knowingly by a prapannan will not stick to him and he does not need to do anything about them
(3) The left over eaten by a prapannan is sacred
(4) There is no forgiveness through prAyaScittams for consciously acquired sins after prapatti.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swamy Desikan rejects these exaggerations based upon the enthusiasm of those who wish to glorify of prapatti beyond what it is and "sets all overtones right".

26. prabhAvarakshAdhikAram:

The chapter protects the glories of prapatti from those who downplay it. He safeguards the vaibhavam of prapatti and refutes the views that deflate it. Swamy Desikan reminds us on the importance to observe prapatti without diminishing its vaibhavam even by an iota. He salutes the tapas of prapatti (nija bhara nyAsa abhidhAnam) accepted as being superior to many dharmams as dAnam, yaj~nam et al with its power to destroy sins and declares even a drop of the glorious ocean of prapatti can be described adequately by the Veda vAkyams (tat bhUma arNava leSavarNanam api prAcAm vAcAm na padam).

C. padavAkyayojanA bhAgam (Chapters 27-29)

In this third part of SRTS, the significance of the terms (padams) and the several constructions of the terms (vAkyams) constituting the three rahasyams (mUla mantram, dvayam and carama Slokam) are analyzed.

27. mUlamantrAdhikAram:

The meanings of the padams, vAkyams of the tirumantiram (ashTAksahram) and the ways to link them to gain their overall purport are indicated.

The condensed meaning of tirumantiram is:

SrIman nArAyaNan is the sarva loka rakshakan. He is never separated from His PirATTi. He blesses all with good j~nAnam and shows them the sadgati. He has the most beautiful tirumEni and is the abode of all auspicious guNams. He is the Creator of all. He stays as the upAyam and phalan for the cetanams. He is the AdhAram for cetanams and acetanams and stays inside them as their antaryAmi. The jIvAtma is j~nAna svarUpan. He has j~nAnam as his attribute. He is different from ISvaran and the acetanams. He is the unconditional servant of the Lord and PirATTi alone. He is not the Master of anything. He stays under the influence of SrIman nArAyaNan. He has no independence of his own. The jIvAtmA of these attributes will perform nitya kaimkaryam to SrIman nArAyaNan.

Tirumantiram is celebrated for its glory by Upanishad, Smrtis and Kalpa granthams. Among the three vyApaka mantrams about the Lord (tirumantiram, shaTaksharam and dvAdaSAksharam), tirumantiram stands unique. It is sarva veda sAram. It banishes all the inauspiciousness. It grants all the desired phalans. It assists in uniting all upAyams and make them favorable to the sAdhakan. Members of all jAtis can recite it according to their adhikAram in the Vaidika or tAntrika mode. It reveals the meanings of the three tattvams. Without any sahakAram from the other mantrams, it blesses one with all phalans. All mUrti-s of BhagavAn SrIman nArAyaNan can be approached through this mantram.

One who has gained clarity from this mantram can not be shaken up by the vAdams of the nAstikAs or Para mata vAdins. After gaining a clear j~nAnam about this mantram, the adhikAri will have the mind set of a sthita praj~nan and will not be elated by joyous events or depressed by the sad events. This tirumantiram alone is capable of revealing what a mumukshu needs to understand about the tattvams and upAyams for moksham. Tirumantiram has the power to bless a prapannan who performed prapatti with mahA viSvAsam with limitless phalans. The power of tirumantiram as a grantor of every kind of boon has been sung by Tirumangai AzhvAr, who received direct upadesam on this mantram from SrIman nArAyaNan Himself. Those who perform japam on this mantram and reflect on the deep meanings of this mantram will possess all Atma guNams, eight kinds of bhakti-s, ashTa aiSvaryams, ashTAnga yogam and tranquility.

Detailed meanings of tirumantiram and its parts (praNavam, "nama:" Sabdam, "nArAyaNa" Sabdam, "Aya" Sabdam of the fourth case) are assembled in this adhikAram.

Swamy Desikan points out that the pUrvAcAryAs have provided ten interpretations (yojanais) based on using tirumantiram as one vAkyam or two vAkyams or three vAkyams. Two, three and five meanings respectively have been given for tirumantiram based on its treatment as one vAkyam or two or three vAkyams. The ten yojanais for the tirumantiram, the clarification of the doubts about tirumantiram and its glories have been extensively covered in the three separate e-books of the Sundarasimham series (http://www.sundarasimham.org). These are:

Tirumantira curukku (e-book # 24),

pradhAna satakam (e-book # 27),

virodha parihAram (e-book # 107).

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

The 40th and the 41st e-books of Srl Hayagrlvan series (www.srihayagrivan.org) named citra sAram also presents the doctrines on the three rahasyams in an uniquely graphic manner.

The 86th e-book in Srl Hayagrlvan series (www.srihayagrivan.org) has an elaborate commentary on the tirumantrAdhikAram of Swamy Desikan's Chillarai rahasyangal of sAra sAram.

28. dvayAdhikAram:

The meanings of the padams, vAkyams of the dvaya mantram and the ways to link them together to gain the overall insights.

dvaya mantram elaborates on the meanings of tirumantiram. It originates from the kaThavalli Sruti. Two mantrams from there have been united to form this mantram. Hence, it is called dvayam. It came to us by the way of pAncarAtra Agamam. It is a prapatti mantram. This mantram has to be received with reverence from a sadAcAryan. One has to perform self-surrender using this mantra ratnam. AcArya RaamAnuja has revealed the glory of this mantram with his upadesam that the uccharaNam of dvayam in any manner will grant the moksha phalan. This mantram covers the three amSams of SaraNyan, SaraNAgati and the phalan arising from the performance of the SaraNAgati. In view of this coverage of all these three amSams, the dvaya mantram is the most celebrated mantram.

The clarity embedded in the dvaya mantram is striking and is not found elsewhere. The tirumantiram has these meanings in a condensed manner. AcArya RaamAnuja has covered the sampradAya meanings of dvaya mantram in a magnificent manner in his SaraNAgati gadyam (Srl Hayagrlvan series e-book # 30 – www.srihayagrivan.org). The 87th e-book of Sri Hayagrlvan series has synopsis (vivaraNam) on the dvayAdhikAram of the chillarai rahasyangal of sAra sAram by Swamy Desikan.

29. caramaSlokAdhikAram:

The meanings of the padams, vAkyams and the ways to link them together to gain the various meanings of carama Slokam are assembled in this adhikAram.

The carama Slokam was revealed by Lord PaarthasArathi as GeetAcAryan to the dejected and confused Arjuna in the battle field of Kuru Kshetram. It has been celebrated as the uttama Slokam by our pUrvAcAryAs and is considered by them to have the meaning of SaraNAgati trusted by the loka rIti and the faith generated by the Vedams (loka-veda-padavI-viSvAsita artham). The integrated meaning of the carama Slokam covers its seven bhAgams:

(1) Meaning of "sarva dharmAn parityjya" section

Oh cetanam! You have limited j~nAnam (alpa j~nAnam), limited Sakti (alpa Sakti). You live for a limited time on this earth (parimita kAlavarti). You are impatient about the delay in gaining moksham (vilamba kshaman). Other upAyams can not be understood by you or practiced by you. These upAyAntarams like bhakti yogam also yield phalans in a delayed manner. Do not waste your time roaming in these difficult paths.

(2) The meaning of "mAm ekam"

I am sarva Sulabhan (easily accessible to all). I am the refuge for all the beings of the world (sarva loka SaraNyan). I have all the guNams to protect all (SaraNyatva-upayukta-sarvAkAra-viSishTan). Therefore use Me alone as upAyam for moksham.

(3) The meaning of "SaraNam vraja:"

Perform the bharanyAsam with its five angams (anga pancaka sampanna AtmarakshA bhara samarpaNam) at My tiruvaDi.

(4) The meaning of "tvA"

You will then become one who has performed the anushThAnam of prapatti and thereby become the krta krtyan and dear to Me and worthy of My protection. You will become very dear to me through your upAya anushThAnam.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(5) The Meaning of "aham"

The dayA, I have for you is limitless. I have started to bless you with My grace. I am the One, who receives the phalan for My action. There is no upper limit to My svatantram. My sankalpam alone is the sahakAri for My action. I am the One, who is the receiver of the phalan for My action.

(6) The Meaning of "sarva pApebhyo mokshayishyAmi"

The assembly of virodhis you have are of various kinds and huge. You can not destroy them. I will destroy them to their roots. Afterwards, they won't follow you. I will bless You with the bhogams to enjoy that are equal to my own. When you enjoy Me fully in this manner, I will bless You and feel happy over granting you further with sarva deSa – sarva kAla - sarvAvastocita-sarva vidha kaimkaryams.

(7) The Meaning of "mA Suca:"

Therefore please do not grieve over anything anymore.

The following e-books will be of interest to learn about rahasya traya sAram in general and carama Slokam in particular:

A. Sundarasimham e-books series (http://www.sundarasimham.org)

1) carama Sloka curukku: 20th e-book
2) GeetArtha sangraham: 30th e-book
3) SaraNagati dIpikai: 57th e-book
4) rahasya navaneetam: 68th e-book
5) rahasya Padavee: 69th e-book
6) SaraNAgati (in Tamil): 71st e-book
7) desika darsanam: 74th e-book
8) SrImat rahasya traya sAram (desika sahasra nAmam): 91st e-book
9) Virodha ParihAram: 107th e-book

B. Ahobilavalli e-book series (http://www.ahobilavalli.org)

10) nikshepa RakshA: 76th e-book
(11 to 13) rahasya traya sAram: e-books 91, 92 and 93

C. Sri Hayagrlivan e-book series (http://www.srihaygrivan.org)

(14, 15) rahasya sandeSam and VivaraNam: e-books 2 and 3
16) rahasya traya sAram (Tamil): e-book 8
17) rahasya Maatrukai: e-book 10
18) rahasya ratnAvaLi: e-book 18
19) rahasya traya cuLakam: e-book 24
(20, 21) rahasya ratnAvaLi hrdayam: e-book 81
(22, 23) citra sAram: e-books 40 and 41

D. sampradAyaprakriyA bhAgam (Chapters 30-32)

30. AcAryakrtyAdhikAram:

The explanations about the fit and unfit ones to receive the upadesams of a sadAcAryan are covered here.

In the last three chapters, Swamy Desikan expounded the detailed meanings of the three rahasyams. Now, he focuses on the important role of the AcAryan in preserving, protecting and transmitting this precious sampradAya knowledge that he has been blessed to receive from his own AcAryAs. The handing over of the sadsampradAya knowledge to a deserving disciple is emphasized as an important duty of an AcAryan before he ascends to Paramapadam. Swamy Desikan points out the need for extra vigilance of instructing undeserving and ill qualified SishyAs on the esoteric teachings of these three rahasyams in this Kali yugam. Swamy Desikan concludes this chapter with the grateful acknowledgment that the three rahasyams and their inner meanings were taught by his revered AcArya sArvabhauman, KiDambi AppuLLAr and that he has taken pains to pass it on to the Sishya paramparai.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

31. SishyakrtyAdhikAram:

The duties of a Sishyan who can not ever repay the AcAryan for the great upAkAram rendered by the AcAryan are described.

While the last adhikAram focused on the responsibilities of an AcAryan to instruct a sat Sishyan, this chapter emphasizes on the duties and the behaviour of a Sishyan seeking this j~nAnam. Unassailable AcArya bhakti (aSithila guru bhakti:), celebration of the vaibhavam of the AcAryan (AcArya praSamsA) sincere siSrUshai to the AcAryan and respect for the family and property of AcAryan (AcArya vastu-vAstu-Adike api pracura bahumati) and protection of the rahasya sArArthams received from the revered AcAryan are some of the cardinal duties of the ideal Sishyan.

Swamy Desikan concludes this adhikAram with a most powerful appeal for the Sishyan's duties to celebrate his AcAryA-s and points out that the SishyA-s can never repay their AcAryA-s for their inestimable anugraham of lighting the j~nAna dIpam inside them. He praises the AcAryan for chasing away the darkness of aj~nAnam that enveloped the minds of the SishyA-s and reminds us about the supreme importance of praising the vaibhavam of one's AchAryan:

ஏற்றி மனத்து எழில் ஞானவிளக்கை இருளனைத்தும்
மாற்றினவர்க்கு ஒரு கைம்மாறு மாயனும் காணகில்லான்
போற்றி உகப்பதும் புந்தியில் கொள்வதும் பொங்குபுகழ்
சாற்றி வளர்ப்பதும் சற்றல்லவோ முன்னம் பெற்றதற்கே.

Swamy Desikan recognizes the sadAcAryan as one on whose tongue Lord HayagrIvan is seated on His throne and that he will not consider any devatA as being equal or superior to this AcAryan (adhyAsIna turanga vaktra vilasat jihvAgra simhAsanAt AcAryAt iha anyAm devatAm samadhikAm na manyAmahe).

32. nigamanAdhikAram:

The adhikAram sums up the messages from all the topics covered in the previous 31 chapters and concludes the upadesams on the three rahasyams.

After recapitulating all his upadesams housed in the four bhAgams of the Srl sUkti of SrImad rahasya traya sAram, Swamy Desikan assembles the meanings of all these chapters like a precious necklace made up of lovely gems. He points out that it is not easy to comprehend the subtleties (sUkshmams) of dharmam. No harm will however come to us if we follow the timeless path of the sages and AcAryAs, who follow the strict path shown by Srutis and smrtis and do not swerve from those paths. Travel along those paths will lead one to the arcirAdi mAargam to enter Srl VaikuNTham and enjoy kaimkarya sAmrAjyam and paripUrNa brahmAnandam there without any possibility of returning to the samsAra maNDalam.

A clear comprehension of the upadesams of Swamy Desikan and the sadAcAryAs that follow Him would help us realize the indispensability of holding on to the sacred feet of Sriya:pati, SrIman nArAyaNan, during the upAya and phala dasais (stages of seeking the means of moksham and the fruits there of).

Swamy Desikan has explained the esoteric doctrines relating to the three rahasyams and their links to artha pancakam, tattva trayam, the two upAyams for moksham and the glories of prapatti precisely with the help of Sruti, smrti, VedAnta sUtrams, AzhvAr aruLiccheyalkaLs, upamAs and upAkhyAnams.

Swamy Desikan is confident that an AstIka with sharp intellect, vairAgyam and modesty along with utter faith in the Srutis will follow the path laid out by our eternal sat-sampradAyam described in the Srl sUkti of Srimad rahasya traya sAram. Such a person's mind will be pure from the pursuit of sat-sampradAyam gained from his AcAryan. He will not seek alpa phalans (satrNeshu aSakta:) and will always seek auspicious gains (sat-arthI). He will not have jealousy (anabhyasUyu:) and will follow the everlasting glorious path described in this Srl sUkti.

आस्तीक्यवान् निशित बुद्धिरनभ्यसूयुः सत्संप्रदाय परिशुद्धमनाः सदर्थी ।
सङ्केत भीतिरहितः सतृणेष्वसक्तः सद्वर्तनीमनुविधास्यति शाश्वतीं नः ॥

At the end of this nigamanAdhikAram, Swamy Desikan performs sAtvIka tyAgam and states that Lord HayagrIvan appeared as his AcAryan and performed the upadesam and wrote it down on his mind. Our

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

AcAryan asks a rhetorical question here and asks how can there ever be any defect in this grantham, which arose from such a divine source? Swami Desikan continues and says that he will not be elated if the intelligent ones praise the vaibhavam of this grantham or the jealous ones reject this granthm:

வெள்ளைப் பரிமுகர் தேசிகராய் விரகாலடியோம்
உள்ளத்தெழுதிய தோலையில் இட்டனம் யாமிதற்கென்
கொள்ளத்துணியினும் கோதென்றிகழினும் கூர்மதியீற்
எள்ளத்தனை உகவா திகழாது எம்மெழின்மதியே.

Swamy Desikan describes his contented state of mind after completion of this Srl sUkti this way:

எட்டுமிரண்டுமறியாத எம்மை இவையறிவித்து
எட்டவொண்ணாத இடந்தரும் எங்களம்மாதவனார்
முட்ட வினைத்திரள் மாள முயன்றிடும் அஞ்சலென்றார்
கட்டெழில் வாசகத்தால் கலங்காநிலை பெற்றனமே.

We are the simpletons who do not know that the sum of eight and two is ten or we are the ignorant ones who do not know about the eight lettered tirumantiram or the dvayam, with the two parts and carama Slokam. Our Lord Maadavan, the moksha sukha dhAyakan, out of His infinite grace blessed us with the knowledge about these three rahasyams through His sadAcAryans and made it possible for us to reach the unattainable Srl VaikuNTham readily. He destroyed our mighty bundles of sins at the conclusion of our upAya anushThAnam. Through His powerful carama Sloka vAkyams (sarva pApebhyo mokshayishyAmi, mA Suca:) made us enjoy the blissful, worry free state.

May we all learn the sacred doctrines covered by Swamy Desikan in Srimad rahasya traya sAram under the sacred feet of a sadAcAryan and live in a state of nirbharam and nirbhayam and perform bhagavat-bhAgavata-AcArya kaimkaryams befitting our svarUpam as prapannAs.

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने । श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥

kavitArkika simhAya kalyANaguNaSAline |
SrImate venkaTeSAya vedAnta gurave nama: ||

Appayya dikshita on Yadavabhyudaya

Appayya dikshita (15th century) quotes the following verse when describing the kAvyam yAdavAbhyudayam of swAmy -

साहित्यगोष्ठीं सरसामातिष्ठन्नयमेकदा यादवाभ्युदयं काव्यमश्रोषीद्विदुषां मुखात्॥
अव्याख्याततया पूर्वैरनभिव्यक्तभावकम् अघृष्टमिव शिल्पज्ञैरभिजातं हरिन्मणिम्॥

Once in a prudent assembly that delved in lilting charm, I came to hear from the words of the scholars, about the great yAdavAbhyudayam kAvyam that was the work of a great sculptor. It's charm was unexplored as it remained yet uncommented. The work shone like the gem indraneela even though it was yet to be polished (commented upon). अघृष्टमिव - means a gem that is in raw form and not polished and cut. The comparision here is that the yAdavAbhyudaya kAvyam was like an uncut gem. It's brilliance had to be shown by writing an exhaustive commentary on it. But in spite of the fact that it did not have a commentary yet, Appayya diskhita says that the work still shone with the rare brilliance of indraneela. Appayya dikshita, further says - "इत्थं विचिन्त्यः सर्वत्र भावः सन्ति पदे पदे कवितार्किक सिम्हस्य काव्येषु ललितेष्वपि". This statement says that in each and every word of the work of this great lion of poets and logicians, kAvya guNams like bhAvam, pada lAlityam etc may be seen fully in each and every word. Appayya dikshita makes the above statement after commenting on the eighth or the nineth verse when totally there are 2400 verses. It is as per a popular saying that "It is sufficient to see if one rice cereal is cooked and not necessary to see each

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ACHARYA BHAKTI OF MADHURAKAVI AZHWAR AS EXPRESSED IN KANNINUNSIRUTHAMBU

Smt . Usha Narasimhan
Bangalore

श्रीवास रङ्गपरकाल मुनित्रयाश्र लक्ष्मात्म रक्षण यतित्व युगागमान्तं ।
आचार्य भक्तिपरिपूतं अनर्घशीलं गोपाल देशिक मुनिं गुरुमाश्रयामः ।।

अविदित विषयान्तरः शठारेः उपनिषदां उपगान मात्र भोगः ।
अपि च गुणवशात् तदेकशेषी मधुरकविः हृदये ममाविरस्तु ।।

வேறொன்றும் நானறியேன் வேதம் தமிழ் செய்த
மாறன் சடகோபன் வண்குருகூர் - எறு எங்கள்
வாழ்வாமென்றேத்தும் மதுரகவியார் எம்மை
ஆழ்வார் அவரேயறண்.

As said in, यस्य देवेपराभक्तिः यथादेवेतथागुरौ - one who has supreme bhakti in the Lord has to have bhakti in the guru in the same manner, Madhurakavi Azhvar demonstrated this Acharya bhakti in Kanninunsiruthambu. This Azhvar considered NammAzhvar, who graced him with the Tiruvoimozhi, to be his mother, father, preceptor and ultimate goal - *Parama Purushartha,* discarding even the Lord as if in consonance with the saying गुरुरेव परंब्रह्म गुरुरेव परागतिः I Azhvar says *devum mattrariyen* - I am not aware of any other god, other than my Acharya. He is sure that due to Acharya's grace, the Lord will definitely condescend and appear before him.

The Azhvar describes his hymn as *Madhura kavi Sonna Sol,* indicating that the words in the poem are replete with the sweetness of the nectar-like divine love. This is a pun on *Madhura kavi.* His poem was filled with Acharya bhakti which in his own words is sweet. Further, that this lore of bhakti was accepted by his Acharya NammAzhvar was evidenced when Sri Nathmuni recited it twelve thousand times and had a yogic vision of NammAzhvar who graced him with *Naalaayira Divya Prabhandam.* Knowing very well that this hymn is an ambrosia of *Acharya bhakti*, an attempt is made to taste it in tiny measures, with the backing of *Acharya anugraham.* A *pasuram – inbattil..*- from GuruParamparaSara of Svami Desika is said to be indicative of the gist of this hymn with a one-word summary of each of the ten pasurams of this hymn. That is also delineated in this essay.

Chanting his name gives me infinite bliss !

In the first pasuram *Kanninum....* Azhvar narrates that the very utterance of the name Nambi brings the sweetness of nectar to his tongue *nambi ennakkal amudu oorum ennavukkae.* Nambi points to One replete with all auspicious qualities, normally it refers to the *Parama Purusha* who is characterised by the *UbhayaLinga - akhila kalyan guna paripurnan and samasta heya guna pratibhatan.* But Azhvar makes it clear that it is not this Nambi whom he is referring to in his pasuram; he refers to *tenkurukoor nambi* the Lord of the southern city of Kurukoor viz. NammAzhvar. He says *ennappannil* meaning let Him, my father Lord Sri Krishna be, but I refer only to *tenkurukoor nambi.* The Parama Purusha who incarnated as Sri Krishna and let Himself to be tied by a small rope of knots indeed exhibited breath-taking compassion as a great conjurer – *eru maayan,* yet I seek only the lotus feet of my Acharya who showers his grace on me for no goodness in me and etches indelibly in my heart all the meanings of the Vedas that are extremely difficult to comprehend - says Azhvar. It is also worth noting that Azhvar who travelled from north all the way down south in search of a preceptor, did not even pause to have a darshan of Lord Sri Krishna who resided in Dwaraka, which is the mid way. Thus in the very first pasuram, Azhvar demonstrates the superiority of Bhaagavata bhakti particularly Acharya bhakti. Further, Sri Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that by the word *annikkum,* Azhvar indicates that all his desires obtainable through mind, speech and action are obtained by singing these words about Acharya; the infinite bliss of divine communion is also obtained by reciting words in praise of his

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

 Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Acharya and these effects are in infinite measure (*niratishaya)* and eternal as indicated by the words *amudu and urum* respectively. Echoing the same feelings Swami Desikan in GuruParamparaSara has indicated the word *inbattil* as a pointer to the gist of the pasuram. It indicates that ultimate sweetness which is of the form of infinite bliss – the result of divine communion, is obtained through Acharya bhakti.

I seek refuge at the lotus feet of my Acharya only !

In the second pasuram *Naavinaal* ...Azhvar reiterates that he knows no God other than his Acharya and seeks only His feet as in *avan ponnadi mevinaen.* Out of ecstasy of embracing his Acharya's golden feet he vows to spend the rest of his life in singing the works of his Acharya and works done in praise of his Acharya as in *innisai paadi thirivanae.* This is in consonance with Swami Desika's statement that even the Lord cannot repay the Acharyas in enough measure for their noble acts and the least one can do is to spread around words of praises about the nobility of his *Acharya* as said in *aetri manaththu ezhil gnaana vilakkai irul anaiththum matrinavar oru kaimar maayanum kanakillaan; potri ugappadum pundiyil kolvadum pongu puzhal saatri valarppadum saatrallavo munnam petradarku.* Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that recitation of the hymn of praises of his Acharya was a *dharaka* for him i.e. Azhvar could not live without singing the praises of his Acharya and thereby obtaining *aananda-athishaya* (infinite bliss). By the word *mevinaen,* Azhvar indicates that he obtained all benefits - *aihika and aamushmika* - by seeking his Acharya's lotus feet, and that he knew no other Lord. Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *irainjuthalil* as a pointer to the gist of the pasuram. Acharya grants acceptance of the surrender of the *sisya* and now as a *sishya* Azhvar sings the praises of his benevolent Acharya.

Devotional service to Kurukur Nambi is my ultimate goal - parama purushartha

In the third pasuram *Tirutandaakilum....*Azhvar claims that he has been blessed with the title of being a slave of the great Lord of Kurukoor; a slave is different from a servant; a servant works for a specific benefit eg. Salary etc.; but a slave is a part and parcel of His master - living, eating and spending all his time with the master without whom life is unbearable for him, as Hanuman was to Shri Rama. Further Azhvar claims that on performing devotional service to his Acharya as his slave, he would be graced by the vision of the dark hued Lord united with MahaLakshmi as in *kariyakola thiru uru kanban naan.* Azhvar has received the grace of his Acharya and the Lord Sriman Naryana. This yogic vision or *darshana samanakara* that is normally achieved after years of meditation as per the rules of bhakti yoga, Azhvar claims to obtain by sheer performance of service to his Acharya. The Lord grants Himself easily to those who perform service to His devotees who are dearer to Him than His own self. Hence, performance of loving service to his Acharya is the only goal of his life - says Azhvar.

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that Azhvar who normally would not set his eyes on any enjoyment other than the lotus feet of his Acharya, takes a look at the Lord as a change for his eyes! As he says in *devum matru ariyen* it is understood that Azhvar held the lotus feet of his Acharya NammAzhvar as the sole *upaya and upeya* – refuge and *purushartha* - disregarding everything else. Yet, he describes as having a vision of the Lord Aadipiran which is very easily obtainable for him as he is steeped in Acharya bhakti, this is explained as sport on his part for providing variety to his eyes; even for a change he looks only at objects that are adored and accepted by his Acharya! By the words *adiyen petra nanmaiyae* Azhvar means that his Acharya is the *nirathisaya puruSartha* or unsurpassable goal for him.

Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *isaiyum petril* as a pointer to the gist of the pasuram. It conveys that Acharya grants himself as the *parama puruSartha* - the only thing that matters in life- to his sishya, just as Azhvar describes himself as *nambikku al uriuanaay* in this pasuram.

Acharya has given me an identity by condescending to be my mother, father etc.

In the fourth pasuram *Nanmaiyaalmikka...*Azhvar proclaims that his Acharya is his mother, father and his master *annaiyay aththanai yennai andidum thanmaiyaan.* A mother grants a child what it likes most whereas the father gives only what is beneficial to the child; the teacher corrects the pupil and puts him on the right track thus all three are benefactors for the child. Even when the well read Vedic scholars discarded him, as a loving mother his Acharya granted him the service of penning his works; as a benedictory father he showed him the path to the Lord; as a preceptor he corrected his conduct and made him adopt the way of devotional service - opines the Azhvar. Even if the others in the world let him down, his Acharya would never fail him - claims Azhvar.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that Azhvar feels that it is only due to his Acharya's grace that he exists today and that he is identified as an object in this world today - *vishayikariththaiyitru*. Just as it is said that if an object has to be known by a name and form the Lord's *satya-sankalpa* is required - He grants *vastutvam to a vastu ;* in other words there can be no object without Him; He is the only object that is qualified by attribute satya *i.e. Nirupaadhika satta* i.e. an existence independent of anything else; all other objects are dependent on Him for existence; on the same lines, when the Azhvar was in a state of being abandoned with no identity due to him being unacceptable to the worldly, he was fondly accepted by his Acharya, who overlooked all his blemishes and made him a recipient of recognition - which grew into an eternal place as Azhvar. In the phrase *yennai aandidum thanmaiyaan*, by the word *yennai* Azhvar connotes that he was like the Kakasuran who having committed an intolerable offence towards the Divine couple circled all the worlds looking in vain for a refuge and finally sought the feet of the Lord in a state of utter helplessness - as said in *yedhdhisaiyum uzhandrodi ilaiththu vizhum kakam pol*. His Acharya is Satakopan, one who fights away enemies such as the *vayu Sat* that brings on the influence of Prakriti. He is the one *Paripoornan* who is capable of protecting me and giving me an identity indicates Azhvar in *shatakopan yen nambiyae*.

Swami Desikan in GuruParamparasara has used the word *igzhaatha palluravil* as a pointer to the gist of the pasuram. Svami states that an Acharya out of graciousness thinks of himself to be the eternal father, mother, dear one etc. of his *Sishya*. Such is the *vatsalya* Madhurakavi Azhvar enjoyed.

Acharya kept me away from the undesirable and blessed me with discretion!

In the fifth pasuram *Nambinaen*....Azhvar recalls with extreme gratitude how his Acharya has overlooked his past misconduct and lovingly blessed him for no reason except that he was helpless. Azhvar recalls his attitude of covetedness and lust that has now given place to devotional service so that even the golden towers of Kurukoor town are no attraction for him in front of his Acharya.

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says *the* phrase *nambinen pirar nan porul thannaiyum* connotes that the Azhvar feels that he has committed the biggest sin one can commit i.e. theft of the *atma*, that is a part of the most precious jewel Kaustubha, of the Lord, as said in *kim then na krutam papam choren atma apahaariNa* ; so he seeks the refuge of his Acharya here and now itself, indicated by the word *indre*; understanding his *swarupa* of *Sesatva* and hence abandoning his *ahamkara* filled approach to the Acharya – this is indicated by *anbanaay* and then serving the Acharya is indicated by *adiyen* . By the word *sathirthen* Azhvar feels that he has been discrete and hence been blessed with the *maha-phala-prasadam of Acharya-dasyam* (service to Acharya).

Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *iraagam mattril* as a pointer to the gist of the pasuram. Acharya destroys the desires for the undesirable

objects of the material world and turns one into a new leaf. Azhvar experiences this as his Acharya pulls him away from egotism; he feels highly indebted to his Acharya; as a result he is blessed with *dasyatvam* or subservience!

Acharya has graced me with a steady and vigilant mind that seeks only his grace

In the sixth pasuram *Innruthottum* ....Azhvar swears that the grace of his Acharyan is so strong that even for many births to come - *yendrum*, his Acharya will not let go of him as he has completely changed Azhvar's outlook. So long as these high mountain peaks provide shelter to all in Kurukoor, my master will safeguard me and I will continue to sing his praises forever – sings Azhvar. He beckons to the people to make a note of this point and observe him practicing it in his life.

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says from the very day Azhvar's Acharyan bestowed *vastutvam* or identity on him, he had decided that for many many births to come - eight being only indicative - forever for that matter, he shall serve his Acharyan with gratitude. His Acharyan in turn, out of supreme grace has enabled Azhvar to sing praises of his auspicious qualities as in *puzhal yeththa arulinaan*; his Acharyan out of supreme kindness has overlooked his blemishes and accepted him thus granting him an identity, but not sure whether Azhvar would chance to revisit his old ways his Acharya has given him the ability to visualize forever his ability to control his attitude of wavering from the right path as said in *ennai ekazhvilan kaanminae*. "Thus he ensured that he will never be separated from me, this you can observe in my conduct", professes the Azhvar in this hymn of Acharya bhakti.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *Thanpatril* as a pointer to the gist of the pasuram. Just as the Lord does not net let go of His devotee once caught by His grace, so also the Acharya grants increasing desire in the *Sisya* seeking refuge in him and hence once blessed the *sishya* has never a chance to slip back into his old ways. Such effective grace of the Acharya is experienced by Azhvar.

Acharya's grace has destroyed even the most deep rooted sins in me!

In the seventh pasuram *Kandukondyennai.. Azhvar* vows to spread the name and fame of his Acharya in all eight directions *endisaiyum aria* so that no one can ever forget the *mahopakaram* his Acharya did viz. wiped away his sins completely . Azhvar recalls with gratitude the gracious look of his Acharya that changed him outright, wiping off all his sins accumulated from time immemorial and sheltering him.

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that Azhvar point that his Acharya destroyed his deep rooted sins - *val vinai* - that could not be absolved even by doing *prayasScittam.* "He destroyed the sins so thoroughly that my form itself has changed", says Azhvar in *paatriya arulinaan.* I shall proclaim this all over to all those who have an interest - be them scholars or illeterate or common folk, avers Azhvar out of Acharya bhakti.

Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *Vinaivilakkil* as a pointer to the gist of the pasuram. The Acharya destroys all the sins committed in the past.

Acharya's ever-growing compassion is unsurpassable !

In the eighth pasuram *arulkondadum* - Azhvar proclaims that the grace of his Acharya is surpassed or equaled by none, not even the Lord - *arulkandir ivvulakinil mikkathae*. His Acharya sang Tiruvoimozhi, the thousand verses in sweet Tamil which contain the essence of the Vedas. By singing these verses, one pleases Bhaagavatas and the Lord alike and hence obtains the ultimate. Unlike the Vedas and the Gita, each and every verse in the Tiruvoimozhi is about *Saranagati* and nurtures the desire to surrender to the Lord and put an end to sufferings. Hence, the grace of the Acharya is superior to even the Lord's grace. Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that his Acharyan bestowed on Azhvar the *tatva, hita and purushartha* as told in the Vedas, not out of any personal interest but just out of great nobility in serving all by illustrating the effect of *bhagavat prasadam* as in *arulkondu ayiram in tamizh paadinaan* and it was very sweet and pregnant with meaning just like Ramayana was *paatyae geyae cha madhuram.* This grace of the Acharya is unsurpassable in this world.

Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *thagavokkaththil* as a pointer to the gist of the pasuram. Acharya grants an ever-growing compassion towards the *sishya*, just as Azhvar says that out of sheer grace his Acharya sang the thousand sweet Tamil verses that uplift mankind. Tracing the feelings of the Azhvar from the second pasuram onwards, one can notice an ever increasing compassion being exhibited by the Acharya and felt by the disciple. First, despite rejections from other Vedic scholars he accepts the Azhvar, next he grants *dasytvam*, then he absolves him of all sins and ensures that he does not return to his old ways and then he reveals the truths to Azhvar by means of the Tamil Veda... Thus the Acharya exhibits ever growing compassion for his *sisya.*

Fruit of my subservience is an ever-increasing love in serving my scholarly preceptor

In the ninth pasuram *mikka vediyar* ...Azhvar avers to perform loving service to his Acharya who has created in him deep irreversible spiritual interest by teaching him facts as they are. Azhvar says that from the moment his scholarly Acharya sang the verses of Tamil Veda and etched indelibly in his heart the substance of the Vedas that were sung by the *bramhins*, his love for Acharya become multifold and resulted in service to him. Now, the Azhvar has abandoned everything in life except loving service to his Acharya.

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says Azhvar thinks of his lowliness and the goodness of his Acharyan in gracing such a lowly person with all the inner meanings of the Vedas that the learned bramhins collect with great difficulty; he sings just as his achrayan NammAzhvar sang *neechan nen nirai onrum ilaen yenkan pasam vaiytha paramchudarae* . Azhvar avers that the *ruchi* or *kaadal* i.e. deep spiritual interest that has grown in him was only a fallout of performing kainkaryam to his Acharyan as said in *kaadal adimai payan andrae.*

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *thathuvaththai unarthuthalil* as a pointer to the gist of the pasuram. An Acharya grants the comprehension of facts as they are. *SAStra gnyAnam bahu klesham buddhehae calana kArANam* it is said, it is very difficult to comprehend the correct connotations of the Vedas. Only after studying at the feet of an Acharya the correct purport of Vedic statements can be understood. Azhvar feels very grateful to his scholarly Acharyan for gracing him with such profound knowledge.

Payannandragilum pangalaraagilum seyalnandragatiruththi panikolvaan Kuilninralpozhilsuzhkurukurnambi muyalginren undanmoikalarkanbayie

Ultimately, I passionately love the lotus feet of my Acharya for he has corrected me, revealed the true nature of the Lord and accepted me as his!

In the tenth pasuram *payannandrakilum*...Azhvar desires that he may be forever devoted to the sacred feet of his Acharya for his act of correcting him for no personal benefits and then accepting him as his disciple *thiruththi pani kolvaan*. Azhvar recalls with gratitude how his Acharya took the trouble of correcting even him who was undeserving and putting him on the right path without expecting any benefit in return; he recalls how the charismatic Acharya enslaved even the undeserving and awarded the benefit of his *kainkaryam* to them; now he only wishes that he never sways away from the service of his Acharya and constantly sings his praises just as the cuckoos coo in Kurukoor.

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that Acharya Satakopan corrected the Azhvar out of no personal interests just as Sita Devi who could not bear the atrocities of Ravana , takes pity on him and advises him to make friends with Sri Rama. For taking such pains to correct him and then accept him Azhvar knows no way to pay his gratitude to the Acharya, so he declares that he wishes to perform *abhinivesham* to the *triuvadi* of his Acharyan as in *muyalkinraen .undan moikazharku anbayaiyae.*

Swami Desikan in GuruParamparasara has indicated the word *thanmai aakkil* as a pointer to the gist of the pasuram. Acharya grants the comprehension of His true nature. Azhvar feels his Acharyan has corrected him to such an extent that he has now regained his original form and nature which he had forgotten; this thought was also echoed in *paatri arulinaan* ; thus he has now begot his true identity as a *sesha* or subservient one of the Lord and His devotees esp. Acharyas - this thought has been echoed in *annaiyay aththnai yennai andidum thamnaiyaan* . For having corrected him so patiently and gracing him with his very identity (true nature), Azhvar feels highly indebted to his Acharya and feels that just eternal service would not do but an attempt has to be made to passionately love (*abhinivesha)* the lotus feet of his Acharya.

Acharya bhakti grants Vaikuntam!

In the eleventh pasuram *anban thannai....Azhvar declares that he is devoted to his Acharya who in turn is devoted to bhaagvathas whom the Lord loves; hence those who are devoted to these verses and the Azhvar, would be loved by the Lord and will* find *a place in His eternal residence.*

Further, Gopalarya Maha Desikan in his commentary says that the Azhvar professes that those who seek refuge in this hymn of Acharya bhakti i.e. recite it with complete faith will be residents of Vaikuntam wherever they are i.e. their residence will be akin to Vaikuntam - Azhvar asks the people to observe this for themselves as in *kaanminae!* This is enough evidence to profess the Acharya bhakti in this hymn.

To sum up as told by Swami Desikan in a *pasuram* in GuruParamparaSara, Azhvar feels highly indebted to his Acharya for the ever-increasing grace shown by his Acharya in the following ways:

He grants the experience of infinite bliss
He grants acceptance of surrender
He grants the parama purushartha of devotional service to him
He grants the eternal relationships of father, mother etc. with him
He grants the destruction of desires in undesirable objects (of the material world)
He grants increasing desire in seeking refuge in him
He grants the destruction of all sins
He grants an ever-increasing compassion towards the *SiSya*
He grants the comprehension of facts in the real sense
He grants the comprehension of his true nature (Seshatva to Perumal)

AZHVAR , ACHARYAN THIRUVADIGALE SHARANAM

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

GOD AND ACHARYA

U. Ve. Sriman Hosamane Srinivasa Gopala, Bangalore

Chaturmukha Brahma while initiating sage Kashyapa, the Hayagriva Sahasranama at his request has said –

amatyAvihitam pApam mUlatO hi vinashyati
rahasyAnAM rahasyaM cha pAvanAnAM cha pAvanaM |
prAyashchittE kRutE tasya kartAna nirayIbhavEt
kAmatastu kRutE pApam prAyashchitta shatEna cha ||

Meaning – Bad deeds done without the knowledge can be cleared by performing prayashchitta, but deeds done fully knowing that it is bad cannot be cleared even if hundred prayashchittas are performed. He has also said that a simple way of performing prayashchitta is to meditate on Mula mantra, Dvaya mantra and charamashloka mantras. Those who are keen to do the mediatation (japa) on Hayagriva, Sudarshana and Sri Nrusimha mantras can do these also.

However any mantra japa has to be initiated by an Acharya to enjoy the benefits. Acharya does this in an organised way of initiation viz. Pancha-samskaras. They are –

1. Thapa (Embossing Chakra and Shankha on the shoulders).
2. Pundra (Putting on the torso, the tweleve Pundras).
3. Nama (Adding *dasa* to the name).
4. Mantra (Mula, Dvaya and Charama shloka mantras as well as Ramayana, Mahabharata and Bhagavatha).
5. Yaga (Bhagavadaradhana)

This is done to a shishya only after his upanayanam.

In this kaliyuga it is impossible to physically see the God and converse with him. The only God who is seen by everyone in the world is 'Surya bhagavan' whom you cannot stare at for a long time. It is here the Acharya comes between the Shishya and the God and the shishyas has to see the God through the Acharya.

To concentrate on meditation and pooja, we use idols and photographs which are man's imaginative work, but they give us solace and satisfaction and give a positive effect. People throng to local temples (some daily some occassionally) to offer prayers and many will to go to far off temple towns and punya-kshetrams. Srivaishnavas visit 108 divya-deshams as a rule, but not to seek any blessings on ishta-kamyas whereas others pray for solving their problems. Srivaishnavites during any rituals say – "Srimannarayana preetyartham" or "Sri Bhagavatkaimkarya rupam" in their sankalpa / resolution and never for solving particular problems.

Based on how the person does his nitya karma, the most important of this being the Sandhyavandana, meditation (japa) and aradhana, God will decide what has to be granted in return. While the Sandhyavandana is done immediately after upanayanam, the rest have to be done only after the initiation of Pancha-samskaras by an Acharya. The Srivaishanavas do the aradhana for the salagrama which is essentially kept in every house as they represent God in a precious stone usually available only in the Gandaki river at Muktinath. There is a strong belief that the very presence of a Saligrama in the house results in good things, but they have to be worshipped regularly.

Very unfortunately the youth of the present generation have the audacity to say that there is no time for all these while they have lots of time for fun and social activities. This is partly because they adopt foreign lifestyles ignoring local customs and culture. They talk lightly on these and Acharyas. Even elders fail to correct them at home as they say it is all old rules and practices. Adaptation of foreign culture has eroded our culture and customs and intercaste marriages have compounded this problem. But these people, particularly school and college students throng to temples just before their examinations and some of them place their admission tickets and stationary used in the examination before the God to seek his blessings.

It is enunciated in the Upanishad –

"dEvapitRukAryAbhyAm na pramaditavyam | mAtRu dEvObhava, pitRu dEvObhava, AchArya dEvObhava ..."

But the present youth, some without proper guidance at home call it absurd and they often disturb elders engaged in nityakarma at home resulting in rift between the young and the old. This particular situation prevails more at homes of a set of Srivaishnavas where people are proud if their possessions, wealth and

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

status in the society but talk lightly of customs and culture. For most of them some foreigners have to tell the greatness of Hindu culture and customs. This can be cured only by the Acharya who has attained his position after a long period of tapas and worshipping his deity for a longtime.

Right from my childhood, I used to recite the Purushasukta and Srisukta learnt from my father's recitation during his Aradhana. When I was disgusted with the sort of slavery in foreign companies for over 25 years, I decided to call it a day and came out in my 51st year. I approached Vivekananda kendra at kanyakumari to become an inmate there. But this was not granted to me as I had obligations to fulfill at home including the marriage of my son. For over a decade I wasted my time and engaged in all sorts of work with plants at home. Finally when my son could not live with his wife for more than 18 months after marriage, I suddenly thought of Andal, performed a month long vratha in Dhanurmasa to seek her blessings and performed abhisheka to her after the month. The very evening after the abhisheka was done, my son sent a message that he has secured VISA for his wife and that he will make travel plans. This is a classic instance of God's gift.

From my younger days I used to tell that I belonged to Parakala Matham, not even knowing anything about the Matham. Once I was denied entry into the Matham as I did not sport a tufft, but I was not shaken. I never tried to go to the Matham for decades.

Andal's response to my prayer forced me to visit the temple daily and start vedadhyayanam at Andavan ashramam. During this period I thought of Pancha-samskara when a friend of mine told me that Srimadandavan is coming to Bangalore and I can get Chakrankanam done by him. The same evening I got a reply from Parakala Matham for a request that I made six months ago that Sri Parakala Swamy is visiting Bangalore and I can go through the Pancha-samskara. This made me very happy and both my wife and I had the initiation from the Swamy and right from that day I have become an ardent shishya of the present pontiff Sri Srimadabhinava Vagisha Brahmatantra Swatantra Parakala Mahadeshika and a disciplined devotee of Lord Sri Lakshmi Hayagriva.

Acharya Kataksha

The two instances narrated here below will prove the greatness of Acharya and his mantrakshate.

1. On the day of his thirunakshatra in 1996, I went with my wife to tell him we are returning home. Then suddenly He said that our son was in some sort of trouble but we could not make out what it could be. Suddenly a thought came of his struggling for a few months to go to UK for some official work which was being delayed and we told him this. Suddenly the Acharya prayed for him and gave a fistful of Mantrakshata and told us to send it to him and everything will be allright. It took six weeks to send him the small parcel as that country wouldn't allow any yellow substance. Finally it was sent through a friend of him and within a week he was in UK from where he sent his message. He and his wife on their next visit to Bangalore had the Chakrankana performed and my son has become a devotee of the Matham.

2. The second incident is heartrending. Four months after a head and neck major surgery I fell seriously ill and I was not able to eat or drink and could not get up from the bed for over a week. One fine morning all my close relatives visited my house to see me almost thinking the end was nearing. Then a call from my friend told my wife that the Swamy is coming to see me. None in the house knew how to receive him and as they were discussing, the Swamy came home with about 10-12 shishyas with him and sat near my bed. He told me not to get up and just lie down and was discussing with my people for nearly 45 minutes after which he prayed for me with a fistful of mantrakshata in his hand for nearly 10-15 minutes and gave it to my wife asking her to wrap this up in a yellow cloth and keep it in God's room. He said that I will be able to get up by that evening and even walk slowly next day with support. This became true and I fully recovered in about a week's time.

These are real incidents and not any concoction. This shows the power of Acharya and his Mantrakshata.

- Hosamane Srinivasa Gopal

Swamy Deshika

Swamy Deshika was a unique Srivaishnava Acharya equipped with a great dialectical acumen. He was a great Vishishtadvaitin who combined logic with poetry, intellectualism with emotionalism and ritualism with spiritualism.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Did Shatadushani have a hundred refutations in all?

Shatadushani, in accordance to the title, the work housed a hundred refutations against the system of Nirvishesha Advaitha. It is our misfortune that we have only sixty-six refutations of this work extant with us today. It has been stated by many that Shatadushani never contained a hundred vaadams. But this is far from true. It may be proved on rational grounds that this dialectic masterpiece from Swamy Deshika did have a hundred vaadams against the system of Advaitha. Following are some of the considerations that will prove the same. The work as of today enshrines sixty-six vaadams alone. It very clearly portrays a characteristic incompleteness. All of Swamy Deshika's works begin and end with an invocatory verse. The absence of the closing verse may be legitimately taken to be conclusive of the incompleteness of the work.

R. Keshava Iyengar in his introduction to Shatadushani (Pub 1974, edited by U. Ve. Srivatsankacharya) says "*The opening declarations of Swamy Deshika in Shatadushani and its sequel Tattvateeka are confirmatory of the fact that a hundred vaadams did exist. The grammatical compound form which is expressive of the numerical aggregate of one hundred (Samaahaara) as well as suggestive of the metaphor of military warfare in which arrows are shot in a row (sarasreni) at the opposing army pitched in lotus array (Padma vyuha) shows that the work consisted of one hundred vaadams. The metaphor conforms that Shatadushani had a 100 vaadams. The opening shlokams of Shatadushani and Tattvateeka are indeed a double metaphor, one explicit and one implicit. Battlefield and row shot are explicit and lotus and petal row are implicit. The suggestion is that the arrows are shaastra arrows and not shastra arrows. Those do not wound but heal. Do not inflict but inform. Both the metaphors need the exact number hundred.*

Srinivasacharya has brought out this idea in his commentary named 'Sahasrakirani'. He says, "Just as the rays of Sun makes the lotus unfold its hundred petals similarly this commentary Sahasrakirani (Sun) makes the lotus Shatadushani unfold its 100 vaadams with clarity. At the close of Paramathabhangam – Prachchanna-bouddha-bhangadhikara, Swamy Deshika says –

"ippakshaththil anupravishtaraanavargal munnil urkkuththakkapadi brahmaadvaitam, shivaadvaitam vasudevaadvaitam, sphotadvaitam, samvidaadvaitam, sadadvaitam enraappole chollum baalopachchandanabhedangalil pramaanopapattisahamaayiruppadorusilvaana prameyamumillaiyenrumidamum vedantasutrangal aamulachudam ivargalukku viruddhangalenrumidamum shatadushani prabhrutigalile parakka chonnom."

[Paramatabhangam – Prachchannabouddhabhangadhikaram]

"Brahmaadvaita, Shivaadvaita, Vasudevaadvaita, Sphotaadvaita, Samvidaadvaita and Sadadvaita have not the slightest bit of prameya in their favor. Vedantha sutras from first to last are absolutely against them. They are wholly untenable and have been exhaustively dealt with in Shatadushani chapters."

The usage of word "*parakka*" by Swamy Deshikan is quite significant as it does mean that the topics above mentioned have been dealt with exhaustively. On the above topics, Samvidaadvaita-bhangavaada (33) and Sutrasvaarasya-bhangavaada (66) are alone available now. The rest are lost.

Continuing from the book, "*Similarly in 'Jeevanmukta-bhangavaada' (31) Swamy Deshika says, "The refutation of the theory of the illusion of body has been seen elsewhere where it has been exhaustively dealt with. The elsewhere refers obviously to Shatadushani. No such vaada as 'Sariraadi-mithyatva-bhanga vaada' is available now. In 'Jeeva-jnaana-bhanga vaada' Deshika says, "The theory of reflection of the internal sense organs has been refuted elsewhere". No such vaada as 'antahkarana-pratibimba-bhanga vaada' is available now. Swamy Varadaguru in his commentary on Adhikaranasaraavali of Swamy Deshika shlokam (431) beginning with 'santatyaatma...' says, "The theory of eternity of mukti has to be seen in Shatadushani where it has been dealt with exhaustively". There is nothing as 'muktinityatva vaada', though the idea is referred to and explained in the other vaadas. It has been explained by Sri Ghatikachalam Mahacharya that though several refutations are made in each vaada, the work did still have a hundred main topics and therefore the title is apt."*

In all these places, the reference to 'elsewhere' refers obviously to Shatadushani and not Paramathabhangam as Shatadushani preceded Paramathabhangam. It is obvious from the many above references that Shatadushani did have a hundred refutations of the system of Advaitha and by the grace of Swamy Deshika, those original words of Swamy Deshika would come to light one day. But it is indeed the ingenuity of our Swamy, that even with these sixty-six refutations that are extant, one is still able to conclude a hundred refutations against the system of Nirvishesha Advaitham.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

A great dialogue between Swamy Deshika and Dindima kavi ["diNdima-dESika-samvAda"]

Dindima sArvabhouma as he is popularly known was undoubtedly one of the greatest poets Sanskrit has known. His works on kAvyAlankAram is an authority. The following excerpt describes the challenge posed by Dindima to swAmy and the subsequent retort from swAmy. Though the complete record of the dialogue has been lost, a few verses have been retrieved.

swAmy's vAgvAdam with diNDima was both on the poetic front and on philosophy. diNdima is said to have accepted his defeat with pride in both. There are two verses of submission from diNdima for the same. His acceptance of defeat is most charmingly woven by him. If a poet like diNdima could write on swAmy like this, it is very clear then that even to this day, we have not fully comprehended swAmy's kavitA prouDhimam. All the available verses are described here below. It is said that Dindima first started by exemplifying his own glories and putting swAmy down, in the following way

प्राज्ञानामेव राज्ञां सदसि न सहते जल्पमल्पेतरेषाम् क्षुद्रेष्वाक्षेपमुद्रां न खलु गणयते दिंदिमः सार्वभौमः।

भांकुर्वद्भेककुक्षिम्भरिषु भयभरभ्रान्तभोगीन्द्रसुभ्रू भ्रूणभ्रम्शी किमम्भः फणिषु पतगराट् सम्भ्रमी वम्भ्रमीति॥

"In the courts of great wise kings, the great poet diNdima sArvabhouma does not tolerate the low dialectics of the wise court poets, What to speak of the refuting fingers of petty (low) poets which I don't even consider??!!

Just like the mighty bird Garuda, that does not eat the water snakes which eat water frogs, But with an unrelenting force, it tears apart the womb of the female python that sends nerves of chill to one and all".

To this swAmy is said to have retorted instantaneously by shielding his paratvam inside the charm of a verse -

वाह्यैर्वर्णाडम्बरैर्मा भ्रमन्तु छित्वा गर्भाभ्यन्तरं शोधयन्तु। निर्णेतारो नीरसत्वेन को वा डिंडीराणां डिंडिमानाञ्श्च भेदः॥

"One should get not carried away by external manifestation of superiority, for, the wise may decide after examination that the inside of bubbles of foam (that make sound) and the inside of diNdima (vAdyam, that also makes sound) are devoid of any satvam after all and that the two are one and the same".

Explanation - swAmy here says "forget all the external Adambaram. The wise men after examination will decide that the foam of sea water is devoid of any satvam, but thin air. Similarly inside the vAdyam called diNdima what exists is thin air and devoid of any satvam. A foam bubble and diNdima (vAdyam) are therefore one and the same. There is a great hidden meaning here. diNdima also means a vAdyam. But swAmy implicitly also refers here to diNDima kavi himself. swAmy gives him a lesson on humility. A hidden meaning here intends that swAmy is comparing a foam bubble of sea water and diNdima to be one and the same. Both are equal and devoid of satvam. At the end of the vAdams, Dindima is said to have acknowledged swAmy's greatness and his poetic intellect with pride. diNDima proudly acknowledges his defeat, to none but swAmy dESika. He proudly says this at the end of the vAgvAdam -

द्विचतुष्पद-परिवर्तन-गर्वितकविशरभ-गण्डभेरुण्डः। खण्डनखण्डनकविरिह डिण्डिमकविगण्डडिण्डिमो जयति॥

"Having learnt two or four words (of sanskrit) and the capacity to rearrange them everytime, the kavisharabha (diNdima) was roaming with pride Until he met this poet "gaNDabheruNDa" (a two headed bird that is the natural enemy of sharabha) who shredded the dindima kavi to pieces and played the diNdima vAdyam with His (diNDima kavi) kapAlams. May victory be to him (swAmy)".

This verse is infact a phenomenal one. If a kavi like diNDima says this to swAmy, it means that none of our sampradAyam works have fully been able to comprehend the kavitA sAmarthyam of swAmy. diNDima here acknowledges that swAmy played the diNDima vAdyam with the cheeks (kapAlam) of diNDima as the sheath of the vAdyam. The verse depicts heavily that it was not a very ordinary victory but a highly resounding one with great margin. Also note diNDima's poetic charm. It has been accepted to be excellent by swAmy himself. It is undoubtedly great. diNDima uses the word "gaNDabhERuNDa" to depict swAmy. This bird has two heads. This goes with swAmy's kavitArkikasimhatvam and also ubhayavEdAntAchAryatvam.

In the defeat of the siddhAnta vAdam, diNDima is said to have acknowledged the same and acclaimed the greatness of swAmy in the following verse which is well known -

वेदे संजात खेदे मुनिजनवचने प्राप्त नित्यावमाने संकीर्णे सर्ववर्णे सदि तदनुगुणे निष्प्रमाणे पुराणे।

मायावादे संमोदे कलिकलुष वशात् शून्यवादे विवादे धर्मत्राणाययोभूत् स जयतु भगवान् विष्णु घण्टावतारः॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

PUBLICATIONS

Book Name	Author / Publication	Text / Lipi	Additional Information	Price
Alankaara maNihaara - 4 vols (pub year 1917)	Srimath kRiShNa brahmatantra parakAla swAmy	Sanskrit	On alankAra sAstras	1000/-
Gudaartha sangraha Vol 1 & Vol.2 (pub year 1951)	SrImadabhinava ranganAtha brahmatantra parakAla swAmy	Sanskrit	Sri BhAsya commentary	1000/-
Hayashiropakhyanam (pub year 1954)	SrImadabhinava ranganAtha brahmatantra parakAla swAmy	Sanskrit		500/-
Lakshmi Hayagreeva SubrabAtam, sahasranAnam		Sanskrit & Kannada		100/-
Vijaeendra paraajayam (pub year 1972)	Sri Parakala Mutt publications	Sanskrit	Sri parakAla mutt Guru parampara vaibhavam	200/-
Rahasyaartha saaram, rahasyatraya saara sangraham (pub year 1954)	Kumara varadacharya and SrImath ranganAtha brahmatantra parakAla swAmy	Sanskrit	small booklet about 50 pages	100/-
Srl lakshmI hayagreeva sahasra nAma stOtrAdi (All on hayavadana)	pUrvAchAryas	Sanskrit	small book; about 50 pages	50/-
Trayyanta saaraamrutham (pub year 1950)	SrImadabhinava ranganAtha brahmatantra parakAla swAmy	Sanskrit	small book; about 50 pages	50/-
Vedartha Sanjeevanam (pub year 1950)	SrImadabhinava ranganAtha brahmatantra parakAla swAmy	Sanskrit		100/-
Desikha prabhandam & nityanu santhanam	Sri parakala Mutt publications	Kannada		50/-
Geetha bhAsyam	Dr.NSA	Kannada		725/-
Lakshmi Hayagreeva vaibhavam		Kannada lipi / Sanskrit source		50/-
Nitya grantha	Dr. NSA Sri Parakala mutt pubilications	Kannada	small book; about 50 pages	50/-
Nityaanusandhanam	Dr. NSA Sri Parakala mutt pubilications	Kannada	small book; about 50 pages	50/-
Paramatha bhanga sAram - vyAkyAnam	Sri Parakala Mutt publications	Kannada	SwAmy dEsika's work	100/-
Sankalpa sUryodayam	Sri Parakala Mutt publications	Kannada		200/-
Satrrumurai book Big (old print, original version)	Sri Parakala Mutt publications	Kannada		200/-
Satrrumurai book small	Sri Parakala Mutt publications	Kannada		50/-
Sri Hayagreeva stotra vyAkyanam		Kannada		50/-
Srl Paadhuka sahasram	Dr. NS Anantharangacharya	Kannada		180/-
SrImad Rahasatraya sAram Vol 1 & 2	SM Krishnamacharya	Kannada	SwAmy dEsika's work	300/-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Book Name	Author / Publication	Text / Lipi	Additional Information	Price
Taitriya Samhita Vol, 1, 2, & 3		Kannada	750/-	
Bhagavat Vishayam (pancha vyAkyanam) 2 vol including kanninum chirruttambu vyk (pub year 1950)	including Srl Periya parakAla swAmy vyk.	Telugu / manipravala source		500/-
Aarayirappadi (pub year 1941)	Sri Parakala Mutt publications	Telugu script/ Mani pravala	Bhagavath vishayam (Thiruvaaimozhi) commentary	200/-
MudhalAyiram (pub year 1950)	Srl Periya parakAla swAmy	Telugu lipi/ manipravala source		200/-
Naachiyar Thirumozhi (pub year 1950)	Srl Periya parakAla swAmy	Telugu / mani pravala source		200/-
Perumaal Thirumozhi (pub year 1950)	Srl Periya parakAla swAmy	Telugu / maipravala source		100/-
Thiruppallandu vyakyanam	Srl Periya parakAla swAmy & Gopala Desika swAmy	Telugu lipi/ manipravala source		100/-
Thiruppavai	Srl periya parakAla swAmy + RangaramAnuja swAmy	Telugu lipi/mani pravala source		100/-
Thrivaaimozhi - moolam (pub year 1942)	Sri Parakala Mutt publications	Telugu		50/-
vRutta muktAhAra (pub year 1911)	Srimath kRiShNa brahmatantra parakAla swAmy	Telugu	small booklet about 50 pages	50/-
Yadavadbuyam - 1 & 2 Vols. (pub year 1939)		Telugu		300/-
SampradAya vibhAga (pub year 1942)	Sri Parakala Mutt publications	Telugu script/ Mani pravala		300/-
AlankAra sangraham (pub year 1910)	Srimath kRiShNa brahmatantra parakAla swAmy	Telugu		50/-
Prapanna sowbhaagya stuti - vyakyaanam (pub year 1910)	Srimath kRiShNa brahmatantra parakAla swAmy	Telugu	swamy desika vishayam	100/-
parakAla guru vijaya champu	Srimath kRiShNa brahmatantra parakAla swAmy	Telugu	Srl ParakAla mutt Guru parampara sAram ; about 100pages.	200/-
Periya Thirumozhi (1 to 7)	Srl Periya parakAla swAmy vyk.	Telugu / manipravala source		400/-

- Books can be reserved and order will be taken as 'first come first serve' basis.
- Order your copy by email or by phone with any one of us :

Sri. Achutharaman R. achutharaman@gmail.com 0-93412 70559 / 080-2356 5165
Sri. Balaji C.G. cgbalaji.rd@gmail.com 0-97413 50273 / 080-2323 4170
Sri. Sampathkumar C.G sampathkumar81@gmail.com 0-9986782055

- please note that most of the books are published long time back; so these books may not be looking new.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

With Best Compliments From :

SRI BRAHMATANTRA SWATANTRA PARAKALASWAMY EDUCATIONAL & CHARITABLE TRUST (R), MYSORE

SRI LAKSHMI HAYAGREEVA PRE-UNIVERSITY COLLEGE

(Science & Commerce)

&

SRI LAKSHMI HAYAGREEVA INSTITUTE OF SCIENCE, COMMERCE AND MANAGEMENT

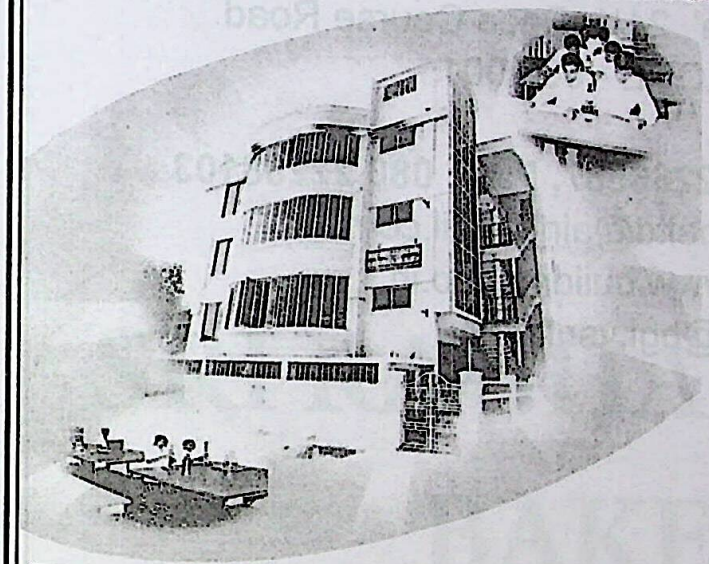

Our Goal

Sri Brahmatantra Swatantra Parakalaswamy Educational and Charitable Trust's effort is to establish and run institutions of excellence in the area of Education and Research.

In the path of achieving this goal the trust has started a Pre-university College and a degree college catering to the needs of needy students for the last seven years, paving the way for the inmates for a bright future embodying the spiritual and human values to become effective citizens. The Institutions play as a passport to prospect by showering the knowledge through very competative staff with the cohort support of the trust and the management.

The Courses

Pre-University Courses	
Part - I (Languages)	**Part - II (Options)**
1. English 2. Kannada / Sanskrit / Hindi	SCIENCE : 1. Physics, Chemistry, Mathematics and Biology 2. Physics, Chemistry, Mathematics and Economics 3. Physics, Chemistry, Mathematics and Computer Science COMMERCE : 1. Accountancy, Commerce, Statistics and Computer Science

Degree Courses	
B.Sc. : 1. Physics, Chemistry, Mathematics 2. Physics, Mathematics, Computer Science 3. Physics, Mathematics, Electronics 4. Electronics, Mathematics, Computer Science 5. Bio-technology, Micro-Biology, Bio-chemistry	1. English 2. Kannada / Sanskrit / Hindi

Sri Lakshmi Hayagreeva Educational Institutions, Mysore

The staff, students and the management of Sri Lakshmi Hayagreeva Institutions take this opportunity in a humble manner to wish the Century Celebrations a grand success with the blessings of the present pontiff of Parakala Mutt who is the power of Guidance and Service.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri

With Best Compliments From :

Buildment Private Limited

'Sree Venkateshwara', 24/1, Race Course Road
BANGALORE - 560 001

Tel. : 080 22261927 / 22266587, Fax : 080 22258103
E-mail : buildmeltd@airtelmail.com
Web site : www.buildmet.co.in
buildmet@bgl.vsnl.net.in

Civil & Structural
Engineering Contractors
for All Kinds of Industrial and Infrastructure Works

Specialised in Construction of Prestressed
Concrete Structures &
Chimneys, Silos, etc. using Slipform Technology

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Best compliments from

SRI RAGHAVENDRA BAKERY

Sri Krishna, No.110, D.D. Urs Road
Mysore
Phone : 0821-2420027

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Best compliments from

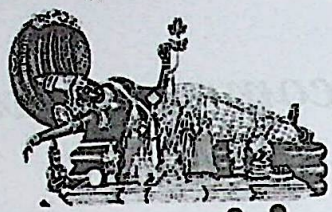

Navbharath Press

Lasting Impressions Since 1965

Available: (Kannada)
Naalaayira Divya Prabandham
& other Vishishthadwaitha
related books

Traditional Wedding
invitations in Kannada,
Tamil & Sanskrit

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾಲಾಯಿರ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ
ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

We also undertake Designing & Printing of:

- Pamplets & Brochures
- Posters & Banners
- Books & Periodicals
- Diary & Calenders
- Printed Stationary
- Traditional Invitations

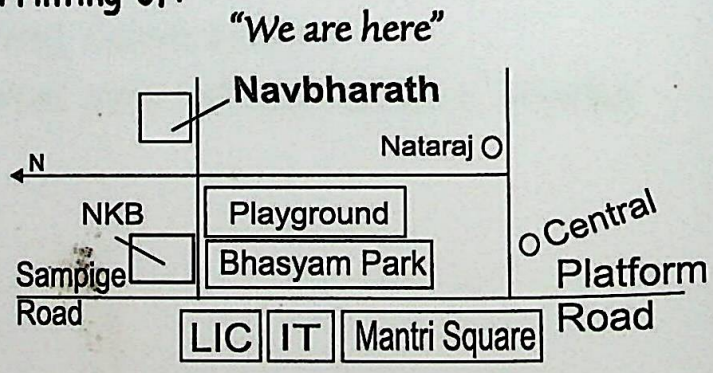

Contact us

"Vishnu Chittam", No. 10, Sirur Park 'B' Street
Seshadripuram, Bangalore - 560 020
Ph: 080-2356 1142, 2346 4682, 4124 1178, 4114 1827
Mobiles : 98445 04771 to 5
E-mail : navbarat@gmail.com

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Best compliments from

LAKSHMI VILAS BANK

We offer 10.75% Interest on Domestic Deposits

Maturity Period	From 01-08-2011 Per Annum	
	Regular	Senior Citizen
15-29 Days	3.25%	3.25%
30-45 Days	3.75%	3.75%
46-90 Days	6.00%	6.00%
91-180 Days	8.00%	8.00%
181-270 Days	8.25%	8.25%
271-364 Days	8.50%	8.50%
1 Year Less than 2 Years	10.50%	10.75%
2 Years Less Than 3 Years	9.75%	10.50%
3 Years Less Than 5 Years	9.50%	10.25%
5 Years and above	9.00%	9.75%
Lakshmi Tax Saver Deposits (5 Years)	9.00%	9.25%

Other Facilities Available

- ✓ Safe Deposit locker facility available
- ✓ Western union money transfer/cash payment available
- ✓ Visa debit cards/internet banking/mobile banking/sms alerts
- ✓ RTGS and NEFT
- ✓ Multicity cheque book available
- ✓ Lakshmi youth power savings account for students
- ✓ Lakshmi savings gold account
- ✓ Lakshmi current diamond account

33/A, Sreenivas Plaza, Devaraj Urs Road, Mysore - 570 001

Ph. No. : 0821-2423262, E-mail : mysore_bm@lvbank.in & mysore@lvbank.in

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

With Best Compliments from :

M/s Cool Well Engineers

Refrigeration & Air-Conditioning Engineers

No.453, 4th Main, 13th Cross,
2nd Stage, Indiranagar, Bangalore - 560 038

Call: 080 25256190 ; 25257033 & (M) 9448056190
Mail: Coolwell_engineers@rediffmail.com

With Best Compliments From :

K.S. Prasanna

Director
Mob: +91-98450 01983

Pride Machine Tools Pvt. Ltd.,

#89/1, 7th Main, 3rd Phase
Peenya Industrial Area, Bangalore - 560 058
Ph: +91-80-41179772, 41179773
Fax: +91-80-41179771
E-mail : prasanna@pridemachines.net
Website : www.pridemachines.net

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

WITH BEST COMPLIMENTS FROM :

ALPHA FABS

40, SRINIDHI BUILDING, N.R.LAYOUT, HOSUR ROAD,
GARVE BAVI PALYA, BANGALORE -560068
emal: alphafabs@gmail.com
Contact us at; MOBILE - 9886721962 Tele-fax; 080 41115049.

MANUFACTURERS OF :

INDL. EQUIPMENTS
SPM
HEAVY STRUCTURALS
SHEET METAL FABRICATION
ALUMINIUM FABRICATION & FURNITURE

With best complements form

Savithri - Rangasesha
and
family

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

With best complements from

CHITRA-KRISHNA
AND
FAMILY

With best complements from

Kaiser-i-Hind Silks

IYENGAR SAREE SHOP

SPECIALISTS IN KANCHEEVARAM SILK SAREES

#191/2, Shankar Mutt Road, 5th main, Chamarajpet
Bangalore - 560 018
Timings : 10.30 am to 8.30 pm
Tel: 26601657
Cell: 9844095225

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Rajagopalan & family, Bangalore

PRANAMS

Srimadabinava Ramanuja
Brahmatantra Swatantra
ParakalaswAmy

and

Srimadabinava Vageesha
Brahmatantra Swatantra
ParakalaswAmy

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

Sri Parakala Matham Aradhana Murthys and Acharya Padukas

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Vidhenam Foundation, Kolkata. Digitization: eGangotri.

नूनश्रीरङ्गनाथाङ्घ्रिपदकलिजिल्लब्ध चक्राङ्कनश्रीः त्रय्यन्त द्वन्द्वतत्त्वं तदनघचरणं न्यस्तभारं यतीन्द्रात्।
प्रत्यग्र श्रीनिवासात् समधिगत तुरीयाश्रमं संश्रयामः नव्यं रामानुजाख्यं कलिमथनगुरुं ब्रह्मतन्त्रस्वतन्त्रम्॥
श्रीलक्ष्मीहयास्यपादूवरिवस्यैकान्तमानसस्सततम्। जयतु श्रीमदभिनवरामानुजसंयमीन्द्रपरकालः॥

ISBN 81-89650-18-1

Printed at : Navbharath Press, "Vishnu Chittam", Seshadripuram, Bangalore - 20,
Ph: 2346 4682, E-mail : navbarat@gmail.com

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.